Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ນໂມ ຕສ຺ສ ພຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ

ທີຆນິກາເຍ

ສີລກ຺ຂນ຺ຘວຄ຺ຄຏິກາ

ຄນ຺ຖາຣມ຺ພກຖາວຓ຺ຓນາ

ສໍວຓ຺ຓນາຣມ຺ເພ ຣຕນຕ຺ຕຍວນ຺ທນາ ສໍວຓ຺ເຓຕພ຺ພສ຺ສ ຘມ຺ມສ຺ສ ປກວນີສ຺ສຍວີສ຺ຑຸນິປ຺ຜເວທນຕ຺ຖໍ, ຕໍ ປນ ຘມ຺ມສໍວຓ຺ຓ ນາສ຺ ວິລ຺ລູນໍ ພຫຸມານຸປ຺ປາທນຕ຺ຖໍ, ຕໍ ສມ຺ມເທວ ເຕສໍ ອຸຄ຺ຄຫຣາຣຓາທິກ຺ກມລທ຺ຘພ຺ພາຍ ສມ຺ມາປ຺ຜິປຕ຺ຕິຍາ ສພ຺ພຫິຕ ສຸຂນິປ຺ຜາທນຕ຺ຖໍ຺ ອຖ ວາ ມງ຺ຄລການໂຕ, ສພ຺ພກິຣິຍາສຸ ປຸພ຺ພກິຈ຺ຈກາວໂຕ, ປຓ຺ທິເຕຫິ ສມ຺ມາຈຣິຕກາວໂຕ, ອາຍຕິ ປເຣ ສໍ ທິຍ຺ຖານຸຄຕິອາປ຺ຊຊນໂຕ ຈ ສໍວຓ຺ຓນາຍໍ ຣຕນຕ຺ຕຍປ຺ຓາມກິຣິຍາ຺ ອຖ ວາ ຣຕນຕ຺ຕຍປ຺ຓາມກຣຓໍ ປູຊນີຍປູຊາ ປຸລ຺ລວິເສສນິພ຺ພຕ຺ຕນຕ຺ຖໍ, ຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ຍຖາລທ຺ຘສມ຺ປຕ຺ຕິນິມິຕ຺ຕກສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ພລານຸປ຺ປາທນຕ຺ຖໍ, ອນ຺ຕຣາ ຈ ຕສ຺ສ ອສງ຺ໂກຈນຕ຺ຖໍ, ຕທຸກຍໍ ອນນ຺ຕຣາເຍນ ອຕ຺ຖກຖາຍ ປຣິສມາປນຕ຺ຖໍ຺ ອິທເມວ ຈ ປໂຍຊນໍ ອາຈຣິເຍນ ອິຘານິປ຺ເປຕໍ຺ ວຖາ ທິ ວກ຺ຂຕິ – ''ອິຕິ ເມ ປສນ຺ນມຕິໂນ…ເປ… ຕສ຺ສານຸກາເວນາ''ຕິ຺ ວຕ຺ຖຸຕ຺ຕຍປູຊາ ທີ ນິຣຕິສຍປຸລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ຕສມ຺ພຸທ຺ຘິຍາ ອປຣິເມຍ຺ຍປ຺ປາໂວ ປຸລ຺ລາຕິສໂຍຕິ ພຫຸວິຘນ຺ຕຣາເຍປິ ໂລກສນ຺ນິວາເສ ອນ຺ຕຣາຍນິພນ຺ຘນສກລສໍກິເລສວິທ຺ຘໍສນາຍ ປໂທ ຕິ, ກຍາທິອຸປ຺ທ຺ທວລ຺ຈ ນິວາເຣຕິ຺ ຍຖາຫ –

''ປູຊາຣເຫ ປູຊຍໂຕ, ພຸທ຺ເຘ ຍທິ ວ ສາວເກ''ຕິອາທິ (ຘ຺ ປ຺ ໑໙໑໘; ອປ຺ ໑໙໑໐໙໑), ຕຖາ –

''ເຍ ກິກ຺ຂເວ ພຸທ຺ເຘ ປສນ຺ນາ, ອຄ຺ເຄ ເຕ ປສນ຺ນາ຺ ອຄ຺ເຄ ໂຂ ປນ ປສນ຺ນານໍ ອຄ຺ໂຄ ວິປາໂກ ໂທຕີ''ຕິອາທິ (ອ຺ ນິ຺ ໔໙໓໔; ອິຕິວ຺ຸ ໙໐)຺

''ພຸທ຺ໂຘຕິ ກິຕ຺ຕຍນ຺ຕສ຺ສ, ກາເຍ ກວຕິ ຍາ ປີຕິ;

ວຣເມວ ທິ ສາ ປີຕິ, ກສິເຕນປິ ຊມ຺ພຸທິປ຺ສ຺ສ຺

ຘມ຺ໂມຕິ…ເປ… ສງ຺ໂຆຕິ…ເປ… ທິປ຺ສ຺ສາ''ຕິ຺ (ທີ຺ ນິ຺ ອຕ຺ຖ຺ ໑໙໖);

ຕຖາ –

''ຍສ຺ມິ, ມຫານາມ, ສມເຍ ອຣິຍສາວໂກ ຕຖາຄຕໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ, ເນວສ຺ສ ຕສ຺ມິ ສມເຍ ຣາຄປຣິຍຸຈ຺ທິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ໂທຕິ, ນ ໂທສ…ເປ… ນ ໂມຫປຣິຍຸຈ຺ທິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ໂທຕີ''ຕິອາທິ (ອ຺ ນິ຺ ໖໙໑໐; ໑໑໙໑໑),

''ອຣລ຺ເລ ຣຸກ຺ຂມູເລ ວາ…ເປ…

ກຍໍ ວາ ຉມ຺ກິຕ຺ຕໍ ວາ,

ໂລມຫໍໂສ ນ ເຫສ຺ສຕີ''ຕິ຺ (ສໍ຺ ນິ຺ ໑໙໒໔໙) ຈ

ຕຕ຺ຖ ຍສ຺ສ ວຕ຺ຖຸຕ຺ຕຍສ຺ສ ວນ຺ທນໍ ກຕ຺ຕຸກາໂມ, ຕສ຺ສ ຄຸຓາຕິສຍໂຍຄສນ຺ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ''ກຣຸຓາສີຕລຫທຍ''ນ຺ຕິອາທິນາ

ຄາຖຕ຺ຕຍມາຫຯ ຄຸຕາຕິສຍໂຍເຄນ ຫິ ວນ຺ທນາຣຫກາໂວ, ວນ຺ທນາຣເຫ ຈ ກຕາ ວນ຺ທນາ ຍຖາຘິປ຺ເປຕປ຺ປໂຍຊນໍ ສາເຘຕິ ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ຍສ຺ສາ ເທສນາຍ ສົວຕ຺ຕນໍ ກຕ຺ຕຸກາໂມ, ສາ ນ ວິນຍເທສນາ ວິຍ ກຣຸຕາປ຺ປທານາ, ນາປິ ອກິຘມ຺ມເທສນາ ວິຍ ປຄ຺ຄາປ຺ປທານາ, ອຖ ໂຂ ກຣຸຕາປຄ຺ຄາປ຺ປທານາຕິ ຕທຸກຍປ຺ປທານເມວ ຕາວ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ໂຖເມນ຺ ກາຕຸໍ ຕົມູລກຕ຺ ຕາ ເສສຣຕນານໍ "ກຣຸຕາສີຕລຫທຍ"ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ຕຕ຺ຖ ກິຣຕີຕິ ກຣຸຕາ, ປຣທຸກ຺ເຂ ວິກ຺ຂິປ຺ຕີ, ອປເນຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຖ ວາ ກິຕາຕີຕິ ກຣຸຕາ, ປຣທຸກ຺ເຂ ສຕິ ກາຣຸຕິກໍ ຫິສຕິ, ວິພາຘຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ, ປຣທຸກ຺ເຂ ສຕິ ສາຘູນໍ ກມ຺ປນໍ ຫທຍເຂທໍ ກໂຣຕີຕິ ວາ ກຣຸຕາຯ ອຖ ວາ ກມິຕິ ສຸຂໍ, ຕໍ ຣຸນ຺ຘຕີຕິ ກຣຸຕາຯ ເອສາ ຫິ ປຣທຸກ຺ຂາປນຍນກາມຕາລກ຺ຂຕາ, ອຕ຺ຕສຸຂນິຣເປກ຺ຂຕາຍ ກາຣຸຕິການໍ ສຸຂໍ ຣຸນ຺ຘຕິ ວິພນ຺ຘຕີຕິຯ ກຣຸຕາຍ ສີຕລໍ ກຣຸຕາສີຕລໍ, ກຣຸຕາສີຕລໍ ຫທຍໍ ອສ຺ສາຕິ ກຣຸຕາສີຕລຫທໂຍ, ຕໍ ກຣຸຕາສີຕລຫທຍໍຯ ຕຕ຺ຖ ກິຄ຺ຈາປິ ປເຣ ສໍ ຫິໂຕປສໍຫາຣສຸຂາທິອປຣິຫານິຈ຺ຉນສກາວຕາຍ, ພ຺ຍາປາທາຣຕິນໍ ອຸຊຸວິປ຺ຈ຺ຈນີກຕາຍ ຈ ສຕ຺ຕສນ຺ຕານຄຕສນ຺ຕາ ປວິຈ຺ເຉທນາກາຣປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ເມຕ຺ຕາມຸທິຕານມ຺ປິ ຈິຕ຺ຕສີຕລກາວກາຣຕາຕາ ອຸປລພ຺ກຕິ, ຕຖາປິ ທຸກ຺ຂາປນຍນາ ກາຣປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ປຣູປຕາປາສຫນຣສາ ອວິຫິສາກູຕາ ກຣຸຕາ ວິເສເສນ ກຄວໂຕ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ຈິຕ຺ຕປສ຺ສທ຺ຘິ ວິຍ ສີຕີກາວນິ ມິຕ຺ຕນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ "ກຣຸຕາສີຕລຫທຍ"ນ຺ຕິຯ ກຣຸຕາມຸເຂນ ວາ ເມຕ຺ຕາມຸທິຕານມ຺ປິ ຫທຍສີຕລກາວກາຣຕາຕາ ວຸຕ຺ຕາຕິ ທຊ຺ຖພ຺ພໍຯ

ອຖ ວາ ອສາຘາຣຕຄາຕວິເສສນິພນ຺ຘນກູຕາ ສາຕິສຍໍ ນິຣວເສສຄ຺ຈ ສພ຺ພຄ຺ຄຸຕຄ຺ຄາຕໍ ວິຍ ສວິສຍພ຺ຍາປິຕາຍ ມຫາກ ຣຸຕາກາວໍ ອຸປຄຕາ ກຣຸຕາວ ກຄວໂຕ ອຕິສເຍນ ຫທຍສີຕລກາວເຫຕູຕິ ອາຫ "ກຣຸຕາສີຕລຫທຍ"ນ຺ຕິຯ ອຖ ວາ ສຕິປິ ເມຕ຺ຕາມຸທິຕານໍ ສາຕິສເຍ ຫທຍສີຕີກາວນິພນ຺ຘນຕ຺ເຕ ສກລພຸທ຺ຘຄຸຕວິເສສກາຣຕຕາຍ ຕາສມ຺ປິ ກາຣຕນ຺ຕິ ກຣຸຕາວ ກຄວໂຕ ຫທຍສີຕລກາວກາຣຕໍ ວຸຕ຺ຕາຯ ກຣຸຕານິທານາ ຫິ ສພ຺ເພປິ ພຸທ຺ຘຄຸຕາຯ ກຣຸຕານຸກາວນິພ຺ພາປິຍມານສໍສາຣທຸກ຺ ຂສນ຺ຕາປສ຺ສ ຫິ ກຄວໂຕ ປຣທຸກ຺ຂາປນຍນກາມຕາຍ ອເນການິປິ ອສງ຺ເຂ຺ຍ຺ຍານິ ກປ຺ປານໍ ອກິລນ຺ຕຣູປສ຺ເສວ ນິຣວເສສ ພຸທ຺ຘກຣຘມ຺ມສມ຺ກຣຕນິຍຕສ຺ສ ສມຘິຄຕຘມ຺ມານິປເຕຍ຺ຍສ຺ສ ຈ ສນ຺ນິຫິເຕສຸປິ ສຕ຺ຕສງ຺ຂາຣສມ຺ປນິຕຫທຍູປຕາປນິມິຕ຺ເຕສຸ ນ ອີສກມ຺ປິ ຈິຕ຺ຕສີຕີກາວສ຺ສຄ຺ຄຖຕ຺ຕມໂທສີຕິຯ ເອຕສ຺ມິຄ຺ຈ ອຕ຺ຖວິກປ຺ເປ ຕີສຸປິ ອວຕ຺ຖາສຸ ກຄວໂຕ ກຣຸຕາ ສງ຺ຄຫິ ຕາຕິ ທຊ຺ຖພ຺ພໍຯ

ປຊານາຕີຕິ ປຄ຺ຄາ, ຍຖາສກາວໍ ປກາເຣຫິ ປຕິວິຊ຺ຊຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຄ຺ຄາວ ເຄຍ຺ຍາວຣຕປ຺ປຫານໂຕ ປກາເຣຫິ ຘມ຺ມສກາ ວາວໂຊຕນຄ຺ເຖນ ປຊ຺ໂຊໂຕຕິ ປຄ຺ຄາປຊ຺ໂຊໂຕ, ສວາສນປ຺ປຫານໂຕ ວິເສເສນ ຫຕໍ ສມຸຄ຺ຄາຕິຕໍ ວິຫຕໍ, ປຄ຺ຄາປຊ຺ໂຊເຕນ ວິຫຕໍ ປຄ຺ຄາປຊ຺ໂຊຕວິຫຕໍຯ ມຸຍ຺ຫນ຺ຕິ ເຕນ, ສຍໍ ວາ ມຸຍ຺ຫຕິ, ໂມຫນມຕ຺ຕເມວ ວາ ຕນ຺ຕິ ໂມໂຫ, ອວິຊ຺ຊາ, ສ຺ເວວ ວິສຍສກາວປຕິຈ຺ຉາທນໂຕ ອນ຺ຘກາຣສຣິກ຺ຂຕາຍ ຕໂມ ວິຍາຕິ ຕໂມ, ປຄ຺ຄາປຊ຺ໂຊຕວິຫໂຕ ໂມຫຕໂມ ເອຕສ຺ສາຕິ ປຄ຺ຄາປຊ຺ໂຊຕວິຫຕໂມຫຕໂມ, ຕໍ ປຄ຺ຄາປຊ຺ໂຊຕວິຫຕໂມຫຕມໍຯ ສພ຺ເພສມ຺ປິ ຫິ ຂີຕາສວານໍ ສຕິປິ ປຄ຺ຄາປຊ຺ໂຊເຕນ ອວິຊ຺ຊານ຺ຘກາຣສ຺ສ ວິຫຕກາເວ ສທ຺ຘາວິມຸຕ຺ເຕຫິ ວິຍ ທິຖ຺ຖິປ຺ປຕ຺ຕານໍ ສາວເກຫິ, ປຈ຺ເຈກສມ຺ພຸທ຺ເຘຫິ ຈ ສວາສນປ຺ປຫາ ເນນ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘານໍ ກິເລສປ຺ປຫານສ຺ສ ວິເສໂສ ວິຊ຺ຊຕີຕິ ສາຕິສເຍນ ອວິຊ຺ຊາປ຺ປຫາເນນ ກຄວນ຺ຕໍ ໂຖເມນ຺ໂຕ ອາຫ "ປຄ຺ຄາປຊ຺ໂຊຕວິຫຕໂມຫຕມ"ນ຺ຕິຯ

ອຖ ວາ ອນ຺ຕເຣນ ປໂຣປເທສໍ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕາເນ ອຈ຺ຈນ຺ຕໍ ອວິຊ຺ຊານ຺ຘກາຣວິຄມສ຺ສ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕຕ຺ຕາ, ຕຕ຺ຖ ຈ ສພ຺ພຄ຺ຄຸ ຕາຍ, ພເລສຸ ຈ ວສີກາວສ຺ສ ສມຘິຄຕຕ຺ຕາ, ປຣສນ຺ຕຕິຍຄ຺ຈ ຘມ຺ມເທສນາຕິສຍານຸກາເວນ ສມ຺ມເທວ ຕສ຺ສ ປວຕ຺ຕິຕຕ຺ຕາ ກຄວາວ ວິເສສໂຕ ໂມຫຕມວິຄເມນ ໂຖເມຕພ຺ໂພຕິ ອາຫ "ປຄ຺ຄາປຊ຺ໂຊຕວິຫຕໂມຫຕມ"ນ຺ຕິຯ ອິມສ຺ມິຄ຺ຈ ອຕ຺ຖວິກປ຺ເປ "ປຄ຺ຄາປຊ຺ໂຊໂຕ"ຕິ ປເທນ ກຄວໂຕ ປຕິເວຘປຄ຺ຄາ ວິຍ ເທສນາປຄ຺ຄາປິ ສາມຄ຺ຄນິທ຺ເທເສນ ເອກເສສນເຍນ ວາ ສງ຺ຄຫິ ຕາຕິ ທຊ຺ຖພ຺ພໍຯ

ອຖ ວາ ກຄວໂຕ ຄາຕສ຺ສ ເຄຍ຺ຍປຣິຍນ຺ຕິກຕ຺ຕາ ສກລເຄຍ຺ຍຘມ຺ມສກາວາໂພຘນສມຕ຺ເຖນ ອນາວຣຕຄາຕສງ຺ຂາເຕນ ປຄ຺ຄາປຊ຺ໂຊເຕນ ສພ຺ພເຄຍ຺ຍຘມ຺ມສກາວຈ຺ຉາທກສ຺ສ ໂມຫນ຺ຘກາຣສ຺ສ ວິຘມິຕຕ຺ຕາ ອນຄ຺ຄສາຘາຣໂຕ ກຄວໂຕ ໂມຫຕມວິນາໂສຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ "ປຄ຺ຄາປຊ຺ໂຊຕວິຫຕໂມຫຕມ"ນ຺ຕິຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ໂມຫຕມວິຘມນນ຺ເຕ ອຘິຄຕຕ຺ຕາ ອນາວ ຣຕຄາຕໍ ກາຣຕູປຈາເຣນ ສກສນ຺ຕາເນ ໂມຫຕມວິຘມນໍ ທຊ຺ຖພ຺ພໍຯ ອກິນິຫາຣສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສວາສນປ຺ປຫານເມວ ຫິ ກິເລ

ສານໍ ‘‘ເຎຍ຺ຍາວຣຓປ຺ປຫານ’’ນ຺ຕິ, ປຣສນ຺ຕາເນ ປນ ໂມຫຕມວິຘມນສ຺ສ ກາຣຓາຠາວໂຕ ອນາວຣຓຎາຓໍ
‘‘ໂມຫຕມວິຘມນ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິຯ

ກີ ປນ ກາຣຓໍ ອວິຊ຺ຊາວິຄ຺ຆາໂຕ ເຍເວໂກ ປຫານສມ຺ປຕ຺ຕິວເສນ ຠຄວໂຕ ໂຖມນານິມິຕ຺ຕໍ ຄຍ຺ຫຕິ, ນ ປນ ສາ
ຕິສຍນິຣວເສສກິເລສປ຺ປຫານນ຺ຕິ? ຕປ຺ປຫານວຈເນເນວ ຕເທກຏ຺ຐຕາຍ ສກລສໍກິເລສຄຓສມຸຄ຺ຆາຕໂຊຕິຕຠາວໂຕຯ ນ ຫິ
ໂສ ຕາທິໂສ ກິເລໂສ ອຕ຺ຖິ, ໂຍ ນິຣວເສສອວິຊ຺ຊາປ຺ປຫາເນນ ນ ປຫີຍຕີຕິຯ ອຖ ວາ ວິຊ຺ຊາ ວິຍ ສກລກຸສລຘມ຺ມສມຸປ຺ປຕ຺ຕິ
ຍາ ນິຣວເສສາກຸສລຘມ຺ມນິພ຺ພຕ຺ຕິຍາ, ສໍສາຣປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ຈ ອວິຊ຺ຊາ ປຘານກາຣຓນ຺ຕິ ຕພ຺ພິຄ຺ຆາຕວຈເນນ ສກລສໍກິ
ເລສຄຓສມຸຄ຺ຆາໂຕ ວຸຕ຺ໂຕເຍວ ໂຫຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ປຎ຺ຎາປຊ຺ໂຊຕວິຫຕໂມຫຕມ’’ນ຺ຕິຯ

ນຣາ ຈ ອມຣາ ຈ ນຣາມຣາ, ສຫ ນຣາມເຣຫີຕິ ສນຣາມໂຣ, ສນຣາມໂຣ ຈ ໂສ ໂລໂກ ຈາຕິ ສນຣາມຣໂລໂກ, ຕສ຺ສ ຄຣູຕິ
ສນຣາມຣໂລກຄຣຸ, ຕໍ ສນຣາມຣໂລກຄຣຸໍຯ ເອເຕນ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ວິຍ ຕທວສິຏ຺ຐສຕ຺ຕານມ຺ປິ ຍຖາຣຫໍ ຄຸຓວິເສສາວຫໂຕ
ຠຄວໂຕ ອຸປກາຣິຕໍ ທສ຺ເສຕິຯ ນ ເຈຕ຺ຖ ປຘານາປຘານຠາໂວ ໂຈເທຕພ຺ໂພຯ ອຎ຺ໂຎ ຫິ ສທ຺ທກ຺ກໂມ, ອຎ຺ໂຎ ອຕ຺ຖກ຺ກໂມຯ
ເອທິເສສຸ ຫິ ສມາສປເທສຸ ປຘານມ຺ປິ ອປ຺ປຘານໍ ວິຍ ນິທ຺ທິສີຍຕິ ຍຖາ – ‘‘ສຣາຊິກາຍ ປຣິສາຍາ’’ຕິ (ອປຯ ອຏ຺ຐຯ ໑ຯ໘໒)ຯ
ກາມຎ຺ເຈຕ຺ຖ ສຕ຺ຕສງ຺ຂາຣຠາຊນວເສນ ຕິວິໂຘ ໂລໂກ, ຄຣຸຠາວສ຺ສ ປນ ອຘິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ ຄຣຸກຣຓສມຕ຺ຖສ຺ເສວ ຍຸຊ຺ຊນໂຕ
ສຕ຺ຕໂລກສ຺ສວເສນ ອຕ຺ໂຖ ຄເຫຕພ຺ໂພຯ ໂສ ຫິ ໂລກີຍນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ປຸຎ຺ຎປາປານິ ຕພ຺ພິປາໂກ ຈາຕິ ‘‘ໂລໂກ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ
ອມຣຄ຺ຄຫເຓນ ເຈຕ຺ຖ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິເທວາ ອຘິປ຺ເປຕາຯ

ອຖ ວາ ສມູຫຕ຺ໂຖ ໂລກ-ສທ຺ໂທ ສມຸທາຍວເສນ ໂລກີຍຕິ ປຎ຺ຎາປີຍຕີຕິຯ ສຫ ນເຣຫີຕິ ສນຣາ, ສນຣາ ຈ ເຕ ອມຣາ ເຈຕິ
ສນຣາມຣາ, ເຕສໍ ໂລໂກຕິ ສນຣາມຣໂລໂກຕິ ປຸຣິມນເຍເນວ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ອມຣ-ສທ຺ເທນ ເຈຕ຺ຖ ວິສຸທ຺ຘິເທວາປິ ສງ຺ຄຍ຺ຫນ຺
ຕີຯ ເຕ ຫິ ມຣຓາຠາວໂຕ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ອມຣາຯ ນຣາມຣານໍເຍວ ຈ ຄຫຓໍ ອຸກ຺ກຏ຺ຐນິທ຺ເທສວເສນ, ຍຖາ – ‘‘ສຕ຺ຖາ
ເທວມນຸສ຺ສານ’’ນ຺ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໑໕໗)ຯ ຕຖາ ຫິ ສພ຺ພານຕ຺ຖປຣິຫຣຓປຸພ຺ພງ຺ຄມາຍ ນິຣວເສສຫິຕສຸຂວິຘານຕປ຺ປຣາຍ ນິຣ
ຕິສຍາຍ ປໂຍຄສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສເທວມນຸສ຺ສາຍ ປຊາຍ ອຈ຺ຈນ຺ຕຸປກາຣິຕາຍ, ອປຣິມິຕນິຣຸປມປ຺ປຠາວຄຸຓວິເສສສມງ຺ຄິຕາຍ ຈ
ສພ຺ພສຕ຺ຕຸຕ຺ຕໂມ ຠຄວາ ອປຣິມາຓາສຸ ໂລກຘາຕູສຸ ອປຣິມາຓານໍ ສຕ຺ຕານໍ ອຸຕ຺ຕມໍ ຄາຣວຏ຺ຐານໍ, ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ – ‘‘ສນ
ຣາມຣໂລກຄຣຸ’’ນ຺ຕິຯ

ໂສຠນໍ ຄຕໍ ຄມນໍ ເອຕສ຺ສາຕິ ສຸຄໂຕຯ ຠຄວໂຕ ຫິ ເວເນຍ຺ຍຊນຸປສງ຺ກມນໍ ເອກນ຺ເຕນ ເຕສໍ ຫິຕສຸຂນິປ຺ຜາທນໂຕ ໂສຠນໍ,
ຕຖາ ລກ຺ຂຓານຸພ຺ຍຎ຺ຊນ (ທີຯ ນິຯ ໒ຯ໓໓; ໓ຯ໑໙໘-໒໐໐; ມຯ ນິຯ ໒ຯ໓໘໕, ໓໘໖) ປຏິມຓ຺ຑິຕຣູປກາຍຕາຍທຸຕວິລມ຺ພິຕ-
ຂລິຕານຸກຑ຺ຒນນິປ຺ປີລຸອນຸກ຺ກຸຏິກກຸຏິລາກຸລຕາທິໂທສຣຫິຕໍ ວິລາສິຕຣາຊຫໍສວສຠາວຣຓມິຄຣາຊຄມນໍ ກາຍຄມນໍ
ຎາຓຄມນຎ຺ຈ ວິປຸລນິມ຺ມລກຣຸຓາສຕິວີຣິຍາທິຄຸຓວິເສສສຫິຕມຠິນີຫາຣໂຕ ຍາວ ມຫາໂພຘິ ອນວຊ຺ຊຕາຍ ໂສຠນເມວາຕິຯ

ອຖ ວາ ສຍມ຺ຠຸຎາເຓນ ສກລມ຺ປິ ໂລກໍ ປຣິຎ຺ຎາຠິສມຍວເສນ ປຣິຊານນ຺ໂຕ ຎາເຓນ ສມ຺ມາ ຄໂຕ ອວຄໂຕຕິ ສຸຄໂຕຯ
ຕຖາ ໂລກສມຸທຍໍ ປຫານາຠິສມຍວເສນ ປຊຫນ຺ໂຕ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕິຘມ຺ມຕໍ ອາປາເທນ຺ໂຕ ສມ຺ມາ ຄໂຕ ອຕີໂຕຕິ ສຸຄໂຕຯ ໂລກ
ນິໂຣຘໍ ນິພ຺ພານໍ ສຈ຺ຈິກິຣິຍາຠິສມຍວເສນ ສມ຺ມາ ຄໂຕ ອຘິຄໂຕຕິ ສຸຄໂຕຯ ໂລກນິໂຣຘຄາມິນິປ຺ປຏິປທໍ ຠາວນາຠິສມຍວເສນ
ສມ຺ມາ ຄໂຕ ປຏິປນ຺ໂນຕິ ສຸຄໂຕຯ ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ເຄນ ເຍ ກິເລສາ ປຫີນາ, ເຕ ກິເລເສ ນ ປຸເນຕິ, ນ ປຈ຺ເຈຕິ, ນ ປຈ຺ຈາຄຈ຺ຉ
ຕີຕິ ສຸຄໂຕຕິອາທິນາ ນເຍນ ອຍມຕ຺ໂຖ ວິຠາເວຕພ຺ໂພ ຯ ອຖ ວາ ສຸນ຺ທຣໍ ຐານໍ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘິ ນິພ຺ພານເມວ ວາ ຄໂຕ
ອຘິຄໂຕຕິ ສຸຄໂຕຯ ຍສ຺ມາ ວາ ຠູຕໍ ຕຈ຺ຉໍ ອຕ຺ຖສໍຫິຕໍ ວິເນຍ຺ຍານໍ ຍຖາຣຫໍ ກາລຍຸຕ຺ຕເມວ ຈ ຘມ຺ມໍ ຠາສຕິ, ຕສ຺ມາ ສມ຺
ມາ ຄທຕີຕິ ສຸຄໂຕ, ທ-ກາຣສ຺ສ ຕ-ກາຣໍ ກຕ຺ວາຯ ອິຕິ ໂສຠນຄມນຕາທີຫິ ສຸຄໂຕ, ຕໍ ສຸຄຕໍຯ

ປຸຎ຺ຎປາປກມ຺ເມຫິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນວເສນ ຄນ຺ຕພ຺ພໂຕ ຄຕິໂຍ, ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຠວວິເສສາຯ ຕາ ປນ ນິຣຍາທິວເສນ ປຎ຺ຈວິຘາ, ຕາຫິ
ສກລສ຺ສາປິ ຠວຄາມິກມ຺ມສ຺ສ ອຣິຍມຄ຺ຄາຘິຄເມນ ອວິປາກາຣຫຠາວກຣເຓນ ນິວຕ຺ຕິຕຕ຺ຕາ ຠຄວາ ປຎ຺ຈຫິປິ ຄຕີຫິ
ສຸຏ຺ຐຸ ມຸຕ຺ໂຕ ວິສໍຍຸຕ຺ໂຕຕິ ອາຫ – ‘‘ຄຕິວິມຸຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິຯ ເອເຕນ ຠຄວໂຕ ກຕ຺ຖຈິປິ ຄຕິຍາ ອປຣິຍາປນ຺ນຕໍ ທສ຺ເສຕິ, ຍໂຕ ຠ
ຄວາ ‘‘ເທວາຕິເທໂວ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ເຕເນວາຫ –

‘‘ເຢນ ເທວູປປຕ຺ຢສ຺ສ, ຄນ຺ຘພ຺ໂພ ວາ ວິຫງ຺ຄໂມ;

ຢກ຺ຂຕ຺ຕໍ ເຢນ ຄຈ຺ເຊຢ຺ຍໍ, ມນຸສ຺ສຕ຺ຕໍ຺ຈ ອພ຺ພເຊ;

ເຕ ມຢ຺ຫໍ ອາສວາ ຂີຓາ, ວິທ຺ຘສ຺ຕາ ວິນລຸອີກຕາ’’ຕິ຺ (ອ຺ ນິ຺ ໔຺໓໖);

ຕໍຕໍຄຕິສໍວຕ຺ຕນການໍ຺ຫີ ກມ຺ມກິເລສານໍ ອຄ຺ຄມຄ຺ເຄນ ໂພຘິມູເລເຍວ ສຸປ຺ປ໌ຫີນຕ຺ຕາ ນຕ຺ຖິ ກຄວໂຕ ຄຕິປ໌ຣິຍາປນ຺ນຕາຕິ
ອຈ຺ຈນ຺ຕເມວ ກຄວາ ສພ຺ພກວໂຍນິຄຕິວິໍ຺ຍາຓຘ຺ຖິຕິສຕ຺ຕາວາສສຕ຺ຕນິກາເຢຫີ ສຸປ໌ຣິມຸຕ຺ໂຕ, ຕໍ ຄຕິວິມຸຕ຺ຕໍ຺ ວນ຺ເທຕິ ນ
ມາມິ, ໂຖເມມິຕິ ວາ ອຕ຺ໂຖ຺

ອຖ ວາ ຄຕິວິມຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອນຸປາທິເສສນິພ຺ພານສາຕຸປ຺ປ໌ຕ຺ຕິຢາ ກຄວນ຺ຕໍ ໂຖເມຕິ຺ ເອຕ຺ຖ ຫິ ທ຺ວີຫາກາເຣຫີ ກຄວໂຕ ໂຖມນາ
ເວທິຕພ຺ພາ – ອຕ຺ຕຫິຕສມ຺ປຕ຺ຕິໂຕ, ປຣຫິຕປ໌ຜິປຕ຺ຕິໂຕ ຈ຺ ເຕສຸ ອຕ຺ຕຫິຕສມ຺ປຕ຺ຕິ ອນາວຣຓາຓາຓາທິຄມໂຕ, ສວາສນາ
ນໍ ສພ຺ເພສໍ ກິເລສານໍ ອຈ຺ຈນ຺ຕປ຺ປ໌ຫານໂຕ, ອນຸປາທິເສສນິພ຺ພານປ຺ປ໌ຕ຺ຕິໂຕ ຈ ເວທິຕພ຺ພາ຺ ປຣຫິຕປ໌ຜິປຕ຺ຕິ ລາກສກ຺ກາ
ຣາທິນິຣເປກ຺ຂຈິຕ຺ຕສ຺ສ ສພ຺ພທຸກ຺ຂນິຍ຺ຍານິກຘມ຺ມເທສນາໂຕ, ວິຣຸທ຺ເຘສຸປີ ນິຈ຺ຈໍ ຫິຕຊ຺ຊາສຍໂຕ, ຓາຓປ໌ຣິປາກກາລາຄມນ
ໂຕ ຈ຺ ສາ ປເນຕ຺ຖ ອາສຍໂຕ ປໂຍຄໂຕ ຈ ທຸວິຘາ ປຣຫິຕປ໌ຜິປຕ຺ຕິ, ຕິວິຘາ ຈ ອຕ຺ຕຫິຕສມ຺ປຕ຺ຕິ ປກາສິຕາ ໂຫຕິ຺ ກຖໍ?
‘‘ກຣຸຓາສີຕລຫທຍ’’ນ຺ຕິ ເອເຕນ ອາສຍໂຕ ປຣຫິຕປ໌ຜິປຕ຺ຕິ, ສມ຺ມາ ຄທນຕ຺ເຖນ ສຸຄຕ-ສທ຺ເທນ ປໂຍຄໂຕ ປຣຫິຕປ໌ຜິປຕ຺
ຕິ, ‘‘ປໍ຺ຍາປ຺ໂຊຕວິຫຕໂມຫຕມໍ ຄຕິວິມຸຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ເອເຕຫິ ຈຕຸສຈ຺ຈປ໌ຜິເວຘຕ຺ເຖນ ຈ ສຸຄຕ-ສທ຺ເທນ ຕິວິຘາປີ ອຕ຺ຕ
ຫິຕສມ຺ປຕ຺ຕິ, ອວສິຕ຺ເຖນ, ‘‘ປໍ຺ຍາປ຺ໂຊຕວິຫຕໂມຫຕມ’’ນ຺ຕິ ເອເຕນ ຈ ສພ຺ພາປີ ອຕ຺ຕຫິຕສມ຺ປຕ຺ຕິປຣຫິຕປ໌ຜິປຕ຺ຕິ ປ
ກາສິຕາ ໂຫຕີຕິ຺

ອຖ ວາ ຕີຫາກາເຣຫີ ກຄວໂຕ ໂຖມນາ ເວທິຕພ຺ພາ – ເຫຕຸໂຕ, ຜລໂຕ, ອຸປກາຣໂຕ ຈ຺ ຕຕ຺ຖ ເຫຕຸ ມຫາກຣຸຓາ, ສາ
ປຖມປເທນ ນິທສ຺ສິຕາ຺ ຜລໍ ຈຕຸພ຺ພິຘໍ – ຓາຓສມ຺ປທາ, ປຫານສມ຺ປທາ, ອານຸກາວສມ຺ປທາ, ຣູປກາຍສມ຺ປທາ ຈາຕິ຺ ຕາ
ສຸ ຓາຓປ຺ປ໌ຫານສມ຺ປທາ ທຸຕິຍປເທນ ສຈ຺ຈປ຺ປ໌ຜິເວຘຕ຺ເຖນ ຈ ສຸຄຕ-ສທ຺ເທນ ປກາສິຕາ ໂຫນ຺ຕິ຺ ອານຸກາວສມ຺ປທາ ຕ
ຕິຍປເທນ, ຣູປກາຍສມ຺ປທາ ຍຖາວຸຕ຺ຕກາຍຄມນໂສກນຕ຺ເຖນ ສຸຄຕ-ສທ຺ເທນ, ລກ຺ຂຓານຸພ຺ຍໍ຺ຊນປາຣິປູຣິຢາ (ທີ຺ ນິ຺
໒຺໓໓; ໓຺໑໙໗-໒໐໐; ມ຺ ນິ຺ ໒຺໓໗໔-໓໗໖) ວິນາ ຕທກາວໂຕ຺ ອຸປກາໂຣ ອນ຺ຕຣໍ ອພາຫິຣໍ ກຣິຕ຺ວາ ຕິວິຘຍານມຸເຂນ
ວິມຸຕ຺ຕິຘມ຺ມເທສນາ, ໂສ ສມ຺ມາ ຄທນຕ຺ເຖນ ສຸຄຕ-ສທ຺ເທນ ປກາສິໂຕ ໂຫຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ຺

ຕຕ຺ຖ ‘‘ກຣຸຓາສີຕລຫທຍ’’ນ຺ຕິ ເອເຕນ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘິຢາ ມູລໍ ທສ຺ເສຕິ຺ ມຫາກຣຸຓາສໍ຺ໂຈທິຕມານໂສ ຫິ ກຄວາ ສໍ
ສາຣປງ຺ກໂຕ ສຕ຺ຕານໍ ສມຸທ຺ຘຣຓຕ຺ຖໍ ກຕາກິນິຫາໂຣ ອນຸປຸພ຺ເພນ ປາຣມິໂຍ ປູເຣຕ຺ວາ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘິ ອຘິຄໂຕຕິ
ກຣຸຓາ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘິຢາ ມູລໍ຺ ‘‘ປໍ຺ຍາປ຺ໂຊຕວິຫຕໂມຫຕມ’’ນ຺ຕິ ເອເຕນ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘິ ທສ຺ເສຕິ຺ ອນາວ
ຣຓາຓປທຖ຺ຖານໍ຺ຫີ ມຄ຺ຄຓາຓໍ, ມຄ຺ຄຓາຓປທຖ຺ຖານໍ຺ຈ ອນາວຣຓາຓໍ ‘‘ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘີ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ຺ ສມ຺ມາ
ຄທນຕ຺ເຖນ ສຸຄຕ-ສທ຺ເທນ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘິຢາ ປຜິປຕ຺ຕີ ທສ຺ເສຕິ, ລີນຸທ຺ຘຈ຺ຈປຕິຕ຺ຖານາຍູຫນກາມສຸຂລ຺ລິກຕ຺ຕກິລມຖານຸ
ໂຍຄ- ສສ຺ສຕຸຈ຺ເຊທາກິນິເວສາທິອນ຺ຕທ຺ວຍຣຫິຕາຍ ກຣຸຓາປໍ຺ຍາປ໌ຣິຄ຺ຄຫິຕາຍ ມຊ຺ຊິມາຍ ປ໌ຜິປຕ຺ຕິຢາ ປກາສນໂຕ
ສຸຄຕ-ສທ຺ທສ຺ສ຺ ອິຕເຣຫິ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘິຢາ ປຘານາປ຺ປ໌ຘານເກທໍ ປໂຍຊນໍ ທສ຺ເສຕິ຺ ສໍສາຣມໂຫຘໂຕ ສຕ຺ຕສນ຺
ຕາຣຓຍ຺ເຈຕ຺ຖ ປຘານໍ ປໂຍຊນໍ, ຕທໍ຺ຍມປ຺ປ໌ຘານໍ຺ ເຕສຸ ປຘາເນນ ປຣຫິຕປ຺ປ໌ຜິປຕ຺ຕີ ທສ຺ເສຕິ, ອິຕເຣນ ອຕ຺ຕຫິຕສມ຺ປຕ຺
ຕີ, ຕທຸກເຍນ ອຕ຺ຕຫິຕາຍ ປ໌ຜິປນ຺ນາທີສຸ (ປ຺ຸ ປ຺ ໒໔, ໑໗໓) ຈຕູສຸ ປຸຄ຺ຄເລສຸ ກຄວໂຕ ຈຕຸຕ຺ຖປຸຄ຺ຄລກາວໍ ທສ຺ເສຕິ຺
ເຕນ ຈ ອນຸຕ຺ຕຣທກ຺ຂິເຕຢ຺ຍກາວໍ ອຸຕ຺ຕມວນ຺ທນີຍກາວໍ, ອຕ຺ຕໂນ ຈ ວນ຺ທນກິຣິຍາຍ ເຂຕ຺ຕງ຺ຄຕກາວໍ ທສ຺ເສຕິ຺

ເອຕ຺ຖ ຈ ກຣຸຓາຄ຺ຄຫເຓນ ໂລກິເຢສຸ ມຫຄ຺ຄຕກາວປ຺ປ໌ຕ຺ຕາສາຘາຣຓຄຸຓທີປນໂຕ ກຄວໂຕ ສພ຺ພໂລກິຍຄຸຓສມ຺ປຕ຺ຕິ
ທສ຺ສິຕາ ໂຫຕິ, ປໍ຺ຍາຄ຺ຄຫເຓນ ສພ຺ພໍ຺ໍ຺ຕໍ຺ຍາຓປທຖ຺ຖານມຄ຺ຄຓາຓທີປນໂຕ ສພ຺ພໂລກຸຕ຺ຕຣຄຸຓສມ຺ປຕ຺ຕີ຺
ຕທຸກຍຄ຺ຄຫຓາສິທ຺ໂຘ ຫິ ອຕ຺ໂຖ ‘‘ສນຣາມຣໂລກຄຣຸ’’ນ຺ຕິອາທີນາ ວິປໍ຺ຈີຍຕີຕິ຺ ກຣຸຓາຄ຺ຄຫເຓນ ຈ ອຸປຄມນໍ ນິຣຸປກ຺ກິເລ
ສໍ ທສ຺ເສຕິ, ປໍ຺ຍາຄ຺ຄຫເຓນ ອປຄມນໍ຺ ຕຖາ ກຣຸຓາຄ຺ຄຫເຓນ ໂລກສມໍ຺ຍານຸຣູປໍ ກຄວໂຕ ປວຕ຺ຕີ ທສ຺ເສຕິ, ໂລກໂວ
ຫາຣວິສຍຕ຺ຕາ ກຣຸຓາຍ, ປໍ຺ຍາຄ຺ຄຫເຓນ ສມໍ຺ຍາຍານວິຘາວນໍ຺ ສກາວານວໂພເຘນ ຫິ ຘມ຺ມານໍ ສມໍ຺ໍ ອຕິຘາວິຕ຺ວາ

ສຕ຺ຕາທິປຣາມສນໍ ໂຫຕີຕິຯ ຕຖາ ກຣຸຓາຄ຺ຄຫເຓນ ມຫາກຣຸຓາສມາປຕ຺ຕິວິຫາຣໍ ທສ຺ເສຕິ, ປຎ຺ຎາຄ຺ຄຫເຓນ ຕີສຸ ກາເລສຸ ອປ຺ປຏິຫຕຎາຓໍ, ຈຕຸສຈ຺ຈຎາຓໍ, ຈຕຸປ຺ປຏິສມ຺ຠິທາຎາຓໍ, ຈຕຸເວສາຣຊ຺ຊຎາຓໍຯ ກຣຸຓາຄ຺ຄຫເຓນ ມຫາກຣຸຓາສມາປຕ຺ຕິຍາຕສ຺ສ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ເສສາສາຘາຣຓຎາຓານິ, ໖ ອຠິຎ຺ຎາ, ອຏ຺ຐສຸ ປຣິສາສຸ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໑໕໑) ອກມ຺ປນຎາຓານິ, ທສ ພລານິ, ຈຸທ຺ທສ ພຸທ຺ຘຎາຓານິ, ໂສຬສ ຎາຓຈຣິຍາ, ອຏ຺ຐາຣສ ພຸທ຺ຘຘມ຺ມາ, (ທີຯ ນິຯ ອຏ຺ຐຯ ໓ຯ໓໐໕; ວິຠຯ ມູລຯ ຏີຯ ຄນ຺ຖາຣມ຺ຠວຓ຺ຓນາຍ) ຈຕຸຈຕ຺ຕາຣີສ ຎາຓວຕ຺ຖູນິ, (ສໍຯ ນິຯ ໒ຯ໓໔) ສຕ຺ຕສຕ຺ຕຕິ ຎາຓວຕ຺ຖູນີຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໒ຯ໓໔) ເອວມາທີນໍ ອເນເກສໍ ປຎ຺ຎາປ຺ປເຠທານໍ ວເສນ ຎາຓຈາຣໍ ທສ຺ເສຕິຯ

ຕຖາ ກຣຸຓາຄ຺ຄຫເຓນ ຈຣຓສມ຺ປຕ຺ຕິໍ, ປຎ຺ຎາຄ຺ຄຫເຓນ ວິຊ຺ຊາສມ຺ປຕ຺ຕິໍຯ ກຣຸຓາຄ຺ຄຫເຓນ ສຕ຺ຕາຘິປຕິຕາ, ປຎ຺ຎາຄ຺ຄຫເຓນ ຘມ຺ມາຘິປຕິຕາຯ ກຣຸຓາຄ຺ຄຫເຓນ ໂລກນາຖຠາໂວ, ປຎ຺ຎາຄ຺ຄຫເຓນ ອຕ຺ຕນາຖຠາໂວຯ ຕຖາ ກຣຸຓາຄ຺ຄຫເຓນ ປຸພ຺ພກາຣີຠາໂວ, ປຎ຺ຎາຄ຺ຄຫເຓນ ກຕຎ຺ຎຸຕາ ຯ ຕຖາ ກຣຸຓາຄ຺ຄຫເຓນ ອປຣນ຺ຕປຕາ, ປຎ຺ຎາຄ຺ຄຫເຓນ ອນຕ຺ຕນ຺ຕປຕາຯ ກຣຸຓາຄ຺ຄຫເຓນ ວາ ພຸທ຺ຘກຣຘມ຺ມສິທ຺ຘິ, ປຎ຺ຎາຄ຺ຄຫເຓນ ພຸທ຺ຘຠາວສິທ຺ຘິຯ ຕຖາ ກຣຸຓາຄ຺ຄຫເຓນ ປເຣສໍ ຕາຣຓໍ, ປຎ຺ຎາຄ຺ຄຫເຓນ ສຍໍ ຕາຣຓໍຯ ຕຖາ ກຣຸຓາຄ຺ຄຫເຓນ ສພ຺ພສຕ຺ເຕສຸ ອນຸຄ຺ຄຫຈິຕ຺ຕຕາ, ປຎ຺ຎາຄ຺ຄຫເຓນ ສພ຺ພຘມ຺ເມສຸ ວິຣຕ຺ຕຈິຕ຺ຕຕາ ທສ຺ສິຕາ ໂຫຕິຯ ສພ຺ເພສຎ຺ຈ ພຸທ຺ຘຄຸຓານໍ ກຣຸຓາ ອາທິ, ຕນ຺ນິທານຠາວໂຕຯ ປຎ຺ຎາ ປຣິໂຍສານໍ, ຕໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິກຣຓີຍາຠາວໂຕຯ ອິຕິ ອາທິປຣິໂຍສານທສ຺ສເນນ ສພ຺ເພ ພຸທ຺ຘຄຸຓາ ທສ຺ສິຕາ ໂຫນ຺ຕິຯ ຕຖາ ກຣຸຓາຄ຺ຄຫເຓນ ສີລກ຺ຂນ຺ຘປຸພ຺ພງ຺ຄໂມ ສມາຘິກ຺ຂນ຺ໂຘ ທສ຺ສິໂຕ ໂຫຕິຯ ກຣຸຓານິທານຎ຺ຫິ ສີລໍ, ຕໂຕ ປາຓາຕິປາຕາທິວິຣຕິປ຺ປວຕ຺ຕິໂຕ, ສາ ຈ ຌານຕ຺ຕຍສມ຺ປໂຍຄິນີຕິຯ ປຎ຺ຎາວຈເນນ ປຎ຺ຎາກ຺ຂນ຺ໂຘຯ ສີລຎ຺ຈ ສພ຺ພພຸທ຺ຘຄຸຓານ ມາທິ, ສມາຘິ ມຌ຺ເຌ, ປຎ຺ຎາ ປຣິໂຍສານນ຺ຕິຯ ເອວມ຺ປິ ອາທິມຌ຺ຌປຣິໂຍສານກລ຺ຍາຓາ ສພ຺ເພ ພຸທ຺ຘຄຸຓາ ທສ຺ສິຕາ ໂຫນ຺ຕິ, ນຍໂຕ ທສ຺ສິຕຕ຺ຕາຯ ເອໂສ ເອວ ຫິ ນິຣວເສສໂຕ ພຸທ຺ຘຄຸຓານໍ ທສ຺ສນູປາໂຍ, ຍທິທໍ ນຍຄ຺ຄາຫຓໍຯ ອຎ຺ຎຖາ ໂກ ນາມ ສມຕ຺ໂຖ ຠຄວໂຕ ຄຸເຓ ອນຸປທໍ ນິຣວເສສໂຕ ທສ຺ເສຕຸໍຯ ເຕເນວາຫ –

“ພຸທ຺ໂຘປິ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ຠເຓຍ຺ຍ ວຓ຺ຓໍ,

ກປ຺ປມ຺ປິ ເຈ ອຎ຺ຎມຠາສມາໂນ;

ຂີເຍຖ ກປ຺ໂປ ຈິຣທີຆມນ຺ຕເຣ,

ວຓ຺ໂຓ ນ ຂີເຍຖ ຕຖາຄຕສ຺ສາ”ຕິຯ (ທີຯ ນິຯ ອຏ຺ຐຯ ໑ຯ໓໐໔; ທີຯ ນິຯ ອຏ຺ຐຯ ໓ຯ໑໔໑; ມຯ ນິຯ ອຏ຺ຐຯ ໓ຯ໔໔໕, ອຸທາຯ ອຏ຺ຐຯ ໕໓; ພຸຯ ວໍຯ ອຏ຺ຐຯ ໔ຯ໔; ຈຣິຍາຯ ອຏ຺ຐຯ ນິທານກຖາຍໍ, ປກິຓ຺ຓກກຖາຍໍ; ອປຯ ອຏ຺ຐຯ ໒ຯ໖ຯ໒໐);

ເຕເນວ ຈ ອາຍສ຺ມາ ສາຣິປຸຕ຺ຕຕ຺ເຖເຣນາປິ ພຸທ຺ຘຄຸຓປຣິຈ຺ເຉທນໍ ປຕິ ອນຸຍຸຕ຺ເຕນ “ໂນ ເຫຕໍ ຠນ຺ເຕ”ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໒ຯ໑໔໕) ປຏິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ, “ອປິ ຈ ເມ ຠນ຺ເຕ ຘມ຺ມນ຺ວໂຍ ວິທິໂຕ”ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໒ຯ໑໔໖) ວຸຕ຺ຕໍຯ

ເອວໍ ສງ຺ເຂເປນ ສກລສພ຺ພຎ຺ຎຸຄຸເຓຫິ ຠຄວນ຺ຕໍ ອຠິຕ຺ຖວິຕ຺ວາ ອິທານິ ສທ຺ຘມ຺ມໍ ໂຖເມຕຸໍ “ພຸທ຺ໂຘປີ”ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ພຸທ຺ໂຘຕິ ກຕ຺ຕຸນິທ຺ເທໂສຯ ພຸທ຺ຘຠາວນ຺ຕິ ກມ຺ມນິທ຺ເທໂສຯ ຠາເວຕ຺ວາ, ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາຕິ ຈ ປຸພ຺ພກາລກິຣິຍານິທ຺ເທໂສຯ ຍນ຺ຕິ ອນິຍມໂຕ ກມ຺ມນິທ຺ເທໂສຯ ອຸປຄໂຕຕິ ອປຣກາລກິຣິຍານິທ຺ເທໂສຯ ວນ຺ເທຕິ ກິຣິຍານິທ຺ເທໂສ, ຕນ຺ຕິ ນິຍມນໍຯ ຘມ຺ມນ຺ຕິ ວນ຺ທນກິຣິຍາຍ ກມ຺ມນິທ຺ເທໂສຯ ຄຕມລໍ, ອນຸຕ຺ຕຣນ຺ຕິ ຈ ຕພ຺ພິເສສນໍຯ

ຕຕ຺ຖ ພຸທ຺ຘ-ສທ຺ທສ຺ສ ຕາວ “ພຸຌ຺ຌິຕາ ສຈ຺ຈານີຕິ ພຸທ຺ໂຘ, ໂພເຘຕາ ປຊາຍາຕິ ພຸທ຺ໂຘ”ຕິອາທິນາ (ມຫານິຯ ໑໙໒; ຈູຬນິຯ ໙໗-໙໘; ປຏິຯ ມຯ ໑ຯ໑໖໒) ນິທ຺ເທສນເຍນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ອຖ ວາ ສວາສນາຍ ອຎ຺ຎາຓນິທ຺ທາຍ ອຈ຺ຈນ຺ຕວິຄມໂຕ, ພຸທ຺ຘິຍາ ວາ ວິກສິຕຠາວໂຕ ພຸທ຺ຘວາຕິ ພຸທ຺ໂຘ, ຊາຄຣຓວິກສນຕ຺ຖວເສນຯ ອຖ ວາ ກສ຺ສຈິປິ ເຎຍ຺ຍຘມ຺ມສ຺ສ ອນວພຸທ຺ຘສ຺ສ ອຠາເວນ ເຎຍ຺ຍວິເສສສ຺ສ ກມ຺ມຠາເວນ ອຄ຺ຄຫຓໂຕ ກມ຺ມວຈນິຈ຺ຉາຍ ອຠາເວນ ອວຄມນຕ຺ຖວເສນ ກຕ຺ຕຸນິທ຺ເທໂສ ລພ຺ຠຕີຕິ ພຸທ຺ຘວາຕິ ພຸທ຺ໂຘ, ຍຖາ “ທິກ຺ຂິໂຕ ນ ທທາຕີ”ຕິ, ອຕ຺ຖໂຕ ປນ ປາຣມິຕາປຣິຠາວິໂຕ ສຍມ຺ຠູຎາເຓນ ສຫ ວາສນາຍ ວິຫຕວິທ຺ຘສ຺ຕນິຣວເສສກິເລໂສ ມຫາກຣຸຓາສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຎາຓາທິອປຣິເມຍ຺ຍ

ຄຸຓຄຓາຘາໂຣ ຂນ຺ຘສນ຺ຕາໂນ ພຸທ຺ໂຘຯ ຍຖາຫ –

‘‘ພຸທ຺ໂຘຕິ ໂຍ ໂສ ຠຄວາ ສຍມ຺ຠູ ອນາຈຣິຍໂກ ປຸພ຺ເພ ອນນຸສ຺ສຸເຕສຸ ຘມ຺ເມສຸ ສາມໍ ສຈ຺ຈານິ ອຠິສມ຺ພຸຊ຺ຌິ, ຕຕ຺ຖ ຈ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕໍ ປຕ຺ໂຕ, ພເລສຸ ຈ ວສີຠາວ’’ນ຺ຕິ (ມຫານິຯ ໑໙໒; ຈູຬນິຯ ໙໕-໙໗; ປຏິຯ ມຯ ໑ຯ໑໖໒)ຯ

ອປິ-ສທ຺ໂທ ສມ຺ຠາວເນ, ເຕນ ‘‘ເອວໍ ຄຸຓວິເສສຍຸຕ຺ໂຕ ໂສປິ ນາມ ຠຄວາ’’ຕິ ວກ຺ຂມານຄຸເຓ ຘມ຺ເມ ສມ຺ຠາວນໍ ທີເປຕິຯ ພຸທ຺ຘຠາວນ຺ຕິ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘິຯ ຠາເວຕ຺ວາຕິ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ, ວຑ຺ເຒຕ຺ວາ ຈຯ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາຕິ ປຈ຺ຈກ຺ຂໍ ກຕ຺ວາຯ ອຸປຄໂຕຕິ ປຕ຺ໂຕ, ອຘິຄໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ, ເອຕສ຺ສ ‘‘ພຸທ຺ຘຠາວ’’ນ຺ຕິ ເອເຕນ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ວິຄຕມລນ຺ຕິ ວິຄຕມລໍ, ນິທ຺ໂທສນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວນ຺ເທຕິ ປຓມາມິ, ໂຖເມມິ ວາຯ ອນຸຕ຺ຕຣນ຺ຕິ ອຸຕ຺ຕຣຣຫິຕໍ, ໂລກຸຕ຺ຕຣນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຘມ຺ມນ຺ຕິ ຍຖານຸສິຏ຺ຐໍ ປຏິປຊ຺ຊມາເນ ອປາຍໂຕ ຈ, ສໍສາຣໂຕ ຈ ອປຕມາເນ ກຕ຺ວາ ຘາຣຍຕີຕິ ຘມ຺ໂມຯ

ອຍມ຺ເຫຕ຺ຖ ສງ຺ເຂປຕ຺ໂຖ – ເອວໍ ວິວິຘຄຸຓສມນ຺ນາຄໂຕ ພຸທ຺ໂຘປິ ຠຄວາ ຍໍ ອຣິຍສງ຺ຂາຕໍ ຘມ຺ມໍ ຠາເວຕ຺ວາ, ຜລນິພ຺ພານສງ຺ຂາຕໍ ປນ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘິ ອຘິຄໂຕ, ຕເມຕໍ ພຸທ຺ຘານມ຺ປິ ພຸທ຺ຘຠາວເຫຕຸຠູຕໍ ສພ຺ພໂທສມລຣຫິຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ອຸຕ຺ຕຣິຕຣາຠາເວນ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ປຏິເວຘສທ຺ຘມ຺ມໍ ນມາມີຕິຯ ປຣິຍຕ຺ຕິສທ຺ຘມ຺ມສ຺ສາປິ ຕປ຺ປກາສນຕ຺ຕາ ອິຘ ສງ຺ຄໂຫ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ອຖ ວາ ‘‘ອຠິສມ຺ມນຍສມ຺ພຸທ຺ຘໍ ຠາເວຕ຺ວາ ອຘິຄຈ຺ຉິ, ຕິຕີ ປີຏການິ ສມ຺ມສີ’’ຕິ ຈ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ປຣິຍຕ຺ຕິຘມ຺ມສ຺ສາປິ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາສມ຺ມສນປຣິຍາໂຍ ລພ຺ຠຕີຕິ ໂສປິ ອິຘ ວຸຕ຺ໂຕ ເຍວາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ຕຖາ ‘‘ຍໍ ຘມ຺ມໍ ຠາເວຕ຺ວາ, ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ’’ຕິ ຈ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ພຸທ຺ຘກຣຘມ຺ມຠູຕາຫິ ປາຣມີຕາຫິ ສທ຺ຘິ ປຸພ຺ພຠາເຄ ອຘິສີລສິກ຺ຂາທໂຍປິ ອິຘ ຘມ຺ມ-ສທ຺ເທນ ສງ຺ຄຫິຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ ຕາປີ ຫິ ວິຄຕປຏິປກ຺ຂຕາຍ ວິຄຕມລາ, ອນຎ຺ຎສາຘາຣຓຕາຍ ອນຸຕ຺ຕຣາ ຈາຕິຯ ຕຖາ ຫິ ສຕ຺ຕານໍ ສກລວຏ຺ຏທຸກ຺ຂນິສ຺ສຣຓາຍ ກຕມຫາຠິນີຫາໂຣ ມຫາກຣຸຓາສິວາສເປສລຊ຺ຌາສໂຍ ປຎ຺ຎາວິເສສປຣິໂຍທາຕນິມ຺ມລານໍ ທານທມສຎ຺ຎມາທີນໍ ອຸຕ຺ຕມຘມ຺ມານໍ ສຕສຫສ຺ສາຘິການິ ກປ຺ປານໍ ຈຕ຺ຕາຣິ ອສງ຺ເຂຍ຺ຍານິ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ນິຣນ຺ຕຣໍ ນິຣວເສສໍ ຠາວນາປຈ຺ຈກ຺ຂກຣເຓຫິ ກມ຺ມາທີສຸ ອຘິຄຕວສີຠາໂວ, ອຈ຺ຉຣິຍາຈິນ຺ເຕຍ຺ຍມຫານຸຠາໂວ, ອຘິສີລອຘິຈິຕ຺ຕານໍ ປຣມຸກ຺ກໍສປາຣມິປ຺ປຕ຺ໂຕ ຠຄວາ ປຈ຺ຈຍາກາເຣ ຈຕຸວີສຕິໂກຏິສຕສຫສ຺ສມຸເຂນ ມຫາວຊິຣຎາຓໍ ເປເສຕ຺ວາ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘິ ອຠິສມ຺ພຸທ຺ໂຘຕິຯ

ເອຕ຺ຖ ຈ ‘‘ຠາເວຕ຺ວາ’’ຕິ ເອເຕນ ວິຊ຺ຊາສມ຺ປທາຍ ຘມ຺ມໍ ໂຖເມຕິ, ‘ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ’ຕິ ເອເຕນ ວິມຸຕ຺ຕິສມ຺ປທາຍຯ ຕຖາ ປຖເມນ ຌານສມ຺ປທາຍ, ທຸຕິເຍນ ວິໂມກ຺ຂສມ຺ປທາຍຯ ປຖເມນ ວາ ສມາຘິສມ຺ປທາຍ, ທຸຕິເຍນ ສມາປຕ຺ຕິສມ຺ປທາຍຯ ອຖ ວາ ປຖເມນ ຂຍຎາຓຠາເວນ, ທຸຕິເຍນ ອນຸປ຺ປາທຎາຓຠາເວນຯ ປຸຣິເມນ ວາ ວິຊ຺ຊູປມຕາຍ, ທຸຕິເຍນ ວຊິຣູປມຕາຍຯ ປຸຣິເມນ ວາ ວິຣາຄສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ, ທຸຕິເຍນ ນິໂຣຘສມ຺ປຕ຺ຕິຍາຯ ຕຖາ ປຖເມນ ນິຍ຺ຍານຠາເວນ, ທຸຕິເຍນ ນິສ຺ສຣຓຠາເວນຯ ປຖເມນ ວາ ເຫຕຸຠາເວນ, ທຸຕິເຍນ ອສງ຺ຂຕຠາເວນຯ ປຖເມນ ວາ ທສ຺ສນຠາເວນ, ທຸຕິເຍນ ວິເວກຠາເວນຯ ປຖເມນ ວາ ອຘິປຕິຠາເວນ, ທຸຕິເຍນ ອມຕຠາເວນ ຘມ຺ມໍ ໂຖເມຕິຯ ອຖ ວາ ‘‘ຍໍ ຘມ຺ມໍ ຠາເວຕ຺ວາ ພຸທ຺ຘຠາວໍ ອຸປຄໂຕ’’ຕິ ເອເຕນ ສ຺ວາກ຺ຂາຕຕາຍ ຘມ຺ມໍ ໂຖເມຕິ, ‘‘ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ’’ຕິ ເອເຕນ ສນ຺ທິຏ຺ຐິກຕາຍຯ ຕຖາ ປຸຣິເມນ ອກາລິກຕາຍ, ປຈ຺ຉິເມນ ເອຫິປສ຺ສິກຕາຍຯ ປຸຣິເມນ ວາ ໂອປເນຍ຺ຍິກຕາຍ, ປຈ຺ຉິເມນ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ເວທິຕພ຺ພຕາຍ ຘມ຺ມໍ ໂຖເມຕິຯ

‘‘ວິມລ’’ນ຺ຕິ ອິມິນາ ສໍກິເລສາຠາວທີປເນນ ຘມ຺ມສ຺ສ ປຣິສຸທ຺ຘຕໍ ທສ຺ເສຕິ, ‘‘ອນຸຕ຺ຕຣ’’ນ຺ຕິ ເອເຕນ ອຎ຺ຎສ຺ສ ວິສິຏ຺ຐສ຺ສ ອຠາວທີປເນນ ວິປຸລປຣິປຸຓ຺ຓຕໍຯ ປຖເມນ ວາ ປຫານສມ຺ປທໍ ຘມ຺ມສ຺ສ ທສ຺ເສຕິ, ທຸຕິເຍນ ປຠາວສມ຺ປທໍຯ ຠາເວຕພ຺ພຕາຍ ວາ ຘມ຺ມສ຺ສ ວິມລຠາໂວ ໂຍເຊຕພ຺ໂພ ຯ ຠາວນາຄຸເຓນ ຫິ ໂສ ໂທສານໍ ສມຸຄ຺ຆາຕໂກ ໂຫຕີຕິຯ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພຠາເວນ ອນຸຕ຺ຕຣຠາໂວ ໂຍເຊຕພ຺ໂພຯ ສຈ຺ຉິກິຣິຍານິພ຺ພຕ຺ຕິໂຕ ຫິ ຕທຸຕ຺ຕຣິກຣຓີຍາຠາວໂຕ ອນຎ຺ຎສາຘາຣຓຕາຍ ອນຸຕ຺ຕໂຣຕີຕິຯ ຕຖາ ‘‘ຠາເວຕ຺ວາ’’ຕິ ເອເຕນ ສຫ ປຸພ຺ພຠາຄສີລາທີຫິ ເສກ຺ຂາ ສີລສມາຘິປຎ຺ຎາກ຺ຂນ຺ຘາ ທສ຺ສິຕາ ໂຫນ຺ຕິ, ‘‘ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ’’ຕິ ເອເຕນ ສຫ ອສງ຺ຂຕາຍ ຘາຕຸຍາ ອເສກ຺ຂາ ສີລສມາຘິປຎ຺ຎາກ຺ຂນ຺ຘາ ທສ຺ສິຕາ ໂຫນ຺ຕີຕິຯ

ເອວໍ ສງ຺ເຂເປເນວ ສພ຺ພຘມ຺ມຄຸເຓຫິ ສທ຺ຘມ຺ມໍ ອຠິຕ຺ຖວິຕ຺ວາ, ອິທານິ ອຣິຍສງ຺ຆໍ ໂຖເມຕຸໍ ‘‘ສຸຄຕສ຺ສາ’’ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ສຸຄຕສ຺ສາຕິ ສມ຺ພນ຺ຘນິທ຺ເທໂສ, ຕສ຺ສ ‘‘ປຸຕ຺ຕານ’’ນ຺ຕິ ເອເຕນ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ໂອຣສານນ຺ຕິ ປຸຕ຺ຕວິເສສນໍຯ ມາຣເສນມຖນານນ຺ຕິ ໂອຣສປຸຕ຺ຕຠາເວ ກາຣຓນິທ຺ເທໂສ, ເຕນ ກິເລສປ຺ປຫານເມວ ຠຄວໂຕ ໂອຣສປຸຕ຺ຕຠາວກາຣຓໍ ອນຸຊານາຕີຕິ ທສ຺ເສ

ຕິ຺ ອພ຺ຖຸນ຺ນນ຺ຕິ ຄຓນປ຺ຣິຈ຺ເຉທນີຫ຺ເຫໂສ, ເຕນ ຈ ສຕິປີ ເຕສໍ ສຕ຺ຕວິເສສກາເວນ ອເນກສຕສຫສ຺ສສງ຺ຂ຺ຍກາເວ ອິມໍ ຄຓນປ຺ຣິຈ຺ເຉທໍ ນາຕິວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ທສ຺ເສຕິ, ມຄ຺ຄພ຺ຖຜລພ຺ຖກາວານຕິວຕ຺ຕນໂຕ຺ ສມູຫນ຺ຕິ ສມ຺ຫາຍນີຫ຺ເຫໂສ຺

ອຣິຍສງ຺ຆນ຺ຕິ ຄ຺ຓວິສິພ຺ຖສງ຺ຆາຕກາວນີຫ຺ເຫໂສ, ເຕນ ອສຕິປີ ອຣິຍປ຺ຄ຺ຄລານໍ ກາຍສາມຄ຺ຄິຍໍ ອຣິຍສງ຺ຆກາວໍ ທສ຺ເສຕິ, ທິພ຺ຖິສີລສາມຄ຺ເຍນ ສໍຫຕກາວໂຕ຺ ຕຕ຺ຖ ອຸຣສີ ກວາ ຊາຕາ, ສໍວທ຺ຌາ ຈ ໂອຣສາ຺ ຍຖາ ຫິ ສຕ຺ຕານໍ ໂອຣສປ຺ຕ຺ຕາ ອຕ຺ຕ ຊາຕຕາຍ ປີຕຸສນ຺ຕກສ຺ສ ທາຍຊ຺ຊສ຺ສ ວິເສເສນ ກາຄິໂນ ໂຫນ຺ຕິ, ເອວເມເຕປີ ອຣິຍປ຺ຄ຺ຄລາ ສມ຺ມາສມ຺ພ຺ທ຺ຌສ຺ສ ສວນນ຺ເຕ ອຣິຍາຍ ຊາຕິຍາ ຊາຕຕາຍ ກຄວໂຕ ສນ຺ຕກສ຺ສ ວິມຸຕ຺ຕິສຸຂສ຺ສ, ອຣິຍຌມ຺ມຣຕນສ຺ສ ຈ ເອກນ຺ຕກາຄິໂນຕິ ໂອຣສາ ວິຍ ໂອຣສາ຺ ອຖ ວາ ກຄວໂຕ ຌມ຺ມເທສນານຸກາເວນ ອຣິຍກູມີ ໂອກ຺ກມມານາ, ໂອກ຺ກນ຺ຕາ ຈ ອຣິຍສາວກາ ກຄວໂຕ ອຸໂຣວາຍາມຊນິຕາກິຊາຕຕາຍ ນິປ຺ປຣິຍາເຍນ "ໂອຣສປ຺ຕ຺ຕາ"ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ອຣຫນ຺ຕິ຺ ສາວເກຫິ ປວຕ຺ຕິຍມານາປີ ຫິ ຌມ຺ມເທສນາ ກຄວໂຕ "ຌມ຺ມເທສນາ" ອິຈ຺ເຈວ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕໍມູລກຕ຺ຕາ, ລກ຺ຂຓາທິວິເສສາກາວໂຕ ຈ຺

ຍທິປີ ອຣິຍສາວການໍ ອຣິຍມຄ຺ຄາຌິຄມສມເຍ ກຄວໂຕ ວິຍ ຕທນ຺ຕຣາຍກຣຓຕ຺ຖໍ ເທວປ຺ຕ຺ຕມາໂຣ , ມາຣວາຫິນີ ວາ ນ ເອກນ຺ເຕນ ອປ຺ສາເທຕິ, ເຕຫິ ປນ ອປ຺ສາເທຕພ຺ພຕາຍ ກາຣເຓ ວິມຖິເຕ ເຕປີ ວິມຖິຕາ ເອວ ນາມ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອາຫ – "ມາຣເສນມຖນານ"ນ຺ຕິ຺ ອິມສ຺ມີ ປນຕ຺ເຖ 'ມາຣມາຣເສນມຖນານ'ນ຺ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ເພ "ມາຣເສນມຖນານ"ນ຺ຕິ ເອກເທສສຣູເປກເສໂສ ກໂຕຕິ ທພ຺ຖພ຺ພໍ຺ ອຖ ວາ ຂນ຺ຌາກິສງ຺ຂາຣມາຣານໍ ວິຍ ເທວປ຺ຕ຺ຕມາຣສ຺ສາປີ ຄ຺ຓມາຣເຓ ສຫາຍກາວູປຄມນໂຕ ກິເລສພລກາໂຍ "ເສນາ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ຺ ຍຖາຫ – "ກາມາ ເຕ ປຖມາ ເສນາ"ຕິອາທິ (ສ຺ຸ ນິ຺ ໔໓໘; ມຫານິ຺ ໒໘, ໑໑໘; ຈູລຸອນິ຺ ໔໗)຺ ສາ ຈ ເຕຫິ ທິຍທ຺ຌສຫສ຺ສເກທາ, ອນນ຺ຕເກທາ ວາ ກິເລສວາຫິນີ ສຕິຌມ຺ມວິຈຍວີຣິຍສມຖາທິຄ຺ຓປ຺ຫຣເຓຫິ ໂອຌິໂສ ວິມຖິຕາ, ວິຫຕາ, ວິທ຺ຌສ຺ຕາ ຈາຕິ ມາຣເສນມຖນາ, ອຣິຍສາວກາ຺ ເອເຕນ ເຕສໍ ກຄວໂຕ ອນຸຊາຕປ຺ຕ຺ຕຕໍ ທສ຺ເສຕິ຺

ອາຣກຕ຺ຕາ ກິເລເສຫິ, ອນເຍ ນ ອິຣິຍນໂຕ, ອເຍ ຈ ອິຣິຍນໂຕ ອຣິຍາ, ນິຣຸຕ຺ຕິນເຍນ຺ ອຖ ວາ ສເທວເກນ ໂລເກນ "ສຣຓ"ນ຺ຕິ ອຣຓີຍໂຕ ອຸປຄນ຺ຕພ຺ພໂຕ, ອຸປຄຕານຄ຺ຈ ຕທຕ຺ຖສິທ຺ຌິໂຕ ອຣິຍາ, ອຣິຍານໍ ສງ຺ໂຆຕິ ອຣິຍສງ຺ໂຆ, ອຣິໂຍ ຈ ໂສ, ສງ຺ໂຆ ຈາຕິ ວາ ອຣິຍສງ຺ໂຆ, ຕໍ ອຣິຍສງ຺ຆໍ຺ ກຄວໂຕ ອປ຺ຣກາເຄ ພຸທ຺ຌຌມ຺ມຣຕນານມ຺ປີ ສມຌິຄໂມ ສງ຺ຆຣຕນາຌີໂນຕິ ອສ຺ສ ອຣິຍສງ຺ຆສ຺ສ ພຫູປກາຣຕໍ ທສ຺ເສຕ຺ວໍ ອິຌວ "ສິຣສາ ວນ຺ເທ"ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທພ຺ຖພ຺ພໍ຺

ເອຕ຺ຖ ຈ "ສຸຄຕສ຺ສ ໂອຣສານໍ ປ຺ຕ຺ຕານ"ນ຺ຕິ ເອເຕນ ອຣິຍສງ຺ຆສ຺ສ ປກວສມ຺ປທໍ ທສ຺ເສຕິ, "ມາຣເສນມຖນານ"ນ຺ຕິ ເອເຕນ ປຫານສມ຺ປທໍ, ສກລສໍກິເລສປ຺ປຫານທີປນໂຕ຺ "ອພ຺ຖຸນມ຺ປີ ສມູຫ"ນ຺ຕິ ເອເຕນ ຌາຓສມ຺ປທໍ, ມຄ຺ຄພ຺ຖຜລພ຺ຖກາວທີປນໂຕ຺ "ອຣິຍສງ຺ຆ"ນ຺ຕິ ເອເຕນ ປກວສມ຺ປທໍ ທສ຺ເສຕິ, ສພ຺ພສງ຺ຆານໍ ອຄ຺ຄກາວທີປນໂຕ຺ ອຖ ວາ "ສຸຄຕສ຺ສ ໂອຣສານໍ ປ຺ຕ຺ຕານ"ນ຺ຕິ ອຣິຍສງ຺ຆສ຺ສ ວິສຸທ຺ຌນິສ຺ສຍກາວທີປນໍ, "ມາຣເສນມຖນານ"ນ຺ຕິ ສມ຺ມາອຸຊ຺ຌາຍສາມີຈິປ຺ປຕິປນ຺ນກາວທີປນໍ, "ອພ຺ຖຸນມ຺ປີ ສມູຫ"ນ຺ຕິ ອາຫຸເນຍ຺ຍາທິກາວທີປນໍ, "ອຣິຍສງ຺ຆ"ນ຺ຕິ ອນຸຕ຺ຕຣປ຺ຄ຺ຄກ຺ເຂຕ຺ຕກາວທີປນໍ຺ ຕຖາ "ສຸຄຕສ຺ສ ໂອຣສານໍ ປ຺ຕ຺ຕານ"ນ຺ຕິ ເອເຕນ ອຣິຍສງ຺ຆສ຺ສ ໂລກ຺ຕ຺ຕຣສຣຓຄມນສພ຺ກາວໍ ທີເປຕິ຺ ໂລກ຺ຕ຺ຕຣສຣຓຄມເນນ ຫິ ເຕ ກຄວໂຕ ໂອຣສປ຺ຕ຺ຕາ ຊາຕາ຺ "ມາຣເສນມຖນານ"ນ຺ຕິ ເອເຕນ ອກິນີຫາຣສມ຺ປທາສິທ຺ຌໍ ປ຺ພ຺ພກາເຄ ສມ຺ມາປຕິປຕ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິ຺ ກຕາກິນີຫາຣາ ຫິ ສມ຺ມາ ປຕິປນ຺ນາ ມາຣໍ, ມາຣປຣິສໍ ວາ ອກິວິຊິນນ຺ຕິ຺ "ອພ຺ຖຸນມ຺ປີ ສມູຫ"ນ຺ຕິ ເອເຕນ ວິທ຺ຌສ຺ຕວິປກ຺ເຂ ເສກ຺ຂາເສກ຺ຂຌມ຺ເມ ທສ຺ເສຕິ, ປ຺ຄ຺ຄລາຌິພ຺ຖາເນນ ມຄ຺ຄຜລຌມ຺ມານໍ ປກາສິຕຕ຺ຕາ຺ "ອຣິຍສງ຺ຆ"ນ຺ຕິ ອຄ຺ຄທກ຺ຂິເຓຍ຺ຍກາວໍ ທສ຺ເສຕິ຺ ສຣຓຄມນຄ຺ຈ ສາວການໍ ສພ຺ພຄ຺ຓານມາທີ, ສປ຺ພ຺ພກາຄປ຺ປຕິປທາ ເສກ຺ຂາ ສີລກ຺ຂນ຺ຌາທໂຍ ມຊ຺ເຊ, ອເສກ຺ຂາ ສີລກ຺ຂນ຺ຌາທໂຍ ປຣິໂຍສານນ຺ຕິ ອາທິມຊ຺ຊປຣິໂຍສານກລ຺ຍາຓາ ສງ຺ເຂປໂຕ ສພ຺ເພ ອຣິຍສງ຺ຆຄ຺ຓາ ປກາສິຕາ ໂຫນ຺ຕິ຺

ເອວໍ ຄາຖາຕ຺ຕເຍນ ສງ຺ເຂປໂຕ ສກລຄ຺ຓສງ຺ກິຕ຺ຕນມ຺ເຂນ ຣຕນຕ຺ຕຍສ຺ສ ປຓາມໍ ກຕ຺ວາ, ອິທານິ ຕໍ ນິປ຺ຈ຺ຈກາຣໍ ຍຖາຌິປ຺ເປເຕ ປໂຍຊເນ ປຣິຓາເມນ຺ໂຕ "ອິຕິ ເມ"ຕິອາທິມາຫ຺ ຕຕ຺ຖ ຣຕິຊນນພ຺ຖເນ ຣຕນໍ, ພຸທ຺ຌຌມ຺ມສງ຺ຆາ຺ ເຕສຄ຺ຫິ "ອິຕິປິ ໂສ ກຄວາ"ຕິອາທິນາ ຍຖາກູຕຄ຺ເຓ ອາວຊ຺ຊນ຺ຕສ຺ສ ອມຕາຌິຄມເຫຕຸກູຕໍ ອນປ຺ປກໍ ປີຕິປາໂມຊ຺ຊໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ຺ ຍຖາຫ –

"ຍສ຺ມີ, ມຫານາມ, ສມເຍ ອຣິຍສາວໂກ ຕຖາຄຕໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ, ເນວສ຺ສ ຕສ຺ມີ ສມເຍ ຣາຄປຣິຍຸພ຺ຖິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ນ ໂທສປຣິຍຸພ຺ຖິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ນ ໂມຫປຣິຍຸພ຺ຖິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ອຸຊ຺ຄຕເມວສ຺ສ ຕສ຺ມີ ສມເຍ ຈິຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ ຕຖາຄຕໍ ອາຣພ຺ກ຺

ອຸຊຸຄຕຈິຕ຺ໂຕ ໂຂ ປນ, ມຫານາມ, ອຣິຍສາວໂກ ລພຕິ ອຕ຺ຖເວທໍ, ລພຕິ ຘມ຺ມເວທໍ, ລພຕິ ຘມ຺ມູປສໍຫິຕໍ ປາໂມຊຊໍ, ປມຸທິຕສ຺ສ ປີຕິ ຊາຍຕີ''ຕິອາທີ (ອ໌ ນິ໌ ໖໌໑໐; ອ໌ ນິ໌ ໑໑໌໑໑)໌

ຈິຕ຺ຕີກຕາທິກາໂວ ວາ ຣຕນຝຸໂຖ໌ ວຸຕ຺ຕຝຸເຫຕໍ –

''ຈິຕ຺ຕີກຕໍ ມຫຄ຺ຆຝຸຈ, ອຕຸລໍ ທຸລ຺ລພທສ຺ສນໍ;

ອໂນມສຕ຺ຕປ຺ປໂວກຄໍ, ຣຕນໍ ເຕນ ວຸຈ຺ຈຕີ''ຕິ໌ (ຂຸ໌ ປາ໌ ອຝຸຖ໌ ໖໌໓; ທີ໌ ນິ໌ ອຝຸຖ໌ ໒໌໓໓; ສຸ໌ ນິ໌ ອຝຸຖ໌ ໑໌໒໒໖; ມ ຫານິ໌ ອຝຸຖ໌ ໒໐);

ຈິຕ຺ຕີກຕກາວາທໂຍ ຈ ອນຝຸຝສາຘາຣຕາ ພຸທ຺ຘາທີສຸ ເອວ ລພ຺ພນ຺ຕີຕິ໌ ວນ຺ທນາວ ວນ຺ທນາມຍໍ, ຍຖາ ''ທານມຍໍ, ສີລມຍ''ນ຺ຕິ (ທີ໌ ນິ໌ ໓໌໓໐໒; ອິຕິວຸ໌ ໖໐; ເນຕ຺ຕິ໌ ໓໒)໌ ວນ຺ທນາ ເຈຕ຺ຖ ກາຍວາຈາຈິຕ຺ເຕທິ ຕິຕ຺ຕໍ ຣຕນານໍ ຄຸຕນິນ຺ນ ຕາ, ໂຖມນາ ວາ໌ ປຸຊ຺ຊກາວຜລນິພ຺ພຕ຺ຕນໂຕ ປຸຝ຺ຝໍ, ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕານໍ ປຸຕາຕີຕິ ວາ໌ ສຸວິທຕນ຺ຕຣາໂຍຕິ ສຸຝຸຖ ວິທຕນ຺ຕຣາໂຍ, ເອເຕນ ອຕ຺ຕໂນ ປສາທສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ, ຣຕ຺ຕນຕ຺ຕຍສ຺ສ ຈ ເຂຕ຺ຕກາວສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຕໍ ປຸຝ຺ຝໍ ອຕ຺ຖປ຺ປ ກາສນສ຺ສ ອຸປຆາຕເກົາປທ຺ທວານໍ ວິທນເນ ສມຕ຺ຖນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິ໌ ທຸຕ຺ວາຕິ ປຸພ຺ພກາລກິຣິຍາ, ຕສ຺ສ ''ອຕ຺ຖໍ ປກາສຍິສ຺ສາມີ''ຕິ ເອເຕນ ສມ຺ພນ຺ໂຘ໌ ຕສ຺ສາຕິ ຍໍ ຣຕນຕ຺ຕຍວນ຺ທນາມຍໍ ປຸຝ຺ຝໍ, ຕສ຺ສ໌ ອານຸກາເວນາຕິ ພເລນ໌

ເອວໍ ຣຕນຕ຺ຕຍສ຺ສ ນິປ຺ຈ຺ຈກາຣກຣເຕ ປໂຍຊນໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ, ອິທານີ ຍສ຺ສາ ຘມ຺ມເທສນາຍ ອຕ຺ຖໍ ສໍວຕ຺ເຕຕຸກາໂມ, ຕສ຺ສາ ຕາວ ຄຸຕາກິຕ຺ຖວນວເສນ ອຸປຝ຺ຝາປນຕ຺ຖໍ ''ທີຆສ຺ສາ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ໌ ຕຕ຺ຖ ທີຆສຸຕ຺ຕງ຺ກິຕສ຺ສາຕິ ທີຆປ຺ປມາຕສຸຕ຺ຕ ລກ຺ຂິຕສ຺ສ, ເອເຕນ ''ທີໂຆ''ຕິ ອຍໍ ອິມສ຺ສ ອາຄມສ຺ສ ອຕ຺ຖານຸຄຕາ ສມຝ຺ຝາຕິ ທສ຺ເສຕິ໌ ນນຸ ຈ ສຸຕ຺ຕານິເຍວ ອາຄໂມ, ກສ຺ສ ປນ ສຸຕ຺ເຕທິ ອງ຺ກນນ຺ຕິ? ສຈ຺ຈເມຕໍ ປຣມຕ຺ຖໂຕ, ສຸຕ຺ຕານິ ປນ ອຸປາທາຍປຝ຺ຝຕ຺ໂຕ ອາຄໂມ໌ ຍຖາ ຫິ ອຕ຺ຖພ຺ຍຝ຺ຊນສມຸທາເຍ ''ສຸຕ຺ຕ''ນ຺ຕິ ໂວຫາໂຣ, ເອວໍ ສຸຕ຺ຕສມຸທາເຍ ''ອາຄໂມ''ຕິ ໂວຫາໂຣ໌ ປຝິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທາ ທີນິປ຺ຕຕ຺ຖສພ຺ກາວໂຕ ນິປ຺ຕສ຺ສ໌ ອາຄມິສ຺ສນ຺ຕີ ເອຕ຺ຖ, ເອເຕນ, ເອຕສ຺ມາ ວາ ອຕ຺ຕຕ຺ຖປຣຕ຺ຖາທໂຍຕິ ອາຄໂມ, ອາຄໂມ ຈ ໂສ ວໂຣ ຈາຕີ ອາຄມວໂຣ, ອາຄເມສມ຺ມເຕທິ ວາ ວໂຣຕິ ອາຄມວໂຣ, ຕສ຺ສ໌ ພຸທ຺ຘານໍ ອນຸພຸທ຺ຘາ ພຸທ຺ຘານຸພຸທ຺ຘາ, ພຸທ຺ຘານໍ ສຈ຺ຈປຝິເວຘໍ ອນຸຄມ຺ມ ປຝິວິທ຺ຘສຈ຺ຈາ ອຄ຺ຄສາວກາທໂຍ ອຣິຍາ໌ ເຕທິ ອຕ຺ຖສໍວຕ຺ຕນາວເສນ, ຄຸຕສໍວຕ຺ຕ ນາວເສນ ຈ ສໍວຕ຺ຕິຕສ຺ສ໌ ອຖ ວາ ພຸທ຺ຘາ ຈ ອນຸພຸທ຺ຘາ ຈ ພຸທ຺ຘານຸພຸທ຺ຘາຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ໌ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘເນວ ຫິ ຕິຕ຺ຕມ຺ປິ ປີຝການໍ ອຕ຺ຖວຕ຺ຕນາກ຺ກໂມ ກາສິໂຕ, ຍາ ''ປກິຕ຺ຕກເທສນາ''ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕໂຕ ສງ຺ຄາຍນາທິວເສນ ສາວເກທິ ຕິ ອາຈຣິຍາ ວທນ຺ຕິ໌

ສທ຺ຘາວທຄຸຕສ຺ສາຕິ ພຸທ຺ຘາທີສຸ ປສາທາວທສມ຺ປຕ຺ຕິກສ຺ສ໌ ອຍຝ຺ຫິ ອາຄໂມ ພ຺ຣຫ຺ມຊາລາທີສຸ (ທີ໌ ນິ໌ ໑໌໒-ກ, ໒໖-໒໗) ສີລທິຝຸຖາທີນໍ ອນວເສສນິທ຺ເທສາທິວເສນ, ມຫາປທານາທີສຸ (ທີ໌ ນິ໌ ໒໌໓-໒) ປຸຣິມພຸທ຺ຘານມ຺ປີ ຄຸຕນິທ຺ເທສາທິວເສນ, ປາຖິກສຸຕ຺ຕາທີສຸ (ທີ໌ ນິ໌ ໓໌໓,໒) ຕິຕ຺ຖິເຍ ນິມທ຺ທິຕ຺ວາ ອປ຺ປຝິວຕ຺ຕິຍສີຫນາທ ນທນາທິວເສນ, ອນຸຕ຺ຕຣິຍສຸຕ຺ຕາທີສຸ (ອ໌ ນິ໌ ໖໌໗) ຈ ວິເສສໂຕ ພຸທ຺ຘຄຸຕວິກາວເນນ ຣຕນຕ຺ຕເຍ ສາຕິສຍປ຺ປສາທໍ ອາວຫຕິ໌ ສໍວຕ຺ຕນາສຸ ຈາຍໍ ອາຈຣິຍສ຺ສ ປກຕິ, ຍາ ຕໍຕໍສໍວຕ຺ຕນາສຸ ອາທິໂຕ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ສໍວຕ຺ເຕຕພ຺ພສ຺ສ ຘມ຺ມສ຺ສ ວິເສສຄຸຕກິຕ຺ຕເນນ ໂຖມນາ໌ ຕຖາ ຫິ ປປຝ຺ຈສູທນີສາຣຕ຺ຖປ຺ປກາສີນີມໂນຣຖປູຣຕີສຸ ອຝຸຖສາລີນີອາທີສຸ ຈ ຍຖາກ຺ກມໍ ''ປຣວາທມຖນສ຺ສ ຝາຕປ຺ປເກທຊນນສ຺ສ ຘມ຺ມກຖິກປຸງ຺ຄວານໍ ວິຈິຕ຺ຕປ຺ປຝິການຊນນສ຺ສ ຕສ຺ສ ຄມ຺ກີຣຝາເຕທິ ໂອຄາລ຺ຫສ຺ສ ອກິຕ຺ຫໂສ ນານານຍວິຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອກິຘມ຺ມສ຺ສາ''ຕິອາທິນາ ໂຖມນາ ກຕາ໌

ອຕ຺ໂຖ ກຖີຍຕີ ເອຕາຍາຕີ ອຕ຺ຖກຖາ, ສາ ເອວ ອຝຸຖກຖາ, ຕ຺ຖ-ກາຣສ຺ສ ຝຸຖ-ກາຣໍ ກຕ຺ວາ, ຍຖາ ''ທຸກ຺ຂສ຺ສ ປີລົນຝຸໂຖ''ຕິ (ປຝິ໌ ມ໌ ໒໌໗)໌ ອາທິໂຕ ຕິອາທິມ຺ຫິ ປຖມສງ຺ຄີຕິຕິຍໍ໌ ຉລຸອກິຝ຺ຝຕາຍ ປຣເມນ ຈິຕ຺ຕວສີກາເວນ ສມນ຺ນາຄຕຕ຺ຕາ, ຊາ ນາທີສຸ ປຝ຺ຈວິຘວສີຕາສພ຺ກາວໂຕ ຈ ວສີໂນ, ເຖຣາ ມຫາກສ຺ສປາທໂຍ໌ ເຕສໍ ສເຕທິ ປຝ຺ຈທີ໌ ຍາຕີ ຍາ ອຝຸຖກຖາ໌ ສງ຺ຄີ ຕາຕີ ອຕ຺ຖໍ ປກາເສຕຸໍ ຍຸຕ຺ຕຝຸຖາເນ ''ອຍໍ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ, ອຍໍ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ''ຕິ ສງ຺ຄເຫຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕາ໌ ອນຸສງ຺ຄີຕາ ຈ ຍສຕ຺ເຖຣາທີທີ ປຈ຺ຉາປີ ທຸຕິຍຕຕິຍສງ຺ຄີຕີສຸ, ອິມິນາ ອຕ຺ຕໂນ ສໍວຕ຺ຕນາຍ ອາຄມນສຸທ຺ຘີ ທສ຺ເສຕິ໌

ສີຫສ຺ສ ລານໂຕ ຄຫຓໂຕ ສີຫລຸໂຂ, ສີຫກຸມາໂຣ. ຕໍວໍສຊາຕຕາຍ ຕມ຺ພປຕ຺ຕ໌ທີເປ ຂຕ຺ຕິຍານໍ, ເຕສໍ ນິວາສຕາຍ ຕມ຺ພປຕ຺ຕ໌ທີປສ຺ສ ຈ ສີຫລຸອກາໂວ ເວທິຕພ຺ໂພ. ອາກຕາຕິ ຊມ຺ພຸທີປໂຕ ອານີຕາ. ອຖາຕິ ປຈ຺ຉາ. ອປຣກາເຄ ທີ ອສຽກຣຕ຺ຖໍ ສີຫລຸອກາສາຍ ອຜ຺ຄກຖາ ຄປີຕາຕິ. ເຕນສ຺ສ ມູລຜ຺ຄກຖາ ສພ຺ພສາຊາຣຕາ ນ ໂຫຕີຕິ ອີທໍ ອຕ຺ຖປ຺ປກາສນໍ ເອກນ຺ເຕນ ກຣຕີຍນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິ. ເຕເນວາຫ – ''ທີປວາສີນມຕ຺ຖາຍາ''ຕິ. ຕຕ຺ຖ ທີປວາສີນນ຺ຕິ ຊມ຺ພຸທີປວາສີນໍ. ທີປວາສີນນ຺ຕິ ວາ ສີຫລຸອທີປວາສີນໍ ອຕ຺ຖາຍ ສີຫລຸອກາສາຍ ຄປີຕາຕິ ໂຍຊນາ.

ອປເນຕ຺ວານາຕິ ກຄ຺ຈຸກສທີສໍ ສີຫລຸອກາສໍ ອປເນຕ຺ວາ. ຕໂຕຕິ ອຜ຺ຄກຖາໂຕ. ອໜນ຺ຕິ ອຕ຺ຕານໍ ນິທ຺ທິສຕິ. ມໂນຣມໍ ກາສນ຺ຕິ ມາຄຌກາສໍ. ສາ ທີ ສກາວນິຣຸຕ຺ຕິກູຕາ ປຕ຺ຑິຕານໍ ມນໍ ຣມຍຕີຕິ. ເຕເນວາຫ – ''ຕນ຺ຕິນຍານຸຈ຺ຉວິກ''ນ຺ຕິ, ປາລຸອີຄຕິຍາ ອນຸໂລມິກໍ ປາລຸອີກາສາຍານຸວິຊາຍິນິນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ວິຄຕໂທສນ຺ຕິ ອສກາວນິຣຸຕ຺ຕິກາສນ຺ຕຣຣຫິຕໍ.

ສມຍໍ ອວິໂລເມນ຺ໂຕຕີ ສິທ຺ຊນ຺ຕໍ ອວິໂຣເຊນ຺ໂຕ, ເອເຕນ ອຕ຺ຖໂທສາກາວມາຫ. ອວິຣຸທ຺ຊຕ຺ຕາ ເອວ ທີ ເຖຣວາທາປີ ອີຊ ປກາສິຍິສ຺ສນ຺ຕິ. ເຖຣວໍສປທີປານນ຺ຕິ ຖິເຣທີ ສີລກ຺ຂນ຺ຊາທີທີ ສມນ຺ນາຄຕຕ຺ຕາ ເຖຣາ, ມຫາກສ຺ສປາທໂຍ. ເຕທີ ອາຄຕາ ອາຈຣິຍປຣມ຺ປຣາ ເຖຣວໍໂສ, ຕປ຺ປຣິຍາປນ຺ນາ ທຸຕ຺ວາ ອາຄມາຊິຄມສມ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາ ປຌ຺ຌາປຊ຺ໂຊເຕນ ຕສ຺ສ ສມຸຊ຺ຊລນໂຕ ເຖຣວໍສປທີປາ, ມຫາວິຫາຣວາສີໂນ ເຖຣາ, ເຕສໍ. ວິວິເຊທີ ອາກາເຣທີ ນິຈ຺ຉີຍຕີຕິ ວິນິຈ຺ຉໂຍ, ຄຕ຺ຄິຜ຺ຄເນສຸ ຂີລມທ຺ທນາກາເຣນ ປວຕ຺ຕາ ວິມຕິຈ຺ເຉທກຖາ. ສຸຜ຺ຄ຺ ນິປ຺ໂຕ ສຕ຺ໂຫ ວິນິຈ຺ຉໂຍ ເອເຕສນ຺ຕິ ສຸນິປ຺ຕວິນິຈ຺ຉຍາ. ອຖ ວາ ວິນິຈ຺ຉີໂນຕີຕິ ວິນິຈ຺ຉໂຍ, ຍຖາວຸຕ຺ຕວິສຍໍ ຌາຕໍ. ສຸຜ຺ຄ຺ ນິປ຺ໂຕ ເຉໂກ ວິນິຈ຺ຉໂຍ ເອເຕສນ຺ຕິ ສຸນິປ຺ຕວິນິຈ຺ຉຍາ, ເອເຕນ ມຫາກສ຺ສປາທິເຖຣປຣມ຺ປຣາກໂຕ, ຕໂຕເຍວ ຈ ອວິປຣີໂຕ ສຕ຺ຫສ຺ຊໂມ ມຫາວິຫາຣວາສີນໍ ວິນິຈ຺ຉໂຍຕິ ຕສ຺ສ ປມາຕກູຕຕໍ ທສ຺ເສຕິ.

ສຸຊນສ຺ສ ຈາຕິ ຈ-ສທ຺ໂທ ສມ຺ປີຕ຺ຑນຕ຺ໂຖ, ເຕນ ນ ເກວລໍ ຊມ຺ພຸທີປວາສີນເມວ ອຕ຺ຖາຍ, ອຖ ໂຂ ສາຊຸຊນໂຕສນຕ຺ຖຌ຺ຈາຕິ ທສ຺ເສຕິ, ເຕນ ຈ ຕມ຺ພປຕ຺ຕ໌ທີປວາສີນມ຺ປີ ອຕ຺ຖາຍາຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ສິທ຺ໂຊ ໂຫຕິ, ອຸຄ຺ຄຫຕາທີສຸກຣຕາຍ ເຕສມ຺ປີ ພຫຸປກາຣຕ຺ຕາ. ຈິຣຜ຺ຄິຕຕ຺ຖນ຺ຕິ ຈິຣຜ຺ຄິຕິອຕ຺ຖໍ , ຈິຣກາລຜ຺ຄິຕິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອີທຌ຺ທີ ອຕ຺ຖປ຺ປກາສນໍ ອວິປຣີຕພ຺ຍຌ຺ຊນສຸນິກ຺ເຂປສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສນຍສ຺ສ ຈ ອຸປາຍກາວໂຕ ສທ຺ຊມ຺ມສ຺ສ ຈິຣຜ຺ຄິຕິຍາ ສໍວຕ຺ຕຕີ. ວຸຕ຺ຕຌ຺ເຫຕໍ ກຄວຕາ –

''ທ຺ເວເມ, ກິກ຺ຂເວ, ຊມ຺ມາ ສທ຺ຊມ຺ມສ຺ສ ຄິຕິຍາ ອສມ຺ໂມສາຍ ອນນ຺ຕຣຊານາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ. ກຕເມ ທ຺ເວ? ສຸນິກ຺ຂຕ຺ຕຌ຺ຈ ປທພ຺ຍຌ຺ຊນໍ, ອຕ຺ໂຖ ຈ ສຸນີໂຕ''ຕິ (ອ. ນິ. ໒.໒໑).

ຍໍ ອຕ຺ຖວຕ຺ຕນໍ ກຕ຺ຕຸກາໂມ, ຕສ຺ສາ ມຫຕ຺ຕໍ ປຣິຫຣິຕຸໍ ''ສີລກຖາ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ເຕເນວາຫ – ''ນ ຕໍ ອີຊ ວິຈາຣຍິສ຺ສາມິ''ຕິ. ອຖ ວາ ຍໍ ອຜ຺ຄກໍ ກຕ຺ຕຸກາໂມ, ຕເທກເທສກາເວນ ວິສຸທ຺ຊິມຄ຺ໂຄ ຈ ຄເຫຕພ຺ໂພຕິ ກຖິການໍ ອຸປເທສໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ຕຕ຺ຖ ວິຈາຣິຕຊມ຺ເມ ອຸທ຺ເທສວເສນ ທສ຺ເສຕິ ''ສີລກຖາ'' ຕິອາທິນາ. ຕຕ຺ຖ ສີລກຖາຕິ ຈາຣິຕ຺ຕວາຣິຕ຺ຕາທິວເສນ ສີລວິຕ຺ຖາຣກຖາ. ຊຕຊມ຺ມາຕິ ປີຕ຺ຑປາຕິກງ຺ຄາທໂຍ (ວິສຸທ຺ຊິ. ໑.໒໒; ເຖຣຄາ. ອຜ຺ຄ. ໒.໓໒໕, ໓໒໘) ເຕຣສ ກິເລສຊຸນນກຊມ຺ມາ. ກມ຺ມຜ຺ຄານານິ ສພ຺ພານີຕິ ປາລຸອີຍໍ ອາຄຕານິ ອຜ຺ຄຕີສ, ອຜ຺ຄກຖາຍໍ ທ຺ເວຕິ ນິຣວເສສານິ ໂຍຄກມ຺ມສ຺ສ ກາວນາຍ ປວຕ຺ຕິຜ຺ຄານານິ. ຈຣິຍາວິຊານສທີໂຕຕີ ຣາຄຈຣິຕາທີນໍ ສກາວາທິວິຊາເນນ ສທີໂຕ. ຊານານີ ຈຕ຺ຕາຣີ ຣູປາວຈຣຊ຺ຊານານີ, ສມາປຕ຺ຕິໂຍ ຈຕສ຺ໂສ ອຣູປສມາປຕ຺ຕິໂຍ. ອຜ຺ຄປີ ວາ ປຜິລທ຺ຊຕ຺ຕານີ ຊານານີ, ສມາປຊ຺ຊນວສີກາວປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສມາປຕ຺ຕິໂຍ. ຊານານີ ວາ ຣູປາຣູປາວຈຣຊ຺ຊານານີ , ສມາປຕ຺ຕິໂຍ ຜລສມາປຕ຺ຕິນິໂຣຊສມາປຕ຺ຕິໂຍ.

ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣເກທາ ຉ ອກິຌ຺ຌາໂຍ ສພ຺ພາ ອກິຌ຺ຌາໂຍ. ຌາຕວິກງ຺ຄາທີສຸ ອາຄເຕນເຍນ ເອກວິຊາທິນາ ປຌ຺ຌາຍ ສງ຺ກເລຕ຺ວາ ສມ຺ປີຕ຺ເຫຕ຺ວາ ນິຈ຺ຉໂຍ ປຌ຺ຌາສງ຺ກລນນິຈ຺ຉໂຍ.

ປຈ຺ຈຍຊມ຺ມານໍ ເຫຕາທີນໍ ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນຊມ຺ມານໍ ເຫຕຸປຈ຺ຈຍາທິກາໂວ ປຈ຺ຈຍາກາໂຣ, ຕສ຺ສ ເທສນາ ປຈ຺ຈຍາກາຣເທສນາ, ປຜິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທກຖາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສາ ປນ ໜນວິນິພ຺ໂກຄສ຺ສ ສຸທຸກ຺ກຣຕາຍ ສຕ຺ຫສ຺ຊມາ, ນິກາຍນ຺ຕຣລທ຺ຊິສງ຺ກຣຣຫິຕາ, ເອກຕ຺ຕນຍາທິສທີຕາ ຈ ຕຕ຺ຖ ວິຈາຣິຕາຕິ ອາຫ – ''ສຸປຣິສຸທ຺ຊນິປ຺ຕນຍາ''ຕິ. ປຜິສມ຺ກິທາທີສຸ ອາຄຕນຍໍ ອວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺

ວາວ ວິຈາຣິຕຕ຺ຕາ ອວິມຸຕ຺ຕຕນ຺ຕິ ມຄ຺ຄາຯ

ອິຕິປນ ສພ຺ພນ຺ຕິ ອິຕິ-ສທ຺ໂທ ປຣິສມາປເນ, ປນ-ສທ຺ໂທ ວຈນາລງ຺ກາເຣ, ເອຕໍ ສພ຺ພນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອິຮາຕິ ອິມິສ຺ສາ ອຍ຺ຖກາຖາຍໍຯ ນ ວິຈາຣຍິສ຺ສາມິ, ປຸນຣຸຕ຺ຕິກາວໂຕຕິ ອຮິປ຺ປາໂຍຯ

ອິທານິ ຕສ຺ເສວ ອວິຈາຣຕາສ຺ສ ເອການ຺ຕການໍ ນິທ຺ຮາເຣນ຺ໂຕ "ມຊ຺ເຊ ວິສຸທ຺ຮິມຄ຺ໂຄ"ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ "ມຊ຺ເຊ ກຕ຺ວາ"ຕິ ເອເຕນ ມຊ຺ເຊກາວທີປເນນ ວິເສສໂຕ ຈຕຸນ຺ນໍ ອາຄມານໍ ສາຮາຣຕາຍ຺ຖກາຖາ ວິສຸທ຺ຮິມຄ຺ໂຄ, ນ ສຸມງ຺ຄລວິລາສິນີ ອາທໂຍ ວິຍ ອສາຮາຣຕາຍ຺ຖກາຖາຕິ ທສ຺ເສຕິຯ "ວິເສສໂຕ"ຕິ ອິທໍ ວິນຍາກິຮມ຺ມານມ຺ປີ ວິສຸທ຺ຮິມຄ຺ໂຄ ຍຖາຣຫໍ ອຕ຺ຖວຕ຺ຕນາ ໂຫຕິ ເຍວາຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ອິຈ຺ເຈວາຕິ ອິຕິ ເອວຯ ຕມ຺ປີຕິ ວິສຸທ຺ຮິມຄ຺ຄມ຺ປີຯ ເອຕາຍາຕິ ສຸມງ຺ຄລວິລາສິນິຍາຯ ເອຕ຺ຖ ຈ "ສີຫລຸອທີປໍ ອາກຕາ"ຕິອາທີນາ ອຕ຺ຖປ຺ປກາສນສ຺ສ ນິມິຕ຺ຕໍ ທສ຺ເສຕິ, "ທີປວາສີນມຕ຺ຖາຍ, ສຸຊນສ຺ສ ຈ ຕຸຍ຺ກຕ຺ຖໍ, ຈິຣຍ຺ກິຕຕ຺ຖລ຺ຈ ຮມ຺ມສ຺ສາ"ຕິ ເອເຕນ ປໂຍຊນໍ, ອວສິຍ຺ເຖນ ກຣຕປ຺ປການໍຯ ສີລກຖາທີນໍ ອວິຈາຣຕມ຺ປີ ຫິ ອິຮ ກຣຕປ຺ປກາໂຣ ເອວາຕິຯ

ຄນ຺ຖາຣມ຺ກກຖາວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ກິຕາຯ

ນິທານກຖາວຕ຺ຕນາ

ວິກາຄວນ຺ຕານໍ ສກາວວິກາວນໍ ວິກາຄທສ຺ສນວເສເນວ ໂຫຕີຕິ ປຖມໍ ຕາວ ວຄ຺ຄສຸຕ຺ຕວເສນ ວິກາຄໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ຕຕ຺ຖ ທີຆາຄໂມ ນາມາ"ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖາຕິ "ທີຆສ຺ສ ອາຄມວຣສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ປກາສຍິສ຺ສາມີ"ຕິ ຍທິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມິ ວຈ ເນຯ ຍສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ປກາສຍິສ຺ສາມີຕິ ປຝິຍ຺ຍາຕໍ, ໂສ ທີຆາຄໂມ ນາມ ວຄ຺ຄສຸຕ຺ຕວເສນ ເອວໍ ວິກາໂຄຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຖ ວາ ຕຕ຺ຖາຕິ "ທີຆາຄມນິສ຺ສິຕມຕ຺ຖ"ນ຺ຕິ ເອຕສ຺ມິ ວຈເນຯ ໂຍ ທີຆາຄໂມ ວຸຕ຺ໂຕ, ໂສ ວຄ຺ຄາທິວເສນ ເອທິໂສຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຕ຺ຕ ໂນ ສໍວຕ຺ຕນາຍ ປຖມມຫາສງ຺ຄີຕິຍໍ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕານຸກ຺ກເມເນວ ປວຕ຺ຕກາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍ "ຕສ຺ສ ວຄ຺ເຄສຸ…ເປ… ວຸຕ຺ຕໍ ນິທານ ມາທີ"ຕິ ອາຫຯ ກສ຺ມາ ປນ ຈຕູສຸ ອາຄເມສຸ ທີຆາຄໂມ ປຖມໍ ສງ຺ຄີໂຕ, ຕຕ຺ຖ ຈ ສີລກ຺ຂນ຺ຮວຄ຺ໂຄ ອາທິໂຕ ນິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ, ຕສ຺ມິລ຺ຈ ພຣຫ຺ມຊາລນ຺ຕີ? ນາຍມນ຺ໂຍໂຄ ກຕ຺ຖຈິປີ ນ ປວຕ຺ຕຕິ, ອປີ ຈ ສທ຺ຮາວຫຄ຺ຕໂຕ ທີຆນິກາໂຍ ປຖມໍ ສງ຺ຄີໂຕຯ ສທ຺ຮາ ຫິ ກຸສລຮມ຺ມານໍ ພີຊໍຯ ຍຖາຫ – "ສທ຺ຮາ ພີຊໍ ຕໂປ ວຸຍ຺ກີ"ຕິ, (ສໍຯ ນິຯ ໑໗໑ຌກ; ສຸຯ ນິຯ ກກ) ສທ຺ຮາວຫຄ຺ຕຕາ ຈສ຺ສ ທສ຺ສິຕາເຍວຯ ກິລ຺ຈ ກຕິປຍສຸຕ຺ຕສງ຺ຄຫໂຕ, ອປ຺ປປຣິມາຕໂຕ ຈ ຄຫຕຮາຣຕາທິສຸຂໂຕຯ ຕຖາເຫສ ຈຕຸຕ຺ຕີສສຸຕ຺ຕສງ຺ຄໂຫ ຈຕຸສຍ຺ກິກາຕວາຣປຣິມາໂຕ ຈຯ ສີລກຖາພາຫຸລ຺ລໂຕ ປນ ສີລກ຺ຂນ຺ຮວຄ຺ໂຄ ປຖມໍ ນິກ຺ຂິຕ຺ໂຕຯ ສີລລ຺ຫິ ສາສນສ຺ສ ອາທິ, ສີລປຕິຍ຺ຖານຕ຺ຕາ ສພ຺ພຄຸຕານໍຯ ເຕເນວາຫ – "ຕສ຺ມາ ຕິຫ, ຕ຺ວໍ ກິກ຺ຂຸ, ອາທິເມວ ວິໂສເຮຫິ ກຸສເລສຸ ຮມ຺ເມສຸຯ ໂກ ຈາທິ ກຸສລານໍ ຮມ຺ມານໍ? ສີລລ຺ຈ ສຸວິສຸທ຺ຮ"ນ຺ຕິອາທິ (ສໍຯ ນິຯ ໕ຯ໓໘)ຯ ເອເຕນ ຈສ຺ສ ວຄ຺ຄສ຺ສ ອນ຺ວຕ຺ຖສລ຺ຍຕາ ວຸຕ຺ຕາ ໂຫ ຕິຯ ທິຍ຺ກິວິນິເວຄນກຖາກາວໂຕ ປນ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕປີຝກສ຺ສ ນິຣວເສສທິຍ຺ກິວິກຊນໍ ພຣຫ຺ມຊາລໍ ປຖມໍ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕນ຺ຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍຯ ເຕປີຝເກ ຫິ ພຸທ຺ຮວຈເນ ພຣຫ຺ມຊາລສທິສໍ ທິຍ຺ກິຄຕານີ ນິຄ຺ຄຸມ຺ພໍ ນິຊ຺ຊຝໍ ກຕ຺ວາ ວິກຕ຺ຕສຸຕ຺ຕໍ ນຕ຺ຖີຕິຯ

ປຖມມຫາສງ຺ຄີຕິກຖາວຕ຺ຕນາ

ຍສ຺ສາ ປຖມມຫາສງ຺ຄີຕິຍໍ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕານຸກ຺ກເມນ ສໍວຕ຺ຕນໍ ກຕ຺ຕຸກາໂມ, ຕໍ, ຕສ຺ສາ ຈ ຕນ຺ຕິອາຣຸລ຺ຫາຍ ອິຮ ວຈເນ ກາຣຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ປຖມມຫາສງ຺ຄີຕິ…ເປ… ເວທິຕພ຺ພາ"ຕິ ອາຫຯ ຕຕ຺ຖ ຍຖາປຈ຺ຈຍໍ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ເທສິຕຕ຺ຕາ , ປລ຺ລຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຈ ວິປ຺ປກິຕ຺ຕານໍ ຮມ຺ມວິນຍານໍ ສງ຺ຄເຫຕ຺ວາ ຄາຍນໍ ກຖນໍ ສງ຺ຄີຕິ, ເອເຕນ ຕໍຕໍສິກ຺ຂາປທານໍ ສຸຕ຺ຕານລ຺ຈ ອາທິປຣິໂຍສາ ເນສຸ, ອນ຺ຕຣນ຺ຕຣາ ຈ ສມ຺ພນ຺ຮວເສນ ຖປີຕໍ ສງ຺ຄີຕິກາຣວຈນໍ ສງ຺ຄຫີຕໍ ໂຫຕິຯ ມຫາວິສຍຕ຺ຕາ, ປູຊນີຍຕ຺ຕາ ຈ ມຫຕີ ສງ຺ ຄີຕິ ມຫາສງ຺ຄີຕິ, ປຖມາ ມຫາສງ຺ຄີຕິ ປຖມມຫາສງ຺ຄີຕິ, ຕສ຺ສາ ປວຕ຺ຕິກາໂລ ປຖມມຫາສງ຺ຄີຕິກາໂລ, ຕສ຺ມິ ປຖມມຫາສງ຺ ຄີຕິກາເລຯ ນິທານນ຺ຕິ ຈ ເທສນໍ ເທສກາລາທິວເສນ ອວິທິຕໍ ວິທິຕໍ ກຕ຺ວາ ນິທສ຺ເສຕີຕິ ນິທານໍຯ ສຕ຺ຕານໍ ທສ຺ສນານຸ ຕ຺ຕຣິຍສຣຕາທິປຝິລາກເຫຕຸກູຕາສຸ ວິຊ຺ຊມານາສຸປີ ອລ຺ລາສຸ ກຄວໂຕ ກິຣິຍາສຸ "ພຸທ຺ໂຮ ໂພເຮຍ຺ຍ"ນ຺ຕິ (ພຸຯ ວໍຯ ອຍ຺ຖຯ ຣຕນຈງ຺ກມນກຕ຺ຟວຕ຺ຕນາ; ຈຣິຍາຯ ອຸທ຺ຮານຄາຖາວຕ຺ຕນາ) ປຝິລ຺ລາຍ ອນຸໂລມໂຕ ເວເນຍ຺ຍານໍ ມຄ຺ຄຜລປ຺ປຕ຺ຕິນໍ

ເຫຕຸພູຕາ ກິຣິຍາ ນິປ຺ປ຺ຣິຍາເຍນ ພຸທ຺ຘກິຈ຺ຈນ຺ຕິ ອາຫ – ‘‘ຘມ຺ມຈກ຺ກປ຺ປວຕ຺ຕນຍ຺ຫິ ອາທີ ກຕ຺ວາ’’ຕິ຿ ຕຕ຺ຖ ສທ຺ຘິນ຺ທ຺ຣິຍາ ທິຘມ຺ໂມເຍວ ປວຕ຺ຕນຢ຺ເຖນ ຈກ຺ກນ຺ຕິ ຘມ຺ມຈກ຺ກໍ຿ ອຖ ວາ ຈກ຺ກນ຺ຕິ ອາຓາ, ຘມ຺ມໂຕ ອນເປຕຕ຺ຕາ ຘມ຺ມຍ຺ຈ ຕໍ ຈກ຺ກຍ຺ ຈາຕິ ຘມ຺ມຈກ຺ກໍ, ຘມ຺ເມນ ຍາເຍນ ຈກ຺ກນ຺ຕິປີ ຘມ຺ມຈກ຺ກໍ຿ ຍຖາຫ –

‘‘ຘມ຺ມຍ຺ຈ ປວຕ຺ເຕຕິ ຈກ຺ກຍ຺ຈາຕິ ຘມ຺ມຈກ຺ກໍ, ຈກ຺ກຍ຺ຈ ປວຕ຺ເຕຕິ ຘມ຺ມຍ຺ຈາຕິ ຘມ຺ມຈກ຺ກໍ, ຘມ຺ເມນ ປວຕ຺ເຕຕີຕິ ຘມ຺ມຈກ຺ກໍ, ຘມ຺ມຈຣິຍາຍ ປວຕ຺ເຕຕີຕິ ຘມ຺ມຈກ຺ກ’’ນ຺ຕິອາທິ (ປຏິ຿ ມ຿ ໒, ໓໐, ໔໑)຿

‘‘ກຕພຸທ຺ຘກິຈ຺ເຈ’’ຕິ ເອເຕນ ພຸທ຺ຘກຕ຺ຕພ຺ພສ຺ສ ກສ຺ສຈິປີ ອເສສິຕພາວໍ ທສ຺ເສຕິ຿ ນນຸ ຈ ສາວເກຫິ ວິນີຕາປີ ວິເນຍ຺ຍາ ກຄວ ຕາເຍວ ວິນີຕາ ໂຫນ຺ຕິ, ຍໂຕ ສາວກການິຕໍ ສຸຕ຺ຕໍ ‘‘ພຸທ຺ຘວຈນ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ສາວກວິເນຍ຺ຍາ ຈ ນ ຕາວ ວິນີຕາຕິ? ນາຍໍ ໂທໂສ ເຕສໍ ວິນຍນຸປາຍສ຺ສ ສາວເກສຸ ຄປີຕຕ຺ຕາ຿ ເຕເນວາຫ –

‘‘ນ ຕາວາຫໍ, ປາປີມ, ປຣິນິພ຺ພາຍິສ຺ສາມິ, ຍາວ ເມ ກິກ຺ຂູ ນ ສາວກາ ກວິສ຺ສນ຺ຕິ ວິຍຕ຺ຕາ ວິນີຕາ ວິສາຣທາ ພຫຸສ຺ສຸຕາ ຘມ຺ມຘຣາ…ເປ… ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ປຣປ຺ປວາທໍ ສຫ ຘມ຺ເມນ ສຸນິຄ຺ຄຫີຕໍ ນິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ສປ຺ປາຏິຫາຣິຍໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສສ຺ສ’’ນ຺ຕິອາທິ (ທີ຿ ນິ຿ ໒຿໑໖໘; ສໍ຿ ນິ຿ ໕຿໘໒໒; ອຸທາ຿ ໕໑)຿

‘‘ກຸສິນາຣາຍ’’ນ຺ຕິອາທິ ກຄວໂຕ ປຣິນິພ຺ພຸຕເທສກາລວິເສສທສ຺ສນໍ ‘‘ອປຣິນິພ຺ພຸໂຕ ກຄວາ’’ຕິ ຄາຫສ຺ສ ມິຈ຺ຉາກາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍ, ໂລເກ ຊາຕສໍວທ຺ຘກາວທສ຺ສນຕ຺ຖຍ຺ຈ ຿ ຕຖາ ຫິ ມນຸສ຺ສກາວສ຺ສ ສຸປາກຍກຣຓຕ຺ຖໍ ມຫາໂພຘິສຕ຺ ຕາ ຈຣິມກເວ ທາຣປຣິຄ຺ຄຫາທີນິປີ ກໂຣນ຺ຕີຕິ຿ ອຸປາທີຍເຕ ກມ຺ມກິເລເສຫີຕິ ອຸປາທີ, ວິປາກກ຺ຂນ຺ຘາ ກຓຕ຺ຕາ ຈ ຣູປໍ຿ ໂສ ປນ ອຸປາທີ ກິເລສາກິສງ຺ຂາຣມາຣນິມ຺ມຖເນນ ນິພ຺ພານປ຺ປຕ຺ຕີຍໍ ອໂນສ຺ສຢ຺ໂຖ, ອີຘ ຂນ຺ຘມຈ຺ຈຸມາຣນິມ຺ມຖເນນ ໂອສ຺ສຢ຺ໂຖ ນິສ຺ເສສິໂຕຕິ ອຍໍ ອນຸປາທິເສສາ, ນິພ຺ພານຘາຕຸ຿ ນິພ຺ພານຘາຕູຕິ ເຈຕ຺ຖ ນິພ຺ພຸຕິມຕ຺ຕໍ ອຘິປ຺ເປຕໍ, ອິຕ຺ຖມ຺ກູຕລກ຺ຂເຓ ຈາຍໍ ກຣຓນິທ຺ເທໂສ຿ ‘‘ຘາຕຸກາຊນທິວເສ’’ຕິ ອີທໍ ນ ‘‘ສນ຺ນິປຕິຕານ’’ນ຺ຕິ ເອຕສ຺ສ ວິເສສນໍ, ອຸສ຺ສາຫຊນນສ຺ສ ປນ ວິເສສນໍ, ‘‘ຘາຕຸກາຊນທິວເສ ກິກ຺ຂູນໍ ອຸສ຺ສາຫໍ ຊເນສີ’’ຕິ຿ ຘາຕຸກາຊນທິວສໂຕ ຫິ ປຸຣິມປຸຣິມຕຣທິວເສສຸ ກິກ຺ຂູ ສມາຄຕາຕິ຿ ອຖ ວາ ຘາຕຸກາຊນທິວເສ ສນ຺ນິປຕິຕານໍ ກາຍສາມຄ຺ຄິວເສນ ສຫິຕານນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຿ ສງ຺ພສ຺ສ ເຖໂຣ ສງ຺ພຕ຺ເຖໂຣ, ໂສ ປນ ສງ຺ໂພ ກີ ປຣິມາຓານນ຺ຕິ ອາຫ – ‘‘ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ກິກ຺ຂຸສຕສຫສ຺ສານ’’ນ຺ຕິ຿ ນິຈ຺ຈສາເປກ຺ຂຕາຍ ຫິ ເອທິເສສຸ ສມາໂສ ໂຫຕິເຍວ, ຍຖາ – ‘‘ເທວທຕ຺ຕສ຺ສ ຄຣຸກຸລ’’ນ຺ຕິ຿

ອາຍສ຺ມາ ມຫາກສ຺ສໂປ ປຸນ ທຸລ຺ລກາວໍ ມຍ຺ຍມາໂນ ກິກ຺ຂູນໍ ອຸສ຺ສາຫໍ ຊເນສີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ຿ ‘‘ຘາຕຸກາຊນທິວເສ ສນ຺ນິປຕິ ຕານ’’ນ຺ຕິ ອີທໍ ‘‘ກິກ຺ຂູນໍ ອຸສ຺ສາຫໍ ຊເນສີ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ‘‘ກິກ຺ຂູນ’’ນ຺ຕິ ອິມິນາປີ ປເທນ ສມ຺ພນ຺ຘນີຍໍ຿ ສຸກທ຺ເທນ ວຸທ຺ຒປ຺ພຊິ ເຕນ ວຸຕ຺ຕວຈນມນຸສ຺ສຣນ຺ໂຕຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ຿ ຕຕ຺ຖ ອນຸສ຺ສຣນ຺ໂຕ ຘມ຺ມສໍເວຄວເສນາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ຿ ‘‘ສທ຺ຘມ຺ມໍ ອນ຺ຕຣຘາ ເປຍ຺ຍຸໍ ສງ຺ຄາເຍຍ຺ຍໍ…ເປ… ຈິຣຢ຺ຖິຕິກໍ ຕສ຺ສ ກິມຍ຺ຍໍ ອາຓຕ຺ຍໍ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ເອເຕສໍ ປທານໍ ‘‘ອີຕິ ຈິນ຺ຕຍນ຺ໂຕ’’ຕິ ເອເຕນ ສມ຺ພນ຺ໂຘ຿ ຕຖາ ‘‘ຍຍ຺ຈາຫ’’ນ຺ຕິ ເອຕສ຺ສ ‘‘ອນຸຄ຺ຄຫີໂຕ ປສໍສິໂຕ’’ຕິ ເອເຕນ ສມ຺ພນ຺ໂຘ຿ ຍໍ ປາປກິກ຺ຂູຕິ ເອຕ຺ຖ ຍນ຺ຕິ ນິປາຕມຕ຺ຕໍ, ກາຣຓນິທ຺ເທໂສ ວາ, ເຍນ ກາຣເຓນ ອນ຺ຕຣຘາເປຍ຺ຍຸໍ, ຕເຫຕໍ ກາຣຓໍ ວິຊ຺ຊຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ, ອທ຺ຘນິຍນ຺ຕິ ອທ຺ຘານມຄ຺ຄຄາມິ, ອທ຺ຘານກ຺ຂມນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຿

ຍຍ຺ຈາຫນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ຍນ຺ຕິ ຍສ຺ມາ, ເຍນ ກາຣເຓນາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ກິຣິຍາປຣາມສນໍ ວາ ເອຕໍ, ເຕນ ‘‘ອນຸຄ຺ຄຫີໂຕ ປສໍສິ ໂຕ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ອນຸຄ຺ຄຕ຺ຫນໍ ປສໍສນຍ຺ຈ ປຣາມສຕິ຿ ‘‘ຈີວເຣ ສາຘາຣຓປຣິໂກເຄນາ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ‘‘ອຕ຺ຕນາ ສມສມຢ຺ຖປເນ ນາ’’ຕິ ອີຘ ອຕ຺ຕນາ-ສທ຺ທໍ ອາເນຕ຺ວາ ຈີວເຣ ອຕ຺ຕນາ ສາຘາຣຓປຣິໂກເຄນາຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ຿ ຍສ຺ສ ເຍນ ຫິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ ທູຣຢ຺ຖມ຺ປີ ຈ ຕສ຺ສ ຕນ຺ຕິ ອຖ ວາ ກຄວຕາ ຈີວເຣ ສາຘາຣຓປຣິໂກເຄນ ກຄວຕາ ອນຸຄ຺ຄຫີໂຕຕິ ໂຍຊນີຍໍ, ເອຕສ຺ສາປີ ຫິ ກຣຓນິທ຺ເທສສ຺ສ ສຫໂຍຄກຕ຺ຕຸຕ຺ຖໂຊຕກຕ຺ຕສມ຺ກວໂຕ຿ ຍາວເທຕິ ຍາວເທວ, ຍຕ຺ຕກໍ ກາລໍ, ຍຕ຺ຕເກ ວາ ສມາປຕ຺ຕິວິ ຫາເຣ, ອກິຍ຺ຍາວິຫາເຣ ວາ ອາກງ຺ຂນ຺ໂຕ ວິຫຣາມິ ເຈວ ໂວຫຣາມິ ຈ, ຕຖາ ກສ຺ສໂປປີຕິ ອຕ຺ໂຖ຿ ອີທຍ຺ຈ ນວານຸປຸພ຺ພວິ ຫາຣຉລຸອກິຍ຺ຍກາວສາມຍ຺ເຍນ ຖຸຕິມຕ຺ຕໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທຢ຺ຖພ຺ພໍ຿ ນ ຫິ ອາຍສ຺ມາ ມຫາກສ຺ສໂປ ກຄວາ ວິຍ ເທວສິກໍ ຈຕຸວີສ ຕີໂກຏິສຕສຫສ຺ສສງ຺ຂຍາ ສມາປຕ຺ຕິໂຍ ສມາປຊ຺ຊຕິ, ຍມກປາຏິຫາຣິຍາທິວເສນ ວາ ອກິຍ຺ຍາໂຍ ວລຸອຍ຺ເຊຕີຕິ຿ ເຕເນວາຫ – ‘‘ນວານຸປຸພ຺ພວິຫາຣຉລຸອກິຍ຺ຍາປ຺ປເກເທ’’ຕິ ຿ ຕສ຺ສ ກິມຍ຺ຍໍ ອາຓຕ຺ຍໍ ກວິສ຺ສຕິ, ອຍ຺ຍຕ຺ຣ ຘມ຺ມວິນຍສງ຺ຄາຍນາຕິ

ອນິປ຺ປາໂຍຯ ‘‘ນນຸ ມໍ ກຄວາ’’ຕິອາທີນາ ວຸຕ຺ຕເມວຕ຺ຖໍ ອຸປ຺ມາວເສນ ວິກາເວຕິຯ

ຕໂຕ ປຣນ຺ຕິ ຕໂຕ ກິກ຺ຂູນໍ ອຸສ຺ສາຫຊນນໂຕ ປຣໂຕຯ ປຸເຣ ອສມ຺ໂມ ທິປ຺ປຕິຕິ ອປີນາມ ທິພ຺ພຕິ, ຍາວ ອສມ຺ໂມ ສມ຺ມໍ ປຜິພາທິຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ ໂຫຕິ, ຕໂຕ ປຸເຣຕຣເມວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອາສນ຺ເນ ອນິຈ຺ຊິເຕ ທີ ອຍໍ ປຸເຣ-ສທ຺ໂທຯ ທິປ຺ປຕິຕິ ຈ ທິປ຺ປີສ຺ສຕິຯ ປຸເຣສທ຺ທສນ຺ນິໂຍເຄນ ທີ ອນາຄຕຕ຺ເຖ ອຍໍ ວຕ຺ຕມານປ຺ປໂຍໂຄ, ຍຖາ – ‘‘ປຸຣາ ວສ຺ສຕິ ເທໂວ’’ຕິຯ

‘‘ສກລນວງຄສຕ຺ຖຸສາສນປຣິຍຕ຺ຕິສເຣ…ເປ… ເອກູນປຍ຺ຈສເຕ ປຣິຕ຺ຄເຫສີ’’ຕິ ເອເຕນ ສຸກ຺ຂວິປ຺ສ຺ສກຂີຕາສວປຣິຍນ຺ຕານໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕປຸຕ຺ຄລານໍ ສຕິປີ ອາຄມາຣິຄມສພ຺ກາເວ ສຫ ປຜິສມ຺ກິທາທີ ປນ ເຕວິຊ຺ຊາທິຕ຺ຕຍຸຕ຺ຕານໍ ອາຄມາຣິຄມສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອຸກ຺ກໍສຄຕຕ຺ຕາ ສງຄີຕິຍາ ພຫຸປ຺ກາຣຕໍ ທສ຺ເສຕິຯ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ສງຄີຕິກ຺ຂນ຺ຜເກ, (ປາຣາຯ ໔໓໗) ອປ຺ຈຈກ຺ຂໍ ນາມ ນຕ຺ຖິ ປຄ຺ຕປ຺ປວຕ຺ຕິກາວໂຕ, ສມນ຺ຕປາສາທິກາຍໍ ປນ ‘‘ອສມ຺ມຸຂາ ປຜິຄ຺ຄຫິຕໍ ນາມ ນຕ຺ຖິ’’ຕິ (ປາຣາຯ ອຜ຺ຖຯ ປຖມມຫາສງຄີຕິກຖາ) ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ‘‘ທ຺ເວ ສຫສ຺ສານິ ກິກ຺ຂຸໂຕ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕມ຺ປີ ກຄວໂຕ ສມ຺ຕິເກ ປຜິຄ຺ຄຫິຕເມວາຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຈຕຸຣາສີຕິສຫສ຺ສານີຕິ ສມ຺ມກ຺ຂນ຺ເຜ ສນ຺ສາຍາຫຯ ປວຕ຺ຕິໂນຕິ ປຄ຺ຕານີຯ ອານນ຺ທຕ຺ເຖຣສ຺ສ ນວປ຺ປາຍາຍ ປຣິສາຍ ວິພ຺ກມເນນ ມຫາກສ຺ສປຕ຺ເຖໂຣ ເອວມາຫ – ‘‘ນ ວາຍໍ ກຸມາຣໂກ ມຕ຺ຕມຍ຺ຍາສີ’’ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ມຕ຺ຕມຍ຺ຕີ ປມາຕໍຯ ຊນ຺ທາ ອາຄມນໍ ວິຍາຕິ ປທວິກາໂຄຯ ‘‘ກິຍ຺ຈາປີ ເສກ຺ໂຂ’’ຕິ ອິທໍ ນ ເສກ຺ຂານໍ ອຄຕິຄມນສພ຺ກາເວນ ວຸຕ຺ຕໍ, ອເສກ຺ຂານເມວ ປນ ອຸຈ຺ຈິນິຕ຺ຕາຕິ ທຜ຺ຖພ຺ພໍ ຯ ປຖມມຄ຺ເຄເນວ ທີ ຈຕ຺ຕາຣິ ອຄຕິຄມນານີ ປຫີຍນ຺ຕີຕິຯ ‘‘ອກພ຺ໂພ ຊນ຺ທາ…ເປ… ອຄຕື ຄນ຺ຕຸ’’ນ຺ຕິ ຈ ສມ຺ມສງຄີຕິຍາ ຕສ຺ສ ໂຍຄ຺ຍກາວທສ຺ສເນນ ວິຊ຺ຊມານຄ຺ຕາກຖນໍຯ ປຣິຍຕ຺ໂຕຕິ ອນີໂຕຯ

ຄາໂວ ຈຣນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ໂຄຈໂຣ, ໂຄຈໂຣ ວິຍ ໂຄຈໂຣ, ກິກ຺ຂາຈຣຕຜ຺ຖານໍຯ ວິສກາຄປຸຄ຺ຄໂລ ສຸກທ຺ທສທິໂສຯ ສຕ຺ຕິປຍ຺ຊຣນ຺ຕິ ສຕ຺ຕິຂຄ຺ຄາທິຫຕ຺ເຖຫິ ປຸຣິເສຫິ ມລ຺ລຣາຊູນໍ ກຄວໂຕ ສາຕຸອາຣກ຺ຂກຣຕໍ ສນ຺ສາຍາຫຯ ຕໍ ປລິໂພສໍ ຊິນ຺ທິຕ຺ວາ ຕໍ ກຣຕີຍໍ ກໂຣຕູຕິ ສງຄາຫເກນ ຊິນ຺ທິຕພ຺ພໍ ຊິນ຺ທິຕ຺ວາ ເອກນ຺ຕກຣຕີຍໍ ກໂຣຕູຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ມຫາຊນນ຺ຕິ ພຫຸຊນໍຯ ຄນ຺ສກ຺ຜິວນ຺ທິຕ຺ວາ ປຣິໂກຄເຈຕິຍກາວໂຕຕິ ອນິປ຺ປາໂຍຯ ຍຖາ ຕນ຺ຕິ ຍຖາ ອຍ຺ໂຍປີ ຍຖາວຸຕ຺ຕສກາໂວ, ເອວນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສໍເວຊນີຕິ ‘‘ນນຸ ກຄວຕາ ປຜິກຈ຺ເຈວ ອກ຺ຂາຕໍ – ‘ສພ຺ເພເຫວ ປີເຍຫິ ມນາເປຫິ ນານາກາໂວ ວິນາກາໂວ’’’ຕິອາທີນາ (ທີຯ ນິຯ ໒ຯ໑໗໗; ສໍຯ ນິຯ ໕ຯ໓໗໙; ອຯ ນິຯ ໑໐ຯ໔໘; ຈູລຸອວຯ ໔໓໗) ສໍເວຄໍ ຊເນສີຯ ອຸສ຺ສນ຺ນສາຕຸກນ຺ຕິ ອຸປຈິຕໂທສໍຯ ເກສຊ຺ຊມຕ຺ຕາຕິ ອປ຺ປກໍ ເກສຊ຺ຊໍຯ ອປ຺ປຕ຺ໂຖ ທີ ອຍໍ ມຕ຺ຕາ-ສທ຺ໂທ, ‘‘ມຕ຺ຕາສຸຂປຣິຈ຺ຈາໂຄ’’ຕິອາທີສຸ (ສຯ ປຯ ໒໙໐) ວິຍຯ ທຸຕິຍທິວເສຕິ ເທວຕາຍ ສໍເວຊິຕທິວສໂຕ, ເຊຕວນວິຫາຣໍ ປວິຜ຺ຖທິວສໂຕ ວາ ທຸຕິຍທິວເສຯ ອາຕາວ ຈກ຺ກໍ ອາຕາຈກ຺ກໍຯ

ເອຕທຄ຺ຄນ຺ຕິ ເອໂສ ອຄ຺ໂຄຯ ລິງຄວິປ຺ລ຺ລາເສນ ທີ ອຍໍ ນິທ຺ເທໂສຯ ຍທິທນ຺ຕິ ຈ ໂຍ ອຍໍ, ຍທິທໍ ຂນ຺ສປຍ຺ຈກນ຺ຕິ ວາ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ‘‘ປຖມໍ ອາວຸໂສ ອຸປາລິ ປາຣາຊິກໍ ກຕ຺ຖ ປຍ຺ຍຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ກສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ, ນນຸ ຕສ຺ສ ສງຄີຕິຍາ ປຸຣິມກາເລ ປຖມກາໂວ ນ ຍຸຕ຺ໂຕຕິ? ໂນ ນ ຍຸຕ຺ໂຕ, ກຄວຕາ ປຍ຺ຍຕ຺ຕານຸກ຺ກເມນ ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທສານຸກ຺ກເມນ ຈ ປຖມກາວສ຺ສ ສິທ຺ສຕ຺ຕາຯ ເຍກຸຍ຺ເຍນ ທີ ຕິຕິ ປີຜການິ ກຄວໂຕ ສຣມານກາເລ ຖິຕານຸກ຺ກເມເນວ ສງຄີຕານິ, ວິເສສໂຕ ວິນຍາກິສມ຺ມປີຜການີຕິ ທຜ຺ຖພ຺ພໍຯ ‘‘ວຕ຺ຖຸມ຺ປີ ປຸຈ຺ຊິ’’ຕິອາທີ ‘ກຕ຺ຖ ປຍ຺ຍຕ຺ຕ’ນ຺ຕິອາທີນາ ທສ຺ສິເຕນ ສຫ ຕທວສິຜ຺ຖມ຺ປີ ສງຄເຫຕ຺ວາ ທສ຺ສນວເສນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປຖມປາຣາຊິເກຕິ ປຖມປາຣາຊິກປາລຸອິຍໍ (ປາຣາຯ ໒໔), ເຕເນວາຫ – ‘‘ນ ທີ ຕຖາຄຕາ ເອກພ຺ຍຍ຺ຊນມ຺ປີ ນິຣຕ຺ຖກໍ ວທນ຺ຕີ’’ຕິຯ

ຊາຕກາທີເກ ຂຸທ຺ທກນິກາຍປຣິຍາປນ຺ເນ, ເຍກຸຍ຺ເຍນ ຈ ສມ຺ມນິທ຺ເທສກູເຕ ຕາທິເສ ອກິສມ຺ມປີຜເກ ສງຄຕ຺ຫິຕຸໍ ຍຸຕ຺ຕໍ, ນ ປນ ທີຆນິກາຍາທິປ຺ປກາເຣ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕປີຜເກ, ນາປີ ປຍ຺ຍຕ຺ຕິນິທ຺ເທສກູເຕ ວິນຍປີຜເກຕິ ທີຆກາຕກາ ‘‘ຊາຕກາທີນໍ ອກິສມ຺ມປີຜເກ ສງຄໂຫ’’ຕິ ວທນ຺ຕິຯ ຈຣິຍາປີຜກພຸທ຺ສວໍສານຍ຺ເຈຕ຺ຖ ອຄ຺ຄຫຕໍ, ຊາຕກຄຕິກຕ຺ຕາຯ ມຊ຺ຊິມກາຕກາ ປນ ‘‘ອຜ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິວເສນ ເທສິຕານໍ ຊາຕກາທີນໍ ຍຖານຸໂລມເທສນາກາວໂຕ ຕາທິເສ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕປີຜເກ ສງຄໂຫ ຍຸຕ຺ໂຕ, ນ ປນ ສກາວສມ຺ມນິທ຺ເທສກູເຕ ຍຖາສມ຺ມສາສເນ ອກິສມ຺ມປີຜເກ’’ຕິ ຊາຕກາທີນໍ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕປີຜກປຣິຍາປນ຺ນຕໍ ກຖຍນ຺ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ຈ ຍຸຕ຺ຕໍ ວິຈາເຣຕ຺ວາ ຄເຫຕພ຺ພໍຯ

ເອວໍ ນິມິຕ຺ຕປ຺ໂຍຊນກາລເທສກາຣກກຣຕປ຺ປກາເຣຫິ ປຖມໍ ສງຄີຕື ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ຕຕ຺ຖ ວວຕ຺ຖາປິຕສິທ຺ເສສຸ ສມ຺ມວິນເຍສຸ ນານປ຺ປກາຣໂກສລ຺ລຕ຺ຖໍ ເອກວິສາທິເກເທ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ເອວເມຕ’’ນ຺ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ວິມຸຕ຺ຕິຣສນ຺ຕິ ວິມຸຕ຺ຕິຄ຺ຕໍ,

ວິມຸຕ຺ຕິສມ຺ປຕ຺ຕິກໍ ວາ, ອຄ຺ຄຜລນິປ຺ຜາທນໂຕ, ວິມຸຕ຺ຕິກິຈ຺ຈໍ ວາ, ກິເລສານໍ ອຈ຺ຈນ຺ຕໍ ວິມຸຕ຺ຕິສມ຺ປາທນໂຕຯ ເກຈິ ປນ ‘‘ວິມຸຕ຺ຕິອສ຺ສາທ’’ນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິຯ

ກິຎ຺ຈາປິ ອວິເສເສນ ສພ຺ພມ຺ປິ ພຸທ຺ຘວຈນໍ ກິເລສວິນຍເນນ ວິນໂຍ, ຍຖານຸສິຏ຺ຐໍ ປຏິປ຺ຊ຺ຊມາເນ ອປາຍປຕນາທິໂຕ ຘາຣເຓນ ຘມ຺ໂມ, ອິຘາປິ ປນ ຘມ຺ມວິນເຍ ນິທ຺ຘາເຣຕຸໍ ‘‘ຕຕ຺ຖ ວິນຍປິຏກ’’ນ຺ຕິອາທິມາຫຯ ອວເສສໍ ພຸທ຺ຘວຈນໍ ຘມ຺ໂມ, ຂນ຺ຘາທິວເສນ ສຠາວຘມ຺ມເທສນາພາຫຸລ຺ລໂຕຯ ອຖ ວາ ຍທິປິ ຘມ຺ໂມເຍວ ວິນໂຍປິ, ປຣິຍຕ຺ຕິຍາທິຠາວໂຕ, ວິນຍສທ຺ທສນ຺ນິຘາເນ ປນ ກິນ຺ນາຘິກຣຓຠາເວນ ປຍຸຕ຺ໂຕ ຘມ຺ມ-ສທ຺ໂທ ວິນຍຕນ຺ຕິວິຘຸຣໍ ຕນ຺ຕຶ ທີເປຕິ ຍຖາ ‘‘ປຸຎ຺ຎຎາຓສມ຺ຠາຣາ, ໂຄພລິພທ຺ຘ’’ນ຺ຕິ ຈຯ

‘‘ອເນກຊາຕິສໍສາຣ’’ນ຺ຕິ ອຍໍ ຄາຖາ ຠຄວຕາ ອຕ຺ຕໂນ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎາຓປທຏ຺ຐານໍ ອຣຫຕ຺ຕປ຺ປຕ຺ຕຶ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂນ຺ເຕນ ເອກູນວີສຕິມສ຺ສ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓຎາຓສ຺ສ ອນນ຺ຕຣໍ ຠາສິຕາຯ ເຕນາຫ ‘‘ອິທໍ ປຖມພຸທ຺ຘວຈນ’’ນ຺ຕິຯ ອິທໍ ກິຣ ສພ຺ພພຸທ຺ເຘຫິ ອວິຊຫິຕໍ ອຸທານໍຯ ອຍມສ຺ສ ສງ຺ເຂປຕ຺ໂຖ – ອຫໍ ອິມສ຺ສ ອຕ຺ຕຠາວເຄຫສ຺ສ ກາຣກໍ ຕຓ຺ຫາວຑ຺ຒກຶ ຄເວສນ຺ໂຕ ເຍນ ຎາເຓນ ຕໍ ທຏ຺ຐຸໍ ສກ຺ກາ, ຕສ຺ສ ໂພຘິຎາຓສ຺ສຕ຺ຖາຍ ທີປງ຺ກຣປາທມູເລ ກຕາຠິນີຫາໂຣ ເອຕ຺ຕກໍ ກາລໍ ອເນກຊາຕິສໍສາຣໍ ອເນກຊາຕິສຕສຫສ຺ສສງ຺ຂ຺ຍໍ ສໍສາຣວຏ຺ຏໍ ອນິພ຺ພິສໍ ຕໍ ຎາຓໍ ອວິນ຺ທນ຺ໂຕ ອລຠນ຺ໂຕເຍວ ສນ຺ຘາວິສ຺ສໍ ສໍສຣຶຯ ຍສ຺ມາ ຊຣາວ຺ຍາຘິມຣຓມິສ຺ສຕາຍ ຊາຕິ ນາເມສາ ປຸນປ຺ປຸນໍ ອຸປຄນ຺ຕຸໍ ທຸກ຺ຂາ, ນ ຈ ສາ ຕສ຺ມຶ ອທິຏ຺ເຐ ນິວຕ຺ຕຕິ, ຕສ຺ມາ ຕໍ ຄເວສນ຺ໂຕ ສນ຺ຘາວິສ຺ສນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ທິຏ຺ໂຐສີຕິ ອິທານິ ມຍາ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎາຓໍ ປຏິວິຊ຺ຌນ຺ເຕນ ທິຏ຺ໂຐ ອສິຯ ປຸນ ເຄຫນ຺ຕິ ປຸນ ອິມໍ ອຕ຺ຕຠາວສງ຺ຂາຕໍ ມມ ເຄຫໍຯ ນ ກາຫສິ ນ ກຣິສ຺ສສິຯ ຕວ ສພ຺ພາ ອວເສສາກິເລສຜາສຸກາ ມຍາ ຠຄ຺ຄາຯ ອິມສ຺ສ ຕຍາ ກຕສ຺ສ ອຕ຺ຕຠາວເຄຫສ຺ສ ກູຏໍ ອວິຊ຺ຊາສງ຺ຂາຕໍ ກຓ຺ຓິກມຓ຺ຑລໍ ວິສງ຺ຂຕໍ ວິທ຺ຘໍສິຕໍຯ ວິສງ຺ຂາຣໍ ນິພ຺ພານໍ ອາຣມ຺ມຓກຣຓວເສນ ຄຕໍ ອນຸປວິຏ຺ຐໍ ອິທານິ ມມ ຈິຕ຺ຕໍ, ອຫຎ຺ຈ ຕຓ຺ຫານໍ ຂຍສງ຺ຂາຕໍ ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ຄໍ ອຊ຺ຌຄາ ອທິຄໂຕ ປຕ຺ໂຕສ຺ມີຕິຯ ອຍໍ ມນສາ ປວຕ຺ຕິຕຘມ຺ມານມາທີຯ ‘‘ຍທາ ຫເວ ປາຕຸຠວນ຺ຕິ ຘມ຺ມາ’’ຕິ (ອຸທາຯ ໑, ໔, ໓) ອຍໍ ປນ ວາຈາຍ ປວຕ຺ຕິຕຘມ຺ມານໍ ອາທີຕິ ວທນ຺ຕິຯ ອນ຺ໂຕຊປ຺ປນວເສນ ກິຣ ຠຄວາ ‘‘ອເນກຊາຕິສໍສາຣ’’ນ຺ຕິອາທິມາຫ (ຘຯ ປຯ ໑໕໓)ຯ ‘‘ປາຏິປທທິວເສ’’ຕິ ອິທໍ ‘‘ສພ຺ພຎ຺ຎຸຠາວປ຺ປຕ຺ຕສ຺ສາ’’ຕິ ນ ເອເຕນ ສມ຺ພນ຺ຘິຕພ຺ພໍ, ‘‘ປຈ຺ຈເວກ຺ຂນ຺ຕສ຺ສ ອຸປ຺ປນ຺ນາ’’ຕິ ເອເຕນ ປນ ສມ຺ພນ຺ຘິຕພ຺ພໍຯ ວິສາຂປຸຓ຺ຓມາຍເມວ ຫິ ຠຄວາ ປຈ຺ຈູສສມເຍ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕໍ ປຕ຺ໂຕຕິຯ

ວຍຘມ຺ມາຕິ ອນິຈ຺ຈລກ຺ຂຓມຸເຂນ ທຸກ຺ຂານຕ຺ຕລກ຺ຂຓມ຺ປິ ສງ຺ຂາຣານໍ ວິຠາເວຕິ ‘‘ຍທນິຈ຺ຈໍ ຕໍ ທຸກ຺ຂໍ, ຍໍ ທຸກ຺ຂໍ ຕທນຕ຺ຕາ’’ຕິ (ສໍຯ ນິຯ ໓ຯ໑໕; ປຏິຯ ມຯ ໔ຯ໑໐) ວຈນໂຕຯ ລກ຺ຂຓຕ຺ຕຍວິຠາວນເຍເນວ ຈ ຕທາຣມ຺ມຓໍ ວິປສ຺ສນໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ສພ຺ພຕິຕ຺ຖິຍານໍ ອວິສຍຠູຕໍ ພຸທ຺ຘາເວຓິກໍ ຈຕຸສຈ຺ຈກມ຺ມຏ຺ຐານານິຏ຺ຐານໍ ອວິປຣີຕໍ ນິພ຺ພານຄາມິນິປ຺ປຏິປທໍ ປກາເສຕີຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ອິທານິ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ມາປຏິປຕ຺ຕິຍໍ ນິໂຍເຊຕິ ‘‘ອປ຺ປມາເທນ ສມ຺ປາເທຖາ’’ຕິຯ ອຖ ວາ ‘‘ວຍຘມ຺ມາ ສງ຺ຂາຣາ’’ຕິ ເອເຕນ ສງ຺ເຂເປນ ສໍເວເຊຕ຺ວາ ‘‘ອປ຺ປມາເທນ ສມ຺ປາເທຖາ’’ຕິ ສງ຺ເຂເປເນວ ນິຣວເສສໍ ສມ຺ມາປຏິປຕ຺ຕຶ ທສ຺ເສຕິຯ ອປ຺ປມາທປທຎ຺ຫິ ສິກ຺ຂາຕ຺ຕຍສງ຺ຄຫິຕໍ ເກວລປຣິປຸຓ຺ຓໍ ສາສນໍ ປຣິຍາທິຍິຕ຺ວາ ຕິຏ຺ຐຕີຕິຯ

ປຖມສງ຺ຄີຕິຍໍ ອສງ຺ຄີຕໍ ສງ຺ຄີຕິກ຺ຂນ຺ຘກາຖາວຕ຺ຖຸປ຺ປກຣຓາທິຯ ເກຈິ ປນ ‘‘ສຸຠສຸຕ຺ຕມ຺ປິ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໔໔໔) ປຖມສງ຺ຄີຕິຍໍ ອສງ຺ຄີຕ’’ນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິ, ຕໍ ປນ ນ ຍຸຊ຺ຊຕິຯ ປຖມສງ຺ຄີຕິໂຕ ປຸເຣຕເຣເວ ຫິ ອາຍສ຺ມຕາ ອານນ຺ເທນ ເຊຕວເນ ວິຫຣນ຺ເຕນ ສຸຠສ຺ສ ມາຓວສ຺ສ ຠາສິຕນ຺ຕິຯ

ທລ຺ຫີກມ຺ມສິຖິລກຣຓປ຺ປໂຍຊນາ ຍຖາກ຺ກມໍ ປກຕິສາວຊ຺ຊປຓ຺ຓຕ຺ຕິສາວຊ຺ເຊສຸ ສິກ຺ຂາປເທສຸຯ ເຕນາຕິ ວິວິຘນຍຕ຺ຕາທິນາຯ ເອຕນ຺ຕິ ວິວິຘວິເສສນຍຕ຺ຕາຕິ ຄາຖາວຈນໍຯ ເອຕສ຺ສາຕິ ວິນຍສ຺ສຯ

ອຕ຺ຕຕ຺ຖປຣຕ຺ຖາທິເຠເທຕິ ໂຍ ຕໍ ສຸຕ຺ຕໍ ສຊ຺ຌາຍຕິ, ສຸຓາຕິ, ວາເຈຕິ, ຈິນ຺ເຕຕິ, ເທເສຕິ ຈ, ສຸຕ຺ເຕນ ສງ຺ຄຫິໂຕ ສີລາທິອຕ຺ໂຖ ຕສ຺ສາປິ ໂຫຕິ, ເຕນ ປຣສ຺ສ ສາເຘຕພ຺ພໂຕ ປຣສ຺ສາປິ ໂຫຕີຕິ, ຕທຸຠຍໍ ຕໍ ສຸຕ຺ຕໍ ສູເຈຕິ ທີເປຕິຯ ຕຖາ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິກສມ຺ປຣາຍິກໍ ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣຎ຺ຈາຕິ ເອວມາທິເຠເທ ອຕ຺ເຖ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕິຯ ອຕ຺ຖ-ສທ຺ໂທ ຈາຍໍ ຫິຕປຣິຍາຍວຈໂນ, ນ ຠາສິຕຕ຺ຖວຈໂນ, ຍທິ ສິຍາ, ສຸຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຕໂນປິ ຠາສິຕຕ຺ຖໍ ສູເຈຕິ, ປຣສ຺ສາປີຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕ ສິຍາຯ ສຸຕ຺ເຕນ ຈ ໂຍ ອຕ຺ໂຖ ປກາສິໂຕ ໂສ ຕສ຺ເສວ ໂຫຕີຕິ, ນ ເຕນ ປຣຕ຺ໂຖ ສູຈິໂຕ ໂຫຕິ, ເຕນ ສູເຈຕພ຺ພສ຺ສ ປຣຕ຺ຖສ຺ສ ນິວຕ຺

ເຕຕພຸພສຸສ ອກາວາ ອຕຸຖຄຫຕລຸຈ ນ ກຕຸຕພຸພໍຯ ອຕຸຕຕຸຖປຣຕຸຖວິນິມຸມຸຕຸຕສຸສ ກາສິຕຕຸຖສຸສ ອກາວາ ອາທິຄຸຄຫຕລຸຈ ນ ກຕຸຕພຸພໍຯ ຕສຸມາ ຍຖາວຸຕຸຕສຸສ ທິຕປໍຣິຍາຍສຸສ ອຕຸຖສຸສ ສຸຕຸເຕ ອສມຸກວໂຕ ສຸຕຸຕສາຣສຸສ ປຸຄຸຄລສຸສ ວເສນ ອຕຸຕຕຸຖປຣຕຸຖາ ວຸຕຸຕາຯ

ອຖ ວາ ສຸຕຸຕໍ ອນເປກຸຂິຕຸວາ ເຍ ອຕຸຕຕຸຖາຫໂຍ ອຕຸຖປຸປເກທາ ວຸຕຸຕາ ‘‘ນ ຫລຸລຫຕຸຖຕຸຖິປສໍສລາກາ’’ຕິ ເອຕສຸສ ປທສຸສ ນິທຸເທເສ (ມຫານິຯ ໖໓; ຈູລຸອນິຯ ໗໘) ‘‘ອຕຸຕຕຸໂຖ, ປຣຕຸໂຖ, ອຸກຍຕຸໂຖ, ທິຜຸຖສມຸມິໂກ ອຕຸໂຖ, ສມຸປຣາຍິໂກ ອຕຸໂຖ, ອຸຕຸຕາໂນ ອຕຸໂຖ, ຄມຸກີໂຣ ອຕຸໂຖ, ຄູລຸໂຫ ອຕຸໂຖ, ປຜິຈຸຉນຸໂນ ອຕຸໂຖ, ເນຍຸໂຍ ອຕຸໂຖ, ນີໂຕ ອຕຸໂຖ, ອນວຊຸໂຊ ອຕຸໂຖ, ນິກຸກິເລໂສ ອຕຸໂຖ, ໂວທາໂນ ອຕຸໂຖ, ປຣມຕຸໂຖ’’ຕິ ເຕ ສຸຕຸຕໍ ສູເຈຕີຕິ ອຕຸໂຖຯ ອິມສຸມິ ອຕຸຖວິກປຸເປ ອຕຸຖ-ສທຸໂທ ກາສິຕຕຸຖປໍຣິຍາໂຍປີ ໂຫຕິຯ ເອຕຸຖ ຫິ ປຸຣິມກາ ປລຸຈ ອຕຸຖປຸປເກທາ ທິຕປໍຣິຍາຍາ, ຕໂຕ ປເຣ ໖ ກາສິຕຕຸຖເກທາ, ປຈຸຈິມກາ ປນ ອຸກຍສກາວາຯ ຕຕຸຖ ທຸຣນິຄມຕາຍ ວິກາວເນ ອລທຸຘຄາໂຘ ຄມຸກີໂຣຯ ນ ວິວໂຜ ຄູລຸໂຫຯ ມູລຸທກາຫໂຍ ວິຍ ປໍສຸນາ ອກຸຂຣສມຸນິເວສາທິນາ ຕິໂຣຫິໂຕ ປຜິຈຸຉນຸໂນຯ ນິທຸຘາເຣຕຸວາ ຍາເປຕພຸໂພ ເນຍຸໂຍຯ ຍຖາຣຸຕວເສນ ເວທິຕພຸໂພ ນີໂຕຯ ອນວຊຸຊນິກຸກິເລສໂວທານາ ປໍຣິຍາຍວເສນ ວຸຕຸຕາ, ກຸສລວິປາກກິຣິຍາຘມຸມວເສນ ວາຯ ປຣມຕຸໂຖ ນິພຸພານໍ, ຘມຸມານໍ ອວິປຣີຕສກາໂວ ເອວ ວາຯ ອຖ ວາ ‘‘ອຕຸຕນາ ຈ ອປຸປິຈຸໂຉ ໂຫຕິ’’ຕິ ອຕຸຕຕຸຖໍ, ‘‘ອປຸປິຈຸຉາກຖລຸຈ ປເຣສໍ ກຕຸຕາ ໂຫຕິ’’ຕິ ປຣຕຸຖໍ ສູເຈຕິຯ ເອວໍ ‘‘ອຕຸຕນາ ຈ ປາຕາຕິປາຕາ ປຜິວິຣໂຕ ໂຫຕິ’’ຕິອາທິ (ອຯ ນິຯ ໔ຯ໙໙, ໙໖໘) ສຸຕຸຕານິ ໂຍເຊຕພຸພານິຯ ວິນຍາກິຘມຸເມຫິ ຈ ວິເສເສຕຸວາ ສຸຕຸຕ-ສທຸທສຸສ ອຕຸໂຖ ວຕຸຕພຸໂພຯ ຕສຸມາ ເວເນຍຸຍຊຸຊາສຍວສປຸປວຕຸຕາຍ ເທສນາຍ ອຕຸຕທິຕປຣທິຕຕາທີນິ ສາຕິສຍໍ ປກາສິຕານິ ໂຫຕິ ຕປຸປຣກາວໂຕ, ນ ອາຕາຘມຸມສກາວວສປຸປວຕຸຕາຍາຕິ ອິທເມວ ຈ ‘‘ອຕຸຖານໍ ສູຈນໂຕ ສຸຕຸຕ’’ນຸຕິ ວຸຕຸຕໍຯ

ສຸຕຸເຕ ຈ ອາຕາຘມຸມສກາວາ ຈ ເວເນຍຸຍຊຸຊາສຍໍ ອນຸວຕຸຕນຸຕິ, ນ ວິນຍາກິຘມຸເມສຸ ວິຍ ເວເນຍຸຍຊຸຊາສໂຍ ອາຕາຘມຸມສກາເວຯ ຕສຸມາ ເວເນຍຸຍານໍ ເອກນຸຕທິຕປຜິລາກສໍວຕຸຕນິກາ ສຸຕຸຕນຸຕເທສນາ ໂຫຕີຕິ ‘‘ສຸວຸຕຸຕາ ເຈຕຸຖາ’’ຕິ ອາທີ ວຸຕຸຕໍຯ ປສວຕີຕິ ຜລຕິຯ ‘‘ສຸຕຸຕາຕາ’’ຕິ ເອຕສຸສ ອຕຸຖໍ ປກາເສຕຸໍ ‘‘ສຸຜຸຖຸ ຈ ເນ ຕາຍຕີ’’ຕິ ວຸຕຸຕໍຯ ອຕຸຕຕຸຖາທິວິຘາເນສຸ ຈ ສຸຕຸຕສຸສ ປມາຕກາໂວ, ອຕຸຕຕຸຖາທີນລຸຈ ສງຄາຫກຕຸຕໍ ໂຍເຊຕພຸພໍ ຕທຕຸຖປຸປກາສນປຘານຕຸຕາ ສຸຕຸຕສຸສຯ ວິນຍາກິຘມຸເມຫິ ວິເສສນລຸຈ ໂຍເຊຕພຸພໍຯ ເອຕນຸຕິ ‘‘ອຕຸຖານໍ ສູຈນໂຕ’’ຕິອາທິກໍ ອຕຸຖວຈນໍຯ ເອຕສຸສາຕິ ສຸຕຸຕສຸສຯ

ອກິກຸກມນຸຕີຕິ ເອຕຸຖ ອກິ-ສທຸໂທ ກມນກິຣິຍາຍ ວຸທຸຆິກາວໍ ອຕິເຣກຕໍ ທີເປຕິ, ອກິລຸຌາຕາ ອກິລກຸຂິຕາຕິ ເອຕຸຖ ຌາຕລກຸຂຕກິຣິຍານໍ ສຸປາກຜຕາວິເສສໍ, ອກິກຸກນຸເຕນາຕິ ເອຕຸຖ ກນຸຕິຍາ ອຘິກຕຸຕໍ ວິສິຜຸຖຕນຸຕິ ຍຸຕຸຕໍ ກິຣິຍາວິເສສກຕຸຕາ ອຸປສຄຸຄສຸສຯ ອກິຣາຊາ ອກິວິນເຍຕິ ປນ ປູຊິຕປຣິຈຸຉິນຸເນສຸ ຣາຊວິນເຍສຸ ອກິ-ສທຸໂທ ປວຕຸຕຕີຕິ ກຖເມຕໍ ຍຸຊຸເຊຍຸຍາຕິ ? ປູຊນປຣິຈຸເຉທນກິຣິຍາທີປນໂຕ, ຕາຫິ ຈ ກິຣິຍາຫິ ຣາຊວິນຍານໍ ຍຸຕຸຕຕຸຕາຯ ເອຕຸຖ ຫິ ອຕິມາລາທີສຸ ອຕິ-ສທຸໂທ ວິຍ, ອກິ-ສທຸໂທ ຍຖາ ສທ ສາຘເນນ ກິຣິຍໍ ວທຕີຕິ ອກິຣາຊອກິວິນຍ-ສທຸທາ ສິທຸຘາ, ເອວໍ ອກິຘມຸມສທຸເທ ອກິ-ສທຸໂທ ສທ ສາຘເນນ ວຸທຸຒິຍາທິກິຣິຍໍ ທີເປຕີຕິ ອຍມຕຸໂຖ ທສຸສິໂຕຕິ ທຜຸຖພຸໂພຯ

ກາວນາຜຣຕວຸທຸຒີຫິ ວຸທຸຒິມນຸໂຕປິ ຘມຸມາ ວຸຕຸຕາຯ ອາຣມຸມຕາທີຫີຕິ ອາຣມຸມຕສມຸປຍຸຕຸຕກມຸມທຸວາຣປຜິປທາທີຫີຯ ອວິສິຜຸຖນຸຕິ ອລຸລມລຸລວິສິຜຸເຖສຸ ວິນຍສຸຕຸຕາກິຘມຸເມສຸ ອວິສິຜຸຖໍ ສມານໍຯ ຕໍ ປີຜກສທຸທນຸຕິ ອຕຸໂຖຯ ຍຖາວຸຕຸເຕນາຕິ ‘‘ເອວໍ ທຸວິຘຕຸເຖນາ’’ຕິອາທິນາ ວຸຕຸຕປຸປກາເຣນຯ

ກເຖຕພຸພານໍ ອຕຸຖານໍ ເທສກາຍຕຸເຕນ ອາຕາທີວິຘິນາ ອຕິສຊຸຊນໍ ປໍໂພຘນໍ ເທສນາຯ ສາສິຕພຸພປຸຄຸຄລຄເຕນ ຍຖາປຣາຘາທິສາສິຕພຸພກາເວນ ອນຸສາສນໍ ວິນຍນໍ ສາສນໍຯ ກເຖຕພຸພສຸສ ສໍວຣາສໍວຣາທີໂນ ອຕຸຖສຸສ ກຖນໍ ວຈນປຜິພທຸຘຕາກຣຕໍ ກຖາຯ ກຖີຍຕີ ວາ ເອຕຸຖາຕິ ກຖາຯ ສໍວຣາສໍວຣສຸສ ກຖາ ສໍວຣາສໍວຣກຖາຯ ເອສ ນໂຍ ອິຕເຣສຸປີຯ ເກທ-ສທຸໂທ ວິສໍ ວິສໍ ໂຍເຊຕພຸໂພ ‘‘ເທສນາເກທໍ ສາສນເກທໍ ກຖາເກທລຸຈ ຍຖາຣທໍ ປຣິທີປເຍ’’ຕິຯ ເກທນຸຕິ ຈ ນານຕຸຕນຸຕິ ອຕຸໂຖຯ ສິກຸຂາ ຈ ປທານານິ ຈ ຄມຸກີຣກາໂວ ຈ ສິກຸຂາປຸປທານຄມຸກີຣກາວໍ, ຕລຸຈ ປຣິທີປເຍຯ ເອຕຸຖ ຍຖາຕິ ອຸປາຣມຸກນິສຸສຣຕຘມຸມໂກສຣກຸຂຕເທຕຸປຣິຍາປຸຕານໍ ສຸປຸປຜິປຕຸຕິ ທຸປຸປຜິປຕຸຕີຕິ ເອເຕຫິ ປກາເຣຫິຯ ອາຕໍ ປເຕຕຸໍ ອຣຫຕີຕິ ອາຕາຣໂຫ ສມຸມາສມຸພຸທຸຘຕຸຕາຯ ໂວຫາຣປຣມຕຸຖານມຸປິ ສພຸກາວໂຕ ອາໜ ອາຕາພາຫຸລຸລໂຕຕິຯ ອິໂຕ ປເຣສຸປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ປຈຸຣາປຣາຘາ ເສຍຸຍສກາຫໂຍຯ ອຊຸຊາສໂຍ ອາສໂຍວ ອຕຸຖໂຕ ທິຜຸຖິ, ຌາຕລຸຈຯ ວຸຕຸຕລຸເຈຕໍ –

‘‘ສສຸສຕຸຈຸເຉທທິຍຸຖິ ຈ, ຂນຸຕິ ເຈວານຸໂລມິເກ;

ຍຖາກູຕລຸຈ ຍໍ ລາຕໍ, ເອຕໍ ອາສຍສທຸທິຕ’’ນຸຕິ. (ວິສຸທຸຘີ. ຢີ. ໑໗໑໖໒);

ອນຸສຍາ ການຣາຄກາວຣາຄທິຍຸຖິປຜິຠວິຈິກິຈຸຉາມານາວິຊຸຊາວເສນ ສຕຸຕ ອນາຄຕາ ກິເລສາ, ອຕີຕາ ປຈຸຈຸປຸປນຸນາ ຈ ຕ ເຖວ ວຸຈຸຈນຸຕີ. ນ ທິ ກາລເກເທນ ຘມຸມານໍ ສກາວເກໂທ ອຕຸຖີຕີ. ຈຣິຍາຕິ ໖ ມູລຈຣິຍາ, ອນຸຕຣເກເທນ ອເນກວິສາ, ສໍສຄຸຄວເສນ ເຕສຍຸຖິ ໂຫນຸຕີ. ເຕ ປນ ອມຸເຫທິ ອສມຸໂມຫນຸຕຣຮານສຸຕຸຕຍິກາຍໍ ວິກາຄໂຕ ທສຸສິຕາ, ອຕຸຖິເກທິ ຕໂຕ ຄເຫຕພຸພາ. ອຖ ວາ ຈຣິຍາຕິ ຈຣິຕໍ, ຕໍ ສຸຈຣິຕທຸຈຸຈຣິຕວເສນ ທຸວິຘໍ. ອຘິມຸຕຸຕິ ນາມ ສຕຸຕານໍ ປຸພຸພປຣິຈຍວເສນ ອກິຣຸຈິ, ສາ ທຸວິສາ ທີນປຕີຕເກເທນ. ພນວິນິພຸໂກຄກາວໂຕ ທິຍຸຖິມານຕຕຸຫາວເສນ ‘‘ອຫໍ ມມາ’’ຕິ ສລຸລິໂນ. ມຫນຸໂຕ ສໍວໂຣ ອສໍວໂຣ. ພຸທຸຘິອຕຸໂຖ ທີ ອຍ’ມກາໂຣ ຍຖາ ‘‘ອເສກຸຂາ ຘມຸມາ’’ຕີ (ຘ. ສ. ໑໑).

ຕິສຸປີເຈເຕສຸ ເອເຕ ຘມຸມຕຸຖເທສນາ ປຜິເວຘາຕີ ເອຕຸຖ ຕນຸຕິອຕຸໂຖ ຕນຸຕິເທສນາ ຕນຸຕິອຕຸຖປຜິເວໂຘ ຈ ຕນຸຕິວິສຍາ ໂຫນຸຕີຕິ ວິນຍປິຜກາທີນໍ ອຕຸຖເທສນາປຜິເວຘາຮຣກາໂວ ຍຸຕຸໂຕ, ປິຜການິ ປນ ຕນຸຕິ ເຍວາຕິ ເຕສໍ ຘມຸມາຮຣກາໂວ ກຖໍ ຍຸຊຸເຊຸຍຸຍາຕິ? ຕນຸຕິສມຸທາຍສຸສ ອວຍວຕນຸຕິຍາ ອາຮຣກາວໂຕ. ອວຍວສຸສ ທີ ສມຸທາໂຍ ອາຮຣກາເວນ ວຸຈຸຈຕິ, ຍຖາ – ‘‘ຣຸກຸເຂ ສາຂາ’’ຕີ. ຘມຸມາທີນລຸຈ ທຸກຸໂຂຄາຫກາວໂຕ ເຕທິ ວິນຍາທໂຍ ຄມຸກີຣາຕິ ວິນຍາທີນລຸຈ ຈຕຸພຸພິໂຮ ຄມຸກີຣກາໂວ ວຸຕຸໂຕ. ຕສຸມາ ຘມຸມາທໂຍ ເອວ ທຸກຸໂຂຄາຫຕຸຕາ ຄມຸກີຣາ, ນ ວິນຍາທໂຍຕິ ນ ໂຈເທຕພຸພເມຕໍ ສມຸເຂນ, ວິສຍວິສຍິມຸເຂນ ຈ ວິນຍາທີນໍເຍວ ຄມຸກີຣກາວສຸສ ວຸຕຸຕຕຸຕາ. ຘມຸໂມ ທີ ວິນຍາທໂຍ, ເຕສໍ ວິສໂຍ ອຕຸໂຖ, ຘມຸມຕຸຖວິສຍາ ຈ ເທສນາປຜິເວໂຘຕີ. ຕຕຸຖ ປຜິເວຘສຸສ ທຸກຸກຣກາວໂຕ ຘມຸມຕຸຖານໍ, ເທສນາຄາຕສຸສ ທຸກຸກຣກາວໂຕ ເທສນາຍ ຈ ທຸກຸໂຂຄາຫກາໂວ ເວທິຕພຸໂພ, ປຜິເວຘສຸສ ປນ ອຸປຸປາເທຕຸໍ ອສກຸກຸເຕຍຸຍຕຸຕາ, ຕພຸພິສຍຄາຕຸປຸປຕຸຕິຍາ ຈ ທຸກຸກຣກາວໂຕ ທຸກຸໂຂຄາຫຕາ ເວທິຕພຸພາ.

‘‘ເຫຕຸມຸຫີ ລາຕໍ ຘມຸມປຜິສມຸກິທາ’’ຕິ ເອເຕນ ວຈເນນ ຘມຸມສຸສ ເຫຕຸກາໂວ ກຖໍ ລາຕພຸໂພຕິ? ‘‘ຘມຸມປຜິສມຸກິທາ’’ຕິ ເອຕສຸສ ສມາສປທສຸສ ອວຍວປທຕຸຖໍ ທສຸເສນຸເຕນ ‘‘ເຫຕຸມຸຫີ ລາຕ’’ນຸຕິ ວຸຕຸຕຕຸຕາ. ‘‘ຘມຸເມ ປຜິສມຸກິທາ’’ຕິ ເອຕຸຖ ທີ ‘‘ຘມຸເມ’’ຕິ ເອຕສຸສ ອຕຸຖໍ ທສຸເສນຸເຕນ ‘‘ເຫຕຸມຸຫີ’’ຕິ ວຸຕຸຕໍ, ‘‘ປຜິສມຸກິທາ’’ຕິ ເອຕສຸສ ຈ ອຕຸຖໍ ທສຸເສນຸເຕນ ‘‘ລາຕ’’ນຸຕີ. ຕສຸມາ ເຫຕຸຘມຸມ-ສທຸທາ ເອກຕຸຖາ, ລາຕປຜິສມຸກິທາ-ສທຸທາ ຈາຕິ ອິມມຕຸຖໍ ວທນຸເຕນ ສາຘິໂຕ ຘມຸມສຸສ ເຫຕຸກາໂວ, ອຕຸຖສຸສ ເຫຕຸຜລກາໂວ ຈ ເອວເມວ ທຍຸຖພຸໂພ.

ຍຖາຘມຸມນຸຕິ ເຈຕຸຖ ຘມຸມ-ສທຸໂທ ເຫຕຸໍ ເຫຕຸຜລລຸຈ ສພຸພໍ ສງຄຕຸຫາຕີ. ສກາວວາຈໂກ ເຫສ, ນ ປຣິຍຕຸຕິເຫຕຸກາວວາຈ ໂກ, ຕສຸມາ ຍຖາຘມຸມນຸຕິ ໂຍ ໂຍ ອວິຊຸຊາສງຂາຣາທິຘມຸໂມ , ຕສຸມີ ຕສຸມິນຸຕິ ອຕຸໂຖ. ຘມຸມານຸຣູປໍ ວາ ຍຖາຘມຸມໍ. ເທສ ນາປີ ທີ ປຜິເວໂຘ ວິຍ ອວິປຣີຕສວິສຍວິກາວນໂຕ ຘມຸມານຸຣູປໍ ປວຕຸຕຕິ, ຍໂຕ ‘ອວິປຣີຕາກິລາໂປ’ຕິ ວຸຈຸຈຕີ. ຘມຸມາກິລາ ໂປຕິ ອຕຸຖພຸຍລຸຊນໂກ ອວິປຣີຕາກິລາໂປ, ເອເຕນ ‘‘ຕຕຣ ຘມຸມນິຣຸຕຸຕາກິລາເປ ລາຕໍ ນິຣຸຕຸຕິປຜິສມຸກິທາ’’ຕິ (ວິກ. ກ໑໗) ເອຕຸຖ ວຸຕຸຕໍ ສກາວຘມຸມນິຣຸຕຸຕີ ທສຸເສຕິ, ສທຸທສກາວຕຸຕາ ເທສນາຍ. ຕຖາ ທີ ນິຣຸຕຸຕິປຜິສມຸກິທາຍ ປຣິຕຸ ຕາຣມຸມຓາທິກາໂວ ປຜິສມຸກິທາວິກງຄປາລຸອິຍໍ (ວິກ. ກ໘ລ) ວຸຕຸໂຕ. ອຍຸຖກຖາຍລຸຈ ‘‘ຕໍ ສກາວນິຣຸຕຸຕີ ສທຸທໍ ອາຣມຸມຓໍ ກຕຸວາ’’ຕິອາທີນາ (ວິກ. ອຍຸຖ. ໖໘໔) ສທຸທາຣມຸມຓຕາ ທສຸສິຕາ. ‘‘ອິມສຸສ ອຕຸຖສຸສ ອຍໍ ສທຸໂທ ວາຈໂກ’’ຕິ ວຈນວຈນີເຍ ວວຕຸຖເປຕຸວາ ຕໍຕໍວຈນີຍ ວິກາວນວເສນ ປວຕຸຕິໂຕ ທີ ສທຸໂທ ເທສນາຕີ. ‘‘ອນຸໂລມາທິວເສນ ວາ ກຖນ’’ນຸ ຕິ ເອເຕນ ຕສຸສາ ຘມຸມນິຣຸຕຸຕິຍາ ອກິລາປໍ ກຖນໍ ຕສຸສ ວຈນສຸສ ປວຕຸຕນໍ ທສຸເສຕີ. ‘‘ອຘິປຸປາໂຍ’’ຕິ ເອເຕນ ‘‘ເທສນາຕິ ປລຸລຕຸຕີ’’ຕິ ເອຕໍ ວຈນໍ ຘມຸມນິຣຸຕຸຕາກິລາປໍ ສນຸຘາຍ ວຸຕຸຕໍ, ນ ຕພຸພິນິມຸຕຸຕໍ ປລຸລຕຸຕີ ສນຸຘາຍາຕິ ທສຸເສຕີ.

ນນຸ ຈ ‘‘ຘມຸໂມ ຕນຸຕິ’’ຕິ ອິມສຸມີ ປກຸເຂ ຘມຸມສຸສ ສທຸທສກາວຕຸຕາ ຘມຸມເທສນານໍ ວິເສໂສ ນ ສິຍາຕິ? ນ, ເຕສໍ ເຕສໍ ອຕຸ ຖານໍ ໂພຘກກາເວນ ລາໂຕ, ອຸຄຸຄຫຕາທິວເສນ ຈ ປຸພຸເພ ວວຕຸຖາປິໂຕ ສທຸທປຸປພນຸໂຘ ຘມຸໂມ, ປຈຸຉາ ປເຣສໍ ອວ ໂພຘນຕຸຖໍ ປວຕຸຕິໂຕ ຕທຕຸຖປຸປກາສໂກ ສທຸໂທ ເທສນາຕີ. ອຖ ວາ ຍຖາວຸຕຸຕສທຸທສມຸຍຸຖາປໂກ ຈິຕຸຕຸປຸປາໂທ ເທສນາ, ມຸສາວາທາທໂຍ ວິຍ. ‘‘ວຈນສຸສ ປວຕຸຕນ’’ນຸຕິ ຈ ຍຖາວຸຕຸຕຈິຕຸຕຸປຸປາທວເສນ ຍຸຊຸຊຕີ. ໂສ ທີ ວຈນໍ ປວຕຸເຕຕິ, ຕລຸຈ

ເຕນ ປວຕ຺ຕິຍຕີ ເທສີຍຕີ. ‘‘ໂສ ຈ ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕໂຣ’’ຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍ ອກິສເມຍໍ ເຍນ ປກາເຣນ ອກິສເມຕິ, ຍໍ ອກິສເມຕິ, ໂຍ ຈ ຕສ຺ສ ສກາໂວ, ເຕຫິ ປາກຍໍ ກາຕຸໍ ‘‘ວິສຍໂຕ ອສມ຺ໂມຫໂຕ ຈ ອຕ຺ຖານຸຣູປໍ ຎມ຺ເມສູ’’ຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ຫິ ວິສຍໂຕ ອຕ຺ຖາທິອນຸຣູປໍ ຎມ຺ມາທິສຸ ອວໂພໂຣ ອວິຊ຺ຊາທິຎມ຺ມສງ຺ຂາຣາທິອຕ຺ຖຕທຸກຍປຎ຺ຌາປນາຣມ຺ມໂຓ ໂລກິໂຍ ອກິສມໂຍ, ອສມ຺ໂມຫໂຕ ອຕ຺ຖາທິອນຸຣູປໍ ຎມ຺ມາທິສຸ ອວໂພໂຣ ນິພ຺ພານາຣມ຺ມໂຓ ມຄ຺ຄສມ຺ປຍຸຕ຺ໂຕ ຍຖາວຸຕ຺ຕຎມ຺ມຕ຺ຖປຎ຺ຌຕ຺ຕີສຸ ສມ຺ໂມຫວິທ຺ຎໍສໂນ ໂລກຸຕ຺ຕໂຣ ອກິສມໂຍຕີ. ອກິສມຍໂຕ ອຎ຺ຌມ຺ປິ ປຝິເວຎຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ເຕສໍ ເຕສໍ ວາ’’ຕິອາທິມາຫ. ‘ປຝິເວຎນໍ ປຝິເວໂຎ’ຕິ ອິມິນາ ຫິ ວຈນຕ຺ເຖນ ອກິສມໂຍ, ‘ປຝິວິຊ຺ຊີຍຕີຕິ ປຝິເວໂຎ’ຕິ ອິມິນາ ຕໍຕໍຣູປາທິຎມ຺ມານໍ ອວິປຣີຕສກາໂວ ຈ ‘‘ປຝິເວໂຎ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕີ.

ຍຖາວຸຕ຺ເຕຫິ ຎມ຺ມາທີຫິ ປີຝການໍ ຄມ຺ກີຣກາວໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ອິທານິ ຍສ຺ມາ ເອເຕສຸ ປີຝເກສູ’’ຕິອາທິມາຫ. ໂຍ ເຈຕ຺ຖາຕິ ເອເຕສຸ ຕໍຕໍປີຝກຄເຕສຸ ຎມ຺ມາທີສຸ ໂຍ ປຝິເວໂຎ, ເອເຕສຸ ຈ ປີຝເກສຸ ເຕສໍ ເຕສໍ ຎມ຺ມານໍ ໂຍ ອວິປຣີຕສກາໂວຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ. ທຸກ຺ໂຂຄາຫຕາ ຈ ອວິຊ຺ຊາສງ຺ຂາຣາທີນໍ ຎມ຺ມຕ຺ຖານໍ ທຸປ຺ປຝິວິຊ຺ຊຕາຍ, ເຕສໍ ປຎ຺ຌາປນສ຺ສ ທຸກ຺ກຣກາວໂຕ ຕໍເທສນາຍ, ປຝິເວຎນສງ຺ຂາຕສ຺ສ ປຝິເວຎສ຺ສ ອຸປ຺ປາທນວິສຍີກຣຕານໍ ອສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍຕ຺ຕາ, ອວິປຣີຕສກາວສງ຺ຂາຕສ຺ສ ປຝິເວຎສ຺ສ ທຸວິຎ຺ເຌຍ຺ຍຕາຍ ເອວ ເວທິຕພ຺ພາ.

ຍນ຺ຕິ ຍໍ ປຣິຍຕ຺ຕິທຸຄ຺ຄຫຓໍ ສນ຺ຎາຍ ວຸຕ຺ຕໍ. ອຕ຺ຖນ຺ຕິ ກາສິຕຕ຺ຖໍ, ປໂຍຊນຕ຺ຖຎ຺ຈ. ນ ອຸປປຣິກ຺ຂນ຺ຕີຕິ ນ ວິຈາເຣນ຺ຕີ. ນ ນິຊ຺ຊານໍ ຂມນ຺ຕີຕິ ນິຊ຺ຊານປຎ຺ຌໍ ນກ຺ຂມນ຺ຕິ, ນິຊ຺ຊາຍິຕ຺ວາ ປຎ຺ຌາຍ ທິສ຺ວາ ໂຣເຈຕ຺ວາ ຄເຫຕພ຺ພາ ນ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອຎິປ຺ປາໂຍ. ອິຕິຕິ ເອວໍ ເອຕາຍ ປຣິຍຕ຺ຕິຍາ. ວາທປ຺ປໂມກ຺ຂານິສໍສາ ອຕ຺ຕໂນ ອຸປຣິ ປເຣຫິ ອາໂຣປິຕວາທສ຺ສ ນິຄ຺ຄຫສ຺ສ ປ ໂມກ຺ຂປ຺ປໂຍຊນາ ຫຸຕ຺ວາ ຎມ຺ມໍ ປຣິຍາປຸຓນ຺ຕິ, ວາທປ຺ປໂມກ຺ຂາ ວາ ນິນ຺ທາປໂມກ຺ຂາ. ຍສ຺ສ ຈຕ຺ຖາຍາຕິ ຍສ຺ສ ຈ ສີລາທິປູຣຕສ຺ສ ອນຸປາທາວິໂມກ຺ຂສ຺ສ ວາ ອຕ຺ຖາຍ ຎມ຺ມໍ ປຣິຍາປຸຓນ຺ຕິ ຌາເຍນ ປຣິຍາປຸຓນ຺ຕີຕິ ອຎິປ຺ປາໂຍ. ອສ຺ສາຕິ ອສ຺ສ ຎມ຺ມສ຺ສ. ນານຸໂກນ຺ຕີຕິ ນ ວິນ຺ທນ຺ຕິ. ເຕສໍ ເຕ ຎມ຺ມາ ທຸຄ຺ຄຫີຕຕ຺ຕາ ອຸປາຣມ຺ກມານທພ຺ພມກ຺ຂປລາສາທິເຫຕຸກາເວນ ທີໜຣຕ຺ຕໍ ອຫິຕາຍ ທຸກ຺ຂາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕີ. ກຕ຺ໜາຄາເຣ ນິຍຸຕ຺ໂຕ ກຕ຺ໜາຄາຣິໂກ, ກຕ຺ໜາຄາຣິໂກ ວິຍ ກຕ຺ໜາຄາຣິໂກ, ຎມ຺ມຣຕນານຸປາລໂກ. ອຎ຺ຌຕ຺ຖໍ ອນເປກ຺ຂິຕ຺ວາ ກຕ຺ໜາຄາຣິກສ຺ເສວ ສໂຕ ປຣິຍຕ຺ຕິ ກຕ຺ໜາຄາຣິກປຣິຍຕ຺ຕີ.

‘‘ຕາສໍເຍວາ’’ຕິ ອວຎາຣຓໍ ປາປຸຓິຕພ຺ພານໍ ຉລຸອກິຎ຺ຌາຈຕຸປ຺ປຝິສມ຺ກິທາທີນໍ ວິນເຍ ປເກທວຈນາກາວໍ ສນ຺ຎາຍ ວຸຕ຺ຕໍ. ເວຣຎ຺ຊກຓ຺ເຫ (ປາຣາ. ໑໘) ຫິ ຕິສ຺ໂສ ວິຊ຺ຊາວ ວິກຕ຺ຕາ. ທຸຕິເຍ ປນ ‘‘ຕາສໍເຍວາ’’ຕິ ອວຎາຣຓໍ ຈຕສ຺ໂສ ປຝິສມ຺ກິທາ ອເປກ຺ຂິຕ຺ວາ ກຕໍ, ນ ຕິສ຺ໂສ ວິຊ຺ຊາ. ຕາ ຫິ ຉສຸ ອກິຎ຺ຌາສຸ ອນ຺ໂຕຄຎາຕິ ສຸຕ຺ເຕ ວິກຕ຺ຕາ ເຍວາຕີ.

ທຸຄ຺ຄຫີຕໍ ຄຕ຺ຫາຕິ, ‘‘ຕຖາຫໍ ກຄວຕາ ຎມ຺ມໍ ເທສິຕໍ ອາຊານາມິ, ຍຖາ ຕເທວິທໍ ວິຎ຺ຌາຓໍ ສນ຺ຎາວຕິ ສໍສຣຕິ ອນຎ຺ຌ’’ນ຺ ຕິອາທິນາ (ມ. ນີ. ໑.໓໙໖). ຎມ຺ມຈິນ຺ຕນ຺ຕິ ຎມ຺ມສກາວວິຈາຣຓໍ, ‘‘ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທມຕ຺ເຕເນວ ທານໍ ໂຫຕິ, ສຍເມວ ຈິຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ອາຣມ຺ມຓໍ ໂຫຕິ, ສພ຺ພໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອສກາວຎມ຺ມາຣມ຺ມຓ’’ນ຺ຕິ ຈ ເອວມາທີ. ເຕສນ຺ຕິ ເຕສໍ ປີຝການໍ.

ເອຕນ຺ຕິ ເອຕໍ ພຸທ຺ຎວຈນໍ. ອຕ຺ຖານຸໂລມໂຕ ອນຸໂລມິໂກ. ອນຸໂລມິກຕໍເຍວ ວິກາເວຕຸໍ ‘‘ກສ຺ມາ ປນາ’’ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ. ເອກນິກາຍມ຺ປີຕິ ເອກສມູຫມ຺ປິ . ໂປຓິກາ ຈິກ຺ຂລ຺ລິກາ ຈ ຂຕ຺ຕິຍາ, ເຕສໍ ນິວາໂສ ໂປຓິກນິກາໂຍ ຈິກ຺ຂລ຺ລິກນິກາໂຍ ຈ.

ນວປ຺ປເກທນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ກຖໍ ນວປ຺ປເກທໍ? ສຄາຖກຎ຺ຫິ ສຸຕ຺ຕໍ ເຄຍ຺ຍໍ, ນິຄ຺ຄາຖກຎ຺ຈ ສຸຕ຺ຕໍ ເວຍ຺ຍາກຣຓໍ, ຕທຸກຍວິນິມຸຕ຺ຕຎ຺ຈ ສຸຕ຺ຕໍ ອຸທານາທິວິເສສສຎ຺ຌາຣຫິຕໍ ນຕ຺ຖິ, ຍໍ ສຸຕ຺ຕງ຺ຄໍ ສິຍາ, ມງ຺ຄລສຸຕ຺ຕາທີນຎ຺ຈ (ຂຸ. ປາ. ໕.໘; ສຸ. ນິ. ໒໖໕) ສຸຕ຺ຕງ຺ຄສງ຺ຄໂຫ ນ ສິຍາ, ຄາຖາກາວໂຕ, ຎມ຺ມປທາທີນໍ ວິຍ, ເຄຍ຺ຍງ຺ຄສງ຺ຄໂຫ ວາ ສິຍາ, ສຄາຖກຕ຺ຕາ, ສຄາຖວຄ຺ຄສ຺ສ ວິຍ, ຕຖາ ອຸກໂຕວິກງ຺ຄາທີສຸ ສຄາຖກປ຺ປເທສານນ຺ຕິ? ວຸຈ຺ຈເຕ –

‘‘ສຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ສາມຎ຺ຌວິຎິ, ວິເສສວິຎໂຍ ປເຣ;

ສນິມິຕ຺ຕາ ນິຣູຣຸຫຕ຺ຕາ ສຫຕາຎ຺ເຌນ ນາຎ຺ຌໂຕ’’. (ສາຣຕ຺ຖ. ຝີ. ໑.ປຖມມຫາສງ຺ຄີຕິກຖາວຓ຺ຓນາ);

ສພ຺ພສ຺ສາປິ ຫິ ພຸທ຺ຘວຈນສ຺ສ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຍໍ ສາມຎ຺ຎວິຘິຯ ເຕເນວາຫ ອາຍສ຺ມາ ມຫາກຈ຺ຈາໂນ ເນຕ຺ຕິຍໍ – "ນວວິຘສຸຕ຺ຕນ຺ຕປຣິເຍຏ຺ຐິ"ຕິ (ເນຕ຺ຕິຯ ສງ຺ຄຫວາຣ)ຯ "ເອຕ຺ຕກໍ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ສຸຕ຺ຕາຄຕໍ ສຸຕ຺ຕປຣິຍາປນ຺ນໍ (ປາຈິຯ ໘໕໕, ໑໘໔໘), ສກວາເທ ປຎ຺ຈສຸຕ຺ຕສຕານີ"ຕິ (ຘຯ ສຯ ອຏ຺ຐຯ ນິທານກຖາ; ກຖາຯ ອຏ຺ຐຯ ນິທານກຖາ) ເອວມາທິ ຈ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ສາຘກໍຯ

ວິເສສວິຘໂຍປເຣ ສນິມິຕ຺ຕາ ຕເທກເທເສສຸ ເຄຍ຺ຍາທໂຍ ວິເສສວິຘໂຍ ເຕນ ເຕນ ນິມິຕ຺ເຕນ ປຕິຏ຺ຐິຕາຯ ຕຖາ ຫິ ເຄຍ຺ຍສ຺ສ ສຄາຖກຕ຺ຕໍ ຕພ຺ຠາວນິມິຕ຺ຕໍຯ ໂລເກປິ ຫິ ສສິໂລກໍ ສຄາຖກໍ (ເນຕ຺ຕິຯ ອຏ຺ຐຯ ໑໓) ຈຸຓ຺ຓິຍຄນ຺ຖໍ 'ເຄຍ຺ຍ'ນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິຯ ຄາຖາວິຣເຫ ປນ ສຕິ ປຸຈ຺ຉໍ ກຕ຺ວາ ວິສ຺ສຊ຺ຊນຠາໂວ ເວຍ຺ຍາກຣຓສ຺ສ ຕພ຺ຠາວນິມິຕ຺ຕໍຯ ປຸຈ຺ຉາວິສ຺ສຊ຺ຊນຎ຺ຫິ 'ພ຺ຍາກຣຓ'ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ພ຺ຍາກຣຓເມວ ເວຍ຺ຍາກຣຓໍຯ ເອວໍ ສນ຺ເຕ ສຄາຖກາທີນມ຺ປິ ປຸຈ຺ຉໍ ກຕ຺ວາ ວິສ຺ສຊ຺ຊນວເສນ ປວຕ຺ຕານໍ ເວຍ຺ຍາກຣຓຕາຠາໂວ ອາປຊ຺ຊຕີຕິ? ນາປຊ຺ຊຕິ, ເຄຍ຺ຍາທິສຎ຺ຎານໍ ອໂນກາສຠາວໂຕ, 'ຄາຖາວິຣເຫ ສຕີ'ຕິ ວິເສສິຕຕ຺ຕາ ຈຯ ຕຖາ ຫິ ຘມ຺ມປທາທີສຸ ເກວລໍ ຄາຖາພນ຺ເຘສຸ, ສຄາຖກຕ຺ເຕປິ ໂສມນສ຺ສຎາຓມຍິກຄາຖາຍຸຕ຺ເຕສຸ, 'ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕ'ນ຺ຕິອາທິວຈນສມ຺ພນ຺ເຘສຸ, ອພ຺ຠຸຕຘມ຺ມປຏິສໍຍຸຕ຺ເຕສຸ ຈ ສຸຕ຺ຕວິເສເສສຸ ຍຖາກ຺ກມໍ ຄາຖາອຸທານິຕິວຸຕ຺ຕກອພ຺ຠຸຕຘມ຺ມສຎ຺ຎາ ປຕິຏ຺ຐິຕາ, ຕຖາ ສຕິປິ ຄາຖາພນ຺ຘຠາເວ ຠຄວໂຕ ອຕີຕາສຸ ຊາຕີສຸ ຈຣິຍານຸຠາວປ຺ປກາສເກສຸ ຊາຕກສຎ຺ຎາ, ສຕິປິ ປຎ຺ຫາວິສ຺ສຊ຺ຊນຠາເວ, ສຄາຖກຕ຺ເຕ ຈ ເກສຸຈິ ສຸຕ຺ຕນ຺ເຕສຸ ເວທສ຺ສ ລຠາປນໂຕ ເວທລ຺ລສຎ຺ຎາ ປຕິຏ຺ຐິຕາຕິ ເອວໍ ເຕນ ເຕນ ສຄາຖກຕ຺ຕາທິນາ ນິມິຕ຺ເຕນ ເຕສຸ ເຕສຸ ສຸຕ຺ຕວິເສເສສຸ ເຄຍ຺ຍາທິສຎ຺ຎາ ປຕິຏ຺ຐິຕາຕິ ວິເສສວິຘໂຍ ສຸຕ຺ຕງ຺ຄໂຕ ປເຣ ເຄຍ຺ຍາທໂຍຯ ຍໍ ປເນຕ຺ຖ ເຄຍ຺ຍງ຺ຄາທິນິມິຕ຺ຕຣຫິຕໍ, ຕໍ ສຸຕ຺ຕງ຺ຄໍ ວິເສສສຎ຺ຎາປຣິຫາເຣນ ສາມຎ຺ຎສຎ຺ຎາຍ ປວຕ຺ຕນໂຕຕິຯ ນນຸ ຈ ສຄາຖກໍ ສຸຕ຺ຕໍ ເຄຍ຺ຍໍ, ນິຄ຺ຄາຖກໍ ສຸຕ຺ຕໍ ເວຍ຺ຍາກຣຓນ຺ຕິ ສຸຕ຺ຕງ຺ຄໍ ນ ສມ຺ຠວຕີຕິ ໂຈທນາ ຕທວຕ຺ຖາ ວາຕິ? ນ ຕທວຕ຺ຖາ, ໂສຘິຕຕ຺ຕາຯ ໂສຘິຕຎ຺ຫິ ປຸພ຺ເພ ຄາຖາວິຣເຫ ສຕີ ປຸຈ຺ຉາວິສ຺ສຊ຺ຊນຠາໂວ ເວຍ຺ຍາກຣຓສ຺ສ ຕພ຺ຠາວນິມິຕ຺ຕນ຺ຕິຯ

ຍຎ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ – "ຄາຖາຠາໂວ ມງ຺ຄລສຸຕ຺ຕາທີນໍ (ຂຸຯ ປາຯ ໕ຯ໑, ໘, ໙) ສຸຕ຺ຕງ຺ຄສງ຺ຄໂຫ ນ ສິຍາ"ຕິ, ຕໍ ນ, ນິຣຸຬ຺ຫຕ຺ຕາຯ ນິຣຸຬ຺ໂຫ ຫິ ມງ຺ຄລສຸຕ຺ຕາທີນໍ ສຸຕ຺ຕຠາໂວຯ ນ ຫິ ຕານິ ຘມ຺ມປທພຸທ຺ຘວໍສາທໂຍ ວິຍ ຄາຖາຠາເວນ ປຎ຺ຎາຕານິ, ອຖ ໂຂ ສຸຕ຺ຕຠາເວເນວຯ ເຕເນວ ຫິ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ "ສຸຕ຺ຕນາມກ"ນ຺ຕິ ນາມຄ຺ຄຫຓໍ ກຕໍຯ ຍຎ຺ຈ ປນ ວຸຕ຺ຕໍ – "ສຄາຖກຕ຺ຕາ ເຄຍ຺ຍງ຺ຄສງ຺ຄໂຫ ສິຍາ"ຕິ, ຕທປິ ນຕ຺ຖິ, ຍສ຺ມາ ສຫຕາຎ຺ເຎນຯ ສຫ ຄາຖາຫີຕິ ຫິ ສຄາຖກໍຯ ສຫຠາໂວ ນາມ ອຕ຺ຖໂຕ ອຎ຺ເຎນ ໂຫຕິ, ນ ຈ ມງ຺ຄລສຸຕ຺ຕາທີສຸ ຄາຖາວິມຸຕ຺ໂຕ ໂກຈິ ສຸຕ຺ຕປເທໂສ ອຕ຺ຖິ, ໂຍ 'ສຫ ຄາຖາຫີ'ຕິ ວຸຈ຺ເຈຍ຺ຍ, ນ ຈ ສມຸທາໂຍ ນາມ ໂກຈິ ອຕ຺ຖິ, ຍທປິ ວຸຕ຺ຕໍ – "ອຸພ຺ໂຕວິຠງ຺ຄາທີສຸ ສຄາຖກປ຺ປເທສານໍ ເຄຍ຺ຍງ຺ຄສງ຺ຄໂຫ ສິຍາ"ຕິ ຕທປິ ນ, ອຎ຺ຎໂຕຯ ອຎ຺ໂຎ ເອວ ຫິ ຕາ ຄາຖາ ຊາຕກາທິປຣິຍາປນ຺ນຕ຺ຕາຯ ອໂຕ ນ ຕາຫິ ອຸພ຺ໂຕວິຠງ຺ຄາທີນໍ ເຄຍ຺ຍງ຺ຄຠາໂວຕິຯ ເອວໍ ສຸຕ຺ຕາທີນໍ ອງ຺ຄານໍ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎສງ຺ກຣາຠາໂວ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

"ອຍໍ ຘມ຺ໂມ…ເປ… ອຍໍ ວິນໂຍ, ອິມານິ ຈຕຸຣາສີຕິ ຘມ຺ມກ຺ຂນ຺ຘສຫສ຺ສານີ"ຕິ ພຸທ຺ຘວຈນໍ ຘມ຺ມວິນຍາທິເຠເທນ ວວຕ຺ຖເປຕ຺ວາ ສງ຺ຄາຍນ຺ເຕນ ມຫາກສ຺ສປປ຺ປມຸເຂນ ວສີຄເຓນ ອເນກຈ຺ຉຣິຍປາຕຸຠາວປຏິມຓ຺ຑິຕາຍ ສງ຺ຄີຕິຍາ ອິມສ຺ສ ທີຆາຄມສ຺ສ ປຖມມຊ຺ຊິມພຸທ຺ຘວຈນາທິຠາໂວ ວວຕ຺ຖາປິໂຕຕິ ທສ຺ເສຕິ, "ເອວເມຕໍ ອເຠທິໂຕ"ຕິອາທິນາຯ

ນິທານກຖາວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໑. ພ຺ຣຫ຺ມຊາລສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

ປຣິພ຺ພາຊກກຖາວຓ຺ຓນາ

ເອວໍ ປຐມມຫາສງ຺ຄີຕິໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ຍທຕ຺ຖໍ ສາ ອິຘ ທສ຺ສິຕາ, ອິທານິ ຕໍ ນິທານວເສນ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ອິມິສ຺ສາ’’ຕິອາທິມາຫ.

໑. ເອຕ຺ຕາວຕາ ຈ ພ຺ຣຫ຺ມຊາລສ຺ສ ສາຘາຣຓໂຕ ພາຫິຣນິທານໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ອພ຺ຠນ຺ຕຣນິທານໍ ສໍວຓ຺ເຓຕຸໍ ‘‘ຕຕ຺ຖ ເອວ’’ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ອຖ ວາ ຉຫິ ອາກາເຣຫິ ສໍວຓ຺ຓນາ ກາຕພ຺ພາ ສມ຺ພນ຺ຘໂຕ ປທໂຕ ປທວິຠາຄໂຕ ປທຕ຺ຖໂຕ ອນຸໂຍຄໂຕ ປຣິຫາຣໂຕ ຈາຕິ. ຕຕ຺ຖ ສມ຺ພນ຺ໂຘ ນາມ ເທສນາສມ຺ພນ຺ໂຘ. ຍໍ ໂລກິຍາ ‘‘ອຸມ຺ມຸຄ຺ຆາໂຕ’’ຕິ ວທນ຺ຕິ. ໂສ ປນ ປາຬິຍາ ນິທານປາຬິວເສນ, ນິທານປາຬິຍາ ປນ ສງ຺ຄີຕິວເສນ ເວທິຕພ຺ໂພຕິ ປຐມມຫາສງ຺ຄີຕິ ທສ຺ເສນ຺ເຕນ ນິທານປາຬິຍາ ສມ຺ພນ຺ຘສ຺ສ ທສ຺ສິຕຕ຺ຕາ ປທາທິວເສນ ສໍວຓ຺ຓນໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ‘‘ເອວນ຺ຕິ ນິປາຕປທ’’ນ຺ຕິອາທິມາຫ. ‘‘ເມຕິອາທີນີ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ອນ຺ຕຣາ-ສທ຺ທ-ຈ-ສທ຺ທານໍ ນິປາຕປທຠາໂວ, ວຕ຺ຕພ຺ໂພ, ນ ວາ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ ເຕສໍ ນຍຄ຺ຄຫເຓນ ຄຫິຕຕ຺ຕາ, ຕທວສິຏ຺ຐານໍ ອາປນິ-ສທ຺ທານໍ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ສງ຺ຄຓ຺ຫນ຺ໂຕ. ‘‘ປທວິຠາໂຄ’’ຕິ ປທານໍ ວິເສໂສ, ນ ປນ ປທວິຄ຺ຄໂຫ. ອຖ ວາ ປທານິ ຈ ປທວິຠາໂຄ ຈ ປທວິຠາໂຄ, ປທວິຄ຺ຄໂຫ ຈ ປທວິຠາໂຄ ຈ ປທວິຠາໂຄຕິ ວາ ເອກເສສວເສນ ປທປທວິຄ຺ຄຫາປິ ປທວິຠາຄ ສທ຺ເທນ ວຸຕ຺ຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ. ຕຕ຺ຖ ປທວິຄ຺ຄໂຫ ‘‘ຠິກ຺ຂູນໍ ສງ຺ໂຆ’’ຕິອາທິເກເທສຸ ປເທສຸ ທຏ຺ຐພ຺ໂພ.

ອຕ຺ຖໂຕຕິ ປທຕ຺ຖໂຕ. ຕໍ ປນ ປທຕ຺ຖໍ ອຕ຺ຖຸທ຺ຘາຣກ຺ກເມນ ປຐມໍ ເອວໍ-ສທ຺ທສ຺ສ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ເອວໍສທ຺ໂທ ຕາວາ’’ຕິອາທິມາຫ. ອວຘາຣຓາທີຕິ ເອຕ຺ຖ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ອິທມຕ຺ຖປຸຈ຺ຉາປຣິມາຓາທິອຕ຺ຖານໍ ສງ຺ຄໂຫ ທຏ຺ຐພ຺ໂພ. ຕຖາ ຫິ ‘‘ເອວໍຄຕານິ, ເອວໍວິໂຘ, ເອວມາກາໂຣ’’ຕິອາທີສຸ ອິທໍ-ສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ເຖ ເອວໍ-ສທ຺ໂທ. ຄຕ-ສທ຺ໂທ ຫິ ປກາຣປຣິຍາໂຍ, ຕຖາ ວິຘາກາຣ-ສທ຺ທາ ຈ. ຕຖາ ຫິ ວິຘຍຸຕ຺ຕຄຕ-ສທ຺ເທ ໂລກິຍາ ປກາຣຕ຺ເຖ ວທນ຺ຕິ. ‘‘ເອວໍ ນຸ ໂຂ, ນ ນຸ ໂຂ, ກິໍ ນຸ ໂຂ, ກຖໍ ນຸ ໂຂ’’ຕິ, ‘‘ເອວໍ ສຸ ເຕ ສຸນ຺ຫາຕາ ສຸວິລິຕ຺ຕາ ກປ຺ປິຕເກສມສ຺ສູ, ອາມຸຕ຺ຕມາລາຠຣຓາ ໂອທາຕວຕ຺ຖວສນາ ປຎ຺ຈຫິ ກາມຄຸເຓຫິ ສມປ຺ປິຕາ ສມງ຺ຄີຠູຕາ ປຣິຈາເຣນ຺ຕິ, ເສຍ຺ຍຖາປິ ຕ຺ວໍ ເອຕຣຫິ ສາຈຣິຍໂກຕິ? ໂນ ຫິທໍ ໂຠ ໂຄຕມາ’’ຕິ ຈ ອາທີສຸ ປຸຈ຺ຉາຍໍ. ‘‘ເອວໍ ລຫຸປຣິວຕ຺ຕໍ, ເອວໍ ອາຍຸປຣິຍນ຺ໂຕ’’ຕິ ຈ ອາທີສຸ ປຣິມາເຓ. ນນຸ ຈ ‘‘ເອວໍ ນຸ ໂຂ, ເອວໍ ສຸ ເຕ, ເອວໍ ອາຍຸປຣິຍນ຺ໂຕ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ເອວໍ-ສທ຺ເທນ ປຸຈ຺ຉນາກາຣປຣິມາຓາກາຣານໍ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອາກາຣຕ຺ໂຖ ເອວ ເອວໍ-ສທ຺ໂທ ຕິ? ນ, ວິເສສສພ຺ຠາວໂຕ. ອາກາຣມຕ຺ຕວາຈໂກ ເຫຕ຺ຖ ອາກາຣຕ຺ໂຖຕິ ອຘິປ຺ເປໂຕ, ຍຖາ ‘‘ເອວໍ ພ຺ຍາໂຂຕິອາທີສຸ ປນ ນ ອາກາຣວິເສສວາຈໂກ. ເອວຎ຺ຈ ກຕ຺ວາ ‘‘ເອວໍ ຊາເຕນ ມຈ຺ເຈນາ’’ຕິອາທີນິ ອຸປມາທີສຸ ອຸທາຫຣຓານິ ອຸປປນ຺ນານິ ໂຫນ຺ຕິ. ຕຖາ ຫິ ‘‘ຍຖາປິ...ເປ... ພຫຸ’’ນ຺ຕິ? ເອຕ຺ຖ ປຸປ຺ຜຣາສິຏ຺ຐານີຍໂຕ ມນຸສ຺ສຸປ຺ປຕ຺ຕິສປ຺ປຸຣິສູປນິສ຺ສຍສທ຺ຘມ຺ມສ຺ສວນໂຍນິໂສມນສິກາຣໂຠຄສມ຺ປຕ຺ຕິອາທີທານາທິປຸຎ຺ຎກິຣິຍາເຫຕຸສມຸທາຍໂຕ ໂສຠາສຸຄນ຺ຘຕາທິຄຸຓໂຍຄໂຕ ມາລາຄຸຓສທິສີໂຍ ປຫູຕາ ປຸຎ຺ຎກິຣິຍາ ມຣິຕພ຺ພສຠາວຕາຍ ມຈ຺ເຈນ ສຕ຺ເຕນ ກຕ຺ຕພ຺ພາຕິ ໂຊທິຕຕ຺ຕາ ປຸປ຺ຜຣາສິມາລາຄຸຓາວ ອຸປມາ, ເຕສໍ ອຸປມາກາໂຣ ຍຖາ-ສທ຺ເທນ ອນິຍມໂຕ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ເອວໍ-ສທ຺ໂທ ອຸປມາກາຣນິຄມນຕ຺ໂຖຕິ ວຕ຺ຕຸໍ ຍຸຕ຺ຕໍ. ໂສ ປນ ອຸປມາກາໂຣ ນິຍມິຍມາໂນ ອຕ຺ຖໂຕ ອຸປມາວ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ອຸປມາຍໍ ອາຄໂຕ’’ຕິ.

ຕຖາ ເອວໍ ອິມິນາ ອາກາເຣນ ‘‘ອຠິກ຺ກມິຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ອຸປທິສິຍມານາຍ ສມຓສາຣຸປ຺ປາຍ ອາກປ຺ປສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ໂຍ ຕຕ຺ຖ ອຸປທິສນາກາໂຣ, ໂສ ອຕ຺ຖໂຕ ອຸປເທໂສເຍວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ເອວໍ ເຕ...ເປ... ອຸປເທເສ’’ຕິ. ຕຖາ ເອວເມຕໍ ຠຄວາ, ເອວເມຕໍ ສຸຄຕາຕິ ເອຕ຺ຖ ຈ ຠຄວຕາ ຍຖາວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ອວິປຣີຕໂຕ ຊານນ຺ເຕຫິ ກຕໍ ຕຕ຺ຖ ສໍວິຊ຺ຊມານຄຸຓານໍ ປກາເຣຫິ ຫໍສນໍ ອຸທຄ຺ຄຕາກາຣໍ ສມ຺ປຫໍສນໍ, ໂຍ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ປຫໍສນາກາໂຣຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ. ເອວເມວໍ ປນາຍນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ຄຣຫຓາກາໂຣຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ. ໂສ ຈ ຄຣຫຓາກາໂຣ ‘‘ວສລີ’’ຕິອາທີ ຂຸໍສນສທ຺ທສນ຺ນິຘານໂຕ ອິຘ ເອວໍ-ສທ຺ເທນ ປກາສິໂຕຕິ ວິຎ຺ຎາຍຕິ. ຍຖາ ເຈຕ຺ຖ, ເອວໍ ອຸປມາກາຣາທໂຍປິ ອຸປມາທິວເສນ ວຸຕ຺ຕານໍ ປຸປ຺ຜຣາສິອາທິສທ຺ທານໍ ສນ຺ນິຘານໂຕຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ. ເອວຎ຺ຈ ວເທຫີຕິ ‘‘ຍຖາຫໍ ວທາມິ, ເອວໍ ສມຓໍ ອານນ຺ທໍ ວເທຫີ’’ຕິ ວທນາກາໂຣ ອິທານິ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ ເອວໍ-ສທ຺ເທນ ນິທສ຺ສິຍຕີຕິ ນິທສ຺ສນຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕ. ເອວໍ ໂນຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ເຕສໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕຘມ຺ມານໍ ອຫິຕທຸກ຺ຂາວຫຠາເວ ສນ຺ນິຏ຺ຐານຊນນຕ຺ຖໍ ອນຸມຕິຄ຺ຄຫຓວເສນ ‘‘ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ໂນ ວາ, ກຖໍ ວາ ເອຕ຺ຖ ໂຫຕີ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉາຍ ກຕາຍ ‘‘ເອວໍ ໂນ ເອຕ຺ຖ ໂຫຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຕທາ

ກາຣສນ຺ນິຍ຺ຖານໍ ເອວໍ-ສທ຺ເທນ ວິການິຕນ຺ຕິ ວິຍ຺ຍາຍຕິ, ໂສ ປນ ເຕສໍ ຊມ຺ມານໍ ອທິຕາຍ ທຸກ຺ຂາຍ ສໍວຕ຺ຕນາກາໂຣ ນິຍ ມິຍມາໂນ ອວຊາຣຕາຕ຺ໂຖ ໂຫຕີຕິ ອາຫ "ເອວໍ ໂນ ເອຕ຺ຖ ໂຫຕີຕິ ອາທີສຸ ອວຊາຣເຓ"ຕິ. ເອວໍ ກນ຺ເຕຕິ ປນ ຊມ຺ມສ຺ສ ສາຊຸ ກໍ ສວນມນສິກາເຣ ສນ຺ນິໂຍຊິເຕຫິ ກິກ຺ຂູຫິ ອຕ຺ຕໂນ ຕຕ຺ຖ ຖິຕກາວສ຺ສ ປຝິຊານນວເສນ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ເອຕ຺ຖ ເອວໍ-ສທ຺ໂທ ວຈນສມ຺ປຝິຈ຺ຆນຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕ, ເຕນ ເອວໍ ກນ຺ເຕ, ສາຊຸ ກນ຺ເຕ, ສຸຍ຺ຖ ກນ຺ເຕຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ.

ນານານຍນິປ຺ຸຕນ຺ຕິ ເອກຕ຺ຕນານຕ຺ຕອພ຺ຍາປາຣເອວໍຊມ຺ມຕາສງ຺ຂາຕາ, ນນ຺ທິຍາວຍ຺ຍ ຕິປ຺ຸກ຺ຂລສີຫວິກ຺ກີລຸອິຕອງ຺ກສທິສາ ໂລຈນສງ຺ຂາຕາ ວາ ອາຊາຣາທີເກທວເສນ ນານາວິຊາ ນຍາ ນານານຍາ, ນຍາ ວາ ປາລຸອິຄຕີໂຍ, ຕາ ຈ ປຍ຺ຍຕ຺ ຕິອນຸປຍ຺ຍຕ຺ຕິອາທີວເສນ ສໍກິເລກາຄິຍາທີໂລກິຍາທິຕທຸກຍໂວມິສ຺ສຕາທີວເສນ ກຸສລາທີວເສນ ຂນ຺ຊາທີວເສນ ສງ຺ຄຫາ ທີວເສນ ສມຍວິມຸຕ຺ຕາທີວເສນ ຖປນາທີວເສນ ກຸສລມູລາທີວເສນ ຕິກປຍ຺ຖານາທີວເສນ ຈ ນານປ຺ປ຺ກາຣາຕິ ນານານຍາ, ເຕຫິ ນິປ຺ຸຕໍ ສຕ຺ຫສຸຂຸມນ຺ຕິ ນານານຍນິປ຺ຸຕໍ. ອາສໂຍວ ອຊ຺ຊາສໂຍ, ເຕ ຈ ສສ຺ສຕາທີເກເທນ, ຕຕ຺ຖ ຈ ອປ຺ປຣຊກ຺ຂຕາທີວ ເສນ ອເນກາ, ອຕ຺ຕຊ຺ຊາສຍາທໂຍ ເອວ ວາ ສມຸຍ຺ຖານໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິເຫຕຸ ເອຕສ຺ສາຕິ ອເນກຊ຺ຊາສຍສມຸຍ຺ຖານໍ. ອຕ຺ຖພ຺ຍຍ຺ຊນສມ຺ປນ຺ນນ຺ຕິ ອຕ຺ຖພ຺ຍຍ຺ຊນປຣິປ຺ຸຕ຺ຕໍ ອຸປເນຕພ຺ພາກາວໂຕ, ສງ຺ກາສນປກາສນວິວຣຕາວິກຊເນົາຕ຺ຕານິ ກຣຕາປຍ຺ຍຕ຺ຕິວເສນ ຉຫິ ອຕ຺ຖປເທຫິ, ອກ຺ຂຣປທພ຺ຍຍ຺ຊນາກາຣນິຣຸຕ຺ຕິນິທ຺ເທສວເສນ ຉຫິ ພ຺ຍຍ຺ຊນປເທຫິ ຈ ສມນ຺ ນາຄຕນ຺ຕິ ວາ ອຕ຺ໂຖ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ.

ວິວິຊປາຝິຫາຣິຍນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ປາຝິຫາຣິຍປທສ຺ສ ວຈນຕ຺ຖໍ "ປຝິປກ຺ຂຫຣຕາໂຕ ຣາຄາທີກິເລສາປນຍນໂຕ ປາຝິຫາຣິຍ"ນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິ. ກຄວໂຕ ປນ ປຝິປກ຺ຂາ ຣາຄາທໂຍ ນ ສນ຺ຕິ, ເຍ ຫຣິຕພ຺ພາ. ປຸຖຸຊ຺ຊນານມ຺ປິ ວິຄຕູປກ຺ກິເລເສ ອຍ຺ຖຄຸຕສມນ຺ ນາຄເຕ ຈິຕ຺ເຕ ຫຕປຝິປກ຺ເຂ ອິທ຺ຊິວິຊໍ ປວຕ຺ຕຕິ, ຕສ຺ມາ ຕຕ຺ຖ ປວຕ຺ຕໂວຫາເຣນ ຈ ນ ສກ຺ກາ ອິຊ "ປາຝິຫາຣິຍ"ນ຺ຕິ ວຕ຺ຕຸໍ. ສເຈ ປນ ມຫາກາຣຸຕິກສ຺ສ ກຄວໂຕ ເວເນຍ຺ຍຄຕາ ຈ ກິເລສາ ປຝິປກ຺ຂາ, ເຕສໍ ຫຣຕາໂຕ "ປາຝິຫາຣິຍ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ເອວໍ ສຕິ ຍຸຕ຺ຕເມຕໍ. ອຖ ວາ ກຄວໂຕ ຈ ສາສນສ຺ສ ຈ ປຝິປກ຺ຂາ ຕິຕ຺ຖິຍາ, ເຕສໍ ຫຣຕາໂຕ ປາຝິຫາຣິຍໍ. ເຕ ຫິ ທິຍ຺ຖິຫຣຕາວເສນ, ທິຍ຺ຖິປ຺ປກາສເນ ອສມຕ຺ຖກາເວນ ຈ ອິທ຺ຊິອາເທສນານຸສາສນີຫິ ຫຣິຕາ ອປນີຕາ ໂຫນ຺ຕີຕິ. "ປຝິ"ຕິ ວາ ອຍໍ ສທ຺ໂທ "ປຈ຺ຉາ"ຕິ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ໂພເຊຕິ "ຕສ຺ມິ ປຝິປວິຍ຺ຖມ຺ຫິ, ອຍ຺ໂຍ ອາຄຍ຺ຉິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ"ຕິອາທີສຸ ວິຍ, ຕສ຺ມາ ສມາຫິເຕ ຈິຕ຺ເຕ, ວິຄຕູປກ຺ກິເລເສ ຈ ກຕກິຈ຺ເຈນ ປຈ຺ຉາ ຫຣິຕພ຺ພໍ ປວຕ຺ເຕຕພ຺ພນ຺ຕິ ປຝິຫາຣິຍໍ, ອຕ຺ຕໂນ ວາ ອຸປກ຺ກິເລເສສຸ ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຊານມຄ຺ເຄຫິ ຫຣິເຕສຸ ປຈ຺ຉາ ຫຣຕໍ ປຝິຫາຣິຍໍ. ອິທ຺ຊິອາເທສນານຸສາສນິໂຍ ຈ ວິຄຕູປກ຺ກິເລເສນ, ກຕກິຈ຺ເຈນ ຈ ສຕ຺ຕຫິຕຕ຺ຖໍ ປຸນ ປວຕ຺ເຕຕພ຺ພາ, ຫຣິເຕສຸ ຈ ອຕ຺ຕໂນ ອຸປກ຺ກິເລເສສຸ ປຣສຕ຺ຕານໍ ອຸປກ຺ກິເລສຫຣຕານິ ໂຫນ຺ຕີຕິ ປຝິຫາຣິຍານິ ກວນ຺ຕິ. ປຝິຫາຣິຍເມວ ປາຝິຫາຣິຍໍ. ປຝິຫາຣິເຍ ວາ ອິທ຺ຊິອາເທສນານຸສາສນີສມຸທາເຍ ກວໍ ເອເກກໍ "ປາຝິ ຫາຣິຍ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ປຝິຫາຣິຍໍ ວາ ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຊານໍ ມຄ຺ໂຄ ຈ ປຝິປກ຺ຂຫຣຕາໂຕ, ຕຕ຺ຖ ຊາຕໍ, ຕສ຺ມິ ວາ ນິມິຕ຺ຕກູເຕ, ຕໂຕ ວາ ອາຄຕນ຺ຕິ ປາຝິຫາຣິຍໍ. ຕສ຺ສ ປນ ອິທ຺ຊິອາທີເກເທນ ວິສຍເກເທນ ຈ ພຫຸວິຊສ຺ສ ກຄວໂຕ ເທສນາຍ ລພ຺ກມານຕ຺ຕາ ອາຫ "ວິວິຊປາຝິຫາຣິຍ"ນ຺ຕິ.

ນ ອຍ຺ຍຖາຕິ ກຄວໂຕ ສມ຺ມຸຂາ ສຸຕາກາຣໂຕ ນ ອຍ຺ຍຖາຕິ ອຕ຺ໂຖ, ນ ປນ ກຄວໂຕ ເທສິຕາກາຣໂຕ. ອຈິນ຺ເຕຍ຺ຍານຸກາວາ ຫິ ກຄວໂຕ ເທສນາ. ເອວຍ຺ຈ ກຕ຺ວາ "ສພ຺ພປ຺ປ຺ກາເຣນ ໂກ ສມຕ຺ໂຖ ວິຍ຺ຍາຕຸ"ນ຺ຕິ ອິທໍ ວຈນໍ ສມຕ຺ຖິຕໍ ໂຫຕິ. ຊາຣຕາພລທສ຺ສນຍ຺ຈ ນ ວິຣຸຊ຺ຊຕິ ສຸຕາກາຣາວິຣຊ຺ຊນສ຺ສ ອຊິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ. ນ ເຫຕ຺ຖ ອຕ຺ຖນ຺ຕຣຕາປຣິຫາໂຣ ທ຺ວິນ຺ນມ຺ປິ ອຕ຺ຖານໍ ເອກວິສຍຕ຺ຕາ, ອິຕຣຖາ ເຖໂຣ ກຄວໂຕ ເທສນາຍ ສພ຺ພຖາ ປຝິຄ຺ຄຫເຓ ສມຕ຺ໂຖ ອສມຕ຺ໂຖ ຈາຕິ ອາປຊ຺ເຊຍ຺ຍາ ຕິ.

"ໂຍ ປໂຣ ນ ໂຫຕິ, ໂສ ອຕ຺ຕາ"ຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕາຍ ນິຍກຊ຺ຊຕ຺ຕສງ຺ຂາຕາຍ ສສນ຺ຕຕິຍໍ ວຕ຺ຕນໂຕ ຕິວິໂຊປິ ເມ-ສທ຺ໂທ ກິຍ຺ ຈາປິ ເອກສ຺ມິເຍວ ອຕ຺ເຖ ທິສ຺ສຕິ, ກຣຕາສມ຺ປທານສາມີນິທ຺ເທສວເສນ ປນ ວິຊ຺ຊມານເກທໍ ສນ຺ຊາຍາຫ "ເມ-ສທ຺ໂທ ຕີສຸ ອຕ຺ເຖສຸ ທິສ຺ສຕີ"ຕິ.

ກິຍ຺ຈາປິ ອຸປສຄ຺ໂຄ ກິຣິຍໍ ວິເສເສຕິ, ໂຊຕກກາວໂຕ ປນ ສຕິປິ ຕສ຺ມິ ສຸຕ-ສທ຺ໂທ ເອວ ຕໍ ຕມຕ຺ຖໍ ວທຕີຕິ ອນຸປສຄ຺ຄສ຺ສ ສຸຕ-ສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ຖຸທ຺ຊາເຣ ເສົາປສຄ຺ຄສ຺ສ ຄຫຕໍ ນ ວິຣຸຊ຺ຊຕີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ເສົາປສຄ຺ໂຄ ຈ ອນຸປສຄ຺ໂຄ ຈາ"ຕິ ອາຫ. ອສ຺ສາຕິ ສຸຕ-ສທ຺ທສ຺ສ. ກມ຺ມກາວສາຊນານີ ອິຊ ສຸຕ-ສທ຺ເທ ສມ຺ກວນ຺ຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ "ອຸປຊາຣິຕນ຺ຕິ ວາ ອຸປຊາຣຕນ຺ຕິ ວາ

ອຕຸໂຖ''ຕິ໚ ມຍາຕິ ອຕຸເຖ ສຕິຕິ ຍທາ ເມສຫຸທສຸສ ກຕຸຕຸວເສນ ກຣຓານິທຸເທໂສ, ຕທາຕິ ອຕຸໂຖ໚ ມມາຕິ ອຕຸເຖ ສຕິຕິ ຍທາ ສມຸພນຸຣວເສນ ສາມິນິທຸເທໂສ, ຕທາ໚

ສຸຕສຫຸທສນຸນິຣາເນ ປຍຸຕຸເຕນ ເອວໍສຫຸເທນ ສວນກິຣິຍາໂຊຕເກນ ກວິຕພຸພນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ ''ເອວນຸຕິ ໂສຕວິລຸຍາຓາທີວິລຸຍາຓກິຈຸຈນິທສຸສນ''ນຸຕິ໚ ອາທີ-ສຫຸເທນ ສມຸປຜິຈຸຉນາທີນໍ ປລຸຈທຸວາຣິກວິລຸຍາຓານໍ ຕທກິນິຫຍານລຸຈ ມໂນທຸວາຣິກວິລຸຍາຓານໍ ຄຫຓໍ ເວທິຕພຸພໍ໚ ສພຸເພສມຸປິ ວາກຸຍານໍ ເອວກາຣຕຸຖສທິຕຕຸຕາ ''ສຸຕ''ນຸຕິ ເອຕສຸສ ສຸຕໍ ເອວາຕິ ອຍມຕຸໂຖ ລພຸກຕິຕິ ອາທ ''ອສຸສວນກາວປຜິກຸເຂປໂຕ''ຕິ, ເອເຕນ ອວຣາຣເຓນ ນິຣາກຕໍ ທສຸເສຕິ໚ ຍຖາ ຈ ສຸຕໍ ສຸຕໍ ເອວາຕິ ນິຍເມຕພຸພໍ, ຕໍ ສມຸມາ ສຸຕໍ ໂຫຕິຕິ ອາທ ''ອນູນາຣິກາວິປຣີຕຄຸຄຫຓນິທສຸສນ''ນຸຕິ໚ ອຖ ວາ ''ສຫຸທນຸຕຣຕຸຖາໂປຫນວເສນ ສຫຸໂທ ອຕຸຖໍ ວທຕີ''ຕິ ສຸຕນຸຕິ ອສຸຕໍ ນ ໂຫຕິຕິ ອຍເມຕສຸສ ອຕຸໂຖຕິ ວຸຕຸຕໍ ''ອສຸສວນກາວປຜິກຸເຂປໂຕ''ຕິ, ອິມິນາ ທິຍຸຖາ ທີວິນິວຕຸຕນໍ ກໂຣຕິ໚ ອິທໍ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ໚ ນ ອິທໍ ມຍາ ທິຍຸຖໍ, ນ ສຍມຸກຸລາເຓນ ສຈຸຣິກຕໍ, ອຖ ໂຂ ສຸຕໍ, ຕລຸຈ ໂຂ ສມຸມເທວາຕິ໚ ເຕເນວາທ ''ອນູນາຣິກາວິປຣີຕຄຸຄຫຓນິທສຸສນ''ນຸຕິ໚ ອວຣາຣຓຕຸເຖ ວາ ເອວໍ-ສຫຸເທ ອຍໍ ອຕຸຖໂຍຊນາ ກຣີຍຕີຕິ ຕທເປກຸຂສຸສ ສຸຕ-ສຫຸທສຸສ ອຍມຕຸໂຖ ວຸຕຸໂຕ ''ອສຸສວນກາວປຜິກຸເຂປໂຕ''ຕິ໚ ເຕເນວ ອາທ ''ອນູນາຣິກາວິປຣີຕຄຸຄຫຓນິທສຸສນ''ນຸຕິ໚ ສວນສຫຸໂທ ເຈຕຸຖ ກມຸມຕຸໂຖ ເວທິຕພຸໂພ ສຸຍຸຍຕີຕິ໚

ເອວໍ ສວນເທຕຸສຸຕານຸຕປຸຄຸຄລສວນວິເສສວເສນ ປທຕຸຕຍສຸສ ເອເກນ ປກາເຣນ ອຕຸຖໂຍຊນໍ ທສຸເສຕຸວາ ອິທານິ ປກາຣນຸຕເຣທີປິ ຕໍ ທສຸເສຕຸໍ ''ຕຖາ ເອວ''ນຸຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍ໚ ຕຕຸຖ ຕສຸສາຕິ ຍາ ສາ ກຄວໂຕ ສມຸມຸຂາ ສມຸມສຸສວນາກາເຣນ ປວຕຸຕາ ມໂນທຸວາຣວິລຸຍາຓວິຖີ, ຕສຸສາ໚ ສາ ທິ ນານປຸປກາເຣນ ອາຣມຸມເຓ ປວຕຸຕິຕຸໍ ສມຕຸຖາ໚ ຕຖາ ຈ ວຸຕຸຕໍ ''ໂສຕທຸວາຣານຸສາເຣນາ''ຕິ໚ ນານປຸປກາເຣນາຕິ ວກຸຂມານານໍ ອເນກວິທິຕານໍ ພຸຍລຸຊນຕຸຖຄຸຄຫຓານານາກາເຣນ, ເອເຕນ ອິມິສຸສາ ໂຍຊນາຍ ອາກາຣຕຸໂຖ ເອວໍ-ສຫຸໂທ ຄທີໂຕຕິ ທີເປຕິ໚ ປວຕຸຕີກາວປຸປກາສນນຸຕິ ປວຕຸຕິຍາ ອຕຸຖິກາວປຸປກາສນໍ໚ ''ສຸຕນຸຕິ ຂມຸມປຸປກາສນ''ນຸຕິ ຍສຸມີ ອາຣມຸມເຓ ວຸຕຸຕປຸປກາຣາ ວິລຸຍາຓວິຖີ ນານປຸປກາເຣນ ປວຕຸຕາ, ຕສຸສ ຂມຸມຕຸຕາ ວຸຕຸຕໍ, ນ ສຸຕສຫຸທສຸສ ຂມຸມຕຸຖຕຸຕາ໚ ວຸຕຸຕສຸເສວຕຸຖສຸສ ປາກຜິກຣຓໍ ''ອຍລຸເທຕຸຖາ''ຕິອາທີ໚ ຕຕຸຖ ວິລຸຍາຓວິຖີຍາຕິ ກຣຓຕຸເຖ ກຣຓາວຈນໍ໚ ມຍາຕິ ກຕຸຖຸອຕຸເຖ໚

''ເອວນຸຕິ ນິທຸທິສິຕພຸພປຸປກາສນ''ນຸຕິ ນິທສຸສນຕຸຖໍ ເອວໍ-ສຫຸທໍ ຄເທຕຸວາ ວຸຕຸຕໍ ນິທສຸເສຕພຸພສຸສ ນິທຸທິສິຕພຸພຕຸຕາກາວາກາວໂຕ, ເຕນ ເອວໍ-ສຫຸເທນ ສກລມຸປິ ສຸຕຸຕໍ ປຈຸຈາມຜຸຖນຸຕິ ທສຸເສຕິ໚ ສຸຕ-ສຫຸທສຸສ ກິຣິຍາສຫຸທຕຸຕາ, ສວນກິຣິຍາຍ ຈ ສາຣາຣຓວິລຸຍາຓປຸປພນຸຣປຜິພທຸຣຕຸຕາ ຕຕຸຖ ຈ ປຸຄຸຄລໂວຫາໂຣຕິ ວຸຕຸຕໍ ''ສຸຕນຸຕິ ປຸຄຸຄລກິຈຸຈປຸປກາສນ''ນຸຕິ໚ ນ ທິ ປຸຄຸຄລໂວຫາຣຣຫິເຕ ຂມຸມປຸປພນຸເຣ ສວນກິຣິຍາ ລພຸກຕີຕິ໚

''ຍສຸສ ຈິຕຸຕສນຸຕານສຸສາ''ຕິອາທີປິ ອາກາຣຕຸຖເມວ ເອວໍ-ສຫຸທໍ ຄເທຕຸວາ ປຸຣິມໂຍຊນາຍ ອລຸລຖາ ອຕຸຖໂຍຊນໍ ທສຸເສຕຸໍ ວຸຕຸຕໍ໚ ຕຕຸຖ ອາກາຣປລຸລຕຸຕີຕິ ອຸປາທາປລຸລຕຸຕີ ເອວ, ຂມຸມານໍ ປວຕຸຕິອາກາຣຸປາທານວເສນ ຕຖາ ວຸຕຸຕາ໚ ''ສຸຕນຸຕິ ວິສຍນິທຸເທໂສ''ຕິ ໂສຕພຸພກູໂຕ ຂມຸໂມ ສວນກິຣິຍາກຕຸຕຸປຸຄຸຄລສຸສ ສວນກິຣິຍາວເສນ ປວຕຸຕິຜຸຖານນຸຕິ ກຕຸວາ ວຸຕຸຕໍ໚ ຈິຕຸຕສນຸຕານວິນິມຸຕຸຕສຸສ ປຣມຕຸຖໂຕ ກສຸສຈິ ກຕຸຕຸ ອກາເວປິ ສຫຸທໂວຫາເຣນ ພຸທຸຣິປຣິກປຸປິຕເກທວຈນິຈຸຉາຍ ຈິຕຸຕສນຸຕານໂຕ ອລຸລໍ ວິຍ ຕໍສມຸງຄີ ກຕຸວາ ວຸຕຸຕໍ ''ຈິຕຸຕສນຸຕາເນນ ຕໍສມຸງຄີໂນ''ຕິ໚ ສວນກິຣິຍາວິສໂຍປິ ໂສຕພຸພຂມຸໂມ ສວນກິຣິຍາວເສນ ປວຕຸຕຈິຕຸຕສນຸຕານສຸສ ອິຊ ປຣມຕຸຖໂຕ ກຕຸຕຸກາວໂຕ, ສວນວເສນ ຈິຕຸຕປຸປວຕຸຕິຍາ ເອວ ວາ ສວນກິຣິຍາກາວໂຕ ຕໍກິຣິຍາກຕຸຕຸ ຈ ວິສໂຍ ໂຫຕີຕິ ກຕຸວາ ວຸຕຸຕໍ ''ຕໍສມຸງຄີໂນ ກຕຸຕຸ ວິສເຍ''ຕິ໚ ສຸຕາກາຣສຸສ ຈ ເຖຣສຸສ ສມຸມານິຈຸຉິຕກາວໂຕ ອາທ ''ຄຫຓສນຸນິຍຸຖານ''ນຸຕິ, ເອເຕນ ວາ ອວຣາຣຓຕຸຖໍ ເອວໍ-ສຫຸທໍ ຄເທຕຸວາ ອຍໍ ອຕຸຖໂຍຊນາ ກຕາຕິ ທຍຸຖພຸພໍ໚

ປຸພຸເພ ສຸຕານໍ ນານາວິທິຕານໍ ສຸຕຕສງຂາຕານໍ ອຕຸຖພຸຍລຸຊນານໍ ອຸປຣາຣິຕຣູປສຸສ ອາກາຣສຸສ ນິທສຸສນສຸສ ອວຣາຣຓສຸສ ວາ ປກາສນສກາໂວ ເອວໍ-ສຫຸໂທຕິ ຕທາກາຣາທີອຸປຣາຣຓສຸສ ປຸຄຸຄລປລຸລຕຸຕິຍາ ອຸປາທານກູຕຂມຸມປຸປພນຸຣພຸຍາປາຣຕາຍ ວຸຕຸຕໍ ''ເອວນຸຕິ ປຸຄຸຄລກິຈຸຈນິທຸເທໂສ''ຕິ໚ ສວນກິຣິຍາ ປນ ປຸຄຸຄລວາທີໂນປິ ວິລຸຍາຓນິຣເປກຸຂາ ນຕຸຖີຕິ ວິເສສໂຕ ວິລຸຍາຓພຸຍາປາໂຣຕິ ອາທ ''ສຸຕນຸຕິ ວິລຸຍາຓກິຈຸຈນິທຸເທໂສ''ຕິ໚ ເມຕິ ສຫຸທປຸປວຕຸຕິຍາ ເອການຸເຕເນວ ສຕຸຕວິສຍຕຸຕາ, ວິລຸຍາຓກິຈຸຈສຸສ ຈ ຕຕຸເຖວ ສໂມທທິຕພຸພໂຕ ''ເມຕິ

ອຸກາຍກິຈຈຍຸຕຸຕປຸຄຸຄລນິທຸເທໂສ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ. ອວິຊຊມານປຸລຸລຕຸຕິວິຊຊມານປຸລຸລຕຸຕິສກາວາ ຍຖາກຸກມໍ ເອວໍ-ສທຸທ ສຸຕ-ສທຸທານໍ ອຕຸຖາຕິ ເຕ ຕຖາຣູປປຸລຸລຕຸຕິອຸປາທານພຸຍາປາຣກາເວນ ທສຸເສນຸໂຕ ອາຫ ''ເອວນຸຕິ ປຸຄຸຄລກິຈຈນິທຸເທໂສ. ສຸຕນຸຕິ ວິລຸລາຕກິຈຈນິທຸເທໂສ''ຕິ. ເອຕຸຖ ຈ ກຣຕກິຣິຍາກຕຸຕຸກມຸມວິເສສປຸປກາສນວເສນ ປຸຄຸຄລພຸຍາປາວິສຍປຸຄຸຄລພຸຍາປາຣນິທສຸສນວເສນ ຄຫຕາກາຣຄາຫກຕພຸພິສຍວິເສສນິທຸເທສວເສນ ກຕຸຕຸກຣຕ ພຸຍາປາຣກຕຸຕຸນິທຸເທສວເສນ ຈ ທຸຕິຍາທໂຍ ຈຕສຸໂສ ອຕຸຖໂຍຊນາ ທສຸສິຕາຕິ ທຍຸຄພຸພໍ.

ສພຸພສຸສາປິ ສທຸທານິຄມນິຍສຸສ ອຕຸຖສຸສ ປຸລຸລຕຸຕິມຸເຂເນວ ປຕິປຊຊິຕພຸພຕຸຕາ, ສພຸພປຸລຸລຕຸຕີນຸລຸຈ ວິຊຊມານາທິວເສນ ລສຸ ປຸລຸລຕຸຕິເກເທສຸ ອນຸໂຕຄຕຸຕາ ເຕສຸ ''ເອວ''ນຸຕິອາທີນໍ ປຸລຸລຕຸຕີນໍ ສຣູປໍ ນິທຸສາເຣນຸໂຕ ອາຫ ''ເອວນຸຕິ ຈ ເມຕິ ຈາ''ຕິອາທີ. ຕຕຸຖ ເອວນຸຕິ ຈ ເມຕິ ຈ ວຸຈຈມານສຸສ ອຕຸຖສຸສ ອາກາຣາທິໂນ, ສມຸມານລຸຈ ອສລລຸກຂຕກາວໂຕ ອວິຊຊມານປຸລຸລຕຸຕິກາໂວຕິ ອາຫ ''ສຈຸຈິກຍຸຄປຣມຕຸຖວເສນ ອວິຊຊມານປຸລຸລຕຸຕິ''ຕິ. ຕຕຸຖ ສຈຸຈິກຍຸຄປຣມຕຸຖວເສນາຕິ ກູຕຕຸເຖົາຕຸຕມຕຸຖວເສນ. ອິທໍ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິໂຍ ມາຍາມຣີຈິອາທໂຍ ວິຍ ອກູຕຕຸໂຖ, ອນຸສຸສວາທີທິ ຄເຫຕພຸໂພ ວິຍ ອນຸຕຸຕມຕຸໂຖ ຈ ນ ໂຫຕິ, ໂສ ຣູປສທຸທາທິສກາໂວ ຣຸປຸປນາທຸກາວນາທິສກາໂວ ວາ ອຕຸໂຖ ''ສຈຸຈິກຍຸໂຖ, ປຣມຕຸໂຖ ຈາ''ຕິ ວຸຈຈຕິ, ນ ຕຖາ ເອວໍ ເມຕິ ປທານມຕຸໂຖຕິ, ເອຕເມວຕຸຖໍ ປາກຍຕຸຕໍ ກາຕຸ ''ກິລຸເຫຕຸຖ ຕ''ນຸຕິອາທິ ວຸຕຸຕໍ. ສຸຕນຸຕິ ປນ ສທຸທາຍຕນໍ ສນຸສາຍາຫ ''ວິຊຊມານປຸລຸລຕຸຕີ''ຕິ. ເຕເນວ ທິ ''ຍລຸທິ ຕເມຕຸຖ ໂສເຕນ ອຸປລທຸສ''ນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ , ''ໂສຕທຸວາຣານຸສາເຣນ ອຸປລທຸສ''ນຸຕິ ປນ ວຸຕຸເຕ ອຕຸຖພຸຍລຸຊນາທິສພຸພໍ ລພຸກຕິ. ຕໍ ຕໍ ອຸປາທາຍ ວຕຸຕພຸພໂຕຕິ ໂສຕປຖໍ ອາຄເຕ ສມຸເມ ອຸປາທາຍ ເຕສໍ ອຸປສາຣິຕາກາຣາທິໂນ ປຈຈາມສນວເສນ ''ເອວ''ນຸຕິ, ສສນຸຕຕິປຣິຍາປນຸເນ ຂນຸເຂ ອຸປາທາຍ ''ເມ''ຕິ ວຕຸຕພຸພຕຸຕາຕິ ອຕຸໂຖ. ທິຍຸຖາທິສກາວຣທິເຕ ສທຸທາຍຕເນ ປວຕຸຕມາໂນປິ ສຸຕໂວຫາໂຣ ''ທຸຕິຍໍ ຕຕິຍ''ນຸຕິອາທິໂກ ວິຍ ປຖມາທີນິ ທິຍຸຖມຸຕວິລຸລາເຕ ອເປກຸຂິຕຸວາ ປວຕຸໂຕຕິ ອາຫ ''ທິຍຸຖາທີນິ ອຸປນິສາຍ ວຕຸຕພຸພໂຕ''ຕິ. ອສຸຕໍ ນ ໂຫຕີຕິ ທິ ''ສຸຕ''ນຸຕິ ປກາສິໂຕ ຍມຕຸໂຖຕິ.

ອຕຸຕນາ ປຕິວິທຸສາ ສຸຕຸຕສຸສ ປກາຣວິເສສາ ''ເອວ''ນຸຕິ ເຖເຣນ ປຈຈາມຍຸຖາຕິ ອາຫ ''ອສມຸໂມຫໍ ທີເປຕີ''ຕິ. ''ນານປຸປກາຣປຕິເວສສມຕຸໂຖ ໂຫຕີ''ຕິ ເອເຕນ ວກຸຂມານສຸສ ສຸຕຸຕສຸສ ນານປຸປກາຣຕໍ ທຸປຸປຕິວິຊຊຕລຸຈ ທສຸເສຕິ. ''ສຸຕສຸສ ອສມຸໂມສໍ ທີເປຕີ''ຕິ ສຸຕາກາຣສຸສ ຍາຖາວໂຕ ທສຸສິຍມານຕຸຕາ ວຸຕຸຕໍ. ອສມຸໂມເຫນາຕິ ສມຸໂມຫາກາເວນ, ປລຸລາຍ ເອວ ວາ ສວນກາລສມຸກູຕາຍ ຕທຸຕຸຕຣກາລປຸລຸລາສິທຸສິ, ເອວໍ ອສມຸໂມເສນາຕິ ເອຕຸຖາປິ ວຕຸຕພຸພໍ. ພຸຍລຸຊນານໍ ປຕິວິຊຊິຕພຸໂພ ອາກາໂຣ ນາຕິຄມຸກີໂຣ, ຍຖາສຸຕສາຣຕເມວ ຕຕຸຖ ກຣຕີຍນຸຕິ ສຕິຍາ ພຸຍາປາໂຣ ອທິໂກ, ປລຸລາ ຕຕຸຖ ຄຸຕີກູຕາຕິ ວຸຕຸຕໍ ''ປລຸລາປຸພຸພງຄມາຍາ''ຕິອາທິ ປລຸລາຍ ປຸພຸພງຄມາຕິ ກຕຸວາ. ປຸພຸພງຄມຕາ ເຈຕຸຖ ປທານກາໂວ ''ມໂນປຸພຸພງຄມາ''ຕິອາທີສຸ ວິຍ, ປຸພຸພງຄມຕາຍ ວາ ຈກຸຂຸວິລຸລາຕາທີສຸ ອາວຊຊນາທີນໍ ວິຍ ອປຸປທານຕຸເຕ ປລຸລາ ປຸພຸພງຄມາ ເອຕິສຸສາຕິ ອຍມຸປິ ອຕຸໂຖ ຍຸຊຊຕິ, ເອວໍ ''ສຕິປຸພຸພງຄມາຍາ''ຕິ ເອຕຸຖາປິ ວຸຕຸຕນຍານຸສາເຣນ ຍຖາສມຸກວມຕຸໂຖ ເວທິຕພຸໂພ. ອຕຸຖພຸຍລຸຊນສມຸປນຸນສຸສາຕິ ອຕຸຖພຸຍລຸຊນປຣິປຸຕຸຕສຸສ, ສງກາສນປກາສນວິວຣຕວິກຊເນົາຕຸຕານີກຣຕປຸລຸລຕຸຕິວເສນ ລທີ ອຕຸຖປເທທີ, ອກຸຂຣປທພຸຍລຸຊນາກາຣນິຣຸຕຸຕິນິທຸເທສວເສນ ລທີ ພຸຍລຸຊນປເທທີ ຈ ສມນຸນາຄຕສຸສາຕິ ວາ ອຕຸໂຖ ທຍຸຄພຸໂພ.

ໂຍນິໂສມນສິກາຣໍ ທີເປຕີຕິ ເອວໍ-ສທຸເທນ ວຸຈຈມານານໍ ອາກາຣນິທສຸສນາວທາຣຕາຕຸຖານໍ ອວິປຣີຕສທຸທມຸມວິສຍຕຸຕາຕິ ອທິປຸປາໂຍ. ''ອວິກຸເຂປໍ ທີເປຕີ''ຕິ ''ພຸຣຫຸມຊາລໍ ກຕຸຖ ກາສິຕ''ນຸຕິອາທິ ປຸຈຊາວເສນ ປກຣຕປຸປຕຸຕສຸສ ວກຸຂມານສຸສ ສຸຕຸຕສຸສ ສວນໍ ສມາສານມນຸຕເຣນ ນ ສມຸກວຕີຕິ ກຕຸວາ ວຸຕຸຕໍ. ''ວິກຸຂິຕຸຕຈິຕຸຕສຸສາ''ຕິອາທີ ຕສຸເສວຕຸຖສຸສ ສມຕຸຖນວເສນ ວຸຕຸຕໍ. ສພຸພສມຸປຕຸຕີຍາຕິ ອຕຸຖພຸຍລຸຊນເທສກປໂຍຊນາທິສມຸປຕຸຕິຍາ. ອວິປຣີຕສທຸທມຸມວິສເຍທີ ວິຍ ອາກາຣນິທສຸສນາວທາຣຕາຕຸເຖທີ ໂຍນິໂສມນສິກາຣສຸສ, ສທຸທມຸມສຸສວເນນ ວິຍ ຈ ອວິກຸເຂປສຸສ ຍຖາ ໂຍນິໂສມນສິກາເຣນ ຜລກູເຕນ ອຕຸຕສມຸມາປຕິນິປຸພຸເພກຕປຸລຸລຕານໍ ສິທຸທິ ວຸຕຸຕາ ຕທວິນາກາວໂຕ, ເອວໍ ອວິກຸເຂເປນ ຜລກູເຕນ ກາຣຕກູຕານໍ ສທຸທມຸມສຸສວນສປຸປຸຣິສູປນິສຸສຍານໍ ສິທຸທິ ທສຸເສຕພຸພາ ສິຍາ ອສຸສຸຕວໂຕ, ສປຸປຸຣິສູປນິສຸສຍຣທິຕສຸສ ຈ ຕທກາວໂຕ.

''ນທິ ວິກຸຂິຕຸຕຈິຕຸໂຕ''ຕິອາທີນາ ສມຕຸຖນວຈເນນ ປນ ອວິກຸເຂເປນ ກາຣຕກູເຕນ ສປຸປຸຣິສູປນິສຸສເຍນ ຈ ຜລກູຕສຸສ ສທຸທມຸມສຸສວນສຸສ ສິທຸທິ ທສຸສິຕາ. ອຍໍ ປເນຕຸຖ ອທິປຸປາໂຍ ຍຸຕຸໂຕ ສິຍາສທຸທມຸມສຸສວນສປຸປຸຣິສູປນິສຸສຍາ ນ ເອກນຸ

ເຕນ ອວິກ຺ເຂປ຺ສ຺ສ ກາຣຓໍ ພາຫິຣງ຺ຄຕ຺ຕາ, ອວິກ຺ເຂໂປ ປນ ສປ຺ປຸຣິສູປນິສ຺ສໂຍ ວິຍ ສທ຺ຘມ຺ມສ຺ສວນສ຺ສ ເອກນ຺ຕກາຣຓນ຺ຕິຯ ເອວມ຺ປິ ອວິກ຺ເຂເປນ ສປ຺ປຸຣິສູປນິສ຺ສຍສິທ຺ຘິໂຢຊນາ ນ ສມຕ຺ຖິຕາວ, ໂນ ນ ສມຕ຺ຖິຕາ ວິກ຺ຂິຕ຺ຕຈິຕ຺ຕານໍ ສປ຺ປຸຣິສປຍິຣຸປາສນາຠາວສ຺ສ ອຕ຺ຖສິທ຺ຘຕ຺ຕາຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ປຸຣິມໍ ຜເລນ ກາຣຓສ຺ສ ສິທ຺ຘິທສ຺ສນໍ ນທີປູເຣນ ວິຍ ອຸປຣິ ວຸຏ຺ຐິສຠາວສ຺ສ, ທຸຕິຍໍ ກາຣເຓນ ຜລສ຺ສ ສິທ຺ຘິທສ຺ສນໍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ ເອກນ຺ເຕນ ວສ຺ສິນາ ວິຍ ເມຆວຸຏ຺ຐາເນນ ວຸຏ຺ຐິປ຺ປວຕ຺ຕິຍາຯ

ຠຄວໂຕ ວຈນສ຺ສ ອຕ຺ຖພ຺ຍຎ຺ຊນປ຺ປເຠທປ຺ປຣິຈ຺ເຈທວເສນ ສກລສາສນສມ຺ປຕ຺ຕິໂອຄາຫນາກາໂຣ ນິຣວເສສປຣຫິຕປາຣິປູຣິກາຣຓນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ "ເອວໍ ຠທ຺ທໂກ ອາກາໂຣ"ຕິຯ ຍສ຺ມາ ນ ໂຫຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ປຈ຺ຉິມຈກ຺ກທ຺ວຍສມ຺ປຕ຺ຕິນ຺ຕິ ອຕ຺ຕສມ຺ມາປຓິທິປຸພ຺ເພກຕປຸຎ຺ຎຕາສງ຺ຂາຕໍ ຄຸຓທ຺ວຍໍຯ ອປ຺ຣາປຣໍ ວຸຕ຺ຕິຍາ ເຈຕ຺ຖ ຈກ຺ກຠາໂວ, ຈຣນ຺ຕິ ເອເຕຫິ ສຕ຺ຕາ ສມ຺ປຕ຺ຕິຠເວສູຕິ ວາຯ ເຍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ "ຈຕ຺ຕາຣິມານິ ຠິກ຺ຂເວ ຈກ຺ການິ, ເຍຫິ ສມນ຺ນາຄຕານໍ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ຈຕຸຈກ຺ກໍ ວຕ຺ຕຕີ"ຕິອາທິ ຯ ປຸຣິມປຈ຺ຉິມຠາໂວ ເຈຕ຺ຖ ເທສນາກ຺ກມວເສນ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ປຈ຺ຉິມຈກ຺ກທ຺ວຍສິທ຺ຘິຍາຕິ ປຈ຺ຉິມຈກ຺ກທ຺ວຍສ຺ສ ອຕ຺ຖິຕາຍຯ ສມ຺ມາປຓິຫິຕຕ຺ໂຕ ປຸພ຺ເພ ຈ ກຕປຸຎ຺ໂຎ ສຸທ຺ຘາສໂຍ ໂຫຕິ ຕທສຸທ຺ຘິເຫຕູນໍ ກິເລສານໍ ທູຣີຠາວໂຕຕິ ອາຫ "ອາສຍສຸທ຺ຘິ ສິທ຺ຘາ ໂຫຕີ"ຕິຯ ຕຖາ ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ "ສມ຺ມາປຓິຫິຕໍ ຈິຕ຺ຕໍ, ເສຍ຺ຍໂສ ນໍ ຕໂຕ ກເຣ"ຕິ, "ກຕປຸຎ຺ໂຎສິ ຕ຺ວໍ ອານນ຺ທ, ປທານໍ ອນຸຍຸຎ຺ຊ ຂິປ຺ປໍ ໂຫຫິສິ ອນາສໂວຕິ ຈຯ ເຕເນວາຫ "ອາສຍສຸທ຺ຘິຍາ ອຘິຄມພ຺ຍຕ຺ຕິສິທ຺ຘີ"ຕິຯ ປໂຍຄສຸທ຺ຘິຍາຕິ ໂຍນິໂສມນສິການປຸພ຺ພງ຺ຄມສ຺ສ ສທ຺ຘມ຺ມສ຺ສວນປໂຍຄສ຺ສ ວິສທຠາເວນຯ ຕຖາ ຈາຫ "ອາຄມພ຺ຍຕ຺ຕິສິທ຺ຘີ"ຕິຯ ສພ຺ພສ຺ສ ວາ ກາຍວຈີປໂຍຄສ຺ສ ນິທ຺ໂທສຠາເວນຯ ປຣິສຸທ຺ຘກາຍວຈີປ຺ໂຍໂຄ ຫິ ວິປ຺ປຏິສາຣາຠາວໂຕ ອວິກ຺ຂິຕ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ ປຣິຍຕ຺ຕິຍໍ ວິສາຣໂທ ໂຫຕີຕິຯ

"ນານປ຺ປກາຣປຏິເວຘທີປເກນາ"ຕິອາທີນາ ອຕ຺ຖພ຺ຍຎ຺ຊເນສຸ ເຕຣສ຺ສ ເອວໍ-ສທ຺ທ ສຸຕ-ສທ຺ທານໍ ອສມ຺ໂມຫາສມ຺ໂມສທີປນໂຕ ຈຕຸປ຺ປຏິສມ຺ຠິທາວເສນ ອຕ຺ຖໂຍຊນໍ ທສ຺ເສຕິຯ ຕຕ຺ຖ "ໂສຕພ຺ພປ຺ປເຠທປຏິເວຘທີປເກນາ"ຕິ ເອເຕນ ອຍໍ ສຸຕ-ສທ຺ໂທ ເອວໍ-ສທ຺ທສນ຺ນິຘານໂຕ, ວກ຺ຂມານາເປກ຺ຂາຍ ວາ ສາມຎ຺ເຎເນວ ໂສຕພ຺ພຘມ຺ມວິເສສໍ ອາມສຕີຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ມໂນທິຏ຺ຐິກຣຓາປຣິຍຕ຺ຕິຘມ຺ມານໍ ອນຸເປກ຺ຂນສຸປ຺ປຏິເວຘາ ວິເສສໂຕ ມນສິການປຏິພທ຺ຘາຕິ ເຕ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ໂຍນິໂສມນສິການທີປເກນ ເອວໍ-ສທ຺ເທນ ໂຍເຊຕ຺ວາ, ສວນຘາຣຓວຈີປຣິຈຍາ ປຣິຍຕ຺ຕິຘມ຺ມານໍ ວິເສເສນ ໂສຕາວຘານປຏິພທ຺ຘາຕິ ເຕ ອວິກ຺ເຂປທີປເກນ ສຸຕ-ສທ຺ເທນ ໂຍເຊຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ສາສນສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຘມ຺ມສ຺ສວເນ ອຸສ຺ສາຫໍ ຊເນຕິຯ ຕຕ຺ຖ ຘມ຺ມາຕິ ປຣິຍຕ຺ຕິຘມ຺ມາຯ ມນສານຸເປກ຺ຂິຕາຕິ "ອິຘ ສີລໍ ກຖິຕໍ, ອິຘ ສມາຘິ, ອິຘ ປຎ຺ຎາ, ເອຕ຺ຕກາ ເອຕ຺ຖ ອນຸສນ຺ຘິໂຍ"ຕິອາທີນາ ນເຍນ ມນສາ ອນຸເປກ຺ຂິຕາຯ ທິຏ຺ຐິຍາ ສຸປ຺ປຏິວິທ຺ຘາຕິ ນິຊ຺ຊານກ຺ຂນ຺ຕິກູຕາຍ, ຎາຕປຣິຎ຺ຎາສງ຺ຂາຕາຍ ວາ ທິຏ຺ຐິຍາ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕຣູປາຣູປຘມ຺ເມ "ອິຕິ ຣູປໍ, ເອຕ຺ຕກໍ ຣູປ"ນ຺ຕິອາທີນາ ສຸຏ຺ຐຸ ວວຕ຺ຖເປຕ຺ວາ ປຏິວິທ຺ຘາຯ

"ສກເລນ ວຈເນນາ"ຕິ ປຸພ຺ເພ ຕີຫິ ປເທຫິ ວິສຸໍ ວິສຸໍ ໂຍຊິຕຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອສປ຺ປຸຣິສຠູມິນ຺ຕິ ອກຕຎ຺ຎຸຕໍ "ອິເຘກຈ຺ໂຈ ປາປຠິກ຺ຂຸ ຕຖາຄຕປ຺ປເວທິຕໍ ຘມ຺ມວິນຍໍ ປຣິຍາປຸຓິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ທທາຕີ"ຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍ ອນຣິຍໂວຫາຣາວຕ຺ຖໍຯ ສາ ເອວ ອນຣິຍໂວຫາຣາວຕ຺ຖາ ອສທ຺ຘມ຺ໂມຯ ນນຸ ຈ ອານນ຺ທຕ຺ເຖຣສ຺ສ "ມເມທໍ ວຈນ"ນ຺ຕິ ອຘິມານສ຺ສ, ມຫາກສ຺ສປຕ຺ເຖຣາທີນຎ຺ຈ ຕທາສງ຺ກາຍ ອຠາວໂຕ ອສປ຺ປຸຣິສຠູມິສມຕິກ຺ກມາທິວຈນໍ ນິຣຕ຺ຖກໍ ຕິ? ນຍິທໍ ເອວໍ "ເອວໍ ເມ ສຸຕ"ນ຺ຕິ ວທນ຺ເຕນ ອຍມ຺ປິ ອຕ຺ໂຖ ວິຠາວິໂຕຕິ ທສ຺ສນໂຕຯ ເກຈິ ປນ "ເທວຕານໍ ປຣິວິຕກ຺ກາເປກ຺ຂໍ ຕຖາວຈນນ຺ຕິ ເອທີສີ ໂຈທນາ ອນວກາສາ"ຕິ ວທນ຺ຕິຯ ຕສ຺ມິໍ ກິຣ ຂເຓ ເອກຈ຺ຈານໍ ເທວຕານໍ ເອວໍ ເຈຕໂສ ປຣິວິຕກ຺ໂກ ອຸທປາທິ "ຕຖາຄໂຕ ຈ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ, ອຍຎ຺ຈ ອາຍສ຺ມາ ເທສນາກຸສໂລ, ອິທານິ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ສກ຺ຍກຸລປ຺ປສຸໂຕ ຕຖາຄຕສ຺ສ ຠາຕາ ຈູຬປິຕຸປຸຕ຺ໂຕ, ກິໍ ນຸ ໂຂ ສຍໍ ສຈ຺ຉິກຕ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ອຸທາຫຸ ຠຄວໂຕເຍວ ວຈນໍ ຍຖາສຸຕ"ນ຺ຕິຯ ເອວໍ ຕທາສງ຺ກິຕປ຺ປກາຣໂຕ ອສປ຺ປຸຣິສຠູມິສໂມກ຺ກມາທີໂຕ ອຕິກ຺ກມາທີ ວິຠາວິຕນ຺ຕິຯ ອຕ຺ຕໂນ ອທຫນ຺ໂຕຕິ "ມເມຕ"ນ຺ຕິ ອຕ຺ຕນິ ອຏ຺ຐເປນ຺ໂຕຯ ອປ຺ເປຕີຕິ ນິທ຺ເສຕິຯ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິກສມ຺ປຣາຍິກປຣມຕ຺ເຖສຸ ຍຖາຣຫໍ ສຕ຺ເຕ ເນຕີຕິ ເນຕ຺ຕິ, ຘມ຺ໂມເຍວ ເນຕ຺ຕິ ຘມ຺ມເນຕ຺ຕິຯ

ທລ຺ຫຕຣນິວິຏ຺ຐາ ວິຈິກິຈ຺ຉາ ກງ຺ຂາຯ ນາຕິສໍສປ຺ປນໍ ມຕິເຠທມຕ຺ຕໍ ວິມຕິຯ ອສ຺ສທ຺ຘິຍໍ ວິນາເສຕີ ຠຄວໂຕ ເທສິຕຕ຺ຕາ, ສມ຺ມຸຂາ ຈສ຺ສ ປຏິຄ຺ຄຫິຕຕ຺ຕາ, ຂລິຕທຸຣຸຕ຺ຕາທິຄ຺ຄຫຓໂທສາຠາວໂຕ ຈຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ປຖມາທໂຍ ຕິສ຺ໂສ ອຕ຺ຖໂຍຊນາ ອາກາຣາທິອຕ຺ເຖສຸ ອຄ຺ຄຫິຕວິເສສເມວ ເອວໍ-ສທ຺ທໍ ຄເຫຕ຺ວາ ທສ຺ສິຕາ, ຕໂຕ ປຣາ ຕິສ຺ໂສ ອາກາຣຕ຺ຖເມວ ເອວໍ-ສທ຺ທໍ ຄເຫຕ຺ວາ ວິຠາວິຕາຯ ປຈ຺ຉິມາ ປນ ຕິສ຺ໂສ ຍຖາກ຺ກມໍ ອາກາຣຕ຺ຖໍ ນິທ຺ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ອວຘາຣຓຕ຺ຖຎ຺ຈ ເອວໍ-ສທ຺ທໍ ຄເຫຕ຺ວາ ໂຍຊິຕາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ

ເອກ-ສທ຺ໂທ ອຎ຺ຎເສຏ຺ຐາສຫາຍສງ຺ຂ຺ຍທີສຸ ທິສ຺ສຕິ. ຕຖາເຫສ “ສສ຺ສໂຕ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈ , ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ ໂມຆມຎ຺ຎນ຺
ຕິ ອິຕ຺ເຖເກ ອຠິວທນ຺ຕີ”ຕິອາທີສຸ ອຎ຺ຎຕ຺ເຖ ທິສ຺ສຕິ, “ເຈຕໂສ ເອໂກທິຠາວ”ນ຺ຕິອາທີສຸ ເສຏ຺ຐຕ຺ເຖ, “ເອໂກ ວູປກຏ຺ໂຐ”ຕິ
ອາທີສຸ ອສຫາເຍ, “ເອໂກວ ໂຂ ຠິກ຺ຂເວ ຂໂຓ ຈ ສມໂຍ ຈ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາສາຍາ”ຕິອາທີສຸ ສງ຺ຂ຺ຍຍໍ, ອິຘາປິ ສງ຺ຂ຺ຍຍນ຺ຕິ
ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ “ເອກນ຺ຕິ ຄຓນປຣິຈ຺ເຉທນິທ຺ເທໂສ”ຕິ. ກາລຎ຺ຈ ສມຍຎ຺ຈາຕິ ຍຸຕ຺ຕກາລຎ຺ຈ ປຈ຺ຈຍສາມຄ຺ຄິຎ຺ຈ. ຂໂຓ
ຕິ ໂອກາໂສ. ຕຖາຄຕຸປ຺ປາທາທິໂກ ຫິ ມຄ຺ຄພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍສ຺ສ ໂອກາໂສ ຕປ຺ປຈ຺ຈຍປຏິລາຠເຫຕຸຕ຺ຕາ. ຂໂຓ ເອວ ຈ ສມໂຍ.
ໂຍ “ຂໂຓ”ຕິ ຈ “ສມໂຍ”ຕິ ຈ ວຸຈ຺ຈຕິ, ໂສ ເອໂກ ວາຕິ ຫິ ອຕ຺ໂຖ. ມຫາສມໂຍຕິ ມຫາສມູໂຫ. ສມໂຍປິ ໂຂຕິ ສິກ຺ຂາປທ
ປູຣຓສ຺ສ ເຫຕຸປິ. ສມຍປ຺ປວາທເກຕິ ທິຏ຺ຐິປ຺ປວາທເກ. ຕຕ຺ຖ ຫິ ນິສິນ຺ນາ ຕິຕ຺ຖິຍາ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ສມຍໍ ປວທນ຺ຕີຕິ.
ອຕ຺ຖາຠິສມຍາຕິ ຫິຕປຏິລາຠາ. ອຠິສເມຕພ຺ໂພຕິ ອຠິສມໂຍ, ອຠິສມໂຍ ອຕ຺ໂຖຕິ ອຠິສມຍຏ຺ໂຐຕິ ປີຬນ ອາທີນິ ອຠິສ
ເມຕພ຺ພຠາເວນ ເອກີຠາວໍ ອຸປເນຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕານິ. ອຠິສມຍສ຺ສ ວາ ປຏິເວຘສ຺ສ ວິສຍຠູຕຠາໂວ ອຠິສມຍຏ຺ໂຐຕິ ຕາເນວ
ຕຖາ ເອກຕ຺ເຕນ ວຸຕ຺ຕານິ. ຕຕ຺ຖ ປີຬນໍ ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈສ຺ສ ຕໍ ສມງ຺ຄິໂນ ຫິໍສນໍ ອວິປ຺ຜາຣິກຕາກຣຓໍ. ສນ຺ຕາໂປ ທຸກ຺ຂທຸກ຺ຂ
ຕາທິວເສນ ສນ຺ຕາປນໍ ປຣິທຫຓໍ.

ຕຕ຺ຖ ສຫກາຣີກາຣຓໍ ສນ຺ນິຊ຺ຊ ສເມຕີ ສມເວຕີຕິ ສມໂຍ, ສມວາໂຍ. ສເມຕີ ສມາຄຈ຺ຉຕິ ມຄ຺ຄພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍເມຕ຺ຖ ຕ
ທາຘາຣປຸຄ຺ຄເລຫີຕິ ສມໂຍ, ຂໂຓ. ສເມຕີ ເອຕ຺ຖ, ເອເຕນວ ສໍຄຈ຺ຉຕີ ສຕ຺ໂຕ, ສຠາວຘມ຺ໂມ ວາ ສຫຊາຕາທີຫິ, ອຸປ຺ປາທາທີ
ຫີ ວາຕິ ສມໂຍ, ກາໂລ. ຘມ຺ມປ຺ປວຕ຺ຕິມຕ຺ຕຕາຍ ອຕ຺ຖໂຕ ອຠູໂຕປິ ຫິ ກາໂລ ຘມ຺ມປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ອຘິກຣຓໍ, ກຣຓໍ ວິຍ ຈ
ກປ຺ປນາມຕ຺ຕສິທ຺ເຘນ ຣູເປນ ໂວຫຣິຍຕີຕິ. ສໍ, ສຫ ວາ ອວຍວານໍ ອຍນໍ ປວຕ຺ຕິ ອວຏ຺ຐານນ຺ຕິ ສມໂຍ, ສມູໂຫ, ຍຖາ
“ສມຸທາໂຍ”ຕິ. ອວຍວສຫາວຏ຺ຐານເມວ ຫິ ສມູໂຫຕີ. ອວເສສປຈ຺ຈຍານໍ ສມາຄເມ ເອຕີ ຜລໍ ເອຕສ຺ມາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ ປວຕ຺ຕ
ຕີ ຈາຕິ ສມໂຍ, ເຫຕຸ ຍຖາ “ສມຸທໂຍ”ຕິ. ສເມຕີ ສໍໂຍຊນຠາວໂຕ ສມ຺ພນ຺ໂຘ ເອຕີ ອຕ຺ຕໂນ ວິສເຍ ປວຕ຺ຕຕີ, ທ
ຬ຺ຫຄ຺ຄຫຓຠາວໂຕ ວາ ສໍຍຸຕ຺ຕາ ອຍນ຺ຕິ ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ ສຕ຺ຕາ ຍຖາກິນິເວສໍ ເອເຕນາຕິ ສມໂຍ, ທິຏ຺ຐິ. ທິຏ຺ຐິສໍໂຍຊເນນ ຫິ
ສຕ຺ຕາ ອຕິວິຍ ພຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ. ສມິຕິ ສງ຺ຄຕິ ສໂມຘານນ຺ຕິ ສມໂຍ, ປຏິລາໂຠ. ສມສ຺ສ ຍານໍ, ສມ຺ມາ ວາ ຍານໍ ອປຄໂມຕິ
ສມໂຍ, ປຫານໍ. ອຠິມຸຂໍ ຎາເຓນ ເອຕພ຺ໂພ ອຠິສເມຕພ຺ໂພຕິ ອຠິສມໂຍ, ຘມ຺ມານໍ ອວິປຣີໂຕ ສຠາໂວ. ອຠິມຸຂຠາເວນ ສມ຺
ມາ ເອຕິ ຄຈ຺ຉຕິ ພຸຊ຺ຊຕີຕິ ອຠິສມໂຍ, ຘມ຺ມານໍ ຍຖາຠູຕສຠາວາວໂພໂຘ. ເອວໍ ຕສ຺ມິໍ ຕສ຺ມິໍ ອຕ຺ເຖ ສມຍ-ສທ຺ທສ຺ສ ປວຕ຺ຕິ
ເວທິຕພ຺ພາ. ສມຍ-ສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ຖຸທ຺ຘາເຣ ອຠິສມຍ-ສທ຺ທສ຺ສ ອຸທາຫຣຓໍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພໍ. ອສ຺ສາຕິ ສມຍ-
ສທ຺ທສ຺ສ. ກາໂລ ອຕ຺ໂຖ ສມວາຍາທີນໍ ອຕ຺ຖານໍ ອິຘ ອສມ຺ຠວໂຕ ເທສເທສກປຣິສານໍ ວິຍ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ນິທານຠາເວນ
ກາລສ຺ສ ອປທິສິຕພ຺ພໂຕ ຈ.

ກສ຺ມາ ປເນຕ຺ຖ ອນິຍາມິຕວເສເນວ ກາໂລ ນິທ຺ທິຏ຺ໂຐ, ນ ອຸຕຸສໍວຈ຺ຉຣາທິວເສນ ນິຍເມຕ຺ວາຕິ ອາຫ “ຕຕ຺ຖ ກິຎ຺ຈາປີ”ຕິອາ
ທີ. ອຸຕຸສໍວຈ຺ຉຣາທິວເສນ ນິຍມໍ ອກຕ຺ວາ ສມຍ-ສທ຺ທສ຺ສ ວຈເນ ອຍມ຺ປີ ຄຸໂຓ ລທ຺ໂຘ ໂຫຕີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ເຍ ວາ ອິເມ”ຕິ
ອາທິມາຫ. ສາມຎ຺ຎໂຊຕນາ ຫິ ວິເສເສ ອວຕິຏ຺ຐຕີຕິ. ຕຕ຺ຖ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມສຸຂວິຫາຣສມໂຍ ເທວສິກໍ ຌານສມາປຕ຺ຕີຫິ ວີຕິ
ນາມນກາໂລ, ວິເສສໂຕ ສຕ຺ຕສຕ຺ຕາຫານິ. ປກາສາຕິ ທສສຫສ຺ສິໂລກຘາຕຸຍາ ປກມ຺ປນໂອກາສປາຕຸຠາວາທີຫິ ປາກຏາ.
ຍຖາວຸຕ຺ຕປ຺ປເຠເທສ຺ເວວ ສມເຍສຸ ເອກເທສໍ ປກາຣນ຺ຕເຣຫິ ສງ຺ຄເຫຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕຸໍ “ໂຍ ຈາຍ”ນ຺ຕິອາທິມາຫ. ຕຖາ ຫິ
ຎາຓກິຈ຺ຈສມໂຍ ອຕ຺ຕຫິຕປຏິປຕ຺ຕິສມໂຍ ຈ ອຠິສມ຺ໂພຘິສມໂຍ. ອຣິຍຕຸຓ຺ຫີຠາວສມໂຍ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມສຸຂວິຫາຣສມໂຍ.
ກຣຸຓາກິຈ຺ຈປຣຫິຕປຏິປຕ຺ຕິຘມ຺ມິກຖາສມໂຍ ເທສນາສມເຍວ.

ກຣຓວຈເນນ ນິທ຺ເທໂສ ກໂຕ ຍຖາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ຕຕ຺ຖາຕິ ອຠິຘມ຺ມວິນເຍສຸ. ຕຖາຕິ ຠຸມ຺ມກຣເຓຫີ. ອຘິກຣຓຕ຺ຖ
ອາຘາຣຕ຺ໂຖ. ຠາໂວ ນາມ ກິຣິຍາ, ກິຣິຍາຍ ກິຣິຍນ຺ຕຣລກ຺ຂຓໍ ຠາເວນຠາວລກ຺ຂຓໍ. ຕຕ຺ຖ ຍຖາ ກາໂລ
ສຠາວຘມ຺ມປຣິຈ຺ຉິນ຺ໂນ ສຍໍ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ອວິຊ຺ຊມາໂນປິ ອາຘາຣຠາເວນ ປຎ຺ຎາໂຕ ຕງ຺ຂຓປ຺ປວຕ຺ຕານໍ ຕໂຕ ປຸພ຺ເພ ປຣໂຕ
ຈ ອຠາວໂຕ “ປຸພ຺ພຓ຺ເຫ ຊາໂຕ, ສາຍນ຺ເຫ ຄຈ຺ຉຕີ”ຕິ, ຈ ອາທີສຸ, ສມູໂຫ ຈ ອວຍວວິນິມຸຕ຺ໂຕ ອວິຊ຺ຊມາໂນປິ ກປ຺ປນາມ
ຕ຺ຕສິທ຺ເຘ ອວຍວານໍ ອາຘາຣຠາເວນ ປຎ຺ຎາປີຍຕີ “ຣຸກ຺ເຂ ສາຂາ, ຍວຣາສິຍໍ ສມ຺ຠູໂຕ”ຕິອາທີສຸ, ເອວໍ ອິຘາປີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ
ອາຫ “ອຘິກຣຓຎ຺ຫີ...ເປ... ຘມ຺ມານ”ນ຺ຕິ. ຍສ຺ມິໍ ກາເລ, ຘມ຺ມປຸຎ຺ເຊ ວາ ກາມາວຈຣໍ ກຸສລໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ໂຫຕິ, ຕສ຺
ມິໍເຍວ ກາເລ, ຘມ຺ມປຸຎ຺ເຊ ຈ ຜສ຺ສາທໂຍປີ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອຍຎ຺ຫີ ຕຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ. ຍຖາ ຈ ຄາວີສຸ ທຸຍ຺ຫມານາສຸ ຄໂຕ, ທຸທ຺ຘາສຸ
ອາຄໂຕຕິ ໂທຫນກິຣິຍາຍ ຄມນກິຣິຍາ ລກ຺ຂີຍຕິ, ເອວໍ ອິຘາປີ “ຍສ຺ມິໍ ສມເຍ, ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ”ຕິ ຈ ວຸຕ຺ເຕ ສຕີຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ

ວິຍຸສາຍມາໂນ ເອວ ໂຫຕິ ປທຕຸຖຸສ ສຕຸຕາວິຣຫາກາວໂຕຕິ ສມຍສຸສ ສຕຸຕາກິຣິຍາຍ ຈິຕຸຕສຸສ ອຸປຸປາທກິຣິຍາ, ຜສຸສາທີນໍ ກາວນກິຣິຍາ ຈ ລກຸຂີຍຕີ။ ຍສຸມື ສມເຍຕິ ຍສຸມື ນວເມ ຂເຓ, ໂຍນີໂສມນສິການາທິເຫຕຸມຸຫີ, ປຈຸຈຍສມວາເຍ ວາ ສຕິ ກາມາວຈຣໍ ກຸສລໍ ຈິຕຸຕໍ ອຸປຸປັນນໍ ໂຫຕິ, ຕສຸມີເຍວ ຂເຓ, ເຫຕຸມຸຫີ, ປຈຸຈຍສມວາເຍ ຈ ສຕິ ຜສຸສາທໂຍປີ ໂຫນຸຕີຕິ ອຸກາຍຕຸຖ ສມຍ-ສທຸເທ ກຸມຸມນິທຸເທໂສ ກໂຕ ລກຸຂຕາກູຕາກາວຍຸຕຸໂຕຕິ ທສຸເສນຸໂຕ ອາຫ “ຂຓ...ເປ... ລກຸຂີຍຕີ”ຕີ။

ເຫຕຸອຕຸໂຖກຣຓຕຸໂຖ ຈ ສມຸກວຕິ “ອນຸເນນ ວສຕິ, ອຊຸເຊເນນ ວສຕິ, ຜຣສຸນາ ຊິນຸທຕິ, ກຸທາເລນ ຂຓຕີ”ຕິອາທີສຸ ວິຍ။ ວີຕິກຸກມລຸຫີ ສຸຕຸວາ ກິກຸຂຸສງຟໍ ສນຸນິປາຕາເປຕຸວາ ໂອຕິຓຕວຕຸຖຸກໍ ປຸຄຸຄລໍ ປຜິປຸຈຸຊິຕຸວາ, ວິຄຣຫິຕຸວາ ຈ ຕໍ ຕໍ ວຕຸຖຸໍ ໂອຕິຓກາລໍ ອນຕິກຸກມິຕຸວາ ເຕເນວ ກາເລນ ສິກຸຂາປທານີ ປລຸຍເປນຸໂຕ ກຄວາ ວິຫຣຕິ ສິກຸຂາປທປລຸລຕຸຕິເຫຕຸລຸຈ ອເປກຸຂມາໂນ ຕຕິຍປາຣາຊິກາທີສຸ ວິຍາຕີ။

ອຈຸຈນຸຕເມວ ອາຣມຸກໂຕ ປຜຸຖາຍ ຍາວ ເທສນານິຜຸຖານໍ ປຣທິຕປຜິປຕຸຕິສງຂາເຕນ ກຣຸຕາວິຫາເຣນ။ ຕທຕຸຖ ໂຊຕນຕຸຖນຸຕິ ອຈຸຈນຸຕສໍໂຍຄຕຸຖໂຊຕນຕຸຖໍ။ ອຸປໂຍຄວຈນນິທຸເທໂສ ກໂຕ ຍຖາ “ມາສໍ ອຊຸເຊຕິ”ຕີ။

ໂປຣາຓາຕິ ອຜຸຖກຖາຈຣິຍາ။ ອກິລາປມຕຸຕເກໂທຕິ ວຈນມຕຸເຕນ ວິເສໂສ။ ເຕນ ສຸຕຸຕວິນເຍສຸ ວິກຕຸຕິພຸຍຕໂຍ ກໂຕຕິ ທສຸເສຕີ။

ເສຜຸຖນຸຕິ ເສຜຸຖວາຈກໍ ວຈນໍ ເສຜຸຖນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ ເສຜຸຖຄຸຕສທຈຣຓໂຕ။ ຕຖາ ອຸຕຸຕມນຸຕີ ເອຕຸຖາປີ။ ຄາຣວຍຸຕຸໂຕຕິ ຄຣຸກາວຍຸຕຸໂຕ ຄຣຸຄຸຕໂຍຄໂຕ, ຄຣຸກຣຓາຣຫຕາຍ ວາ ຄາຣວຍຸຕຸໂຕ။

ວຸຕຸໂຕເຍວ ນ ປນ ອິຣ ວຕຸຕພຸໂພ ວິສຸທຸຣິມຄຸຄສຸສ ອິມິສຸສາ ອຜຸຖກຖາຍ ເອກເທສກາວໂຕຕິ ອະນິປຸປາໂຍ။

ອປິຈ ກເຄ ວມີ, ວມີຕິ ວາ ກຄວາ, ກເຄ ສີລາທີຄຸເຓ ວມີ ກຊີ ເສວີ, ເຕ ວາ ວິເນຍຸຍສນຸຕາເນສຸ “ກຖໍ ນຸ ໂຂ ອຸປຸປຊຸເຊຍຸຍຸ”ນຸຕີ ວມີ ຍາຈີ ປຕຸຖຍີຕິ ກຄວາ, ກຄໍ ວາ ສີຣີ, ອິສຸສຣິຍໍ, ຍສລຸຈ ວມີ ເຂລປີຕຸທໍ ວິຍ ຉທຸທຍີຕິ ກຄວາ။ ຕຖາ ທີ ກຄວາ ຫຕຸຖຄຕໍ ສີຣີ, ຈຕຸທຸທີປີສຸສຣິຍໍ, ຈກຸກວຕຸຕິສມຸປຕຸຕິສນຸນິສຸສຍລຸຈ ສຕຸຕຣຕນສມຸຊຸຊລໍ ຍສໍ ອນເປກຸໂຂ ປຣິຈຸຈຊີຕີ။ ອຖ ວາ ການີ ນາມ ນກຸຂຕຸຕານີ, ເຕທີ ສມໍ ຄຈຸຊນຸຕີ ປວຕຸຕນຸຕີຕິ ກຄາ, ສີເນຣຸຍຸຄນຸຊຣາທິຄຕາ ກາຊນໂລກໂສກາ။ ເຕ ກຄວາ ວມີ ຕປຸປຜິພທຸຊນຸທຣາຄປຸປຫາເນນ ປຊຫຕີຕິ ເອວມຸປີ ກເຄ ວມີຕິ ກຄວາ။

“ຊມຸມສຣີຣໍ ປຈຸຈກຸຂໍ ກໂຣຕີ”ຕິ ‘ໂຍ ໂວ ອານນຸທ ມຍາ ຊມຸໂມ ຈ ວິນໂຍ ຈ ເທສີໂຕ ປລຸລຕຸໂຕ, ໂສ ໂວ ມມຈຸຈເຍນ ສຕຸຖາ”ຕິ ວຈນໂຕ ຊມຸມສຸສ ສຕຸຖຸກາວປຣິຍາໂຍ ວິຊຸຊຕີຕິ ກຕຸວາ ວຸຕຸຕໍ။

ວຊິຣສງຟາຕສມານກາໂຍ ປເຣທີ ອເກຊຸຊສຣີຣຕຸຕາ။ ນ ທີ ກຄວໂຕ ຣູປກາເຍ ເກນຈິ ອນຸຕຣາໂຍ ສກຸກາ ກາຕຸນຸຕີ။ ເທສນາສມຸປຕຸຕີ ນິທຸທິສຕິ ວກຸຂມານສຸສ ສກລສຸຕຸຕສຸສ “ເອວ”ນຸຕີ ນິທຸທິສນໂຕ။ ສາວກສມຸປຕຸຕີ ນິທຸທິສຕິ ປຜິສມຸກິທາປຸປຕຸເຕນ ປລຸຈສຸ ຖາເນສຸ ກຄວຕາ ເອຕທຄຸເຄ ຖປີເຕນ ມຍາ ມຫາສາວເກນ ສຸຕໍ, ຕລຸຈ ໂຂ ມຍາວ ສຸຕໍ, ນ ອນຸສຸສວິຕໍ, ນ ປຣມຸປຣາກຕນຸຕີ ອິມສຸສຕຸຖສຸສ ທີປນໂຕ။ ກາລສມຸປຕຸຕີ ນິທຸທິສຕິ “ກຄວາ”ຕິ ປທສຸສ ສນຸນິຊາເນ ປຍຸຕຸຕສຸສ ສມຍ-ສທຸທສຸສ ກາລສຸສ ພຸທຸຊຸປຸປາທປຜິມຕຸທິຕກາວທີປນໂຕ။ ພຸທຸຊຸປຸປາທປຣມາ ທີ ກາລສມຸປທາ။ ເຕເນຕໍ ວຸຈຸຈຕິ –

“ກປຸປກສາເຍ ກລິຍຸເຄ, ພຸທຸຊຸປຸປາໂທ ອໂຫ ມຫຈຸຊຣິຍໍ;

ຫຸຕາວຫມຊຸເຊ ຊາຕໍ, ສມຸທີຕມກຣນຸທມຣວິນຸທ”ນຸຕີ။

ກຄວາຕິ ເທສກສມຸປຕຸຕີ ນິທຸທິສຕິ ຄຸຓວິສິຜຸຖສຕຸຕຸຕມຄາຣວາຊິວຈນໂຕ။

ວິຊຸຊນຸຕຣິກາຍາຕິ ວິຊຸຊນິຈຸຊຣຓາກຸຂເຓ။ ອນຸຕຣໂຕຕິ ຫທເຍ။ ອນຸຕຣາຕິ ອາຣພຸກ ນິປຸຜຕຸຕີນໍ ເວມຊຸເຊ။ ອນຸຕຣິກາຍາຕິ

ອນຸຕຣາລຸເອ។ ເອຕຸຖ ຈ ‘‘ຕຫນຸຕຣໍ ໂກ ຊາເນຍຸຍ, ເອເຕສໍ ອນຸຕຣາ ກປຸປາ, ຄຕນາໂຕ ອສງຂີຍາ, ອນຸຕຣນຸຕຣາ ກາຖໍ ໂອປາ ເຕຕິ’’ຕິ ຈ ອາທີສຸ ວິຍ ກາຣຕເວມຊເຊສຸ ວຕຸຕມານາ ອນຸຕຣາ-ສທຸທາ ເອວ ອຸທາຫຣິຕພຸພາ ສິຍຸໍ, ນ ປນ ຈິຕຸຕຂຕວິວເຣສຸ ວຕຸຕມານາ ອນຸຕຣນຸຕຣິກາ-ສທຸທາ។ ອນຸຕຣາ-ສທຸທສຸສ ຫິ ອຍໍ ອຕຸຖຸທຸຈາໂຣຕິ។ ອຍໍ ປເນຕຸຖ ອນິປຸປາໂຍ ສິຍາ – ເຍສຸ ອຕຸເຖສຸ ອນຸຕຣາ-ສທຸໂທ ວຕຸຕຕິ, ເຕສຸ ອນຸຕຣສທຸໂທປິ ວຕຸຕຕີຕິ ສມານຕຸຖຕຸຕາ ອນຸຕຣາ-ສທຸທຕຸເຖ ວຕຸຕມາໂນ ອນຸຕຣ-ສທຸໂທ ອຸທາຫໂຜ, ອນຸຕຣາ-ສທຸໂທ ເອວ ວາ ‘‘ຍສຸສນຸຕໂຣ’’ຕິ ເອຕຸຖ ຄາຖາສຸຂຕຸຖໍ ຣສຸສໍ ກຕຸວາ ວຸຕຸໂຕຕິ ທຍຸຖພຸພໍ។ ອນຸຕຣາ-ສທຸໂທ ເອວ ປນ ອິກ-ສທຸເທນ ປທໍ ວຑຸເຒຕຸວາ ‘‘ອນຸຕຣິກາ’’ຕິ ວຸຕຸໂຕຕິ ເອວເມຕຸຖ ອຸທາຫຣໂຕ ທາຫຣິຕພຸພານໍ ວິໂຣຊາກາໂວ ທຍຸຖພຸໂພ។ ອໂຍຊິຍມາເນ ອຸປໂຍຄວຈນໍ ນ ປາປຸຕາຕິ ສາມິວຈນສຸສ ປສງເຄ ອນຸຕຣາ-ສທຸທໂຍເຄນ ອຸປໂຍຄວຈນສຸສ ອິຈຸຈິຕຕຸຕາ។ ເຕເນວາຫ ‘‘ອນຸຕຣາສທຸເທນ ຍຸຕຸຕຕຸຕາ ອຸປໂຍຄວຈນໍ ກຕ’’ນຸຕິ។

‘‘ນິຍໂຕ ສມຸໂພຊິປຣາຍໂຕ, ອຍຸຖານເມຕໍ ກິກຸຂເວ ອນວກາໂສ, ຍໍ ທິຍຸຖິສມຸປນຸໂນ ປຸຄຸຄໂລ ສຄຸຈິຈຸຈ ປາຕໍ ຊີວິຕາ ໂວໂຣ ເປຍຸຍ, ‘‘ເນຕໍ ຖານໍ ວິຊຊຕີ’’ ຕິອາທິວຈນໂຕ ທິຍຸຖິສີລານໍ ນິຍຕສກາວຕຸຕາ ໂສຕາປນຸນາປີ ອຄຸຄມຄຸຄໍ ທິຍຸຖິສີລສາມ ຄຸເຄນ ສໍຫຕາ, ປເຄວ ສກາທາຄາມິອາທໂຍ។ ‘‘ຕຖາຣູປາຍ ທິຍຸຖິຍາ ທິຍຸຖິສາມຄຸຄໂຕ ວິຫຣຕິ, ຕຖາຣູເປສຸ ສີເລສຸ ສີລ ສາມຄຸຄໂຕ ວິຫຣຕີ’’ຕິ ວຈນໂຕ ປຸຖຸຊຊນານມຸປິ ທິຍຸຖິສີລສາມຄຸເຄນ ສໍຫຕກາໂວ ລພຸກຕິເຍວ។

ສຸປຸປິໂຍປິ ໂຂຕິ ເອຕຸຖ ໂຂ-ສທຸໂທ ອວຊາຣຕຕຸໂຖ ‘‘ອສຸໂສສີ ໂຂ’’ຕິອາທີສຸ ວິຍ។ ເຕນ ອທຸຊານມຄຸຄປຜິປນຸໂນ ອໂຫສິເຍວ, ນາສຸສ ມຄຸຄປຜິປຕຸຕິຍາ ໂກຈິ ອນຸຕຣາໂຍ ອໂຫສີຕິ ອຍມຕຸໂຖ ທີປີໂຕ ໂຫຕິ។ ຕຕຸຣາຕິ ວາ ກາລສຸສ ປຜິນິທຸເທໂສ។ ໂສປີ ຫິ ‘‘ເອກໍ ສມຍ’’ນຸຕິ ປຸພຸເພ ອນີກໂຕ។ ຍຄຸທິ ສມຍໍ ກຄວາ ອນຸຕຣາ ຣາຊຄຫຄຸຈ ນາລຸອນຸທຄຸຈ ອທຸຊານມຄຸຄປຜິປນຸໂນ, ຕສຸ ມີເຍວ ສມເຍ ສຸປຸປິໂຍປີ ຕໍ ມຄຸຄໍ ປຜິປນຸໂນ ອວຕຸຕໍ ກາສຕິ, ພຸຣຫຸມທຕຸໂຕ ຈ ວຕຸຕໍ ກາສຕີຕິ។ ປຣິຍາຍຕິ ປຣິວຕຸຕຕີຕິ ປຣິຍາໂຍ, ວາໂຣ។ ປຣິຍາເຍຕີ ເທເສຕພຸພມຕຸຖໍ ປຜິປາເທຕີຕິ ປຣິຍາໂຍ, ເທສນາ។ ປຣິຍາຍຕິ ອຕຸຕໂນ ຜລໍ ປຣິຄຸຄເຫຕຸວາ ປວຕຸຕຕີຕິ ປຣິຍາໂຍ, ກາຣຕນຸຕິ ເອວໍ ປຣິຍາຍ-ສທຸທສຸສ ວາຣາທີສຸ ປວຕຸຕິ ເວທິຕພຸພາ។ ກາຣເຕນາຕິ ກາຣຕປຕິຣູປເກນ ។ ຕຖາ ຫິ ວກຸຂຕິ ‘‘ອກາຣຕເມວ ກາຣຕນຸຕິ ວຕຸວາ’’ຕິ។ ກສຸມາ ປເນຕຸຖ ‘‘ອວຕຸຕໍ ກາສຕີ’’ຕິ, ‘‘ວຕຸຕໍ ກາສຕີ’’ຕິ ຈ ວຕຸຕມານກາລນິທຸເທໂສ ກໂຕ, ນນຸ ສງຄີຕິກາລໂຕ ໂສ ອວຕຸຕາວຕຸຕານໍ ກາສິຕກາໂລ ອຕີໂຕຕິ? ສຈຸຈເມຕໍ, ‘‘ອທຸຊານມຄຸຄປຜິປນຸໂນ ໂຫຕີ’’ຕິ ເອຕຸຖ ໂຫຕິ-ສທຸໂທ ວິຍ ອຕີຕກາລຕຸໂຖ ກາສຕິ-ສທຸໂທ ຈ ທຍຸຖພຸໂພ។ ອຖ ວາ ຍສຸມີ ກາເລ ເຕຫິ ອວຕຸໂຕ ວຕຸໂຕ ຈ ກາສີຍຕິ, ຕໍ ອເປກຸຂິຕຸວາ ເອວໍ ວຸຕຸຕໍ។ ເອວຄຸຈ ກຕຸວາ ‘‘ຕຕຸຣາຕິ ກາລສຸສ ປຜິນິທຸ ເທໂສ’’ຕິ ອິທຄຸຈ ວຈນໍ ສມຕຸຖິຕໍ ໂຫຕິ។

ອກາຣຕນຸຕິ ອຍຸຕຸຕີ, ອນຸປປຕຸຕິນຸຕິ ອຕຸໂຖ។ ນ ຫິ ອຣສຣູປຕາທໂຍ ໂທສາ ກຄວຕິ ສໍວິຊຊນຸຕິ, ຊມຸມສງໝານຄຸຈ ທຸຣກຸ ຂາຕທຸປຸປຜິປນຸນຕາທໂຍຕິ។ ອກາຣຕນຸຕິ ວາ ຍຸຕຸຕກາຣຕຣທິຕໍ, ປຜິຄຸຄາມຕຸຕນຸຕິ ອນິປຸປາໂຍ ។ ອິມສຸມິຄຸຈ ອຕຸເຖ ກາຣຕນຸຕິ ວຕຸວາຕິ ກາຣຕໍ ວາຕິ ວຕຸວາຕິ ອຕຸໂຖ។ ອຣສຣູປາທີນຄຸເຈຕຸຖ ຊາຕິວຸຑຸເຒສຸ ອກິວາທນາທີສາມີຈິກມຸມາກ ຣຕໍ ກາຣຕໍ, ຕຖາ ອຸຕຸຕຣິມນຸສຸສຊມຸມາລມຣິຍຄາຕທສຸສນາກາວສຸສ ສຸນຸທຣິກາມຄຸຕາທີນວໂພໂຊ, ສໍສາຣສຸສ ອາທິໂກຍຜິ ຍາ ອປຄຸຄາຍນປຜິຄຸຄາ, ອພຸຍາກຕວຕຸຖຸພຸຍາກຣຕນຸຕິ ເອວມາທໂຍ, ຕຖາ ອສພຸພຄຸຄຸຕາທີນໍ ກມາວໂພຊາທໂຍ ຍຖາຣຫໍ ນິທຸຊາເຣຕພຸພາ។ ຕຖາ ຕຖາຕິ ຊາຕິວຸຑຸຒານໍ ອນກິວາທນາທີອາກາເຣນ។

ອວຕຸຕໍ ກາສມາໂນຕິ ອວຕຸຕໍກາສນເຫຕຸ។ ເຫຕຸອຕຸໂຖ ຫິ ອຍໍ ມານ-ສທຸໂທ។ ອນຍພຸຍສນໍ ປາປຸຕິສຸສຕິ ເອການຸຕມຫາສາວ ຊຊຕຸຕາ ຣຕນຕຸຕໂຍປວາທສຸສ។ ເຕເນວາຫ –

‘ໂຍ ນິນຸທິຍໍ ປສໍສຕິ,

ຕໍ ວາ ນິນຸທຕິ ໂຍ ປສໍສີໂຍ;

ວິຈິນາຕິ ມຸເຂນ ໂສ ກລີ,

ກລິນາ ເຕນ ສຸຂໍ ນ ວິນຸທຕີ’’ຕິ។

"ອມ຺ຫາກໍ ອາຈຣິໂຍ"ຕິອາທິນາ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ຕສ຺ສ ສໍເວຄຸປ຺ປຕ຺ຕີ, ອຕ຺ຕໂນ ອາຈຣິເຍ ກາຣຸຎ຺ຎປ຺ປວຕ຺ຕິຎ຺ຈ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ກິຎ຺ຈາປິ ອນ຺ເຕວາສິນາ ອາຈຣິຍສ຺ສ ອນຸກູເລນ ຠວິຕພ຺ພໍ, ອຍໍ ປນ ປຓ຺ຑິຕຊາຕິກຕ຺ຕາ ນ ເອຫິເສສຸ ຕໍ ອນຸວຕ຺ຕຕີຕິ, ອິທານິ ຕສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສກຕຎາຓປ຺ປວຕ຺ຕີ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ອາຈຣິເຍ ໂຂ ປນາ"ຕິອາທິມາຫ. ວຓ຺ຓໍ ຠາສິຕຸໍ ອາຣທ຺ໂທ "ອປີນາມາຍໍ ເອຕ຺ຕເກນາປິ ຣຕນຕ຺ຕຍາວຓ຺ຓໂຕ ໂອຣເມຍ຺ຍາ"ຕີ. ວຓ຺ຓີຍຕີຕິ ວຓ຺ໂຓ, ຄຸໂຓ. ວຓ຺ຓນໍ ຄຸຓສງ຺ກິຕ຺ຕນນ຺ຕິ ວຓ຺ໂຓ, ປສໍສາ. ສໍຎ຺ຎູຬ຺ຫາຕິ ຄນ຺ຖິຕາ, ນິພນ຺ທິຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອຕິຕ຺ເຖນ ປກ຺ຂນ຺ໂທ ຘມ຺ມກຖິໂກຕິ ນ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ ອປຣິມາຓຄຸຓຕ຺ຕາ ພຸທ຺ຘາທີນໍ , ນິຣວເສສານຎ຺ຈ ເຕສໍ ອິຘ ປກາສນໍ ປາຬິສໍວຓ຺ຓນາເຍວ ສມ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ. ອນຸສ຺ສວາທີຕິ ເອຕ຺ຖ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ອາກາຣປຣິວິຕກ຺ກທິຏ຺ຐິນິຊ຺ຌານກ຺ຂນ຺ຕິໂຍ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕີ. ອຕ຺ຕໂນ ຖາເມນ ວຓ຺ຓໍ ອຠາສິ, ນ ປນ ພຸທ຺ຘາທີນໍ ຄຸຓານຸຣູປນ຺ຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ. ອສງ຺ຂ຺ເຍຍ຺ຍາປຣິມິຕປ຺ປເຠທາ ຫິ ພຸທ຺ຘາທີນໍ ຄຸຓາ. ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ –

"ພຸທ຺ໂຘປິ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ກເຓຍ຺ຍ ວຓ຺ຓໍ,

ກປ຺ປມ຺ປິ ເຈ ອຎ຺ຎມຠາສມາໂນ;

ຂີເຍຖ ກປ຺ໂປ ຈິຣທີຆມນ຺ຕເຣ,

ວຓ຺ໂຓ ນ ຂີເຍຖ ຕຖາຄຕສ຺ສາ"ຕີ.

ອິຘາປິ ວກ຺ຂຕິ "ອປ຺ປມຕ຺ຕກໍ ໂຂ ປເນຕ"ນ຺ຕິອາທີ.

ອິຕິ ຫ ເຕຕິ ເອຕ຺ຖ ອິຕີຕິ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣປຣາມສນໍ. ຫ-ກາໂຣ ນິປາຕມຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ "ເອວໍ ເຕ"ຕີ.

ອິຣິຍາປຖານຸພນ຺ເຘນ ອນຸພນ຺ຘາ ໂຫນ຺ຕິ, ນ ປນ ສມ຺ມາປຏິປຕ຺ຕິອນຸພນ຺ເຘນາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ. ຕສ຺ມິ ກາເລຕິ ຍສ຺ມິ ສໍວຈ຺ຉເຣ ອຸຕຸມ຺ຫິ ມາເສ ປກ຺ເຂ ວາ ຠຄວາ ຕໍ ອທ຺ຘານມຄ຺ຄໍ ປຏິປນ຺ໂນ, ຕສ຺ມິ ກາເລ. ເຕເນວ ຫິ ກິຣິຍາວິ ຈ຺ເຉທທສ຺ສນວເສນ "ຣາຊຄເຫ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣຕີ"ຕິ ວຕ຺ຕມານກາລນິທ຺ເທໂສ ກໂຕ. ໂສຕິ ເອວໍ ຣາຊຄເຫ ວສມາໂນ ຠຄວາ. ຕໍ ທີວສນ຺ຕິ ຍໍ ທີວສໍ ອທ຺ຘານມຄ຺ຄປຏິປນ຺ໂນ, ຕໍ ທີວສໍ. ຕໍ ອທ຺ຘານໍ ປຏິປນ຺ໂນ ນາຬນ຺ທາຍໍ ເວເນຍ຺ຍານໍ ວິວິຘ ຫິຕ ສຸຂນິປ຺ຜຕ຺ຕີ ອາກງ຺ຂມາໂນ ອິມິສ຺ສາ ຈ ອຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຕິວິຘສີລາລງ຺ກຕໍ ນານາວິຘກຸຫນລປນາທິມິຈ຺ຉາຊີວວິທ຺ຘໍສນໍ ທ຺ ວາສຏ຺ຐິທິຏ຺ຐິຊາລວິນິເວຐນໍ ທສສຫສ຺ສີໂລກຘາຕຸກມ຺ປນໍ ພ຺ຣຫ຺ມຊາລສຸຕ຺ຕນ຺ຕໍ ເທເສສ຺ສາມີຕິ. ເອຕ຺ຕາວຕາ "ກສ຺ມາ ປນ ຠຄວາ ຕໍ ອທ຺ຘານໍ ປຏິປນ຺ໂນ"ຕິ ໂຈທນາ ວິໂສຘິຕາ ໂຫຕິ. "ກສ຺ມາ ຈ ສຸປ຺ປິໂຍ ອນຸພນ຺ໂຘ"ຕິ ອຍໍ ປນ ໂຈທນາ "ຠຄວ ໂຕ ຕໍ ມຄ຺ຄໍ ປຏິປນ຺ນຠາວໍ ອຊານນ຺ໂຕ"ຕິ ເອເຕນ ວິໂສຘິຕາ ໂຫຕິ. ນ ຫິ ໂສ ຠຄວນ຺ຕໍ ທຏ຺ຐຸເມວ ອິຈ຺ຉຕີຕິ. ເຕເນວາຫ "ສເຈ ປນ ຊາເນຍ຺ຍ, ນານຸພນ຺ເຘຍ຺ຍາ"ຕີ.

ນີລປີຕໂລຫິໂຕທາຕມຎ຺ຊິຏ຺ຐປຠສ຺ສຣວເສນ "ຉພ຺ພຓ຺ຓຣສ຺ມິໂຍ. "ສມນ຺ຕາ ອສີຕິຫຕ຺ຖປ຺ປມາເຓ"ຕິ ຕາສໍ ຣສ຺ມີນໍ ປກຕິ ຍາ ປວຕ຺ຕິຏ຺ຐານວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ. "ຕສ຺ມິ ກິຣ ສມເຍ"ຕິ ຈ ຕສ຺ມິ ອທ຺ຘານຄມນສມເຍ ພຸທ຺ຘສິຣິຍາ ອນິຄູຫິຕຠາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ນ ຫິ ຕທາ ຕສ຺ສາ ນິຄູຫເນ ປກ຺ກຸສາຕິອຠິຄມນາທີສຸ ວິຍ ກິຎ຺ຈິປິ ກາຣຓໍ ອຕ຺ຖີຕິ. ຣຕນາເວຬໍ ຣຕນວຏໍສກໍ. ຈີນ ປີຏ຺ຐຈຸຓ຺ຓໍ ສິນ຺ຘຈຸຓ຺ຓໍ.

ພ຺ຍາມປ຺ປຠາປຣິກ຺ເຂປວິລາສີນີ ຈ ອສ຺ສ ຠຄວໂຕ ລກ຺ຂຓມາລາຕິ ມຫາປຸຣິສລກ຺ຂຓານິ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎປຏິພທ຺ຘຕ຺ຕາ ເອວ ມາຫ. ທ຺ວຕ຺ຕີສາຍ ຈນ຺ທມຓ຺ຑລານໍ ມາລາ ເກນຈິ ຄນ຺ເຖຕ຺ວາ ຐປິຕາ ຍທິ ສິຍາຕິ ປຣິກປ຺ປນວເສນາຫ "ຄນ຺ເຖຕ຺ວາ ຐປິຕທ຺ວຕ຺ຕີສຈນ຺ທມາລາຍາ"ຕີ. ສິຣີ ອຠິຠວນ຺ຕີ ອິວາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ເອສ ນໂຍ ສູຣິຍມາລາຍາຕິອາທີສຸປິ. ມຫາເຖຣາຕິ ມ ຫາສາວເກ ສນ຺ຘາຍາຫ. ເອວໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ຠິກ຺ຂູ ຈ ທິສ຺ວາ ອຖ ອຕ຺ຕໂນ ປຣິສໍ ອວໂລເກສີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. "ຍສ຺ມາ ປ ເນສາ"ຕິອາທິນາ "ກສ຺ມາ ຈ ໂສ ຣຕນຕ຺ຕຍສ຺ສ ອວຓ຺ຓໍ ຠາສຕີ"ຕິ ໂຈທນໍ ວິໂສເຘຕີ. ອິຕິຕີ ເອວໍ, ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາເຣນາຕິ ອຕ຺ ໂຖ. ອິເມຫິ ທ຺ວີຫີຕິ ລາຠປຣິວາຣຫານີ ນິຄມນວເສນ ທສ຺ເສຕີ. ຠຄວໂຕ ວິໂຣຘານຸນຍາຠາວວິພໍສນຕ຺ຖໍ ເອເຕ ອວຓ຺ຓໍ

ວຕ຺ຕພ຺ຈ ກາສມ຺ປີຕິ ອປເຣຯ “ມາເຣນ ອນ຺ວາວິຍ຺ຄາ ເອວໍ ກໂຣນ຺ຕີ”ຕິ ຈ ວທນ຺ຕິຯ

໔ຯ ອພ຺ພລຍ຺ຄິກາຍ ອວິທູເຣ ກວຕ຺ຕາ ອຸຍ຺ຍານໍ ອພ຺ພລຍ຺ຄິກາ ຍຖາ “ວຣຸຕານຄຣໍ, ໂຄທາຄາໂມ”ຕິຯ ເກຈິ ປນ “ອພ຺ພລຍ຺ຄິກາຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເອກຄາໂມ”ຕິ ວທນ຺ຕິ ຯ ເຕສໍ ມເຕ ອພ຺ພລຍ຺ຄິກາຍນ຺ຕິ ສມີປຕ຺ເຖ ກຸມ຺ມວຈນໍຯ ຣາຊາຄາຣກໍ ເວສ຺ສວຕມຫາຣາຊເທວາຍຕນນ຺ຕິ ເອເກຯ ພຫຸປຣິສ຺ສໂຍຕິ ພຫຸປຸທ຺ທໂວຯ “ສທ຺ຂີ ອນ຺ເຕວາສີນາ ພຸຣຫ຺ມທຕ຺ເຕນ ມາຕເວນ ຯ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ສິຫລຸອຍ຺ຄກຖາຍໍຯ ຕຍ຺ຈ ໂຂ ປາລຸອິ ອາຣຸລຸຫວເສເນວ, ນ ປນ ຕທາ ສຸປ຺ປີຍສ຺ສ ປຣິສາຍ ອກາວໂຕຯ ກສ຺ມາ ປເນຕ຺ຖ ພຸຣຫ຺ມທຕ຺ໂຕເຍວ ປາລຸອິ ອາຣຸລ຺ໂຫ, ນ ສຸປ຺ປີຍສ຺ສ ປຣິສາຕິ? ປໂຍຊນາກາວໂຕຯ ຍຖາ ເຈຕໍ, ເອວໍ ອຍ຺ຍມ຺ປີ ເອທິສໍ ປໂຍຊນາກາວໂຕ ສງຄີຕິກາເຣຫິ ນ ສງຄຫິຕນ຺ຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍຯ ເກຈິ ປນ “ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ປາລຸອິຍໍ ວຸຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິ, ຕໍ ນ ຍຸຊ຺ຊຕິ ປາລຸອິອາຣຸລຸຫວເສນ ປາລຸອິຍໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາປຊ຺ຊນໂຕຯ ຕສ຺ມາ ຍຖາວຸຕ຺ຕນເຍເນເວຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ຄເຫຕພ຺ໂພຯ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂທຯ

໕ຯກຖາສມ຺ໂມຕິ ກຖາສກາໂວ, ກຖາສມ຺ໂມ ອຸປປຣິກ຺ຂາວິສິຕິ ເກຈິຯ ນິຍຕີຕິ ນໂຍ, ອຕ຺ໂຖຯ ສທ຺ທສຕ຺ຖໍ ອນ຺ຄໂຕ ນໂຍ ສທ຺ທນໂຍຯ ຕຕ຺ຖ ຫິ ອນກິຕ຺ຫວຸຕ຺ຕີເກ ອຈ຺ຊຣິຍ-ສທ຺ໂທ ອິຈ຺ຊິໂຕຯ ເຕເນວາຫ “ອນ຺ຊສ຺ສ ປພ຺ພຕາໂຣຫຕໍ ວິຍາ”ຕິຯ ອຈ຺ຊຣາໂຍຄ຺ຄນ຺ຕິອຈ຺ຊຣິຍນ຺ຕິ ນິຣຸຕ຺ຕີນໂຍ , ໂສ ປນ ຍສ຺ມາ ໂປຣາຕຍ຺ຄກຖາຍໍ ອາຄໂຕ, ຕສ຺ມາ ອາຫ “ອຍ຺ຄກຖານໂຍຕິຯ ຍາວຍ຺ຈິທໍ ສຸປ຺ປຝິວິຫິຕາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂທ, ຕສ຺ສ ຍຕ຺ຕກໍ ສຸຍ຺ຄຸ ປຝິວິຫິຕາ, ຕໍ ເອຕ຺ຕກນ຺ຕິ ນ ສກ຺ກາ ອມ຺ເຫຫິ ປຝິວິຊ຺ຊິຕຸໍ, ອກ຺ຂາຕຸໍ ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເຕເນວາຫ “ເຕນ ສຸປ຺ປຝິວິທິຕຕາຍ ອປ຺ປເມຍ຺ຍຕໍ ທສ຺ເສຕີ”ຕິຯ

ປກຕຕ຺ຖປຝິນິທ຺ເທໂສ ຕໍ-ສທ຺ໂທຕິ ຕສ຺ສ “ກຄວຕາ”ຕິອາທີຫິ ປເທຫິ ສມານາທິກຣຕາກາເວນ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ເຍນ ອກິສມ຺ພຸທ຺ຂກາເວນ ກຄວາ ປກໂຕ ສຸປາກໂຝ ຈ ໂຫຕິ, ຕໍ ອກິສມ຺ພຸທ຺ຂກາວໍ ສທ຺ຂີ ອາຄມນປຝິປທາຍ ອຕ຺ຖກາເວນ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ໂຍ ໂສ…ເປ… ອກິສມ຺ພຸທ຺ໂຂ”ຕິ ອາຫຯ ສຕິປີ ຍາຕທສ຺ສນ-ສທ຺ທານໍ ອິຂ ປຍ຺ຍາເວວຈນກາເວ ເຕນ ເຕນ ວິເສເສນ ເນສໍ ສວິສຍວິເສສປ຺ປວຕ຺ຕິທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ອສາຂາຣຕຍາຕວິເສສວເສນ ວິຊ຺ຊຕ຺ຕຍວເສນ ວິຊ຺ຊາກິຍ຺ຍານາວຣຕາວເສນ ສພ຺ພຍ຺ຍຸຕຍ຺ຍາຕມໍສຈກ຺ຂຸວເສນ ປຝິເວຂເທສນາຍາຕາວເສນ ຈ ຕທຕ຺ຖໍ ໂຍເຊຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ເຕສໍ ເຕສ”ນ຺ຕິອາທີມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ອາສຍານຸສຍໍ ຊານຕາອາສຍານຸສຍຍາເຕນຯ ສພ຺ພເຍຍ຺ຍຂມ຺ມໍ ປສ຺ສຕາ ສພ຺ພຍ຺ຍຸຕານາວຣຕາເຕຫີຯ

ປຸພ຺ເພນິວາສາທີຫີຕິ ປຸພ຺ເພນິວາສາສວກ຺ຂຍຍາເຕຫີຯ ປຝິເວຂປຍ຺ຍາຍາຕີ ອຣິຍມຄ຺ຄປຍ຺ຍາຍຯ ອຣີນນ຺ຕິ ກິເລສາຣີນໍ, ປຍ຺ຈວິຂມາຣານໍ ວາ, ສາສນປຈ຺ຈຕ຺ຖິການໍ ວາ ອຍ຺ຍຕິຕ຺ຖິຍານໍ, ເຕສໍ ຫນນໍ ປາຝິຫາຣິເຍຫິ ອກິກວນໍ, ອປ຺ປຝິການຕາກຣຕໍ, ອຊ຺ຊຸເປກ຺ຂນຍ຺ຈຯ ເກສີວິນຍສຸຕ຺ຕຍ຺ເຈຕ຺ຖ ນິທສ຺ສນໍຯ

ຕຖາ ຄານາຄານາທີນິ ຊານຕາ, ຍຖາກມ຺ມູປເຄ ສຕ຺ເຕ ປສ຺ສຕາ, ສວາສນານໍ ອາສວານໍ ຂີຕຕ຺ຕາ ອຣຫຕາ, ອກິຍ຺ເຍຍ຺ຍາທິເກເທ ຂມ຺ເມ ອກິຍ຺ເຍຍ຺ຍາທິໂຕ ອວິປຣີຕາວໂພຂໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຂນຯ ອຖ ວາ ຕີສຸ ກາເລສຸ ອປ຺ປຝິຫຕຍາຕຕາຍ ຊານຕາ, ຕິຕ຺ຕມ຺ປີ ກມ຺ມານໍ ຍາຕານຸປຣິວຕ຺ຕິໂຕ ນິສມ຺ມກາຣິຕາຍ ປສ຺ສຕາ, ທວາທີນມ຺ປີ ອກາວສາຂິກາຍ ປຫານສມ຺ປທາຍ ອຣຫຕາ, ຂນ຺ທາທີນໍ ອຫານິເຫຕຸກູຕາຍ ອປຣິກ຺ຂຍປຝິການສາຂິກາຍ ສພ຺ພຍ຺ຍຸຕາຍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຂນາຕິ ເອວໍ ທສພລຍ຺ຄາຣສາເວຕ຺ຄິກພຸທ຺ຂຂມ຺ເມຫິປີ ໂຍຊນາ ເວທິຕພ຺ພາຯ

ຍທິປີ ຫີນກລ຺ຍາຕເກເທນ ທຸວິຂາວ ອຂິມຸຕ຺ຕິ ປາລຸອິຍໍ ວຸຕ຺ຕາ, ປວຕ຺ຕິອາກາຣວເສນ ປນ ອເນກເກທກິນ຺ນາຕິ ອາຫ “ນານາຂິມຸຕ຺ຕິກຕາ”ຕິຯ ສາ ປນ ອຂິມຸຕ຺ຕິ ອຊ຺ຊາສຍຂາຕຸ, ຕທປີ ຕຖາ ຕຖາ ທສ຺ສນໍ ຂມ຺ມໍ ໂຣຈນຍ຺ຈາຕິ ອາຫ “ນານາຊ຺ຊາສຍຕາ…ເປ… ຣຸຈິຕາ”ຕິຯ ນານາຂິມຸຕ຺ຕິກຕຍາເຕນາຕິ ເຈຕ຺ຖ ສພ຺ພຍ຺ຍຸຕຍາຕໍ ອຂິປ຺ເປຕໍ, ນ ທສພລຍາຕນ຺ຕິ ອາຫ “ສພ຺ພຍ຺ຍຸຕຍາເຕນາ”ຕິຯ ອິຕິ ຫ ເມຕິ ເອຕ຺ຖ ເອວໍ-ສທ຺ທຕ຺ໂຖ ອິຕິ-ສທ຺ໂທ, ຫ-ກາໂຣ ນິປາຕມຕ຺ຕໍ ສຣໂລໂປ ຈ ກໂຕຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ວຸຕ຺ຕໍ “ເອວໍ ອິເມ”ຕິຯ

໖ຯອຣຫຕ຺ຕນຄ຺ເຄນ ສມ຺ຄຸຆາຕໍ ກຕໍ, ຍໂຕ “ນຕ຺ຖິ ອພ຺ຍາວຍມໂນ”ຕິ ພຸທ຺ຂຂມ຺ເມສຸ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ວິຕີນາເມຕ຺ວາ ຜລສມາປຕ຺ຕີຫິຯ ນິວາເສຕ຺ວາ ວິຫາຣນິວາສນປຣິວຕ຺ຕນວເສນຯ “ກທາຈິ ເອກໂກ”ຕິອາທີ ເຕສໍ ເຕສໍ ວິເນຍ຺ຍານໍ ວິນຍນານຸກູລໍ ກຄວໂຕ ອຸປສງກມທສ຺ສນໍຯ ປາທນິກ຺ເຂປສມເຍ ກູມິຍາ ສມກາວາປຕ຺ຕິ ສຸປ຺ປຕິຍ຺ຄິຕປາທຕາຍ ນິສ຺ສນ຺ທຜລໍ, ນ ອິທ຺ຂິນິມ຺ມານໍຯ

‘‘ຐປີຕມຕ຺ເຕ ທກ຺ຂິຓປາເທ’’ຕິ ພຸທ຺ຘານໍ ສພ຺ພທກ຺ຂິຓຕາຍ ວຸຕ຺ຕໍ។ ອຣຫຕ຺ເຕ ປຕິຏ຺ຐນ຺ຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ។

ທຸລ຺ລຠາ ສມ຺ປຕ຺ຕີຕິ ສຕິປີ ມນຸສ຺ສຕ຺ຕປຏິລາເຠ ປຕິຣູປເທສວາເສນ຺ທ຺ຣິຍາເວກລ຺ລສທ຺ຘາປຏິລາຠາທໂຍ ຄຸຓາ ທຸລ຺ລຠາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ຈາຕຸມຫາຣາຊິກຠວນ຺ຕິ ຈາຕຸມຫາຣາຊິກເທວໂລເກ ສຸຎ຺ຎວິມານານີ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ເອສ ນໂຍ ຕາວຕຶສຠວນາທີສຸປີ។ ກາລຍຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອິມິສ຺ສາ ເວລາຍ ອິມສ຺ສ ເອວໍ ວຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ ຕໍຕໍກາລານຸຣູປໍ។ ສມຍຍຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ຕສ຺ເສວ ເວວຈນໍ, ອຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕິອນຸຣູປໍ ວາ។ ອຖ ວາ ສມຍຍຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເຫຕູທາຫຣຓສຫິຕໍ។ ກາເລນ ສາປເທສຎ຺ຫິ ຠຄວາ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ។ ອຸຕໍ ຄຓ຺ຫາເປຕິ, ນ ປນ ມລໍ ປກ຺ຂາເລຕີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ។ ນ ຫິ ຠຄວໂຕ ກາເຍ ຣໂຊຊລ຺ລໍ ອຸປລິມ຺ປຕີຕິ។

ກິລາສຸຠາໂວ ກິລມໂຖ។ ສີຫເສຍ຺ຍໍ ກປ຺ເປຕິ ສຣີຣສ຺ສ ກິລາສຸຠາວໂມຈນຕ຺ຖນ຺ຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ។ ‘‘ພຸທ຺ຘຈກ຺ຂຸນາ ໂລກໍ ໂວໂລເກຕີ’’ຕິ ອິທໍ ປຈ຺ຉິມຍາເມ ຠຄວໂຕ ພຫຸລອາຈິຓ຺ຓວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ។ ອປ຺ເປກທາ ອວສິຏ຺ຐພລຎາເຓຫິ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎາເຓນ ຈ ຠຄວາ ຕມຕ຺ຖໍ ສາເຘຕີຕິ។ ‘‘ອິເມ ທິຏ຺ຐິຏ຺ຐານາ’’ຕິອາທິເທສນາ ສີຫນາໂທ។ ເຕສໍ ‘‘ເວທນາປຈ຺ຈຍາ ຕຓ຺ຫາ’’ ຕິອາທິນາ ປຈ຺ຈຍາກາຣໍ ສໂມຘາເນຕ຺ວາ។ ‘‘ສິເນຣຸໍ ອຸກ຺ຂິປນ຺ໂຕ ວິຍ ນຠໍ ປຫຣນ຺ໂຕ ວິຍ ຈາ’’ຕິ ອິທໍ ພ຺ຣຫ຺ມຊາລເທສນາຍ ອນຎ຺ຎສາຘາຣຓຕ຺ຕາ ສຸທຸກ຺ກຣຕາທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕໍ។ ເອຕນ຺ຕິ ‘‘ເຍນ, ເຕນາ’’ຕິ ເອຕໍ ປທທ຺ວຍໍ។ ເຍນາຕິ ວາ ເຫຕຸມ຺ຫິ ກຣຓວຈນໍ, ເຍນ ກາຣເຓນ ໂສ ມຕ຺ຫລມາລຸໂອ ອຸປສງ຺ກມິຕພ຺ໂພ, ເຕນ ກາຣເຓນ ອຸປສງ຺ກມີຕິ ອຕ຺ໂຖ, ກາຣຓໍ ປນ ‘‘ອິເມ ຠິກ຺ຂູ’’ຕິ ອາທິນາ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ວຸຕ຺ຕໍເອວ។ ກຏ຺ຐນ຺ຕິ ນິສີທນໂຍຄ຺ຄໍ ທາຣຸກ຺ຂນ຺ຘໍ។

ປຸຣິໂມຕິ ‘‘ກຕມາຍ ນຸ ຠວຖາ’’ຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ໂຕ ອຕ຺ໂຖ។ ກາ ຈ ປນ ໂວຕິ ເອຕ຺ຖ ຈ-ສທ຺ໂທ ພ຺ຍຕິເຣເກ។ ເຕນ ຍຖາປຸຈ຺ຉິຕາຍ ຠວຖາຍ ວກ຺ຂມານໍ ວິປ຺ປກຕຠາວໍ ໂຊເຕຕິ។ ປນ-ສທ຺ໂທ ວຈນາລງ຺ກາໂຣ។ ຍາຍ ຫິ ຠວຖາຍ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ສນ຺ນິສິນ຺ນາ, ສາ ເອວ ອນ຺ຕຣາຠວຖາຠູຕາ ວິປ຺ປກຕາ ວິເສເສນ ປຸນ ປຸຈ຺ຉິຍຕີຕິ។ ອຎ຺ຎາຕິ ອນ຺ຕຣາສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ຖມາຫ។ ອຎ຺ຎຕ຺ເຖ ຫິ ອຍໍ ອນ຺ຕຣາ-ສທ຺ໂທ ‘‘ຠູມນ຺ຕຣໍ ສມຍນ຺ຕຣ’’ນ຺ຕິອາທີສຸ ວິຍ។ ອນ຺ຕຣາຕິ ວາ ເວມຊ຺ເຊຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ນນຸ ຈ ເຕຫິ ຠິກ຺ຂູຫິ ສາ ຠວຖາ ຍຖານິປ຺ປາຍໍ ‘‘ອິຕິ ຫ ເມ’’ຕິອາທິນາ ນິຏ຺ຐາປີຕາ ເຍວາຕິ? ນ ນິຏ຺ຐາປີຕາ ຠຄວໂຕ ອຸປສງ຺ກມເນນ ອຸປຈ຺ຉິນ຺ນຕ຺ຕາ។ ຍທິ ຫິ ຠຄວາ ຕສ຺ມີ ຂເຓ ນ ອຸປສງ຺ກເມຍ຺ຍ ຠິຍ຺ໂຍປີ ຕປ຺ປຏິພທ຺ຘາເຍວ ຠວຖາ ປວຕ຺ເຕຍ຺ຍຸໍ, ຠຄວໂຕ ອຸປສງ຺ກມເນນ ປນ ນ ປວຕ຺ເຕສ຺ສຸໍ។ ເຕເນວາຫ ອຍໍ ໂຂ…ເປ… ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ’’ຕິ។ ກສ຺ມາ ປເນຕ຺ຖ ຘມ຺ມວິນຍສງ຺ຄເຫ ກຣິຍມາເນ ນິທານວຈນໍ, ນນຸ ຠຄວໂຕ ວຈນເມວ ສງ຺ຄເຫຕພ຺ພນ຺ຕີ? ວຸຈ຺ຈເຕ ເທສນາຍ ຐິຕິອສມ຺ໂມສສທ຺ເຘຍ຺ຍຠາວສມ຺ປາທນຕ຺ຖໍ។ ກາລເທສເທສກາວຕ຺ຖຸສມ຺ມປຏິຄ຺ຄາຫກປຏິພທ຺ຘາ ຫິ ເທສນາ ຈິຣຏ຺ຐິຕິກາ ໂຫຕິ, ອສມ຺ໂມສຘມ຺ມາ ສທ຺ເຘຍ຺ຍາ ຈ។ ເທສກາລກຕ຺ຕຸໂສຕຸນິມິຕ຺ເຕຫີ ອຸປນິພນ຺ໂຘ ວິຍ ໂວຫາຣວິນິຈ຺ໂຉໂຍ, ເຕເນວ ຈາຍສ຺ມຕາ ມຫາກສ຺ສເປນ ‘‘ພ຺ຣຫ຺ມຊາລໍ ອາວຸໂສ ອານນ຺ທ ກຕ຺ຖ ຠາສິຕ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ເທສາທິປຸຈ຺ຉາສຸ ກຕາສຸ ຕາສໍ ວິສ຺ສຊ຺ຊນໍ ກໂຣນ຺ເຕນ ຘມ຺ມຠຓ຺ຑາຄາຣິເກນ ນິທານໍ ຠາສິຕນ຺ຕິ ຕຍິທມາຫ ‘‘ກາລ…ເປ… ນິທານໍ ຠາສິຕ’’ນ຺ຕິ។

ອປີຈ ສຕ຺ຖຸສິທ຺ຘິຍາ ນິທານວຈນໍ។ ຕຖາຄຕສ຺ສ ຫິ ຠຄວໂຕ ປຸພ຺ພຣຈນານຸມານາຄມຕກ຺ກາຠາວໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘຕ຺ຕສິທ຺ຘິ។ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘຠາເວນ ຫິສ຺ສ ປຸພ຺ພຣຈນາທີນໍ ອຠາໂວ ສພ຺ພຕ຺ຖ ອປ຺ປຏິຫຕຎາຓຈາຣຕາຍ, ເອກປ຺ປມາຓຕ຺ຕາ ຈ ເຎຍ຺ຍຘມ຺ເມສຸ។ ຕຖາ ອາຈຣິຍມຸຏ຺ຐິຘມ຺ມມຈ຺ຉຣິຍສຕ຺ຖຸສາວການຸໂຣຘາຠາວໂຕ ຂີຓາສວຕ຺ຕສິທ຺ຘີ។ ຂີຓາສວຕາຍ ຫິສ຺ສ ອາຈຣິຍມຸຏ຺ຐິອາທີນໍ ອຠາໂວ, ວິສຸທ຺ຘາ ຈ ປຣານຸຄ຺ຄຫປ຺ປວຕ຺ຕີ។ ອິຕິ ເທສກໂທສຠູຕານໍ ທິຏ຺ຐິຈາຣິຕ຺ຕສມ຺ປຕ຺ຕິທູສການໍ ອວິຊ຺ຊາຕຓ຺ຫານໍ ອຠາວສູຈເກຫີ, ຎາຓປ຺ປຫານສມ຺ປທາຫີ ພ຺ຍຎ຺ຊນເກຫີ ຈ ສມ຺ພຸທ຺ຘວິສຸທ຺ຘຠາເວຫີ ປຸຣິມເວສາຣຊ຺ຊທ຺ວຍສິທ຺ຘີ, ຕໂຕ ເອວ ຈ ອນ຺ຕຣາຍິກນິຍ຺ຍານິກຘມ຺ເມສຸ ສມ຺ໂມຫາຠາວສິທ຺ຘິໂຕ ປຈ຺ຉິມເວສາຣຊ຺ຊທ຺ວຍສິທ຺ຘີຕິ ຠຄວໂຕ ຈຕຸເວສາຣຊ຺ຊສມນ຺ນາຄໂມ , ອຕ຺ຕຫິຕປຣຫິຕປ຺ປຏິປຕ຺ຕີ ຈ ປກາສິຕາ ໂຫຕິ ນິທານວຈເນນ ສມ຺ປຕ຺ຕປຣິສາຍ ອຊ຺ຊາສຍານຸຣູປໍ ຐານຸປ຺ປຕ຺ຕິກປ຺ປຏິຠາເນນ ຘມ຺ມເທສນາທີປນໂຕ, ‘‘ຊານຕາ ປສ຺ສຕາ’’ຕິອາທິ ວຈນໂຕ ຈ។ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ສຕ຺ຖຸສິທ຺ຘິຍາ ນິທານວຈນ’’ນ຺ຕິ។

ຕຖາ ສຕ຺ຖຸສິທ຺ຘິຍາ ນິທານວຈນໍ។ ຎາຓກຣຸຓາປຣິຄ຺ຄຫິຕສພ຺ພກິຣິຍສ຺ສ ຫິ ຠຄວໂຕ ນຕ຺ຖິ ນິຣຕ຺ຖິກາ ປວຕ຺ຕິ, ອຕ຺ຕຫິຕຕ຺ຖາ ວາ, ຕສ຺ມາ ປເຣສໍເຍວ ອຕ຺ຖາຍ ປວຕ຺ຕສພ຺ພກິຣິຍສ຺ສ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ສກລມ຺ປີ ກາຍວຈີມໂນກມ຺ມໍ ສຕ຺ຖຸຠູຕໍ, ນ ກພ຺ຍຣຈນາທີສາສນຠູຕໍ។ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ສຕ຺ຖຸສິທ຺ຘິຍາ ນິທານວຈນ’’ນ຺ຕິ។ ອປີຈ ສຕ຺ຖຸໂນ ປມາຓຠູຕຕາວິຠາເວນ ສາສນສ຺ສ ປມາຓຠາວສິທ຺ຘິຍາ ນິທານວຈນໍ។ ‘‘ຠຄວຕາ’’ຕິ ຫິ ອິມິນາ ຕຖາຄຕສ຺ສ ຄຸຓວິສິຏ຺ຐສຕ຺ຕຸຕ຺ຕມຠາວທີປ

ເນນ, ‘‘ຊານຕາ’’ຕິອາທິນາ ອາສຍານຸສຍຄາຕາທິປໂຍຄທິປເນນ ຈ ອຍມຕ຺ໂຖ ສາຂິໂຕ ໂຫຕີ។ ອິທເມຕ຺ຖ ນິທານ ວຈນປໂຍຊນສ຺ສ ມຸຂມຕ຺ຕທສ຺ສນໍ។ ໂກ ທິ ສມຕ຺ໂຖ ພຸທ຺ຘານຸພຸທ຺ເຘນ ຘມ຺ມກາຕ຺ຫາຄາຣິເກນ ກາສິຕສ຺ສ ນິທານສ຺ສ ປໂຍຊ ນານິ ນິຣວເສສໂຕ ວິກາເວຕຸນ຺ຕີ។

ນິທານວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ។

໔។ນິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ເທສິຕສ຺ສ។ ເທສນາປີ ທິ ເທເສຕພ຺ພສ຺ສ ສີລາທິອຕ຺ຖສ຺ສ ວິເນຍ຺ຍສນ຺ຕາເນສຸ ນິກ຺ຂິປນໂຕ ‘‘ນິກ຺ເຂໂປ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ។ ຕຕ຺ຖ ຍຖາ ອເນກສຕອເນກສຫສ຺ສເກທານິປີ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕານິ ສໍກິເລສກາຄິຍາທິສາສນປ຺ປຍ຺ຖານນເຍນ ໂສລຸອສວິຘຕໍ ນາຕິວຕ຺ຕນ຺ຕີ, ເອວໍ ອຕ຺ຕຊ຺ຊາສຍາທິສຸຕ຺ຕນິກ຺ເຂປວເສນ ຈຕຸພ຺ພິຘກາວນ຺ຕີ ອາຫ ‘‘ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຸຕ຺ຕນິກ຺ເຂປາ’’ຕີ។ ກາມ ຍ຺ເຈຕ຺ຖ ອຕ຺ຕຊ຺ຊາສຍສ຺ສ, ອຍ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຈ ປຣຊ຺ຊາສຍປ຺ຈ຺ຉາທິ ສທ຺ຘີ ສໍສຕ຺ຄເກໂທ ສມ຺ກວຕິ ອຊ຺ຊາສຍປ຺ຈ຺ຉານຸສນ຺ຘິສພ຺ກາວໂຕ, ອຕ຺ຕຊ຺ຊາສຍອຍ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕີນໍ ປນ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍໍ ສໍສຕ຺ໂຄ ນຕ຺ຖິຕີ ນຍິຘ ນິຣວເສໂສ ວິຕ຺ຖາຣນໂຍ ສມ຺ກວຕິ, ຕສ຺ມາ ‘‘ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຸຕ຺ຕນິກ຺ເຂປາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ອຖ ວາ ຍທິປີ ອຍ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອຊ຺ຊາສເຍນ ສິຍາ ສໍສຕ຺ຄເກໂທ, ຕທນ຺ໂຕຄຘຕ຺ຕາ ປນ ເສສນິກ຺ເຂປານໍ ມູລນິກ຺ເຂປວເສນ ຈຕ຺ຕາໂຣວ ທສ຺ສິຕາຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ។ ໂສ ປນາຍໍ ສຸຕ຺ຕ ນິກ຺ເຂໂປ ສາມຍ຺ຍກາວໂຕ ປຖມໍ ວິຈາເຣຕພ຺ໂພ, ຕສ຺ມີ ວິຈາຣິເຕ ຍສ຺ສາ ອຍ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອິທໍ ສຸຕ຺ຕໍ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ສາ ວິກາຄວເສນ ‘‘ມມໍ ວາ ກິກ຺ຂເວ’’ຕິອາທິນາ (ທີ។ ນິ។ ໑໕, ໖), ‘‘ອປ຺ປມຕ຺ຕກໍ ໂຂ ປເນຕ’’ນ຺ຕິອາທິນາ (ທີ។ ນິ។ ໑໗), ‘‘ອຕ຺ຖິ ກິກ຺ຂເວ’’ຕິອາທິນາ (ທີ។ ນິ។ ໒໘) ຈ ປວຕ຺ຕານໍ ສຸຕ຺ຕານໍ ສຸຕ຺ຕປເທສານໍ ວຕ຺ຕນາ ວຸຈ຺ຈມານາ ຕໍ ຕໍອນຸສນ຺ຘິທສ຺ສນສຸຂຕາຍ ສຸວິຍ຺ເຍຍ຺ຍາ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ສຸຕ຺ຕນິກ຺ເຂປໍ ວິຈາເຣຕ຺ວາ ວຸຈ຺ຈມານາ ປາກຍາ ໂຫຕີ’’ຕີ។

‘‘ສຸຕ຺ຕນິກ຺ເຂປາ’’ຕິອາທິສຸ ນິກ຺ຂິປນໍ ນິກ຺ເຂໂປ, ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ນິກ຺ເຂໂປ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ກຖນໍ ສຸຕ຺ຕນິກ຺ເຂໂປ, ສຸຕ຺ຕເທສນາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ນິກ຺ຂິປີຍຕີຕິ ວາ ນິກ຺ເຂໂປ, ສຸຕ຺ຕໍເຍວ ນິກ຺ເຂໂປ ສຸຕ຺ຕນິກ຺ເຂໂປ។ ອຕ຺ຕໂນ ອຊ຺ຊາສໂຍ ອຕ຺ຕຊ຺ຊາສໂຍ, ໂສ ອສ຺ສ ອຕ຺ຖິ ສຸຕ຺ຕ ເທສນາກາຣຕາກູໂຕຕິ ອຕ຺ຕຊ຺ຊາສໂຍ។ ອຕ຺ຕໂນ ອຊ຺ຊາສໂຍ ເອຕສ຺ສາຕິ ວາ ອຕ຺ຕຊ຺ຊາສໂຍ។ ປຣຊ຺ຊາສໂຍຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ເອ ເສວ ນໂຍ។ ປ຺ຈ຺ຉາຍ ວໂສ ປ຺ຈ຺ຉາວໂສ, ໂສ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ປ຺ຈ຺ຉວສິໂກ។ ອຣຕິຍໂຕ ອຕ຺ໂຖ, ສຸຕ຺ຕເທສນາຍ ວຕ຺ຖຸ។ ອຕ຺ຖສ຺ສ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ອຕ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິ, ອຕ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິເຍວ ອຍ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິ, ສາ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ອຍ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິໂກ។ ອຖ ວາ ນິກ຺ຂິປີຍຕີ ສຸຕ຺ຕໍ ເອເຕນາຕິ ສຸຕ຺ຕນິກ຺ເຂໂປ, ອຕ຺ຕຊ຺ຊາສຍາທິ ເອວ។ ເອຕສ຺ມີ ປນ ອຕ຺ຖວິກປ຺ເປ ອຕ຺ຕໂນ ອຊ຺ຊາສໂຍ ອຕ຺ຕຊ຺ຊາສໂຍ, ປເຣສໍ ອຊ຺ຊາສໂຍ ປຣຊ຺ຊາສໂຍ, ປ຺ຈ຺ຉີຍຕີຕິ ປ຺ຈ຺ຉາ, ປ຺ຈ຺ຉິຕພ຺ໂພ ອຕ຺ໂຖ។ ໂສຕພ຺ພວສປ຺ປວຕ຺ຕໍ ຘມ຺ມປ຺ປຝິຄ຺ຄາຫການໍ ວຈນໍ ປ຺ຈ຺ຉາວສິກາ, ຕເທວ ນິກ຺ເຂປສທ຺ທາເປກ຺ຂາຍ ປ຺ລ຺ລິງຄວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ປ຺ຈ຺ຉາວສິໂກ’’ຕີ។ ຕຖາ ອຍ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິເຍວ ‘‘ອຍ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິໂກ’’ຕິ ເອວມ຺ເປຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ។

ເອຕ຺ຖ ຈ ປເຣສໍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍປຣິປາກາທິກາຣຕນິຣເປກ຺ຂຕາ ອຕ຺ຕຊ຺ຊາສຍສ຺ສ ວິສຸໍ ນິກ຺ເຂປກາໂວ ຍຸຕ຺ໂຕ។ ເຕເນວາຫ ‘‘ເກວລໍ ອຕ຺ຕໂນ ອຊ຺ຊາສເຍເນວ ກເຖຕີ’’ຕີ។ ປຣຊ຺ຊາສຍປ຺ຈ຺ຉາວສິການໍ ປນ ປເຣສໍ ອຊ຺ຊາສຍປ຺ຈ຺ຉານໍ ເທສນານິມິຕ຺ຕກູຕານໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຍໍ ປວຕ຺ຕິຕານໍ ກຖໍ ອຍ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິຍໍ ອນວໂຣໂຘ, ປ຺ຈ຺ຉາວສິກອຍ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິການໍ ວາ ປຣຊ຺ຊາສຍານຸໂຣເຘນ ປວຕ຺ຕິຕ ເທສນຕ຺ຕາ ກຖໍ ປຣຊ຺ຊາສເຍ ອນວໂຣໂຘຕິ ນ ໂຈເທຕພ຺ພເມຕໍ។ ປເຣສຍ຺ຫິ ອກິນິຫາຣປຣິປ຺ຈ຺ຉາທິວິນິມຸຕ຺ຕສ຺ເສວ ສຸຕ຺ຕເທສ ນາກາຣຕຸປ຺ປາທສ຺ສ ອຍ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິກາເວນ ຄທິຕຕ຺ຕາ ປຣຊ຺ຊາສຍປ຺ຈ຺ຉາວສິການໍ ວິສຸໍ ຄຫຕໍ។ ຕຖາ ທິ ຘມ຺ມທາຍາທສຸຕ຺ຕາ ທີນໍ (ມ។ ນິ។ ໑໘໙) ອາມິສຸປ຺ປາທາທິເທສນານິມິຕ຺ຕໍ ‘‘ອຍ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕີ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ។ ປເຣສໍ ປ຺ຈ຺ຈໍ ວິນາ ອຊ຺ຊາສຍເມວ ນິມິຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ເທສິໂຕ ປຣຊ຺ຊາສໂຍ, ປ຺ຈ຺ຉາວເສນ ເທສິໂຕ ປ຺ຈ຺ຉາວສິໂກຕິ ປາກໂຝ ຍມຕ຺ໂຖຕີ។ ອຕ຺ຕໂນ ອຊ຺ຊາສເຍເນວ ກເຖສີ ຘມ຺ມຕນ຺ຕິຖປນຕ຺ຖນ຺ຕີ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ។ ສມ຺ມປ຺ປຘານສຸຕ຺ຕນ຺ຕຫາຣໂກຕິ ອນຸປ຺ພ຺ເພນ ນິທ຺ທິຍ຺ຖານໍ ສໍຍຸຕ຺ຕເກ ສມ຺ມປ຺ປຘານປຝິ ສໍຍຸຕ຺ຕານໍ ສຸຕ຺ຕານໍ ອາວລຸອິ, ຕຖາ ອິທ຺ຘິປາທຫາຣກາທີ។ວິມຸຕ຺ຕິປຣິປາຈນີຍາ ຘມ຺ມາ ສທ຺ຘິນ຺ທ຺ຣິຍາທໂຍ។ ອກິນິຫາຣນ຺ຕີ ປຕິຘານໍ។

ວຕ຺ຕາວຕ຺ເຕຕິ ເອຕ຺ຖ ‘‘ອຈ຺ຉຣິຍໍ ອາວຸໂສ’’ຕິອາທິນາ ກິກ຺ຂຸສງ຺ເຝນ ວຸຕ຺ໂຕ ວຕ຺ໂຕປີ ສງ຺ຄທີໂຕ, ຕໍ ປນ ອຍ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕີ ກຕ຺ວາ ‘‘ອຕ຺ຖິ ກິກ຺ຂເວ ອຍ຺ເຍ ຈ ຘມ຺ມາ’’ຕິອາທິນາ ອຸປຣິ ເທສນໍ ອາຣກິສ຺ສຕີຕີ។ ‘‘ມມໍ ວາ ກິກ຺ຂເວ ປເຣ ວຕ຺ຕໍ ກາເສຍ຺ຍຸ’’ນ຺ຕິ ອິມິສ຺ສາ ເທສນາຍ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ເຕນ ວຸຕ຺ຕວຕ຺ໂຕ ອຍ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕີຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ອນ຺ເຕວາສີ ວຕ຺ຕໍ។ ອິຕິ ອິມໍ ວຕ຺ຕາວຕ຺ຕໍ ອຍ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕີ ກຕ຺ວາ’’ຕີ។ ວາ-ສທ຺ໂທ ອຸປມານສມຸຈ຺ຈຍສໍສຍວວສ຺ສຄ຺ຄປທປູຣຕວິກປ຺ປາທີສຸ ພຫູສຸ ອຕ຺ເຖສຸ

ທິສ຺ສຕິ។ ຕຖາ ເທສ ‘‘ປຕ຺ຑິໂຕ ວາປີ ເຕນ ໂສ’’ຕິອາທີສຸ (ສ។ ປ។ ໒໓) ອຸປມາເນ ທິສ຺ສຕິ, ສທິສກາເວຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ‘‘ຕໍ ວາປີ ສິຣາ ມຸນິ ເວທຍນ຺ຕິ’’ຕິອາທີສຸ (ສຸ។ ນິ។ ໔໐໓) ສມຸຈ຺ຈເຍ, ‘‘ເກ ວາ ອິເມ, ກສ຺ສ ວາ’’ຕິອາທີສຸ (ປາຣາ។ ໔໑໒) ສໍສເຍ, ‘‘ອຍໍ ວາ ອິເມສໍ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕານໍ ສພ຺ພພາໂລ ສພ຺ພມູລ຺ໂຫ’’ຕິອາທີສຸ ວວສ຺ສຄ຺ເຄ, ‘‘ນ ວາຍໍ ກຸມາຣໂກ ມຕ຺ຕມຍ຺ຍາສີ’’ຕິອາທີສຸ (ສໍ។ ນິ។ ໔។໑໘໔) ປທປູຣເຕ, ‘‘ເຍ ຫິ ເກຈິ ກິກ຺ຂເວ ສມຕາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ວາ’’ຕິອາທີສຸ (ມ។ ນິ។ ໑។໑໗໐) ວິກປ຺ເປ, ອິຘາຍໍ ວິກປ຺ເປເຍວາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ວາ-ສທ຺ໂທ ວິກປ຺ປນຕ຺ໂຖ’’ຕິ។ ປຣ-ສທ຺ໂທ ອຕ຺ເຖວ ອຍ຺ຍຕ຺ເຖ ‘‘ອຫຍ຺ເຈວ ໂຂ ປນ ຘມ຺ມໍ ເທເສຍ຺ຍໍ, ປເຣ ຈ ເມ ນ ອາຊາເນຍ຺ຍຸ’’ນ຺ຕິອາທີສຸ (ທີ។ ນິ។ ໔។໒໔, ໒໕; ມ។ ນິ។ ໑។໔໗໑; ມ។ ນິ។ ໔។໔໔໓; ສໍ។ ນິ។ ໑។໑໗໔; ມຫາວ។ ໔, ໗) ອຕ຺ຖິ ອຘິເກ ‘‘ອິນ຺ທ຺ຣິຍປໂຣປຣິຍຕ຺ຕລາຕ’’ນ຺ຕິອາທີສຸ (ປຘິ។ ມ។ ມາຕິກາ ໒໗, ໑។໑໑໑) ອຕ຺ຖິ ປຈ຺ຉາກາເຄ ‘‘ປຣໂຕ ອາຄມິສ຺ສຕິ’’ຕິອາທີສຸ។ ອຕ຺ຖິ ປຈ຺ຈນີກກາເວ ‘‘ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ປຣປ຺ປວາທໍ ສຫ ຘມ຺ເມນ ສຸນິຄ຺ຄຫີຕໍ ນິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ’’ຕິອາທີສຸ (ທີ។ ນິ។ ໔។໑໒໗)។ ອິຘາປີ ປຈ຺ຈນີກກາເວຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ປເຣຕິ ປຘິວິຣຸທ຺ຘາ’’ຕິ។

ອິທິເສສ຺ປີຕິ ເອຕ຺ຖ ປີ-ສທ຺ໂທ ສມ຺ກາວເນ, ເຕນ ຣຕນຕ຺ຕຍນິມິຕ຺ຕມ຺ປີ ອກຸສລຈິຕ຺ຕປ຺ປວຕ຺ຕິ ນ ກາຕພ຺ພາ, ປເຄວ ວຌ຺ຌາ ມິສໂລກາມິສນິມິຕ຺ຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິ។ ສກາວຘມ຺ມໂຕ ອຍ຺ຍສ຺ສ ກຕ຺ຕຸອກາວໂຊຕນຕ຺ຖໍ ອາຫນຕິຕິ ກຕ຺ຕຸອຕ຺ເຖ ອາຌາຕສທ຺ທໍ ທສ຺ເສຕິ, ຕຕ຺ຖ ອາຫນຕິຕິ ຫີສຕິ ວິພາຘຕິ, ອຸປຕາເປຕິ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ອາຫນຕິ ເອເຕນ, ອາຫນນມຕ຺ຕໍ ວາ ອາຌາໂຕຕິ ກຣຕກາວຕ຺ຖາປີ ສມ຺ກວນ຺ຕິເຍວ។ ເອວໍ ອວຍວເກທເນນ ອາຌາຕ-ສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ວຕ຺ວາ ອິທານິ ຕຕ຺ຖ ປຣິຍາເຍນປີ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘ໂກປສ຺ເສຕໍ ອຘິວຈນ’’ນ຺ຕິ ອາຫ។ ອຍຍ຺ຈ ນໂຍ ‘‘ອປ຺ປຈ຺ຈໂຍ ອນກິຣທ຺ຘີ’’ຕິອາທີສຸປີ ຍຖາສມ຺ກວໍ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ។ ອປ຺ປຕິຕາ ໂຫນ຺ຕິ ເຕນາຕິ ປາກຌປຣິຍາເຍນ ອປ຺ປຈ຺ຈຍ-ສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ຖທສ຺ສນໍ, ຕໍມຸເຂນ ປນ ນ ປຈ຺ເຈຕິ ເຕນາຕິ ອປ຺ປຈ຺ຈໂຍຕິ ທຌ຺ຄພ຺ພໍ។ ອກິຣາຘຍຕິຕິ ສາຘຍຕິ។ ທ຺ວິຫີຕິ ອາຌາຕອນກິຣທ຺ຘິປເທຫີ។ ເອເກນາຕິ ອປ຺ປຈ຺ຈຍປເທນ។ ເສສານນ຺ຕິ ສຍ຺ຍາວິຍ຺ຍາຕກ຺ຂນ຺ຘານໍ, ສຍ຺ຍາວິຍ຺ຍາຕອວສິຌ຺ຄສງ຺ຂາຣກ຺ຂນ຺ຘສງ຺ຂາຕານໍ ວາ។ ກຣຕນ຺ຕິ ອຸປ຺ປາທນໍ។ ອາຌາຕາທີນຍ຺ຫິ ປວຕ຺ຕິຍາ ປຈ຺ຈຍສມວາຍນໍ ອິຘ ‘‘ກຣຕ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ປນ ອຕ຺ຖໂຕ ອຸປ຺ປາທນເມວ។ ອນຸປ຺ປາທນຍ຺ຫິ ສນ຺ຘາຍ ກຄວຕາ ‘‘ນ ກຣຕີຍາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ។ ປຘິກ຺ຂິຕ຺ຕເມວ ເອກຸປ຺ປາເທກວຕ຺ຖຸເກການມ຺ມເຕາມິໂຣຘກາວໂຕ។

ຕຕ຺ຖາຕິ ຕສ຺ມີ ມໂນປໂທເສ។ ຕຸມ຺ຫນ຺ຕິ ‘‘ຕຸມ຺ຫາກ’’ນ຺ຕິ ອິມິນາ ສມານຕ຺ໂຖ ເອໂກ ສທ຺ໂທ ‘‘ຍຖາ ອມ຺ຫາກ’’ນ຺ຕິ ອິມິນາ ສມານຕ຺ໂຖ ‘‘ອມ຺ຫ’’ນ຺ຕິ ອຍໍ ສທ຺ໂທ។ ຍຖາຫ, ‘‘ຕສ຺ມາ ຫິ ອມ຺ຫໍ ທຫຣາ ນ ມິຍ຺ຍເຣ’’ຕິ (ຊາ។ ໑។໑໐។໑໓, ໑໑)។ ‘‘ອນ຺ຕຣາໂຍ’’ຕິ ອິທໍ ມໂນປໂທສສ຺ສ ອກຣຕີຍຕາຍ ກາຣຕາວຈນໍ។ ຍສ຺ມາ ຕຸມ຺ຫາກໍເຍວ ຈ ກເວຍ຺ຍ ເຕນ ໂກປາທີນາ ປຖມຊ຺ຌານາທີນໍ ອນ຺ຕຣາໂຍ, ຕສ຺ມາ ເຕ ໂກປາທິປຣິຍາເຍນ ວຸຕ຺ຕາ ອາຌາຕາທໂຍ ນ ກຣຕີຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ເຕນ ນາຫໍ ‘‘ສພ຺ພຍ຺ຍູ’’ຕິ ອິສ຺ສຣກາເວນ ຕຸມ຺ເຫ ຕໂຕ ນິວາເຣມິ, ອຖ ໂຂ ອິມິນາ ນາມ ກາຣເຕນາຕິ ທສ຺ເສຕິ។ ຕໍ ປນ ກາຣຕາວຈນໍ ຍສ຺ມາ ອາທີນວວິກາວນໍ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ອາຫ ‘‘ອາທີນວໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ’’ຕິ។ ‘‘ອປີ ນຸ ຕຸມ຺ເຫ’’ຕິອາທີນາ ມໂນປໂທໂສ ນ ກາລນ຺ຕຣກາວິໂນເຍວ ຫິຕສ຺ຂສ຺ສ ອນ຺ຕຣາຍກໂຣ, ອຖ ໂຂ ຕງ຺ຂຕປ຺ປວຕ຺ຕິຣຫສ຺ສປີ ຫິຕສ຺ຂສ຺ສ ອນ຺ຕຣາຍກໂຣຕິ ມໂນປໂທເສ ອາທີນວໍ ທລ຺ຫຕຣໍ ກຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕິ។ ເຍສໍ ເກສຍ຺ຈິ ‘‘ປເຣ’’ຕິອາທີສຸ ວິຍ ນ ປຘິວິຣຸທ຺ຘານໍເຍວາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ເຕເນວາຫ ‘‘ກຸປິໂຕ’’ຕິອາທີ។

ອນ຺ຘຕມນ຺ຕິ ອນ຺ຘກາວກຣຕໍ។ ຍນ຺ຕິ ຍຕ຺ຖ។ ກຸມ຺ມຕ຺ເຖ ຫິ ເອຕໍ ປຈ຺ຈຕ຺ຕວຈນໍ។ ຍສ຺ມີ ກາເລ ໂກໂຘ ສຫເຕ ນຣໍ, ອນ຺ຘຕໍ ຕທາ ໂຫຕິຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ។ ຍນ຺ຕິ ວາ ກາຣຕາວຈນໍ, ຍສ຺ມາ ໂກໂຘ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມາໂນ ນຣໍ ອກິກວຕິ, ຕສ຺ມາ ອນ຺ຘຕໍ ຕທາ ໂຫຕິ, ຍທາ ໂກໂຘຕິ ອຕ຺ໂຖ ຍໍຕໍສທ຺ທານໍ ເອກນ຺ຕສມ຺ພນ຺ຘກາວໂຕ។ ອຖ ວາ ຍນ຺ຕິ ກິຣິຍາຍ ປຣາມສນໍ។ ໂກໂຘ ສຫເຕຕິ ຍເທຕໍ ໂກຘສ຺ສ ສຫນໍ ອກິກວນໍ, ເອຕໍ ອນ຺ຘກາຣຕມກວນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ອຖ ວາ ຍໍ ນຣໍ ໂກໂຘ ສຫເຕ ອກິກວຕິ, ຕສ຺ສ ອນ຺ຘຕມໍ ຕທາ ໂຫຕິ, ຕໂຕ ຈ ກຸທ຺ໂຘ ອຕ຺ຖໍ ນ ຊານາຕິ, ກຸທ຺ໂຘ ຘມ຺ມໍ ນ ປສ຺ສຕີຕິ។ ອນ຺ຕຣໂຕຕິ ອພ຺ກນ຺ຕຣໂຕ, ຈິຕ຺ຕໂຕ ວາ។

‘‘ອິທຍ຺ຈິທຍ຺ຈ ກາຣຕ’’ນ຺ຕິ ອິມິນາ ສພ຺ພຍ຺ຍູ ເອວ ອມ຺ຫາກໍ ສຕ຺ຖາ ອວິປຣີຕຘມ຺ມເທສນຕ຺ຕາ, ສ຺ວາກ຺ຂາໂຕ ຘມ຺ໂມ ເອກ ນ຺ຕນິຍ຺ຍານິກຕ຺ຕາ, ສຸປ຺ປຘິປນ຺ໂນ ສງ຺ໂຄ ສໍກິເລສຣຫິຕຕ຺ຕາຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕິ។ ‘‘ອິທຍ຺ຈິທຍ຺ຈ ກາຣຕ’’ນ຺ຕິ ເອເຕນ ຈ ‘‘ນ ສພ຺ພຍ຺ຍູ’’ຕິອາທິວຈນໍ ອກູຕໍ ອຕຈ຺ຌນ຺ຕິ ນິພ຺ເພຖິຕໍ ໂຫຕິ។ ທຸຕິຍໍ ປທນ຺ຕິ ‘‘ອຕຈ຺ຌ’’ນ຺ຕິ ປທໍ។ ປຖມສ຺ສາຕິ ‘‘ອກູຕ’’ນ຺ຕິ ປທສ຺ສ។ ຈຕ຺ຕຖຍ຺ຈາຕິ ‘‘ນ ຈ ປເນຕໍ ອມ຺ເຫສຸ ສໍວິຊ຺ຊຕີ’’ຕິ ປທໍ។ ຕຕິຍສ຺ສາຕິ ‘‘ນຕ຺ຖິ ເຈຕໍ ອມ຺ເຫສູ’’ຕິ ປທສ຺ສ។ ອວຕ຺ເຕາເຍວາຕິ ກາຣຕປຕິຣູປກໍ ວຕ຺ວາ ໂທສປຕິຌ຺ຄາປນວເສນ ນິນ຺ທເນ ເອວ។ ນ ສພ຺ພຕ຺ຖາຕິ ເກວລໍ ອກ຺ໂກສນຂຸໍສນວມ຺ກນາທີສຸ ນ ເອກນ຺ເຕນ ນິພ຺ເພຖນໍ ກາຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ວຸຕ຺ຕເມວຕ຺ຖໍ ‘‘ຍທິ ຫີ’’ຕິອາທີນາ ປາກຌໍ ກຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕິ។

ຝ຺ອານນ຺ຫນ຺ຕິ ປໂມຫນ຺ຕິ ເອເຕນ ສມ຺ເມນ ຕໍສມ຺ງຄໂນ ສຕ຺ຕາຕິ ອານນ຺ທ-ສທ຺ທສ຺ສ ກຣຄຕ຺ຖຕໍ ທສ຺ເສຕິ ฯ ໂສການໍ ມໂນ
ອສ຺ສາຕິ ສຸມໂນ, ໂສການໍ ວາ ມໂນ ສຸມໂນ, ຕສ຺ສ ກາໂວ ໂສມນສ຺ສນ຺ຕິ ຕທລ຺ລສມ຺ມານມ຺ປີ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕານໍ ໂສມນສ຺ສກາໂວ
ອາປຊ຺ຊຕິຕິ? ນາປຊ຺ຊຕິ ຣຸລ຺ຫີສທ຺ທຕ຺ຕາ ຍຖາ “ປ຺ງກຊ”ນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ເຈຕສິກສ຺ຂສ຺ເສຕໍ ອສິວຈນ”ນ຺ຕິ ອາຫฯ ອຸພ຺
ພິລຍຕິຕິ ອຸພ຺ພິລໍ, ກິນ຺ທຕິ ປຸຣິມາວຕ຺ຖາຍ ວິເສສໍ ອາປຊ຺ຊຕິຕິ ອຕ຺ໂຖฯ ອຸພ຺ພິລເມວ ອຸພ຺ພິລາວິຕໍ, ຕສ຺ສ ກາໂວ ອຸພ຺ພິລາວິ
ຕຕ຺ຕໍฯ ຍາຍ ອຸປ຺ປນ຺ນາຍ ກາຍຈິຕ຺ຕໍ ວາຕປູຣິຕກສ຺ຕາ ວິຍ ອຸທ຺ສຸມາຍນາກາຣປ຺ປຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ຕສ຺ສາ ເຄຫສ຺ສິຕາຍ ໂອທຄ຺ຄິຍ
ປີຕິຍາ ເອຕໍ ອສິວຈນໍฯ ເຕເນວາຫ “ອຸທ຺ສຈ຺ຈາວຫາຍາ”ຕິອາທິฯ ອິສາປີ “ກິລ຺ຈາປີ ເຕສໍ ກິກ຺ຂູນໍ ອຸພ຺ພິລາວິຕເມວ ນຕ຺ຖິ, ອຖ
ໂຂ ອາຍຕິ ກຸລປຸຕ຺ຕານໍ ເອທິເສສຸປີ ຄາເນສຸ ອກຸສລຸປ຺ປຕ຺ຕີ ປຝິເສເສນ຺ໂຕ ສມ຺ມເນຕ຺ຕີ ຄເປຕິ”ຕິ, “ທ຺ວິທີ ປເທຫີ ສງ
ຂາຣກ຺ຂນ຺ໂສ, ເອເກນ ເວທນາກ຺ຂນ຺ໂສ ວຸຕ຺ໂຕ”ຕິ ເອຕ຺ຖ “ເຕສໍ ວເສນ ເສສານມ຺ປີ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕສມ຺ມານໍ ກຣຕໍ ປຝິກ຺ຂິຕ຺ຕເມ
ວາ”ຕິ ຈ ອຝ຺ຄກຖາຍໍ, “ປີ-ສທ຺ໂທ ສມ຺ກາວເນ”ຕິອາທິນາ ອິສ ຈ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ອຕ຺ໂຖ ຍຖາສມ຺ກວໍ ເວທິຕພ຺ໂພฯ “ຕຸມ຺ຫໍ
ເຍວສ຺ສເຕນ ອນ຺ຕຣາໂຍ”ຕິ ເອຕ຺ຖາປີ “ອນ຺ຕຣາໂຍຕິ ອິທ”ນ຺ຕິອາທິນາ ເຫຝ຺ຄາ ອວຕ຺ຕປກ຺ເຂ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺
ໂພฯ

ກສ຺ມາ ປເນຕນ຺ຕິ ຈ ວກ຺ຂມານໍເຍວ ອຕ຺ຖໍ ມນສິ ກຕ຺ວາ ໂຈເທຕິฯ ອາຈຣິໂຍ “ສຈ຺ຈໍ ວຕ຺ຕິຕ”ນ຺ຕິ ຕມຕ຺ຖໍ ປຝິຊານິຕ຺ວາ “ຕໍ
ປນ ເນກ຺ຂມ຺ມນິສ຺ສິຕ”ນ຺ຕິອາທິນາ ປຣິຫຣຕິฯ ຕຕ຺ຖ ເອຕນ຺ຕິ ອານນ຺ທາທີນໍ ອກຣຕິຍຕາວຈນໍฯ ນນຸ ກຄວຕາ ວຕ຺ຕິຕນ຺ຕິ
ສມ຺ພນ຺ໂສฯ ກສິເຕນາຕິ ກສິຕຕາຍ ສກລກາເວນฯ ເກຈິ ປນ “ຊມ຺ພຸທີປສ຺ສາຕິ ກຣເຕ ສາມິວຈນ”ນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິ, ເຕສໍ ມ
ເຕນ ກສິຕຊມ຺ພຸທີປ-ສທ຺ທານໍ ສມານາສິກຣຕກາໂວ ທຝ຺ຄພ຺ໂພฯ ຕສ຺ມາຕິ ຍສ຺ມາ ເຄຫສ຺ສິຕປີຕິໂສມນສ຺ສໍ ຊານາທີນໍ
ອນ຺ຕຣາຍກຣໍ, ຕສ຺ມາฯ ວຸຕ຺ຕລ຺ເຫຕໍ ກຄວຕາ “ໂສມນສ຺ສໍ ປາຫໍ ເທວານໍ ອິນ຺ທ ທຸວິເສນ ວທາມິ ເສວິຕພ຺ພມ຺ປີ
ອເສວິຕພ຺ພມ຺ປີ”ຕິ (ທີฯ ນິฯ ໔ฯ໓໔ລ)ฯ “ອຍລ຺ຫີ”ຕິອາທິ ເຍນ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ປີຕິ ອນ຺ຕຣາຍກຣີ, ຕໍ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕໍฯ ຕຕ຺ຖ
“ອິທລ຺ຫີ ໂລກສຫຄຕໍ ປີຕິໂສມນສ຺ສ”ນ຺ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ສິຍາ, ປີຕິຄ຺ຄຫເຕນ ປນ ໂສມນສ຺ສມ຺ປີ ຄຫິຕເມວ ໂຫຕິ ໂສມນສ຺ສຣຫິ
ຕາຍ ປີຕິຍາ ອກາວໂຕຕິ ປີຕິເຍວ ຄຫິຕາຕິ ທຝ຺ຄພ຺ພໍฯ ອຖ ວາ ເສວິຕພ຺ພາເສວິຕພ຺ພວິກາຄວຈນໂຕ ໂສມນສ຺ສສ຺ສ ປາກໂຝ
ອນ຺ຕຣາຍກຣກາໂວ, ນ ຕຖາ ປີຕິຍາຕິ ປີຕິເຍວ ໂລກສຫຄຕຕ຺ເຕນ ວິເສເສຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕາฯ “ລຸທ຺ໂສ ອຕ຺ຖ”ນ຺ຕິອາທິຄາຖານໍ
“ກຸທ຺ໂສ ອຕ຺ຖ”ນ຺ຕິອາທິ ຄາຖາສຸ ວິຍ ອຕ຺ໂຖ ທຝ຺ຄພ຺ໂພฯ

“ມມໍ ວາ ກິກ຺ຂເວ ປເຣ ວຕ຺ຕໍ ກາເສຍ຺ຍຸໍ, ສມ຺ມສ຺ສ ວາ ວຕ຺ຕໍ ກາເສຍ຺ຍຸໍ, ສງຆສ຺ສ ວາ ວຕ຺ຕໍ ກາເສຍ຺ຍຸໍ, ຕຕ຺ຣ ເຈ ຕຸມ຺ເຫ
ອສ຺ສຖ ອານນ຺ທິໂນ ສຸມນາ ອຸພ຺ພິລາວິຕາ, ອປີ ນຸ ຕຸມ຺ເຫ ປເຣສໍ ສຸກາສິຕທຸພ຺ກາສິຕໍ ອາຊາເນຍ຺ຍາຖາຕິฯ ໂນ ເຫຕໍ ກນ຺ເຕ”ຕິ
ອຍໍ ຕຕິຍວາໂຣ, ໂສ ເທສນາກາເລ ນິຫຣິຕ຺ວາ ເທເສຕພ຺ພປຸຄ຺ຄລາກາວໂຕ ເທສນາຍ ອນາຄໂຕປີ ຕທຕ຺ຖສມ຺ກວໂຕ ອຕ຺ຖ
ໂຕ ອາຄໂຕເຍວາຕິ ທຝ຺ຄພ຺ໂພ ຍຖາ ຕໍ ກຖາວຕ຺ຖຸປກຣຕໍ ວິຕ຺ຖາຣວເສນາຕິ ອສິປ຺ປາໂຍฯ “ອຕ຺ຖໂຕ ອາຄໂຕ ເຍວາ”ຕິ ເອ
ເຕນ ສໍວຕ຺ຕນາກາເລ ຕຖາ ພຸຊ຺ຊນກສຕ຺ຕານໍ ວເສນ ໂສ ວາໂຣ ອາເນຕ຺ວາ ວຕ຺ຕພ຺ໂພຕິ ທສ຺ເສຕິฯ “ຍເຖວ ຫີ”ຕິອາທິນາ
ຕເມວຕ຺ຖສມ຺ກວໍ ວິກາເວຕິฯ ວຸຕ຺ຕນເຍນາຕິ “ຕຕ຺ຣ ຕຸມ຺ເຫຫີຕິ ຕສ຺ມີ ວຕ຺ເຕ ຕຸມ຺ເຫຫີ”ຕິອາທິນາ, “ທຸຕິຍໍ ປທໍ ປຄມສ຺ສ
ປທສ຺ສ, ຈຕ຺ຕຖລ຺ຈ ຕຕິຍສ຺ສ ເວວຈນ”ນ຺ຕິອາທິນາ ຈ ວຸຕ຺ຕນເຍນฯ

ຈູລຸອສີລວຕ຺ຕນາ

ກฯນິວຕ຺ໂຕ ອມູລກຕ຺ຕາ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕພ຺ພຕາກາວໂຕฯ ອນ຺ວຕ຺ຕຕິເຍວ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕພ຺ພຕາຍ ອສິກຕກາວໂຕฯ ອນຸສນ຺ສີ
ທສ຺ເສສ຺ສຕິ “ອຕ຺ຖິ ກິກ຺ຂເວ”ຕິອາທິນາฯ ໂອຣນ຺ຕິ ວາ ອປຣກາໂຄ “ໂອຣໂຕ ໂກຄໍ, ໂອຣໍ ປາຣ”ນ຺ຕິອາທີສຸ ວິຍฯ ອຖ ວາ
ເຫຝ຺ຄາອຕ຺ໂຖ ໂອຣ-ສທ຺ໂທ “ໂອຣໍ ອາຄມນາຍ ເຍ ປຈ຺ຈຍາ, ເຕ ໂອຣມ຺ກາຄິຍານິ ສໍໂຍຊນານີ”ຕິອາທີສຸ ວິຍฯ ສີລລ຺ຫີ ສ
ມາສິປລ຺ລາໂຍ ອເປກ຺ຂິຕ຺ວາ ອປຣກາໂຄ, ເຫຝ຺ຄາກູຕລ຺ຈ ໂຫຕີຕິฯ ສີລມຕ຺ຕກນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ມຕ຺ຕ-ສທ຺ໂທ ອປ຺ປກຕ຺ໂຖ ວາ
“ເກສຊ຺ຊມຕ຺ຕາ”ຕິອາທີສຸ (ທີฯ ນິฯ ໑ฯ໔໔ກ) ວິຍฯ ວິເສສນິວຕ຺ຕິອຕ຺ໂຖ ວາ “ອວິຕກ຺ກວິຈາຣມຕ຺ຕາ ສມ຺ມາ (ສฯ ສฯ ຕິກ
ມາຕິກາ ຝ), ມໂນມຕ຺ຕາ ສາຕຸ ມໂນສາຕູ”ຕິ ຈ ອາທີສຸ ວິຍฯ “ອປ຺ປມຕ຺ຕກໍ, ໂອຣມຕ຺ຕກ”ນ຺ຕິ ປທທ຺ວເຍນ ສາມລ຺ລໂຕ
ວຸຕ຺ໂຕເຍວ ຫີ ອຕ຺ໂຖ ສີລມຕ຺ຕກນ຺ຕິ ວິເສສວເສນ ວຸຕ຺ໂຕฯ ອຖ ວາ ສີເລນປີ ຕເທກເທສສ຺ເສວ ສງຄຫຕຕ຺ຖໍ ອປ຺ປກຕ຺ຖວາຈ
ໂກ, ວິເສສນິວຕ຺ຕິອຕ຺ໂຖ ເອວ ວາ “ສີລມຕ຺ຕກ”ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ມຕ຺ຕ-ສທ຺ໂທ ວຸຕ຺ໂຕฯ ຕຖາ ຫີ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວຣປຈ຺ຈຍສນ຺ນິສ຺ສິຕ
ສີລານິ ອິສ ເທສນໍ ອນາຣຸລ຺ຫານິฯ ນ ຫີ ຕານິ ປາຕິໂມກ຺ຂອາຊີວປາຣິສຸທ຺ສິສີລານິ ວິຍ ສພ຺ພປຸຖຊ຺ຊເນສຸ ປາກຝານີຕິฯ “ອຸສ຺

ສາທໍ ກຕ຺ວາ''ຕິ ເອເຕນ ''ວທມາໂນ''ຕິ ເອຕ຺ຖ ສຕ຺ຕິອຕ຺ຖໍ ມານ-ສທ຺ທໍ ທສ຺ເສຕິ។

ອລງ຺ກຣຕໍ ວິກູສນໍ ອລງ຺ກາໂຣ, ກຸຕ຺ຫລາທິປສາຘນໍ ວາ។ ອູນຜ຺ຖານປູຣຕໍ ມຕ຺ຫນໍ។ ມຕ຺ຫເນຕິ ມຕ຺ຫນເຫຕຸ។ ອຖ ວາ ມຕ຺ຫຕີຕິ ມຕ຺ຫໂນ, ມຕ຺ຫນຊາຕິໂກ ປຸຣິໂສ។ ພຫຸວຈນຕ຺ເຖ ຈ ອິທໍ ເອກວຈນໍ, ມຕ຺ຫນສີເລສູຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ປຣິປູຣກາຣີຕິ ເອຕ຺ຖ ອິຕິ-ສທ຺ໂທ ອາທິອຕ຺ໂຖ, ປກາຣຕ຺ໂຖ ວາ, ເຕນ ສກລມ຺ປິ ສີລໂຖມນ ສຸຕ຺ຕໍ ທສ຺ເສຕິ។ ຈນ຺ທນນ຺ຕິ ຈນ຺ທນສຫຈຣຕາ ໂຕ ຈນ຺ທນຄນ຺ໂຘ, ຕຖາ ຕຄຣາທີສຸປິ។ ສຕລ຺ຈ ຄນ຺ໂຘຕິ ເອຕ຺ຖ ຄນ຺ໂຘ ວິຍາຕິ ຄນ຺ໂຘຕິ ວຸຕ຺ໂຕ ສີລນິພນ຺ໂຘ ຖຸຕິໂຝໂສ។ ສີລຕ຺ທີ ກິຕ຺ຕິຍາ ນິມິຕ຺ຕໍ។ ຍຖາຫ ''ສີລວໂຕ ສີລສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ກລ຺ຍາໂຕ ກິຕ຺ຕິສທ຺ໂທ ອພ຺ກຸຄ຺ຄຈ຺ຉຕີ''ຕິ (ທີ។ ນິ។ ໔໑໕໐; ອ។ ນິ។ ໕໔໑໓; ມຫາວ។ ໔໘໕)។ ປວາຍຕີຕິ ປກາສຕິ។ ຄນ຺ຘາວ ຄນ຺ຘຊາຕາ។

''ອປ຺ປກໍ ພຫຸກ''ນ຺ຕິ ອິທໍ ປາຣາປາຣໍ ວິຍ ອຕ຺ຕມຕ຺ຕໍ ອຸປນິຘາຍ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ອາຫ ''ອຸປຣິຕຸເຕ ອຸປນິຘາຍາ''ຕິ។ ສີລຕ຺ທີຕິ ເອຕ຺ຖ ທີ-ສທ຺ໂທ ເຫຕຸອຕ຺ໂຖ, ເຕນ ອິທໍ ທສ຺ເສຕິ ''ຍສ຺ມາ ສີລໍ ກິຕ຺ຈາປີ ປຕິຜ຺ຖາກາເວນ ສມາຘິສ຺ສ ພຫຸກາຣໍ, ປກາວາທິ ຕຸຕວິເສເສ ປນສ຺ສ ອຸປນິຘາຍ ກລມ຺ປິ ນ ອຸເປຕິ, ຕຖາ ສມາຘິ ຈ ປຕ຺ຕາຍາ''ຕິ។ ເຕເນວາຫ ''ຕສ຺ມາ''ຕິອາທີ។ ອິທານິ ''ກຖ''ນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ສມາຘິສ຺ສ ອານຸກາວໍ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ວິກາເວຕິ។ ''ອກີ...ເປ...ມູເລ''ຕິ ອິທໍ ຍມກປາຜິຫາຣິຍສ຺ສ ສຸປາກ ຜກາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍ, ອຕ຺ເຕທີ ໂພຣິມູລຕາຕິສມາຄມາທີສຸ ກຕປາຜິຫາຣິເຍຫີ ວິເສສນຕ຺ຖຕ຺ຈ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຍມກປາຜິຫາ ຣິຍກຣຕຕ຺ຖາຍ ທີ ກຄວໂຕ ຈິຕ຺ເຕ ອຸປ຺ປນ຺ເນ ຕທນຸຈ຺ຉວິກໍ ຖານໍ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພນ຺ຕິ ຣຕນມຕ຺ຫປາທີ ສກ຺ກສ຺ສ ເທວຣຕ຺ໂຕ ອາຕາຍ ວິສ຺ສກມ຺ມຸນາ ນິມ຺ມິຕນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິ, ກຄວຕາວ ນິມ຺ມິຕນ຺ຕິ ອປເຣ។ 'ໂຍ ໂກຈິ ເອວຣູປໍ ປາຜິຫາຣິຍໍ ກາຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ ອຕ຺ຖິ ເຈ, ອາຄຈ຺ຉຕູ''ຕິ ໂຈທນາສທິສຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ ''ອຕ຺ຕາທານປຣິທີປນ''ນ຺ຕິ។ ຕຕ຺ຖ ອຕ຺ຕາທານໍ ອນຸໂຍໂຄ, ຕິຕ຺ຖິຍານໍ ຕຖາ ກາຕຸໍ ອສມຕ຺ຖຕ຺ຕາ, ''ກຣິສ຺ສາມາ''ຕິ ປຸພ຺ເພ ອຸຜ຺ກິຕຕ຺ຕາ ຕິຕ຺ຖິຍປຣິມທ຺ທນໍ។

ອຸປຣິມກາຍໂຕຕິອາທີ ປຜິສມ຺ກິທາມຄ຺ເຄ (ປຜິ។ ມ។ ໑໑໑໖)។

ຕຕ຺ຖາຍໍ ປາລຸອິເສໂສ –

''ເທຜ຺ຖິມກາຍໂຕ ອຄ຺ຄິກ຺ຂນ຺ໂຘ ປວຕ຺ຕຕິ, ອຸປຣິມກາຍໂຕ ອຸທກຘາຣາ ປວຕ຺ຕຕິ។ ປຸຣຕ຺ຖິມກາຍໂຕ ອຄ຺ຄິ, ປຈ຺ຉິມກາຍໂຕ ອຸທກໍ។ ປຈ຺ຉິມກາຍໂຕ ອຄ຺ຄິ, ປຸຣຕ຺ຖິມກາຍໂຕ ອຸທກໍ។ ທກ຺ຂິຕອກ຺ຂິໂຕ ອຄ຺ຄິ, ວາມອກ຺ຂິໂຕ ອຸທກໍ។ ວາມອກ຺ຂິໂຕ ອຄ຺ຄິ, ທກ຺ຂິຕອກ຺ຂິໂຕ ອຸທກໍ។ ທກ຺ຂິຕກຕ຺ຕໂສຕໂຕ ອຄ຺ຄິ, ວາມກຕ຺ຕໂສຕໂຕ ອຸທກໍ។ ວາມກຕ຺ຕໂສຕໂຕ ອຄ຺ຄິ, ທກ຺ຂິຕກຕ຺ຕໂສຕໂຕ ອຸທກໍ។ ທກ຺ຂິຕນາສິກາໂສຕໂຕ ອຄ຺ຄິ, ວາມນາສິກາໂສຕໂຕ ອຸທກໍ។ ວາມນາສິກາໂສຕໂຕ ອຄ຺ຄິ, ທກ຺ຂິຕນາສິກາໂສຕໂຕ ອຸທກໍ។ ທກ຺ຂິຕອໍສກູຜໂຕ ອຄ຺ຄິ, ວາມອໍສກູຜໂຕ ອຸທກໍ។ ວາມອໍສກູຜໂຕ ອຄ຺ຄິ, ທກ຺ຂິຕອໍສກູຜໂຕ ອຸທກໍ។ ທກ຺ຂິຕຫຕ຺ຖໂຕ ອຄ຺ຄິ, ວາມຫຕ຺ຖໂຕ ອຸທກໍ។ ວາມຫຕ຺ຖໂຕ ອຄ຺ຄິ, ທກ຺ຂິຕຫຕ຺ຖໂຕ ອຸທກໍ។ ທກ຺ຂິຕປສ຺ສໂຕ ອຄ຺ຄິ, ວາມປສ຺ສໂຕ ອຸທກໍ។ ວາມປສ຺ສໂຕ ອຄ຺ຄິ, ທກ຺ຂິຕປສ຺ສໂຕ ອຸທກໍ។ ທກ຺ຂິຕປາທໂຕ ອຄ຺ຄິ , ວາມປາທໂຕ ອຸທກໍ។ ວາມປາທໂຕ ອຄ຺ຄິ, ທກ຺ຂິຕປາທໂຕ ອຸທກໍ។ ອງ຺ຄຸລງ຺ຄຸເລຫີ ອຄ຺ຄິ, ອງ຺ຄຸລນ຺ຕຣິກາຫີ ອຸທກໍ ។ ອງ຺ຄຸລນ຺ຕຣິກາຫີ ອຄ຺ຄິ, ອງ຺ຄຸລງ຺ຄຸເລຫີ ອຸທກໍ។ ເອເກກໂລມໂຕ ອຄ຺ຄິ, ເອເກກໂລມໂຕ ອຸທກໍ។ ໂລມກູປໂຕ ໂລມກູປໂຕ ອຄ຺ຄິກ຺ຂນ຺ໂຘ ປວຕ຺ຕຕິ, ໂລມກູປໂຕ ໂລມກູປໂຕ ອຸທກຘາຣາ ປວຕ຺ຕຕີ''ຕິ (ປຜິ។ ມ។ ໑໑໑໖)។

ອຜ຺ຖກຖາຍໍ ປນ ''ເອເກກໂລມກູປໂຕ''ຕິ ອາຄຕໍ។

''ຉນ຺ນໍ ວຕ຺ຕານນ຺ຕິ ອາທິນຍປ຺ປວຕ຺ຕ''ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ນີລານໍ ປີຕການໍ ໂລຫິຕການໍ ໂອທາຕານໍ ມຄ຺ຊິຜ຺ຖານໍ ປກ຺ສ຺ສຣານນ຺ ຕິ ອຍໍ ປາລຸອິເສໂສ។ ''ສຸວຕ຺ຕວຕ຺ຕາ ຣສ຺ມິໂຍ''ຕິ ອິທໍ ຕາສໍ ເຍກຸຍ຺ຍຕາຍ ວຸຕ຺ຕໍ។ ວິຕ຺ຖາເຣຕພ຺ພນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ''ສຕ຺ຖາ ຕິຜ຺ຖຕິ, ນິມ຺ມິໂຕ ຈງ຺ກມຕິ ວາ ນິສີທຕິ ວາ ເສຍ຺ຍໍ ວາ ກປ຺ເປຕີ''ຕິອາທີນາ ຈຕູສຸ ອິຣິຍາປເຖສຸ ເອເກກມູລກາ ສຕ຺ຖຸວເສນ ຈຕ຺ຕາໂຣ, ນິມ຺ມິຕວເສນ ຈຕ຺ຕາໂຣຕິ ສພ຺ເພວ ອຜ຺ຖ ວາເຣ ວິຕ຺ຖາເຣຕພ຺ພໍ។

ມຘຸປາຍາສນ຺ຕິ ມຘຸສິຕ຺ຕໍ ປາຍາສໍ។ ອຕ຺ຕາ ມິຕ຺ໂຕ ມຊ຺ຊຕ຺ໂຕ ເວຣິຕິ ຈຕູສຸ ສີມສມ຺ເກທວເສນ ຈຕຸຣງ຺ຄສມນ຺ນາຄຕໍ ເມຕ຺ ຕາກມ຺ມຜ຺ຖານໍ។ ''ຈຕຸຣງ຺ຄສມນ຺ນາຄຕ''ນ຺ຕິ ອິທໍ ປນ ''ວີຣິຍາຘິຜ຺ຖານ''ນ຺ຕິ ເອເຕນາປີ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ។ ຕຕ຺ຖ ''ກາມໍ ຕໂຈ ຈ

ນ຺ຫາຣຸ ຈາ''ຕິອາທິປາລຸອີ (ມຯ ນິຯ ໔ຯ໑໗໔; ສັຯ ນິຯ ໔ຯ໘໘; ອຯ ນິຯ ໔ຯ໔; ອຯ ນິຯ ໗ຯ໑໖; ມຫານິຯ ໑໙໖) ວເສນ ຈຕຸຣຽຄສມ຺ນ຺ນາຄຕາ ເວທິຕພ຺ພາຯ ''ກິຈ຺ຈໍ ວຕາຍໍ ໂລໂກ ອາປນ຺ໂນ''ຕິອາທິນາ (ທີຯ ນິຯ ໔ຯ໕໗; ສັຯ ນິຯ ໔ຯ໔) ຊຣາມຣຕມຸເຂນ ປຈ຺ຈຍາກາເຣ ຬາຕໍ ໂອຕາເຣຕ຺ວາຯ ອານາປານຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຈານນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ''ສພ຺ພພຸທ຺ຯານໍ ອາຈິຕ຺ຕ''ນ຺ຕິ ປທໍ ວິກຕ຺ຕິວິປ຺ຣິຕານໍ ກຕ຺ວາ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ຕມ຺ປິ ທີ ສພ຺ພພຸທ຺ຯານໍ ອາຈິຕ຺ຕເມວາຕິ ວທນ຺ຕິຯ ຈຕຸຕິສໂກຍ຺ສຕສຫສ຺ສມຸເຂນ ມຫາວຊິຣຬາຕຄພ຺ກໍ ຄຕ຺ຫາເປນ຺ໂຕ ວິປ຺ສ຺ສນໍວຫ຺ເຒຕ຺ວາຯ ທ຺ວຕຸຕິສໂທຕາຄຕ຺ຫນປ຺ປ຺ມາຕໍ ກຸຕ຺ທໍ ໂກລມ຺ໂພຯ ທຣິກາໂຄ ການ຺ທໂຣຯ ຈກ຺ກວາລຸອປາເທສຸ ມຫາສມຸທ຺ໂທ ຈກ຺ກວາລຸອມຫາສມຸທ຺ໂທຯ

''ທ຺ເວ ປຸຖຸຊ຺ຊນາ''ຕິອາທິ ປຸຖຸຊ຺ຊເນ ລພ຺ກມານວິກາຄທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ມູລປ຺ຣິຍາຍວຕ຺ຕນາທີສຸ ວິຍ ປຸຖຸຊ຺ຊນວິເສສນິທ຺ຯາຣຕຕ຺ຖໍຯ ສພ຺ໂພປິ ທີ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ກຄວໂຕ ອຸປ຺ຣິ ຄຸເຕ ວິກາເວຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕິ, ຕິຍ຺ຖຕຸ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ, ສາວກປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຯານມ຺ປິ ອວິສຍາ ພຸທ຺ຯຄຸຕາຯ ຕຖາ ທີ ວກ຺ຂຕິ ''ໂສຕາປນ຺ນາ''ຕິອາທິ (ທີຯ ນິຯ ອຍ຺ຖຯ ໑ຯ໗)ຯ ວາ ຈຸຄ຺ຄຕກຣຕໍ ອຸຄ຺ຄໂຫຯ ອຕ຺ຖປ຺ຣິປຸຈ຺ຈຌນໍ ປ຺ຣິປຸຈ຺ຈຌາຯ ອຍ຺ຖກຖາວເສນ ອຕ຺ຖສ຺ສ ສວນໍ ສວນໍຯ ພຸຍຬ຺ຊນຕ຺ຖານໍ ສຸນິກ຺ເຂປສຸທສ຺ສເນນ ຌມ຺ມສ຺ສ ປ຺ຣິຫຣຕໍ ຌາຣຕໍຯ ເອວໍ ສຸຕຌາຕປ຺ຣິຈິຕານໍ ມນສານຸເປກ຺ຂນໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕໍຯ ພຫູນໍ ນານປ຺ປ຺ກາຣານໍ ກິເລສານໍ ສກ຺ກາຍທິຍ຺ຖິຍາ ຈ ອວິຫຕຕ຺ຕາ ຕາ ຊເນນ຺ຕິ, ຕາທີ ວາ ຊນິຕາຕິ ປຸຖຸຊ຺ຊນາຯ ອວິຆາຕເມວ ວາ ຊນ-ສທ຺ໂທ ວທຕິຯ ປຸຖຸ ສຕ຺ຖາຣານໍ ມຸຂຸລ຺ໂລກິກາຕິ ເອຕ຺ຖ ປຸຖູ ຊນາ ສຕ຺ຖຸປຍິຍ຺ຬາ ເອເຕສນ຺ຕິ ປຸຖຸຊ຺ຊນາຕິ ວຈນຕ຺ໂຖຯ ປຸຖຸ…ເປ…ອວຸຍ຺ຖິຕາຕິ ເອຕ຺ຖ ຊເນຕພ຺ພາ, ຊາຍນ຺ຕິ ວາ ເອຕ຺ຖາຕິ ຊນາ, ຄຕິໂຍຯ ປຸຖູ ຊນາ ເອເຕສນ຺ຕິ ປຸຖຸຊ຺ຊນາຯ ອິໂຕ ປເຣ ຊາຍນ຺ຕິ ເອເຕຫີຕິ ຊນາ, ອກິສງ຺ຂາຣາທໂຍຯ ເຕ ເອເຕສໍ ປຸຖູ ວິຊ຺ຊນ຺ຕິຕິ ປຸຖຸຊ຺ຊນາຯ ອກິສງ຺ຂຣຕາທິ ອຕ຺ໂຖ ເອວ ວາ ຊນ-ສທ຺ໂທ ທຍ຺ຖພ຺ໂພຯ ກາມຣາຄກວຣາຄທິຍ຺ຖິອວິຊ຺ຊາ ໂອຆາຯ ຣາຄຄ຺ຄິອາທໂຍ ສນ຺ຕາປາຯ ຕເຍວ, ສພ຺ເພປິ ວາ ກິເລສາ ປ຺ຣິລຸອາຫາຯ ປຸຖຸ ປຍ຺ຈສຸ ກາມຄຸເຕສຸ ຣຕ຺ຕາຕິ ເອຕ຺ຖ ຊາຍຕິຕິ ຊໂນ, ຣາໂຄ ເຄໂຜຕິ ເອວໍ ອາທິໂກຯ ປຸຖຸ ຊໂນ ເອເຕສນ຺ຕິ ປຸຖຸຊ຺ຊນາ, ປຸຖູສຸ ວາ ຊນາ ຊາຕາ ຣຕ຺ຕາຕິ ເອວໍ ຣາຄາທິອຕ຺ໂຖ ເອວ ວາ ຊນ-ສທ຺ໂທ ທຍ຺ຖພ຺ໂພຯ ປລິພຸທ຺ຯາຕິ ສມ຺ພຸທ຺ຯາ, ອຸປທ຺ທຸຕາ ວາຯ ''ປຸຖູນໍ ຄຕນປ຺ຖມຕິຕານ''ນ຺ຕິອາທິນາ ປຸຖູ ຊນາ ປຸຖຸຊ຺ຊນາຕິ ທສ຺ເສຕິຯ

ເຍທີ ຄຸຕວິເສເສທີ ນິມິຕ຺ຕກູເຕທີ ກຄວຕິ ຕຖາຄຕ-ສທ຺ໂທ ປວຕ຺ໂຕ, ຕໍທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ''ອຍ຺ຖທີ ກາຣເຕທີ ກຄວາ ຕຖາຄໂຕ''ຕິອາທິມາຫຯ ຄຸຕເນມິຕ຺ຕກາເນວ ທີ ກຄວໂຕ ສພ຺ພານິ ນາມານິຯ ຍຖາຫ –

''ອສງ຺ຂ຺ເຍຍ຺ຍານິ ນາມານິ, ສຄຸເຕນ ມເຫສິໂນ;

ຄຸເຕນ ນາມມຸທ຺ເຌຍ຺ຍໍ, ອປິ ນາມສຫສ຺ສໂຕ''ຕິຯ (ຌຯ ສຯ ອຍ຺ຖຯ ໑ຯ໑ຯ໑ຯ; ອຸທາຯ ອຍ຺ຖຯ ໕ຯ; ປຍິຯ ມຯ ອຍ຺ຖຯ ໑ຯ໑ຯກຌ);

ຕຖາ ອາຄໂຕຕິ ເອຕ຺ຖ ອາກາຣນິຍມນວເສນ ໂອປມ຺ມສມ຺ປຍິປາທນຕ຺ໂຖ ຕຖາ-ສທ຺ໂທຯ ສາມຍ຺ຬໂຊຕນາຍ ວິເສສາວຍ຺ຖານໂຕ ປຍິປທາຄມນຕ຺ໂຖ ອາຄຕ-ສທ຺ໂທ, ນ ຬາຕຄມນຕ຺ໂຖ ''ຕຖລກ຺ຂຕໍ ອາຄໂຕ''ຕິອາທີສຸ (ທີຯ ນິຯ ອຍ຺ຖຯ ໑ຯກ; ມຯ ນິຯ ອຍ຺ຖຯ ໑ຯ໑໔; ສັຯ ນິຯ ອຍ຺ຖຯ ໔ຯ໔ຯກ຺; ອຯ ນິຯ ອຍ຺ຖຯ ໑ຯ໑ຯ໑ກ໐; ອຸທາຯ ອຍ຺ຖຯ ໑຺; ປຍິຯ ມຯ ອຍ຺ຖຯ ໑ຯ໑ຯ ຌິກ; ເຖຣຄາຯ ອຍ຺ຖຯ ໑ຯຌ; ອິຕິວຸຯ ອຍ຺ຖຯ ຌ຺; ມຫານິຯ ອຍ຺ຖຯ ໑໔) ວິຍ, ນາປິ ກາຍຄມນາທິອຕ຺ໂຖ ''ອາຄໂຕ ໂຂ ມຫາສມໂຕ, ມາຄຌານໍ ຄິຣິພ຺ພຊ''ນ຺ຕິອາທີສຸ (ມຫາວຯ ໖໔) ວິຍຯ ຕຕ຺ຖ ຍທາກາຣນິຍມນວເສນ ໂອປມ຺ມສມ຺ປຍິປາທນຕ຺ໂຖ ຕຖາ-ສທ຺ໂທ, ຕໍ ກຣຸຕາປຌານຕ຺ຕາ ມຫາກຣຸຕາມຸເຂນ ປຸຣິມພຸທ຺ຯານໍ ອາຄມນປຍິປທໍ ອຸທາຫຣຕວເສນ ສາມຍ຺ຬໂຕ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ຍໍ ຕໍສທ຺ທານໍ ເອກນ຺ຕສມ຺ພນ຺ຌກາວໂຕ ''ຍຖາ ສພ຺ພໂລກ…ເປ… ອາຄຕາ''ຕິ ອາຫຯ ຕໍ ປນ ປຍິປທໍ ມຫາປທານສຸຕ຺ຕາທີສຸ (ທີຯ ນິຯ ໔ຯ໔) ສມ຺ພຫຸລນິທ຺ເທເສນ ສຸປາກຍານໍ ອາສນ຺ນານຍ຺ຈ ວິປ຺ສິອາທີນໍ ຌນ຺ນໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຯານໍ ວເສນ ນິທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ຍຖາ ວິປ຺ສີ ກຄວາ''ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ເຍນອກິນິຫາເຣນາຕິ ມນຸສ຺ສຕ຺ຕລິງ຺ຄສມ຺ປຕ຺ຕິເຫຕຸສຕ຺ຖາຣທສ຺ສນປ຺ພ຺ພຊ຺ຊາອກິຍ຺ຬາທິຄຸຕສມ຺ປຕ຺ຕິອຌິກາຣຌນ຺ທານໍ ວເສນ ອຍ຺ຖງ຺ຄສມ຺ນ຺ນາຄເຕນ ກາຍປ຺ປ຺ຕິຌານມຫາປ຺ຕິຌາເນນ ຯ ສພ຺ເພສຍ຺ທີ ພຸທ຺ຯານໍ ກາຍປ຺ປ຺ຕິຌານໍ ອິມິນາວ ອກິນິຫາເຣນ ສມິຊ຺ຊຕິຕິຯ ເອວໍ ມຫາກິນິຫາຣວເສນ ''ຕຖາຄໂຕ''ຕິ ປທສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ປາຣມີປູຣຕວເສນ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ຍຖາ ວິປ຺ສີ ກຄວາ…ເປ… ກສ຺ສໂປ ກຄວາ ທານປາຣມີ ປູເຣຕ຺ວາ''ຕິອາທິມາຫຯ

ເອຕ຺ຖ ຈ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕິການໍ ມຫາໂພຌິຍານປຍິປທາຍ ໂກສລ຺ລຊນນຕ຺ຖໍ ປາຣມີສຸ ອຍໍ ວິຕ຺ຖາຣກຖາ – ກາ ປເນຕາ ປາຣມີໂຍ?

ເກນຏ຺ເຐນ ປາຣມີໂຍ? ກຕິວິຘາ ເຈຕາ? ໂກ ຕາສໍ ກໂມ? ການິ ລກ຺ຂຓຣສປຈ຺ຈຸປ຺ຏ຺ຐານປທຏ຺ຐານານິ? ໂກ ປຈ຺ຈໂຍ? ໂກ ສໍກິເລໂສ? ກິໍ ໂວທານໍ? ໂກ ປຏິປກ຺ໂຂ? ກາ ປຏິປຕ຺ຕິ? ໂກ ວິຠາໂຄ? ໂກ ສງ຺ຄໂຫ? ໂກ ສມ຺ປາທນູປາໂຍ? ກິຕ຺ຕເກນ ກາເລນ ສມ຺ປາທນໍ? ໂກ ອານິສໍໂສ? ກິໍ ເຈຕາສໍ ຜລນ຺ຕິ?

ຕຕ຺ຣິທໍ ວິສ຺ສຊ຺ຊນໍ – ກາ ປເນຕາ ປາຣມີໂຍຕິຯ ຕຓ຺ຫາມານາທີຫິ ອນຸປຫຕາ ກຣຸຓູປາຍໂກສລ຺ລປຣິຄ຺ຄຫິຕາ ທານາທໂຍ ຄຸຓາ ປາຣມີໂຍຯ

ເກນຏ຺ເຐນ ປາຣມີໂຍຕິ ທານສີລາທິຄຸຓວິເສສໂຍເຄນ ສຕ຺ຕຸຕ຺ຕມຕາຍ ປຣມາ ມຫາສຕ຺ຕາ ໂພຘິສຕ຺ຕາ, ເຕສໍ ຠາໂວ, ກມ຺ມໍ ວາ ປາຣມີ, ທານາທິກິຣິຍາຯ ອຖ ວາ ປຣຕີຕິ ປຣໂມ, ທານາທິຄຸຓານໍ ປູຣໂກ ປາລໂກ ຈ ໂພຘິສຕ຺ໂຕຯ ປຣມສ຺ສ ອຍໍ, ປຣມສ຺ສ ວາ ຠາໂວ, ກມ຺ມໍ ວາ ປາຣມີ, ທານາທິກິຣິຍາວຯ ອຖ ວາ ປຣໍ ສຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຕນິ ມວຕີ ພນ຺ຘຕີ ຄຸຓວິເສສໂຍເຄນ, ປຣໍ ວາ ອຘິກຕຣໍ ມຌ຺ຌຕີ ສຸຌ຺ຌຕີ ສໍກິເລສມລໂຕ, ປຣໍ ວາ ເສຏ຺ຐໍ ນິພ຺ພານໍ ວິເສເສນ ມຍຕີ ຄຈ຺ຉຕີ, ປຣໍ ວາ ໂລກໍ ປມາຓຠູເຕນ ຎາຓວິເສເສນ ອິຘໂລກໍ ວິຍ ມຸນາຕີ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ທຕີ, ປຣໍ ວາ ອຕິວິຍ ສີລາທິຄຸຓຄຓໍ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕາເນ ມິໂນຕີ ປກ຺ຂິປຕີ, ປຣໍ ວາ ອຕ຺ຕຠູຕໂຕ ຘມ຺ມກາຍໂຕ ອຎ຺ຎໍ, ປຏິປກ຺ຂໍ ວາ ຕທນຕ຺ຖກຣໍ ກິເລສໂຈຣຄຓໍ ມິນາຕີ ຫິໍສຕີຕິ ປຣໂມ, ມຫາສຕ຺ໂຕຯ ''ປຣມສ຺ສ ອຍ''ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ປາເຣ ວາ ນິພ຺ພາເນ ມຌ຺ຌຕີ ສຸຌ຺ຌຕີ ສຕ຺ເຕ ຈ ໂສເຘຕີ, ຕຕ຺ຖ ວາ ສຕ຺ເຕ ມວຕີ ພນ຺ຘຕີ ໂຍເຊຕີ, ຕໍ ວາ ມຍຕີ ຄຈ຺ຉຕີ ຄເມຕີ ຈ, ມຸນາຕີ ວາ ຕໍ ຍາຖາວໂຕ, ຕຕ຺ຖ ວາ ສຕ຺ເຕ ມິໂນຕີ ປກ຺ຂິປຕີ, ກິເລສາຣິໍ ວາ ສຕ຺ຕານໍ ຕຕ຺ຖ ມິນາຕີ ຫິໍສຕີຕິ ປາຣມີ, ມຫາປຸຣິໂສຯ ຕສ຺ສ ຠາໂວ, ກມ຺ມໍ ວາ ປາຣມີຕາ, ທານາທິກິຣິຍາວຯ ອິມິນາ ນເຍນ ປາຣມີນໍ ສທ຺ທຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ກຕິວິຘາຕິ ສງ຺ເຂປໂຕ ທສວິຘາ, ຕາ ປນ ປາຬິຍໍ ສຣູປໂຕ ອາຄຕາເຍວຯ ຍຖາຫ –

''ວິຈິນນ຺ໂຕ ຕທາ ທກ຺ຂິໍ, ປຖມໍ ທານປາຣມິ''ນ຺ຕິອາທິ (ພຸຯ ວໍຯ ໑໑໖)ຯ

ຍຖາ ຈາຫ –

''ກຕິ ນຸ ໂຂ ຠນ຺ເຕ ພຸທ຺ຘກາຣກາ ຘມ຺ມາ? ທສ ໂຂ ສາຣິປຸຕ຺ຕ ພຸທ຺ຘກາຣກາ ຘມ຺ມາຯ ກຕເມ ທສ? ທານໍ ໂຂ ສາຣິປຸຕ຺ຕ ພຸທ຺ຘກາຣໂກ ຘ ມ຺ໂມ, ສີລໍ ເນກ຺ຂມ຺ມໍ ປຎ຺ຎາ ວີຣິຍໍ ຂນ຺ຕີ ສຈ຺ຈມຘິຏ຺ຐານໍ ເມຕ຺ຕາ ອຸເປກ຺ຂາ ພຸທ຺ຘກາຣໂກ ຘ ມ຺ໂມ, ອິເມ ໂຂ ສາຣິປຸຕ຺ຕ ທສ ພຸທ຺ຘກາຣກາ ຘ ມ຺ມາຕິຯ ອິທມໂວຈ ຠຄວາ, ອິທໍ ວຕ຺ວານ ສຸຄໂຕ ອຖາປຣໍ ເອຕທໂວຈ ສຕ຺ຖາ –

'ທານໍ ສີລຎ຺ຈ ເນກ຺ຂມ຺ມໍ, ປຎ຺ຎາ ວີຣິເຍນ ປຎ຺ຈມໍ;

ຂນ຺ຕີ ສຈ຺ຈໍ ອຘິຏ຺ຐານໍ, ເມຕ຺ຕຸເປກ຺ຂາຕິ ເຕ ທສາ'ຕີ''ຯ

ເກຈິ ປນ ''ຉພ຺ພິຘາ''ຕິ ວທນ຺ຕິ, ຕໍ ເອຕາສໍ ສງ຺ຄຫວເສນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ໂສ ປນ ສງ຺ຄໂຫ ປຣໂຕ ອາວິຠວິສ຺ສຕິຯ

ໂກ ຕາສໍ ກໂມຕິ ເອຕ຺ຖ ກໂມ ນາມ ເທສນາກ຺ກໂມ, ໂສ ຈ ປຖມສມາທານເຫຕຸໂກ, ສມາທານໍ ປວິຈຍເຫຕຸກໍ, ອິຕິ ຍຖາ ອາທິມ຺ຫິ ປວິຈິຕາ ສມາທິນ຺ນາ ຈ, ຕຖາ ເທສິຕາຯ ຕຕ຺ຖ ຈ ທານໍ ສີລສ຺ສ ພຫູປກາຣໍ ສຸກຣຎ຺ຈາຕິ ຕໍ ອາທິມ຺ຫິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ທານໍ ສີລປຣິຄ຺ຄຫິຕໍ ມຫປ຺ຜລໍ ໂຫຕິ ມຫານິສໍສນ຺ຕິ ທານານນ຺ຕຣໍ ສີລໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສີລໍ ເນກ຺ຂມ຺ມປຣິຄ຺ຄຫິຕໍ, ເນກ຺ຂມ຺ມໍ ປຎ຺ຎາປຣິຄ຺ຄຫິຕໍ, ປຎ຺ຎາ ວີຣິຍປຣິຄ຺ຄຫິຕາ, ວີຣິຍໍ ຂນ຺ຕິປຣິຄ຺ຄຫິຕໍ, ຂນ຺ຕີ ສຈ຺ຈປຣິຄ຺ຄຫິຕາ, ສຈ຺ຈໍ ອຘິຏ຺ຐານປຣິຄ຺ຄຫິຕໍ, ອຘິຏ຺ຐານໍ ເມຕ຺ຕາປຣິຄ຺ຄຫິຕໍ, ເມຕ຺ຕາ ອຸເປກ຺ຂາປຣິຄ຺ຄຫິຕາ ມຫປ຺ຜລາ ໂຫຕິ ມຫານິສໍສາຕິ ເມຕ຺ຕານນ຺ຕຣໍ ອຸເປກ຺ຂາ ວຸຕ຺ຕາຯ ອຸເປກ຺ຂາ ປນ ກຣຸຓາປຣິຄ຺ຄຫິຕາ, ກຣຸຓາ ຈ ອຸເປກ຺ຂາປຣິຄ຺ຄຫິຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ ກຖໍ ປນ ມຫາກາຣຸຓິກາ ໂພຘິສຕ຺ຕາ ສຕ຺ເຕສຸ ອຸເປກ຺ຂກາ ໂຫນ຺ຕີຕິ? ອຸເປກ຺ຂິຕພ຺ພຍຸຕ຺ເຕສຸ ກຎ຺ຈິ ກາລໍ ອຸເປກ຺ຂກາ ໂຫນ຺ຕິ, ນ ປນ ສພ຺ພຕ຺ຖ, ສພ຺ພທາ ຈາຕິ ເກຈິຯ ອປເຣ ປນ ນ ສຕ຺ເຕສຸ ອຸເປກ຺ຂກາ, ສຕ຺ຕກເຕສຸ ປນ ວິປ຺ປກາເຣສຸ ອຸເປກ຺ຂກາ ໂຫນ຺ຕີຕິຯ

ອປເຣ ນເຍ – ປຈຸຣຊເນສຸປິ ປວຕ຺ຕິຍາ ສພ຺ພສຕ຺ຕສາຘາຣຓຕ຺ຕາ, ອປ຺ປ຺ຜລຕ຺ຕາ, ສຸກຣຕ຺ຕາ ຈ ອາທິມ຺ຫິ ທານໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສີເລນ ທາຍກປ຺ຏິຄ຺ຄາຫກສຸທ຺ຘິໂຕ, ປຣານຸຄ຺ຄຫໍ ວຕ຺ວາ ປຣປີຬານິວຕ຺ຕິວຈນໂຕ, ກິຣິຍຘມ຺ມໍ ວຕ຺ວາ ອກິຣິຍຘມ຺ມວຈນໂຕ, ໂຠຄສມ຺ປຕ຺ຕິເຫຕຸໍ ວຕ຺ວາ ຠວສມ຺ປຕ຺ຕິເຫຕຸວຈນໂຕ ຈ ທານສ຺ສ ອນນ຺ຕຣໍ ສີລໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເນກ຺ຂມ຺ເມນ ສີລສມ຺ປຕ຺ຕິສິທ຺ຘິໂຕ, ກາຍວຈີສຸຈຣິຕໍ ວຕ຺ວາ ມໂນສຸຈຣິຕວຈນໂຕ, ວິສຸທ຺ຘສີລສ຺ສ ສຸເຂເນວ ຌານສມິຊ຺ຌນໂຕ, ກມ຺ມາປຣາຘປ຺ປຫາເນນ ປໂຍຄສຸທ຺ຘິໍ ວຕ຺ວາ ກິເລສາປຣາຘປ຺ປຫາເນນ ອາສຍສຸທ຺ຘິວຈນໂຕ, ວີຕິກ຺ກມປ຺ປຫາເນນ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ປຣິຍຸຏ຺ຐານປ຺ປຫານວຈນໂຕ ຈ ສີລສ຺ສ ອນນ຺ຕຣໍ ເນກ຺ຂມ຺ມໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປຎ຺ຎາຍ ເນກ຺ຂມ຺ມສ຺ສ ສິທ຺ຘິປຣິສຸທ຺ຘິໂຕ, ຌານາຠາເວ ປຎ຺ຎາຠາວວຈນໂຕຯ ສມາຘິປທຏ຺ຐານາ ຫິ ປຎ຺ຎາ, ປຎ຺ຎາປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐາໂນ ຈ ສມາຘິຯ ສມຖນິມິຕ຺ຕໍ ວຕ຺ວາ ອຸເປກ຺ຂານິມິຕ຺ຕວຈນໂຕ, ປຣຫິຕຊ຺ຌາເນນ ປຣຫິຕກຣຓູປາຍໂກສລ຺ລວຈນໂຕ ຈ ເນກ຺ຂມ຺ມສ຺ສ ອນນ຺ຕຣໍ ປຎ຺ຎາ ວຸຕ຺ຕາຯ ວີຣິຍາຣມ຺ເຠນ ປຎ຺ຎາກິຈ຺ຈສິທ຺ຘິໂຕ, ສຕ຺ຕສຸຎ຺ຎຕາຘມ຺ມນິຊ຺ຌານກ຺ຂນ຺ຕິໍ ວຕ຺ວາ ສຕ຺ຕຫິຕາຍ ອາຣມ຺ຠສ຺ສ ອຈ຺ຉຣິຍຕາວຈນໂຕ, ອຸເປກ຺ຂານິມິຕ຺ຕໍ ວຕ຺ວາ ປຄ຺ຄຫນິມິຕ຺ຕວຈນໂຕ, ນິສມ຺ມກາຣິຕໍ ວຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐານວຈນໂຕ ຈຯ ນິສມ຺ມກາຣິໂນ ຫິ ອຸຏ຺ຐານໍ ຜລວິເສສມາວຫຕີຕິ ປຎ຺ຎາຍ ອນນ຺ຕຣໍ ວີຣິຍໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ວີຣິເຍນ ຕິຕິກ຺ຂາສິທ຺ຘິໂຕຯ ວີຣິຍວາ ຫິ ອາຣທ຺ຘວີຣິຍຕ຺ຕາ ສຕ຺ຕສງ຺ຂາເຣຫິ ອຸປນີຕໍ ທຸກ຺ຂໍ ອຠິພຸຍ຺ຍ ວິຫຣຕິ ວີຣິຍສ຺ສ ຕິຕິກ຺ຂາລງ຺ກາຣຠາວໂຕຯ ວີຣິຍວໂຕ ຫິ ຕິຕິກ຺ຂາ ໂສຠຕິຯ ປຄ຺ຄຫນິມິຕ຺ຕໍ ວຕ຺ວາ ສມຖນິມິຕ຺ຕວຈນໂຕ, ອຈ຺ຈາຣມ຺ເຠນ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈໂທສປ຺ປຫານວຈນໂຕຯ ຘມ຺ມນິຊ຺ຌານກ຺ຂນ຺ຕິຍາ ຫິ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈໂທໂສ ປຫີຍຕິຯ ວີຣິຍວໂຕ ສາຕຈ຺ຈກຣຓວຈນໂຕຯ ຂນ຺ຕິພຫຸໂລ ຫິ ອນຸທ຺ຘໂຕ ສາຕຈ຺ຈກາຣີ ໂຫຕິຯ ອປ຺ປມາທວໂຕ ປຣຫິຕກິຣິຍາຣມ຺ເຠ ປຈ຺ຈຸປກາຣຕຓ຺ຫາຠາວວຈນໂຕຯ ຍາຖາວໂຕ ຘມ຺ມນິຊ຺ຌາເນ ຫິ ສຕິ ຕຓ຺ຫາ ນ ໂຫຕິຯ ປຣຫິຕາຣມ຺ເຠ ປຣເມປິ ປຣກຕທຸກ຺ຂສຫນຠາວວຈນໂຕ ຈ ວີຣິຍສ຺ສ ອນນ຺ຕຣໍ ຂນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາ ຯ ສຈ຺ເຈນ ຂນ຺ຕິຍາ ຈິຣາຘິຏ຺ຐານໂຕ, ອປກາຣິໂນ ອປກາຣຂນ຺ຕິໍ ວຕ຺ວາ ຕທຸປກາຣກຣເຓ ອວິສໍວາທວຈນໂຕ, ຂນ຺ຕິຍາ ອປວາທວາຈາວິກມ຺ປເນນ ຠູຕວາທິຕາຍ ອວິຊຫນວຈນໂຕ, ສຕ຺ຕສຸຎ຺ຎຕາຘມ຺ມນິຊ຺ຌານກ຺ຂນ຺ຕິໍ ວຕ຺ວາ ຕທຸປພ຺ຣູຫິຕຎາຓສຈ຺ຈວຈນໂຕ ຈ ຂນ຺ຕິຍາ ອນນ຺ຕຣໍ ສຈ຺ຈໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຘິຏ຺ຐາເນນ ສຈ຺ຈສິທ຺ຘິໂຕຯ ອຈລາຘິຏ຺ຐານສ຺ສ ຫິ ວິຣຕິ ສິຊ຺ຌຕິຯ ອວິສໍວາທິຕໍ ວຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ອຈລຠາວວຈນໂຕຯ ສຈ຺ຈສນ຺ໂຘ ຫິ ທານາທີສຸ ປຏິຎ຺ຎານຸຣູປໍ ນິຈ຺ຈໂລວ ປວຕ຺ຕຕິຯ ຎາຓສຈ຺ຈໍ ວຕ຺ວາ ສມ຺ຠາເຣສຸ ປວຕ຺ຕິນິປ຺ຜາທນວຈນໂຕຯ ຍຖາຠູຕຎາຓວາ ຫິ ໂພຘິສມ຺ຠາເຣສຸ ອຘິຏ຺ຐາຕິ, ເຕ ຈ ນິປ຺ຜາເທຕິ ປຏິປກ຺ເຂຫິ ອກມ຺ປິຍຠາວໂຕຕິ ສຈ຺ຈສ຺ສ ອນນ຺ຕຣໍ ອຘິຏ຺ຐານໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເມຕ຺ຕາຍ ປຣຫິຕກຣຓສມາທານາຘິຏ຺ຐານສິທ຺ຘິໂຕ, ອຘິຏ຺ຐານໍ ວຕ຺ວາ ຫິຕູປສໍຫາຣວຈນໂຕຯ ໂພຘິສມ຺ຠາເຣ ຫິ ອຘິຏ຺ຐຫມາໂນ ເມຕ຺ຕາວິຫາຣີ ໂຫຕິຯ ອຈລາຘິຏ຺ຐານສ຺ສ ສມາທານາວິໂກປນໂຕ, ສມາທານສມ຺ຠວໂຕ ຈ ອຘິຏ຺ຐານສ຺ສ ອນນ຺ຕຣໍ ເມຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕາຯ ອຸເປກ຺ຂາຍ ເມຕ຺ຕາວິສຸທ຺ຘິໂຕ, ສຕ຺ເຕສຸ ຫິຕູປສໍຫາຣໍ ວຕ຺ວາ ຕທປຣາເຘສຸ ອຸທາສີນຕາວຈນໂຕ, ເມຕ຺ຕາຠາວນໍ ວຕ຺ວາ ຕນ຺ນິສ຺ສນ຺ທຠາວນາວຈນໂຕ, "ຫິຕກາມສຕ຺ເຕປິ ອຸເປກ຺ຂໂກ"ຕິ ອຈ຺ຉຣິຍຕຣຠາວວຈນໂຕ ຈ ເມຕ຺ຕາຍ ອນນ຺ຕຣໍ ອຸເປກ຺ຂາ ວຸຕ຺ຕາຕິ ເອວເມເຕສໍ ກໂມ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ການິ ລກ຺ຂຓຣສປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐານປທຏ຺ຐານານີຕິ? ເອຕ຺ຖ ອວິເສເສນ ຕາວ ສພ຺ພາປິ ປາຣມິໂຍ ປຣານຸຄ຺ຄຫລກ຺ຂຓາ, ປເຣສໍ ອຸປກາຣກຣຓຣສາ, ອວິກມ຺ປນຣສາ ວາ, ຫິເຕສິຕາປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐານາ, ພຸທ຺ຘຕ຺ຕປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐານາ ວາ, ມຫາກຣຸຓາປທຏ຺ຐານາ, ກຣຸຓູປາຍໂກສລ຺ລປທຏ຺ຐານາ ວາຯ

ວິເສເສນ ປນ ຍສ຺ມາ ກຣຸຓູປາຍໂກສລ຺ລປຣິຄ຺ຄຫິຕາ ອຕ຺ຕູປກຣຓປຣິຈ຺ຈາຄເຈຕນາ ທານປາຣມິຕາຯ ກຣຸຓູປາຍໂກສລ຺ລປຣິຄ຺ຄຫິຕໍ ກາຍວຈີສຸຈຣິຕໍ ອຕ຺ຖໂຕ ອກຕ຺ຕພ຺ພວິຣຕິ, ກຕ຺ຕພ຺ພກຣຓເຈຕນາທໂຍ ຈ ສີລປາຣມິຕາຯ ກຣຸຓູປາຍໂກສລ຺ລປຣິຄ຺ຄຫິໂຕ ອາທີນວທສ຺ສນປຸພ຺ພງ຺ຄໂມ ກາມຠເວຫິ ນິກ຺ຂມນຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາໂທ ເນກ຺ຂມ຺ມປາຣມິຕາຯ ກຣຸຓູປາຍໂກສລ຺ລປຣິຄ຺ຄຫິໂຕ ຘມ຺ມານໍ ສາມຎ຺ຎວິເສສລກ຺ຂຓາວໂພໂຘ ປຎ຺ຎາປາຣມິຕາຯ ກຣຸຓູປາຍໂກສລ຺ລປຣິຄ຺ຄຫິໂຕ ກາຍຈິຕ຺ເຕຫິ ປຣຫິຕາຣມ຺ໂຠ ວີຣິຍປາຣມິຕາຯ ກຣຸຓູປາຍໂກສລ຺ລປຣິຄ຺ຄຫິຕໍ ສຕ຺ຕສງ຺ຂາຣາປຣາຘສຫນໍ ອໂທສປ຺ປຘາໂນ ຕທາກາຣປ຺ປວຕ຺ໂຕ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາໂທ ຂນ຺ຕິປາຣມິຕາຯ ກຣຸຓູປາຍໂກສລ຺ລປຣິຄ຺ຄຫິຕໍ ວິຣຕິເຈຕນາທິເກຫິ ອວິສໍວາທນໍ ສຈ຺ຈປາຣມິຕາຯ ກຣຸຓູປາຍໂກສລ຺ລປຣິຄ຺ຄຫິຕໍ ອຈລສມາທານາຘິຏ຺ຐານໍ ຕທາກາຣປ຺ປວຕ຺ໂຕ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາໂທ ອຘິຏ຺ຐານປາຣມິຕາຯ ກຣຸຓູປາຍໂກສລ຺ລປຣິຄ຺ຄຫິໂຕ ໂລກສ຺ສ ຫິຕູປສໍຫາໂຣ ອຕ຺ຖໂຕ ອພ຺ຍາປາໂທ ເມຕ຺ຕາປາຣມິຕາຯ ກຣຸຓູປາຍໂກສລ຺ລປຣິຄ຺ຄຫິຕາ ອນຸນຍປຏິຆວິທ຺ຘໍສິນີ ອິຏ຺ຐານິຏ຺ເຐສຸ ສຕ຺ຕສງ຺ຂາເຣສຸ ສມປ຺ປວຕ຺ຕິ ອຸເປກ຺ຂາປາຣມິຕາຯ

ຕສ຺ມາ ປຣິຈ຺ຈາຄລກ຺ຂຓໍ ທານໍ, ເທຍ຺ຍຘມ຺ເມ ໂລຠວິທ຺ຘໍສນຣສໍ, ອນາສຕ຺ຕິປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐານໍ, ຠວວິຠວສມ຺ປຕ຺ຕິປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐານໍ

ວາ, ປຣິຈ຺ຈຊິຕພ຺ພວຕ຺ຖຸປທຏ຺ຐານໍຯ ສີລນລກ຺ຂຓໍ ສີລໍ, ສມາຘານລກ຺ຂຓໍ, ປຕິຏ຺ຐານລກ຺ຂຓຎ຺ຈາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ທຸສ຺ສີລ຺ຍວິທ຺ຘໍສນຣສໍ, ອນວຊ຺ຊຣສໍ ວາ, ໂສເຈຍ຺ຍປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐານໍ, ຫິໂຣຕ຺ຕປ຺ປປທຏ຺ຐານໍຯ ກາມໂຕ ກາຍໂຕ ຈ ນິກ຺ຂມນລກ຺ຂຓໍ ເນກ຺ຂມ຺ມໍ, ຕທາທີນວວິຠາວນຣສໍ , ຕໂຕ ເອວ ວິມຸຂຠາວປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐານໍ, ສໍເວຄປທຏ຺ຐານໍ ຯ ຍຖາສຠາວປຏິເວຘລກ຺ຂຓາ ປຎ຺ຎາ, ອກ຺ຂລິຕປຏິເວຘລກ຺ຂຓາ ວາ ກຸສລິສ຺ສາສຂິຕ຺ເຕາສຸປຏິເວໂຘ ວິຍ, ວິສໂຍຠາສນຣສາ ປທີໂປ ວິຍ, ອສມ຺ໂມຫປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐານາ ອຣຎ຺ຎຄຕສຸເທສໂກ ວິຍ, ສມາຘິປທຏ຺ຐານາ, ຈຕຸສຈ຺ຈປທຏ຺ຐານາ ວາຯ ອຸສ຺ສາຫລກ຺ຂຓໍ ວີຣິຍໍ, ອຸປຕ຺ຖມ຺ຠນຣສໍ, ອສໍສີທນປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐານໍ, ວີຣິຍາຣມ຺ຠວຕ຺ຖຸ (ອຯ ນິຯ ໘ຯ໘໐) ປທຏ຺ຐານໍ, ສໍເວຄປທຏ຺ຐານໍ ວາຯ ຂມນລກ຺ຂຓາ ຂນ຺ຕິ, ອິຏ຺ຐານິຏ຺ຐສຫນຣສາ, ອຘິວາສນປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐານາ, ອວິໂຣຘປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐານາ ວາ, ຍຖາຠູຕທສ຺ສນປທຏ຺ຐານາຯ ອວິສໍວາທນລກ຺ຂຓໍ ສຈ຺ຈໍ, ຍາຖາວວິຠາວນຣສໍ [ຍຖາສຠາວວິຠາວນຣສໍ (ຈຣິຍາຯ ອຏ຺ຐຯ ປກິຓ຺ຓກກຖາຍ)], ສາຘຸຕາປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐານໍ, ໂສຣຈ຺ຈປທຏ຺ຐານໍຯ ໂພຘິສມ຺ຠາເຣສຸ ອຘິຏ຺ຐານລກ຺ຂຓໍ ອຘິຏ຺ຐານໍ, ເຕສໍ ປຏິປກ຺ຂາຠິຠວນຣສໍ, ຕຕ຺ຖ ອຈລຕາປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐານໍ, ໂພຘິສມ຺ຠາຣປທຏ຺ຐານໍຯ ຫິຕາກາຣປ຺ປວຕ຺ຕິລກ຺ຂຓາ ເມຕ຺ຕາ, ຫິຕູປສໍຫາຣຣສາ, ອາຆາຕວິນຍນຣສາ ວາ, ໂສມ຺ມຠາວປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐານາ, ສຕ຺ຕານໍ ມນາປຠາວທສ຺ສນປທຏ຺ຐານາຯ ມຊ຺ຌຕ຺ຕາກາຣປ຺ປວຕ຺ຕິລກ຺ຂຓາ ອຸເປກ຺ຂາ, ສມຠາວທສ຺ສນຣສາ, ປຏິຆານຸນຍວູປສມປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐານາ, ກມ຺ມສ຺ສກຕາປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓປທຏ຺ຐານາຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ກຣຸຓູປາຍ ໂກສລ຺ລປຣິຄ຺ຄຫິຕຕາ ທານາທີນໍ ປຣິຈ຺ຈາຄາທິລກ຺ຂຓສ຺ສ ວິເສສນຠາເວນ ວຕ຺ຕພ຺ພາ, ຍໂຕ ຕານິ ປາຣມີສງ຺ຂ຺ຍໍ ລຠນ຺ຕີຕິຯ

ໂກ ປຈ຺ຈໂຍຕິ ອຠິນີຫາໂຣ ປຈ຺ຈໂຍຯ ໂຍ ຫິ ອຍໍ ‘‘ມນຸສ຺ສຕ຺ຕໍ ລິງ຺ຄສມ຺ປຕ຺ຕີ’’ຕິອາທິ (ພຸຯ ວໍຯ ໒ຯ໕໙) ອຏ຺ຐຘມ຺ມສໂມຘານສມ຺ປາທິໂຕ ‘‘ຕິຓ຺ໂຓ ຕາເຣຍ຺ຍໍ, ມຸຕ຺ໂຕ ໂມເຈຍ຺ຍໍ, ພຸທ຺ໂຘ ໂພເຘຍ຺ຍໍ, ສຸທ຺ໂຘ ໂສເຘຍ຺ຍໍ, ທນ຺ໂຕ ທເມຍ຺ຍໍ, ສນ຺ໂຕ ສເມຍ຺ຍໍ, ອສ຺ສຕ຺ໂຖ ອສ຺ສາເສຍ຺ຍໍ, ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ ປຣິນິພ຺ພາເປຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິອາທິນາ (ຈຣິຍາຯ ອຏ຺ຐຯ ປກິຓ຺ຓກກຖາຍ) ປວຕ຺ໂຕ ອຠິນີຫາໂຣ, ໂສ ອວິເສເສນ ສພ຺ພປາຣມີນໍ ປຈ຺ຈໂຍຯ ຕປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ຫິ ອຸທ຺ຘໍ ປາຣມີນໍ ປວິຈຍຸປຏ຺ຐານສມາທານາຘິຏ຺ຐານນິປ຺ຜຕ຺ຕິໂຍ ມຫາປຸຣິສານໍ ສມ຺ຠວນ຺ຕິຯ

ຍຖາ ຈ ອຠິນີຫາໂຣ, ເອວໍ ມຫາກຣຸຓາ, ອຸປາຍໂກສລ຺ລຎ຺ຈຯ ຕຕ຺ຖ ອຸປາຍໂກສລ຺ລໍ ນາມ ທານາທີນໍ ໂພຘິສມ຺ຠາຣຠາວສ຺ສ ນິມິຕ຺ຕຠູຕາ ປຎ຺ຎາ, ຍາຫິ ກຣຸຓູປາຍໂກສລ຺ລຕາຫິ ມຫາປຸຣິສານໍ ອຕ຺ຕສຸຂນິຣເປກ຺ຂຕາ, ນິຣນ຺ຕຣໍ ປຣຫິຕກຣຓປ຺ປສຸຕຕາ, ສຸທຸກ຺ກເຣຫິປິ ມຫາໂພຘິສຕ຺ຕຈຣິເຕຫິ ວິສາທາຠາໂວ, ປສາທສມ຺ພຸທ຺ຘິທສ຺ສນສວນານຸສ຺ສຣຓາວຕ຺ຖາສຸປິ ສຕ຺ຕານໍ ຫິຕສຸຂປຏິລາຠເຫຕຸຠາໂວ ຈ ສມ຺ປຊ຺ຊຕິຯ ຕຖາ ຫິ ປຎ຺ຎາຍ ພຸທ຺ຘຠາວສິທ຺ຘິ, ກຣຸຓາຍ ພຸທ຺ຘກມ຺ມສິທ຺ຘິຯ ປຎ຺ຎາຍ ສຍໍ ຕຣຕິ, ກຣຸຓາຍ ປເຣ ຕາເຣຕິຯ ປຎ຺ຎາຍ ປຣທຸກ຺ຂໍ ປຣິຊານາຕິ, ກຣຸຓາຍ ປຣທຸກ຺ຂປຏິກາຣໍ ອາຣຠຕິຯ ປຎ຺ຎາຍ ຈ ທຸກ຺ເຂ ນິພ຺ພິນ຺ທຕິ, ກຣຸຓາຍ ທຸກ຺ຂໍ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉຕິຯ ຕຖາ ປຎ຺ຎາຍ ນິພ຺ພານາຠິມຸໂຂ ໂຫຕິ, ກຣຸຓາຍ ຕໍ ນ ປາປຸຓາຕິຯ ຕຖາ ກຣຸຓາຍ ສໍສາຣາຠິມຸໂຂ ໂຫຕິ , ປຎ຺ຎາຍ ຕຕ຺ຣ ນາຠິຣມຕິຯ ປຎ຺ຎາຍ ຈ ສພ຺ພຕ຺ຖ ວິຣຊ຺ຊຕິ, ກຣຸຓານຸຄຕຕ຺ຕາ ນ ຈ ນ ສພ຺ເພສໍ ອນຸຄ຺ຄຫາຍ ປວຕ຺ໂຕ, ກຣຸຓາຍ ສພ຺ເພປິ ອນຸກມ຺ປຕິ, ປຎ຺ຎານຸຄຕຕ຺ຕາ ນ ຈ ນ ສພ຺ພຕ຺ຖ ວິຣຕ຺ຕຈິຕ຺ໂຕຯ ປຎ຺ຎາຍ ຈ ອຫໍກາຣມມໍກາຣາຠາໂວ, ກຣຸຓາຍ ອາລສິຍທີນຕາຠາໂວຯ ຕຖາ ປຎ຺ຎາກຣຸຓາຫິ ຍຖາກ຺ກມໍ ອຕ຺ຕປຣນາຖຕາ, ຘີຣວີຣຠາໂວ, ອນຕ຺ຕນ຺ຕປອປຣນ຺ຕປຕາ, ອຕ຺ຕຫິຕປຣຫິຕນິປ຺ຜຕ຺ຕິ, ນິພ຺ຠຍາຠີສນກຠາໂວ, ຘມ຺ມາຘິປຕິໂລກາຘິປຕິຕາ, ກຕຎ຺ຎຸປຸພ຺ພກາຣິຠາໂວ, ໂມຫຕຓ຺ຫາວິຄໂມ, ວິຊ຺ຊາຈຣຓສິທ຺ຘິ, ພລເວສາຣຊ຺ຊນິປ຺ຜຕ຺ຕີຕິ ສພ຺ພສ຺ສາປິ ປາຣມິຕາຜລສ຺ສ ວິເສເສນ ອຸປາຍຠູໂຕ ປຎ຺ຎາກຣຸຓາ ປາຣມີນໍ ປຈ຺ຈໂຍຯ ອິທຎ຺ຈ ທ຺ວຍໍ ປາຣມີນໍ ວິຍ ປຓິຘານສ຺ສາປິ ປຈ຺ຈໂຍຯ

ຕຖາ ອຸສ຺ສາເຫາມ຺ມງ຺ຄອວຕ຺ຖານຫິຕຈຣິຍາ ຈ ປາຣມີນໍ ປຈ຺ຈໂຍຕິ ເວທິຕພ຺ພາ, ຍາ ພຸທ຺ຘຠາວສ຺ສ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຏ຺ຐານຕາຍ ‘‘ພຸທ຺ຘຠູມິໂຍ’’ຕິ ປວຸຈ຺ຈນ຺ຕິຯ ຍຖາຫ –

‘‘ກຕິ ປນ ຠນ຺ເຕ ພຸທ຺ຘຠູມິໂຍ? ຈຕສ຺ໂສ ໂຂ ສາຣິປຸຕ຺ຕ ພຸທ຺ຘຠູມິໂຍຯ ກຕມາ ຈຕສ຺ໂສ? ອຸສ຺ສາໂຫ ຈ ໂຫຕິ ວີຣິຍໍ, ອຸມ຺ມງ຺ໂຄ ຈ ໂຫຕິ ປຎ຺ຎາຠາວນາ, ອວຕ຺ຖານຎ຺ຈ ໂຫຕິ ອຘິຏ຺ຐານໍ, ເມຕ຺ຕາຠາວນາ ຈ ໂຫຕິ ຫິຕຈຣິຍາຯ ອິມາ ໂຂ ສາຣິປຸຕ຺ຕ ຈຕສ຺ໂສ ພຸທ຺ຘຠູມິໂຍ’’ຕິ (ສຸຯ ນິຯ ອຏ຺ຐຯ ໑ຯຂຄ຺ຄວິສາຓສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍມ຺ປິ)ຯ

ຕຖາ ເນກ຺ຂມ຺ມປວິເວກອໂລຠາໂທສາໂມຫນິສ຺ສຣຓປ຺ປເຠທາ ຉ ອຊ຺ຌາສຍາຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ –

‘‘ເນກ຺ຂມ຺ມຊ຺ຌາສຍາ ຈ ໂພຘິສຕ຺ຕາ ກາເມ ໂທສທສ຺ສາວິໂນ, ປວິເວກ…ເປ… ສງ຺ຄຓິກາຍ, ອໂລຠ…ເປ… ໂລເຠ, ອໂທສ…

ເປ… ໂທເສ, ອໂມໂຫ…ເປ… ໂມເຫ, ນິສຸສຣຕາຊຸຊາສຍາ ຈ ໂພຂີສຕຸຕາ ສພຸພາເວສຸ ໂທສຫສຸສາວິໂນ''ຕິ (ວິສຸທຸຂີ. ອຍຸຖ. ໑໘໔໙ ວາກຸຍຂນຸເສປີ)ฯ

ຕສຸມາ ເອເຕ ໂພຂີສຕຸຕານໍ ໖ ອຊຸຊາສຍາ ທານາທີນໍ ປຈຸຈຍາຕີ ເວທິຕພຸພາฯ ນ ທີ ໂລກາທີສຸ ອາທີນວທສຸສເນນ, ອໂລກາທີອຂີກກາເວນ ຈ ວິນາ ທານາທີປາຣມີໂຍ ສມຸກວນຸຕີฯ ອໂລກາທີນຄຸທີ ອຂີກກາເວນ ປຣິຈຸຈາຄາທີນິນຸນຈິຕຸຕຕາ ອໂລກຊຸຊາສຍາທີຕາຕີฯ ຍຖາ ເຈເຕ, ເອວໍ ທານຊຸຊາສຍຕາທໂຍປີฯ ຍຖາຫ –

''ກຕີ ປນ ກນຸເຕ ໂພຂາຍ ຈຣນຸຕານໍ ໂພຂີສຕຸຕານໍ ອຊຸຊາສຍາ? ທສ ໂຂ ສາຣີປຸຕຸຕ ໂພຂາຍ ຈຣນຸຕານໍ ໂພຂີສຕຸຕານໍ ອຊຸຊາສຍາฯ ກຕເມ ທສ? ທານຊຸຊາສຍາ ສາຣີປຸຕຸຕ ໂພຂີສຕຸຕາ ມຈຸເຈເຣ ໂທສທສຸສາວິໂນ, ສີລ…ເປ… ອຸເປກຸຂຊຸຊາສຍາ ສາຣີປຸຕຸຕ ໂພຂີສຕຸຕາ ສຸຂທຸກຸເຂສຸ ໂທສທສຸສາວິໂນ''ຕິฯ

ເອເຕສຸ ທີ ມຈຸເຈຣອສໍວຣກາມວິຈິກິຈຸຈາໂກສຊຸຊອກຸຂນຸຕິວິສໍວາທອນຂີຍຸຖານພຸຍາປາທ- ສຸຂທຸກຸຂສງຂາເຕສຸ ອາທີນວທສຸສນປຸພຸພງຄມາ ທານາທີນິນຸນຈິຕຸຕຕາສງຂາຕາ ທານຊຸຊາສຍຕາທໂຍ ທານາທີປາຣມີນໍ ນິພຸພຕຸຕິຍາ ກາຣຕາມຸຕີ ฯ ຕຖາ ອປຣິຈຸຈາຄປຣິຈຸຈາຄາທີສຸ ຍຖາກຸກມໍ ອາທີນວານິສໍສປຈຸຈເວກຸຂຕາ ທານາທີປາຣມີນໍ ປຈຸຈໂຍฯ

ຕຕຸຖາຍໍ ປຈຸຈເວກຸຂຕາວິຂີ – ເຂຕຸຕວຕຸຖຸທິຣຄຸຄສຸວຖຸຕໂຄມຫີສທາສີທາສປຸຕຸຕທາຣາທີປຣິຄຸຄຫພຸຍາສຕຸຕຈິຕຸຕານໍ ສຕຸຕານໍ ເຂຕຸຕາທີນໍ ວຕຸຖຸກາມກາເວນ ພຫຸປຕຸຖນີຍກາວໂຕ, ຣາຊໂຈຣາທີສາຂາຣຕາກາວໂຕ, ວິວາທາຂີຍຸຖານໂຕ, ສປຕຸຕກຣຕາໂຕ, ນິສຸສາຣໂຕ, ປຜິລາກປຣິປາລເນສຸ ປຣວິເຫຖນເຫຕຸໂຕ, ວິນາສນິມິຕຸຕຄຸຈ ໂສກາທີອເນກວິຫິຕພຸຍສນາວຫໂຕ, ຕທາສຕຸຕີນິທານຄຸຈ ມຈຸເຈຣມລປຣິຍຸຍຸຖິຕຈິຕຸຕານໍ ອປາຍູປປຕຸຕີສມຸກວໂຕຕິ ເອວໍ ວິວິຂວິປຸລານຕຸຖາວຫາ ເອເຕ ອຕຸຖາ ນາມ, ເຕສໍ ປຣິຈຸຈາໂຄເຍເວໂກ ໂສຕຸຖິກາໂວຕິ ປຣິຈຸຈາເຄ ອປຸປມາໂທ ກຣຕີໂຍฯ

ອປີຈ ''ຍາຈໂກ ຍາຈມາໂນ ອຕຸຕໂນ ຄຸຍຸຫສຸສ ອາຈິກຸຂນໂຕ ມຍຸຫໍ ວິສຸສາສີໂກ''ຕິ ຈ ''ປຫາຍ ຄມນີຍໍ ອຕຸຕໂນ ສນຸຕກໍ ຄເຫຕຸວາ ປຣໂລກໍ ຍາທີຕີ ມຍຸຫໍ ອຸປເທສໂກ''ຕິ ຈ ''ອາທິຕຸເຕ ວິຍ ອຄາເຣ ມຣຕາຄຸຄິນາ ອາທິຕຸເຕ ໂລເກ ຕໂຕ ມຍຸຫໍ ສນຸຕກສຸສ ອປວາຫກສຫາໂຍ''ຕິ ຈ ''ອປວາຫິຕສຸສ ຈສຸສ ນິຊຸຊາຍນິກຸເຂປຍຸຖານກູໂຕ''ຕິ ຈ ''ທານສງຂາເຕ ກລຸຍາຕກມຸມສຸມີ ສຫາຍກາວໂຕ, ສພຸພສມຸປຕຸຕີນໍ ອຄຸຄກູຕາຍ ປຣມທຸລຸລກາຍ ພຸທຸຂກູມິຍາ ສມຸປຕຸຕີເຫຕຸກາວໂຕ ຈ ປຣໂມ ກລຸຍາຕມິຕຸໂຕ''ຕິ ຈ ປຈຸຈເວກຸຂິຕພຸພໍฯ

ຕຖາ ''ອຸລຸອາເຣ ກມຸມນິ ອເນນາຫໍ ສມຸກາວິໂຕ, ຕສຸມາ ສາ ສມຸກາວນາ ອວິຕຖາ ກາຕພຸພາ''ຕິ ຈ ''ເອກນຸຕເກທິຕາຍ ຊີວິຕສຸສ ອຍາຈິເຕນປີ ມຍາ ທາຕພຸພໍ, ປເຄວ ຍາຈິເຕນາ''ຕິ ຈ ''ອຸລຸອາຣຊຸຊາສເຍທີ ຄເວສິຕຸວາປີ ທາຕພຸໂພ, ສຍເມວາຄໂຕ ມມ ປຸຄຸເຄນາ''ຕິ ຈ ''ຍາຈກສຸສ ທານາປເທເສນ ມຍຸຫເມວາຍມນຸຄຸຄໂຫ''ຕິ ຈ ''ອຫໍ ວິຍ ອຍໍ ສພຸໂພປີ ໂລໂກ ມຍາ ອນຸຄຸຄເຫຕພຸໂພ''ຕິ ຈ ''ອສຕິ ຍາຈເກ ກຖໍ ມຍຸຫໍ ທານປາຣມີ ປູເຣຍຸຍາ''ຕິ ຈ ''ຍາຈການເມວຕຸຖາຍ ມຍາ ສພຸໂພ ປຣິຄຸຄເຫຕພຸໂພ''ຕິ ຈ ''ອຍາຈິຕຸວາ ມມ ສນຸຕກໍ ຍາຈກາ ສຍເມວ ກທາ ຄຕຸເຫຍຸຍຸ''ນຸຕິ ຈ ''ກຖມຫໍ ຍາຈການໍ ປີໂຍ ຈສຸສໍ ມນາໂປ''ຕິ ຈ ''ກຖໍ ວາ ເຕ ມຍຸຫໍ ປີຍາ ຈສຸສຸ ມນາປາ''ຕິ ຈ ''ກຖໍ ວາຫໍ ທທມາໂນ, ທຕຸວາປີ ຈ ອຕຸຕມໂນ ອສຸສໍ ປມຸທິໂຕ ປີຕິໂສມນສຸສຊາໂຕ''ຕິ ຈ ''ກຖໍ ວາ ເມ ຍາຈກາ ກເວຍຸຍຸໍ, ອຸລຸອາໂຣ ຈ ທານຊຸຊາສໂຍ''ຕິ ຈ ''ກຖໍ ວາຫມຍາຈິໂຕເຍວ ຍາຈການໍ ຫທຍມຄຸຄາຍ ທເທຍຸຍ''ນຸຕິ ຈ ''ສຕິ ຂເນ ຍາຈເກ ຈ ອປຣິຈຸຈາໂຄ ມຫຕີ ມຍຸຫໍ ວຄຸຈນາ''ຕິ ຈ ''ກຖໍ ວາຫໍ ອຕຸຕໂນ ອງຄານິ ຊີວິຕໍ ວາປີ ຍາຈການໍ ປຣິຈຸຈເຊຍຸຍ''ນຸຕິ ຈ ປຈຸຈເວກຸຂິຕພຸພໍฯ

ອປີຈ ''ອຕຸໂຖ ນາມາຍໍ ນິຣເປກຸຂໍ ທາຍກໍ ອນຸຄຈຸຈຕິ ຍຖາ ຕໍ ນິຣເປກຸຂໍ ເຂປກໍ ກິຍໂກ''ຕິ ອຕຸເຖ ນິຣເປກຸຂຕາຍ ຈິຕຸຕໍ ອຸປຸປາເທຕພຸພໍฯ ຍາຈມາໂນ ປນ ຍທີ ປີຍປຸຄຸຄໂລ ໂຫຕິ, ''ປີໂຍ ມໍ ຍາຈຕີ''ຕິ ໂສມນສຸສໍ ອຸປຸປາເທຕພຸພໍฯ ອຖ ອຸທາສີນປຸຄຸຄໂລ ໂຫຕິ, ''ອຍໍ ມໍ ຍາຈມາໂນ ອທຸຂາ ອິມິນາ ປຣິຈຸຈາເຄນ ມິຕຸໂຕ ໂຫຕີ''ຕິ ໂສມນສຸສໍ ອຸປຸປາເທຕພຸພໍฯ ທທນຸໂຕປີ ທີ ຍາຈການໍ ປີໂຍ ໂຫຕີຕິฯ ອຖ ປນ ເວຣີປຸຄຸຄໂລ ຍາຈຕິ, ''ປຈຸຈຕຸຖິໂກ ມໍ ຍາຈຕິ, ອຍໍ ມໍ ຍາຈມາໂນ ອທຸຂາ ອິມິນາ ປຣິຈຸຈາເຄນ ເວຣີປີ ປີໂຍ ມິຕຸໂຕ ໂຫຕີ''ຕິ ວິເສສໂຕ ໂສມນສຸສໍ ອຸປຸປາເທຕພຸພໍฯ ເອວໍ ປີຍປຸຄຸຄເລ ວິຍ ມຊຸຊຕຸຕເວຣີປຸຄຸຄເລສຸປີ ເມຕຸຕາປຸພຸພງຄມໍ ກຣຸຕໍ ອຸປຍຸຖເປຕຸວາວ ທາຕພຸພໍฯ

ສເຈ ປນສ຺ສ ຈິຣກາລປຣິພາວິຕຕ຺ຕາ ໂລພສ຺ສ ເທຍ຺ຍຘມ຺ມວິສຍາ ໂລພຘມ຺ມາ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ, ເຕນ ໂພຘິສຕ຺ຕປຏິຎ຺ເຎນ ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ ‘‘ນນຸ ຕຍາ ສປ຺ປຸຣິສ ສມ຺ໂພຘາຍ ອພິນີຫາຣໍ ກໂຣນ຺ເຕນ ສພ຺ພສຕ຺ຕານໍ ອຸປກາຣຕ຺ຖາຍ ອຍໍ ກາໂຍ ນິສ຺ສຏ຺ໂຐ, ຕປ຺ປຣິຈ຺ຈາຄມຍຎ຺ຈ ປຸຎ຺ຎໍ, ຕຕ຺ຖ ນາມ ເຕ ພາຫິເຣປິ ວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍ ອພິສງ຺ຄປ຺ປວຕ຺ຕິ ຫຕ຺ຖິສິນານສທິສີ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ຕຍາ ນ ກຕ຺ຖຈິ ສງ຺ໂຄ ອຸປ຺ປາເທຕພ຺ໂພຯ ເສຍ຺ຍຖາປິ ນາມ ມຫໂຕ ເພສຊ຺ຊຣຸກ຺ຂສ຺ສ ຕິຏ຺ຐໂຕ ມູລໍ ມູລຕ຺ຖິກາ ຫຣນ຺ຕິ, ປປ຺ປຏິກໍ, ຕຈໍ, ຂນ຺ຘໍ, ວິຏປໍ, ສາຣໍ, ສາຂໍ, ປລາສໍ, ປຸປ຺ຜໍ, ຜລໍ ຜລຕ຺ຖິກາ ຫຣນ຺ຕິ, ນ ຕສ຺ສ ຣຸກ຺ຂສ຺ສ ‘ມຍ຺ຫໍ ສນ຺ຕກໍ ເອເຕ ຫຣນ຺ຕີ’ຕິ ວິຕກ຺ກສມຸທາຈາໂຣ ໂຫຕິ, ເອວເມວ ສພ຺ພໂລກຫິຕາຍ ອຸສ຺ສຸກ຺ກມາປຊ຺ຊນ຺ເຕນ ມຍາ ມຫາທຸກ຺ເຂ ອກຕຎ຺ຎຸເກ ນິຈ຺ຈາສຸຈິມ຺ຫິ ກາເຍ ປເຣສໍ ອຸປກາຣາຍ ວິນິຍຸຊ຺ຊມາເນ ອຓຸມຕ຺ໂຕປິ ມິຈ຺ຉາວິຕກ຺ໂກ ນ ອຸປ຺ປາເທຕພ຺ໂພ, ໂກ ວາ ເອຕ຺ຖ ວິເສໂສ ອຊ຺ຌຕ຺ຕິກພາຫິເຣສຸ ມຫາພູເຕສຸ ເອກນ຺ຕເພທນວິກິຣຓວິທ຺ຘໍສນຘມ຺ເມສຸ, ເກວລໍ ປນ ສມ຺ໂມຫວິຊມ຺ພິຕເມຕໍ, ຍທິທໍ ‘ເອຕໍ ມມ, ເອໂສຫມສ຺ມິ, ເອໂສ ເມ ອຕ຺ຕາ’ຕິ ອພິນິເວໂສຯ ຕສ຺ມາ ພາຫິເຣສຸ ວິຍ ອຊ຺ຌຕ຺ຕິເກສຸປິ ກຣຈຣຓນຍນາທີສຸ , ມໍສາທີສຸ ຈ ອນເປກ຺ເຂນ ຫຸຕ຺ວາ ‘ຕໍຕທຕ຺ຖິກາ ຫຣນ຺ຕູ’ຕິ ນິສ຺ສຏ຺ຐຈິຕ຺ເຕນ ພວິຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິຯ ເອວໍ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂໂຕ ຈສ຺ສ ໂພຘາຍ ປຫິຕຕ຺ຕສ຺ສ ກາຍຊີວິເຕສຸ ນິຣເປກ຺ຂສ຺ສ ອປ຺ປກສິເຣເນວ ກາຍວຈີມໂນກມ຺ມານິ ສຸວິສຸທ຺ຘານິ ໂຫນ຺ຕິຯ ໂສ ວິສຸທ຺ຘກາຍວຈີມໂນກມ຺ມນ຺ໂຕ ວິສຸທ຺ຘາຊີໂວ ຎາຍປຏິປຕ຺ຕິຍໍ ຐິໂຕ, ອາຍາປາຍຸປາຍໂກສລ຺ລສມນ຺ນາຄເມນ ພິຍ຺ໂຍໂສ ມຕ຺ຕາຍ ເທຍ຺ຍຘມ຺ມປຣິຈ຺ຈາເຄນ, ອພຍທານສທ຺ຘມ຺ມທາເນຫິ ຈ ສພ຺ພສຕ຺ເຕ ອນຸຄ຺ຄຓ຺ຫິຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ ໂຫຕີຕິຯ ອຍໍ ຕາວ ທານປາຣມິຍໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓານໂຍຯ

ສີລປາຣມິຍໍ ປນ ເອວໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕພ຺ພໍ – ອິທຎ຺ຫິ ສີລໍ ນາມ ຄງ຺ໂຄທກາທີຫິ ວິໂສເຘຕຸໍ ອສກ຺ກຸເຓຍ຺ຍສ຺ສ ໂທສມລສ຺ສ ວິກ຺ຂາລນຊລໍ, ຫຣິຈນ຺ທນາທີຫິ ວິເນຕຸໍ ອສກ຺ກຸເຓຍ຺ຍຣາຄາທິປຣິລາຫວິນຍນໍ, ຫາຣມກຸຏກຸຓ຺ຑລາທີຫິ ປຈ຺ຈຸຣຊນາລງ຺ກາເຣຫິ ອສາຘາຣໂຓ ສາຘູນໍ ອລງ຺ກາຣວິເສໂສ, ສພ຺ພທິສາວາຍນ຺ໂຕ ອກິຕ຺ຕິໂມ, ສພ຺ພກາລານຸຣູໂປ ຈ ສຸຣພິຄນ຺ໂຘ, ຂຕ຺ຕິຍມຫາສາລາທີຫິ ເທວຕາຫິ ຈ ວນ຺ທນີຍາທິພາວາວຫນ຺ໂຕ ປຣໂມ ວສີກຣຓມນ຺ໂຕ, ຈາຕຸມຫາຣາຊິກາທິ ເທວໂລກາໂຣຫຓໂສປານປນ຺ຕິ, ຊານາພິຎ຺ຎານໍ ອຘິຄມູປາໂຍ, ນິພ຺ພານມຫານຄຣສ຺ສ ສມ຺ປາປກມຄ຺ໂຄ, ສາວກໂພຘິປຈ຺ເຈກໂພຘິສມ຺ມາສມ຺ໂພຘີນໍ ປຕິຏ຺ຐານພູມິ, ຍໍ ຍໍ ວາ ປນິຈ຺ຉິຕໍ ປຕ຺ຖິຕໍ, ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ສມິຊ຺ຌນູປາຍພາໂວ ຈິນ຺ຕາມຓິກປ຺ປຣຸກ຺ຂາທິເກ ຈ ອຕິເສຕິຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ ພຄວຕາ ‘‘ອິຊ຺ຌຕິ ພິກ຺ຂເວ ສີລວໂຕ ເຈໂຕປຓິຘິ ວິສຸທ຺ຘຕ຺ຕາ’’ຕິ (ອຯ ນິຯ ໘ຯ໓໕)ຯ ອປຣມ຺ປິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ອາກງ຺ເຂຍ຺ຍ ເຈ ພິກ຺ຂເວ ພິກ຺ຂຸ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີນໍ ປິໂຍ ຈ ອສ຺ສໍ ມນາໂປ ຈ ຄຣຸ ຈ ພາວນີໂຍ ຈາຕິ, ສີເລສ຺ເວວສ຺ສ ປຣິປູຣກາຣີ’’ຕິ ອາທິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໖໑), ຕຖາ ‘‘ອວິປ຺ປຏິສາຣຕ຺ຖານິ ໂຂ ອານນ຺ທ ກຸສລານິ ສີລານີ’’ຕິ (ອຯ ນິຯ ໑໐ຯ໑; ໑໑ຯ໑), ‘‘ປຎ຺ຈິເມ ຄຫປຕໂຍ ອານິສໍສາ ສີລວໂຕ ສີລສມ຺ປທາຍາ’’ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໒ຯ໑໕໐; ອຸທາຯ ໗໖; ມຫາວຯ ໑໘໕) ສຸຕ຺ຕານຎ຺ຈ ວເສນ ສີລສ຺ສ ຄຸຓາ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕພ຺ພາ, ຕຖາ ອຄ຺ຄິກ຺ຂນ຺ໂຘປມສຸຕ຺ຕາທີນໍ (ອຯ ນິຯ ໗ຯ໗໒) ວເສນ ສີລວິຣເຫ ອາທີນວາຯ

ປີຕິໂສມນສ຺ສນິມິຕ຺ຕໂຕ, ອຕ຺ຕານຸວາທປຣານຸວາທທຓ຺ຑທຸຄ຺ຄຕິພຍາພາວໂຕ, ວິຎ຺ຎູຫິ ປາສໍສພາວໂຕ, ອວິປ຺ປຏິສາຣເຫຕຸໂຕ, ໂສຕ຺ຖິຏ຺ຐານໂຕ , ອພິຊນສາປເຕຍ຺ຍາທິປເຕຍ຺ຍາຍຸຣູປຏ຺ຐານພນ຺ຘຸມິຕ຺ຕສມ຺ປຕ຺ຕີນໍ ອຘິຏ຺ຐານໂຕ ຈ ສີລໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕພ຺ພໍຯ ສີລວໂຕ ຫິ ອຕ຺ຕໂນ ສີລສມ຺ປທາເຫຕຸ ມຫນ຺ຕໍ ປີຕິໂສມນສ຺ສໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ‘‘ກຕໍ ວຕ ມຍາ ກຸສລໍ, ກຕໍ ກລ຺ຍາຓໍ, ກຕໍ ພີຣຸຕ຺ຕາຓ’’ນ຺ຕິຯ ຕຖາ ສີລວໂຕ ອຕ຺ຕາ ນ ອຸປວທຕິ, ນ ປເຣ ວິຎ຺ຎູ, ທຓ຺ຑທຸຄ຺ຄຕິພຍານໍ ສມ຺ພໂວເຍວ ນຕ຺ຖິ, ‘‘ສີລວາ ປຸຣິສປຸຄ຺ຄໂລ ກລ຺ຍາຓຘມ຺ໂມ’’ຕິ ວິຎ຺ຎູນໍ ປາສໍໂສ ໂຫຕິຯ ຕຖາ ສີລວໂຕ ຍ຺ວາຍໍ ‘‘ກຕໍ ວຕ ມຍາ ປາປໍ, ກຕໍ ລຸທ຺ທໍ, ກຕໍ ກິພ຺ພິສ’’ນ຺ຕິ ທຸສ຺ສີລສ຺ສ ວິປ຺ປຏິສາໂຣ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ໂສ ນ ໂຫຕິຯ ສີລຎ຺ຈ ນາເມຕໍ ອປ຺ປມາທາຘິຏ຺ຐານໂຕ, ໂພຄພ຺ຍສນາທິປຣິຫາຣມຸເຂນ ມຫໂຕ ອຕ຺ຖສ຺ສ ສາຘນໂຕ, ມງ຺ຄລພາວໂຕ ຈ ປຣມໍ ໂສຕ຺ຖິຏ຺ຐານໍ, ນິຫີນຊ຺ຈໂຈປິ ສີລວາ ຂຕ຺ຕິຍມຫາສາລາທີນໍ ປູຊນີໂຍ ໂຫຕີຕິ ກຸລສມ຺ປຕ຺ຕີ ອຕິເສຕິ ສີລສມ຺ປທາ, ‘‘ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎສິ ມຫາຣາຊ, ອິຘ ເຕ ອສ຺ສ ປຸຣິໂສ ທາໂສ ກມ຺ມກາໂຣ’’ຕິ ອາທິ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໑໘໓) ວຈນຎ຺ເຈຕ຺ຖ ສາຘກໍຯ ໂຈຣາທີຫິ ອສາຘາຣຓໂຕ, ປຣໂລການຸຄມນໂຕ, ມຫປ຺ຜລພາວໂຕ, ສມຖາທິຄຸຓາຘິຏ຺ຐານໂຕ ຈ ພາຫິຣຘນໍ ອຕິເສຕິ ສີລໍ, ປຣມສ຺ສ ຈິຕ຺ຕິສ຺ສຣິຍສ຺ສ ອຘິຏ຺ຐານພາວໂຕ ຂຕ຺ຕິຍາທີນໍ ອິສ຺ສຣິຍໍ ອຕິເສຕິ ສີລໍຯ ສີລນິມິຕ຺ຕຎ຺ຫິ ຕໍຕໍສຕ຺ຕນິກາເຍສຸ ສຕ຺ຕານໍ ອິສ຺ສຣິຍໍ ວສ຺ສສຕທີຆປ຺ປມາຓໂຕ ຊີວິຕໂຕ ເອກາຫມ຺ປິ ສີລວໂຕ ຊີວິຕສ຺ສ ວິສິຏ຺ຐຕາວຈນໂຕ, ສຕິ ຈ ຊີວິເຕ ສິກ຺ຂານິກ຺ເຂປສ຺ສ ມຣຓຕາວຈນໂຕ ສີລໍ ຊີວິຕໂຕ ວິສິຏ຺ຐຕຣໍຯ ເວຣິນມ຺ປິ ມນຸຎ຺ຎພາວາວຫນໂຕ, ຊຣາໂຣຄວິປຕ຺ຕີຫິ ອນພິພວນີຍໂຕ ຈ ຣູປສມ຺ປຕ຺ຕີ ອຕິເສຕິ ສີລໍຯ ປາສາທຫມ຺ມິຍາທິຏ຺ຐານວິເສເສ, ຣາຊຍຸວຣາຊເສນາປຕິອາທິຏ຺ຐານວິເສເສ ຈ ອຕິເສຕິ ສີລໍ ສຸຂວິເສສາຘິຏ຺ຐານພາວໂຕ ຯ ສພາວສິນິທ຺ເຘ ສນ຺ຕິພາວຈເຣປິ ພນ຺ຘຸຊເນ ມິຕ຺ຕຊເນ ຈ ອຕິເສຕິ ເອກນ຺ຕຫິຕສມ຺ປາທນໂຕ, ປຣໂລການຸຄມນໂຕ ຈຯ ‘‘ນ ຕໍ ມາຕາ ປີຕາ ກຍິຣາ’’ຕິອາທິ (ຘຯ

ປຯ ໔໓) ວຈນຎ຺ເຈຕ຺ຖ ສາຘກໍຯ ຕຖາ ຫຕ຺ຖິອສ຺ສຣຖາທິເກຫິ, ມນ຺ຕາຄທໂສຕ຺ຖານປ຺ປໂຍເຄຫິ ຈ ທຸຣາຣກ຺ຂໍ ອຕ຺ຕານໍ ອາຣກ຺ຂກາເວນ ສີລເມວ ວິສິຏ຺ຐຕຣໍ ອຕ຺ຕາຘີນໂຕ, ອປຣາຘີນໂຕ, ມຫາວິສຍໂຕ ຈຯ ເຕເນວາຫ “ຘມ຺ໂມ ຫເວ ຣກ຺ຂຕິ ຘມ຺ມຈາຣິ”ນ຺ຕິອາທິ (ຊາຯ ໑ຯ໙ຯ໑໐໒)ຯ ເອວມເນກຄຸຓສມນ຺ນາຄຕໍ ສີລນ຺ຕິ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂນ຺ຕສ຺ສ ອປຣິປຸຓ຺ຓາ ເຈວ ສີລສມ຺ປທາ ປາຣິປູຣິໍ ຄຈ຺ຉຕິ ອປຣິສຸທ຺ຘາ ຈ ປາຣິສຸທ຺ຘິໍຯ

ສເຈ ປນສ຺ສ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ປຣິຈເຍນ ສີລປຏິປກ຺ຂາ ຘມ຺ມາ ໂທສາທໂຍ ອນ຺ຕຣນ຺ຕຣາ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ, ເຕນ ໂພທິສຕ຺ຕປຏິຎ຺ເຎນ ເອວໍ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ “ນນຸ ຕຍາ ສມ຺ໂພທາຍ ປຓິຘານໍ ກຕໍ, ສີລວິກເລນ ຈ ນ ສກ຺ກາ ໂລກິຍາປິ ສມ຺ປຕ຺ຕິໂຍ ປາປຸຓິຕຸໍ, ປເຄວ ໂລກຸຕ຺ຕຣາ, ສພ຺ພສມ຺ປຕ຺ຕີນໍ ປນ ອຄ຺ຄຠູຕາຍ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘິຍາ ອຘິຏ຺ຐານຠູເຕນ ສີເລນ ປຣມຸກ຺ກໍສຄເຕນ ຠວິຕພ຺ພໍຯ ຕສ຺ມາ ‘ກີກີວ ອຓ຺ຑ’ນ຺ຕິອາທິນາ (ວິສຸທ຺ຘິຯ ໑ຯ໑໙; ທີຯ ນິຯ ອຏ຺ຐຯ ໑ຯ໗) ວຸຕ຺ຕນເຍນ ສມ຺ມາ ສີລໍ ປຣິຣກ຺ຂນ຺ເຕນ ສຸຏ຺ຐຸ ຕຍາ ເປສເລນ ຠວິຕພ຺ພໍຯ ອປິ ຈ ຕຍາ ຘມ຺ມເທສນາຍ ຍານຕ຺ຕເຍ ສຕ຺ຕານໍ ອວຕາຣຓປຣິປາຈນານິ ກາຕພ຺ພານິ, ສີລວິກລສ຺ສ ຈ ວຈນໍ ນ ປຈ຺ເຈຕພ຺ພໍ ໂຫຕິ ອສປ຺ປາຍາຫາຣວິຈາຣສ຺ສ ວິຍ ເວຊ຺ຊສ຺ສ ຕິກິຈ຺ຉນໍ, ຕສ຺ມາ ກຖໍ ສທ຺ເຘຍ຺ໂຍ ຫຸຕ຺ວາ ສຕ຺ຕານໍ ອວຕາຣຓປຣິປາຈນານິ ກເຣຍ຺ຍ”ນ຺ຕິ ສຠາວປຣິສຸທ຺ຘສີເລນ ຠວິຕພ຺ພໍຯ ກິຎ຺ຈ “ຌານາທິຄຸຓວິເສສໂຍເຄນ ເມ ສຕ຺ຕານໍ ອຸປກາຣກຣຓສມຕ຺ຖຕາ , ປຎ຺ຎາປາຣມີອາທິປຣິປູຣຓຎ຺ຈ, ຌານາທໂຍ ຈ ຄຸຓາ ສີລປາຣິສຸທ຺ຘິໍ ວິນາ ນ ສມ຺ຠວນ຺ຕີ”ຕິ ສມ຺ມເທວ ສີລໍ ປຣິໂສເຘຕພ຺ພໍຯ

ຕຖາ “ສມ຺ພາໂຘ ຆຣາວາໂສ ຣໂຊປໂຖ”ຕິອາທິນາ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໑໙໑; ມຯ ນິຯ ໑ຯ໒໙໑; ສໍຯ ນິຯ ໒ຯ໑໕໔; ມຯ ນິຯ ໒ຯ໑໐) ຆຣາວາເສ “ອຏ຺ຐິກງ຺ກລູປມາ ກາມາ”ຕິອາທິນາ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໒໓໔; ປາຈິຯ ໔໑໗; ມຫານິຯ ໓, ໖;), “ມາຕາປິ ປຸຕ຺ເຕນ ວິວທຕີ”ຕິອາທິນາ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໑໖໘, ໑໗໘) ຈ ກາເມສຸ “ເສຍ຺ຍຖາປິ ປຸຣິໂສ ອິຓໍ ອາທາຍ ກມ຺ມນ຺ເຕ ປໂຍເຊຍ຺ຍາ”ຕິອາທິນາ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໒໑໘) ກາມຈ຺ຉນ຺ທາທີສຸ ອາທີນວທສ຺ສນປຸພ຺ພງ຺ຄມາ ວຸຕ຺ຕວິປຣິຍາເຍນ “ອພ຺ໂຠກາໂສ ປພ຺ພຊ຺ຊາ”ຕິອາທິນາ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໑ຯ໙໑; ສໍຯ ນິຯ ໑ຯ໑໕໔) ປພ຺ພຊ຺ຊາທີສຸ ອານິສໍສປຏິສງ຺ຂາວເສນ ເນກ຺ຂມ຺ມປາຣມີຍໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາ ເວທິຕພ຺ພາຯ ອຍເມຕ຺ຖ ສງ຺ເຂໂປ, ວິຕ຺ຖາໂຣ ປນ ທຸກ຺ຂກ຺ຂນ຺ຘ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໑໖໓) ວິມໍສສຸຕ຺ຕາທິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໔໘໗) ວເສນ ທຸກ຺ຂກ຺ຂນ຺ຘອາສີວິໂສປມສຸຕ຺ຕາທິວເສນ (ຈຣິຍາຯ ອຏ຺ຐຯ ປກິຓ຺ຓກກຖາຍໍ) ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ຕຖາ “ປຎ຺ຎາຍ ວິນາ ທານາທໂຍ ຘມ຺ມາ ນ ວິສຸຊ຺ຌນ຺ຕິ, ຍຖາສກໍ ພ຺ຍາປາຣສມຕ຺ຖາ ຈ ນ ໂຫນ຺ຕີ”ຕິ ປຎ຺ຎາຄຸຓາ ມນສິ ກາຕພ຺ພາຯ ຍເຖວ ຫິ ຊີວິເຕນ ວິນາ ສຣີຣຍນ຺ຕໍ ນ ໂສຠຕິ, ນ ຈ ອຕ຺ຕໂນ ກິຣິຍາສຸ ປຏິປຕ຺ຕິສມຕ຺ຖໍ ໂຫຕິ, ຍຖາ ຈ ຈກ຺ຂາທີນິ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ວິຎ຺ຎາເຓນ ວິນາ ຍຖາສກໍ ວິສເຍສຸ ກິຈ຺ຈໍ ກາຕຸໍ ນປ຺ປໂຫນ຺ຕີ, ເອວໍ ສທ຺ຘາທີນິ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ປຎ຺ຎາຍ ວິນາ ສກິຈ຺ຈປຏິປຕ຺ຕິຍໍ ອສມຕ຺ຖານີຕິ ປຣິຈ຺ຈາຄາທິປຏິປຕ຺ຕິຍໍ ປຎ຺ຎາ ປຘານກາຣຓໍຯ ອຸມ຺ມີລິຕປຎ຺ຎາຈກ຺ຂຸກາ ຫິ ມຫາສຕ຺ຕາ ອຕ຺ຕໂນ ອງ຺ຄປຈ຺ຈງ຺ຄານິປິ ທຕ຺ວາ ອນຕ຺ຕຸກ຺ກໍສກາ, ອປ຺ປວມ຺ຠກາ ຈ ໂຫນ຺ຕີ, ເຠສຊ຺ຊຣຸກ຺ຂາ ວິຍ ວິກປ຺ປຣຫິຕາ ກາລຕ຺ຕເຍປິ ໂສມນສ຺ສຊາຕາຯ ປຎ຺ຎາວເສນ ອຸປາຍໂກສລ຺ລໂຍຄໂຕ ປຣິຈ຺ຈາໂຄ ປຣຫິຕປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ທານປາຣມີຠາວໍ ອຸເປຕິຯ ອຕ຺ຕຕ຺ຖຎ຺ຫິ ທານໍ ວຸຑ຺ຒິສທິສໍ ໂຫຕິຯ

ຕຖາ ປຎ຺ຎາຍ ອຠາເວນ ຕຓ຺ຫາທິສໍກິເລສາວິໂຍຄໂຕ ສີລສ຺ສ ວິສຸທ຺ຘິເຍວ ນ ສມ຺ຠວຕິ, ກຸໂຕ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຄຸຓາທິຏ຺ຐານຠາໂວຯ ປຎ຺ຎວາ ເອວ ຈ ຆຣາວາເສ ກາມຄຸເຓສຸ ສໍສາເຣ ຈ ອາທີນວໍ, ປພ຺ພຊ຺ຊາຍ ຌານສມາປຕ຺ຕີຍໍ ນິພ຺ພາເນ ຈ ອານິສໍສໍ ສຸຏ຺ຐຸ ສລ຺ລກ຺ເຂນ຺ໂຕ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ຌານສມາປຕ຺ຕິໂຍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕ຺ວາ ນິພ຺ພານນິນ຺ໂນ, ປເຣ ຈ ຕຕ຺ຖ ປຕິຏ຺ຐາເປຕີຕິຯ

ວິຣິຍຎ຺ຈ ປຎ຺ຎາຣຫິຕໍ ຍທິຈ຺ຉິຕມຕ຺ຖໍ ນ ສາເຘຕິ ທຸຣາຣມ຺ຠຠາວໂຕຯ ວຣເມວ ຫິ ອນາຣມ຺ໂຠ ທຸຣາຣມ຺ໂຠໂຕ, ປຎ຺ຎາສຫິເຕນ ປນ ວິຣິເຍນ ນ ກິຎ຺ຈິ ທຸຣຠິສມ຺ຠໍ ອຸປາຍປຏິປຕ຺ຕິໂຕຯ ຕຖາ ປຎ຺ຎວາ ເອວ ປຣາປກາຣາທິອຘິວາສກຊາຕິໂຍ ໂຫຕິ, ນ ທຸປ຺ປຎ຺ໂຎຯ ປຎ຺ຎາວິຣຫິຕສ຺ສ ຈ ປເຣຫິ ອຸປນີຕາ ອປກາຣາ ຂນ຺ຕິຍາ ປຏິປກ຺ຂເມວ ອນຸພ຺ຣູເຫນ຺ຕິ, ປຎ຺ຎວໂຕ ປນ ເຕ ຂນ຺ຕິສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ປຣິພ຺ຣູຫນວເສນ ອສ຺ສາ ຖິຣຠາວາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕິຯ ປຎ຺ຎວາ ເອວ ຕີຓິ ສຈ຺ຈານິ ເຕສໍ ກາຣຓານິ ປຏິປກ຺ເຂ ຈ ຍຖາຠູຕໍ ຊານິຕ຺ວາ ປເຣສໍ ອວິສໍວາທໂກ ໂຫຕິຯ ຕຖາ ປຎ຺ຎາພເລນ ອຕ຺ຕານໍ ອຸປຕ຺ຖມ຺ເຠຕ຺ວາ ຘິຕິສມ຺ປທາຍ ສພ຺ພປາຣມີສຸ ອຈລສມາທານາຘິຏ຺ຐາໂນ ໂຫຕິ, ປຎ຺ຎວາ ເອວ ຈ ປີຍມຊ຺ຌຕ຺ຕເວຣີວິຠາຄໍ ອກຕ຺ວາ ສພ຺ພຕ຺ຖ ຫິຕູປສໍຫາຣກຸສໂລ ໂຫຕິຯ ຕຖາ ປຎ຺ຎາວເສນ ລາຠາທິໂລກຘມ຺ມສນ຺ນິປາເຕ ນິພ຺ພິກາຣຕາຍ ມຊ຺ຌຕ຺ໂຕ ໂຫຕິຯ ເອວໍ ສພ຺ພາສໍ ປາຣມີນໍ ປຎ຺ຎາວ ປາຣິ

ສຸທ຺ຘິເຫຕູຕິ ປຎ຺ຎາຄຸຓາ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕພ຺ພາຯ

ອປີຈ ປຎ຺ຎາຍ ວິນາ ນ ທສ຺ສນສມ຺ປຕ຺ຕິ, ອນ຺ຕເຣນ ຈ ທິຏ຺ຐິສມ຺ປທໍ ນ ສີລສມ຺ປທາ, ສີລທິຏ຺ຐິສມ຺ປທາຣຫິຕສ຺ສ ນ ສມາທິສມ຺ປທາ, ອສມາຫິເຕນ ຈ ນ ສກ຺ກາ ອຕ຺ຕຫິຕມຕ຺ຕມ຺ປິ ສາເຘຕຸໍ, ປເຄວ ອຸກ຺ກໍສຄຕໍ ປຣຫິຕນ຺ຕິ ປຣຫິຕາຍ ປຏິປນ຺ເນນ "ນນຸ ຕຍາ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ປຎ຺ຎາປາຣິສຸທ຺ຘິຍໍ ອາໂຍໂຄ ກຣຓີໂຍ"ຕິ ໂພຘິສຕ຺ເຕນ ອຕ຺ຕາ ໂອວທິຕພ຺ໂພຯ ປຎ຺ຎານຸຠາເວນ ຫິ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຈຕຸຣຘິຏ຺ຐານາຘິຏ຺ຐິໂຕ ຈຕູຫິ ສງ຺ຄຫວຕ຺ຖູຫິ (ທີຯ ນິຯ ໓ຯ໒໑໐, ໓໑໓; ອຯ ນິຯ ໑໐ຯ໓໒) ໂລກໍ ອນຸຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ໂຕ ສຕ຺ເຕ ນິຍ຺ຍານິກມຄ຺ເຄ ໂອຕາເຣຕິ, ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ຈ ເນສໍ ປຣິປາເຈຕິຯ ຕຖາ ປຎ຺ຎາພເລນ ຂນ຺ຘາຍຕນາທີສຸ ປວິຈຍພຫຸໂລ ປວຕ຺ຕິນິວຕ຺ຕິໂຍ ຍາຖາວໂຕ ປຣິຊານນ຺ໂຕ ທານາທໂຍ ຄຸເຓ ວິເສສນິພ຺ເພຘຠາຄິຍຠາວໍ ນຍນ຺ໂຕ ໂພຘິສຕ຺ຕສິກ຺ຂາຍ ປຣິປູຣກາຣີ ໂຫຕີຕິ ເອວມາທີນາ ອເນກາກາຣໂວກາເຣ ປຎ຺ຎາຄຸເຓ ວວຕ຺ຖເປຕ຺ວາ ປຎ຺ຎາປາຣມີ ອນຸພ຺ຣູເຫຕພ຺ພາຯ

ຕຖາ ທິສ຺ສມານປາຣານິປິ ໂລກິຍານິ ກມ຺ມານິ ນິຫີນວີຣິເຍນ ປາປຸຓິຕຸໍ ອສກ຺ກຸເຓຍ຺ຍານິ, ອຄຓິຕເຂເທນ ປນ ອາຣທ຺ຘວີຣິເຍນ ທຸຣຘິຄມໍ ນາມ ນຕ຺ຖິຯ ນິຫີນວີຣິໂຍ ຫິ "ສໍສາຣມໂຫຆໂຕ ສພ຺ພສຕ຺ເຕ ສນ຺ຕາເຣສ຺ສາມີ"ຕິ ອາຣຠິຕຸເມວ ນ ສກ຺ໂກຕິຯ ມຊ຺ຊິໂມ ອາຣຠິຕ຺ວາ ອນ຺ຕຣາໂວສານມາປຊ຺ຊຕິຯ ອຸກ຺ກຏ຺ຐວີຣິໂຍ ປນ ອຕ຺ຕສຸຂນິຣເປກ຺ໂຂ ອາຣມ຺ຠປາຣໍ ອຘິຄຈ຺ຉຕີຕິ ວີຣິຍສມ຺ປຕ຺ຕິ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕພ຺ພາຯ ອປີຈ "ຍສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນເຍວ ສໍສາຣປງ຺ກໂຕ ສມຸທ຺ຘຣຓຕ຺ຖມາຣມ຺ໂຠ, ຕສ຺ສາປີ ວີຣິຍສ຺ສ ສິຖິລຠາເວນ ມໂນຣຖານໍ ມຕ຺ຖກປ຺ປຕ຺ຕິ ນ ສກ຺ກາ ສມ຺ຠາເວຕຸໍ, ປເຄວ ສເທວກສ຺ສ ໂລກສ຺ສ ສມຸທ຺ຘຣຓຕ຺ຖໍ ກຕາຠິນີຫາເຣນາ"ຕິ ຈ "ຣາຄາທີນໍ ໂທສຄຓານໍ ມຕ຺ຕມຫາຄຊານໍ ວິຍ ທຸນ຺ນິວາຣຍຠາວໂຕ, ຕນ຺ນິທານານຎ຺ຈ ກມ຺ມສມາທານານໍ ອຸກ຺ຂິຕ຺ຕາສິກວຘກສທິສຠາວໂຕ, ຕນ຺ນິມິຕ຺ຕານຎ຺ຈ ທຸຄ຺ຄຕີນໍ ສພ຺ພທາ ວິວຏມຸຂຠາວໂຕ, ຕຕ຺ຖ ນິໂຍຊການຎ຺ຈ ປາປມິຕ຺ຕານໍ ສທາ ສນ຺ນິຫິຕຠາວໂຕ, ຕໂທວາທກາຣິຕາຍ ຈ ພາລສ຺ສ ປຸຖຸຊ຺ຊນຠາວສ຺ສ ສຕິ ສມ຺ຠເວ ຍຸຕ຺ຕໍ ສຍເມວ ສໍສາຣທຸກ຺ຂໂຕ ນິສ຺ສຣິຕຸ"ນ຺ຕິ ຈ "ມິຈ຺ຉາວິຕກ຺ກາ ວີຣິຍານຸຠາເວນ ທູຣີ ຠວນ຺ຕີ"ຕິ ຈ "ຍທິ ປນ ສມ຺ໂພຘິ ອຕ຺ຕາຘີເນນ ວີຣິເຍນ ສກ຺ກາ ສມຘິຄນ຺ຕຸໍ , ກິເມຕ຺ຖ ທຸກ຺ກຣ"ນ຺ຕິ ຈ ເອວມາທີນາ ນເຍນ ວີຣິຍສ຺ສ ຄຸຓາປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕພ຺ພາຯ

ຕຖາ "ຂນ຺ຕິ ນາມາຍໍ ນິຣວເສສຄຸຓປຏິປກ຺ຂສ຺ສ ໂກຘສ຺ສ ວິຘມນໂຕ ຄຸຓສມ຺ປາທເນ ສາຘູນມປ຺ປຏິຫຕມາຍຸຘໍ, ປຣາຠິຠວເນ ສມຕ຺ຖານໍ ອລງ຺ກາໂຣ, ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ພລສມ຺ປທາ, ໂກຘຄ຺ຄິວິນຍນີ ອຸທກຘາຣາ, ກລ຺ຍາຓສ຺ສ ກິຕ຺ຕິສທ຺ທສ຺ສ ສຎ຺ຊາຕິເທໂສ, ປາປປຸຄ຺ຄລານໍ ວຈີວິສວູປສມກໂຣ ມນ຺ຕາຄໂທ, ສໍວເຣ ຐິຕານໍ ປຣມາ ຘີຣປກຕິ, ຄມ຺ຠີຣາສຍຕາຍ ສາຄໂຣ, ໂທສມຫາສາຄຣສ຺ສ ເວລາ, ອປາຍທ຺ວາຣສ຺ສ ປິຘານກວາຏໍ, ເທວພ຺ຣຫ຺ມໂລການໍ ອາໂຣຫຓໂສປານໍ, ສພ຺ພຄຸຓານໍ ອຘິວາສນຠູມິ, ອຸຕ຺ຕມາ ກາຍວຈີມໂນວິສຸທ຺ຘີ"ຕິ ມນສິ ກາຕພ຺ພໍຯ ອປີ ຈ "ເອເຕ ສຕ຺ຕາ ຂນ຺ຕິສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອຠາວໂຕ ອິຘ ເຈວ ຕປນ຺ຕິ, ປຣໂລເກ ຈ ຕປນີຍຘມ຺ມານຸໂຍຄໂຕ"ຕິ ຈ "ຍທິປິ ປຣາປກາຣນິມິຕ຺ຕໍ ທຸກ຺ຂໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຕສ຺ສ ປນ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ເຂຕ຺ຕຠູໂຕ ອຕ຺ຕຠາໂວ, ພີຊຠູຕຎ຺ຈ ກມ຺ມໍ ມຍາວ ອຠິສງ຺ຂຕ"ນ຺ຕິ ຈ "ຕສ຺ສ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ອານຓ຺ຍກາຣຓເມຕ"ນ຺ຕິ ຈ "ອປກາຣເກ ອສຕິ ກຖໍ ມຍ຺ຫໍ ຂນ຺ຕິສມ຺ປທາ ສມ຺ຠວຕີ"ຕິ ຈ "ຍທິປາຍໍ ເອຕຣຫິ ອປກາຣໂກ, ອຍໍ ນາມ ປຸພ຺ເພ ອເນນ ມຍ຺ຫໍ ອຸປກາໂຣ ກໂຕ"ຕິ ຈ "ອປກາໂຣ ເອວ ວາ ຂນ຺ຕິນິມິຕ຺ຕຕາຍ ອຸປກາໂຣ"ຕິ ຈ "ສພ຺ເພປີເມ ສຕ຺ຕາ ມຍ຺ຫໍ ປຸຕ຺ຕສທິສາ, ປຸຕ຺ຕກຕາປຣາເຘສຸ ຈ ໂກ ກຸຊ຺ຊິສ຺ສຕີ"ຕິ ຈ "ເຍນ ໂກຘຠູຕາເວເສນ ອຍໍ ມຍ຺ຫໍ ອປຣຊ຺ຊຕິ, ໂສ ໂກຘຠູຕາເວໂສ ມຍາ ວິເນຕພ຺ໂພ"ຕິ ຈ "ເຍນ ອປກາເຣນ ອິທໍ ມຍ຺ຫໍ ທຸກ຺ຂໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ, ຕສ຺ສ ອຫມ຺ປິ ນິມິຕ຺ຕ"ນ຺ຕິ ຈ "ເຍຫິ ຘມ຺ເມຫິ ອປຣາໂຘ ກໂຕ, ຍຕ຺ຖ ຈ ກໂຕ, ສພ຺ເພປີ ເຕ ຕສ຺ມີເຍວ ຂເຓ ນິຣຸທ຺ຘາ, ກສ຺ສິທານິ ເກນ ໂກໂຘ ກາຕພ຺ໂພ"ຕິ ຈ "ອນຕ຺ຕຕາຍ ສພ຺ພຘມ຺ມານໍ ໂກ ກສ຺ສ ອປຣຊ຺ຊຕີ"ຕິ ຈ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂນ຺ເຕນ ຂນ຺ຕິສມ຺ປທາ ພ຺ຣູເຫຕພ຺ພາຯ

ຍທິ ປນສ຺ສ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ປຣິຈເຍນ ປຣາປກາຣນິມິຕ຺ຕໂກ ໂກໂຘ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິຍາທາຍ ຕິຏ຺ເຐຍ຺ຍ, ອິຕິ ປຏິສຎ຺ຈິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ "ຂນ຺ຕິ ນາເມສາ ປຣາປກາຣສ຺ສ ປຏິປກ຺ຂປຏິປຕ຺ຕີນໍ ປຈ຺ຈຸປກາຣກາຣຓ"ນ຺ຕິ ຈ "ອປກາໂຣ ຈ ມຍ຺ຫໍ ທຸກ຺ຂຸປ຺ປາທເນນ ທຸກ຺ຂຸປນິສາຍ ສທ຺ຘາຍ, ສພ຺ພໂລເກ ອນຠິຣຕິສຎ຺ຎາຍ ຈ ປຈ຺ຈໂຍ"ຕິ ຈ ‘ອິນ຺ທ຺ຣິຍປກຕິເຣສາ, ຍທິທໍ ອິຏ຺ຐານິຏ຺ຐວິສຍສມາໂຍໂຄ, ຕຕ຺ຖ ອນິຏ຺ຐວິສຍສມາໂຍໂຄ ມຍ຺ຫໍ ນ ສີຍາຕິ ຕໍ ກຸເຕຕ຺ຖ ລພ຺ຠາ"ຕິ ຈ ‘ໂກຘວສິໂກ ສຕ຺ໂຕ ໂກເຘນ ອຸມ຺ມຕ຺ໂຕ ວິກ຺ຂິຕ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ, ຕຕ຺ຖ ກິໍ ປຈ຺ຈປກາເຣນາ"ຕິ ຈ "ສພ຺ເພ ປີເມ ສຕ຺ຕາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຘນ ໂອຣສປຸຕ຺ຕາ ວິຍ ປຣິປາລິຕາ, ຕສ຺ມາ ນ ຕຕ຺ຖ ມຍາ ຈິຕ຺ຕໂກໂປປີ ກາຕພ຺ໂພ"ຕິ ຈ "ອປຣາເຘ ຈ ສຕິ ຄຸເຓ ຄຸຓວຕິ ມຍາ ນ ໂກໂປ ກາຕພ຺ໂພ"ຕິ ຈ "ອສຕິ ຄຸເຓ ວິເສເສນ ກຣຸຓາຍິຕພ຺ໂພ"ຕິ ຈ ‘ໂກເປນ ຈ ມຍ຺ຫໍ ຄຸຓຍສາ ນິຫີຍນ຺ຕີ"ຕິ ຈ "ກຸຊ຺ຊເນນ ມຍ຺ຫໍ ທຸພ຺ພຓ຺ຓທຸກ຺ຂເສຍ຺ຍາທໂຍ ສປຕ຺ຕກນ຺ຕາ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕີ"ຕິ ຈ ‘ໂກໂຘ ຈ ນາມາຍໍ ສພ຺ພາຫິຕກາຣໂກ ສພ຺ພຫິຕວິນາສໂກ ພລວາ ປຈ຺ຈຕ຺ຖິໂກ"ຕິ ຈ "ສຕິ ຈ ຂນ຺ຕິຍາ

ນ ໂກຈິ ປຈ຺ຈຕ຺ຖິໂກ’’ຕິ ຈ ‘‘ອປຣາຘເກນ ອປຣາຘນິມິຕ຺ຕໍ ຍໍ ອາຍຕິ ລທ຺ຘພ຺ພໍ ທຸກ຺ຂໍ, ສຕິ ຈ ຂນ຺ຕິຍາ ມຍ຺ຫໍ ຕທຠາໂວ’’ຕິ ຈ ‘‘ຈິນ຺ຕເນນ ກຸຊ຺ຊນ຺ເຕນ ຈ ມຍາ ປຈ຺ຈຕ຺ຖິໂກເຍວ ອນຸວຕ຺ຕິໂຕ ໂຫຕີ’’ຕິ ຈ ‘‘ໂກເຘ ຈ ມຍາ ຂນ຺ຕິຍາ ອຠິຠູເຕ ຕສ຺ສ ທາສຠູໂຕ ປຈ຺ຈຕ຺ຖິໂກ ສມ຺ມເທວ ອຠິຠູໂຕ ໂຫຕີ’’ຕິ ຈ ‘‘ໂກຘນິມິຕ຺ຕໍ ຂນ຺ຕິຄຸຓປຣິຈ຺ຈາໂຄ ມຍ຺ຫໍ ນ ຍຸຕ຺ໂຕ’’ຕິ ຈ ‘‘ສຕິ ຈ ໂກເຘ ຄຸຓວິໂຣຘິນີ (ຄຸຓວິໂຣຘປຈ຺ຈນີກສ຺ເມ ຈຣິຍາ. ອຏ຺ຐ. ປກິຓ຺ຓກກຖາຍໍ) ກີ ເມ ສີລາທິຘມ຺ມາ ປາຣິປູຣີ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍຸໍ, ອສຕິ ຈ ເຕສຸ ກຖາຫໍ ສຕ຺ຕານໍ ອຸປກາຣພຫຸໂລ ປຏິຎ຺ຎານຸຣູປໍ ອຸຕ຺ຕມໍ ສມ຺ປຕ຺ຕິ ປາປຸຓິສ຺ສາມີ’’ຕິ ຈ ‘‘ຂນ຺ຕິຍາ ຈ ສຕິ ພຫິທ຺ຘາ ວິກ຺ເຂປາຠາວໂຕ ສມາຫິຕສ຺ສ ສພ຺ເພ ສງ຺ຂາຣາ ອນິຈ຺ຈໂຕ ທຸກ຺ຂໂຕ ສພ຺ເພ ຘມ຺ມາ ອນຕ຺ຕໂຕ ນິພ຺ພານຍ຺ຈ ອສງ຺ຂຕາມຕສນ຺ຕປຓີຕາທິຠາວໂຕ ນິຊ຺ຊາຍໍ ຂມນ຺ຕິ ‘ພຸທ຺ຘຘມ຺ມາ ຈ ອຈິນ຺ເຕຍ຺ຍາປຣິເມຍ຺ຍປຠາວາ’ຕິ’’, ຕໂຕ ຈ ‘‘ອນຸໂລມິຍໍ ຂນ຺ຕິຍໍ ຄິໂຕ ‘ເກວລາ ອິເມ ຈ ອຕ຺ຕຕ຺ຕນິຍຠາວຣຫິຕາ ຘມ຺ມມຕ຺ຕາ ຍຖາສກໍ ປຈ຺ຈເຍຫິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ວຍນ຺ຕິ, ນ ກຸໂຕຈິ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ນ ກຸຫິຍ຺ຈິ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ນ ຈ ກຕ຺ຖຈິ ປຕິຏ຺ຐິຕາ, ນ ເຈຕ຺ຖ ໂກຈິ ກສ຺ສຈິ ພ຺ຍາປາໂຣ’ຕິ ອຫໍກາຣມມໍກາຣານຘິຏ຺ຐານຕາ ນິຊ຺ຊາຍໍ ຂມຕິ, ເຍນ ໂພຘິສຕ຺ໂຕ ໂພຘິຍາ ນິຍໂຕ ອນາວຕ຺ຕິຘມ຺ໂມ ໂຫຕີ’’ຕິ ເອວມາທິນາ ຂນ຺ຕິປາຣມິຍໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາ ເວທິຕພ຺ພາ.

ຕຖາ ‘‘ສຈ຺ເຈນ ວິນາ ສີລາທີນໍ ອສມ຺ຠວໂຕ, ປຏິຎ຺ຎານຸຣູປໍ ປຏິປຕ຺ຕິຍາ ອຠາວໂຕ ຈ ສຈ຺ຈຘມ຺ມາຕິກ຺ກເມ ຈ ສພ຺ພປາປຘມ຺ມານໍ ສໂມສຣຓໂຕ, ອສຈ຺ຈສນ຺ຘສ຺ສ ອປ຺ປຈ຺ຈຍິກຠາວໂຕ, ອາຍຕິຍ຺ຈ ອນາເທຍ຺ຍວຈນຕາວຫນໂຕ, ສມ຺ປນ຺ນສຈ຺ຈສ຺ສ ຈ ສພ຺ພຄຸຓາຘິຏ຺ຐານຠາວໂຕ, ສຈ຺ຈາຘິຏ຺ຐາເນນ ສພ຺ພໂພຘິສມ຺ຠາຣານໍ ປາຣິສຸທ຺ຘິປາຣິປູຣີສມນຸວາຍໂຕ, ສຠາວຘມ຺ມາວິສໍວາທເນນ ສພ຺ພໂພຘິສມ຺ຠາຣກິຈ຺ຈກຣຓໂຕ, ໂພຘິສຕ຺ຕປຏິປຕ຺ຕິຍາ ຈ ປຣິນິປ຺ຜຕ຺ຕິໂຕ’’ຕິອາທິນາ ສຈ຺ຈປາຣມິຍາ ສມ຺ປຕ຺ຕິໂຍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕພ຺ພາ.

ຕຖາ ‘‘ທານາທີສຸ ທລ຺ຫສມາທານໍ, ຕມ຺ປຏິປກ຺ຂສນ຺ນິປາເຕ ຈ ເນສໍ ອຈລາວຕ຺ຖານໍ, ຕຕ຺ຖ ຈ ຖິຣຠາວໍ ວິນາ ນ ທານາທິສມ຺ຠາຣາ ສມ຺ໂພຘິນິມິຕ຺ຕາ ສມ຺ຠວນ຺ຕີ’’ຕິອາທິນາ ອຘິຏ຺ຐາເນ ຄຸຓາ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕພ຺ພາ.

ຕຖາ ‘‘ອຕ຺ຕຫິຕມຕ຺ເຕ ອວຕິຏ຺ຐນ຺ເຕນາປິ ສຕ຺ເຕສຸ ຫິຕຈິຕ຺ຕຕໍ ວິນາ ນ ສກ຺ກາ ອິຘໂລກປຣໂລກສມ຺ປຕ຺ຕິໂຍ ປາປຸຓິຕຸໍ, ປເຄວ ສພ຺ພສຕ຺ເຕ ນິພ຺ພານສມ຺ປຕ຺ຕິຍໍ ປຕິຏ຺ຐາເປຕຸກາເມນາ’’ຕິ ຈ ‘‘ປຈ຺ຉາ ສພ຺ພສຕ຺ຕານໍ ໂລກຸຕ຺ຕຣສມ຺ປຕ຺ຕິ ອາກງ຺ຂນ຺ເຕນ ອິທານິ ໂລກິຍສມ຺ປຕ຺ຕິ ອາກງ຺ຂາ ຍຸຕ຺ຕຣູປາ’’ຕິ ຈ ‘‘ອິທານິ ອາສຍມຕ຺ເຕນ ປເຣສໍ ຫິຕສຸຂູປສໍຫາຣໍ ກາຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ກທາ ປໂຍເຄນ ຕໍ ສາເຘສ຺ສາມີ’’ຕິ ຈ ‘‘ອິທານິ ມຍາ ຫິຕສຸຂູປສໍຫາເຣນ ສໍວທ຺ຘິຕາ ປຈ຺ຉາ ຘມ຺ມສໍວິຠາຄສຫາຍາ ມຍ຺ຫໍ ຠວິສ຺ສນ຺ຕີ’’ຕິ ຈ ‘‘ເອເຕຫິ ວິນາ ນ ມຍ຺ຫໍ ໂພຘິສມ຺ຠາຣາ ສມ຺ຠວນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ສພ຺ພພຸທ຺ຘຄຸຓວິຠູຕິນິປ຺ຜຕ຺ຕິກາຣຓຕ຺ຕາ ມຍ຺ຫໍ ເອເຕ ປຣມໍ ປຸຍ຺ຍກ຺ເຂຕ຺ຕໍ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ກຸສລາຍຕນໍ ອຸຕ຺ຕມໍ ຄາຣວຏ຺ຐານ’’ນ຺ຕິ ຈ ‘‘ສວິເສສໍ ສຕ຺ເຕສຸ ສພ຺ເພສຸ ຫິຕຊ຺ຊາສຍຕາ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐເປຕພ຺ພາ, ກິຍ຺ຈ ກຣຸຓາຘິຏ຺ຐານໂຕປິ ສພ຺ພສຕ຺ເຕສຸ ເມຕ຺ຕາ ອນຸພ຺ຣູເຫຕພ຺ພາ. ວິມຣິຍາທີກເຕນ ຫິ ເຈຕສາ ສຕ຺ເຕສຸ ຫິຕສຸຂູປສໍຫາຣນິຣຕສ຺ສ ເຕສໍ ອຫິຕທຸກ຺ຂາປນຍນກາມຕາ ພລວຕີ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ທລ຺ຫມູລາ, ກຣຸຓາ ຈ ສພ຺ເພສໍ ພຸທ຺ຘກາຣກຘມ຺ມານມາທິ ຈຣຓໍ ປຕິຏ຺ຐາ ມູລໍ ມຸຂໍ ປມຸຂ’’ນ຺ຕິ ເອວມາທິນາ ເມຕ຺ຕາຍ ຄຸຓາ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕພ຺ພາ.

ຕຖາ ‘‘ອຸເປກ຺ຂາຍ ອຠາເວ ສຕ຺ເຕຫິ ກຕາ ວິປ຺ປກາຣາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ວິກາຣໍ ອຸປ຺ປາເທຍ຺ຍຸໍ, ສຕິ ຈ ຈິຕ຺ຕວິກາເຣ ທານາທິສມ຺ຠາຣານໍ ສມ຺ຠໂວເຍວ ນຕ຺ຖີ’’ຕິ ຈ ‘‘ເມຕ຺ຕາສິເນເຫນ ສິເນຫິເຕ ຈິຕ຺ເຕ ອຸເປກ຺ຂາຍ ວິນາ ສມ຺ຠາຣານໍ ປາຣິສຸທ຺ຘິ ນ ໂຫຕີ’’ຕິ ຈ ‘‘ອນຸເປກ຺ຂໂກ ສມ຺ຠາເຣສຸ ປຸຍ຺ຍສມ຺ຠາຣໍ ຕພ຺ພິປາກຍ຺ຈ ສຕ຺ຕຫິຕຕ຺ຖໍ ປຣິຓາເມຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕີ’’ຕິ ຈ ‘‘ອຸເປກ຺ຂາຍ ອຠາເວ ເທຍ຺ຍປຏິຄ຺ຄາຫເກສຸ ວິຠາຄໍ ອກຕ຺ວາ ປຣິຈ຺ຈຊິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕີ’’ຕິ ຈ ‘‘ອຸເປກ຺ຂາຣຫິເຕນ ຊີວິຕປຣິກ຺ຂາຣານໍ ຊີວິຕສ຺ສ ຈ ອນ຺ຕຣາຍໍ ອມນສິກຣິຕ຺ວາ ສໍວຣວິໂສຘນໍ ກາຕຸໍ ນ ສກ຺ກາ’’ຕິ ຈ ‘‘ອຸເປກ຺ຂາວເສນ ອຣຕິຣຕິສຫສ຺ເສວ ເນກ຺ຂມ຺ມພລສິທ຺ຘິໂຕ, ອຸປ຺ປຕ຺ຕິໂຕ ອິກ຺ຂນວເສເນວ ສພ຺ພສມ຺ຠາຣກິຈ຺ຈນິປ຺ຜຕ຺ຕິໂຕ, ອຈ຺ຈາຣທ຺ຘສ຺ສ ວີຣິຍສ຺ສ ອນຸເປກ຺ຂເນ ປຘານກິຈ຺ຈາກຣຓໂຕ, ອຸເປກ຺ຂໂຕເຍວ ຕິຕິກ຺ຂານິຊ຺ຊານສມ຺ຠວໂຕ, ອຸເປກ຺ຂາວເສນ ສຕ຺ຕສງ຺ຂາຣານໍ ອວິສໍວາທນໂຕ, ໂລກຘມ຺ມານໍ ອຊ຺ຊຸເປກ຺ຂເນນ ສມາທິນ຺ນຘມ຺ເມສຸ ອຈລາຘິຏ຺ຐານສິທ຺ຘິໂຕ, ປຣາປກາຣາທີສຸ ອນາໂຠຄວເສເນວ ເມຕ຺ຕາວິຫາຣນິປ຺ຜຕ຺ຕິໂຕຕິ ສພ຺ພໂພຘິສມ຺ຠາຣານໍ ສມາທານາຘິຏ຺ຐານປາຣິປູຣີນິປ຺ຜຕ຺ຕິໂຍ ອຸເປກ຺ຂານຸຠາເວນ ສມ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕີ’’ຕິ ເອວໍ ອາທິນາ ນເຍນ ອຸເປກ຺ຂາປາຣມີ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕພ຺ພາ. ເອວໍ ອປຣິຈ຺ຈາຄປຣິຈ຺ຈາຄາທີສຸ ຍຖາກ຺ກມໍ ອາທີນວານິສໍສປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາ ທານາທິປາຣມີນໍ ປຈ຺ຈໂຍຕິ ເວທິຕພ຺ພາ.

ຕຖາ ສປ຺ຣິກ຺ຂາຣາ ປຍ຺ຈທສ ຈຣຕສມ຺ມາ ປຍ຺ຈ ຈ ອກິຍ຺ຍາໂຍຯ ຕຕ຺ຖ ຈຣຕສມ຺ມາ ນາມ ສີລສໍວໂຣ, ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ ຄຸຕ຺ຕທ຺ວາຣຕາ, ໂກຊເນ ມຕ຺ຕຍ຺ຍຸຕາ, ຊາຄຣິຍານຸໂຍໂຄ, ສຕ຺ຕ ສທ຺ສມ຺ມາ, ຈຕ຺ຕາຣິ ຊານານິ ຈຯ ເຕສຸ ສີລາທີນໍ ຈຕຸນ຺ນໍ ເຕຣສປີ ສຸຕສມ຺ມາ, ອປ຺ປິຈ຺ຉຕາທໂຍ ຈ ປຣິກ຺ຂາໂຣຯ ສທ຺ສມ຺ເມສຸ ສທ຺ສາຍ ພຸທ຺ສສມ຺ມສງຆສີລຈາຄເທວຕູປສມານຸສ຺ສຕິ-ລູຂປຸຄ຺ຄລປຣິວຊ຺ຊນສີນິທ຺ສປຸຄ຺ຄລເສວນປສາທນີຍ- ສມ຺ມປ຺ຈ຺ຈເວກ຺ຂຕາຕທສິມຸຕ຺ຕຕາ ປຣິກ຺ຂາໂຣ, ຫິໂຣຕ຺ຕປ຺ປານໍ ອກຸສລາທີນວປ຺ຈ຺ຈເວກ຺ຂຕາອປາຍາທີນວປ຺ຈ຺ຈເວກ຺ຂຕາກຸສລສມ຺ມຸປຕ຺ຖມ຺ກນ- ກາວປ຺ຈ຺ຈເວກ຺ຂຕາຫິໂຣຕ຺ຕປ຺ປ ຣ ຫິຕປຸຄ຺ຄລປຣິວຊ຺ຊນຫິໂຣຕ຺ຕປ຺ປສມ຺ປນ຺ນປຸຄ຺ຄລເສວນຕທສິມຸຕ຺ຕຕາ, ພາຫຸສ຺ຈ຺ຈສ຺ສ ປຸພ຺ພໂຍຄປຣິປ຺ຸຈ຺ຉກກາວສທ຺ສມ຺ມາກິໂຍຄອນວຊ຺ຊວິຊ຺ຊາຜ຺ຖານາທີ- ປຣິຈຍປຣິປກ຺ກິນ຺ທ຺ຣິຍຕາກິເລສທູຣີກາວອປ຺ປສ຺ສຸຕປຣິວຊ຺ຊນພຫຸສ຺ສຸຕເສວນຕທສິມຸຕ຺ຕຕາ, ວີຣິຍສ຺ສ ອປາຍກຍປ຺ຈ຺ຈເວກ຺ຂຕາຄມນວີຖິປ຺ຈ຺ຈເວກ຺ຂຕາສມ຺ມທາຍຕ຺ຕປ຺ຈ຺ຈເວກ຺ຂຕາ- ຖີນມິທ຺ສວິໂນທນກຸສີຕປຸຄ຺ຄລປຣິວຊ຺ຊນອາຣທ຺ສວີຣິຍປຸຄ຺ຄລ- ເສວນສມ຺ມປ຺ປສານປ຺ຈ຺ຈເວກ຺ຂຕາຕທສິມຸຕ຺ຕຕາ, ສຕິຍາ ສຕິສມ຺ປຊຍ຺ຍມຸຜ຺ຖສ຺ສຕິປຸຄ຺ຄລປຣິວຊ຺ຊເນີາປຜ຺ຖິຕສ຺ສຕິປຸຄ຺ຄລເສວນຕທສິມຸຕ຺ຕຕາ, ປຍ຺ຍາຍ ປຣິປ຺ຸຈ຺ຉກກາວວຕ຺ຖຸວິສທກິຣິຍາອິນ຺ທ຺ຣິຍສມຕ຺ຕປຜິປາທນທຸປ຺ປຍ຺ຍ- ປຸຄ຺ຄລປຣິວຊ຺ຊນປຍ຺ຍວນ຺ຕປຸຄ຺ຄລເສວນຄມ຺ກີຣຍາຕຈຣິຍປ຺ຈ຺ຈ-ເວກ຺ຂຕາຕທສິມຸຕ຺ຕຕາ, ຈຕຸນ຺ນໍ ຊານານໍ ສີລາທີຈຕຸກ຺ກໍ ອຜ຺ຖຕີສາຍ ອາຣມ຺ມເຕສຸ ປຸພ຺ພກາຄກາວນາ, ອາວຊ຺ຊນາທີວສີກາວກຣຕຍ຺ຈ ປຣິກ຺ຂາໂຣຯ ຕຕ຺ຖ ສີລາທີຫິ ປໂຍຄສຸທ຺ສິຍາ ສຕ຺ຕານໍ ອກຍທາເນ, ອາສຍສຸທ຺ສິຍາ ອາມິສທາເນ, ອຸກຍສຸທ຺ສິຍາ ຈ ສມ຺ມທາເນ ສມຕ຺ໂຖ ໂຫຕິຕິອາທີນາ ຈຣຕາທີນໍ ທານາທີສມ຺ກາຣານໍ ປ຺ຈ຺ຈຍກາໂວ ຍຖາຣທໍ ນິທ຺ສາເຣຕພ຺ໂພ, ອຕິວິຕ຺ຖາຣກເຍນ ນ ນິທ຺ສາຣຍິມ຺ຫຯ ເອວໍ ສມ຺ປຕ຺ຕິຈກ຺ກາທໂຍປີ ທານາທີນໍ ປ຺ຈ຺ຈໂຍຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ

ໂກ ສໍກິເລໂສຕິ ອວິເສເສນ ຕຕ຺ຫາທິຫີ ປຣາມຜ຺ຖກາໂວ ປາຣມີນໍ ສໍກິເລໂສ, ວິເສເສນ ເທຍ຺ຍປຜິຄ຺ຄາຫກວິກປ຺ປາ ທານປາຣມີຍາ ສໍກິເລໂສ, ສຕ຺ຕກາລວິກປ຺ປາ ສີລປາຣມີຍາ, ກາມກວຕທຸປສເມສຸ ອກິຣຕິອນກິຣຕິວິກປ຺ປາ ເນກ຺ຂມ຺ມປາຣມີຍາ, “ອຫໍ ມມາ”ຕິ ວິກປ຺ປາ ປຍ຺ຍາປາຣມີຍາ, ລີນຸທ຺ສ຺ຈ຺ຈວິກປ຺ປາ ວີຣິຍປາຣມີຍາ, ອຕ຺ຕປຣວິກປ຺ປາ ຂນ຺ຕິປາຣມີຍາ, ອທິຜ຺ຖາທີສຸທິຜ຺ຖາທີວິກປ຺ປາ ສຈ຺ຈປາຣມີຍາ, ໂພສິສມ຺ກາຣຕພ຺ພິປກ຺ເຂສຸ ໂທສຄຸຕວິກປ຺ປາ ອສິຜ຺ຖານປາຣມີຍາ, ຫິຕາຫິຕວິກປ຺ປາ ເມຕ຺ຕາປາຣມີຍາ, ອິຜ຺ຖານິຜ຺ຖວິກປ຺ປາ ອຸເປກ຺ຂາປາຣມີຍາ ສໍກິເລໂສຕິ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ກີ ໂວທານນ຺ຕິ ຕຕ຺ຫາທີຫີ ອນຸປຟາໂຕ, ຍຖາວຸຕ຺ຕວິກປ຺ປວິຣໂຫ ຈ ເອຕາສໍ ໂວທານນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ອນຸປຫຕາ ຫິ ຕຕ຺ຫາມານທິຜ຺ຖິໂກຊ຺ຝປນາຫມກ຺ຂປລາໄສສ຺ສາມຈ຺ຉຣິຍມາຍາສາເຖຍ຺ຍຖມ຺ກສາຣມ຺ກ- ມທປ຺ມາທາທີຫີ ກິເລເສຫີ ເທຍ຺ຍປຜິຄ຺ຄາຫກວິກປ຺ປາທີຣຫິຕາ ຈ ທານາທີປາຣມີໂຍ ປຣິສຸທ຺ສາ ປກສ຺ສຣາ ກວນ຺ຕີຕິຯ

ໂກປຜິປກ຺ໂຂຕິ ອວິເສເສນ ສພ຺ເພປີ ກິເລສາ ສພ຺ເພປີ ອກຸສລາ ສມ຺ມາ ເອຕາສໍ ປຜິປກ຺ໂຂ, ວິເສເສນ ປນ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕາ ມຈ຺ເຉຣາທໂຍຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ ອປິຈ ເທຍ຺ຍປຜິຄ຺ຄາຫກທານຜເລສຸ ອໂລກາໂທສາໂມຫຄຸຕໂຍຄໂຕ ໂລກໂທສໂມຫປຜິປກ຺ຂໍ ທານໍ, ກາຍາທີໂທສວຊ຺ຊກປ຺ຄມນໂຕ ໂລກາທີປຜິປກ຺ຂໍ ສີລໍ , ກາມສຸຂປຣູປຟາຕອຕ຺ຕກິລມຖປຣິວຊ຺ຊນໂຕ ໂທສຕ຺ຕຍປຜິປກ຺ຂໍ ເນກ຺ຂມ຺ມໍ, ໂລກາທີນໍ ອນຸສີກຣຕໂຕ, ຍາຕສ຺ສ ຈ ອນນຸສີກຣຕໂຕ ໂລກາທີປຜິປກ຺ຂາ ປຍ຺ຍາ, ອລີນານຸທ຺ສຕຍາ ຍາຣມ຺ກວເສນ ໂລກາທີປຜິປກ຺ຂໍ ວີຣິຍໍ, ອິຜ຺ຖານິຜ຺ຖສຸຍ຺ຍຕານໍ ຂມນໂຕ ໂລກາທີປຜິປກ຺ຂາ ຂນ຺ຕິ, ສຕິປີ ປເຣສໍ ອຸປກາເຣ ອປກາເຣ ຈ ຍຖາກູຕປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ໂລກາທີປຜິປກ຺ຂໍ ສຈ຺ຈໍ, ໂລກສມ຺ເມ ອກິກຸຍ຺ຍ ຍຖາສມາທີນ຺ເນສຸ ສມ຺ກາເຣສຸ ອຈລນໂຕ ໂລກາທີປຜິປກ຺ຂໍ ອສິຜ຺ຖານໍ, ນີວຣຕວິເວກໂຕ ໂລກາທີປຜິປກ຺ຂາ ເມຕ຺ຕາ, ອິຜ຺ຖານິຜ຺ເຖສຸ ອນຸນຍປຜິຟວິທ຺ສໍສນໂຕ, ສມປ຺ປວຕ຺ຕິໂຕ ຈ ໂລກາທີປຜິປກ຺ຂາ ອຸເປກ຺ຂາຕິ ທຜ຺ຖພ຺ພໍຯ

ກາ ປຜິປຕ຺ຕີຕິ ສຸຂູປກຣຕສຣີຣຊີວິຕປຣິຈ຺ຈາເຄນ ກຍາປນູທເນນ ສມ຺ໂມປເທເສນ ຈ ພຫຸສາ ສຕ຺ຕານໍ ອນຸຄ຺ຄຫກຣຕໍ ທາເນ ປຜິປຕ຺ຕິຯ ຕຕ຺ຖາຍໍ ວິຕ຺ຖາຣນໂຍ – “ອິມິນາຫໍ ທາເນນ ສຕ຺ຕານໍ ອາຍຸວຕ຺ຕສຸຂພລປຜິການາທີສມ຺ປຕ຺ຕີ ຣມຕີຍໍ ອຄ຺ຄຜລສມ຺ປຕ຺ຕີ ນິປ຺ຜາເທຍ຺ຍ”ນ຺ຕິ ອນ຺ນທານໍ ເທຕິ, ຕຖາ ສຕ຺ຕານໍ ກມ຺ມກິເລສປີປາສວູປສມາຍ ປານໍ ເທຕິ, ຕຖາ ສຸວຕ຺ຕວຕ຺ຕຕາຍ, ຫິໂຣຕ຺ຕປ຺ປາລງ຺ກາຣສ຺ສ ຈ ນິປ຺ຜຕ຺ຕິຍາ ວຕ຺ຖານິ ເທຕິ, ຕຖາ ອິທ຺ສິວິສ຺ສ ເຈວ ນິພ຺ພານສຸຂສ຺ສ ຈ ນິປ຺ຜຕ຺ຕິຍາ ຍານໍ ເທຕິ, ຕຖາ ສີລຄນ຺ສນິປ຺ຜຕ຺ຕິຍາ ຄນ຺ສໍ, ພຸທ຺ສຄຸຕໂສກາຍນິປ຺ຜຕ຺ຕິຍາ ມາລາວິເລປນໍ, ໂພສິມຕ຺ຫາສນນິປ຺ຜຕ຺ຕິຍາ ອາສນໍ , ຕຖາຄຕເສຍ຺ຍານິປ຺ຜຕ຺ຕິຍາ ເສຍ຺ຍໍ, ສຣຕກາວນິປ຺ຜຕ຺ຕິຍາ ອາວສຖໍ, ປຍ຺ຈຈກ຺ຂຸປຜິລາກາຍ ປທີເປຍ຺ຍໍ ເທຕິຯ ພ຺ຍາມປ຺ປການິປ຺ຜຕ຺ຕິຍາ ຣູປທານໍ, ພ຺ຣຫ຺ມສ຺ສຣນິປ຺ຜຕ຺ຕິຍາ ສທ຺ທທານໍ, ສພ຺ພໂລກສ຺ສ ປີຍກາວາຍ ຣສທານໍ, ພຸທ຺ສສຸຂຸມາລກາວາຍ ໂຜຜ຺ຖພ຺ພທານໍ, ອຊຣາມຣຕກາວາຍ ເກສຊ຺ຊທານໍ, ກິເລສທາສພ຺ຍວິໂມຈນຕ຺ຖໍ ທາ

ສານໍ ກຸຊິສ຺ສຕາຫານໍ, ສທ຺ສມ຺ມາກີຣຕິຍາ ອນວຊ຺ຊຊິຫ຺ຫາຣຕິເຫຕຸຫານໍ, ສພ຺ເພປີ ສຕ຺ເຕ ອຣິຍາຍ ຊາຕິຍາ ອຕ຺ຕໂນ ປຸຕ຺ຕກາວູປນຍນາຍ ປຸຕ຺ຕຫານໍ, ສກລສ຺ສ ໂລກສ຺ສ ປຕິກາວູປຄມນາຍ ຫາຣຫານໍ, ສຸກລກ຺ຂຕສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສຸວຕ຺ຕມຕິມຸຕ຺ຕາປວາລຸອາທິຫານໍ, ອນຸພ຺ຍລ຺ຊນສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ນານາວິຂວິກູສນຫານໍ, ສທ຺ສມ຺ມໂກສາຂິຄມາຍ ວິຕ຺ຕໂກສຫານໍ, ສມ຺ມຣາຊກາວາຍ ຣຊ຺ຊຫານໍ, ຊານາທິສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອາຣາມຸຍ຺ຍານາທິວນຫານໍ, ຈກ຺ກງ຺ກິເຕຫິ ປາເຫຫິ ໂພຂິມຕ຺ໜູປສງ຺ກມນາຍ ຈຣຕຫານໍ, ຈຕຸໂຣໜນິຕ຺ຖຣຕາຍ ສຕ຺ຕານໍ ສທ຺ສມ຺ມຫຕ຺ຖຫານຕ຺ຖໍ ຫຕ຺ຖຫານໍ, ສທ຺ຂິນ຺ທ຺ຣິຍາ ທິປ຺ຜິລາກາຍ ກຕ຺ຕນາສາທິຫານໍ, ສມນ຺ຕຈກ຺ຂຸປ຺ຜິລາກາຍ ຈກ຺ຂຸຫານໍ, ‘‘ຫສ຺ສນສວນານຸສ຺ສຣຕປາຣິຈຣິຍາທີສຸ ສພ຺ພກາລໍ ສພ຺ພສຕ຺ຕານໍ ຫິຕສຸຂາວໂຫ, ສພ຺ພໂລເກນ ຈ ອຸປ຺ຊີວິຕພ຺ໂພ ເມ ກາໂຍ ກເວຍ຺ຍາ’’ຕິ ມໍສໂລຫິຕາທິຫານໍ, ‘‘ສພ຺ພໂລກຸຕ຺ຕໂມ ກເວຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິ ອຸຕ຺ຕມງ຺ຄຫານໍ ເຫຕິຯ

ເອວໍ ທທນ຺ໂຕ ຈ ນ ອເນສນາຍ ເທຕິ, ນ ປໂຣປໜາເຕນ, ນ ກເຍນ, ນ ລຊ຺ຊາຍ, ນ ທກ຺ຂິເຕຍ຺ຍໂຣສເນນ, ນ ປຕີເຕ ສຕິ ລູຂໍ, ນ ອຕ຺ຕຸກ຺ກໍສເນນ, ນ ປຣວມ຺ກເນນ, ນ ຜລາກິກ຺ຂາຍ, ນ ຍາຈກຊິຄ຺ຈ຺ຉາຍ, ນ ອຈິຕ຺ຕິກາເຣນ ເທຕິ, ອຖ ໂຂ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ເທຕິ, ສຫ຺ເຖນ ເທຕິ, ກາເລນ ເທຕິ, ຈິຕ຺ຕີ ກຕ຺ວາ ເທຕິ, ອວິກາເຄນ ເທຕິ, ຕີສຸ ກາເລສຸ ໂສມນສ຺ສິໂຕ ເທຕິຯ ຕໂຕເຍວ ທຕ຺ວາ ນ ປຈ຺ຉານຸຕາປີ ໂຫຕິ, ນ ປຜິຄ຺ຄາຫກາວເສນ ມານາວມານໍ ກໂຣຕິ, ປຜິຄ຺ຄາຫການໍ ປີຍສມ຺ທາຈາໂຣ ໂຫຕິ ວທລ຺ລູຍາຈໂຍໂຄ ສປຣິວາຣທາຍີຯ ຕລ຺ຈ ທານສມ຺ປຕ຺ຕີ ສກລໂລກຫິຕສຸຂາຍ ປຣິຕາເມຕິ, ອຕ຺ຕໂນ ຈ ອກຸປ຺ປາຍ ວິມຸຕ຺ຕິຍາ, ອປຣິກ຺ຂຍສ຺ສ ຉນ຺ທສ຺ສ, ອປຣິກ຺ຂຍສ຺ສ ວິຣິຍສ຺ສ, ອປຣິກ຺ຂຍສ຺ສ ສມາຂານສ຺ສ, ອປຣິກ຺ຂຍສ຺ສ ຌາຕສ຺ສ, ອປຣິກ຺ຂຍາຍ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຂິຍາ ປຣິຕາເມຕິຯ ອິມລ຺ຈ ທານປາຣມີ ປຜິປ຺ຊ຺ຊນ຺ເຕນ ມຫາສຕ຺ເຕນ ຊີວິເຕ, ໂກເຄສຸ ຈ ອນິຈ຺ຈສລ຺ຌາ ປຈ຺ຈຸປ຺ຜຸຖເປຕພ຺ພາ, ສຕ຺ເຕສຸ ຈ ມຫາກຣຸຕາຯ ເອວລ຺ຫິ ໂກເຄ ຄເຫຕພ຺ພສາຣໍ ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ ອາທິຕ຺ຕສ຺ມາ ວິຍ ອຄາຣສ຺ມາ ສພ຺ພໍ ສາປເຕຍ຺ຍໍ, ອຕ຺ຕານລ຺ຈ ພຫິ ນິຫຣນ຺ໂຕ ນ ກິລ຺ຈິ ເສເສຕິ, ນິຣວເສສໂຕ ນິສ຺ສຊ຺ຊຕິເຍວຯ ອຍໍ ຕາວ ທານປາຣມິຍາ ປຜິປຕ຺ຕິກ຺ກໂມຯ

ສີລປາຣມິຍາ ປນ ຍສ຺ມາ ສພ຺ພລ຺ລຸສີລາລງ຺ກາເຣຫິ ສຕ຺ເຕ ອລງ຺ກຣິຕຸກາເມນ ອຕ຺ຕໂນເຍວ ຕາວ ສີລໍ ວິໂສເຂຕພ຺ພໍ, ຕສ຺ມາ ສຕ຺ເຕສຸ ຕຖາ ທຍາປນ຺ນຈິຕ຺ເຕນ ກວິຕພ຺ພໍ, ຍຖາ ສຸປິນນ຺ເຕນປີ ນ ອາໜາໂຕ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ເຊຍ຺ຍຯ ປຣູປກາຣນິຣຕຕາຍ ປຣສນ຺ຕໂກ ອລຄທ຺ໂທ ວິຍ ນ ປຣາມສິຕພ຺ໂພຯ ອພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໂຕປີ ອາຣາຈາຣີ, ສຕ຺ຕວິຂເມຖຸນ ສໍໂຍຄວິຣໂຕ, ປເຄວ ປຣທາຣຄມນໂຕຯ ສຈ຺ຈໍ ຫິຕໍ ປີຍໍ ປຣິມິຕເມວ ຈ ກາເລນ ຂມ຺ມີ ກຖໍ ກາສິຕາ ໂຫຕິ, ອນກິຊ຺ຊາລຸ ອພ຺ຍາປນ຺ໂນ ອວິປຣິຕທສ຺ສໂນ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຂ ນິວິຜ຺ຖສທ຺ໂຂ ນິວິຜ຺ຖເປໂມຯ ອິຕິ ຈຕຸຣາປາຍວຜ຺ຜທ຺ກ຺ຂປເຖຫິ ອກຸສລກມ຺ມປເຖຫິ, ອກຸສລຂມ຺ເມຫິ ຈ ໂອຣມິຕ຺ວາ ສຄ຺ຄໂມກ຺ຂປເຖສຸ ກຸສລກມ຺ມປເຖສຸ ປຕິຜ຺ຖິຕສ຺ສ ສຸທ຺ຂາສຍປໂຍຄຕາຍ ຍຖາກິປຕ຺ຖິຕາ ສຕ຺ຕານໍ ຫິຕສຸຂູປສລ຺ຫິຕາ ມໂນຣຖາ ສີໜໍ ອກິນິປ຺ຜຊ຺ຊນ຺ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ຫີສານິວຕ຺ຕິຍາ ສພ຺ພສຕ຺ຕານໍ ອກຍທານໍ ເທຕິ, ອປ຺ປກສິເຣເນວ ເມຕ຺ຕາກາວນໍ ສມ຺ປາເທຕິ, ເອກາທສ ເມຕ຺ຕານິສໍເສ ອຂິຄຈ຺ຉຕິ, ອປ຺ປາພາໂຂ ໂຫຕິ ອປ຺ປາຕງ຺ໂກ ທີໜາຍຸໂກ ສຸຂພຫຸໂລ, ລກ຺ຂຕວິເສເສ ປາປຸຕາຕິ, ໂທສວາສນລ຺ຈ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ທຕິຯ ຕຖາ ອທິນ຺ນາທານນິວຕ຺ຕິຍາ ໂຈຣາທິອສາຂາຣເຕ ອຸລຸອາເຣ ໂກເຄ ອຂິຄຈ຺ຉຕິ, ອນາສງ຺ກນີໂຍ ປີໂຍ ມນາໂປ ວິສ຺ສສນີໂຍ, ວິກວສມ຺ປຕ຺ຕິສຸ ອລຄ຺ຄຈິຕ຺ໂຕ ປຣິຈ຺ຈາຄສີໂລ , ໂລກວາສນລ຺ຈ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ທຕິຯ ອພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍນິວຕ຺ຕິຍາ ອໂລໂກ ໂຫຕິ ສນ຺ຕກາຍຈິຕ຺ໂຕ, ສຕ຺ຕານໍ ປີໂຍ ໂຫຕິ ມນາໂປ ອປຣິສງ຺ກນີໂຍ, ກລ຺ຍາໂຕ ຈສ຺ສ ກິຕ຺ຕິສທ຺ໂທ ອພ຺ກຸຄ຺ຄຈ຺ຉຕິ, ອລຄ຺ຄຈິຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ ມາຕຸຄາເມສຸ ອລຸທ຺ຂາສໂຍ, ເນກ຺ຂມ຺ມພຫຸໂລ, ລກ຺ຂຕວິເສເສ ອຂິຄຈ຺ຉຕິ, ໂລກວາສນລ຺ຈ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ທຕິຯ

ມຸສາວາທນິວຕ຺ຕິຍາ ສຕ຺ຕານໍ ປມາຕກູໂຕ ໂຫຕິ ປຈ຺ຈຍິໂກ ເຖໂຕ ອາເທຍ຺ຍວຈໂນ ເທວຕານໍ ປີໂຍ ມນາໂປ ສຸຣກິຄນ຺ຂມຸໂຂ ອາຣກ຺ຂິຍກາຍວຈີສມາຈາໂຣ , ລກ຺ຂຕວິເສເສ ຈ ອຂິຄຈ຺ຉຕິ, ກິເລສວາສນລ຺ຈ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ທຕິຯ ເປສຸລ຺ລນິວຕ຺ຕິຍາ ປຣູປກ຺ກເມຫິ ອເກຊ຺ຊກາໂຍ ໂຫຕິ ອເກຊ຺ຊປຣິວາໂຣ, ສທ຺ຂມ຺ເມ ຈ ອກິຊ຺ຊນກສທ຺ໂຂ, ທລ຺ຫມິຕ຺ໂຕ ກວນ຺ຕຣປຣິຈິຕານມ຺ປີ ສຕ຺ຕານໍ ເອກນ຺ຕປີໂຍ, ອສໍກິເລສພຫຸໂລຯ ຜຣຸສວາຈານິວຕ຺ຕິຍາ ສຕ຺ຕານໍ ປີໂຍ ໂຫຕິ ມນາໂປ ສຸຂສີໂລ ມຂຸຣວຈໂນ ສມ຺ກາວນີໂຍ, ອຜ຺ຖງ຺ຄສມນ຺ນາຄໂຕ ຈສ຺ສ ສໂຣ (ມຯ ນິຯ ໔ຯ໓໑໗) ນິພ຺ພຕ຺ຕຕິຯ ສມ຺ຜປ຺ປລາປນິວຕ຺ຕິຍາ ຈ ສຕ຺ຕານໍ ປີໂຍ ໂຫຕິ ມນາໂປ ຄຣຸກາວນີໂຍ ຈ ອາເທຍ຺ຍວຈໂນ ຈ ປຣິມິຕາລາໂປ, ມເຫສກ຺ໂຂ ຈ ໂຫຕິ ມຫານຸກາໂວ, ຖານຸປ຺ປຕ຺ຕິເກນ ປຜິກາເນນ ປລ຺ຫານໍ ພ຺ຍາກຣຕກຸສໂລ, ພຸທ຺ຂກູມິຍລ຺ຈ ເອກາຍ ເອວ ວາຈາຍ ອເນກກາສານໍ ສຕ຺ຕານໍ ອເນເກສໍ ປລ຺ຫານໍ ພ຺ຍາກຣຕສມຕ຺ໂຖ ໂຫ

ຕິຯ

ອນຠິຊ຺ຌາລຸຕາຍ ອິຈ຺ຉິຕລາຠີ ໂຫຕິ, ອຸຬາເຣສຸ ຈ ໂຠເຄສຸ ຣຸຈິໍ ປຏິລຠຕິ, ຂຕ຺ຕິຍມຫາສາລາທີນໍ ສມ຺ມໂຕ ໂຫຕິ, ປຈ຺ຈຕ຺ຖິເກຫິ ອນຠິຠວນີໂຍ, ອິນ຺ທ຺ຣິຍເວກລ຺ລໍ ນ ປາປຸຓາຕິ, ອປ຺ປຏິປຸຄ຺ຄໂລ ຈ ໂຫຕິຯ ອພ຺ຍາປາເທນ ປິຍທສ຺ສໂນ ໂຫຕິ ສຕ຺ຕານໍ ສມ຺ຠາວນີໂຍ, ປຣຫິຕາຠິນນ຺ທິຕາຍ ຈ ສຕ຺ເຕ ອປ຺ປກສິເຣເນວ ປສາເທຕິ, ອລູຂສຠາໂວ ຈ ໂຫຕິ ເມຕ຺ຕາວິຫາຣີ, ມເຫສກ຺ໂຂ ຈ ໂຫຕິ ມຫານຸຠາໂວຯ ມິຈ຺ຉາທສ຺ສນາຠາເວນ ກລ຺ຍາເຓ ສຫາເຍ ປຏິລຠຕິ, ສີສຈ຺ເຉທມ຺ປິ ປາປຸຓນ຺ໂຕ ປາປກມ຺ມໍ ນ ກໂຣຕິ, ກມ຺ມສ຺ສກຕາທສ຺ສນໂຕ ອໂກຕູຫລມງ຺ຄລິໂກ ຈ ໂຫຕິ, ສທ຺ຘມ຺ເມ ຈສ຺ສ ສທ຺ຘາ ປຕິຏ຺ຐິຕາ ໂຫຕິ ມູລຊາຕາ, ສທ຺ທຫຕິ ຈ ຕຖາຄຕານໍ ໂພຘິໍ , ສມຍນ຺ຕເຣສຸ ນາຠິຣມຕິ ອຸກ຺ກາຣຏ຺ຐາເນ ວິຍ ຣາຊຫໍໂສ, ລກ຺ຂຓຕ຺ຕຍປຣິຊານນກຸສໂລ ໂຫຕິ, ອນ຺ເຕ ຈ ອນາວຣຓຎາຓລາຠີ, ຍາວ ໂພຘິໍ ນ ປາປຸຓາຕິ, ຕາວ ຕສ຺ມິໍ ຕສ຺ມິໍ ສຕ຺ຕນິກາເຍ ອຸກ຺ກຏ຺ຐຸກ຺ກຏ຺ໂຐ ຈ ໂຫຕິ, ອຸຬາຣຸຬາຣສມ຺ປຕ຺ຕິໂຍ ປາປຸຓາຕີຕິຯ

''ອິຕິ ຫິທໍ ສີລໍ ນາມ ສພ຺ພສມ຺ປຕ຺ຕີນໍ ອຘິຏ຺ຐານໍ, ສພ຺ພພຸທ຺ຘຄຸຓານໍ ປຠວຠູມິ, ສພ຺ພພຸທ຺ຘກາຣກຘມ຺ມານມາທິ ຈຣຓໍ ມຸຂໍ ປມຸຂ''ນ຺ຕິ ພຫຸມານໍ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ກາຍວຈີສໍຍເມ, ອິນ຺ທ຺ຣິຍທມເນ, ອາຊີວສມ຺ປທາຍ, ປຈ຺ຈຍປຣິໂຠເຄ ຈ ສຕິສມ຺ປຊ຺ຎພເລນ ອປ຺ປມຕ຺ເຕນ ລາຠສກ຺ກາຣສິໂລກໍ ມິຕ຺ຕມຸຂປຈ຺ຈຕ຺ຖິກໍ ວິຍ ສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາ ''ກິກີວ ອຓ຺ຑ''ນ຺ຕິອາທິນາ (ວິສຸທ຺ຘິຯ ໑ຯ໑໙; ທີຯ ນິຯ ອຏ຺ຐຯ ໑ຯ໗) ວຸຕ຺ຕນເຍນ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ສີລໍ ສມ຺ປາເທຕພ຺ພໍ ຯ ອຍເມຕ຺ຖ ສງ຺ເຂໂປ, ວິຕ຺ຖາໂຣ ປນ ວິສຸທ຺ຘິມຄ຺ເຄ (ວິສຸທ຺ຘິຯ ໑ຯ໖) ວຸຕ຺ຕນເຍນ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ຕຎ຺ຈ ປເນຕໍ ສີລໍ ນ ອຕ຺ຕໂນ ທຸຄ຺ຄຕິປຣິກິເລສວິມຸຕ຺ຕິຍາ, ສຸຄຕິຍມ຺ປິ, ນ ຣຊ຺ຊສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ, ນຈກ຺ກວຕ຺ຕິ-ນເທວ-ນສກ຺ກ-ນມາຣ-ນພ຺ຣຫ຺ມສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ, ນາປິ ອຕ຺ຕໂນ ເຕວິຊ຺ຊຕາທິເຫຕຸ, ນ ປຈ຺ເຈກໂພຘິຍາ, ອຖ ໂຂ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຠາເວນ ສພ຺ພສຕ຺ຕານໍ ອນຸຕ຺ຕຣສີລາລງ຺ກາຣສມ຺ປາທນຕ຺ຖເມວາຕິ ປຣິຓາເມຕພ຺ພໍຯ

ຕຖາ ສກລສໍກິເລສນິວາສຏ຺ຐານຕາຍ, ປຸຕ຺ຕທາຣາທີຫິ ມຫາສມ຺ພາຘຕາຍ, ກສິວຓິຊ຺ຊາທິນານາວິຘກມ຺ມນ຺ຕາຘິຏ຺ຐານພ຺ຍາກຸລຕາຍ ຈ ຆຣາວາສສ຺ສ ເນກ຺ຂມ຺ມສຸຂາທີນໍ ອໂນກາສຕໍ, ກາມານຎ຺ຈ ''ສຕ຺ຖຘາຣາລຄ຺ຄມຘຸພິນ຺ທຸ ວິຍ ຈ ອວເລຍ຺ຫມານາ ປຣິຕ຺ຕສ຺ສາທາ ວິປຸລານຕ຺ຖານຸພນ຺ຘາ''ຕິ ຈ ''ວິຊ຺ຊຸລ຺ໂລກາເສນ ຄເຫຕພ຺ພໍ ນຈ຺ຈໍ ວິຍ ປຣິຕ຺ຕກາໂລປລພ຺ຠາ, ອຸມ຺ມຕ຺ຕກາລງ຺ກາໂຣ ວິຍ ວິປຣີຕສຎ຺ຎາຍ ອນຸຠວິຕພ຺ພາ , ກຣີສາວຈ຺ຉາທນສຸຂໍ ວິຍ ປຏິກາຣຠູຕາ, ອຸທກເຕມິຕງ຺ຄຸລິຍາ ອຸສ຺ສາໂວທກປານໍ ວິຍ ອຕິຕ຺ຕິກຣາ, ຉາຕຊ຺ຌຕ຺ຕໂຠຊນໍ ວິຍ ສາພາຘາ, ພລິສາມິສໍ ວິຍ ພ຺ຍສນສນ຺ນິປາຕກາຣຓາ, ອຄ຺ຄິສນ຺ຕາໂປ ວິຍ ກາລຕ຺ຕເຍປິ ທຸກ຺ຂຸປ຺ປຕ຺ຕິເຫຕຸຠູຕາ, ມກ຺ກຏາເລໂປ ວິຍ ພນ຺ຘນິມິຕ຺ຕາ ຆາຕກາວຈ຺ຉາທນກິມິລໂຍ ວິຍ ອນຕ຺ຖຈ຺ຉາທນາ, ສປຕ຺ຕຄາມວາໂສ ວິຍ ຠຍຏ຺ຐານຠູຕາ, ປຈ຺ຈຕ຺ຖິກໂປສໂກ ວິຍ ກິເລສມາຣາທີນໍ ອາມິສຠູຕາ, ຉຓສມ຺ປຕ຺ຕິໂຍ ວິຍ ວິປຣິຓາມທຸກ຺ຂາ, ໂກຏຣຄ຺ຄິ ວິຍ ອນ຺ໂຕທາຫກາ, ປຸຣາຓກູປາວລມ຺ພພີຣຓມຘຸປິຓ຺ຑໍ ວິຍ ອເນກາທີນວາ, ໂລຓູທກປານໍ ວິຍ ປິປາສເຫຕຸຠູຕາ, ສຸຣາເມຣຍໍ ວິຍ ນີຈຊນເສວິຕາ, ອປ຺ປສ຺ສາທຕາຍ ອຏ຺ຐິກງ຺ກລູປມາ''ຕິອາທິນາ ຈ ນເຍນ ອາທີນວໍ ສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາ ຕພ຺ພິປຣີຍາເຍນ ເນກ຺ຂມ຺ເມ ອານິສໍສໍ ປສ຺ສນ຺ເຕນ ເນກ຺ຂມ຺ມປວິເວກູປສມສຸຂາທີສຸ ນິນ຺ນໂປຓປພ຺ຠາຣຈິຕ຺ເຕນ ເນກ຺ຂມ຺ມປາຣມີ ປູເຣຕພ຺ພາຯ

ຕຖາ ຍສ຺ມາ ປຎ຺ຎາ ອາໂລໂກ ວິຍ ອນ຺ຘກາເຣນ, ໂມເຫນ ສຫ ນ ວຕ຺ຕຕິ, ຕສ຺ມາ ໂມຫກາຣຓານິ ຕາວ ໂພຘິສຕ຺ເຕນ ປຣິວຊ຺ເຊຕພ຺ພານິຯ ຕຕ຺ຖິມານິ ໂມຫກາຣຓານິ – ອຣຕິ ຕນ຺ທີ ວິຊມ຺ຠິຕາ ອາລສິຍໍ ຄຓສງ຺ຄຓິກາຣາມຕາ ນິທ຺ທາສີລຕາ ອນິຈ຺ຉຍສີລຕາ ຎາຓສ຺ມິໍ ອກຸຕູຫລຕາ ມິຈ຺ຉາຘິມາໂນ ອປຣິປຸຈ຺ຉກຕາ ກາຍສ຺ສ ນ ສມ຺ມາປຣິຫາໂຣ ອສມາຫິຕຈິຕ຺ຕຕາ ທຸປ຺ປຎ຺ຎານໍ ປຸຄ຺ຄລານໍ ເສວນາ ປຎ຺ຎວນ຺ຕານໍ ອປ຺ປຍິຣຸປາສນາ ອຕ຺ຕປຣິໂຠໂວ ມິຈ຺ຉາວິກປ຺ໂປ ວິປຣີຕາຠິນິເວໂສ ກາຍທຬ຺ຫີພຫຸລຕາ ອສໍເວຄສີລຕາ ປຎ຺ຈ ນີວຣຓານິຯ ສງ຺ເຂປໂຕ ເຍ ວາ ປນ ຘມ຺ເມ ອາເສວໂຕ ອນຸປ຺ປນ຺ນາ ປຎ຺ຎາ ນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ອຸປ຺ປນ຺ນາ ປຣິຫາຍຕິ, ອິຕິ ອິມານິ ສມ຺ໂມຫກາຣຓານິ ປຣິວຊ຺ຊນ຺ເຕນ ພາຫຸສຈ຺ເຈ ຊານາທີສຸ ຈ ໂຍໂຄ ກຣຓີໂຍຯ

ຕຕ຺ຖາຍໍ ພາຫຸສຈ຺ຈສ຺ສ ວິສຍວິຠາໂຄ – ປຎ຺ຈ ຂນ຺ຘາ ທ຺ວາທສາຍຕນານິ, ອຏ຺ຐາຣສ ຘາຕຸໂຍ ຈຕ຺ຕາຣິ ສຈ຺ຈານິ ພາວີສ ຕິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ທ຺ວາທສປທິໂກ ປຏິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາໂທ, ຕຖາ ສຕິປຏ຺ຐານາທໂຍ ກຸສລາທິຘມ຺ມປ຺ປກາຣເຠທາ ຈຯ ຍານິ ຈ ໂລເກ ອນວຊ຺ຊານິ ວິຊ຺ຊຏ຺ຐານານິ, ເຍ ຈ ສຕ຺ຕານໍ ຫິຕສຸຂວິຘານໂຍຄ຺ຍາ ພ຺ຍາກຣຓວິເສສາຯ ອິຕິ ເອວໍ ປກາຣໍ ສກລເມວ ສຸຕວິສຍໍ ອຸປາຍໂກສລ຺ລປຸພ຺ພງ຺ຄມາຍ ປຎ຺ຎາຍ ສຕິວີຣິຍປ຺ປຕ຺ຖມ຺ຠກາຣຓາຍ ສາຘຸກໍ ອຸຄ຺ຄຫຓສວນຘາຣຓປຣິຈຍປຣິປຸຈ຺ຉາຫິ ໂອຄາເຫຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ຈ ປເຣສໍ ປຕິຏ຺ຐາປເນນ ສຸຕມຍາ ປຎ຺ຎາ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕພ຺ພາ, ຕຖາ ຂນ຺ຘາທີນໍ ສຠາວຘມ຺ມານໍ ອາ

ກາຣປຣິວິຕກ຺ກນມຸເຂນ ເຕ ນິຊ຺ຌານໍ ຂມາເປນ຺ເຕນ ຈິນ຺ຕາມຍາ, ຂນ຺ຘາທີນໍເຍວ ປນ ສລກ຺ຂຓສາມຎ຺ຎ
ລກ຺ຂຓປຣິຄ຺ຄຫວເສນ ໂລກິຍໍ ປຣິຎ຺ຎໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕນ຺ເຕນ ປຸພ຺ພຠາຄຠາວນາປຎ຺ຎາ ສມ຺ປາເທຕພ຺ພາຯ ເອວຎ຺ຫິ "ນາມ
ຣູປມຕ຺ຕມິທໍ ຍຖາຣຫໍ ປຈ຺ຈເຍຫິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ເຈວ ນິຣຸຊ຺ຌຕິ ຈ, ນ ເອຕ຺ຖ ໂກຈິ ກຕ຺ຕາ ວາ ກາເຣຕາ ວາ, ຫຸຕ຺ວາ
ອຠາວຏ຺ເຐນ ອນິຈ຺ຈໍ, ອຸທຍພ຺ພຍປຏິປີຬນຏ຺ເຐນ ທຸກ຺ຂໍ, ອວສວຕ຺ຕນຏ຺ເຐນ ອນຕ຺ຕາ"ຕິ ອຊ຺ຌຕ຺ຕິກພາຫິເຣ ຘມ຺ເມ ນິພ຺ພິ
ເສສໍ ປຣິຊານນ຺ໂຕ ຕຕ຺ຖ ອາສງ຺ຄໍ ປຊຫິຕ຺ວາ, ປເຣ ຈ ຕຕ຺ຖ ຕໍ ຊຫາເປຕ຺ວາ ເກວລໍ ກຣຸຓາວເສເນວ ຍາວ ນ ພຸທ຺ຘຄຸຓາ
ຫຕ຺ຖຕລໍ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ຕາວ ຍານຕ຺ຕເຍ ສຕ຺ເຕ ອວຕາຣຓປຣິປາຈເນຫິ ປຕິຏ຺ຐາເປນ຺ໂຕ, ຌານວິໂມກ຺ຂສມາຘິສມາປຕ຺ຕີໂນ
ຈ ວສີຠາວໍ ປາເປນ຺ໂຕ ປຎ຺ຎາຍ ອຕິວິຍ ມຕ຺ຖກໍ ປາປຸຓາຕີຕິຯ

ຕຖາ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘິຍາ ກຕາຠິນີຫາເຣນ ມຫາສຕ຺ເຕນ "ໂກ ນຸ ອຊ຺ຊ ປຸຎ຺ຎຎາຓສມ຺ຠາໂຣ ອຸປຈິໂຕ, ກິຎ຺ຈ ມຍາ ກຕໍ ປຣ
ຫິຕ"ນ຺ຕິ ທິວເສ ທິວເສ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂນ຺ເຕນ ສຕ຺ຕຫິຕຕ຺ຖໍ ອຸສ຺ສາໂຫ ກຣຓີໂຍ, ສພ຺ເພສມ຺ປິ ສຕ຺ຕານໍ ອຸປກາຣາຍ ອຕ຺ຕໂນ ກາ
ຍໍ ຊີວິຕຎ຺ຈ ໂອສ຺ສຊ຺ຊິຕພ຺ພໍ, ສພ຺ເພປິ ສຕ຺ຕາ ອໂນຘິໂສ ເມຕ຺ຕາຍ ກຣຸຓາຍ ຈ ຜຣິຕພ຺ພາ, ຍາ ກາຈິ ສຕ຺ຕານໍ ທຸກ຺ຂຸປ຺ປຕ຺ຕິ,
ສພ຺ພາ ສາ ອຕ຺ຕນິ ປາຏິກງ຺ຂິຕພ຺ພາ, ສພ຺ເພສຎ຺ຈ ສຕ຺ຕານໍ ປຸຎ຺ຎໍ ອພ຺ຠານຸໂມທິຕພ຺ພໍ, ພຸທ຺ຘມຫນ຺ຕຕາ ອຠິຓ຺ຫໍ
ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕພ຺ພາ, ຍຎ຺ຈ ກິຎ຺ຈິ ກມ຺ມໍ ກໂຣຕິ ກາເຍນ ວາຈາຍ ວາ, ຕໍ ສພ຺ພໍ ໂພຘິນິນ຺ນຈິຕ຺ຕປຸພ຺ພງ຺ຄມໍ ກາຕພ຺ພໍຯ ອິມິນາ ຫິ
ອຸປາເຍນ ໂພຘິສຕ຺ຕານໍ ອປຣິເມຍ຺ໂຍ ປຸຎ຺ຎຠາໂຄ ອຸປຈີຍຕິຯ ອປິຈ ສຕ຺ຕານໍ ປຣິໂຠຄຕ຺ຖໍ ປຣິປາລນຕ຺ຖຎ຺ຈ ອຕ຺ຕໂນ ສຣີຣໍ ຊີ
ວິຕຎ຺ຈ ປຣິຈ຺ຈຊິຕ຺ວາ ຂຸປ຺ປິປາສາສີຕຸຓ຺ຫວາຕາຕປາທິທຸກ຺ຂປຏິກາໂຣ ປຣິເຍສິຕພ຺ໂພຯ ຍຎ຺ຈ ຍຖາວຸຕ຺ຕທຸກ຺ຂປຏິກາຣຊໍ ສຸຂໍ
ອຕ຺ຕນາ ປຏິລຠຕິ, ຕຖາ ຣມຓີເຍສຸ ອາຣາມຸຍ຺ຍານປາສາທຕລາທີສຸ, ອຣຎ຺ຎາຍຕເນສຸ ຈ ກາຍຈິຕ຺ຕສນ຺ຕາປາຠາເວນ
ອຠິນິພ຺ພຸຕຕ຺ຕາ ສຸຂໍ ວິນ຺ທຕິ, ຍຎ຺ຈ ສຸຓາຕິ ພຸທ຺ຘານຸພຸທ຺ຘປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘໂພຘິສຕ຺ຕານໍ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມສຸຂວິຫາຣຠູຕໍ ຌານສ
ມາປຕ຺ຕິສຸຂໍ, ຕໍ ສພ຺ພໍ ສຕ຺ເຕສຸ ອໂນຘິໂສ ອຸປສໍຫຣຕິຯ ອຍໍ ຕາວ ອສມາຫິຕຠູມິຍໍ ນໂຍຯ

ສມາຫິໂຕ ປນ ອຕ຺ຕນາ ຍຖານຸຠູຕໍ ວິເສສາຘິຄມນິພ຺ພຕ຺ຕໍ ປີຕິປສ຺ສທ຺ຘິສຸຂໍ ສພ຺ພສຕ຺ເຕສຸ ອຘິມຸຈ຺ຈຕິ, ຕຖາ ມຫຕິ ສໍສາຣ
ທຸກ຺ເຂ, ຕນ຺ນິມິຕ຺ຕຠູເຕ ຈ ກິເລສາຠິສງ຺ຂາຣທຸກ຺ເຂ ນິມຸຄ຺ຄໍ ສຕ຺ຕນິກາຍໍ ທິສ຺ວາ ຕຕ຺ຖປິ ເຉທນເຠທນຜາລນປີສນຄ຺ຄິສນ຺
ຕາປາທິຊນິຕາ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ ຂຣາ ກຏຸກາ ເວທນາ ນິຣນ຺ຕຣໍ ຈິຣກາລໍ ເວທິຍນ຺ເຕ ນາຣເກ, ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ກຸຊ຺ຌນສນ຺
ຕາປນວິເຫຐນຫິໍສນປຣາຘີນຕາທີຫິ ທຸກ຺ຂໍ ອນຸຠວນ຺ເຕ ຕິຣຈ຺ຉາເນ, ໂຊຕິມາລາ'ກຸລສຣີເຣ ອຸທ຺ຘພາຫຸວິຣວນ຺ເຕ ອຸກ຺ກາມຸເຂ
ຂຸປ຺ປິປາສາທີຫິ ຑຍ຺ຫມາເນ ຈ ວນ຺ຕເຂຬາທິອາຫາເຣ ຈ ມຫາທຸກ຺ຂໍ ເວທຍມາເນ ເປເຕ ຈ ປຣິເຍຏ຺ຐິມູລກໍ ມຫນ຺ຕໍ
ອນຍພ຺ຍສນໍ ປາປຸຓນ຺ເຕ ຫຕ຺ຖຈ຺ເຉທາທິກາຣຓໂຍເຄນ ທຸພ຺ພຓ຺ຓທຸທ຺ທສິກທລິທ຺ທຕາທີຠາເວນ ຂຸປ຺ປິປາສາທີໂຍເຄນ ພ
ລວນ຺ເຕຫິ ອຠິຠວນີຍໂຕ, ປເຣສໍ ວຫນໂຕ, ປຣາຘີນໂຕ ຈ ນາຣເກ ເປເຕ ຕິຣຈ຺ຉາເນ ຈ ອຕິສຍນ຺ເຕ ອປາຍທຸກ຺ຂນິພ຺ພິເສສໍ
ທຸກ຺ຂໍ ອນຸຠວນ຺ເຕ ມນຸສ຺ເສ ຈ ຕຖາ ວິສຍວິສປຣິໂຠຄວິກ຺ຂິຕ຺ຕຈິຕ຺ຕຕາຍ ຣາຄາທິປຣິຍຸຏ຺ຐາເນນ ຑຍ຺ຫມາເນ ວາຍຸ
ເວຄສມຸຏ຺ຐິຕຊາລາສມິທ຺ຘສຸກ຺ຂກຏ຺ຐສນ຺ນິປາເຕ ອຄ຺ຄິກ຺ຂນ຺ເຘ ວິຍ ອນຸປສນ຺ຕປຣິຬາຫວຸຕ຺ຕິເກ ອນິຫຕປຣາຘີເນ ກາ
ມາວຈເຣ ເທເວ ຈ ມຫຕາ ວາຍາເມນ ວິທູຣມາກາສໍ ວິຄາຫິຕສກຸນ຺ຕາ ວິຍ, ພລວນ຺ເຕຫິ ຂິຕ຺ຕສຣາ ວິຍ ຈ "ສຕິປິ ຈິຣປ຺ປວຕ຺
ຕິຍໍ ອນຈ຺ຈນ຺ຕິກຕາຍ ປາຕປຣິໂຍສານາ ອນຕິກ຺ກນ຺ຕຊາຕິຊຣາມຣຓາ ເອວາ"ຕິ ຣູປາວຈຣາຣູປາວຈເຣ ເທເວ ຈ ປສ຺ສນ຺ເຕນ
ເມຕ຺ຕາຍ ກຣຸຓາຍ ຈ ອໂນຘິໂສ ສຕ຺ຕາ ຜຣິຕພ຺ພາຯ ເອວໍ ກາເຍນ ວາຈາຍ ມນສາ ຈ ໂພຘິສມ຺ຠາເຣ ນິຣນ຺ຕຣໍ ອຸປຈິນນ຺ເຕນ
ອຸສ຺ສາໂຫ ປວຕ຺ເຕຕພ຺ໂພຯ

ອປິຈ "ອຈິນ຺ເຕຍ຺ຍາປຣິມິຕວິປຸໂລຬາຣວິມລນິຣຸປມນິຣຸປກ຺ກິເລສຄຸຓນິຈຍນິທານຠູຕສ຺ສ ພຸທ຺ຘ຺ຠາວສ຺ສ ອຸສ຺ສກ຺ກິຕ຺ວາ
ສມ຺ປຫໍສນໂຍຄ຺ຄໍ ວິຣິຍໍ ນາມ ອຈິນ຺ເຕຍ຺ຍານຸຠາວເມວຯ ຍໍ ນ ປຈ຺ຈຣຊນາ ໂສຕຸມ຺ປິ ສກ຺ກຸຓນ຺ຕິ, ປເຄວ ປຏິປຊ຺ຊິຕຸໍຯ ຕຖາ ຫິ
ຕິວິຘາ ອຠິນີຫາຣຈິຕ຺ຕຸປ຺ປຕ຺ຕິ, ຈຕສ຺ໂສ ພຸທ຺ຘ຺ຠູມິໂຍ, ຈຕ຺ຕາຣິ ສງ຺ຄຫວຕ຺ຖູນິ (ທີຯ ນິຯ ໓ຯ໒໑໐, ໓໑໓; ອຯ ນິຯ ໔ຯ໓໒),
ກຣຸໂຓກາສຕາ, ພຸທ຺ຘ຺ຘມ຺ເມສຸ ນິຊ຺ຌານກ຺ຂນ຺ຕິ, ສພ຺ພຘມ຺ເມສຸ ນິຣຸປເລໂປ, ສພ຺ພສຕ຺ເຕສຸ ປຸຕ຺ຕສຎ຺ຎາ, ສໍສາຣທຸກ຺ເຂຫິ
ອປຣິເຂໂທ, ສພ຺ພເທຍ຺ຍຘມ຺ມປຣິຈ຺ຈາໂຄ, ເຕນ ຈ ນິຣຕິມານຕາ, ອຘິສີລາທິອຘິຏ຺ຐານໍ, ຕຕ຺ຖ ຈ ອຈລຕາ, ກຸສລກິຣິຍາ
ສຸ ປີຕິປາໂມຊ຺ຊໍ, ວິເວກນິນ຺ນຈິຕ຺ຕຕາ, ຌານານຸໂຍໂຄ, ອນວຊ຺ຊສຸເຕນ ອຕິຕ຺ຕິ, ຍຖາສຸຕສ຺ສ ຘມ຺ມສ຺ສ ປເຣສໍ ຫິຕຊ຺ຌາສເຍນ
ເທສນາ, ສຕ຺ຕານໍ ຎາເຍ ນິເວສນໍ, ອາຣມ຺ຠທຬ຺ຫຕາ, ຘີຣວີຣຠາໂວ, ປຣາປວາທປຣາປກາເຣສຸ ວິກາຣາຠາໂວ, ສຈ຺ຈາຘິຏ຺ຐາ
ນໍ, ສມາປຕ຺ຕີສຸ ວສີຠາໂວ, ອຠິຎ຺ຎາສຸ ພລປ຺ປຕ຺ຕິ, ລກ຺ຂຓຕ຺ຕຍາວໂພໂຘ, ສຕິປຏ຺ຐານາທີສຸ ອຠິໂຍເຄນ ໂລກຸ
ຕ຺ຕຣມຄ຺ຄສມ຺ຠາຣສມ຺ຠຣຓໍ, ນວໂລກຸຕ຺ຕຣາວກ຺ກນ຺ຕີ"ຕິ ເອວມາທິກາ ສພ຺ພາ ໂພຘິສມ຺ຠາຣປຏິປຕ຺ຕິ ວິຣິຍານຸຠາເວເນວ ສ
ມິຊ຺ຌຕີຕິ ອຠິນີຫາຣໂຕ ຍາວ ມຫາໂພຘິ ອໂນສ຺ສຊ຺ຊນ຺ເຕນ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ນິຣນ຺ຕຣໍ ວິຣິຍໍ ສມ຺ປາເທຕພ຺ພໍຯ ສມ຺ປຊ຺ຊມາເນ ຈ ວິ

ຣິເຍ ຂນ຺ຕິອາທໂຍ ທານາທໂຍ ຈ ສພ຺ເພປິ ໂພຘິສມ຺ຠາຣາ ຕທຘີນວຸຕ຺ຕິຕາຍ ສມ຺ປນ຺ນາ ເອວ ໂຫນ຺ຕີຕິຯ ຂນ຺ຕິອາທີສຸປິ ອິມິນາ ນເຍນ ປຏິປຕ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ

ອິຕິ ສຕ຺ຕານໍ ສຸຂູປກຣຓປຣິຈ຺ຈາເຄນ ພຫຸຘາ ອນຸຄ຺ຄຫກຣຓໍ ທາເນນ ປຏິປຕ຺ຕິ, ສີເລນ ເຕສໍ ຊີວິຕສາປເຕຍ຺ຍທາຣຣກ຺ຂອເຠທປິຍຫິຕວຈນາວິຫິໍສາທິກຣຓານິ, ເນກ຺ຂມ຺ເມນ ເນສໍ ອາມິສປຏິຄ຺ຄຫຓທມ຺ມທານາທິນາ ອເນກຘາ ຫິຕຈຣິຍາ, ປຎ຺ຎາຍ ເຕສໍ ຫິຕກຣຓູປາຍໂກສລ຺ລໍ, ວີຣິເຍນ ຕຕ຺ຖ ອຸສ຺ສາຫາຣມ຺ຠອສໍຫີຣານິ, ຂນ຺ຕິຍາ ຕທປຣາຘສຫນໍ, ສຈ຺ເຈນ ເຕສໍ ອວຎ຺ຈນຕທຸປກາຣກິຣິຍາສມາທານາວິສໍວາທນາທິ, ອຘິຏ຺ຐາເນນ ຕທຸປກາຣກຣເຓ ອນຕ຺ຖສມ຺ປາເຕປິ ອຈລນໍ, ເມຕ຺ຕາຍ ເຕສໍ ຫິຕສຸຂານຸຈິນ຺ຕນໍ, ອຸເປກ຺ຂາຍ ເຕສໍ ອຸປກາຣາປກາເຣສຸ ວິກາຣານາປຕ຺ຕີຕິ ເອວໍ ອປຣິມາເຓ ສຕ຺ເຕ ອາຣພ຺ຠ ອນຸກມ຺ປິຕສພ຺ພສຕ຺ຕສ຺ສ ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ປຸຖຸຊ຺ຊເນຫິ ອສາຘາຣໂຓ ອປຣິມາໂຓ ປຸຎ຺ຎຎາຓສມ຺ຠາຣູປຈໂຍ ເອຕ຺ຖ ປຏິປຕ຺ຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ໂຍ ເຈຕາສໍ ປຈ຺ຈໂຍ ວຸຕ຺ໂຕ, ຕສ຺ສ ຈ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ສມ຺ປາທນໍຯ

ໂກ ວິຠາໂຄຕິ ທສ ປາຣມິໂຍ, ທສ ອຸປປາຣມິໂຍ, ທສ ປຣມຕ຺ຖປາຣມິໂຍຕິ ສມຕ຺ຕິໍສ ປາຣມິໂຍຯ ຕຕ຺ຖ ກຕາຠິນີຫາຣສ຺ສ ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ປຣຫິຕກຣຓາຠິນິນ຺ນອາສຍປ຺ປໂຍຄສ຺ສ ກຓ຺ຫທມ຺ມໂວກິຓ຺ຓາ ສຸກ຺ກທມ຺ມາ ປາຣມິໂຍ, ເຕຫິ ອໂວກິຓ຺ຓາ ສຸກ຺ກາ ທມ຺ມາ ອຸປປາຣມິໂຍ, ອກຓ຺ຫາ ອສຸກ຺ກາ ປຣມຕ຺ຖປາຣມິໂຍຕິ ເກຈິຯ ສມຸທາຄມນກາເລສຸ ປູຣິຍມານາ ປາຣມິໂຍ, ໂພຘິສຕ຺ຕຠູມິຍໍ ປຸຓ຺ຓາ ອຸປປາຣມິໂຍ, ພຸທ຺ຘຠູມິຍໍ ສພ຺ພາກາຣປຣິປຸຓ຺ຓາ ປຣມຕ຺ຖປາຣມິໂຍຯ ໂພຘິສຕ຺ຕຠູມິຍໍ ວາ ປຣຫິຕກຣຓໂຕ ປາຣມິໂຍ, ອຕ຺ຕຫິຕກຣຓໂຕ ອຸປປາຣມິໂຍ, ພຸທ຺ຘຠູມິຍໍ ພລເວສາຣຊ຺ຊສມຘິຄເມນ ອຸຠຍຫິຕປຣິປູຣຓໂຕ ປຣມຕ຺ຖປາຣມິໂຍຕິ ເອວໍ ອາທິມຊ຺ຌປຣິໂຍສາເນສຸ ປຓິຘານາຣມ຺ຠປຣິນິຏ຺ຐາເນສຸ ເຕສໍ ວິຠາໂຄຕິ ອປເຣຯ ໂທສຸປສມກຣຸຓາປກຕິການໍ ຠວສຸຂວິມຸຕ຺ຕິສຸຂປຣມສຸຂປ຺ປຕ຺ຕານໍ ປຸຎ຺ຎູປຈຍເຫຕຸໂຕ ຕພ຺ພິຠາໂຄຕິ ອຎ຺ເຎຯ

ລຊ຺ຊາສຕິມານາປສ຺ສຍານໍ ໂລກຸຕ຺ຕຣທມ຺ມາຘິປຕີນໍ ສີລສມາຘິປຎ຺ຎາຄຣຸການໍ ຕາຣິຕຕຣິຕຕາຣຍິຕູນໍ ອນຸພຸທ຺ຘປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘານໍ ປາຣມີ, ອຸປປາຣມີ, ປຣມຕ຺ຖປາຣມີຕິ ໂພຘິຕ຺ຕຍປ຺ປຕ຺ຕິໂຕ ຍຖາວຸຕ຺ຕວິຠາໂຄຕິ ເກຈິຯ ຈິຕ຺ຕປຓິຘິໂຕ ຍາວ ວຈີປຓິຘິ, ຕາວ ປວຕ຺ຕາ ສມ຺ຠາຣາ ປາຣມິໂຍ, ວຈີປຓິຘິໂຕ ຍາວ ກາຍປຓິຘິ, ຕາວ ປວຕ຺ຕາ ອຸປປາຣມິໂຍ, ກາຍປຓິຘິໂຕ ປຠຸຕິ ປຣມຕ຺ຖປາຣມິໂຍຕິ ອປເຣຯ ອຎ຺ເຎ ປນ “ປຣປຸຎ຺ຎານຸໂມທນວເສນ ປວຕ຺ຕາ ສມ຺ຠາຣາ ປາຣມິໂຍ, ປເຣສໍ ກາຣາປນວເສນ ປວຕ຺ຕາ ອຸປປາຣມິໂຍ, ສຍໍ ກຣຓວເສນ ປວຕ຺ຕາ ປຣມຕ຺ຖປາຣມິໂຍ”ຕິ ວທນ຺ຕິຯ ຕຖາ ຠວສຸຂາວໂຫ ປຸຎ຺ຎຎາຓສມ຺ຠາໂຣ ປາຣມີ, ອຕ຺ຕໂນ ນິພ຺ພານສຸຂາວໂຫ ອຸປປາຣມີ, ປເຣສໍ ຕທຸຠຍສຸຂາວໂຫ ປຣມຕ຺ຖປາຣມີຕິ ເອເກຯ

ປຸຕ຺ຕທາຣຘນາທິອຸປກຣຓປຣິຈ຺ຈາໂຄ ປນ ທານປາຣມີ, ອຕ຺ຕໂນ ອງ຺ຄປຣິຈ຺ຈາໂຄ ທາເນົາປປາຣມີ, ອຕ຺ຕໂນ ຊີວິຕປຣິຈ຺ຈາໂຄ ທານປຣມຕ຺ຖປາຣມີຯ ຕຖາ ປຸຕ຺ຕທາຣາທິກສ຺ສ ຕິວິຘສ຺ສປິ ເຫຕຸ ອວີຕິກ຺ກມນວເສນ ຕິສ຺ໂສ ສີລປາຣມິໂຍ, ເຕສຸ ເອວ ຕິວິເຘສຸ ວຕ຺ຖູສຸ ອາລຍໍ ອຸປຈ຺ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ນິກ຺ຂມນວເສນ ຕິສ຺ໂສ ເນກ຺ຂມ຺ມປາຣມິໂຍ, ອຸປກຣຓງ຺ຄຊີວິຕຕຓ຺ຫໍ ສມູຫນິຕ຺ວາ ສຕ຺ຕານໍ ຫິຕາຫິຕວິນິຈ຺ຉຍກຣຓວເສນ ຕິສ຺ໂສ ປຎ຺ຎາປາຣມິໂຍ, ຍຖາວຸຕ຺ຕເຠທານໍ ປຣິຈ຺ຈາຄາທີນໍ ວາຍມນວເສນ ຕິສ຺ໂສ ວີຣິຍປາຣມິໂຍ, ອຸປກຣຓງ຺ຄຊີວິຕນ຺ຕຣາຍກຣານໍ ຂມນວເສນ ຕິສ຺ໂສ ຂນ຺ຕິປາຣມິໂຍ, ອຸປກຣຓງ຺ຄຊີວິຕເຫຕຸ ສຈ຺ຈາປຣິຈ຺ຈາຄວເສນ ຕິສ຺ໂສ ສຈ຺ຈປາຣມິໂຍ, ທານາທິປາຣມິໂຍ ອກຸປ຺ປາຘິຏ຺ຐານວເສເນວ ສມິຊ຺ຌນ຺ຕີຕິ ອຸປກຣຓາທິວິນາເສປິ ອຈລາຘິຏ຺ຐານວເສນ ຕິສ຺ໂສ ອຘິຏ຺ຐານປາຣມິໂຍ, ອຸປກຣຓາທິອຸປຆາຕເກສຸປິ ສຕ຺ເຕສຸ ເມຕ຺ຕາຍ ອວິຊຫນວເສນ ຕິສ຺ໂສ ເມຕ຺ຕາປາຣມິໂຍ, ຍຖາວຸຕ຺ຕວຕ຺ຖຸຕ຺ຕຍສ຺ສ ອຸປກາຣາປກາເຣສຸ ສຕ຺ຕສງ຺ຂາເຣສຸ ມຊ຺ຌຕ຺ຕຕາປຏິລາຠວເສນ ຕິສ຺ໂສ ອຸເປກ຺ຂາປາຣມິໂຍຕິ ເອວມາທິນາ ເອຕາສໍ ວິຠາໂຄ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ໂກ ສງ຺ຄໂຫຕິ ເອຕ຺ຖ ປນ ຍຖາ ເອຕາ ວິຠາຄໂຕ ຕິໍສວິຘາປິ ທານປາຣມິອາທິຠາວໂຕ ທສວິຘາ, ເອວໍ ທານສີລຂນ຺ຕິວີຣິຍຌານປຎ຺ຎາສຠາເວນ ຉພ຺ພິຘາຯ ເອຕາສຸ ຫິ ເນກ຺ຂມ຺ມປາຣມີ ສີລປາຣມິຍາ ສງ຺ຄຫິຕາ ຕສ຺ສາ ປພ຺ພຊ຺ຊາຠາເວ, ນີວຣຓວິເວກຠາເວ ປນ ຌານປາຣມິຍາ, ກຸສລທມ຺ມຠາເວ ຉຫິປິ ສງ຺ຄຫິຕາຯ ສຈ຺ຈປາຣມີ ສີລປາຣມິຍາ ເອກເທໂສເຍວ ວຈີວິຣຕິສຈ຺ຈປກ຺ເຂ, ຎາຓສຈ຺ຈປກ຺ເຂ ປນ ປຎ຺ຎາປາຣມິຍາ ສງ຺ຄຫິຕາຯ ເມຕ຺ຕາປາຣມີ ຌານປາຣມິຍາ ເອວ, ອຸເປກ຺ຂາປາຣມີ ຌານປຎ຺ຎາປາຣມີຫິ, ອຘິຏ຺ຐານປາຣມີ ສພ຺ພາຫິປິ ສງ຺ຄຫິຕາຕິຯ

ເອເຕສຎ຺ຈ ທານາທີນໍ ຉນ຺ນໍ ຄຸຓານໍ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ສມ຺ພນ຺ຘານໍ ປຎ຺ຈທສຍຸຄລອາທີນິ ປຎ຺ຈທສຍຸຄລອາທິສາຘການິ ໂຫນ຺ຕິ

– ເສຍ຺ຍຖິທໍ? ທານສີລຍຸຄລຸເອນ ປຣທີຕາທີຕານໍ ກຣຕາກຣຕາຍຸຄລຸອສີທ຺ຸສີ, ທານຂນ຺ຕິຍຸຄລຸເອນ ອໂລກາໂທສຍຸຄລຸອສີທ຺ຸສີ, ທານວີຣີຍຍຸຄລຸເອນ ຈາຄສຸຕຍຸຄລຸອສີທ຺ຸສີ, ທານຊານຍຸຄລຸເອນ ກາມໂທສປ຺ຸປ຺ຫານຍຸຄລຸອສີທ຺ຸສີ, ທານປ຺ຍ຺ຍາຍຸຄລຸເອນ ອຣີຍຍານຊຸຣຍຸຄລຸອສີທ຺ຸສີ, ສີລຂນ຺ຕິທ຺ຸວເຍນ ປ຺ໂຍຄາສຍສຸທ຺ຸສີທ຺ຸວຍສີທ຺ຸສີ, ສີລວີຣີຍທ຺ຸວເຍນ ກາວນາທ຺ຸວຍສີທ຺ຸສີ, ສີລຊານທ຺ຸວເຍນ ທຸສ຺ສີລຸຍປ຺ຣີຍຸຍ຺ຖານປ຺ຸປ຺ຫານທ຺ຸວຍສີທ຺ຸສີ, ສີລປ຺ຍ຺ຍາທ຺ຸວເຍນ ທານທ຺ຸວຍສີທ຺ຸສີ, ຂນ຺ຕິວີຣີຍຍຸຄລຸເອນ ຂມາເຕຊທ຺ຸວຍສີທ຺ຸສີ, ຂນ຺ຕິຊານຍຸຄລຸເອນ ວີໂຣສານຸໂຣສປ຺ຸປ຺ຫານຍຸຄລຸອສີທ຺ຸສີ , ຂນ຺ຕິປ຺ຍ຺ຍາຍຸຄລຸເອນ ສຸຍ຺ຍຕາຂນ຺ຕິປ຺ຜິເວສທຸກາສີທ຺ຸສີ, ວີຣີຍຊານທຸເກນ ປ຺ຄ຺ຸຄາຫາວິກ຺ເຂປທຸກາສີທ຺ຸສີ, ວີຣີຍປ຺ຍ຺ຍາທຸເກນ ສຣຕາທຸກາສີທ຺ຸສີ, ຊານປ຺ຍ຺ຍາທຸເກນ ຍານທຸກາສີທ຺ຸສີ຺ ທານສີລຂນ຺ຕິຕ຺ຸຕິເກນ ໂລກໂທສໂມຫປ຺ຸປ຺ຫານຕ຺ຸຕິກາສີທ຺ຸສີ, ທານສີລວີຣີຍຕ຺ຸຕິເກນ ໂກຄຊີວິຕກາຍສາຣາທານຕ຺ຸຕິກາສີທ຺ຸສີ, ທານສີລຊານຕ຺ຸຕິເກນ ປຸຍ຺ຍກິຣີຍວຕ຺ຸຖຸຕ຺ຸຕິກາສີທ຺ຸສີ, ທານສີລປ຺ຍ຺ຍາຕິເກນ ອາມິສາກາຍຊມ຺ມທານຕ຺ຸຕິກາສີທ຺ຸສີຕິ ເອວໍ ອີຕເຣທິປິ ຕິເກທີ ຈຕຸກ຺ກາທີທີ ຈ ຍຖາສມ຺ກວໍ ຕິການີ ຈຕຸກ຺ກາທີນີ ຈ ໂຍເຊຕພ຺ພານີ຺

ເອວໍ ຉພ຺ພິຊານມ຺ປິ ປນ ອີມາສໍ ປາຣມີນໍ ຈຕູທີ ອຊີຍ຺ຖາເນທີ ສງ຺ຄໂຫ ເວທິຕພ຺ໂພ຺ ສພ຺ພປາຣມີນໍ ສມູຫສງ຺ຄຫໂຕ ທີ ຈຕ຺ຕາຣີ ອຊີຍ຺ຖານານີ຺ ເສຍ຺ຍຖິທໍ – ສຈ຺ຈາຊີຍ຺ຖານໍ, ຈາຄາຊີຍ຺ຖານໍ, ອຸປສມາຊີຍ຺ຖານໍ, ປ຺ຍ຺ຍາຊີຍ຺ຖານນ຺ຕິ຺ ຕຕ຺ຖ ອຊີຕິຍ຺ຖຕີ ເອເຕນ, ເອຕ຺ຖ ວາ ອຊີຕິຍ຺ຖຕີ, ອຊີຍ຺ຖານມຕ຺ຕເມວ ວາ ຕນ຺ຕິ ອຊີຍ຺ຖານໍ຺ ສຈ຺ຈຍ຺ຈ ຕໍ ອຊີຍ຺ຖານຍ຺ຈ, ສຈ຺ຈສ຺ສ ວາ ອຊີຍ຺ຖານໍ, ສຈ຺ຈໍ ອຊີຍ຺ຖານໍ ເອຕສ຺ສາຕິ ວາ ສຈ຺ຈາຊີຍ຺ຖານໍ຺ ເອວໍ ເສເສສຸປິ຺ ຕຕ຺ຖ ອວິເສສໂຕ ຕາວ ໂລກຸຕ຺ຕຣຄຸເຕ ກຕາກິນີຫາຣສ຺ສ ອນຸກມ຺ປິຕສພ຺ພສຕ຺ຕສ຺ສ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ປ຺ຣີຍ຺ຍານຸຣູປໍ ສພ຺ພປາຣມີປ຺ຣີຄ຺ຄຫໂຕ ສຈ຺ຈາຊີຍ຺ຖານໍ, ຕສ຺ສ ປ຺ຜິປກ຺ຂປ຺ຣີຈ຺ຈາຄໂຕ ຈາຄາຊີຍ຺ຖານໍ, ສພ຺ພປາຣມິຕາຄຸເຕທີ ອຸປສມໂຕ ອຸປສມາຊີຍ຺ຖານໍ , ເຕທິເຍວ ປຣທິໂຕປາຍໂກສລ຺ລໂຕ ປ຺ຍ຺ຍາຊີຍ຺ຖານໍ຺ ວິເສສໂຕ ປນ ''ອຕ຺ຖິກຊນໍ ອວິສໍວາເທຕ຺ວາ ທສ຺ສາມີ''ຕີ ປ຺ຜິຊານໂຕ, ປ຺ຜິຍ຺ຍໍ ອວິສໍວາເທຕ຺ວາ ທານໂຕ, ທານໍ ອວິສໍວາເທຕ຺ວາ ອນຸໂມທນໂຕ, ມຈ຺ຉຣີຍາທິປ຺ຜິປກ຺ຂປ຺ຣີຈ຺ຈາຄໂຕ, ເທຍ຺ຍປ຺ຜິຄ຺ຄາຫກທານເທຍ຺ຍຊມ຺ມກ຺ຂເຍສຸ ໂລກໂທສໂມຫກາຍວູປສມໂຕ, ຍຖາຣຫໍ ຍຖາກາລໍ ຍຖາວິຊານຍ຺ຈ ທານໂຕ, ປ຺ຍ຺ຍຸຕ຺ຕຣໂຕ ຈ ກຸສລຊມ຺ມານໍ ຈຕຸຣຊີຍ຺ຖານປທຍ຺ຖານໍ ທານໍ຺ ຕຖາ ສໍວຣສມາທານສ຺ສ ອວີຕິກ຺ກມໂຕ, ທຸສ຺ສີລຸຍປ຺ຣີຈ຺ຈາຄໂຕ, ທຸຈ຺ຈຣິຕວູປສມໂຕ, ປ຺ຍ຺ຍຸຕ຺ຕຣໂຕ ຈ ຈຕຸຣຊີຍ຺ຖານປທຍ຺ຖານໍ ສີລໍ຺ ຍຖາປ຺ຜິຍ຺ຍໍ ຂມນໂຕ, ປຣາປຣາຊວິກປ຺ຸປ຺ປ຺ຣີຈ຺ຈາຄໂຕ, ໂກຊປ຺ຣີຍຸຍ຺ຖານວູປສມໂຕ, ປ຺ຍ຺ຍຸຕ຺ຕຣໂຕ ຈ ຈຕຸຣຊີຍ຺ຖານປທຍ຺ຖານາ ຂນ຺ຕິ຺ ປ຺ຜິຍ຺ຍານຸຣູປໍ ປຣທີຕກຣຕາໂຕ, ວິສາທປ຺ຣີຈ຺ຈາຄໂຕ, ອກຸສລຊມ຺ມານໍ ວູປສມໂຕ, ປ຺ຍ຺ຍຸຕ຺ຕຣໂຕ ຈ ຈຕຸຣຊີຍ຺ຖານປທຍ຺ຖານໍ ວີຣີຍໍ຺ ປ຺ຜິຍ຺ຍານຸຣູປໍ ໂລກທີຕານຸຈິນ຺ຕນໂຕ, ນີວຣຕາປ຺ຣີຈ຺ຈາຄໂຕ, ຈິຕ຺ຕວູປສມໂຕ, ປ຺ຍ຺ຍຸຕ຺ຕຣໂຕ ຈ ຈຕຸຣຊີຍ຺ຖານປທຍ຺ຖານໍ ຊານໍ຺ ຍຖາປ຺ຜິຍ຺ຍໍ ປຣທີຕູປາຍໂກສລ຺ລໂຕ, ອນຸປາຍກິຣີຍາປ຺ຣີຈ຺ຈາຄໂຕ , ໂມຫຊປ຺ຣີລຸອາຫວູປສມໂຕ, ສພ຺ພຍ຺ຍຸຕາປ຺ຜິລາກໂຕ ຈ ຈຕຸຣຊີຍ຺ຖານປທຍ຺ຖານາ ປ຺ຍ຺ຍາ຺

ຕຕ຺ຖ ເຍຍ຺ຍປ຺ຜິຍ຺ຍານຸວິຊາເນທີ ສຈ຺ຈາຊີຍ຺ຖານໍ, ວຕ຺ຖຸກາມກິເລສກາມປ຺ຣີຈ຺ຈາເຄທີ ຈາຄາຊີຍ຺ຖານໍ, ໂທສທຸກ຺ຂວູປສເມທີ ອຸປສມາຊີຍ຺ຖານໍ, ອນຸໂພຊປ຺ຜິເວເຊທີ ປ຺ຍ຺ຍາຊີຍ຺ຖານໍ຺ ຕິວິຊສຈ຺ຈປ຺ຣີຄ຺ຄຫີຕໍ ໂທສຕ຺ຕຍວິໂຣຊີ ສຈ຺ຈາຊີຍ຺ຖານໍ, ຕິວິຊຈາຄປ຺ຣີຄ຺ຄຫີຕໍ ໂທສຕ຺ຕຍວິໂຣຊີ ຈາຄາຊີຍ຺ຖານໍ, ຕິວິຊວູປສມປ຺ຣີຄ຺ຄຫີຕໍ ໂທສຕ຺ຕຍວິໂຣຊີ ອຸປສມາຊີຍ຺ຖານໍ, ຕິວິຊຍາຕປ຺ຣີຄ຺ຄຫີຕໍ ໂທສຕ຺ຕຍວິໂຣຊີ ປ຺ຍ຺ຍາຊີຍ຺ຖານໍ຺ ສຈ຺ຈາຊີຍ຺ຖານປ຺ຣີຄ຺ຄຫີຕານີ ຈາຄູປສມປ຺ຍ຺ຍາຊີຍ຺ຖານານີ ອວິສໍວາທນໂຕ , ປ຺ຜິຍ຺ຍານຸວິຊານໂຕ ຈ຺ ຈາຄາຊີຍ຺ຖານປ຺ຣີຄ຺ຄຫີຕານີ ສຈ຺ຈູປສມປ຺ຍ຺ຍາຊີຍ຺ຖານານີ ປ຺ຜິປກ຺ຂປ຺ຣີຈ຺ຈາຄໂຕ, ສພ຺ພປ຺ຣີຈ຺ຈາຄຜລຕ຺ຕາ ຈ຺ ອຸປສມາຊີຍ຺ຖານປ຺ຣີຄ຺ຄຫີຕານີ ສຈ຺ຈຈາຄປ຺ຍ຺ຍາຊີຍ຺ຖານານີ ກິເລສປ຺ຣີລຸອາຫູປສມໂຕ, ກາມູປສມໂຕ, ກາມປ຺ຣີລຸອາຫູປສມໂຕ ຈ຺ ປ຺ຍ຺ຍາຊີຍ຺ຖານປ຺ຣີຄ຺ຄຫີຕານີ ສຈ຺ຈຈາຄູປສມາຊີຍ຺ຖານານີ ຍາຕປ຺ຸພ຺ພງ຺ຄມໂຕ, ຍາຕານຸປ຺ຣີວຕ຺ຕນໂຕ ຈາຕີ ເອວໍ ສພ຺ພາປິ ປາຣມີໂຍ ສຈ຺ຈປ຺ຸປ຺ກາວິຕາ ຈາຄປ຺ຣີພ຺ຍຍ຺ຊິຕາ ອຸປສໂມປພ຺ຣູຫິຕາ ປ຺ຍ຺ຍາປ຺ຣີສຸທ຺ຸຊາ຺ ສຈ຺ຈຍ຺ທີ ເອຕາສໍ ຊນກເຫຕຸ, ຈາໂຄ ປ຺ຣີຄ຺ຄາຫກເຫຕຸ, ອຸປສໂມ ປ຺ຣີວຸທ຺ຍິເຫຕຸ, ປ຺ຍ຺ຍາ ປາຣີສຸທ຺ຸສີເຫຕ຺ຸ ຕຖາ ອາທິມ຺ທີ ສຈ຺ຈາຊີຍ຺ຖານໍ ສຈ຺ຈປ຺ຜິຍ຺ຍຕ຺ຕາ, ມຊ຺ເຊ ຈາຄາຊີຍ຺ຖານໍ ກຕປ຺ຕິຊານສ຺ສ ປຣທີຕາຍ ອຕ຺ຕປ຺ຣີຈ຺ຈາຄໂຕ, ອນ຺ເຕ ອຸປສມາຊີຍ຺ຖານໍ ສພ຺ພູປສມປ຺ຣີໂຍສານຕ຺ຕາ, ອາທິມຊ຺ຊປ຺ຣີໂຍສາເນສຸ ປ຺ຍ຺ຍາຊີຍ຺ຖານໍ ຕສ຺ມິ ສຕິ ສມ຺ກວໂຕ, ອສຕິ ອກາວໂຕ, ຍຖາປ຺ຜິຍ຺ຍຍ຺ຈ ກາວໂຕ຺

ຕຕ຺ຖ ມຫາປຸຣີສາ ອຕ຺ຕທີຕປຣທີຕກເຣທີ ຄຣຸປິຍກາວກເຣທີ ສຈ຺ຈຈາຄາຊີຍ຺ຖາເນທີ ຄິທີກູຕາ ອາມິສທາເນນ ປ຺ເຣ ອນຸຄ຺ຄຕ຺ຫນ຺ຕິ຺ ຕຖາ ອຕ຺ຕທີຕປຣທີຕກເຣທີ ຄຣຸປິຍກາວກເຣທີ ອຸປສມປ຺ຍ຺ຍາຊີຍ຺ຖາເນທີ ຈ ປພ຺ພຊິຕກູຕາ ຊມ຺ມທາເນນ ປ຺ເຣ ອນຸຄ຺ຄຕ຺ຫນ຺ຕິ຺

ຕຕຸຖ ອນຸຕິມກາເວ ໂພທິສຕຸຕສຸສ ຈຕຸຣຍິຍຸຄານປໍຣິປູຣຕຳ. ປໍຣິປຸຕຸຕາຈຕຸຣຍິຍຸຄານສຸສ ທີ ຈຣິມກາກວູປໍປຸຕິຕິ ເອເກ. ຕຕຸຣ ທີ ຄພຸໂກກຸກນຸຕິກິຕິອກິນິກຸຂມເນສຸ ປໍຍຸຍາຍິຍຸຄານສມຸທາຄເມນ ສໂຕ ສມຸປໍຊາໂນ ສຈຸຈາຍິຍຸຄານປໍາຣິປູຣິຍາ ສມຸປໍຕິຊາໂຕ ອຸຕຸຕຣາກິມຸໂຂ ສຕຸຕປໍທວີຕີຫາເຣນ ຄນຸຕຸວາ ສພຸພາ ທິສາ ໂອໂລເກຕຸວາ ສຈຸຈານຸປໍຣິວຕຸຕິນາ ວຈສາ "ອຄຸໂຄຫມສຸມິ ໂລກສຸສ, ເຊຍຸໂຖ...ເປ... ເສຍຸໂຖຫມສຸມິ ໂລກສຸສາ"ຕິ (ທີ. ນິ. ໒.໓໑; ມ. ນິ. ໓.໒໐໗) ຕິກຸຂຕຸຕຸ ສີຫນາທໍ ນທິ, ອຸປໍສມາຍິຍຸຄານສມຸທາຄເມນ ຊີຕຸຕາຕຸຣມຕປໍພຸພຊີຕທສຸສາວີໂນ ຈຕຸສມຸມປໍເທສໂກວິທສຸສ ໂຍພຸພນາໂຣຄຸຍຊີວິຕສມຸປໍຕຸຕິມ ທານໍ ອຸປໍສໂມ, ຈາຄາຍິຍຸຄານສມຸທາຄເມນ ມຫໂຕ ຍາຕິປໍຣິວຍຸຍສຸສ ຫຕຸຖຄຕສຸສ ຈ ຈກຸກວຕຸຕິຣຊຸຊສຸສ ອນເປກຸຂປໍຣິຈຸຈາໂຄຕິ.

ທຸຕິເຍ ຄາເນ ອກິສມຸໂພຍິຍໍ ຈຕຸຣຍິຍຸຄານໍ ປໍຣິປຸຕຸຕານຸຕິ ເກຈິ. ຕຕຸຖ ທີ ຍຖາປໍຍິຍຸຍໍ ສຈຸຈາຍິຍຸຄານສມຸທາຄເມນ ຈຕຸນຸນໍ ອຣິຍສຈຸຈານໍ ອກິສມໂຍ, ຕໂຕ ທີ ສຈຸຈາຍິຍຸຄານໍ ປໍຣິປຸຕຸຕໍ. ຈາຄາຍິຍຸຄານສມຸທາຄເມນ ສພຸພກິເລໂສປກຸກິເລສປໍຣິຈຸຈາໂຄ, ຕໂຕ ທີ ຈາຄາຍິຍຸຄານໍ ປໍຣິປຸຕຸຕໍ. ອຸປໍສມາຍິຍຸຄານສມຸທາຄເມນ ປໍຣມູປໍສມສມຸປໍຕຸຕິ, ຕໂຕ ທີ ອຸປໍສມາຍິຍຸຄານໍ ປໍຣິປຸຕຸຕໍ. ປໍຍຸຍາຍິຍຸຄານສມຸທາຄເມນ ອນາວຣຕາຍາຕປໍຍິລາໂກ, ຕໂຕ ທີ ປໍຍຸຍາຍິຍຸຄານໍ ປໍຣິປຸຕຸຕານຸຕິ, ຕໍ ອສິທຸທໍ ອກິສມຸໂພຍິຍາປິ ປໍຣມຕຸຖກາວໂຕ.

ຕຕິເຍ ຄາເນ ທມຸມຈກຸກປໍປວຕຸຕເນ (ສໍ. ນິ. ໕.໑໐໘໑; ມຫາວ. ໑໓; ປໍຍິ. ມ. ໒.໓໐) ຈຕຸຣຍິຍຸຄານໍ ປໍຣິປຸຕຸຕານຸຕິ ອຍຸເຍ. ຕຕຸຖ ທີ ສຈຸຈາຍິຍຸຄານສມຸທາຄຕສຸສ ທຸວາທສທີ ອາກາເຣທີ ອຣິຍສຈຸຈເທສນາຍ ສຈຸຈາຍິຍຸຄານໍ ປໍຣິປຸຕຸຕໍ, ຈາຄາຍິຍຸຄານສມຸທາຄຕສຸສ ສທຸທມຸມມຫາຍາຄກຣເຄນ ຈາຄາຍິຍຸຄານໍ ປໍຣິປຸຕຸຕໍ. ອຸປໍສມາຍິຍຸຄານສມຸທາຄຕສຸສ ສຍໍ ອຸປໍສນຸຕສຸສ ປໍເຣສໍ ອຸປໍສມເນນ ອຸປໍສມາຍິຍຸຄານໍ ປໍຣິປຸຕຸຕໍ, ປໍຍຸຍາຍິຍຸຄານສມຸທາຄຕສຸສ ວິເນຍຸຍານໍ ອາສຍາທິປໍຣິຊານເນນ ປໍຍຸຍາຍິຍຸຄານໍ ປໍຣິປຸຕຸຕານຸຕິ, ຕທປິ ອສິທຸທໍ ອປໍຣິໂຍສິຕຕຸຕາ ພຸທຸທກິຈຸຈສຸສ.

ຈຕຸຕຸເຖ ຄາເນ ປໍຣິນິພຸພາເນ ຈຕຸຣຍິຍຸຄານປໍຣິປຸຕຸຕານຸຕິ ອປໍເຣ. ຕຕຸຣ ທີ ປໍຣິນິພຸພຸຕຕຸຕາ ປໍຣມຕຸຖສຈຸຈສມຸປໍຕິຍາ ສຈຸຈາຍິຍຸຄານປໍຣິປູຣຕໍ, ສພຸພູປໍຍິປໍຍິນິສຸສຄຸເຄນ ຈາຄາຍິຍຸຄານປໍຣິປູຣຕໍ, ສພຸພສງຂາຣູປໍສເມນ ອຸປໍສມາຍິຍຸຄານປໍຣິປູຣຕໍ, ປໍຍຸຍາປໍໂຍຊນປໍຣິນິຍຸຄາເນນ ປໍຍຸຍາຍິຍຸຄານປໍຣິປູຣຕານຸຕິ.

ຕຕຸຣ ມຫາປຸຣິສສຸສ ວິເສເສນ ເມຕຸຕາເຂຕຸເຕ ອກິຊາຕິຍໍ ສຈຸຈາຍິຍຸຄານສມຸທາຄຕສຸສ ສຈຸຈາຍິຍຸຄານປໍຣິປູຣຕາມກິພຸຍຕຸຕໍ, ວິເສເສນ ກຣຸຕາເຂຕຸເຕ ອກິສມຸໂພຍິຍໍ ປໍຍຸຍາຍິຍຸຄານສມຸທາຄຕສຸສ ປໍຍຸຍາຍິຍຸຄານປໍຣິປູຣຕາມກິພຸຍຕຸຕໍ, ວິເສເສນ ມຸທິຕາເຂຕຸເຕ ທມຸມຈກຸກປໍປວຕຸຕເນ (ສໍ. ນິ. ໕.໑໐໘໑; ມຫາວ. ໑໓; ປໍຍິ. ມ. ໒.໓໐) ຈາຄາຍິຍຸຄານສມຸທາຄຕສຸສ ຈາຄາຍິຍຸຄານປໍຣິປູຣຕາມກິພຸຍຕຸຕໍ, ວິເສເສນ ອຸເປກຸຂາເຂຕຸເຕ ປໍຣິນິພຸພາເນ ອຸປໍສມາຍິຍຸຄານສມຸທາຄຕສຸສ ອຸປໍສມາຍິຍຸຄານປໍຣິປູຣຕາມກິພຸຍຕຸຕານຸຕິ ທຍຸຄພຸພໍ.

ຕຕຸຣປິ ສຈຸຈາຍິຍຸຄານສມຸທາຄຕສຸສ ສໍວາເສນ ສີລໍ ເວທິຕພຸພໍ, ຈາຄາຍິຍຸຄານສມຸທາຄຕສຸສ ສໍໂວຫາເຣນ ໂສເຈຍຸຍໍ ເວທິຕພຸພໍ, ອຸປໍສມາຍິຍຸຄານສມຸທາຄຕສຸສ ອາປໍທາສຸ ຖາໂມ ເວທິຕພຸໂພ, ປໍຍຸຍາຍິຍຸຄານສມຸທາຄຕສຸສ ສາກຈຸຉາຍ ປໍຍຸຍາ ເວທິຕພຸພາ. ເອວໍ ສີລາຊີວຈິຕຸຕທິຍຸຖິວິສຸທຸທິໂຍ ເວທິຕພຸພາ.

ຕຖາ ສຈຸຈາຍິຍຸຄານສມຸທາຄເມນ ໂທສາ ອຄຕີ ນ ຄຈຸຉຕິ ອວິສໍວາທນໂຕ, ຈາຄາຍິຍຸຄານສມຸທາຄເມນ ໂລກາ ອຄຕີ ນ ຄຈຸຉຕິ ອນກິສງຄໂຕ, ອຸປໍສມາຍິຍຸຄານສມຸທາຄເມນ ກຍາ ອຄຕີ ນ ຄຈຸຉຕິ ອນປໍຣາຂໂຕ, ປໍຍຸຍາຍິຍຸຄານສມຸທາຄເມນ ໂມຫາ ອຄຕີ ນ ຄຈຸຉຕິ ຍຖາກູຕາວໂພຂໂຕ.

ຕຖາ ປໍຖເມນ ອທຸຍຸໂຖ ອຍິວາເສຕິ, ທຸຕິເຍນ ອລຸທຸໂຂ ປໍຍິເສວຕິ, ຕຕິເຍນ ອກີໂຕ ປໍຣິວຊຸເຊຕິ, ຈຕຸຕຸເຖນ ອສມຸມູລຸໂຫ ວິໂນເທຕິ. ປໍຖເມນ ເນກຸຂມຸມສຸຂປໍປຸຕິ, ອິຕເຣທີ ປໍວິເວກູປໍສມສມຸໂພຍິສຸຂປໍປຸຕຸຕິໂຍ ໂຫນຸຕີຕິ ທຍຸຄພຸພາ. ຕຖາ ວິເວກຊປີຕິສຸຂສມາຍິຊປີຕິສຸຂອປໍປີຕິຊກາຍສຸຂສຕິປໍາຣິສຸທຸທິເຊົາເປກຸຂາສຸຂປໍປຸຕຸຕິໂຍ ເອເຕທີ ຈຕູທີ ຍຖາກຸກມໍ ໂຫນຸຕີຕິ. ເອວມ ເນກຄຸຄານຸພນຸເຍທີ ຈຕູທີ ອຍິຍຸຄາເນທີ ສພຸພປໍາຣມີສມູທສງຄໂທ ເວທິຕພຸໂພ. ຍຖາ ຈ ຈຕູທີ ອຍິຍຸຄາເນທີ ສພຸພປໍາຣ

ນິສາຄໂຫ, ເອວໍ ກຣຸຕາປຼຸ່ຍາທີປີຕິ ທຍຸ໌ຖຸພໍ່ໆ ສພຸ່ໂພປິ ທີ ໂພຣິສມຸ່ກາໂຣ ກຣຸຕາປຼຸ່ຍາທີ ສາຄທີ່ໂຕໆ ກຣຸຕາປຼຸ່ຍາປຣິຄຸຄທີຕາ ທີ ທານາທີຄຸຕາ ມຫາໂພຣິສມຸ່ການາ ກວນຸຕິ ພຸທຸ່ຂຕຸ່ຕສິທຸ່ຮີປຣິໂຍສານາຕິ ເອວເມຕາສໍ ສາຄໂຫ ເວທິຕພຸ່ໂພໆ

ໂກ ສມຸ່ປາທນູປາໂຍຕິ ສກລສຸ່ສາປີ ປຸ່ຍຸ່ຍາທິສມຸ່ການສຸ່ສ ສມຸ່ມາສມຸ່ໂພຂີ, ອຸທຸ່ທິສຸ່ສ ອນວເສສສມຸ່ກຣຕໍ່ ອເວກລຸ່ລກາຣິຕາ ໂຍເຄນ, ຕຕຸ່ຖ ຈ ສກຸ່ກຈຸ່ຈກາຣິຕາ ອາທຣພຫຸມານໂຍເຄນ, ສາຕຈຸ່ຈກາຣິຕາ ນິຣນຸ່ຕຣປໂຍເຄນ, ຈິຣກາລາທິໂຍໂຄ ຈ ອນຸ່ຕຣາ ອໂວສານາປຊຸ່ຊເນນາຕິ ຈຕຸຣງຄໂຍໂຄ ເອຕາສໍ ສມຸ່ປາທນູປາໂຍໆ ອປິຈ ສມາສໂຕ ກຕາກິນິທານສຸ່ສ ອຕຸ່ຕນິ ສີ ເນຫສຸ່ສ ປຣິຍາທານໍ, ປເຣສຸ ຈ ສິເນຫສຸ່ສ ປຣິວຫຸ່ຒນໍ ເອຕາສໍ ສມຸ່ປາທນູປາໂຍໆ ສມຸ່ມາສມຸ່ໂພຂິສມຂິຄມາຍ ທີ ກຕມ ຫາປຕິຊານສຸ່ສ ມຫາສຕຸ່ຕສຸ່ສ ຍາຖາວໂຕ ປຣິຊານເນນ ສພຸ່ເພສຸ ຂມຸ່ເມສຸ ອນຸປລິຕຸ່ຕສຸ່ສ ອຕຸ່ຕນິ ສິເນໂຫ ປຣິກຸ່ຂຍໍ ປຣິຍາ ທານໍ ຄຈຸ່ຈຕິ, ມຫາກຣຸຕາສມາໂຍຄວເສນ ປນ ປີເຍ ປຸ່ຕຸ່ເຕ ວິຍ ສພຸ່ພສຕຸ່ເຕ ສມຸ່ປສຸ່ສມານສຸ່ສ ເຕສຸ ເມຕຸ່ຕາສິເນໂຫ ປຣິວຫຸ່ຒຕີໆ ຕໂຕ ຈ ຕໍຕທາວຕຸ່ຖານຸຣູປມຕຸ່ຕປຣສນຸ່ຕາເນສຸ ໂລກໂທສໂມຫວິຄເມນ ວິທູຣິກຕມຈຸ່ຈຣິຍາທີ ໂພຣິສມຸ່ການປຜິປກຸ່ໂຂ ມຫາປຸຣິໂສ ທານປິຍວຈນອຕຸ່ຖຈຣິຍາສມານຕຸ່ຕຕາສງຂາເຕທີ ຈຕູທີ ສາຄຫວຕຸ່ຖູທີ (ທີໆ ນິໆ ໑໗໘໑໐; ອໆ ນິໆ ໔ໆ໑໒໘) ຈຕຸຣສົຍຸ່ຖານນຸຄເຕທີ ອຈຸ່ຈນຸ່ຕໍ ຊນສຸ່ສ ສາຄຫກຣຕາວເສນ ອຸປຣິ ຍານຕຸ່ຕເຍ ອວຕາຣຕໍ່ ປຣິ ປາຈນຸ່ຈ ກໂຣຕີໆ ມຫາສຕຸ່ຕານຸ່ທີ ມຫາປຼຸ່ຍາ ມຫາກຣຸຕາ ຈ ທາເນນ ອລງກຕາ; ທານໍ ປີຍວຈເນນ; ປີຍວຈນໍ ອຕຸ່ຖຈຣິຍາຍ; ອຕຸ່ຖຈຣິຍາ ສມານຕຸ່ຕຕາຍ ອລງກຕາ ສາຄທີຕາ ຈໆ ສພຸ່ພກູຕຕຸ່ຕກູຕສຸ່ສ ທີ ໂພຣິສຕຸ່ຕສຸ່ສ ສພຸ່ພຕຸ່ຖ ສ ມານສຸ່ຂທຸກຸ່ຂຕາຍ ສມານຕຸ່ຕຕາສິທຸ່ຮີໆ ພຸທຸ່ຂກູໂຕ ປນ ເຕເທວ ສາຄຫວຕຸ່ຖູທີ ຈຕຸຣສົຍຸ່ຖານປຣິປູຣິຕາກິພຸທຸ່ເຂທີ ຊນສຸ່ສ ອຈຸ່ຈນຸ່ຕິກສາຄຫກຣເຕນ ອກິວິນຍນໍ ກໂຣຕີໆ ທານຸ່ທີ ສມຸ່ມາສມຸ່ພຸທຸ່ຂານໍ ຈາຄາສົຍຸ່ຖາເນນ ປຣິປູຣິຕາກິພຸທຸ່ຂໍ ; ປີຍວຈນໍ ສຈຸ່ຈາສົຍຸ່ຖາເນນ; ອຕຸ່ຖຈຣິຍາ ປຼຸ່ຍາສົຍຸ່ຖາເນນ; ສມານຕຸ່ຕຕາ ອຸປສມາສົຍຸ່ຖາເນນ ປຣິປູຣິຕາກິພຸທຸ່ຂາໆ ຕຖາຄຕານຸ່ທີ ສພຸ່ພສາວກປຈຸ່ເຈກພຸທຸ່ເຂທີ ສມານຕຸ່ຕຕາ ປຣິນິພຸ່ພາເນໆ ຕຕຸຣ ທີ ເຕສໍ ອວິເສສໂຕ ເອກີກາໂວໆ ເຕເນວາຫ "ນຕຸ່ຖີ ວິມຸຕຸ່ຕິ ຍາ ນານຕຸ່ຕ"ນຸ່ຕິໆ

ໂຫນຸ່ຕີ ເຈຕຸ່ຖ –

"ສຈຸ່ໂຈ ຈາຄີ ອຸປສນຸ່ໂຕ, ປຼຸ່ຍວາ ອນຸກມຸ່ປໂກ,

ສມຸ່ກຕສພຸ່ພສມຸ່ກາໂຣ, ກໍ ນາມຕຸ່ຖໍ ນ ສາຂເຍໆ

ມຫາກາຣຸຕິໂກ ສຕຸ່ຖາ, ທີເຕສີ ຈ ອຸເປກຸ່ຂໂກ,

ນິຣເປກຸ່ໂຂ ຈ ສພຸ່ພຕຸ່ຖ, ອໂຫ ອຈຸ່ຈຣິໂຍ ຊີໂນໆ

ວິຣຕຸ່ໂຕ ສພຸ່ພຂມຸ່ເມສຸ, ສຕຸ່ເຕສຸ ຈ ອຸເປກຸ່ຂໂກ,

ສທາ ສຕຸ່ຕທີເຕ ຍຸຕຸ່ໂຕ, ອໂຫ ອຈຸ່ຈຣິໂຍ ຊີໂນໆ

ສພຸ່ພທາ ສພຸ່ພສຕຸ່ຕານໍ, ທີຕາຍ ຈ ສຸຂາຍ ຈ,

ອຸຍຸ່ຍຸຕຸ່ໂຕ ອກິລາສູ ຈ, ອໂຫ ອຈຸ່ຈຣິໂຍ ຊີໂນ"ຕີໆ (ຈຣິຍາໆ ອຍຸ່ຖໆ ໑໘໐ ປກິຕຸ່ຕກກາຖາ);

ກິຕຸ່ຕເກນ ກາເລນ ສມຸ່ປາທນຸ່ຕິ ເທຍຸ່ຖິເມນ ຕາວ ປຣິຈຸ່ເຉເທນ ຈຕຸ່ຕາຣິ ອສງຂຸ່ເຍຍຸ່ຍານິ ກປຸ່ປສຕສຫສຸ່ສຼຸ່ຈ, ມຊຸ່ຊິເມນ ອຍຸ່ຖາສງຂຸ່ເຍຍຸ່ຍານິ ກປຸ່ປສຕສຫສຸ່ສຼຸ່ຈ, ອຸປຣິເມນ ໂສລຸ່ອສາສງຂຸ່ເຍຍຸ່ຍານິ ກປຸ່ປສຕສຫສຸ່ສຼຸ່ຈ, ເອເຕ ຈ ເກທາ ຍຖາກຸ່ກ ມໍ ປຼຸ່ຍາຂິກສທຸ່ຂາຂິກວິຣິຍາຂິກວເສນ ລາຕພຸ່ພາໆ ປຼຸ່ຍາຂິການຸ່ທີ ສທຸ່ຂາ ມນຸ່ທາ ໂຫຕິ, ປຼຸ່ຍາ ຕິກຸ່ຂາໆ ສທຸ່ຂາຂິກາ ນໍ ປຼຸ່ຍາ ມຊຸ່ຊິມາ ໂຫຕິ, ວິຣິຍາຂິການໍ ປຼຸ່ຍາ ມນຸ່ທາໆ ປຼຸ່ຍານຸກາເວນ ຈ ສມຸ່ມາສມຸ່ໂພຂິ ອກິຄນຸ່ຕພຸ່ພາຕິ ອຍຸ່ຖກຖາຍໍ

ວຸຕ຺ຕ໌ໍ. ອວິເສເສນ ປນ ວິມຸຕ຺ຕິປ໌ຣີປ໌າຈນີຍານໍ ສມ຺ມານໍ ຕິກ຺ຂມຊຸຊິມມຸທຸກາເວນ ຕໂຍເປ໌ເຕ ເກຫາ ຍຸຕ຺ຕາຕິ ວທນ຺ຕີ. ຕິ
ວິສາ ທີ ໂພສິສຕ຺ຕາ ອກິນີຫາຣກ຺ຂເຕ ກວນ຺ຕິ ອຸຄ຺ຆຜິຕລ຺ຄູວິປ໌ລ຺ຈິຕລ຺ຄູເນຍ຺ຍເກເທນ. ເຕສຸ ອຸຄ຺ຆຜິຕລ຺ຄູ ສມ຺ມາສມ຺
ພຸທ຺ສສຸສ ສມ຺ມຸຂາ ຈຕຸປ໌ປ໌ທິກໍ ຄາຖໍ ສຸຕານ຺ໂຕ ຕຕິຍປ໌ເທ ອປ໌ຣີໂຍສິເຕເຍວ ລອກິລ຺ລາທີ ສຫ ປ໌ຜິສມ຺ກິທາທີ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປ໌ຕ຺ຕໍ
ສມຕ຺ຖຸປນິສ຺ສໂຍ ໂຫຕິ, ທຸຕິໂຍ ສຕ຺ຖຸ ສມ຺ມຸຂາ ຈຕຸປ໌ປ໌ທິກໍ ຄາຖໍ ສຸຕານ຺ໂຕ ອປ໌ຣີໂຍສິເຕເຍວ ຈຕຸຕ຺ຖປ໌ເທ ລທີ ອກິລ຺ລາທີ
ອຣຫຕ຺ຕໍ ປ໌ຕ຺ຕໍ ສມຕ຺ຖຸປນິສ຺ສໂຍ ໂຫຕິ, ອິຕໂຣ ກຄວໂຕ ສມ຺ມຸຂາ ຈຕຸປ໌ປ໌ທິກໍ ຄາຖໍ ສຸຕ຺ວາ ປ໌ຣີໂຍສິຕາຍ ຄາຖາຍ ລທີ
ອກິລ຺ລາທີ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປ໌ຕ຺ຕໍ ສມຕ຺ຖຸປນິສ຺ສໂຍ ກວຕີ. ຕໂຍເປ໌ເຕ ວິນາ ກາລເກເທນ ກຕາກິນີຫາຣລທ຺ສພ຺ຍາກຣຕາ ປ໌າຣ
ມີໂຍ ປູເຣນ຺ຕາ ຍຖາກ຺ກມໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕເກເທນ ກາເລນ ສມ຺ມາສມ຺ໂພສີ ປ໌າປຸຕນ຺ຕີ. ເຕສຸ ເຕສຸ ປນ ກາລເກເທສຸ ອປ໌ຣີປຸຕ຺ເຕ
ສຸ ເຕ ເຕ ມຫາສຕ຺ຕາ ທິວເສ ທິວເສ ເວສ຺ສນ຺ຕຣທານສທິສໍ ທານໍ ເທນ຺ຕາປີ ຕທນຸຣູເປ ສີລາທິສພ຺ພປ໌າຣມີສມ຺ເມ ອາຈິນນ຺
ຕາປີ ອນ຺ຕຣາ ພຸທ຺ສາ ກວິສ຺ສນ຺ຕີຕິ ອກາຣຕເນຕໍ. ກສ຺ມາ? ລາຕສ຺ສ ອປ໌ຣີປ໌ຈຸຈນໂຕ. ປ໌ຣີຈ຺ລິນ຺ນກາລນີປ໌ຜາທິຕໍ ວິຍ ທີ
ສສ຺ສໍ ປ໌ຣີຈ຺ລິນ຺ນກາເລ ປ໌ຣີນີປ໌ຜາທິຕາ ສມ຺ມາສມ຺ໂພສີ. ຕທນ຺ຕຣາ ປນ ສພ຺ພສ຺ສາເທນ ວາຍມນ຺ເຕນາປີ ນ ສກ຺ກາ ປ໌າ
ປຸຕິຕຸນ຺ຕີ ປ໌າຣມີປ໌າຣີປູຣີ ຍຖາວຸຕ຺ຕກາລວິເສສໍ ວິນາ ນ ສມ຺ປ໌ຊຸຊຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ.

ໂກ ອານິສໍໂສຕິ ເຍ ເຕ ກຕາກິນີຫາຣານໍ ໂພສິສຕ຺ຕານໍ –

‘‘ເອວໍ ສພ຺ພງຄສມ຺ປນ຺ນາ, ໂພສິຍາ ນິຍຕາ ນຣາ;

ສໍສຣໍ ທີພມທ຺ສານໍ, ກປ໌ປໂກຜິສເຕທີປີ;

ອວີຈິມ຺ທີ ນຸປ໌ປ໌ຊຸຊນ຺ຕິ, ຕຖາ ໂລກນ຺ຕເຣສຸ ຈາ’’ຕີ. ອາທິນາ (ອກີ. ອຜ຺ຖ. ໑.ນິທານກຖາ; ອປ໌. ອຜ຺ຖ. ໑.ທູເຣນິທານ
ກຖາ; ຊາ. ອຜ຺ຖ. ໑.ທູເຣນິທານກຖາ; ພຸ. ວໍ. ອຜ຺ຖ. ໔ກ.ທູເຣນິທານກຖາ; ຈຣິຍາ. ອຜ຺ຖ. ປ໌ກິຕ຺ຕກກຖາ) –

ອຜ຺ຖາຣສ ອກພ຺ພຜ຺ຖານານຸປ໌ຄມນປ໌ປ໌ກາຣາ ອານິສໍສາ ສໍວຕ຺ຕິຕາ. ເຍ ຈ ‘‘ສໂຕ ສມ຺ປ໌ຊາໂນ ອານນ຺ທ ໂພສິສຕ຺ໂຕ ຕຸສິຕາ
ກາຍາ ຈວິຕ຺ວາ ມາຕຸກ຺ຈຸລິ ໂອກ຺ກມີ’’ຕິອາທິນາ (ມ. ນິ. ລ.໑ລລ) ໂສລ຺ອສ ອຈ຺ລຣິຍພ຺ກຸຕສມ຺ມປ໌ປ໌ກາຣາ, ເຍ ຈ ‘‘ສີຕໍ
ພ຺ຍປ໌ຄຕໍ ໂຫຕີ, ອຸຕ຺ຫລ຺ຈ ອຸປສມ຺ມຕີ’’ຕິອາທິນາ (ພຸ. ວໍ. ໗ລ), ‘‘ຊາຍມາເນ ໂຂ ສາຣີປຸຕ຺ຕ ໂພສິສຕ຺ເຕ ອຍໍ ທສສຫສ຺ສີໂລກ
ສາຕຸ ສງກມ຺ປ໌ຕີ ສມ຺ປ໌ກມ຺ປ໌ຕີ ສມ຺ປ໌ເວສຕີ’’ຕິອາທິນາ ຈ ທ຺ວຕ຺ຕິສ ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕປ໌ປ໌ກາຣາ, ເຍ ວາ ປນລ຺ເລປີ ‘‘ໂພສິສຕ຺ຕານໍ
ອສິປ໌ປ໌າຍສມິຊຸຊນໍ ກມ຺ມາທີສຸ ວສີກາໂວ’’ຕິ ເອວມາທໂຍ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ຊາຕກພຸທ຺ສວໍສາທີສຸ ທສ຺ສິຕປ໌ປ໌ກາຣາ ອານິສໍສາ,
ເຕ ສພ຺ເພປີ ເອຕາສໍ ອານິສໍສາ, ຕຖາ ຍຖານິທສ຺ສິຕເກທາ ອໂລກາໂທສາທີຄຸຕາຍຸຄລ຺ອາທໂຍ ຈາຕິ ເວທິຕພ຺ພາ.

ກີຜລນ຺ຕີ ສມາສໂຕ ຕາວ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ສກາໂວ ເອຕາສໍ ຜລໍ, ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ປນ ທ຺ວຕ຺ຕິສມຫາປຸຣິສລກ຺ຂຕ- (ທີ. ນິ. ໔.໔໔
ອາທໂຍ; ລ.໑ຜ໗ ອາທໂຍ; ມ. ນິ. ໔.ລ໗໕) ອສີຕິອນຸພ຺ຍລ຺ຊນພ຺ຍາມປ໌ປ໌ກາທິອເນກຄຸຕຄຕສມຸຊຸຊລຣູປ໌ກາຍສມ຺ປ໌ຕ຺
ຕິອສິຜ຺ຖານາ ທສພລຈຕຸເວສາຣຊຸຊລອສາສາຣຕລາຕອຜ຺ຖາຣສາເວຕິກພຸທ຺ສສມ຺ມ- (ທີ. ນິ. ອຜ຺ຖ. ລ.ລ໐໕; ມູລຜີ. ໔.
ສຸຕ຺ຕນ຺ຕກາຊນີຍວຕ຺ຕນາ) -ປ໌ກຸຕິອເນກສຕສຫສ຺ສຄຸຕສມຸທໂຍປໂສກິນີ ສມ຺ມກາຍສີຣີ, ຍາວຕາ ປນ ພຸທ຺ສຄຸຕາ ເຍ ອເນ
ເກທີປີ ກປ໌ເປທີ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເສນາປີ ວາຈາຍ ປ໌ຣີໂຍສາເປຕຸໍ ນ ສກ຺ກາ, ອິທໍ ເອຕາສໍ ຜລນ຺ຕີ ອຍເມຕ຺ຖ ສງເຂໂປ, ວິຕ຺ຖາໂຣ
ປນ ພຸທ຺ສວໍສຈຣິຍາປີຜກຊາຕກມຫາປທານສຸຕ຺ຕາທີນໍ ວເສນ ເວທິຕພ຺ໂພ.

ຍຖາວຸຕ຺ຕາຍ ປ໌ຜິປ໌ທາຍ ຍຖາວຸຕ຺ຕວິກາຄານໍ ປ໌າຣມີນໍ ປູຣີຕກາວໍ ສນ຺ສາຍາຫ ‘‘ສມຕີສ ປ໌າຣມີໂຍ ປູເຣຕ຺ວາ’’ຕິ. ສຕີປີ ມຫາ
ປ໌ຣີຈ຺ຈາຄານໍ ທານປ໌າຣມີກາເວ ປ໌ຣີຈ຺ຈາຄວິເສສກາວທສ຺ສນຕ຺ຖລ຺ເຈວ ສຸທຸກ຺ກຣກາວທສ຺ສນຕ຺ຖລ຺ຈ ‘‘ປ໌ລ຺ຈ ມຫາປ໌ຣີຈ຺ຈາ
ເຄ’’ຕີ ວິສຸໍ ຄຫຕໍ, ຕໂຕເຍວ ຈ ອງຄປ໌ຣີຈ຺ຈາຄໂຕ ວິສຸໍ ນຍນປ໌ຣີຈ຺ຈາຄຄຸຄຫຕໍ, ປ໌ຣີຄຸຄຫປ໌ຣີຈ຺ຈາຄກາວສາມລ຺ເລປີ
ສນຣຊຸຊປ໌ຣີຈ຺ຈາຄໂຕ ປຸຕ຺ຕທາຣປ໌ຣີຈ຺ຈາຄຄຸຄຫຕລ຺ຈ ກຕໍ. ຄຕປ໌ຈ຺ຈາຄຕີກວຕ຺ຕສງຂາຕາຍ ປຸພ຺ພກາຄປ໌ຜິປ໌ທາຍ ສທ຺ສີ
ອກິລ຺ລາສມາປຕ຺ຕິນິປ໌ຜາທນໍ ປຸພ຺ພໂຍໂຄ. ທານາທີສຸເຍວ ສາຕິສຍປ໌ຜິປ໌ຕ຺ຕິນິປ໌ຜາທນໍ ປຸພ຺ພຈຣິຍາ, ຍາ ຈຣິຍາປີຜກສງຄທີ
ຕາ. ອກິນີຫາໂຣ ປຸພ຺ພໂຍໂຄ, ທານາທິປ໌ຜິປ໌ຕ຺ຕິ, ກາຍວິເວກວເສນ ເອກຈຣິຍາ ວາ ປຸພ຺ພຈຣິຍາຕີ ເກຈິ. ທານາທີນລ຺ເຈວ
ອປ໌ປີຈ຺ລຕາທີນລ຺ຈ ສໍສາຣນິພ຺ພາເນສຸ ອາທີນວານິສໍສາທີນລ຺ຈ ວິກາວນວເສນ ສຕ຺ຕານໍ ໂພສິຕ຺ຕເຍ ປ໌ຕິຜ຺ຖາປນປ໌ຣີ
ປ໌າຈນວເສນ ປວຕ຺ຕາ ກຖາ ສມ຺ມກ຺ຂານໍ. ລາຕີນໍ ອຕ຺ຖຈຣິຍາ ລາຕຕ຺ຖຈຣິຍາ, ສາປີ ກຣຸຕາຍນວເສເນວ. ອາທິ-ສທ຺ເທນ

ໂລກຕ຺ຖຈຣິຍາຫໂຍ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕິຯ ກມ຺ມສ຺ສກຕາຎາຓວເສນ, ອນວຊ຺ຊກມ຺ມາຍຕນວິຊ຺ຊາຏ຺ຐານປຣິຈຍວເສນ, ຂນ຺ຘາຍຕນາທິປຣິຈຍວເສນ, ລກ຺ຂຓຕ຺ຕຍຕີຣຓວເສນ ຈ ຎາຓຈາໂຣ ພຸທ຺ຘຈຣິຍາ, ສາ ປນ ອຕ຺ຖໂຕ ປຎ຺ຎາປາຣມີເຍວ, ຎາຓສມ຺ຠາຣທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ວິສຸໍ ຄຫຓໍຯ ໂກຏິນ຺ຕິ ປຣິຍນ຺ໂຕ, ອຸກ຺ກໍໂສຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຏ຺ຐາເນ ຠາເວຕ຺ວາ ພ຺ຣູເຫຕ຺ວາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ຕຕ຺ຖ ຠາເວຕ຺ວາຕິ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາຯ ພ຺ຣູເຫຕ຺ວາຕິ ວຑ຺ຒເຕ຺ວາຯ ສຕິປຏ຺ຐານາທິຄ຺ຄຫເຓນ ອາຄມນປຏິປທໍ ມຕ຺ຖກໍ ປາເປຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕິ, ວິປສ຺ສນາສຫຄຕາ ເອວ ວາ ສຕິປຏ຺ຐານາທໂຍ ທຏ຺ຐພ຺ພາຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ‘‘ເຍນ ອຠິນີຫາເຣນາ’’ຕິອາທິນາ ອາຄມນປຏິປທາຍ ອາທິໍ ທສ຺ເສຕິ, ‘‘ທານປາຣມີ’’ຕິອາທິນາ ມຊ຺ຌໍ, ‘‘ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປຏ຺ຐາເນ’’ຕິອາທິນາ ປຣິໂຍສານນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ສມ຺ປຕິຊາໂຕຕິ ຫຕ຺ຖໂຕ ມຸຈ຺ຈິຕ຺ວາ ມຸຫຸຕ຺ຕຊາໂຕ, ນ ມາຕຸກຸຈ຺ຉິໂຕ ນິກ຺ຂນ຺ຕມຕ຺ໂຕຯ ນິກ຺ຂນ຺ຕມຕ຺ຕຎ຺ຫິ ມຫາສຕ຺ຕໍ ປຖມໍ ພ຺ຣຫ຺ມາໂນ ສຸວຓ຺ຓຊາເລນ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫິໍສຸ, ເຕສໍ ຫຕ຺ຖໂຕ ຈຕ຺ຕາໂຣ ມຫາຣາຊາໂນ ອຊິນປ຺ປເວຓິຍາ, ເຕສໍ ຫຕ຺ຖໂຕ ມນຸສ຺ສາ ທຸກູລຈຸມ຺ພຏເກນ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫິໍສຸ, ມນຸສ຺ສານໍ ຫຕ຺ຖໂຕ ມຸຈ຺ຈິຕ຺ວາ ປຖວິຍໍ ປຕິຏ຺ຐິໂຕຕິ ຍຖາຫ ຠຄວາ ມຫາປທານເທສນາຍໍຯ ເສຕມ຺ຫິ ຉຕ຺ເຕຕິ ທິພ຺ພເສຕຈ຺ຉຕ຺ເຕຯ ອນຸຘີຣມາເນຕິ ຘາຣິຍມາເນຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ຉຕ຺ຕຄ຺ຄຫເຓເນວ ຂຄ຺ຄາທີນິ ປຎ຺ຈ ກກຸຘຠຓ຺ຑານິປິ (ຊາຯ ໔ຯ໑໙ຯ໗໔) ວຸຕ຺ຕາເນວາຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ຂຄ຺ຄຕາລວຓ຺ຏໂມຣຫຕ຺ຖກວາລພີຊນີອຸຓ຺ຫີສປຏ຺ຏາປິ ຫິ ຉຕ຺ເຕນ ສຫ ຕທາ ອຸປຏ຺ຐິຕາ ອເຫສຸໍຯ ຉຕ຺ຕາທີນິເຍວ ຈ ຕທາ ປຎ຺ຎາຍິໍສຸ, ນ ຉຕ຺ຕາທິຄາຫກາຯ ສພ຺ພາ ຈ ທິສາຕິ ທສປິ ທິສາຯ ນຍິທໍ ສພ຺ພທິສາວິໂລກນໍ ສຕ຺ຕປທວີຕິຫາຣຸຕ຺ຕຣກາລໍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຫິ ມນຸສ຺ສານໍ ຫຕ຺ຖໂຕ ມຸຈ຺ຈິຕ຺ວາ ປຸຣຕ຺ຖິມທິສໍ ໂອໂລເກສິ, ຕຕ຺ຖ ເທວມນຸສ຺ສາ ຄນ຺ຘມາລາທີຫິ ປູຊຍມານາ ‘‘ມຫາປຸຣິສ ອິຘ ຕຸມ຺ເຫຫິ ສທິໂສປິ ນຕ຺ຖິ, ກຸໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິຕໂຣ’’ຕິ ອາຫໍສຸຯ ເອວໍ ຈຕສ຺ໂສ ທິສາ, ຈຕສ຺ໂສ ອນຸທິສາ, ເຫຏ຺ຐາ, ອຸປຣີຕິ ສພ຺ພາ ທິສາ ອນຸວິໂລເກຕ຺ວາ ສພ຺ພຕ຺ຖ ອຕ຺ຕນາ ສທິສໍ ອທິສ຺ວາ ‘‘ອຍໍ ອຸຕ຺ຕຣາ ທິສາ’’ຕິ ຕຕ຺ຖ ສຕ຺ຕປທວີຕິຫາເຣນ ອຄມາສິຯ ອາສຠິນ຺ຕິ ອຸຕ຺ຕມໍຯ ອຄ຺ໂຄຕິ ສພ຺ພປຖໂມຯ ເຊຏ຺ໂຐ ເສຏ຺ໂຐຕິ ຈ ຕສ຺ເສວ ເວວຈນໍຯ ອຍມນ຺ຕິມາ ຊາຕິ, ນຕ຺ຖິ ທານິ ປຸນພ຺ຠໂວຕິ ອິມສ຺ມິໍ ອຕ຺ຕຠາເວ ປຕ຺ຕພ຺ພໍ ອຣຫຕ຺ຕໍ ພ຺ຍາກາສິຯ

‘‘ອເນເກສໍ ວິເສສາຘິຄມານໍ ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕຠາເວນາ’’ຕິ ສງ຺ຂິຕ຺ເຕນ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ‘‘ຍຎ຺ຫີ’’ຕິອາທິນາ ວິວຣຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ຕຕ຺ຖ ເອວຕ຺ຖາຕິ –

‘‘ອເນກສາຂຎ຺ຈ ສຫສ຺ສມຓ຺ຑລໍ,

ຉຕ຺ຕໍ ມຣູ ຘາຣຍຸມນ຺ຕລິກ຺ເຂ;

ສຸວຓ຺ຓທຓ຺ຑາ ວິປຕນ຺ຕິ ຈາມຣາ,

ນ ທິສ຺ສເຣ ຈາມຣຉຕ຺ຕຄາຫກາ’’ຕິຯ (ສຸຯ ນິຯ ໖໙໓);

ອິມິສ຺ສາ ຄາຖາຍຯ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຎາຓເມວ ສພ຺ພຕ຺ຖ ອປ຺ປຏິຫຕຈາຣຕາຍ ອນາວຣຓຎາຓນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕານາວຣຓຎາຓປຏິລາຠສ຺ສາ’’ຕິຯ ‘‘ຕຖາ ອຍໍ ຠຄວາປິ ຄໂຕ…ເປ… ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕຠາເວນາ’’ຕິ ເອເຕນ ອຠິຊາຕິຍໍ ຘມ຺ມຕາວເສນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນວິເສສາ ສພ຺ພໂພຘິສຕ຺ຕານໍ ສາຘາຣຓາຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ປາຣມິຕານິສ຺ສນ຺ທາ ຫິ ເຕຕິຯ

ວິກ຺ກມີຕິ ອຄມາສິຯ ມຣູຕິ ເທວາຯ ສມາຕິ ວິໂລກນສມຕາຍ ສມາ ສທິສິໂຍຯ ມຫາປຸຣິໂສ ຫິ ຍຖາ ເອກໍ ທິສໍ ວິໂລເກສິ, ເອວໍ ເສສາ ທິສາປິ, ນ ກຕ຺ຖຈິ ວິໂລກເນ ວິພນ຺ໂຘ ຕສ຺ສ ອໂຫສີຕິຯ ສມາຕິ ວາ ວິໂລເກຕຸໍ ຍຸຕ຺ຕາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ນ ຫິ ຕທາ ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ວິຣູປພີຠຈ຺ຉວິສມຣູປານິ ວິໂລເກຕຸໍ ອຍຸຕ຺ຕານິ ທິສາສຸ ອຸປຏ຺ຐຫນ຺ຕີຕິຯ

‘‘ເອວໍ ຕຖາຄໂຕ’’ຕິ ກາຍຄມນຏ຺ເຐນ ຄຕ-ສທ຺ເທນ ຕຖາຄຕ-ສທ຺ທໍ ນິທ຺ທິສິຕ຺ວາ ອິທານິ ຎາຓຄມນຏ຺ເຐນ ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ອຖ ວາ’’ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ເນກ຺ຂມ຺ເມນາຕິ ອໂລຠປ຺ປຘາເນນ ກຸສລຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາເທນຯ ກຸສລາ ຫິ ຘມ຺ມາ ອິຘ ເນກ຺ຂມ຺ມໍ, ນ ປພ຺ພຊ຺ຊາທໂຍ, ‘‘ປຖມຊ຺ຌາເນນາ’’ຕິ ຈ ວທນ຺ຕິຯ ປຫາຍາຕິ ປຊຫິຕ຺ວາຯ ຄໂຕ ອຘິຄໂຕ, ປຏິປນ຺ໂນ ອຸຕ຺ຕຣິວິເສສນ຺ຕິ ອຕ຺

ໂຖ. ປຫາຍາຕິ ວາ ປຫານເຫຕຸ, ປຫານລກ຺ຂຓໍ ວາ. ເຫຕຸລກ຺ຂຓຕ຺ໂຖ ຫິ ອຍໍ ປຫາຍ-ສທ຺ໂທ. "ການຈ຺ຈນ຺ທາທິປ຺ປຫານເຫຕຸ ກໍ ຄໂຕ"ຕິ ເຫຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕໍ ຄມນໍ ອວໂພໂຣ, ປຝິປ຺ຕິ ເອວ ວາ. ການຈ຺ຈນ຺ທາທິປ຺ປຫາເນນ ຈ ຕໍ ລກ຺ຂິຍຕິ. ເອສ ນໂຍ "ປຫາ ເລຕ຺ວາ"ຕິອາທີສຸປີ. ອພ຺ຍາປາເທນາຕິ ເມຕ຺ຕາຍ. ອາໂລກສຄ຺ຄາຍາຕິ ວິກ຺ຂຕໍ ກຕ຺ວາ ມນສິກຣເຕາ ອຸປ຺ປຜ຺ຖິຕອາໂລກສຄ຺ ຊານເນນ . ອວິກ຺ເຂເປນາຕິ ສມາຣິນາ. ຝມ຺ມວວຕ຺ຖາເນນາຕິ ກຸສລາທິຝມ຺ມານໍ ຍາຖາວວິນິຈ຺ຈເຍນ, "ສປ຺ປຈ຺ຈຍນາມ ຮູປວວຕ຺ຖາເນນາ"ຕິປີ ວທນ຺ຕິ.

ເອວໍ ການຈ຺ຈນ຺ທາທິນີວຣຕປ຺ປຫາເນນ "ອກິຊ຺ຊໍ ໂລເກ ປຫາຍາ"ຕິອາທິນາ (ວິກ. ໔໐໗) ວຸຕ຺ຕາຍ ປຖມຊ຺ຊານສ຺ຸສ ປຸພ຺ພກາຄປຝິປທາຍ ກຄວໂຕ ຕຖາຄຕກາວໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ສທ ອຸປາເຍນ ອຜ຺ຖທີ ສມາປຕ຺ຕີທີ, ອຜ຺ຖາຣສທີ ຈ ມຫາວິ ປສ຺ສນາທີ ຕໍ ທສ຺ເສຕຸ໌ "ຄາເຕນາ"ຕິອາທິມາຫ. ນາມຮູປປຣິຄ຺ຄຫກງ຺ຂາວິຕຣຕານຄ຺ທີ ວິພນ຺ຝກູຕສ຺ສ ໂມຫສ຺ສ ທູຣີກຣເຕາ ຄາຕປຣິຄ຺ຄາຍໍ ກິຕສ຺ສ ອນິຈ຺ຈສຄ຺ຄາທໂຍ ສິຊ຺ຊນ຺ຕີ, ຕຖາ ຊານສມາປຕ຺ຕີສຸ ອກິຣຕິນິມິຕ຺ເຕນ ປາໂມຊ຺ເຊນ, ຕຕ຺ຖ ອນກິຣຕິຍາ ວິໂນທິຕາຍ ຊານາທີ ສມຣິຄໂມຕີ ສມາປຕ຺ຕິວິປສ຺ສນານໍ ອຣຕິວິໂນທນອວິຊ຺ຊາປທາລນາທີ ອຸປາໂຍ, ອຸປ຺ປຝິປາຝິນິທ຺ເທໂສ ປນ ນີວຣຕສກາວາຍ ອວິຊ຺ຊາຍ ເທຜ຺ຖາ ນີວຣເຕສຸປີ ສງ຺ຄຫທສ຺ສນຕ຺ຖນ຺ຕີ ທຜ຺ຖພ຺ພໍ. ສມາປຕ຺ຕິວິ ຫາຣປ຺ປເວສວິພນ຺ຝເນນ ນີວຣຕານິ ກວາຜສທິສານີຕິ ອາຫ "ນີວຣຕກວາຜໍ ອຸຄ຺ຟາເຜຕ຺ວາ"ຕິ. "ຣຕ຺ຕື ວິຕກ຺ເກຕ຺ວາ ວິຈາ ເຣຕ຺ວາ ທີວາ ກມ຺ມນ຺ເຕ ປໂຍເຊຕິ"ຕິ ວຸຕ຺ຕຜ຺ຖາເນ ວິຍ ວິຕກ຺ກວິຈາຣາ ຣູມາຍນາຕິ ອຣິປ຺ເປຕາຕິ ອາຫ "ວິຕກ຺ກວິຈາ ຣຣູມ"ນ຺ຕີ. ກິຄ຺ຈາປີ ປຖມຊ຺ຊານູປຈາເຣເຍວ ຈ ທຸກ຺ຂໍ, ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຊານູປຈາເຣເຍວ ສຸຂໍ ປຫີຍຕິ, ອຕິສຍປ຺ປຫານໍ ປນ ສນ຺ຣາ ຍາຫ "ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຊາເນນ ສຸຂທຸກ຺ຂໍ ປຫາຍາ"ຕິ.

ອນິຈ຺ຈສ຺ສ, ອນິຈ຺ຈນ຺ຕິ ອນຸປສ຺ສນາ ອນິຈ຺ຈານຸປສ຺ສນາ, ເຕກູມກຝມ຺ມານໍ ອນິຈ຺ຈຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕາຍ ວິປສ຺ສນາເຍຕໍ ນາ ມໍ. ນິຈ຺ຈສຄ຺ຄນ຺ຕິ ສງ຺ຂຕຝມ຺ເມ "ນິຈ຺ຈາ, ສສ຺ສຕາ"ຕິ ເອວໍ ປວຕ຺ຕມິຈ຺ຉາສຄ຺ຄໍ , ສຄ຺ຄາສີເສນ ທິຜ຺ຖິຈິຕ຺ຕານມ຺ປີ ຄຫຕໍ ທຜ຺ຖພ຺ພໍ. ເອສ ນໂຍ ອິໂຕ ປເຣສຸປີ. ນິພ຺ພິທານຸປສ຺ສນາຍາຕິ ສງ຺ຂາເຣສຸ ນິພ຺ພິຊ຺ຊນາກາເຣນ ປວຕ຺ຕາຍ ອນຸປສ຺ສນາຍ. ນນ຺ທິນ຺ຕິ ສປ຺ປີຕິກຕຕ຺ຫໍ. ຕຖາ ວິຣາຄານຸປສ຺ສນາຍາຕິ ວິຣຊ຺ຊນາກາເຣນ ປວຕ຺ຕາຍ ອນຸປສ຺ສນາຍ. ນິໂຣຝານຸປສ຺ສນາຍາ ຕິ ສງ຺ຂາຣານໍ ນິໂຣຝສ຺ສ ອນຸປສ຺ສນາຍ. "ເຕ ສງ຺ຂາຣາ ນິຣຸຊ຺ຊນ຺ຕິເຍວ, ອາຍຕື ສມຸທຍວເສນ ນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ"ຕິ ເອວໍ ວາ ອນຸປສ຺ສນາ ນິໂຣຝານຸປສ຺ສນາ. ເຕເນວາຫ "ນິໂຣຝານຸປສ຺ສນາຍ ນິໂຣເຝຕິ, ໂນ ສມຸເທຕິ"ຕິ. ມຸຄ຺ຈິຕຸກມ຺ຍຕາ ຫິ ອຍໍ ພລປ຺ປຕ຺ຕາຕິ. ປຝິນິສ຺ສຊ຺ຊນາກາເຣນ ປວຕ຺ຕາ ອນຸປສ຺ສນາ ປຝິນິສ຺ສຄ຺ຄານຸປສ຺ສນາ. ປຝິສງ຺ຂາ ສນ຺ຕິຜ຺ຖນາ ຫິ ອຍໍ. ອາ ທານນ຺ຕິ ນິຈ຺ຈາທິວເສນ ຄຫຕໍ. ສນ຺ຕຕິສມູຫກິຈ຺ຈາຣມ຺ມຕານໍ ວເສນ ເອກຕ຺ຕຄ຺ຄຫຕໍ ຟນສຄ຺ຄາ. ອາຍູຫນໍ ອກິສງ຺ຂຣຕໍ. ອວຕ຺ຖາວິເສສາປຕ຺ຕິ ວິປຣິຕາໂມ. ຝຸວສຄ຺ຄນ຺ຕິ ຖິຣກາວຄ຺ຄຫຕໍ. ນິມິຕ຺ຕນ຺ຕິ ສມູຫາທິຟນວເສນ, ສກິຈ຺ຈປຣິຈ຺ເຉທຕາຍ ຈ ສງ຺ຂາຣານໍ ສວິຄ຺ຄຫຄ຺ຄຫຕໍ. ປຕິຣິນ຺ຕິ ຣາຄາທິປຕິຣິ, ສາ ປນຕ຺ຖໂຕ ຕຕ຺ຫານໍ ວເສນ ສງ຺ຂາເຣສຸ ນິນ຺ນຕາ.

ອກິນິເວສນ຺ຕິ ອຕ຺ຕານຸທິຜ຺ຖີ. ອນິຈ຺ຈທຸກ຺ຂາທິວເສນ ສພ຺ພຝມ຺ມຕີຣຕໍ ອຣິປຄ຺ຄາຝມ຺ມວິປສ຺ສນາ. ສາຣາທານາກິນິເວສນ຺ ຕິ ອສາເຣ ສາຣຄ຺ຄຫຕວິປລ຺ລາສໍ. "ອິສ຺ສຣກຸຕ຺ຕາທິວເສນ ໂລໂກ ສມຸປ຺ປນ຺ໂນ"ຕິ ອກິນິເວໂສ ສມ຺ໂມຫາກິນິເວໂສ. ເກຈິ ປນ "ອໂຫສິ ນຸ ໂຂ ອຫມຕີຕມທ຺ຝານນ຺ຕິອາທິນາ ປວຕ຺ຕສໍສຍາປຕ຺ຕິ ສມ຺ໂມຫາກິນິເວໂສ"ຕິ ວທນ຺ຕິ. ສງ຺ຂາເຣສຸ ເລຕ ຕາຕາກາວຄ຺ຄຫຕໍ ອາລຍາກິນິເວໂສ. "ອາລຍຣຕາ ອາລຍສມ຺ມຸທິຕາ"ຕິ ວຈນໂຕ ອາລໂຍ ຕຕ຺ຫາ, ສາເຍວ ຈກ຺ຂາທີສຸ ຮູປາທີ ສຸ ຈ ອກິນິວິສນວເສນ ປວຕ຺ຕິຍາ ອາລຍາກິນິເວໂສຕິ ເກຈິ. "ເອວໍວິຝາ ສງ຺ຂາຣາ ປຝິນິສ຺ສຊ຺ຊິຍນ຺ຕີ"ຕິ ປວຕ຺ຕໍ ຄາຕໍ ປຝິສງ຺ຂານຸປສ຺ສນາ. ວຜ຺ຜໂຕ ວິຄຕຕ຺ຕາ ວິວຜ຺ຜໍ ນິພ຺ພານໍ, ຕຕ຺ຖ ອາຣມ຺ມຕກຣຕສງ຺ຂາເຕນ ອນຸປສ຺ສເນນ ປວຕ຺ຕິຍາ ວິວຜ຺ຜານຸປສ຺ສນາ ໂຄຕ຺ຣກ຺. ສໍໂຍຄາກິນິເວສນ຺ຕິ ສໍຍຸຊ຺ຊນວເສນ ສງ຺ຂາເຣສຸ ອກິນິວິສນໍ. ທິຜ຺ເຖກຜ຺ເຖຕິ ທິຜ຺ຖິຍາ ສຫຊາ ເຕກຜ຺ເຖ, ປຫາເນກຜ຺ເຖ ຈ. "ໂອລຸອາຣິເກ"ຕິ ອຸປຣິມຄ຺ຄວຊ຺ເຊ ກິເລເສ ອເປກ຺ຂິຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ, ອຄ຺ຄຖາ ທສ຺ສນປຫາຕພ຺ພາປີ ທຸຕິຍມຄ຺ຄວຊ຺ເຊຫີ ໂອລຸອາຣິກາຕິ. ອຕຸສຫຄເຕຕິ ອຕຸກູເຕ, ອິທໍ ເຫຜ຺ຖິມມຄ຺ຄວຊ຺ເຊ ອເປກ຺ຂິຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ. ສພ຺ພກິເລເສຕິ ອວສິຜ຺ຖສພ຺ພກິເລເສ. ນ ຫິ ປຖມາທິມຄ຺ເຄຫິ ປຫີນາ ກິເລສາ ປຸນ ປຫີຍນ຺ຕີຕິ.

ກກ຺ຂລຸອຕ຺ຕໍ ກຖິນກາໂວ. ປຄ຺ຟຣຕໍ ທຣວກາໂວ. ໂລກິຍວາຍຸນາ ກສ຺ຕສ຺ສ ວິຍ ເຍນ ຕໍຕໍກລາປສ຺ສ ອຸທ຺ຝຸມາຍນໍ, ຖມ຺ກກາໂວ ວາ, ຕໍ ວິຕ຺ຖມ຺ກນໍ. ວິຊ຺ຊມາເນປີ ກລາປນ຺ຕຣກູຕານໍ ກລາປນ຺ຕຣກູເຕຫີ ອສມ຺ຟຸຜ຺ຖກາເວ, ຕໍຕໍກູຕວິວິຕ຺ຕຕາ ຮູປປຣິຍນ຺ໂຕ ອາກາໂສຕິ ເຍສໍ ໂຍ ປຣິຈ຺ເຉໂທ, ເຕຫິ ໂສ ອສມ຺ຟຸຜ຺ໂຖວ, ອຄ຺ຄຖາ ກູຕານໍ ປຣິຈ຺ເຉທສກາໂວ ນ ສິຍາ ພ຺ຍາ

ປີກາວາປຕ຺ຕິໂຕ ฯ ອພຸຍາປີຕາ ທີ ອສມ຺ຜຸຜ຺ຖຕາຕີ໌ ຍສ຺ມີ ກລາເປ ກູຕານໍ ປຣິຈ຺ເຈໂທ, ເຕທີ ອສມ຺ຜຸຜ຺ຖກາໂວ ອສມ຺ຜຸຜ຺ຖ ລກ຺ຂຕ໌ໍ ເຕນາຫ ກຄວາ ອາກາສຂາຕຸນິທ຺ເທເສ "ອສມ຺ຜຸຜ຺ຖໍ ຈຕູທີ ມຫາກູເຕທີ"ຕິ (ຂ໌ ສ໌ ຝ໙ກ)໌

ວິໂຣຂີປຈ຺ຈຍສມ຺ນິປາເຕ ວິສທິສຸປ຺ປຕ຺ຕິ ຣຸປ຺ປນໍ໌ ເຈຕນາປຂານຕ຺ຕາ ສງຂາຣກ຺ຂນ຺ຂສມ຺ມານໍ ເຈຕນາວເສເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ "ສງ ຂາຣານໍ ອກິສງຂຣຕລກ຺ຂຕ"ນ຺ຕິ໌ ຕຖາ ທີ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕກາຊນີເຍ ສງຂາຣກ຺ຂນ຺ຂວິກງເຄ "ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສຊາ ເຈຕນາ"ຕິອາທີ ນາ (ວິກ໌ ໙໘) ເຈຕນາວ ວິກຕ຺ຕາ, ອກິສງຂຣຕລກ຺ຂຕາ ຈ ເຈຕນາ໌ ຍຖາຫ "ຕຕ຺ຖ ກຕໂມ ປຸ໌ລຸ໌ຍາກິສງຂາໂຣ? ກຸສລາ ເຈຕນາ ກາມາວຈຣາ"ຕິອາທີ (ວິກ໌ ໘໘໖)໌ ຜຣຕໍ ສວິປ຺ຜາຣິກຕາ໌ ອສຸສທ຺ຂີເຍຕິ ອສຸສທ຺ຂີຍເທຕຸ, ນິມິຕ຺ຕຕ຺ເຖ ກຸມ຺ມໍ໌ ເອສ ນໂຍ "ໂກສຊ຺ເຊ"ຕິອາທີສຸ໌ ວູປສມລກ຺ຂຕນ຺ຕິ ກາຍຈິຕ຺ຕປຣິລຸອາຫູປສມລກ຺ຂຕໍ໌ ລີນຸທ຺ຂຈ຺ຈຣທີເຕ ອຂີຈິຕ຺ເຕ ປວຕ຺ຕ ມາເນ ປຄ຺ຄຫນິຄ຺ຄຫສມ຺ປຫໍສເນສຸ ອພຸຍາວຜຕາຍ ອຊ຺ຊຸເປກ຺ຂນໍ ປຜິສງຂານໍ ປກ຺ຂປາຕຸປຈ຺ເຈທໂຕ໌

ມຸສາວາທາທີນໍ ວິສໍວາທນາທີກິຈ຺ຈຕາຍ ລູຂານໍ ອປຣິຄ຺ຄາຫການໍ ປຜິປກ຺ຂກາວໂຕ ປຣິຄ຺ຄາທິກາ ສມ຺ມາວາຈາ ສີນິທ຺ຂກາວ ໂຕ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຂມ຺ເມ, ສມ຺ມາວາຈາປຈ຺ຈຍສຸກາສິຕານໍ ໂສຕາຣລ຺ຈ ປຸຄ຺ຄລໍ ປຣິຄ຺ຄຕ຺ຫາຕີຕິ ສາ ປຣິຄ຺ຄຫລກ຺ຂຕາ ສມ຺ມາ ວາຈາ໌ ກາຍິກກິຣິຍາ ກິລ຺ຈິ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ສມຸຜ຺ຖາເປຕີ໌ ສຍລ຺ຈ ສມຸຜ຺ຖຫນໍ ໝຜນໍ ໂທຕິຕິ ສມ຺ມາກມ຺ມນ຺ຕສງຂາຕາ ວິຣຕິ ສມຸຜ຺ຖານລກ຺ຂຕາ ທຜ຺ຖພ຺ພາ, ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຂມ຺ມານໍ ວາ ອຸກ຺ຂິປນໍ ສມຸຜ຺ຖາປນໍ ກາຍິກກິຣິຍາຍ ກາຣຸກ຺ຂິປນໍ ວິຍ໌ ຊີວມານ ສ຺ສ ສຕ຺ຕສ຺ສ, ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຂມ຺ມານໍ ວາ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍວຸຕ຺ຕິຍາ, ອາຊີວສ຺ເສວ ວາ ສຸທ຺ຂີ ໂວທານໍ໌ ສສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຂມ຺ມສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ສໍກິເລສປກ຺ເຂ ປຕິຕໍ ອທຕ຺ວາ ສມ຺ມເທວ ປຄ຺ຄຕ຺ຫນໍ ປຄ຺ຄໂຫ໌

"ສງຂາຣາ"ຕິ ອິຂ ເຈຕນາ ອຂີປ຺ເປຕາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ "ສງຂາຣານໍ ເຈຕນາລກ຺ຂຕ"ນ຺ຕິ໌ ນມນໍ ອາຣມ຺ມຕາກິມຸຂກາໂວ໌ ອາຍຕນໍ ປວຕ຺ຕນໍ໌ ອາຍຕນານໍ ວເສນ ທີ ອາຍສງຂາຕານໍ ຈິຕ຺ຕເຈຕສິການໍ ປວຕ຺ຕີ໌ ຕຕ຺ຫາຍ ເທຕຸລກ຺ຂຕນ຺ຕິ ວຜ຺ຜສ຺ສ ຊນກເທຕຸກາໂວ, ມຄ຺ຄສ຺ສ ປນ ນິພ຺ພານສມ຺ປາປກຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຍເມວ ເຕສໍ ວິເສໂສ໌

ຕຖລກ຺ຂຕໍ ອວິປຣິຕສກາໂວ໌ ເອກຣໂສ ອລ຺ລມລ຺ລານຕິວຕ຺ຕນໍ ອນູນາຂິກກາໂວ໌ ຍຸຄນທ຺ຂາ ສມຖວິປສ຺ສນາວ, "ສທ຺ຂາປລ຺ລາ ປຄ຺ຄຫາວິກ຺ເຂປາ"ຕິປີ ວທນ຺ຕິ໌

ຂີໂຕຕິ ກິເລເສຕິ ຂໂຍ, ມຄ຺ໂຄ໌ ອນຸປ຺ປາທປຣິໂຍສານຕາຍ ອນຸປ຺ປາໂທ, ຜລໍ໌ ປສ຺ສທ຺ຂີ ກິເລສວູປສໂມ໌

ຉນ຺ທສ຺ສາຕິ ກຕ຺ຕຸກມ຺ຍຕາຉນ຺ທສ຺ສ໌ ມູລລກ຺ຂຕໍ ປຕິຜ຺ຖາກາໂວ໌ ສມຸຜ຺ຖາປນລກ຺ຂຕໍ ອາຣມ຺ມຕປຜິປາທກຕາຍ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຂມ຺ມານໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິເທຕຸຕາ໌ ສໂມຂານໍ ວິສຍາທີສມ຺ນິປາເຕນ ຄເທຕພ຺ພາກາໂຣ, ຍາ "ສງຄຕິ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ໌ ສມໍ ສຫ ໂອທຫນ຺ຕິ ອເນນ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຂມ຺ມາຕິ ວາ ສໂມຂານໍ, ຜສ຺ໂສ໌ ສໂມສຣນ຺ຕິ ສມ຺ນິປຕນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ສໂມສຣຕໍ໌ ເວທນາຍ ວິນາ ອປ຺ປວຕ຺ຕມານາ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຂມ຺ມາ ເວທນານຸກວນນິມິຕ຺ຕໍ ສໂມສຜາ ວິຍ ໂຫນ຺ຕີຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍ໌ ໂຄປານສີນໍ ກູຜໍ ວິຍ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕານໍ ປາໂມກ຺ຂກາໂວ ປມຸຂລກ຺ຂຕໍ໌ ຕໂຕ, ເຕສໍ ວາ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຂມ຺ມານໍ ອຸຕ຺ຕຣີ ປຂານນ຺ຕິ ຕທຸຕ຺ຕຣີ໌ ປລ຺ລຸຕ຺ຕຣາ ທີ ກຸສລາ ຂມ຺ມາ໌ ວິມຸຕ຺ຕິຍາຕິ ຜລສ຺ສ໌ ຕລ຺ທີ ສີລາທິຄຸຕສາຣສ຺ສ ປຣມຸກ຺ກໍສກາເວນ ສາຣໍ໌ ອຍລ຺ຈ ລກ຺ຂຕວິກາໂຄ ຉຂາຕຸປລ຺ຈຊານງຄາທິວເສນ ຕໍຕໍສຸຕ຺ຕປທານຸສາເຣນ, ໂປຣາຕຜ຺ຖກຖາຍ ອາຄຕນເຍນ ຈ ກໂຕຕິ ທຜ຺ຖພ຺ພໍ໌ ຕຖາ ທີ ວຸຕ຺ໂຕປີ ໂກຈິ ຂມ຺ໂມ ປຣິຍາຍນ຺ຕຣປ຺ປກາສນຕ຺ຖໍ ປຸນ ທສ຺ສິໂຕ, ຕໂຕ ເອວ ຈ "ຉນ຺ທມູລກາ ກຸສລາ ຂມ຺ມາ ມນສິກາຣສມຸຜ຺ຖານາ, ຜສ຺ສສໂມຂານາ, ເວທນາສໂມສຣຕາ"ຕິ, "ປລ຺ລຸຕ຺ຕຣາ ກຸສລາ ຂມ຺ມາ"ຕິ, "ວິມຸຕ຺ຕິສາຣມິທໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍ"ນ຺ຕິ, "ນິພ຺ພາໂນຄຂລ຺ທີ ອາວຸໂສ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ນິພ຺ພານປຣິໂຍສານ"ນ຺ຕິ ຈ ສຸຕ຺ຕປທານໍ ວເສນ "ຉນ຺ທສ຺ສ ມູລ ລກ຺ຂຕ"ນ຺ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ໌

ຕຖຂມ຺ມານາມ ຈຕ຺ຕາຣີ ອຣິຍສຈ຺ຈານີ ອວິປຣິຕສກາວຕ຺ຕາ໌ ຕຖານີ ຕໍສກາວຕ຺ຕາ໌ ອວິຕຖານີ ອມຸສາສກາວຕ຺ຕາ໌ ອນລ຺ລຖານີ ອລ຺ລາກາຣຣທິຕຕ຺ຕາ໌

ຊາຕິປຈ຺ຈຍສມ຺ກູຕສມຸທາຄຕຜ຺ໂຖຕິ ຊາຕິປຈ຺ຈຍາ ສມ຺ກູຕໍ ຫຸຕ຺ວາ ສທິຕສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ປຈ຺ຈຍານຸຣູປສ຺ສ ອຸທ຺ຂໍ ອຸທ຺ຂໍ ອາຄຕກາໂວ, ອນຸປວຕ຺ຕຕ຺ໂຖຕິ ອຕ຺ໂຖ໌ ອຖ ວາ ສມ຺ກູຕຜ຺ໂຖ ຈ ສມຸທາຄຕຜ຺ໂຖ ຈ ສມ຺ກູຕສມຸທາຄຕຜ຺ໂຖ, ນ ຊາຕິໂຕ ຊ

ຣາມຣຓໍ ນ ໂຫຕິ, ນ ຈ ຊາຕິໍ ວິນາ ອຎ຺ຎໂຕ ໂຫຕີຕິ ຊາຕິປຈ຺ຈຍສມ຺ຠູຕຏ຺ໂຐຯ ອິຕ຺ຖຎ຺ຈ ຊາຕິໂຕ ສມຸທາຄຈ຺ຉຕີຕິ ຊາຕິປຈ຺ຈຍສມຸທາຄຕຏ຺ໂຐຯ ຍາ ຍາ ຊາຕິ ຍຖາ ຍຖາ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິ, ຕທນຸຣູປໍ ປາຕຸຠາໂວຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອວິຊ຺ຊາຍ ສງ຺ຂາຣານໍ ປຈ຺ຈຍຏ຺ໂຐຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ນ ອວິຊ຺ຊາ ສງ຺ຂາຣານໍ ປຈ຺ຈໂຍ ນ ໂຫຕິ, ນ ຈ ອວິຊ຺ຊໍ ວິນາ ສງ຺ຂາຣາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິຯ ຍາ ຍາ ອວິຊ຺ຊາ ເຍສໍ ເຍສໍ ສງ຺ຂາຣານໍ ຍຖາ ຍຖາ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິ, ອຍໍ ອວິຊ຺ຊາຍ ສງ຺ຂາຣານໍ ປຈ຺ຈຍຏ຺ໂຐ, ປຈ຺ຈຍຠາໂວຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ຠຄວາ ຕໍ ຊານາຕິ ປສ຺ສຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ເຕນາຕິ ຠຄວຕາຯ ຕໍ ວິຠຊ຺ຊມານນ຺ຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ຕນ຺ຕິ ຣູປາຍຕນໍຯ ອິຏ຺ຐານິຏ຺ຐາທີຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ມຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕິ, ຕຖາ ອຕີຕານາຄຕປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນປຣິຕ຺ຕອຊ຺ຌຕ຺ຕພຫິທ຺ຘາທຸຠຍາທິເຠທໍຯ ລພ຺ຠມານກປທວເສນາຕິ “ຣູປາຍຕນໍ ທິຏ຺ຐໍ ສທ຺ທາຍຕນໍ ສຸຕໍ ຄນ຺ຘາຍຕນໍ ຣສາຍຕນໍ ໂຜຏ຺ຐພ຺ພາຍຕນໍ ມຸຕໍ, ສພ຺ພໍ ຣູປໍ ມນສາ ວິຎ຺ຎາຕ”ນ຺ຕິ (ຘຯ ສຯ ໙໖໖) ວຈນໂຕ ທິຏ຺ຐປທຎ຺ຈ ວິຎ຺ຎາຕປທຎ຺ຈ ຣູປາຣມ຺ມເຓ ລພ຺ຠຕິຯ “ຣູປາຣມ຺ມຓໍ ອິຏ຺ຐໍ ອນິຏ຺ຐໍ ມຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ປຣິຕ຺ຕໍ ອຕີຕໍ ອນາຄຕໍ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ພຫິທ຺ຘາ ທິຏ຺ຐໍ ວິຎ຺ຎາຕໍ ຣູປໍ ຣູປາຍຕນໍ ຣູປຘາຕຸ ວຓ຺ຓນິຠາ ສນິທສ຺ສນໍ ສປ຺ປຏິຆໍ ນີລໍ ປີຕກ”ນ຺ຕິ ເອວມາທີຫິ ອເນເກຫິ ນາເມຫິຯ “ເຕຣສຫິ ວາເຣຫີ”ຕິ ຣູປກຓ຺ເຑ (ຘຯ ສຯ ໖໑໔ ອາທໂຍ) ອາຄເຕ ເຕຣສ ນິທ຺ເທສວາເຣ ສນ຺ຘາຍາຫຯ ເອເກກສ຺ມິຎ຺ຈ ວາເຣ ຈຕຸນ຺ນໍ ຈຕຸນ຺ນໍ ວວຕ຺ຖາປນນຍານໍ ວເສນ “ທ຺ວິປຎ຺ຎາສາຍນເຍຫີ”ຕິ ອາຫຯ ຕເຖວາຕິ ອວິປຣີຕທສ຺ສິຕາຍ, ອປ຺ປຏິວຕ຺ຕິຍເທສນຕາຍ ຈຯ ຊານາມິ ອພ຺ຠຎ຺ຎາສິນ຺ຕິ ວຕ຺ຕມານາຕີຕກາເລສຸ ຎາຓປ຺ປວຕ຺ຕິທສ຺ສເນນ ອນາຄເຕປິ ຎາຓປ຺ປວຕ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາເຍວາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພາຯ ວິທິຕ-ສທ຺ໂທ ອນາມຏ຺ຐກາລວິເສໂສ ເວທິຕພ຺ໂພ, “ທິຏ຺ຐໍ ສຸຕໍ ມຸຕ”ນ຺ຕິອາທີສຸ (ຘຯ ສຯ ໙໖໖) ວິຍຯ ນ ອຸປ຺ຏ຺ຐາສີຕິ ອຕ຺ຕຕ຺ຕນິຍວເສນ ນ ອຸປຄຈ຺ຉິຯ ຍຖາ ຣູປາຣມ຺ມຓາທໂຍ ຘມ຺ມາ ຍໍສຠາວາ ຍໍປກາຣາ ຈ, ຕຖາ ເນ ປສ຺ສຕິ ຊານາຕິ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ຕຖາຄໂຕຕິ ເອວໍ ປທສມ຺ຠໂວ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ເກຈິ ປນ “ນິຣຸຕ຺ຕິນເຍນ ປີໂສທຣາທິປກ຺ເຂເປນ ວາ ທສ຺ສີ-ສທ຺ທສ຺ສ ໂລປໍ, ອາຄຕ-ສທ຺ທສ຺ສ ຈາຄມໍ ກຕ຺ວາ ຕຖາຄໂຕ”ຕິ ວຓ຺ເຓນ຺ຕີຯ

ນິທ຺ໂທສຕາຍ ອນຸປວຊ຺ຊໍຯ ປກ຺ຂິປິຕພ຺ພາຠາເວນ ອນູນໍຯ ອປເນຕພ຺ພາຠາເວນ ອນຘິກໍຯ ອຕ຺ຖພ຺ຍຎ຺ຊນາທິສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສພ຺ພາກາຣປຣິປຸຓ຺ຓໍຯ ໂນ ອຎ຺ຎຖາຕິ “ຕເຖວາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕເມວຕ຺ຖໍ ພ຺ຍຕິເຣເກນ ສມ຺ປາເທຕິຯ ເຕນ ຍທຕ຺ຖໍ ຠາສິຕໍ, ເອກນ຺ເຕນ ຕທຕ຺ຖນິປ຺ຜາທນໂຕ ຍຖາ ຠາສິຕໍ ຠຄວຕາ, ຕເຖວາຕິ ອວິປຣີຕເທສນຕໍ ທສ຺ເສຕິຯ “ຄທຕ຺ໂຖ”ຕິ ເອເຕນ ຕໍ ຄທຕີຕິ ຕຖາຄໂຕຕິ ທ-ກາຣສ຺ສ ຕ-ກາໂຣ ກໂຕ ນິຣຸຕ຺ຕິນເຍນາຕິ ທສ຺ເສຕິຯ

ຕຖາ ຄຕມສ຺ສາຕິ ຕຖາຄໂຕ, ຄຕນ຺ຕິ ຈ ກາຍສ຺ສ ວາຈາຍ ວາ ປວຕ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕຖາຕິ ຈ ວຸຕ຺ເຕ ຍໍຕໍ-ສທ຺ທານໍ ອພ຺ຍຠິຈາຣິສມ຺ພນ຺ຘິຕາຍ “ຍຖາ”ຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ອຸປ຺ຏ຺ຐິໂຕເຍວ ໂຫຕິຯ ກາຍວຈີກິຣິຍານຎ຺ຈ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎານຸໂລເມນ ວຈນິຈ຺ຉາຍໍ, ກາຍສ຺ສ ວາຈາ, ວາຈາຍ ຈ ກາໂຍ ສມ຺ພນ຺ຘິຠາເວນ ອຸປຕິຏ຺ຐຕີຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ “ຠຄວໂຕ ຫີ”ຕິອາທິຯ ອິມສ຺ມິໍ ປນ ອຕ຺ເຖ ຕຖາວາທິຕາຍ ຕຖາຄໂຕຕິ ອຍມ຺ປິ ອຕ຺ໂຖ ສິທ຺ໂຘ ໂຫຕິຯ ໂສ ປນ ປຸພ຺ເພ ປກາຣນ຺ຕເຣນ ທສ຺ສິໂຕຕິ ອາຫ “ເອວໍ ຕຖາກາຣິຕາຍ ຕຖາຄໂຕ”ຕິຯ

“ຕິຣິຍໍອປຣິມາຓາສຸ ໂລກຘາຕູສູ”ຕິ ເອເຕນ ຍເທເກ “ຕິຣິຍໍ ວິຍ ອຸປຣິ ອໂຘ ຈ ສນ຺ຕິ ໂລກຘາຕຸໂຍ”ຕິ ວທນ຺ຕິ, ຕໍ ປຏິເສເຘຕິຯ ເທສນາວິລາໂສເຍວ ເທສນາວິລາສມໂຍ ຍຖາ “ປຸຎ຺ຎມຍໍ, ທານມຍ”ນ຺ຕິອາທີສຸຯ

ອຸປສຄ຺ຄນິປາຕານໍ ວາຈກສທ຺ທສນ຺ນິຘາເນ ຕທຕ຺ຖໂຊຕນຠາເວນ ປວຕ຺ຕນໂຕ ຄຕ-ສທ຺ໂທເຍວ ອວຄຕຕ຺ຖໍ ອຕີຕຕ຺ຖຎ຺ຈ ວທຕີຕິ ອາຫ “ຄໂຕຕິ ອວຄໂຕ ອຕີໂຕ”ຕິຯ ອຖ ວາ ອຠິນີຫາຣໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຍາວ ສມ຺ໂພຘິ, ເອຕ຺ຖນ຺ຕເຣ ມຫາໂພຘິຍານປຏິປຕ຺ຕິຍາ ຫານຐານສໍກິເລສນິວຕ຺ຕີນໍ ອຠາວໂຕ ຍຖາ ປຓິຘານໍ, ຕຖາ ຄໂຕ ອຠິນີຫາຣານຸຣູປໍ ປຏິປນ຺ໂນຕິ ຕຖາຄໂຕຯ ອຖ ວາ ມຫິທ຺ຘິກຕາຍ, ປຏິສມ຺ຠິທານໍ ອຸກ຺ກໍສາຘິຄເມນ ອນາວຣຓຕາຍ ຈ ກຕ຺ຖຈິ ປຏິຆາຕາຠາວໂຕ ຍຖາ ຣຸຈິ, ຕຖາ ກາຍວຈີຈິຕ຺ຕານໍ ຄຕານິ ຄມນານິ ປວຕ຺ຕິໂຍ ເອຕສ຺ສາຕິ ຕຖາຄໂຕຯ ຍສ຺ມາ ຈ ໂລເກ ວິຘຍຸຕ຺ຕຄຕປກາຣ-ສທ຺ທາ ສມານຕ຺ຖາ ທິສ຺ສນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ຍຖາ ວິຘາ ວິປສ຺ສິອາທໂຍ ຠຄວນ຺ໂຕ, ອຍມ຺ປິ ຠຄວາ ຕຖາ ວິໂຘຕິ ຕຖາຄໂຕຯ ຍຖາ ຍຸຕ຺ຕາ ຈ ເຕ ຠຄວນ຺ໂຕ, ອຍມ຺ປິ ຠຄວາ ຕຖາ ຍຸຕ຺ໂຕຕິ ຕຖາຄໂຕຯ ອຖ ວາ ຍສ຺ມາ ສຈ຺ຈໍ ຕຈ຺ຉໍ ຕຖນ຺ຕິ ຎາຓສ຺ເສຕໍ ອຘິວຈນໍ, ຕສ຺ມາ ຕເຖນ ຎາເຓນ ອາຄໂຕຕິ ຕຖາຄໂຕຕິຯ ເອວມ຺ປິ ຕຖາຄຕ-ສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ –

“ປຫາຍ ກາມາທິມເລ ຍຖາ ຄຕາ,

ສມາຘິຎາເຓຫິ ວິປ຺ສ຺ສີອາທໂຍ;

ມເຫສິໂນ ສກ຺ຍມຸນີ ຊຸຕິນ຺ຘ໌ໂຣ,

ຕຖາຄໂຕ ເຕນ ຕຖາຄໂຕ ມໂຕຯ

ຕຖຎ຺ຈ ຘາຕາຍຕນາທິລກ຺ຂຓໍ,

ສຠາວສາມຎ຺ຎວິຠາຄເຠທໂຕ;

ສຍມ຺ຠຸຎາເຓນ ຊິໂນ ສມາຄໂຕ,

ຕຖາຄໂຕ ວຸຈ຺ຈຕິ ສກ຺ຍປຸງ຺ຄໂວຯ

ຕຖານິ ສຈ຺ຈານິ ສມນ຺ຕຈກ຺ຂຸນາ,

ຕຖາ ອິທປ຺ປ຺ຈ຺ຈຍຕາ ຈ ສພ຺ພໂສ;

ອນຎ຺ຎເນຍ຺ເຍນ ຍໂຕ ວິຠາວິຕາ,

ຍາຖາວໂຕ ເຕນ ຊິໂນ ຕຖາຄໂຕຯ

ອເນກເຠທາສຸປິ ໂລກຘາຕຸສຸ,

ຊິນສ຺ສ ຣູປາຍຕນາທິໂຄຈເຣ;

ວິຈິຕ຺ຕເຠທໍ ຕຖເມວ ທສ຺ສນໍ,

ຕຖາຄໂຕ ເຕນ ສມນ຺ຕໂລຈໂນຯ

ຍໂຕ ຈ ຘມ຺ມໍ ຕຖເມວ ຠາສຕິ,

ກໂຣຕິ ວາຈາຍນຸໂລມ ມຕ຺ຕໂນ;

ຄຸເຓຫິ ໂລກໍ ອຠິຠຸຍ຺ຍ ອິຣິຍຕິ,

ຕຖາຄໂຕ ເຕນປິ ໂລກນາຍໂກຯ

ຍຖາຠິນີຫາຣມໂຕ ຍຖາຣຸຈິ,

ປວຕ຺ຕວາຈາຕນຸຈິຕ຺ຕຠາວໂຕ;

ຍຖາວິຘາ ເຍນ ປຸຣາ ມເຫສິໂນ,

ຕຖາວິໂຘ ເຕນ ຊິໂນ ຕຖາຄໂຕ''ຕິຯ (ອິຕິວຸຯ ອຏ຺ຐຯ ໓໘);

ສງ຺ຄຫາຄາຖາ ມຸຂມຕ຺ຕເມວຯ ກສ຺ມາ? ອປ຺ປມາທປທໍ ວິຍ ສກລສມ຺ມປຏິປ຺ຕິຍາ ສພ຺ພພຸທ຺ຘຄຸຓານໍ ສງ຺ຄາຫກຕ຺ຕາຯ ເຕເນວາຫ ''ສພ຺ພາກາເຣນາ''ຕິອາທິຯ

''ຕໍກຕມນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຉຕີ''ຕິ ເອເຕນ ''ກຕມຎ຺ຈ ຕໍ ຠິກ຺ຂເວ''ຕິອາທິວຈນສ຺ສ ສາມຎ຺ຎໂຕ ປຸຈ຺ຉາກາໂຣ ທສ຺ສິໂຕ ອວິເສສໂຕ ຫິ ຕສ຺ສ ປຸຈ຺ຉາວິເສສຠາວຎາປນຕ຺ຖໍ ມຫານິທ຺ເທເສ ອາຄຕາ ສພ຺ພາວ ປຸຈ຺ຉາ ອຕ຺ຖຸທ຺ຘາຣນເຍນ ທສ຺ເສຕິ ''ຕຕ຺ຖ ປຸຈ຺ຉາ ນາມາ''ຕິອາທິນາຯ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖາຕິ ''ຕໍ ກຕມນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຉຕີ''ຕິ ເອຕ຺ຖ ຍເທຕໍ ສາມຎ຺ຎໂຕ ປຸຈ຺ຉາວຈນໍ, ຕສ຺ມິໍຯ

ລກ຺ຂຓນ຺ຕິ ຎາຕຸໍ ອິຈ຺ຉິໂຕ ໂຍ ໂກຈິ ສຠາໂວຯ ''ອຎ຺ຎາຕ''ນ຺ຕິ ເຍນ ເກນຈິ ຎາເຓນ ອຎ຺ຎາຕຠາວມາຫ, ''ອທິຏ຺ຐ''ນ຺ຕິ ທສ຺ສນຠູເຕນ ຎາເຓນ ປຈ຺ຈກ຺ຂໍ ວິຍ ອທິຏ຺ຐຕໍຯ ''ອຕຸລິຕ''ນ຺ຕິ ''ເອຕ຺ຕກເມຕ''ນ຺ຕິ ຕຸລນຠູເຕນ ອຕູລິຕຕໍ, ''ອຕີຣິຕ''ນ຺ຕິ ຕີຣຓຠູເຕນ ອກຕຎາຓກິຣິຍາສມາປນຕໍ, ''ອວິຠູຕ''ນ຺ຕິ ຎາຓສ຺ສ ອປາກຏຠາວໍ, ''ອວິຠາວິຕ''ນ຺ຕິ ຎາເຓນ ອປາກຏີກຕຠາວໍຯ ອທິຏ຺ຐໍ ໂຊຕິຍຕີ ເອຕາຍາຕິ ອທິຏ຺ຐໂຊຕນາຯ ທິຏ຺ຐໍ ສໍສນ຺ທິຍຕີ ເອຕາຍາຕິ ທິຏ຺ຐສໍສນ຺ທນາ, ສາກຈ຺ຉາວເສນ ວິນິຈ຺ຉຍກຣຓໍຯ ວິມຕິ ຉິຊ຺ຊຕິ ເອຕາຍາຕິ ວິມຕິຈ຺ເຉທນາຯ ອນຸມຕິຍາ ປຸຈ຺ຉາ ອນຸມຕິປຸຈ຺ຉາຯ ''ຕໍ ກິໍ ມຎ຺ຎຖ ຠິກ຺ຂເວ''ຕິ ອາທິ ປຸຈ຺ຉາຍ ຫິ ''ກາ ຕຸມ຺ຫາກໍ ອນຸມຕີ''ຕິ ອນຸມຕິ ປຸຈ຺ຉິຕາ ໂຫຕິຯ ກເຖຕຸກມ຺ຍຕາຕິ ກເຖຕຸກມ຺ຍຕາຍຯ

໑ຯ ສຣເສເນວ ປຕນສຠາວສ຺ສ ອນ຺ຕຣາ ເອວ ອຕິວ ປາຕນໍ ອຕິປາໂຕ, ສຓິກໍ ປຕິຕຸໍ ອທຕ຺ວາ ສີຆໍ ປາຕນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຕິກ຺ກມ຺ມ ວາ ສຕ຺ຖາທີຫິ ອຠິຠວິຕ຺ວາ ປາຓໍ ອຕິປາໂຕຯ ສຕ຺ໂຕຕິ ຂນ຺ຘສນ຺ຕາໂນຯ ຕຕ຺ຖ ຫິ ສຕ຺ຕປຎ຺ຎຕ຺ຕິຯ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍນ຺ຕິ ຣູປາຣູປຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍໍຯ ຣູປຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິເຍ ຫິ ວິໂກປິເຕ ອິຕຣມ຺ປິ ຕໍສມ຺ພນ຺ຘຕາຍ ວິນສ຺ສຕິຯ ກສ຺ມາ ປເນຕ຺ຖ ''ປາຓສ຺ສ ອຕິປາໂຕ, ປາໂຓຕິ ເຈຕ຺ຖ ໂວຫາຣໂຕ ສຕ຺ໂຕ''ຕິ ຈ ເອກວຈນນິທ຺ເທໂສ ກໂຕ, ນນຸ ນິຣວເສສານໍ ປາຓານໍ ອຕິປາຕໂຕ ວິຣຕິ ອິຘ ອຘິປ຺ເປຕາຯ ຕຖາ ຫິ ວກ຺ຂຕິ ''ສພ຺ພປາຓຠູຕຫິຕານຸກມ຺ປີຕິ ສພ຺ເພ ປາຓຠູເຕ''ຕິອາທິນາ (ທີຯ ນິຯ ອຏ຺ຐຯ ໑ຯຈູລສີລວຓ຺ຓນາ) ພຫຸວຈນນິທ຺ເທສນ຺ຕິ? ສຈ຺ຈເມຕໍ, ປາຓຠາວສາມຎ຺ຎວເສນ ປເນຕ຺ຖ ເອກວຈນນິທ຺ເທໂສ ກໂຕ, ສພ຺ພສທ຺ທສນ຺ນິຘາເນນ ຕຕ຺ຖ ປຸຖຸຕ຺ຕໍ ວິຎ຺ຎາຍມານເມວາຕິ ສາມຎ຺ຎນິທ຺ເທສໍ ອກຕ຺ວາ ເຠທວຈນິຈ຺ຉາວເສນ ພຫຸວຈນນິທ຺ເທໂສ ກໂຕຕິ ຯ ກິຎ຺ຈ ຠິຍ຺ໂຍ ສາມຎ຺ຎໂຕ ສໍວຣສມາທານໍ, ຕພ຺ພິເສສໂຕ ສໍວຣເຠໂທຕິ ອິມສ຺ສ ວິເສສສ຺ສ ຎາປນຕ຺ຖໍ ອຍໍ ວຈນເຠໂທ ກໂຕຕິ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ຍາຍ ເຈຕນາຍ ວຕ຺ຕມານສ຺ສ ຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍສ຺ສ ນິສ຺ສຍຠູເຕສຸ ມຫາຠູເຕສຸ ອຸປກ຺ກມກຣຓເຫຕຸ ຕໍ ມຫາຠູຕປ຺ປຈ຺ຈຍາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນກມຫາຠູຕາ ນຸປ຺ປຊ຺ຊິສ຺ສນ຺ຕິ, ສາ ຕາທິສປ຺ປໂຍຄສມຸຏ຺ຐາປິກາ ເຈຕນາ ປາຓາຕິປາໂຕຯ ລທ຺ຘູປກ຺ກມານິ ຫິ ຠູຕານິ ອິຕຣຠູຕານິ ວິຍ ນ ວິສທານີຕິ ສມານຊາຕິຍານໍ ກາຣຓໍ ນ ໂຫນ຺ຕີຕິຯ ''ກາຍວຈີທ຺ວາຣານ''ນ຺ຕິ ເອເຕນ ມໂນທ຺ວາເຣ ປວຕ຺ຕາຍ ວຘກເຈຕນາຍ ປາຓາຕິປາຕຠາວໍ ປຏິກ຺ຂິປຕິຯ

ປໂຍຄວຕ຺ຖຸມຫນ຺ຕຕາທີຫິ ມຫາສາວຊ຺ຊຕາ ເຕຫິ ປຈ຺ຈເຍຫິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານາຍ ເຈຕນາຍ ພລວຠາວໂຕ ເວທິຕພ຺ພາຯ ຍຖາຘິປ຺ເປຕສ຺ສ ຫິ ປໂຍຄສ຺ສ ສຫສາ ນິປ຺ຜາທນວເສນ ກິຈ຺ຈສາຘິກາຍ ພຫຸກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ປວຕ຺ຕຊວເນຫິ ລທ຺ຘາເສວນາຍ ຈ ສນ຺ນິຏ຺ຐາປກເຈຕນາຍ ວເສນ ປໂຍຄສ຺ສ ມຫນ຺ຕຠາໂວຯ ສຕິປິ ກທາຈິ ຂຸທ຺ທເກ ເຈວ ມຫນ຺ເຕ ຈ ປາເຓ ປໂຍຄສ຺ສ ສມຠາເວ ມຫນ຺ຕໍ ຫນນ຺ຕສ຺ສ ເຈຕນາ ຕິພ຺ພຕຣາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ ວຕ຺ຖຸສ຺ສ ມຫນ຺ຕຠາໂວຯ ອິຕິ ອຸຠຍໍ ເປຕໍ ເຈຕນາຍ ພລວຠາເວເນວ ໂຫຕິຯ ຕຖາ ຫິ ຫນ຺ຕພ຺ພສ຺ສ ມຫາຄຸຓຠາເວນ ຕຕ຺ຖ ປວຕ຺ເຕົາປກາຣເຈຕນາ ວິຍ ເຂຕ຺ຕວິເສສນິພ຺ພຕ຺ຕິຍາ ອປກາຣເຈຕນາປິ ພລວຕີ, ຕິພ຺ພຕຣາ ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ ຕສ຺ສາ ມຫາສາວຊ຺ຊຕາ ທຏ຺ຐພ຺ພາຯ ຕສ຺ມາ ປໂຍຄວຕ຺ຖຸອາທິປຈ຺ຈຍານໍ ອມຫຕ຺ເຕປິ ມຫາຄຸຓຕາທິປຈ຺ຈເຍຫິ ເຈຕນາຍ ພລວຠາວາທິວເສເນວ ມຫາສາວຊ຺ຊຠາໂວ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ສມ຺ຠາຣິຍນ຺ຕິ ເອເຕຫີຕິ ສມ຺ຠາຣາ, ອງ຺ຄານີຯ ເຕສຸ ປາຓສຎ຺ຎິຕາວຘກຈິຕ຺ຕານິ ປຸພ຺ພຠາຄິຍານິປິ ໂຫນ຺ຕີຯ ອຸປກ຺ກໂມ ວຘກເຈຕນາສມຸຏ຺ຐາປິໂຕຯ ປຎ຺ຈສມ຺ຠາຣວຕີ ປາຓາຕິປາຕເຈຕນາຕິ ສາ ປຎ຺ຈສມ຺ຠາຣວິນິມຸຕ຺ຕາ ທຏ຺ຐພ຺ພາຯ ວິຊ຺ຊາມໂຍ ມນ຺ຕປຣິຊປ຺ປນປ຺ປໂຍໂຄ ອາຖພ຺ພຓິກາທີນໍ ວິຍຯ ອິທ຺ຘິມໂຍ ກມ຺ມວິປາກຊິທ຺ຘິມໂຍ ທາຖາໂກຏກາທີນໍ ວິຍຯ ອຕີວິຍ ປປຎ຺ໂຈຕິ ອຕິມຫາວິຕ຺ຖາໂຣຯ

ເອຕຸຖາຫ – ຂເຓ ຂເຓ ນິຣຸຊ຺ຊນສກາເວສຸ ສງ຺ຂາເຣສຸ ໂກ ຫນ຺ຕິ, ໂກ ວາ ຫລ຺ລຕິ, ຍທິ ຈິຕ຺ຕເຈຕສິກສນ຺ຕາໂນ, ໂສ ອຣູປ
ຕາຍ ນ ເຂຫນເກຫນາທິວເສນ ວິໂກປນສມຕ຺ໂຖ, ນາປີ ວິໂກປ໌ນີໂຍ, ອຖ ຣູປສນ຺ຕາໂນ, ໂສ ອເຈຕນຕາຍ ກຍ຺ຖກລິງ຺ຄຣູປໂມ
ຕິ ນ ຕຕ຺ຖ ເຂຫນາທີນາ ປາຕາຕິປາໂຕ ລພ຺ກຕີ ຍຖາ ມຕສຣີເຣ, ປໂຍໂຄປີ ປາຕາຕິປາຕສ຺ສ ປ໌ຫຣຕປ໌ປ໌ກາຣາທີ ອຕິເຕສຸ
ວາ ສງ຺ຂາເຣສຸ ກເວຍ຺ຍ ອນາຄເຕສຸ ວາ ປຈ຺ຈຸປ໌ປ໌ນ຺ເນສຸ ວາ, ຕຕ຺ຖ ນ ຕາວ ອຕີຕານາຄເຕສຸ ສມ຺ກວຕິ ເຕສໍ ອກາວໂຕ, ປຈ຺
ຈຸປ໌ປ໌ນ຺ເນສຸ ຈ ສງ຺ຂາຣານໍ ຂຕິກຕ຺ຕາ ສຣເສເນວ ນິຣຸຊ຺ຊນສກາວຕາຍ ວິນາສາກິມຸເຂສຸ ນິປ໌ປໂຍຊໂນ ປໂຍໂຄ ສີຍາ, ວິນ
າສສ຺ສ ຈ ກາຣຕາຣຫິຕຕ຺ຕາ ນ ປ໌ຫຣຕປ໌ປ໌ກາຣາທິປໂຍຄເຫຕຸກໍ ມຣຕໍ, ນິຣີຫກຕາຍ ຈ ສງ຺ຂາຣານໍ ກສ຺ສ ໂສ ປໂຍໂຄ,
ຂຕິກຕ຺ຕາ ວສານິປ໌ປາຍສມກາລກິຊ຺ຊນກສ຺ສ ກິຣິຍາປຣີໂຍສານກາລານວຍ຺ຖານໂຕ ກສ຺ສ ວາ ປາຕາຕິປາຕກມ຺ມພທ຺ໂຮຕິ຿

ວຸຈ຺ຈເຕ – ຍຖາວຸຕ຺ຕວຮກເຈຕນາສຫິໂຕ ສງ຺ຂາຣານໍ ປຸ໌ລ຺ໂຊ ສຕ຺ຕສງ຺ຂາໂຕ ຫນ຺ຕາ, ເຕນ ປວຕ຺ຕິຕວຮກປໂຍຄນິມິຕ຺ຕໍ
ອປຄຕຸສ຺ມາວິລ຺ລາຕຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິໂຍ ມຕໂວຫາຣປ໌ປວຕ຺ຕິນິພນ຺ໂຮ ຍຖາວຸຕ຺ຕວຮປ໌ປໂຍຄາກຣເຓ ອຸປ໌ປ໌ຊ຺ຊນາຣໂຫ ຣູປາ
ຣູປຮມ຺ມສມູໂຫ ຫລ຺ລຕິ, ເກວໂລ ວາ ຈິຕ຺ຕເຈຕສິກສນ຺ຕາໂນ຿ ວຮປ໌ປໂຍຄາວິສຍກາເວປີ ຕສ຺ສ ປລ຺ຈໂວກາຣກເວ ຣູປສນ຺ຕາ
ນາຮີນວຸຕ຺ຕິຕາຍ ຣູປສນ຺ຕາເນ ປເຣນ ປໂຍຊິຕຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍຸປຈ຺ເຂທກປໂຍຄວເສນ ຕນ຺ນິພ຺ພຕ຺ຕິວິພນ຺ຮກວິສທິສຣູປຸປ໌ປ໌ຕ຺ຕິ
ຍາ ວິຫເຕ ວິຈ຺ເຂໂທ ໂຫຕີຕິ ນ ປາຕາຕິປາຕສ຺ສ ອສມ຺ກໂວ, ນາປີ ອເຫຕຸໂກ ປາຕາຕິປາໂຕ, ນ ຈ ປໂຍໂຄ ນິປ໌ປໂຍຊໂນ ປຈ຺
ຈຸປ໌ປ໌ນ຺ເນສຸ ສງ຺ຂາເຣສຸ ກຕປໂຍຄວເສນ ຕທນນ຺ຕຣໍ ອຸປ໌ປ໌ຊ຺ຊນາຣຫສ຺ສ ສງ຺ຂາຣກລາປສ຺ສ ຕຖາ ອນຸປ໌ປ໌ຕ຺ຕິໂຕ, ຂຕິການໍ
ສງ຺ຂາຣານໍ ຂຕິກມຣຕສ຺ສ ອິຮ ມຣຕກາເວນ ອນຮິປ໌ເປຕຕ຺ຕາ, ສນ຺ຕຕິມຣຕສ຺ສ ຈ ຍຖາວຸຕ຺ຕນເຍນ ສເຫຕຸກກາວໂຕ ນ
ອເຫຕຸກໍ ມຣຕໍ, ນ ຈ ກຕ຺ຕຸຣຫິໂຕ ປາຕາຕິປາຕປ໌ປໂຍໂຄ ນິຣີຫເກສຸປີ ສງ຺ຂາເຣສຸ ສນ຺ນິຫິຕຕາມຕ຺ເຕນ ອຸປກາຣເກສຸ ອຕ຺ຕ
ໂນ ອນຸຣູປຜລຸປ໌ປາຫນນິຍເຕສຸ ກາຣເຕສຸ ກຕ຺ຕຸໂວຫາຣສິທ຺ຮີໂຕ ຍຖາ "ປທີໂປ ປກາເສຕິ ນິສາກໂຣ ຈນ຺ທິມາ"ຕິ ຈ, ນ ຈ
ເກວລສ຺ສ ວຮານິປ໌ປາຍສຫກຸໂນ ຈິຕ຺ຕເຈຕສິກກລາປສ຺ສ ປາຕາຕິປາໂຕ ອິຈ຺ຊິໂຕ ສນ຺ຕານວເສນ ອວຍ຺ຖິຕສ຺ເສວ ປຜິຊານນ
ໂຕ, ສນ຺ຕານວເສນ ປວຕ຺ຕມານານລ຺ຈ ປທີປາທີນໍ ອຕ຺ຖກິຣິຍາສິທ຺ຮີ ທິສ຺ສຕີຕິ ອຕ຺ເຖວ ປາຕາຕິປາເຕນ ກມ຺ມພທ຺ໂຮ຿
ອຍລ຺ຈ ວິຈາໂຣ ອທິນ຺ນາທານາທີສຸປີ ຍຖາສມ຺ກວໍ ວິກາເວຕພ຺ໂພ຿

"ປຫີນກາລໂຕປຍ຺ຖາຍ ວິຣໂຕວາ"ຕິ ເອເຕນ ປຫານເຫຕຸກາ ອິຮານິປ໌ເປຕາ ສມຸຈ຺ເຂທວິຣຕີຕິ ທສ຺ເສຕິ຿ ກມ຺ມກຸຂຍລາເຕນ
ຫິ ປາຕາຕິປາຕທຸສ຺ສີລຍສ຺ສ ປຫີນຕ຺ຕາ ກຄວາ ອຈ຺ຈນ຺ຕເມວ ຕໂຕ ປຜິວິຣໂຕຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ ສມຸຈ຺ເຂທວເສນ ປຫານວິຣຕີນໍ
ອຮິປ໌ເປຕຕ຺ຕາ຿ ກິລ຺ຈາປີ ປຫານວິຣມຕານໍ ປຸຣິມປຈ຺ຊິມກາລຕາ ນຕ຺ຖິ, ມຄ຺ຄຮມ຺ມານໍ ປນ ສມ຺ມາທິຍ຺ຖິອາທີນໍ ສມ຺ມາວາ
ຈາທີນລ຺ຈ ປຈ຺ຈຍປຈ຺ຈຍຸປ໌ປ໌ນ຺ນກາເວ ອເປກ຺ຂິເຕ ສຫຊາຕານມ຺ປີ ປຈ຺ຈຍປຈ຺ຈຍຸປ໌ປ໌ນ຺ນກາເວນ ຄຫຕໍ ປຸຣິມປຈ຺ຊິມກາເວເນວ
ໂຫຕີຕິ ຄຫຕປ໌ປວຕ຺ຕິອາກາຣວເສນ ປຈ຺ຈຍກູເຕສຸ ສມ຺ມາທິຍ຺ຖິອາທີສຸ ປຫາຍກຮມ຺ເມສຸ ປຫານກິຣິຍາຍ ປຸຣິມກາລໂວຫາໂຣ,
ປຈ຺ຈຍຸປ໌ປ໌ນ຺ນາສຸ ຈ ວິຣຕີສຸ ວິຣມຕກິຣິຍາຍ ອປຣກາລໂວຫາໂຣ ຈ ໂຫຕີຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ຿ ປຫານໍ ວາ
ສມຸຈ຺ເຂທວເສນ, ວິຣຕີ ປຜິປ໌ປ໌ສ຺ສທ຺ຮິວເສນ ໂຍເຊຕພ຺ພາ຿ ອຖ ວາ ປາໂຕ ອຕິປາຕິຍຕີ ເອເຕນາຕິ ປາຕາຕິປາໂຕ,
ປາຕຆາຕເຫຕຸກູໂຕ ຮມ຺ມສມູໂຫ຿ ໂກ ປເນໂສ? ອຫິຣິກາໂນຕ຺ຕປ໌ປໂທສໂມຫວິຫິສາທໂຍ ກິເລສາ຿ ເຕ ຫິ ກຄວາ ອຣິຍມຄ຺
ເຄນ ປຫາຍ ສມຸຄ຺ຆາເຜຕ຺ວາ ປາຕາຕິປາຕທຸສ຺ສີລຍໂຕ ອຈ຺ຈນ຺ຕເມວ ປຜິວິຣໂຕຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ ກິເລເສສຸ ປຫີເນສຸ ກິເລສນິ
ມິຕ຺ຕສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ອນຸປ໌ປ໌ຊ຺ຊນໂຕ຿ "ອທິນ຺ນາທານໍ ປຫາຍາ"ຕິອາທີສຸປີ ເອເສວ ນໂຍ຿ ວິຣໂຕວາຕິ ອວຮາຣເຕນ ຕສ຺ສາ
ວິຣຕີຍາ ກາລາທິວເສນ ອປຣີຍນ຺ຕຕໍ ທສ຺ເສຕິ຿ ຍຖາ ຫິ ອລ຺ເລ ສມາທິນ຺ນວິຣຕິກາປີ ອນວຍ຺ຖິຕຈິຕ຺ຕຕາຍ ລາກຊີວິຕາ
ທິເຫຕຸ ສມາທານໍ ກິນ຺ທນ຺ຕິ, ນ ເອວໍ ກຄວາ຿ ກຄວາ ປນ ສພ຺ພໂສ ປຫີນປາຕາຕິປາຕຕ຺ຕາ ອຈ຺ຈນ຺ຕວິຣໂຕ ເອວາຕິ຿ ວີຕິກ຺
ກມິສ຺ສາມີຕິ ອນວຊ຺ຊຮມ຺ເມຫີ ໂວກິຕ຺ຕາ ອນ຺ຕຣນ຺ຕຣາ ອຸປ໌ປ໌ຊ຺ຊນກາ ທຸພ຺ພລາກຸສລາ຿ ຍສ຺ມາ ປນ ກາຍວຈີປໂຍຄໍ
ອຸປລກິຕ຺ວາ "ອິມສ຺ສ ກິເລສາ ອຸປ໌ປ໌ນ຺ນາ"ຕິ ວິລ຺ລູນາ ສກ຺ກາ ລາຕຸໍ, ຕສ຺ມາ ເຕ ອິມິນາ ປຣິຍາເຍນ "ຈກ຺ຂຸໂສຕວິລ຺ເລຍ຺
ຍາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕາຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພາ຿ ກາຍິກາຕິ ປາຕາຕິປາຕາທີນິປ໌ຜາທເກ ພລວາກຸສເລ ສນ຺ຮາຍາຫ຿

ໂຄຕ຺ຕວເສນ ລທ຺ຮໂວຫາໂຣຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຮ຿ ທີເປຕຸໍ ວຍ຺ຍຕິ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ເຕນ ກາສິຕວຕ຺ຕາສ຺ສ ອນຸສນ຺ຮິທສ຺ສນວເສນ ອິມິສ຺
ສາ ເທສນາຍ ອາຣທ຺ຮຕ຺ຕາ຿ ຕຕ຺ຖາຍໍ ທີປນາ – "ປາຕາຕິປາຕໍ ປຫາຍ ປາຕາຕິປາຕາ ປຜິວິຣໂຕ ສມຕສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ
ສາວກສງ຺ໂຆ ນິຫິຕທຕ຺ໂຫ ນິຫິຕສຕ຺ໂຖ"ຕິ ວິຕ຺ຖາເຣຕພ຺ພໍ຿ ນນຸ ຈ ຮມ຺ມສ຺ສາປີ ວຕ຺ໂຕ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ເຕນ ກາສິໂຕ? ສຈ຺ຈໍ
ກາສິໂຕ, ໂສ ປນ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຮປ໌ກາວຕ຺ຕາ, ອຣິຍສງ຺ຆາຮາຣຕ຺ຕາ ຈ ຮມ຺ມສ຺ສ ຮມ຺ມານຸກາວສິທ຺ຮຕ຺ຕາ ຈ ເຕສໍ ຕທຸກຍ
ທີປເນເນວ ທີປີໂຕ ໂຫຕີຕິ ວິສຸໍ ນ ອຸທ຺ຮໂຜ຿ ສທ຺ຮມ຺ມານຸກາເວເນວ ຫິ ກຄວາ ກິກ຺ຂຸສງ຺ໂຆ ຈ ປາຕາຕິປາຕາທີປ໌ປຫານ

ສມຕ຺ໂຖ ອໂຫສິ, ເທສນາ ປນ ອາຫິໂຕ ປຜ຺ຖາຍ ເອວໍ ອາຄຕາຕິ຿

ເອຕ຺ຖາຍໍ ອສີປ຺ປາໂຍ – ‘‘ອຕ຺ຖິ ກິກ຺ຂເວ ອຄ຺ເຄ ຈ ສມ຺ມາ’’ຕິອາທີນາ ອນຄ຺ຄສາສາຣເຕາ ພຸທ຺ສຖຸເຕາ ອາຣພ຺ກ ອຸປ຺ຣິ ເທສນໍ
ວຑ຺ເຒຕ຺ກາໂມ ກຄວາ ອາທິໂຕ ປຜ຺ຖາຍ ‘‘ຕຖາຄຕສ຺ສ ວຕ຺ຕໍ ວທມາໂນ ວເທຍ຺ຍາ’’ຕິອາທີນາ ພຸທ຺ສຖຸຕາວເສເນວ ເທສນໍ
ອາຣກິ, ນ ກິກ຺ຂຸສງ຺ຆວເສນາຕິ຿ ເອສາ ຫິ ກຄວໂຕ ເທສນາຍ ປກຕິ, ຍໍ ເອກຣເສເນວ ເທສນໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ລພ຺ກມານສ຺ສາປີ
ກສ຺ສຈິ ອຄ຺ຄຫຕໍ຿ ຕຖາ ຫິ ຣູປກຕ຺ເຑ ທຸກາທີສຸ ຕນ຺ນິທ຺ເທເສສຸ ຈ ໜທຍວຕ຺ຖຸ ນ ຄຫິຕໍ຿ ອິຕຣວຕ຺ຖູຫິ ອສມານຄຕິກຕ຺ຕາ
ເທສນາເກໂທ ໂຫຕີຕິ຿ ຍຖາ ຫິ ຈກ຺ຂຸວິຄ຺ຄາຕາທີນີ ເອກນ຺ຕໂຕ ຈກ຺ຂາທີນິສ຺ສຍານີ, ນ ເອວໍ ມໂນວິຄ຺ຄາຕໍ ເອກນ຺ເຕນ
ໜທຍວຕ຺ຖຸນິສ຺ສຍໍ, ນິສ຺ສິຕວເສນ ຈ ວຕ຺ຖຸທຸກາທິເທສນາ ປວຕ຺ຕາ ‘‘ອຕ຺ຖິ ຣູປໍ ຈກ຺ຂຸວິຄ຺ຄາຕສ຺ສ ວຕ຺ຖຸ, ອຕ຺ຖິ ຣູປໍ ນ
ຈກ຺ຂຸວິຄ຺ຄາຕສ຺ສ ວຕ຺ຖູ’’ຕິອາທີນາ຿ ຍມ຺ປີ ເອກນ຺ຕໂຕ ໜທຍວຕ຺ຖຸນິສ຺ສຍໍ, ຕສ຺ສ ວເສນ ‘‘ອຕ຺ຖິ ຣູປໍ ມໂນວິຄ຺ຄາຕສ຺ສ ວຕ຺
ຖູ’’ຕິອາທີນາ ທຸກາທີສຸ ວຸຈ຺ຈມາເນສຸປີ ນ ຕທນຸຣູປາ ອາຣມ຺ມຕທຸກາທໂຍ ສມ຺ກວນ຺ຕິ຿ ນ ຫິ ‘‘ອຕ຺ຖິ ຣູປໍ ມໂນວິຄ຺ຄາຕສ຺ສ
ອາຣມ຺ມຕໍ, ອຕ຺ຖິ ຣູປໍ ນ ມໂນວິຄ຺ຄາຕສ຺ສ ອາຣມ຺ມຕ’’ນ຺ຕິ ສກ຺ກາ ວຕ຺ຕຸນ຺ຕິ ວຕ຺ຖາຣມ຺ມຕທຸກາ ກິນ຺ນຄຕິກາ ສີຍຸນ຺ຕິ ນ
ເອກຣສາ ເທສນາ ກເວຍ຺ຍາຕິ຿ ຕຖາ ນິກ຺ເຂປກຕ຺ເຑ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທວິກາເຄນ ອວຸຈ຺ຈມານຕ຺ຕາ ອວິຕກ຺ກອວິຈາຣປທວິສ຺ສຊ຺ຊ
ເນ ‘‘ວິຈາໂຣ ຈາ’’ຕິ ວຕ຺ຕຸໍ ນ ສກ຺ກາຕິ ອວິຕກ຺ກວິຈາຣມຕ຺ຕປທວິສ຺ສຊ຺ຊເນ ລພ຺ກມາໂນປີ ວິຕກ຺ໂກ ນ ອຸທ຺ສໂຜ, ອຄ຺ຄຖາ
‘‘ວິຕກ຺ໂກ ຈາ’’ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ສີຍາ຿

ທຕ຺ໜນສງ຺ຂາຕສ຺ສ ທຕ຺ໜສ຺ສ ປຣວິເທາຄນສ຺ສ ວິວຊ຺ຊິຕກາວທີປນຕ຺ຖໍ ທຕ຺ໜສຕ຺ຖານໍ ນິກ຺ເຂປວຈນນ຺ຕິ ອາໜ
‘‘ປຣູປໝາຕຕ຺ຖາຍາ’’ຕິອາທີ຿ ວິເທາຄນກາວໂຕຕິ ວິໜີສນກາວໂຕ຿ ‘‘ກິກ຺ຂຸສງ຺ຆວເສນາປີ ທີເປຕ຺ວາ ວຜ຺ຜຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຕມ຺ປີ
ເອກເທເສນ ທີເປນ຺ໂຕ ‘‘ຍໍ ປນ ກິກ຺ຂູ’’ຕິອາທິມາໜ຿

ລຊ຺ຊິຕີ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕລຊ຺ຊາຍ ໂອຕ຺ຕປ຺ປມ຺ປີ ວຸຕ຺ຕເມວາຕິ ທຜ຺ຖພ຺ພໍ຿ ນ ຫິ ປາປຊິຄຸຈ຺ຉນໍ ປາປຸຕ຺ຕາສນຣຫິຕໍ, ປາປກຍໍ ວາ
ອລຊ຺ຊນໍ ອຕ຺ຖີຕິ຿ ສມ຺ມຄຣຸຕາຍ ວາ ພຸທ຺ສານໍ, ສມ຺ມສ຺ສ ຈ ອຕ຺ຕາສີນຕ຺ຕາ ອຕ຺ຕາສິປຕິກູຕາ ລຊ຺ຊາວ ວຸຕ຺ຕາ, ນ ປນ
ໂລກາສິປຕິ ໂອຕ຺ຕປ຺ປໍ຿ ‘‘ທຍໍ ເມຕ຺ຕຈິຕ຺ຕຕໍ ອາປນ຺ໂນ’’ຕິ ກສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ, ນນຸ ທຍາ-ສທ຺ໂທ ‘‘ທຍາປນ຺ໂນ’’ຕິອາທີສຸ ກຣຸຕາຍ
ປວຕ຺ຕຕີຕິ? ສຈ຺ຈເມຕໍ , ອຍໍ ປນ ທຍາ-ສທ຺ໂທ ອນຸຣກ຺ຂຕມຕ຺ຖໍ ອນ຺ໂຕນີຕໍ ກຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕມາໂນ ເມຕ຺ຕາຍ ກຣຸຕາຍ ຈ
ປວຕ຺ຕຕີຕິ ອິສ ເມຕ຺ຕາຍ ປວຕ຺ຕມາໂນ ວຸຕ຺ໂຕ຿ ມິທຕີ ສີນິຍ຺ໜຕີຕິ ເມຕ຺ຕາ, ເມຕ຺ຕາ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ເມຕ຺ຕໍ, ເມຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺
ຕໍ ເອຕສ຺ສາຕິ ເມຕ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ, ຕສ຺ສ ກາໂວ ເມຕ຺ຕຈິຕ຺ຕຕາ, ເມຕ຺ຕາ ອິຈ຺ເຈວ ອຕ຺ໂຖ຿ ‘‘ສພ຺ພປາຕກູຕຫິຕານຸກມ຺ປີ’’ຕິ ເອ
ເຕນ ຕສ຺ສາ ວິຣຕິຍາ ສຕ຺ຕວເສນ ອປ຺ຣິຍນ຺ຕຕໍ ທສ຺ເສຕິ຿ ປາຕກູເຕຕິ ປາຕຊາເຕ຿ ອນຸກມ຺ປໂກຕິ ກຣຸຕາຍນໂກ຿ ຍສ຺ມາ
ປນ ເມຕ຺ຕາ ກຣຸຕາຍ ວິເສສປ຺ຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ຕາຍ ເອວ ທຍາປນ຺ນຕາຍາ’’ຕິ຿ ເອວໍ ເຍຫິ ສມ຺ເມຫິ ປາຕາຕິປາ
ຕາ ວິຣຕິ ສມ຺ປຊ຺ຊຕິ, ເຕຫິ ລຊ຺ຊາເມຕ຺ຕາກຣຸຕາຫິ ສມງ຺ຄີກາໂວ ທສ຺ສິໂຕ຿ ວິໜຣຕີຕິ ເອວໍກູໂຕ ໜຸຕ຺ວາ ເອກສ຺ມີ ອິຣິຍາປ
ເຖ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ທຸກ຺ຂໍ ອຄ຺ເຄນ ອິຣິຍາປເຖນ ວິຈ຺ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ໜຣຕິ ປວຕ຺ເຕຕິ, ອຕ຺ຕກາວໍ ວາ ຍາເປຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ຿ ເຕເນວາໜ
‘‘ອິຣິຍຕິ ຍເປຕິ ຍາເປຕິ ປາເລຕີ’’ຕິ຿

ອາຈາຣສີລມຕ຺ຕກນ຺ຕິ ສາສ຺ຊນາຈາຣສີລມຕ຺ຕກໍ, ເຕນ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວຣາທິຄຸເຕາຫິປີ ໂລກິຍປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ຕຖາຄຕສ຺ສ ວຕ຺ຕໍ
ວຕ຺ຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕີຕິ ທສ຺ເສຕິ຿ ຕຖາ ຫິ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວຣປ຺ຈ຺ຈຍປ຺ຣິໂກຄສີລານິ ອິສ ສີລກຖາຍໍ ນ ວິກຕ຺ຕານິ຿

ປຣສໍໜຣຕນ຺ຕິ ປຣສ຺ສ ສນ຺ຕກໜຣຕໍ຿ ເຖໂນ ວຸຈ຺ຈຕິ ໂຈໂຣ, ຕສ຺ສ ກາໂວ ເຖຍ຺ຍໍ຿ ອິສາປີ ຂຸທ຺ທເກ ປຣສນ຺ຕເກ ອປ຺ປສາວຊ຺
ຊໍ, ມໜນ຺ເຕ ມໜາສາວຊ຺ຊໍ຿ ກສ຺ມາ? ປໂຍຄມໜນ຺ຕຕາຍ, ວຕ຺ຖຸຄຸຕານໍ ປນ ສມກາເວ ສຕິ ກິເລສານໍ ອຸປກ຺ກມານຄ຺ຈ ມຸທຸ
ຕາຍ ອປ຺ປສາວຊ຺ຊໍ, ຕິພ຺ພຕາຍ ມໜາສາວຊ຺ຊນ຺ຕິ ອຍມ຺ປີ ນໂຍ ໂຍເຊຕພ຺ໂພ຿

ສາໜຕ຺ຖິກາທໂຍຕິ ເອຕ຺ຖ ມນ຺ຕປຣິຊປ຺ປເນນ ປຣສນ຺ຕກໜຣຕໍ ວິຊ຺ຊາມໂຍ, ວິນາ ມນ຺ເຕນ ກາຍວຈີປໂຍເຄນ ປຣສນ຺ຕກສ຺ສ
ອາກຑ຺ຒນໍ ຕາທິໄສທ຺ສານຸກາເວນ ອິທ຺ທິມໂຍ ປໂຍໂຄ຿

ເສສນ຺ຕິ ‘‘ປໜາຍ ປຜິວິຣໂຕ’’ຕິ ເອວມາທິກໍ຿ ຕຄ຺ຫິ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕນຍໍ຿ ກິຄ຺ຈາປີ ນຍິສ ສິກ຺ຂາປທໂວໜາເຣນ ວິຣຕິ ວຸຕ຺ຕາ, ອິ
ໂຕ ອຄ຺ເຄສຸ ປນ ສຸຕ຺ຕປເທເສສຸ ວິນຍາກິສມ຺ເມສຸ ຈ ປວຕ຺ຕໂວໜາເຣນ ວິຣຕິໂຍ ເຈຕນາ ຈ ອສີສີລສິກ຺ຂາທີນໍ

ອນິຍ຺ຖານກາວໂຕ, ເຕສຸ ອນ຺ຸລຕຣໂກຍ຺ຖາສກາວໂຕ ຈ ສິກ຺ຂາປທນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ປ຺ຖມສິກ຺ຂາປ຺ເທ’’ຕິຯ ການ຺ເຈຕ຺ຖ ‘‘ລ຺ຊຊີ ທ ຍາປ຺ນ຺ໂນ’’ຕິ ນ ວຸຕ຺ຕໍ, ອນິກາຣວເສນ ປ຺ນ ອຕ຺ຖໂຕ ວາ ວຸຕ຺ຕເມວາຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ຍຖາ ຫິ ລ຺ຊຊາທໂຍ ປາຕາຕິປາຕປ຺ປ ຫານສ຺ສ ວິເສສປ຺ປ຺ຈ຺ຈໂຍ, ເອວໍ ອຫິນ຺ນາທານປ຺ປຫານສ຺ສາປີຕິ, ຕສ຺ມາ ສາປີ ປາລຸອິ ອາເນຕ຺ວາ ວຕ຺ຕພ຺ພາຯ ເອເສວ ນໂຍ ອິ ໂຕ ປເຣສຸປີຯ ອຖ ວາ ‘‘ສຸຈິພູເຕນາ’’ຕິ ເອເຕນ ຫິໂຣຕ຺ຕປ຺ປາທີຫີ ສມນ຺ນາຄໂມ, ອຫິຣິກາທີນ຺ຈ ປຫານໍ ວຸຕ຺ຕເມວາຕິ ‘‘ລ຺ຊ ຊີ’’ຕິອາທີ ນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍຯ

ອເສຍ຺ຖຈຣິຍນ຺ຕິ ອເສຍ຺ຖານໍ ຫີນານໍ, ອເສຍ຺ຖໍ ວາ ລາມກໍ ນິຫີນໍ ວຸຕ຺ຕີ, ເມຖຸນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ‘‘ພ຺ຣຫ຺ມໍ ເສຍ຺ຖໍ ອາຈາຣ’’ນ຺ຕິ ເມຖຸນວິຣຕິມາຫຯ ‘‘ອາຣາຈາຣີ ເມຖຸນາ’’ຕິ ເອເຕນ ‘‘ອິທ ພ຺ຣາຫ຺ມຕ ເອກຈ຺ໂຈ…ເປ… ນ ເຫວ ໂຂ ມາຕຸຄາເມນ ສທ຺ຜີ ທ຺ວ ຍໍທ຺ວຍສມາປຕ຺ຕີ ສມາປ຺ຊ຺ຊຕິ, ອປີຈ ໂຂ ມາຕຸຄາມສ຺ສ ອຸຈ຺ຈາທນປຣິມທ຺ທນນ຺ຫາປນສມ຺ພາຫນໍ ສາທິຍຕິ, ໂສ ຕໍ ອສ຺ສາເທ ຕິ, ຕໍ ນິກາເມຕິ, ເຕນ ຈ ວິຕ຺ຕີ ອາປ຺ຊ຺ຊຕິ’’ຕິອາທິນາ (ອຯ ນິຯ ໗ຯ໔໐) ວຸຕ຺ຕາ ສຕ຺ຕວິຜເມຖຸນສໍໂຍຄາປີ ປຜິວິຣຕີ ທສ຺ສິຕາ ຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພາຯ ອິຜາປີ ອສທ຺ຜມ຺ມເສວນາສິປ຺ປາເຍນ ກາຍທ຺ວາຣປ຺ປວຕ຺ຕາ ມ຺ຄ຺ເຄນມ຺ຄ຺ຄປຜິປຕ຺ຕິສມ຺ຍ຺ຖາປີກາ ເຈຕນາ ອພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ມິຈ຺ຉາຈາເຣ ປ຺ນ ອຄມນີຍຍ຺ຖານວີຕິກ຺ກມເຈຕນາຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ຕຕ຺ຖ ອຄມນີຍຍ຺ຖານໍ ນາມ ປ຺ຸຣິສານໍ ມາ ຕຸຣກ຺ຂິຕາທໂຍ ທສ, ຜນກ຺ກີຕາທໂຍ ທສາຕິ ວີສຕິ ອິຕ຺ຖີໂຍຯ ອິຕ຺ຖີສຸ ປ຺ນ ທສນ຺ນໍ ຜນກ຺ກີຕາທີນໍ
ສາຣກ຺ຂສປຣິທຕ຺ຫານ຺ຈ ວເສນ ທ຺ວາທສນ຺ນໍ ອຍ຺ເຍ ປ຺ຸຣິສາຯ ຄຸຕວິຣທີເຕ ວິປ຺ປຜິປຕ຺ຕິ ອປ຺ປສາວຊ຺ຊາ, ມຫາຄຸເຕ ມຫາ ສາວຊ຺ຊາຯ ຄຸຕຣທີເຕປີ ຈ ອກິກວິຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕິ ມຫາສາວຊ຺ຊາ, ອຸກິນ຺ນໍ ສມານຈ຺ຉນ຺ທກາເວປີ ກິເລສານໍ ອຸປກ຺ກມານ຺ຈ ມຸທຸຕາຍ ອປ຺ປສາວຊ຺ຊາ, ຕິພ຺ພຕາຍ ມຫາສາວຊ຺ຊາຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ ຕສ຺ສ ທ຺ເວ ສມ຺ກາຣາ ເສເວຕຸກາມຕາຈິຕ຺ຕໍ, ມ຺ຄ຺ເຄນ ມ຺ຄ຺ຄປຜິປຕ຺ຕິຕິຯ ມິຈ຺ຉາຈາເຣ ປ຺ນ ອຄມນີຍຍ຺ຖານຕາ, ເສວນາຈິຕ຺ຕໍ ມ຺ຄ຺ເຄນມ຺ຄ຺ຄປຜິປຕ຺ຕິ, ສາທິຍນ຺ຈາຕິ ຈຕ຺ຕາໂຣຯ ‘‘ອກິກວິຕ຺ວາ ວິຕິກ຺ກມເນ ມ຺ຄ຺ເຄນມ຺ຄ຺ຄປຜິປຕ຺ຕິອນິວາສເນ ສຕິປີ ປ຺ຸຣິມຸປ຺ປນ຺ນເສວນາກິສນ຺ທີປໂຍຄາກາວໂຕ ອກິກຸຍ຺ ມານສ຺ສ ມິຈ຺ຉາຈາໂຣ ນ ໂຫຕີ’’ຕິ ວທນ຺ຕິຯ ເສວນາຈິຕ຺ເຕ ສຕິ ປໂຍຄາກາໂວ ນ ປມາຕໍ ອິຕ຺ຖີຍາ ເສວນາປໂຍຄສ຺ສ ເຍກຸຍ຺ເຍນ ອກາວໂຕ, ອິຕ຺ຖີຍາ ປ຺ຸເຣຕຣໍ ອຸປຍ຺ຖາປີຕເສວນາຈິຕ຺ຕາຍປີ ມິຈ຺ຉາຈາໂຣ ນ ສິຍາຕິ ອາປ຺ຊ຺ຊຕິ ປໂຍຄາກາວໂຕຯ ຕສ຺ມາ ປ຺ຸຣິສສ຺ສ ວເສນ ອຸກ຺ກໍສໂຕ ຈຕ຺ຕາໂຣ ວຸຕ຺ຕາຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ, ອຍ຺ຍຖາ ອິຕ຺ຖີຍາ ປ຺ຸຣິສກິຈ຺ຈກຣຕກາເລ ປ຺ຸຣິສສ຺ສປີ ເສວ ນາປໂຍຄາກາວໂຕ ມິຈ຺ຉາຈາໂຣ ນ ສິຍາຕິ ເອເກຯ ອິທໍ ປເນຕ຺ຖ ສນ຺ນິຍ຺ຖານໍ – ອຕ຺ຕໂນ ຣຸຈິຍາ ປວຕ຺ຕິຕສ຺ສ ຕໂຍ, ພລກ຺ກາ ເຣນ ປວຕ຺ຕິຕສ຺ສ ຕໂຍ, ອນວເສສ຺ຄ຺ຄຫເຕນ ປ຺ນ ຈຕ຺ຕາໂຣຕິຯ ເອໂກ ປໂຍໂຄ ສາຫຕ຺ຖິໂກວຯ

ລຯ ກມ຺ມປຖປ຺ປຕ຺ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ອຕ຺ຖກຍ຺ຊນໂກ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ວຈີປໂຍໂຄ ກາຍປໂຍໂຄ ວາຕິ ມຸສາ-ສທ຺ທສ຺ສ ກິຣິຍາປຜານຕໍ ທສ຺ເສຕິຯ ວິສໍວາທນາສິປ຺ປາໂຍ ປ຺ຸພ຺ພກາຄກ຺ຂເຕ ຕງຂເຕ ຈຯ ວຸຕ຺ຕຍ຺ຫີ ‘‘ປ຺ຸພ຺ເພວສ຺ສ ໂຫຕິ ‘ມຸສາ ກຕີສ຺ສ’ນ຺ຕິ, ກຕນ຺ຕສ຺ສ ໂຫຕິ ‘ມຸສາ ກຕາມີ’ຕິ’’ (ປາຣາຯ ໒໐໔)ຯ ເອຕຍ຺ຫີ ທ຺ວຍໍ ອງຄພູຕໍ, ອິຕຣໍ ປ຺ນ ໂຫຕຸ ວາ ມາ ວາ, ອກາຣຕເມຕໍຯ ອສ຺ສາຕິ ວິສໍວາທກສ຺ສ ຯ ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ປໂຍຄພູຕໍ ມຸສາ ວທຕິ ວິຍ຺ຍາເປຕິ, ສມ຺ຍ຺ຖາເປຕິ ວາ ເອຕາຍາຕິ ເຈຕນາ ມຸສາວາໂທຯ

ປ຺ຸຣິມນເຍ ລກ຺ຂຕສ຺ສ ອພ຺ຍາປີຕຕາຍ, ມຸສາ-ສທ຺ທສ຺ສ ຈ ວິສໍວທິຕພ຺ພຕ຺ຖວາຈກຕ຺ຕສມ຺ກວໂຕ ປຣິປ຺ຸຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ມຸສາວາທ ລກ຺ຂຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ມຸສາຕິ ອພູຕໍ ອຕຈ຺ຉໍ ວຕ຺ຖຸ’’ຕິອາທິນາ ທຸຕິຍນໂຍ ອາຣທ຺ໂຜຯ ອິມສ຺ມິ຺ຈ ນເຍ ມຸສາ ວທີຍຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ ເອ ຕາຍາຕິ ເຈຕນາ ມຸສາວາໂທຯ ‘‘ຍມຕ຺ຖໍ ກຍ຺ຊຕິ’’ຕິ ວຕ຺ຖຸວເສນ ມຸສາວາທສ຺ສ ອປ຺ປສາວຊ຺ຊມຫາສາວຊ຺ຊຕມາຫຯ ຍສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ກຍ຺ຊຕິ, ຕສ຺ສ ອປ຺ປຄຸຕຕາຍ ອປ຺ປສາວຊ຺ໂຊ, ມຫາຄຸຕຕາຍ ມຫາສາວຊ຺ໂຊຕິ ອທິນ຺ນາທາເນ ວິຍ ຄຸຕວເສນາປີ ໂຍ ເຊຕພ຺ພໍຯ ກິເລສານໍ ມຸທຸຕິພ຺ພຕາວເສນາປີ ອປ຺ປສາວຊ຺ຊມຫາສາວຊ຺ຊຕາ ລພ຺ກາຕິເຍວຯ

ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕກໍ ອທາຕຸກາມຕາຍ, ປູຣຕກຖານເຍນ ຈ ວິສໍວາທນປ຺ຸເຣກ຺ຂາຣສ຺ເສວ ມຸສາວາໂທຯ ຕຕ຺ຖ ປ຺ນ ເຈຕນາ ພລວຕີ ນ ໂຫຕີຕິ ອປ຺ປສາວຊ຺ຊຕາ ວຸຕ຺ຕາຯ ອປ຺ປຕາຍ ອູນສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ປູຣຕວເສນ ປວຕ຺ຕາ ກຖາ ປູຣຕກຖາຯ

ຕຊ຺ໂຊຕິ ຕສ຺ສາຣຸປ຺ໂປ, ວິສໍວາທນານຸຣູໂປຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ‘‘ວາຍາໂມ’’ຕິ ວາຍາມສີເສນ ປໂຍຄມາຫຯ ວິສໍວາທນາສິປ຺ປາເຍນ ປໂຍ ເຄ ກເຕປີ ປເຣນ ຕສ຺ມີ ອຕ຺ເຖ ອວິຍ຺ຍາເຕ ວິສໍວາທນສ຺ສ ອສິຊ຺ຊນໂຕ ປຣສ຺ສ ຕທຕ຺ຖວິຊານນໍ ເອໂກ ສມ຺ກາໂຣ ວຸຕ຺ໂຕຯ ເກຈິ ປ຺ນ ‘‘ອພູຕວຈນໍ ວິສໍວາທນຈິຕ຺ຕໍ ປຣສ຺ສ ຕທຕ຺ຖວິຊານນນ຺ຕິ ຕໂຍ ສມ຺ກາຣາ’’ຕິ ວທນ຺ຕິຯ ກິຣິຍາສມ຺ຍ຺ຖາປກເຈຕ ນາກ຺ຂເຕເຍວ ມຸສາວາທກມ຺ມຸນາ ພຊ຺ຊຕິ ສນ຺ນິຍ຺ຖາປກເຈຕນາຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕ຺ຕາ, ສເຈປີ ທນ຺ຜຕາຍ ວິຈາເຣຕ຺ວາ ປໂຣ ຕມຕ຺ຖໍ ຊານາຕີຕິ ອຜິປ຺ປາໂຍຯ

‘‘ສຈ຺ຈໂຕ ເຖຕໂຕ’’ຕິອາທີສຸ (ມ຺ ນິ຺ ໑຺໑໙) ວິຍ ເຖຕ-ສທ຺ໂທ ຖິຣປຣິຍາໂຍ, ຖິຣກາໂວ ຈ ສຈ຺ຈວາທີຕາຍ ອຣິກຕ຺ຕາ ກຖາວເສນ ເວທິຕພ຺ໂພຕິ ອາຫ ‘‘ຖິຣກໂຖຕິ ອຕ຺ໂຖ’’ຕິ຺ ນຖິຣກໂຖຕິ ຍຖາ ຫລິທ຺ທິຣາຄາທໂຍ ອນວຍ຺ຖິຕສກາວຕາຍ ນ ຖິຣາ, ເອວໍ ນ ຖິຣາ ກຖາ ຍສ຺ສ ໂສ ນ ຖິຣກໂຖຕິ ຫລິທ຺ທິຣາຄາທໂຍ ຍຖາ ກຖາຍ ອຸປ຺ມາ ໂຫນ຺ຕິ, ເອວໍ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ຺ ເອສ ນໂຍ ‘‘ປາສາຓເລຂາ ວິຍາ’’ຕິອາທີສຸປິ຺

ສທ຺ຘາ ອຍຕິ ປ຺ວຕ຺ຕຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ສທ຺ຘາໂຍ, ສທ຺ຘາໂຍ ເອວ ສທ຺ຘາຍິໂກ ຍຖາ ‘‘ເວນຍິໂກ’’ຕິ (ອ຺ ນິ຺ ໘຺໑໑; ປາຣາ຺ ໘)຺ ສທ຺ຘາຍ ວາ ອຍິຕພ຺ໂພ ສທ຺ຘາຍິໂກ, ສທ຺ເຘຍ຺ໂຍຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ອາປ຺ຊ຺ຊຕິ ວິສໍວາທນໂຕຕິ ອຣິປ຺ປາໂຍ຺

ສຸຍ຺ຍກາວນ຺ຕິ ປີຕິວິຣຫິຕຕາຍ ຣິຕ຺ຕຕໍ຺ ສາ ປິສຸຓວາຈາຕິ ຍາຍໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕາ ສທ຺ທສກາວາ ວາຈາ, ສາ ປິຍສຸຍ຺ຍກຣຓໂຕ ປິສຸຓວາຈາຕິ ນິຣຸຕ຺ຕິນເຍນ ອຕ຺ຖມາຫ຺ ປິສຕີຕິ ວາ ປິສຸຓາ, ສມຄ຺ເຄ ສຕ຺ເຕ ອວຍວກູເຕ ວຄ຺ເຄ ກິນ຺ເນ ກໂຣຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ຺

ຜຣຸສນ຺ຕິ ສິເນຫາກາເວນ ລູຂໍ຺ ສຍມ຺ປິ ຜຣຸສາຕິ ໂທມນສ຺ສສມຸຍ຺ຖິຕຕ຺ຕາ ສກາເວນປິ ກກ຺ກສາ຺ ເອຕ຺ຖ ຈ ຜຣຸສໍ ກໂຣຕີຕິ ຜລູປ຺ຈາເຣນ, ຜຣຸສຍຕີຕິ ວາ ວາຈາຍ ຜຣຸສ-ສທ຺ທປ຺ປ຺ວຕ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພາ຺ ສຍມ຺ປິ ຜຣຸສາຕິ ປເຣສໍ ມມ຺ມຈ຺ເຊທວເສນ ປ຺ວຕ຺ຕິຍາ ເອກນ຺ຕນິຍ຺ຖຸຣຕາຍ ສກາເວນ, ກາຣຓໂວຫາເຣນ ຈ ວາຈາຍ ຜຣຸສ-ສທ຺ທປ຺ປ຺ວຕ຺ຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພາ຺ ຕໂຕເຍວ ຈ ເນວ ກຕ຺ຓສຸຂາ຺ ອຕ຺ຖວິປ຺ນ຺ນຕາຍ ນ ຫທຍງຄມາ຺

ເຍນ ສມ຺ຜໍ ປລປ຺ຕີຕິ ເຍນ ປລາປສງຂາເຕນ ນິຣຕ຺ຖກວຈເນນ ສຸຂໍ ຫິຕຍ຺ຈ ຜລຕິ ວິທຣຕິ ວິນາເສຕີຕິ ‘‘ສມ຺ຜ’’ນ຺ຕິ ລທ຺ຘນາ ມໍ ອຕ຺ຕໂນ ປເຣສຍ຺ຈ ອນຸປກາຣກໍ ຍໍ ກິຍ຺ຈິ ປລປ຺ຕິ຺

ສໍກິລິຍ຺ຖຈິຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ໂລເກນ ໂທເສນ ວາ ວິພາຘິຕຈິຕ຺ຕສ຺ສ, ອຸປ຺ຕາປີຕຈິຕ຺ຕສ຺ສ ວາ, ທູສິຕຈິຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ເຈຕນາ ປິສຸຓວາຈາ ປິສຸຓໍ ວທນ຺ຕິ ເອຕາຍາຕິ຺ ຍສ຺ສ ຍໂຕ ເກທໍ ກໂຣຕິ, ເຕສຸ ອກິນ຺ເນສຸ ອປ຺ປສາວຊ຺ຊໍ, ກິນ຺ເນສຸ ມຫາສາວຊ຺ຊໍ, ຕຖາ ກິເລສານໍ ມຸທຸຕິພ຺ພຕາວິເສເສສ຺ຸ

ຍສ຺ສ ເປສຸຍ຺ຍໍ ອຸປສໍຫຣຕິ, ໂສ ກິຊ຺ຊຕຸ ວາ ມາ ວາ, ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ວິຍ຺ຍາປນເມວ ປມາຓນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ຕທຕ຺ຖວິຊານນ’’ນ຺ຕິ, ກມ຺ມປຖປ຺ປຕ຺ຕິ ປນ ກິນ຺ເນ ເອວ຺

ອນຸປ຺ປທາຕາຕິ ອນຸພລປ຺ປທາຕາ, ອນຸວຕ຺ຕນວເສນ ວາ ປທາຕາ຺ ກສ຺ສ ປນ ອນຸວຕ຺ຕນໍ ປທານຍ຺ຈ? ‘‘ສຫິຕານ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ‘‘ສນ຺ຘານສ຺ສາ’’ຕິ ວິຍ຺ຍາຍຕິ຺ ເຕເນວາຫ ‘‘ສນ຺ຘານານຸປ຺ປທາຕາ’’ຕິ຺ ຍສ຺ມາ ປນ ອນຸວຕ຺ຕນວເສນ ສນ຺ຘານສ຺ສ ປທານໍ ອາຘານໍ, ຣກ຺ຂຓໍ ວາ ທລ຺ຫີກຣຓໍ ໂຫຕິ, ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ທລ຺ຫີກມ຺ມໍ ກຕ຺ຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ’’ຕິ຺ ອາຣມນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ອາຣາໂມ, ຣມິຕພ຺ພຍ຺ຖານໍ ຺ ຍສ຺ມາ ປນ ອາກາເຣນ ວິນາປິ ອຍເມວຕ຺ໂຖ ລພ຺ກຕິ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ສມຄ຺ຄຣາໂມ ຕິປິ ປາລຸອິ, ອຍເມເວຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ’’ຕິ຺

ມມ຺ມານິ ວິຍ ມມ຺ມານິ, ເຍສຸ ຜຣຸສວາຈາຍ ຉຸປິຕມຕ຺ເຕສຸ ທຸຍ຺ຖາຣູສຸ ວິຍ ຆຍ຺ຜິເຕສຸ ຈິຕ຺ຕໍ ອຣິມຕ຺ຕໍ ທຸກ຺ຂປ຺ປຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ຺ ການິ ປນ ຕານິ? ຊາຕິອາທີນິ ອກ຺ໂກສວຕ຺ຖູນິ຺ ຕານິ ຌິຊ຺ຊນ຺ຕິ, ກິຊ຺ຊນ຺ຕິ ວາ ເຍນ ກາຍວຈີປໂຍເຄນ, ໂສ ມມ຺ມຈ຺ເຊທໂກ຺ ເອກນ຺ເຕນ ຜຣຸສເຈຕນາ ຜຣຸສວາຈາ ຜຣຸສໍ ວທຕິ ເອຕາຍາຕິ຺ ກຖໍ ປນ ເອກນ຺ຕຜຣຸສເຈຕນາ ໂຫຕິ? ທຸຍ຺ຖຈິຕ຺ຕຕາຍ຺ ຕສ຺ສາຕິ ເອກນ຺ຕຜຣຸສເຈຕນາຍ ເອວ ຜຣຸສວາຈາກາວສ຺ສ຺ ມມ຺ມຈ຺ເຊທໂກ ສວນຜຣຸສຕາຍາຕິ ອຣິປ຺ປາໂຍ຺ ຈິຕ຺ຕສຕ຺ຫຕາຍ ຜຣຸສວາຈາ ນ ໂຫຕິ ກມ຺ມປຖ'ປ຺ປຕ຺ຕຕ຺ຕາ, ກມ຺ມກາວໍ ປນ ນ ສກ຺ກາ ວາເຣຕຸນ຺ຕິ຺ ເອວໍ ອນ຺ວຍວເສນ ເຈຕນາຜຣຸສຕາຍ ຜຣຸສວາຈໍ ສາເຘຕ຺ວາ ອິທານີ ຕເມວ ປຎິປກ຺ຂນເຍນ ສາເຘຕຸໍ ‘‘ວຈນສຕ຺ຫຕາຍາ’’ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ສາ ຜຣຸສວາຈາ ຺ ຍນ຺ຕິ ຍໍ ປຸຄ຺ຄລໍ຺ ເອຕ຺ຖາປີ ກມ຺ມປຖກາວໍ ອປ຺ປຕ຺ຕາ ອປ຺ປສາວຊ຺ຊາ, ອິຕຣາ ມຫາສາວຊ຺ຊາ, ຕຖາ ກິເລສານໍ ມຸທຸຕິພ຺ພຕາກາເວ຺ ເກຈິ ປນ ‘‘ຍໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ຜຣຸສວາຈາ ປຍຸຊ຺ຊນ຺ຕິ, ຕສ຺ສ ສມ຺ມຸຂາວ ສີສໍ ເອຕິ’’ຕິ, ເອເກ ‘‘ປຣມ຺ມຸຂາປີ ຜຣຸສວາຈາ ໂຫຕິເຍວາ’’ຕິ ວທນ຺ຕິ຺ ຕຕ຺ຖາຍມຣິປ຺ປາໂຍ ຍຸຕ຺ໂຕ ສິຍາ – ສມ຺ມຸຂາ ປໂຍເຄ ອຄາຣວາທີນໍ ພລວກາວໂຕ ສິຍາ ເຈຕນາ ພລວຕີ, ປຣສ຺ສ ຈ ຕທຕ຺ຖຊານນໍ, ນ ຕຖາ ອສມ຺ມຸຂາຕິ຺ ຍຖາ ປນ ອກ຺ໂກສິເຕ ມເຕ ອາລຸອຫເນ ກຕາ ຂມນາ ອຸປວາທນ຺ຕຣາຍໍ

ນິວຕ຺ເຕຕິ, ເອວໍ “ປຣມ຺ມຸຂາ ປຍຸຕ຺ຕາປິ ຜຣຸສວາຈາ ໂຫຕິເຍວາ”ຕິ ສກ຺ກາ ວິຄ຺ຍາຕຸນ຺ຕິ. ກຸປິຕຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ອກ຺ໂກສາຣິປ຺ປາເຍເນວ ກຸປິຕຈິຕ຺ຕໍ, ນ ມຣຕາຣິປ຺ປາເຍນ. ມຣຕາຣິປ຺ປາເຍນ ຫິ ຈິຕ຺ຕໂກເປ ສຕິ ພ຺ຍາປາໂທເຍວ ໂຫຕີຕິ. ເອຕ຺ຖາຕິ –

“ເນລງ຺ໂຄ ເສຕປ຺ຈ຺ຉາໂທ, ເອກາໂຣ ວຕ຺ຕຕີ ຣໂຖ;

ອນີຆໍ ປສ຺ສ ອາຍນ຺ຕໍ, ຉິນ຺ນໂສຕໍ ອພນ຺ຘນ”ນ຺ຕິ. (ສໍ. ນິ. ໔.໓໔໗; ອຸທາ. ໖໕);

ອິມິສ຺ສາ ຄາຖາຍ. ສີລຄ຺ເຫຕ຺ຖ “ເນລງ຺ຄ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ເຕເນວາຫ ຈິຕ຺ໂຕ ຄຫປຕິ “ເນລງ຺ຄນ຺ຕິ ໂຂ ກນ຺ເຕ ສີລານເມຕໍ ອທິວຈນ”ນ຺ຕິ (ສໍ. ນິ. ໔.໓໔໗). ສຸກຸມາຣາຕິ ອຜຣຸສຕາຍ ມຸທຸກາ. ປຸຣສ຺ສາຕິ ເອຕ຺ຖ ປຸຣ-ສທ຺ໂທ ຕນ຺ນິວາສີວາຈໂກ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ “ຄາໂມ ອາຄໂຕ”ຕິອາທີສຸ ວິຍ. ເຕເນວາຫ “ນຄຣວາສີນ”ນ຺ຕິ. ມນໍ ອປ຺ປາຍຕີ ວທ຺ເຒຕີຕິ ມນາປາ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ “ຈິຕ຺ຕວຸທ຺ຒິກຣາ”ຕິ. ອາເສວນໍ ກາວນໍ ພທຸລີກຣຕໍ. ຍໍ ຄາຫຍິຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕິໂຕ, ເຕນ ອຄ຺ຄຫີເຕ ອປ຺ປສາວຊ຺ໂຊ ຄຫີເຕ ມຫາສາວຊ຺ໂຊຕິ, ອິຊາປິ ກິເລສານໍ ມຸທຸຕິພ຺ພຕາວເສນາປິ ອປ຺ປສາວຊ຺ຊມຫາສາວຊ຺ຊຕາ ລພ຺ກຕິເຍວ.

“ກາລວາທີ”ຕິອາທີ ສມ຺ຜປ຺ປລາປາ ປຝິວິຣຕສ຺ສ ປຝິປຕ຺ຕິທສ຺ສນໍ. ຍຖາ ຫິ “ປາຕາຕິປາຕາ ປຝິວິຣໂຕ”ຕິອາທີ ປາຕາຕິປາຕປ຺ປຫານປຝິປຕ຺ຕິທສ຺ສນໍ. “ປາຕາຕິປາຕໍ ປຫາຍ ວິຫຣຕີ”ຕິ ຫິ ວຸຕ຺ເຕ ກຖໍ ປາຕາຕິປາຕປ຺ປຫານໍ ໂຫຕີຕິ? ອເປກ຺ຂາສພ຺ກາວໂຕ “ປາຕາຕິປາຕາ ປຝິວິຣໂຕ ໂຫຕີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ສາ ປນ ວິຣຕິ ກຖນ຺ຕິ ອາຫ “ນິຫິຕທຕ຺ໂຫ ນິຫິຕສຕ຺ໂຖ”ຕິ, ຕຄ຺ຈ ທຕ຺ຫສຕ຺ຖນິຊານໍ ກຖນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ “ລຊ຺ຊີ”ຕິອາທີ, ເອວໍ ອຸຕ຺ຕຣຸຕ຺ຕຣໍ ປຸຣິມສ຺ສ ປຸຣິມສ຺ສ ອຸປາຍສນ຺ທສ຺ສນໍ, ຕຖາ ອທິນ຺ນາທານາທີສຸ ຍຖາສມ຺ກວໍ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ “ກາລວາທີຕິອາທີ ສມ຺ຜປ຺ປລາປາ ປຝິວິຣຕສ຺ສ ປຝິປຕ຺ຕິທສ຺ສນ”ນ຺ຕິ. ອຕ຺ຖສຄ຺ຫິຕາປິ ຫິ ວາຈາ ອຍຸຕ຺ຕກາລປ຺ປໂຍເຄນ ອຕ຺ຖາວຫາ ນ ສິຍາຕິ ອນຕ຺ຖວິຄ຺ຍາປນວາຈໍ ອນຸໂລເມຕິ, ຕສ຺ມາ ສມ຺ຜປ຺ປລາປໍ ປຊຫນ຺ເຕນ ອກາລວາທິຕາ ປຣິວຊ຺ເຊຕພ຺ພາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ “ກາລວາທີ”ຕິ. ກາເລນ ວທນ຺ເຕນາປິ ອຸກຍານຕ຺ຖສາຊນໂຕ ອກູຕໍ ປຣິວຊ຺ເຊຕພ຺ພນ຺ຕິ ອາຫ “ກູຕວາທີ”ຕິ. ກູຕຄ຺ຈ ວທນ຺ເຕນ ຍໍ ອິຊໂລກປຣໂລກຫິຕສມ຺ປາທກໍ, ຕເທວ ວຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ “ອຕ຺ຖວາທີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ອຕ຺ຖໍ ວທນ຺ເຕນາປິ ນ ໂລກິຍຊມ຺ມສນ຺ນິສ຺ສິຕເມວ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ອຖ ໂຂ ໂລກຸຕ຺ຕຣຊມ຺ມສນ຺ນິສ຺ສິຕໍ ປີຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ “ຊມ຺ມວາທີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຍຖາ ຈ ອຕ຺ໂຖ ໂລກຸຕ຺ຕຣຊມ຺ມສນ຺ນິສ຺ສິໂຕ ໂຫຕິ, ຕໍ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ “ວິນຍວາທີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວໂຣ ສຕິສໍວໂຣ ຄາຕສໍວໂຣ ຂນ຺ຕິສໍວໂຣ ວີຣິຍສໍວໂຣຕິ ຫິ ປຄ຺ຈນ຺ນໍ ສໍວຣານໍ, ຕທງ຺ຄວິນໂຍ ວິກ຺ຂມ຺ກນວິນໂຍ ສມຸຈ຺ເຉທວິນໂຍ ປຝິປ຺ປສ຺ສທ຺ຊິວິນໂຍ ນິສ຺ສຣຕວິນໂຍຕິ ປຄ຺ຈນ຺ນໍ ວິນຍານຄ຺ຈ ວເສນ ວຸຈ຺ຈມາໂນ ອຕ຺ໂຖ ນິພ຺ພານາຊິຄມເຫຕຸກາວໂຕ ໂລກຸຕ຺ຕຣຊມ຺ມສນ຺ນິສ຺ສິໂຕ ໂຫຕີຕິ.

ເອວໍ ຄຸຕວິເສສຍຸຕ຺ໂຕ ຈ ອຕ຺ໂຖ ວຸຈ຺ຈມາໂນ ເທສນາໂກສລ຺ເລ ສຕິ ໂສກຕິ, ກິຈ຺ຈກໂຣ ຈ ໂຫຕິ, ນາຄ຺ຄຖາຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ “ນິຊານວຕີ ວາຈໍ ກາສິຕາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ອິທານິ ຕໍ ເທສນາໂກສລ຺ລໍ ວິກາເວຕຸໍ “ກາເລນາ”ຕິອາທິມາຫ. ອຊ຺ຊາສຍຝ຺ຖປ຺ປຕ຺ຕີນໍ ປຸຈ຺ຉາຍ ຈ ວເສນ ໂອຕິຕ຺ເຕ ເທສນາວິສເຍ ເອກໍສາທິພ຺ຍາກຣຕວິກາຄໍ ສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາ ຄປນາເຫຕຸທາຫຣຕສໍສນ຺ທນານິ ຕໍ ຕໍກາລານຸຣູປໍ ວິກາເວນ຺ຕິຍາ ປຣິມິຕປຣິຈ຺ຉິນ຺ນຣູປາຍ ວິປຸລຕຣຄມ຺ກີຣຸທາຣປຫູຕຕ຺ຖວິຕ຺ຖາຣສງ຺ຄາຫກາຍ ເທສນາຍ ປເຣ ຍຖາຊ຺ຊາສຍໍ ປຣມຕ຺ຖສິທ຺ຊິຍໍ ປຕິຝ຺ຖາເປນ຺ໂຕ “ເທສນາກຸສໂລ”ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ຖໂຍຊນາ ເວທິຕພ຺ພາ.

໑໐. ເອວໍ ປຝິປາຝິຍາ ສຕ຺ຕ ມູລສິກ຺ຂາປທານິ ວິກຊິຕ຺ວາ ສຕິປິ ອກິຊ຺ຊາທິປ຺ປຫານສ຺ສ ສໍວຣສີລສິກ຺ຂາສງ຺ຄເຫ ອຸປຣິຄຸຕສງ຺ຄຫໂຕ, ໂລກິຍປຸຖຸຊ຺ຊນາວິສຍໂຕ ຈ ອຸຕ຺ຕຣເທສນາຍ ສງ຺ຄຕ຺ຫິຕຸໍ ຕໍ ປຣິຫຣິຕ຺ວາ ປຈຸຣຊນປາກຝໍ ອາຈາຣສີລເມວ ວິກຊນ຺ໂຕ ກຄວາ “ພີຊຄາມກູຕຄາມສມາຣມ຺ກາ”ຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ຄາໂມຕິ ສມູໂຫ. ນນຸ ຈ ຣຸກ຺ຂາທໂຍ ຈິຕ຺ຕຣຫິຕຕາຍ ນ ຊີວາ, ຈິຕ຺ຕຣຫິຕຕາ ຈ ປຣິປ຺ຜນ຺ທາກາວໂຕ , ຉິນ຺ເນ ວິຣຸຫນໂຕ, ວິສທິສຊາຕິກກາວໂຕ, ຈຕຸໂຍນິອປ຺ປຣິຍາປນ຺ນໂຕ ຈ ເວທິຕພ຺ພາ, ວຸທ຺ຒິ ປນ ປວາລສິລາລວຕານມ຺ປິ ວິຊ຺ຊຕີຕິ ນ ເຕສໍ ຊີວກາເວ ການຣຕໍ, ວິສຍຄ຺ຄຫຕຄ຺ຈ ປຣິກປ຺ປນາມຕ຺ຕໍ ສຸປນໍ ວິຍ ຈິຄ຺ຈາທີນໍ, ຕຖາ ໂທຫລາທໂຍ, ຕຕ຺ຖ ກສ຺ມາ ພີຊຄາມກູຕຄາມສມາຣມ຺ກາ ປຝິວິຣຕິ ອິຈ຺ຉິຕາຕິ? ສມຕາສາຣຸປ຺ປໂຕ, ສນ຺ນິສ຺ສິຕສຕ຺ຕານຸຣກ຺ຂຕໂຕ ຈ. ເຕເນວາຫ “ຊີວສຄ຺ຄິໂນ ຫິ ໂມຆປຸຣິສາ ມນຸສ຺ສາ ຣຸກ຺ຂສ຺ມິ”ນ຺ຕິອາທີ (ປາຈິ. ໘໙). ນິລຕິຕຣຸກ຺ຂາທິກສ຺ສາຕິ ອລ຺ລຕິຕສ຺ສ ເຈວ ອລ຺ລຣຸກ຺ຂາທິກສ຺ສ ຈ. ອາທິ-ສທ຺ເທນ ໂອສຊິຄ຺ຈລຕາທໂຍ ເວທິຕພ຺ພາ.

ເອກໍ ກຕຸຕໍ ເອກກຕຸຕໍ, ຕໍ ອສຸສ ອຕຸຖິຕິ ເອກກຕຸຕິໂກ, ເອກສຸມິ ທິວເສ ເອກວາຣເມວ ກຸລຸຊນໂກ។ ຕຢິທໍ ຣຕຸຕິໂກຊໂນປິ ສິຍາຕິ ຕນຸນິວຕຸຕນຕຸຖມາຫ "ຣຕຸຕູປຣໂຕ"ຕິ។ ເອວມຸປິ ອປຣຕຸຫໂກຊິປິ ສິຍາ ເອກກຕຸຕິໂກຕິ ຕທາສງການິວຕຸຕນຕຸຖໍ "ວິຣໂຕ ວິກາລໂກຊນາ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ອຣຸຕຸຄຸຄມນໂຕ ປຜຸຖາຍ ຍາວ ມຊຸຊນຸຫິກາ, ອຍໍ ພຸທຸຣານໍ ອາຈິຕຸຕສມາຈິຕຸໂຕ ໂກຊນສຸສ ກາໂລ ນາມ, ຕທລຸໂລ ວິກາໂລ។ ອຜຸຖກາຖາຍໍ ປນ ທຸຕິຍປເທນ ຣຕຸຕິໂກຊນສຸສ ປຜິກຸຂິຕຸຕຕຸຕາ ອປຣຕຸໂຫ "ວິກາໂລ"ຕິ ວຸຕຸໂຕ។

ສງເຂປໂຕ "ສພຸພປາປສຸສ ອກຣຕ"ນຸຕິອາທີ (ທີ។ ນິ។ ໔໗໐; ຣ។ ປ។ ໑໘໓; ເນຕຸຕິ។ ໓໐, ໕໐, ໑໑໖, ໑໒໔) ນຍປຸປວຸຕຸຕໍ ກຄວໂຕ ສາສນໍ ອຈຸຈນຸຕຈນຸທຣາຄປຸປວຕຸຕິໂຕ ນຈຸຈາທີນໍ ທສຸສນໍ ນ ອນຸໂລເມຕິຕິ ອາຫ "ສາສນສຸສ ອນນຸໂລມຕຸຕາ"ຕິ។ ອຕຸຕນາ ປໂຍຊິຍມານໍ, ປເຣຫິ ປໂຍຊາປິຍມານລຸຈ ນຈຸຈໍ ນຈຸຈກາວສາມລຸລໂຕ ປາລຸອິຍໍ ເອເກເນວ ນຈຸຈ-ສທຸເທນ ຄຫິຕໍ, ຕຖາ ຄີຕວາທິຕ-ສທຸເທນ ຈາຕິ ອາຫ "ນຈຸຈນນຈຸຈາປນາທິວເສນາ"ຕິ។ ອາທິ-ສທຸເທນ ຄາຍນຄາຍາປນວາທນວາທາປນານິ ສງຄຕຸຫາຕິ។ ທສຸສເນນ ເຈຕຸຖ ສວນມຸປິ ສງຄຫິຕໍ ວິຣູເປາກເສສນເຍນ។ ອາໂລຈນສກາວຕາຍ ວາ ປລຸຈນຸນໍ ວິລຸລາຕານໍ ສວນກິຣິຍາຍປິ ທສຸສນສງເຂປສພຸກາວໂຕ "ທສຸສນາ" ອິຈຸເຈວ ວຸຕຸຕໍ។ ອວິສູກກູຕສຸສ ຄີຕສຸສ ສວນໍ ກທາຈິ ວຜຸຜຕິຕິ ອາຫ "ວິສູກກູຕາ ທສຸສນາ"ຕິ។ ຕຖາ ຫິ ວຸຕຸຕໍ ປຣມຕຸຖໂຊຕິກາຍ ຂຸທຸທກປາຖຜຸຖກຖາຍ (ຂຸ។ ປາ។ ອຜຸຖ។ ປຈຸຈິມປລຸຈສິກຸຂາປທວຕຸຕນາ) "ຮມຸມູປສໍຫິຕມຸປິ ເຈຕຸຖ ຄີຕໍ ວຜຸຜຕິ, ຄີຕູປສໍຫິໂຕ ຮມຸໂມ ນ ວຜຸຜຕີ"ຕິ។

ອຸຈຸຈາຕິ ອຸຈຸຈສທຸເທນ ສມານຕຸຖໍ ເອກໍ ສທຸທນຸຕຣໍ, ເສຕິ ເອຕຸຖາຕິ ສຍນໍ។ ອຸຈຸຈາສຍນໍ ມຫາສຍນລຸຈ ສມຕສາຣຸປຸປຣຫິຕໍ ອຣິປຸເປຕນຸຕິ ອາຫ "ປມາຕາຕິກຸກນຸຕໍ, ອກປຸປິຍຕຸຖຣຕ"ນຸຕິ ។ ອາສນຸທາທິອາສນລຸເຈຕຸຖ ສຍເນນ ສງຄຫິຕນຸຕິ ທຜຸຖພຸພໍ។ ຍສຸມາ ປນ ອາຮາເຣ ປຜິກຸຂິຕຸເຕ ຕທາຮາຣກິຣິຍາ ປຜິກຸຂິຕຸຕາວ ໂຫຕິ, ຕສຸມາ "ອຸຈຸຈາສຍນມຫາສຍນາ" ອິຈຸເຈວ ວຸຕຸຕໍ, ອຕຸຖໂຕ ປນ ຕທຸປໂກຄກູຕ ນິສຊຸຊານິປຊຸຊເນຫິ ວິຣຕິ ທສຸສິຕາຕິ ທຜຸຖພຸພາ។ ອຸຈຸຈາສຍນສຍນມຫາສຍນສຍນາຕິ ວາ ເອຕສຸມິ ອຕຸເຖ ເອກເສສນເຍນ ອຍໍ ນິທຸເທໂສ ກໂຕ ຍຖາ "ນາມຣູປປຈຸຈຍາ ສລຸອາຍຕນ"ນຸຕິ (ມ។ ນິ។ ໓។໑໒໖; ສໍ។ ນິ។ ໔។໑; ອຸທາ។ ໑)។ ອາສນກິຣິຍາປຸພຸພກຕຸຕາ ສຍນກິຣິຍາຍ ສຍນຄຸຄຫເຕເນວ ອາສນໍ ຄຫິຕນຸຕິ ເວທິຕພຸພໍ។

ອລຸເລຫິ ຄາຫາປເນ ອຸປນິກຸຂິຕຸຕສາທິຍເນ ຈ ປຜິຄຸຄຫຕຕຸໂຖ ລພຸກຕີຕິ ອາຫ "ນ ອຸຄຸຄຕຸຫາເປຕິ, ນ ອຸປນິກຸຂິຕຸຕໍ ສາທິຍຕີ"ຕິ។ ອຖ ວາ ຕິວິຣໍ ປຜິຄຸຄຫຕໍ ກາເຍນ ວາຈາຍ ມນສາ។ ຕຕຸຖ ກາເຍນ ປຜິຄຸຄຫຕໍ ອຸຄຸຄຕຸຫນໍ, ວາຈາຍ ປຜິຄຸຄຫຕໍ ອຸຄຸຄຫາປນໍ, ມນສາ ປຜິຄຸຄຫຕໍ ສາທິຍນນຸຕິ ຕິວິຮມຸປິ ປຜິຄຸຄຫຕໍ ສາມລຸລນິທຸເທເສນ, ເອກເສສນເຍນ ວາ ຄເຫຕຸວາ "ປຜິຄຸຄຫຕາ"ຕິ ວຸຕຸຕນຸຕິ ອາຫ "ເນວ ນໍ ອຸຄຸຄຕຸຫາຕີ"ຕິອາທິ។ ເອສ ນໂຍ "ອາມກຮລຸລປຜິຄຸຄຫຕາ"ຕິອາທີສຸປິ។ ນີວາຣາທີອຸປຮລຸລສຸສ ສາລີຍາທີມູລຮລຸລນຸໂຕຄຮຕຸຕາ ວຸຕຸຕໍ "ສຕຸຕວິຮສຸສາ"ຕິ។ "ອນຸຊານາມິ ກິກຸຂເວ ປລຸຈ ວສານິ ເກສຊຊານິ ອຈຸລວສໍ ມຈຸລວສໍ ສຸສຸກາວສໍ ສູກຣວສໍ ຄທຸຣກາວສ"ນຸຕິ (ມຫາວ។ ໒໖໒) ວຸຕຸຕຕຸຕາ ອິທໍ ໂອທິສຸສ ອນຸລຸລາຕໍ ນາມ, ຕສຸສ ປນ "ກາເລ ປຜິຄຸຄຫິຕ"ນຸຕິ (ມຫາວ។ ໒໖໒) ວຸຕຸຕຕຸຕາ ປຜິຄຸຄຫຕໍ ວຜຸຜຕີຕິ ອາຫ "ອລຸລຕຸຣ ໂອທິສຸສ ອນຸລຸລາຕາ"ຕິ។

ອກຸກມຕິຕິ ນິປຸປີລຸເອຕິ។ ປຸພຸພກາເຄ ອກຸກມຕິຕິ ສມຸພນຸໂຮ។ ຫທຍນຸຕິ ນາລຸອິອາທິມານກາຊນານໍ ອພຸກນຸຕຣໍ។ ຕິລາທີນໍ ນາລຸອິອາທີຫິ ມິນນກາເລ ອຸສຸສາປິຕສິຂາເຍວ ສິຂາ, ຕສຸສາ ເກໂທ ຫາປນໍ។ ເກຈິຕິ ສາຣສມາສາຈຣິຍາ, ອຸຕຸຕຣວິຫາຣວາສິໂນ ຈ។

ວໂຣຕິ ມຸຜຸຖິປຸປຫາຣກາສາຕາລຸອນາທີຫິ ຫິໍສນໍ, ວິເຫຖນນຸຕິ ອຕຸໂຖ។ ວິເຫຖນຕຸໂຖປິ ຫິ ວຮສທຸໂທ ທິສຸສຕິ "ອຕຸຕານໍ ວຮິຕຸວາ ວຮິຕຸວາ"ຕິອາທີສຸ (ປາຈິ។ ໘໘໐)។ ຍຖາ ຫິ ອປຸປຜິຄຸຄຫກາວສາມລຸເລ ສຕິປິ ປພຸພຊິເຕຫິ ອປຸປຜິຄຸຄຫິຕພຸພວຕຸຖຸ ວິເສສກາວສນຸທສຸສນຕຸຖໍ ອິຕຸຖິກຸມາຣິທາສິທາສາທໂຍ ວິກາເຄນ ວຸຕຸຕາ , ເອວໍ ປຣສຸສຫຣຕກາວໂຕ ອທິນຸນາທານກາວສາມລຸເລ ສຕິປິ ຕຸລາກູຜາທໂຍ ອທິນຸນາທານວິເສສກາວທສຸສນຕຸຖໍ ວິກາເຄນ ວຸຕຸຕາ, ນ ເອວໍ ປາຕາຕິປາຕປຣິຍາຍສຸສ ວຮສຸສ ປຸນຄຸຄຫເຕ ປໂຍຊນໍ ອຕຸຖິ។ "ຕຕຸຖ ສຍງກາໂຣ, ອິຮ ປຣໍກາໂຣ"ຕິ ຈ ນ ສກຸກາ ວຕຸຕຸໍ "ກາຍວຈີປໂຍຄສມຸຜຸຖາປິກາ ເຈຕນາ ລປຸປໂຍຄາ"ຕິ ຈ ວຸຕຸຕຕຸຕາ។ ຕສຸມາ ຍຖາວຸຕຸໂຕເຍວ ອຕຸໂຖ ສຸນຸທຣຕໂຣ។ ອຜຸຖກຖາຍໍ ປນ "ວໂຣຕິ ມາຣຕ"ນຸຕິ ວຸຕຸຕໍ, ຕມຸປິ ໂປຖນເມວ ສນຸຮາຍາຕິ ຈ ສກຸກາ ວິລຸລາຕຸໍ ມາຣຕ-ສທຸທສຸສ ວິຫິໍສເນປິ ທິສຸສນໂຕ។

ເອຕ຺ຕາວຕາຕິ ‘‘ປາຕາຕິປາຕໍ ປຫາຍາ’’ຕິອາທີນາ ‘‘ໂອຫນ...ເປ... ສໜສາກາຣາ ປຏິວິຣໂຕ’’ຕິ ເອຕປ຺ຣິມາເຕນ ປາເຖນ຺ ອນ຺ຕຣາເກຫໍ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ປາລຸອິຍໍ ອາຄຕນເຍນ ໂອພ຺ພິສຕິສິກ຺ຂາປທສ຺ຽຄຫໍ ເຍກຸຍ຺ເຍນ ສິກ຺ຂາປທານໍ ອວິກ຺ຕຕ຺ຕາ ຈູລຸອ ສີລໍ ນາມ຺ ເທສນາວເສນ ຫີ ອິສ ຈູລຸອມຊ຺ຊິມາທິກາໂວ ອນີປ຺ເປໂຕ, ນ ສມ຺ມວເສນ຺ ຕຖາ ຫີ ອິສ ສ຺ຽຊິຕ຺ເຕນ ອຸທ຺ທິຜ຺ຖານໍ ສິກ຺ຂາປທານໍ ອວິກ຺ຕານໍ ວິກຊນວເສນ ມຊ຺ຊິມສີລເທສນາ ປວຕ຺ຕາ຺ ເຕເນວາຫ ‘‘ມຊ຺ຊິມສີລໍ ວິຕ຺ຖາເຣນ຺ໂຕ’’ຕິ຺

ຈູລຸອສີລວຕ຺ຕນາ ນິຜ຺ຖິຕາ຺

ມຊ຺ຊິມສີລວຕ຺ຕນາ

໑໑຺ ຕຕ຺ຖ ຍຖາຕິ ໂອປມ຺ມຕ຺ເຖ ນິປາໂຕ຺ ວາຕິ ວິກປ຺ປນຕ຺ເຖ຺ ປນາຕິ ວຈນາລ຺ຽກາເຣ຺ ເອເກຕິ ອຍ຺ເລ຺ ໂກນ຺ໂຕຕິ ສາຊູນໍ ປີຍສມ຺ທາຫາໂຣ຺ ສາຊໂວ ຫີ ປເຣ ‘‘ໂກນ຺ໂຕ’’ຕິ ວາ, ‘‘ເທວານໍ ປີຍາ’’ຕິ ວາ ‘‘ອາຍສ຺ມນ຺ໂຕ’’ຕິ ວາ ສມາລປນ຺ຕິ຺ ຍໍ ກິຍ຺ຈິ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ ອຸປຄຕາ ສມຕາ຺ ຊາຕິມຕ຺ເຕນ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ຺ ອິຫໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ອຸສ຺ສາຫໍ ກຕ຺ວາ ມມ ວຕ຺ຕໍ ວທມາໂນປີ ປຸ ຖຸຊ຺ຊໂນ ‘‘ປາຕາຕິປາຕໍ ປຫາຍ ປາຕາຕິປາຕາ ປຏິວິຣໂຕ’’ຕິອາທີນາ ປຣານຸທ຺ເທສິກນເຍນ ວາ ຍຖາ ປເນເກ ໂກນ຺ໂຕ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕກາວໍ ປຏິຊານມານາ, ປເຣຫີ ຈ ຕຖາສມ຺ກາວິຍມານາ ຕທນຸຣູປປຏິປຕ຺ຕີ ອຊານນ຺ໂຕ, ອສມຕ຺ຖໂຕ ຈ ນ ອກິສມ຺ກຸຕນ຺ຕິ, ນ ເອວມຍໍ, ອຍໍ ປນ ສມໂຕ ໂຄຕໂມ ສພ຺ພຖາປີ ສມຕສາຣຸປ຺ປປຏິປທໍ ປູເຣສີເຍວາຕິ ເອວໍ ອຍ຺ຍຸທ຺ເທ ສິກນເຍນ ວາ ສພ຺ພຖາປີ ອາຈາຣສີລມຕ຺ຕເມວ ວເທຍ຺ຍຸໍ, ນ ຕທຸຕ຺ຕຣິນ຺ຕິ຺

ພີຊຄາມກູຕຄາມສມາຣມ຺ກປເທ ສທ຺ທກ຺ກເມນ ອປ຺ປສານກູໂຕປີ ພີຊຄາມກູຕຄາໂມ ນິທ຺ທິສິຕພ຺ພຕາຍ ປສານກາວໍ ປຏິລກ ຕິ຺ ອຍ຺ໂຍ ຫີ ສທ຺ທກ຺ໂກ ອຍ຺ໂຍ ອຕ຺ຖກ຺ໂກຕິ ອາຫ ‘‘ກຕໂມ ໂສ ພີຊຄາມກູຕຄາໂມ’’ຕິ຺ ຕສ຺ມິຍ຺ຫີ ວິກ຺ເຕ ຕພ຺ພິສຍ ຕາຍ ສມາຣມ຺ໂກປີ ວິກ຺ໂຕວ ໂຫຕີຕິ ຺ ເຕເນວາຫ ກຄວາ ‘‘ມູລພີຊ’’ນ຺ຕິອາທີ຺ ມູລເມວ ພີຊໍ ມູລພີຊໍ, ມູລໍ ພີຊໍ ເອຕສ຺ສາ ຕິປີ ມູລພີຊໍ຺ ເສເສສຸປີ ເອເສວ ນໂຍ຺ ຜລຸອຸພີຊນ຺ຕິ ປພ຺ພພີຊໍ຺ ປຈ຺ຈຍນ຺ຕຣສມວາເຍ ສທິສຜລຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ວິເສສການຣຄາກາວ ໂຕ ວິຣຸຫຕສມຕ຺ເຖ ສາຣຜເລ ນິຣຸລ຺ໂຫ ພີຊ-ສທ຺ໂທ ຕທຕ຺ຖສໍສິທ຺ຊິຍາ ມູລາທີສຸປີ ເກສຸຈິ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ມູລາທີໂຕ ນິວຕ຺ຕນຕ຺ຖໍ ເອເກນ ພີຊ-ສທ຺ເທນ ວິເສເສຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ພີຊພີຊ’’ນ຺ຕິ຺ ‘‘ຣູປຣູປໍ , ທຸກ຺ຂທຸກ຺ຂ’’ນ຺ຕິ (ສໍ຺ ນີ຺ ໔຺໓໔໗) ຈ ຍຖາ຺ ກສ຺ມາ ປເນຕ຺ຖ ພີຊຄາມກູຕຄາມໍ ປຸຈ຺ຊິຕ຺ວາ ພີຊຄາໂມ ເອວ ວິກ຺ໂຕຕີ? ນ ໂຂ ປເນຕໍ ເອວໍ ທຜ຺ຖພ຺ພໍ຺ ນນຸ ອໂວ ຈຸມ຺ຫ ‘‘ມູລເມວ ພີຊໍ ມູລພີຊໍ, ມູລໍ ພີຊໍ ເອຕສ຺ສາຕິປີ ມູລພີຊນ຺ຕິ’’຺ ຕຕ຺ຖ ປຸຣິເມນ ພີຊຄາໂມ ນິທ຺ທິຜ຺ໂຖ, ທຸຕິເຍນ ກູຕຄາ ໂມ, ທຸວິໂຊເປສ ສາມຍ຺ຍນິທ຺ເທເສນ, ມູລພີຊຍ຺ຈ ມູລພີຊຍ຺ຈ ມູລພີຊນ຺ຕິ ເອກເສສນເຍນ ວາ ປາລຸອິຍໍ ນິທ຺ທິຜ຺ໂຖຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ຺ ເຕເນວາຫ ‘‘ສພ຺ພຍ຺ເຫຕ’’ນ຺ຕິອາທີ຺

໑໔຺‘‘ສນ຺ນິຊິກຕສ຺ສາ’’ຕິ ເອເຕນ ‘‘ສນ຺ນິຊິການຣປຣິໂກຄ’’ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ການຣ-ສທ຺ທສ຺ສ ກມ຺ມຕ຺ຖຕໍ ທສ຺ເສຕິ຺ ຍຖາ ວາ ‘‘ອາຈ ຍໍຄມິໂນ’’ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ເພ ອນຸນາສິກໂລເປນ ‘‘ອາຈຍຄາມິໂນ’’ຕິ (ສ຺ ສ຺ ໑໐) ນິທ຺ເທໂສ ກໂຕ, ເອວໍ ‘‘ສນ຺ນິຊິການຣໍ ປຣິໂກຄ’’ນ຺ ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ເພ ອນຸນາສິກໂລເປນ ‘‘ສນ຺ນິຊິການຣປຣິໂກຄ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ສນ຺ນິຊີ ກຕ຺ວາ ປຣິໂກຄນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺

ສມ຺ມາ ກິເລເສ ລິຂຕີຕິ ສລ຺ເລໂຂ, ສຸຕ຺ຕນ຺ຕນເຍນ ປຏິປຕ຺ຕິ຺ ປຣິຍາຍຕິ ກປ຺ປີຍຕີຕິ ປຣິຍາໂຍ, ກປ຺ປີຍວາຈານຸສາເຣນ ປຏິປຕ຺ຕິ຺ ກິເລເສຫີ ອາມສິຕພ຺ພໂຕ ອາມິສໍ, ຍໍ ກິຍ຺ຈິ ອຸປໂກຄາຣຫໍ ວຕ຺ຖ຺ຸ ເຕເນວາຫ ‘‘ອາມິສນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາວເສສ’’ນ຺ຕິ຺ ນຍທສ຺ສນຍ຺ເຫຕໍ ສນ຺ນິຊິວຕ຺ຖູນໍ຺ ອຸທກາກທ຺ທເມຕິ ອຸທເກ ຈ ກທ຺ທເມ ຈ຺ ອຈ຺ຊຖາຕິ ນິສີທຖ຺ ຄິວາຍາມກນ຺ຕິ ຄີວໍ ອາຍ ມິຕ຺ວາ, ຍຖາ ຈ ກຸຕ຺ເຕ ອຕິກຸຕ຺ຕຕາຍ ຄີວາ ອາຍມິຕພ຺ພາວ ໂຫຕິ, ເອວນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ຈຕ຺ກາຄມຕ຺ຕນ຺ຕິ ກຸຫຸພມຕ຺ຕໍ຺ ‘‘ກປ຺ປີຍກຸຜິຍ’’ນ຺ຕິອາທີ ວິນຍວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ຺

໑໓຺ເອຕ຺ຕກມ຺ປີຕິ ວິນິຈ຺ຊຍວິຈາຣຕາວຕ຺ຖກິຕ຺ຕນມ຺ປີ ຺ ປໂຍຊນມຕ຺ຕເມວາຕິ ປທຕ຺ຖໂຍຊນມຕ຺ຕເມວ຺ ຍສ຺ສ ປນ ປທສ຺ສ ວິຕ຺ຖາຣກຖໍ ວິນາ ນ ສກ຺ກາ ອຕ຺ໂຖ ວິຍ຺ຍາຕຸໍ, ຕຕ຺ຖ ວິຕ຺ຖາຣກຖາປີ ປທຕ຺ຖສ຺ຽຄຫເມວ ຄຈ຺ຊຕີ຺ ກຸຕູຫລວເສນ ເປກ຺ຂິຕພ຺ພ ໂຕ ເປກ຺ຂາ, ນຜສຕ຺ຖວິຊິນາ ນຜານຍ຺ຈ ປໂຍໂຄ຺ ນຜສມູເຫນ ປນ ຊນສມູເຫ ກຣຕາວເສນ ‘‘ນຜສມຊ຺ຊ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ສາຣສ ມາເສ ‘‘ເປກ຺ຂາ ມຫ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ໝນຕາລຸອໍ ນາມ ທຕ຺ໝມຍຕາລຸອໍ, ສີລາສລາກຕາລຸອໍ ວາ຺ ເອເກຕິ ສາຣສມາສາຈຣິຍາ, ອຸຕ຺ຕຣວິຫາຣວາສີໂນ ຈ຺ ຍຖາ ເຈຕ຺ຖ, ເອວໍ ອິໂຕ ປເຣສຸປີ ‘‘ເອເກ’’ຕິ ອາຄຕຜ຺ຖາເນສ຺ຸ ຈຕຸຣສ຺ສອມ຺ພຕກຕາລຸອໍ ນາມ ຣຸກ຺

ຂສາຣທຕ຺ຖາທິສຸ ເຍນ ເກນຈິ ຈຕຸຣສຸສອມ຺ພຕາກໍ ກຕ຺ວາ ຈຕູສຸ ປສ຺ເສສຸ ຈມ຺ເມນ ໂອນນ຺ຣິຕ຺ວາ ກຕວາທິຕໍ໌ ອພ຺ໂກກ຺ກິຣຕໍ ຣຽຄພລິກຣຕໍ, ຍາ ''ນນ຺ທີ''ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ໌ ໂສການກຣນ຺ຕິ ໂສການກຣຕໍ, ''ໂສການພຣກ''ນ຺ຕິ ສາຣສມາເສ ວຸຕ຺ຕໍ໌ ຈຕ຺ຫາລານ ມິທນ຺ຕິ ຈຕ຺ຫາລໍ໌ ສາເຕ ອຸທເກນ ເຕເມຕ຺ວາ ອຄ຺ຸຄມຄ຺ຸລໍ ອາໂກຍນກິລຸອາ ສາຕໂສວນໍ໌ ອິນ຺ທຊາເລນາຕິ ອຍ຺ຸກີໂສວນມນ຺ຕໍ ປຣິຊປ຺ປີຕ຺ວາ ຍຖາ ປເຣ ອຍ຺ຸກີນິເຍວ ປສ຺ສນ຺ຕີ, ເອວໍ ຕຈາທີນໍ ອນ຺ຕຣຊາປນມາຍາຍ໌ ສກຍພ຺ຸຍູຫາທີຕິ ອາທີ-ສທ຺ເທນ ຈກ຺ກປທຸມກລຸອິຣພ຺ຸຍູຫາທີ ສຽຄຕ຺ຫາຕິ໌

໑໔໌ປທານິຕິ ສາຣີນໍ ປຕິຍ຺ຸຄານຍ຺ຸຄານານິ໌ ທສປທໍ ນາມ ທ຺ວິທີ ປນ຺ຕິທີ ວິສຕິຍາ ປເທທີ ກີລຸອນຊູຕໍ໌ ປາສກໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ຉສຸ ປສ຺ເສສຸ ເອເກກໍ ຍາວ ຉກ຺ກໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ກຕກີລຸອນກໍ, ຕໍ ວພ຺ເຌຕ຺ວາ ຍຖາລທ຺ຣໍ ເອກກາທີວເສນ ສາຣີໂຍ ອປເນນ຺ຕາ ອຸປ ເນນ຺ຕາ ຈ ກີລຸອນ຺ຕິ໌ ພເຍນ ກີລຸອາ ພຍິກາຕິ ເອເກ໌ ພຫູສຸ ສລາກາສຸ ວິເສສຣທີຕໍ ເອກໍ ສລາກໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຕາສຸ ປກ຺ຂິປີຕ຺ ວາ ປຸ້ນ ຕສ຺ເສວ ອຸທ຺ຣຣຕໍ ສລາກຫຕ຺ຖນ຺ຕິ ເອເກ໌ ປຕ຺ເຕນ ວໍສາກາເຣນ ກຕາ ນາລຸອິກາ໌ ເຕເນວາຫ ''ຕໍ ຊມນ຺ຕາ''ຕິ໌ ''ປ຺ຸຈ຺ຸຉນ຺ຕສ຺ສ ມຸຂາຄຕໍ ອກ຺ຂຣໍ ຄເຫຕ຺ວາ ນຍ຺ຸຄມຸຕ຺ຕິ ລາກາລາກາທີຊານນກີລຸອາ ອກ຺ຂຣິກາ''ຕິປີ ວທນ຺ຕິ໌ ''ວາທີຕານຸຣູປໍ ນຈ຺ຈນໍ ຄາຍນໍ ວາ ຍຖາວຊ຺ຊໍ'' ຕິປີ ວທນ຺ຕິ໌ ''ເອວໍ ກເຕ ຊໂຍ ກວິສ຺ສຕິ, ອຄ຺ຸຄຖາ ປຣາຊໂຍ''ຕິ ຊຍປຣາຊເຍ ປຸຣກ຺ຂຕ຺ວາ ປໂຍຄກຣຕາວເສນ ປຣິຫາຣປຖາທີນມ຺ປີ ຊູຕປມາທຍ຺ຸຄານກາໂວ ເວທິຕພ຺ໂພ໌ ປງຄຈີຣາທີທີປີ ວໍສາທີທີ ກາຕພ຺ພກິຈ຺ຈສີທ຺ຣິອສີທ຺ຣິຊຍປຣາຊຍາວໂຫ ປໂຍໂຄ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ທຍ຺ຸຄພ຺ພໍ໌ ''ຍຖາວຊ຺ຊ''ນ຺ຕິ ຈ ກາຕາທີທີ ສທີສຕາ ກາຣທສ຺ສເນທີ ຊຍປຣາຊຍວເສນ ຊູຕກີລຸອິຕກາເວນ ວຸຕ຺ຕໍ໌

໑໕໌ວາລຸອຣູປານີຕິ ອາຫຣິມານີ ວາລຸອຣູປານິ໌ ''ອກປ຺ປີຍມຄ຺ຸໂຈວ ປລຸລຽໂກ''ຕິ ສາຣສມາເສ໌ ວານວິຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ກິຕ຺ຕິຈ຺ຉ ທາທີວເສນ ວາເນນ ວິຈິຕ຺ຣໍ໌ ຣຸກ຺ຂຕູລລຕາຕູລໂປ຺ຍກີຕູລານໍ ວເສນ ຕິຕ຺ຕໍ ຕູລານໍ໌ ອຸທ຺ທໂລມິຍໍ ເກຈິຕິ ສາຣສມາສາຈຣິ ຍາ, ອຸຕ຺ຕຣວິຫາຣວາສີໂນ ຈ໌ ຕຖາ ເອກນ຺ຕໂລມິຍໍ໌ ໂກເສຍ຺ຍກຍ຺ຸຍິສ຺ສມຍນ຺ຕິ ໂກເສຍ຺ຍກສ຺ສຍມຍໍ໌ ສຸທ຺ຊໂກເສຍ຺ຍນ຺ຕິ ຣຕນປຣິສິພ຺ພນຣທີຕໍ໌ ''ກຸເປຕ຺ວາ ຕູລິກ''ນ຺ຕິ ເອເຕນ ຣຕນປຣິສິພ຺ພນຣທີຕາປີ ຕູລິກາ ນ ວຍ຺ຸຍຕິຕິ ທີເປຕິ໌ ''ຣຕນປຣິສິພ຺ ພິຕານີ''ຕິ ອິມິນາ ຍານີ ຣຕນປຣິສິພ຺ພິຕານີ, ຕານີ ກູມຕ຺ຖຣຕາວເສນ, ຍຖານຸຣູປໍ ມຄ຺ຸຈປີຖາທີສຸ ຈ ອຸປເນຕຸໍ ວຍ຺ຸຍຕິຕິ ທີປີຕໍ ໂຫຕິ໌ ອຊີນຈມ຺ເມທີຕິ ອຊີນມິຄຈມ຺ເມທີ໌ ຕານີ ກິຣ ຈມ຺ມານີ ສຸຂຸມານີ, ຕສ຺ມາ ທຸປຍ຺ຸຍຕິປຍ຺ຸຍານີ ກຕ຺ວາ ສິພ຺ພນ຺ຕິ໌ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ''ອຊີນປ຺ປເວຕີ''ຕິ໌ ວຸຕ຺ຕນເຍນາຕິ ວິນເຍ ວຸຕ຺ຕນເຍນ໌

໑໖໌ອລງການຄ຺ຸຊນເມວ ນ ເກສຊ຺ຊໍ ມຕ຺ທນານຸໂຍຄສ຺ສ ອຣິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ໌ ມາລາ-ສທ຺ໂທ ສາສເນ ສຸທ຺ຊປ຺ຸປ຺ເຍສຸປີ ນິຣຸລ຺ໂຫຕິ ອາຫ ''ພທ຺ຊມາລາ ວາ''ຕິ໌ ມຕ຺ຕິກກກ຺ກນ຺ຕິ ໂອສເຊທີ ອກີສຽຂຕໍ ໂຍຄມຕ຺ຕິກກກ຺ກໍ໌ ຈລິເຕຕິ ກຸປີເຕ໌ ໂລທີເຕ ສນ຺ນິສິນ຺ເນ ຕິ ທຸຍ຺ຸກໂລທີເຕ ຊີເຕ໌

໑໗໌ ທຸຄ຺ຄຕິໂຕ ສໍສາຣໂຕ ຈ ນິຍ຺ຍາຕິ ເອເຕນາຕິ ນິຍ຺ຍານໍ, ສຄ຺ຄມຄ຺ໂຄ ໂມກ຺ຂມຄ຺ໂຄ ຈ໌ ຕໍ ນິຍ຺ຍານໍ ອຣຫຕິ, ນິຍ຺ຍາເນ ວາ ນິຍຸຕ຺ຕາ, ນິຍ຺ຍານໍ ວາ ຜລກູຕໍ ເອຕິສ຺ສາ ອຕ຺ຖີຕິ ນິຍ຺ຍານິກາ, ວຈີທຸຈ຺ຈຣິຕສໍກິເລສໂຕ ນິຍ຺ຍາຕີຕິ ວາ ອີ-ກາຣສ຺ສ ຣສ຺ສຕ຺ຕໍ, ຍ-ກາຣສ຺ສ ຈ ກ-ກາຣໍ ກຕ຺ວາ ນິຍ຺ຍານິກາ, ເຈຕນາຍ ສທ຺ຊີ ສມ຺ຜປ຺ປລາປາ ເວຣມຕີ໌ ຕປ຺ປຍິປກ຺ຂໂຕ ອນິຍ຺ຍາ ນິກາ, ຕສ຺ສາ ກາໂວ ອນິຍ຺ຍານິກຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມາ ອນິຍ຺ຍານິກຕ຺ຕາ໌ ຕິຣຈ຺ຉານກູຕາຕິ ຕິໂຣກຣຕກູຕາ໌ ກມ຺ມຍ຺ຸຄານກາເວຕິ ອນິຈ຺ຈຕາປຍິສໍຍຸຕ຺ຕຈຕຸສຈ຺ຈກມ຺ມຍ຺ຸຄານກາເວ໌ ສຫ ອຕ຺ເຖນາຕິ ສາຕ຺ຖກໍ, ທິຕປຍິສໍຍຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ໌ ວິສິຂາຕິ ພຣສນ຺ນິເວໂສ, ວິສິຂາຄຫເຕນ ຈ ຕນ຺ນິວາສີໂນ ຄທີຕາ ''ຄາໂມ ອາຄໂຕ''ຕິອາທີສຸ ວິຍ໌ ເຕເນວາຫ ''ສູຣາ ສມຕ຺ຖາ''ຕິ, ''ສທ຺ຊາ ປສນ຺ນາ''ຕິ ຈ໌ ກຸມ຺ກຍ຺ຸຄານາປເທເສນ ກຸມ຺ກທາສີໂຍ ວຸຕ຺ຕາຕິ ອາຫ ''ກຸມ຺ກທາສີກຖາ ວາ''ຕິ໌ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຄີ ຕິສມ຺ກາຣາທີວເສນ ໂລກໍ ອກ຺ຂາຍຕີຕິ ໂລກກ຺ຂາຍິກາ໌

໑໘໌ສທີຕນ຺ຕິ ປ຺ຸພ຺ພາປຣາວິຣຸທ຺ຊໍ໌

໑໙໌ ທູຕສ຺ສ ກມ຺ມໍ ທູເຕຍ຺ຍໍ, ຕສ຺ສ ກຖາ ທູເຕຍ຺ຍກຖາ໌

໒໐໌ຕິວິເຊນາຕິ ສາມນ຺ຕຊປ຺ປໂນຣິຍາປຖສນ຺ນິສ຺ສິຕປຈ຺ຈຍປຍິເສວນເກທໂຕ ຕິປ຺ປກາເຣນ໌ ວິມ຺ຫາປຍນ຺ຕີຕິ ''ອໂຫ ອຈ຺ຉຣິຍປ຺ຸຣິໂສ''ຕິ ອຕ຺ຕນິ ປເຣສໍ ວິມ຺ຫຍໍ ອຸປ຺ປາເທນ຺ຕິ໌ ລປນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ຕານໍ, ທາຍກໍ ວາ ອຸກ຺ຂິປີຕ຺ວາ ຍຖາ ໂສ ກິຄ຺ຸຈິ ທທາ

ຕິ, ເອວໍ ອຸກ຺ກາເຈຕ຺ວາ ກເຖນ຺ຕິຯ ນິມິຕ຺ເຕນ ຈຣນ຺ຕິ, ນິມິຕ຺ຕໍ ວາ ກໂຣນ຺ຕີຕິ ເນມິຕ຺ຕິກາ ນິມິຕ຺ຕນ຺ຕິ ຈ ປເຣສໍ ປຈ຺ຈຍ ທານ ສຎ຺ຎຸປ຺ປາທກໍ ກາຍວຈີກມ຺ມໍ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ນິປ຺ປີສນ຺ຕີຕິ ນິປ຺ເປສາ, ນິປ຺ເປສາເຍວ ນິປ຺ເປສິກາ, ນິປ຺ເປໂສຕິ ຈ ສຄຸປ຺ຣິໂສ ວິຍ ລາຠສກ຺ກາຣຕ຺ຖໍ ອກ຺ໂກສຂຸໍສນຸປ຺ປຓ຺ຑນປຣປິຏ຺ຐິມໍສິກຕາທິຯ

ມຊ຺ຌິມສີລວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ມຫາສີລວຓ຺ຓນາ

໔໑ຯ ອງ຺ຄານິ ອາຣພ຺ຠ ປວຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອງ຺ຄສຫຈຣິຕໍ ສຕ຺ຖໍ ‘‘ອງ຺ຄ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ນິມິຕ຺ຕນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ເກຈິ ປນ ‘‘ອງ຺ຄນ຺ຕິ ອງ຺ຄວິກາຣ’’ນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິ, ປເຣສໍ ອງ຺ຄວິກາຣທສ຺ສເນນາປິ ລາຠາລາຠາທິວິຊ຺ຊາຕິຯ ປຓ຺ຑຸຣາຊາຕິ ທກ຺ຂິຓມຘຸຣາຘິປຕິຯ ‘‘ມຫນ຺ຕານ’’ນ຺ຕິ ເອເຕນ ອປ຺ປກໍ ນິມິຕ຺ຕໍ, ມຫນ຺ຕໍ ນິມິຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປາໂຕຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ອິທໍ ນາມ ປສ຺ສຕີຕິ ໂຍ ວສຠໍ ກຸຎ຺ຊຣໍ ປາສາທໍ ປພ຺ພຕໍ ວາ ອາຣຸຬ຺ຫໍ ສຸປິເນ ອຕ຺ຕານໍ ປສ຺ສຕິ, ຕສ຺ສ ອິທໍ ນາມ ຜລໍ ໂຫຕີຕິຯ ສຸປິນກນ຺ຕິ ສຸປິນສຕ຺ຖໍຯ ອງ຺ຄສມ຺ປຕ຺ຕິວິປຕ຺ຕິທສ຺ສນມຕ຺ເຕນ ອາທິສນໍ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ອງ຺ຄ’’ນ຺ຕິ ອິມິນາ, ‘‘ລກ຺ຂຓ’’ນ຺ຕິ ອິມິນາ ປນ ມຫານຸຠາວຕານິປ຺ຜາທກອງ຺ຄລກ຺ຂຓວິເສສທສ຺ສເນນາຕິ ອຍເມເຕສໍ ວິເສໂສຕິຯ ອຫເຕຕິ ນເວຯ ອິໂຕ ປຏ຺ຐາຍາຕິ ເທວຣກ຺ຂສມນຸສ຺ສາທິເກເທນ ວິວິຘວຕ຺ຖຠາເຄ ອິໂຕ ວາ ເອຕ຺ໂຕ ວາ ສຎ຺ຉິນ຺ເນ ອິທໍ ນາມ ໂຠຄາທີ ໂຫຕີຕິຯ ທພ຺ພິໂຫມາທີນິ ໂຫມສ຺ສຸປກຣຓາທິວິເສເສຫິ ຜລວິເສສທສ຺ສນວເສນ ປວຕ຺ຕານີຯ ອຄ຺ຄິໂຫມນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາວເສສສາຘນວເສນ ປວຕ຺ຕໍ ໂຫມໍຯ ອງ຺ຄລຏ຺ຐິນ຺ຕິ ສຣີຣໍຯ ອພ຺ຠິໂນ ສຕ຺ຖໍ ອພ຺ເຠຍ຺ຍໍ, ມາສຸຣກ຺ເຂນ ກໂຕ ຄນ຺ໂຖ ມາສຸຣກ຺ໂຂຯ ຠູຣິວິຊ຺ຊາ ສສ຺ສພ຺ຍຸຫ຺ນີກຣຓວິຊ຺ຊາຕິ ສາຣສມາເສຯ ສປກ຺ຂກ...ເປ... ຈຕຸປ຺ປທານນ຺ຕິ ປີງ຺ຄລມກ຺ຂິກາທີສປກ຺ຂກ ພຣໂຄລິກາທີອປກ຺ຂກເທວມນຸສ຺ສໂກຄຸຈາທີທຸວິປທກາຕຸພກຊມ຺ພຸກາທີຈຕຸປ຺ປທານໍຯ

໔໒ຯ‘‘ອສຸກທິວເສ’’ຕິ ‘‘ປກ຺ຂສ຺ສ ທຸຕິເຍ ຕຕິເຍ’’ຕິອາທີ ຕິຖິວເສນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອສຸກນກ຺ຂຕ຺ເຕນາຕິ ໂຣຫິຓີອາທີນກ຺ຂຕ຺ຕໂຍຄວເສນຯ

໔໔ຯອຸກ຺ກາປາຕນ຺ຕິ ອຸກ຺ໂກຠາສານໍ ປຕນໍຯ ວາຕສງ຺ຆາເຕສຸ ຫິ ເວເຄນ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ສງ຺ຆຏ຺ເຏນ຺ເຕສຸ ທີປ຺ໂປຠາໂສ ວິຍ ໂອກາໂສ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ອາກາສໂຕ ປຕຕິ, ຕຕ຺ຖາຍໍ ອຸກ຺ກາປາຕໂວຫາໂຣຯ ອວິສຸທ຺ຘຕາ ອພ຺ຠມຫິກາທີຫີຯ

໔໕ຯຘາຣານຸປ຺ເວຈ຺ຉນໍ ວສ຺ສນໍຯ ຫຕ຺ເຖນ ອຘິປ຺ເປຕວິຎ຺ຎາປນໍ ຫຕ຺ຖມຸທ຺ທາ, ຕໍ ປນ ອງ຺ຄຸລິສງ຺ໂກຈເນນ ຄຓນາເຍວຯ ປາຣສິກ ມິລກ຺ຂກາທໂຍ ວິຍ ນວນ຺ຕວເສນ ຄຓນາ ອຈ຺ຉິທ຺ທກຄຓນາຯ ສຎ຺ປ຺ປາທນາທີຕີ ອາທີ-ສທ຺ເທນ ໂວກລນກາຄຫາຣາທີເກ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕີຯ ຈິນ຺ຕາວເສນາຕິ ວຕ຺ຖໍ ອນຸສນ຺ຘິຎ຺ຈ ສຍເມວ ຈິເຣນ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ກຣຓວເສນ ຈິນ຺ຕາກວິ ເວທິຕພ຺ໂພ, ກິຎ຺ຈິ ສຸຕ຺ວາ ສຸເຕນ ອສ຺ສຸຕໍ ອນຸສນ຺ເຘຕ຺ວາ ກຣຓວເສນ ສຸຕກວິ, ກິຎ຺ຈິ ອຕ຺ຖໍ ອຸປ຺ຘາເຣຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ສງ຺ຂິປ຺ປວິຕ຺ຖາຣຓາທິວເສນ ອຕ຺ຖກວິ, ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ປເຣນ ກຕໍ ກພ຺ພໍ ນາຍກໍ ວາ ທິສ຺ວາ ຕໍ ສທິສເມວ ອຎ຺ຎໍ ອຕ຺ຕໂນ ຖາມຸປ຺ປຕ຺ຕິກປຏິຠາເນນ ກຣຓວເສນ ປຏິຠານກວິ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

໔໖ຯ ປຣິຄ຺ຄຫກາເລ ທາຣິກາຍ ຄຓ຺ຫາປນໍ ອາວາຫນໍຯ ຕຖາ ທາປນໍ ວິວາຫນໍຯ ເທສນ຺ຕເຣ ທີຄຸຕທີຄຸຕາທີຄຫຓວເສນ ກຕ຺ຫປ຺ປໂຍຊນໍ ປໂຍໂຄຯ ຕຕ຺ຖ ວາ ອຎ຺ຎຕ຺ຖ ວາ ຍຖາກາລປຣິຈ຺ເຉທໍ ວທຸເມີຄຫຓວເສນ ປໂຍຊນໍ ອຸທ຺ຘາໂຣຯ ‘‘ກຕ຺ຫມູລຣທີຕານໍ ວາຕີຊ຺ຊໍ ກຕ຺ວາ ເອຕ຺ຕເກນຸທເຍນ ສຫ ມູລໍ ເທຖາຕິ ຘນທານໍ ປໂຍໂຄ, ຕາວກາລິກທານໍ ອຸທ຺ຘາໂຣ’’ຕິ ຈ ວທນ຺ຕິຯ ຕີຫິ ກາຣເຓຫີຕິ ເອຕ຺ຖ ວາເຕນ, ປາຓເກຫິ ວາ ຄພ຺ເຠ ວິນສ຺ສນ຺ເຕ ນ ປຸນ ກມ຺ມຸນາ ໂອກາໂສ ກໂຕ, ຕປ຺ປຈ຺ຈຍາ ກມ຺ມໍ ວິປຈ຺ຈຕິຯ ສຍເມວ ປນ ກມ຺ມຸນາ ໂອກາເສ ກເຕ ນ ເອກນ຺ເຕນ ວາໂຕ ປາຓກາ ວາ ອເປກ຺ຂິຕພ຺ພາຕິ ກມ຺ມສ຺ສ ວິສຸໍ ກາຣຓກາໂວ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ນິພ຺ພາປນີຍນ຺ຕິ ອຸປສມກຣໍຯ ປຏິກມ຺ມນ຺ຕິ ຍຖາ ເຕ ນ ຂາທນ຺ຕິ, ຕຖາ ປຏິກຣຓໍຯ ປຣິວຕ຺ຕນຕ຺ຖນ຺ຕິ ອາວຸຘາທີນາ ສຫ ອຸກ຺ຂິຕ຺ຕຫຕ຺ຖສ຺ສ ອຸກ຺ຂິປນວເສນ ປຣິວຕ຺ຕນຕ຺ຖໍຯ ອິຈ຺ຉິຕຕ຺ຖສ຺ສ ເທວຕາຍ ກຓ຺ເຓ ກຖນວເສນ ຊປ຺ປນໍ ກຓ຺ຓຊປ຺ປນນ຺ຕິຯ ອາທິຈ຺ຈປາຣິຈຣິຍາຕິ ກຣວິຣມາລາທີ ປູຊໍ ກຕ຺ວາ ສກລທິວສໍ ອາທິຈ຺ຈາຠິມຸຂາວຏ຺ຐາເນນ ອາທິຈ຺ຈສ຺ສ ປຣິຈຣຓໍຯ ‘‘ສິຣວ຺ຫາຍນ’’ນ຺ຕິ ເກຈິ ປຐນ຺ຕິ, ຕສ຺ສຕ຺ໂຖມນ຺ຕໍ ປຣິຊປ຺ປິຕ຺ວາ ສິຣສາ ອິຈ຺ຉິຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ອວ຺ຫາຍນນ຺ຕິຯ

៨៣។សមិທຸສິກາເລຕິ ອາຍາຈິຕສຸສ ອຕຸຖສຸສ ສິທຸສິກາເລ។ ສນຸຕິປຜິສຸສວການຸມນຸຕິ ເທວຕາຍາຈນາຍ ຍາ ສນຸຕິ ປຜິກຕຸຕພຸພາ, ຕສຸສາ ປຜິຄຸລາປຜິສຸສວການຸມກຣຕໍ, ສນຸຕິຍາ ອາຍາຈນປຸປໂຍໂຄຕິ ອຕຸໂຖ។ ຕສຸມິນຸຕິ ປຜິສຸສວຜລກູເຕ ຍຖາກິປຕຸຖິຕານຸມສຸມິ, ຍໍ ''ສເຈ ເມ ອິທໍ ນາມ ສມິຊຸຊິສຸສຕີ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ຕສຸສາຕິ ສນຸຕິປຜິສຸສວສຸສ, ໂຍ ''ປຕິສີ''ຕິ ຈ ວຸຕຸໂຕ។ ຍຖາປຜິສຸສວລຸທີ ອຸປທາເຣ ກເຕ ປຕິສີ ອາຍາຈນາ ກຕາ ນິຍຸຍາຕິຕາ ໂຫຕີຕິ។ ອຈຸລນຸທິກກາວມຕຸຕນຸຕິ ອິຕຸຖິຍາ ອການກກາວມຕຸຕໍ។ ລິງຄນຸຕິ ປຸຣິສລິງຄໍ។ ພລິການຸມກຣຕໍ ອຸປທຸທວປຜິພາຫນຕຸຖຄຸເຈວ ວທຸຜິອາວຫນຕຸຖຄຸຈ។ ໂທສານນຸຕິ ປີຕຸຕາທິໂທສານໍ។ ເອຕຸຖ ຈ ວມນນຸຕິ ປຈຸຈຜຸຜນໍ ອສິປຸເປຕໍ។ ອຸທຸສໍວິເຣຈນນຸຕິ ວມນໍ ''ອຸທຸສໍ ໂທສານໍ ນິຫຣຕາ''ນຸຕິ ວຸຕຸຕຕຸຕາ។ ຕຖາ ວິເຣຈນນຸຕິ ວິເຣຈນເມວ។ ອໂສວິເຣຈນນຸຕິ ປນ ສຸທຸສິວຕຸຖິກສາວຕຸຖິອາທິ ວຕຸຖິກິຣິຍາປີ ອສິປຸເປຕາ ''ອໂສ ໂທສານໍ ນິຫຣຕາ''ນຸຕິ ວຸຕຸຕຕຸຕາ។ ສີສວິເຣຈນໍ ເສມຸຫນີຫຣຕາທິ។ ປຜລານີຕິ ອກຸຂິປຜລານີ។ ສລາກເວຊຸຊກມຸມນຸຕິ ອກຸຂິເວຊຸຊກມຸມໍ, ອິທໍ ວຸຕຸຕາວເສສສາລາກິຍສງຄຫຕຸຖໍ ວຸຕຸຕນຸຕິ ທຜຸຖພຸພນຸຕິ។ ຕປຸປນາທໂຍປີ ທີ ສາລາກິຍາເນວາຕິ។ ມູລານີ ປຣານານີ ໂຣຄູປສເມ ສມຕຸຖານີ ເກສຊຸຊານີ ມູລເກສຊຸຊານີ, ມູລານໍ ວາ ພຸຍາສີນໍ ເກສຊຸຊານີ ມູລເກສຊຸຊານີ។ ມູລານຸພນຸຣວເສນ ທີ ທຸວິໂສ ພຸຍາສີ។ ມູລໂຣເຄ ຈ ຕີກິຈຸລິເຕ ເຍກຸຍເຍນ ອິຕຣໍ ວູປສມຕີຕິ។ ''ກາຍຕິກິຈຸລນໍທສຸເສຕີ''ຕິ ອິທໍ ໂກມາຣກຈຸຈສລຸລກຕຸຕສາລາກິຍາທິກຣຕາວິເສສກູຕນຸຕິນໍ ຕຕຸຖ ຕຕຸຖ ວຸຕຸຕຕຸຕາ ປາຣິເສສວເສນ ວຸຕຸຕໍ, ຕສຸມາ ຕທວເສສາຍ ຕນຸຕິຍາປີ ອິສ ສງຄໂທ ທຜຸຖພຸໂພ។ ສພຸພານີ ເຈຕານີ ອາຊີວເຫຕຸການີເຍວ ອິສານີປຸເປຕານີ ''ມິຈຸລາຊີເວນ ຊີວິກໍ ກປຸເປນຸຕີ''ຕິ ວຸຕຸຕຕຸຕາ ។ ຍໍ ປນ ຕຕຸຖ ຕຕຸຖ ປາລຸອິຍໍ ''ອິຕິ ວາ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ, ຕຕຸຖ ອິຕີຕິ ປກາຣຕຸເຖ ນິປາໂຕ, ວາ-ອິຕິ ວິກປຸປນຕຸເຖ។ ອິທໍ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕີ ອິມິນາ ປກາເຣນ, ອິໂຕ ອຄຸເຄ ນ ວາຕິ។ ເຕນ ຍານິ ອິໂຕ ພາທີຣກປພຸພຊິຕາ ສີປຸປາຍຕນວິຊຸຊາຜຸຖານາທີນີ ຊີວິໂກປາຍກູຕານີ ອາຊີວປກຕາ ອຸປຊີວນຸຕິ, ເຕສໍ ປຣິຄຸຄໂຫ ກໂຕຕີ ເວທິຕພຸໂພ។

ມຫາສີລວຕຸຕນາ ນິຜຸຖິຕາ។

ປຸພຸພນຸຕກປຸປິກສສຸສຕວາທວຕຸຕນາ

៨໑។ກິກຸຂຸສງເຜນ ວຸຕຸຕວຕຸໂຕ ນາມ ''ຍາວລຸຈິທໍ ເຕນ ກຄວຕາ''ຕິອາທິນາ ວຸຕຸຕວຕຸໂຕ។ ເອຕຸຖາຍໍ ສມຸພນຸໂສ – ນ ກິກຸຂເວ ເອຕຸຕກາ ເອວ ພຸທຸສຄຸຕາ, ເຍ ຕຸມຸຫາກໍ ປາກຜາ, ອປາກຜາ ປນ ''ອຕຸຖິ ກິກຸຂເວ ອຄຸເຄ ຣມຸມາ''ຕິ ວິຕຸຖາໂຣ។ ຕຕຸຖ ''ອິເມ ທິຜຸຖິຜຸຖານາ ເອວໍ ຄຫິຕາ''ຕິອາທິນາ ສສຸສຕາທິທິຜຸຖິຜຸຖານານໍ ຍຖາຄຫິຕາກາຣສຸລຸລຕກາວປຸປກາສນໂຕ, ''ຕລຸຈ ປຊານນໍ ນ ປຣາມສຕີ''ຕິ ສີລາທິນລຸຈ ອປຣາມາສນິຍຸຍານິກກາວທີປເນນ ນິຈຸຈສາຣາທິວິຣຫປຸປກາສນໂຕ, ຍາສຸ ເວທນາສຸ ອວິຕຣາຄຕາຍ ພາທີຣການໍ ເອຕານີ ທິຜຸຖິວິປຸຜນຸທິຕານີ ສມຸກວນຸຕິ, ເຕສໍ ປຈຸຈຍກູຕານລຸຈ ສມຸໂມຫາທີນໍ ເວທກກາຣກສກາວາກາວທສຸສນມຸເຂນ ສພຸພຣມຸມານໍ ອຕຸຕຕຸຕນິຍຕາວິຣຫທີປນໂຕ, ອນຸປາທາປຣິນິພຸພານທີປນໂຕ ຈ ອຍໍ ເທສນາ ສຸລຸລຕາວິກາວນປຸປຣານາຕິ ອາຫ ''ສຸລຸລຕາປກາສນໍ ອາຣກີ''ຕິ។ ປຣິຍຕຸຕີຕິ ວິນຍາທິເກທກິນຸນາ ຕນຸຕີ។ ເທສນາຕິ ຕສຸສາ ຕນຸຕິຍາ ມນສາວວຕຸຖາປີຕາຍ ວິກາວນາ, ຍຖາຣມຸມໍ ຣມຸມາກິລາປກູຕາ ວາ ປຄຸລາປນາ, ອນຸໂລມາທິວເສນ ວາ ກຖນນຸຕິ ປຣິຍຕຸຕິເທສນານໍ ວິເສໂສ ປຸພຸເພເຍວ ວວຕຸຖາປີໂຕຕິ ອາຫ ''ເທສນາຍໍ ປຣິຍຕຸຕິຍ''ນຸຕິ។ ເອວໍ ອາທີສູຕິ ເອຕຸຖ ອາທິ-ສທຸເທນ ສຈຸຈສກາວສມາສິປຄຸລາປກຕິປຸຄຸລອາປຕຸຕິເລຍຸຍາທໂຍ ສງຄຍຸຫນຸຕິ។ ຕຖາ ທີ ອຍໍ ຣມຸມ-ສທຸໂທ ''ຈຕຸນຸນໍ ກິກຸຂເວ ຣມຸມານໍ ອນນຸໂພຣາ''ຕິອາທີສຸ (ທີ។ ນີ។ ៨໑໑໖; ອ។ ນີ។ ៨໑) ສຈຸເຈ ວຕຸຕຕີ, ''ກຸສລາ ຣມຸມາ ອກຸສລາ ຣມຸມາ''ຕິອາທີສຸ (ຣ។ ສ។ ໑) ສກາເວ, ''ເອວໍຣມຸມາ ເຕ ກຄວນຸໂຕ ອເຫສຸ''ນຸຕິອາທີສຸ (ສໍ។ ນີ។ ៥។៦໗) ສມາສິມຸທີ, ''ສຈຸຈໍ ຣມຸໂມ ສີຕິ ຈາໂຄ, ສ ເວ ເປຈຸຈ ນ ໂສຈຕີ''ຕິອາທີສຸ (ສຸ។ ນີ។ ໑໘໐) ປຄຸລາຍ, ''ຊາຕິຣມຸມານໍ ກິກຸຂເວ ສຕຸຕານໍ ເອວໍ ອິຈຸລາ ອຸປຸປຊຸຊຕີ''ຕິອາທີສຸ (ມ។ ນີ។ ៦។៦໗៦; ປຜິ។ ມ។ ໑។៦៦) ປກຕິຍໍ, ''ຣມຸໂມ ສຸຈິຕຸໂຕ ສຸຂມາວຫາຕີ''ຕິອາທີສຸ (ສຸ។ ນີ។ ໑໘៨; ເຖຣຄາ។ ៦໐៦; ຊາ។ ໑។໑໐។໑໐៨) ປຸຄຸເລ, ''ຈຕຸຕາໂຣ ປາຣາຊິກາ ຣມຸມາ''ຕິອາທີສຸ (ປາຣາ។ ៨៦៦) ອາປຕຸຕິຍໍ, ''ສພຸເພ ຣມຸມາ ສພຸພາກາເຣນ ພຸທຸຣສຸສ ກຄວໂຕ ຄາຕມຸຂ ອາປາຖໍ ອາຄຈຸລນຸຕີ''ຕິອາທີສຸ (ມຫານີ។ ໑៥៦; ຈູລອນີ។ ໗៥; ປຜິ។ ມ។ ៦។៦) ເລຍຸເຍ ວຕຸຕຕີ (ມ។ ນີ។ ອຜຸຖ។ ໑។ສຸຕຸຕນິກຸເຂປວຕຸຕນາ; ອກີ។ ອຜຸຖ។ ໑។ຕິກມາຕິກາປທວຕຸຕນາ; ພຸ។ ວໍ។ ອຜຸຖ។ ຣຕນຈງກມນກຄຸຫວຕຸຕນາ)។ ຣມຸມາ ໂຫນຸຕີຕິ ສຸລຸລາ ຣມຸມມຕຸຕາ ໂຫນຸຕີຕິ ອຕຸໂຖ។

''ທຸທຸທສາ''ຕິ ເອເຕເນວ ເຕສໍ ຣມຸມານໍ ທຸກຸໂຂຄາຫຕາ ປກາສິຕາ ໂຫຕີຕິ។ ສເຈ ປນ ໂກຈິ ອຕຸຕໂນ ປມາຕໍ ອຊານນຸໂຕ ລາເຕນ ເຕ ຣມຸເມ ໂອຄາທິຕຸໍ ອຸສຸສາທໍ ກເຣຍຸຍ, ຕສຸສ ຕໍ ລາຕໍ ອປຸປຕິຜຸຖເມວ ມກສຕຸຕຸທສູຈິ ວິຍ ມຫາສມຸທຸເທຕິ ອາຫ

‘‘ອລພ຺ກເນຍ຺ຍປຕິຍ຺ຖາ’’ຕິ. ອລພ຺ກເນຍ຺ຍາ ປຕິຍ຺ຖາ ເອຕ຺ຖາຕິ ອລພ຺ກເນຍ຺ຍປຕິຍ຺ຖາຕິ ປຫວິຄ຺ຄໂຫ ເວທິຕພ຺ໂພ. ອລພ຺ກເນຍ຺ຍປຕິຍ຺ຖານໍ ໂອຄາຫິຕຸ໌ ອສກ຺ກຸເຓຍ຺ຍຕາຍ ‘‘ເອຕ຺ຕກາ ເອເຕ ອິທິສາ ຈາ’’ຕິ ປສ຺ສິຕຸ໌ ນ ສກ຺ກາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ຄມ຺ກີຣຕ຺ຕາ ເອວ ທຸຫ຺ຫສາ’’ຕິ. ເຍ ປນ ທຍ຺ຖເມວ ນ ສກ຺ກາ, ເຕສໍ ໂອຄາຫິຕ຺ວາ ອນຸພຸຊ຺ຊເນ ກຖາ ເອວ ນຕ຺ຖີຕິ ອາຫ ‘‘ທຸທ຺ທສຕ຺ຕາ ເອວ ທຸຣນຸໂພຊາ’’ຕິ. ສພ຺ພປຣິລຸອາຫປຜິປ຺ປສ຺ສທ຺ຊິມຕ຺ຖເກ ສມຸປ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາ, ນິພ຺ພຸຕສພ຺ພປຣິລຸອາຫສມາປຕ຺ຕິສໂມ ກິຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຈ ນິພ຺ພຸຕສພ຺ພປຣິລຸອາຫາ. ສນ຺ຕາຣມ຺ມຕານິ ມຄ຺ຄຜລນິພ຺ພານານິ ອນຸປສນ຺ຕສກາວານໍ ກິເລສານໍ ສງ຺ຂາຣານຍ຺ຈ ອກາວໂຕ. ອຖ ວາ ສມູຫຕວິກ຺ເຂປຕາຍ ນິຈ຺ຈສມາຫິຕສ຺ສ ມນສິກາຣສ຺ສ ວເສນ ຕທາຣມ຺ມຕຊມ຺ມານໍ ສນ຺ຕກາໂວ ເວທິຕພ຺ໂພ ກສິຕ຺ຄຸຟາຜິມາກາສຕພ຺ພິສຍວິຍ຺ຍາຕານໍ ອສນ຺ຕກາໂວ ວິຍ. ອວິຣຊ຺ຊິຕ຺ວາ ນິມິຕ຺ຕປຜິເວໂຊ ວິຍ ອິສ຺ສາສານໍ ອວິຣຊ຺ຊິຕ຺ວາ ຊມ຺ມານໍ ຍຖາກູຕສກາວໂພໂຊ ສາທຸຣໂສ ມທາຣໂສ ຈ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ອຕິຕ຺ຕິກຣຕຍ຺ເຖນາຕິ. ປຜິເວຊປ຺ປຕ຺ຕານໍ, ເຕສ຺ ຈ ພຸທ຺ຊານໍເຍວ ສພ຺ພາກາເຣນ ວິສຍກາວູປຄມນໂຕ ນ ຕກ຺ກພຸທ຺ຊິຍາ ໂຄຈຣາຕິ ອາຫ ‘‘ອຸຕ຺ຕມຍາຕວິສຍຕ຺ຕາ’’ຕິອາທີ. ‘‘ນິປຸຕາ’’ຕິ ເຍ຺ຍເຍສ຺ ຕິກ຺ຂວິສທວຸຕ຺ຕິຍາ ເຊກາ. ຍສ຺ມາ ປນ ໂສ ເຊກກາໂວ ອາຣມ຺ມເຕ ອປ຺ປຜິຫຕວຸຕ຺ຕິຕາຍ ສຸຂຸມເຍ຺ຍຍຄຫຕສມຕ຺ຖຕາຍ ສຸປາກໂຜ ໂຫຕິ, ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ສຕ຺ຫສຸຂຸມສກາວຕ຺ຕາ’’ຕິ.

ອປໂຣ ນໂຍ – ວິນຍປຕ຺ຕຕ຺ຕິອາທິຄມ຺ກີຣເນຍ຺ຍວິກາວນໂຕ ຄມ຺ກີຣາ. ກທາຈິ ອສງ຺ຂເຍ຺ຍມຫາກປ຺ເປ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາປິ ທຸລ຺ລກທສ຺ສນຕາຍ ທຸທ຺ທສາ. ທສ຺ສນຍ຺ເຈຕ຺ຖ ປຍ຺ຍາຈກ຺ຂຸວເສເນວ ເວທິຕພ຺ພໍ. ຊມ຺ມນ຺ວຍສງ຺ຂາຕສ຺ສ ອນຸໂພຊສ຺ສ ກສ຺ສຈິເທວ ສມ຺ກວໂຕ ທຸຣນຸໂພຊາ. ສນ຺ຕສກາວໂຕ, ວເນຍ຺ຍານຍ຺ຈ ຄຸຕສມ຺ປທານໍ ປຣິໂຍສານຕ຺ຕາ ສນ຺ຕາ. ອຕ຺ຕໂນ ຈ ປຈ຺ຈເຍຫິ ປຊານກາວໍ ນີຕາຍ ປຕີຕາ. ສມຊິຄຕສຈ຺ຈລກ຺ຂຕຕາຍ ອຕກ຺ເກຫິ, ອຕກ຺ເກນ ວາ ຍາເຕນ ອວຈຣິຕພ຺ພຕາຍ ອຕກ຺ກາວຈຣາ. ນິປຸຕໍ, ນິປຸເຕ ວາ ອຕ຺ເຖ ສຈ຺ຈປ຺ປຈ຺ຈຍາກາຣາທິວເສນ ວິກາວນໂຕ ນິປຸຕາ. ໂລເກ ອຄ຺ຄປຕ຺ທິເຕນ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ເຊນ ເວທິຍນ຺ຕີຕິ ປກາສີຍນ຺ຕີຕິ ປຕ຺ທິຕເວທນິຍາ. ອນາວຣຕຍາຕປຜິລາກໂຕ ຫິ ກຄວາ ‘‘ສພ຺ພວິທູ ຫໍ ອສ຺ມິ,
(ຊ. ປ. ໓໕໓; ມທາວ. ໑໑; ກຖາ. ໔໐໕) ທສພລສມນ຺ນາຄໂຕ ກິກ຺ຂເວ ຕຖາຄໂຕ’’ຕິອາທີນາ (ສໍ. ນິ. ໔໗໑) ອຕ຺ຕໂນ ສພ຺ພຍ຺ຍຸຕາທິຄຸເຕ ປກາເສຕິ. ເຕເນວາຫ ‘‘ສຍໍ ອກິຍ຺ຍາ ສຈ຺ຊິກຕ຺ວາ ປເວເທຕີ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ກິຍ຺ຈາປິ ສພ຺ພຍ຺ຍຸຕຍ຺ຍາຕໍ ຜລນິພ຺ພານານິ ວິຍ ສຈ຺ຊິກາຕພ຺ພສກາວໍ ນ ໂຫຕິ, ອາສວກ຺ຂຍຍາເຕ ປນ ອຊິຄເຕ ອຊິຄຕເມວ ໂຫຕີຕິ ຕສ຺ສ ປຈ຺ຈກ຺ຂກຣຕໍ ສຈ຺ຊິກິຣິຍາຕິ ອາຫ ‘‘ອກິວິສິຍ຺ເຖນ ຍາເຕນ ປຈ຺ຈກ຺ຂໍ ກຕ຺ວາ’’ຕິ. ອກິວິສິຍ຺ເຖນ ຍາເຕນາຕິ ຈ ເຫຕຸອຕ຺ເຖ ກຣຕວຈນໍ, ອກິວິສິຍ຺ຖຍາຕາຊິຄມເຫຕູຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອກິວິສິຍ຺ຖຍາຕນ຺ຕິ ວາ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕຍາເຕ ອຊິປ຺ເປເຕ ກຣຕວຈນມ຺ປິ ຍຸຊ຺ຊຕິເຍວ. ປເວທນຍ຺ເຈຕ຺ຖ ອຍ຺ຍາວິສຍານໍ ສຈ຺ຈາທີນໍ ເທສນາກິຈ຺ຈສາຊນໂຕ, ‘‘ເອໂກມ຺ຫິ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຊ’’ຕິອາທີນາ (ມທາວ. ໑໑; ກຖາ. ໔໐໕) ປຜິຊານນໂຕ ຈ ເວທິຕພ຺ພໍ. ວທມານາຕິ ເອຕ຺ຖ ສຕ຺ຕິອຕ຺ໂຖ ມານ-ສທ຺ໂທ, ວຕ຺ຕຸໍ ອຸສ຺ສາຫໍ ກໂຣນ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເອວໍກູຕາ ຈ ວຕ຺ຕຸກາມາ ນາມ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອາຫ ‘‘ວຕ຺ຕໍ ວຕ຺ຕຸກາມາ’’ຕິ. ສາວເສສໍ ວທນ຺ໂຕປິ ວິປຣີຕໍ ວທນ຺ໂຕ ວິຍ ‘‘ສມ຺ມາ ວທຕີ’’ຕິ ນ ວຕ຺ຕພ຺ໂພຕິ ອາຫ ‘‘ອທາເປຕ຺ວາ’’ຕິ, ເຕນ ອນວເສສຕ຺ໂຖ ອິຊ ສມ຺ມາ-ສທ຺ໂທຕິ ທສ຺ເສຕິ. ‘‘ວຕ຺ຕຸໍ ສກ຺ກຸເຓຍ຺ຍຸ’’ນ຺ຕິ ອິມິນາ ‘‘ວເທຍ຺ຍຸ’’ນ຺ຕິ ສກຕ຺ຖທີປນກາວມາຫ. ເອຕ຺ຖ ຈ ກິຍ຺ຈາປິ ກຄວໂຕ ທສພລາທິຍາຕານິປິ ອນຍ຺ຍສາຊາຣຕານິ, ສປ຺ປເທສວິສຍຕ຺ຕາ ປນ ເຕສໍ ຍາຕານໍ ນ ເຕຫິ ພຸທ຺ຊຄຸຕາ ອທາເປຕ຺ວາ ຄຫິຕາ ນາມ ໂຫນ຺ຕິ, ນິປ຺ປເທສວິສຍຕ຺ຕາ ປນ ສພ຺ພຍ຺ຍຸຕຍ຺ຍາຕສ຺ສ ຕສ຺ມີ ຄຫິເຕ ສພ຺ເພປິ ພຸທ຺ຊຄຸຕາ ຄຫິຕາ ເອວ ນາມ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕິ ‘‘ເຍຫິ…ເປ… ວເທຍ຺ຍຸ’’ນ຺ຕິ. ປຸຖູນິ ອາຣມ຺ມຕານິ ເອຕສ຺ສາຕິ ປຸຖຸອາຣມ຺ມຕໍ, ສພ຺ພາຣມ຺ມຕຕ຺ຕາຕິ ອຊິປ຺ປາໂຍ. ອຖ ວາ ປຸຖຸອາຣມ຺ມຕາຣມ຺ມຕໂຕຕິ ເອຕສ຺ມີ ອຕ຺ເຖ ‘‘ປຸຖຸອາຣມ຺ມຕໂຕ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ເອກສ຺ສ ອາຣມ຺ມຕ-ສທ຺ທສ຺ສ ໂລໂປ ກຕ຺ວາ ‘‘ໂອຍ຺ຖມຸໂຂ ກາມາວຈຣ’’ນ຺ຕິ ອາທີສຸ ວິຍ, ເຕນສ຺ສ ປຸຖຸຍາຕກິຈ຺ຈສາຊກຕໍ ທສ຺ເສຕິ. ຕຖາ ເຫຕໍ ຕີສຸ ກາເລສຸ ອປ຺ປຜິຫຕຍາຕໍ, ຈຕຸໂຍນິປຣິຈ຺ເຊທກຍາຕໍ, ປຍ຺ຈຄຕິປຣິຈ຺ເຊທກຍາຕໍ, ຊສ຺ ອສາຊາຣຕຍາເຕສ຺ ເສສາສາຊາຣຕຍາຕານິ, ສຕ຺ຕອຣິຍປຸຄ຺ຄລວິກາວກຍາຕໍ, ອຍ຺ຖສຸປິ ປຣິສາສ຺ ອກມ຺ປນຍາຕໍ, ນວສຕ຺ຕາວາສປຣິຊານນຍາຕໍ, ທສພລຍາຕນ຺ຕິ ເອວມາທີນໍ ອເນກສຕສທສ຺ສເກທານໍ ຍາຕານໍ ຍຖາສມ຺ກວໍ ກິຈ຺ຈໍ ສາເຊຕີຕິ. ‘‘ປຸນປ຺ປຸນໍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິວເສນາ’’ຕິ ເອເຕນ ສພ຺ພຍ຺ຍຸຕຍ຺ຍາຕສ຺ສ ກມວຸຕ຺ຕິຕໍ ທສ຺ເສຕິ. ກເມນາປິ ຫິ ຕໍ ວິສເຍສ຺ ປວຕ຺ຕຕິ, ນ ສກິເຍວ ຍຖາ ພາທິຣກາ ວທນ຺ຕິ ‘‘ສກິເຍວ ສພ຺ພຍ຺ຍູ ສພ຺ພໍ ຊານາຕິ, ນ ກເມນາ’’ຕິ.

ຍທິ ເອວໍ ອຈິນ຺ເຕຍ຺ຍາປຣິເມຍ຺ຍເກທສ຺ສ ເຍ຺ຍຍສ຺ສ ປຣິຈ຺ເຊທວຕາ ເອເກນ ຍາເຕນ ນິຣວເສສໂຕ ກຖໍ ປຜິເວໂຊຕິ, ໂກ ວາ ເອວມາຫ ‘‘ປຣິຈ຺ເຊທວນ຺ຕໍ ພຸທ຺ຊຍາຕ’’ນ຺ຕິ. ອນນ຺ຕຍ຺ຫິ ຕໍ ຍາຕໍ ເຍ຺ຍຍໍ ວິຍ. ວຸຕ຺ຕຍ຺ເຫຕໍ ‘‘ຍາວຕກໍ ເຍ຺ຍຍໍ ຕາວຕກໍ ຍາຕໍ. ຍາວຕກໍ ຍາຕໍ, ຕາວຕກໍ ເຍ຺ຍຍ’’ນ຺ຕິ (ມທານິ. ໑໕໖; ຈູລ຺ອນິ. ໘໕; ປຜິ. ມ. ໓໗໕). ເອວມ຺ປິ ຊາຕິກູມິສກາວາທິວ

ເສນ ທີສາເທສກາລາທິວເສນ ຈ ອເນກາກາຫິນເນ ເລຍຸເຍ ກເມນ ຄຍຸຫມາເນ ອນວເສສປຜິເວໂສ ນ ສມຸກາວຕິ ເຍວາຕິ, ນຢິທເມວໍ? ກສຸມາ? ຍໍ ກິຍຸຈິ ກຄວຕາ ລາຕຸ ອິຈຸລິຕໍ ສກລໍ ເອກເທເສ ວາ? ຕຕຸຖ ອປຸປຜິຫຕຈາຣຕາຍ ປຈຸຈກຸຂໂຕ ລາຕໍ ປວຕຸຕຕິ, ວິກຸເຂປາກາວໂຕ ຈ ກຄວາ ສພຸພກາລໍ ສມາທິໂຕວ ລາຕຸ, ອິຈຸລິຕສຸສ ປຈຸຈກຸຂກາໂວ ນ ສກຸກາ ນິວາເຣຕຸ "ອາກຸງຂາປຜິພທຸສໍ ພຸທຸສສຸສ ກຄວໂຕ ລາຕ"ນຸຕິອາທິ (ມຫານິ? ໑໕໖; ຈູລອນິ? ໘໕; ປຜິ? ມ? ໓໗໕) ວຈນໂຕ, ນ ເຈຕຸຖ ທູຣໂຕ ຈິຕຸຕປຜໍ ປສຸສນຸຕານໍ ວິຍ, "ສພຸເພ ຂມຸມາ ອນຕຸຕາ"ຕິ ວິປສຸສນຸຕານໍ ວິຍ ຈ ອເນກຂມຸມາວໂພຂກາເລ ອນິຣູປິຕຣູເປນ ກຄວໂຕ ລາຕໍ ປວຕຸຕຕິຕິ ຄເທຕພຸພໍ ອຈິນຸເຕຍຸຍານຸກາວຕາຍ ພຸທຸຂລາຕາສຸສ? ເຕເນວາຫ "ພຸທຸຂວິສໂຍ ອຈິນຸເຕຍຸໂຍ"ຕິ (ອ? ນິ? ໔?ໆໆ)? ອິທໍ ປເນຕຸຖ ສນຸນິຍຸຖານໍສພຸພາກາເຣນ ສພຸພຂມຸມາວໂພຂນສມຕຸຖສຸສ ອາກຸງຂາປຜິພທຸຂວຸຕຸຕິໂນ ອນາວຣຕາລາຕສຸສ ປຜິລາເກນ ກຄວາ ສນຸຕາເນນ ສພຸພຂມຸມປຜິເວຂສມຕຸໂຖ ອໂຫສິ ສພຸພເນຍຸຍາວຣຕາສຸສ ປຫານໂຕ, ຕສຸມາ ສພຸພລຸລູ, ນ ສກີເຍວ ສພຸພຂມຸມາວໂພຂໂຕ , ຍຖາ ສນຸຕາເນນ ສພຸໂພນຸຂນສຸສ ທຫນສມຕຸຖຕາຍ ປາວໂກ "ສພຸພກູ"ຕິ ວຸຈຸຈຕີຕິ?

ວວຕຸຖາປນວຈນນຸຕິ ສນຸນິຍຸຖາປນວຈນໍ, ອວຂາຣຕາວຈນນຸຕິ ອຕຸໂຖ? ອລຸເລ ວາຕິ ເອຕຸຖ ອວຂາຣເຕນ ນິວຕຸຕິຕໍ ທສຸເສຕິ "ນ ປາຕາຕິປາຕາ ເວຣມຕີອາທໂຍ"ຕິ, ອຍລຸຈ ເອວ-ສທຸໂທ ອນິຍຕເທສຕາຍ ຈ-ສທຸໂທ ວິຍ ຍຕຸຖ ວຸຕຸໂຕ, ຕໂຕ ອລຸລຕຸຖາປີ ວຈນິຈຸຂາວເສນ ອຸປຕິຍຸຖຕີຕິ ອາຫ "ຄມຸກີຣາ ວາ"ຕິອາທີ? ສພຸພປເທຫີຕີ ຍາວ "ປຕຸທີຕເວທນີຍາ"ຕິ ອິທໍ ປທໍ, ຕາວ ສພຸພປເທຫີ? ສາວກປາຣມິລາຕນຸຕິ ສາວການໍ ທານາທິປາຣິປູຣິຍາ ນິປຸຜນຸນໍ ວິຊຊຕຸຕຍລ ລຸອກິລຸລາຈຕຸປຸປຜິສມຸກີທາທິເກທໍ ລາຕໍ? ຕໂຕຕິ ສາວກປາຣມິລາຕໂຕ? ຕຕຸຖາຕິ ສາວກປາຣມິລາເຕ? ຕໂຕປີຕິ ອນນຸຕຣນິທຸທີຍຸຖໂຕ ປຈຸເຈກພຸທຸຂລາຕໂຕປີ, ໂກ ປນ ວາໂທ ສາວກປາຣມິລາຕໂຕຕິ ອຂິປຸປາໂຍ? ເອຕຸຖາຍໍ ອຕຸຖໂຍຊນາ – ກິລຸຈາປີ ສາວກປາຣມິລາຕໍ ເຫຍຸຖິມເສກຸຂລາຕໍ ປຸຖຸຊຊນລາຕລຸຈ ອຸປາທາຍ ຄມຸກີຣໍ, ປຈຸເຈກພຸທຸຂລາຕໍ ອຸປາທາຍ ນ ຕຖາ ຄມຸກີຣນຸຕິ "ຄມຸກີຣເມວາ"ຕິ ນ ສກຸກາ ວຕຸຕຸ? ຕຖາ ປຈຸເຈກພຸທຸຂລາຕມຸປີ ສພຸພລຸລຸຕລຸລາຕໍ ອຸປາທາຍາຕິ ຕຕຸຖ ວວຕຸຖານໍ ນ ລພຸກຕິ, ສພຸພລຸລຸຕລຸລາຕຂມຸມາ ປນ ສາວກປາຣມິລາຕາທີນໍ ວິຍ ກິລຸຈິ ອຸປາທາຍ ອຄມຸກີຣກາວາກາວໂຕ ຄມຸກີຣາ ວາຕີ? ຍຖາ ເຈຕຸຖ ວວຕຸຖານໍ ທສຸສິຕໍ, ເອວໍ ສາວກປາຣມິລາຕໍ ທຸທຸທສໍ, ປຈຸເຈກພຸທຸຂລາຕໍ ປນ ຕໂຕ ທຸທຸທສຕຣນຸຕິ ຕຕຸຖ ວວຕຸຖານໍ ນຕຸຖີຕິອາທີນາ ວວຕຸຖານສພຸກາໂວ ເນຕພຸໂພ? ເຕເນວາຫ "ຕຖາ ທຸທຸທສາວ...ເປ... ເວທິຕພຸພ"ນຸຕິ?

ກສຸມາ ປເນຕໍ ເອວໍ ອາຣທຸຂນຸຕິ ເອຕຸຖາຍໍ ອຂິປຸປາໂຍ – ກວຕຸ ຕາວ ນິຣວເສສພຸທຸຂຄຸຕວິກາວນູປາຍກາວໂຕ ສພຸພລຸລຸຕລຸລາຕໍ ເອກມຸປີ ປຸຖຸນິສຸສຍາຣມຸມຕລາກິຈຸຈສິທຸຂິຍາ "ອຕຸຖິ ກິກຸຂເວ ອລຸເລວ ຂມຸມາ"ຕິອາທີນາ ພຫຸວຈເນນ ອຸທຸທິຍຸຖໍ, ຕສຸສ ປນ ວິສຸສຊຊນໍ ສຈຸຈປຈຸຈຍາກາຣາທິວິເສສວເສນ ອນລຸລສາຂາຣເຕນ ວິກຊນເຍນ ອນາຣກິຕຸວາ ສນິສຸສຍານໍ ທິຍຸຖີນໍ ວິກຊນວເສນ ກສຸມາ ອາຣທຸຂນຸຕີ? ຕຕຸຖ ຍຖາ ສຈຸຈປຈຸຈຍາກາຣາທີນໍ ວິກຊນໍ ອນລຸລສາຂາຣຕໍ, ສພຸພລຸລຸຕລຸລາຕສຸເສວ ວິສໂຍ, ເອວໍ ນິຣວເສເສນ ທິຍຸຖິຄຕວິກຊນມຸປີຕິ ທສຸເສຕຸ "ພຸທຸຂານລຸຫີ"ຕິອາທີ ອາຣທຸຂໍ? ຕຕຸຖ ຖານານີຕິ ກາຣຕານີ? ຄຊຊິຕໍ ມຫນຸຕໍ ໂຫຕີຕິ ເທເສຕພຸພສຸສ ອຕຸຖສຸສ ອເນກວິຂຕາຍ, ທຸວິລຸເລຍຸຍຕາຍ ຈ ນາ ນານເຍຫີ ປວຕຸຕມານໍ ເທສນາຄຊຊິຕໍ ມຫນຸຕໍ ວິປຸລໍ, ພຫຸເກທລຸຈ ໂຫຕີ? ລາຕໍ ອນຸປວິສຕີຕິ ຕໂຕ ເອວ ຈ ເທສນາລາຕໍ ເທເສຕພຸພຂມຸເມ ວິກາຄໂສ ກຸຣຸມານໍ ອນຸປວິສຕີ, ເຕ ອນຸປວິສຸສ ຖິຕໍ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ອຕຸໂຖ?

ພຸທຸຂລາຕສຸສ ມຫນຸຕກາໂວ ປລຸລາຍຕີຕິ ເອວໍວິຂສຸສ ນາມ ຂມຸມສຸສ ເທສກໍ ປຜິເວຂກລຸຈາຕິ ພຸທຸຂານໍ ເທສນາລາຕສຸສ ປຜິເວຂລາຕສຸສ ຈ ອຸລຸອາຣກາໂວ ປາກໂຜ ໂຫຕີ? ເອຕຸຖ ຈ ກິລຸຈາປີ "ສພຸພໍ ວຈີກມຸມໍ ພຸທຸຂສຸສ ກຄວໂຕ ລາຕປຸພຸພງຄມໍ ລາຕານຸປຣິວຕຸຕີ"ຕິ (ມຫານິ? ໖໙; ຈູລອນິ? ໘໕; ປຜິ? ມ? ໓໗໕; ເນຕຸຕິ? ໑໔) ວຈນໂຕ ສພຸພາປີ ກຄວໂຕ ເທສນາ ລາຕຣທິຕາ ນຕຸຖິ, ສີຫສມານວຸຕຸຕິຕາຍ ຈ ສພຸພຕຸຖ ສມານຸສຸສາຫປຸປວຕຸຕີ ເທເສຕພຸພຂມຸມວເສນ ປນ ເທສນາ ວິເສສໂຕ ລາເຕນ ອນຸປວິຍຸຖາ ຄມຸກີຣຕຣາ ຈ ໂຫຕີຕິ ທຍຸຖພຸພໍ? ກາທໍ ປນ ວິນຍປຕຸຕຕຸຕີ ປຕຸວາ ເທສນາ ຕິລກຸຂຕາຫຕາ ສຸລຸລ ຕາປຜິສໍຍຸຕຸຕາ ໂຫຕີຕິ? ຕຕຸຖາປີ ຈ ສນຸນິສິນຸນປຣິສາຍ ອຊຊາສຍານຸຣູປໍ ປວຕຸຕມານາ ເທສນາ ສງຂາຣານໍ ອນິຈຸຈຕາທິວິກາວນີ, ສພຸພຂມຸມານໍ ອຕຸຕຕຸຕນິຍຕາກາວປຸປກາສນີ ຈ ໂຫຕີ? ເຕເນວາຫ "ອເນກປຣິຍາເຍນ ຂມຸມີ ກາທໍ ກຕຸວາ"ຕິອາທີ?

ກູມນຸຕຣນຸຕິ ຂມຸມານໍ ອວຕຸຖາວິເສສລຸຈ ຖານວິເສສລຸຈ? ຕຕຸຖ ອວຕຸຖາວິເສໂສສຕິອາທີຂມຸມານໍ ສຕິປຍຸຖານິນຸທຣິຍພລ ໂພຊຊງຄມຄຸຄງຄາທິເກໂທ? ຖານວິເສໂສ ກາມາວຈຣາທິເກໂທ? ປຈຸຈຍາກາຣປທສຸສ ອຕຸໂຖ ເຫຍຸຖາ ວຸຕຸໂຕເຍວ?

ສມຍນ຺ຕຣນ຺ຕີ ທິຍ຺ຖິວິເສສາ, ນານາວິທິຕາ ທິຍ຺ຖິໂຍຕິ ອຕ຺ໂຖ, ອຄ຺ຄສມຍໍ ວາ។ ເອວໍ ໂອຕິຕ຺ເຕ ວຕ຺ຖຸສ຺ມິນ຺ຕິ ເອວໍ ລທ຺ທາຄ ຣຸການີເວເສນ ຕທນ຺ຣູເປ ໂອຕິຕ຺ເຕ ວຕ຺ຖຸສ຺ມິ ສີກ຺ຂາປທປ຺ຄຸລາປນໍ។

ຍທິປິ ກາຍານຸປ຺ສ຺ສນາທິວເສນ ສຕິປ຺ຜ຺ຖານາທໂຍ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕປີຜເກປີ (ທີ។ ນິ។ ໒។໓໗໔; ມ។ ນິ។ ໑។໑໐໗) ວິກຕ຺ຕາ, ສຸຕ຺ຕນ຺ຕການຸນິຍາທິວເສນ ປນ ອກິສມ຺ເມເຍວ ເຕ ສວິເສສໍ ວິກຕ຺ຕາຕິ ອາຫ "ອິເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສຕິປ຺ຜ຺ຖານາ…ເປ… ອກິສມ຺ມປີຜກໍ ວິກຊິຕ຺ວາ"ຕິ។ ຕຕ຺ຖ "ສຕ຺ຕ ຟສ຺ສາ"ຕິ ສຕ຺ຕວິຄ຺ຄາຕທາຕຸສມ຺ປໂຍຄວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຕຖາ "ສຕ຺ຕ ເວທ ນາ"ຕິອາທີສຸປິ។ ໂລກຸຕ຺ຕຣາ ຜສ຺ມາ ນາມາຕິ ເອຕ຺ຖ ອິຕິ-ສທ຺ໂທ ອາທິອຕ຺ໂຖ, ປກາຣຕ຺ໂຖ ວາ, ເຕນ ວຸຕ຺ຕາວເສສໍ ອກິສມ຺ ເມ ອາຄຕໍ ຜສ຺ມານໍ ວິກຊິຕພ຺ພາກາຣໍ ສງຄຕ຺ຫາຕິ។ ຈຕຸວີສຕິ ສມນ຺ຕປ຺ຜ຺ຖານານີ ເອຕ຺ຖາຕິ ຈຕຸວີສຕິສມນ຺ຕປ຺ຜ຺ຖານໍ, ອກິສມ຺ມປີຜກໍ។ ເອຕ຺ຖ ປຈ຺ຈຍນຍໍ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ຜສ຺ມວເສເນວ ສມນ຺ຕປ຺ຜ຺ຖານສ຺ສ ຈຕຸວີສຕິວິຜຕາ ວຸຕ຺ຕາ។ ຍຖາຫ –

"ຕິກຄ຺ຈ ປຜ຺ຖານວຣໍ ທຸກຸຕ຺ຕມໍ,

ທຸກຕິກຄ຺ເຈວ ຕິກທຸກຄ຺ຈ;

ຕິກຕິກຄ຺ເຈວ ທຸກທຸກຄ຺ຈ,

໖ ອນຸໂລມມ຺ຫິ ນຍາ ສຸຄມ຺ກີຣາ។ (ປຜ຺ຖາ។ ໑។ປຈ຺ຈຍນິທ຺ເທສ ໔໑, ໔໔, ໔໗, ໔໘);

ຕຖາ –

ຕິກຄ຺ຈ…ເປ… ໖ ປຈ຺ຈນິຍມ຺ຫິ ນຍາ ສຸຄມ຺ກີຣາ;

ຕິກຄ຺ຈ…ເປ… ໖ ອນຸໂລມປຈ຺ຈນິຍມ຺ຫິ ນຍາ ສຸຄມ຺ກີຣາ;

ຕິກຄ຺ຈ…ເປ… ປຈ຺ຈນີຍານຸໂລມມ຺ຫິ ນຍາ ສຸຄມ຺ກີຣາ"ຕິ។ (ປຜ຺ຖາ។ ໑។ປຈ຺ຈຍນິທ຺ເທສ ໔໔, ໔໘);

ເອວໍ ຜສ຺ມວເສນ ຈຕຸວີສຕິເກເທສຸ ຕິກປ຺ຜ຺ຖານາທີສຸ ເອເກກໍ ປຈ຺ຈຍນເຍນ ອນຸໂລມາທິວເສນ ຈຕຸພ຺ພິຜໍ ໂຫຕີຕິ ຜນ຺ນວຸຕິ ສມນ຺ຕປ຺ຜ຺ຖານານີ។ ຕຕ຺ຖ ປນ ຜສ຺ມານຸໂລເມ ຕິກປ຺ຜ຺ຖາເນ ກຸສລຕ຺ຕິເກ ປຜິຈ຺ຈວາເຣ ປຈ຺ຈຍານຸໂລເມ ເຫຕຸມູລເກ ເຫຕຸປຈ຺ຈຍວເສນ ເອກູນປຄ຺ຄາສ ປຸຈ຺ຉານຍາ ສຕ຺ຕ ວິສ຺ສຊ຺ຊນນຍາຕິ ອາທິນາ ທສ຺ສິຍມານາ ອນນ຺ຕເກທາ ນຍາຕິ ອາຫ "ອນນ຺ຕນຍ"ນ຺ຕິ។ ໂຫຕິ ເຈຕ຺ຖ –

"ປຜ຺ຖານໍ ນາມ ປຈ຺ເຈກໍ ຜສ຺ມານໍ ອນຸໂລມາທິມ຺ຫິ ຕິກທຸກາທີສຸ ຍາ ປຈ຺ຈຍມູລວິສິຜ຺ຖາ ຈຕຸນຍໂຕ ສຕ຺ຕສາ ຄຕີ"ຕິ។

ນວຫາກາເຣຫີຕິ ອຸປ຺ປາທາທີຫີ ນວຫິ ປຈ຺ຈຍາກາເຣຫິ។ ຕຕ຺ຖ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ເອຕສ຺ມາ ຜລນ຺ຕິ ອຸປ຺ປາໂທ, ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ກາຣຕກາໂວ។ ສຕິ ຈ ອວິຊ຺ຊາຍ ສງຂາຣາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ນ ອສຕິ, ຕສ຺ມາ ອວິຊ຺ຊາ ສງຂາຣານໍ ອຸປ຺ປາໂທ ຫຸຕ຺ວາ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິ។ ຕຖາ ອວິຊ຺ຊາຍ ສຕິ ສງຂາຣາ ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ ຜຣນ຺ຕິ, ນິວິສນ຺ຕິ ຈ, ເຕ ອວິຊ຺ຊາຍ ສຕິ ຟລໍ ກວາທີສຸ ຂິປນ຺ຕິ, ອາຍູຫນ຺ ຕິ ຟລຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຆຜນ຺ຕິ, ສໍຍຸຊ຺ຊນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຟເລນ, ຍສ຺ມີ ສນ຺ຕາເນ ສຍຄ຺ຈ ອຸປ຺ປນ຺ນາ, ຕໍ ປລິພຸນ຺ຜນ຺ຕິ, ປຈ຺ຈຍນ຺ຕຣສມວາເຍ ອຸທຍນ຺ຕິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ຫີໂນຕິ ຈ ສງຂາຣານໍ ກາຣຕກາວໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ປຜິຈ຺ຈ ອວິຊ຺ຊໍ ສງຂາຣາ ອຍນ຺ຕິ ປວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ເອວໍ ອວິຊ຺ຊາຍ ສງຂາຣານໍ ກາຣຕກາວູປຄມນວິເສສາ ອຸປ຺ປາທາທໂຍ ເວທິຕພ຺ພາ។ ຕຖາ ສງຂາຣາທີນໍ ວິຄ຺ຄາຕາທີສຸ។

ອຸປ຺ປາທຜ຺ຖິຕິຕິອາທີສຸ ຈ ຕິຜ຺ຖຕິ ເອເຕນາຕິ ຖິຕິ, ກາຣຕໍ។ ອຸປ຺ປາໂທ ເອວ ຖິຕິ ອຸປ຺ປາທຜ຺ຖິຕິ។ ເອສ ນໂຍ ເສເສສຸປິ។ ຍສ຺ມາ ອໂຍນິໂສມນສິກາໂຣ, "ອາສວສມຸທຍາ ອວິຊ຺ຊາສມຸທໂຍ"ຕິ (ມ។ ນິ។ ໑។໑໐໓) ວຈນໂຕ ອາສວາ ຈ ອວິຊ຺ຊາຍ ປຈ຺ຈໂຍ,

ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ອຸໂກເປເຕ ຉມ຺ມາ ປ຀຺຀ຍສມຸປ຺ປ຿຺ນາ’’ຕິ໚ ປ຀຺຀ຍປ຀ິຄ຺ຄເຫ ປ຃຺ຏາຕິ ສ຺ງຂາຣານໍ ອວິຊ຺ຊາຍ ຀ ອຸປ຺ປາທາທີເກ ປ຀຺຀ຍາກາເຣ ປ຀ິ຀຺ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ຄຫຓວເສນ ປວຕ຺ຕາ ປ຃຺ຏາ໚ ຉມ຺ມຏ຺ຊິຕິຏາຓນ຺ຕິ ຉມ຺ມານໍ ປ຀຺຀ຍຸປ຺ປ຿຺ນານໍ ປ຀຺຀ຍກາວໂຕ ຉມ຺ມຏ຺ຊິຕິສ຺ງຂາເຕ ປຏິ຀຺຀ສມຸປ຺ປາເທ ຏາຓໍ໚ ປ຀຺຀ຍຉມ຺ມາ ຫິ ປຏິ຀຺຀ສມຸປ຺ປາເທ ‘‘ທ຺ວາທສ ປຏິ຀຺຀ສມຸປ຺ປາທາ’’ຕິ ວ຀ນໂຕ ທ຺ວາທສ ປ຀຺຀ຍາ໚ ອຍຏ຺຀ ນໂຍ ນ ປ຀຺຀ຸປ຺ປ຿຺ເນ ເອວ, ອຖ ໂຂ ອຕີຕານາຄຕກາເລປິ, ນ ຀ ອວິຊ຺ຊາຍ ເອວ ສ຺ງຂາເຣສຸ, ອຖ ໂຂ ສ຺ງຂາຣາທີນມ຺ປິ ວິ຃຺ຏາຓາທີສຸ ລພ຺ພຕີຕິ ປ຀ິປຸຓ຺ຓໍ ກຕ຺ວາ ປ຀຺຀ຍາກາຣສ຺ສ ວິກຕ຺ຕກາວໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ອຕີຕມ຺ປິ ອທ຺ຉານ’’ນ຺ຕິອາທີ ປາລຸອື ອາຣພິ໚ ປຏ຺ຘາເນ (ປຏ຺ຘາ໚ ໑໚ປ຀຺຀ຍນິທ຺ເທສ ໑) ທສ຺ສິຕາ ເຫຕາທີປ຀຺຀ຍາ ເອເວຕ຺ຖ ອຸປ຺ປາທາທີປ຀຺຀ຍາກາເຣຫິ ຄຫິຕາຕິ ເຕ ຍຖາສມ຺ກວໍ ນິທຣິຕ຺ວາ ໂຍເຊຕພ຺ພາ, ອຕິວິຕ຺ຖາຣກເຍນ ປນ ນ ໂຍຊຍິມ຺ຫາ໚

ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ຉມ຺ມສ຺ສາຕິ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ສ຺ງຂາຣາທິປ຀຺຀ຍຸປ຺ປ຿຺ນຉມ຺ມສ຺ສ໚ ຕຖາ ຕຖາ ປ຀຺຀ຍກາເວນາຕິ ອຸປ຺ປາທາທີເຫຕາທີປ຀຺຀ຍກາເວນ໚ ອຕີຕປ຀຺຀ຸປ຺ປ຿຺ນານາຄຕວເສນ ຕໂຍ ອທ຺ຉາ ກາລາ ເອຕສ຺ສາຕິ ຕິຍທ຺ຉໍ໚
ເຫຕຸຜລຜລເຫຕຸເຫຕຸຜລວເສນ ຕໂຍ ສນ຺ຉີ ເອຕສ຺ສາຕິ ຕິສນ຺ຉີ໚ ສ຺ງຂິປ຺ປ຿຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ອວິຊ຺ຊາທໂຍ ວິ຃຺ຏາຓາທໂຍ ຀າຕິສ຺ງເຂໂປ, ກມ຺ມໍ ວິປາໂກ ຀໚ ສ຺ງຂິປ຺ປ຿຺ຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ວາ ສ຺ງເຂໂປ, ອວິຊ຺ຊາທໂຍ ວິ຃຺ຏາຓາທໂຍ ຀໚ ໂກຏ຺ຘາສປ຀ິຍາໂຍ ວາ ສ຺ງເຂປ-ສທ຺ໂທ໚ ອຕີເຕ ກມ຺ມສ຺ງເຂປາທີວເສນ ຀ຕ຺ຕາໂຣ ສ຺ງເຂປາ ເອຕສ຺ສາຕິ ຀ຕຸສ຺ງເຂປໍ໚ ສຣູປໂຕ ອວຸຕ຺ຕາປິ ຕສ຺ມີ ຕສ຺ມີ ສ຺ງເຂເປ ອາກິຣີຍນ຺ຕີ ອວິຊ຺ຊາສ຺ງຂາຣາທີຄ຺ຄຫເຓຫິ ປກາສີຍນ຺ຕີຕິ ອາກາຣາ, ອຕີເຕ ເຫຕຸອາທີນໍ ວາ ປກາຣາ ອາກາຣາ, ເຕ ສ຺ງເຂເປ ປ຃຺຀ ປ຃຺຀ ກຕ຺ວາ ວີສຕິອາກາຣາ ເອຕສ຺ສາຕິ ວີສຕາກາຣໍ໚

ຂຕ຺ຕິຍາທີເກເທນ ອເນກເກທກິນ຺ນາປິ ສສ຺ສຕວາທີໂນ ຊາຕິສຕສຫສ຺ສານຸສ຺ສຣຓາທີໂນ ອກິນິເວສເຫຕຸໂນ ວເສນ ຀ຕ຺ຕາໂຣວ ໂຫນ຺ຕີ , ນ ຕໂຕ ອຸທ຺ຉໍ ອໂຉຕິ ສສ຺ສຕວາທາທີນໍ ປ຀ິມາຓປ຀ິ຀຺ເຉທສ຺ສ ອນ຃຺຃ວິສຍຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘຀ຕ຺ຕາໂຣ ຊນາ’’ຕິອາທິມາຫ໚ ຕຕ຺ຖ ຀ຕ຺ຕາໂຣ ຊນາຕິ ຀ຕ຺ຕາໂຣ ຊນສມູຫາ໚ ອິທໍ ນິສ຺ສາຍາຕິ ອິທໍ ອິທປ຺ປ຀຺຀ຍຕາຍ ສມ຺ມາ ອຄ຺ຄຫຓໍ, ຕຕ຺ຖາປິ ຀ ເຫຕຸຜລກາເວນ ສມ຺ພນ຺ຉານໍ ສນ຺ຕຕິພນສ຺ສ ອເກທີຕຕ຺ຕາ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ວິຊ຺ຊມານມ຺ປິ ເກທນິພນ຺ຉນໍ ນານຕ຺ຕນຍໍ ອນຸປຉາເຣຕ຺ວາ ຄຫິຕໍ ເອກຕ຺ຕຄ຺ຄຫຓໍ ນິສ຺ສາຍ໚ ອິທໍ ຄຕ຺ຫນ຺ຕີຕິ ອິທໍ ສສ຺ສຕຄ຺ຄຫຓໍ ອກິນິວິສ຺ສ ໂວຫຣນ຺ຕີ, ອິມິນາ ນເຍນ ເອກ຀຺຀ສສ຺ສຕວາທາທໂຍເປຕ຺ຖ ຍຖາສມ຺ກວໍ ໂຍເຊຕ຺ວາ ວຕ຺ຕພ຺ພາ໚ ກິນ຺ທິຕ຺ວາຕິ ‘‘ອາຕປ຺ປມນ຺ວາຍາ’’ຕິອາທີນາ ວິກຊິຕ຺ວາ ‘‘ຕຍິທໍ ກິກ຺ຂເວ ຕຖາຄໂຕ ປຊານາຕີ’’ຕິອາທີນາ ວິມທ຺ທິຕ຺ວາ ນິຊ຺ຊຕໍ ນິຄຸມ຺ພໍ ກຕ຺ວາ ທິຏ຺ຊິຊຏາວິຊຏເນນ ທິຏ຺ຊິຄຸມ຺ພວິວຣເຓນ ຀໚

‘‘ຕສ຺ມາ’’ຕິອາທີນາ ພຸທ຺ຉຄຸເຓ ອາຣພ຺ກ ເທສນາຍ ສມຸຏ຺ຊິຕຕ຺ຕາ ສພ຺ພ຃຺຃ຸຕ຃຺຃າຓໍ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາ ເທສນາກຸສໂລ ກຄວາ ສມຍນ຺ຕຣວິຄ຺ຄາຫຓວເສນ ສພ຺ພ຃຺຃ຸຕ຃຺຃າຓເມວ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕີຕິ ທສ຺ເສຕິ໚ ‘‘ສນ຺ຕິ’’ຕິ ອິມິນາ ເຕສໍ ທິຏ຺ຊິຄຕິການໍ ວິຊ຺ຊມານຕາຍ ອວິ຀຺ຉິນ຺ນຕໍ, ຕໂຕ ຀ ເນສໍ ມິ຀຺ຉາຄາຫໂຕ ສິຖິລກຣຓວິເວ຀ເນຫິ ອຕ຺ຕໂນ ເທສນາຍ ກິ຀຺຀ກາຣິຕໍ, ອວິຕຖຕ຃຺຀ ທີເປຕິ ຉມ຺ມຣາຊາ໚

໘໐໚ອຕ຺ຖີຕິ ‘‘ສໍວິຊ຺ຊນ຺ຕິ’’ຕິ ອິມິນາ ສມານຕ຺ໂຖ ປຸຖຸວ຀ນວິສໂຍ ເອໂກ ນິປາໂຕ ‘‘ອຕ຺ຖິ ອິມສ຺ມີ ກາເຍ ເກສາ’’ຕິອາທີສຸ (ທີ໚ ນິ໚ ໒໚໓໗໗; ມ໚ ນິ໚ ໑໚໑໑໐; ມ໚ ນິ໚ ໓໚໑໕໔; ສໍ໚ ນິ໚ ໔໚໑໒໗; ຂຸ໚ ປາ໚ ໓໚໑) ວິຍ໚ ສສ຺ສຕາທີວເສນ ປຸພ຺ພນ຺ຕໍ ກປ຺ເປນ຺ຕີຕິ ປຸພ຺ພນ຺ຕກປ຺ປິກາ໚ ຍສ຺ມາ ປນ ເຕ ຕໍ ປຸພ຺ພນ຺ຕໍ ປຸຣິມສິທ຺ເຉຫິ ຕຓ຺ຫາທິຏ຺ຊິກປ຺ເປຫິ ກປ຺ເປຕ຺ວາ, ອາເສວນພລວຕາຍ ວິ຀ິຕ຺ຕວຸຕ຺ຕິຕາຍ ຀ ວິກປ຺ເປຕ຺ວາ ອປຣກາຄສິທ຺ເຉຫິ ອກິນິເວສກູເຕຫິ ຕຓ຺ຫາທິຏ຺ຊິຄ຺ຄາເຫຫິ ຄຓ຺ຫນ຺ຕິ ອກິນິວິສນ຺ຕິ ປຣາມສນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ປຸພ຺ພນ຺ຕໍກປ຺ເປຕ຺ວາ ວິກປ຺ເປຕ຺ວາ ຄຓ຺ຫນ຺ຕິ’’ຕິ໚ ຕຓ຺ຫຸປາທານວເສນ ວາ ກປ຺ປນຄ຺ຄຫຓານິ ເວທິຕພ຺ພານີ໚ ຕຓ຺ຫາປ຀຺຀ຍາ ຫິ ອຸປາທານໍ໚ ໂກຏ຺ຘາເສສູຕິ ເອຕ຺ຖ ໂກຏ຺ຘາສາທີສູຕິ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ໚ ປທປູຣຓສມີເປາມ຺ມຄ຺ຄາທີສຸປິ ຫິ ອນ຺ຕ-ສທ຺ໂທ ທິສ຺ສຕິ໚ ຕຖາ ຫິ ‘‘ອິງຆ ຕ຺ວໍ ສຸຕ຺ຕນ຺ເຕ ວາ ຄາຖາໂຍ ວາ ອກິຉມ຺ມໍ ວາ ປ຀ິຍາປຸຓສ຺ສຸ (ປາ຀ິ໚ ໔໔໒), ສຸຕ຺ຕນ຺ເຕ ໂອກາສໍ ກາຣາເປຕ຺ວາ’’ຕິ (ປາ຀ິ໚ ໑໔໔໑) ຀ ອາທີສຸ ປທປູຣເຓ ອນ຺ຕ-ສທ຺ໂທ ວຕ຺ຕຕິ, ຄາມນ຺ຕໍ ໂອສເຣຍ຺ຍ, (ປາຣາ໚ ໔໐໙; ຀ູລວ໚ ໓໔໓) ຄາມນ຺ຕເສນາສນ’’ນ຺ຕິອາທີສຸ ສມີເປ , ‘‘ກາມສຸຂລ຺ລິການຸໂຍໂຄ ເອໂກ ອນ຺ໂຕ, ອຕ຺ຖີຕິ ໂຂ ກ຀຺຀ານ ອຍເມໂກ ອນ຺ໂຕ’’ຕິອາທີສຸ (ສໍ໚ ນິ໚ ໒໚໑໕; ໓໚໙໐) ອຸມ຺ມຄ຺ເຄຕິ໚

ກປ຺ປ-ສທ຺ໂທ ມຫາກປ຺ປສມນ຺ຕກາວກິເລສກາມວິຕກ຺ກກາລປ຃຺຃ຕ຺ຕິສທິສກາວາທີສຸ ວຕ຺ຕຕີຕິ ອາຫ ‘‘ສມ຺ພຫຸເລສຸ ອຕ຺ເຖສຸ

ວຕ຺ຕຕີ’’ຕິ។ ຕຖາ ເຫສ ‘‘ຈຕ຺ຕາຣິມານິ ກິກ຺ຂເວ ກປ຺ປ຺ສ຺ສ ອສງ຺ຂ຺ເຍຍ຺ຍານີ’’ຕິອາທີສຸ (ອ។ ນິ។ ໔។໑໕໖) ມຫາກປ຺ເປ ວຕ຺ຕຕີ, ‘‘ເກວລກປ຺ປໍ ເວລຸວົນໍ ໂອກາເສຕ຺ວາ’’ຕິອາທີສຸ (ສໍ។ ນິ។ ໑។໗໔) ສມນ຺ຕກາເວ, ‘‘ສງ຺ກປ຺ໂປ ກາໂມ, ຣາໂຄ ກາໂມ, ສງ຺ກປ຺ປຣາໂຄ ກາໂມ’’ຕິອາທີສຸ (ມຫານິ។ ໑; ຈູລ຺ອນິ។ ໓) ກິເລສກາເມ, ‘‘ຕກ຺ໂກ ວິຕກ຺ໂກ ສງ຺ກປ຺ໂປ’’ຕິອາທີສຸ (ຘ។ ສ។ ໗) ວິຕກ຺ເກ, ‘‘ເຍນ ສຸທໍ ນິຈ຺ຈກປ຺ປໍ ວິຫຣາມີ’’ຕິອາທີສຸ (ມ។ ນິ។ ໑។໓໘໗) ກາເລ, ‘‘ອິຈ຺ຈາຍສ຺ມາ ກປ຺ໂປ’’ຕິອາທີສຸ (ສຸ។ ນິ។ ໑໐໙໐; ຈູລ຺ອນິ។ ໑໑໓) ປຍ຺ຍຕ຺ຕິຍໍ, ‘‘ສຕ຺ຖຸກປ຺ເປນ ວຕ ກິຣ ໂກ ສາວເກນ ສທ຺ທິ ມນ຺ຕຍມານາ ນ ຊານິມ຺ຫາ’’ຕິອາທີສຸ (ມ។ ນິ។ ໑។໒໖໐) ສທິສກາເວ ວຕ຺ຕຕີຕິ។ ວຸຕ຺ຕມ຺ປິ ເຈຕນ຺ຕິ ມຫານິທ຺ເທສໍ (ມຫານິ។ ໔໓) ສນ຺ຘາຍາຫ។ ຕຕ຺ຫາທິຍ຺ຖິວ ເສນາຕິ ທິຍ຺ຖິຍາ ອຸປ຺ນິສ຺ສຍກູຕາຍ ສຫຊາຕາຍ ອກິນນ຺ທນກູຕາຍ ຈ ຕຕ຺ຫາຍ, ສສ຺ສຕາທິອາກາເຣນ ອກິນິວິສນ຺ຕສ຺ສ ມິຈ຺ຉາຄາຫສ຺ສ ຈ ວເສນ។ ປຸພ຺ເພນິວຸຕ຺ຖຘມ຺ມວິສຍາຍ ກປ຺ປນາຍ ອຘິປ຺ເປຕ຺ຕຕາ ອຕີຕກາລວາຈໂກ ອິຘ ປຸພ຺ພ-ສທ຺ໂທ, ຣູປາ ທິຂນ຺ຘວິນິມຸຕ຺ຕສ຺ສ ກປ຺ປນາວຕ຺ຖຸໂນ ອກາວາ ອນ຺ຕ-ສທ຺ໂທ ຈ ກາຄວາຈໂກຕິ ອາຫ ‘‘ອຕີຕໍ ຂນ຺ຘໂກຍ຺ຖາສ’’ນ຺ຕິ។ ‘‘ກປ຺ເປຕ຺ວາ’’ຕິ ຈ ຕສ຺ມິ ປຸພ຺ພນ຺ເຕ ຕຕ຺ຫາຍນາກິນິເວສານໍ ສມຕ຺ຖນໍ ປຣິນິຍ຺ຖາປນມາຫ។ ຖິຕາຕິ ຕສ຺ສາ ລທ຺ຘິຍາ ອວິຊຫນໍ។ ອາຣພ຺ກາຕິ ອາລມ຺ພິຕ຺ວາ។ ວິສໂຍ ຫິ ຕສ຺ສາ ທິຍ຺ຖິຍາ ປຸພ຺ພນ຺ໂຕ។ ວິສຍກາວໂຕ ເອວ ຫິ ໂສ ຕສ຺ສາ ອາຄມນຍ຺ຖານໍ, ອາຣມ຺ມຕປ຺ຈ຺ຈໂຍ ຈາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ອາຄມ຺ມ ປຏິຈ຺ຈາ’’ຕິ។

ອຘິວຈນປທານີຕິ ປຍ຺ຍຕ຺ຕິປທານິ។ ທາສາທີສຸ ສິຣິວຑ຺ຒກາທິ-ສທ຺ທາ ວິຍ ວຈນມຕ຺ຕເມວ ອຘິກາຣໍ ກຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕິຍາ ອຘິວຈນໍ ປຍ຺ຍຕ຺ຕິ។ ອຖ ວາ ອຘິ-ສທ຺ໂທ ອຸປຣີກາເວ, ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ວຈນໍ, ອຸປຣິ ວຈນໍ ອຘິວຈນໍ, ອຸປາທາກູຕຣູປາທີນໍ ອຸປຣິ ປຍ຺ຍາປິຍມານາ ອຸປາທາປຍ຺ຍຕ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ , ຕສ຺ມາ ປຍ຺ຍຕ຺ຕິທີປກປທານີຕິ ອຕ຺ໂຖ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ។ ປຍ຺ຍຕ຺ຕິມຕ຺ຕຍ຺ເຫຕໍ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຍທິທໍ ‘‘ອຕ຺ຕາ, ໂລໂກ’’ຕິ ຈ, ນ ຣູປເວທນາທໂຍ ວິຍ ປຣມຕ຺ໂຖ។ ອຘິກວຸຕ຺ຕິຕາຍ ວາ ອຘິວຸຕ຺ຕິໂຍຕິ ທິຍ຺ຖິໂຍ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ។ ອຘິກຍ຺ຫິ ສກາວຘມ຺ເມສຸ ສສ຺ສຕາທີ ປກຕິອາທິທພ຺ພາທີ ຊີວາທີ ກາຍາທີຍ຺ຈ ອກູຕມຕ຺ຖໍ ອຊ຺ຊາໂຣເປຕ຺ວາ ທິຍ຺ຖິໂຍ ປວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ។

໖໐។ອກິວທນ຺ຕີຕິ ‘‘ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ, ໂມຆມຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິ (ມ។ ນິ។ ໒។໑໘໗, ໒໐໓, ໒໒໗; ມ។ ນິ។ ໓។໒໗, ໒໙) ອກິນິວິສິຕ຺ວາ ວທນ຺ຕິ ‘‘ອຍໍ ຘມ຺ໂມ, ນາຍໍ ຘມ຺ໂມ’’ຕິອາທີນາ ວິວທນ຺ຕີ។ ອກິວທນກິຣິຍາຍ ອຊ຺ຊາປິ ອວິຈ຺ເຉທກາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ວຕ຺ຕມານ ກາລວຈນໍ។ ທິຍ຺ຖິ ເອວ ທິຍ຺ຖິຄຕໍ ‘‘ມຸຕ຺ຕຄຕໍ, (ມ។ ນິ។ ໒។໑໑໙; ອ។ ນິ។ ໙។໑໑) ສງ຺ຂາຣຄຕ’’ນ຺ຕິອາທີສຸ (ມຫານິ។ ໒໑) ວິຍ។ ຄນ຺ຕພ຺ພາກາວໂຕ ວາ ທິຍ຺ຖິຍາ ຄຕມຕ຺ຕໍ, ທິຍ຺ຖິຍາ ຄຫຕມຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ທິຍ຺ຖິປ຺ປກາໂຣ ວາ ທິຍ຺ຖິຄຕໍ។ ໂລກິຍາ ຫິ ວິຘຍຸຕ຺ຕຄຕປກາຣ-ສທ຺ເທ ສມານຕ຺ເຖ ອິຈ຺ຉນ຺ຕີ។ ເອເກກສ຺ມິຍ຺ຈ ‘‘ອຕ຺ຕາ’’ຕິ, ‘‘ໂລໂກ’’ຕິ ຈ ຄຫຕວິເສສໍ ອຸປາທາຍ ປຍ຺ຍາປນໍ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ຣູປາທີສຸ ອຍ຺ຍຕຣໍ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈາຕິ ຄເຫຕ຺ວາ’’ຕິ។ ອມຣໍ ນິຈ຺ຈໍ ຘຸວນ຺ຕິ ສສ຺ສຕເວວຈນານີ។ ມຣຕາກາເວນ ວາ ອມຣໍ, ອຸປ຺ປາທາກາເວນ ສພ຺ພທາປິ ອຕ຺ຖິຕາຍ ນິຈ຺ຈໍ, ຖິຣຍ຺ເຖນ ວິກາຣາກາເວນ ຘຸວໍ។ ‘‘ຍຖາຫາ’’ຕິອາທີນາ ຍຖາວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ນິທ຺ເທສປຏິສມ຺ກິທາປາລຸອິຫິ ວິກາເວຕິ។ ອຍຍ຺ຈ ອຕ຺ໂຖ ‘‘ຣູປໍ ອຕ຺ຕໂຕ ສມນຸປສ຺ສຕິ, ເວທນໍ, ສຍ຺ຍໍ, ສງ຺ຂາເຣ, ວິຍ຺ຍາຕໍ ອຕ຺ຕໂຕ ສມນຸປສ຺ສຕີ’’ຕິ ອິມິສ຺ສາ ປຍ຺ຈວິຘາຍ ສກ຺ກາຍທິຍ຺ຖິຍາ ວເສນ ວຸຕ຺ໂຕ។ ‘‘ຣູປວນ຺ຕໍ ອຕ຺ຕານ’’ນ຺ຕິອາທິກາຍ ປນ ປຍ຺ຈທສວິຘາຍ ສກ຺ກາຍທິຍ຺ຖິຍາ ວເສນ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຂນ຺ເຘ ‘‘ອຕ຺ຕາ’’ຕິ ຄເຫຕ຺ວາ ຕທຍ຺ຍໍ ‘‘ໂລໂກ’’ຕິ ປຍ຺ຍເປນ຺ຕີຕິ ອຍມ຺ປິ ອຕ຺ໂຖ ລພ຺ກຕິ។ ຕຖາ ເອກໍ ຂນ຺ຘໍ ’’ອຕ຺ຕາ’’ຕິ ຄເຫຕ຺ວາ ຕທຍ຺ເຍ ອຕ຺ຕໂນ ອຸປໂກຄກູໂຕ ໂລໂກຕິ, ສສນ຺ຕຕິປຕິເຕ ວາ ຂນ຺ເຘ ‘‘ອຕ຺ຕາ’’ຕິ ຄເຫຕ຺ວາ ຕທຍ຺ເຍ ‘‘ໂລໂກ’’ຕິ ປຍ຺ຍເປນ຺ຕີຕິ ເອວມ຺ເປຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ។ ເອຕ຺ຖາຫ – ສສ຺ສໂຕ ວາໂທ ເອເຕສນ຺ຕິ ກສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ, ນນຸ ເຕສໍ ອຕ຺ຕາ ໂລໂກ ຈ ສສ຺ສໂຕຕິ ອຘິປ຺ເປໂຕ, ນ ວາໂທ ຕິ? ສຈ຺ຈເມຕໍ, ສສ຺ສຕສຫຈຣິຕຕາຍ ປນ ‘‘ວາໂທ ສສ຺ສໂຕ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ຍຖາ ‘‘ກຸນ຺ຕາ ປຈຣນ຺ຕີ’’ຕິ។ ສສ຺ສໂຕ ອິຕິ ວາໂທ ເອເຕສນ຺ຕິ ວາ ອິຕິ-ສທ຺ທໂລໂປ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ។ ອຖ ວາ ສສ຺ສຕໍ ວທນ຺ຕິ ‘‘ອິທເມວ ສຈ຺ຈ’’ນ຺ຕິ ອກິນິວິສ຺ສ ໂວຫຣນ຺ຕີຕິ ສສ຺ສຕວາທາ, ສສ຺ສຕທິຍ຺ຖິໂນຕິ ເອວມ຺ເປຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ។

໖໑។ອາຕາປນໍ ກິເລສານໍ ວິພາຘນໍ ປຫານໍ។ ປທຫນໍ ໂກສຊ຺ຊປກ຺ເຂ ປຕິຕຸໍ ອທຕ຺ວາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸສ຺ສຫນໍ។ ອນຸໂຍໂຄ ຍຖາ ສມາຘິ ວິເສສກາຄິຍຕໍ ປາປຸຕາຕິ, ເອວໍ ວິຣິຍສ຺ສ ພຫຸລີກຣຕໍ។ ອິຘ ອຸປຈາຣປ຺ປນາຈິຕ຺ຕປຣິທມນວິຣິຍານໍ ອຘິປ຺ເປຕ຺ຕຕາ ອາຫ ‘‘ຕິປ຺ປເກທໍ ວິຣິຍ’’ນ຺ຕິ ។ ນປ຺ປມຊ຺ຊຕິ ເອເຕນາຕິ ອປ຺ປມາໂທ, ອສມ຺ໂມໂສ។ ສມ຺ມາ ອຸປາເຍນ ມນສີ ກໂຣຕິ ກມ຺ມຍ຺ຖານໍ ເອເຕນາຕິ ສມ຺ມາມນສິກາໂຣ ຍາຕນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ວິຣິຍຍ຺ຈ ສຕິຍ຺ຈ ຍາຕຍ຺ຈາ’’ຕິ។ ເອຕ຺ຖາຕິ ‘‘ອາຕປ຺ປ…ເປ… ມນສິກາຣໍ ອນ຺ວາຍາ’’ຕິ ອິມສ຺ມິ ປາເຖ។ ສີລວິສຸທ຺ຘິຍາ ສທ຺ທິ ຈຕຸນ຺ນໍ ຣູປາວຈຣຊ຺ຊານານໍ ອຘິຄມນປຏິປທາ ວຕ຺ຕພ຺ພາ, ສາ ປນ ວິສຸທ຺ຘິມຄ຺ເຄ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ວຸຕ຺ຕາຕິ ອາຫ ‘‘ສງ຺ເຂປຕ຺ໂຖ’’ຕິ។ ‘‘ຕຖາຣູປ’’ນ຺ຕິ ຈຸທ຺ທສວິເຘຫີ ຈິຕ຺ຕທມເນຫີ ຣູ

ປາວຈຣຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຊານສ຺ສ ຫມິຕຳ ວທຕິຯ

ສມາສານາທິອຍ຺ຖຽຄສມນ຺ນາຄຕຣູປາວຈຣຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຊານສ຺ສ ໂຍຄີໂນ ສມາຣິວິຊ຺ມ຺ການກູຕາ ໂລກິຍາກິລ຺ຍາ ຊານານຸກາໂວຯ ''ຊານາທີນ''ນ຺ຕິ ອິທໍ ຊານລາກິສ຺ສ ວິເສເສນ ຊານຣມ຺ມາ ອາປາຖໍ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ຕໍມ຺ເຂນ ເສສຣມ຺ມາຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ສນ຺ຣາຍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຊນກກາວໍ ປ຺ຜິກ຺ຂິປ຺ຕິຯ ສຕິ ຫິ ຊນກກາເວ ຣູປາທິຣມ຺ມານໍ ວິຍ ສຸຂາທິຣມ຺ມານໍ ວິຍ, ຈ ປ຺ຈ຺ຈຍາຍຕ຺ຕວຸຕ຺ຕິຕາຍ ອຸປ຺ປາທວນ຺ຕຕາ ວິລ຺ລາຍຕິ, ອຸປ຺ປາເທ ຈ ສຕິ ອວສ຺ສມ຺ກາວີ ນິໂຣໂຣຕິ ອນວກາສາວ ນິຈ຺ຈຕາ ສິຍາຕິຯ ກູຍຍຸຖ-ສທ຺ໂທ ວາ ໂລເກ ອຈ຺ຈນ຺ຕນິຈ຺ເຈ ນິຣຸລ຺ໂຫ ທຍ຺ຖພ຺ໂພຯ ''ເອສິກຍ຺ຖາຍິຍ຺ຖິໂຕ''ຕິ ເອເຕນ ຍຖາ ເອສິກາ ວາຕປ຺ປ຺ຫາຣາທິຫິ ນ ຈລຕິ, ເອວໍ ນ ເກນຈິ ວິການໍ ອາປ຺ຊ຺ຊຕີຕິ ວິການາກາວມາຫ, ''ກູຍຍ຺ໂຖ''ຕິ ອິມິນາ ປນ ອນິຈ຺ຈຕາກາວໍຯ ວິກາໂຣປີ ວິນາໂສເຍວາຕິ ອາຫ, ''ອຸກເຍນປີ ໂລກສ຺ສ ວິນາສາກາວໍ ທີເປ຺ຕີ''ຕິຯ ''ວິຊ຺ຊມານເມວາ''ຕິ ເອເຕນ ການເຕ ຜລສ຺ສ ອຕ຺ຖິກາວທສ຺ສເນນ ອກິພ຺ຍຕ຺ຕິວາທໍ ທີເປ຺ຕິຯ ນິກ຺ຂມຕີຕິ ຈ ອກິພ຺ຍຕ຺ຕີ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກຖໍ ປນ ວິຊ຺ຊມາໂນເຍວ ປຸພ຺ເພ ອນກິພ຺ຍຕ຺ໂຕ ອກິພ຺ຍຕ຺ຕີ ຄຈ຺ຉຕີຕິ? ຍຖາ ອນ຺ຣກາເຣນ ປ຺ຜິຈ຺ຉນ຺ໂນ ຈ຺ໂຜ ອາໂລເກນ ອກິພ຺ຍຕ຺ຕີ ຄຈ຺ຉຕິຯ

ອິທເມຕ຺ຖ ວິຈາເຣຕພ຺ພໍ – ກິໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ອາໂລໂກ ຈ຺ຜໍ ປກາເສຕີຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຍທິ ຈ຺ຜວິສຍໍ ພຸທ຺ຣີ ກໂຣນ຺ໂຕ, ພຸທ຺ຣິຍາ ອນຸປ຺ປນ຺ນາຍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິທີປນໂຕ ອກິພ຺ຍຕ຺ຕິວາໂທ ຫາຍຕິຯ ອຖ ຈ຺ຜພຸທ຺ຣິຍາ ອາວຣຕກູຕໍ ອນ຺ຣກາຣໍ ວິຣມນ຺ໂຕ, ເອວມ຺ປີ ອກິພ຺ຍຕ຺ຕິວາໂທ ຫາຍຕິເຍວຯ ສຕິ ຫິ ຈ຺ຜພຸທ຺ຣິຍາ ອນ຺ຣກາໂຣ ກຖໍ ຕສ຺ສາ ອາວຣຕໍ ໂຫຕີຕິ, ຍຖາ ຈ຺ຜສ຺ສ ອກິພ຺ຍຕ຺ຕິ ນ ຍຸຊ຺ຊຕິ, ເອວໍ ອຕ຺ຕໂນປີຯ ຕຕ຺ຖາປີ ຫິ ຍທິ ອິນ຺ທ຺ຣິຍວິສຍາທິສນ຺ນິປາເຕນ ອນຸປ຺ປນ຺ນາຍ ພຸທ຺ຣິຍາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ, ອຸປ຺ປຕ຺ຕິວຈເນເນວ ອກິພ຺ຍຕ຺ຕິວາໂທ ຫາຍຕິ, ຕຖາ ສສ຺ສຕວາໂທຯ ອຖ ພຸທ຺ຣິປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ອາວຣຕກູຕສ຺ສ ອນ຺ຣກາຣຍ຺ຖານິຍສ຺ສ ໂມຫສ຺ສ ວິຣມເນນຯ ສຕິ ພຸທ຺ຣິຍາ ກຖໍ ໂມໂຫ ອາວຣຕນ຺ຕິ, ກິລ຺ຈິ ເກາຫສມ຺ກາວໂຕຯ ນ ຫິ ອກິພ຺ຍລ຺ຊນການໍ ຈນ຺ທສູຣິຍມຕິປ຺ທີປາທີນໍ ເກາເທນ ອກິພ຺ຍລ຺ຊິຕພ຺ພານໍ ຈ຺ຜາທີນໍ ເກາໂທ ໂຫຕິ, ໂຫຕິ ຈ ວິສຍເກາເທນ ພຸທ຺ຣິເກາໂທຕິ ກິຍ຺ໂຍປີ ອກິພ຺ຍຕ຺ຕິ ນ ຍຸຊ຺ຊຕິເຍວ, ນ ເຈຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕິກປ຺ປນາ ຍຸຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕິຍາ ວຸຕ຺ຕິມໂຕ ຈ ອນລ຺ລຖານຸຊານນໂຕຕີ ຯ ເຕຈ ສຕ຺ຕາ ສນ຺ຣາວນ຺ຕີຕິ ເຍ ອິຣ ມນຸສ຺ສກາເວນ ອວຍ຺ຖິຕາ, ເຕເຍວ ເທວກາວາທິອຸປ຺ຄມເນນ ອິໂຕ ອລ຺ລຕ຺ຖ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ອລ຺ລຖາ ກຕສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ວິນາໂສ, ອກຕສ຺ສ ຈ ອພ຺ກາຄໂມ ອາປ຺ຊ຺ເຊຍ຺ຍາຕິ ອທິປ຺ປາໂຍຯ

ອປຣາປຣນ຺ຕິ ອປຣສ຺ມາ ກວາ ອປຣໍ ກວໍຯ ເອວໍ ສງ຺ຂໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ຕໂນ ນິຈ຺ຈສກາວຕ຺ຕາ ນ ຈຸຕູປ຺ປຕ຺ຕິໂຍ, ສພ຺ພພ຺ຍາປີ ຕາຍ ນາປີ ສນ຺ຣາວນສໍສຣຕານິ, ຣມ຺ມານໍເຍວ ປນ ປວຕ຺ຕິວິເສເສນ ເອວໍ ສງ຺ຂໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ເອວໍ ໂວຫຣິຍນ຺ຕີຕິ ອທິປ຺ປາໂຍຯ ເອເຕນ ອວຍ຺ຖິຕສກາວສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ, ຣມ຺ມີໂນ ຈ ຣມ຺ມມຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕິ ເຈວ ວິນສ຺ສຕິ ຈາຕິ ອິມໍ ວິປ຺ຣິຕາມວາທໍ ທສ຺ເສຕິຯ ຍໍ ປເນຕ຺ຖ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ປ຺ຣໂຕ ວກ຺ຂາມຯ ອຕ຺ຕໂນ ວາທໍ ກິນ຺ທຕີຕິ ສນ຺ຣາວນາທິວຈນສິທ຺ຣາຍ ອນິຈ຺ຈຕາຍ ປຸພ຺ເພ ປ຺ຜິລ຺ລາຕໍ ສສ຺ສຕວາທໍ ກິນ຺ທຕິ, ວິທ຺ຣໍເສຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສສ຺ສຕິສມນ຺ຕິ ວາ ເອຕສ຺ສ ສສ຺ສຕໍ ຖາວຣໍ ນິຈ຺ຈກາລນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ ທຍ຺ຖພ຺ໂພຯ

ເຫຕຸໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕຕິ ເຍສໍ ''ສສ຺ສໂຕ''ຕິ ອຕ຺ຕານລ຺ຈ ໂລກລ຺ຈ ປລ຺ລເປຕິ ອຍໍ ທິຍ຺ຖິຄຕິໂກ, ເຕສໍ ເຫຕຸໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ນ ຫິ ອຕ຺ຕໂນ ທິຍ຺ຖິຍາ ປ຺ຈ຺ຈກ຺ຂກຕມຕ຺ຖໍ ອຕ຺ຕໂນເຍວ ສາເຣຕິ, ອຕ຺ຕໂນ ປນ ປ຺ຈ຺ຈກ຺ຂກເຕນ ອຕ຺ເຖນ ອຕ຺ຕໂນ ອປ຺ປ຺ຈ຺ຈກ຺ຂກູຕມ຺ປີ ອຕ຺ຖໍ ສາເຣຕິຯ ອຕ຺ຕນາ ຫິ ຍຖານິຈ຺ສິຕໍ ປເຣຫິ ວິລ຺ລາເປຕິ, ນ ອນິຈ຺ສິຕໍຯ ''ເຫຕຸໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ''ຕິ ເອຕ຺ຖ ອິທໍ ເຫຕຸທສ຺ສນໍ – ເອເຕສຸ ອເນເກສຸ ຊາຕິສຕສຫສ຺ເສສຸ ເອໂກວາຍໍ ເມ ອຕ຺ຕາ, ໂລໂກ ຈ ອນຸສ຺ສຣຕາສພ຺ກາວໂຕຯ ໂຍ ຫິ ຍມຕ຺ຖໍ ອນຸກວຕິ, ໂສ ເອວ ຕໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ, ນ ອລ຺ໂລຯ ນ ຫິ ອລ຺ເລນ ອນຸກູຕມຕ຺ຖໍ ອລ຺ໂລ ອນຸສ຺ສຣິຕຸໍ ສກ຺ໂກຕິ ຍຖາ ຕໍ ພຸທ຺ຣຣກ຺ຂິເຕນ ອນຸກູຕໍ ຣມ຺ມຣກ຺ຂິໂຕຯ ຍຖາ ເຈຕາສຸ, ເອວໍ ອິໂຕ ປຸຣິມຕຣາສຸປີ ຊາຕີສູຕິຯ ກສ຺ມາ ສສ຺ສໂຕ ເມ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈຯ ຍຖາ ຈ ເມ, ເອວໍ ອລ຺ເລສມ຺ປີ ສຕ຺ຕານໍ ສສ຺ສໂຕ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈາຕິ? ສສ຺ສຕວເສນ ທິຍ຺ຖິຄຫນໍ ປກ຺ຂນ຺ໂທ ທິຍ຺ຖິຄຕິໂກ ປເຣປີ ຕຕ຺ຖ ປຕິຍ຺ຖເປຕິ, ປາລຸອິຍໍ ປນ ''ອເນກວິຫິຕານິ ອທິວຸຕ຺ຕິປທານິ ອກິວທນ຺ຕິຯ ໂສ ເອວໍ ອາຫາ''ຕິ ຈ ວຈນໂຕ ປຣານຸມານວເສນ ອິຣ ເຫຕຸທສ຺ສນໍ ອທິປ຺ເປຕນ຺ຕິ ວິລ຺ລາຍຕິຯ ການຕນ຺ຕິ ຕິວິຣໍ ການຕໍ ສມ຺ປາປກໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕກໍ ລາປກນ຺ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ອຣິຍມຄ຺ໂຄ ນິພ຺ພານສ຺ສ ສມ຺ປາປກໍ ການຕໍ, ພີຊໍ ອງ຺ກຸຣສ຺ສ ນິພ຺ພຕ຺ຕກໍ ການຕໍ, ປ຺ຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນຕາທໂຍ ອນິຈ຺ຈຕາທີນໍ ລາປກໍ ການຕໍ, ອິຣາປີ ລາປກການຕເມວ ອທິປ຺ເປຕໍຯ ລາປໂກ ຫິ ລາເປຕພ຺ພຕ຺ຖວິສຍສ຺ສ ລາຕສ຺ສ ເຫຕຸກາວໂຕ ການຕນ຺ຕິຯ ຕທາຍຕ຺ຕວຸຕ຺ຕິຕາຍ ຕໍ ລາຕໍ ຕິຍ຺ຖຕິ ຕຕ຺ຖາຕິ ''ຖານ''ນ຺ຕິ, ວສຕິ ຕຕ຺ຖ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ''ວຕ຺ຖູ''ຕິ ຈ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ຕຖາ ຫິ ກຄວຕາ ວຕ຺ຖຸ-ສທ຺ເທນ ອຸທ຺ທິສິຕ຺ວາປີ ຖານສທ຺ເທນ ນິທ຺ທິຍ຺ຖນ຺ຕິຯ

໙໘-໙໙ຯ ທຸຕິຍຕຕິຍວາຣານໍ ປຐມວາຣໂຕ ນຕ຺ຖິ ວິເສໂສ ຐເປຕ຺ວາ ກາລວິເສສນ຺ຕິ ອາຫ “ອຸປຣິ ວາຣທ຺ວເຍປິ ເອເສວ ນໂຍ”ຕິຯ ຍທິ ເອວໍ ກສ຺ມາ ສສ຺ສຕວາໂທ ຈຕຸຘາ ວິຠຕ຺ໂຕ, ນນຸ ອຘິຈ຺ຈສມຸປ຺ປນ຺ນິກວາໂທ ວິຍ ທ຺ວິເຘເນວ ວິຠຊິຕພ຺ໂພ ສິຍາຕິ ອາຫ “ມນ຺ທປຎ຺ໂຎ ຫິ ຕກ຺ກິໂກ”ຕິອາທິຯ

໙໔ຯຕກ຺ກຍຕີຕິ ອູຫຍຕິ, ສສ຺ສຕາທິອາກາເຣນ ຕສ຺ມິໍ ຕສ຺ມິໍ ອາຣມ຺ມເຓ ຈິຕ຺ຕໍ ອຠິນິໂຣເປຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕກ຺ໂກຕິ ອາໂກຏນລກ຺ຂໂຓ ວິນິຈ຺ຉຍລກ຺ຂໂຓ ວາ ທິຏ຺ຐິຏ຺ຐານຠູໂຕ ວິຕກ຺ໂກຯ ວີມໍສາ ນາມ ວິຈາຣຓາ, ສາ ປເນຕ຺ຖ ອຕ຺ຖໂຕ ປຎ຺ຎາປຏິຣູປໂກ ໂລຠສຫຄຕຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາໂທ, ມິຈ຺ຉາຠິນິເວໂສ ວາ ອໂຍນິໂສມນສິກາໂຣ, ປຸພ຺ພຠາເຄ ວາ ທິຏ຺ຐິວິປ຺ຜນ຺ທິຕນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ເຕເນວາຫ “ຕຸລນາ ຣຸຈ຺ຈນາ ຂມນາ”ຕິຯ ປຣິຍາຫນນໍ ວິຕກ຺ກສ຺ສ ອາຣມ຺ມຓູຫນໍ ເອວາຕິ ອາຫ “ເຕນ ເຕນ ປກາເຣນ ຕກ຺ເກຕ຺ວາ”ຕິຯ ອນຸວິຈຣິຕນ຺ຕິ ວີມໍສາຍ ອນຸປວຕ຺ຕິຕໍ, ວີມໍສານຸຄເຕນ ວາ ວິຈາເຣນ ອນຸມຊ຺ຊິຕໍຯ ປຏິ ປຏິ ຠາຕີຕິ ປຏິຠານໍ, ຍຖາສມິຫິຕາກາຣວິເສສວິຠາວໂກ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາໂທຯ ປຏິຠານໂຕ ຊາຕໍ ປຏິຠານໍ, ສຍໍ ອຕ຺ຕໂນ ປຏິຠານໍ ສຍໍ ປຏິຠານໍຯ ເຕເນວາຫ “ອຕ຺ຕໂນ ປຏິຠານມຕ຺ຕສຎ຺ຊາຕ”ນ຺ຕິຯ ມຕ຺ຕ-ສທ຺ເທນ ວິເສສາຘິຄມາທໂຍ ນິວຕ຺ເຕຕິຯ

“ອນາຄເຕປີເອວໍ ຠວິສ຺ສຕີ”ຕິ ອິທໍ ນ ອິຘານິປ຺ເປຕຕກ຺ກິວເສເນວ ວຸຕ຺ຕໍ, ລາຠີຕກ຺ກິໂນ ເອວມ຺ປີ ສມ຺ຠວຕີຕິ ສມ຺ຠວທສ຺ສນວເສນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ອຕ຺ຕນາ ປຏິລທ຺ຘໍ ຣູປາທິ ສຸຂາທິ ຈ ອິຘ ລພ຺ຠຕີຕິ ລາໂຠ, ນ ຌານາທິວິເສໂສຯ “ເອວໍ ສຕິ ອິທໍ ໂຫຕີ”ຕິ ອນິຈ຺ເຈສຸ ຠາເວສຸ ອຓ຺ໂຓ ກໂຣຕິ, ອຓ຺ໂຓ ປຏິສໍເວເທຕີຕິ ອາປ຺ຊ຺ຊຕິ, ຕຖາ ຈ ສຕິ ກຕສ຺ສ ວິນາໂສ, ອກຕສ຺ສ ຈ ອພ຺ຠາຄໂມ ສິຍາຯ ນິຈ຺ເຈສຸ ປນ ຠາເວສຸ ໂຍ ກໂຣຕິ, ໂສ ປຏິສໍເວເທຕີຕິ ນ ໂທໂສ ອາປ຺ຊ຺ຊຕີຕິ ຕກ຺ກິກສ຺ສ ຍຸຕ຺ຕິຄເວສນາກາຣໍ ທສ຺ເສຕິຯ

ຕກ຺ກມຕ຺ເຕເນວາຕິ ອາຄມາຘິຄມາທີນໍ ອນຸສ຺ສວາທີນຎ຺ຈ ອຠາວໍ ສຸທ຺ຘຕກ຺ເກເນວຯ ນນຸ ຈ ວິເສສລາຠີໂນປີ ສສ຺ສຕວາທີ ໂນ ອຕ຺ຕໂນ ວິເສສາຘິຄມເຫຕຸ ອເນເກສຸ ຊາຕິສຕສຫສ຺ເສສຸ ທສສຸ ສໍວຏ຺ຏວິວຏ຺ເຏສຸ ຈຕ຺ຕາລີສາຍ ສໍວຏ຺ຏວິວຏ຺ເຏສຸ ຍຖານຸຠູຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕານໍ ຕປ຺ປຏິພທ຺ເຘ ຈ “ອຕ຺ຕາ, ໂລໂກ”ຕິ ຈ ອນຸສ຺ສຣິຕ຺ວາ ຕໂຕ ປຸຣິມປຸຣິມຕຣາສຸປີ ຊາຕີສຸ ຕຖາຠູຕສ຺ສ ອຕ຺ຖິຕານຸວິຕກ຺ກນມຸເຂນ ສພ຺ເພສມ຺ປີ ສຕ຺ຕານໍ ຕຖາຠາວານຸວິຕກ຺ກນວເສເນວ ສສ຺ສຕາຠິນິເວສີໂນ ຊາຕາ, ເອວຎ຺ຈ ສຕິ ສພ຺ໂພປີ ສສ຺ສຕວາທີ ອນຸສ຺ສຸຕິຊາຕິສ຺ສຣຕກ຺ກິກາ ວິຍ ອຕ຺ຕໂນ ອຸປລທ຺ຘວຕ຺ຖຸນິພ຺ພນ຺ເຘນ ຕກ຺ກເນນ ປວຕ຺ຕວາທຕ຺ຕາ ຕກ຺ກີປກ຺ເຂເຍວ ຕິຏ຺ເຐຍ຺ຍ, ອວສ຺ສຎ຺ຈ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣໍ ຕກ຺ກນມິຈ຺ຉິຕພ຺ພໍ , ອຎ຺ຎຖາ ວິເສສລາຠີ ສສ຺ສຕວາທີ ເອກຈ຺ຈສ຺ສຕິກປກ຺ຂໍ, ອຘິຈ຺ຈສມຸປ຺ປນ຺ນິກປກ຺ຂໍ ວາ ຠເຊຍ຺ຍາຕິ ? ນ ໂຂ ປເນຕໍ ເອວໍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ, ຍສ຺ມາ ວິເສສລາຠີນໍ ຂນ຺ຘສນ຺ຕານສ຺ສ ທີຆທີຆຕຣທີຆຕມກາລານຸສ຺ສຣຓໍ ສສ຺ສຕຄ຺ຄາຫສ຺ສ ອສາຘາຣຓກາຣຓໍຯ ຕຖາ ຫິ “ອເນກວິຫິຕໍ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ອນຸສ຺ສຣາມິ ຯ ອິມິນາມຫເມຕໍ ຊານາມີ”ຕິ ອນຸສ຺ສຣຓເມວ ປຘານກາຣຓຠາເວນ ທສ຺ສິຕໍຯ ຍໍ ປນ ຕສ຺ສ “ອິມິນາມຫເມຕໍ ຊານາມີ”ຕິ ປວຕ຺ຕໍ ຕກ຺ກນໍ, ນ ຕໍ ອິຘ ປຘານໍ ອນຸສ຺ສຣຓໍ ປຕິ ຕສ຺ສ ອປ຺ປຘານຠູຕຕ຺ຕາຯ ຍທິ ເອວໍ ອນຸສ຺ສວາທີນມ຺ປີ ປຘານຠາເວ ອາປ຺ຊ຺ຊຕີຕິ ເຈ? ນ, ເຕສໍ ສຈ຺ຈິກຕ຺ຖິຍາຍ ອຠາເວນ ຕກ຺ກປຘານຕ຺ຕາ, ປຘານກາຣເຓນ ຈ ນິທ຺ເທໂສ ນິຣຸລ຺ໂຫ ສາສເນ ໂລເກ ຈ ຍຖາ “ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ຎາຓໍ, ຍວງ຺ກຸໂຣ”ຕິ ຈຯ

ອຖ ວາ ວິເສສາຘິຄມນິພ຺ພນ຺ຘນຣຫິຕສ຺ສ ຕກ຺ກນສ຺ສ ວິສຸໍ ສສ຺ສຕຄ຺ຄາເຫ ກາຣຓຠາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ວິເສສາຘິຄໂມ ວິສຸໍ ສສ຺ສຕຄ຺ຄາຫກາຣຓໍ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ , ໂສ ຈ ມນ຺ທມຊ຺ຊິມຕິກ຺ຂປຎ຺ຎາວເສນ ຕິວິໂຘຕິ ຠຄວຕາ ສພ຺ພຕກ຺ກີໂນ ຕກ຺ກີກາວສາມຎ຺ເຎນ ເອກຊ຺ຊໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຈຕຸຘາ ວວຕ຺ຖາປິໂຕ ສສ຺ສຕວາໂທຯ ຍທິປີ ອນຸສ຺ສວາທິວເສນ ຕກ຺ກີການໍ ວິຍ ມນ຺ທປຎ຺ຎາ ຫີນມ຺ປີ ຫີນາທິວເສນ ອເນກເຠທສມ຺ຠາວໂຕ ວິເສສລາຠີນມ຺ປີ ພຫຸຘາ ເຠໂທ ສມ຺ຠວຕິ, ສພ຺ເພ ປນ ວິເສສລາຠີໂນ ມນ຺ທປຎ຺ຎາທິວເສນ ຕໂຍ ຣາສີ ກຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ອຸກ຺ກຏ຺ຐວເສນ ອເນກຊາຕິສຕສຫສ຺ສທສສໍວຏ຺ຏວິວຏ຺ຏຈຕ຺ຕາຣີສ ສໍວຏ຺ຏວິວຏ຺ຏານຸສ຺ສຣເຓນ ອຍໍ ວິຠາໂຄ ວຸຕ຺ໂຕຯ ຕີສຸປີ ຣາສີສຸ ເຍ ຫີນມຊ຺ຊິມປຎ຺ຎາ, ເຕ ວຸຕ຺ຕປຣິຈ຺ເຉທໂຕ ອູນກເມວ ອນຸສ຺ສຣນ຺ຕິຯ ເຍ ປນ ຕຕ຺ຖ ອຸກ຺ກຏ຺ຐປຎ຺ຎາ, ເຕ ວຸຕ຺ຕປຣິຈ຺ເຉທໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ນານຸສ຺ສຣນ຺ຕີຕິ ເອວໍ ປນາຍໍ ເທສນາຯ ຕສ຺ມາ ອຎ຺ຎຕຣໂກຏ຺ຐາສງ຺ຄຫວເສນ ຠ຺ຄວຕາ ຈຕ຺ຕາຣິ ຎາຓານິ ວິຠຕ຺ຕານີຕິ ວວຕ຺ຖິຕາ ສສ຺ສຕວາທີນໍ ຈຕຸພ຺ພິຘຕາຯ ນ ຫິ ອິຘ ສາວເສສໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ ຘມ຺ມຣາຊາຯ

໙໕ຯ“ອຎ຺ຎຕເຣນາ”ຕິ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ເອເກນາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ວາ-ສທ຺ທສ຺ສ ປນ ອນິຍມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ທ຺ວີຫິ ວາ

ຕິທີ ວາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕំ។ ເຕນ ຈຕູສុ ຖາເນສុ ຍຖາຣຫំ ເອກຈ຺ຈំ ເອກຈ຺ຈស຺ស ປញ຺ញាປເນ ສຫការិការណំតិ ທស຺សេតិ។ ກឹ ປເນ
ຕານិ ວຕ຺ຖູນិ ອភិនិវេសស຺ស ເຫຕុ, ອຸທាហុ ປຕិຍ຺ຖາປນស຺ស។ ກិញ຺ເຈត຺ត ຍທិ ຕາວ ອភិនិវេសស຺ស, ກស຺មា ອនុស຺សរណតក຺កា
ນានិເຍວ ຄហិតានិ, ນ ສញ຺ញាវិប຺ល຺លាសាហໂຍ។ ຕថាហិ វិប຺បរីតសញ຺ញា ອໂຍនិໂសមនសិការອសប຺បុរិសូបនិស຺សយອសទ຺ធម຺មស຺
សវនាទីនិ មិច຺ឆាទិដ຺ឋិយា ປວត຺តនដ຺ឋាននិ។ ອថ ປតិដ຺ឋាបនស຺ស ອនិច຺ចមយុត຺តិໂຍ វិយ ອាគមោបិ វត຺តព຺ພោ វត຺តព຺
ໂພ, ອុភយត຺ថាបិ ''នត຺ថិ ទិន຺នំ'' ຕិ វចនំ ນ យុជ຺ជតីតិ? ນ។ កស຺មា? ອភិនិវេសប຺បក຺ខេ ຕាវ ອយំ ទិដ຺ឋិគតិໂក
ອសប຺បុរិសូបនិស຺សយអសទ຺ធម຺មស຺សវនេហិ ອໂຍនិໂស ອុម຺មុជ຺ជិត຺វា វិប຺ល຺លាសសញ຺ໂញ ຣູປាទិធម຺មានំ ខណេ ខណេ
ភិជ຺ជនសភាវស຺ស ອនវໂពធໂត ធម຺មយុត຺តឹ ອតិធាវន຺ໂត ເອកត຺តនយំ មិច຺ឆា គເហត຺វា យថាវុត຺តានុស຺សរណតក຺ເកហិ
ខន຺ធេសុ ''ສស຺សໂត ອត຺តា ຈ ໂលໂក ຈា''ຕិ (ທី។ និ។ ១។៣១) ອភិនិវេសំ ຊເនតិ។ ឥតិ ອាសន຺នការណត຺តា, ປធានការណត຺
តា, ຕត຺ถហເនເນວ ຈ ຍិតរេសម຺បិ គហិតត຺តា ອនុស຺សរណតក຺កនានិເຍវ ឥធ គហិតានិ។ ປតិដ຺ឋាបនប຺បក຺ខេ ປន ອាគមោបិ
យុត຺តិប຺បក຺ខេເយវ ឋិໂត វិເសសໂត ພាហិរកានំ តក຺កគាហិភាវໂតតិ ອនុស຺សរណតក຺កនានិເຍវ ទិដ຺ឋិយា វត຺ថុភាເវន គហិ
តានិ។ កិញ຺ច ភិយ຺ໂយ ហុវិធំ លក຺ខណំ ປរមត຺ថធម຺មានំ សភាវលក຺ខណំ សាមញ຺ញលក຺ខណញ຺ចាតិ។ តត຺ថ សភាវលក຺ខណាវ
ໂພໂធ ປច຺ចក຺ខញាណំ, សាមញ຺ញលក຺ខណាវໂພໂធ ອនុមានញាណំ, ອាគໂម ຈ សុតមយាយ ປញ຺ញាយ សាធនໂត ອនុមានញាណ
ເមវ ອាវហតិ, ສុតានំ ປន ធម຺មានំ ອាការប຺បរិវិតក຺កເນន និជ຺ឈានក຺ខន຺តិយំ ឋិໂត ຈិន຺តាមយំ ປញ຺ញំ និព຺ពត຺ເតត຺វា
ອនុក຺កເមន ភាវនាយ ປច຺ចក຺ខញាណំ ອធិគច຺ឆតីតិ ເອវំ ອាគໂមបិ តក຺កវិសយំ នាតិក຺កមតីតិ តត຺ថហេន គហិໂតវាតិ
ເວទិតព຺ໂພ។ ໂស ອដ຺ឋកថាយំ ອនុស຺សុតិតក຺កគ຺គហេន វិភាវិໂតតិ យុត຺តំ ເອវិធំ ''នត຺ថិ ទិន຺នំ ພហុធា''តិ។ ''ອເនកវិហិ
តានិ ອធិវុត຺តិប຺បទានិ ອភិវទន຺តិ, ສស຺សតំ ອត຺តានញ຺ច ໂលកញ຺ច ປញ຺ញເបន຺តី''តិ (ទី។ និ។ ១។៣០) ຈ វចនໂត ປ
តិដ຺ឋាបនវត຺ថូនិ ឥធានិប຺បេតានីតិ ທដ຺ឋព຺ພំ។

៣៥។ទិដ຺ឋិເຍវ ទិដ຺ឋិដ຺ឋានំ ປរមវជ຺ជតាយ ອເនកវិហិតានំ ອនត຺ថានំ ເហតុភាវໂត។ យថាហ ''មិច຺ឆាទិដ຺ឋិប຺បរមាហំ
ភិក຺ខេ វជ຺ជំ វហាមិ''តិ (ອ។ និ។ ១។៣១០) ''យថាហា''ຕិອាទីនា ປដិសម຺ភិទាបាឡិយា (ປដិ។ ម។ ១។១៤៤) ទិដ຺ឋិយា
ឋានវិភាគំ ທស຺សេតិ។ តត຺ថ ខន຺ធាបិ ទិដ຺ឋិដ຺ឋានំ ອារម຺មណដ຺ເឋន ''រូបំ ອត຺តໂត សមនុប຺បស຺សតី''តិອាទិ (សំ។ និ។ ៣។៨១,
៣៤៥) វចនໂត។ ອវិជ຺ជាបិ ទិដ຺ឋិដ຺ឋានំ ອុបនិស຺សយាទិភាເវន ປវត຺តនໂត។ យថាហ ''ອស຺សុតវា ភិក຺ខេ ປុថុជ຺ជໂន ອរិយា
នំ ອទស຺សាវី ອរិយធម຺មស຺ស ອໂកវិໂទ''តិອាទិ (ម។ និ។ ១។៤; ປដិ។ ម។ ១។១៣០)។ ຜស໌ໂສປិ ទិដ຺ឋិដ຺ឋានំ។ យថា ຈាហ
''តទបិ ຜស຺សប຺បច຺ចយា, (ទី។ និ។ ១។១១៧ ອាទໂយ) ຜុស຺ស ຜុស຺ស ປដិសំវេເទន຺តី''ຕិ (ທី។ និ។ ១។១៤៤) ຈ ។ សញ຺ញាបិ
ទិដ຺ឋិដ຺ឋានំ។ វុត຺តញ຺ເហតំ ''សញ຺ញានិទានា ហិ ປប຺ញ຺ចសង຺ខា, (សុ។ និ។ ៨៧០; មហានិ។ ១០៩) ປថវិໂត សញ຺ញត຺វា''ຕិ (ម។
និ។ ១។៤) ຈ ອាទិ។ វិតក຺ໂកបិ ទិដ຺ឋិដ຺ឋានំ។ វុត຺តម຺បិ ເហតំ ''តក຺កញ຺ច ទិដ຺ឋីសុ បកប຺បយិត຺វា, សច຺ចំ មុសាតិ ທ຺វយធម຺មមា
ហូ''ຕិ (សុ។ និ។ ៨៨៤) ''តក຺កី ໂហតិ វិមំសី''ຕិ (ទី។ និ។ ១។៣៤) ຈ ອាទិ។ ອໂយនិໂសមនសិការោបិ ទិដ຺ឋិដ຺ឋានំ។ ເតនាហ ភ
គវា ''តស຺ស ເອវំ ອໂយនិໂស មនសិ ករោໂត ឆន຺នំ ទិដ຺ឋីនំ ອញ຺ញតរា ទិដ຺ឋិ ອុប຺បជ຺ជតិ។ 'ອត຺ថិ ເម ອត຺តា'ຕិ វា ອស຺ស
សច຺ចໂត ເថតໂត ទិដ຺ឋិ ອុប຺បជ຺ជតី''ຕិອាទិ (ម។ និ។ ១។១៩)។ សមុដ຺ឋាតិ ເອເតនាតិ សមុដ຺ឋានំ សមុដ຺ឋានការោវ
សមុដ຺ឋានដ຺ໂឋ។ ປវត຺តិតាតិ ປរសន຺តាເនសុ ອុប຺បាទិតា។ ປរិនិដ຺ឋាបិតាតិ ອភិនិវេសស຺ស ປរិໂយសានំ មត຺ថកំ បាបិតាតិ
ອត຺ໂថ។ ''ອារម຺មណាវេសនា''ຕិ ອដ຺ឋកថា ទិដ຺ឋិដ຺ឋាເនសុ ខន຺ធេ សន຺ធាយាហ។ ປវត຺តនវេសនាតិ ອវិជ຺ជាទໂយ។ ອាເសវនវ
ເសនាតិ បាបមិត຺តប຺បរໂតໂឃសាទីនម຺បិ ເសវនំ លព຺ភតិເຍវ។ ອថ វា ເອវំគតិកាតិ ເອវំគមនា, ເອវំនិដ຺ឋាតិ ອត຺ໂថ។ ឥទំ
វុត຺តំ ໂហតិ – ឥເម ទិដ຺ឋិសង຺ខាតា ទិដ຺ឋិដ຺ឋានា ເອវំ ປរមត຺ថໂត ອសន຺តំ ອត຺តានំ សស຺សតភាវញ຺ចស຺ស ອជ຺ឈាໂរបេត຺វា
គហិតា, ປរាមដ຺ឋា ຈ ພាលលប຺នា យាវ ປត຺ថិតា ន សមនុយុញ຺ជន຺តិ, ຕាវ គច຺ឆន຺តិ ປវត຺តន຺តិ។ ປត຺ថិເតហិ សមនុយុញ຺ជិយ
មានា ປន ອនវដ຺ឋិតវត຺ថុកា ອវិមទ຺ទនក຺ខមា សូរិយុគ຺គមເន ອុស຺សាវពិន຺ທូ វិយ ខជ຺ໂជបនកា វិយ ຈ ភិជ຺ជន຺តិ វិនស຺សន຺តិ
ຈាតិ។

តត຺ថាយំ ອនុយុញ຺ជເន សង຺ເខបកថា – យទិ ហិ ປເរន ປរិកប຺បិໂត ອត຺តា ໂលໂក វា សស຺សໂត សិយា, តស຺ស និព຺ពិការតាយ
ປុរិមរូបាវិជហនໂត កស຺សចិ វិເសសាធានស຺ស ការុំ ອសក຺កុເណយ຺យតាយ ອហិតໂត និវត຺តនត຺ថំ, ហិເត ຈ ປដិប຺បត຺តិອត຺ថំ ອុប
ເទໂស ເອវ និប຺បប៉ោជໂន សិយា សស຺សតវាទិໂន, កថំ វា ໂស ອុបເទໂស ປវត຺តីយតិ វិការាភាវໂត, ເອវញ຺ច ອត຺តໂន ອជ຺ឈា
ការស຺ស វិយ ທានាទិកិរិយា ហឹសាទិកិរិយា ຈ ន សម຺ភវតិ។ តថា សុខស຺ស ទុក຺ខស຺ស ອនុភវនព຺ពន຺ເធ ເອវ សស຺សតវាទិໂន
ន យុជ຺ជតិ កម຺មពទ຺ធាភាវໂត, ជាតិອាទីនញ຺ច ອសម຺ភវໂត កុໂត វិໂមក຺ໂខ, ອថ ປន ធម຺មមត຺តំ តស຺ស ອុប຺បជ຺ជតិ ເຈវ
វិនស຺សតិ ຈ, យស຺ស វេសនាយំ កិរិយាទិໂវហារោតិ វេເទយ຺យ, ເអវម຺បិ ປុរិមរូបាវិជហເនន ອវដ຺ឋិតស຺ស ອត຺តໂន ធម຺មមត຺តន຺

ຕິ ນ ສກ຺ກາ ສມ຺ກາເວຕຸ໌, ເຕ ວາ ປນສ຺ສ ຆມ຺ມາ ອວຕ຺ຖາກູຕາ ອຌ຺ເຌ ວາ ສິຍຸ໌ ອນຌ຺ເຌ ວາ. ຍທິ ອຌ຺ເຌ, ນ ຕາທິ ຕສ຺ສ ອຸປ຺ປນ຺ນາທີປີ ໂກຈິ ວິເສໂສ ອຕ຺ຖິ. ຍາທິ ກໂຣຕິ ປຜິສໍເວເທຕິ ຈວຕິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ຈາຕິ ອິຈ຺ຈິຕໍ, ຕສ຺ມາ ຕທວຕ຺ໂຖ ເອວ ຍຖາວຸຕ຺ຕໂທໂສ. ກິຌ຺ຈ ຆມ຺ມກປ຺ປນາປີ ນິຣຕ຺ຖິກາ ສິຍາ, ອຖານຌ຺ເຌ ອຸປ຺ປາທວິນາສວນ຺ຕີທິ ອວຕ຺ຖາທິ ອນຌ຺ຌສ຺ສ ອຕ຺ຕ ໂນ ຕາສໍ ວິຍ ອຸປ຺ປາທວິນາສສພ຺ກາວໂຕ ກຸໂຕ ນິຈ຺ຈຕາວກາໂສ, ຕາສມ຺ປີ ວາ ອຕ຺ຕໂນ ວິຍ ນິຈ຺ຈຕາຕິ ພນ຺ຆວິໂມກ຺ຂານໍ ອສມ຺ກໂວ ເອວາຕິ ນ ຍຸຊ຺ຊຕິເຍວ ສສ຺ສຕວາໂທ. ນ ເຈຕ຺ຖ ໂກຈິ ວາທີ ຆມ຺ມານໍ ສສ຺ສຕກາເວ ປຣິສຸທ຺ຆໍ ຍຸຕ຺ຕີ ວຕ຺ຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ, ຍຸຕ຺ຕິຣຫິຕຌ຺ຈ ວຈນໍ ນ ປຕ຺ຌິຕານໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອາຣາເຂຕິຕິ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ "ຍາວ ປຕ຺ຌິຕາ ນ ສມນຸຍຸຌ຺ຊນ຺ຕິ, ຕາວ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ປວຕ຺ຕນ຺ຕີ"ຕິ. ກມ຺ມວເສນ ອກິມຸໂຂ ສມ຺ປເຣຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ອກິສມ຺ປຣາໂຍ, ປໂຣໂລໂກ.

"ສພ຺ພຌ຺ຌຸຕຌ຺ຌາຕຌ຺ຈາ"ຕິ ອິທໍ ອິຆ ສພ຺ພຌ຺ຌຸຕຌ຺ຌາຕສ຺ສ ວິກຊິຍມານຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມີ ວາ ວຸຕ຺ເຕ ຕທຆິຍ຺ຄານໂຕ ອາສວກ຺ຂຍຌາຕໍ, ຕທວິນາກາວໂຕ ສພ຺ພມ຺ປີ ວາ ກຄວໂຕ ທສພລາທິຌາຕໍ ຄຫິຕເມວ ໂຫຕີຕິ ກຕ຺ວາ. ປຊານນ຺ໂຕປີຕິ ປີ-ສທ຺ໂທ ສມ຺ກາວເນ, ເຕນ "ຕຌ຺ຈາ"ຕິ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕໍ ຈ-ສທ຺ທຕ຺ຖມາຫ. ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ຕໍ ທິຍ຺ກິຄຕໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິຕຣໍ ສາຣກູຕໍ ສີລາທິຄຸຕວິເສສມ຺ປີ ຕຖາຄໂຕ ນາກິນິວິສຕິ, ໂກ ປນ ວາໂທ ວຌ຺ຍາມິເສຕິ. "ອຫ"ນ຺ຕິ ທິຍ຺ກິວເສນ ວາ ຕໍ ປຣາມ ສນາກາຣມາຫ. ປຊານາມີຕິ ເອຕ຺ຖ ອິຕິ-ສທ຺ໂທ ປກາຣຕ຺ໂຖ, ເຕນ "ມມ"ນ຺ຕິ ຕຕ຺ຫາວເສນ ປຣາມສນາກາຣໍ ທສ຺ເສຕິ. ຆມ຺ມສກາວໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ປຣໂຕ ອາມສນໍ ປຣາມາໂສ. ນ ທິ ຕໍ ອຕ຺ຖິ, ຂນ຺ເຆສຸ ຍໍ "ອຫ"ນ຺ຕິ ວາ, "ມມ"ນ຺ຕິ ວາ ຄເຫຕພ຺ພໍ ສິຍາ. ໂຍ ປນ ປຣາມາໂສ ຕຕ຺ຫາທໂຍວ, ເຕ ຈ ກຄວໂຕ ໂພຆິມູເລເຍວ ປຫີນາຕິ ອາຫ "ປຣາມາສກິເລສານ"ນ຺ຕິອາທິ. ອປຣາມາສໂຕຕິ ວາ ນິພ຺ພຸຕິເວທນສ຺ສ ເຫຕຸວຈນໍ, "ວິທິຕາ"ຕິ ອິທໍ ປທໍ ອເປກ຺ຂິຕ຺ວາ ກຕ຺ຕຣິ ສາມິວຈນໍ, ອປຣາມສນເຫຕຸ ປຣາມາສຣຫິຕາຍ ປຜິປຕ຺ຕິຍາ ຕຖາຄເຕນ ສຍເມວ ອສງ຺ຂຕຆາຕຸ ອຆິຄຕາຕິ ເອວໍ ວາ ເອຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ທຌ຺ຄພ຺ໂພ.

"ຍາສຸ ເວທນາສູ"ຕິອາທີນາ ກຄວໂຕ ເທສນາວິລາສໍ ທສ຺ເສຕິ. ຕຖາ ທິ ຂນ຺ຆາຍຕນາທິວເສນ ອເນກວິຆາສຸ ຈຕຸສຈ຺ຈເທສນາສຸ ສມ຺ກວນ຺ຕີສຸປີ ອຍໍ ຕຖາຄຕານໍ ເທສນາສຸ ປຜິປຕ຺ຕິ, ຍໍ ທິຍ຺ກິຄຕິກາ ມິຈ຺ຉາປຜິປຕ຺ຕິຍາ ທິຍ຺ກິຄຫນໍ ປກ຺ຂນ຺ທາຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ເວທນາເຍວ ປຣິຌ຺ຌາຍ ກູມິທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ອຸທ຺ຆຜາ. ກມ຺ມຜ຺ຄານນ຺ຕິ ຈຕຸສຈ຺ຈກມ຺ມຜ຺ຄານໍ. ຍຖາກູຕໍ ວິທິຕ຺ວາຕິ ວິປ຺ສ຺ສນາປຌ຺ຌາຍ ເວທນາຍ ສມຸທຍາທີນິ ອາຣມ຺ມຕປຜິເວຆວເສນ ມຄ຺ຄປຌ຺ຌາຍ ອສມ຺ໂມຫປຜິເວຆວເສນ ຊານິຕ຺ວາ, ປຜິວິຊ຺ຊິຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ປຈ຺ຈຍສມຸທຍຜ຺ເຖນາຕິ "ອິມສ຺ມີ ສຕິ ອິທໍ ໂຫຕິ, ອິມສ຺ສຸປ຺ປາທາ ອິທໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ"ຕິ (ມ. ນິ. ໑.໔໐໔; ສໍ. ນິ. ໔.໔໑; ອຸທາ. ໑) ວຸຕ຺ຕລກ຺ຂເຕນ ອວິຊ຺ຊາທີນໍ ປຈ຺ຈຍານໍ ອຸປ຺ປາເທນ ເຈວ ມຄ຺ເຄນ ອສມຸຄ຺ຆາເຕນ ຈ. ນິພ຺ພຕ຺ຕິລກ຺ຂຕນ຺ຕິ ອຸປ຺ປາທລກ຺ຂຕໍ, ຊາຕິນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ປຌ຺ຈນ຺ນໍ ລກ຺ຂຕານນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ຈຕຸນ຺ນໍ ປຈ຺ຈຍານມ຺ປີ ອຸປ຺ປາທລກ຺ຂຕເມວ ຄເຫຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ຄເຫຕພ຺ພໍ, ຍສ຺ມາ ປຈ຺ຈຍລກ຺ຂຕມ຺ປີ ລພ຺ກຕິເຍວ, ຕຖາ ເຈວ ສໍວຕ຺ຕິຕໍ.

ປຈ຺ຈຍນິໂຣຆຜ຺ເຖນາຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ວຸຕ຺ຕນຍານຸສາເຣນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ. ຍນ຺ຕິ ຍສ຺ມາ, ຍໍ ວາ ສຸຂໍ ໂສມນສ຺ສໍ. ປຜິຈ຺ຈາຕິ ອາຣມ຺ມຕປຈ຺ຈຍາທິກູຕໍ ເວທນໍ ລກິຕ຺ວາ. ອຍນ຺ຕິ ສຸຂໂສມນສ຺ສານໍ ປຈ຺ຈຍກາໂວ, ສຸຂໂສມນສ຺ສເມວ ວາ, "ອສ຺ສາໂທ"ຕິ ປທໍ ປນ ອເປກ຺ຂິຕ຺ວາ ປຸລ຺ລິງ຺ຄນິທ຺ເທໂສ. ອຍຌ຺ເຫຕ຺ຖ ສງ຺ເຂປຕ຺ໂຖ – ປຸຣິມຸປ຺ປນ຺ນໍ ເວທນໍ ອາຣພ຺ກ ໂສມນສ຺ສຸປ຺ປຕ຺ຕິຍໍ ໂຍ ປຸຣິມເວທນາຍ ອສ຺ສາເທຕພ຺ພາກາໂຣ ໂສມນສ຺ສສ຺ສາທນາກາໂຣ, ອຍໍ ອສ຺ສາໂທຕິ. ກຖໍ ປນ ເວທນໍ ອາຣພ຺ກ ສຸຂໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ? ເຈຕສິກສຸຂສ຺ສ ອຆິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ ນາຍໍ ໂທໂສ. ວິເສສນໍ ເຫຕ຺ຖ ໂສມນສ຺ສຄ຺ຄຫຕໍ ສຸຂໍ ໂສມນສ຺ສນ຺ຕິ "ຣຸກ຺ໂຂ ສີສປາ"ຕິ ຍຖາ.

"ອນິຈ຺ຈາ"ຕິ ອິມິນາ ສງ຺ຂາຣທຸກ຺ຂຕາວເສນ ອຸເປກ຺ຂາເວທນາຍ, ສພ຺ພເວທນາສຸເຍວ ວາ ອາທີນວມາຫ, ອິຕເຣຫິ ອິຕຣທຸກ຺ຂຕາວເສນ ຍຖາກ຺ກມໍ ທຸກ຺ຂສຸຂເວທນານໍ, ອວິເສເສນ ວາ ຕີຫິປີ ປເທທິ ສພ຺ພາສມ຺ປີ ເວທນານໍ ວເສນ ໂຍເຊຕພ຺ພານິ. ອຍນ຺ຕິ ໂຍ ເວທນາຍ ຫຸຕ຺ວາ ອກາວຜ຺ເຖນ ອນິຈ຺ຈກາໂວ, ອຸທຍພ຺ພຍປຜິປີລນຜ຺ເຖນ ທຸກ຺ຂກາໂວ, ຊຣາຍ ມຣເຕນ ຈາຕິ ທ຺ເວຆາ ວິປຣິຕາເມຕພ຺ພກາໂວ ຈ, ອຍໍ ເວທນາຍ ອາທີນໂວ, ຍໂຕ ວາ ອາທີນໍ ປຣມກາຣຸຌ຺ຌໍ ວາຕິ ປວຕ຺ຕຕີຕິ. ເວທນາຍ ນິສ຺ສຣຕນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ເວທນາຍາຕິ ນິສ຺ສກ຺ກວຈນໍ, ຍາວ ເວທນາປຜິພທ຺ຆໍ ຉນ຺ທຣາຄໍ ນ ປຊຫຕິ, ຕາວາຍໍ ປຸຣິໂສ ເວທນໍ ອລ຺ລີໂນເຍວ ໂຫຕີ. ຍທາ ປນ ຕໍ ຉນ຺ທຣາຄໍ ປຊຫຕິ, ຕທາຍໍ ປຸຣິໂສ ເວທນາຍ ນິສ຺ສໂຜ ວິສໍຍຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕີຕິ ຉນ຺ທຣາຄປ຺ປຫານໍ ເວທນາຍ ນິສ຺ສຣຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ເອຕ຺ຖ ຈ ເວທນາຄ຺ຄຫເຕນ ເວທນາຍ ສຫຊາຕນິສ຺ສຍາຣມ຺ມຕາກູຕາ ຈ ຣູປາຣູປຆມ຺ມາ ຄຫິຕາ ເອວ ໂຫນ຺ຕີຕິ ປຌ຺ຈນ຺ນມ຺ປີ ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ຆານໍ ຄຫຕໍ ທຌ຺ຄພ຺ພໍ. ເວທນາສີເສນ ປນ ເທສນາ ອາຄຕາ, ຕຕ຺ຖ ກາຣຕໍ ວຸຕ຺ຕເມວ, ລກ຺ຂຕຫາຣນເຍນ ວາ ອຍມຕ຺ໂຖ ວິກາເວຕພ຺ໂພ. ຕຕ຺ຖ ເວທນາຄ຺ຄຫເຕນ ຄຫິຕາ ປຌ຺ຈຸປາທານກ຺ຂນ຺ຆາ ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈໍ, ເວທນານໍ ສມຸທຍຄ຺ຄຫເຕນ ຄຫິຕາ ອວິຊ຺ຊາທໂຍ ສມຸທຍສຈ຺ຈໍ, ອຕ຺ຖງ຺ຄມນິສ຺ສຣຕປຣິຍາເຍຫິ ນິໂຣຆສຈ຺ຈໍ,

“ຍຖາກູຕໍ ວິທິຕ຺ວາ”ຕິ ເອເຕນ ມຄ຺ຄສຈ຺ຈນ຺ຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ຈຕ຺ຕາຣິ ສຈ຺ຈານິ ເວທິຕພ຺ພານິ. ກາມຸປາທານມູລກຕ຺ຕາ ເສສຸປາທານານໍ, ປທີເປ ຈ ກາມຸປາທາເນ ອຸປາທານເສສາກາວໂຕ “ວິຄຕຂນ຺ທຣາຄຕາຍ ອນຸປາທາໂນ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ອນຸປາທາວິມຸຕ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ຕໂນ ມຄ຺ຄຜລປ຺ປຕ຺ຕີ ກຄວາ ທສ຺ເສຕິ. “ເວທນານ”ນ຺ຕິອາທີນາ ທີ ຍສ຺ສາ ສມ຺ມສາຕ຺ຍາ ສຸປ຺ປຜິວິທ຺ສຕ຺ຕາ ອິມໍ ທິຜ຺ຖິຄຕໍ ສກາຣຕໍ ສຄຕິກໍ ປເກທໂຕ ວິກຊິຕ຺ໍ ສມຕ຺ໂຖ ອໂຫສິ , ຕສ຺ສ ສພ຺ພລ຺ລຸຕລ຺ລາຕສ຺ສ ສທ຺ມີ ປຸພ຺ພກາຄປຜິປທາຍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິກູມິ ທສ຺ເສຕິ ສມ຺ມຣາຊາ.

ປຖມກາຕວາຣວຕ຺ຕນາ ນິຜ຺ຖິຕາ.

ເອກຈ຺ຈສສ຺ສຕວາທວຕ຺ຕນາ

໓໘. ສຕ຺ເຕສຸ ສຽຂາເຣສຸ ຈ ເອກຈ຺ຈໍ ສສ຺ສຕໍ ເອຕສ຺ສາຕິ ເອກຈ຺ຈສສ຺ສໂຕ, ເອກຈ຺ຈສສ຺ສຕວາໂທ. ໂສ ເອເຕສໍ ອຕ຺ຖີຕິ ເອກຈ຺ຈສສ຺ສຕິກາ. ເຕ ປນ ຍສ຺ມາ ເອກຈ຺ຈສສ຺ສໂຕ ວາໂທ ທິຜ຺ຖິ ເອເຕສນ຺ຕິ ເອກຈ຺ຈສສ຺ສຕວາທາ ນາມ ໂຫນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ຕມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ “ເອກຈ຺ຈສສ຺ສຕວາທາ”ຕິ. ອິມິນາ ນເຍນ ເອກຈ຺ຈອສສ຺ສຕິກາ ທິປທສ຺ສປິ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ. ນນຸ ຈ “ເອກຈ຺ຈສສ຺ສຕິກາ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ຕທລ຺ລສ຺ສ ເອກຈ຺ຈສ຺ສ ອສສ຺ສຕຕາສນ຺ນິຜ຺ຖານໍ ສິທ຺ສເມວ ໂຫຕີຕິ? ສຈ຺ຈໍ ສິທ຺ສເມວ ໂຫຕິ ອຕ຺ຖໂຕ, ນ ປນ ສທ຺ທໂຕ. ຕສ຺ມາ ສຸປາກຜໍ ກຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕຸໍ “ເອກຈ຺ຈອສສ຺ສຕິກາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ນ ທີ ອິສ ສາວເສສໍ ກຕ຺ວາ ສມ຺ມໍ ເທເສຕິ ສມ຺ມສ຺ສາມີ. ອິສາຕິ “ເອກຈ຺ຈສສ຺ສຕິກາ”ຕິ ອິມສ຺ມີ ປເທ. ຄທີຕາຕິ ວຸຕ຺ຕາ, ຕຖາ ເຈວ ອຕ຺ໂຖ ທສ຺ສິໂຕ. ອິສາຕິ ວາ ອິມິສ຺ສາ ເທສນາຍ. ຕຖາ ທີ ປຸຣິມກາ ຕໂຍ ວາທາ ສຕ຺ຕວເສນ, ຈຕຸຕ຺ໂຖ ສຽຂາຣວເສນ ວິກຕ຺ໂຕ. “ສຽຂາເຣກຈ຺ຈສສ຺ສຕິກາ”ຕິ ອິທໍ ເຕທີ ສສ຺ສຕກາເວນ ຄຍ຺ທມານານໍ ສມ຺ມານໍ ຍາຖາວສກາວທສ຺ສນວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ປເນກຈ຺ຈສສ຺ສຕິກມຕທສ຺ສນວເສນ. ຕສ຺ສ ທີ ສສ຺ສຕາກິມຕໍ ອສຽຂຕເມວາຕິ ລທ຺ສິ. ເຕເນວາທ “ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ວາ…ເປ…ຄສ຺ສຕີ”ຕິ. ນ ທີ ຍສ຺ສ ກາວສ຺ສ ປຈ຺ຈເຍທີ ອກິສຽຂຕກາວໍ ປຜິຊານາຕິ, ຕສ຺ເສວ ນິຈ຺ຈສວາທິກາໂວ ອນຸມ຺ມຕ຺ຕເກນ ສກ຺ກາ ປຜິລ຺ລາຕຸໍ. ເອເຕນ “ອຸປ຺ປາທວຍສວຕາຍຸຕ຺ຕກາວາ ສິຍາ ນິຈ຺ຈາ, ສິຍາ ອນິຈ຺ຈາ ສິຍາ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພາ”ຕິອາທີນາ ປວຕ຺ຕສ຺ສ ສຕ຺ຕກຽຄວາທສ຺ສ ອຍຸຕ຺ຕຕາ ວິກາວິຕາ ໂຫຕິ.

ຕຕ຺ຖາຍໍ ອຍຸຕ຺ຕຕາວິກາວນາ – ຍທິ “ເຍນ ສກາເວນ ໂຍ ສມ຺ໂມ ອຕ຺ຖີຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ເຕເນວ ສກາເວນ ໂສ ສມ຺ໂມ ນຕ຺ຖີ”ຕິອາທີນາ ວຸຈ຺ເຈຍ຺ຍ, ສິຍາ ອເນກນ຺ຕວາໂທ. ອຖ ອລ຺ເລນ, ສິຍາ ນ ອເນກນ຺ຕວາໂທ. ນ ເຈຕ຺ຖ ເທສນ຺ຕຣາທິສມ຺ພນ຺ສກາໂວ ຍຸຕ຺ໂຕ ວຕ຺ຕຸໍ ຕສ຺ສ ສພ຺ພໂລກສິທ຺ສຕ຺ຕາ, ວິວາທາກາວໂຕ . ເຍ ປນ ວທນ຺ຕິ “ຍຖາ ສຸວຕ຺ຕຜເຍນ ມກຸເຜ ກເຕ ຜຍກາໂວ ນສ຺ສຕິ, ມກຸຜກາໂວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ສຸວຕ຺ຕກາໂວ ຕິຜ຺ຖຕິເຍວ, ເອວໍ ສພ຺ພກາວານໍ ໂກຈິ ສມ຺ໂມ ນສ຺ສຕິ, ໂກຈິ ສມ຺ໂມ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ສກາໂວ ປນ ຕິຜ຺ຖຕີ”ຕິ. ເຕ ວຕ຺ຕພ຺ພາ “ກິ ຕໍ ສຸວຕ຺ຕໍ, ຍໍ ຜເຍ ມກຸເຜ ຈ ອວຜ຺ຖິຕໍ, ຍທິ ຣູປາທີ, ໂສ ສທ຺ໂທ ວິຍ ອນິຈ຺ໂຈ. ອຖ ຣູປາທີ ສມູໂທ, ສມູໂທ ນາມ ສມ຺ມຸຕິມຕ຺ຕໍ. ນ ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕາ ນຕ຺ຖີຕາ ນິຈ຺ຈຕາ ວາ ລພ຺ກຕີ”ຕິ ອເນກນ຺ຕວາໂທ ນ ສິຍາ. ສມ຺ມານລ຺ຈ ສມ຺ມິໂນ ອລ຺ລຖານລ຺ລຖາສຸ ໂທໂສ ວຸຕ຺ໂຕເຍວ ສສ຺ສຕວາທວິຈາຣຕາຍໍ. ຕສ຺ມາ ໂສ ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ໂພ. ອປີຈ ນິຈ຺ຈານິຈ຺ຈນວຕ຺ຕພ຺ພຣູໂປ ອຕ຺ຕາ ໂລໂກ ຈ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ວິຊ຺ຊມານຕາປຜິຊານນ຺ໂຕ ຍຖາ ນິຈ຺ຈາທີນໍ ອລ຺ລຕຣໍ ຣູປໍ, ຍຖາ ວາ ທີປາທໂຍ. ນ ທີ ທີປາທີນໍ ອຸທຍພ຺ພຍສກາວານໍ ນິຈ຺ຈານິຈ຺ຈນວຕ຺ຕພ຺ພສກາວຕາ ສກ຺ກາ ວິລ຺ລາຕຸໍ, ຊີວສ຺ສ ນິຈ຺ຈາທີສຸ ອລ຺ລຕຣໍ ຣູປໍ ວິຍາຕິ ເອວໍ ສຕ຺ຕກຽຄສ຺ສ ວິຍ ເສສກຽຄານມ຺ປິ ອສມ຺ກໂວເຍວາຕິ ສຕ຺ຕກຽຄວາທສ຺ສ ອຍຸຕ຺ຕຕາ ເວທິຕພ຺ພາ.

ເອຕ຺ຖ ຈ “ອິສ຺ສໂຣ ນິຈ຺ໂຈ, ອລ຺ເລ ສຕ຺ຕາ ອນິຈ຺ຈາ”ຕິ ເອວໍ ປວຕ຺ຕວາທາ ສຕ຺ເຕກຈ຺ຈສສ຺ສຕິກາ ເສຍ຺ຍຖາປິ ອິສ຺ສຣວາທາ. “ປຣມາຕໂວ ນິຈ຺ຈາ ສວາ, ອຕ຺ຕກາທໂຍ ອນິຈ຺ຈາ”ຕິ ເອວໍ ປວຕ຺ຕວາທາ ສຽຂາເຣກຈ຺ຈສສ຺ສຕິກາ ເສຍ຺ຍຖາປິ ກາຕາທາ. ນນຸ “ເອກຈ຺ເຈ ສມ຺ມາ ສສ຺ສຕາ, ເອກຈ຺ເຈ ອສສ຺ສຕາ”ຕິ ເອຕສ຺ມີ ວາເທ ຈກ຺ຂາທີນໍ ອສສ຺ສຕຕາສນ຺ນິຜ຺ຖານໍ ຍຖາສກາວາວໂພໂສ ເອວ, ຕຍິທໍ ກຖໍ ມິຈ຺ຊາທສ຺ສນນ຺ຕິ, ໂກ ວາ ເອວມາຫ “ຈກ຺ຂາທີນໍ ອສສ຺ສຕກາວສນ຺ນິຜ຺ຖານໍ ມິຈ຺ຊາທສ຺ສນ”ນ຺ຕິ? ອສສ຺ສເຕສ຺ເຍວ ປນ ເກສລ຺ຈິ ສມ຺ມານໍ ສສ຺ສຕກາວາກິນິເວໂສ ອິສ ມິຈ຺ຊາທສ຺ສນໍ. ເຕນ ປນ ເອກວາເຣ ປວຕ຺ຕມາເນນ ຈກ຺ຂາທີນໍ ອສສ຺ສຕກາວາວໂພໂສ ວິທູສິໂຕ ສໍສຜ຺ຖກາວໂຕ ວິສສໍສຜ຺ໂຖ ວິຍ ສປ຺ປິມຕ຺ໂຊ ສກິຈ຺ຈກຣຕາສມຕ຺ຖຕາຍ ສມ຺ມາທສ຺ສນປກ຺ເຂ ຄເປຕພ຺ພຕໍ ນາຣຫຕີຕິ. ອສສ຺ສຕກາເວນ ນິຈ຺ລິຕາປິ ວາ ຈກ຺ຂຸອາທໂຍ ສມາໂຣປິຕຊີວສກາວາ ເອວ ທິຜ຺ຖິຄຕິເກທີ ຄຍ຺ທນ຺ຕີຕິ ຕທວໂພສສ຺ສ ມິຈ຺ຊາທສ຺ສນກາໂວ ນ ສກ຺ກາ ນິວາເຣຕຸໍ. ເຕເນວາທ “ຈກ຺ຂຸໍ ອິຕິປິ…ເປ… ກາໂຍ

ອິຕິປິ ອຢໍ ເມ ອຕ຺ຕາ''ຕິອາທີ ฯ ເອວຍ຺ຈ ກຕ຺ວາ ອສງ຺ຂຕາຍ ສງ຺ຂຕາຍ ຈ ຊາຕຸຍາ ວເສນ ຍຖາກ຺ກມໍ ''ເອກຈ຺ເຈ ຊມ຺ມາ ສສ຺ສ ຕາ, ເອກຈ຺ເຈ ອສສ຺ສຕາ''ຕິ ເອວໍ ປວຕ຺ໂຕ ວິກຊ຺ຊວາໂທປິ ເອກຈ຺ຈສສ຺ສຕວາໂທ ອາປຊ຺ຊຕີຕິ ເອວໍປກາຣາ ໂຈທນາ ອນວກາ ສາ ໂຫຕິ ອວິປຣີຕຊມ຺ມສກາວສມ຺ປຜິປຕ຺ຕິກາວໂຕ ฯ

ກາມຍ຺ເຈຕ຺ຖ ປຸຣິມວາເທປິ ອສສ຺ສຕານໍ ຊມ຺ມານໍ ''ສສ຺ສຕາ''ຕິ ຄຫຕໍ ວິເສສໂຕ ມິຈ຺ຆາທສ຺ສນໍ, ສສ຺ສຕານໍ ປນ ''ສສ຺ສ ຕາ''ຕິ ຄາໂຫ ນ ມິຈ຺ຆາທສ຺ສນໍ ຍຖາສກາວຄ຺ຄຫຕກາວໂຕ ฯ ອສສ຺ສເຕສ຺ເຍວ ປນ ''ເກຈິເທວ ຊມ຺ມາ ສສ຺ສຕາ, ເກຈິ ອສສ຺ສ ຕາ''ຕິ ຄເຫຕພ຺ພຊມ຺ເມສ຺ ວິກາຄປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ອິມສ຺ສ ວາທສ຺ສ ວາທນ຺ຕຣຕາ ວຸຕ຺ຕາ, ນ ເຈຕ຺ຖ ''ສມ຺ທາຍນ຺ໂຕຄຊຕ຺ຕາ ເອກເທສສ຺ສ ສປ຺ປເທສສສ຺ສຕຄ຺ຄາໂຫ ນິປ຺ປເທສສສ຺ສຕຄ຺ຄາເຫ ສໂມຊານໍ ຄຈ຺ຆຕີ''ຕິ ສກ຺ກາ ວຕ຺ຕຸໍ ວາທີ ຕພ຺ ພິສຍວິເສສວເສນ ວາທທ຺ວຍສ຺ສ ປວຕ຺ຕຕ຺ຕາ ฯ ອຍ຺ເຍ ເອວ ຫິ ທິຝ຺ຖິຄຕິກາ ''ສພ຺ເພ ຊມ຺ມາ ສສ຺ສຕາ''ຕິ ອກິນິວິຝ຺ຖາ, ອຍ຺ເຍ ''ເອກຈ຺ຈສສ຺ສຕາ''ຕິ ฯ ສງ຺ຂາຣານໍ ອນວເສສປຣິຍາທານໍ, ເອກເທສປຣິຄ຺ຄໂຫ ຈ ວາທທ຺ວຍສ຺ສ ປຣິພ຺ຍຕ຺ໂຕເຍວ ฯ ກິຍ຺ຈ ກິຍ຺ໂຍ ອເນກວິຊສມ຺ສ຺ສເຍ ເອກວິຊສມ຺ສ຺ສເຍ ຈ ຂນ຺ຊປພ຺ເຊ ອກິນິເວສກາວໂຕ ฯ ຈຕ຺ພ຺ພິໂຊປິ ຫິ ສສ຺ສຕວາທີ ຊາຕິ ວິເສສວເສນ ນານາວິຊຣູປກາຍສນ຺ນິສ຺ສເຍ ເອວ ອຣູປຊມ຺ມປຸຍ຺ເຊ ສສ຺ສຕາກິນິເວສີ ຊາໂຕ ອກິຍ຺ຍາເຕນ ອນຸສ຺ສວາທີຫິ ຈ ຣູປກາຍເກທຄ຺ຄຫຕໂຕ ฯ ຕຖາ ຈ ວຸຕ຺ຕໍ ''ຕໂຕ ຈຸໂຕ ອມຸຕ຺ຣ ອຸທປາທີ''ນ຺ຕິ (ທີ ฯ ນິ ฯ ໑໗໒໘) ''ຈວນ຺ຕິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕີ''ຕິ ຈ ອາທີ ฯ ວິເສສລາກີ ເອກຈ຺ຈສສ຺ສຕິໂກ ອນຸປຊາຣິຕເກທສມ຺ສ຺ສເຍວ ຊມ຺ມປພ຺ເຊ ສສ຺ສຕາກາຣຄ຺ຄຫເຕນ ອກິນິວິສນໍ ຊເນສີ ເອກກວປຣິຍາປນ຺ນຂນ຺ຊສນ຺ຕານວິສຍຕ຺ຕາ ຕທກິນິເວສສ຺ສ ฯ ຕຖາ ຈ ຕີສຸປິ ວາເທສຸ ''ຕໍ ປຸພ຺ເພນິວາສໍ ອນຸສ຺ສຣຕິ, ຕໂຕ ປຣໍ ນານຸສ຺ສຣຕີ''ຕິ ເອຕ຺ຕກເມວ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕກ຺ກີນໍ ປນ ສສ຺ສເຕກຈ຺ຈສສ຺ສຕວາທີນໍ ສສ຺ສຕາກິນິເວສວິເສໂສ ຣູປາ ຣູປຊມ຺ມວິສຍຕາຍ ສຸປາກໂຝເຍວາຕິ ฯ

໓໙ ฯທີຝສ຺ສກາລສ຺ສ ອຕິກ຺ກເມນາຕິ ວິວຝ຺ຝວິວຝ຺ຝຝ຺ຖາຍີນໍ ອປຄເມນ ฯ ອເນກຕ຺ຖຕ຺ຕາ ຊາຕູນໍ ສໍ-ສທ຺ເທນ ຍຸຕ຺ໂຕ ວຝ຺ຝ- ສທ຺ໂທ ວິນາສວາຈີຕິ ອາຫ ''ວິນສ຺ສຕີ''ຕິ, ສງ຺ຂຍວເສນ ວຕ຺ຕຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ ฯ ວິປຕ຺ຕິກຣມຫາເມຆສມ຺ຸປ຺ປຕ຺ຕິໂຕ ປຝ຺ຖາຍ ຫິ ຍາວ ອຕຸສຫຄໂຕປິ ສງ຺ຂາໂຣ ນ ໂຫຕິ, ຕາວ ໂລໂກ ສໍວຝ຺ຝຕີຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ ฯ ໂລໂກຕິ ເຈຕ຺ຖ ປຖວິອາທີກາຊນໂລໂກ ອຊິປ຺ເປໂຕ ฯ ອຸປຣີພ຺ຣຫ຺ມໂລເກສູຕິ ປຣິຕ຺ຕສຸກາທີສຸ ຣູປີພ຺ຣຫ຺ມໂລເກສຸ ฯ ອຄ຺ຄິນາ ຫິ ກປ຺ປວຸຝ຺ຖານໍ ອິຊານິປ຺ເປຕໍ ພຫຸລໍ ປວຕ຺ຕນໂຕ ฯ ເຕ ເນວາຫ ກຄວາ ''ອາກສ຺ສຣສໍວຕ຺ຕນິກາ ໂຫນ຺ຕີ''ຕິ ฯ ອຣູເປສຸວາຕິ ວາ-ສທ຺ເທນ ສໍວຝ຺ຝມານໂລກຊາຕູຫິ ອຍ຺ຍໂລກຊາຕູສຸ ວາຕິ ວິກປ຺ປນໍ ເວທິຕພ຺ພໍ ฯ ນ ຫິ ''ສພ຺ເພ ອປາຍສຕ຺ຕາ ຕທາ ຣູປາຣູປກເວສຸ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕີ''ຕິ ສກ຺ກາ ວິຍ຺ຍາຕຸໍ ອປາເຍສຸ ທີຆຕມາຍຸການໍ ມນຸສ຺ສໂລກູປຕ຺ຕິຍາ ອສມ຺ກວໂຕ ฯ ສຕິປິ ສພ຺ພສຕ຺ຕານໍ ອກິສງ຺ຂາຣມນສາ ນິພ຺ພຕ຺ຕກາເວ ພາຫິຣປຈ຺ຈເຍຫິ ວິນາ ມນສາວ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕ຺ຕາ ''ມໂນມຍາ''ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ຣູປາວຈຣສຕ຺ຕາ ฯ ຍທິ ເອວໍ ກາມກເວ ໂອປປາຕິກສຕ຺ຕານມ຺ປິ ມ ໂນມຍກາໂວ ອາປຊ຺ຊຕີຕິ? ນາປຊ຺ຊຕິ ອຊິຈິຕ຺ຕກ຺ເຫນ ອຕິສຍມນສາ ນິພ຺ພຕ຺ຕສຕ຺ເຕສຸ ມໂນມຍໂວຫາຣໂຕຕິ ທສ຺ສນ຺ໂຕ ອາຫ ''ຊານມເນນ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕ຺ຕາ ມໂນມຍາ''ຕິ ฯ ເອວໍ ອຣູປາວຈຣສຕ຺ຕານມ຺ປິ ມໂນມຍກາໂວ ອາປຊ຺ຊຕີຕິ ເຈ? ນ, ຕຕ຺ຖ ພາຫິຣປຈ຺ຈເຍຫິ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕພ຺ພຕາສງ຺ກາຍ ເອວ ອກາວໂຕ, ''ມນສາວ ນິພ຺ພຕ຺ຕາ''ຕິ ອວຊາຣຕາສມ຺ກວໂຕ ฯ ນິຣຸລ຺ໂຫ ວາ ຍໍ ໂລເກ ມໂນມຍໂວຫາໂຣ ຣູປາວຈຣສຕ຺ເຕສຸ ฯ ຕຖາ ຫິ ''ອນ຺ນມໂຍ ປານມໂຍ ມໂນມໂຍ ອານນ຺ທມໂຍ ວິຍ຺ຍາຕມໂຍ''ຕິ ປຍ຺ຈຊາ ອຕ຺ຕານໍ ເວທວາທີໂນ ວທນ຺ຕີ ฯ ອຸຈ຺ເຊທວາເທປິ ວກ຺ຂຕິ ''ທິພ຺ໂພ ຣູປີ ມໂນມໂຍ''ຕິ (ທີ ฯ ນິ ฯ ໑໗໕໒) ฯ ໂສກນາ ປກາ ເອເຕສຸ ສນ຺ຕີຕິ ສຸກາ ฯ ''ອຸກ຺ກໍເສນາ''ຕິ ອາກສ຺ສຣເທເວ ສນ຺ຊາຍາຫ, ປຣິຕ຺ຕາກາ ອປ຺ປມາຕາກາ ປນ ທ຺ເວ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຈ ກປ຺ເປ ຕິຝ຺ຖນ຺ຕີ ฯ ອຝ຺ຖກປ຺ເປຕິ ອຝ຺ຖ ມຫາກປ຺ເປ ฯ

໔໐ ฯສຕ຺ຖາຕີຕິ ສມ຺ປຕ຺ຕິກຣມຫາເມຆສມ຺ຸປ຺ປຕ຺ຕິໂຕ ປຝ຺ຖາຍ ປຖວິສນ຺ຊາຣກຸທກຕໍສນ຺ຊາຣກວາຍຸມຫາປຖວິອາທີນໍ ສມ຺ຸປ຺ປຕ຺ຕິວເສນ ຖາຕີ, ''ສມ຺ກວຕີ'' ອິຈ຺ເຈວ ວາ ອຕ຺ໂຖ ອເນກຕ຺ຖຕ຺ຕາ ຊາຕູນໍ ฯ ປກຕິຍາຕິ ສກາເວນ, ຕສ຺ສ ''ສຸຍ຺ຍ''ນ຺ຕິ ອິມິນາ ສມ຺ພນ຺ໂຊ ฯ ຕຕ຺ຖ ກາຣຕມາຫ ''ນິພ຺ພຕ຺ຕສຕ຺ຕານໍ ນຕ຺ຖິຕາຍາ''ຕິ, ອນຸປ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ, ເຕນ ຍຖາ ເອກຈ຺ຈານິ ວິມານານິ ຕຕ຺ຖ ນິພ຺ພຕ຺ຕສຕ຺ຕານໍ ຈຸຕຕ຺ຕາ ສຸຍ຺ຍານິ ໂຫນ຺ຕິ, ນ ເອວມິທນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິ ฯ ພ຺ຣຫ຺ມປາ ຣິສຊ຺ຊພ຺ຣຫ຺ມປຸໂຣຫິຕມຫາພ຺ຣຫ຺ມາໂນ ພ຺ຣຫ຺ມກາຍິກາ, ເຕສໍ ນິວາໂສ ກູມິປິ ''ພ຺ຣຫ຺ມກາຍິກາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕາ ฯ ກມ຺ມໍ ອຸປນິສ຺ສຍວເສນ ປຈ຺ຈໂຍ ເອຕິສ຺ສາຕິ ກມ຺ມປຈ຺ຈຍາ ฯ ອຖ ວາ ຕຕ຺ຖ ນິພ຺ພຕ຺ຕສຕ຺ຕານໍ ວິປຈ຺ຈນກກມ຺ມສ຺ສ ສຫກາ ຣີປຈ຺ຈຍກາວໂຕ, ກມ຺ມສ຺ສ ປຈ຺ຈຍາຕິ ກມ຺ມປຈ຺ຈຍາ ฯ ອຸຕຸ ສມຸຝ຺ຖານໍ ເອຕິສ຺ສາຕິ ອຸຕຸສມຸຝ຺ຖານາ ฯ ''ກມ຺ມປຈ຺ຈເຍົາ ຕຸສມຸຝ຺ຖານາ''ຕິ ວາ ປາໂຖ, ກມ຺ມສຫາໂຍ ປຈ຺ຈໂຍ, ກມ຺ມສ຺ສ ວາ ສຫາຍກູໂຕ ປຈ຺ຈໂຍ ກມ຺ມປຈ຺ຈໂຍ , ໂສວ ອຸຕຸ ກມ຺ມປຈ຺ຈ ເຍົາຕຸ, ໂສ ສມຸຝ຺ຖານໍ ເອຕິສ຺ສາຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ ฯ ເອຕ຺ຖາຕິ ''ພ຺ຣຫ຺ມວິມານ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາຍ ພ຺ຣຫ຺ມກາຍິກກູມິຍາ ฯ ກຖໍ ປຕີ

ຕາຍ ທຸຕິຍຊ຺ຌານຠູມິຍໍ ຐິຕານໍ ຫີນາຍ ປຐມຊ຺ຌານຠູມິຍາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ''ອຖ ສຕ຺ຕານ''ນ຺ຕິອາທິ. ໂອຕຣນ຺ຕີຕິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນວເສນ ເຫຏ຺ຐາຠູມິ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີ.

ອປ຺ປາຍຸເກຕິ ຍໍ ອຸຬາຣໍ ປຸຎ຺ຎກມ຺ມໍ ກຕໍ, ຕສ຺ສ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນາຣຫວິປາກປ຺ພນ຺ຘໂຕ ອປ຺ປປຣິມາຓາຍຸເກ. ອາຍຸປ຺ປມາເຓເນວາຕິ ປຣມາຍຸປ຺ປມາເຓເນວ. ກິ ປເນຕໍ ປຣມາຍຸ ນາມ, ກຖໍ ວາ ຕໍ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ນປ຺ປມາຓນ຺ຕິ? ວຸຈ຺ຈເຕ – ໂຍ ເຕສໍ ເຕສໍ ສຕ຺ຕານໍ ຕສ຺ມິ ຕສ຺ມິ ຠວວິເສເສ ປຸຣິມສິທ຺ຘຠວປ຺ຕຸຖູປ຺ປນິສ຺ສຍວເສນ ສຣີຣາວຍວວຓ຺ຓສຓ຺ຐານປ຺ປມາຓາທິວິເສສາ ວິຍ ຕໍຕໍຄຕິນິກາຍາທິສຸ ເຍພຸຍ຺ເຍນ ນິຍຕປ຺ປຣິຈ຺ເຉໂທ ຄພ຺ຠເສຍ຺ຍກການມາວຈຣເທວຣູປາວຈຣສຕ຺ຕານໍ ສຸກ຺ກໂສຓິເຕາຕຸໂກຊນາທິ ອຸຕຸອາທິປ຺ຈ຺ຈຍຸປ຺ປັນ຺ນປ຺ຈ຺ຈຍູປຕ຺ຖມ຺ຠິໂຕ ວິປາກປ຺ພນ຺ຘສ຺ສ ຐິຕິກາລນິຍໂມ, ໂສ ຍຖາສກໍ ຂຓມຕ຺ຕາວຏ຺ຐາຍີນມ຺ປີ ອຕ຺ຕໂນ ສຫ ຊາຕານໍ ຣູປາຣູປຘມ຺ມານໍ ຄປ຺ນາກາຣວຸຕ຺ຕິຕາຍ ປວຕ຺ຕການີ ຣູປາຣູປຊີວິຕິນ຺ທ຺ຣິຍານີ ຍສ຺ມາ ນ ເກວລໍ ເນສໍ ຂຓຐິຕິຍາ ເອວ ກາຣຓການ ອນຸປາລການີ, ອຖ ໂຂ ຍາວ ກວງຄຸປ຺ຈ຺ເຉທາ ອນຸປ຺ພນ຺ຘສ຺ສ ອວິຈ຺ເຉທເຫຕຸກາເວນາປີ, ຕສ຺ມາ ອາຍຸເຫຕຸກຕ຺ຕາ ກາຣຓູປຈາເຣນ ອາຍຸ, ອຸກ຺ກໍສປຣິຈ຺ເຉທວເສນ ປຣມາຍູຕິ ຈ ວຸຈ຺ຈຕິ. ຕໍ ປນ ເທວານໍ ເນຣຍິການໍ ອຸຕ຺ຕຣກຸຣຸການຍ຺ຈ ນິຍຕປຣິຈ຺ເຉທໍ, ອຸຕ຺ຕຣກຸຣຸການໍ ປນ ເອກນ຺ຕນິຍຕປຣິຈ຺ເຉທເມວ, ອວສິຏ຺ຐມນຸສ຺ສເປຕຕິຣຈ຺ຉານານໍ ປນ ຈິຣຏ຺ຐິຕິສໍວຕ຺ຕນິກມ຺ມພຫຸເລ ກາເລ ຕໍກມ຺ມສທິຕສນ຺ຕານຊນິຕສຸກ຺ກໂສຓິຕປ຺ປຈ຺ຈຍານໍ ຕໍມູລການຍ຺ຈ ຈນ຺ທສູຣິຍສມວິສມປຣິວຕ຺ຕນາທິຊນິເຕາຕຸອາຫາຣາທິສມວິສມ ປຈ຺ຈຍານໍ ວເສນ ຈີຣາຈີຣກາລໂຕ ອນິຍຕປຣິຈ຺ເຉທໍ, ຕສ຺ສ ຈ ຍຖາປຸຣິມສິທ຺ຘຠວປ຺ຕຸຖນາວເສນ ຕໍຕໍຄຕິນິກາຍາທິສຸ ວຓ຺ຓສຓ຺ຐານາທິວິເສສນິຍໂມ ສິທ຺ໂຘ ທສ຺ສນານຸສ຺ສວາທີຫີ, ຕຖາ ອາທິໂຕ ຄຫຓສິທ຺ຘິຍາ. ເອວໍ ຕາສຸ ຕາສຸ ອຸປ຺ປຕ຺ຕີສຸ ນິພ຺ພຕ຺ຕສຕ຺ຕານໍ ເຍພຸຍ຺ເຍນ ສມປ຺ປມາຓຏ຺ຐິຕິກາລໍ ທສ຺ສນານຸສ຺ສເວຫີ ລກ຺ຂິຕ຺ວາ ຕໍ ປຣມຕໍ ອຊ຺ໄຊສາຍ ປວຕ຺ຕິຕຠວປ຺ຕຸຖນາວເສນ ອາທິໂຕ ປຣິຈ຺ເຉທນິຍໂມ ເວທິຕພ຺ໂພ. ຍສ຺ມາ ປນ ກມ຺ມໍ ຕາສຸ ຕາສຸ ອຸປ຺ປຕ຺ຕີສຸ ຍຖາ ຕໍຕໍອຸປ຺ປຕ຺ຕິນິຍຕວຓ຺ຓາທິນິພ຺ພຕ຺ຕເນ ສມຕ຺ຖໍ, ເອວໍ ນິຍຕາຍຸປຣິຈ຺ເຉທາສຸ ອຸປ຺ປຕ຺ຕີສຸ ປຣິຈ຺ເຉທາຕິກ຺ກເມນ ວິປາກນິພ຺ພຕ຺ຕເນ ສມຕ຺ຖໍ ນ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ ''ອາຍຸປ຺ປມາເຓເນວ ຈວນ຺ຕີ''ຕິ. ຍສ຺ມາ ປນ ອຸປຕ຺ຖມ຺ຠກາສຫາເຍຫີ ອນຸປາລກປ຺ປຈ຺ຈເຍຫີ ອຸປາທິນ຺ນກຂນ຺ຘານໍ ປວຕ຺ເຕຕພ຺ພາກາໂຣ ອຕ຺ຖິໂຕ ປຣມາຍຸ, ຕສ຺ສ ຍຖາວຸຕ຺ຕປຣິຈ຺ເຉທານຕິກ຺ກມນໂຕ ສຕິປີ ກມ຺ມາວເສເສ ຄານໍ ນ ສມ຺ຠວຕິ, ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ''ອຕ຺ຕໂນ ປຸຎ຺ຎພເລເນວ ຄາຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕີ''ຕິ. ກປ຺ປໍ ວາຕິ ອສງ຺ຂເຍຍ຺ຍກປ຺ປໍ ວາ ຕສ຺ສ ອຸປ຺ຑຓ຺ຓໍ ວາ ອຸປ຺ຑຓກປ຺ປໂຕ ອູນມຘິກໍ ວາຕິ ວິກປ຺ປນຕ຺ໂຖ ວາ-ສທ຺ໂທ.

໔໑. ອນກິຣຕີຕິ ເອກວິຫາເຣນ ອນກິຣຕິ. ສາ ປນ ຍສ຺ມາ ອຍ຺ເຍຫີ ສມາຄມິຈ຺ຉາ ໂຫຕິ, ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ''ອປຣສ຺ສາປີ ສຕ຺ຕສ຺ສ ອາຄມນປ຺ຕຸຖນາ''ຕິ. ປີຍວຕ຺ຖຸວິຣເຫນ ປີຍວຕ຺ຖຸອລາເກນ ວາ ຈິຕ຺ຕວິຆາໂຕ ອຸກ຺ກຓ຺ຐິຕາ, ສາ ອຕ຺ຖໂຕ ໂທມນສ຺ສຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາໂທ ເຍວາຕິ ອາຫ ''ປຏິຆສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ''ຕິ. ທີຆຣຕ຺ຕໍ ຊານຣຕິຍາ ຣມມານສ຺ສ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣໍ ອນກິຣຕິນິມິຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ''ມມ''ນ຺ຕິ ຈ ''ອຫ''ນ຺ຕິ ຈ ຄຫຓສ຺ສ ກາຣຓຠູຕາ ຕຓ຺ຫາທິຏ຺ຐິໂຍ ອິຘ ປຣິຕສ຺ສນາ. ຕາ ປນ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ປຸຣິມາວຕ຺ຖາຍ ຈລນໍ ກມ຺ປນນ຺ຕິ ອາຫ ''ອຸພ຺ພິຊ຺ຊນາ ຜນ຺ທນາ''ຕິ. ເຕເນວາຫ ''ຕຓ຺ຫາຕສ຺ສນາປີ ທິຏ຺ຐິຕສ຺ສນາປີ ວຏ຺ຏຕີ''ຕິ. ຍໍ ປນ ອຕ຺ຖຸທ຺ຘາເຣ ''ອໂຫ ວຕ ອຍ຺ເຍປີ ສຕ຺ຕາ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕໍ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍນ຺ຕີ ອຍໍ ຕຓ຺ຫາຕສ຺ສນາ ນາມາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ທິຏ຺ຐິຕສ຺ສນາຍ ວິສໍ ອຸທາຫຣຓໍ ທສ຺ເສນ຺ເຕນ ຕຓ຺ຫາຕສ຺ສນໍເຍວ ຕໂຕ ນິທ຺ຘາເຣຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ປນ ຕຕ຺ຖ ທິຏ຺ຐິຕສ຺ສນາຍ ອກາວໂຕຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ. ຕາສຕສ຺ສນາ ຈິຕ຺ຕຸຕ຺ຣາໂສ. ກຍານກນ຺ຕິ ເກຣວາຣມ຺ມຓານິມິຕ຺ຕໍ ພລວກຍໍ. ເຕນ ສຣີຣສ຺ສ ຖຸທ຺ຘກາໂວ ຉມ຺ຠິຕຕ຺ຕໍ ກຍໍ ສໍເວຄນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ກຍນ຺ຕິ ກງ຺ຄານຸປ຺ສ຺ສນາຍ ຈີຕ຺ຓນ຺ເຕ ສພ຺ພສງ຺ຂາຣໂຕ ກາຍນວເສນ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ກຍຓາຓໍ. ສໍເວຄນ຺ຕິ ສໂຫຕ຺ຕປ຺ປໍຓາຓໍ, ໂອຕ຺ຕປ຺ປເມວ ວາ. ສນ຺ຕາສນ຺ຕິ ອາທີນວນິພ຺ພິທານຸປ຺ສ຺ສນາຫີ ສງ຺ຂາເຣຫີ ສນ຺ຕສ຺ສນຓາຓໍ. ສຫ ພ຺ຍາຍຕີ ປວຕ຺ຕຕີ, ໂທສໍ ວາ ຉາເທຕີຕິ ສຫພ຺ໂຍ, ສຫາໂຍ, ຕສ຺ສ ກາວໍ ສຫພ຺ຍຕໍ.

໔໒. ອກິກວິຕ຺ວາ ກິໂຕ ອິເມ ສຕ຺ເຕຕິ ອນີປ຺ປາໂຍ. ຍສ຺ມາ ປນ ໂສ ປາສໍສກາເວນ ອຸຕ຺ຕມກາເວນ ຈ ''ເຕ ສຕ຺ເຕ ອກິກວິຕ຺ວາ ຄິໂຕ''ຕິ ອຕ຺ຕານໍ ມຍ຺ຎຕິ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ ''ເຊຏ຺ຄໂກຫມສ຺ມີ''ຕິ. ອຍ຺ຎທຕ຺ຖຸ ທໂສຕິ ທສ຺ສເນ ອນ຺ຕຣາຍາກາວວຈເນນ, ເຍຍ຺ຍວິເສສປຣິຄ຺ຄາຫິກາເວນ ຈ ອນາວຣຓທສ຺ສາວິຕໍ ປຏິຊານາຕີຕິ ອາຫ ''ສພ຺ພໍ ປສ຺ສາມີຕິ ອຕ຺ໂຖ''ຕິ. ກູຕກພ຺ຍານນ຺ຕິ ອເຫສຸນ຺ຕິ ກູຕາ, ກວນ຺ຕິ ກວິສ຺ສນ຺ຕີຕິ ກພ຺ຍາ, ອຏ຺ຄກຖາຍໍ ປນ ວຕ຺ຕມານກາລວເສເນວ ກພ຺ຍ-ສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ ທສ຺ສິໂຕ. ປຖມຈິຕ຺ຕກ຺ຂເຕຕິ ປຏິສນ຺ຘິຈິຕ຺ຕກ຺ຂເຕ. ກິຍ຺ຈາປີ ໂສ ພ຺ຣຫ຺ມາ ອນວຏ຺ຄິຕທສ຺ສນຕ຺ຕາ ປຸຖຸຊ຺ຊນສ຺ສ ປຸຣິມຕຣຊາຕິປຣິຈິຕມ຺ປີ ກມ຺ມສ຺ສກຕຍ຺ຎາຓໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ວິກຸພ຺ພນິທ຺ຘິວເສນ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປຕ຺ຕິມຕ຺ຕປຏິພທ຺ເຘນ ສຕ຺ຕນິມ຺ມາເນນ ວິປ຺ລຸລ຺ຏໂຄ ''ອຫໍ ອິສ຺ສໂຣ ກຕ຺ຕາ ນິມ຺ມາຕາ''ຕິອາທິນາ ອິສ຺ສຣກຸຕ຺ຕທສ຺ສນໍ ປກ຺ຂນ຺ທມາໂນ ອກິນິວິສນວເສເນວ ປຏິຏ຺ຄິໂຕ, ນ ປຏິຏ຺ຄາປນວເສນ ''ຕສ຺ສ ເອວໍ ໂຫຕີ''ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ, ປຏິຏ຺ຄາປນກ຺ກເມເນວ ປນ ຕສ຺ສ ໂສ ອກິນິເວໂສ ຊາໂຕຕິ

ທສຸສນຕຸຖໍ “ກາຣຕາໂຕ ສາເຣຕຸກາໂມ”ຕິ, “ປຜິລຸລໍ ກຕຸວາ”ຕິ ຈ ວຸຕຸຕໍ។ ເຕນາຫ ກຄວາ “ຕໍ ກິສຸສ ເຫຕູ”ຕິອາທິ។ ຕຕຸຖ ມ ໂນປຕິສີຕິ ມນສາ ເອວ ປຕຸຖນາ, ຕຖາ ຈິຕຸຕປຸປວຕຸຕິມຕຸຕເມວາຕິ ອຕຸໂຖ, ອິຕຸຖກາວນຸຕິ ອິທປຸປການຕໍ។ ຍສຸມາ ປນ ອິຕຸຖນຸຕິ ພຸຣຫຸມຕຸຕກາໂວ ອິສາສີປຸເປົໂຕ, ຕສຸມາ “ພຸຣຫຸມກາວນຸຕິ ອຕຸໂຖ”ຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ນນຸ ຈ ເທວານໍ ອຸປປຕຸຕິສມນນຸຕຣໍ “ອິມີສຸສາ ນາມ ຄຕິຍາ ຈວິຕຸວາ ອິມິນາ ນາມ ກມຸມຸນາ ອິຮູປປຸນາ”ຕິ ປຈຸຈເວກຸຂຕາ ໂຫຕີຕິ? ສຈຸຈໍ ໂຫຕິ, ສາ ປນ ປຸຣິມ ຊາຕີສຸ ກມຸມສຸສກຕລຸລາເດາ ສມຸມເທວ ນິວິຜຸຖຊຸຊາສຍານໍ។ ອິເມ ປນ ສຕຸຕາ ປຸຣິມາສຸປິ ຊາຕີສຸ ອິສຸສຣກຸຕຕທສຸສນວເສນ ວິນິພນຸຮາກິນິເວສາ ອເຫສຸນຸຕິ ທຜຸຖພຸພໍ។ ເຕນ ວຸຕຸຕໍ “ອິມິນາ ມຍ”ນຸຕິອາທິ។

໔໓។ ອິສຕິຕິ ອີໂສ, ອກິກູຕິ ອຕຸໂຖ។ ມຫາ ອີໂສ ມເຫໂສ, ສຸປຸປຕິຜຸຖມເຫສກາຍ ປນ ປເຣຫີ “ມເຫໂສ”ຕິ ອກຸຂາຕພຸພຕາຍ ມເຫສກຸໂຂ, ອຕິສເຍນ ມເຫສກຸໂຂ ມເຫສກຸຂຕໂຣຕິ ວຈນຕຸໂຖ ທຜຸຖພຸໂພ។ ຍສຸມາ ປນ ໂສ ມເຫສກຸຂກາໂວ ອາສີປເຕຍຸຍປຣິ ວາຣສມຸປຕຸຕິຍາ ວິລຸລາຍຕິ, ຕສຸມາ “ອິສຸສຣິຍປຣິວາຣວເສນ ມຫາຍສຕໂຣ”ຕິ ວຸຕຸຕໍ។

໔໔។ອິເຣວ ອາຄຈຸຉຕີຕິ ອິມສຸມິ ມນຸສຸສໂລເກ ເອວ ປຜິສນຸຣິວເສນ ອາຄຈຸຉຕີ។ ຍໍ ອລຸລຕໂຣ ສຕຸໂຕຕິ ເອຕຸຖ ຍນຸຕິ ນິ ປາຕມຕຸຕໍ, ກຣເດ ວາ ປຈຸຈຕຸຕນິທຸເທໂສ, ເຍນ ຖາເນນາຕິ ອຕຸໂຖ, ກິຣິຍາປຣາມສນໍ ວາ។ ອິຕຸຖຕຸຕໍ ອາຄຈຸຉຕີຕິ ເອຕຸຖ ຍ ເທຕໍ ອິຕຸຖຕຸຕສຸສ ອາຄມນໍ, ເອຕໍ ຖານໍ ວິຊຸຊຕີຕິ ອຕຸໂຖ។ ເອສ ນໂຍ “ປພຸພຊຕິ, ເຈໂຕສມາຣິ ຜຸສຕິ, ປຸພຸເພນິວາສໍ ອນຸສຸສຣຕີ”ຕິ ເອເຕສຸປິ ປເທສຸ។ “ຖານໍ ໂຂ ປເນຕໍ ກິກຸຂເວ ວິຊຸຊຕິ, ຍໍ ອລຸລຕໂຣ ສຕຸໂຕ”ຕິ ອິມລຸທິ ປທໍ “ປພຸພຊຕີ”ຕິອາ ທີທິ ປເທທີ ປຈຸເຈກໍ ໂຍເຊຕພຸພນຸຕິ។

໔໕។ ຂິຕຸຫາຍ ປທຸສຸສນຸຕີຕິ ຂິຕຸຫາປໂທສີໂນ, ຂິຕຸຫາປໂທສີໂນ ເອວ ຂິຕຸຫາປໂທສິກາ, ຂິຕຸຫາປໂທໂສ ວາ ເອເຕສໍ ອຕຸຖີຕິ ຂິຕຸຫາປໂທສິກາ។ ອຕິກຸກນຸຕເວລໍ ອຕິເວລໍ, ອາຫາຣູປໂກຄກາລໍ ອຕິກຸກມິຕຸວາຕິ ອຕຸໂຖ។ ເມຖຸນສມຸປໂຍເຄນ ອຸປຸປຊຸຊນກສຸ ຂໍ ເກລຸອິທສຸສສຸຂໍ ຣຕິສມຸໂມ ຣຕິສກາໂວ។ ອາຫາຣນຸຕິ ເອຕຸຖ ໂກ ເທວານໍ ອາຫາໂຣ, ກາ ອາຫາຣເວລາຕີ? ສພຸເພສມຸປິ ກາ ມາວຈຣເທວານໍ ສຸຣາ ອາຫາໂຣ, ສາ ເຫຜຸຖິເມຫີ ອຸປຣິມານໍ ປຕີຕຕມາ ໂຫຕີ, ຕໍ ຍຖາສກໍ ທິວສວເສນ ທິວເສ ທິວເສ ກຸລຸຊນຸຕີ។ ເກຈິ ປນ “ພິລຸອາຣປຫປຸປມາຕໍ ສຸຮາຫາຣໍ ກຸລຸຊນຸຕິ, ໂສ ຊີວຸຫາຍ ຖປີຕມຕຸໂຕ ຍາວ ເກສຄຸຄນຂຄຸຄາ ກາຍໍ ຜຣ ຕິ, ເຕສໍເຍວ ທິວສວເສນ ສຕຸຕທິວເສ ຍາປນສມຕຸໂຖ ຈ ໂຫຕີ”ຕິ ວທນຸຕີ។ “ນິຣນຸຕຣໍ ຂາທນຸຕາ ປິວນຸຕາ”ຕິ ອິທໍ ປຣິກປຸປນວເສນ ວຸຕຸຕໍ។ ກມຸມຊເຕຊສຸສ ພລວກາໂວ ອຸລຸອາຣປຸລຸລນິພຸພຕຸຕຕຕາ, ອຸລຸອາຣຄຣຸສິນິທຸຮສຸຮາຫາຣຊີຣຕາໂຕ ຈ។ ກຣຊກາຍສຸສ ມນຸທກາໂວ ມຸທຸສຸຂຸມາລກາວໂຕ។ ເຕເນວ ຫີ ກຄວາ ອິນຸທສາລຄຸຫາຍໍ ປກຕິປຖວິຍໍ ສຕຸຖາຕຸໍ ອສກຸໂກນຸ ຕໍ ສກຸກໍ ເທວຣາຊານໍ “ໂອລຸອາຣິກໍ ກາຍໍ ອລິຜຸເຖຫີ”ຕິ ອາຫ។ ເຕສນຸຕິ ມນຸສຸສານໍ។ ວຕຸຖນຸຕິ ກຣຊກາຍໍ។ ເກຈີຕິ ອກຍຄີຣິ ວາສີໂນ។

໔໖។ມເນນາຕິ ອິສຸສາປກຕຕຸຕາ ປທຸຜຸເຖນ ມນສາ។ ອຸສູຍາວເສນ ມນໂສວ ປໂທໂສ ມໂນປໂທໂສ, ໂສ ເອເຕສໍ ອຕຸຖີ ວິນ າສເຫຕຸກູໂຕຕິ ມໂນປໂທສິກາຕິ ເອວໍ ວາ ເອຕຸຖ ອຕຸໂຖ ທຜຸຖພຸໂພ។ ອກຸທໂຣ ຣກຸຂຕີຕິ ກຸທຸຮສຸສ ໂສ ໂກໂຣ ອິຕຣສຸມິ ອກຸຊຸຊນຸເຕ ອນຸປາຫາໂນ ເອກວາຣເມວ ອຸປຸປຕຸຕິຍາ ອນາເສວໂນ ຈາເວຕຸໍ ນ ສກຸໂກຕີ ອຸທກນຸຕໍ ປຕຸວາ ອຄຸຄິ ວິຍ ນິພຸພາຍ ຕິ, ຕສຸມາ ອກຸທໂຣ ຕໍ ຈວນໂຕ ຣກຸຂຕີ, ອຸໂກສຸ ປນ ກຸທຸເຣສຸ ກີຍໂຍ ກີຍໂຍ ອລຸລມລຸລມຸຫິ ປຣິວຸຫຸຌນວເສນ ຕິຂິຕາສມຸ ທາຈາໂຣ ນິສຸສຍທຫນໂຣໂສ ໂກໂຮ ອຸປຸປຊຸຊມາໂນ ທຫຍວຕຸຖຸໍ ນິທຫນໂຕ ອຈຸຈນຸຕສຸຂຸມາລກຣຊກາຍໍ ວິນາເສຕີ, ຕໂຕ ສກໂລປິ ອຕຸຕກາໂວ ອນຸຕຣຫາຍຕີ។ ເຕນາຫ “ອຸໂກສຸ ປນາ”ຕິອາທິ ។ ຕຖາ ຈາຫ ກຄວາ “ອລຸລມລຸລໍ ປທຸຜຸຖຈິຕຸຕາ ກິລນຸຕກາຍາ...ເປ... ຈວນຸຕີ”ຕີ។ ຂມຸມຕາຕິ ຂມຸມນິຍາໂມ។ ໂສ ຈ ເຕສໍ ກຣຊກາຍສຸສ ມນຸທຕາຍ, ຕຖາອຸປຸປຊຸຊນກ ໂກຂສຸສ ຈ ພລວຕາຍ ຖານໂສ ຈວນໍ, ເຕສໍ ຣູປາຣູປຂມຸມານໍ ສກາໂວຕິ ອຂີປຸປາໂຍ។

໔໗។ຈກຸຂາທີນໍ ເກທໍ ປສຸສຕີຕິ ວິໂຣຂີປຈຸຈຍສນຸນິປາເຕ ວິກາຣາປຕຸຕິທສຸສນໂຕ, ອນຸເຕ ຈ ອທສຸສນູປຄມນໂຕ ວິນາສໍ ປສຸສຕີ ໂອລຸອາຣິກຕຸຕາ ຣູປຂມຸມເກທສຸສ។ ປຈຸຈຍໍ ທຕຸວາຕີ ອນນຸຕຣປຈຸຈຍາທິວເສນ ປຈຸຈໂຍ ຫຸຕຸວາ។ “ພລວຕຣ”ນຸຕີ ຈິຕຸຕສຸສ ລຫຸຕຣໍ ເກທໍ ສນຸຣາຍ ວຸຕຸຕໍ។ ຕຖາ ຫີ ເອກສຸມີ ຣູເປ ຂຣນຸເຕເຍວ ໂສລຸອສ ຈິຕຸຕານີ ກິຊຸຊນຸຕີ។ ເກທໍ ນ ປສຸສຕີຕິ ຂເຓ ຂເຓ ກິຊຸຊນຸຕມຸປີ ຈິຕຸຕໍ ປຣສຸສ ອນນຸຕຣປຈຸຈຍກາເວເນວ ກິຊຸຊຕີຕິ ປຸຣິມຈິຕຸຕສຸສ ອກາວໍ ປຜິຈຸຉາເທຕຸວາ ວິຍ ປຈຸຉິມຈິຕຸຕສຸສ ອຸປຸປຕຸຕິໂຕ ກາວປກຸໂຂ ພລວຕໂຣ ປາກໂຜ ຈ ໂຫຕີ, ນ ອກາວປກຸໂຂຕີ ຈິຕຸຕສຸສ ວິນາສໍ ນ ປສຸສຕີ, ອຍລຸຈ ອຕຸໂຖ ອລາຕຈກຸກທສຸສເນນ ສຸປາກໂຜ ວິລຸລາຍຕີ។ ຍສຸມາ ປນ ຕກຸກິວາທີ ນານຕຸຕນຍສຸສ ທູຣຕຣຕາຍ ເອກຕຸຕນຍສຸສປິ

ມິຈ຺ຉາຄຫິຕຕ຺ຕາ ‘‘ຍເທວິທໍ ວິຎ຺ຎາຓໍ ສພ຺ພທາປິ ເອກຣູເປນ ປວຕ຺ຕຕິ, ອຍເມວ ອຕ຺ຕາ ນິຈ຺ໂຈ’’ຕິອາທິນາ ອກິນິເວສໍ ຊເນ
ຕິ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ໂສ ຕໍ ອປ຺ສ຺ສນ຺ໂຕ’’ຕິອາທິ.

ອນ຺ຕານນ຺ຕວາທວຓ຺ຓນາ

໕໓.ອນ຺ຕານນ຺ຕິກາຕິ ເອຕ຺ຖ ອມຕິ ຄຈ຺ຉຕິ ເອຕ຺ຖ ສກາໂວ ໂອສານນ຺ຕິ ອນ຺ໂຕ, ມຣິຍາທາ. ຕປ຺ປຏິເສເຘນ ອນນ຺ໂຕ, ອນ຺ໂຕ
ຈ ອນນ຺ໂຕ ຈ ອນ຺ຕານນ຺ໂຕ ຈ ເນວນ຺ຕານານນ຺ໂຕ ຈ ອນ຺ຕານນ຺ຕາ ສາມຎ຺ຎນິທ຺ເທເສນ, ເອກເສເສນ ວາ ‘‘ນາມຣູປປ຺ຈ຺ຈ
ຍາ ສລ຺ອາຍຕນ’’ນ຺ຕິອາທີສຸ (ມ. ນິ. ໓.໑໒໖; ສໍ. ນິ. ໔.໑; ອຸທາ. ໑) ວິຍ. ກສ຺ສ ປນ ອນ຺ຕານນ຺ໂຕຕິ? ໂລກິຍຕິ ສໍ
ສາຣນິສ຺ສຣຓຕ຺ຖິເກຫິ ທິຏ຺ຖິຄຕິເກຫິ, ໂລກິຍນ຺ຕິ ວາ ເອຕ຺ຖ ເຕຫິ ປຸຎ຺ຎາປຸຎ຺ຎໍ ຕພ຺ພິປາໂກ ຈາຕິ ໂລໂກຕິ ສງ຺ຂຍໍ ຄຕສ຺ສ
ອຕ຺ຕໂນ. ເຕນາຫ ກຄວາ ‘‘ອນ຺ຕານນ຺ຕໍ ໂລກສ຺ສ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ’’ຕິ. ໂກ ປນ ເອໂສ ອຕ຺ຕາຕິ? ຊານວິສຍກູຕກສິຓນິມິຕ຺ຕໍ.
ຕຕ຺ຖ ຫິ ອຍໍ ທິຏ຺ຖິຄຕິໂກ ໂລກສຎ຺ຎີ. ຕຖາ ຈ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ຕໍ ໂລໂກຕິ ຄເຫຕ຺ວາ’’ຕິ. ເກຈິ ປນ ‘‘ຊານໍ ຕໍສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ມາ ຈ
ອິຘ ‘ອຕ຺ຕາ , ໂລໂກ’ຕິ ຈ ຄຫິຕາ’’ຕິ ວທນ຺ຕິ. ອນ຺ຕານນ຺ຕສຫຈຣິຕວາໂທ ອນ຺ຕານນ຺ໂຕ, ຍຖາ ‘‘ກຸນ຺ຕາ ປຈຣນ຺ຕິ’’ຕິ ອນ຺
ຕານນ຺ຕສນ຺ນິສ຺ສໂຍ ວາ ຍຖາ ‘‘ມຎ຺ຈາ ໂຟສນ຺ຕິ’’ຕິ. ໂສ ເອເຕສໍ ອຕ຺ຖີຕິ ອນ຺ຕານນ຺ຕິກາ. ເຕ ປນ ຍສ຺ມາ ຍຖາວຸຕ຺ຕນເຍນ
ອນ຺ຕານນ຺ໂຕ ວາໂທ ທິຏ຺ຖິ ເອເຕສນ຺ຕິ ‘‘ອນ຺ຕານນ຺ຕວາທາ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ. ຕສ຺ມາ ອຏ຺ຄກຖາຍໍ ‘‘ອນ຺ຕານນ຺ຕວາທາ’’ຕິ ວຕ຺
ວາ ‘‘ອນ຺ຕໍ ວາ’’ຕິອາທິນາ ອຕ຺ໂຖ ວິກຕ຺ໂຕ.

ເອຕ຺ຖາຫ – ຍຸຕ຺ຕໍ ຕາວ ປຸຣິມານໍ ຕິຓ຺ຓໍ ວາທີນໍ ອນ຺ຕຕ຺ຕຎ຺ຈ ອນນ຺ຕຕ຺ຕຎ຺ຈ ອນ຺ຕານນ຺ຕຕ຺ຕຎ຺ຈ ອາຣພ຺ກ ປວຕ຺ຕວາທຕ຺
ຕາ ອນ຺ຕານນ຺ຕິກຕ຺ຕໍ, ປຈ຺ຉິມສ຺ສ ປນ ຕທຸກຍປ຺ຏິເສຘນວເສນ ປວຕ຺ຕວາທຕ຺ຕາ ກຖ ອນ຺ຕານນ຺ຕິກຕ຺ຕນ຺ຕິ?
ຕທຸກຍປ຺ຏິເສຘນວເສນ ປວຕ຺ຕວາທຕ຺ຕາ ເອວ. ຍສ຺ມາ ອນ຺ຕານນ຺ຕປ຺ຏິເສຘວາໂທປິ ອນ຺ຕານນ຺ຕວິສໂຍ ເອວ ຕໍ ອາຣພ຺ກ
ປວຕ຺ຕຕ຺ຕາ. ເອຕທຕ຺ຖໍເຍວ ຫິ ສນ຺ຘາຍ ອຏ຺ຄກຖາຍໍ ‘‘ອາຣພ຺ກ ປວຕ຺ຕວາທາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ອຖ ວາ ຍຖາ ຕຕິຍວາເທ
ເທສເກທວເສນ ເອກສ຺ເສວ ອນ຺ຕວນ຺ຕຕາ ອນນ຺ຕຕາ ຈ ສມ຺ກວຕິ, ເອວໍ ຕກ຺ກີວາເທປິ ກາລເກທວເສນ ອຸກຍສມ຺ກວໂຕ
ອຎ຺ຎມຎ຺ຎປ຺ຏິເສເຘນ ອຸກຍຎ຺ເຍວ ວຸຈ຺ຈຕິ. ກຖໍ? ອນ຺ຕວນ຺ຕຕາປ຺ຏິເສເຘນ ຫິ ອນນ຺ຕຕາ ວຸຈ຺ຈຕິ, ອນນ຺ຕຕາປ຺ຏິເສເຘນ ຈ
ອນ຺ຕວນ຺ຕຕາ, ອນ຺ຕານນ຺ຕານຎ຺ຈ ນ ຕຕິຍວາທກາໂວ ກາລເກທສ຺ສ ອຘິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ. ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ຍສ຺ມາ ອຍໍ ໂລກ
ສຎ຺ຎິໂຕ ອຕ຺ຕາ ອຘິຄຕວິເສເສຫິ ມເຫສີຫິ ອນນ຺ໂຕ ກທາຈິ ສກ຺ຂິທິຏ຺ໂຖຕິ ອນຸສ຺ສຍ຺ຍຕິ, ຕສ຺ມາ ເນວນ຺ຕວາ. ຍສ຺ມາ ປນ ເຕ
ຫິເຍວ ກທາຈິ ອນ຺ຕວາ ສກ຺ຂິທິຏ຺ໂຖຕິ ອນຸສ຺ສຍ຺ຍຕິ, ຕສ຺ມາ ນ ປນ ອນນ຺ໂຕຕິ. ຍຖາ ຈ ອນຸສ຺ສຸຕິຕກ຺ກີວເສນ, ເອວໍ ຊາ
ຕິສ຺ສຣຕກ຺ກີ ອາທີນຎ຺ຈ ວເສນ ຍຖາສມ຺ກວໍ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ. ອຍຎ຺ຫິ ຕກ຺ກີໂກ ອວຑ຺ຒິຕກາວປຸພ຺ພກຕ຺ຕາ ປຏິກາຄນິມິຕ຺ຕານໍ
ວຑ຺ຒິຕກາວສ຺ສ ວຑ຺ຒິຕກາລວເສນ ອປ຺ປຈ຺ຈກ຺ຂກາຣິຕາຍ ອນຸສ຺ສວາທີມຕ຺ເຕ ຖຕ຺ວາ ‘‘ເນວນ຺ຕວາ’’ຕິ ປຏິກ຺ຂິປຕິ.
ອວຑ຺ຒິຕກາລວເສນ ປນ ‘‘ນ ປນານນ຺ໂຕ’’ຕິ, ນ ປນ ອນ຺ຕານນ຺ຕຕານໍ ອຈ຺ຈນ຺ຕມກາເວນ ຍຖາ ຕໍ ‘‘ເນວສຎ຺ຎີ
ນາສຎ຺ຎີ’’ຕິ. ປຸຣິມວາທຕ຺ຕຍປ຺ຏິກ຺ເຂໂປ ຈ ອຕ຺ຕນາ ຍຖານິປ຺ເປຕປ຺ປກາຣວິລກ຺ຂຓຕາຍ ເຕສໍ, ອວສ຺ສຎ຺ເຈຕໍ ເອວໍ
ວິຎ຺ຎາຕພ຺ພໍ, ອຎ຺ຎຖາ ວິກ຺ເຂປປກ຺ຂໍເຍວ ກເຊຍ຺ຍ ຈຕ຺ຕ຺ຖວາໂທ. ນ ຫິ ອນ຺ຕຕາອນນ຺ຕຕາຕທຸກຍວິນິມຸຕ຺ໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ປ
ກາໂຣ ອຕ຺ຖີ, ຕກ຺ກີວາທີ ຈ ຍຸຕ຺ຕິມຄ຺ຄໂກ, ກາລເກທວເສນ ຈ ຕທຸກຍໍ ເອກສ຺ມິມ຺ປີ ນ ນ ຍຸຊ຺ຊຕີຕິ.

ເກຈິ ປນ ຍທິ ປນາຍໍ ອຕ຺ຕາ ອນ຺ຕວາ ສິຍາ, ທູຣເທເສ ອຸປປ຺ຊ຺ຊນານຸສ຺ສຣຓາທິ ກິຈ຺ຈນິປ຺ຜຕ຺ຕິ ນ ສິຍາ. ອຖ ອນນ຺ໂຕ, ອິຘ
ຖິຕສ຺ສ ເທວໂລກນິຣຍາທີສຸ ສຸຂທຸກ຺ຂານຸກວນມ຺ປີ ສິຍາ. ສເຈ ປນ ອນ຺ຕວາ ຈ ອນນ຺ໂຕ ຈ, ຕທຸກຍໂທສສມາໂຍໂຄ. ຕສ຺ມາ
‘‘ອນ຺ຕວາ, ອນນ຺ໂຕ’’ຕິ ຈ ອພ຺ຍາກຣຓີໂຍ ອຕ຺ຕາຕິ ເອວໍ ຕກ຺ກນວເສນ ຈຕ຺ຕ຺ຖວາທປ຺ປວຕ຺ຕິໍ ວຓ຺ເຓນ຺ຕິ. ເອວມ຺ປິ ຍຸຕ຺ຕໍ
ຕາວ ປຈ຺ຉິມວາທິທ຺ວຍສ຺ສ ອນ຺ຕານນ຺ຕິກຕ຺ຕໍ ອນ຺ຕານນ຺ຕານໍ ວເສນ ອຸກຍວິສຍຕ຺ຕາ ເຕສໍ ວາທສ຺ສ. ປຸຣິມວາທິທ຺ວຍສ຺ສ
ປນ ກຖໍ ວິສ຺ສໍ ອນ຺ຕານນ຺ຕິກຕ຺ຕນ຺ຕິ? ອຸປຈາຣວຸຕ຺ຕິຍາ. ສມຸທິເຕສຸ ຫິ ອນ຺ຕານນ຺ຕວາທີສຸ ປວຕ຺ຕມາໂນ ອນ຺ຕານນ຺ຕິກ-ສທ຺
ໂທ ຕຕ຺ຖ ນິຣຸລ຺ຫຕາຍ ປຈ຺ເຈກມ຺ປີ ອນ຺ຕານນ຺ຕິກວາທີສຸ ປວຕ຺ຕຕິ, ຍຖາ ອຣູປຊ຺ຊາເນສຸ ປຈ຺ເຈກໍ ອຏ຺ຄວິໂມກ຺ຂປຣິຍາໂຍ,
ຍຖາ ຈ ໂລເກ ສຕ຺ຕາສໂຍຕິ. ອຖ ວາ ອກິນິເວສໂຕ ປຸຣິມກາລປ຺ປວຕ຺ຕິວເສນ ອຍໍ ຕຕ຺ຖ ໂວຫາໂຣ ກໂຕ. ເຕສຎ຺ຫິ ທິຏ຺ຖິຄຕິ
ການໍ ຕຖາຣູປເຈໂຕສມາຘິສມຘິຄມໂຕ ປຸພ຺ພກາລໍ ‘‘ອນ຺ຕວາ ນຸ ອຍໍ ໂລໂກ, ອນນ຺ໂຕ ນູ’’ຕິ ອຸກຍາກາຣາວລມ຺ພິໂນ
ປຣິວິຕກ຺ກສ຺ສ ວເສນ ນິຣຸລ຺ໂຫ ອນ຺ຕານນ຺ຕິກກາໂວ ວິເສສລາເການ ຕຕ຺ຖ ອຸປ຺ປນ຺ເນປິ ເອກໍສຄ຺ຄາເຫ ປຸຣິມສິທ຺ຘຣຸລ຺ຫິຍາ
ໂວຫຣີຍຕີຕິ.

໘໔-໖໐ฯວຸດ຺ຕນເຍນາຕິ ''ຕກຸກຍຕິຕິ ຕກຸກີ''ຕິອາທີນາ (ທີ ນີ ອຢຸດ຺ ໑໖໔) ສຫຼທໂຕ, ''ຈຕຸພຸພິໂສ ຕກຸກີ''ຕິອາທີນາ (ທີ ນີ ອຢຸດ຺ ໑໖໔) ອຕຸດໂດ ຈ ສສຸສຕວາເທ ວຸດ຺ຕວິສິນາฯ ທິຢຸດ຺ປຸພພານຸສາເຣນາຕິ ທສຸສນກູເຕນ ວິຍຸລາເຕນ ອຸປລທຸສປຸພພສຸສ ອນຸຕວນຸຕາທີໂນ ອນຸສຸສຣເຕນฯ ເອວຍຸຈ ກຕວາ ອນຸສຸສຸຕິຕກຸກີສຸທຸສຕກຸກີນມຸປີ ອິສ ສງຄໂຫ ສິທຸໂສ ໂຫຕີฯ ອຖ ວາ ທິຢຸດ຺ຄຸຄຫເຕເນວ ''ນຈຸຈຕິຕວາທິຕວິສູກທສຸສນາ''ຕິອາທີສຸ (ທີ ນີ ໑໐, ໑໒໔) ວິຍ ສຸຕາທີນມຸປີ ຄຫິຕ ຕາ ເວທິຕພຸພາฯ ''ອນຸຕວາ''ຕິອາທີນາ ອິຈຸລິຕສຸສ ອຕຸດໂນ ສພພທາ ກາວປຣາມສນວເສເນວ ອິເມສໍ ວາທານໍ ປວດ຺ຕນໂຕ ສສຸສຕທິຢຸດ຺ິສງຄໂຫ ທຢຸດ຺ພຸໂພฯ ຕຖາ ທີ ວກຸຂຕິ ''ເສສາ ສສຸສຕທິຢຸດ຺ິໂຍ''ຕິ (ທີ ນີ ອຢຸດ຺ ໙໗-໙໘)ฯ

ອມຣາວິກຸເຂປວາທວຕຸຕນາ

໖໑ฯນ ມຣຕິຕິ ນ ອຸຈຸລິຊຸຊຕີ ''ເອວມຸປີ ເມ ໂນ''ຕິອາທີນາ ວິວິໂສ ນານປຸປກາໂຣ ເຂໂປ ປເຣນ ປຣວາທີນໍ ຂິປນໍ ວິກຸເຂໂປฯ ອມຣາຍ ທິຢຸດ຺ິຍາ ວາຈາຍ ຈ ວິກຸຂິປນຸຕິຕິ ວາ ອມຣາວິກຸເຂປີໂນฯ ອມຣາວິກຸເຂປີໂນ ເອວ ອມຣາວິກຸເຂປີກາฯ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ສນຸຣາວຕິ ເອກສຸມີ ສກາເວ ອນວຢຸດ຺ານໂຕฯ ອມຣາ ວິຍ ວິກຸຂິປນຸຕິຕິ ວາ ປຸຣິມນເຍເນວ ສທຸທຕຸໂຖ ທຢຸດ຺ພຸໂພฯ

໖໔ฯ ວິກຸເຂປວາທີໂນ ອຸດ຺ຕຣິມນຸສຸສຣມຸເມ, ອກຸສລຣມຸເມປີ ສກາວເກທເສເນວ ລາຕຸ ລາຕພລໍ ນດ຺ຖິຕິ ກຸສລາກຸສລປທານໍ ກຸສລາກຸສລກມຸມປຖເສເນວ ອຕຸໂຖฯ ປດ຺ມນຍເສເນວ ອປຣິຍນຸຕວິກຸເຂປຕາຍ ອມຣາວິກຸເຂປີ ວິກາເວຕຸ ''ເອວນຸຕິປີ ເມ ໂນຕິ ອນິຍມິຕວິກຸເຂໂປ''ຕິ ວຸດ຺ຕໍฯ ຕຕຸຖ ອນິຍມິຕວິກຸເຂໂປຕິ ສສຸສຕາທີສຸ ເອກສຸມິມຸປີ ປກາເຣ ອຢຸດ຺ຕວາ ວິກຸເຂປກຣຕໍ, ປຣວາທີນາ ຍສຸມີ ກິສຸມິຍຸຈິ ປຸຈຸລິເຕ ປກາເຣ ຕສຸສ ປຝິກຸເຂໂປຕິ ອຕຸໂຖฯ ທຸຕິຍນຍເສນ ອມຣາສທິສາຍ ອມຣາຍ ວິກຸເຂປີ ທສຸເສຕຸ ''ອິທໍ ກຸສລນຸຕິ ວາ ປຸຢຸໂດ''ຕິອາທີມາຫฯ ອຖ ວາ ''ເອວນຸຕິປີ ເມ ໂນ''ຕິອາທີນາ ອນິຍມໂຕວ ສສຸສ ເຕກຈຸຈສສຸສຕຸຈຸເຂທຕກຸກີວາທານໍ ປຝິເສຣເນນ ຕໍ ຕໍ ວາທໍ ປຝິກຸຂິປເຕວ ອປຣິຍນຸຕວິກຸເຂປວາທດ຺ຕາ ອມຣາວິກຸເຂປີໂນฯ ອຕຸຕນາ ປນ ອນວຢຸດ຺ິຕວາທດ຺ຕາ ນ ກິສຸມິຍຸຈິ ປກຸເຂ ອວຕິຢຸດ຺ຕີຕິ ອາຫ ''ສຍໍ ປນ...ເປ... ພຸຍາກໂຣຕີ''ຕິฯ ອິທານິ ກຸສລາທີນໍ ອພຸຍາກຣເຕນ ຕເມວ ອນວຢຸດ຺ານໍ ວິກາເວຕີ ''ອິທໍ ກຸສລນຸຕິ ວາ ປຸຢຸໂດ''ຕິອາທີນາฯ ເຕເນວາຫ ''ເອກສຸມິມຸປີ ປກຸເຂ ນ ຕິຢຸດ຺ຕີ''ຕິฯ

໖໖ฯ ກຸສລາກຸສລໍ ຍຖາກູຕໍ ອປຸປຊານນຸໂຕປີ ເຍສມທໍ ສມເຍນ ກຸສລເມວ ''ກຸສລ''ນຸຕິ, ອກຸສລເມວ ຈ ''ອກຸສລ''ນຸຕິ ພຸຍາກເຣຍຸຍໍ, ເຕສຸ ຕຖາ ພຸຍາກຣຕາເຫຕຸ ''ອໂຫ ວຕ ເຣ ປຕຸທິໂຕ''ຕິ ສກຸກາຣສມຸມານໍ ກໂຣນຸເຕສຸ ມມ ຉນຸໂທ ວາ ຣາໂຄ ວາ ອສຸສາຕິ ເອວມຸເປຕຸຖ ອຕຸໂຖ ສມຸກວຕີฯ ໂທໂສ ວາ ປຝິໂຄ ວາຕິ ເອດ຺ຖ ວຸດ຺ຕວິປຣິຍາເຍນ ໂຍເຊຕພຸພໍฯ ອຢຸດ຺ກາຖາຍໍ ປນ ອຕຸຕໂນ ປຕຸທິຕກາວວິສຍານໍ ຣາຄາທີນໍ ວເສນ ໂຍຊນາ ກຕາฯ ''ຉນຸທຣາຄທຸວຍໍ ອຸປາທານ''ນຸຕິ ອກິສມຸມນເຍນ ວຸດ຺ຕໍฯ ອກິສມຸເມ ທີ ຕຕຸທາທິຢຸດ຺ິໂຍວ ''ອຸປາທານ''ນຸຕິ ອາຄຕາ, ສຸດ຺ຕນຸເຕ ປນ ໂທໂສປີ ''ອຸປາທານ''ນຸຕິ ວຸດ຺ໂຕ 'ໂກຣຸປາທານ ວິນິພນຸຣາ ວິຫາຕໍ ອາປຊຸຊນຸຕີ''ຕິອາທີສຸฯ ເຕນ ວຸດ຺ຕໍ ''ອຸກຍມຸປີ ວາ ທລຸຫຄຸຄຫຕວເສນ ອຸປາທານ''ນຸຕິ ฯ ທລຸຫຄຸຄຫຕໍ ອມຸຍຸຈນໍฯ ປຝິໂຄປີ ທີ ອຸປນາຫາທິວເສນ ປວດ຺ໂຕ ອາຣມຸມຕໍ ນ ມຸຍຸຈຕີฯ ວິຫນນໍ ທີສນໍ ວິພາຣນໍฯ ຣາໂຄປີ ທີ ປຣິລຸອາທວເສນ ສາຣທຸຣວຸດ຺ຕິຕາຍ ນິສຸສຍໍ ວິພາຣຕີຕິฯ ວິນາເສດຸກາມຕາຍ ອາຣມຸມຕໍ ຄດ຺ຫາຕິຕິ ສມຸພນຸໂຣฯ

໖໔ฯປດ຺ທີຈຸເຈນາຕິ ປຍຸລາຍฯ ເຍນ ທີ ຣມຸເມນ ຍຸຕຸໂຕ ''ປດ຺ທີໂຕ''ຕິ ວຸຈຸຈຕິ, ໂສ ຣມຸໂມ ປດ຺ທີຈຸຈໍ, ເຕນ ສຸດ຺ຈິນຸຕາມຍໍ ປຍຸຍໍ ທສຸເສຕິ, ນ ປາກຕິກກມຸມນິພຸພດ຺ຕໍ ສາກາວິກປຍຸຍໍฯ ກຕ-ສທຸທສຸສ ກີຣິຍາສາມຍຸຍວາຈກດ຺ຕາ ''ກຕວິຊຸໂຊ''ຕິອາທີສຸ ວິຍ ກຕ-ສທຸໂທ ລາຕານຸຍຸດ຺ຕຕໍ ວທຕີຕິ ອາຫ ''ວິຍຸລາຕປຣປຸປວາທາ''ຕິฯ ສດ຺ຕຣາ ກິນຸນສຸສ ວາລຄຸຄສຸສ ອໍສຸໂກຍິເວຣໂກ ''ວາລເວຣີ''ຕິ ອຣິປຸເປໂຕฯ

໖໕-໖ฯ ເອດ຺ຖ ຈ ກິຍຸຈາປີ ປຸຣິມານມຸປີ ຕິດ຺ຕໍ ກຸສລາທີສມຸມສກາວານວໂພຣໂຕ ອຕຸເຖວ ມນຸທກາໂວ, ເຕສໍ ປນ ອຕຸຕໂນ ກຸສລາທີສມຸມານວໂພຣສຸສ ອວໂພຣວິເສໂສ ອດ຺ຖິ, ຕທກາວາ ປຈຸລິມໂຍເອວ ມນຸທໂມມູຫກາເວນ ວຸດ຺ໂຕฯ ນນຸ ຈ ປຈຸລິມສຸສາປີ ''ອຕຸຖິ ປໂຣໂລໂກ'ຕິ ອິຕິ ເຈ ເມ ອສຸສ, 'ອຕຸຖິ ປໂຣໂລໂກ'ຕິ ອິຕິ ເຕ ນໍ ພຸຍາກເຣຍຸຍໍ, ເອວນຸຕິປີ ເມ ໂນ''ຕິອາທິ (ທີ ນີ ໑໗໖) ວຈນໂຕ ອຕຸຕໂນ ຣມຸມານວໂພຣສຸສ ອວໂພໂຣ ອດ຺ຖິເຍວາຕິ? ກິຍຸຈາປີ ອດ຺ຖິ, ນ ຕສຸສ ປຸຣິມານໍ ວິຍ ອປຣິຍຸລາຕຣມຸມພຸຍາກຣຕນິພນຸຣນມຸສາວາທາທິກຍປຣິຊິຄຸຈຸຉນກາໂຣ ອດ຺ຖິ, ອຖ ໂຂ ມຫາມູລຸໂຫເຍວฯ ອຖ ວາ ''ເອວນຸຕິປີ ເມ ໂນ''ຕິອາທີນາ ປຸຈຸລາຍ ວິກຸເຂປກຣຕຸຕໍ ''ອຕຸຖິ ປໂຣໂລໂກ'ຕິ ອິຕິ ເຈ ມໍ ປຸຈຸລສີ''ຕິ ປຸຈຸລາຄຸປນເມວ ເຕນ ທສຸສິຍ

ຕິ, ນ ອຕ຺ຕໂນ ຓມ຺ມານວໂພໂຒຕິ ອຍເມວ ວິເສເສນ ‘‘ມນ຺ໂທ ເຈວ ໂມມູໂຫ ຈາ’’ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ຺. ເຕເນວ ຫິ ຕຖາວາທີນໍ ສຄ຺ຊຍໍ ເພລຄ຺ຄປຸຕ຺ຕໍ ອາຣພ຺ກ ‘‘ອຍໍ ວາ ອິເມສໍ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ສພ຺ພມນ຺ໂທ ສພ຺ພມູລ຺ໂຫ’’ຕິ (ທີ຺. ນິ຺. ໑຺໑໗໑) ວຸຕ຺ຕໍ຺. ຕຕ຺ຖ

‘‘ອຕ຺ຖິ ປໂຣໂລໂກ’’ຕິ ສສ຺ສຕທສ຺ສນວເສນ ສມ຺ມາທິຄ຺ຖິວເສນ ວາ ປຸຈ຺ຉາ຺. ‘‘ນຕ຺ຖິ ປໂຣໂລໂກ’’ຕິ ນຕ຺ຖິກທສ຺ສນວເສນ ສມ຺ມາທສ຺ສນວເສນ ວາ ປຸຈ຺ຉາ຺. ‘‘ອຕ຺ຖິ ຈ ນຕ຺ຖິ ຈ ປໂຣໂລໂກ’’ຕິ ອຸຈ຺ເຉທທສ຺ສນວເສນ ສມ຺ມາທິຄ຺ຖິວເສນ ເອວ ວາ ປຸຈ຺ຉາ຺. ‘‘ເນວ ອຕ຺ຖິ ນ ນຕ຺ຖິ ປໂຣໂລໂກ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣຕ຺ຕຍປຍິກ຺ເຂເປ ສຕິ ປກາຣນ຺ຕຣສ຺ສ ອສມ຺ກວໂຕ ອຕ຺ຖິຕານຕ຺ຖິຕາຫິ ນວຕ຺ຕພ຺ພາກາໂຣ ປໂຣໂລໂກຕິ ວິກ຺ເຂປຄ຺ເລວ ປຸເຣກ຺ຂາເຣນ ສມ຺ມາທິຄ຺ຖິວເສນ ວາ ປຸຈ຺ຉາ຺. ເສສຈຕຸກ຺ກຕ຺ຕເຍປິ ວຸຕ຺ຕນ ຍານຸສາເຣນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ຺. ປຸຄ຺ຄລສງ຺ຂາຣຕ຺ຕິໂກ ວິຍ ຫິ ກາຍສງ຺ຂາຣຕ຺ຕິເກນ ປຸຣິມຈຕຸກ຺ກສງ຺ຄຫິໂຕ ເອວ ອຕ຺ໂຖ຺. ເສສຈຕຸກ຺ກຕ຺ຕເຍນ ອຕ຺ຕປຣາມາສປຸຄ຺ຄລາທິ ຜລຕາໂຈທນານເຍນ ສງ຺ຄຫິໂຕຕິ຺.

ອມຣາວິກ຺ເຂປິໂກ ສສ຺ສຕາທີນໍ ອຕ຺ຕໂນ ອຣຸຈ຺ຈນຕາຍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ‘‘ເອວນ຺ຕິປິ ເມ ໂນ’’ຕິອາທິນາ ວິກ຺ເຂປຄ຺ເລວ ກໂຣຕິ຺. ຕຕ຺ຖ ‘‘ເອວນ຺ຕິປິ ເມ ໂນ’’ຕິອາທິ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ປຸຈ຺ຉິຕາກາຣປຍິເສຊນວເສນ ວິກ຺ຂິປນາກາຣທສ຺ສນໍ຺. ນນຸ ຈ ວິກ຺ເຂປວາທິໂນ ວິກ຺ເຂປປກ຺ຂສ຺ສ ອນຸຊານນໍ ວິກ຺ເຂປປກ຺ເຂ ອວຄ຺ຖານໍ ຍຸຕ຺ຕຣູປນ຺ຕິ? ນ, ຕຕ຺ຖາປິ ຕສ຺ສ ສມ຺ມູລ຺ຫຕ຺ຕາ, ປຍິກ຺ເຂປວເສເນວ ຈ ວິກ຺ເຂປວາທສ຺ສ ປວຕ຺ຕນໂຕ຺. ຕຖາ ຫິ ສຄ຺ຈໂຍ ເພລຄ຺ຄປຸຕ຺ໂຕ ຣຄ຺ຍາ ອຊາຕສຕ຺ຕຸນາ ສນ຺ທິຄ຺ຖິກໍ ສາມຄ຺ຄຜລໍ ປຸຄ຺ໂຖ ປໂຣໂລກຕ຺ຕິກາທີນໍ ປຍິເສຊນມຸເຂນ ວິກ຺ເຂປໍ ພ຺ຍາກາສິ຺.

ເອຕ຺ຖາຫ – ນນຸ ຈາຍໍ ສພ຺ໂພປິ ອມຣາວິກ຺ເຂປິໂກ ກຸສລາທໂຍ ຊມ຺ເມ, ປໂຣໂລກຕ຺ຕິກາທີນີ ຈ ຍຖາກູຕໍ ອນວພຸຊ຺ຊມາໂນ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ປຄ຺ຫໍ ປຸຄ຺ໂຖ ປຸຈ຺ຉາຍ ວິກ຺ເຂປນມຕ຺ຕໍ ອາປຊ຺ຊຕິ, ຕສ຺ສ ກຖໍ ທິຄ຺ຖິຄຕິກກາໂວ຺. ນ ຫິ ອວຕ຺ຕຸກາມສ຺ສ ວິຍ ປຸຈ຺ຉິຕມຕ຺ຖມຊານນ຺ຕສ຺ສ ວິກ຺ເຂປກຣຓມຕ຺ເຕນ ທິຄ຺ຖິຄຕິກຕາ ຍຸຕ຺ຕາຕິ? ວຸຈ຺ຈເຕ – ນ ເຫວ ໂຂ ປຸຈ຺ຉາຍ ວິກ຺ເຂປກຣຓມຕ຺ເຕນ ຕສ຺ສ ທິຄ຺ຖິຄຕິກຕາ, ອຖ ໂຂ ມິຈ຺ຉາກິນິເວສວເສນ຺. ສສ຺ສຕາກິນິເວເສນ ມິຈ຺ຉາກິນິວິຄ຺ໂຖເຍວ ຫິ ປຸຄ຺ຄໂລ ມນ຺ທພຸທ຺ຊິຕາຍ ກຸສລາທິຊມ຺ເມ ປໂຣໂລກຕ຺ຕິກາທີນີ ຈ ຍາຖາວໂຕ ອປ຺ປຍິປຊ຺ຊມາໂນ ອຕ຺ຕນາ ອວິຄ຺ຍາຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ປຣໍ ວິຄ຺ຍາເປຕຸໍ ອສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍຕາຍ ມຸສາວາທາທິກເຍນ ຈ ວິກ຺ເຂປໍ ອາປຊ຺ຊຕິຕິ຺. ຕຖາ ຫິ ວກ຺ຂຕິ ‘‘ຍາສໍ ສຕ຺ເຕວ ອຸຈ຺ເຉທທິຄ຺ຖິໂຍ, ເສສາ ສສ຺ສຕທິຄ຺ຖິໂຍ’’ຕິ (ທີ຺. ນິ຺. ອຄ຺ຖ຺. ໑຺ລກ-ລ໗) ອຖ ວາ ປຸຄ຺ຄລປາປານໍ ຕພ຺ພິປາການຄ຺ຈ ອນວ ໂພເຊນ ອສທ຺ທຫເນນ ຈ ຕພ຺ພິສຍາຍ ປຸຈ຺ຉາຍ ວິກ຺ເຂປກຣຓໍເຍວ ສຸນ຺ທຣນ຺ຕິ ຂນ຺ຕີ ຣຸຈິ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ອກິນິວິສນ຺ຕສ຺ສ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ວິສໍເຍເວສາ ເອກາ ທິຄ຺ຖິ ສຕ຺ຕກງ຺ຄທິຄ຺ຖິ ວິຍາຕິ ທຄ຺ຖພ຺ພໍ຺. ຕຖາ ຈ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ປຣິຍນ຺ຕຣຫິຕາ ທິຄ຺ຖິຄຕິກສ຺ສ ທິຄ຺ຖິ ເຈວ ວາຈາ ຈາ’’ຕິ (ທີ຺. ນິ຺. ອຄ຺ຖ຺. ໑຺໖໑)຺. ກຖໍ ປນສ຺ສາ ສສ຺ສຕທິຄ຺ຖິສງ຺ຄໂຫ? ອຸຈ຺ເຉທວເສນ ອນກິນິເວສໂຕ຺. ນຕ຺ຖິ ໂກຈິ ຊມ຺ມານໍ ຍຖາກູຕເວທີ ວິວາທພຫຸລຕ຺ຕາ ໂລກສ຺ສ, ‘‘ເອວເມວ’’ນ຺ຕິ ປນ ສທ຺ທນ຺ຕເຣນ ‘‘ຊມ຺ມນິຊ຺ຊານນາ ອນາ ທິກາລິກາ ໂລເກ’’ຕິ ຄາຫວເສນ ສສ຺ສຕເລໂສເປຕ຺ຖ ລພ຺ກຕິເຍວ຺.

ອນິຈ຺ຈສມຸປ຺ປນ຺ນວາທວຕ຺ຓນາ

໖໗. ອນິຈ຺ຈ ຍທິຈ຺ຉກໍ ຍໍ ກິຄ຺ຈິ ກາຣຓໍ, ກສ຺ສຈິ ວຸທ຺ຊິປຸພ຺ພໍ ວາ ວິນາ ສມຸປ຺ປນ຺ໂນຕິ ອຕ຺ຕໂລກສຄ຺ຄິຕານໍ ຂນ຺ຊານໍ ອນິຈ຺ ຈຸປ຺ປຕ຺ຕິອາກາຣາຣມ຺ມຓໍ ທສ຺ສນໍ ຕທາກາຣສນ຺ນິສ຺ສເຍນ ປວຕ຺ຕິໂຕ, ຕທາກາຣສທາຈຣິຕຕາຍ ຈ ‘‘ອນິຈ຺ຈສມຸປ຺ປນ຺ນ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ ຍຖາ ‘‘ມຄ຺ຈາ ໂຆສນ຺ຕິ, ກຸນ຺ຕາ ປຈຣນ຺ຕີ’’ຕິ ຈ ອິມມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ອນິຈ຺ຈສມຸປ຺ປນ຺ໂນ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈາ ຕິ ທສ຺ສນໍ ອນິຈ຺ຈສມຸປ຺ປນ຺ນ’’ນ຺ຕິ຺.

໖໗-໑໖຺ເທສນາສີສນ຺ຕິ ເທສນາຍ ເຊຄ຺ຄກາເວນ ຄຫຓໍ, ເຕນ ສຄ຺ຄໍເຍວ ຊຸຣໍ ກຕ຺ວາ ກຄວຕາ ອຍໍ ເທສນາ ກຕາ, ນ ປນ ຕຕ຺ຖ ອຄ຺ເລສໍ ອຣູປຊມ຺ມານໍ ອຕ຺ຖິກາວໂຕຕິ ທສ຺ເສຕິ຺. ເຕເນວາຫ ‘‘ອຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທາ’’ຕິອາທິ຺. ກຄວາ ຫິ ຍຖາ ໂລກຸ ຕ຺ຕຣຊມ຺ມໍ ເທເສນ຺ໂຕ ສມາຊິ ປຄ຺ຄໍ ວາ ຊຸຣໍ ກໂຣຕິ, ເອວໍ ໂລກິຍຊມ຺ມໍ ເທເສນ຺ໂຕ ຈິຕ຺ຕໍ ສຄ຺ຄໍ ວາ ຊຸຣໍ ກໂຣຕິ຺. ຕຕ຺ຖ ‘‘ຍສ຺ມິ ສມເຍ ໂລກຸຕ຺ຕຣໍ ຊານໍ ກາເວຕິ (ຊ຺. ສ຺. ໔ກກ) ປຄ຺ຈງ຺ຄິໂກ ສມ຺ມາສມາຊິ [ທີ຺. ນິ຺. ໓຺໓໕໕ (໒)] ປຄ຺ຈຄາຄິໂກ ສມ຺ມາສ ມາຊິ, [ທີ຺. ນິ຺. ໓຺໓໕໕ (໒); ວິກ຺. ໔຺໗໐໔] ປຄ຺ຄາຍ ຈສ຺ສ ທິສ຺ວາ ອາສວາ ປຣິກ຺ຂີຓາ ໂຫນ຺ຕີ’’ຕິ (ມ຺. ນິ຺. ໑຺໔ກ໑) ຕຖາ ‘‘ຍສ຺ມິ ສມເຍ ກາມາວຈຣໍ ກຸສລໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ໂຫຕິ, (ຊ຺. ສ຺. ໑) ກີຈິຕ຺ໂຕ ຕ຺ວໍ ກິກ຺ຂຸ (ປາຣາ຺. ໑໕໖, ໑໗໐) ມໂນປຸພ຺ພງ຺ຄ ມາ ຊມ຺ມາ, (ຊ຺. ປ຺. ໑, ໔; ເນຕ຺ຕິ຺. ລ໐; ເປຍໂກ຺. ໗໓) ສນ຺ຕິ ກິກ຺ຂເວ ສຕ຺ຕາ ນານຕ຺ຕກາຍາ ນານຕ຺ຕສຄ຺ຄິໂນ, (ທີ຺. ນິ຺. ໓຺໓໔, ໓໔໔, ໓໕ກ; ອ຺. ນິ຺. ລ຺໔໔; ຈູລຸອນິ຺. ໗໓) ນ ເນວສຄ຺ຄານາສຄ຺ຄາຍຕນ’’ນ຺ຕິອາທີນີ ສຸຕ຺ຕານິ (ທີ຺. ນິ຺. ໓຺໓໕໗)

ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ສາຘການິ ທຏ຺ຐພ຺ພານິຯ ຕິຕ຺ຖາຍຕເນຕິ ອຎ຺ຎຕິຕ຺ຖິຍສມເຍຯ ຕິຕ຺ຖິຍາ ຫິ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິວິເສເສ ວິມຸຕ຺ຕິສຎ຺ຎິໂນ, ສຎ຺ຎາວິຣາຄາວິຣາເຄສຸ ອາທີນວານິສໍສທສ຺ສີໂນ ວາ ຫຸຕ຺ວາ ອສຎ຺ຎສມາປຕ຺ຕີ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕ຺ວາ ອກ຺ຂຓຠູມິຍໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ນ ສາສນິກາຯ ວາໂຍກສິເຓ ປຣິກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາຕິ ວາໂຍກສິເຓ ປຐມາທີນິ ຕີຓິ ຌານານິ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕ຺ວາ ຕ ຕິຍຊ຺ຌາເນ ຈິຕ຺ຕວສີ ຫຸຕ຺ວາ ຕໂຕ ວຸຏ຺ຐາຍ ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຌານາຘິຄມາຍ ປຣິກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາຯ ເຕເນວາຫ “ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຌານໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕ຺ວາ”ຕິຯ

ກສ຺ມາ ປເນຕ຺ຖ ວາໂຍກສິເຓເຍວ ປຣິກມ຺ມໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ? ວຸຈ຺ຈເຕ – ຍເຖວ ຫິ ຣູປປ຺ປຏິຠາຄຠູເຕສຸ ກສິເຓວິເສເສສຸ ຣູປວິຠາວເນນ ຣູປວິຣາຄຠາວນາສງ຺ຂາໂຕ ອຣູປສມາປຕ຺ຕິວິເສໂສ ສຈ຺ຉິກຣີຍຕິ, ເອວໍ ອປຣິພ຺ຍຕ຺ຕວິຄ຺ຄຫຕາຍ ອຣູປປ຺ປຏິຠາຄຠູເຕ ກສິເຓວິເສເສ ອຣູປວິຠາວເນນ ອຣູປວິຣາຄຠາວນາສງ຺ຂາໂຕ ຣູປສມາປຕ຺ຕິວິເສໂສ ອຘິຄມີຍຕີຕິ ເອຕ຺ຖ “ສຎ຺ຎາ ໂຣໂຄ ສຎ຺ຎາ ຄຓ຺ໂຑ”ຕິອາທີນາ (ມຯ ນິຯ ໓ຯ໔໘) “ສິ ຈິຕ຺ຕໍ, ສິພ຺ພເຕ ຕໍ ຈິຕ຺ຕ”ນ຺ຕິອາທີນາ ຈ ນເຍນ ອຣູປປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ ອາທີນວທສ຺ສເນນ, ຕທຠາເວ ຈ ສນ຺ຕປ຺ປຓີຕຠາວສນ຺ນິຏ຺ຐາເນນ ຣູປສມາປຕ຺ຕິຍາ ອຠິສງ຺ຂຣຓໍ, ຣູປວິຣາຄຠາວນາ ປນ ສທ຺ຘິໍ ອຸປຈາເຣນ ອຣູປສມາປຕ຺ຕິໂຍ, ຕຕ຺ຖາປິ ວິເສເສນ ປຐມາຣຸປ຺ປຊ຺ຌານໍຯ ຍທິ ເອວໍ “ປຣິຈ຺ຉິນ຺ນາກາສກສິເຓປີ”ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍຯ ຕສ຺ສາປິ ຫິ ອຣູປປ຺ປຏິຠາຄຕາ ລພ຺ຠຕີຕິ? ອິຈ຺ຉິຕເມເວຕໍ ເກສຎ຺ຈິ ອວຈນໍ ປເນຕ຺ຖ ປຸພ຺ພາຈຣິເຍຫິ ອຄ຺ຄຫິຕຠາເວນຯ ຍຖາ ຫິ ຣູປວິຣາຄຠາວນາ ວິຣຊ຺ຊນີຍຘມ຺ມຠາວມຕ຺ເຕນ ປຣິນິປ຺ຜນ຺ນາ, ວິຣຊ຺ຊນີຍຘມ຺ມປ຺ປຏິຠາຄຠູເຕ ຈ ວິສຍວິເສເສ ປາຕຸຠວຕິ, ເອວໍ ອຣູປວິຣາຄຠາວນາປີຕິ ວຸຈ຺ຈມາເນ ນ ໂກຈິ ວິໂຣໂຘ, ຕິຕ຺ຖິເຍເຫວ ປນ ຕສ຺ສາ ສມາປຕ຺ຕິຍາ ປຏິປຊ຺ຊິຕພ຺ພຕາຍ, ເຕສຎ຺ຈ ວິສຍປ຺ເທສຸປ຺ນິພນ຺ຘນສ຺ເສວ ຕສ຺ສ ຌານສ຺ສ ປຏິປ຺ປຕ຺ຕິໂຕ ທິຏ຺ຐິວນ຺ເຕຫິ ປຸພ຺ພາຈຣິເຍຫິ ຈຕຸຕ຺ເຖເຍວ ຠູຕກສິເຓ ອຣູປວິຣາຄຠາວນາປຣິກມ຺ມໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ກິຎ຺ຈ ວຓ຺ຓກສິເຓສຸ ວິຍ ປຸຣິມຠູຕກສິເຓຕ຺ຕເຍປີ ວຓ຺ຓປຏິຈ຺ຉາຍາວ ປຓ຺ຓຕ຺ຕິ ອາຣມ຺ມຓໍ ຌານສ຺ສ ໂລກໂວຫາຣານຸໂຣເຘເນວ ປວຕ຺ຕີໂຕຯ ເອວຎ຺ຈ ກຕ຺ວາ ວິສຸທ຺ຘິມຄ຺ເຄ (ວິສຸທ຺ຘິຯ ໑ຯ໔໘໗) ປຖ ວີກສິເຓສ຺ສ ອາທາສຈນ຺ທມຓ຺ຑລູປມາວຈນຎ຺ຈ ສມຕ຺ຖິຕໍ ໂຫຕິ, ຈຕຸຕ຺ຖໍ ປນ ຠູຕກສິຓໍ ຠູຕປ຺ປຏິຈ຺ຉາຍເມວ ຌານສ຺ສ ໂຄຈຣຠາວໍ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ຕສ຺ເສວ ອຣູປປ຺ປຏິຠາຄຕາ ຍຸຕ຺ຕາຕິ ວາໂຍກສິເຓເຍວ ປຣິກມ຺ມໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ

ອິເຘວາຕິ ປຎ຺ຈໂວການຠເວເຍວຯ ຕຕ຺ຖາຕິ ອສຎ຺ຎຠເວຯ ຍທິ ຣູປກ຺ຂນ຺ຘມຕ຺ຕເມວ ອສຎ຺ຎຠເວ ປາຕຸຠວຕິ, ກຖມຣູປສນ຺ນິສ຺ສເຍນ ວິນາ ຕຕ຺ຖ ຣູປໍ ປວຕ຺ຕຕິ, ກຖໍ ປນ ຣູປສນ຺ນິສ຺ສເຍນ ວິນາ ອຣູປຘາຕຸຍໍ ອຣູປໍ ປວຕ຺ຕຕິ, ອິທມ຺ປິ ເຕນ ສມານຊາຕິຍເມວຯ ກສ຺ມາ? ອິເຘວ ອທສ຺ສນໂຕຯ ຍທິ ເອວໍ ກພຬີກາຣາຫາເຣນ ວິນາ ຣູປຘາຕຸຍໍ ຣູເປນ ນ ປວຕ຺ ຕິຕພ຺ພໍ, ກິໍ ກາຣຓໍ ? ອິເຘວ ອທສ຺ສນໂຕຯ ອປິ ຈ ຍຖາ ຍສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສນ຺ຕານສ຺ສ ນິພ຺ພຕ຺ຕິກາຣຓໍ ຣູເປ ອວິຄຕຕຓ຺ຫໍ, ຕສ຺ສ ສຫ ຣູເປນ ສມ຺ຠໂວ ຣູປໍ ນິສ຺ສາຍ ປວຕ຺ຕິ, ຍສ຺ສ ປນ ນິພ຺ພຕ຺ຕິກາຣຓໍ ຣູເປ ວິຄຕຕຓ຺ຫໍ, ຕສ຺ສ ວິນາ ຣູເປນ ຣູປນິຣເປກ຺ຂ ຕາຍ ກາຣຓສ຺ສ, ເອວໍ ຍສ຺ສ ຣູປປ຺ປພນ຺ຘສ຺ສ ນິພ຺ພຕ຺ຕິກາຣຓໍ ວິຄຕຕຓ຺ຫໍ ອຣູເປ, ຕສ຺ສ ວິນາ ອຣູເປນ ປວຕ຺ຕິ ໂຫຕີຕິ ອສຎ຺ຎຠເວ ຣູປກ຺ຂນ຺ຘມຕ຺ເຕເນວ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕິຯ ກິໍ ປນ ຕຕ຺ຖ ເກວໂລ ຣູປປ຺ປພນ຺ໂຘ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນປຈ຺ຈຍຣຫິໂຕ ຈິຣກາລໍ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ປຈ຺ເຈຕພ຺ພໍ, ກິຕ຺ຕກໍ ວາ ກາລໍ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ໂຈທນໍ ມນສິ ກຕ຺ວາ ອາຫ “ຍຖາ ນາມ ຊິຍາເວຄຸກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ສໂຣ”ຕິ ອາທິ, ເຕນ ນ ເກວລມາຄໂມເຍວ ອຍເມຕ຺ຖ ຍຸຕ຺ຕີຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ຕຕ຺ຕກເມວ ກາລນ຺ຕິ ອຸກ຺ກໍສໂຕ ປຎ຺ຈ ມຫາກປ຺ປສຕານິປີ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕິ ອສຎ຺ຎສຕ຺ຕາຯ ຌານເວເຄຕິ ອສຎ຺ຎສມາປຕ຺ຕິປຣິກ຺ຂເຕ ກມ຺ມເວເຄຯ ອນ຺ຕຣຘາຍຕີຕິ ປຈ຺ຈຍນິໂຣເຘນ ນິຣຸຊ຺ຌຕິ ນປ຺ປວຕ຺ຕຕິຯ

ອິຘາຕິ ກາມຠເວຯ ກຖໍ ປນ ອເນກກປ຺ປສຕສມຕິກ຺ກເມນ ຈິຣນິຣຸທ຺ຘໂຕ ວິຎ຺ຎາຓໂຕ ອິຘ ວິຎ຺ຎາຓໍ ສມຸປ຺ປຊ຺ຊຕີຯ ນ ຫິ ນິຣຸທ຺ເຘ ຈກ຺ຂຸມ຺ຫິ ຈກ຺ຂຸວິຎ຺ຎາຓມຸປ຺ປຊ຺ຊມານໍ ທິຏ຺ຐນ຺ຕິ? ນຍິທເມກນ຺ຕໂຕ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ຈິຣນິຣຸທ຺ຘມ຺ປິ ຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ສມານຊາ ຕິກສ຺ສ ອນນ຺ຕຣານຸປ຺ປຊ຺ຊນໂຕ ອນນ຺ຕຣປຈ຺ຈຍມຕ຺ຕໍ ໂຫຕິເຍວ, ນ ພີຊໍ, ພີຊໍ ປນ ກມ຺ມໍຯ ຕສ຺ມາ ກມ຺ມໂຕ ພີຊຠູຕໂຕ ອາຣມ຺ມຓາທີຫິ ປຈ຺ຈເຍຫິ ອສຎ຺ຎຠວໂຕ ຈຸຕານໍ ກາມຘາຕຸຍາ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິວິຎ຺ຎາຓໍ ໂຫຕິເຍວຯ ເຕນາຫ “ອິຘ ປຏິສນ຺ຘິສຎ຺ຎາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ”ຕິຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ຍຖາ ນາມ ອຸຕຸນິຍາເມນ ປຸປ຺ຜຄ຺ຄຫເຓ ນິຍຕກາລານໍ ຣຸກ຺ຂານໍ ເວເຂ ທິນ຺ເນ ເວຂພເລນ ນ ຍຖາ ນິຍາມຕາ ໂຫຕິ ປຸປ຺ຜຄ຺ຄຫຓສ຺ສ, ເອວເມວ ປຎ຺ຈໂວການຠເວ ອວິປ຺ປໂຍເຄນ ວຕ຺ຕມາເນສຸ ຣູປາຣູປຘມ຺ ເມສຸ ຣູປາຣູປວິຣາຄຠາວນາເວເຂ ທິນ຺ເນ ຕສ຺ສ ສມາປຕ຺ຕິເວຂພລສ຺ສ ອນຸຣູປໂຕ ອຣູປຠເວ ອສຎ຺ຎຠເວ ຈ ຍຖາກ຺ກມໍ ຣູປຣຫິຕາ ອຣູປຣຫິຕາ ຈ ຂນ຺ຘານໍ ປວຕ຺ຕິ ໂຫຕີຕິ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ນນຸ ເອຕ຺ຖ ຊາຕິສຕສຫສ຺ສສໍວຏ຺ຏາທີນໍ ມຕ຺ຖເກ, ອພ຺ຠນ຺ຕເຣ ວາ ປວຕ຺ຕາຍ ອສຎ຺ຎູປວຕ຺ຕິຍາ ວເສນ ລາຠີອຘິຈ຺ຈສມຸປ຺ປນ຺ນິກວາໂທ ລາຠີສສ຺ສຕວາໂທ ວິຍ ອເນກເຠໂທ ສມ຺ຠວຕີຕິ? ສຈ຺ຈໍ ສມ຺ຠວຕິ, ອພ຺ຠນ຺ຕຣຕ຺ຕາ ປນ ອາປ຺ປນ຺ນາຍ ອສຎ຺ຎູປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ວເສນ ລາຠີອຘິຈ຺ຈສມຸປ຺ປນ຺ນິກວາໂທ

ນຍທສ຺ສນວເສນ ເອໂກວ ທສ຺ສິໂຕຕິ ທຎ຺ຖພ຺ພໍ။ ອຖ ວາ ສສ຺ສຕທິຎ຺ຐິສງ຺ຄຫໂຕ ອນິຈ຺ຈສມ຺ປ຺ປນ຺ນິກວາທສ຺ສ ສສ຺ສຕວາເທ ອາຄໂຕ ສພ຺ໂພ ເທສນານໂຍ ຍຖາສມ຺ກວໍ ອນິຈ຺ຈສມ຺ປ຺ປນ຺ນິກວາເທປີ ຄເຫຕພ຺ໂພຕິ ອິມສ຺ສ ວິເສສສ຺ສ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ກຄວຕາ ລາກິອນິຈ຺ຈສມ຺ປ຺ປນ຺ນິກວາໂທ ອວິກຊິຕ຺ວາ ເທສິໂຕ။ ອວສ຺ສຌ຺ຈ ສສ຺ສຕທິຎ຺ຐິສງ຺ຄໂຫ ອນິຈ຺ຈສມ຺ປ຺ປນ຺ນິກວາທສ຺ສ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ໂພ ສໍກິເລສປກ຺ເຂ ສຕ຺ຕານໍ ອຊ຺ຊາສຍສ຺ສ ທຸວິຣຕ຺ຕາ။ ຕຖາ ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ ອຎ຺ຖກຖາຍໍ "ສສ຺ສຕຸຈ຺ເຉທທິຎ຺ຐິ ຈາ"ຕິ။ ຕຖາ ຈ ວກ຺ຂຕິ "ຍາສໍ ສຕ຺ເຕວ ອຸຈ຺ເຉທທິຎ຺ຐິໂຍ, ເສສາ ສສ຺ສຕທິຎ຺ຐິໂຍ"ຕິ (ທີ။ ນິ။ ອຎ຺ຖ။ ໑။ຏກ-ຏ໗)။

ນນ຺ ຈ ອນິຈ຺ຈສມ຺ປ຺ປນ຺ນິກວາທສ຺ສ ສສ຺ສຕທິຎ຺ຐິສງ຺ຄໂຫ ນ ຍຸຕ຺ໂຕ။ "ອຫລ຺ຫິ ປຸພ຺ເພ ນາໂຫສິ"ນ຺ຕິອາທິວເສນ ປວຕ຺ຕນໂຕ, ອປຸພ຺ພສຕ຺ຕປາຕຸກາວຄ຺ຄາຫຕ຺ຕາ, ອຕ຺ຕໂນ ໂລກສ຺ສ ຈ ສທາກາວຄາຫີນີ ຈ ສສ຺ສຕທິຎ຺ຐິ "ອຕ຺ຖິຕ຺ເວວ ສສ຺ສຕິສມ"ນ຺ຕິ ປວຕ຺ຕນໂຕ? ໂນ ນ ຍຸຕ຺ໂຕ ອນາຄເຕ ໂກຍິອທສ຺ສນໂຕ။ ຍທິປີ ຫິ ອຍໍ ວາໂທ "ໂສມ຺ຫິ ເອຕຣຫິ ອຫຸຕ຺ວາ ສນ຺ຕາຍ ປຣິຕ ໂຕ"ຕິ (ທີ။ ນິ။ ໑။໖໗) ອຕ຺ຕໂນ ໂລກສ຺ສ ຈ ອຕິຕໂກຍິປຣາມສນວເສນ ປວຕ຺ໂຕ, ຕຖາປີ ວຕ຺ຕມານກາລໂຕ ປຎ຺ຖາຍ ນ ເຕ ສໍ ກຕ຺ຖຈິ ອນາຄເຕ ປຣິຍນ຺ຕໍ ປສ຺ສຕິ, ວິເສເສນ ຈ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນານາຄຕກາເລສຸ ປຣິຍນ຺ຕາທສ຺ສນປກາວິໂຕ ສສ຺ສຕວາໂທ။ ຍຖາຫ "ສສ຺ສຕິສມໍ ຕເຖວ ຖສ຺ສຕີ"ຕິ။ ຍທິ ເອວໍ ອິມສ຺ສ ວາທສ຺ສ, ສສ຺ສຕວາທາທີນຌ຺ຈ ປຸພ຺ພນ຺ຕກປ຺ປີເກສຸ ສງ຺ຄໂຫ ນ ຍຸຕ຺ໂຕ ອນາຄຕກາລປຣາມສນວເສນ ປວຕ຺ຕຕ຺ຕາຕິ? ນ, ສມ຺ທາຄມສ຺ສ ອຕິຕໂກຎ຺ຖາສິກຕ຺ຕາ။ ຕຖາ ຫິ ເນສໍ ສມ຺ປ຺ປຕ຺ຕິ ອຕີຕໍສປຸພ຺ເພນິວາສຄາເຕຫິ, ຕປ຺ປຍິຣູປການຸສ຺ສວາທິປ຺ປກາວິຕຕກ຺ກເນຫິ ຈ ສງ຺ຄຫີຕາຕິ, ຕຖາ ເຈວ ສໍວຕ຺ຕິຕໍ။ ອຖ ວາ ສພ຺ພຕ຺ຖ ອປ຺ປຍິຫຕລາເຕນ ວາທິວເຣນ ຆມ຺ມສ຺ສາມິນາ ນິຣວເສສໂຕ ອຄຕິຌ຺ຈ ຄຕິຌ຺ຈ ຍຖາກູຕໍ ສຍໍ ອກິຌ຺ຌາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ປເວທິຕາ ເອຕາ ທິຎ຺ຐິໂຍ, ຕສ຺ມາ ຍາວຕິກາ ທິຎ຺ຐິໂຍ ກຄວຕາ ເທສິຕາ, ຍຖາ ຈ ເທສິຕາ, ຕຖາ ຕຖາວ ສນ຺ນິຎ຺ຖານໂຕ ສມ຺ປຍິຈ຺ຉິຕພ຺ພາ, ນ ເອຕ຺ຖ ຍຸຕ຺ຕິວິຈາຣຕາ ກາຕພ຺ພາ ພຸທ຺ຆວິສຍຕ຺ຕາ။ ອຈິນ຺ເຕຍ຺ໂຍ ຫິ ພຸທ຺ຆວິສໂຍຕິ။

ທຸຕິຍກາຓວາຣວຕ຺ຓນາ ນິຎ຺ຐິຕາ။

ອປຣນ຺ຕກປ຺ປີກວາທວຕ຺ຓນາ

໗໔။ "ອປຣນ຺ເຕ ຌາຓໍ, ອປຣນ຺ຕານຸທິຎ຺ຐິໂນ"ຕິອາທີສຸ ວິຍ ອປຣ-ສທ຺ໂທ ອິຆ ອນາຄຕກາລວາຈໂກຕິ ອາຫ "ອນາຄຕ ໂກຎ຺ຖາສສງ຺ຂາຕ"ນ຺ຕິ။ ອປຣນ຺ຕໍ ກປ຺ເປຕ຺ວາຕິອາທີສຸ "ປຸພ຺ພນ຺ຕໍ ກປ຺ເປຕ຺ວາ"ຕິອາທີສຸ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ။ ວິເສສມຕ຺ຕເມວ ວກ຺ຂາມ။

ສຌ຺ຌີວາທວຕ຺ຓນາ

໗໔။ ອຸທ຺ຆມາຆາຕນາຕິ ປວຕ຺ໂຕ ວາໂທ ອຸທ຺ຆມາຆາຕໂນ, ໂສ ເອເຕສໍ ອຕ຺ຖີຕິ ອຸທ຺ຆມາຆາຕນິກາ။ ຍສ຺ມາ ປນ ເຕ ທິຎ຺ຐິຄ ຕິກາ "ອຸທ຺ຆໍ ມຣຓາ ອຕ຺ຕາ ນິພ຺ພິກາໂຣ"ຕິ ວທນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ "ອຸທ຺ຆມາຆາຕນາ ອຕ຺ຕານໍ ວທນ຺ຕີຕິ ອຸທ຺ຆມາຆາຕນິກາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ။ ສຌ຺ຌີວາໂທ ເອເຕສໍ ອຕ຺ຖີຕິ ສຌ຺ຌີວາທາ "ພຸທ຺ຆໍ ອສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ພຸທ຺ໂຆ"ຕິ ຍຖາ။ ອຖ ວາ ສຌ຺ຌີຕິ ປວຕ຺ໂຕ ວາໂທ ສຌ຺ຌີ ສຫາຈຣຓນເຍນ, ສຌ຺ຌີ ວາໂທ ເອເຕສນ຺ຕິ ສຌ຺ຌີວາທາ။

໗໖-໗໗။ຣູປີ ອຕ຺ຕາຕິ ເອຕ຺ຖ ນນ຺ ຣູປວິນິມ຺ຕ຺ເຕນ ອຕ຺ຕນາ ກວິຕພ຺ພໍ ສຌ຺ຌາຍ ວິຍ ຣູປສ຺ສປີ ອຕ຺ຕນິຍຕ຺ຕາ။ ນ ຫິ "ສຌ຺ຌີ ອຕ຺ຕາ"ຕິ ເອຕ຺ຖ ສຌ຺ຌາ ອຕ຺ຕາ။ ເຕເນວ ຫິ "ຕຕ຺ຖ ປວຕ຺ຕສຌ຺ຌຌ຺ຈສ຺ສ ສຌ຺ຌາຕິ ຄເຫຕ຺ວາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ။ ເອວໍ ສຕິ ກສ຺ມາ ກສິຓຣູປໍ "ອຕ຺ຕາ"ຕິ ຄເຫຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ? ນ ໂຂ ປເນຕໍ ເອວໍ ທຎ຺ຖພ຺ພໍ "ຣູປໍ ອສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ຣູປີ"ຕິ, ອຖ ໂຂ "ຣຸປ຺ປນສີໂລ ຣູປີ"ຕິ။ ຣຸປ຺ປນຌ຺ເຈຕ຺ຖ ຣູປສຣິກ຺ຂຕາຍ ກສິຓຣູປສ຺ສ ວຑ຺ຒິຕາວຑ຺ຒິຕກາລວເສນ ວິເສສາປຕ຺ຕິ, ສາ ຈ "ນຕ຺ຖີ"ຕິ ນ ສກ຺ກາ ວຕ຺ຕຸໍ ປຣິຕ຺ຕວິປຸລຕາທິວິເສສສພ຺ກາວໂຕ။ ຍທິ ເອວໍ ອິມສ຺ສ ວາທສ຺ສ ສສ຺ສຕທິຎ຺ຐິສງ຺ຄໂຫ ນ ຍຸຊ຺ຊຕີຕິ? ໂນ ນ ຍຸຊ຺ຊຕິ ກາຍເກທໂຕ ອຸທ຺ຆໍ ອຕ຺ຕໂນ ນິພ຺ພິການຕາຍ ເຕນ ອນິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ။ ຕຖາ ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ "ອໂຣໂຄປຣໍ ມຣຓາ"ຕິ။ ອຖ ວາ "ຣູປໍ ອສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ຣູປີ"ຕິ ວຸຈ຺ຈມາເນປີ ນ ໂທໂສ။ ກປ຺ປນາສິທ຺ເຆນປີ ຫິ ເກເທນ ອເກທສ຺ສາປີ ນິທ຺ເທສທສ຺ສນໂຕ, ຍຖາ "ສິລາປຸຕ຺ຕກສ຺ສ ສຣີຣ"ນ຺ຕິ။ ຣຸປ຺ປນໍ ວາ ຣູປສກາໂວ ຣູປໍ, ຕໍ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ຣູປີ, ອຕ຺ຕາ "ຣູປີໂນ ຆມ຺ມາ"ຕິອາທີສຸ (ຆ။ ສ။ ທຸກ ມາຕິກາ ໑໑) ວິຍ။ ເອວຌ຺ຈ ກຕ຺ວາ ຣູປສກາວຕ຺ຕາ ອຕ຺ຕໂນ "ຣູປີ ອຕ຺ຕາ"ຕິ ວຈນໍ ຌາຍາຄຕເມວາຕິ "ກສິຓຣູປໍ 'ອຕ຺ຕາ'ຕິ ຄເຫຕ຺ວາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ။ ນິຍຕວາທິຕາຍ ກມ຺ມຜລປຍິກ຺ເຂປໂຕ ນຕ຺ຖິ ອາຊີວເກສຸ ຊານສມາປຕ຺ຕິລາໂກຕິ ອາຫ "ອາຊີວ

ກາຫໂຍ ວິຍ ຕກ຺ກມຕ຺ເຕເນວ ວາ ຣູປີ ອຕ຺ຕາ’’ຕິ. ຕຖາ ຫິ ກຕ຺ຫາກິຊາຕິອາທີສຸ ຉລຸອາກິຊາຕິສຸ ອຍ຺ຍຕຣໍ ອຕ຺ຕານໍ ເອກ ຈຸເຈ ອາຊີວກາ ປຏິຊານນ຺ຕິ. ນຕ຺ຖິ ເອຕສ຺ສ ໂຣໂຄ ກງໂຄຕິ ອໂຣໂຄຕິ ອໂຣຄ-ສທ຺ທສ຺ສ ນິຈ຺ຈປຣິຍາຍຕາ ເວທິຕພ຺ພາ, ໂຣຄ ຣຫິຕຕາສີເສນ ວາ ນິພ຺ພິກາຣຕາຍ ນິຈ຺ຈຕໍ ປຏິຊານາຕິ ທິຍ຺ກິຄຕິໂກຕິ ອາຫ ‘‘ອໂຣໂຄຕິ ນິຈ຺ໂຈ’’ຕິ.

ກສີຕ຺ຄ຺ຌາຍິມາກາສປຖມາຣຸປ຺ປວິຍ຺ຍາຓນຕ຺ຖີກາວອາກິຍ຺ຈຍ຺ຍາຍຕນານີ ອຣູປສມາປຕ຺ຕິນິມິຕ຺ຕໍ ນິມ຺ພປ຺ເຕ ຕິຕ຺ຕກຣໂສ ວິຍ ສຣີຣປຣິມາໂຓ ອຣູປີ ອຕ຺ຕາ ຕຕ຺ຖ ຕິຍ຺ຖຕີຕິ ນິຄຕ຺ຖາຕິ ອາຫ ‘‘ນິຄຕ຺ຖາຫໂຍ ວິຍາ’’ຕິ. ມິສ຺ສກຄາຫວ ເສນາຕິ ຣູປາຣູປສມາປຕ຺ຕີນໍ ນິມິຕ຺ຕານິ ເອກຊ຺ຌໍ ກຕ຺ວາ ‘‘ເອໂກ ອຕ຺ຕາ’’ຕິ, ຕຕ຺ຖ ປວຕ຺ຕສຍ຺ຍຍ຺ຈສ຺ສ ‘‘ສຍ຺ຍາ’’ຕິ ຄຫຓວເສນ. ອຍຍ຺ຫິ ທິຍ຺ກິຄຕິໂກ ຣູປາຣູປສມາປຕ຺ຕິລາກີຕາຍ ຕນ຺ນິມິຕ຺ຕໍ ຣູປການເວນ ອຣູປການເວນ ຈ ອຕ຺ຕາ ອຸປ຺ຕິຍ຺ຖ ຕິ, ຕສ຺ມາ ‘‘ຣູປີ ຈ ອຣູປີ ຈາ’’ຕິ ອກິນິເວສໍ ຊເນສິ ອຊ຺ຊຕ຺ຕວາທີໂນ ວິຍ, ຕກ຺ກມຕ຺ເຕເນວ ວາ ຣູປາຣູປຌມ຺ມານໍ ມິສ຺ສກຄ຺ຄຫຓວເສນ ‘‘ຣູປີ ອຣູປີ ຈ ອຕ຺ຕາ ໂຫຕິ’’ຕິ.

ຕກ຺ກຄາເຫເນວາຕິ ສງຂາຣາວເສສສຸຂຸມກາວປ຺ປຕ຺ຕຌມ຺ມາ ວິຍ ອຈ຺ຈນ຺ຕສຸຂຸມກາວປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສກິຈ຺ຈສາຌນາສມຕ຺ຖຕາຍ ຖມ຺ກກ຺ຍ຺ຍຫຕ຺ຖປາທາທີສງຌາໂຕ ວິຍ ເນວ ຣູປີ, ຣູປສການວານຕິວຕ຺ຕນໂຕ ນ ອຣູປີຕິ ເອວໍ ປວຕ຺ຕຕກ຺ກຄາເຫນ. ອຖ ວາ ອນ຺ຕານນ຺ຕິກຈຕ຺ກ຺ກວາເທ ວິຍ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍປຏິກ຺ເຂປວເສນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ. ເກວລໍ ປນ ຕຕ຺ຖ ເທສກາລເກທວເສນ ຕ ຕິຍຈຕ຺ຕ຺ຖວາທາ ທສ຺ສິຕາ, ອິຌ ກາລວຕ຺ຖ຺ເກທວເສນາຕິ ອຍເມວ ວິເສໂສຕິ. ກາລເກທວເສນ ເຈຕ຺ຖ ຕຕິຍວາທສ຺ສ ປວຕ຺ ຕິ ຣູປາຣູປນິມິຕ຺ຕານໍ ສຫ ອນຸປ຺ຍ຺ຖານໂຕ. ຈຕ຺ຕ຺ຖວາທສ຺ສ ປນ ວຕ຺ຖ຺ເກທວເສນ ປວຕ຺ຕິ ຣູປາຣູປຌມ຺ມານໍ ສມູຫໂຕ ‘‘ເອໂກ ອຕ຺ຕາ’’ຕິ ຕກ຺ກນວເສນາຕິ ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕນຍານຸສາເຣນ ເວທິຕພ຺ພໍ.

ທຸຕິຍຈຕ຺ກ຺ເກ ຍໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ‘‘ອມຕິ ຄຈ຺ຉຕິ ເອຕ຺ຖ ກາໂວ ໂອສານ’’ນ຺ຕິອາທີນາ ອນ຺ຕານນ຺ຕິກວາເທ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ເວທິຕພ຺ພໍ.

ຍທິປີ ອຍ຺ຖສມາປຕ຺ຕິລາກີໂນ ທິຍ຺ກິຄຕິກສ຺ສ ວເສນ ສມາປຕ຺ຕິເກເທນ ສຍ຺ຍາເກທສມ຺ກວໂຕ ‘‘ນານຕ຺ຕສຍ຺ຍີ ອຕ຺ຕາ’’ຕິ ອຍມ຺ປີ ວາໂທ ສມາປນ຺ນກວເສນ ລພ຺ກຕິ. ຕຖາປີ ສມາປຕ຺ຕິຍໍ ເອກຣູເປເນວ ສຍ຺ຍາຍ ອຸປ຺ຍ຺ຖານໂຕ ສມາປນ຺ນກວເສນ ‘‘ເອກຕ຺ຕສຍ຺ຍີ’’ຕິ ອາຫ. ເຕເນເວຕ຺ຖ ສມາປນ຺ນກຄ຺ຄຫຓໍ ກຕໍ. ເອກສມາປຕ຺ຕິລາກີໂນ ເອວ ວາ ວເສນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ ໂພ. ສມາປຕ຺ຕິເກເທນ ສຍ຺ຍາເກທສມ຺ກເວປີ ພຫ຺ຸຌາ ປຸຖຸຕ຺ຕາຣມ຺ມເຕ ສຍ຺ຍານານຕ຺ເຕນ ໂອລຸອາຣິເກນ ນານຕ຺ຕສຍ຺ຍີ ຕໍ ທສ຺ເສຕຸ໌ ‘‘ອສມາປນ຺ນກວເສນ ນານຕ຺ຕສຍ຺ຍີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ‘‘ປຣິຕ຺ຕກສີຓວເສນ ປຣິຕ຺ຕສຍ຺ຍີ’’ຕິ ອິມິນາ ສຕິປີ ສຍ຺ຍາ ວິນິມຸຕ຺ເຕ ຌມ຺ເມ ‘‘ສຍ຺ຍາເຍວ ອຕ຺ຕາ’’ຕິ ວທຕີຕິ ທສ຺ສິຕໍ ໂຫຕິ. ກສີຓຄ຺ຄຫຓຍ຺ເຈຕ຺ຖ ສຍ຺ຍາຍ ວິສຍທສ຺ສນໍ, ເອວໍ ວິປຸ ລກສີຓວເສນາຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ. ເອວຍ຺ຈ ກຕ຺ວາ ອນ຺ຕານນ຺ຕິກວາເທ , ອິຌ ຈ ອນ຺ຕານນ຺ຕິກຈຕ຺ກ຺ເກ ປຖມທຸຕິຍວາເທຫິ ອິເມສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ວາທານໍ ວິເສໂສ ສິທ຺ໂຌ ໂຫຕິ, ອຍ຺ຍຖາ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາເຣສຸ ວາເທສຸ ປຸພ຺ພນ຺ຕາ ປຣນ຺ຕກປ຺ປນເກເທນ ສຕິປີ ເກທິຈິ ວິເສເສ ເກທິຈິ ນຕ຺ຖິ ເຍວາຕິ. ອຖ ວາ ‘‘ອງຄຸຍ຺ຖປ຺ປມາໂຓ ອຕ຺ຕາ, ຍວປ຺ປມາໂຓ, ອຕຸມຕ຺ໂຕ ວາ ອຕ຺ຕາ’’ຕິ ອາທີທສ຺ສນວເສນ ປຣິຕ຺ໂຕ ສຍ຺ຍີ ຈາຕິ ປຣິຕ຺ຕສຍ຺ຍີ, ກປິລກຓາທາຫໂຍ ວິຍ ອຕ຺ຕໂນ ສພ຺ພຄຕກາວປຏິຊານນວເສນ ອປ຺ປມາໂຓ ສຍ຺ຍີ ຈາຕິ ອປ຺ປມາຓສຍ຺ຍີຕິ ເອວມ຺ເປຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ.

ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸປຣິກຕ຺ຫຕາຍ ຍຖາກມ຺ມູປຄຍາຓສ຺ສ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸປ຺ກາວຊນິເຕນ ຍຖາກມ຺ມູປຄຍາເຓນ ທິສ຺ສມານາປີ ສຕ຺ຕານໍ ສຸຂາທິສມງຄິຕາ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸນາວ ທິຍ຺ຖາ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ທິພ຺ເພນ ຈກ຺ຂຸນາ’’ຕິອາທີ. ນນຸ ຈ ‘‘ເອກນ຺ຕສຸຂີ ອຕ຺ຕາ’’ຕິອາທິວາທານໍ ອປຣນ຺ຕທິຍ຺ກິກາວໂຕ ‘‘ນິພ຺ພຕ຺ຕມານໍ ທິສ຺ວາ’’ຕິ ວຈນໍ ອນຸປ຺ປນ຺ນນ຺ຕິ? ນານຸປ຺ປນ຺ນໍ, ອນາຄຕສ຺ສ ເອກນ຺ຕສຸຂີກາວາ ທິກສ຺ສ ປກປ຺ປນໍ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນາຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຍາ ທສ຺ສເນນ ອຌິປ຺ເປຕນ຺ຕິ. ເຕເນວາຫ ‘‘ນິພ຺ພຕ຺ຕມານໍ ທິສ຺ວາ ‘ເອກນ຺ຕສຸຂີ’ຕິ ຄຕ຺ຫາຕີ’’ຕິ. ເອຕ຺ຖ ຈ ຕສ຺ສໍ ຕສ຺ສໍ ກູມິຍໍ ພຫຸລໍ ສຸຂາທິສທິຕຌມ຺ມປ຺ປວຕ຺ຕິທສ຺ສເນນ ເຕສໍ ‘‘ເອກນ຺ຕສຸຂີ’’ຕິ ຄາໂຫ ທຍ຺ຖພ຺ ໂພ. ອຖ ວາ ຫຕ຺ຖິທສ຺ສກອນ຺ຌາ ວິຍ ທິຍ຺ກິຄຕິກາ ຍໍ ຍເທວ ປສ຺ສນ຺ຕິ, ຕໍ ຕເທວ ອກິນິວິສ຺ສ ໂວຫຣນ຺ຕີຕິ ນ ເອຕ຺ຖ ຍຸຕ຺ຕິ ມຄ຺ຄິຕພ຺ພາ.

ອສຍ຺ຍີ ເນວສຍ຺ຍີນາສຍ຺ຍີວາທວຓ຺ຓນາ

ກຼ໗-໗໙໑. ອສລຸ໌ລິວາເຫ ອສລຸ໌ລກເວ ນິພຸພຕຸຕສຕຸຕວເສນ ປ໌ຖມວາໂທ, ‘‘ສລຸ໌ລໍ ອຕຸຕໂຕ ສມນຸປ໌ສຸສຕິ’’ຕິ ເອຕຸຖ ວຸຕຸຕນເຍນ ສລຸ໌ລໍເຍວ ‘‘ອຕຸຕາ’’ຕິ ຄເຫຕຸວາ ຕສຸສ ກິລຸ໌ຈນກາເວນ ຄິຕາຍ ອລຸ໌ລາຍ ສລຸ໌ລາຍ ອກາວໂຕ ‘‘ອສລຸ໌ລິ’’ຕິ ປ໌ວຕຸໂຕ ທຸຕິຍວາໂທ, ຕຖາ ສລຸ໌ລາຍ ສຫ ຣູປ໌ສມຸເມ, ສພຸເພ ເອວ ວາ ຣູປ໌າຣູປ໌ສມຸເມ ‘‘ອຕຸຕາ’’ຕິ ຄເຫຕຸວາ ປ໌ວຕຸໂຕ ຕຕິຍວາໂທ, ຕກຸກາຄາຫວເສເນວ ຈຕຸຕຸຖວາໂທ ປ໌ວຕຸໂຕ. ຕສຸສ ປຸພຸເພ ວຸຕຸຕນເຍເນວ ອຕຸໂຖ ເວທິຕພຸໂພ. ທຸຕິຍຈຕຸກຸເກປິ ກສິຕຣູປ໌ສຸສ ອສລຸ໌ຊານສກາວຕາຍ ອສລຸ໌ລິຕິ ກຕຸວາ ອນຸຕານນຸຕິກວາເທ ວຸຕຸຕນເຍເນວ ຈຕຸຕາໂຣປິ ເວທິຕພຸພາ. ຕຖາ ເນວສລຸ໌ລິນາສລຸ໌ລິວາເທປິ ເນວສລຸ໌ລິນາສລຸ໌ລິກເວ ນິພຸພຕຸຕສຕຸຕສຸເສວ ຈຸຕິປ໌ຜິສນຸ໌ສຸ, ສພຸພຕຸຖ ວາ ປ໌ຍຸສລຸ໌ລາກິຈຸຈໍ ກາຕຸໍ ອສມຕຸຖາຍ ສຸຂຸມາຍ ສລຸ໌ລາຍ ອຕຸຖິກາວປ໌ຜິຊານນວເສນ ປ໌ຖມວາໂທ, ອສລຸ໌ລິວາເທ ວຸຕຸຕນເຍນ ສຸຂຸມາຍ ສລຸ໌ລາຍ ວເສນ, ສລຸ໌ຊານສກາວຕາປ໌ຜິຊາເນນ ຈ ທຸຕິຍວາທາທໂຍ ປ໌ວຕຸຕາຕິ ເອວໍ ເອເກນ ປ໌ກາເຣນ ສຕິປິ ກາຣຕາປ໌ຣິເຍສນສຸສ ສມຸກເວ ທິຍຸ໌ຄິຄຕິກວາທານໍ ອນາທຣຕິຍກາວທສຸສນຕຸຖໍ ‘‘ຕຕຸຖ ນ ເອກນຸເຕນ ກາຣຕໍ ປ໌ຣິເຍສິຕພຸພ’’ນຸຕິ ວຸຕຸຕນຸຕິ ທຍຸ໌ຄພຸພໍ. ເອເຕສລຸ໌ຈ ສລຸ໌ລິອສລຸ໌ລິເນວສລຸ໌ລິນາສລຸ໌ລິວາທານໍ ‘‘ອໂຣໂຄ ປ໌ຣໍ ມຣຕາ’’ຕິ ວຈນໂຕ ສສຸສຕທິຍຸ໌ຄິສງຄໂຫ ປ໌າກໂຜເຍວ.

ອຸຈຸເຈທວາທວຕຸຕນາ

໗໔. ອສໂຕ ວິນາສາສມຸກວໂຕ ອຕຸຖິກາວນິພນຸ໌ໂນ ອຸຈຸເຈໂທຕິ ວຸຕຸຕໍ ‘‘ສໂຕ’’ຕິ. ຍຖາ ເຫຕຸຜລກາເວນ ປ໌ວຕຸຕມານານໍ ສກາວຊມຸມານໍ ສຕິປິ ເອກສນຸຕານປ໌ຣິຍາປ໌ນຸນານໍ ກິນຸນສນຸຕຕິປ໌ຕິເຕຫີ ວິເສເສ ເຫຕຸຜລານໍ ປ໌ຣມຕຸຖໂຕ ກິນຸນສກາວຕຸຕາ ກິນຸນສນຸຕານປ໌ຕິຕານໍ ວິຍ ອຈຸຈນຸຕເກທສນຸນິຍຸ໌ຄາເນນ ນານຕຸຕນຍສຸສ ມິຈຸ໌ຈາຄຫຕໍ ອຸຈຸເຈທາກິນິເວສສຸສ ກາຣຕໍ, ເອວໍ ເຫຕຸຜລກູຕານໍ ຊມຸມານໍ ວິຊຊມາເນປີ ສກາວເກເທ ເອກສນຸຕຕິປ໌ຣິຍາປ໌ນຸນຕາຍ ເອກຕຸຕນເຍນ ອຈຸຈນຸຕມເກທຄຸຄຫຕມຸປີ ກາຣຕໍ ເອວາຕິ ທສຸເສຕຸໍ ‘‘ສຕຸຕສຸສາ’’ຕິ ວຸຕຸຕໍ ປ໌າລຸອິຍໍ. ສນຸຕານວເສນ ຫິ ວຕຸຕມາເນສຸ ຂນຸເຊສຸ ຝນວິນິພຸໂກຄາກາເວນ ສຕຸຕຄາໂຫ, ສຕຸຕສຸສ ຈ ອຕຸຖິກາວຄາຫນິພນຸ໌ໂນ ອຸຈຸເຈທຄາໂຫ ຍາວາຍໍ ອຕຸຕາ ນ ອຸຈຸຈິຊຊຕິ, ຕາວາຍໍ ວິຊຊຕິເຍວາຕິ ຄຫຕໂຕ, ນິຣຸທຍວິນາໂສ ວາ ອິຊ ອຸຈຸເຈໂທຕິ ອຊິປ໌ເປໂຕຕິ ອາຫ ‘‘ອຸປ໌ຈຸເຈທ’’ນຸຕິ. ວິເສເສນ ນາໂສ ວິນາໂສ, ອກາໂວ. ໂສ ປ໌ນ ມໍສຈກຸຂຸປ໌ລຸ໌ລາຈກຸຂູນໍ ທສຸສນປ໌ຖາຕິກຸກໂມເຍວ ໂຫຕິຕິ ອາຫ ‘‘ອທສຸສນ’’ນຸຕິ. ອທສຸສເນ ຫິ ນາສ-ສທຸໂທ ໂລເກ ນິຣຸລຸ ໂຫຕິ. ກາວວິຄມນຸຕິ ສກາວາປ໌ຄມໍ. ໂຍ ຫິ ນິຣຸທຍວິນາສວເສນ ອຸຈຸຈິຊຊຕິ, ນ ໂສ ອຕຸຕໂນ ສກາເວນ ຕິຍຸ໌ຄຕິຕິ. ລາກິຕິ ທິພຸພຈກຸຂຸລາຕລາກີ. ຈຸຕິມຕຸຕເມວາຕິ ເສກຸຂປຸຖຸຊຊນານມຸປີ ຈຸຕິມຕຸຕເມວ. ນ ອຸປ໌ປ໌າຕນຸຕິ ປຸພຸພໂຍຄາກາເວນ, ປ໌ຣິກມຸ ມາກາເຣເນ ວາ ອຸປ໌ປ໌າຕໍ ທຍຸ໌ຄຸໍ ນ ສກຸໂກຕິ. ‘‘ອລາກີ ຈ ໂກ ປ໌ຣໂລກໍ ນ ຊານາຕິ’’ຕິ ນຕຸຖິກວາທວເສນ, ມຫາມູລຸຫກາເວ ເນວ ວາ ‘‘ອິໂຕ ອລຸ໌ໂລ ປ໌ຣໂລໂກ ອຕຸຖິ’’ຕິ ອນວໂພຊມາຫາ. ເອຕຸຕໂກເຍວ ວິສໂຍ, ໂຍ ຍໍ ອິນຸທຸຣິຍໂຄຈໂຣຕິ. ອຕຸຕໂນ ສິຕຸ ຍາ ຫຕຸຖຄຕຸຫນກຣາຊາທີ ວິຍ ກາມສຸຂຄິທຸສຕາຍ ວາ. ‘‘ນ ປຸນ ວິຣຸຫນຸຕີ’’ຕິ ປ໌ຕິຕປ໌ຕຸຕານໍ ວຕຸເຜນ ອປຸ໌ປ໌ຜິສນຸ໌ກາວ ມາຫາ. ເອວເມວ ສຕຸຕາຕິ ຍຖາ ປ໌ຕຸຫຸປ໌ລາໂສ ພນຸສນາ ປ໌ວຸຕຸໂຕ ນ ປ໌ຜິສນຸ໌ຍຕິ, ເອວໍ ສພຸເພ ສຕຸຕາ ອປຸ໌ປ໌ຜິສນຸ໌ກມຣຕາ ເມວ ນິຄຈຸຈນຸຕິຕິ. ຊລປຸພຸພູລຸອກູປ໌ມາ ຫີ ສຕຸຕາຕິ ຕສຸສ ລທຸຊິ. ຕຖາຕິ ວຸຕຸຕປຸ໌ປ໌ກາເຣນ. ລາກີໂນປີ ຈຸຕິໂຕ ອຸທຸຊໍ ອທສຸສເນເນວ ອິມາ ທິຍຸ໌ຄິໂຍ ອຸປ໌ປ໌ຊຊນຸຕິຕິ ອາຫ ‘‘ວິກປຸ໌ເປຕຸວາ ວາ’’ຕິ.

ເອຕຸຖາຫ – ຍຖາ ອມຣາວິກຸເຂປີກວາທາ ເອກນຸຕອລາກີວເສເນວ ທສຸສິຕາ, ຍຖາ ຈ ອຸທຸຊມາຆາຕນິກສລຸ໌ລິວາທຈຕຸກຸໂກ ເອກນຸຕລາກີວເສເນວ, ນ ເອວມຍໍ. ອຍໍ ປນ ສສຸສເຕກຈຸຈສສຸສຕວາທາທໂຍ ວິຍ ລາກີອລາກີວເສນ ປ໌ວຕຸໂຕ. ຕຖາ ຫີ ວຸຕຸ ຕໍ ‘‘ຕຕຸຖ ທຸເວ ຊນາ’’ຕິອາທີ. ຍທິ ເອວໍ ກສຸມາ ສສຸສຕວາທາທີເທສນາຫີ ອິຊ ອລຸ໌ລຖາ ເທສນາ ປ໌ວຕຸຕາຕິ? ວຸຈຸຈເຕ – ເທສນາວິລາສປຸ໌ປ໌ຕຸຕິໂຕ. ເທສນາວິລາສປຸ໌ປ໌ຕຸຕາ ຫີ ພຸທຸຊາ ກຄວນຸໂຕ, ເຕ ເວເນຍຸຍຊຸຊາສຍານຸຣູປ໌ ວິວິເຊນາກາເຣນ ຊມຸມໍ ເທເສນຸຕິ, ອລຸ໌ລຖາ ອິຊາປີ ຈ ເອວໍ ກຄວາ ເທເສຍຸຍ ‘‘ອິຊ ກິກຸຂເວ ເອກຈຸໂຈ ສມໂຕ ວາ ພຸຣາຫຸມໂຕ ວາ ອາຕປຸ໌ປ໌ມນຸ ວາຍ…ເປ… ຍຖາສມາຫິເຕ ຈິຕຸເຕ ສຕຸຕານໍ ຈຸຕູປ໌ປ໌າຕລາຕາຍ ຈິຕຸຕໍ ອກິນິນຸນາເມຕິ, ໂສ ທິພຸເພນ ຈກຸຂຸນາ ວິສຸທຸເຊນ ອ ຕິກຸກນຸຕມານຸສເກນ ອຣຫໂຕ ຈຸຕິຈິຕຸຕໍ ປ໌ສຸສຕິ, ປຸຖູນໍ ວາ ປ໌ຣສຕຸຕານໍ, ນ ເທວ ໂຂ ຕທຸທຸຊໍ ອຸປ໌ປ໌ຕຸຕຶ, ໂສ ເອວມາຫ ‘ຍຖາ ໂຂ ໂກ ອຍໍ ອຕຸຕາ’’’ ຕິອາທິນາ ວິເສສລາກີໂນ, ຕກຸກີໂນ ຈ ວິສຸໍ ກຕຸວາ, ຕສຸມາ ເທສນາວິລາເສນ ເວເນຍຸຍຊຸຊາສຍານຸຣູປ໌ ສສຸສຕວາທາທິເທສນາຫີ ອລຸ໌ລຖາຍໍ ເທສນາ ປ໌ວຕຸຕາຕິ ທຍຸ໌ຄພຸພໍ.

ອຖ ວາ ເອກຈຸຈສສຸສຕວາທາທີສຸ ວິຍ ນ ອິຊ ຕກຸກີວາທີໂຕ ວິເສສລາກີວາໂທ ກິນຸນາກາໂຣ, ອຖ ໂຂ ສມານເກທຕາຍ ສມາ ນາກາໂຣເຍວາຕິ ອິມສຸສ ວິເສສສຸສ ປ໌ກາສນຕຸຖໍ ກຄວຕາ ອຍມຸຈຸເຈທວາໂທ ປຸ໌ຣິມວາເທຫີ ວິສິຍຸ໌ຄາກາໂຣ ເທສິໂຕ. ສມຸກວ

ຕິ ຫິ ຕກ຺ກິໂກປິ ອນຸສ຺ສວາທິວເສນ ອຘິຄມວໂຕ ວິຍ ອິຘ ອຠິນິເວໂສຯ ອຖ ວາ ນ ອິມາ ທິຏ຺ຐິໂຍ ຠຄວຕາ ອນາຄເຕ ເອວໍ ຠາວິວເສນ ເທສິຕາ, ນາປິ ປຣິກປ຺ປວເສນ, ອຖ ໂຂ ຍຖາ ຍຖາ ທິຏ຺ຐິຄຕິເກຫິ "ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ, ໂມຆມຍ຺ຍ"ນ຺ຕິ ປຍ຺ຍຕ຺ຕາ, ຕຖາ ຕຖາ ຍຖາຠຸຈ຺ຈໍ ສພ຺ພຍ຺ຍຸຕຍ຺ຍາເຓນ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ປກາສິຕາຯ ເຍຫິ ຄມ຺ຠີຣາທິປ຺ປກາຣາ ອປຸຖຸຊ຺ຊນໂຄຈຣາ ພຸທ຺ຘຘມ຺ມາ ປກາສນ຺ຕິ, ເຍສຍ຺ຈ ປຣິກິຕ຺ຕເນນ ຕຖາຄຕາ ສມ຺ມເທວ ໂຖມິຕາ ໂຫນ຺ຕິຯ ອຸຈ຺ເຉທວາທີຫິ ຈ ທິຏ຺ຐິຄຕິເກຫິ ຍຖາ ອຸຕ຺ຕຣຸຕ຺ຕຣຠວທສ຺ສີຫິ ອປຣຠວທສ຺ສີນໍ ເຕສໍ ວາທປ຺ປວິເສສວເສນ ສກສກວາທາ ປຕິຏ຺ຐາປິຕາ, ຕຖາຍໍ ເທສນາ ປວຕ຺ຕາຕິ ປຸຣິມເທສນາຫິ ອິມິສ຺ສາ ເທສນາຍ ປວຕ຺ຕິເຠໂທ ນ ໂຈເທຕພ຺ໂພຯ ເອວຍ຺ຈ ກຕ຺ວາ ອຣູປຠວເຠທວເສນ ວິຍ ກາມຣູປຠວເຠທວເສນາປິ ອຸຈ຺ເຉທວາໂທ ວິຠຊິຕ຺ວາ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ອຖ ວາ ປຈ຺ເຈກໍ ກາມຣູປຠວເຠທວເສນ ວິຍ ອຣູປຠວວເສນາປິ ນ ວິຠຊິຕ຺ວາ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ, ເອວຍ຺ຈ ສຕິ ຠຄວຕາ ວຸຕ຺ຕສຕ຺ຕໂກ ພຫຸຕຣເຠໂທ, ອປ຺ປຕຣເຠໂທ ວາ ອຸຈ຺ເຉທວາໂທ ອາປຊ຺ຊຕີຕິ ເອວໍ ປກາຣາປິ ໂຈທນາ ອນວກາສາວາຕິຯ

ເອຕ຺ຖາຫ – ຍຸຕ຺ຕໍ ຕາວ ປຸຣິເມສຸ ຕີສຸ ວາເທສຸ "ກາຍສ຺ສ ເຠທາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ປຍ຺ຈໂວກາຣຠວປຣິຍາປນ຺ນໍ ອຕ຺ຕຠາວໍ ອາຣພ຺ຠ ປວຕ຺ຕຕ຺ຕາ ເຕສໍ ວາທານໍ, ຈຕຸໂວກາຣຠວປຣິຍາປນ຺ນໍ ປນ ອຕ຺ຕຠາວໍ ນິສ຺ສາຍ ປວຕ຺ເຕສຸ ຈຕຸຕ຺ຖາທີສຸ ຈຕູສຸ ວາເທສຸ ກສ຺ມາ "ກາຍສ຺ສ ເຠທາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ຯ ນ ຫິ ອຣູປີນໍ ກາໂຍ ວິຊ຺ຊຕີຕິ? ສຈ຺ຈເມຕໍ, ຣູປຕ຺ຕຠາເວ ປວຕ຺ຕໂວຫາເຣເນວ ປນ ທິຏ຺ຐິຄຕິໂກ ອຣູປຕ຺ຕຠາເວປິ ກາຍໂວຫາຣໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ອາຫ "ກາຍສ຺ສ ເຠທາ"ຕິຯ ຍຖາ ຈ ທິຏ຺ຐິຄຕິກາ ທິຏ຺ຐິໂຍ ປຍ຺ຍາເປນ຺ຕິ, ຕຖາ ຈ ຠຄວາ ທສ຺ເສຕີຕິ, ອຣູປກາຍຠາວໂຕ ວາ ຜສ຺ສາທິຘມ຺ມສມູຫຠູເຕ ອຣູປຕ຺ຕຠາເວ ກາຍນິທ຺ເທໂສ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ກາມເທວຕ຺ຕຠາວາທິນິຣວເສສວິຠວປຕິຏ຺ຐາປການໍ ທຸຕິຍວາທາທີນໍ ຍຸຕ຺ໂຕ ອປຣນ຺ຕກປ຺ປິກຠາໂວ ອນາຄຕທ຺ຘວິສຍຕ຺ຕາ ເຕສໍ ວາທານໍ, ນ ປນ ທິຏ຺ຐິຄຕິກປຈ຺ຈກ຺ຂຠູຕມນຸສ຺ສຕ຺ຕຠາວສມຸຈ຺ເຉທປຕິຏ຺ຐາປກສ຺ສ ປຐມວາທສ຺ສ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນວິສຍຕ຺ຕາຯ ທຸຕິຍວາທາທີນຍ຺ຫິ ປຸຣິມປຸຣິມວາທສງ຺ຄຫິຕສ຺ເສວ ອຕ຺ຕໂນ ຕທຸຕ຺ຕຣຸຕ຺ຕຣິຠໂວປປນ຺ນສ຺ສ ສມຸຈ຺ເຉທໂຕ ຍຸຊ຺ຊຕິ ອປຣນ຺ຕກປ຺ປິກຕາ, ຕຖາ ຈ "ໂນ ຈ ໂຂ ໂຠ ອຍໍ ອຕ຺ຕາ ເອຕ຺ຕາວຕາ ສມ຺ມາ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ໂນ ໂຫຕີ"ຕິ ອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຍໍ ປນ ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕໍ "ອຕ຺ຖິ ໂຂ ໂຠ ອຍ຺ໂຍ ອຕ຺ຕາ"ຕິ, ຕໍ ມນຸສ຺ສກາຍວິເສສາເປກ຺ຂາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ສພ຺ພຖາ ອຍ຺ຍຠາວໂຕຕິ? ໂນ ນ ຍຸຕ຺ໂຕ, ອິຘໂລກປຣິຍາປນ຺ນຕ຺ເຕປິ ຈ ປຐມວາທວິສຍສ຺ສ ອນາຄຕກາລສ຺ເສວ ຕສ຺ສ ອຘິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ ປຐມວາທິໂນປິ ອປຣນ຺ຕກປ຺ປິກຕາຍ ນ ໂກຈິ ວິໂຣໂຘຕິຯ

ທິຏ຺ຐຘມ຺ມນິພ຺ພານວາທວຓ຺ຓນາ

໙໓ຯທິຏ຺ຐຘມ຺ໂມຕິ ທສ຺ສນຠູເຕນ ຎາເຓນ ອຸປລທ຺ຘຘມ຺ໂມຯ ຕຕ຺ຖ ໂຍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍວິສໂຍ, ໂສປິ ສຸປາກຏຠາເວນ ອິນ຺ທ຺ຣິຍວິສໂຍ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ອາຫ "ທິຏ຺ຐຘມ຺ໂມຕິ ປຈ຺ຈກ຺ຂຘມ຺ໂມ ວຸຈ຺ຈຕີ"ຕິຯ ເຕເນວ ຈ "ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ປຏິລທ຺ຘຕ຺ຕຠາວສ຺ເສຕໍ ອຘິວຈນ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

໙໔ຯອນ຺ໂຕນິຊ຺ຊາຍນລກ຺ຂໂຓຕິ ຎາຕິໂຠຄໂຣຄສີລທິຏ຺ຐິພ຺ຍສເນຫິ ຜຸຏ຺ຐສ຺ສ ເຈຕໂສ ອນ຺ໂຕ ອພ຺ຠນ຺ຕຣໍ ນິຊ຺ຊາຍນໍ ໂສຈນໍ ອນ຺ໂຕນິຊ຺ຊາຍນໍ, ຕໍ ລກ຺ຂຓໍ ເອຕສ຺ສາຕິ ອນ຺ໂຕນິຊ຺ຊາຍນລກ຺ຂໂຓຯ ຕນ຺ນິສ຺ສິຕລາລປ຺ປນລກ຺ຂໂຓຕິ ຕໍ ໂສກໍ ສມຸຏ຺ຐານເຫຕຸໍ ນິສ຺ສິຕໍ ຕນ຺ນິສ຺ສິຕໍ, ຠຸສໍ ວິລາປນໍ ລາລປ຺ປນໍ, ຕນ຺ນິສ຺ສິຕຍ຺ຈ ລາລປ຺ປນຍ຺ຈ ຕນ຺ນິສ຺ສິຕລາລປ຺ປນໍ, ຕໍ ລກ຺ຂຓໍ ເອຕສ຺ສາຕິ ຕນ຺ນິສ຺ສິຕລາລປ຺ປນລກ຺ຂໂຓຯ ຎາຕິພ຺ຍສນາທິນາ ຜຸຏ຺ຐສ຺ສ ປຣິເທວນາປິ ອສກ຺ກຸຓນ຺ຕສ຺ສ ອນ຺ໂຕຄຕໂສກສມຸຏ຺ຐິໂຕ ຠຸໂສ ອາຍາໂສ ອຸປາຍາໂສຯ ໂສ ປນ ຍສ຺ມາ ເຈຕໂສ ອປ຺ປສນ຺ນາກາໂຣ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ "ວິສາທລກ຺ຂໂຓ"ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ

໙໕ຯ ວິຕກ຺ກນໍ ວິຕກ຺ກິຕໍ, ຕໍ ປນ ອຠິນິໂຣປນສຠາໂວ ວິຕກ຺ໂກເຍວາຕິ ອາຫ "ອຠິ...ເປ... ວິຕກ຺ໂກ"ຕິຯ ເອສ ນໂຍ ວິຈາຣິຕນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປິຯ ໂຂຠກຣສຠາວຕ຺ຕາ ວິຕກ຺ກວິຈາຣານໍ ຕໍສຫິຕໍ ຌານໍ ເສາພ຺ພິລໍ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ "ສກຓ຺ຏກໍ ວິຍ ຂາຍຕີ"ຕິຯ

໙໖ຯ ຍາຍ ອຸພ຺ພິລາປນປີຕິຍາ ອຸປ຺ປນ຺ນາຍ ຈິຕ຺ຕໍ "ອຸພ຺ພິລາວິຕ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ສາ ປີຕິ ອຸພ຺ພິລາວິຕຕ຺ຕໍ ຍສ຺ມາ ປນ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸພ຺ພິລຠາໂວ ຕສ຺ສາ ປີຕິຍາ ສຕິ ໂຫຕິ, ນາສຕິ, ຕສ຺ມາ ສາ "ອຸພ຺ພິລຠາວກາຣຓ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາຯ

ລຌຯອາໂຠໂຄຕິ ວາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອາຠຸຄ຺ຄຠາໂວ, ອາຣມ຺ມເຓ ໂອຓຕຠາໂວຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສຸເຂນ ຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ອາຣມ຺ມເຓ ອຠິນຕໍ ໂຫຕິ, ນ ທຸກ຺ເຂນ ວິຍ ອປນຕໍ, ນາປິ ອທຸກ຺ຂມສຸເຂນ ວິຍ ອນຠິນຕໍ ອນປນຕຎ຺ຈຯ ຕຕ຺ຖ "ຂຸປ຺ປິປາສາທິອຠິຠູຕສ຺ສ ວິຍ ມນຸຎ຺ຎໂຠຊນາທີສຸ ກາເມຫິ ວິເວຈິຍມານສ຺ສຸປາຫາຣມ຺ມຕປຕ຺ຖນາ ວິເສສໂຕ ອຠິວຑ຺ຒຕິ, ອຸຬາຣສ຺ສ ປນ ກາມຣສສ຺ສ ຍາວທຕ຺ຖໍ ຕິຕ຺ຕສ຺ສ ມນຸຎ຺ຎຣສໂຠຊນໍ ຠຸຕ຺ຕາວິໂນ ວິຍ ສຸຫິຕສ຺ສ ໂຠຕ຺ຕຸກາມຕາ ກາເມສຸ ປາຕພ຺ຍຕາ ນ ໂຫຕິ, ວິສຍສ຺ສາ ຄິທ຺ຘຕາຍ ວິສເຍຫິ ທຸມ຺ໂມຈິເຍຫິປິ ຊລູກາ ວິຍ ສຍເມວ ມຸຎ຺ຈຕີ"ຕິ ຈ ອໂຍນິໂສ ອຸມ຺ມຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ກາມຄຸຓສນ຺ຕປ຺ປິຕຕາຍ ສໍສາຣທຸກ຺ຂວູປສມໍ ພ຺ຍາກາສິ ປຖມວາທີຯ ກາມາທີນໍ ອາທີນວທສ຺ສິຕາຍ, ປຖມາທິຊ຺ຌານສຸຂສ຺ສ ສນ຺ຕຠາວທສ຺ສິຕາຍ ຈ ປຖມາທິຊ຺ຌານສຸຂຕິຕ຺ຕິຍາ ສໍສາຣທຸກ຺ຂປ຺ຈເຂທໍ ພ຺ຍາກໍສຸ ທຸຕິຍາທິວາທິໂນ, ອິຘາປິ ອຸຈ຺ເຂທວາເທ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາໂຣ ວິຈາໂຣ ຍຖາສມ຺ຠວໍ ອາເນຕ຺ວາ ວຕ຺ຕພ຺ໂພຯ ອຍໍ ປເນຕ຺ຖ ວິເສໂສ – ເອກສ຺ມິຎ຺ຫິ ອຕ຺ຕຠາເວ ປຎ຺ຈ ວາທາ ລພ຺ຠນ຺ຕິຯ ເຕເນວ ຫິ ປາຬິຍໍ "ອຎ຺ໂຎ ອຕ຺ຕາ"ຕິ ອຎ຺ຎຄ຺ຄຫຓໍ ນ ກຕໍຯ ກຖໍ ປເນຕ຺ຖ ອຈ຺ຈນ຺ຕນິພ຺ພານປຎ຺ຎາປກສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ທິຏ຺ຐທມ຺ມນິພ຺ພານວາທສ຺ສ ສສ຺ສຕທິຏ຺ຐິຍາ ສງ຺ຄໂຫ, ນ ປນ ອຸຈ຺ເຂທທິຏ຺ຐິຍາຕິ? ຕໍຕໍສຸຂວິເສສສມງ຺ຄິຕາປຏິລທ຺ເຘນ ພນ຺ຘວິໂມກ຺ເຂນ ສຸທ຺ຘສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ສກຣູເປ ອວຏ຺ຐານທີປນໂຕຯ

ເສສາຕິ ເສສາ ປຎ຺ຈປຎ຺ຎາສ ທິຏ຺ຐິໂຍຯ ຕາສຸ ອນ຺ຕານນ຺ຕິກວາທາທີນໍ ສສ຺ສຕທິຏ຺ຐິຠາໂວ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ປກາສິໂຕເຍວຯ

໑໐໑-໖ຯ ກິ ປນ ກາຣຓໍ ປຸພ຺ພນ຺ຕາປຣນ຺ຕາ ເອວ ທິຏ຺ຐາຠິນິເວສສ຺ສ ວິສຍຠາເວນ ທສ຺ສິຕາ, ນ ປນ ຕທຸຠຍເມກຊ຺ຌນ຺ຕິ? ອສມ຺ຠວໂຕຯ ນ ຫິ ປຸພ຺ພນ຺ຕາປຣນ຺ເຕສຸ ວິຍ ຕທຸຠຍວິນິມຸຕ຺ເຕ ມຊ຺ຌນ຺ເຕ ທິຏ຺ຐິກປ຺ປນາ ສມ຺ຠວຕິ ອິຕ຺ຕຣກາລຕ຺ຕາ, ອຖ ປນ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນກາໂວ ຕທຸຠຍເວມຊ຺ຌໍ, ເອວໍ ສຕິ ທິຏ຺ຐິກປ຺ປນກ຺ຂໂມ ຕສ຺ສ ອຸຠຍສຠາໂວ ປຸພ຺ພນ຺ຕາປຣນ຺ເຕສ຺ເວວ ອນ຺ໂຕຄໂຘຕິ ກຖມທສ຺ສິຕໍຯ ອຖ ວາ ປຸພ຺ພນ຺ຕາປຣນ຺ຕວນ຺ຕຕາຍ "ປຸພ຺ພນ຺ຕາປຣນ຺ໂຕ"ຕິ ມຊ຺ຌນ຺ໂຕ ວຸຈ຺ຈຕິ , ໂສ ຈ "ປຸພ຺ພນ຺ຕາປຣນ຺ຕກປ຺ປິກາ ວາ ປຸພ຺ພນ຺ຕາປຣນ຺ຕານຸທິຏ຺ຐິໂນ"ຕິ ວຈນ຺ເຕນ ປຸພ຺ພນ຺ຕາປຣນ຺ເຕຫິ ວິສຸໍ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ໂຕເຍວາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ອຏ຺ຐກຖາຍມ຺ປິ "ສພ຺ເພປິ ເຕ ອປຣນ຺ຕກປ຺ປິກາ ປຸພ຺ພນ຺ຕາປຣນ຺ຕກປ຺ປິກາ"ຕິ ເອເຕນ ສາມຎ຺ຎນິທ຺ເທເສນ, ເອກເສເສນ ວາ ສງ຺ຄຫິຕາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ, ອຎ຺ຎຖາ ສງ຺ຄຫ຺ຓິຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕວຈນສ຺ສ ອນຕ຺ຖກຕາ ອາປຊ຺ເຊຍ຺ຍາຕິຯ ເກ ປນ ເຕ ປຸພ຺ພນ຺ຕາປຣນ຺ຕກປ຺ປິກາ? ເຍ ອນ຺ຕານນ຺ຕິກາ ຫຸຕ຺ວາ ທິຏ຺ຐທມ຺ມນິພ຺ພານວາທາຕິ ເອວໍ ປກາຣາ ເວທິຕພ຺ພາຯ

ເອຕ຺ຖ ຈ "ສພ຺ເພ ເຕ ອິເມເຫວ ທ຺ວາສຏ຺ຐິຍາ ວຕ຺ຖູຫິ, ເອເຕສໍ ວາ ອຎ຺ຎຕເຣນ, ນຕ຺ຖິ ອິໂຕ ພຫິທ຺ຘາ"ຕິ ວຈນໂຕ, ປຸພ຺ພນ຺ຕກປ຺ປິກາທິຕ຺ຕຍວິນິມຸຕ຺ຕສ຺ສ ຈ ກສ຺ສຈິ ທິຏ຺ຐິຄຕິກສ຺ສ ອຠາວໂຕ ຍານິ ຕານິ ສາມຎ຺ຎຜລາທີ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໑໖໖) ສຸຕ຺ຕນ຺ເຕສຸ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣານິ ອກິຣິຍາເຫຕຸກນຕ຺ຖິກວາທາທີນິ, ຍານິ ຈ ອິສ຺ສຣປ຺ຊາປຕິປຸຣິສກາລສຠາວນິຍຕິຍທິຈ຺ຉາວາທາທິປ຺ປເຠທານິ ທິຏ຺ຐິຄຕານິ (ວິສຸທ຺ຘິຯ ຏີຯ ໔ຯ໘໖໖; ວິຠຯ ອນຸຏີຯ ໑໗໘ ປສ຺ສິຕພ຺ພໍ) ພຫິທ຺ຘາປິ ທິສ຺ສມານານິ, ເຕສໍ ເອຕ຺ເຖວ ສງ຺ຄໂຫ, ອນ຺ໂຕຄຘຕາ ຈ ເວທິຕພ຺ພາຯ ກຖໍ? ອກິຣິຍວາໂທ ຕາວ "ວຎ຺ໂຌ ກູຏຏ຺ໂຐ"ຕິອາທິນາ ກິຣິຍາຠາວທີປນໂຕ ສສ຺ສຕວາເທ ອນ຺ໂຕຄໂຘ, ຕຖາ "ສຕ຺ຕິເມ ກາຍາ"ຕິອາທິ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໑໗໔) ນຍປ຺ປວຕ຺ໂຕ ປກຸຘວາໂທ, "ນຕ຺ຖິ ເຫຕຸ ນຕ຺ຖິ ປຈ຺ຈໂຍ ສຕ຺ຕານໍ ສໍກິເລສາຍາ"ຕິອາທິ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໑໖໘) ວຈນໂຕ ອເຫຕຸກວາໂທ ອຘິຈ຺ຈສມຸປ຺ປນ຺ນິກວາເທ ອນ຺ໂຕຄໂຘຯ "ນຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ"ຕິອາທິ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໑໗໑) ວຈນໂຕ ນຕ຺ຖິກວາໂທ ອຸຈ຺ເຂທວາເທ ອນ຺ໂຕຄໂຘຯ ຕຖາ ຫິ ຕຕ຺ຖ "ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ອຸຈ຺ຉິຊ຺ຊຕີ"ຕິອາທິ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໘໖) ວຸຕ຺ຕໍຯ ປຖເມນ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ນິຄຓ຺ຐວາທາທໂຍ ສງ຺ຄຫິຕາຯ

ຍທິປິ ປາຬິຍໍ ນາຏປຸຕ຺ຕວາໂທ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໑໗໘) ຠາເວນ ຈາຕຸຍາມສໍວໂຣ ອາຄໂຕ, ຕຖາປິ ສຕ຺ຕວຕາຕິກ຺ກເມນ ວິກ຺ເຂປວາທິຕາຍ ນາຏປຸຕ຺ຕວາໂທປິ ສຎ຺ຈຍວາໂທ ວິຍ ອມຣາວິກ຺ເຂປວາເທສຸ ອນ຺ໂຕຄໂຘຯ "ຕໍ ຊີວໍ ຕໍ ສຣີຣໍ, ອຎ຺ຎໍ ຊີວໍ ອຎ຺ຎໍ ສຣີຣ"ນ຺ຕິ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໓໗໗; ມຯ ນິຯ ໔ຯ໑໘໘; ສໍຯ ນິຯ ໔ຯ໓໘) ເອວໍ ປກາຣາ ວາທາ "ຣູປີ ອຕ຺ຕາ ໂຫຕິ ອໂຣໂຄ ປຣໍ ມຣຓາ"ຕິອາທິວາເທສຸ ສງ຺ຄຫໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, "ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາ, "ອຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ"ຕິ ເອວໍ ປກາຣາ ສສ຺ສຕວາເທຯ "ນ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາ, ນຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ"ຕິ ເອວໍ ປກາຣາ ອຸຈ຺ເຂທວາເທສຸ ສງ຺ຄຫໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິຯ "ໂຫຕິ ຈ ນ ໂຫຕິ ຈ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາ, ອຕ຺ຖິ ຈ ນຕ຺ຖິ ຈ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ"ຕິ ເອວໍ ປກາຣາ ເອກຈ຺ຈສສ຺ສຕວາເທ ອນ຺ໂຕຄຘາຯ "ເນວ ໂຫຕິ ນ ນ ໂຫຕິ ຕຖາຄໂຕ ປຣໍ ມຣຓາ, ເນວຕ຺ຖິ ນ ນຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ"ຕິ ຈ ເອວໍ ປກາຣາ ອມຣາວິກ຺ເຂປວາເທ ອນ຺ໂຕຄຘາຯ ອິສ຺ສຣປ຺ຊາປຕິປຸຣິສກາລວາທາ ເອກຈ຺ຈສສ຺ສຕວາເທ ອນ຺ໂຕຄຘາ, ຕຖາ ກຓາທວາໂທຯ ສຠາວນິຍຕິຍທິຈ຺ຉາວາທາ ອຘິຈ຺ຈສມຸປ຺ປນ຺ນິກວາເທນ ສງ຺ຄຫິຕາຯ ອິມິນາ ນເຍນ ສຸຕ຺ຕນ຺ເຕສຸ, ພຫິທ຺ຘາ ຈ ທິສ຺ສມານານໍ ທິຏ຺ຐິຄຕານໍ ອິມາສຸ ທ຺ວາສຏ຺ຐິຍາ ທິຏ຺ຐີສຸ ອນ຺ໂຕຄຘຕາ ເວທິຕພ຺ພາຯ

ອຊຊາສຍນ຺ຕິ ທິຍ຺ຖິຊຊາສຍໍ຺ ສສ຺ສຕ຺ຈ຺ເຉທທິຍ຺ຖິວເສນ ທິ ສຕ຺ຕານໍ ສໍກິເລສປກ຺ເຂ ທຸວິໂຊ ອຊຊາສໂຍ, ຕລ຺ຈ ກຄວາ ອປ຺ຣິມາຕາສ຺ ໂລກຊາຕູສ຺ ອປ຺ຣິມາຕານໍ ສຕ຺ຕານໍ ອປ຺ຣິມາເຕ ເອວ ເລຍ຺ຍວິເສເສ ອຸປ຺ປ຺ຊຊນວເສນ ອເນກເກທກິນ຺ນານມ຺ປິ "ຈຕ຺ຕາໂຣ ຊນາ ສສ຺ສຕວາທາ"ຕິອາທິນາ ທ຺ວາສຍ຺ຖິຍາ ປເກເທທີ ສ຺ງຄຕ຺ໜນວເສນ ສພ຺ພລ຺ລ຺ຕລ຺ລາເຕນ ປຣິຈ຺ຈິນ຺ທິຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ປມາຕກູຕາຍ ຕຸລາຍ ຊາຣຍມາໂນ ວິຍ ໂທຕິຕິ ອາຫ "ຕຸລາຍ ຕຸລຍນ຺ໂຕ ວິຍາ"ຕິ຺ ຕຖາ ທີ ວກ຺ຂຕິ "ອນ຺ໂຕ ຊາລິກຕາ"ຕິອາທິ (ທີ຺ ນິ຺ ໑຺໑໔໖)຺ "ສິເນຣຸປາທໂຕ ວາລຸກໍ ອຸທ຺ຊຣນ຺ໂຕ ວິຍາ"ຕິ ເອເຕນ ສພ຺ພລ຺ລ຺ຕລ຺ລາຕໂຕ ອລ຺ລສ຺ສ ອິມິສ຺ສາ ເທສນາຍ ອສກ຺ກ຺ເຕຍ຺ຍຕໍ ທສ຺ເສຕິ຺

ອນຸສນ຺ຊານໍ ອນຸສນ຺ຊິ, ປ຺ຈ຺ສາຍ ກໂຕ ອນຸສນ຺ຊິ ປ຺ຈ຺ສານຸສນ຺ຊິ຺ ອຖ ວາ ອນຸສນ຺ຊຍຕີຕິ ອນຸສນ຺ຊິ, ປ຺ຈ຺ສາ ອນຸສນ຺ຊິ ເອຕສ຺ສາຕິ ປ຺ຈ຺ສານຸສນ຺ຊິ຺ ປ຺ຈ຺ສາຍ ອນຸສນ຺ຊິຍຕີຕິ ວາ ປ຺ຈ຺ສານຸສນ຺ຊິ຺ ອຊຊາສຍານຸສນ຺ຊິມ຺ທີປິ ເອເສວ ນໂຍ຺ ຍຖານຸສນ຺ຊີຕິ ເອຕ຺ຖ ປນ ອນຸສນ຺ຊິຍຕີຕິ ອນຸສນ຺ຊິ, ຍາ ຍາ ອນຸສນ຺ຊິ ຍຖານຸສນ຺ຊິ, ອນຸສນ຺ຊິອນຸຣູປໍ ວາ ຍຖານຸສນ຺ຊີຕິ ສທ຺ທຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ, ໂສ "ເຍນ ປນ ຊມ຺ເມນ ອາທິມ຺ທີ ເທສນາ ອຸຍ຺ຖິຕາ, ຕສ຺ສ ຊມ຺ມສ຺ສ ອນຸຣູປຊມ຺ມວເສນ ວາ ປຝິປກ຺ຂວເສນ ວາ ເຍສ຺ສ຺ຕ຺ເຕສ຺ ອຸປ຺ຣິ ເທສນາ ອາຄຈ຺ສຕິ, ເຕສໍ ວເສນ ຍຖານຸສນ຺ຊິ ເວທິຕພ຺ໂພ຺ ເສຍ຺ຍຖີທໍ? ອາກງ຺ເຂຍ຺ຍສຸຕ຺ເຕ (ມ຺ ນິ຺ ໑຺໖໔-໖໙) ເທຍ຺ຖາ ສີເລນ ເທສນາ ອຸຍ຺ຖິຕາ, ອຸປ຺ຣິ ໖ ອກິລ຺ລາ ອາຄຕາ…ເປ…ກກຈູປເມ (ມ຺ ນິ຺ ໑຺໔໘໘) ເທຍ຺ຖາ ອກ຺ຂນ຺ຕິຍາ ອຸຍ຺ຖິຕາ, ອຸປ຺ຣິ ກກຈູປມາ ອາຄຕາ"ຕິອາທິນາ ອຍ຺ຖກຖາຍໍ (ທີ຺ ນິ຺ ອຍ຺ຖ຺ ໑຺໑໐໐-໑໐໔) ວຸຕ຺ໂຕ຺

ອິຕິ ກິຣາຕິ ກຄວໂຕ ຍຖາເທສິຕາຍ ອຕ຺ຕສ຺ລ຺ລຕາຍ ອຕ຺ຕໂນ ອຣຸຈ຺ຈນກາວທີປນໍ຺ ໂກຕິ ຊມ຺ມາລປນໍ຺ ອນຕ຺ຕກຕານີຕີ ອຕ຺ຕນາ ນ ກຕານິ, ອນຕ຺ຕເກທີ ວາ ຂນ຺ເຊທີ ກຕານີ຺ ກມຕ຺ຕານໍ ຜຸສິສ຺ສນ຺ຕີຕິ ອສຕິ ອຕ຺ຕນີ ຂນ຺ຊານລ຺ຈ ຂຕິກຕ຺ຕາ ກມ຺ມານີ ກໍ ອຕ຺ຕານໍ ອຕ຺ຕໂນ ຜເລນ ຜຸສິສ຺ສນ຺ຕິ, ໂກ ກມ຺ມຜລໍ ປຝິສໍເວເທຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ອວິທ຺ວາຕິ ສຸຕາທິວິຣເທນ ອຣິຍຊມ຺ມສ຺ສ ອໂກວິທຕາຍ ນ ວິທ຺ວາ຺ ອວິຊຊາຄໂຕຕິ ອວິຊຊາຍ ອຸປຄໂຕ, ອຣິຍຊມ຺ເມ ອວິນີຕຕາຍ ອປ຺ປ຺ທີນາວິຊ຺ໂຊຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ຕຕ຺ຫານິປເຕຍ຺ເຍນ ເຈຕສາຕິ "ຍທິ ອທໍ ນາມ ໂກຈິ ນຕ຺ຖິ , ມຍາ ກຕສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ໂກ ຜລໍ ປຝິສໍເວເທຕິ, ສຕິ ປນ ຕສ຺ມີ ສິຍາ ຜລູປໂກໂຄ"ຕິ ຕຕ຺ຫານິປຕີໂຕ ອາຄໂຕ ຕຕ຺ຫານິປເຕຍ຺ໂຍ, ເຕນ຺ ອຕ຺ຕວາທຸປາທານສທຄຕ ເຈຕສາ຺ ອຕິຊາວິຕພ຺ພນ຺ຕິ ຂຕິກຕ຺ເຕປີ ສ຺ງຂາຣານໍ ຍສ຺ມີ ສນ຺ຕາເນ ກມ຺ມໍ ກຕໍ, ຕຕ຺ເຖວ ຜລຸປ຺ປຕ຺ຕີໂຕ ຊມ຺ມປ຺ລ຺ຊມຕ຺ຕສ຺ເສວ ຈ ສິທ຺ເຊ ກມ຺ມຜລສມ຺ພນ຺ເຊ ເອກຕ຺ຕນຍໍ ມິຈ຺ສາ ຄເທຕ຺ວາ ເອເກນ ກາຣເກທກກູເຕນ ກວິຕພ຺ພໍ, ອລ຺ລຖາ "ກມ຺ມຜລານໍ ສມ຺ພນ຺ໂຊ ນ ສິຍາ"ຕິ ອຕ຺ຕຕ຺ຕນິຍສ຺ລ຺ລຕາປກາສນໍ ສຕ຺ຖ຺ສາສນໍ ອຕິກ຺ກມິຕພ຺ພໍ ມລ຺ເລຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺

"ອຸປ຺ຣິ ໖ ອກິລ຺ລາ ອາຄຕາ"ຕິ ອນຸຣູປຊມ຺ມວເສນ ຍຖານຸສນ຺ຊີ ທສ຺ເສຕິ, ອິຕເຣທີ ປຝິປກ຺ຂວເສນ຺ ກິເລເສນາຕິ "ໂລໂກ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປກ຺ກິເລໂສ"ຕິອາທິນາ ກິເລສວເສນ຺ ອິມສ຺ມິມ຺ປີຕິ ປີ-ສທ຺ເທນ ຍຖາ ວຸຕ຺ຕສຸຕ຺ຕາທີສ຺ ປຝິປກ຺ຂວເສນ ຍຖານຸສນ຺ຊິ, ເອວໍ ອິມສ຺ມິມ຺ປີ ສຸຕ຺ເຕຕິ ທສ຺ເສຕິ຺ ຕຖາ ທີ ນິຈ຺ຈສາຣາທິປລ຺ລາປການໍ ທິຍ຺ຖິຄຕານໍ ວເສນ ອຸຍ຺ຖິຕາ ອຍໍ ເທສນາ ນິຈ຺ຈສາຣາທິສ຺ລ຺ລຕາປກາສເນນ ນິຍ຺ຖາປິຕາຕິ຺

ປຣິຕສ຺ສິຕວິປ຺ຜນ຺ທິຕວາຣວຕ຺ຕນາ

໑໐໔-໑໑໗຺ມຣິຍາທວິກາຄທສ຺ສນຕ຺ຖນ຺ຕິ ສສ຺ສຕາທິທິຍ຺ຖິທສ຺ສນສ຺ສ ສມ຺ມາທສ຺ສເນນ ສ຺ງກຣາກາວວິກາວນຕ຺ຖໍ຺ ຕທປີ ເວທຍິຕນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຊ຺ ອຊານຕໍ ອປສ຺ສຕນ຺ຕິ "ສສ຺ສໂຕ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈາ"ຕິ "ອິທໍ ທິຍ຺ຖິຍ຺ຖານໍ ເອວໍຄທີກໍ ເອວໍປຣາມຍ຺ຖໍ ເອວໍຄທີຕໍ ໂທຕິ ເອວໍອກິສມ຺ປຣາຍ"ນ຺ຕິ ຍຖາກູຕໍ ອຊານນ຺ຕານໍ ອປສ຺ສນ຺ຕານໍ຺ ຕຖາ ຍສ຺ມີ ເວທຍິເຕ ອວີຕຕຕ຺ຫຕາຍ ເອວໍ ທິຍ຺ຖິຄຕໍ ອຸປາທິຍນ຺ຕິ, ຕໍ ເວທຍິຕໍ ສມຸທຍາທິໂຕ ຍຖາກູຕໍ ອຊານນ຺ຕານໍ ອປສ຺ສນ຺ຕານໍ, ເອເຕນ ອນາວຣຕລາຕສມນ຺ຕຈກ຺ຂູທີ ຍຖາ ຕຖາຄຕານໍ ຍຖາກູຕເມຕ຺ຖ ລາຕທສ຺ສນໍ, ນ ເອວໍ ທິຍ຺ຖິຄຕິການໍ, ອຖ ໂຂ ຕຕ຺ຫາທິຍ຺ຖິປຣາມາໂສເຍວາຕິ ທສ຺ເສຕິ຺ ເຕເນວ ຈາຍໍ ເທສນາ ມຣິຍາທວິກາຄທສ຺ສນຕ຺ຖາ ຊາຕາ຺ ອຍ຺ຖກຖາຍໍ ປນ "ຍຖາກູຕໍ ຊມ຺ມານໍ ສກາວໍ ອຊານນ຺ຕານໍ ອປສ຺ສນ຺ຕານ"ນ຺ຕິ ອວິເສເສນ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ນ ທີ ສ຺ງຂຕຊມ຺ມສກາວໍ ອຊານນມຕ຺ເຕນ ມິຈ຺ສາ ອກິນິວິສນ຺ຕີຕິ຺ ສາມລ຺ລໂຊຕນາ ວິເສເສ ອວຕິຍ຺ຖຕີຕິ ອຍໍ ວິເສສໂຍຊນາ ກຕາ຺ ເວທຍິຕນ຺ຕິ "ສສ຺ສໂຕ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈາ"ຕິ ທິຍ຺ຖິປລ຺ລາປນວເສນ ປວຕ຺ຕໍ ທິຍ຺ຖິຍາ ອນຸກູຕໍ ອນຸກວນໍ຺ ຕຕ຺ຫາຄຕານນ຺ຕິ ຕຕ຺ຫາຍ ຄຕານໍ ອຸປຄຕານໍ, ປວຕ຺ຕານໍ ວາ຺ ຕລ຺ຈ ໂຂ ປເນຕນ຺ຕິ ຈ ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ເວທຍິຕໍ ປຈ຺ຈາມສຕິ຺ ຕລ຺ທີ ວຍ຺ຍາມິສກູຕໍ ທິຍ຺ຖິຕຕ຺ຫາສລ຺ລານຸວິທ຺ຊຕາຍ ເສົາພ຺

ພີລຕ຺ຕາ ຈຍ຺ຈລໍ, ນ ມຄ຺ຄຜລສຸຂໍ ວິຍ ເອກຣູເປນ ອວຕິຏ຺ຐຕີຕິຯ ເຕເນວາຫ ‘‘ປຣິຕສ຺ສິເຕນາ’’ຕິອາທິຯ

ອຖ ວາ ເອວໍ ວິເສສກາຣຓໂຕ ທ຺ວາສຏ຺ຐິ ທິຏ຺ຐິຄຕານິ ວິກຊິຕ຺ວາ ອິທານິ ອວິເສສກາຣຓໂຕ ຕານິ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ຕຕ຺ຣ ກິກ຺ຂເວ’’ຕິອາທິກາ ເທສນາ ອາຣທ຺ຊາຯ ສພ຺ເພສຎ຺ຫິ ທິຏ຺ຐິຄຕິການໍ ເວທນາ ອວິຊ຺ຊາ ຕຓ຺ຫາ ຈ ອວິສິຏ຺ຐກາຣນ຺ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ຕທປີຕິ ‘‘ສສ຺ສຕໍ ອຕ຺ຕານຎ຺ຈ ໂລກຎ຺ຈ ປຎ຺ຎເປນ຺ຕິ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ຍເທຕໍ ‘‘ສສ຺ສໂຕ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈາ’’ຕິ ປຎ຺ຎາປນໍ, ຕທປີຯ ສຸຂາທິເກທໍ ຕິວິຊເວທຍິຕໍ ຍຖາກ຺ການໍ ທຸກ຺ຂສລ຺ລານິຈ຺ຈໂຕ, ອວິເສເສນ ສມຸທຍຕ຺ຖງຄມສ຺ສາທາທີນວນິສ຺ສຣຓໂຕ ວາ ຍຖາກູຕໍ ອຊານນ຺ຕານໍ ອປ຺ສ຺ສນ຺ຕານໍ, ຕໂຕ ເອວ ຈ ສຸຂາທິປ຺ຕຖນາສມ຺ກວໂຕ ຕຓ຺ຫາຍ ອຸປ຺ຄຕຕ຺ຕາ ຕຓ຺ຫາຄຕານໍ ຕຓ຺ຫາປຣິຕສ຺ສິເຕນ ທິຏ຺ຐິວິປ຺ຜນ຺ທິຕເມວ ທິຏ຺ຐິຈລນເມວ, ‘‘ອສຕິ ອຕ຺ຕນິ ໂກ ເວທນໍ ອນຸກວຕີ’’ຕິ ກາຍວຈີທ຺ວາເຣສຸ ທິຏ຺ຐິຍາ ໂຈປນປ຺ປ຺ຕ຺ຕິມຕ຺ຕເມວ ວາ, ນ ປນ ທິຏ຺ຐິຍາ ປຎ຺ຎາເປຕພ຺ໂພ ສສ຺ສໂຕ ໂກຈິ ຊມ຺ໂມ ອຕ຺ຖີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອກ ຈ຺ຈສ຺ສຕວາທາທີສຸປີ ເອເສວ ນໂຍຯ

ຜສ຺ສປ຺ຈ຺ຈຍວາຣວຓ຺ຓນາ

໑໑໗ຯ ເຍນ ຕຓ຺ຫາປຣິຕສ຺ສິເຕນ ເອຕານິ ທິຏ຺ຐິຄຕານິ ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ຕສ຺ສ ເວທຍິຕໍ ປ຺ຈ຺ຈໂຍ, ເວທຍິຕສ຺ສາປີ ຜສ຺ໂສ ປ຺ຈ຺ຈໂຍຕິ ເທສນາ ທິຏ຺ຐິຍາ ປ຺ຈ຺ຈຍປຣມ຺ປຣນິທ຺ຊາຣຓນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ປຣມ຺ປຣປ຺ຈ຺ຈຍທສ຺ສນຕ຺ຖ’’ນ຺ຕິ, ເຕນ ຍຖາ ປຎ຺ຎາປນຊມ຺ໂມ ທິຏ຺ຐິ, ຕປ຺ປ຺ຈ຺ຈຍຊມ຺ມາ ຈ ຍຖາສກໍ ປ຺ຈ຺ຈຍວເສເນວ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນ຺ຕິ, ນ ປ຺ຈ຺ຈເຍຫິ ວິນາ, ເອວໍ ປຎ຺ຎາເປຕພ຺ພາ ຊມ຺ມາປີ ຣູປເວທນາທໂຍ, ນ ເອຕ຺ຖ ໂກຈິ ອຕ຺ຕາ ວາ ໂລໂກ ວາ ສສ຺ສໂຕຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ທສ຺ສິໂຕຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ

ເນຕໍຖານໍວິຊ຺ຊຕິວາຣວຓ຺ຓນາ

໑໓໑ຯຕສ຺ສປ຺ຈ຺ຈຍສ຺ສາຕິ ຜສ຺ສປ຺ຈ຺ຈຍສ຺ສ ທິຏ຺ຐິເວທຍິເຕຕິ ທິຏ຺ຐິຍາ ປ຺ຈ຺ຈຍກູເຕ ເວທຍິເຕ, ຜສ຺ສປ຺ຊາເນຫິ ອຕ຺ຕໂນ ປ຺ຈ຺ຈເຍຫິ ນິປ຺ຜາເທຕພ຺ເພຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວິນາປີ ຈກ຺ຂາທິວຕ຺ຖູຫິ, ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຊມ຺ເມຫິ ຈ ເກຫິຈິ ເວທນາ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕິ, ນ ປນ ກ ທາຈິ ຜສ຺ເສນ ວິນາຕິ ຜສ຺ໂສ ເວທນາຍ ພລວກາຣຓນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ພລວກາວທສ຺ສນຕ຺ຖ’’ນ຺ຕິຯ ສນ຺ນິຫິໂຕປີ ຫິ ວິສໂຍ ສເຈ ຜຸສນາກາຣຣຫິໂຕ ໂຫຕິ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາໂທ, ນ ຕສ຺ສ ອາຣມ຺ມຓປ຺ຈ຺ຈເຍນ ປ຺ຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕີຕິ ຜສ຺ໂສວ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຊມ຺ມານໍ ວິເສສປ຺ຈ຺ຈໂຍຯ ຕຖາ ຫິ ກຄວຕາ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທໍ ວິກຊນ຺ເຕນ ຜສ຺ໂສເຍວ ປຖມໍ ອຸທ຺ຊໂຕ, ເວທນາຍ ປນ ອຊິຏ຺ຐານເມວຯ

ທິຏ຺ຐິຄຕິກາຊິຏ຺ຐານວຏ຺ຏກຖາວຓ຺ຓນາ

໑໔໔ຯ ເຫຏ຺ຐາ ຕີສຸປີ ວາເຣສຸ ອຊິກຕຕ຺ຕາ, ອຸປ຺ຣິ ຈ ‘‘ປ຺ຜິສໍເວເທນ຺ຕີ’’ຕິ ວກ຺ຂມານຕ຺ຕາ ເວທຍິຕເມຕ຺ຖ ປ຺ຊານນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ສພ຺ພທິຏ຺ຐິເວທຍິຕານິ ສມ຺ປີຓ຺ເຫຕີ’’ຕິຯ ສມ຺ປີຓ຺ເຫຕີຕິ ຈ ‘‘ເຍປີ ເຕ’’ຕິ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ອາຄຕສ຺ສ ປີ-ສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕິຯ ເວທຍິຕສ຺ສ ຜສ຺ເສ ປກ຺ຂິປນໍ ຜສ຺ສປ຺ຈ຺ຈຍຕາທສ຺ສນເມວ ‘‘ຉຫິ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກາຍຕເນຫິ ຉລຸອາຣມ຺ມຓປ຺ຜິສໍເວທນໍ ເອກນ຺ຕ ໂຕ ຉຜສ຺ສເຫຕ຺ກເມວາ’’ຕິຯ ສຎ຺ຊາຍນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ອຊິກຣຓຕ຺ໂຖ ສຎ຺ຊາຕິ-ສທ຺ໂທຕິ ອາຫ ‘‘ສຎ຺ຊາຕິຏ຺ຐາເນ’’ຕິຯ ເອວໍ ສ ໂມສຣຓສທ຺ໂທປີ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ອາຍຕຕິ ເອຕ຺ຖ ຜລໍ ຕທາຍຕ຺ຕວຸຕ຺ຕິຕາຍ, ອາຍກູຕໍ ວາ ອຕ຺ຕໂນ ຜລໍ ຕໂນຕິ ປວຕ຺ເຕຕີຕິ ອາຍຕນໍ, ກາຣຓໍຯ ຣຸກ຺ຂຄ຺ຈຉສມູເຫ ອຣຎ຺ຎໂວຫາໂຣ ອຣຎ຺ຎເມວ ອຣຎ຺ຎາຍຕນນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ປຓ຺ຓຕ຺ຕິມຕ຺ເຕ’’ຕິຯ ອຕ຺ຖຕ຺ຕເຍປີຕິ ປີ-ສທ຺ເທນ ອວຸຕ຺ຕຕ຺ຖສມ຺ປີຓ຺ຫນໍ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ, ເຕນ ອາກາຣນິວາສາຊິຏ຺ຐານຕ຺ເຖ ສງຄຓ຺ຫາຕິຯ ຫິຣຎ຺ຎາຍຕນໍ ສຸວຓ຺ຓາຍຕນໍ, ວາສຸເທວາຍຕນໍ ກມ຺ມາຍຕນນ຺ຕິ ອາທີສຸ ອາກຣນິວາສາຊິຏ຺ຐາເນສຸ ອາຍຕນສທ຺ໂທຯ ຈກ຺ ຂາທີສຸ ຈ ຜສ຺ສາທໂຍ ອາກິຓ຺ຓາ, ຕານິ ຈ ເນສໍ ນິວາໂສ, ອຊິຏ຺ຐານຎ຺ຈ ນິສ຺ສຍປ຺ຈ຺ຈຍກາວໂຕຕິຯ ຕິຓ຺ຓມ຺ປີ ວິສຍິນ຺ ທ຺ຣິຍວິຎ຺ຎາຓານໍ ສງຄຕິກາເວນ ຄເຫຕພ຺ໂພ ຜສ຺ໂສຕິ ‘‘ສງຄຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ ຕຖາ ຫິ ໂສ ‘‘ສນ຺ນິປາຕປ຺ຈ຺ຈຸປ຺ຏ຺ຐາໂນ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈ ຕິຯ ອິມິນາ ນເຍນາຕິ ວິຊ຺ຊມາເນສຸປີ ອຎ຺ເຎສຸ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຊມ຺ເມສຸ ຍຖາ ‘‘ຈກ຺ຂຸຎ຺ຈ…ເປ… ຜສ຺ໂສ’’ຕິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໔໐໔; ມຯ ນິຯ ໓ຯ໔໒໑, ໔໒໕, ໔໒໖; ສໍຯ ນິຯ ໒ຯ໔໓-໔໕; ສໍຯ ນິຯ ໔ຯ໖໐; ກຖາຯ ໔໖໕) ເອຕສ຺ມິ ສຸຕ຺ເຕ ເວທນາຍ ປ຺ຊານ ກາຣຓກາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ຜສ຺ສສີເສນ ເທສນາ ກຕາ, ເອວມິຊາປີ ພ຺ຣຫ຺ມຊາເລ ‘‘ຜສ຺ສປ຺ຈ຺ຈຍາ ເວທນາ’’ຕິອາທິນາ ຜສ຺ສໍ ອາ ທິໍ ກຕ຺ວາ ອປ຺ຣນ຺ຕປ຺ຜິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທທີປເນນ ປ຺ຈ຺ຈຍປ຺ຣມ຺ປຣໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ຜສ຺ສາຍຕເນຫິ ຜຸສ຺ສ ຜຸສ຺ສາ’’ຕິ ຜສ຺ສມ຺ເຂນ ວຸຕ຺ ຕໍຯ

ຜສ຺ໂສ ອຣູປສມ຺ໂມປິ ສມາໂນ ເອກເທເສນ ອາຣມ຺ມເຓ ອນລ຺ລີຍມາໂນປີ ຜຸສນາກາເຣນ ປວຕ຺ຕຕິ ຜຸສນ຺ໂຕ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ອາຫ “ຜສ຺ໂສວ ຕໍ ຕໍ ອາຣມ຺ມຓໍ ຜຸສຕີ”ຕິ, ເຍນ ໂສ “ຜຸສນລກ຺ຂໂຓ, ສງ຺ຄຓ຺ຓນຣໂສ”ຕິ ຈ ວຸຈ຺ຈຕິຯ “ຜສ຺ສາຍຕເນຫີ ຜຸສ຺ສ ຜຸສ຺ສາ”ຕິ ອຜຸສນກິຈ຺ຈານິປີ ອາຍຕນານິ “ມຌ຺ຈາ ໂຜສນ຺ຕີ”ຕິອາທີສຸ ວິຍ ນິສ຺ສິຕໂວຫາເຣນ ຜຸສນກິຈ຺ຈານິ ກຕ຺ວາ ທສ຺ສິຕານີຕິ ອາຫ “ຜສ຺ເສ ອຸປນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ”ຕິ, ຜສ຺ສຄຕິການິ ກຕ຺ວາ ຜສ຺ສູປຈາຣໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຸປຈາໂຣ ຫິ ນາມ ໂວຫາຣມຕ຺ຕໍ, ນ ເຕນ ອຕ຺ຖສິທ຺ຘິ ໂຫຕີຕິ ອາຫ “ຕສ຺ມາ”ຕິອາທິຯ

ອຕ຺ຕໂນ ປຈ຺ຈຍກູຕານໍ ຉນ຺ນໍ ຜສ຺ສານໍ ວເສນ ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສຊາ ຍາວ ມໂນສມ຺ຜສ຺ສຊາຕິ ສງ຺ເຂປໂຕ ຉພ຺ພິຘາ ເວທນາ, ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ປນ ອຓ຺ຓສຕປຣິຍາເຍນ ອຓ຺ຓສຕເກທາຯ ຣູປຕຓ຺ຫາທິເກທາຍາຕິ ຣູປຕຓ຺ຫາ ຍາວ ຘມ຺ມຕຓ຺ຫາຕິ ສງ຺ເຂປໂຕ ຉປ຺ປເກທາຍ, ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ອຓ຺ຓສຕເກທາຍຯ ອຸປນິສ຺ສຍໂກຜິຍາຕິ ອຸປນິສ຺ສຍສີເສນຯ ກສ຺ມາ ປເນຕ຺ຖ ອຸປນິສ຺ສຍປຈ຺ຈໂຍວ ອຸທ຺ຘໂຕ, ນນຸ ສຸຂາ ເວທນາ, ອທຸກ຺ຂມສຸຂາ ເວທນາ ຈ ຕຓ຺ຫາຍ ອາຣມ຺ມຓາທິປຕິອາຣມ຺ມຓູປນິສ຺ສຍປກຕູປນິສ຺ສຍວເສນ ຈຕຸຘາ ປຈ຺ຈໂຍ, ທຸກ຺ຂາ ຈ ອາຣມ຺ມຓປກຕູປນິສ຺ສຍວເສນ ທ຺ວິຘາຕິ? ສຈ຺ຈເມຕໍ, ອຸປນິສ຺ສເຍ ເອວ ປນ ຕໍ ສພ຺ພໍ ອນ຺ໂຕຄຘໍຯ ຍຸຕ຺ຕໍ ຕາວ ອາຣມ຺ມຓູປນິສ຺ສຍສ຺ສ ອຸປນິສ຺ສຍສາມຌ຺ຌໂຕ ອຸປນິສ຺ສເຍນ ສງ຺ຄໂຫ, ອາຣມ຺ມຓາທິປຕິອາຣມ຺ມຓາທິປຕິນໍ ປນ ກຖນ຺ຕິ? ເຕສມ຺ປິ ອາຣມ຺ມຓສາມຌ຺ຌໂຕ ອາຣມ຺ມຓູປນິສ຺ສເຍນ ສງ຺ຄໂຫວ ກໂຕ, ນ ປກຕູປນິສ຺ສເຍນາຕິ ທຓ຺ຐພ຺ພໍຯ ເອຕທຕ຺ຖເມເວຕ຺ຖ “ອຸປນິສ຺ສຍໂກຜິຍາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ “ອຸປນິສ຺ສເຍນາ”ຕິຯ

ຈຕຸພ຺ພິຘສ຺ສາຕິ ກາມຸປາທານໍ ຍາວ ອຕ຺ຕວາທຸປາທານນ຺ຕິ ຈຕຸພ຺ພິຘສ຺ສຯ ນນຸ ຈ ຕຓ຺ຫາວ ກາມຸປາທານນ຺ຕິ? ສຈ຺ຈເມຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ທຸພ຺ພລາ ຕຓ຺ຫາ ຕຓ຺ຫາວ, ພລວຕີ ຕຓ຺ຫາ ກາມຸປາທານໍຯ ອຖ ວາ ອປ຺ປຕ຺ຕວິສຍປຕ຺ຖນາ ຕຓ຺ຫາ ຕມສິ ໂຈຣານໍ ກຣປສາຣຓໍ ວິຍຯ ສມ຺ປຕ຺ຕວິສຍຄ຺ຄຫຓໍ ອຸປາທານໍ, ໂຈຣານໍ ກຣປ຺ປຕ຺ຕຘນຄ຺ຄຫຓໍ ວິຍຯ ອປ຺ປິຈ຺ຉຕາປຜິປກ຺ຂາ ຕຓ຺ຫາ, ສນ຺ໂຕສປຜິປກ຺ຂາ ອຸປາທານໍຯ ປຣິເຍສນທຸກ຺ຂມູລໍ ຕຓ຺ຫາ, ອາຣກ຺ຂທຸກ຺ຂມູລໍ ອຸປາທານນ຺ຕິ ອຍເມເຕສໍ ວິເສໂສຯ ອຸປາທານສ຺ສາຕິ ອສຫຊາຕສ຺ສ ອຸປາທານສ຺ສ ອຸປນິສ຺ສຍໂກຜິຍາ, ອິຕຣສ຺ສ ສຫຊາຕໂກຜິຍາຕິ ທຓ຺ຐພ຺ພໍຯ ຕຕ຺ຖ ອນນ຺ຕຣສ຺ສ ອນນ຺ຕຣສມນນ຺ຕຣອນນ຺ຕຣູປນິສ຺ສຍນຕ຺ຖິວິຄຕາເສວນປຈ຺ຈເຍຫິ, ອນານນ຺ຕຣສ຺ສ ອຸປນິສ຺ສເຍນ, ອາຣມ຺ມຓກູຕາ ປນ ອາຣມ຺ມຓາທິປຕິອາຣມ຺ມຓູປນິສ຺ສເຍຫິ, ອາຣມ຺ມຓມຕ຺ເຕເນວ ວາຕິ ຕໍ ສພ຺ພໍ ອຸປນິສ຺ສເຍເນວ ຄເຫຕ຺ວາ “ອຸປນິສ຺ສຍໂກຜິຍາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຍສ຺ມາ ຈ ຕຓ຺ຫາຍ ຣູປາທີນິ ອສ຺ສາເທຕ຺ວາ ກາເມສຸ ປາຕພ຺ຍຕໍ ອາປຊ຺ຊຕິ, ຕສ຺ມາ ຕຓ຺ຫາ ກາມຸປາທານສ຺ສ ອຸປນິສ຺ສໂຍຯ ຕຖາ ຣູປາທິເກເທວ ສມ຺ມູລ຺ໂຫ “ນຕ຺ຖິ ທິນ຺ນ”ນ຺ຕິອາທິນາ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໑໗໑; ມຯ ນິຯ ໑ຯ໔໔໕; ມຯ ນິຯ ໒ຯ໙໔, ໙໕, ໒໒໕; ມຯ ນິຯ ໓ຯ໙໑, ໑໑໖, ໑໓໖; ສໍຯ ນິຯ ໓ຯ໒໑໐; ຘຯ ສຯ ໑໒໒໑; ວິກຯ ໙໓໘) ມິຈ຺ຉາທສ຺ສນໍ, ສໍສາຣໂຕ ມຸຈ຺ຈິຕຸກາໂມ ອສຸທ຺ຘິມຄ຺ເຄ ສຸທ຺ຘິມຄ຺ຄປຣາມສນໍ, ຂນ຺ເຘສຸ ອຕ຺ຕຕ຺ຕນິຍຄາຫກູຕໍ ສກ຺ກາຍທສ຺ສນໍ ຄຓ຺ຫາຕິ, ຕສ຺ມາ ອິຕເຣສມ຺ປິ ຕຓ຺ຫາ ອຸປນິສ຺ສໂຍຕິ ທຓ຺ຐພ຺ພໍຯ ສຫຊາຕສ຺ສ ປນ ສຫຊາ
ຕອຌ຺ຌມຌ຺ຌນິສ຺ສຍສມ຺ປຍຸຕ຺ຕອຕ຺ຖິອວິຄຕເຫຕຸວເສນ ຕຓ຺ຫາ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິຯ ຕໍ ສພ຺ພໍ ສນ຺ຘາຍ “ສຫຊາຕໂກຜິຍາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ຕຖາຕິ ອຸປນິສ຺ສຍໂກຜິຍາ ເຈວ ສຫຊາຕໂກຜິຍາ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກວສ຺ສາຕິ ກມ຺ມກວສ຺ສ ເຈວ ອຸປປ຺ຕິກວສ຺ສ ຈຯ ຕຕ຺ຖ ເຈຕນາທິສງ຺ຂາ ຕໍ ສພ຺ພໍ ກວຄາມິກມ຺ມໍ ກມ຺ມກໂວ, ກາມກວາທິໂກ ນວວິໂຘ ອຸປປ຺ຕິກໂວ, ເຕສໍ ອຸປປ຺ຕິກວສ຺ສ ຈຕຸພ຺ພິຘມ຺ປິ ອຸປາທານໍ ອຸປປ຺ຕິກວກາຣຓກມ຺ມກວກາຣຓກາວໂຕ , ຕສ຺ສ ຈ ສຫາຍກາວູປຄມນໂຕ ປກຕູປນິສ຺ສຍວເສນ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິຯ ກມ຺ມາຣມ຺ມຓກາຣຓກາເລ ປນ ກມ຺ມສຫຊາຕກາມຸປາທານໍ ອຸປປ຺ຕິກວສ຺ສ ອາຣມ຺ມຓປຈ຺ຈເຍນ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິຯ ກມ຺ມກວສ຺ສ ປນ ສຫຊາຕສ຺ສ ສຫຊາຕໍ ອຸປາທານໍ ສຫຊາຕອຌ຺ຌມຌ຺ຌນິສ຺ສຍສມ຺ປຍຸຕ຺ຕອຕ຺ຖິອວິຄຕວເສນ ເຈວ ເຫຕຸມຄ຺ຄວເສນ ຈ ອເນກຘາ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິ, ອສຫຊາຕສ຺ສ ອນນ຺ຕຣສມນນ຺ຕຣອນນ຺ຕຣູປນິສ຺ສຍນຕ຺ຖິວິຄຕາເສວນວເສນ, ອິຕຣສ຺ສ ປກຕູປນິສ຺ສຍວເສນ, ສມ຺ມສນາທິກາເລສຸ ອາຣມ຺ມຓວເສນ ຈ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິຯ ຕຕ຺ຖ ອນນ຺ຕຣາທິເກ ອຸປນິສ຺ສຍປຈ຺ຈເຍ, ສຫຊາຕາທິເກ ສຫຊາຕປຈ຺ຈເຍ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ “ອຸປນິສ຺ສຍໂກຜິຍາ ເຈວ ສຫຊາຕໂກຜິຍາ ຈາ”ຕິຯ

ກໂວ ຊາຕິຍາຕິ ເອຕ຺ຖ ກໂວຕິ ກມ຺ມກໂວ ອຘິປ຺ເປໂຕຯ ໂສ ຫິ ຊາຕິຍາ ປຈ຺ຈໂຍ, ນ ອຸປປ຺ຕິກໂວຯ ອຸປປ຺ຕິກໂວ ຫິ ປຖມາກິນິພ຺ພຕ຺ຕາ ຂນ຺ຘາ ຊາຕິເຍວຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ “ຊາຕິຕິ ປເນຕ຺ຖ ສວິກາຣາ ປຌ຺ຈກ຺ຂນ຺ຘາ ທຓ຺ຐພ຺ພາ”ຕິຯ ສວິກາຣາຕິ ຈ ນິພ຺ພຕ຺ຕິວິກາເຣນ ສວິກາຣາ, ເຕ ຈ ອຕ຺ຖໂຕ ອຸປປ຺ຕິກໂວເຍວຯ ນ ຫິ ຕເທວ ຕສ຺ສ ກາຣຓໍ ກວິຕຸໍ ຍຸຕ຺ຕນ຺ຕິຯ ກມ຺ມກໂວ ຈ

ອຸປ໌ປ໌ຕ຺ຕິກາວສ຺ສ ກມ຺ມປ໌ຈ຺ຈເຍນ ເຈວ ອຸປ໌ນິສ຺ສຍປ໌ຈ຺ຈເຍນ ຈ ປ໌ຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ''ກໂວ ຊາຕິຍາ ອຸປ໌ນິສ຺ສຍໂກຜິຍາ ປ໌ຈ຺ຈໂຍ''ຕິ໚

ຍສ຺ມາ ຈ ສຕິ ຊາຕິຍາ ຊຣາມຣຕໍ, ຊຣາມຣຕາທິນາ ຟຸຝ຺ຖສ຺ສ ພາລສ຺ສ ໂສກາທໂຍ ຈ ສມ຺ກວນ຺ຕິ, ນາສຕິ, ຕສ຺ມາ ''ຊາຕິ...ເປ... ປ໌ຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕີ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ໚ ສຫຊາຕູປ໌ນິສ຺ສຍສີເສນ ປ໌ຈ຺ຈຍວິຈາຣຕາຍ ທສ຺ສິຕຕ຺ຕາ, ອຽຄວິຈາຣຕາຍ ຈ ອນາມ ຝ຺ຖຕ຺ຕາ ອາຫ ''ອຍເມຕ຺ຖ ສຽເຂໂປ໌''ຕີ໚ ມຫາວິສຍຕ຺ຕາ ປ໌ຜິຈ຺ຈສມຸປ໌ປ໌າທວິຈາຣຕາຍ ສາ ນິຣວເສສາ ກຸໂຕ ລທ຺ຣພ຺ພາຕີ ອາຫ ''ວິຕ຺ຖາຣໂຕ''ຕິອາທິ໚ ເອກເທເສນ ເຈຕ຺ຖ ກຖິຕສ຺ສ ປ໌ຜິຈ຺ຈສມຸປ໌ປ໌າທສ຺ສ ຕຖາ ກຖເນ ສທ຺ຣີ ອຸທາຫຣເຕນ ກາຣຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ກຄວາ ທີ''ຕິອາທິມາຫ໚ ຕຕ຺ຖ ໂກຜິ ນ ປ໌ຌ຺ຌາຍຕີຕິ ອສຸກສ຺ສ ນາມ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຣສ຺ສ, ຈກ຺ກວຕ຺ຕິໂນ ວາ ກາເລ ອວິຊ຺ຊາ ອຸປ຺ປ໌ນ຺ນາ, ນ ຕໂຕ ປຸພ຺ເພຕິ ອວິຊ຺ຊາຍ ອາທິມຣິຍາທາ ອປ຺ປ໌ຜິຫຕສ຺ສ ມມ ສພ຺ພຌ຺ຌຸຕຌ຺ຌາຕສ຺ສາປີ ນ ປ໌ຌ຺ຌາຍຕິ ອວິຊ຺ຊມານຕ຺ຕາເຍວາຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ອຍໍ ປ໌ຈ຺ຈໂຍ ອິທປ຺ປ໌ຈ຺ຈໂຍ, ຕສ຺ມາ ອິທປ຺ປ໌ຈ຺ຈຍາ, ອິມສ຺ມາ ກາຣຕາ ອາສວປ໌ຈ຺ຈຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ກວຕຕ຺ຫາຍາຕິ ກວສໍໂຍຊນກູຕາຍ ຕຕ຺ຫາຍ໚ ກວທິຝ຺ຖິຍາຕິ ສສ຺ສຕທິຝ຺ຖິຍາ໚ ''ອິໂຕ ເອຕ຺ຖ ເອຕ຺ໂຕ ອິຣາ''ຕິ ອປ໌ຣິຍນ຺ຕໍ ອປ໌ຣາປ໌ຣຸປ຺ປ໌ຕ຺ຕີ ທສ຺ເສຕິ໚

ວິວຝ຺ຜກຖາທິວຕ຺ຕນາ

໑໘໕໚ ''ເວທນານໍ ສມຸທຍ''ນ຺ຕິອາທີປ໌າລຸອິ ເວທນາກມ຺ມຝ຺ຖານນ຺ຕິ ທຝ຺ຖພ຺ພາ໚ ຕນ຺ຕິ ''ຜສ຺ສສມຸທຍາ ຜສ຺ສນິໂຣຣາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕຜສ຺ສຝ຺ຖານໍ໚ ອາຫາໂຣຕິ ກພລຸອີກາໂຣ ອາຫາໂຣ ເວທິຕພ຺ໂພ໚ ໂສ ທີ ''ກພລຸອີກາໂຣ ອາຫາໂຣ ອິມສ຺ສ ກາຍສ຺ສ ອາຫາຣປ໌ຈ຺ຈເຍນ ປ໌ຈ຺ຈໂຍ''ຕິ (ປ໌ຝ຺ຖາ໚ ໑໚ປ໌ຈ຺ຈຍນິທ຺ເທສ ໘໙) ວຈນໂຕ ກມ຺ມສມຸຝ຺ຖານາມ຺ປີ ອຸປ໌ຕ຺ຖມ຺ກກປ໌ຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິ ເຍວ໚ ຍທິປີ ໂສຕາປ໌ນ຺ນາທໂຍ ຍຖາກູຕໍ ປ໌ຊານນ຺ຕິ, ອຸກ຺ກໍສຄຕິວິຊານນວເສນ ປ໌ນ ເທສນາ ອຣຫຕ຺ຕນິກູເຜນ ນິຝ຺ຖາປີຕາ໚ ເອຕ຺ຖ ຈ ''ຍໂຕ ໂຂ ກິກ຺ຂເວ ກິກ຺ຂຸ...ເປ... ຍຖາກູຕໍ ປ໌ຊານາຕີ''ຕິ ເອເຕນ ຓມ຺ມສ຺ສ ນິຍ຺ຍານິກກາເວນ ສທ຺ຣີ ສຽຆສ຺ສ ສຸປ຺ປ໌ຜິປ໌ຕ຺ຕີ ທສ຺ເສຕິ໚ ເຕເນວ ທີ ອຝ຺ຖກຖາຍເມຕ຺ຖ 'ໂກ ເອວໍ ຊານາຕີຕິ? ຂີຕາສໂວ ຊານາຕິ, ຍາວ ອາຣທ຺ຣວິປ໌ສ຺ສໂກ ຊານາຕີ''ຕິ ປ໌ຣິປຸຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ກິກ຺ຂຸສຽໂຆ ທສ຺ສິໂຕ, ເຕນ ຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ ''ກິກ຺ຂຸສຽຆວເສນປີ ທີເປ໌ຕຸໍ ວຝ຺ຜຕີ''ຕິ, (ທີ໚ ນີ໚ ອຝ຺ຖ໚ ໑໚໗) ຕໍ ຍຖາຣຸຕວເສເນວ ທີປີຕໍ ໂຫຕີຕິ ທຝ຺ຖພ຺ພໍ໚

໑໘໖໚ ອນ຺ໂຕ ຊາລສ຺ສາຕິ ອນ຺ໂຕຊາລໍ, ອນ຺ໂຕຊາເລ ກຕາຕິ ອນ຺ໂຕຊາລີກຕາ໚ ອປ໌າຍູປ໌ປ໌ຕ຺ຕິວເສນ ອໂຣ ໂອສີທນໍ, ສມ຺ປ໌ຕ຺ຕິກວວເສນ ອຸທ຺ຣໍ ອຸຄ຺ຄມນໍ໚ ຕຖາ ປ໌ຣິຕ຺ຕກູມິມຫຄ຺ຄຕກູມິວເສນ, ໂອລີນຕາ'ຕິຣາວນວເສນ, ປຸພ຺ພນ຺ຕານຸທິຝ຺ຖິອປ໌ຣນ຺ຕານຸທິຝ຺ຖິວເສນ ຈ ຍຖາກ຺ກມໍ ອໂຣ ໂອສີທນໍ ອຸທ຺ຣໍ ອຸຄ຺ຄມນໍ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ໚ ''ທສສຫສ຺ສີໂລກຣາຕູ''ຕິ ຊາຕິເຂຕ຺ຕໍ ສນ຺ຣາຍາຫ໚

໑໘໗໚ອປ໌ຕ຺ຕຕ຺ຕິກກາວນ຺ຕິ ຣຣມານກປ໌ຕ຺ຕຕ຺ຕິຍາ ອປ໌ຕ຺ຕຕ຺ຕິກກາວໍ໚ ອຕີຕກາເວນ ປ໌ນ ຕຖາ ປ໌ຕ຺ຕຕ຺ຕິ ຍາວ ສາສນນ຺ຕຣຣານາ, ຕໂຕ ອຸທ຺ຣມ຺ປີ ອຌ຺ຌພຸທ຺ຣຸປ຺ປ໌າເທສຸ ວຕ຺ຕຕິ ເອວ໚ ຕຖາ ທີ ວກ຺ຂຕິ 'ໂວຫາຣມຕ຺ຕເມວ ກວິສ຺ສຕີ''ຕິ (ທີ໚ ນີ໚ ອຝ຺ຖ໚ ໑໚໑໘໗)໚ ກາໂຍຕິ ອຕ຺ຕກາໂວ, ໂຍ ຣູປ໌າຣູປ໌ຣມ຺ມສມູໂຫ໚ ເອວໍ ທີສ຺ສ ອມ຺ພຣຸກ຺ຂສທິສຕາ, ຕທວຍວານຌ຺ຈ ຣູປ໌ກ຺ຂນ຺ຣຈກ຺ຂາທີນໍ ອມ຺ພປ໌ກ຺ກສທິສຕາ ຍຸຊ຺ຊຕີຕິ໚ ເອຕ຺ຖ ຈ ວຕ຺ຜຈ຺ເຊເທ ວຕ຺ຜູປ໌ນິພນ຺ຣານໍ ອມ຺ພປ໌ກ຺ການໍ ອມ຺ພຣຸກ຺ຂໂຕ ວິຈ຺ເຊໂທ ວິຍ ກວເນຕ຺ຕິເຊເທ ຕທຸປ໌ນິພນ຺ຣານໍ ຣູປ໌ກ຺ຂນ຺ຣາທີນໍ ສນ຺ຕານໂຕ ວິຈ຺ເຊໂທຕິ ເອຕ຺ຕາວຕາ ໂອປ໌ມ຺ມໍ ທຝ຺ຖພ຺ພໍ໚

໑໘໘໚ຣມ຺ມປ໌ຣິຍາເຍຕິ ປ໌າລຸອິຍໍ໚ ອິຣຕ຺ໂຖຕິ ທິຝ຺ຖຣມ຺ມທີຕໍ໚ ປ໌ຣຕ຺ໂຖຕິ ສມ຺ປ໌ຣາຍທີຕໍ໚ ສຽຄາມໍ ວິຊິນາຕິ ເອເຕນາຕິ ສຽຄາມວິຊໂຍ໚ ອຕ຺ຖສມ຺ປ໌ຕ຺ຕິຍາ ອຕ຺ຖຊາລໍ໚ ພ຺ຍຌ຺ຊນສມ຺ປ໌ຕ຺ຕິຍາ, ສີລາທິອນວຊ຺ຊຣມ຺ມນິທ຺ເທສໂຕ ຈ ຣມ຺ມຊາລໍ໚ ເສຝ຺ຖຝ຺ເຖນ ພ຺ຣຫ຺ມກູຕານໍ ມຄ຺ຄຜລນິພ຺ພານານໍ ວິກຕ຺ຕຕ຺ຕາ ພ຺ຣຫ຺ມຊາລໍ໚ ທິຝ຺ຖິວິເວຈນມຸເຂນ ສຸຌ຺ຌຕາປ໌ກາສເນນ ສມ຺ມາທິຝ຺ຖິຍາ ວິກາວິຕຕ຺ຕາ ທິຝ຺ຖິຊາລໍ໚ ຕິຕ຺ຖິຍວາທນິມ຺ມທ຺ທນູປ໌າຍຕ຺ຕາ ອນຸຕ຺ຕໂຣ ສຽຄາມວິຊໂຍຕິ ເອວມ຺ເປ໌ຕ຺ຖ ໂຍຊນາ ເວທິຕພ຺ພາ໚

໑໘໙໚ອຕ຺ຕມນາຕິ ປີຕິຍາ ຄທິຕຈິຕ຺ຕາ໚ ເຕເນວາຫ ''ພຸທ຺ຣຄຕາຍາ''ຕິອາທີ໚ ຍຖາ ປ໌ນ ອນຕ຺ຕມນາ ອຕ຺ຕໂນ ອນຕ຺ຖຈຣຕາຍ ປ໌ຣມນາ ເວຣິມນາ ນາມ ໂຫນ຺ຕິ໚ ຍຖາຫ ''ທິໂສ ທິສ''ນ຺ຕິ (ຣ໚ ປ໌໚ ໔໘; ອຸທາ໚ ໓໓) ຄາຖາ, ນ ເອວໍ ອຕ຺ຕມນາ໚ ອິເມ

ປນ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຖຈຣຕາຍ ສກມ຺ມນາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອາຫ ‘‘ອຕ຺ຕມນາຕີ ສກມ຺ມນາ’’ຕິ. ອຖ ວາ ອຕ຺ຕມນາຕີ ສມຕ຺ຕມນາ, ອິມາຍ ເທສນາຍ ປຣິປຸຕ຺ຕມນສ຺ງກປ຺ປາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອກິນນ຺ທຕີຕິ ຕຕ຺ຫາຍຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຕິ ອາຫ ‘‘ຕຕ຺ຫາຍມ຺ປີ ອາຄໂຕ’’ຕິ. ອເນກຕ຺ຖຕ຺ຕາ ຂາຕູນໍ ອກິນນ຺ທນ຺ຕີຕິ ອຸປ຺ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ເສວນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຕິ ອາຫ ‘‘ອຸປ຺ຄມເນປີ ອາຄໂຕ’’ຕິ. ຕຖາ ອກິນນ຺ທນ຺ຕິ ຕິ ສມ຺ປ຺ຜິຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຕິ ອາຫ ‘‘ສມ຺ປ຺ຜິຈ຺ຉເນປີ ອາຄໂຕ’’ຕິ. ‘‘ອກິນນ຺ທິຕ຺ວາ’’ຕິ ອິມິນາ ປເທນ ວຸຕ຺ໂຕເຍວ ອຕ຺ໂຖ ‘‘ອນຸໂມທິຕ຺ວາ’’ຕິ ອິມິນາ ປກາສິຍຕີຕິ ອກິນນ຺ທນສທ຺ໂທ ອິຂ ອນຸໂມທນສທ຺ທຕ຺ໂຖຕິ ອາຫ ‘‘ອນຸໂມທເນປີ ອາຄໂຕ’’ຕິ. ‘‘ກຕມຍ຺ຈ ຕໍ ກິກ຺ຂເວ’’ຕິອາທີນາ (ທີ. ນິ. ໑.໗) ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ປວຕ຺ຕາຍ ກເຖຕ຺ກມ຺ຍຕາປ຺ຸຈ຺ຉາຍ ວິສ຺ສຊ຺ຊນວເສນ ປວຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອິທໍ ສຸຕ຺ຕໍ ເວຍ຺ຍາກຣຕໍ ໂຫຕິ. ຍສ຺ມາ ປນ ປ຺ຸຈ຺ຉາວິສ຺ສຊ຺ຊນວເສນ ປວຕ຺ຕມ຺ປີ ສຄາຖກໍ ສຸຕ຺ຕໍ ເຄຍ຺ຍໍ ນາມ ໂຫຕິ, ນິຄ຺ຄາຖກຕ຺ຕເມວ ປນ ອງ຺ຄນ຺ຕິ ຄາຖາຣຫິຕໍ ເວຍ຺ຍາກຣຕໍ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ນິຄ຺ຄາຖກຕ຺ຕາ ຫິ ອິທໍ ເວຍ຺ຍາກຣຕນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ.

ອປ຺ເຣສຸປີຕິ ເອຕ຺ຖ ປີສທ຺ເທນ ປາຣມິປ຺ຣິຈຍມ຺ປີ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕິ. ວຸຕ຺ຕຍ຺ຫິ ພຸທ຺ຂວໍເສ –

‘‘ອິເມ ຂມ຺ເມ ສມ຺ມສ຺ໂຕ, ສກາວສຣສລກ຺ຂເຕ;

ຂມ຺ມເຕເຊນ ວສ຺ຂາ, ທສສຫສ຺ສີ ປກມ຺ປຖາ’’ຕິ. (ພຸ. ວໍ. ໒.໑໖໖);

ວິຣິຍພເລນາຕິ ມຫາກິນິກ຺ຂມເນ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິສິຣິປ຺ຣິຈ຺ຈາຄເຫຕຸກູຕວິຣິຍປ຺ປ຺ກາເວນ, ໂພຂິມຕ຺ຫູປ຺ສງ຺ກມເນ ‘‘ກາມໍ ຕໂຈ ຈ ນ຺ຫາຣຸ ຈ, ອຝ຺ຖິ ຈ ອວສິສ຺ສຕູ’’ຕິອາທິນາ (ມ. ນິ. ໒.໑໘໔; ສໍ. ນິ. ໒.໒໒; ມຫານິ. ໑໗໖) ວຸຕ຺ຕຈຕຸຣງ຺ຄສມນ຺ນາຄຕວິຣິຍານຸກາເວນ. ອຈ຺ຉຣິຍເວຄາກິຫຕາຕິ ວິມ຺ຫຍາວຫກິຣິຍານຸກາວພຝ຺ຜິຕາ . ປໍ້ສ຺ກູລໂຂວເນ ເກຈິ ‘‘ປ຺ຸຍ຺ຍເຕເຊນາ’’ຕິ ວທນ຺ຕິ , ອຈ຺ຉຣິຍເວຄາກິຫຕາຕິ ຍຸຕ຺ຕໍ ວິຍ ທິສ຺ສຕິ, ເວສ຺ສນ຺ຕຣຊາຕເກ ປາຣມິປ຺ຣິປູຣຕາປ຺ຸຍ຺ຍເຕເຊນ ອເນກກ຺ຂຕ຺ຕຸ໌ ກມ຺ປີຕຕ຺ຕາ ‘‘ອກາລກມ຺ປ຺ເນນາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ສາຂຸກາຣທານວເສນ ອກມ຺ປີຕ຺ຖ ຍຖາ ຕໍ ຂມ຺ມຈກ຺ກປ຺ປວຕ຺ຕເນ (ສໍ. ນິ. ໕.໑໐໘໑; ມຫາວ. ໑໓; ປ຺ຜິ. ມ. ໒.໓໐). ສງ຺ຄີຕິກາລາທີສຸປີ ສາຂຸກາຣທານວເສນ ອກມ຺ປີຕ຺ຖາຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ. ອຍໍ ຕາເວຕ຺ຖ ອຝ຺ຖກຖາຍ ລີນ ຕ຺ຖວຕ຺ຕນາ.

ປກຣຕນຍວຕ຺ຕນາ

ອຍໍ ປນ ປກຣຕນເຍນ ປາລຸອິຍາ ອຕ຺ຖວຕ຺ຕນາ – ສາ ປນາຍໍ ອຕ຺ຖວຕ຺ຕນາ ຍສ຺ມາ ເທສນາຍ ສມ຺ຝ຺ຖານປ຺ປ໌ໂຍຊນກາຊ ເນສຸ ປີຕ຺ຫຕ຺ເຖສຸ ຈ ນິທ຺ຂາຣິເຕສຸ ສຸກຣາ ໂຫຕິ ສຸວິຍ຺ເຍຍ຺ຍາ ຈ, ຕສ຺ມາ ສຸຕ຺ຕເທສນາຍ ສມ຺ຝ຺ຖານາທີນິ ປ຺ຖມໍ ນິທ຺ຂາຣຍິສ຺ສາມ. ຕຕ຺ຖ ສມ຺ຝ຺ຖານໍ ຕາວ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ວຕ຺ຕາວຕ຺ຕກຕນ’’ນ຺ຕິ. ອປິຈ ນິນ຺ທາປ຺ສໍສາສຸ ວິເນຍ຺ຍາພາຕານນ຺ທາ ທິກາວານາປຕ຺ຕິ, ຕຕ຺ຖ ຈ ອາທີນວທສ຺ສນໍ ສມ຺ຝ຺ຖານໍ. ຕຖາ ນິນ຺ທາປ຺ສໍສາສຸ ປ຺ຜິປ຺ຊ຺ຊນກ຺ກມສ຺ສ, ປ຺ສໍສາວິສຍສ຺ສ ຂຸທ຺ທ ກາທິວເສນ ອເນກວິຂສ຺ສ ສີລສ຺ສ, ສພ຺ພຍ຺ຍຸຕຍ຺ຍາຕສ຺ສ ສສ຺ສຕາທິທິຝ຺ຖິຝ຺ຖາເນສຸ ຕຕ຺ຕ຺ຕຣິ ຈ ອປ຺ປ຺ຜິຫຕຈາຣຕາຍ, ຕຖາຄຕສ຺ສ ຈ ກຕ຺ຖຈິ ອປ຺ຣິຍາປນ຺ນຕາຍ ອນວໂພໂຂ ສມ຺ຝ຺ຖານໍ.

ວຸຕ຺ຕວິປ຺ຣິຍາເຍນ ປໂຍຊນໍ ເວທິຕພ຺ພໍ. ວິເນຍ຺ຍາພາຕານນ຺ທາທິກາວາປຕ຺ຕິ ອາທິກຍ຺ຫີ ອິມໍ ເທສນໍ ປໂຍເຊຕີຕິ. ຕຖາ ກ຺ຫນລປນາທິນານາວິຂມິຈ຺ຉາຊີວວິທ຺ຂໍສນໍ, ທ຺ວາສຝ຺ຖິທິຝ຺ຖິຊາລວິນິເວຖນໍ, ທິຝ຺ຖິສີເສນ ປ຺ຈ຺ຈຍາກາຣວິກາວນໍ, ຉຜສ຺ສາຍ ຕນວເສນ ຈຕຸສ຺ຈ຺ຈກມ຺ມຝ຺ຖານນິທ຺ເທໂສ, ສພ຺ພທິຝ຺ຖິຄຕານໍ ອນວເສສປ຺ຣິຍາທານໍ, ອຕ຺ຕໂນ ອນຸປາທາປຣິນິພ຺ພານ ທີປນຍ຺ຈ ປໂຍຊນານີ.

ວຕ຺ຕາວຕ຺ຕນິມິຕ຺ຕໍ ອນຸໂຣຂວິໂຣຂວນ຺ຕຈິຕ຺ຕາ ກ຺ຫນາທິວິວິຂມິຈ຺ຉາຊີວນິຣຕາ ສສ຺ສຕາທິທິຝ຺ຖິປ຺ງກໍ ນິມ຺ຄ຺ຄາ, ສີ ລກ຺ຂນ຺ຂາທີສຸ ອປ຺ຣິປູຣກາຣີຕາຍ ອນວພຸທ຺ຂຄຸຕວິເສສຍາຕາ ວິເນຍ຺ຍາ ອິມິສ຺ສາ ຂມ຺ມເທສນາຍ ກາຊນໍ.

ປີຕ຺ຫຕ຺ຖາ ປນ ອາພາຕາທີນໍ ອກຣຕີຍຕາວຈເນນ ປ຺ຜິຍ຺ຍານຸຣູປໍ ສມາສຍ຺ຍາຍ ນິໂຍຊນໍ, ຂນ຺ຕິໂສຣຈ຺ຈານຸຝ຺ຖານໍ, ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາຣກາວນານຸໂຍໂຄ, ສທ຺ຂາປ຺ຍ຺ຍາສມາໂຍໂຄ, ສຕິສມ຺ປ຺ຊຍ຺ຍາຂິຝ຺ຖານໍ, ປ຺ຜິສງ຺ຂານກາວນາພລສິທ຺ຂິ, ປຣິຍຸຝ຺ຖາ

ນານຸສຍປ຺ປຫານໍ, ອຸຠຍຫິຕປຏິປ຺ຕິ, ໂລກຘມ຺ເມຫິ ອນຸປເລໂປ ຈ ທສ຺ສິຕາ ໂຫນ຺ຕິຯ ຕຖາ ປາຓາຕິປາຕາທີຫິ ປຏິວິຣຕິວຈເນນ ສີລວິສຸທ຺ຘິ ທສ຺ສິຕາ, ຕາຍ ຈ ຫິໂຣຕ຺ຕປ຺ປສມ຺ປຕ຺ຕິ, ເມຕ຺ຕາກຣຸຓາສມງ຺ຄິຕາ , ວີຕິກ຺ກມປ຺ປຫານໍ, ຕທງ຺ຄປຫານໍ, ທຸຈ຺ຈຣິຕສໍກິເລສປ຺ປຫານໍ, ວິຣຕິຕ຺ຕຍສິທ຺ຘິ, ປີຍມນາປຄຣຸຠາວນີຍຕານິປ຺ຜຕ຺ຕິ, ລາຠສກ຺ກາຣສີໂລກສມຸທາຄໂມ, ສມຖວິປສ຺ສນານໍ ອຘິຏ຺ຐານຠາໂວ, ອກຸສລມູລຕນຸກຣຓໍ, ກຸສລມູລໂຣປນໍ, ອຸຠຍານຕ຺ຖທູຣີກຣຓໍ, ປຣິສາສຸ ວິສາຣທຕາ, ອປ຺ປມາທວິຫາໂຣ,ປເຣຫິ ທຸປ຺ປຘໍສິຍຕາ, ອວິປ຺ປຏິສາຣາທີສມງ຺ຄິຕາ ຈ ທສ຺ສິຕາ ໂຫນ຺ຕິຯ

‘‘ຄມ຺ຠີຣາ’’ຕິອາທີວຈເນຫິ ຄມ຺ຠີຣຘມ຺ມວິຠາວນໍ, ອລພ຺ຠເນຍ຺ຍປຕິຏ຺ຐຕາ, ກປ຺ປານໍ ອສງ຺ເຂຍ຺ເຍນາປິ ທຸລ຺ລຠປາຕຸຠາວຕາ, ສຸຂຸເມນປິ ຎາເຓນ ປຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ປຏິວິຊ຺ຊິຕຸໍ ອສກ຺ກຸເຓຍ຺ຍຕາ, ຘມ຺ມນ຺ວຍສງ຺ຂາເຕນ ອນຸມານຎາເຓນາປິ ທຸຣຘິຄມນີຍຕາ, ປສ຺ສທ຺ຘສພ຺ພທຣຖຕາ, ສນ຺ຕຘມ຺ມວິຠາວນໍ, ໂສຠນປຣິໂຍສານຕາ, ອຕິຕ຺ຕິກຣຠາໂວ, ປຘານຠາວປ຺ປຕ຺ຕິ, ຍຖາຠູຕຎາຓໂຄຈຣຕາ, ສຸຂຸມສຠາວຕາ, ມຫາປ຺ຎາວິຠາວນາ ຈ ທສ຺ສິຕາ ໂຫນ຺ຕິຯ ທິຏ຺ຐິທີປກປເທຫິ ສມາສໂຕ ສສ຺ສຕຸຈ຺ເຉທທິຏ຺ຐີໂຍ ປກາສິຕາຕິ ໂອລີນຕາຕິຘາວນວິຠາວນໍ, ອຸປາຍວິນິພທ຺ຘນິທ຺ເທໂສ, ມິຈ຺ຉາຠິນິເວສກິຕ຺ຕນໍ, ກຸມ຺ມຄ຺ຄປຏິປ຺ຕິຍາ ປກາສນາ, ວິປຣິເຍສຄ຺ຄາຫປ຺ຎາປນໍ, ປຣາມາສປຣິຄ຺ຄໂຫ, ປຸພ຺ພນ຺ຕາປຣນ຺ຕານຸທິຏ຺ຐິປຕິຏ຺ຐາປນໍ, ຠວວິຠວທິຏ຺ຐິວິຠາໂຄ, ຕຓ຺ຫາວິຊ຺ຊາປວຕ຺ຕິ, ອນ຺ຕວານນ຺ຕວາທິຏ຺ຐິນິທ຺ເທໂສ, ອນ຺ຕທ຺ວຍາວຕາຣຓໍ, ອາສໂວຆໂຍຄກິເລສຄນ຺ຖສໍໂຍຊນູປາທານວິເສສວິກ຺ຂຊ຺ຊນຎ຺ຈ ທສ຺ສິຕານິ ໂຫນ຺ຕິຯ ຕຖາ ‘‘ເວທນານໍ ສມຸທຍ’’ນ຺ຕິອາທີວຈເນຫິ ຈຕຸນ຺ນໍ ອຣິຍສຈ຺ຈານໍ ອນຸໂພຘປຏິເວຘສິທ຺ຘີ, ວິກ຺ຂມ຺ຠນສມຸຈ຺ເຉທປ຺ປຫານໍ , ຕຓ຺ຫາວິຊ຺ຊາວິຄໂມ, ສທ຺ຘມ຺ມຏ຺ຐິຕິນິມິຕ຺ຕປຣິຄ຺ຄໂຫ, ອາຄມາຘິຄມສມ຺ປຕ຺ຕິ, ອຸຠຍຫິຕປຏິປ຺ຕິ, ຕິວິຘປ຺ຎາປຣິຄ຺ຄໂຫ, ສຕິສມ຺ປຊ຺ຎານຸຏ຺ຐານໍ, ສທ຺ຘາປ຺ຎາສມາໂຍໂຄ, ສມ຺ມາວິຣິຍສມຖານຸໂຍຊນໍ, ສມຖວິປສ຺ສນານິປ຺ຜຕ຺ຕິ ຈ ທສ຺ສິຕາ ໂຫນ຺ຕິຯ

‘‘ອຊານຕໍ ອປສ຺ສຕ’’ນ຺ຕິ ອວິຊ຺ຊາສິທ຺ຘີ, ‘‘ຕຓ຺ຫາຄຕານໍ ປຣິຕສ຺ສິຕວິປ຺ຜນ຺ທິຕນ຺ຕິ ຕຓ຺ຫາສິທ຺ຘີ, ຕທຸຠເຍນ ຈ ນີວຣຓສໍໂຍຊນທ຺ວຍສິທ຺ຘີ, ອນມຕ຺ຄສໍສາຣວຏ຺ຏານຸຈ຺ເຉໂທ, ປຸພ຺ພນ຺ຕາຫຣຓອປຣນ຺ຕປຏິສນ຺ຘານານິ, ອຕີຕປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນກາລວເສນ ເຫຕຸວິຠາໂຄ, ອວິຊ຺ຊາຕຓ຺ຫານໍ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎານຕິວຕ຺ຕນຎ຺ເຍນ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎູປກາຣີຕາ, ປ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕິເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕີນໍ ປຏິປກ຺ຂນິທ຺ເທໂສ ຈ ທສ຺ສິຕາ ໂຫນ຺ຕິຯ ‘‘ຕທປິ ຜສ຺ສປຈ຺ຈຍາ’’ຕິ ສສ຺ສຕາທິປ຺ຎາປນສ຺ສ ປຈ຺ຈຍາຘີນວຸຕ຺ຕິຕາກຖເນນ ຘມ຺ມານໍ ນິຈ຺ຈຕາປຏິເສໂຘ, ອນິຈ຺ຈຕາປຕິຏ຺ຐາປນໍ, ປຣມຕ຺ຖໂຕ ກາຣກາທີປຏິກ຺ເຂໂປ, ເອວໍຘມ຺ມຕາທີນິທ຺ເທໂສ, ສຸຎ຺ຎຕາປກາສນໍ, ສມຕ຺ຕນິຍາມປຈ຺ຈຍລກ຺ຂຓວິຠາວນຎ຺ຈ ທສ຺ສິຕານິ ໂຫນ຺ຕິຯ

‘‘ອຸຈ຺ຉິນ຺ນຠວເນຕ຺ຕິໂກ’’ຕິອາທິນາ ຠຄວໂຕ ປຫານສມ຺ປຕ຺ຕິ, ວິຊ຺ຊາວິມຸຕ຺ຕິ, ວສີຠາໂວ, ສິກ຺ຂຕ຺ຕຍນິປ຺ຜຕ຺ຕິ, ນິພ຺ພານຘາຕຸທ຺ວຍວິຠາໂຄ, ຈຕຸຣທິຏ຺ຐານປຣິປູຣຓໍ, ຠວໂຍນິອາທີສຸ ອປຣິຍາປນ຺ນຕາ ຈ ທສ຺ສິຕາ ໂຫນ຺ຕິຯ ສກເລນ ປນ ສຸຕ຺ຕປເທນ ອິຏ຺ຐານິຏ຺ເຐສຸ ຠຄວໂຕ ຕາທີຠາໂວ, ຕຕ຺ຖ ຈ ປເຣສໍ ປຕິຏ຺ຐາປນໍ, ກຸສລຘມ຺ມານໍ ອາທີຠູຕຘມ຺ມທ຺ວຍສ຺ສ ນິທ຺ເທໂສ, ສິກ຺ຂຕ຺ຕຍູປເທໂສ, ອຕ຺ຕນ຺ຕປາທີປຸຄ຺ຄລຈຕຸກ຺ກສິທ຺ຘີ, ກຓ຺ຫາກຓ຺ຫວິປາກາທີກມ຺ມຈຕຸກ຺ກວິຠາໂຄ, ຈຕຸຣປ຺ປມຎ຺ຎາວິສຍນິທ຺ເທໂສ, ສມຸທຍາທີປຎ຺ຈກສ຺ສ ຍຖາຠູຕາວໂພໂຘ, ອສາຣຕາຍຘມ຺ມວິຠາວນາ , ທສນາຖກຣຘມ຺ມປຕິຏ຺ຐາປນ຺ຕິ ເອວມາທໂຍ ນິທ຺ທາເຣຕພ຺ພາຯ

ໂສຬສຫາຣວຓ຺ຓນາ

ເທສນາຫາຣວຓ຺ຓນາ

ຕຕ຺ຖ ‘‘ອຕ຺ຕາ, ໂລໂກ’’ຕິ ຈ ທິຏ຺ຐິຍາ ອຘິຏ຺ຐານຠາເວນ, ເວທນາຜສ຺ສາຍຕນາທີມຸເຂນ ຈ ຄຫິເຕສຸ ປຎ຺ຈສຸ ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ເຘສຸ ຕຓ຺ຫາວຊ຺ຊາ ປຎ຺ຈຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘາ ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈໍຯ ຕຓ຺ຫາ ສມຸທຍສຈ຺ຈໍຯ ສາ ປນ ປຣິຕສ຺ສນາຄ຺ຄຫເຓນ ‘‘ຕຓ຺ຫາຄຕານ’’ນ຺ຕິ, ‘‘ເວທນາປຈ຺ຈຍາ ຕຓ຺ຫາ’’ຕິ ຈ ສຣູເປເນວ ສມຸທຍຄ຺ຄຫເຓນ, ຠວເນຕ຺ຕິຄ຺ຄຫເຓນ ຈ ປາຬິຍໍ ຄຫິຕາວຯ ອຍໍ ຕາວ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕນໂຍຯ ອຠິຘມ຺ມນເຍນ ປນ ອາຆາຕານນ຺ທາທີວຈເນຫິ, ອາຕປ຺ປາທີປເທຫິ, ຈິຕ຺ຕປ຺ປໂທສວຈເນນ, ສພ຺ພທິຏ຺ຐິທີປກປເທຫິ, ກຸສລາກຸສລຄ຺ຄຫເຓນ, ຠວຄ຺ຄຫເຓນ, ໂສກາທີຄ຺ຄຫເຓນ, ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ສມຸທຍຄ຺ຄຫເຓນ ຈາຕິ ສງ຺ເຂປໂຕ ສພ຺ພໂລກິຍກຸສລາກຸສລຘມ຺ມວິຠາວນປເທຫິ ຄຫິຕາ ກມ຺ມກິເລສາ ສມຸທຍສຈ຺ຈໍຯ ອຸຠິນ຺ນໍ ອປ຺ປວຕ຺ຕິ ນິໂຣຘສຈ຺ຈໍຯ ຕສ຺ສ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ເວທນານໍ ອຕ຺ຖງ຺ຄມນິສ຺ສຣຓປຣິຍາເຍຫິ, ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ນິພ຺ພຸຕິວຈເນນ, ອນຸປາທາວິມຸຕ຺ຕິວຈເນນ ຈ ປາ

ລຸອິຍໍ ຄຫຓໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ນິໂຣຘປ຺ຊານນາ ປ຺ຜິປ຺ທາ ມຄ຺ຄສຈ຺ຈໍຯ ຕສ຺ສາປີ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ເວທນານໍ ສມຸທຍາທິຍຖາກູຕເວທນາປ຺ເທເສນ, ລນ຺ນໍ ຜສ຺ສາຍຕນານໍ ສມຸທຍາທິຍຖາກູຕປ຺ຊານນປ຺ຣິຍາເຍນ, ກວເນຕ຺ຕິຍາ ອຸຈ຺ເລທປ຺ຣິຍາເຍນ ຈ ຄຫຓໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ຕຕ຺ຖ ສມຸທເຍນ ອສ຺ສາໂທ, ທຸກ຺ເຂນ ອາທີນໂວ, ມຄ຺ຄນິໂຣເຘຫີ ນິສ຺ສຣຓນ຺ຕິ ເອວໍ ຈຕຸສຈ຺ຈວເສນ, ຍານິ ປ຺າລຸອິຍໍ (ເນຕ຺ຕິຯ ລ) ສຣູເປເນວ ອາຄຕານິ ອສ຺ສາທາທີນວນິສ຺ສຣຓານິ, ຕເສລ຺ຈ ວເສນ ອິຘ ອສ຺ສາທາທໂຍ ເວທິຕພ຺ພາຯ ວິເນຍ຺ຍານນ຺ຕາທິກາວາປຕ຺ຕິອາທີກໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕວິກາຄໍ ປໂຍຊນເມວ ຜລໍຯ ອາຆາຕາທີນໍ ອກຣຓິຍຕາ, ອາຆາຕາທິຜລສ຺ສ ຈ ອນລ຺ລສນ຺ຕານກາວິຕາ, ນິນ຺ທາປສໍສາສຸ ຍຖາສກາວປ຺ຜິຊານນນິພ຺ເພຖນາຕິ ເອວໍ ຕໍຕໍປໂຍຊນາຘິຄມເທຕຸ ອຸປ຺າໂຍຯ ອາຆາຕາທີນໍ ກຣຓປ຺ຜິເສຘນາທິອປເທເສນ ຘມ຺ມຣາຊສ຺ສ ອາຓຕ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພາຕິ ອຍໍ ເທສນາຫາໂຣຯ

ວິຈຍຫາຣວຓ຺ຓນາ

ກປ຺ປ຺ນາກາເວປີ ໂວຫາຣວເສນ, ອນ຺ວາທວເສນ ຈ ‘‘ມມ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ນິຍມາກາວໂຕ ວິກປ຺ປ຺ນຕ຺ຖໍ ວາຄ຺ຄຫຓໍ ກຕໍ, ຄຸຓສມ຺ງຄິຕາຍ, ອກິມຸຂີກຣຓາຍ ຈ ‘‘ກິກ຺ຂເວ’’ຕິ ອາມນ຺ຕນໍຯ ອລ຺ລກາວໂຕ, ປ຺ຜິວິຣຸທ຺ຘກາວໂຕ ຈ ‘‘ປເຣ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ວຓ຺ຓປ຺ຜິປກ຺ຂໂຕ, ອວຓ຺ຓນິຍໂຕ ຈ ‘‘ອວຓ຺ຓ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ພ຺ຍຕ຺ຕິວເສນ, ວິຕ຺ຖາຣວເສນ ຈ ‘‘ກາເສຍ຺ຍຸ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຘາຣຓາກາວໂຕ, ອຘມ຺ມປ຺ຜິປກ຺ຂໂຕ ຈ ‘‘ຘມ຺ມສ຺ສາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ທິຍ຺ຖິສີເລຫີ ສໍຫຕກາວໂຕ, ກິເລສານໍ ສງຆາຕກຣຓໂຕ ຈ ‘‘ສງຆສ຺ສາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ວຸຕ຺ຕປ຺ຜິນິທ຺ເທສໂຕ, ວຈນ຺ປນ຺ຍາສນໂຕ ຈ ‘‘ຕຕ຺ຣາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ສມ຺ມຸຂກາວໂຕ, ປຸຖຸກາວໂຕ ຈ ‘‘ຕຸມ຺ເທຫີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ຫນນໂຕ, ອາຣມ຺ມຓາກິຆາຕໂຕ ຈ ‘‘ອາຆາໂຕ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ອາຣມ຺ມເຓ ສງໂກຈວຸຕ຺ຕິຍາ, ອຕຸຍ຺ຖາກາຣຕາຍ ຈ ‘‘ອປ຺ປ຺ຈ຺ຈໂຍ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ອາຣມ຺ມຓຈິນ຺ຕນໂຕ, ນິສ຺ສຍໂຕ ຈ ‘‘ເຈຕໂສ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ອຕ຺ຖາສາຘນໂຕ, ອນ຺ ອນ຺ ‘‘ອນຕ຺ຖສາຘນໂຕ’’ ຈ ‘‘ອນກິຣທ຺ຘີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ກາຣຓານຣຫຕ຺ຕາ, ສຕ຺ຖຸສາສເນ ກິເຕຫີ ກາຕຸໍ ອສກ຺ກຸເຓຍ຺ຍຕ຺ຕາ ຈ ‘‘ນ ກຣຓິຍາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິຯ ອິມິນາ ນເຍນ ສພ຺ພປເທສຸ ວິນິຈ຺ລໂຍ ກາຕພ຺ໂພຯ ອິຕິ ອນ຺ປທວິຈຍໂຕ ວິຈໂຍ ຫາໂຣ ອຕິວິຕ຺ຖາຣກເຍນ, ສກ຺ກາ ຈ ອຍ຺ຖກາຄໍ ຕສ຺ສາ ລີນຕ຺ຖວຓ຺ຓນລ຺ຈ ອນ຺ຄນ຺ຕ຺ວາ ອຍມຕ຺ໂຖ ວິລ຺ລຸນາ ວິກາເວຕຸນ຺ຕິ ນ ວິຕ຺ຖາຣຍິມ຺ຫຯ

ຍຸຕ຺ຕິຫາຣວຓ຺ຓນາ

ສພ຺ເພນ ສພ຺ພໍ ອາຆາຕາທີນໍ ອກຣຓໍ ຕາທິກາວາຍ ສໍວຕ຺ຕຕີຕິ ຍຸຊ຺ຊຕິ ອິຍ຺ຖານິຍ຺ເຖສຸ ສມປ຺ປວຕ຺ຕິສພ຺ກາວໂຕຯ ຍສ຺ມີ ສນ຺ຕາເນ ອາຆາຕາທໂຍ ອຸປ຺ປ຺ນ຺ນາ, ຕນ຺ນິມິຕ຺ຕໂກ ອນ຺ຕຣາໂຍ ຕສ຺ເສວ ສມ຺ປຕ຺ຕິວິພນ຺ຘາຍ ສໍວຕ຺ຕຕີຕິ ຍຸຊ຺ຊຕິຯ ກສ຺ມາ? ສນ຺ຕານນ຺ຕເຣສຸ ອສງກມນໂຕຯ ຈິຕ຺ຕໍ ອກິກວິຕ຺ວາ ອຸປ຺ປ຺ນ຺ນາ ອາຆາຕາທໂຍ ສຸກາສິຕາທີສລ຺ລກ຺ຂເຓປີ ອສມຕ຺ຖຕາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ຍຸຊ຺ຊຕິ ສໂກຘໂລການໍ ອນ຺ຘຕມສພ຺ກາວໂຕຯ ປ຺າຕາຕິປ຺າຕາທິທຸສ຺ສີລ຺ຍໂຕ ເວຣມຓີ ສພ຺ພສຕ຺ຕານໍ ປ຺າໂມຊ຺ຊປ຺າສໍສກາວາຍ ສໍວຕ຺ຕຕີຕິ ຍຸຊ຺ຊຕິຯ ສີລສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຫິ ມຫໂຕ ກິຕ຺ຕິສທ຺ທສ຺ສ ອພ຺ກຸຄ຺ຄໂມ ໂຫຕີຕິຯ ຄມ຺ກີຣຕາທິວິເສສຍຸຕ຺ເຕນ ຄຸເຓນ ຕຖາຄຕສ຺ສ ວຓ຺ຓນາ ເອກເທສກູຕາປີ ສກລສພ຺ພລ຺ລຸຄຸຓຄ຺ຄຫຓາຍ ສໍວຕ຺ຕຕີຕິ ຍຸຊ຺ຊຕິ ອນລ຺ລສາຘາຣຓຕ຺ຕາຯ ຕຊ຺ຊາອໂຍນີໂສມນສິກາຣປ຺ຣິກ຺ຂຕານິ ອຘິຄມຕກ຺ການານິ ສສ຺ສຕວາທາທິອກິນິເວສາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ຍຸຊ຺ຊຕິ ກປ຺ປ຺ນາຊາລສ຺ສ ອສມຸຄ຺ຆາຜິຕຕ຺ຕາຯ ເວທນາທີນວານວໂພເຘນ ເວທນາຍ ຕຓ຺ຫາ ປວທ຺ຒຕີຕິ ຍຸຊ຺ຊຕິ ອສ຺ສາທານຸປສ຺ສນາສພ຺ກາວໂຕຯ ສຕິ ຈ ເວທຍິຕຣາເຄ ຕຕ຺ຖ ອຕ຺ຕຕ຺ຕນິຍຄາໂຫ, ສສ຺ສຕາທິຄາໂຫ ຈ ວິປ຺ຣິຜນ຺ທຕີຕິ ຍຸຊ຺ຊຕິ ກາຣຓສ຺ສ ສນ຺ນິຫິຕຕ຺ຕາຯ ຕຓ຺ຫາປຈ຺ຈຍາ ຫິ ອຸປ຺າທານໍ ສສ຺ສຕາທິວາເທ ປລ຺ລເປນ຺ຕານໍ , ຕທນ຺ຈລວິກໍ ວາ ເວທນໍ ເວທຍນ຺ຕານໍ ຜສ຺ໂສ ເທຕູຕິ ຍຸຊ຺ຊຕິ ວິສຍິນ຺ທ຺ຣິຍວິລ຺ລາຓສງຄຕິຍາ ວິນາ ຕທກາວໂຕຯ ລຜສ຺ສາຍຕນນິມິຕ຺ຕວຍ຺ຜສ຺ສ ອນ຺ປຈ຺ເລໂທຕິ ຍຸຊ຺ຊຕິ ຕຕ຺ຖ ອວິຊ຺ຊາຕຓ຺ຫານໍ ອປ຺ປ຺ຫີນຕ຺ຕາຯ ລນ຺ນໍ ຜສ຺ສາຍຕນານໍ ສມຸທຍາທິປ຺ຊານນາ ສພ຺ພທິຍ຺ຖິຕິກສລ຺ລໍ ອຕິຈ຺ຈ ຕິຍ຺ຖຕີຕິ ຍຸຊ຺ຊຕິ ຈຕຸສຈ຺ຈປ຺ຜິເວຘກາວໂຕຯ ອິມາເຫວ ທ຺ວາສຍ຺ຖິຍາ ທິຍ຺ຖິຫີ ສພ຺ພທິຍ຺ຖິຄຕານໍ ອນ຺ໂຕຊາລີກຕກາໂວຕິ ຍຸຊ຺ຊຕິ ອກິຣິຍວາທາທີນໍ ອິສ຺ສຣວາທາທີນລ຺ຈ ຕທນ຺ໂຕຄຘຕ຺ຕາຯ ຕຖາ ເຈວ ສໍວຓ຺ຓິຕໍຯ ອຸຈ຺ລິນ຺ນກວເນຕ຺ຕິໂກ ຕຖາຄຕສ຺ສ ກາໂຍຕິ ຍຸຊ຺ຊຕິ, ຍສ຺ມາ ກຄວາ ອກິນີຫາຣສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຈຕູສຸ ສຕິປ຺ຍ຺ຖາເນສຸ ປຕິຍ຺ຖິຕຈິຕ຺ໂຕ ສຕ຺ຕໂພຊ຺ຊງເຄເຍວ ຍຖາກູຕໍ ກາເວສີຯ ກາຍສ຺ສ ເກທາ ປ຺ຣິນິພ຺ພຸຕໍ ນ ທກ຺ຂນ຺ຕີຕິ ຍຸຊ຺ຊຕິ ອນ຺ປ຺າທິເສສນິພ຺ພານປ຺ປ຺ຕ຺ຕິຍໍ ຣູປ຺າທີສຸ ກສ຺ສຈິປີ ອນວເສສໂຕຕິ ອຍໍ ຍຸຕ຺ຕິຫາໂຣຯ

ປທຍ຺ຖານຫາຣວຓ຺ຓນາ

ອວຓ຺ຓາຣຫອວຓ຺ຓານຸຣູປສມ຺ປຕ຺ຕານາເທຍ຺ຍວຈນຕາທີວິປ຺ຕ຺ຕີນໍ ປທຏ຺ຐານໍຯ ວຓ຺ຓາຣຫວຓ຺ຓານຸຣູສມ຺ປຕ຺ຕສທ຺ເຘຍ຺ຍວຈນຕາທີສມ຺ປຕ຺ຕີນໍ ປທຏ຺ຐານໍຯ ຕຖາ ອາຆາຕາທໂຍ ນິຣຍາທີທຸກ຺ຂສ຺ສ ປທຏ຺ຐານໍຯ ອາຆາຕາທີນໍ ອກຣຓໍ ສຄ຺ຄສມ຺ປຕ຺ຕິອາທີສພ຺ພສມ຺ປຕ຺ຕີນໍ ປທຏ຺ຐານໍຯ ປາຓາຕິປາຕາທີຫີ ປຏິວິຣຕິ ອຣິຍສ຺ສ ສີລກ຺ຂນ຺ຘສ຺ສ ປທຏ຺ຐານໍຯ ອຣິໂຍ ສີລກ຺ຂນ຺ໂຘ ອຣິຍສ຺ສ ສມາຘິກ຺ຂນ຺ຘສ຺ສ ປທຏ຺ຐານໍຯ ອຣິໂຍ ສມາຘິກ຺ຂນ຺ໂຘ ອຣິຍສ຺ສ ປຎ຺ຎາກ຺ຂນ຺ຘສ຺ສ ປທຏ຺ຐານໍຯ ຄມ຺ພີຣຕາທີວິເສສຍຸຕ຺ຕໍ ຠຄວໂຕ ປຏິເວຘປ຺ປກາຣຎາຓໍ ເທສນາຎາຓສ຺ສ ປທຏ຺ຐານໍຯ ເທສນາຎາຓໍ ວິເນຍ຺ຍານໍ ສກລວຏ຺ຏທຸກ຺ຂນິສ຺ສຣຓສ຺ສ ປທຏ຺ຐານໍຯ ສພ຺ພາປີ ທິຏ຺ຐິ ທິຏ຺ຐຸປາທານນ຺ຕິ ສາ ຍຖາຣຫໍ ນວວິຘສ຺ສາປີ ຠວສ຺ສ ປທຏ຺ຐານໍຯ ຠໂວ ຊາຕິຍາ, ຊາຕິ ຊຣາມຣຓສ຺ສ, ໂສກາທີນຎ຺ຈ ປທຏ຺ຐານໍຯ ເວທນານໍ ສມຸທຍາທິຍຖາຠູຕເວທນໍ ຈຕຸນ຺ນໍ ອຣິຍສຈ຺ຈານໍ ອນຸໂພຘປຏິເວໂຘຯ ຕຕ຺ຖ ອນຸໂພໂຘ ປຏິເວຘສ຺ສ ປທຏ຺ຐານໍ, ປຏິເວໂຘ ຈຕຸພ຺ພິຘສ຺ສ ສາມຎ຺ຎຜລສ຺ສ ປທຏ຺ຐານໍຯ ‘‘ອຊານຕໍ ອປ຺ສ຺ສຕ’’ນ຺ຕິ ອວິຊ຺ຊາຄຫຓໍ, ຕຕ຺ຖ ອວິຊ຺ຊາ ສງ຺ຂາຣານໍ ປທຏ຺ຐານນ຺ຕິ ຍາວ ເວທນາ ຕຓ຺ຫາຍ ປທຏ຺ຐານນ຺ຕິ ເນຕພ຺ພໍຯ ‘‘ຕຓ຺ຫາຄຕານໍ ປຣິຕສ຺ສິຕວິປ຺ຜນ຺ທິຕ’’ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ຕຓ຺ຫາ ອຸປາທານສ຺ສ ປທຏ຺ຐານໍຯ ‘‘ຕທປີ ຜສ຺ສປຈ຺ຈຍາ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ສສ຺ສຕາທີປຎ຺ຎາປນໍ ປເຣສໍ ມິຈ຺ຉາຠິນິເວສສ຺ສ ປທຏ຺ຐານໍ, ມິຈ຺ຉາຠິນິເວໂສ ສທ຺ຘມ຺ມສ຺ສວນ ສປ຺ປຸຣິສູປສ຺ສຍໂຍນິໂສມນສິກາຣຘມ຺ມານຸຘມ຺ມປຏິປ຺ຕ຺ຕີຫີ ວິມຸຂຕາຍ, ອສທ຺ຘມ຺ມສ຺ສວນາທີນຎ຺ຈ ປທຏ຺ຐານໍ, ‘‘ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ຜສ຺ສາ’’ຕິອາທີສຸ ຜສ຺ໂສ ເວທນາຍ ປທຏ຺ຐານໍ, ຉ ຜສ຺ສາຍຕນານິ ຜສ຺ສສ຺ສ, ສກລວຏ຺ຏທຸກ຺ຂສ຺ສ ຈ ປທຏ຺ຐ ານໍ, ຉນ຺ນໍ ຜສ຺ສາຍຕນານໍ ສມຸທຍາທິຍຖາຠູຕປ຺ປຊານນໍ ນິພ຺ພິທາຍ ປທຏ຺ຐານໍ, ນິພ຺ພິທາ ວິຣາຄສ຺ສາຕິ ຍາວ ອນຸປາທາປຣິນິພ຺ພານໍ ເນຕພ຺ພໍຯ ຠຄວໂຕ ຠວເນຕ຺ຕີສມຸຈ຺ເຉໂທ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕາຍ ປທຏ຺ຐ ານໍຯ ຕຖາ ອນຸປາທາປຣິນິພ຺ພານສ຺ສາຕິ ອຍໍ ປທຏ຺ຐ ານຫາໂຣຯ

ລກ຺ຂຓຫາຣວຓ຺ຓນາ

ອາຆາຕາທີຄ຺ຄຫເຓນ ໂກປູປນາຫມກ຺ຂປລາສິສ຺ສາມຈ຺ຉຣິຍສາຣມ຺ຠປຣວມ຺ຠນາທີນໍ ສງ຺ຄໂຫ ປຏິຆຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທປຣິຍາປນ຺ນຕາຍ ເອກລກ຺ຂຓຕ຺ຕາຯ ອານນ຺ທາທີຄ຺ຄຫເຓນ ອຠິຊ຺ຌາວິສມໂລຠມານາຕິມານມທປ຺ປມາທາທີນໍ ສງ຺ຄໂຫ ໂລຠຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທປຣິຍາປນ຺ນຕາຍ ສມານລກ຺ຂຓຕ຺ຕາຯ ຕຖາ ອາຆາຕຄ຺ຄຫເຓນ ອວສິຏ຺ຐຄນ຺ຖນີວຣຓານໍ ສງ຺ຄໂຫ ກາຍຄນ຺ຖນີວຣຓລກ຺ຂເຓນ ເອກລກ຺ຂຓຕ຺ຕາຯ ອານນ຺ທຄ຺ຄຫເຓນ ຜສ຺ສາທີນໍ ສງ຺ຄໂຫ ສງ຺ຂາຣກ຺ຂນ຺ຘລກ຺ຂເຓນ ເອກລກ຺ຂຓຕ຺ຕາຯ ສີລຄ຺ຄຫເຓນ ອຘິຈິຕ຺ຕອຘິປຎ຺ຎາສິກ຺ຂານມ຺ປີ ສງ຺ຄໂຫ ສິກ຺ຂາລກ຺ຂເຓນ ເອກລກ຺ຂຓຕ຺ຕາຯ ອິຘ ປນ ສີລສ຺ເສວ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວຣາທິກສ຺ສ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ທິຏ຺ຐິຄ຺ຄຫເຓນ ອວສິຏ຺ຐຸປາທານານມ຺ປີ ສງ຺ຄໂຫ ອຸປາທານລກ຺ຂເຓນ ເອກລກ຺ຂຓຕ຺ຕາຯ ‘‘ເວທນານ’’ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ເວທນາຄ຺ຄຫເຓນ ອວສິຏ຺ຐຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘານມ຺ປີ ສງ຺ຄໂຫ ຂນ຺ຘລກ຺ຂເຓນ ເອກລກ຺ຂຓຕ຺ຕາຯ ຕຖາ ເວທນາຍ ຘມ຺ມາຍຕນຘມ຺ມຘາຕຸປຣິຍາປນ຺ນຕ຺ຕາ ສມ຺ມສນູປຄານໍ ສພ຺ເພສໍ ອາຍຕນານໍ ຘາຕູນຎ຺ຈ ສງ຺ຄໂຫ ອາຍຕນລກ຺ຂເຓນ, ຘາຕຸລກ຺ຂເຓນ ຈ ເອກລກ຺ຂຓຕ຺ຕາຯ ‘‘ອຊານຕໍ ອປ຺ສ຺ສຕ’’ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ອວິຊ຺ຊາຄ຺ຄຫເຓນ ເຫຕຸ ອາສໂວຆໂຍຄນີວຣຓາທີສງ຺ຄໂຫ ເຫຕາທີລກ຺ຂເຓນ ເອກລກ຺ຂຓຕ຺ຕາ ອວິຊ຺ຊາຍ, ຕຖາ ‘‘ຕຓ຺ຫາຄຕານໍ ປຣິຕສ຺ສິຕວິປ຺ຜນ຺ທິຕ’’ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ຕຓ຺ຫາຄ຺ຄຫເຓນາປີຯ ‘‘ຕທປີ ຜສ຺ສປຈ຺ຈຍາ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ຜສ຺ສຄ຺ຄຫເຓນ ສຎ຺ຎາສງ຺ຂາຣວິຎ຺ຎາຓານໍ ສງ຺ຄໂຫ ວິປລ຺ລາສເຫຕຸຠາເວນ, ຂນ຺ຘລກ຺ຂເຓນ ຈ ເອກລກ຺ຂຓຕ຺ຕາຯ ຉຜສ຺ສາຍຕນຄ຺ຄຫເຓນ ຂນ຺ຘິນ຺ທ຺ຣິຍຘາຕາທີນໍ ສງ຺ຄໂຫ ຜສ຺ສຸປ຺ປຕ຺ຕິນິມິຕ຺ຕຕາຍ, ສມ຺ມສນຠາເວນ ຈ ເອກລກ຺ຂຓຕ຺ຕາຯ ຠວເນຕ຺ຕີຄ຺ຄຫເຓນ ອວິຊ຺ຊາທີນມ຺ປີ ສໍກິເລສຘມ຺ມານໍ ສງ຺ຄໂຫ ວຏ຺ຏເຫຕຸຠາເວນ ເອກລກ຺ຂຓຕ຺ຕາຕິ ອຍໍ ລກ຺ຂຓຫາໂຣຯ

ຈຕຸພ຺ຍູຫຫາຣວຓ຺ຓນາ

ນິນ຺ທາປສໍສາຫີ ສມ຺ມາກມ຺ປີຕເຈຕສາ ມິຈ຺ຉາຊີວໂຕ ອໂນຣຕາ ສສ຺ສຕາທີມິຈ຺ຉາຠິນິເວສີໂນ ສີລາທີຘມ຺ມກ຺ຂນ຺ເຘສຸ ອປ຺ປຕິຏ຺ຐິຕຕາຍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘຸຕ຺ຕຣສ຺ສາຫວິມຸຂາ ເວເນຍ຺ຍາ ອິມິສ຺ສາ ເທສນາຍ ນິທານໍຯ ເຕ ຍຖາວຸຕ຺ຕໂທສວິນິມຸຕ຺ຕາ ກຖໍ ນຸ ໂຂ ສມ຺ມາປຏິປ຺ຕ຺ຕິຍາ ອຸຠຍຫິຕປຣາ ຠເວຍ຺ຍຸນ຺ຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ຠຄວໂຕ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ປທນິພ຺ພຈນໍ ນິຣຸຕ຺ຕໍຯ ຕໍ ‘‘ເອວ’’ນ຺ຕິອາທີນິທານປທານໍ, ‘‘ມມ’’ນ຺ຕິອາທີປາຬິປທານຎ຺ຈ ອຏ຺ຐກຖາວເສນ ສຸວິຎ຺ເຎຍ຺ຍຕ຺ຕາ ອຕິວິຕ຺ຖາຣຠເຍນ ນ ວິຕ຺ຖາຣຍິມ຺ຫາຯ ປທປທຕ຺ຖນິທ຺ເທສນິກ຺ເຂປສຸຕ຺ຕເທສນາສນ຺ຘິວເສນ ຉພ຺ພິຘາ ສນ຺ຘິຯ ຕຕ຺ຖ ປທສ຺ສ ປທນ຺ຕເຣນ ສມ຺ພນ຺ໂຘ ປທສນ຺ຘິຯ ຕຖາ ປທຕ຺ຖສ຺ສ ປທຕ຺ຖນ຺ຕເຣນ ສມ຺ພນ຺ໂຘ ປທຕ຺ຖສນ຺ຘິຯ ນານານຸສນ຺ຘິກສ຺ສ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ຕໍຕໍອນຸສນ຺ຘີຫີ

ສມ຺ພນ຺ເຜ, ເອການຸສນ຺ຘິກສ຺ສ ຈ ປຸພ຺ພາປຣສມ຺ພນ຺ເຜ ນິທ຺ເທສສນ຺ຘິ, ຍາ ອຜ຺ຎກາຖາຍໍ ປຸຈ຺ຉານຸສນ຺ຘິອຊ຺ຌາສຍານຸສນ຺ຘີຍ ຖານຸສນ຺ຘິວເສນ ຕິວິຘາ ວິພຕ຺ຕາ, ຕາ ປເນຕາ ຕິສ຺ໂສປິ ສນ຺ຘິໂຍ ອຜ຺ຎກາຖາຍໍ ວິຈາຣິຕາ ເອວ຺ ສຸຕ຺ຕສນ຺ຘິ ຈ ປຘມໍ ນິກ຺ເຂປວເສນ ອມ຺ເຫຫິ ປຸພ຺ເພ ທສ຺ສິຕາເຍວ຺ ເອກິສ຺ສາ ເທສນາຍ ເທສນານ຺ຕເຣນ ສທ຺ຘິ ສໍສນ຺ທນໍ ເທສນາສນ຺ຘິ, ສາ ເອວໍ ເວທິຕພ຺ພາ – ''ມມໍ ວາ ພິກ຺ຂເວ…ເປ… ນ ເຈຕໂສ ອນພິຣທ຺ຘິ ກຣຕີຍາ''ຕິ ອຍໍ ເທສນາ ''ອຸພໂຕທຕ຺ຑເກນ ເຈປິ ພິກ຺ຂເວ ກເຈນ ໂຈຣາ ໂອຈຣກາ ອງຄມງຄານິ ໂອກ຺ກນ຺ເຕຍ຺ຍຸໍ, ຕຕ຺ຣປິ ໂຍ ມໂນ ປທູເສຍ຺ຍ, ນ ເມ ໂສ ເຕນ ສາສນກໂຣ''ຕິ (ມ຺ ນິ຺ ໑຺໒໓໒) ອິມາຍ ເທສນາຍ ສທ຺ຘິ ສໍສນ຺ທຕິ຺ ''ຕຸມ຺ຫໍ ເຍວສ຺ສ ເຕນ ອນ຺ຕຣາໂຍ''ຕິ ''ກມ຺ມສ຺ສກາ ມານວ ສຕ຺ຕາ…ເປ… ທາຍາທາ ກວິສ຺ສນ຺ຕີ''ຕິ (ອ຺ ນິ຺ ໑໐຺໒໑໖) ອິມາຍ ເທສນາຍ ສໍສນ຺ທຕິ຺ ''ອປິ ຕຸມ຺ເຫ…ເປ… ອາຊາເນຍ຺ຍາຖາ''ຕິ ''ກຸທ຺ໂຘ ອຕ຺ຖໍ…ເປ… ສຫເຕ ນຣ''ນ຺ຕິ (ອ຺ ນິ຺ ໗຺໖໔; ມຫານິ຺ ໕, ໑໕໖, ໑໙໕) ອິມາຍ ເທສນາຍ ສໍສນ຺ທຕິ຺

''ມມໍ ວາ ພິກ຺ຂເວ ປເຣ ວຕ຺ຕໍ…ເປ… ນ ເຈຕໂສ ອຸພ຺ພິລ຺ລາວິຕຕ຺ຕໍ ກຣຕີຍ''ນ຺ຕິ ''ຘມ຺ມາປິ ໂວ ພິກ຺ຂເວ ປຫາຕພ຺ພາ, ປເຄວ ອຘມ຺ມາ (ມ຺ ນິ຺ ໑຺໒໔໐)຺ ກຸລ຺ລູປມໍ ໂວ ພິກ຺ຂເວ ຘມ຺ມໍ ເທເສສ຺ສາມິ, ນິຕ຺ຖຣຕຕ຺ຖາຍ, ໂນ ຄຫຕຕ຺ຖາຍາ''ຕິ (ມ຺ ນິ຺ ໑຺໒໔໐) ອິມາຍ ເທສນາຍ ສໍສນ຺ທຕິ຺ ''ຕຕ຺ຣ ເຈ ຕຸມ຺ເຫຫີ…ເປ… ອຸພ຺ພິລາວິຕາ, ຕຸມ຺ຫໍ ເຍວສ຺ສ ເຕນ ອນ຺ຕຣາໂຍ''ຕິ ''ລຸທ຺ໂຘອຕ຺ຖໍ…ເປ… ສຫເຕ ນຣ''ນ຺ຕິ (ອິຕິວ຺ຸ ໘໘; ມຫານິ຺ ໕຺໑໕໖, ໑໙໕; ຈູລອນິ຺ ໑໒໘) ''ການມ຺ຘາ ຊາລສຍ຺ຉນ຺ນາ, ຕຕ຺ຫາຉທນຉາທິຕາ''ຕິ (ອຸທາ຺ ໖໔; ເນຕ຺ຕິ຺ ໒໗, ໙໐; ເປຜໂກ຺ ໑໔) ອິມາຫິ ເທສນາຫິ ສໍສນ຺ທຕິ຺

''ອປ຺ປມຕ຺ຕກໍ…ເປ… ສີລມຕ຺ຕກ''ນ຺ຕິ ''ປຘມໍ ຊານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ຺ ອຍໍ ໂຂ ພ຺ຣາຫ຺ມຕ ຍຍ຺ໂຍ ປຸຣິເມຫິ ຍຍ຺ເຍຫິ ອປ຺ປຜ຺ຎຕໂຣ ຈ ອປ຺ປສມາຣມ຺ພຕໂຣ ຈ ມຫປ຺ຜລຕໂຣ ຈ ມຫານິສໍສຕໂຣ ຈາ''ຕິອາທິກາຍ (ທີ຺ ນິ຺ ໑຺໓໕໓) ເທສນາຍ ສໍສນ຺ທຕິ, ປຘມຊ຺ຊານສ຺ສ ສີລໂຕ ມຫປ຺ຜລມຫານິສໍສຕຣການວຈເນນ ຊານໂຕ ສີລສ຺ສ ອປ຺ປກາວທີປນໂຕ຺

''ປາຕາຕິປາຕໍ ປຫາຍາ''ຕິອາທີ ''ສນ຺ຕິ ຂລຸ ໂກ ໂຄຕໂມ ສີລວາ…ເປ… ກຸສລສີເລນ ສມນ຺ນາຄໂຕ''ຕິອາທິກາຫິ (ທີ຺ ນິ຺ ໑຺໓໐໔) ເທສນາຫິ ສໍສນ຺ທຕິ຺

''ອຍ຺ເຍວ ຘມ຺ມາ ຄມ຺ພີຣາ''ຕິອາທີ ''ອຘິຄໂຕ ໂຂ ມ຺ຍາຍໍ ຘມ຺ໂມ ຄມ຺ພີໂຣ''ຕິອາທີ (ທີ຺ ນິ຺ ໒຺໖໗; ມ຺ ນິ຺ ໑຺໒໘໑; ໒຺໓໓໗; ສໍ຺ ນິ຺ ໑຺໑໗໒; ມຫາວ຺ ໗, ໘) ປາລິອິຍາ ສໍສນ຺ທຕິ຺ ຄມ຺ພີຣຕາທິວິເສສຍຸຕ຺ຕຘມ຺ມປຜິເວເຘນ ຫີ ຌາຕສ຺ສ ຄມ຺ພີຣາທິກາໂວ ວິຍ຺ຍາຍຕີຕິ຺

''ສນ຺ຕິ ພິກ຺ຂເວ ເອເກ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕາ''ຕິອາທີ ''ສນ຺ຕິ ພິກ຺ຂເວ ເອເກ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ປຸພ຺ພນ຺ຕກປ຺ປິກາ…ເປ… ອກິວທນ຺ຕິ, ສສ຺ສໂຕ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈ, ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ, ໂມຘມຍ຺ຍນ຺ຕິ ອິຕ຺ເຖເກ ອກິວທນ຺ຕິ, ອສສ຺ສໂຕ, ສສ຺ສໂຕ ຈ ອສສ຺ສໂຕ ຈ, ເນວ ສສ຺ສໂຕ ຈ ນາສສ຺ສໂຕ ຈ, ອນ຺ຕວາ, ອນນ຺ຕວາ, ອນ຺ຕວາ ຈ ອນນ຺ຕວາ ຈ, ເນວນ຺ຕວາ ນານນ຺ຕວາ ຈ ອຕ຺ຕາ ຈ ໂລໂກ ຈ ອິທເມວ ສຈ຺ຈໍ, ໂມຘມຍ຺ຍນ຺ຕິ ອິຕ຺ເຖເກ ອກິວທນ຺ຕີ''ຕິອາທິກາຫິ (ມ຺ ນິ຺ ໓຺໒໗) ເທສນາຫິ ສໍສນ຺ທຕິ຺

''ສນ຺ຕິ ພິກ຺ຂເວ ເອເກ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ອປຣນ຺ຕກປ຺ປິກາ''ຕິອາທີ ''ສນ຺ຕິ ພິກ຺ຂເວ ເອເກ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ອປຣນ຺ຕກປ຺ປິກາ…ເປ… ອກິວທນ຺ຕິ, ສຍ຺ຌີ ອຕ຺ຕາ ໂຫຕິ ອໂຣໂຄ ປຣໍ ມຣຕາ຺ ອິຕ຺ເຖເກ ອກິວທນ຺ຕິ ອສຍ຺ຌີ, ເນວສຍ຺ຌີນາສຍ຺ຌີ ຈ ອຕ຺ຕາ ໂຫຕິ ອໂຣໂຄ ປຣໍ ມຣຕາ຺ ອິຕ຺ເຖເກ ອກິວທນ຺ຕິ ສໂຕ ວາ ປນ ສຕ຺ຕສ຺ສ ອຸຈ຺ເຉທໍ ວິນາສໍ ວິກວໍ ປຍ຺ຌເປນ຺ຕິ, ທິຜ຺ຎຘມ຺ມນິພ຺ພານໍ ວາ ປເນເກ ອກິວທນ຺ຕີ''ຕິອາທິກາຫິ (ມ຺ ນິ຺ ໓຺໒໑) ເທສນາຫິ ສໍສນ຺ທຕິ຺ ''ເວທນານໍ…ເປ… ຕຖາຄໂຕ''ຕິ ''ຕຍິທໍ ສງຂຕໍ ໂອລຸອາຣິກໍ, ອຕ຺ຖິ ໂຂ ປນ ສງຂາຣານໍ ນິໂຣໂຘ, ອຕ຺ເຖຕນ຺ຕິ ອິຕິ ວິທິຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ນິສ຺ສຣຕທສ຺ສາວີ ຕຖາຄໂຕ ຕທຸປາຕິວຕ຺ໂຕ''ຕິອາທິກາຫິ (ມ຺ ນິ຺ ໓຺໒໘) ເທສນາຫິ ສໍສນ຺ທຕິ຺

''ຕທປິ ເຕສໍ…ເປ… ວິປ຺ຜນ຺ທິຕເມວາ''ຕິ ອິທໍ ''ເຕສໍ ວຕ ອຍ຺ຍຕ຺ເຣວ ຉນ຺ທາຍ ອຍ຺ຍຕ຺ຣ ຣຸຈິຍາ ອຍ຺ຍຕ຺ຣ ອນຸສ຺ສວາ ອຍ຺ຍຕ຺ຣ ອາກາຣປຣິວິຕກ຺ກາ ອຍ຺ຍຕ຺ຣ ທິຜ຺ຎິນິຊ຺ຌານກ຺ຂນ຺ຕິຍາ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍເຍວ ຌາຕໍ ກວິສ຺ສຕິ ປຣິສຸທ຺ຘໍ ປຣິໂຍທາຕນ຺ຕິ ເນຕໍ ຖານໍ ວິຊ຺ຊຕິ຺ ປຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ໂຂ ປນ ພິກ຺ຂເວ ຌາເຕ ອສຕິ ປຣິສຸທ຺ເຘ ປຣິໂຍທາເຕ ຍທປິ ເຕ ໂກນ຺ໂຕ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ຕຕ຺ຖ ຌາຕກາຄມຕ຺ຕເມວ ປຣິໂຍທາເປນ຺ຕິ, ຕທປິ ເຕສໍ ກວຕໍ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕານໍ ອຸປາທານມກ຺ຂາຍຕີ''ຕິອາທິກາຫິ (ມ຺

ນີ. ၁.໔໘໙) ເທສນາທີ ສໍສນ໌ທຕີ.

‘‘ຕທປີ ຜສ໌ສປ໌ຈ໌ຈຍາ’’ຕີ ອິທລ໌ຈ ‘‘ຈກ໌ຂ໌ລ໌ຈ ປ໌ຜິຈ໌ຈ ຣູເປ ຈ ອຸປ໌ປ໌ຊ໌ຊຕິ ຈກ໌ຂ໌ວິລ໌ລາຕໍ, ຕິຕ໌ຕໍ ສ໌ງຄຕິ ຜສ໌ໂສ, ຜສ໌ສປ໌ຈ໌ຈຍາ ເວທນາ, ເວທນາປ໌ຈ໌ຈຍາ ຕຕ໌ຫາ, ຕຕ໌ຫາປ໌ຈ໌ຈຍາ ອຸປາທານ’’ນ໌ຕິ, (ສໍ. ນີ. ໔.໔໘) ‘‘ຉນ໌ທມູລກາ ອິເມ ອາວຸໂສ ຘມ໌ມາ ມນສິກາຣສມ໌ຜ໌ຖານາ ຜສ໌ສສໂມຘານາ ເວທນາສໂມສຣຕາ’’ຕີ (ອ. ນີ. ໘.໘໓) ຈ ອາທິກາທີ ເທສນາທີ ສໍສນ໌ທຕີ.

‘‘ຍໂຕ ໂຂ ກິກ໌ຂເວ ກິກ໌ຂຸ ຉນ໌ນໍ ຜສ໌ສາຍຕນານ’’ນ໌ຕິອາທີ ‘‘ຍໂຕ ໂຂ ອານນ໌ທ ກິກ໌ຂຸ ເນວ ເວທນໍ ອຕ໌ຕານໍ ສມນຸປ໌ສ໌ສຕິ, ນ ສລ໌ລໍ, ນ ສ໌ງຂາເຣ, ນ ວິລ໌ລາຕໍ ອຕ໌ຕານໍ ສມນຸປ໌ສ໌ສຕິ, ໂສ ເອວໍ ອສມນຸປ໌ສ໌ສນ໌ໂຕ ນ ກິລ໌ຈິ ໂລເກ ອຸປາທິຍຕິ, ອນ໌ປາທິຍໍ ນ ປ໌ຣິຕສ໌ສຕິ, ອປ໌ຣິຕສ໌ສໍ ປ໌ຈ໌ຈຕ໌ຕໍເຍວ ປ໌ຣິນິພ໌ພາຍຕີ’’ຕິອາທິກາທີ ເທສນາທີ ສໍສນ໌ທຕີ.

‘‘ສພ໌ເພ ເຕ ອິເມເຫວ ທ໌ວາສຜ໌ຖິຍາ ວຕ໌ຖູທີ ອນ໌ໂຕຊາລີກຕາ’’ຕິອາທີ ‘‘ເຍ ທີ ເກຈີ ກິກ໌ຂເວ…ເປ… ອກິວທນ໌ຕິ, ສພ໌ເພ ເຕ ອິມາເນວ ປລ໌ຈ ກາຍານິ ອກິວທນ໌ຕິ ເອເຕສໍ ວາ ອລ໌ລຕຣ’’ນ໌ຕິອາທິກາທີ (ມ. ນີ. ၁.໔໘໙) ເທສນາທີ ສໍສນ໌ທຕີ. ‘‘ກາຍສ໌ສ ເກທາ…ເປ… ເທວມນຸສ໌ສາ’’ຕີ –

‘‘ອຈ໌ຈີ ຍຖາ ວາຕເວເຄນ ຂິຕ໌ຕາ, (ອຸປ໌ສີວາຕີ ກຄວາ)

ອຕ໌ຖໍ ປເລຕີ ນ ອຸເປ໌ຕີ ສ໌ງຂໍ;

ເອວໍ ມຸນີ ນາມກາຍາ ວິມຸຕ໌ໂຕ,

ອຕ໌ຖໍ ປເລຕີ ນ ອຸເປ໌ຕີ ສ໌ງຂ’’ນ໌ຕິ. (ສຸ. ນີ. ໑໐໗໐; ຈູລອນີ. ໔໓);

ອາທິກາທີ ເທສນາທີ ສໍສນ໌ທຕີຕີ ອຍໍ ຈາຕ໌ພ໌ຍູໂທ ຫາໂຣ.

ອາວຕ໌ຕຫາຣວຕ໌ຕນາ

ອາຘາຕາທີນໍ ອກຣຕິຍຕາວຈເນນ ຂນ໌ຕິໂສຣຈ໌ຈານ໌ຜ໌ຖານໍ. ຕຕ໌ຖ ຂນ໌ຕິຍາ ສທ໌ຘາປລ໌ລາປຣາປກາຣທ໌ກ໌ຂສຫຄຕານໍ ສ໌ງຄໂທ, ໂສຣຈ໌ເຈນ ສີລສ໌ສ. ສທ໌ຘາທິຄ໌ຄຫເນນ ຈ ສທ໌ຘິນ໌ທ໌ຣິຍາທິສກລໂພຘິປ໌ກ໌ຂິຍຘມ໌ມາ ອາວຕ໌ຕນ໌ຕີ. ສີລຄ໌ຄຫເນນ ອວິປ໌ປ໌ຜິສາຣາທໂຍ ສພ໌ເພປີ ສີລານິສໍສຘມ໌ມາ ອາວຕ໌ຕນ໌ຕີ. ປາຕາຕິປາຕາທີທີ ປ໌ຜິວິຣຕິວຈເນນ ອປ໌ປ໌ມາທວິຫາໂຣ, ເຕນ ສກລໍ ສາສນພ໌ຣທ໌ມຈຣິຍໍ ອາວຕ໌ຕຕີ. ຄມ໌ກີຣຕາທິວິເສສຍຸຕ໌ຕຘມ໌ມຄ໌ຄຫເນນ ມຫາໂພຘິປ໌ກິຕ໌ຕນໍ. ອນາວ ຣຕາລາຕປ໌ທຜ໌ຖານລ໌ທີ ອາສວກ໌ຂຍລາຕໍ, ອາສວກ໌ຂຍລາຕປ໌ທຜ໌ຖານລ໌ຈ ອນາວຣຕາລາຕໍ ມຫາໂພຘີ, ເຕນ ທສພ ລາທໂຍ ສພ໌ເພ ພຸທ໌ຘຄ໌ຕາ ອາວຕ໌ຕນ໌ຕີ. ສສ໌ສຕາທິທິຜ໌ຖິຄ໌ຄຫເນນ ຕຕ໌ຫາວິຊ໌ຊາຍ ສ໌ງຄໂທ, ຕາທີ ອນມຕຄ໌ຄສໍ ສາຣວຜ໌ຜໍ ອາວຕ໌ຕຕີ. ເວທນານໍ ສມ໌ທຍາທິຍຖາກູຕເວທເນນ ກຄວໂຕ ປ໌ຣິລ໌ລາຕ໌ຕຍວິສ໌ທ໌ຘີ, ຕາຍ ປລ໌ລາປາຣມີມ໌ເຂນ ສພ໌ພປາຣມີໂຍ ອາວຕ໌ຕນ໌ຕີ. ‘‘ອຊ໌ຊານຕໍ ອປ໌ສ໌ສຕ’’ນ໌ຕິ ອວິຊ໌ຊາຄ໌ຄຫເນນ ອໂຍນິໂສມນສິກາຣປ໌ຣິຄ໌ຄໂທ, ເຕນ ຈ ອໂຍນິໂສມນສິກາຣມູລກາ ຘມ໌ມາ ອາວຕ໌ຕນ໌ຕີ. ‘‘ຕຕ໌ຫາຄຕານໍ ປ໌ຣິຕສ໌ສິຕວິປ໌ຜນ໌ທິຕ’’ນ໌ຕິ ຕຕ໌ຫາຄ໌ຄຫເນນ ນວ ຕຕ໌ຫາມູ ລກາ ຘມ໌ມາ ອາວຕ໌ຕນ໌ຕິ, ‘‘ຕທປີ ຜສ໌ສປ໌ຈ໌ຈຍາ’’ຕິອາທີ ສສ໌ສຕາທິປລ໌ລາປນສ໌ສ ປ໌ຈ໌ຈຍາຘີນວຸຕ໌ຕິທສ໌ສນໍ, ເຕນ ອນິຈ໌ຈ ຕາທິລກ໌ຂຕ໌ຕຍໍ ອາວຕ໌ຕຕີ. ຉນ໌ນໍ ຜສ໌ສາຍຕນານໍ ຍຖາກູຕໍ ປ໌ຊານເນນ ວິມຸຕ໌ຕິສມ໌ປທານິທ໌ເທໂສ, ເຕນ ສຕ໌ຕປີ ວິ ສ໌ທ໌ຘີໂຍ ອາວຕ໌ຕນ໌ຕີ. ‘‘ອຈ໌ຉິນ໌ນກວເນຕ໌ຕິໂກ ຕຖາຄຕສ໌ສ ກາໂຍ’’ຕີ ຕຕ໌ຫາປ໌ຫານໍ, ເຕນ ກຄວໂຕ ສກລສໍກິເລສປ໌ປ໌ຫານໍ ອາວຕ໌ຕຕີຕີ ອຍໍ ອາວຕ໌ໂຕ ຫາໂຣ.

ວິກຕ໌ຕິຫາຣວຕ໌ຕນາ

ອາຘາຕານນ໌ທາທໂຍ ອກຸສລາ ຘມ໌ມາ, ເຕສໍ ອໂຍນິໂສມນສິກາຣາທີ ປທຜ໌ຖານໍ. ເຍທີ ປນ ຘມ໌ເມທີ ອາຘາຕານນ໌ທາທີນໍ

ອກຣຕໍ ອປ຺ປວຕ຺ຕິ, ເຕ ອພ຺ຍາປາທາທໂຍ ກຸສລາ ຊມ຺ມາ, ເຕສໍ ໂຍນິໂສມນສິກາຣາທີ ປທຎ຺ຖານໍຯ ເຕສຸ ອາໝາຕາທໂຍ ກາມາວຈຣາວ, ອພ຺ຍາປາທາທໂຍ ຈຕ຺ກູມກາ຺ຯ ຕຖາ ປາຕາຕິປາຕາທີທີ ປຕິວິຣຕິ ກຸສລາ ວາ ອພ຺ຍາກຕາ ວາ, ຕສ຺ສາ ທີໂຣຕ຺ຕປ຺ປາທໂຍ ຊມ຺ມາ ປທຎ຺ຖານໍຯ ຕຕ຺ຖ ກຸສລາ ສິຍາ ກາມາວຈຣາ, ສິຍາ ໂລກຸຕ຺ຕຣາ, ອພ຺ຍາກຕາ ໂລກຸຕ຺ຕຣາວ຺ຯ ''ອຕ຺ຖິ ກິກ຺ຂເວ ອລ຺ເລວ ຊມ຺ມາ ຄມ຺ກິຣາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕຊມ຺ມາ ສິຍາ ກຸສລາ, ສິຍາ ອພ຺ຍາກຕາ, ຕຕ຺ຖ ກຸສລານໍ ວຸຍ຺ຖານຄາມິນີວິປສ຺ສນາ ປທຎ຺ຖານໍຯ ອພ຺ຍາກຕານໍ ມຄ຺ຄຊມ຺ມາ, ວິປສ຺ສນາ, ອາວຊ຺ຊນາ ວາ ປທຎ຺ຖານໍຯ ເຕສຸ ກຸສລາ ໂລກຸຕ຺ຕຣາ, ອພ຺ຍາກຕາ ສິຍາ ກາມາວຈຣາ, ສິຍາ ໂລກຸຕ຺ຕຣາ, ສພ຺ພາປີ ທິຍ຺ຖິໂຍ ອກຸສລາວ ກາມາວຈຣາວ, ຕາສໍ ອວິເສເສນ ມິຈ຺ຉາກິນິເວເສ ອໂຍນິໂສມນສິກາໂຣ ປທຎ຺ຖານໍຯ ວິເສສໂຕ ປນ ສນ຺ຕຕິພນວິນິພ຺ໂກຄາກາວໂຕ ເອກຕ຺ຕນຍສ຺ສ ມິຈ຺ຉາຄາໂຫ ອຕິຕຊາ ຕິອນຸສ຺ສຣຕາຕກ຺ກສທິໂຕ ສສ຺ສຕທິຍ຺ຖິຍາ ປທຎ຺ຖານໍຯ ເຫຕ຺ຜລກາເວນ ສມ຺ພນ຺ຊກາວສ຺ສ ອຄ຺ຄຫາໂຕ ນານຕ຺ຕນຍສ຺ສ ມິຈ຺ຉາຄາໂຫ ຕຊ຺ຊາສມນ຺ນາຫາຣສທິໂຕ ອຸຈ຺ເຉທທິຍ຺ຖິຍາ ປທຎ຺ຖານໍຯ ເອວໍ ເສສທິຍ຺ຖີນມ຺ປີ ຍຖາສມ຺ກວໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍຯ ''ເວທນານ''ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ເວທນາ ສິຍາ ກຸສລາ, ສິຍາ ອພ຺ຍາກຕາ, ສິຍາ ກາມາວຈຣາ, ສິຍາ ຣູປາວຈຣາ, ສິຍາ ອຣູປາວຈຣາ, ຜສ຺ໂສ ຕາສໍ ປທຎ຺ຖານໍຯ ເວທນານໍ ສມ຺ທຍາທິຍຖາກູຕເວທນໍ ມຄ຺ຄຌາຕໍ, ອນຸປາທາວິມຸຕ຺ຕິ ຜລໍ , ເຕສໍ ''ອລ຺ເລວ ຊມ຺ມາ ຄມ຺ກິຣາ''ຕິ ເອຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ຊມ຺ມາທິວິກາໂຄ ເນຕພ຺ໂພຯ ''ອຊານຕໍ ອປສ຺ສຕ''ນ຺ຕິອາທີສຸ ອວິຊ຺ຊາ ຕຕ຺ຫາ ອກຸສລາ ກາມາວຈຣາ, ຕາສຸ ອວິຊ຺ຊາຍ ອາສວາ, ອໂຍນິໂສມນສິກາໂຣ ເອວ ວາ ປທຎ຺ຖານໍຯ ຕຕ຺ຫາຍ ສໍໂຍຊນີເຍສຸ ຊມ຺ເມສຸ ອສ຺ສາທທສ຺ສນໍ ປທຎ຺ຖານໍຯ ''ຕທປີ ຜສ຺ສປ຺ຈ຺ຈຍາ''ຕິ ເອຕ຺ຖ ຜສ຺ສສ຺ສ ເວທນາຍ ວິຍ ຊມ຺ມາທິວິກາໂຄ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ອິມິນາ ນເຍນ ຜສ຺ສາຍຕນາທີນມ຺ປີ ຍຖາຣທໍ ຊມ຺ມາທິວິກາໂຄ ເນຕພ຺ໂພຕິ ອຍໍ ວິກຕ຺ຕິຫາໂຣຯ

ປຣິວຕ຺ຕຫາຣວຕ຺ຕນາ

ອາໝາຕາທີນໍ ອກຣຕໍ ຂນ຺ຕິໂສຣຈ຺ຈານີ ອນຸພ຺ຣູເຫຕ຺ວາ ປຕິສງ຺ຂານກາວນາພລສິທ຺ຊິຍາ ອຸກຍທິຕປຕິປ຺ຕ຺ຕີ ອາວຫຕິຯ ອາໝາຕາທໂຍ ປນ ປວຕ຺ຕິຍມານາ ທຸພ຺ພຕ຺ຕຕໍ ທຸກ຺ຂເສຍ຺ຍໍ ໂກຄຫານີ ອກິຕ຺ຕີ ປເຣທີ ທຸຣຸປສງ຺ກມນຕ຺ຈ ນິປ຺ຜາເທນ຺ຕາ ນິຣຍາທີສຸ ມຫາທຸກ຺ຂໍ ອາວຫນ຺ຕິຯ ປາຕາຕິປາຕາທີທີ ປຕິວິຣຕິ ອວິປ຺ປຕິສາຣາທີກລ຺ຍາຕໍ ປຣມ຺ປຣໍ ອາວຫຕິຯ ປາຕາຕິປາຕາທີ ປນ ວິປ຺ປຕິສາຣາທິອກລ຺ຍາຕໍ ປຣມ຺ປຣໍ, ຄມ຺ກິຣຕາທີວິເສສຍຸຕ຺ຕໍ ຌາຕໍ ວິເນຍ຺ຍານໍ ຍຖາຣທໍ ວິຊ຺ຊາກິຌ຺ຌາທີ ຄຸຕວິເສສໍ ອາວຫຕິ ສພ຺ພເລຍ຺ຍໍ ຍຖາສກາວາວໂພຊໂຕຯ ຕຖາ ຄມ຺ກິຣຕາທີວິເສສຣທິຕໍ ປນ ຌາຕໍ ເລຍ຺ເຍສຸ ສາວຣຕາໂຕ ຍຖາວຸຕ຺ຕຄຸຕວິເສສໍ ນາວຫຕິຯ ສພ຺ພາປີ ເຈຕາ ທິຍ຺ຖິໂຍ ຍຖາຣທໍ ສສ຺ສຕຸຈ຺ເຉທກາວໂຕ ອນ຺ຕທ຺ວຍກູຕາ ສກ຺ກາຍທິຣໍ ນາຕິວຕ຺ຕນ຺ຕິ ອນິຍ຺ຍານິກສກາວຕ຺ຕາຯ ນິຍ຺ຍານິກສກາວຕ຺ຕາ ປນ ສມ຺ມາທິຍ຺ຖິ ສປຣິກ຺ຂາຣາ ມຊ຺ຊິມປຕິປທາກູຕາ ອຕິກ຺ກມ຺ມ ສກ຺ກາຍທິຣໍ ປາຣໍ ອາຄຈ຺ຉຕິຯ ເວທນານໍ ສມ຺ທຍາທິຍຖາກູຕເວທນໍ ອນຸປາທາວິມຸຕ຺ຕີ ອາວຫຕິ ມຄ຺ຄກາວໂຕຯ ເວທນານໍ ສມ຺ທຍາທິອສມ຺ປຕິເວໂຊ ສໍສາຣຈາຣກາວໂຣຊໍ ອາວຫຕິ ສງ຺ຂາຣານໍ ປຈ຺ຈຍກາວໂຕຯ ເວທຍິຕສກາວປຕິຈ຺ຉາທໂກ ສມ຺ໂມໂຫ ຕທກິນນ຺ທນໍ ອາວຫຕິ ຯ ຍຖາກູຕາວໂພໂຊ ປນ ຕຕ຺ຖ ນິພ຺ເພທໍ ວິຣາຄຌ຺ຈ ອາວຫຕິຯ ມິຈ຺ຉາກິນິເວເສ ອໂຍນິໂສມນສິກາຣສທິຕາ ຕຕ຺ຫາ ອເນກວິທິຕໍ ທິຍ຺ຖິຊາລໍ ປສາເຣຕິຯ ຍຖາວຸຕ຺ຕຕຕ຺ຫາສມຸຈ຺ເຉໂທ ປຄມມຄ຺ໂຄ ຕໍ ທິຍ຺ຖິຊາລໍ ສງ຺ໂກເຈຕິຯ ສສ຺ສຕວາທາທິປຌ຺ຌາປນສ຺ສ ຜສ຺ໂສ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕີ ອສຕິ ຜສ຺ເສ ຕທກາວໂຕຯ ທິຍ຺ຖິພນ຺ຊນພນ຺ຊານໍ ຜສ຺ສາຍຕນາທີນໍ ອນິໂຣເຊນ ຜສ຺ສາທີອນິໂຣໂຊ ສໍສາຣທຸກ຺ຂສ຺ສ ອນິວຕ຺ຕິເຍວ, ຍາຖາວໂຕ ຜສ຺ສາຍຕນາທີປຣິຌ຺ຌາ ສພ຺ພທິຍ຺ຖິທສ຺ສນານີ ອຕິວຕ຺ຕຕີ, ຜສ຺ສາຍຕນາທິອປຣິຌ຺ຌາ ຕໍທິຍ຺ຖິຄຫນໍ ນາຕິວຕ຺ຕຕີ, ກວເນຕ຺ຕິສມຸຈ຺ເຉໂທ ອາຍຕີ ອຕ຺ຕກາວສ຺ສ ອນິພ຺ພຕ຺ຕິຍາ ສໍວຕ຺ຕຕີ, ອສມຸຈ຺ຉິນ຺ນາຍ ກວເນຕ຺ຕິຍາ ອນາຄເຕ ກວປ຺ປພນ຺ໂຊ ປຣິວຕ຺ຕຕິເຍວາຕິ ອຍໍ ປຣິວຕ຺ໂຕ ຫາໂຣຯ

ເວວຈນຫາຣວຕ຺ຕນາ

''ມມ ມຍ຺ຫໍ ເມ''ຕິ ປຣິຍາຍວຈນໍຯ ''ກິກ຺ຂເວ ສມຕາ ຕປສ຺ສີໂນ''ຕິ ປຣິຍາຍວຈນໍຯ ''ປເຣ ອລ຺ເລ ປຕິວິຣຸທ຺ຊາ''ຕິ ປຣິຍາຍວຈນໍຯ ''ອວຕ຺ຕໍ ອກິຕ຺ຕີ ນິນ຺ທ''ນ຺ຕິ ປຣິຍາຍວຈນໍຯ ''ກາເສຍ຺ຍໍ ກເຕຍ຺ຍໍ ກເຣຍ຺ຍ''ນ຺ຕິ ປຣິຍາຍວຈນໍຯ ''ຊມ຺ມສ຺ສ ວິນຍສ຺ສ ສຕ຺ຖຸສາສນສ຺ສາ''ຕິ ປຣິຍາຍວຈນໍຯ ''ສງ຺ໝສ຺ສ ສມູຫສ຺ສ ຄຕສ຺ສາ''ຕິ ປຣິຍາຍວຈນໍຯ ''ຕຕຣ ຕຕ຺ຖ ເຕສູ''ຕິ ປຣິຍາຍວຈນໍຯ ''ຕຸມ຺ເຫຫິ ໂວ ກວນ຺ເຕທີ''ຕິ ປຣິຍາຍວຈນໍຯ ''ອາໝາໂຕ ໂທໂສ ພ຺ຍາປາໂທ''ຕິ ປຣິຍາຍວຈນໍຯ ''ອປ຺ປຈ຺ຈໂຍ ໂທມນສ຺ສໍ ເຈຕສິກທຸກ຺ຂ''ນ຺ຕິ ປຣິຍາຍວຈນໍຯ ''ເຈຕໂສ ອນກິຣທ຺ຊິ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ພ຺ຍາປຕ຺ຕິ ມໂນປໂທໂສ''ຕິ ປຣິຍາຍວຈນໍຯ ''ນ ກຣຕີຍາ ນ ອຸປ຺ປາເທຕພ຺ພາ ນ ປວຕ຺ເຕຕພ຺ພາ''ຕິ ປຣິຍາຍວຈນໍຯ ອິຕິ ອິມິນາ ນເຍນ ສພ຺ພປເທສຸ ເວວຈນໍ ວຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຍໍ ເວວຈໂນ ຫາໂຣຯ

ປ຺ຌຸລຕ຺ຕິຫາຣວຕ຺ຕນາ

ອາສາໂຕ ວຕ຺ຖຸວເສນ ທສວິເສນ ເອກູນວີສຕິວິເສນ ວາ ປ຺ຌຸລຕ຺ໂຕ຺ ອປ຺ປ຺ຈ຺ຈໂຍ ອຸປ຺ວິຈາຣວເສນ ຉສາ ປ຺ຌຸລຕ຺ໂຕ຺ ອານນ຺ໂທປີຕິອາທິວເສນ ນວສາ ປ຺ຌຸລຕ຺ໂຕ຺ ປີຕິ ສາມຌຸລໂຕ ຊຸທ຺ທິກາທິວເສນ ປ຺ຌ຺ຈສາ ປ຺ຌຸລຕ຺ຕາ຺ ໂສມນສ຺ສໍ ອຸປ຺ວິຈາຣວເສນ ຉສາ ປ຺ຌຸລຕ຺ຕໍ຺ ສີລໍ ວາຣິຕ຺ຕຈາຣິຕ຺ຕາທິວເສນ ອເນກສາ ປ຺ຌຸລຕ຺ຕໍ຺ ຄມ຺ກິຣຕາທິວິເສສຍຸຕ຺ຕໍ ຌາຕໍ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທວເສນ ຈຕຸສາ, ທ຺ວາທສວິເສນ ວາ, ວິສຍເກທໂຕ ອເນກສາ ຈ ປ຺ຌຸລຕ຺ຕໍ຺ ທິຌ຺ຖິສສ຺ສຕາທິວເສນ ທ຺ວາສຌ຺ຖິຍາ ເກເທທີ, ຕທນ຺ໂຕຄຌວິກາເຄນ ອເນກສາ ຈ ປ຺ຌຸລຕ຺ຕາ຺ ເວທນາ ຉສາ ອຌ຺ຖສຕສາ ອເນກສາ ຈ ປ຺ຌຸລຕ຺ຕາ຺ ຕສ຺ສາ ສມຸທໂຍ ປ຺ຌ຺ຈສາ ປ຺ຌຸລຕ຺ໂຕ, ຕຖາ ອຕ຺ຖງຄໂມ຺ ອສ຺ສາໂທ ທຸວິເສນ ປ຺ຌຸລຕ຺ໂຕ຺ ອາທີນໂວ ຕິວິເສນ ປ຺ຌຸລຕ຺ໂຕ຺ ນິສ຺ສຣຕໍ ເອກສາ ຈຕຸສາ ຈ ປ຺ຌຸລຕ຺ຕໍ...ເປ... ອນຸປາທາວິມຸຕ຺ຕິ ທຸວິເສນ ປ຺ຌຸລຕ຺ຕາ຺

''ອຊານຕໍ ອປ຺ສ຺ສຕ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາ ອວິຊ຺ຊາ ວິສຍເກເທນ ຈຕຸສາ ອຌ຺ຖສາ ຈ ປ຺ຌຸລຕ຺ຕາ຺ ''ຕຕ຺ຫາຄຕານ''ນ຺ຕິອາທີນາ ວຸຕ຺ຕາ ຕຕ຺ຫາ ຉສາ ອຌ຺ຖສຕສາ ອເນກສາ ຈ ປ຺ຌຸລຕ຺ຕາ຺ ຜສ຺ໂສ ນິສ຺ສຍວເສນ ຉສາ ປ຺ຌຸລຕ຺ໂຕ຺ ອຸປາທານໍ ຈຕຸສາ ປ຺ຌຸລຕ຺ຕໍ຺ ກໂວ ທຸວິສາ ອເນກສາ ຈ ປ຺ຌຸລຕ຺ໂຕ຺ ຊາຕິ ເວວຈນວເສນ ຉສາ ປ຺ຌຸລຕ຺ຕາ຺ ຕຖາ ຊຣາ ສຕ຺ຕສາ ປ຺ຌຸລຕ຺ຕາ຺ ມຣຕໍ ອຌ຺ຖສາ ນວສາ ຈ ປ຺ຌຸລຕ຺ຕໍ຺ ໂສໂກ ປ຺ຌ຺ຈສາ ປ຺ຌຸລຕ຺ໂຕ຺ ປຣິເທໂວ ຉສາ ປ຺ຌຸລຕ຺ໂຕ຺ ທຸກ຺ຂໍ ຈຕຸສາ ປ຺ຌຸລຕ຺ຕໍ, ຕຖາ ໂທມນສ຺ສໍ຺ ອຸປາຍາໂສ ຈຕຸສາ ປ຺ຌຸລຕ຺ໂຕ຺ ''ສມຸທໂຍ ໂຫຕີ''ຕິ ປ຺ກວປ຺ຌຸລຕ຺ຕິ, ''ຍຖາກູຕໍ ປ຺ຊານາຕີ''ຕິ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ປ຺ຣິຌຸຌາປ຺ຌຸລຕ຺ຕິ, ສມຸທຍສ຺ສ ປ຺ຫານປ຺ຌຸລຕ຺ຕິ, ນິໂຣຌສ຺ສ ສຈ຺ຉິກິຣິຍາປ຺ຌຸລຕ຺ຕິ, ມຄ຺ຄສ຺ສ ກາວນາປ຺ຌຸລຕ຺ຕິ຺

''ອນ຺ໂຕຊາລິກຕາ''ຕິອາທີ ສພ຺ພທິຌ຺ຖີນໍ ສງຄຫປ຺ຌຸລຕ຺ຕິ຺ ''ອຸຈ຺ຉິນ຺ນກວເນຕ຺ຕິໂກ''ຕິອາທີ ທຸວິເສນ ປ຺ຣິນິພ຺ພານປ຺ຌຸລຕ຺ຕິ຺ ເອວໍ ອາສາຕາທີນໍ ອກຸສລກຸສລາທີຌມ຺ມານໍ ຍຖາປ຺ກວປ຺ຌຸລຕ຺ຕິອາທິວເສນ, ຕຖາ ''ອາສາໂຕ''ຕິ ພ຺ຍາປາທສ຺ສ ເວວຈນປ຺ຌຸລຕ຺ຕິ, ''ອປ຺ປ຺ຈ຺ຈໂຍ''ຕິ ໂທມນສ຺ສສ຺ສ ເວວຈນປ຺ຌຸລຕ຺ຕິຕິອາທີນາ ນເຍນ ປ຺ຌຸລຕ຺ຕິເກໂທ ວິກຊິຕພ຺ໂພຕິ ອຍໍ ປ຺ຌຸລຕ຺ຕິຫາໂຣ຺

ໂອຕຣຕຫາຣວຕ຺ຕນາ

ອາສາຕຄ຺ຄຫເຕນ ສງຂາຣກ຺ຂນ຺ຌສງຄໂຫ, ຕຖາ ອນກິຣທ຺ຌິຄຫເຕນ຺ ອປ຺ປ຺ຈ຺ຈຍຄ຺ຄຫເຕນ ເວທນາກ຺ຂນ຺ຌສງຄໂຫຕິ ອິທໍ ຂນ຺ຌມຸເຂນ ໂອຕຣຕໍ຺ ຕຖາ ອາສາຕາທິຄ຺ຄຫເຕນ ຌມ຺ມາຍຕນໍ ຌມ຺ມຌາຕຸ ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈໍ ສມຸທຍສຈ຺ຈໍ ວາ ຄຫິຕນ຺ຕິ ອິທໍ ອາຍຕນມຸເຂນ ຌາຕຸມຸເຂນ ສຈ຺ຈມຸເຂນ ຈ ໂອຕຣຕໍ຺ ຕຖາ ອາສາຕາທີນໍ ສຫຊາຕາ ອວິຊ຺ຊາ ເຫຕຸສຫຊາຕອຌຸຌມຌຸລນິສ຺ສຍສມ຺ປ຺ຍຸຕ຺ຕອຕ຺ຖິອວິຄຕປ຺ຈ຺ຈເຍຫີ ປ຺ຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິ, ອສຫຊາຕາ ປນ ອນນ຺ຕຣສມນນ຺ຕຣອນນ຺ຕຣູປນິສ຺ສຍນຕ຺ຖິວິຄຕາເສວນປ຺ຈ຺ຈເຍຫີ ປ຺ຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິ, ອນນ຺ຕຣາ ອຸປນິສ຺ສຍວເສເນວ ປ຺ຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິ ຺ ຕຕ຺ຫາອຸປາທານາທີນໍ, ຜສ຺ສາທີນມ຺ປີ ເຕສໍ ສຫຊາຕານໍ ອສຫຊາຕານຌ຺ຈ ຍຖາຣຫໍ ປ຺ຈ຺ຈຍກາໂວ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ຺ ໂກຈິ ປ຺ເນຕ຺ຖ ອຌິປຕິວເສນ, ໂກຈິ ກມ຺ມວເສນ, ໂກຈິ ອາຫາຣວເສນ, ໂກຈິ ອິນ຺ທ຺ຣິຍວເສນ, ໂກຈິ ຊານວເສນ, ໂກຈິ ມຄ຺ຄວເສນປີ ປ຺ຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕີຕິ຺ ອຍມ຺ປີ ວິເສໂສ ເວທິຕພ຺ໂພຕິ ອິທໍ ປ຺ຜິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທມຸເຂນ ໂອຕຣຕໍ຺ ອານນ຺ທາທີນມ຺ປີ ອິມິນາວ ນເຍນ ຂນ຺ຌາທິມຸເຂນ ໂອຕຣຕໍ ວິກາເວຕພ຺ພໍ຺

ຕຖາ ສີລໍ ປາຕາຕິປາຕາທີຫີ ວິຣຕິເຈຕນາ, ອພ຺ຍາປາທາທີເຈຕສິກຌມ຺ມາ ຈ, ປາຕາຕິປາຕາທໂຍ ເຈຕນາວ, ເຕສໍ ຕທຸປ຺ກາຣກຌມ຺ມານຌ຺ຈ ລຊ຺ຊາທຍາທີນໍ ສງຂາຣກ຺ຂນ຺ຌຌມ຺ມາຍຕນາທິສງຄໂຫ, ປຸຣິມນເຍເນວ ຂນ຺ຌາທິມຸເຂນ ຈ ໂອຕຣຕໍ ວິກາເວຕພ຺ພໍ຺ ເອສ ນໂຍ ຌາຕາທິຌ຺ຖິເວທນາອວິຊ຺ຊາຕຕ຺ຫາທິຄ຺ຄຫເຕສ຺ຸ ນິສ຺ສຣຕອນຸປາທາວິມຸຕ຺ຕິຄຫເຕສຸ ອສງຂຕຌາຕຸວເສນປີ ຌາຕຸມຸເຂນ ໂອຕຣຕໍ ວິກາເວຕພ຺ພໍ຺ ຕຖາ ''ເວທນານໍ...ເປ... ອນຸປາທາວິມຸຕ຺ໂຕ''ຕິ ເອເຕນ ກຄວໂຕ ສີລາທໂຍ ປ຺ຌ຺ຈ ຌມ຺ມກ຺ຂນ຺ຌາ, ສຕິປ຺ຌ຺ຖານາທໂຍ ຈ ໂພຌິປ຺ກ຺ຂິຍຌມ຺ມາ ປ຺ກາສິຕາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ຕໍ ມຸເຂນປີ ໂອຕຣຕໍ ເວທິຕພ຺ພໍ຺ ''ຕທປີ ຜສ຺ສປ຺ຈ຺ຈຍາ''ຕິ ທິຌ຺ຖິປ຺ຌຸລາປນສ຺ສ ປ຺ຈ຺ຈຍາຌີນວຸຕ຺ຕິຕາທີປເນນ ອນິຈ຺ຈຕາມຸເຂນ ໂອຕຣຕໍ, ຕຖາ ເອວໍຌມ຺ມຕາຍ ປ຺ຜິຈ຺ຈສມຸປ຺ປາທມຸເຂນ ໂອຕຣຕໍ, ອນິຈ຺ຈສ຺ສ ທຸກ຺ຂານຕ຺ຕກາວໂຕ ອປ຺ປກິຫິຕມຸເຂນ ສຸຌຸລຕາມຸເຂນ ຈ ໂອຕຣຕໍ຺ ເສສປເທສຸປີ ເອເສວ ນໂຍຕິ ອຍໍ ໂອຕຣໂຕ ຫາໂຣ຺

ໂສຮນຫາຣວຕຸຕນາ

''ມມໍ ວາ…ເປ… ກາເສຍຸຍຸ''ນຸຕິ ອາຣມຸໂກ។ ''ຮມຸມສຸສ…ເປ… ສງຆສຸສ…ເປ… ກາເສຍຸຍຸ''ນຸຕິ ປທສຸທຸຮີ, ໂນ ອາຣມຸກສຸທຸຮີ។ ''ຕຕຣ ຕຸມຸເຫຫີ…ເປ… ກຣຕີຍາ''ຕິ ປທສຸທຸຮີ ເຈວ ອາຣມຸກສຸທຸຮີ ຈ។ ທຸຕິຍນຍາທີສຸປີ ເອເສວ ນໂຍ ។ ຕຖາ ''ອປຸປມຕຸຕກໍ ໂຂ ປເນຕ''ນຸຕິອາທີ ອາຣມຸໂກ។ ''ກຕມ''ນຸຕິອາທີ ປຸຈຸຉາ។ ''ປາຕາຕິປາຕໍ ປຫາຍາ''ຕິອາທີ ປທສຸທຸຮີ, ໂນ ອາຣມຸກສຸທຸຮີ, ໂນ ຈ ປຸຈຸຉາສຸທຸຮີ។ ''ອິທໍ ໂຂ''ຕິອາທີ ປຸຈຸຉາສຸທຸຮີ ເຈວ ປທສຸທຸຮີ ຈ ອາຣມຸກສຸທຸຮີ ຈ។

ຕຖາ ''ອຕຸຖິ ກິກຸຂເວ''ຕິອາທີ ອາຣມຸໂກ។ ''ກຕເມ ຈ ເຕ''ຕິອາທີ ປຸຈຸຉາ។ ''ສນຸຕິ ກິກຸຂເວ''ຕິອາທີ ອາຣມຸໂກ។ ''ກີ''ນຸຕິອາທີ ອາຣມຸກ ປຸຈຸຉາ។ ''ຍຖາສມາຫິເຕ''ຕິອາທີ ປທສຸທຸຮີ, ໂນ ອາຣມຸກສຸທຸຮີ ໂນ ຈ ປຸຈຸຉາສຸທຸຮີ។ ''ອິເມ ໂຂ ເຕ''ຕິອາທີ ປທສຸທຸຮີ ເຈວ ປຸຈຸຉາສຸທຸຮີ ຈ ອາຣມຸກສຸທຸຮີ ຈ។ ອິມິນາ ນເຍນ ສພຸພຕຸຖ ອາຣມຸກາທໂຍ ເວທິຕພຸພາຕີ។ ອຍໍ ໂສຮໂນ ຫາໂຣ។

ອຮິຍຸຖານຫາຣວຕຸຕນາ

''ອວຕຸຕ''ນຸຕິ ສາມຄຸຄໂຕ ອຮິຍຸຖານໍ ຕໍ, ອວິກປຸເປຕຸວາ ວິເສສວຈນໍ ''ມມໍ ວາ ຮມຸມສຸສ ວາ ສງຆສຸສ ວາ''ຕີ។ ສຸກຸກປກຸເຂປີ ເອເສວ ນໂຍ។

ຕຖາ ''ສີລ''ນຸຕິ ສາມຄຸຄໂຕ ອຮິຍຸຖານໍ, ຕໍ ອວິກປຸເປຕຸວາ ວິເສສວຈນໍ ''ປາຕາຕິປາຕາ ປຕິວິຣໂຕ''ຕິອາທີ។

''ອຄຸເຄວ ຮມຸມາ''ຕິອາທີ ສາມຄຸຄໂຕ ອຮິຍຸຖານໍ, ຕໍ ອວິກປຸເປຕຸວາ ວິເສສວຈນໍ ''ຕຍິທໍ ກິກຸຂເວ ຕຖາຄໂຕ ປຊານາຕີ''ຕິອາທີ។

ຕຖາ ''ປຸພຸພນຸຕາກປຸປີກາ''ຕິອາທີ ສາມຄຸຄໂຕ ອຮິຍຸຖານໍ, ຕໍ ອວິກປຸເປຕຸວາ ວິເສສວຈນໍ ''ສສຸສຕວາທາ''ຕິອາທີ។ ອິມິນາ ນເຍນ ສພຸພຕຸຖ ສາມຄຸຄວິເສໂສ ນິທຸຮາເຣຕພຸໂພຕິ ອຍໍ ອຮິຍຸຖາໂນ ຫາໂຣ។

ປຣິກຸຂາຣຫາຣວຕຸຕນາ

ອາຆາຕາທີນໍ ''ອນຕຸຖໍ ເມ ອຈຣີ''ຕິອາທີນິ (ຮ។ ສ។ ໑໔ຝຸ; ວິກ។ ໙໐໙) ຈ ເອກູນວີສຕິ ອາຆາຕວຕຸຖູນິ ເຫຕຸ។ ອານນຸທາທີນໍ ອາຣມຸມເຕ ອກີສິເນໂຫ ເຫຕຸ។ ສີລສຸສ ຫິຣິໂອຕຸຕປຸປໍ ອປຸປີຈຸຉຕາທໂຍ ຈ ເຫຕຸ។ ''ຄມຸກີຣາ''ຕິອາທີນາ ວຸຕຸຕຮມຸມສຸສ ສພຸພາປີ ປາຣມີໂຍ ເຫຕຸ, ວິເສເສນ ປຄຸຄາປາຣມີ។ ທິຍຸຖີນໍ ອສປຸປຸຣິສູປສຸສໂຍ, ອສຸທຸຮມຸມສຸສວນໍ, ມິຈຸຉາກີນິເວເສນ ອໂຍນິໂສມນສິກາໂຣ ຈ ອວິເສເສນ ເຫຕຸ, ວິເສເສນ ປນ ສສຸສຕວາທາທີນໍ ອຕີຕຊາຕິອນຸສຸສຣຕາທີ ເຫຕຸ។ ເວທນານໍ ອວິຊຸຊາຕຕຸຫາກມຸມານິ ຜສຸໂສ ຈ ເຫຕຸ។ ອນຸປາທາວິມຸຕຸຕິຍາ ອຣິຍມຄຸໂຄ ເຫຕຸ។ ປຄຸຄາປນສຸສ ອໂຍນິໂສມນສິກາໂຣ ເຫຕຸ។ ຕຕຸທາຍ ສໍໂຍຊນີເຍສຸ ອສຸສາທານຸປສຸສນາ ເຫຕຸ។ ຜສຸສສຸສ ຉລຸອາຍຕນານີ, ຉລຸອາຍຕນສຸສ ນາມຣູປໍ ເຫຕຸ។ ກວເນຕຸຕິສມຸຈຸເຉທສຸສ ວິສຸທຸຮີກາວນາ ເຫຕູຕິ ອຍໍ ປຣິກຸຂາໂຣ ຫາໂຣ។

ສມາໂຣປນຫາຣວຕຸຕນາ

ອາຆາຕາທີນໍ ອກຣຕີຍຕາວຈເນນ ຂນຸຕິສມຸປທາ ທສຸສິຕາ ໂຫຕີ។ ''ອປຸປມຕຸຕກໍ ໂຂ ປເນຕ''ນຸຕິອາທີນາ ໂສຣຈຸຈສມຸປທາ, ''ອຕຸຖິ ກິກຸຂເວ''ຕິອາທີນາ ຄາຕສມຸປທາ, ''ອປຣາມສໂຕ ຈສຸສ ປຈຸຈຕຸຕຄຸເຄວ ນິພຸພຸຕິ ວິທິຕາ''ຕິ, ''ເວທນານໍ…ເປ… ຍຖາກູຕໍ ວິທິຕຸວາ ອນຸປາທາວິມຸຕຸໂຕ''ຕິ ເອເຕຫີ ສມາຮິສມຸປທາຍ ສທຸຮີ ວິຊຸຊາວິມຸຕຸຕິວສີກາວສມຸປທາ ທສຸສິຕາ ໂຫຕີ។ ຕຕຸຖ ຂນຸຕິສມຸປທາ ປຕິສງຂານພລສິທຸຮີໂຕ ໂສຣຈຸຈສມຸປທາຍ ປທຍຸຖານໍ។ ໂສຣຈຸຈສມຸປທາ ປນ ອຕຸຖໂຕ ສີລເມວ, ຕຖາ ປາຕາຕິປາຕາທີຫິ ປຕິວິຣຕິວຈນໍ ສີລສຸສ ປຣິຍາຍວິກາຄທສຸສນຕຸຖໍ។ ຕຕຸຖ ສີລໍ ສມາຮິສຸສ ປທຍຸຖານໍ, ສມາຮິ ປຄຸຄາຍ ປທຍຸຖານໍ។ ເຕສຸ ສີເລນ ວີຕິກຸກມປຸປຫານໍ ທຸຈຸຈຣິຕສໍກິເລສປຸປຫານຄຸຈ ສິຊຸຊຕິ, ສມາຮິນາ ປຣິຍຸຍຸຖານປຸປຫານໍ,

ວິກ຺ຂມ຺ຠນປ຺ປຫານໍ, ຕຓ຺ຫາສໍກິເລສປ຺ປຫານຎ຺ຈ ສິຊ຺ຌນ຺ຕິຯ ປຎ຺ຎາຍ ທິຏ຺ຐິສໍກິເລສປ຺ປຫານໍ, ສມຸຈ຺ເຉທປ຺ປຫານໍ, ອນຸສຍປ຺ປຫານຎ຺ຈ ສິຊ຺ຌນ຺ຕີຕິ ສີລາທີຫິ ຕີຫິ ຘມ຺ມກ຺ຂນ຺ເຘຫິ ສມຖວິປ຺ສ຺ສນາຠາວນາປາຣິປູຣິ, ປຫານຕ຺ຕຍສິທ຺ຘິ ຈາຕິ ອຍໍ ສມາໂຣປໂນ ຫາໂຣຯ

ໂສຬສຫາຣວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ປຎ຺ຈວິຘນຍວຓ຺ຓນາ

ນນ຺ທິຍາວຏ຺ຏນຍວຓ຺ຓນາ

ອາຆາຕາທີນໍ ອກຣຓວຈເນນ ຕຓ຺ຫາວິຊ຺ຊາສງ຺ໂກໂຈ ທສ຺ສິໂຕ ໂຫຕິຯ ສຕິ ຫິ ອຕ຺ຕຕ຺ຕນິຍວຕ຺ຖູສຸ ສິເນເຫ ສມ຺ໂມເສ ຈ "ອນຕ຺ຖໍ ເມ ອຈຣີ"ຕິອາທິນາ (ຘຯ ສຯ ໑໔໑; ວິພຯ ໙໐໙) ອາຆາໂຕ ຊາຍຕີຕິ, ຕຖາ "ປາຓາຕິປາຕາ ປຏິວິຣໂຕ"ຕິອາທິວຈເນຫິ , "ປຈ຺ຈຕ຺ຕຎ຺ເຎວ ນິພ຺ພຸຕິ ວິທິຕາ, ອນຸປາທາວິມຸຕ຺ໂຕ, ຉນ຺ນໍ ຜສ຺ສາຍຕນານໍ...ເປ... ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕີ"ຕິອາທີຫິ ວຈເນຫິ ຈ ຕຓ຺ຫາວິຊ຺ຊານໍ ອຈ຺ຈນ຺ຕປ຺ປຫານໍ ທສ຺ສິຕໍ ໂຫຕິຯ ຕາສໍ ປນ ປຸພ຺ພນ຺ຕກປ຺ປິກາທິປ຺ເຫທີ "ອຊານຕໍ ອປ຺ສ຺ສຕ"ນ຺ຕິອາທິປ຺ເຫທີ ຈ ສຣູປ໌ໂຕ ທສ຺ສິຕານໍ ຕຓ຺ຫາວິຊ຺ຊານໍ ຣູປ໌ຘມ຺ມາ ອຣູປ໌ຘມ຺ມາ ຈ ອຘິຏ຺ຐານໍຯ ຍຖາກ຺ກມໍ ສມໂຖ ຈ ວິປ຺ສ຺ສນາ ຈ ປຏິປກ຺ໂຂຯ ເຕສໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ ປຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕິ ຈ ຜລໍຯ ຕຕ຺ຖ ຕຓ຺ຫາ, ຕຓ຺ຫາວິຊ຺ຊາ ວາ ສມຸທຍສຈ຺ຈໍ, ຕທຘິຏ຺ຐານຠູຕາ ຣູປາຣູປ໌ຘມ຺ມາ ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈໍ, ເຕສໍ ອປ຺ປວຕ຺ຕິ ນິໂຣຘສຈ຺ຈໍ, ນິໂຣຘປຊານນາ ສມຖວິປ຺ສ຺ສນາ ມຄ຺ຄສຈ຺ຈນ຺ຕິ ເອວໍ ຈຕຸສຈ຺ຈໂຍຊນາ ເວທິຕພ຺ພາຯ ຕຓ຺ຫາຄ຺ຄຫເຓນ ເຈຕ຺ຖ ມາຍາສາເຐຍ຺ຍມານາຕິມານມທປ຺ປມາທປາປິຈ຺ຉຕາປາປມິຕ຺ຕຕາອ ຫິຣິກາໂນຕ຺ຕປ຺ປາທິວເສນ ສພ຺ໂພ ອກຸສລປກ຺ໂຂ ເນຕພ຺ໂພຯ ຕຖາ ອວິຊ຺ຊາຄ຺ຄຫເຓນ ວິປ຺ປຣິຕມນສິກາຣໂກຘູປນາຫມກ຺ຂປລາ ໄສສ຺ສາມຈ຺ຉຣິຍສາຣມ຺ຠໂທວຈ຺ສ຺ສຕາ- ຠວທິຏ຺ຐິວິຠວທິຏ຺ຐາທິວເສນ ອກຸສລປກ຺ໂຂ ເນຕພ຺ໂພຯ ວຸຕ຺ຕວິປ຺ປຣິຍາເຍນ ອມາ ຍາອສາເຐຍ຺ຍາທິອວິປ຺ປຣິຕມນສິການາທິວເສນ, ຕຖາ ສມຖປກ຺ຂິຍານໍ ສທ຺ຘິນ຺ທຣິຍາທີນໍ, ວິປ຺ສ຺ສນາປກ຺ຂິຍານຎ຺ຈ ອນິຈ຺ຈສຎ຺ຎາທີນໍ ວເສນ ກຸສລປກ຺ໂຂ ເນຕພ຺ໂພຕິຯ ອຍໍ ນນ຺ທິຍາວຏ຺ຏສ຺ສ ນຍສ຺ສ ຠູມິຯ

ຕິປຸກ຺ຂລນຍວຓ຺ຓນາ

ອາຆາຕາທີນໍ ອກຣຓວຈເນນ ອໂທສສິທ຺ຘິ, ຕຖາ ປາຓາຕິປາຕຜຣຸສວາຈາທີ ປຏິວິຣຕິວຈເນນຯ ອານນ຺ທາທີນໍ ອກຣຓວຈ ເນນ ອໂລກສິທ຺ຘິ, ຕຖາ ອພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໂຕ ປຏິວິຣຕິວຈເນນຯ ອທິນ຺ນາທານາທີຫິ ປນ ປຏິວິຣຕິວຈເນນ ອຸກຍສິທ຺ຘິຯ "ຕຍິທໍ ຠິກ຺ຂເວ ຕຖາຄໂຕ ປຊານາຕີ"ຕິອາທິນາ ອໂມຫສິທ຺ຘິຯ ອິຕິ ຕີຫີ ອກຸສລມູເລທີ ຄທີເຕທີ ຕປ຺ປຏິປກ຺ຂໂຕ, ອາຆາຕາທິອກຣຓວຈເນນ ຈ ຕີຕິ ກຸສລມູລານິ ສິທ຺ຘານິເຍວ ໂຫນ຺ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ຕີຫີ ອກຸສລມູເລທີ ຕິວິຘທຸຈ຺ຈຣິຕສໍກິເລສມລວິສມາກຸສລສຎ຺ຎາວິຕກ຺ກາສທ຺ຘມ຺ມາທິວເສນ ສພ຺ໂພ ອກຸສລປກ຺ໂຂ ວິຕ຺ຖາເຣຕພ຺ໂພຯ ຕຖາ ຕີຫິ ກຸສລມູເລທີ ຕິວິຘສຸຈຣິຕໂວທານສມກຸສລສຎ຺ຎາວິຕກ຺ກປຎ຺ຎາສທ຺ຘມ຺ມສມາຘິ- ວິໂມກ຺ຂມຸຂວິໂມກ຺ຂາທິວເສນ ສພ຺ໂພ ກຸສລປກ຺ໂຂ ວິຠາເວຕພ຺ໂພຯ ເອຕ຺ຖາປິ ຈ ສຈ຺ຈໂຍຊນາ ເວທິຕພ຺ພາຯ ກຖໍ? ໂລໂກ ສພ຺ພານິ ວາ ກຸສລາກຸສລມູລານິ ສມຸທຍສຈ຺ຈໍ, ເຕທີ ປນ ນິພ຺ພຕ຺ຕາ ເຕສໍ ອຘິຏ຺ຐານໂຄຈຣຠູຕາ ອຸປາທານກ຺ຂນ຺ຘາ ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈນ຺ຕິອາທິນາ ນເຍນ ສຈ຺ຈໂຍຊນາ ເວທິຕພ຺ພາຕິ ອຍໍ ຕິປຸກ຺ຂລສ຺ສ ນຍສ຺ສ ຠູມິຯ

ສີຫວິກ຺ກີລິຕນຍວຓ຺ຓນາ

ອາຆາຕານນ຺ທນາທີນໍ ອກຣຓວຈເນນ ສຕິສິທ຺ຘິຯ ສຕິຍາ ທີ ສາວຊ຺ຊານວຊ຺ເຊ, ຕຕ຺ຖ ຈ ອາທີນວານິສໍເສ ສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາ ສາວຊ຺ຊໍ ປຫາຍ ອນວຊ຺ຊໍ ສມາທາຍ ວຕ຺ຕຕີຕິຯ ຕຖາ ມິຈ຺ຉາຊີວາ ປຏິວິຣຕິວຈເນນ ວີຣິຍສິທ຺ຘິຯ ວີຣິເຍນ ທີ ກາມພ຺ຍາປາທວິທີສາວິຕກ຺ເກ ວິໂນເທຕິ, ວີຣິຍສາຘນຎ຺ຈ ອາຊີວປາຣິສຸທ຺ຘິສີລນ຺ຕິຯ ປາຓາຕິປາຕາທີຫິ ປຏິວິຣຕິວຈເນນ ສຕິສິທ຺ຘິຯ ສຕິຍາ ທີ ສາວຊ຺ຊານວຊ຺ເຊ, ຕຕ຺ຖ ຈ ອາທີນວານິສໍເສ ສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາ ສາວຊ຺ຊໍ ປຫາຍ ອນວຊ຺ຊໍ ສມາທາຍ ວຕ຺ຕຕິຯ ຕຖາ ທີສາ "ວິສຍາຠິມຸຂຠາວປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐານາ"ຕິ ຈ ວຸຈ຺ຈຕິຯ "ຕຍິທໍ ຠິກ຺ຂເວ ຕຖາຄໂຕ ປຊານາຕີ"ຕິອາທິນາ ສມາຘິປຎ຺ຎາສິທ຺ຘິຯ ປຎ຺ຎາຍ ທີ ຍຖາຠູຕາວໂພໂຘ, ສມາທິໂຕ ຈ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕີຕິຯ ຕຖາ "ນິຈ຺ໂຈ ຘຸໂວ"ຕິອາທິນາ ອນິຈ຺ເຈ "ນິຈ຺ຈ"ນ຺ຕິ

ວິປລ຺ລາໂສ, "ອໂຣໂຄ ປຣໍ ມຣຓາ, ເອກນ຺ຕສຸຂີ ອຕ຺ຕາ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມນິພ຺ພານປ຺ປຕ຺ໂຕ"ຕິ ຈ ເອວມາທີຫິ ອສຸເຂ "ສຸຂ"ນ຺ຕິ ວິປລ຺ລາໂສ, "ປຎ຺ຈຫິ ກາມຄຸເຓຫິ ສມປ຺ປິໂຕ"ຕິອາທິນາ ອສຸເຠ "ສຸຠ"ນ຺ຕິ ວິປລ຺ລາໂສ, ສພ຺ເພເຫວ ຈ ທິຏ຺ຐິທີປກປເທຫິ ອນຕ຺ຕນິ "ອຕ຺ຕາ"ຕິ ວິປລ຺ລາໂສຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ຈຕ຺ຕາໂຣ ວິປລ຺ລາສາ ສິທ຺ຘາ ໂຫນ຺ຕິ, ເຕສໍ ປຏິປກ຺ຂໂຕ ຈຕ຺ຕາຣິ ສຕິປຏ຺ຐາ ນານິ ສິທ຺ຘາເນວ ໂຫນ຺ຕິ. ຕຕ຺ຖ ຈຕູຫິ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍຫິ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຸຄ຺ຄລາ ນິທ຺ທິສິຕພ຺ພາ.

ກຖໍ? ທຸວິໂທ ຫິ ຕຓ຺ຫາຈຣິໂຕ ມຸທິນ຺ທ຺ຣິໂຍ ຈ ຕິກ຺ຂິນ຺ທ຺ຣິໂຍ ຈາຕິ, ຕຖາ ທິຏ຺ຐິຈຣິໂຕ. ເຕສຸ ປຐໂມ ອສຸເຠ "ສຸຠ"ນ຺ຕິ ວິປລ຺ລຕ຺ຕທິຏ຺ຐີ ສຕິພເລນ ຍຖາຠູຕໍ ກາຍສຠາວໍ ສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາ ສມ຺ມຕ຺ຕນິຍາມໍ ໂອກ຺ກມຕິ. ທຸຕິໂຍ ອສຸເຂ "ສຸຂ"ນ຺ຕິ ວິປລ຺ລຕ຺ຕທິຏ຺ຐີ "ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ກາມວິຕກ຺ກໍ ນາຘິວາເສຕີ"ຕິອາທິນາ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໒໖; ອຯ ນິຯ ໔ຯ໑໔; ຝຯ໔໗) ວຸຕ຺ເຕນ ວິຣິຍ ສໍວຣສງ຺ຂາເຕນ ວິຣິຍພເລນ ຕໍ ວິປລ຺ລາສໍ ວິຘມຕິ. ຕຕິໂຍ ອນິຈ຺ເຈ "ນິຈ຺ຈ"ນ຺ຕິ ອຍາຖາວຄາຫີ ສມຖພເລນ ສມາຫິຕຠາວ ໂຕ ສງ຺ຂາຣານໍ ຂຓິກຠາວໍ ຍຖາຠູຕໍ ປຏິວິຊ຺ຌຕິ. ຈຕຸຕ຺ໂຖ ສນ຺ຕຕິສມູຫກິຈ຺ຈາຣມ຺ມຓຆນວິຈິຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຜສ຺ສາ ທິຘມ຺ມປຸຎ຺ຊມຕ຺ເຕ ອນຕ຺ຕນິ "ອຕ຺ຕາ"ຕິ ມິຈ຺ຉາຠິນິເວສີ ຈຕຸໂກຏິກສຸຎ຺ຎຕາມນສິກາເຣນ ຕໍ ມິຈ຺ຉາຠິນິເວສໍ ວິທ຺ຘໍເສຕິ. ຈ ຕູຫິ ເຈຕ຺ຖ ວິປລ຺ລາເສຫິ ຈຕຸຣາສໂວຆໂຍຄກາຍຄນ຺ຖອຄຕິຕຓ຺ຫຸປ຺ປາທຸປາທານສຕ຺ຕວິຎ຺ຎາຓຏ຺ຐິຕິອປຣິຎ຺ຎາທິວເສນ ສພ຺ ໂພ ອກຸສລປກ຺ໂຂ ເນຕພ຺ໂພ. ຕຖາ ຈຕູຫິ ສຕິປຏ຺ຐາເນຫິ ຈຕຸພ຺ພິຘຌານວິຫາຣາທິຏ຺ຐານ ສຸຂຠາຄິຍຘມ຺ມອປ຺ປມຎ຺ຎາສມ຺ມປ຺ປຘາໄນທ຺ຘິປາທາທິວເສນ ສພ຺ໂພ ໂວທານປກ຺ໂຂ ເນຕພ຺ໂພຕິ ອຍໍ ສີຫວິກ຺ກີຬິຕສ຺ສ ນຍສ຺ສ ຠູມິ. ອິຘາປິ ສຸຠສຎ຺ຎາສຸຂສຎ຺ຎາທີ, ຈຕູຫິປິ ວາ ວິປລ຺ລາເສຫິ ສມຸທຍສຈ຺ຈໍ , ເຕສໍ ອຘິຏ຺ຐານາຣມ຺ມຓຠູຕາ ປຎ຺ຈຸ ປາທານກ຺ຂນ຺ຘາ ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈນ຺ຕິອາທິນາ ສຈ຺ຈໂຍຊນາ ເວທິຕພ຺ພາ.

ທິສາໂລຈນອງ຺ກຸສນຍທ຺ວຍວຓ຺ຓນາ

ອິຕິ ຕິຓ຺ຓໍ ອຕ຺ຖນຍານໍ ສິທ຺ຘິຍາ ໂວຫາຣນຍທ຺ວຍມ຺ປິ ສິທ຺ຘເມວ ໂຫຕິ. ຕຖາ ຫິ ອຕ຺ຖນຍທິສາຠູຕຘມ຺ມານໍ ສມາໂລຈນໍ ທິ ສາໂລຈນໍ, ເຕສໍ ສມານຍນໍ ອງ຺ກຸໂສຕິ ນິຍຸຕ຺ຕາ ປຎ຺ຈ ນຍາ.

ປຎ຺ຈວິຘນຍວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

ສາສນປຏ຺ຐານວຓ຺ຓນາ

ອິທໍ ສຸຕ຺ຕໍ ໂສຬສວິເຘ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕປຏ຺ຐາເນ ສໍກິເລສວາສນາເສກ຺ຂຠາຄິຍໍ, ສໍກິເລສນິພ຺ເພຘາເສກ຺ຂຠາຄິຍເມວ ວາ. ອຏ຺ຐວິເຘ ປນ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕປຏ຺ຐາເນ ໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕເຣ ສຕ຺ຕຘມ຺ມາທິຏ຺ຐານໍ ຎາຓເຎຍ຺ຍທສ຺ສນຠາວນໍ ສກວຈນປຣວຈນໍ ວິສ຺ສຊ຺ຊນິຍາວິສ຺ສຊ຺ຊນິຍໍ ກຸສລາກຸສລໍ ອນຸຎ຺ຎາຕປຏິກ຺ຂິຕ຺ຕຎ຺ຈາຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ.

ປກຣຓນຍວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

ພ຺ຣຫ຺ມຊາລສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

໒ຯ ສາມຎ຺ຎຜລສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

ຣາຊາມຈ຺ຈກຖາວຓ຺ຓນາ

໑໕໐ຯຣາຊຄເຫຕິ ເອຕ຺ຖ ທຸຄ຺ຄຊນປທຏ຺ຐານວິເສສສມ຺ປທາທິໂຍຄໂຕ ປຘານຠາເວນ ຣາຊູຫິ ຄຫິຕນ຺ຕິ ຣາຊຄຫນ຺ຕິ ອາຫ “ມນ຺ຘາຕຸ…ເປ… ວຸຈ຺ຈຕີ”ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ມຫາໂຄວິນ຺ເທນ ມຫາສຕ຺ເຕນ ປຣິຄ຺ຄຫິຕໍ ເຣຓຸອາທີຫິ ຣາຊູຫິ ປຣິຄ຺ຄຫິຕເມວ ໂຫຕີຕິ ມຫາໂຄວິນ຺ທຄ຺ຄຫຓໍຯ ມຫາໂຄວິນ຺ໂທຕິ ມຫານຸຠາໂວ ເອໂກ ປຸຣາຕໂນ ຣາຊາຕິ ເກຈິຯ ປຣິຄ຺ຄຫິຕຕ຺ຕາຕິ ຣາຊຘານີຠາເວນ ປຣິຄ຺ຄຫິຕຕ຺ຕາຯ ປກາເຣຕິ ນຄຣມາປເນນ ຣຎ຺ຎາ ກາຣິຕສພ຺ພເຄຫຕ຺ຕາ ຣາຊຄຫໍ, ຄິຊ຺ຌກູຏາທີຫິ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕຕ຺ຕາ ປພ຺ພຕຣາເຊຫິ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕເຄຫສທິສນ຺ຕິປິ ຣາຊຄຫໍ, ສມ຺ປນ຺ນຠວນຕາຍ ຣາຊມານໍ ເຄຫນ຺ຕິ ປິ ຣາຊຄຫໍ, ສໍວິຫິຕາຣກ຺ຂຕາຍ ອນຕ຺ຖາວຫຠາເວນ ອຸປຄຕານໍ ປຏິຣາຊູນໍ ຄຫໍ ເຄຫຠູຕນ຺ຕິປິ ຣາຊຄຫໍ, ຣາຊູຫິ ທິສ຺ວາ ສມ຺ມາ ປຕິຏ຺ຐາປິຕຕ຺ຕາ ເຕສໍ ຄຫໍ ເຄຫຠູຕນ຺ຕິປິ ຣາຊຄຫໍ, ອາຣາມຣາມເຓຍ຺ຍກາທີຫິ ຣາຊເຕ, ນິວາສສຸຂຕາທິນາ ສຕ຺ເຕຫິ ມມຕ຺ຕວເສນ ຄຍ຺ຫຕິ, ປຣິຄ຺ຄຍ຺ຫຕີຕິ ວາ ຣາຊຄຫນ຺ຕິ ເອຫິເສ ປກາເຣ ໂສ ປເທໂສ ຐານວິເສສຠາເວນ ອຸຬາຣສຕ຺ຕປຣິໂຠໂຄຕິ ອາຫ “ຕໍ ປເນຕ”ນ຺ຕິອາທິຯ ເຕສນ຺ຕິ ຍກ຺ຂານໍຯ ວສນວນນ຺ຕິ ອາປານຠູມິຠູຕໍ ອຸປວນໍຯ

ອວິເສເສນາຕິ “ປາຕິໂມກ຺ຂສໍວຣສໍວຸໂຕ ວິຫຣຕີ” (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໖໙; ໓ຯ໗໕; ວິຠຯ ໕໐໘), “ປຐມໍ ຌານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ, (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໒໒໖; ສໍຯ ນິຯ ໒ຯ໑໕໒; ອຯ ນິຯ ໔ຯ໑໒໓; ປາຣາຯ ໑໑) “ເມຕ຺ຕາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ເອກໍ ທິສໍ ຜຣິຕ຺ວາ ວິຫຣຕີ”, (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໕໕໖; ໓ຯ໓໐໘; ມຯ ນິຯ ໑ຯ໗໗, ໔໕໙, ໕໐໙; ໒ຯ໓໐໙, ໓໑໕, ໔໕໑, ໔໗໑; ໓ຯ໒໓໐; ວິຠຯ ໖໔໒) “ສພ຺ພນິມິຕ຺ຕານໍ ອມນສິກາຣາ ອນິມິຕ຺ຕໍ ເຈໂຕສມາຘິໍ ສມາປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ວິຫຣຕີ”ຕິອາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໔໕໙) ວິຍ ສທ຺ທນ຺ຕຣສນ຺ນິຘານສິທ຺ເຘນ ວິເສສປຣາມສເນນ ວິນາຯ ອິຣິຍາຍ ກາຍິກກິຣິຍາຍ ປວຕ຺ຕນູປາຍຠາວໂຕ ປໂຖຕິ ອິຣິຍາປໂຖຯ ຐານາທີນຎ຺ຫິ ຄຕິນິວຕ຺ຕິ ອາທິອວຕ຺ຖາຫິ ວິນາ ນ ກິຎ຺ຈິ ກາຍິກກິຣິຍໍ ປວຕ຺ເຕຕຸໍ ສກ຺ກາຯ ວິຫຣຕິ ປວຕ຺ຕຕິ ເອເຕນ, ວິຫຣຓຎ຺ຈາຕິ ວິຫາໂຣ, ທິພ຺ພຠາວາວໂຫ ວິຫາໂຣ ທິພ຺ພວິຫາໂຣ, ມຫຄ຺ຄຕຊ຺ຌານານິຯ ເນຕ຺ຕິຍໍ ປນ “ຈຕສ຺ໂສ ອາຣຸປ຺ປສມາປຕ຺ຕິໂຍ ອາເນຎ຺ຊາ ວິຫາຣາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ຯ ຕໍ ຕາສໍ ເມຕ຺ຕາຌານາທີນໍ ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາຣຕາ ວິຍ ຠາວນາວິເສສຠາວໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຏ຺ຐກຖາສຸ ປນ ທິພ຺ພຠາວາວຫສາມຎ຺ຎໂຕ ຕາປິ “ທິພ຺ພວິຫາຣາ” ຕ຺ເວວ ວຸຕ຺ຕາຯ ຫິຕູປສໍຫາຣາທິວເສນ ປວຕ຺ຕິຍາ ພ຺ຣຫ຺ມຠູຕາ ເສຏ຺ຐຠູຕາ ວິຫາຣາຕິ ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາຣາ, ເມຕ຺ຕາຌານາທິກາຯ ອນຎ຺ຎສາຘາຣຓຕ຺ຕາ ອຣິຍານໍ ວິຫາຣາຕິ ອຣິຍວິຫາຣາ, ຈຕສ຺ໂສປິ ຜລສມາປຕ຺ຕິໂຍຯ ສມ຺ງຄີປຣິທີປນນ຺ຕິ ສມ຺ງຄີຠາວປຣິທີປນໍຯ ອິຣິຍາປຖສມາໂຍຄປຣິທີປນໍ ອິຕຣວິຫາຣສມາໂຍຄປຣິທີປນສ຺ສ ວິເສສວຈນສ຺ສ ອຠາວໂຕ, ອິຣິຍາປຖສມາໂຍຄປຣິທີປນສ຺ສ ຈ ອຕ຺ຖສິທ຺ຘຕ຺ຕາຯ ວິຫຣຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ວິ-ສທ຺ໂທ ວິຈ຺ເຉທຕ຺ຖໂຊຕໂນ, ຫຣຕີຕິ ເນຕິ, ປວຕ຺ເຕຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕຕ຺ຖ ກສ຺ສ ເກນ ວິຈ຺ຉິນ຺ທນໍ, ກຖໍ ກສ຺ສ ປວຕ຺ຕນນ຺ຕິ ອນ຺ໂຕລີນໍ ໂຈທນໍ ສນ຺ຘາຍາຫ “ໂສ ຫິ”ຕິອາທິຯ

ໂຄຈຣຄາມທສ຺ສນຕ຺ຖໍ “ຣາຊຄເຫ”ຕິ ວຕ຺ວາ ພຸທ຺ຘານໍ ອນຸຣູປນິວາສນຏ຺ຐານທສ຺ສນຕ຺ຖໍ “ອມ຺ພວເນ”ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ “ອິທມສ຺ສາ”ຕິອາທິຯ ເອຕນ຺ຕິ ເອຕໍ “ຣາຊຄເຫ”ຕິ ຠຸມ຺ມວຈນໍ ສມີປຕ຺ເຖ “ຄງ຺ຄາຍ ຄາໂວ ຈຣນ຺ຕິ, ກູເປ ຄຄ຺ຄກຸລ”ນ຺ຕິ ຈ ຍຖາຯ ກຸມາເຣນ ຠໂຕຕິ ກຸມາຣຠໂຕ, ໂສ ເອວ ໂກມາຣຠຈ຺ໂຈ ຍຖາ ກິສຄ຺ຄເມວ ເກສຊ຺ຊໍຯ ໂທສາຠິສນ຺ນນ຺ຕິ ວາຕປິຕ຺ຕາທິວເສນ ອຸສ຺ສນ຺ນໂທສໍຯ ວິເຣເຈຕ຺ວາຕິ ໂທສປໂກປໂຕ ວິເວເຈຕ຺ວາຯ

ອຑ຺ຒເຕຬເສຫີຕິ ອຑ຺ເຒນ ເຕຣສຫິ ອຑ຺ຒເຕຣສຫິ ຠິກ຺ຂຸສເຕຫິຯ ຕານິ ປນ ປຎ຺ຎາສາຍ ອູນານິ ເຕຣສຠິກ຺ຂຸສຕານິ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອາຫ “ອຑ຺ຒສເຕນາ”ຕິອາທິຯ

ຣາຊຕີຕິ ທິພ຺ພຕິ, ໂສຠຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຣຎ຺ເຊຕີຕິ ຣເມຕິຯ ຣຎ຺ໂຎຕິ ປິຕຸ ພິມ຺ພິສາຣຣຎ຺ໂຎຯ ສາສນຏ຺ເຐນ ຫິໍສນຏ຺ເຐນ ສຕ຺ຕຸຯ

ຠາຣິເຍຕິ ຄຣຸເກ ອຎ຺ເຎສໍ ອສກ຺ກຸເຓຍ຺ເຍ ວາຯ ສຸວຓ຺ຓສຕ຺ຖເກນາຕິ ສຸວຓ຺ຓມເຍນ ສຕ຺ຖເກນຯ ອໂຍມຍຎ຺ຫິ ຣຎ຺ໂຎ ສຣີຣໍ ອຸປເນຕຸໍ ອຍຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ວທຕິຯ ສຸວຓ຺ຓສຕ຺ຖເກນາຕິ ວາ ສຸວຓ຺ຓປຣິກ຺ຂເຕນ ສຕ຺ຖເກນ ພາຫຸໍ ຜາລາເປຕ຺ວາຕິ ສິຣາເວຘວເສນ

ພາຫຸ ຜລາເປຕ຺ວາ ອຸທເກນ ສມ຺ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ປາເຍສິ ເກວລສ຺ສ ໂລຫິຕສ຺ສ ຄພ຺ກິນິຕ຺ຖິຍາ ທຸຊ຺ຊີຣກາວໂຕ຺ ສຸຣາຕິ ສຸຣກູຕາ, ຄຕາສ຺ສ , ໂສຣຍ຺ຫາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ສຸຣໍ ນິຫຣາມີຕິ ຄຕາສຸຣໍ ຄຕາພນ຺ສິຍໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕມີ຺ ''ປຸພ຺ເພ ໂຂ''ຕິອາທິ ຂນ຺ສກປາລຸອີ ເອວ຺

ໂປ໌ຕ຺ຖນິຍນ຺ຕິ ສຸຣິກໍ, ຍໍ ''ນຂຣ''ນ຺ຕິປີ [ໂປ໌ຖນິກນ຺ຕິ ສຸຣິກໍ, ຍໍ ຂຣນ຺ຕິປີ (ສາຣຕ຺ຖ຺ ຜີ຺ ໓຺໑໑໙) ໂປ໌ຖນິກນ຺ຕິ ສຸຣິກໍ, ຂຣນ຺ ຕິປີ (ວີ຺ ວີ຺ ຜີ຺ ໔຺ຈູລອວຄ຺ຄວຕ຺ຕນາ ໑໑໙)] ວຸຈ຺ຈຕິ຺ ທີວາ ທີວສ຺ສາຕິ ທີວສ຺ສປີ ທີວາ, ມຊ຺ຊນ຺ທິກເວລາຍນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺

ຕສ຺ສາ ສຣີຣໍ ເລທິຕ຺ວາ ຍາເປຕິ ອຕ຺ຕູປກ຺ກເມນ ມຣຕໍ ນ ຍຸຕ຺ຕນ຺ຕິ຺ ນ ທິ ອຣິຍສາວກາ ອຕ຺ຕານໍ ວິນິປາເຕນ຺ຕີຕິ຺ ມຄ຺ຄຜລສຸເຂນາຕິ ມຄ຺ຄຜລສຸຂາວເຫນ ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ຄຜລສຸຂູປສລ຺ທິເຕນ ຈຽກເມນ ຍາເປຕິ຺ເຈຕິຍຽຄເຕຕິ ຄນ຺ຣປຸປ຺ຜາ ທີທີ ປູຊນຍ຺ຖານກູເຕ ເຈຕິຍຽຄເຕ ຺ ນິສຊ຺ຊນຕ຺ຖາຍາຕິ ກິກ຺ຂຸສຽໜນິສີທນຕ຺ຖາຍ຺ ຈາຕຸມທາຣາຊິກເທວໂລເກ…ເປ… ຍກ຺ ໂຂ ທຸຕ຺ວາ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ ຕຕ຺ຖ ພຫຸລໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕປຸພ຺ພຕາຍ ຈີຣປຣິຈິຕນິກນ຺ຕິວເສນ຺

ໂຂເກຕ຺ວາຕິ ປຸຕ຺ຕສິເນຫສ຺ສ ພລວກາວໂຕ, ສທຊາຕປີຕິເວຄສ຺ສ ຈ ສວິປ຺ຜາຣຕາຍ ຕໍສມ຺ຜ຺ຖານຣູປສມ຺ເມທີ ຜຣຕາວເສນ ສກລສຣີຣໍ ອາໂລລຸເອຕ຺ວາ຺ ເຕນາຫ ''ອຜ຺ກິມິລ຺ຊໍ ອາຫາຈ຺ຈ ອຜ຺ຖາສີ''ຕິ຺ ປີຕຸຄ຺ຕານ຺ຕິ ປີຕ຺ ອຕ຺ຕນີ ສິເນຫຄ຺ຕໍ຺ ມຸລ຺ຈາເປຕ຺ ວາຕິ ເອຕ຺ຖ ອິຕິ-ສທ຺ໂທ ປກາຣຕ຺ໂຖ, ເຕນ ''ອກິມາຣກປຸຣິສເປສນາທິປ຺ປກາເຣນາ''ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ເອວ ປກາເຣ ປຈ຺ຈາມສຕິ຺ ວິຕ຺ຖາຣກຖານໂຍຕິ ອຊາຕສຕ຺ຕຸປສາທນາທິວເສນ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ວຕ຺ຕພ຺ພາຍ ກຖາຍ ນຍມຕ຺ຕໍ຺ ກສ຺ມາ ປເນຕ຺ຖ ວິຕ຺ຖາຣນ ຍາ ກຖາ ນ ວຸຕ຺ຕາຕິ ອາຫ ''ອາຄຕຕ຺ຕາ ປນ ສພ຺ພໍ ນ ວຸຕ຺ຕ''ນ຺ຕິ຺

ໂກສລຣລ຺ໂລຕິ ມຫາໂກສລຣລ຺ໂລ຺ ປຕ຺ສີຕານິວຈນນ຺ຕິ ປຕ຺ສີຕເວວຈນໍ຺ ວິທນ຺ຕີຕິ ຊານນ຺ຕິ຺ ເວເທນ ລາເຕນ ກຣຕາກູ ເຕນ ອີຫຕິ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ເວເທທີ຺

ເອຕ຺ຖາຕິ ເອຕສ຺ມີ ທີວເສ຺ ອນສເນນ ວາຕິ ວາ-ສທ຺ໂທ ອນິຍມຕ຺ໂຖ, ເຕນ ເອກຈ຺ຈມໂນທຸຈ຺ຈຣິຕທຸສ຺ສີລ຺ຍາທີນີ ສຽຄຕ຺ຫາ ຕິ຺ ຕຖາ ຫີ ໂຄປາລກູໂປ໌ສໂຖ ອກິຊ຺ຊາສຫຄຕຈິຕ຺ຕສ຺ສ ວເສນ ວຸຕ຺ໂຕ, ນິຄຕ຺ກູໂປ໌ສໂຖ ໂມສວຊ຺ຊາທິວເສນ຺ ຍຖາຫ 'ໂສ ເຕນ ອກິຊ຺ຊາສຫຄເຕນ ເຈຕສາ ທີວສໍ ອຕິນາເມຕີ''ຕິ (ອ຺ ນີ຺ ໑຺ກ໑), ''ອິຕິ ຍສ຺ມີ ສມເຍ ສຈ຺ເຈ ສມາທເປຕພ຺ພາ, ມຸສາ ວາເທ ຕສ຺ມີ ສມເຍ ສມາທເປນ຺ຕີ''ຕິ (ອ຺ ນີ຺ ໑຺ກ໑) ຈ ອາທິ຺ ເອຕ຺ຖາຕິ ອຸໂປ໌ສຖສທ຺ເທ຺ ອຕ຺ຖຸທ຺ສາໂຣຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພອຕ຺ ຖານໍ ອຸທ຺ສາຣຕໍ຺

ນນຸ ຈ ອຕ຺ຖມຕ຺ຕໍ ປຕິ ສທ຺ທາ ອກິນິວິສນ຺ຕີຕິ ນ ເອເກນ ສທ຺ເທນ ອເນເກ ອຕ຺ຖາ ອກິສີຍນ຺ຕີຕິ? ສຈ຺ຈເມຕໍ ສທ຺ທວິເສເສ ອເປກ຺ຂິເຕ, ເຕສໍ ປນ ອຕ຺ຖານໍ ອຸໂປ໌ສຖສທ຺ທວຈນີຍຕາ ສາມລ຺ລໍ ອຸປາທາຍ ວຸຈ຺ຈມາໂນ ອຍໍ ວິຈາໂຣ ອຸໂປ໌ສຖສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ ຖຸທ຺ສາໂຣຕິ ວຸຕ຺ໂຕ຺ ເຫຜ຺ຖາ ''ເອວໍ ເມ ສຸຕ''ນ຺ຕິອາທີສຸ ອາຄເຕ ອຕ຺ຖຸທ຺ສາເຣປີ ເອເສວ ນໂຍ຺ ກາມລ຺ຈ ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທສາ ທິວິສໂຍປີ ອຸໂປ໌ສຖສທ຺ໂທ ສາມລ຺ລຣູໂປ ເອວ ວິເສສສທ຺ທສ຺ສ ອວາຈກກາວໂຕ, ຕາທີສໍ ປນ ສາມລ຺ລໍ ອນາທີຍິຕ຺ວາ ອຍມຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ຺ ສີລສຸທ຺ສິວເສນ ອຸເປ໌ເຕທີ ສມຄ຺ເຄທີ ວສີຍຕິ ອນຸຜ຺ກີຍຕີຕິ ອຸໂປ໌ສໂຖ, ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທໂສ຺ ສມາທານວເສນ ອທິຜ຺ຖານວເສນ ວາ ອຸເປ໌ຈ຺ຈ ອຣິຍວາສາທິອຕ຺ຖໍ ວສິຕພ຺ພໂຕ ອຸໂປ໌ສໂຖ, ສີລໍ຺ ອນສນາທິວເສນ ອຸເປ໌ຈ຺ຈ ວສິຕພ຺ພໂຕ ອນຸວສິຕພ຺ພໂຕ ອຸໂປ໌ສໂຖ຺ ອຸປວາໂສຕິ ສມາທານໍ຺ ອຸໂປ໌ສຖກຸລກູຕຕາຍ ນວມທຕ຺ຖິນິກາຍປຣິຍາປນ຺ເນ ທຕ຺ຖີ ນາເຄ ກິລ຺ຈິ ກີຣິຍໍ ອນເປກ຺ຂິຕ຺ວາ ຣູລ຺ທິວເສນ ສມລ຺ລາມຕ຺ຕໍ ອຸໂປ໌ສໂຖຕິ ອາຫ ''ອຸໂປ໌ສໂຖ ນາຄຣາຊາຕິອາທີສຸ ປລ຺ລຕ຺ ຕິ''ຕິ຺ ທິວເສ ປນ ອຸໂປ໌ສຖສທ຺ທປ຺ປວຕ຺ຕິ ອຜ຺ຖກຖາຍໍ ວຸຕ຺ຕາ ເອວ຺ ສຸທ຺ສສ຺ສ ເວ ສທາ ຜຄ຺ຄູຕິ ເອຕ຺ຖ ປນ ສຸທ຺ສສ຺ສາຕິ ສພ຺ພໂສ ກິເລສມລາກາເວນ ສຸທ຺ສສ຺ສ຺ ເວຕິ ນິປາຕມຕ຺ຕໍ຺ ເວຕິ ວາ ພ຺ຍຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ສທາ ຜຄ຺ຄູຕິ ນິຈ຺ຈກາລມ຺ປີ ຜຄ຺ ຄຸຕນກ຺ຂຕ຺ຕເມວ຺ ຍສ຺ສ ທີ ຜຄ຺ຄຸຕມາເສ ອຸຕ຺ຕຣຜຄ຺ຄຸຕທິວເສ ຕິຕ຺ຖນ຺ຫານໍ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ສໍວຈ຺ຉຣິກປາປປວາຫນໍ ໂທຕີຕິ ລທ຺ສີ, ຕໍ ຕໂຕ ວິເວເຈຕຸໍ ອີທໍ ກຄວຕາ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ສຸທ຺ສສ຺ສຸໂປ໌ສໂຖ ສທາຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕສຸທ຺ສິຍາ ສຸທ຺ສສ຺ສ ອຸໂປ໌ສຖຽຄານີ ວຕສ ມາທານານີ ຈ ອສມາທີຍໂຕປີ ນິຈ຺ຈໍ ອຸໂປ໌ສໂຖ, ອຸໂປ໌ສຖວາໂສ ເອວາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ປລ຺ຈທສນ຺ນໍ ຕິຖີນໍ ປູຣຕາວເສນ ປນ຺ນຣໂສ຺

ພຫຸໂສ , ອຕິສຍໂຕ ວາ ກຸມຸທານີ ເອຕ຺ຖ ສນ຺ຕີຕິ ກຸມຸທວຕີ, ຕິສ຺ສໍ ກຸມຸທວຕິຍາ຺ ຈຕຸນ຺ນໍ ມາສານໍ ປາຣິປູຣິກູຕາຕິ ຈາຕຸມາ ສີ຺ ສາ ເອວ ປາລຸອີຍໍ ຈາຕຸມາສີນີຕິ ວຸຕ຺ຕາຕິ ອາຫ ''ອີສ ປນ ຈາຕຸມາສີນີຕິ ວຸຈ຺ຈຕີ''ຕິ຺ ຕທາ ກຕ຺ຕິກມາສສ຺ສ ປຸຕ຺ຕຕາຍ ມາສປຸຕ຺ຕຕາ຺ ວສ຺ສານສ຺ສ ອຸຕຸໂນ ປຸຕ຺ຕຕາຍ ອຸຕຸປຸຕ຺ຕຕາ຺ ກຕ຺ຕິກມາສລກ຺ຂິຕສ຺ສ ສໍວຈ຺ຉຣສ຺ສ ປຸຕ຺ຕຕາຍ

ສໍວຈ຺ຉຣປຸຕ຺ຄຕາ຺ ''ມາ'' ອິຕິ ຈນ຺ໂທ ວຸຈ຺ຈຕິ ຕສ຺ສ ຄຕິຍາ ທິວສສ຺ສ ມິນິຕພ຺ພໂຕ຺ ເອຕ຺ຖ ປຸຕ຺ໂຕຕິ ເອຕິສ຺ສາ ຣຕ຺ຕິຍາ ສພ຺ພກລາປາຣິປູຣິຍາ ປຸຕ຺ໂຕ຺ ຕທາ ຫິ ຈນ຺ໂທ ສພ຺ພໂສ ປຣິປຸຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ທິສ຺ສຕິ຺ ເອຕ຺ຖ ຈ ''ຕທຫຸໂປສເຖ ປນ຺ນຣເສ''ຕິ ປທານິ ທິວສວເສນ ວຸຕ຺ຕານິ, ''ໂກມຸທິຍາ''ຕິອາທີນິ ຣຕ຺ຕິວເສນ຺

ຣາຊາມຈ຺ຈປຣິວຸໂຕຕິ ຣາຊກຸລສມຸທາຄເຕຫິ ອມຈ຺ເຈຫິ ປຣິວຸໂຕ຺ ອຖ ວາ ອນຸຍຸຕ຺ຕກຣາຊູຫິ ເຈວ ອມຈ຺ເຈຫິ ຈ ປຣິວຸໂຕ຺ ຈຕຸຣຸປກ຺ກິເລສາຕິ ອພ຺ພາ ມຫິກາ ຘູມຣໂຊ ຣາຫູຕິ ອິເມຫິ ຈຕູຫິ ອຸປກ຺ກິເລເສຫິ຺ ສນ຺ນິຍ຺ຍານໍ ກຕໍ ອຍ຺ຍກຖາຍໍ຺

ປີຕິວຈນນ຺ຕິ ປີຕິສມຸຍ຺ຍານໍ ວຈນໍ຺ ຍລ຺ຫິ ວຈນໍ ປຍິຕ຺ຄາຫກນິຣເປກ຺ຂໍ ເກວລໍ ອຸລ຺ອາຣາຍ ປີຕິຍາ ວເສນ ສຣສໂຕ ສຫສາວ ມຸຂໂຕ ນິຈ຺ຉຣຕິ, ຕໍ ອິຘ ''ອຸທານ''ນ຺ຕິ ອຘິປ຺ເປຕໍ຺ ເຕນາຫ ''ຍໍ ປີຕິວຈນໍ ຫທຍໍ ຄເຫຕ຺ວໍ ນ ສກ຺ໂກຕິ''ຕິອາທີ຺

ໂທເສຫິ ອິຕາ ຄຕາ ອປຄຕາຕິ ໂທສິນາ ຕ-ກາຣສ຺ສ ນ-ກາຣໍ ກຕ຺ວາ ຍຖາ ''ກິເລເສ ຊິໂຕ ວິຊິຕາວີຕິ ຊິໂນ''ຕິ຺ ອນິຍ-ສທ຺ໂທ ກຕ຺ຕຸອຕ຺ເຖ ເວທິຕພ຺ໂພຕິ ອາຫ ''ມນໍ ຣມຍຕີ''ຕິ ''ຣມຕິຍາ''ຕິ ຍຖາ ''ນີຍ຺ຍານິກາ ຘມ຺ມາ''ຕິ຺ ຊຕ຺ຫວເສນ ຣຕ຺ຕິຍາ ສຸຣູປ ຕາຕິ ອາຫ ''ວຸຕ຺ຕໂທສວິມຸຕ຺ຕາຍາ''ຕິອາທີ຺ ຕຕ຺ຖ ອພ຺ພາທໂຍ ວຸຕ຺ຕໂທສາ, ຕພ຺ພິຄເມເນວ ຈສ຺ສາ ທສ຺ສນີຍຕາ, ເຕນ, ອຸຕຸສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຈ ປາສາທິກຕາ ເວທິຕພ຺ພາ຺ ລກ຺ຂຕໍ ກວິຕ຺ວໍ ຍຸຕ຺ຕາຕິ ເອຕິສ຺ສາ ຣຕ຺ຕິຍາ ຍຸຕ຺ໂຕ ທິວໂສ ມາໂສ ອຸຕຸ ສໍວຈ຺ຉໂຣຕິ ເອວໍ ທິວສມາເສົາຕຸສໍວຈ຺ຉຣານໍ ສລ຺ລກ຺ຂຕໍ ກວິຕ຺ວໍ ຍຸຕ຺ຕາ ລກ຺ຂຍ຺ຍາ, ລກ຺ຂຕິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺

''ຍໍ ໂນ ປຍິຣຸປາສໂຕ ຈິຕ຺ຕໍ ປສີເທຍ຺ຍາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ''ສມຕໍ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕໍ ວາ''ຕິ ເອຕ຺ຖ ປຣມຕ຺ຖສມໂຕ ຈ ປຣມຕ຺ຖພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ຈ ອຘິປ຺ເປໂຕ, ນ ປພ຺ພຊຊາມຕ຺ຕສມໂຕ, ນ ຊາຕິມຕ຺ຕພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ຈາຕິ ອາຫ ''ສມິຕປາປຕາຍ ສມຕໍ຺ ພາຫິຕປາປຕາຍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕ''ນ຺ຕິ຺ ພຫຸວຈເນ ວຕ຺ຕພ຺ເພ ເອກວຈນໍ, ເອກວຈເນ ວາ ວຕ຺ຕພ຺ເພ ພຫຸວຈນໍ ວຈນພ຺ຍຕ຺ໂຍ຺ ອຍ຺ຍກຖາຍໍ ປນ ເອກວຈນວເສເນວ ພ຺ຍຕ຺ໂຍ ທສ຺ສິໂຕ຺ ອຕ຺ຕນີ, ຄຣຸຍ຺ຍານິເຍ ຈ ເອກສ຺ມິມ຺ປີ ພຫຸວຈນປ຺ປໂຍໂຄ ນິຣູລ຺ໂຫຕິ຺ ສພ຺ເພນປີຕິ ''ຣມຕິຍາ ວຕາ''ຕິອາທີນາ ສພ຺ເພນ ວຈເນນ຺ ໂອກາສນິມິຕ຺ຕກມ຺ມນ຺ຕິ ໂອກາສກູຕນິມິຕ຺ຕກມ຺ມໍ ປຣິພ຺ຍຕ຺ຕໍ ນິມິຕ຺ຕກຣຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ເທວທຕ຺ໂຕ ຈາຕິ຺ ຈ-ສທ຺ໂທ ອຕ຺ຕູປນຍເນ, ເຕນ ຍຖາ ຣາຊາ ອຊາຕສຕ຺ຕຸ ອຕ຺ຕໂນ ປີຕຸ ອຣິຍສາວກສ຺ສ ສຕ຺ຖຸອຸປຍ຺ຍາກສ຺ສ ຆາຕເນນ ມຫາປຣາໂຘ , ເອວໍ ກຄວໂຕ ມ ຫາອນຕ຺ຖກຣສ຺ສ ເທວທຕ຺ຕສ຺ສ ອວສ຺ສຍກາເວນ ປີຕີ ອິມມຕ຺ຖໍ ອຸປເນຕິ຺ ຕສ຺ສ ປີຍ຺ກິຉາຍາຍາຕິ ຕສ຺ສ ຊີວກສ຺ສ ປີຍ຺ກິອປສ຺ສເຍນ, ຕໍ ປມຸຂໍ ກຕ຺ວາ ຕໍ ອປສ຺ສາຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ວິກ຺ເຂປປ຺ຈ຺ເຉທນຕ຺ຖນ຺ຕິ ກາວິນິຍາ ອຕ຺ຕໂນ ກຖາຍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນກວິກ຺ເຂປນສ຺ສ ປຈ຺ຉິນ຺ທນຕ຺ຖໍ, ອນຸປ຺ປຕ຺ຕິອຕ຺ຖນ຺ຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ຺ ເຕນາຫ ''ຕສ຺ສໍ ຫີ''ຕິອາທີ຺

໑໕໑຺''ໂສ ກິຣາ''ຕິອາທີ ໂປຣາຕຍ຺ຍກຖາຍ ອາຄຕນໂຍ຺ ເອເສວ ນໂຍ ປຣໂຕ ມກ຺ຂລິປທນິພ຺ພຈເນປີ ຺ ອຸປສງ຺ກມນ຺ຕີຕິ ອຸປຄຕາ຺ ຕເທວ ປພ຺ພຊຊໍ ອຄຸຄເຫສີຕິ ຕເທວ ນຄຸຄຣູປີ ປພ຺ພຊຊໍ ກຕ຺ວາ ຄຕ຺ຫີ຺

ປພ຺ພຊິຕສມູຫສງ຺ຂາໂຕສງ຺ໂຆຕິ ປພ຺ພຊິຕສມູຫຕາມຕ຺ເຕນ ສງ຺ໂຆ, ນ ນີຍ຺ຍານິກທິຍ຺ກິສຸວິສຸທ຺ຘສີລສາມຍ຺ຍວເສນ ສໍຫຕຕ຺ ຕາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ຺ ອສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ອສ຺ສ ສຕ຺ຖຸປຍິລ຺ລສ຺ສ ປຣິວາຣກູໂຕ ອຕ຺ຖີ຺ ສ຺ເວວາຕິ ປພ຺ພຊິຕສມູຫສງ຺ຂາໂຕວ຺ ເກຈິ ປນ ''ປພ຺ພຊິຕສມູຫວເສນ ສງ຺ຆີ, ຄຫຍ຺ຖສມູຫວເສນ ຄຕີ''ຕິ ວທນ຺ຕິ, ຕໍ ເຕສໍ ມຕິມຕ຺ຕໍ ຄເຕ ເອວ ໂລເກ ສງ຺ຆ-ສທ຺ທສ຺ສ ນິຣູລ຺ຫຕ຺ຕາ຺ ອາຈາຣສິກ຺ຂາປນວເສນາຕິ ອເຈລກ ວຕຈຣິຍາທິອາຈາຣສິກ຺ຂາປນວເສນ຺ ປາກໂຍຕິ ສງ຺ຆີອາທິກາເວນ ປກາ ສິໂຕ຺ ''ອປ຺ປີຈ຺ໂຉ''ຕິ ວຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ລພ຺ກມານໍ ອປ຺ປີຈ຺ຉຕ຺ຕໍ ທສ຺ເສຕ຺ວໍ ''ອປ຺ປີຈ຺ຉຕາຍ ວຕ຺ຖມ຺ປີ ນ ນິວາເສຕີ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ນ ຫີ ຕສ຺ມີ ສາສນິເກ ວິຍ ສນ຺ຕຄຸຕນິຄູຫຕລກ຺ຂຕາ ອປ຺ປີຈ຺ຉຕາ ລພ຺ກຕີຕິ຺ ຍໂສຕິ ກິຕ຺ຕິສທ຺ໂທ຺ ''ຕຣນ຺ຕິ ເອເຕນ ສໍສາ ໂຣຆ''ນ຺ຕິ ເອວໍ ສມ຺ມຕຕ຺ຕາ ຕິຕ຺ຖໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ລທ຺ຘີຕິ ອາຫ ''ຕິຕ຺ຖກໂຣຕິ ລທ຺ຘິກໂຣ''ຕິ຺ ສາຘຸສມ຺ມໂຕຕິ ''ສາຘູ''ຕິ ສມ຺ມໂຕ, ນ ສາຘູຫີ ສມ຺ມໂຕຕິ ອາຫ ''ອຍໍ ສາຘູ''ຕິອາທີ຺ ''ອິມານິ ເມ ວຕສມາທານານິ ເອຕ຺ຕກໍ ກາລໍ ສຸຈິຕານີ''ຕິ ປພ຺ພຊິໂຕ ປຍ຺ຍາຍ ອຕິກ຺ກນ຺ຕາ ພຫູ ຣຕ຺ຕິໂຍ ຊານາຕີຕິ ຣຕ຺ຕລ຺ລ຺ູ ຕາ ປນສ຺ສ ຣຕ຺ຕິໂຍ ຈິຣກາລກູຕາຕິ ກຕ຺ວາ ຈິຣໍ ປພ຺ພຊິຕສ຺ສ ອສ຺ສາຕິ ຈິຣປພ຺ພຊິໂຕ຺ ຕຕ຺ຖ ຈິຣປພ຺ພຊິຕຕາຄຫເຕນ ພຸທ຺ຘສີລຕໍ ທສ຺ເສຕິ, ຣຕ຺ຕລ຺ລຸຕາຄຫເຕນ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ປຊານຕໍ຺ ອທ຺ຘານນ຺ຕິ ທີຆກາລໍ຺ ກິຕ຺ຕໂກ ປນ ໂສຕິ ອາຫ ''ທ຺ເວ ຕໂຍ ຣາຊປຣິວຍ຺ເຍ''ຕິ, ທ຺ວິນ຺ນໍ ຕິຕ຺ຕໍ ຣາຊູນໍ ຣຊ຺ຊໍ ອນຸ ສາສນປຍິປາຍີໂຍຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ''ອທ຺ຘຄໂຕ''ຕິ ວຕ຺ວາ ກຕໍ ວໂຍຄຫຕໍ ໂອສານວຍາເປກ຺ຂນ຺ຕິ ອາຫ ''ປຈ຺ຉິມວຍໍ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ''ຕິ຺ ອຸກຍນ຺ຕິ ''ອທ຺ຘຄໂຕ, ວໂຍອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ''ຕິ ປທທ຺ວຍໍ຺

ປຸພ຺ເພ ປິຕຣາ ສທ຺ຘິໍ ສຕ຺ຖຸ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ເທສນາຍ ສຸຕປຸພ຺ພຕໍ ສນ຺ຘາຍາຫ “ຊານາກິລ຺ລາຫີ...ເປ... ໂສຕຸກາໂມ”ຕິຯ ທສ຺ສເນນາຕິ ນ ທສ຺ສນມຕ຺ຕໍ, ທິສ຺ວາ ປນ ເຕນ ສທ຺ຘິໍ ອາລາປສລ຺ລາປໍ ກຕ຺ວາ ຕໂຕ ອກິຣິຍວາທໍ ສຸຕ຺ວາ ເຕສໍ ອນຕ຺ຕມ ໂນ ອໂຫສິຯ ຄຸຓກຖາຍາຕິ ອຠູຕຄຸຓກຖາຍຯ ເຕນາຫ “ສຸຏ຺ຐຸຕຣໍ ອນຕ຺ຕມໂນ ຫຸຕ຺ວາ”ຕິຯ ຍທິ ອນຕ຺ຕມໂນ, ກສ຺ມາ ຕຸຓ຺ຫີ ອໂຫສີຕິ ອາຫ “ອນຕ຺ຕມໂນ ສມາໂນປີ”ຕິອາທິຯ

໑໖໔ຯໂຄສາລາຍາຕິ ເອວໍ ນາມເກ ຄາເມຯ ວສ຺ສານກາເລ ຄຸນ຺ນໍ ຕິຏ຺ຐນສາລາຕິ ເອເກຯ

໑໖໕ຯປຏິກິຏ຺ຐຕຣນ຺ຕິ ນິຫີນຕຣໍຯ ຕນ຺ຕາວຸຕານີຕິ ຕນ຺ເຕ ປສາເຣຕ຺ວາ ວິຕານິຯ “ສີເຕ ສີໂຕ”ຕິອາທິນາ ລຫາກາເຣຫີ ຕສ຺ສ ນິຫີນສ຺ສ ນິຫີນຕຣຕໍ ທສ຺ເສຕິຯ

໑໖໖ຯວຈ຺ຈໍ ກຕ຺ວາປີຕິ ປີ-ສທ຺ເທນ ໂຠຊນໍ ຠຸຎ຺ຊິຕ຺ວາປີ ເກນຈິ ອສ຺ຈິນາ ມກ຺ຂິໂຕ ປີຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ສມ຺ປິຓ຺ເຫຕິຯ ວາລິກາຖູປໍ ກຕ຺ວາຕິ ວຕ຺ຕວເສນ ວາລິກາຍ ຖູປໍ ກຕ຺ວາຯ

໑໖໗ຯປລິພຸທ຺ຘນກິເລໂສຕິ ສໍສາເຣ ປລິພຸທ຺ຘນກິຈ຺ໂຈ ຣາຄາທິກິເລໂສ ເຂຕ຺ຕວຕ຺ຖຸປຸຕ຺ຕທາຣາທິວິສໂຍຯ

ໂກມາຣກຈ຺ຈຊີວກກຖາວຕ຺ຕນາ

໑໖໘ຯ ນ ຍຖານິປ຺ປາຍໍ ວຕ຺ຕຕີຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ “ອນຕ຺ໂຖ ວຕ ເມ”ຕິຯ ຊີວກສ຺ສ ຕຸຓ຺ຫີຠາໂວ ມມ ອນິປ຺ປາຍສ຺ສ ມທ຺ທນສທິໂສ, ຕສ຺ມາ ຕໍ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ກຖາປເນນ ມມ ອນິປ຺ປາໂຍ ປູເຣຕພ຺ໂພຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ຣຎ຺ໂຎ ອຊ຺ຌາສໂຍຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ຫຕ຺ຖິມ຺ຫິ ນຸ ໂຂ ປນາ”ຕິອາທິມາຫຯ ກີ ຕຸຓ຺ຫີຕິ ກີ ກາຣຓາ ຕຸຓ຺ຫີ, ກີ ຕໍ ກາຣຓໍ, ເຍນ ຕຸວໍ ຕຸຓ຺ຫີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ເຕນາຫ “ເກນ ກາຣເຓນ ຕຸຓ຺ຫີ”ຕິຯ

ກາມໍ ສພ຺ພາປີ ຕຖາຄຕສ຺ສ ປຏິປຕ຺ຕິ ອນຎ຺ຎສາຘາຣຓາ ອຈ຺ຉຣິຍອພ຺ຠຸຕຣູປາ ຈ, ຕຖາປີ ຄພ຺ໂຠກ຺ກນ຺ຕິ- ອຠິຊາຕິອຠິນິກ຺ຂມນອຠິສມ຺ໂພຘິສມ຺ມຈກ຺ກປ຺ປວຕ຺ຕນ- ຍມກປາຏິຫາຣິຍເທໂວໂຣຫຓານີ ສເທວເກ ໂລເກ ອຕິວິຍ ສຸປາກຏານີ, ນ ສກ຺ກາ ເກນຈິ ປຏິພາຫິຕຸນ຺ຕິ ຕານິເຍເວຕ຺ຖ ອຸທ຺ຘຏານິຯ ອິຕ຺ຖມ຺ຠູຕາຂ຺ຍານຕ຺ເຖຕິ ອິຕ຺ຖໍ ເອວໍ ປກາໂຣ ຠູໂຕ ຊາໂຕຕິ ເອວໍ ກຖນຕ຺ເຖຯ ອຸປໂຍຄວຈນນ຺ຕິຯ “ອພ຺ຠຸຄ຺ຄໂຕ”ຕິ ເອຕ຺ຖ ອຠິຕິ ອຸປສຄ຺ໂຄ ອິຕ຺ຖມ຺ຠູຕາຂ຺ຍານຕ຺ຖໂຊຕໂກ, ເຕນ ໂຍຄໂຕ “ຕໍ ໂຂ ປນ ຠຄວນ຺ຕ”ນ຺ຕິ ອິທໍ ສາມິອຕ຺ເຖ ອຸປໂຍຄວຈນໍ, ເຕນາຫ “ຕສ຺ສ ໂຂ ປນ ຠຄວໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ”ຕິຯ ກລ຺ຍາຓຄຸຓສມ຺ນາຄໂຕຕິ ກລ຺ຍາເຓຫິ ຄຸເຓຫິ ຍຸຕ຺ໂຕ, ຕໍ ນິສ຺ສິໂຕ ຕພ຺ພິສຍຕາຍາຕິ ອນິປ຺ປາໂຍຯ ເສຏ຺ໂຐຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ເອເສວ ນໂຍຯ ກິຕ຺ເຕຕພ຺ພໂຕ ກິຕ຺ຕິ, ສາ ເອວ ສທ຺ທນິຍໂຕ ສທ຺ໂທຕິ ອາຫ “ກິຕ຺ຕິສທ຺ໂທຕິ ກິຕ຺ຕິເຍວາ”ຕິຯ ອຠິຕ຺ຖວນວເສນ ປວຕ຺ໂຕ ສທ຺ໂທ ຖຸຕິໂ຃ໂສຯ ອນຎ຺ຎສາຘາຣຓຄຸເຓ ອາຣພ຺ຠ ປວຕ຺ຕຕ຺ຕາ ສເທວກໍ ໂລກໍ ອຊ຺ໂຊຕ຺ຖຣິຕ຺ວາ ອຠິຠວິຕ຺ວາ ອຸຄ຺ຄໂຕຯ

ໂສ ຠຄວາຕິ ໂຍ ໂສ ສມຕີ ສປາຣມີໂຍ ປູເຣຕ຺ວາ ສພ຺ພກິເລເສ ຠຎ຺ຊິຕ຺ວາ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ສມ຺ມາສມ຺ໂພຘິໍ ອຠິສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ເທວານໍ ອຕິເທໂວ ສກ຺ການໍ ອຕິສກ຺ໂກ ພ຺ຣຫ຺ມານໍ ອຕິພ຺ຣຫ຺ມາ ໂລກນາໂຖ ຠາຄ຺ຍວນ຺ຕຕາທີຫິ ກາຣເຓຫິ ສເທວເກ ໂລເກ “ຠຄວາ”ຕິ ສພ຺ພຕ຺ຖ ປຕ຺ຖຍກິຕ຺ຕິສທ຺ໂທ, ໂສ ຠຄວາຯ “ຠຄວາ”ຕິ ຈ ອິທໍ ສຕ຺ຖຸ ນາມກິຕ຺ຕນໍຯ ເຕນາຫ ອາຍສ຺ມາ ຘມ຺ມເສນາປຕິ “ຠຄວາຕິ ເນຕໍ ນາມໍ ມາຕຣາ ກຕ”ນ຺ຕິອາທິ (ມຫານິຯ ໓໔)ຯ ປຣໂຕ ປນ ຠຄວາຕິ ຄຸຓກິຕ຺ຕນໍຯ

ຍຖາ ກມ຺ມຏ຺ຐານິເກນ “ອຣຫ”ນ຺ຕິອາທີສຸ ນວງ຺ຄເນສຸ ປຈ຺ເຈກໍ ອິຕິ-ສທ຺ທໍ ໂຍເຊຕ຺ວາ ພຸທ຺ຘຄຸຓາ ອນຸສ຺ສຣິຍນ຺ຕິ, ເອວໍ ພຸທ຺ຘຄຸຓສງ຺ກິຕ຺ຕເກນາປີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ອິຕິປີ ອຣຫໍ, ອິຕິປີ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ...ເປ... ອິຕິປີ ຠຄວາ”ຕິ ອາຫຯ “ອິຕິເປຕໍ ອຠູຕໍ, ອິຕິເປຕໍ ອຕຈ຺ຉ”ນ຺ຕິອາທີສຸ (ທີຯ ນິຯ ໑໗໔) ວິຍ ອິຘ ອິຕິ-ສທ຺ໂທ ອາສນ຺ນປຈ຺ຈກ຺ຂກາຣຓຕ຺ໂຖ, ປີ-ສທ຺ໂທ ສມ຺ປິຓ຺ຓນຕ຺ໂຖ, ເຕນ ຈ ເຕສໍ ຄຸຓານໍ ພຫຸຠາໂວ ທີປິໂຕຯ ຕານີ ຈ ສງ຺ກິຕ຺ເຕນ຺ເຕນ ວິຎ຺ຎຸນາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ສມ຺ມຸຂີຠູຕາເນວ ກຕ຺ວາ ສງ຺ກິຕ຺ເຕຕພ຺ພານີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ອິມິນາ ຈ ອິມິນາ ຈ ກາຣເຓນາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີ”ຕິ ອາຫຯ ເອວຎ຺ຫິ ນິຣູເປຕ຺ວາ ກິຕ຺ເຕນ຺ເຕ ຍສ຺ສ ສງ຺ກິຕ຺ເຕຕິ, ຕສ຺ສ ຠຄວຕິ ອຕິວິຍ ອຠິປ຺ປສາໂທ ໂຫຕິຯ ອາຣກຕ຺ຕາຕິ ສຸວິທູຣຕ຺ຕາຯ ອຣີນນ຺ຕິ ກິເລສາຣີນໍຯ

ອຣານນ຺ຕິ ສໍສາຣຈກ຺ກສ຺ສ ອຣານໍ໊ ຫຕ຺ຕາຕິ ວິຫຕ຺ຕາ໊ ປ຺ຈ຺ຈຍາທີນ຺ຕິ ຈີວຣາທິປ຺ຈ຺ຈຍານຎ຺ເຈວ ປູຊາວິເສສານຎ຺ຈ໊ ຕໂຕຕິ ວິສຸທ຺ຒິມຄ຺ຄໂຕ໊ ຍຖາ ຈ ວິສຸທ຺ຒິມຄ຺ຄໂຕ, ເອວໍ ຕໍສໍວຕ຺ຕນໂຕປິ ເນສໍ ວິຕ຺ຖາໂຣ ຄເຫຕພ຺ໂພ໊

ຍສ຺ມາ ຊີວໂກ ພຫຸໂສ ສຕ຺ຖຸສນ຺ຕິເກ ພຸທ຺ຘຄຸເຓ ສຸຕ຺ວາ ຄິໂຕ, ທິຎ຺ຊສຈ຺ຈຕາຍ ຈ ສຕ຺ຖຸສາສເນ ວິຄຕກໍ຺ກໂຖ ເວ ສາຣຊ຺ຊປ຺ປ຺ຕ຺ໂຕ, ຕສ຺ມາ ອາຫ “ຊີວໂກ ປນາ”ຕິອາທີ໊ ປຎ຺ຈວຕ຺ຕາຍາຕິ ຊຸທ຺ທິກາທິວເສນ ປຎ຺ຈປ຺ປກາຣາຍ໊ ນິຣນ຺ຕຣໍ ຜຸຜໍ ອໂຫສີ ກຕາຆິກາຣກາວໂຕ໊ ກມ຺ມນ຺ຕຣາຍວເສນ ທີສ຺ສ ຣຎ຺ໂຎ ຄຸຓສຣີຣໍ ຂຕ຺ປຫຕໍ ອໂຫສີ໊

໑໘໗໊ “ອຸຕ຺ຕມ”ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ນ ເກວລໍ ເສຎ຺ຊກາໂວ ເອເວຕ຺ຖ ກາຣຓໍ, ອຖ ໂຂ ອປ຺ປສທ຺ທຕາປີ ກາຣຓນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ “ອສ຺ສ ຍານຣຖຍານານີ”ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ໊ ຫຕ຺ຖິຍາເນສຸ ນິພ຺ພິເສວນເມວ ຄຕ຺ໜນ຺ໂຕ ຫຕ຺ຖີນີໂຍວ ກປ຺ປາເປສິ໊ ຣຎ຺ໂຎ ອາສຽການີ ວຕ຺ຕນຕ຺ຖໍ ອາສນ຺ນຈາຣິກາເວນ ຕຕ຺ຖ ອິຕ຺ຖີໂຍວ ນິສຊ຺ຊາປີຕາ໊ ຣຎ຺ໂຎ ປເຣສໍ ທຸຣຸປສຽກມນກາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ຕາ ປຸຣິສເວ ສໍ ຄາຫາເປຕ຺ວາ ອາວຸຘຫຕ຺ຖາ ກາຣິຕາ໊ ປຜິເວເທສີຕິ ຌາເປສິ໊ ຕເທວາຕິ ຄມນໍ, ອຄມນເມວ ວາ໊

໑໘໙໊ມຫຎ຺ຈາຕິ ກຣຕຕ຺ເຖ ປ຺ຈ຺ຈຕ຺ຕວຈນນ຺ຕິ ອາຫ “ມຫຕາຈາ”ຕິ໊ ມຫຈ຺ຈາຕິ ມຫຕິຍາ , ລີຽຄວິປລ຺ລາສວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ, ມຫນ຺ເຕນາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ໊ ເຕນາຫ “ຣາຊານຸກາເວນາ”ຕິ “ທ຺ວິນ຺ນໍ ມຫາຣຎ຺ຊານໍ ອິສ຺ສຣິຍສີຣີ”ຕິ ອຽຄມຄຘຣຎ຺ຊານໍ ອາຘິປ຺ຈ຺ຈມາຫ໊ ອາສຕ຺ຕຂຄ຺ຄານີຕິ ອໍເສ ໂອລມ຺ພນວເສນ ສນ຺ນທ຺ຘອສີນີ໊ ກຸລໂກໄຄສ຺ສຣິຍາທິວເສນ ມຫຕີ ມຕ຺ຕາ ເອເຕສນ຺ຕິ ມຫາມຕ຺ຕາ, ມຫານຸກາວາ ຣາຊປຸຣິສາ໊ ວິຊ຺ຊາຘຣຕຣຸຓາ ວິຍາຕິ ວິຊ຺ຊາຘຣກຸມາຣາ ວິຍ໊ ຣຎ຺ຊິຍປຸຕ຺ຕາຕິ ໂກຊປຸຕ຺ຕາ໊ ຫຕ຺ຖິຆຜາຕິ ຫຕ຺ຖິສມູຫາ໊ ອຎ຺ຌມຎ຺ຌສຽຆຜ຺ຜນາຕິ ອວິຈ຺ເຉທວເສນ ຄມເນນ ອຎ຺ຌມຎ຺ຌສມ຺ພນ຺ຘາ໊

ຈິຕ຺ຕຸຕ຺ຣາໂສ ສຍໍ ກາຍນຎ຺ເຖນ ກຍໍ ຍຖາ ຕຖາ ກາຍຕີຕິ ກຕ຺ວາ໊ ຌາຓໍ ກາຍິຕພ຺ເພ ເອວ ວຕ຺ຖຸສ຺ມີ ກຍໂຕ ອຸປຍ຺ຄິເຕ “ກາຍິຕພ຺ພມິທ”ນ຺ຕິ ກຍໂຕ ຕີຣຕໂຕ ກຍໍ໊ ເຕເນວາຫ “ກຍຕຸປຎ຺ຊານຌາຓໍ ປນ ກາຍຕິ ນກາຍຕີຕິ? ນ ກາຍຕິ໊ ຕຎ຺ຫິ ອ ຕີຕາ ສຽຂາຣາ ນິຣຸທ຺ຘາ, ປ຺ຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນາ ນິຣຸຊ຺ຊນ຺ຕິ, ອນາຄຕາ ນິຣຸຊ຺ຊິສ຺ສນ຺ຕີຕິ ຕີຣຕມຕ຺ຕເມວ ໂຫຕີ”ຕິ (ວິສຸທ຺ຒິ໊ ໒໊໘໑)໊ ອາຣມ຺ມຓໍ ກາຍຕີ ເອຕສ຺ມາຕິ ກຍໍ໊ ໂອຕປ຺ປີ ປາປໂຕ ກາຍຕີ ເອເຕນາຕິ ກຍໍ໊ ກຍານກນ຺ຕິ ກາຍນາກາໂຣ໊ ກຍນ຺ຕິ ຌາຕກຍໍ໊ ສໍເວຄນ຺ຕິ ສໂຫຕ຺ຕປ຺ປຌາຓໍ ສນ຺ຕາສນ຺ຕິ ສພ຺ພໂສ ອຸພ຺ພິຊ຺ຊນໍ໊ ກາຍິຕພ຺ພຎ຺ເຖນ ກຍໍ ກີມກາເວນ ເກຣວນ຺ຕິ ກຍເກຣວໍ, ກີຕພ຺ພວຕ຺ຖຸ໊ ເຕນາຫ “ອາຄຈ຺ຉຕີ”ຕິ໊

ກີຣຸໍປສໍສນ຺ຕີຕິ ປາປໂຕ ກາຍນໂຕ ອຸຕ຺ຕສນໂຕ ກີຣຸໍ ປສໍສນ຺ຕິ ປຕ຺ສິຕາ໊ ນ ທີ ຕຕ຺ຖ ສູຣນ຺ຕິ ຕສ຺ມີ ປາປກຣເຓ ສູຣໍ ປຄພ຺ກຘໍສີນໍ ນ ທີ ປສໍສນ຺ຕີ໊ ເຕນາຫ “ກຍາ ທີ ສນ຺ໂຕ ນ ກໂຣນ຺ຕິ ປາປ”ນ຺ຕີ໊ ຕຕ຺ຖ ກຍາຕິ ປາປຸຕ຺ຣາສໂຕ, ໂອຕ຺ຕປ຺ປເຫຕູຕິ ອຕ຺ໂຖ໊ ສຣີຣຈລນນ຺ຕິ ກຍວເສນສຣີຣສໍກມ຺ໂປ໊ ເອເກຕິ ອຸຕ຺ຕຣວິຫາຣວາສີໂນ໊ “ຣາຊຄເຫ”ຕິອາທີ ເຕສໍ ອຘິປ຺ປາຍ ວິວຣຓໍ໊ ກາມໍ ວຍຕຸລ຺ໂຍ “ວຍສ຺ໂສ”ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຣູລ຺ຫີເຣໂສ, ໂຍ ໂກຈິ ປນ ສຫາໂຍ ວຍສ຺ໂສ, ຕສ຺ມາ ວຍສ຺ສາກີລາໂປຕິ ສຫາ ຍາກີລາໂປ໊ ນ ວິປ຺ປລມ຺ເກສີຕິ ນ ວິສໍວາເທສິ໊ ວິນສ຺ເສຍ຺ຍາຕິ ຈິຕ຺ຕວິຆາເຕນ ວິຫຎ຺ເຌຍ຺ຍ໊

ສາມຎ຺ຌຜລປ຺ຈ຺ຉາວຕ຺ຕນາ

໑໙໐໊ກຄວໂຕ ເຕໂຊຕິ ພຸທ຺ຘານຸກາໂວ໊ ຣຎ຺ໂຎ ສຣີຣໍ ຜຣິ ຍຖາ ຕໍ ໂສຕາທຕ຺ຫສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ກຄວໂຕ ສນ຺ຕິກໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສ ອນ຺ໂຕວນສຕ຺ຫຄຕສ຺ສ໊ ເອເກຕິ ອຸຕ຺ຕຣວິຫາຣວາສີໂນ໊

໑໙໑໊ເຍນ, ເຕນາຕິ ຈ ກຸມ຺ມຕ຺ເຖ ກຣຕວຈນນ຺ຕິ ອາຫ “ຍຕ຺ຖ ກຄວາ, ຕຕ຺ຖ ຄໂຕ”ຕິ໊ ຕທາ ຕສ຺ມີ ກິກ຺ຂຸສຽເຜ ຕຸຕ຺ຫີກາວສ຺ສ ອນວເສສໂຕ ພ຺ຍາປີກາວໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ຕຸຕ຺ຫີກູຕໍ ຕຸຕ຺ຫີກູຕ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ “ຍໂຕ ຍໂຕ…ເປ… ເມວາຕິ ອຕ຺ໂຖ”ຕິ໊ ຫຕ຺ຖສ຺ສ ກຸກ຺ກຕ຺ຕາ ອສໍຍໂມ ອສມ຺ປຊຎ຺ຌກີຣິຍາ ຫຕ຺ຖກຸກ຺ກຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ໊ ວາ-ສທ຺ໂທ ອວຸຕ຺ຕວິກປ຺ປຕ຺ໂຖ, ເຕນ ຕທຎ຺ໂຌ ອສໍຍມກາໂວ ວິກາວິໂຕຕີ ທຎ຺ຊພ຺ພໍ໊ ຕຕ຺ຖ ປນ ຈກ຺ຂຸອສໍຍໂມ ສພ຺ພປຄໂມ, ທຸນ຺ນິວາໂຣ ຈາຕິ ຕທກາວໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ສພ຺ພາລຽກາຣປຜິມຕ຺ຫິຕ”ນ຺ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ໊ ກາຍິກວາຈສິເກນ ອຸປສເມນ ລທ຺ເຘນ ອິຕໂຣປີ ອນຸມານໂຕ ລທ຺ໂຘ ເອວ ໂຫຕີຕິ ອາຫ “ມານສິເກນ ຈາ”ຕິ໊ ອຸປສມນ຺ຕິ ສໍຍມໍ, ອາຈາຣສມ຺ປຕ຺ຕິນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ໊ ປຎ຺ຈປຣິວຍ຺ເຍຕິ ປຎ຺ຈປຸຣິສປຣິວຍ຺ເຍ໊ ປຎ຺ຈຫາກາເຣທີຕິ “ອິຎ຺ຊານີຍ຺ເຖ ຕາທີ”ຕິ (ມຫານີ໊ ໒໗, ໑໙໘) ເອວໍ ອາທີນາ ອາຄເຕທີ,

ປັຈຸຈວິສອຣິຍິທຸສິສິທຸເສຫີ ຈ ປັຈຸຈຫີ ປກາເຣຫີ។ ຕາທິລກຸຂເຕາຕິ ຕາທິກາເວ។

໑໒໔។ນ ເມ ປັຈຸຫວິສຸສຊຊເນ ກາໂຣ ອຕຸຖິຕິ ສຕຸຖຸ ສພຸພຕຸຖ ອປຸປຜິຫຕລາຕຈາຣຕາທສຸສນໍ។ ຍທາກາງຂສີຕິ ນ ວທນຸຕິ, ກາຖໍ ປນ ວທນຸຕີຕິ ອາຫ "ສຸຕຸວາ ເວທິສຸສາມາ"ຕິ ປເທສລາເຕາ ກິຕຕຸຕາ។ ພຸທຸສາ ປນ ສພຸພລຸລຸປວາຣຕໍ ປວາເຣນຸຕີຕິ ສມຸພນຸໂສ។ "ຍກຸຂນຣິນຸທເທວສມຕພຸຣາຫຸມຕາປຣິພຸພາຊການ"ນຸຕິ ອິທໍ "ປຸຈຸລາວຸໂສ ຍທາກາງຂສີ"ຕິອາທີນີ (ສໍ។ ນິ។ ໑໗໘ນິກ, ໘໒໖; ສຸ។ ນິ។ ອາລຸອວກສຸຕຸເຕ) ສຸຕຸຕປທານີ ປຸຈຸລນຸຕານໍ ເຍສໍ ປຸຄຸຄລານໍ ວເສນ ອາຄຕານີ, ຕໍ ທສຸສນຕຸຖໍ។ "ປຸຈຸລາວຸໂສ ຍທາກາງຂສີ"ຕິ ອິທໍ ອາລຸອວກສຸສ ຍກຸຂສຸສ ໂອກາສກຣຕໍ, ເສສານີ ນຣິນຸທາທີນໍ។ ມນສິຈຸລສີຕິ ມນສາ ອິຈຸລສີ។ ປຸຈຸລວຸໂຫ, ຍໍ ກິລຸຈິ ມນສິຈຸລຖາຕິ ພາວຣິສຸສ ສໍສຍໍ ມນສາ ປຸຈຸລວຸໂຫ។ ຕຸມຸຫາກໍ ປນ ສພຸເພສໍ ຍໍ ກິລຸຈິ ສພຸພສໍສຍໍ ມນສາ, ອລຸລຖາ ຈ, ຍຖາ ອິຈຸລຖ, ຕຖາ ປຸຈຸລວຸໂຫຕິ ອະີປຸປາໂຍ។

ສາສຸຣູປາຕິ ສາສຸສກາວາ។ ສມຸໂມຕິ ປເວຕີສມຸໂມ។ ວຸທຸສນຸຕິ ສີລາທີຫີ ພຸທຸຂິປຸປຕຸຕໍ, ຄຣຸນຸຕິ ອຕຸໂຖ។ ເອສ ກາໂຣຕິ ເອສ ສໍສຍູປຈຸເລທນສງຂາໂຕ ກາໂຣ, ອາຄໂຕ ກາໂຣ ອວສຸສໍ ອາວທິຕພຸໂພຕິ ອະີປຸປາໂຍ។ ລຕຸວາ ສຍນຸຕິ ປຣູປເທເສນ ວິນາ ສຍ ເມວ ລຕຸວາ។

ສຸຈີຣເຕນາຕິ ເອວໍ ນາມເກນ ພຸຣາຫຸມເຕນ។ ຕຄຸສາຕິ ເອກໍເສນ។ ຍຖາປີ ກຸສໂລ ຕຖາຕິ ຍຖາ ສພຸພສມຸມກຸສໂລ ສພຸພວິທູ ຊານາຕິ ກເຖຕິ, ຕຖາ ອຫມກຸຂິສຸສໍ។ ຣາຊາ ຈ ໂຂ ຕໍ ຍທິ ກາຫຕິ ວາ ນ ວາຕິ ໂຍ ຕໍ ອິສ ປຸຈຸລິຕຸໍ ເປເສສີ, ໂສ ຣາຊານໍ ຕຍາ ປຸຈຸລິຕໍ ກໂຣຕຸ ວາ ມາ ວາ, ອທໍ ປນ ເຕ ອກຸຂິສຸສໍ ອກຸຂິສຸສາມິ, ອາຈິກຸຂິສຸສາມີຕິ ອຕຸໂຖ។

໑໒໖។ ສິປຸປນຸເຖນ ສິກຸຂິຕພຸພຕາຍ ຈ ສິປຸປເມວ ສິປຸປາຍຕນໍ ຊີວິກາຍ ການຕາກາວໂຕ ។ ເສຍຸຍຖີທນຸຕິ ນິປາໂຕ, ຕສຸສ ເຕ ກຕເມຕິ ອຕຸໂຖ។ ປຸຖຸ ສິປຸປາຍຕນານີຕິ ຫີ ສາສາຣຕາໂຕ ສິປຸປານີ ອຸທຸທິສິຕຸວາ ອຸປຣິ ຕໍຕໍສິປຸປູປຊີວິໂນ ນິທຸທິຍຸຖາ ປຸຄຸຄລາສິຍຸຖານກາຖາຍ ປປັຈຸຈໍ ປຣິຫຣິຕຸໍ។ ອລຸລຖາ ຍຖາສິປຸເປຕານີ ຕາວ ສິປຸປາຍຕນານີ ທສຸເສຕຸວາ ປຸນ ຕໍຕໍສິປຸປູປຊີວິສຸ ທສຸສິຍມາເນສຸ ປປັຈຸໂຈ ສິຍາຕິ។ ເຕນາຫ "ຫຕຸຖາໂຣຫາ"ຕິອາທິ។

ຫຕຸຖີ ອາໂຣຫນຸຕິ, ອາໂຣຫາປຍນຸຕິ ຈາຕິ ຫຕຸຖາໂຣຫາ។ ເຍຫີ ປໂຍເຄຫີ ປຸຣິໂສ ຫຕຸຖິໂນ ອາໂຣຫນໂຍຄຸໂຄ ໂຫຕິ, ຫຕຸຖິສຸສ ຕໍ ປໂຍຄໍ ວິສາຍຕໍ ສພຸເພສໍ ເປເຕສໍ ຄຫຕໍ។ ເຕນາຫ "ສພຸເພປີ"ຕິອາທິ។ ຕຕຸຖ ຫຕຸຖາຈຣິຍາ ນາມ ເຍ ຫຕຸຖິໂນ ຫຕຸຖາໂຣຫການລຸຈ ສິກຸຂປກາ។ ຫຕຸຖິເວຊຊາ ນາມ ຫຕຸຖິກິສກຸກາ។ ຫຕຸຖິເມຕຸຫາ ນາມ ຫຕຸຖີນໍ ປາທຣກຸຂກາ។ ອາທິ-ສທຸເທນ ຫຕຸຖີນໍ ຍວສທາຍກາທິເກ ສງຄຕຸຫາຕິ។ ອສຸສາໂຣຫາ ຣຖິກາຕິ ເອຕຸຖາປີ ເອເສວ ນໂຍ។ ຣເຖ ນິຍຸຕຸຕາ ຣຖິກາ។ ຣຖຣກຸຂາ ນາມ ຣຖສຸສ ອາຕີຣກຸຂກາ។ ສນຸໍ ຄຕຸຫນຸຕິ, ຄຕຸຫາເປນຸຕິ ຈາຕິ ສນຸຄຸຄຫາ, ອິສຸສາສາ ສນຸສິປຸປສຸສ ສິກຸຂາປກາ ຈ។ ເຕນາຫ "ສນຸອາຈຣິຍາ ອິສຸສາສາ"ຕິ។ ເຈເລນ ເຈລປຜາກາຍ ຍຸທຸເສ ອກນຸຕິ ຄຈຸລນຸຕີຕິ ເຈລກາຕິ ອາຫ "ເຍ ຍຸທຸເສ ຊຍສຊໍ ຄເຫຕຸວາ ປຸຣໂຕ ຄຈຸລນຸຕີ"ຕິ។ ຍຖາ ຕຖາ ກິເຕ ເສນິເກ ພຸຍູຫກຣຕາວເສນ ຕໂຕ ຈລຍນຸຕີ ອຸຈຸຈາເລນຸຕີຕິ ຈລກາ។ ສກຸຕຄຸຜິອາທໂຍ ວິຍ ມໍສປີຕຸໍຫໍ ປຣເສນາສມູຫໍ ສາຫສິກມຫາໂຍສຕາຍ ເລຕຸວາ ເລຕຸວາ ທຍນຸຕິ ອຸປຸປຕິຕຸວາ ອຸປຸປຕິຕຸວາ ຄຈຸລນຸຕິ ຕີ ປີຕຸໍທາຍກາ។ ທຸຕີຍວິກປຸເປ ປີຕຸເທ ທຍນຸຕິ ຊນສມຸມທຸເທ ອຸປຸປຕນຸຕາ ວິຍ ຄຈຸລນຸຕີຕິ ປີຕຸໍທາຍກາຕິ ອຕຸໂຖ ເວທິຕພຸໂພ។ ອຸຄຸຄຕຸຄຸຄຕາຕິ ຖາມຊວປຣກຸກມາທິວເສນ ອຕິວິຍ ອຸຄຸຄຕາ ອຸຄຸຄາຕິ ອຕຸໂຖ។ ປກຸຂນຸທນຸຕີຕິ ອຕຸຕໂນ ວິຣ ສູຣກາເວນ ອສຊຊມານາ ປຣເສນໍ ອນຸປວິສນຸຕີຕິ ອຕຸໂຖ។ ຖາມຊວພລປຣກຸກມາທິສມຸປຕຸຕິຍາ ມຫານາຄາ ວິຍ ມຫານາຄາ។ ເອກນຸຕສູຣາຕິ ເອກາກິສູຣາ ອຕຸຕໂນ ສູຣກາເວເນວ ເອກາກິໂນ ຫຸຕຸວາ ຍຸຊຊນກາ។ ສຊາລິກາຕິ ສວມຸມິກາ។ ສຣປຣິຕຸຕາຕາຈມຸມນຸຕິ ຈມຸມປຣິສິພຸພິຕໍ ເຂຍກໍ, ຈມຸມມຍໍ ວາ ຜລກໍ។ ພຣທາສໂຍສາຕິ ອນຸໂຕຊາຕໂຍສາ។

ອາລຸອາຣໍ ວຸຈຸຈຕິ ມຫານສໍ, ຕຕຸຖ ນິຍຸຕຸຕາຕິ ອາລຸອາຣິກາ, ກຕຸຕກາຣາ។ ປູວິກາຕິ ປູວສມຸປາທກາ, ເຍ ປູວເມວ ນານປຸປການໂຕ ສມຸປາເທຕຸວາ ວິກຸກິຕນຸຕາ ຊີວນຸຕິ។ ເກສນຂລິຂນາທິວເສນ ມນຸສຸສານໍ ອລງການວິສີ ກປຸເປນຸຕິ ສໍວິທຫນຸຕີຕິ ກປຸປກາ។ ນຸຫາປກາຕິ ຈຸຕຸຕວິເລປນາທີຫີ ມລຫຣຕາວຕຸຕສມຸປາທນວິສິນາ ນຸຫາເປນຸຕີຕິ ນຸຫາປກາ។ ນວນຸຕາທິວິສິນາ ປວຕຸໂຕ ຄຕນຄນຸໂຖ ອນຸຕຣາ ລິທຸທາກາເວນ ອຈຸລິທຸທໂກຕິ ວຸຈຸຈຕິ, ຕໍ ຄຕນໍ ອຸປນິສຸສາຍ ຊີວນຸຕາ ອຈຸລິທຸທກປາຖກາ។ ຫຕຸເຖນ ອະີປຸປາຍວິລຸລາປນໍ ຫຕຸຖມຸທຸທາ ຫຕຸຖ-ສທຸໂທ ເຈຕຸຖ ຕເທກເທເສສຸ ອງຄຸລີສຸ ທຍຸຖພຸໂພ។ "ນ ກຸລຸຊມາໂນ ສພຸພໍ ຫຕຸຖໍ ມຸເຂ ປກຸຂິປີສຸສາມີ"ຕິອາທີສຸ ວິຍ, ຕສຸມາ ອງຄຸລີສງໂກຈນາທີນາ ຄຕນາ ຫຕຸຖມຸທຸທາຍ ຄຕນາ។ ຈິຕຸຕການາທີນີ

ຕິ។ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ກມກາຣໂກຍ຺ຍກເລຂກ ວິລິວກາຣາທີນំ ສງ຺ຄໂຫ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ។ ທິຍ຺ເຖວ ຌມ຺ເມຕິ ອິມສ຺ມີເຍວ ອຕ຺ຕກາເວ។ ສນ຺ທິຍ຺ຖິກເມວາຕິ ອສມ຺ປຣາຍິກຕາຍ ສາມំ ທຍ຺ຖພ຺ພំ, ສຍំ ອນຸກວິຕພ຺ພំ ອຕ຺ຕປ຺ຈ຺ຈກ຺ຂំ ທິຍ຺ຖຌມ຺ມິກນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ສ຺ຂິຕນ຺ຕິ ສ຺ຂປ຺ປ຺ຕ຺ຕំ។ ອຸປ຺ຣິຕິ ເທວໂລເກ។ ໂສ ຫິ ມນຸສ຺ສໂລກໂຕ ອຸປ຺ຣິໂມ។ ກມ຺ມສ຺ສ ກຕຕ຺ຕາ ນິພ຺ພຕ຺ຕນໂຕ ຕສ຺ສ ຜລំ ຕສ຺ສ ອຕ຺ຄິສິຂາ ວິຍ ໂຫຕິ, ຕຕ຺ຈ ອຸທ຺ຌំ ເທວໂລເກຕິ ອາຫ "ອຸທ຺ຌំ ອຕ຺ຄំ ອສ຺ສາ ອຕ຺ຖິຕິ ອຸທ຺ຌຕ຺ຄິກາ"ຕິ។ ສຕ຺ຄំ ອຣຫ ຕີຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຜລກູຕំ ສຕ຺ຄំ ອຣຫຕິ, ຕຕ຺ຖ ສາ ນິພ຺ພຕ຺ຕນາຣໂຫຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ສ຺ຂວິປາກາຕິ ອິຍ຺ຖວິປາກວິປ຺ຈ຺ຈນິກາ។ ສ຺ຍ຺ຖ ອຕ຺ເຄຕິ ອຕິວິຍ ອຸຕ຺ຕເມ ອຸລຸອາເຣ។ ທກ຺ຂນ຺ຕິ ວທ຺ຌນ຺ຕິ ເອຕາຍາຕິ ທກ຺ຂິຕາ, ປຣິຈ຺ຈາຄມຍំ ປ຺ຕ຺ຌນ຺ຕິ ອາຫ "ທກ຺ຂິຕំ ທານ"ນ຺ຕິ។

ມຕ຺ໂຄສາມຕ຺ຌំ ສມິຕປາປສມຕາກາໂວຕິ ກຕ຺ວາ។ ຍສ຺ມາ ອຍំ ຣາຊາ ປພ຺ພຊິຕານំ ທາສກສ຺ສກາທີນំ ໂລກໂຕ ອກິວາທນາທີ ລາໂກ ສນ຺ທິຍ຺ຖິກំ ສາມຕ຺ຌຜລນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ "ອຕ຺ຖິ ນຸ ໂຂ ໂກຈິ ສມໂຕ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ວາ ອິທິສມຕ຺ຖំ ຊານນ຺ໂຕ"ຕິ ວິ ມំສນ຺ໂຕ ປູຣຕາທີເກ ປ຺ຈ຺ຌິຕ຺ວາ ເຕສំ ກຖາຍ ອນາຣາຌິຕຈິຕ຺ໂຕ ກຄວນ຺ຕມ຺ປິ ຕມຕ຺ຖំ ປ຺ຈ຺ຌິ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕំ "ອຸປ຺ຣີ ອາຄຕំ ປນ ທາສກສ຺ສໂກປມំ ສນ຺ຌາຍ ປ຺ຈ຺ຌຕິ"ຕິ។

ກຕ຺ຫປກ຺ຂນ຺ຕິ ຍຖາປ຺ຈ຺ຌິເຕ ອຕ຺ເຖ ລພ຺ກມານំ ທິຍ຺ຖິຄຕູປສຕ຺ຫິຕំ ສំກິເລສປກ຺ຂំ។ ສ຺ກ຺ກປກ຺ຂນ຺ຕິ ຕພ຺ພິຌຣំ ອຸປ຺ຣິສ຺ຕ຺ຕາຄຕំ ໂວທານປກ຺ຂំ។ ສມຕໂກລາຫລນ຺ຕິ ສມຕໂກຕູຫລំ ຕំຕំສມຕວາທານំ ອຕ຺ຌມຕ຺ຌວິໂຣຌំ។ ສມຕກຕ຺ຫນນ຺ຕິ ເຕເນວ ວິໂຣເຌນ "ເອວំວາທີນំ ເຕສំ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕານំ ອຍំ ໂທໂສ, ເອວំວາທີນំ ອຍំ ໂທໂສ"ຕິ ເອວំ ຕំຕំວາທສ຺ສ ປຣິກາສນំ។ ຣຕ຺ໂຌ ກາຣំ ກໂຣນ຺ໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ເທສນາໂກສລ຺ເລນາຕິ ອຌິປ຺ປາໂຍ។

໑໖໔។ປຕ຺ຫິຕປຕິຣູປການນ຺ຕິ ອາມំ ວິຍ ປກ຺ການំ ປຕ຺ຫິຕາກາສານំ។

ປູຣຕກສ຺ສປວາທວຕ຺ຕນາ

໑໖໔។ເອກំອິທາຫນ຺ຕິ ເອກາຫំ។ ອິຌ-ສທ຺ໂທ ເຈຕ຺ຖ ນິປາຕມຕ຺ຕំ, ເອກາຫំ ສມຍំ ຕິ຺ເຈວ ອຕ຺ໂຖ។ ສຣິຕພ຺ພຍ຺ຕ຺ຕນ຺ຕິ ອນຸສ຺ສຣຕານ຺ຈ຺ຌວິກំ។

໑໖໖។ສຫຕ຺ຖາ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສາຕິ ສຫຕ຺ເຖເນວ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ។ ນິສ຺ສຕ຺ຄິຍຖາວຣາທໂຍປີ ອິຌ ສຫຕ຺ຖກຣເຕເນວ ສງ຺ຄຫິຕາ។ ຫຕ຺ຖາທີນີຕິ ຫຕ຺ຖປາທກຕ຺ຕນາສາທີນີ។ ປຈນំ ທຫນំ ວິພາຌນນ຺ຕິ ອາຫ "ທຕ຺ເຫນ ອຸປ຺ປີລ຺ເອນ຺ຕສ຺ສາ"ຕິ។ ປປ຺ຈ຺ຈສູທນີຍំ "ຕຊ຺ເຊນ຺ຕສ຺ສ ວາ"ຕິ ອຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕ, ອິຌ ປນ ຕຊ຺ຊນំ ປຣິກາສນំ ທຕ຺ເຫເນວ ສງ຺ຄເຫຕ຺ວາ "ທຕ຺ເຫນ ອຸປ຺ປີລ຺ເອນ຺ຕສ຺ສ" ອິ຺ເຈວ ວຸຕ຺ຕំ។ ໂສກំ ສຍំກໂຣນ຺ຕສ຺ສາຕິ ປຣສ຺ສ ໂສກກາຣຕំ ສຍំ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ, ໂສກំ ວາ ອຸປ຺ປາເທນ຺ຕສ຺ສ។ ປເຣຫີຕິ ອຕ຺ຕ ໂນ ວຈນກເຣຫີ។ ສຍມ຺ປີ ຜນ຺ທໂຕຕິ ປຣສ຺ສ ວິພາຌນປໂຍເຄນ ສຍມ຺ປີ ຜນ຺ທໂຕ។ "ອຕິປາຕາປຍໂຕ"ຕິ ປທំ ສ຺ທ຺ຌກຕ຺ຕຸອຕ຺ເຖ ເຫຕຸກຕ຺ຕຸອຕ຺ເຖ ຈ ວຕ຺ຕຕີຕິ ອາຫ "ຫນນ຺ຕສ຺ສາປີ ຫນາເປນ຺ຕສ຺ສາປີ"ຕິ។ ກາຣຕາວເສນາຕິ ກາຣາປນວເສນ។

ຌຣສ຺ສ ກິຕ຺ຕິ ອນ຺ໂຕ ພຫີ ຈ ສນ຺ຌິຕາ ທຸຕ຺ວາ ຄິຕາ ຌຣສນ຺ຌិ។ ກິຕ຺ຈິປີ ອເສເສຕ຺ວາ ນິຣວເສໂສ ໂລໂປ ນິລ຺ໂລໂປ។ ເອກາ ຄາເຣ ນິຍຸຕ຺ໂຕ ວິໂລໂປ ເອກາຄາຣິໂກ។ ປຣິໂຕ ສພ຺ພໂສ ປນ຺ເຖ ຫນນំ ປຣິປນ຺ໂຖ។ ປາປំ ນ ກຣີຍຕິ ປ຺ພ຺ເພ ອສຕ຺ຌໂຕ ອຸປ຺ປາ ເທຕុំ ອສກ຺ກ຺ເຕຍ຺ຍຕ຺ຕາ, ຕສ຺ມາ ນຕ຺ຖິ ປາປំ។ ຍທិ ເອວំ ກາຖំ ສຕ຺ຕາ ປາເປ ປຜິປຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ອາຫ "ສຕ຺ຕາ ປນ ປາປំ ກໂຣມາ ຕິ ເອວំ ສຕ຺ຌີໂນ ໂຫນ຺ຕິ"ຕិ។ ເອວំ ກິຣສ຺ສ ໂຫຕិ – ອິເມສຕ຺ຫີ ສຕ຺ຕານំ ຫີំສາທີກີຣິຍາ ນ ອຕ຺ຕານំ ຍຸສຕິ ຕສ຺ສ ນິຈ຺ຈຕາຍ ນິພ຺ພິກາຣຕ຺ຕາ ສຣີຣំ ປນ ອເຈຕນំ ກຍ຺ຖກລີງຄຣູປມំ, ຕສ຺ມື ວິໂກປີເຕປີ ນ ກິຕ຺ຈິ ປາປນ຺ຕិ។ ຂຸຣເນມິນາຕິ ນິສິຕຂຸຣມຍເນມិ ນາ។

ຄງ຺ຄາຍ ທກ຺ຂິຕາ ທີສາ ອປ຺ປຕິຣູປເທໂສ, ອຸຕ຺ຕຣາ ທີສາ ປຕິຣູປເທໂສຕິ ອຌິປ຺ປາເຍນ"ທກ຺ຂິຕຕ຺ຈ"ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ "ທກ຺ຂິຕຕີເຣ ມນຸສ຺ສາ ກກ຺ຂລຸອາ"ຕິອາທີ។ ມຫາຍາຄນ຺ຕິ ມຫາວິຊິຕຍຕ຺ຌສທິສំ ມຫາຍາຄំ។ ອຸໂປສຖກມ຺ເມນ ວາຕິ ອຸ ໂປສຖກມ຺ເມນ ຈ។ ທມ-ສທ຺ໂທ ຫີ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສំວຣສ຺ສ ອຸໂປສຖສີລສ຺ສ ຈ ວາຈໂກ ອິຌາຌິປ຺ເປໂຕ។ ເກຈິ ປນ "ອຸໂປສຖກມ຺ເມນາ ຕິ ອິທំ ອິນ຺ທ຺ຣິຍທມນສ຺ສ ວິເສສນំ, ຕສ຺ມາ 'ອຸໂປສຖກມ຺ມກູເຕນ ອິນ຺ທ຺ຣິຍທມເນນາ"ຕິ ອຕ຺ຖំ ວທນ຺ຕິ ។ ສີລສំຍເມນາຕິ

ກາຍິກວາຈສິກສໍວເຣນ ຯ ສຈຸຈວຊຸເຊນາຕິ ສຈຸຈວາຈາຍ, ຕສຸສາ ວິສຸໍ ວຈນໍ ໂລເກ ຄຣຸຕຣປຸຄຸລສມຸມຕກາວໂຕຯ ຍຖາ ຫິ ປາປຘມຸເມສຸ ມຸສາວາໂທ ຄຣຸ, ເອວໍ ປຸຌຸຌຘມຸເມສຸ ສຈຸຈວາຈາຯ ເຕນາຫ ກຄວາ “ເອກໍ ຘມຸມໍ ອຕີຕສຸສາ”ຕິອາທິຯ ປວຕຸຕີຕິ ໂຍ “ກໂຣຕີ”ຕິ ວຸຈຸຈຕິ, ຕສຸສ ສນຸຕາເນ ຜລຸປຸປຕຸຕິປຈຸຈຍກາເວນ ອຸປຸປຕຸຕິຯ ສພຸພຖາຕິ “ກໂຣໂຕ”ຕິອາທິນາ ວຸຕຸເຕນ ສພຸພປຸປກາເຣນຯ ກິຣິຍເມວ ປຏິກຸຂິປຕິ, ນ ຣຌຸຌາ ປຸຌຸຌໍ ສນຸທິຌຸຌິກໍ ສາມຌຸຌຜລໍ ພຸຍາກໂຣຕີຕິ ອຘິປຸປາໂຍຯ ອິທໍ ອວຘາຣຕໍ ວິປາກປຏິກຸເຂປນິວຕຸຕນຕຸຖໍຯ ໂຍ ຫິ ກມຸມໍ ປຏິກຸຂິປຕິ, ເຕນ ອຕຸຖໂຕ ວິປາໂກປິ ປຏິກຸຂິຕຸໂຕ ເອວ ນາມ ໂຫຕິຯ ຕຖາ ຫິ ວກຸຂຕິ “ກມຸມໍ ປຏິພາຫນຸເຕນາປີ”ຕິອາທິ (ທີຯ ນິຯ ອຏຸຖຯ ໑ຯ໑໗໐-໑໗໔)ຯ

ປຏິຣາຊູຫີ ອນກິກວນີຍກາເວນ ວິເສສໂຕ ຊີຕນຸຕີ ວິຊິຕໍ, ອາຕາປວຕຸຕິເຫໂສຯ “ມາ ມຍຸຫໍ ວິຊິເຕ ວສຖາ”ຕິ ອປສາທນາ ປພຸພຊິຕສຸສ ວິເຫຖນາ ປພຸພາຊນາຕິ ກຕຸວາ ວຸຕຸຕໍ “ອປສາເທຕພຸພນຸຕີ ວິເຫເຖຕພຸພ”ນຸຕິຯ ອຸຄຸຄຕຸຫນໍ ເຕນ ວຸຕຸຕສຸສ ອຕຸຖສຸສ “ເອວເມຕ”ນຸຕີ ອຸປຘາຣຕໍ ສລຸລກຸຂຕໍ, ນິກຸຊຸຊນໍ ຕສຸສ ອຫຸຘນີຍກາວາປາທນວເສນ ຈິຕຸເຕນ ສນຸຘາຣຕໍຯ ຕທຸກ ຍໍ ປຏິກຸຂິປນຸໂຕ ອາຫ “ອນຸຄຸຄຕຸຫນຸໂຕ ອນິກຸຊຸຊນຸໂຕ”ຕີຯ ເຕນາຫ “ສາຣວເສນ ອຄຸຄຕຸຫນຸໂຕ”ຕິອາທິຯ

ມກຸຂລິໂຄສາລວາທວຕຸຕນາ

໑໖໘ຯອຸກເຍນາຕິ ເຫຕຸປຈຸຈຍປຏິເສຘນວຈເນນຯ ສໍກິເລສປຈຸຈຍນຸຕີ ສໍກິລິສຸສນສຸສ ມລີນກາວສຸສ ກາຣຕໍຯ ວິສຸທຸຘິປຈຸຈຍນຸຕິ ສງກິກິເລສໂຕ ວິສຸທຸຘິຍາ ໂວທານສຸສ ກາຣຕໍຯ ອຕຸຕກາໂຣຕີ ເຕນ ເຕນ ສຕຸເຕນ ອຕຸຕນາ ກາຕພຸພກມຸມໍ ອຕຸຕນາ ນິປຸ ຜາເທຕພຸພປໂຍໂຄຯ ປຣກາຣນຸຕີ ປຣສຸສ ວາຫສາ ອິຊຸຊນກປໂຍຊນໍຯ ເຕນາຫ “ເຍນາ”ຕິອາທິຯ ມຫາສຕຸຕນຸຕີ ອນຸຕິມກວິກໍ ມຫາໂພຘິສຕຸຕໍ, ປຈຸເຈກໂພຘິສຕຸຕສຸສປີ ເອຕຸເຖວ ສງຄໂຫ ເວທິຕພຸໂພຯ ມນຸສຸສໂສກຄຸຍຕນຸຕີ ມນຸສຸເສສຸ ສຸກຄກາວໍຯ ເອວນຸຕິ ວຸຕຸຕປຸປກາເຣນຯ ກມຸມວາທສຸສ ກິຣິຍວາທສຸສ ປຏິກຸຂິປເນນ “ອຕຸຖິ ກິກຸຂເວ ກມຸມໍ ກຕຸຫໍ ກຕຸຫວິປາກ”ນຸຕິອາທິ (ອຯ ນິຯ ໔ຯ໔໖໔) ນຍປຸປວຕຸເຕ ຊິນຈກຸເກ ປຫາຣໍ ເທຕິ ນາມຯ ນຕຸຖິ ປຸຣິສກາເຣຕິ ຍຖາວຸຕຸຕອຕຸຕກາຣປຣກາຣາກາວໂຕ ເອວ ສຕຸຕານໍ ປຈຸຈຕຸຕປຸຣິສກາໂຣ ນາມ ໂກຈິ ນຕຸຖີຕິ ອຕຸໂຖຯ ເຕນາຫ “ເຍນາ”ຕິອາທິຯ ນຕຸຖິ ພລນຸຕີ ສຕຸຕານໍ ທິຌຸຖຘມຸມິກສມຸປຣາຍິກນິພຸພານສມຸປຕຸຕິອາວຫໍ ພລໍ ນາມ ກິຌຸຈິ ນຕຸຖິຯ ເຕນາຫ “ຍມຸຫີ”ຕິອາທິຯ ນິຫສຸສນມຕຸຕຌຸເຈຕໍ, ສໍກິເລ ສິກມຸປີ ຈາຍໍ ພລໍ ປຏິກຸຂິປເຕວຯ ຍທິ ວີຣິຍາທີນິ ປຸຣິສກາຣເວວຈນານິ, ກສຸມາ ວິສຸໍ ຄຫຕນຸຕີ ອາຫ “ອິທໍ ໂນ ວີຣິເຍນາ”ຕິ ອາທິຯ ສທຸທຕຸຖໂຕ ປນ ຕສຸສາ ຕສຸສາ ກິຣິຍາຍ ອຸສຸສນຸນຌຸເຄນ ພລໍຯ ສູຣວີຣກາວາວຫຌຸເຄນ ວີຣິຍໍຯ ຕເທວ ທລຸຫກາວ ໂຕ, ໂປຣິສຘຸຣໍ ວຫນຸເຕນ ປວຕຸເຕຕພຸພໂຕ ຈ ປຸຣິສຖາໂມຯ ປຣໍ ປຣໍ ຄານໍ ອກຸກມນປຸປວຕຸຕິຍາ ປຸຣິສປຣກຸກໂມຕິ ວຸຕຸໂຕຕິ ເວທິຕພຸພໍຯ

ສຕຸຕໂຍຄໂຕ ຣູປາທີສຸ ສຕຸຕວິສຕຸຕຕາຍ ສຕຸຕາຯ ປາຕນໂຕ ອສຸສສນປສຸສສນວເສນ ປວຕຸຕິຍາ ປາຕາຯ ເຕ ປນ ໂສ ເອ ກິນຸທຸຣິຍາທິວເສນ ວິກຊິຕຸວາ ວທຕີຕິ ອາຫ “ເອກິນຸທຸຣິໂຍ”ຕິອາທິຯ ອຕຸໜໂກສາທີສຸ ກວນໂຕ “ກູຕາ”ຕິ ວຸຈຸຈນຸຕີຕິ ອາຫ “ອຕຸໜໂກສ...ເປ... ວທຕີ”ຕິ ຯ ຊີວນໂຕ ປາຕໍ ຘາເຣນຸຕາ ວິຍ ວຫຸໝນໂຕ ຊີວາຯ ເຕນາຫ “ສາລີຍວາ”ຕິອາທິຯ ນຕຸຖິ ເອ ເຕສໍ ສໍກິເລສວິສຸທຸຘີສຸ ວໂສຕິ ອວສາຯ ນຕຸຖິ ເນສໍ ພລໍ ວີຣິຍໍ ຈາຕິ ອພລາ ອວີຣິຍາຯ ນິຍຕາຕິ ອຈຸເຊຊຸຊສຸຕຸຕາວຸ ຕາເກຊຸຊມຕີໂນ ວິຍ ນິຍຕປຸປວຕຸຕິຕາຍ ຄຕິຊາຕິພນຸຘາປວຄຸຄວເສນ ນິຍາໂມຯ ຕຕຸຖ ຕຕຸຖ ຄມນນຸຕີ ໝນຸນໍ ອກິຊາຕີນໍ ຕາສຸ ຕາສຸ ຄຕີສຸ ອຸປຄມນໍ ສມວາເຍນ ສມາຄໂມຯ ສກາໂວເຍວາຕິ ຍຖາ ກຕຸຌກສຸສ ຕິຂິຓຕາ, ກປິຕຸຖຜລານໍ ປຣິມຕຸໜລ ຕາ, ມິຄປກຸຂີນໍ ວິຈິຕຸຕາກາຣຕາ, ເອວໍ ສພຸພສຸສາປິ ໂລກສຸສ ເຫຕຸປຈຸຈເຍນ ວິນາ ຕຖາ ຕຖາ ປຣິຕາໂມ ອຍໍ ສກາໂວ ເອວ ອກິຕຸຕິໂມເຍວຯ ເຕນາຫ “ເຍນ ຫີ”ຕິອາທິຯ ໝລຸອາກິຊາຕີໂຍ ປຣໂຕ ວິຕຸຖາຣິຍນຸຕີຯ “ສຸຂຌຸຈ ທຸກຸຂຌຸຈ ປຏິສໍເວເທນຸຕີ”ຕິ ວທນຸໂຕ ອທຸກຸຂມສຸຂກູມີ ສພຸເພນ ສພຸພໍ ນ ຊານາຕີຕິ ອຸລຸລິງຄນຸໂຕ “ອຌຸຌາ ອທຸກຸຂມສຸຂກູມີ ນຕຸຖີຕິ ທສຸເສຕີ”ຕິ ອາຫຯ

ປມຸຂໂຍນີນນຸຕີ ມນຸສຸສຕິຣຈຸໝານາທີສຸ ຂຕຸຕິຍພຸຣາຫຸມຓາທິສີຫພຸຍຄຸຌາທິວເສນ ປຘານໂຍນີນໍຯ ສຏຸກິສຕານີຕີ ໝສຫສຸ ສານີຯ “ປຌຸຈ ຈ ກມຸມຸໂນ ສຕານີ”ຕິ ປທສຸສ ອຕຸຖທສຸສນໍ “ປຌຸຈກມຸມສຕານີ ຈາ”ຕິຯ “ເອເສວ ນໂຍ”ຕິ ອິມິນາ “ເກວລໍ ຕກຸກມຕຸຕເກນ ນິຣຕຸຖກໍ ທິຌຸຖິ ທີເປຕີ”ຕິ ອິມເມວຕຸຖໍ ອຕິທິສຕິຯ ເອຕຸຖ ຈ “ຕກຸກມຕຸຕເກນາ”ຕິ ອິມິນາ ຍສຸມາ ຕກຸກິກາ ນິຣງກຸສຕາຍ ປຣິກປຸປນສຸສ ຍໍ ກິຌຸຈິ ອຕຸຕໂນ ປຣິກປຸປິຕໍ ສາຣໂຕ ມຌຸຌມານາ ຕເຖວ ອກິນິວິສຸສ ຕກຸກທິຌຸຖິຄາຫໍ ຄຕຸຫນຸ ຕິ, ຕສຸມາ ນ ເຕສໍ ທິຌຸຖິວຕຸຖຸສຸມີ ວິຌຸຌູຫິ ວິຈາຣຓາ ກາຕພຸພາຕິ ທສຸເສຕິຯ ເກຈີຕິ ອຸຕຸຕຣວິຫາຣວາສີໂນຯ ເຕ ຫິ “ປຌຸຈ ກມຸມານີຕິ ຈກຸຂຸໂສຕຘານຊິວຸຫາກາຍາ ອິມານິ ປຌຸຈິນຸທຸຣິຍານິ ‘ປຌຸຈ ກມຸມານີ’ຕິ ປຌຸຌາເປນຸຕີ”ຕິ ວທນຸຕີຯ ກມຸມນຸຕີ

ລທ຺ນີຕິ ໂອລຸອາຣິກກາວໂຕ ປ໌ຣິປຸ໌ຕ຺ຕກມ຺ມນ຺ຕິ ລທ຺ນີ໚ ມໂນກມ຺ມໍ ອໂນລຸອາຣິກຕ຺ຕາ ອຸປ໌ຫ຺ຌກມ຺ມນ຺ຕິ ລທ຺ນີຕິ ໂຍຊນາ໚ ທ຺ວຍຸຄິປ໌ຝິປ໌ທາຕິ ''ທ຺ວາສຍຸຄິ ປ໌ຝິປ໌ທາ''ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ເພ ສກາວນິຣຸຕ຺ຕີ ອຊານນ຺ໂຕ ''ທ຺ວຍຸຄິປ໌ຝິປ໌ທາ''ຕິ ວທຕິ໚ ເອກສ຺ມີ ກປ໌ເປ໌ຕິ ເອກສ຺ມີ ມຫາກປ໌ເປ໌, ຕ຺ຖາປີ ຈ ວິວຍຸຍຍຸຄາຍີສລ຺ລິເຕ ເອກສ຺ມີ ອສງ຺ຂເຍຍ຺ເຍກປ໌ເປ໌໚

ອຸຣພ຺ເກ ໜນ຺ຕີຕິ ໂອຣພ຺ກິກາ໚ ເອວໍ ສູກຣິກາທໂຍ ເວທິຕພ຺ພາ໚ ລຸທ຺ທາຕິ ອລ຺ເລປີ ເຍ ເກຈິ ມາຄວິກເນສາທາ໚ ເຕ ປາປ໌ກມ຺ມປ໌ສຸຕຕາຍ ''ກຕ຺ຫາກິຊາຕິຕິ ວທຕິ໚ ກິກ຺ຂູ''ຕິ ພຸທ຺ຘສາສເນ ກິກ຺ຂູ໚ ເຕ ກິຣ ''ສຉນ຺ທຣາຄາ ປ໌ຣິກຸລ຺ຊນ຺ຕິ''ຕິ ອນີປຸ໌ປາເຍນ ''ຈຕູສຸ ປ໌ຈ຺ຈເຍສຸ ກຕ຺ຜເກ ປ໌ກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຂາທນ຺ຕິ''ຕິ ວທຕິ໚ ກສ຺ມາຕິ ເຈ? ຍສ຺ມາ ''ເຕ ປ໌ຕິຕປ໌ຕິເຕ ປ໌ຈ຺ຈເຍ ປ໌ຝິເສວນ຺ຕິ''ຕິ ຕສ຺ສ ມິຈ຺ຉາຄາໂຫ, ຕສ຺ມາ ຌາຍລທ຺ເຌປີ ປ໌ຈ຺ຈເຍ ກຸລ຺ຊມານາ ອາຊີວກສມຍສ຺ສ ວິໂລມຄາຫີຕາຍ ປ໌ຈ຺ຈເຍສຸ ກຕ຺ຜເກ ປ໌ກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຂາທນ຺ຕິ ນາມາຕິ ວທຕີຕິ ອປ໌ເຣ໚ ເອເກ ປ໌ພ຺ພຊິຕາ, ເຍ ສວິເສສໍ ອຕ຺ຕກິລມຖານຸໂຍຄໍ ອນຸຍຸຕ຺ຕາ໚ ຕຖາ ຫິ ເຕ ກຕ຺ຜເກ ວຕ຺ຕນ຺ຕາ ວິຍ ໂໜນ຺ຕີຕິ ''ກຕ຺ຜກວຸຕ຺ຕິກາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕາ໚ ຄຕ຺ວາ ກຸລ຺ຊນນໜານປ໌ຝິກ຺ເຂປາທິວຕສມາໂຍເຄນ ປ໌ຕ຺ຑຣຕຣາ໚ ''ອເຈລກສາວກາ''ຕິ ອາຊີວກສາວເກ ວທຕິ໚ ເຕ ກິຣ ອາຊີວກລທ຺ນີຍາ ວິສຸທ຺ຘຈິຕ຺ຕຕາຍ ນິຄຕ຺ເຖຫິປີ ປ໌ຕ຺ຑຣຕຣາ໚ ນນ຺ທາທໂຍ ຫິ ຕຖາຣູປໍ ອາຊີວກປ໌ຝິປ໌ຕ຺ຕີ ອຸກ຺ກໍສໍ ປາເປ໌ຕ຺ວາ ຖິຕາ໚ ຕສ຺ມາ ນິຄຕ຺ເຖຫິ ອາຊີວກສາວເກຫິ ຈ ປ໌ຕ຺ຑຣຕຣາ ປ໌ຣມສຸກ຺ກາກິຊາຕີຕິ ອຍໍ ຕສ຺ສ ລທ຺ນີ໚

ປຸ໌ຣິສກູມິໂຍຕິ ປ໌ຌານປຸ໌ຄ຺ຄເລນ ນິທ຺ເທໂສ໚ ອິຕ຺ຖີນມ຺ປີ ຕາ ກູມິໂຍ ອິຈ຺ຉນ຺ເຕວ໚ ''ກິກ຺ຂຸ ຈ ປ໌ນ຺ນໂກ''ຕິອາທິ ເຕສໍ ປາລຸອິເຍວ໚ ຕຕ຺ຖ ປ໌ນ຺ນໂກຕິ ກິກ຺ຂາຍ ວິຈຣຕໂກ, ເຕສໍ ວາ ປ໌ຝິປ໌ຕ຺ຕິຍາ ປ໌ຝິປ໌ນ຺ນໂກ໚ ຊິໂນຕິ ຊິຕ຺ໂຕ ຊຣາວເສນ ຫີນຌາຕ຺ໂກ, ອຕ຺ຕໂນ ວາ ປ໌ຝິປ໌ຕ຺ຕິຍາ ປ໌ຝິປ໌ກ຺ຂໍ ຊີນິຕ຺ວາ ຖິໂຕ໚ ໂສ ກິຣ ຕຖາກູໂຕ ຌມ຺ມມ຺ປີ ກສ຺ສຈິ ນ ກເຖສີ໚ ເຕນາຫ ''ນ ກິລ຺ຈິ ອາຫາ''ຕິ໚ ໂອຍຸຄວທນາທິວິປ໌ປ໌ກາເຣ ກເຕປີ ຂມນວເສນ ນ ກິລ຺ຈິ ວທຕີຕິປີ ວທນ຺ຕິ໚ ອລາກິນ຺ຕິ ''ໂສ ນ ກຸມ຺ກິມຸຂາ ປ໌ຝິຄ຺ຄຕ຺ຫາຕີ''ຕິອາທິນາ (ທີ໚ ນິ໚ ໑໚໓໔) ນເຍນ ວຸຕ຺ຕອລາກເຫຕຸສມາໂຍເຄນ ອລາກີ, ຕໂຕເຍວ ຊິຒຈ຺ຉາທຸພ຺ພລປ໌ເຣຕຕາຍ ສຍນປ໌ຣາຍນໍ ''ສມຕໍ ປ໌ນ຺ນກູມີ''ຕິ ວທຕິ໚

ອາຊີວວຸຕ຺ຕິສຕານີຕິ ສຕ຺ຕານໍ ອາຊີວກູຕານິ ຊີວິກາວຸຕ຺ຕິສຕານີ໚ ປ໌ສຸຄ຺ຄໜເຄນ ເອລກອກຊາຕິ ຄຫີຕາ, ມິຄຄ຺ຄໜເຄນ ຣຸຣຸຄວຍາທິສພ຺ພມິຄຊາຕີ໚ ພໜູ ເທວາຕິ ຈາຕຸມຫາຣາຊິກາທິພ຺ຣໜ຺ມກາຍິກາທິວເສນ, ເຕສໍ ອນ຺ຕຣເກທວເສນ ພໜູ ເທວາ໚ ຕຕ຺ຖ ຈາຕຸມຫາຣາຊິການໍ ເອກຈ຺ຈເກໂຫ ມຫາສມຍສຸຕ຺ຕວເສນ (ທີ໚ ນິ໚ ໒໚໓໓໑) ທີເປ໌ຕພ຺ໂພ໚ ມນຸສ຺ສາປີ ອນນ຺ຕາຕິ ທີປ໌ເທສກຸລວໍສາຊີວາທິວິກາຄວເສນ ມນຸສ຺ສາປີ ອນນ຺ຕເກທາ໚ ປີສາຈາ ເອວ ເປ໌ສາຈາ໚ ເຕ ອປ໌ຣເປ໌ຕາທໂຍ ມໜນ຺ຕມໜນ຺ຕາ໚ ຉທ຺ທນ຺ຕທໜມນ຺ທາກີນີໂຍ ກຸວາລຸອິຍມຸຈລິນ຺ທນາເມນ ວທຕິ໚

ປ໌ວຸຌາຕິ ປ໌ພ຺ພຄຕ຺ຄິກາ໚ ປ໌ຕ຺ໜິໂຕປີ…ເປ໌… ອຸທ຺ຘໍ ນ ຄຈ຺ຉຕິ, ກສ຺ມາ? ສຕ຺ຕານໍ ສໍສຣຕກາລສ຺ສ ນິຍຕກາວໂຕ໚ ອປ໌ຣິປ໌ກ຺ກໍ ສໍສຣຕນິມິຕ຺ຕໍ ສີລາທິນາ ປ໌ຣິປາເຈຕີ ນາມ ສີໝໍເຍວ ວິສຸທ຺ຘິປ໌ປ໌ຕ຺ຕິຍາ໚ ປ໌ຣິປ໌ກ຺ກໍ ກມ຺ມໍ ຝຸສ຺ສ ຝຸສ຺ສ ປ໌ຕ຺ວາ ປ໌ຕ຺ວາ ກາເລນ ປ໌ຣິປ໌ກ຺ກກາວານາປາທເນນ ພ຺ຍນ຺ຕີ ກໂຣຕິ ນາມ໚

ສຸຕ຺ຕຄຸລຸເອຕິ ສຸຕ຺ຕວຍຸຝິຍໍ໚ ''ນິພ຺ເພຖິຍມານເມວ ປ໌ເລຕີ''ຕິ ອຸປ໌ມາຍ ສຕ຺ຕານໍ ສໍສາໂຣ ອນຸກ຺ກເມນ ຂີຍເຕວ, ນ ຕສ຺ສ ວຑ຺ຌຕີຕິ ທສ຺ເສຕິ ປ໌ຣິຈ຺ຉິນ຺ນຣູປ໌ຕ຺ຕາ໚

ອຊິຕເກສກມ຺ພລວາທວຕ຺ຕນາ

໑໗໑໚ທິນ຺ນນ຺ຕິ ເທຍ຺ຍຌມ຺ມສີເສນ ທານໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ ''ທິນ຺ນສ຺ສ ຜລາກາວໍ ວທຕີ''ຕິ, ທິນ຺ນໍ ປ໌ນ ອນ຺ນາທິວຕ຺ຖຸໍ ກຖໍ ປ໌ຝິກ຺ຂິປ໌ຕີ໚ ເອເສວ ນໂຍ ຍິຝ຺ຖໍ ຫຸຕນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປີ໚ ມຫາຍາໂຄຕິ ສພ຺ພສາຌາຣຕໍ ມຫາທານໍ໚ ປາຫຸນກສກ຺ກາໂຣຕິ ປາຫຸນກາເວນ ກາຕພ຺ພສກ຺ກາໂຣ໚ ຜລນ຺ຕິ ອານິສໍສຜລໍ, ນິສ຺ສນ຺ທຜລລ຺ຈ໚ ວິປາໂກຕິ ສທິສຜລໍ໚ ປ໌ຣໂລເກ ຖິຕສ຺ສ ອຍໍ ໂລໂກ ນຕ຺ຖີຕິ ປ໌ຣໂລເກ ຖິຕສ຺ສ ກມ຺ມຸນາ ລທ຺ຌພ຺ໂພ ອຍໍ ໂລໂກ ນ ໂຫຕິ໚ ອິຌໂລເກ ຖິຕສ຺ສາປີ ປ໌ຣໂລໂກ ນຕ຺ຖີຕິ ອິຌໂລເກ ຖິຕສ຺ສ ກມ຺ມຸນາ ລທ຺ຌພ຺ໂພ ປ໌ຣໂລໂກ ນ ໂຫຕິ໚ ຕຕ຺ຖ ກາຣຕມາຫ ''ສພ຺ເພຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ເຖວ ອຸຈ຺ຉິຊ຺ຊນ຺ຕີ''ຕິ໚ ອິເມ ສຕ຺ຕາ ຍຕ຺ຖ ຍຕ຺ຖ ກເວ, ໂຍນິອາທີສຸ ຈ ຖິຕາ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ເຖວ ອຸຈ຺ຉິຊ຺ຊນ຺ຕີ ນິຣຸທຍວິນາສວເສນ ວິນສ຺ສນ຺ຕີ໚ ຜລາກາວວເສນາຕິ ມາຕາປີຕູສຸ ສມ຺ມາປ໌ຝິປ໌ຕ຺ຕິມິຈ຺ຉາປ໌ຝິປ໌ຕ຺ຕີນໍ ຜລສ຺ສ ອກາວວເສນ ''ນຕ຺ຖິ ມາຕາ, ນຕ຺ຖິ ປີຕາ''ຕິ ວທຕິ, ນ ມາຕາປີຕູນໍ, ນາປີ ເຕ

ສຸ ອິທານິ ກຍິຣມານສກ຺ກາຣາສກ຺ກາຣານໍ ອກາວວເສນ ເຕສໍ ໂລກປຈ຺ຈກ຺ຂຕ຺ຕາ។ ປຸພ຺ພຸລຸອກສ຺ສ ວິຍ ອິເມສໍ ສຕ຺ຕານໍ ອຸປ຺
ປາໂທ ນາມ ເກວໂລ, ນ ຈວິຕ຺ວາ ອາຄມນປຸພ຺ພໂກຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ “ນຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປປາຕິກາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ “ຈວິຕ຺ວາ
ອຸປປ຺ຊ຺ຊນກສຕ຺ຕາ ນາມ ນຕ຺ຖີຕິ ວທຕິ”ຕິ។ ສມເຕນ ນາມ ຍາຖາວໂຕ ຊານນ຺ເຕນ ກສ຺ສຈິ ກິລ຺ຈິ ອກເຖຕ຺ວາ ສລ຺ລເຕນ
ກວິຕພ຺ພໍ, ອລ຺ລຖາ ອາໂຫປຸຣິສິກາ ນາມ ສິຍາ។ ກິລ຺ຫິ ປໂຣ ປຣສ຺ສ ກຣິສ຺ສຕິ? ຕຖາ ຈ ອຕ຺ຕໂນ ສມ຺ປາທນສ຺ສ ກສ຺ສຈິ
ອວສ຺ສໂຍ ເອວ ນ ສິຍາ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ເຖວ ອຸຈ຺ຂິຊ຺ຊນໂຕຕິ ອາຫ “ເຍ ອິມລ຺ຈ…ເປ… ປເວເທນ຺ຕິ”ຕິ។

ຈຕູສຸ ມຫາກູເຕສຸ ນິຍຸຕ຺ໂຕຕິ ຈາຕຸມຫາກູຕິໂກ។ ຍຖາ ປນ ມຕ຺ຕິກາຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕໍ ກາຊນໍ ມຕ຺ຕິກາມຍໍ, ເອວໍ ອຍໍ ຈຕູຫິ ມ
ຫາກູເຕຫິ ນິພ຺ພຕ຺ໂຕຕິ ອາຫ “ຈຕຸມຫາກູຕມໂຍ”ຕິ។ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກປຖວິຮາຕູຕິ ສຕ຺ຕສນ຺ຕານຄຕາ ປຖວີຮາຕຸ។ ພາຫິຣປຖ
ວີຮາຕຸນ຺ຕິ ພຫິທ຺ຮາ ມຫາປຖວີ។ ອຸປຄຈ຺ລຕິຕິ ພາຫິຣປຖວິກາຍໂຕ ຕເທກເທສກູຕາ ປຖວີ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກກາວປຸປຕ຺
ຕິຍາ ສຕ຺ຕກາເວນ ສຕ຺ກິຕາ ອິທານິ ໝຍາທິຄຕປຖວີ ວິຍ ຕເມວ ພາຫິຣປຖວິກາຍໍ ອຸເປຕິ ອຸປຄຈ຺ລຕິ ສພ຺ພໂສ ເຕນ ນິພ຺ພິ
ເສສຕໍ ເອກີກາວເມວ ຄຈ຺ລຕິ។ ອາປາທີສຸປີ ເອເສວ ນໂຍຕິ ເອຕ຺ຖ ປຊ຺ຊນ຺ເນນ ມຫາສມຸທ຺ທໂຕ ຄຫິຕອາໂປ ວິຍ
ວສ຺ໂສທກກາເວນ ປຸນປີ ມຫາສມຸທ຺ທເມວ, ສູຣິຍຣສ຺ມິໂຕ ຄຫິຕໍ ອິນ຺ທຄ຺ຄິສງຂາຕເຕໂຊ ວິຍ ປຸນ ສູຣິຍຣສ຺ມີ, ມຫາວາຍຸຂນ຺ຮ
ໂຕ ນິຄ຺ຄຕມຫາວາໂຕ ວິຍ ຕເມວ ວາຍຸຂນ຺ຮໍ ອຸເປຕິ ອຸປຄຈ຺ລຕິຕິ ທິຍ຺ຖິຄຕິກສ຺ສ ອທິປ຺ປາໂຍ។ ມນຈ຺ລຍ຺ຖານີ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານີ
ອາກາສໍ ປກ຺ຂນ຺ທນ຺ຕິ ເຕສໍ ວິສຍາກາວາຕິ ວທນ຺ຕີ។ ວິສຍິຄຫເຕນ ຫິ ວິສຍາປີ ຄຫິຕາ ເອວ ໂຫນ຺ຕິຕີ។ ຄຸຕາຄຸຕປທານີຕິ
ຄຸຕໂທສໂກຍ຺ຖາສາ។ ສຣີຣເມວ ປທານີຕິ ອທິປ຺ເປຕໍ ສຣີເຣນ ຕໍຕໍກີຣິຍາຍ ປຊ຺ຊິຕພ຺ພໂຕ។ ທພ຺ພນ຺ຕິ ມຸຍ຺ຫນ຺ຕິຕິ ທຕ຺ຕູ, ມູ
ລ຺ຫປຸຄ຺ຄລາ។ ເຕຫິ ທຕ຺ຕູຫິ ພາລມນຸສ຺ເສຫິ។ “ປຣໂລໂກ ອຕ຺ຖີ”ຕິ ມຕິ ເຍສໍ, ເຕ ອຕ຺ຖິກາ, ເຕສໍ ວາໂທຕິ ອຕ຺ຖິກວາໂທ, ຕໍ
ອຕ຺ຖິກວາທໍ។

ກມ຺ມໍປຝິພາຫຕິ ອກິຣິຍວາທິກາວໂຕ។ ວິປາກໍ ປຝິພາຫຕິ ສພ຺ເພນ ສພ຺ພໍ ອາຍຕິໍ ອຸປປຕ຺ຕິຍາ ປຝິກ຺ຂິປນໂຕ។ ອຸກຍໍ ປຝິພາຫ
ຕິ ສພ຺ພໂສ ເຫຕຸປຝິພາຫເນເນວ ຜລສ຺ສປີ ປຝິກ຺ຂິຕ຺ຕຕ຺ຕາ។ ອຸກຍນ຺ຕິ ຫິ ກມ຺ມໍ ວິປາກລ຺ຈາຕິ ອຸກຍໍ។ ໂສ ຫິ “ອເຫຕູ
ອປ຺ປຈ຺ຈຍາ ສຕ຺ຕາ ສໍກິລິສ຺ສນ຺ຕິ, ວິສຸຊ຺ຊນ຺ຕິ ຈາ”ຕິ (ທີ។ ນິ។ ໑។໑໖໘; ມ។ ນິ។ ໔។໑໐໐, ໔໘໗; ສໍ។ ນິ។ ໓។໔໑໘) ວທນ຺ໂຕ
ກມ຺ມສ຺ສ ວິຍ ວິປາກສ຺ສາປີ ສໍກິເລສວິສຸທ຺ຮີນໍ ປຈ຺ຈຍຕ຺ຕາກາວວຈນໂຕ ຕທຸກຍໍ ປຝິພາຫຕິ ນາມ។ ວິປາໂກ ປຝິພາຫິໂຕ ໂຫ
ຕິ ອສຕິ ກມ຺ເມ ວິປາກາກາວໂຕ។ ກມ຺ມໍ ປຝິພາຫິຕໍ ໂຫຕິ ອສຕິ ວິປາເກ ກມ຺ມສ຺ສ ນິຣຕ຺ຖກກາວປຕ຺ຕິໂຕ។ ອຕ຺ຖໂຕຕິ ສຣູ
ເປນ។ ອຸກຍປ຺ປຝິພາຫກາຕິ ວິສໍ ວິສໍ ຕໍຕໍທິຍ຺ຖິທີປກກາເວນ ປາລຸອິຍໍ ອາຄຕາປີ ປຈ຺ເຈກໍ ຕິວິຮທິຍ຺ຖິກາ ເອວ ອຸກຍປຝິ
ພາຫກຕ຺ຕາ។ ອຸກຍປ຺ປຝິພາຫກາຕິ ຫິ ເຫຕຸວຈນໍ។ “ອເຫຕຸກວາທາ ເຈວາ”ຕິອາທິ ປຝິລ຺ລາວຈນໍ។ ໂຍ ຫິ ວິປາກປຝິພາຫເນນ
ນຕ຺ຖິກທິຍ຺ຖິໂກ ອຸຈ຺ເຂທວາທີ, ໂສ ອຕ຺ຖໂຕ ກມ຺ມປຝິພາຫເນນ ອກິຣິຍທິຍ຺ຖິໂກ, ອຸກຍປຝິພາຫເນນ ອເຫຕຸກທິຍ຺ຖິໂກ ຈ ໂຫ
ຕິ។ ເສສທ຺ວເຍປີ ເອເສວ ນໂຍ។

ສຊ຺ຊາຍນ຺ຕິຕິ ຕໍ ທິຍ຺ຖິທີປກໍ ຄນ຺ຖໍ ອຸຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ປຖນ຺ຕິ។ ວີມໍສນ຺ຕິຕິ ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ວິຈາເຣນ຺ຕິ។ “ເຕສ”ນ຺ຕິອາທີ ວີມໍສນາ
ກາຣທສ຺ສນໍ។ ຕສ຺ມິ ອາຣມ຺ມເຕຕິ ຍຖາປຣິກປ຺ປິຕກມ຺ມຜລາກາວາທິເກ “ກໂຣໂຕ ນ ກຣີຍຕິ ປາປ”ນ຺ຕິ ອາທິນຍປ຺ປວຕ຺ຕາຍ
ລທ຺ຮິຍາ ອາຣມ຺ມເຕ។ ມິຈ຺ຉາສຕິ ສນ຺ຕິຍ຺ຖຕິຕິ “ກໂຣໂຕ ນ ກຣີຍຕິ ປາປ”ນ຺ຕິອາທິວເສນ ອນຸສ຺ສວູປລທ຺ເຮ ອຕ຺ເຖ ຕທາ
ກາຣປຣິວິຕກ຺ກເນຫິ ສວິຄ຺ຄເຫ ວິຍ ສຣູປໂຕ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ປຈ຺ຈຸປຍ຺ຖິເຕ ຈິຣກາລປຣິຈເຍນ ເອວເມຕນ຺ຕິ
ນິຊ຺ຊານກ຺ຂມກາວູປຄມເນນ ນິຊ຺ຊານກ຺ຂນ຺ຕິຍາ ຕຖາຄຫິເຕ ປຸນປ຺ປຸນໍ ຕເຖວ ອາເສວນ຺ຕສ຺ສ ພຫຸລີກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ມິຈ຺ຉາວິຕກ຺
ເກນ ສມາທິຍມານາ ມິຈ຺ຉາວາຍາມູປຕ຺ຖມ຺ກິຕາ ອຕໍສກາວໍ “ຕໍສກາວ”ນ຺ຕິ ຄຕ຺ຫນ຺ຕີ ມິຈ຺ຉາສຕິຕິ ລທ຺ຮນາມາ
ຕໍລທ຺ຮິສຫຄຕາ ຕຕ຺ຫາ ສນ຺ຕິຍ຺ຖຕິ។ ຈິຕ຺ຕໍ ເອກຄ຺ຄໍ ໂຫຕິຕິ ຍຖາສກໍ ວິຕກ຺ກາທິປຈ຺ຈຍລາເກນ ຕສ຺ມິ ອາຣມ຺ມເຕ
ອວຍ຺ຖິຕຕາຍ ອເນກຄ຺ຄຕໍ ປຫາຍ ເອກຄ຺ຄໍ ອປ຺ປີຕໍ ວິຍ ໂຫຕິ។ ຈິຕ຺ຕສີເສນ ມິຈ຺ຉາສມາຮີ ເອວ ວຸຕ຺ໂຕ។ ໂສປີ ຫິ
ປຈ຺ຈຍວິເສເສຫິ ລທ຺ຮກາວນາພໂລ ອີທິເສ ຖາເນ ສມາຮານປຕິຣູປກິຈ຺ຈກໂຣເຍວ, ວາລຸອວິຊ຺ຊນາທີສຸ ວິຍາຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ។
ຊວນານິ ຊວນ຺ຕິຕິ ອເນກກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ເຕນາກາເຣນ ປຸພ຺ພກາຄີເຍສຸ ຊວນວາເຣສຸ ປວຕ຺ເຕສຸ ສພ຺ພປຈ຺ຉິເມ ຊວນວາເຣ ສຕ຺ຕ
ຊວນານິ ຊວນ຺ຕິ។ ປຖເມ ຊວເນ ສເຕກິຈ຺ຉາ ໂຫນ຺ຕິ។ ຕຖາ ທຸຕິຍາທີສູຕິ ຊມ຺ມສກາວທສ຺ສນມຕ຺ຕເມຕໍ, ນ ປນ ຕສ຺ມິ ຂເຕ
ເຕສໍ ຕິກິຈ຺ຉາ ເກນຈິ ສກ຺ກາ ກາຕຸໍ។

ຕຕ຺ຖາຕິ ເຕສຸ ຕີສຸ ມິຈ຺ຉາທສ຺ສເນສຸ។ ໂກຈິ ເອກໍ ທສ຺ສນໍ ໂອກ຺ກມຕິຕິ ຍສ຺ສ ເອກສ຺ມິໍເຍວ ອກິນິເວໂສ ອາເສວນາ ຈ ປວຕ຺
ຕາ, ໂສ ເອກເມວ ທສ຺ສນໍ ໂອກ຺ກມຕິ។ ຍສ຺ສ ປນ ທ຺ວີສຸ ຕີສຸປີ ວາ ອກິນິເວໂສ ອາເສວນາ ຈ ປວຕ຺ຕາ, ໂສ ທ຺ເວ ຕີຕິປີ ໂອກ຺

ກມຕິ, ເອເຕນ ຍາ ປຸພ຺ເພ ອຸກຍປ຺ຜິພາຫກຕາມຸເຂນ ທິປີຕາ ອຕ຺ຖສິທ຺ຂາ ສພ຺ພທິຍ຺ຖິກຕາ, ສາ ປຸພ຺ພກາຄິຍາ. ຍາ ປນ ມິຈ຺ຉຕ຺ຕນິຍາໂມກ຺ກນ຺ຕິກູຕາ, ສາ ຍຖາສກໍ ປຈ຺ຈຍສມຸທາຄມສິທ຺ຂິໂຕ ກິນ຺ນາຣມ຺ມຕານໍ ວິຍ ວິເສສາຂິຄມານໍ ເອກຊ຺ຊໍ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອສງ຺ກິຕ຺ຕາ ເອວາຕິ ທສ຺ເສຕິ. "ເອກສ຺ມິ ໂອກ຺ກນ຺ເຕປີ"ຕິອາທິນາ ຕິສ຺ສນ຺ນມ຺ປີ ທິຍ຺ຖິນໍ ສມານພລຕໍ ສມານ ຜລຕລ຺ຈ ທສ຺ເສຕິ. ຕສ຺ມາ ຕິສ຺ໂສປີ ເຈຕາ ເອກສ຺ສ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ອພ຺ໂພກິຕ຺ຕາ ເອວ, ເອກາຍ ວິປາເກ ທິນ຺ເນ ອິຕຣາ ອນຸພລປ຺ປທາຍິກາໂຍ ໂຫນ຺ຕິ. "ວຍ຺ຍຂາຕ຺ ນາເມສາ"ຕິ ອິທໍ ວຈນໍ ເນຍ຺ຍຕ຺ຖໍ, ນ ນີຕ຺ຖໍ. ຕຖາ ຫິ ປປ຺ລ຺ຈສູທນິຍໍ "ກິ ປ ເນສ ເອກສ຺ມິເຍວ ອຕ຺ຕກາເວ ນິຍໂຕ ໂຫຕິ, ອຸທາຫຸ ອລ຺ລສ຺ມິ ປີຕິ? ເອກສ຺ມິເຍວ ນິຍໂຕ, ອາເສວນວເສນ ປນ ກວນ຺ຕເຣປີ ຕໍ ຕໍ ທິຍ຺ຖິ ໂຣເຈຕິ ເຍວາ"ຕິ (ມ. ນີ. ອຍ຺ຖ. ໒.໑໘໙) ວຸຕ຺ຕໍ. ອກຸສລລ຺ຫິ ນາເມຕໍ ອພລໍ ທຸພ຺ພລໍ, ນ ກຸສລໍ ວິຍ ສພລໍ ມ ຫາພລໍ. ຕສ຺ມາ "ເອກສ຺ມິເຍວ ອຕ຺ຕກາເວ ນິຍໂຕ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ອລ຺ລຖາ ສມ຺ມຕ຺ຕນິຍາໂມ ວິຍ ມິຈ຺ຉຕ຺ຕນິຍາໂມປີ ອຈ຺ຈນ຺ຕິ ໂກ ສິຍາ, ນ ຈ ອຈ຺ຈນ຺ຕິໂກ. ຍທິ ເອວໍ ວຍ຺ຍຂາຕ຺ໂຊຕນາ ກຖນ຺ຕິ ອາຫ "ອາເສວນວເສນ ປນາ"ຕິອາທິ. ຕສ຺ມາ ຍຖາ "ສກີ ນິມ຺ຄ຺ໂຄປີ ນິມ຺ຄ຺ໂຄ ເອວ ພາໂລ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ເອວໍ ວຍ຺ຍຂາຕ຺ໂຊຕນາ. ຍາທິເສ ຫິ ປຈ຺ຈເຍ ປະຕິຈ຺ຈ ອຍໍ ຕໍ ຕໍ ທສ຺ສນໍ ໂອກ຺ກນ຺ໂຕ ປຸນ ກທາຈິ ຕປ຺ປຜິປກ຺ເຂ ປຈ຺ຈເຍ ປະຕິຈ຺ຈ ຕໂຕ ສີສ຺ກ຺ຂິປນມສ຺ສ ນ ໂຫຕີຕິ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕສ຺ມາ "ເຍກ຺ຍ຺ເຍນ ຫິ ເອວຣູປສ຺ສ ກວໂຕ ວຸຍ຺ຖານໍ ນາມ ນຕ຺ຖີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ.

ຕສ຺ມາຕິ ຍສ຺ມາ ເອວໍ ສໍສາຣຂາຕ຺ກາວສ຺ສປີ ປຈ຺ຈໂຍ ອປ຺ຕ຺ຕກຊາໂຕ, ຕສ຺ມາ. ກູຕິກາໂມຕິ ທິຍ຺ຖຂມ຺ ມິກສມ຺ປຣາຍິກປຣມຕ຺ຖານໍ ວເສນ ອຕ຺ຕໂນ ຄ຺ເຕຫິ ວຫ຺ຌິກາໂມ.

ປກ຺ຂກຈ຺ຈາຍນວາທວຕ຺ຕນາ

໑໗໔.ອກຕາຕິ ສເມນ ວິສເມນ ວາ ເກນຈິ ເຫຕຸນາ ນ ກຕາ ນ ວິຫິຕາ. ກຕວິໂຂ ກຣຕວິຂີ ນຕ຺ຖິ ເອເຕສນ຺ຕິ ອກຕວິຂານາ. ປທທ຺ວເຍນາປີ ໂລເກ ເກນຈິ ເຫຕຸປຈ຺ຈເຍນ ເນສໍ ອນິພ຺ພຕ຺ຕນກາວໍ ທສ຺ເສຕິ. ອິທ຺ຂິຍາປີ ນ ນິມ຺ມິຕາຕິ ກສ຺ສຈິ ອິທ຺ຂິມໂຕ ເຈໂຕວສິປ຺ປຕ຺ຕສ຺ສ ເທວສ຺ສ , ອິສ຺ສຣາທິໂນ ວາ ອິທ຺ຂິຍາປີ ນ ນິມ຺ມິຕາ. ອນິມ຺ມາປີຕາ ກສ຺ສຈິ ອນິມ຺ມາປີຕາ. ວຸຕ຺ຕຕ຺ຖເມ ວາຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຊາລວຕ຺ຕນາຍໍ (ທີ. ນີ. ອຍ຺ຖ. ໑.໙໐) ວຸຕ຺ຕຕ຺ຖເມວ. ວລ຺ຊາຕິ ວລ຺ຊປສ຺ວລ຺ຊຕາລາທໂຍ ວິຍ ອຜລາ, ກສ຺ສຈິ ອຊນກາຕິ ອຕ຺ໂຖ, ເອເຕນ ປຖວີກາຍາທີນໍ ຣູປາທິຊນກກາວໍ ປະຕິກ຺ຂິປຕິ. ຣູປສທ຺ທາທໂຍ ຫິ ປຖວີກາຍາທີຫິ ອປ຺ປຜິພທ຺ຂວຸຕ຺ຕິກາຕິ ຕສ຺ສ ລທ຺ຂິ. ປພ຺ພຕກູຍໍ ວິຍ ຖິຕາຕິ ກູຍຍ຺ຖາ, ຍຖາ ປພ຺ພຕກູຍໍ ເກນຈິ ອນິພ຺ພຕ຺ຕິຕໍ, ກສ຺ສຈິ ຈ ອນິພ຺ພຕ຺ຕກໍ, ເອວເມເຕ ປີຕິ ອຂິປ຺ປາໂຍ. ຍມິທໍ "ພີຊໂຕ ອງ຺ກຸຣາທີ ຊາຍຕີ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕໍ ວິຊ຺ຊມານເມວ ຕໂຕ ນິກ຺ຂມຕິ, ນ ອວິຊ຺ຊມານໍ, ອລ຺ລຖາ ອລ຺ລໂຕປີ ອລ຺ລສ຺ສ ອຸປລທ຺ຂີ ສິຍາຕິ ອຂິປ຺ປາໂຍ. ຄິຕ຺ຕາຕິ ນິພ຺ພິກາຣາກາເວນ ຄິຕ຺ຕາ. ນ ຈລນ຺ຕີຕິ ວິກາຣໍ ນາປ຺ຊ຺ຊນ຺ຕິ. ວິກາຣາກາວໂຕ ຫິ ເຕສໍ ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ກາຍານໍ ເອສິກຍ຺ຖາຍິຍ຺ຖິຕຕາ. ອນິລ຺ຊນລ຺ຈ ອຕ຺ຕໂນ ປກຕິຍາ ອວຍ຺ຖານເມວ. ເຕນາຫ "ນ ວິປ຺ຣິຕາມນ຺ຕີ"ຕີ. ອວິປ຺ຣິຕາມຂມ຺ມຕ຺ຕາ ເອວ ຫິ ເຕ ອລ຺ລມລ຺ລໍ ນ ພ຺ຍາພາເຂນ຺ຕີ. ສຕິ ຫິ ວິກາຣໍ ອາປ຺ເຫຕພ຺ພຕາຍ ພ຺ຍາພາຂກຕາປີ ສິຍາ, ຕຖາ ອນຸຄ຺ຄເຫຕພ຺ພຕາຍ ອນຸຄ຺ຄາຫກຕາຕິ ຕທກາວໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ປາລຸອິຍໍ ນາລນ຺ຕີອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ປຖວີ ເອວ ກາເຍກເທສຕ຺ຕາ ປຖວີກາໂຍ. ຊີວສຕ຺ຕມານໍ ກາຍານໍ ນິຈ຺ຈຕາຍ ນິພ຺ພິກາຣກາວ ໂຕ ນ ຫນ຺ຕພ຺ພຕາ, ນ ຒາເຕຕພ຺ພຕາ ຈາຕິ ເນວ ໂກຈິ ຫນ຺ຕາ ວາ ຒາເຕຕາ ວາ, ເຕເນວາຫ "ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ຕ຺ເວວ ກາຍານ"ນ຺ ຕີອາທິ. ຍທິ ໂກຈິ ຫນ຺ຕາ ນຕ຺ຖິ, ກຖໍ ສຕ຺ຖປ຺ປຫາໂຣຕິ ອາຫ "ຍຖາ ມ຺ຄ຺ຄຣາສີ ອາທີສູ"ຕິອາທິ. ເກວລໍ ສລ຺ລາມຕ຺ຕເມວ ໂຫຕີ. ຫນນຒາຕນາທີ ປນ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ນຕ຺ເຖວ ກາຍານໍ ອວິໂກປນິຍກາວໂຕຕິ ອຂິປ຺ປາໂຍ.

ນິຄຕ຺ຖນາຍປຸຕ຺ຕວາທວຕ຺ຕນາ

໑໗໗. ຈຕ຺ຕາໂຣ ຍາມາ ກາຄາ ຈຕຸຍາມາ, ຈຕຸຍາມາ ເອວ ຈາຕຸຍາມາ, ກາຄຕ຺ໂຖ ຫິ ອິຂ ຍາມ-ສທ຺ໂທ ຍຖາ "ຣຕ຺ຕິຍາ ປຖ ໂມ ຍາໂມ"ຕິ . ໂສ ປເນຕ຺ຖ ກາໂຄ ສໍວຣລກ຺ຂໂຕຕິ ອາຫ "ຈາຕຸຍາມສໍວຸໂຕຕິ ຈຕຸໂກຍ຺ຖາເສນ ສໍວເຣນ ສໍວຸໂຕ"ຕີ. ປະຕິກ຺ຂິຕ຺ຕສພ຺ພສີໂຕທໂກຕິ ປະຕິກ຺ຂິຕ຺ຕສພ຺ພສີໂຕທກປ຺ຣິໂກໂຄ. ສພ຺ເພນ ປາປວາຣເຕນ ຍຸຕ຺ໂຕຕິ ສພ຺ພປ຺ປກາເຣນ ສໍວຣ ລກ຺ຂເຕນ ສມນ຺ນາຄໂຕ. ຂຸຕປາໂປຕິ ສພ຺ເພນ ນິຊ຺ຊຣລກ຺ຂເຕນ ປາປວາຣເຕນ ວິຂຸຕປາໂປ. ຜຸຍ຺ໂຖຕິ ອຍ຺ຖນ຺ນມ຺ປີ ກມ຺ມາ ນໍ ເຂປເນນ ໂມກ຺ຂປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ກມ຺ມກ຺ຂຍລກ຺ຂເຕນ ສພ຺ເພນ ປາປວາຣເຕນ ຜຸຍ຺ໂຖ ຕໍ ປຕ຺ວາ ຖິໂຕ. ໂກຍິປ຺ປຕ຺ຕຈິຕ຺ໂຕຕິ ໂມກ຺ຂາຂິຄເມເນວ ອຸຕ຺ຕມຣິຍາທປ຺ປຕ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ. ຍຕຕ຺ໂຕຕິ ກາຍາທີສຸ ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ ສໍຍເມຕພ຺ພສ຺ສ ອກາວໂຕ ສໍຍຕຈິຕ຺ໂຕ. ສຸປ຺ປະຕິຍ຺ຖິຕຈິຕ຺ໂຕຕິ ນິສ຺ເສສໂຕ ສຸຍ຺ຄຸ ປະຕິຍ຺ຖິຕຈິຕ຺ໂຕ. ສາສນານຸໂລມໍ ນາມ ປາປວາຣເຕນ ຍຸຕ຺ຕຕາ. ເຕນາຫ "ຂຸຕ

ປາໂປ''ຕິອາທີ. ອສຸທຸສລທຸສິຕາຍາຕິ ''ອຕຸຖິ ຊີໂວ, ໂສ ຈ ສິຍາ ນິຈຸໂຈ, ສິຍາ ອນິຈຸໂຈ''ຕິ ເອວມາທິອສຸທຸສລທຸສິຕາຍ ຯ ສພຸພາຕິ ກມຸມປກຕິວິກາຄາທິວິສຍາ ສພຸພາ ນິຊຊານກຸຂນຸຕິໂຍ. ທິຍຸຄິເຍ ວາຕິ ມິຈຸຊາທິຍຸຄິໂຍ ເອວ ຊາຕາ.

ສຄຸຈຍເພລຍຸຄປຸຕຸຕວາທວຕຸຕນາ

໑໗ຎ-໑໙໑.ອມຣາວິກຸເຂເປວຸຕຸຕນໂຍ ເອວາຕິ ພຸຣຫຸມຊາເລ ອມຣາວິກຸເຂປວາທສໍວຕຸຕນາຍໍ (ທີ. ນິ. ອຍຸຄ. ໑.ຝ໑-ຝຝ) ວຸຕຸຕນໂຍ ເອວ ວິກຸເຂປພຸຍາກຣຕາກາວໂຕ, ຕເຖວ ເຈຕຸຖ ວິກຸເຂປວາທສຸສ ອາຄຕຕຸຕາ.

ປຖມສນຸທິຍຸຄິກສາມຄຸຄຜລວຕຸຕນາ

໑໙ຝ.ຍຖາ ເຕ ຣຸຈຸເຈຍຸຍາຕິ ອິທານິ ມຍາ ປຸຈຸຊິຍມາໂນ ອຕຸໂຖ ຍຖາ ຕວ ຈິຕຸເຕ ໂຣເຈຍຸຍ. ພຣທາສິຍາ ກຸຈຸຊິສຸມິ ຊາໂຕ ອນຸໂຕຊາໂຕ. ສເບນ ກີໂຕ ສນກຸກີໂຕ. ພນຸສຄຸຄາຫຄຫີໂຕ ກຣມຣານີໂຕ. ສາມນຸຕິ ສຍເມວ. ທາສພຸຍນຸຕິ ທາສກາວໍ. ໂກຈິ ທາໂສປີ ສມາໂນ ອລໂສ ກມຸມໍ ອກໂຣນຸໂຕ ''ກມຸມກາໂຣ''ຕິ ນ ວຸຈຸຈຕິຕິ ອາຫ ''ອນລໂສ ກມຸມກຣຕສີໂລເຍວາ''ຕິ. ປຖມເມວາຕິ ອາສນຸນຕຣຍຸຄານູປສງກມນໂຕ ປເຄວ ປຸເຣຕຣເມວ. ປຈຸຊາຕິ ສາມິກສຸສ ນິປຊຊາຍ ປຈຸຊາ. ສຍນໂຕ ອວຸຍຸຄິເຕຕິ ຣຕຸຕິຍາ ວິກາຍນເວລາຍ ເສຍຸຍໂຕ ອວຸຍຸຄິເຕ. ປຈຸຈູສກາລໂຕ ປຍຸຖາຍາຕິ ອຕິຕາຍ ຣຕຸຕິຍາ ປຈຸຈູສກາລໂຕ ປຍຸຖາຍ. ຍາວ ສາມິໂນ ຣຕຸຕິ ນິທຸໂທກຸກມນນຸຕິ ອປຣາຍ ປໂທສເວລາຍໍ ຍາວ ນິທຸໂທກຸກມນໍ. ກິ ກາຣນຸຕິ ກິ ກຣຕິຍໍ, ກິກາຣກາວໂຕ ປຸຈຸຊິຕຸວາ ກາຕພຸພເວຍຸຍາວຈຸຈນຸຕິ ອຕຸໂຖ.

ເທໂວ ວິຍາຕິ ອາສິປຈຸຈປຣິວາຣາທິສມຸປຕຸຕິສມນຸນາຄໂຕ ປສານເທໂວ ວິຍ. ໂສ ວຕສຸສາຫນຸຕິ ໂສ ວຕ ອສຸສໍ ອຫໍ. ໂສ ຣາຊາ ວິຍ ອຫມຸປີ ກເວຍຸຍໍ, ກຖໍ ປຸຄຸຄານິ ກເຣຍຸຍໍ, ຍທິ ປຸຄຸຄານິ ອຸລຸອາຣານິ ກເຣຍຸຍນຸຕິ ໂຍຊນາ. ''ໂສ ວຕສຸສ'ສຸສ''ນຸຕິ ປາເຖ ໂສ ຣາຊາ ອສຸສ ອຫໍ ອສຸສໍ ວຕ, ຍທິ ປຸຄຸຄານິ ກເຣຍຸຍນຸຕິ ໂຍຊນາ. ເຕນາຫ ''ອຍເມວຕຸໂຖ''ຕິ. ອສຸສນຸຕິ ອຸຕຸຕມປຸຣິສປຸປໂຍເຄ ອຫໍ-ສທຸໂທ ອປຸປຍຸຕຸໂຕປີ ປຍຸຕຸໂຕ ເອວ ໂຫຕິ. ຍາວຊີວໍ ນ ສກຸຂິສຸສາມິ ທາຕຸນຸຕິ ຍາວຊີວໍ ທານ ຕຸຖາຍ ອຸສຸສາຫໍ ກໂຣນຸໂຕປີ ຍໍ ຣາຊາ ເອກໍ ທິວສໍ ເທຕິ , ຕໂຕ ສຕກາຄມຸປີ ທາຕຸໍ ນ ສກຸຂິສຸສາມິ. ຕສຸມາ ປພຸພຊິສຸສາມີຕິ ປພຸພຊຊາຍໍ ອຸສຸສາຫໍ ກຕຸວາຕິ ໂຍຊນາ.

ກາເຍນສໍວຸໂຕຕິ ກາເຍນ ສໍວຣິຕພຸພໍ ກາຍທຸວາເຣນ ປວຕຸຕນກໍ ປາປສມຸມໍ ສໍວຣິຕຸວາ ວິຫເຣຍຸຍາຕິ ອຍເມຕຸຖ ອຕຸໂຖຕິ ອາຫ ''ກາເຍນ ປີຫິໂຕ ຫຸຕຸວາ''ຕິອາທີ. ພາສຈຸຊາທເນນ ປຣມຕາຍາຕິ ພາສຈຸຊາທນປຣິເຍສເນ ສລຸເລຂວເສນ ປຣມຕາຍ, ອຸກຸກຍຸຖກາເວ ສຕຸຄິໂຕ ພາສຈຸຊາທນເມວ ວາ ປຣມໍ ປຣາ ໂກຍິ ເອຕສຸສ, ນ ຕໂຕ ປຣໍ ກິຄຸຈິ ອາມິສຊາຕໍ ປຣິເຍສຕິ ປຈຸຈາສີສຕີ ຈາຕິ ພາສຈຸຊາທນປຣໂມ, ຕພຸກາໂວ ພາສຈຸຊາທນປຣມຕາ, ຕສຸສາ ພາສຈຸຊາທນປຣມຕາຍ. ວິເວກຍຸຖກາຍານນຸຕິ ຄຕາສງຄຕິກໂຕ ປວິວິຕຸເຕ ຄິຕກາຍານໍ. ເນກຸຂມຸມາກິຣຕານນຸຕິ ຊານາກິຣຕານໍ. ຕາຍ ເອວ ຊານາກິຣຕິຍາ ປຣມໍ ອຸຕຸຕມໍ ໂວທານໍ ວິສຸທຸສິ ປຕຸຕຕາຍ ປຣມໂວທານປຸປຕຸຕານໍ. ກິເລສູປສິອກິສງຂາຣູປສີນໍ ອຈຸຈນຸຕວິຄເມນ ນິຣຸປສີນໍ. ວິສງຂາຣຄຕານນຸຕິ ອສິຄຕນິພຸພານານໍ. ເອຕຸຖ ຈ ປຖໂມ ວິເວໂກ ອິຕເຣຫີ ທຸວີຫີ ວິເວເກຫີ ສຫາປີ ປຕຸຕພຸໂພ ວິນາປີ, ຕຖາ ທຸຕິໂຍ. ຕຕິໂຍ ປນ ອິຕເຣຫີ ທຸວີຫີ ສເຫວ ປຕຸຕພຸໂພ, ນ ວິນາຕິ ທຍຸຖພຸພໍ. ຄເຕ ຊນສມາຄເມ ສນຸນິປຕນໍ ຄຕາສງຄຕິກາ, ຕໍ ປຫາຍ ເອໂກ ວິຫຣຕິ ຈຣຕິ ປຸຄຸຄລວເສນ ອສຫາຍຕຸຕາ. ຈິຕຸເຕ ກິເລສານໍ ສນຸນິປຕນໍ ຈິຕຸຕກິເລສສງຄຕິກາ, ຕໍ ປຫາຍ ເອໂກ ວິຫຣຕິ ກິເລສວເສນ ອສຫາຍຕຸຕາ. ມຄຸຄສຸສ ເອກຈິຕຸຕກຸຂຕິກຕຸຕາ, ໂຄຕຸຣກຸອາທີນຄຸຈ ອາຣມຸມຕມຕຸຕຕຸຕາ ນ ເຕສໍ ວເສນ ສາຕິສຍາ ນິພຸພຸຕິສຸຂສມຸຜຸສນາ, ຜລສມາປຕຸຕິນິໂຣສສມາປຕຸຕິວເສນ ສາຕິສຍາຕິ ອາຫ ''ຜລສມາປຕຸຕິ ວາ ນິໂຣສສມາປຕຸຕິ ວາ ປວິສິຕຸວາ''ຕິ. ຜລປຣິໂຍສາໂນ ຫິ ນິໂຣໂສຕິ.

໑໙໔.ອກິຫຣິຕຸວາຕິ ອກິມຸຂິກາເວນ ເນຕຸວາ. ''ອຫໍ ຈິວຣາທີຫີ ປໂຍຊນໍ ສາເສສຸສາມີ''ຕິ ວຈນເສໂສ. ສປຸປາຍນຸຕິ ສພຸພເຄລຄຸຄປຫຣຕາວເສນ ອຸປກາຣາວຫໍ. ກາວິນາ ອນຕຸຖໂຕ ປຣິປາລນວເສນ ໂຄປນາ ຣກຸຂາຄຸຕຸຕິ. ປຈຸຈຸປຸປນຸນສຸສ ນິເສສວເສນ ອາວຣຕາຄຸຕຸຕິ.

ທຸຕິຍສນຸທິຍຸຄິກສາມຄຸຄຜລວຕຸຕນາ

໑໗໓໌ກສຕິຕິ ກສື ກໂຣຕິ. ຄຫປ໌ຕິໂກຕິ ເອຕ຺ຖ ກ-ສທ຺ໂທ ອປ຺ປ໌ຕ຺ໂຖຕິ ອາທ ''ເອກເຄຫມຕ຺ເຕ ເຊຍ຺ຄໂກ''ຕິ, ເຕນ ອເນກກຸລເຊຍ຺ຄກກາວ໌ ປຝິກ຺ຂິປ໌ຕິ. ກຣ໌ ກໂຣຕິຕິ ກຣ໌ ສມ຺ປາເທຕິ. ວທ຺ເຒຕິຕິ ອຸປຣູປ໌ຣິ ສມ຺ປາທເນນ ວທ຺ເຒຕິ. ເອວ໌ ອປ຺ປມ຺ປິ ປຫາຍ ປພ຺ພຊິຕ຺ໍ ທຸກ຺ກຣນ຺ຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ລຍ຺ກິໂກປມສຸຕ຺ເຕນ (ມ. ນິ. ໔.໑໘໑, ໑໘໔) ທີເປຕພ຺ໂພ. ເຕນາທ ''ເສຍ຺ຍຖາປິ, ອຸທາຍິ, ປຸຣິໂສ ທລິທ຺ໂທ ອສ຺ສໂກ ອນາລ຺ຸຫິໂຍ, ຕສ຺ສສ຺ສ ເອກ໌ ອຄາຣກ໌ ໂອລຸຄ຺ຄວິລຸຄ຺ຄ໌ ກາກາຕິທາຍິ ນປຣມຣູປ''ນ຺ຕິ ວິຕ຺ຖາໂຣ. ຍທິ ອປ຺ປມ຺ປິ ໂກຄ໌ ປຫາຍ ປພ຺ພຊິຕ຺ໍ ທຸກ຺ກຣ໌, ກສ຺ມາ ທາສວາເຣ ໂກຄຄ຺ຄຫຕ໌ ນ ກຕນ຺ຕິ ອາທ ''ທາສວາເຣ ປນາ''ຕິອາທິ. ຍຖາ ຈ ທາສສ຺ສ ໂກຄາປິ ອໂກຄາ ປຣາຍຕ຺ຕກາວໂຕ, ເອວ໌ ຌາຕໂຍ ປິຕິ ທາສວາເຣ ຌາຕິປຣິວຍ຺ຍຄ຺ຄຫຕມ຺ປິ ນ ກຕນ຺ຕິ ທຍ຺ຄພ຺ພ໌.

ປຕິຕຕຣສາມຍ຺ຍຜລວຕ຺ຕນາ

໑໗໘. ເອວຣູປາທີຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕທາສກສ຺ສກູປມາສທິສາທີ ອຸປມາທີ ສາມຍ຺ຍຜລ໌ ທີເປຕ຺ໍ ປໂທຕິ ກຄວາ ສກລມ຺ປິ ຣຕ຺ຕິນ຺ທິວ໌ ຕໂຕ ກິຍ຺ໂຍປິ ອນນ຺ຕປຝິການຕາຍ ວິຈິຕ຺ຕນຍເທສນກາວໂຕ. ຕຖາປີຕິ ສຕິປິ ເທສນາຍ ອຸຕ຺ຕຣຸຕ຺ຕຣານິກນານາຍວິຈິຕ຺ຕກາເວ.

ເອກຕ຺ຖເມຕ໌ ປທ໌ ສາຊຸສທ຺ທສ຺ເສວ ກ-ກາເຣນ ວທ຺ຒິຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ, ເຕເນວ ສາຊຸກ-ສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ຖ໌ ວທນ຺ເຕນ ອຕ຺ຖຸທ຺ຊາຣວເສນ ສາຊຸ-ສທ຺ໂທ ອຸທາຫໂຝ. ອາຍາຈເນຕິ ອກິມຸຂຍາຈເນ, ອກິປ຺ຕຖນາຍນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ . ສມ຺ປຝິຈ຺ຊເນຕິ ປຝິຄ຺ຄຕ຺ຫເນ . ສມ຺ປຫ໌ສເນຕິ ສ໌ວິຊ຺ຊມານຄ຺ຕວເສນ ຫ໌ສເນ ໂຕສເນ, ອຸທຄ຺ຄຕາກຣເຕຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຌມ຺ມຣຸຈິຕິ ປຸຍ຺ຍກາໂມ. ປຍ຺ຍາຕວາຕິ ປຍ຺ຍວາ. ອທ຺ທຸພ຺ໂກຕິ ອທູສໂກ, ອນຸປ຺ຝາຕໂກຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອິຌາປີຕິ ອິມສ຺ມີ ສາມຍ຺ຍເລປີ. ອຍ໌ ສາຊຸ-ສທ຺ໂທ. ທລ຺ຫີກມ຺ເມຕິ ສກ຺ກຈ຺ຈ ກິຣິຍາຍ໌. ອາຕຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ ອາຕາປເນ. ''ສຸໂຕຫິ ສາຊຸກ໌ ມນສິ ກໂຣຫີ''ຕິ ຫິ ວຸຕ຺ເຕ ສາຊຸກ-ສທ຺ເທນ ສວນມນສິກາຣານ໌ ສກ຺ກຈ຺ຈກິຣິຍາ ວິຍ ຕທາຕາປນມ຺ປິ ໂຊຕິຕ໌ ໂຫຕິ, ອາຍາຈນຕ຺ຖຕາ ວິຍ ຈສ຺ສ ອາຕາປນຕ຺ຖຕາ ເວທິຕພ຺ພາ. ສຸນ຺ທເຣປີຕິ ສຸນ຺ທຣຕ຺ເຖປີ. ອິທານິ ຍຖາວຸຕ຺ເຕນ ສາຊຸກ-ສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ຖຕ຺ຕເຍນ ປກາສິຕ໌ ວິເສສ໌ ທສ຺ເສຕ຺ໍ ''ທລ຺ຫີກມ຺ມຕ຺ເຖນ ຫີ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕ໌.

ມນສິ ກໂຣຫີຕິ ເອຕ຺ຖ ມນສິກາໂຣ ນ ອາຣມ຺ມຕປຝິປາທນລກ຺ຂໂຕ, ອຖ ໂຂ ວິຖິປຝິປາທນຊວນປຝິປາທນມນສິກາຣປຸພ຺ພກ໌ ຈິຕ຺ເຕ ຄປນລກ຺ຂໂຕຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ອາວຊ຺ຊາ''ຕິອາທິມາຫ. ໂສຕິນ຺ທ຺ຣິຍວິກ຺ເຂປວາຣຕ໌ ສວເນ ນິໂຍຊນວເສນ ກິຣິຍນ຺ຕຣປຝິເສຌນກາວໂຕ, ໂສຕ໌ ໂອທຫາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ມນິນ຺ທ຺ຣິຍວິກ຺ເຂປວາຣຕ໌ ອຍ຺ຍຈິນ຺ຕາປຝິເສຌນໂຕ. ພ຺ຍຍ຺ຊນວິປລ຺ລາສຄ຺ຄາຫວາຣຕ໌ ''ສາຊຸກ''ນ຺ຕິ ວິເສເສຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ. ປຈ຺ຊິມສ຺ສ ອຕ຺ຖວິປລ຺ລາສຄ຺ຄາຫວາຣເຕປິ ເອເສວ ນໂຍ. ຌາຣຕູປປຣິກ຺ຂາທີສູຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ຕຸລນຕີຣຕາທີເກ, ທິຍ຺ຄິຍາ ສຸປ຺ປຝິວິເຌ ຈ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕິ. ສພ຺ຍຍ຺ຊໂນຕິ ເອຕ຺ຖ ຍຖານິປ຺ເປຕມຕ຺ຖ໌ ພ຺ຍຍ຺ຊຍຕີຕິ ພ຺ຍຍ຺ຊນ໌, ສກາວນິຣຸຕ຺ຕິ. ສຫ ພ຺ຍຍ຺ຊເນນາຕິ ສພ຺ຍຍ຺ຊໂນ, ພ຺ຍຍ຺ຊນສມ຺ປນ຺ໂນຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສາຕ຺ໂຖຕິ ອຣຕີຍໂຕ ອຸປຄນ຺ຕພ຺ພໂຕ ອນຸຌາຕພ຺ພໂຕ ອຕ຺ໂຖ, ຈຕຸປາຣິສຸທ຺ຌິສີລາທີໂກ . ເຕນ ສຫ ອຕ຺ເຖນາຕິ ສາຕ຺ໂຖ, ອຕ຺ຖສມ຺ປນ຺ໂນຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຌມ຺ມຄມ຺ກີໂຣຕິອາທີສຸ ຌມ຺ໂມ ນາມ ຕນ຺ຕິ. ເທສນາ ນາມ ຕສ຺ສາ ມນສາ ວວຕ຺ຖາປິຕາຍ ຕນ຺ຕິຍາ ເທສນາ. ອຕ຺ໂຖ ນາມ ຕນ຺ຕິຍາ ອຕ຺ໂຖ. ປຝິເວໂຌ ນາມ ຕນ຺ຕິຍາ, ຕນ຺ຕິອຕ຺ຖສ຺ສ ຈ ຍຖາກູຕາວໂພໂຌ. ຍສ຺ມາ ເຈເຕ ຌມ຺ມເທສນາ ອຕ຺ຖປ຺ປຝິເວຌາ ສສາທີຫີ ວິຍ ມຫາສມຸທ຺ໂທ ມນ຺ທພຸທ຺ຌີຫີ ທຸກ຺ໂຂຄາຫາ, ອລພ຺ກເນຍ຺ຍປຕິຍ຺ຄາ ຈ, ຕສ຺ມາ ຄມ຺ກີຣາ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕ໌ ''ຍສ຺ມາ ອຍ໌ ຌມ຺ໂມ...ເປ... ສາຊຸກ໌ ມນສິ ກໂຣຫີ''ຕິ. ເອຕ຺ຖ ຈ ປຝິເວຌສ຺ສ ທຸກ຺ກຣກາວໂຕ ຌມ຺ມຕ຺ຖານ໌, ເທສນາຌາຕສ຺ສ ທຸກ຺ກຣກາວໂຕ ເທສນາຍ ທຸກ຺ໂຂຄາຫຕາ, ປຝິເວຌສ຺ສ ປນ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ໍ ອສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍຕາຍ, ຌາຕຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຈ ທຸກ຺ກຣກາວໂຕ ທຸກ຺ໂຂຄາຫຕາ ເວທິຕພ຺ພາ. ເທສນ໌ ນາມ ອຸທ຺ທິສນ໌, ຕສ຺ສ ນິທ຺ທິສນ໌ ກາສນນ຺ຕິ ອິຌານິປ຺ເປຕນ຺ຕິ ອາທ ''ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ກາສິສ຺ສາມິ''ຕິ. ປຣິພ຺ຍຕ຺ຕ໌ ກຖນຍ຺ຫີ ກາສນ໌, ເຕນາທ ''ເທເສສ຺ສາມີຕິ...ເປ... ວິຕ຺ຖາຣທີປນ''ນ຺ຕິ.

ຍຖາວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖ໌ ສຸຕ຺ຕປເທນ ສມຕ຺ເຖຕ຺ໍ ''ເຕນາຫາ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕ໌. ສາລຸອິກາຍິວ ນິຄ຺ໂຝໂສຕິ ສາລຸອິກາຍ ອາລາໂປ ວິຍ ມຌຸໂຣ ກຕ຺ຕສຸໂຂ ເປມນີໂຍ. ປຝິການນ຺ຕິ ສທ຺ໂທ. ອຸທີຣຍີຕີ ອຸຈ຺ຈາຣີຍຕິ, ວຸຈ຺ຈຕີ ວາ.

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ອຸສ຺ສາຫຊາໂຕຕິ ເອວໍ “ສຸໂຓຫິ ສາທຸກໍ ມນສິ ກໂຣຫິ ຠາສິສ຺ສາມີ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕ “ນ ກິຣ ຠຄວາ ສງ຺ເຂເປເນວ ເທເສສ຺ສຕິ, ວິຕ຺ຖາເຣນປິ ຠາສິສ຺ສຕີ”ຕິ ສຎ຺ຊາຕຸສ຺ສາໂຫ ຫຏ຺ຐຕຸຏ຺ໂຐ ຫຸຕ຺ວາຯ

໑໕໐ຯ“ອິຘາ”ຕິ ອິມິນາ ວຸຈ຺ຈມານໍ ອຘິກຣຓໍ ຕຖາຄຕສ຺ສ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຏ຺ຐານຠູຕໍ ອຘິປ຺ເປຕນ຺ຕິ ອາຫ “ເທສາປເທເສ ນິປາໂຕ”ຕິຯ “ສ຺ວາຍ”ນ຺ຕິ ສາມຎ຺ຎໂຕ ອິຘສທ຺ທມຕ຺ຕໍ ຄຓ຺ຫາຕິ, ນ ຍຖາວິເສສິຕພ຺ພໍ ອິຘ-ສທ຺ທໍຯ ຕຖາ ຫິ ວກ຺ຂຕິ “ກຕ຺ຖຈິ ປທປູຣຓມຕ຺ຕເມວາ”ຕິ (ທີຯ ນິຯ ອຏ຺ຐຯ ໑ຯ໑໕໐)ຯ ໂລກໍ ອຸປາທາຍ ວຸຈ຺ຈຕີ ໂລກ-ສທ຺ເທນ ສມານາຘິກຣຓຠາເວນ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຯ ເສສປທທ຺ວເຍ ປນ ປທນ຺ຕຣສນ຺ນິຘານມ຺ເຕນ ຕໍ ຕໍ ອຸປາທາຍ ວຸຕ຺ຕຕາ ທຏ຺ຐພ຺ພາຯ ອິຘ ຕຖາຄໂຕ ໂລເກຕິ ຫິ ຊາຕິເຂຕ຺ຕໍ, ຕຕ຺ຖາປິ ອຍໍ ຈກ຺ກວາຬໂອ “ໂລໂກ”ຕິ ອຘິປ຺ເປໂຕຯ ສມໂຓຕິ ໂສຕາປນ຺ໂນຯ ທຸຕິໂຍ ສມໂຓຕິ ສກທາຄາມີຯ ວຸຕ຺ຕຍ຺ເຫຕໍ “ກຕໂມ ຈ ຠິກ຺ຂເວ ສມໂຓ? ອິຘ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ຕິຓ຺ຓໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ໂສຕາປນ຺ໂນ ໂຫຕີ”ຕິອາທິ (ອຯ ນິຯ ໔ຯ໒໔໑)ຯ “ກຕໂມ ຈ ຠິກ຺ຂເວ ທຸຕິໂຍ ສມໂຓ? ອິຘ ຠິກ຺ຂເວ ຠິກ຺ຂຸ ຕິຓ຺ຓໍ ສໍໂຍຊນານໍ ປຣິກ຺ຂຍາ ຣາຄໂທສໂມຫານໍ ຕນຸຕ຺ຕາ”ຕິອາທິ (ອຯ ນິຯ ໔ຯ໒໔໑)ຯ ໂອກາສນ຺ຕິ ກຬຸຈິ ປເທສໍຯ ອິເຘວ ຕິຏ຺ຐມານສ຺ສາຕິ ອິມິສ຺ສາ ເອວ ອິນ຺ທສາລຄຸຫາຍໍ ຕິຏ຺ຐມານສ຺ສຯ

ປທປູຣຓມຕ຺ຕເມວ ໂອກາສາປທິສນສ຺ສາປິ ອສມ຺ຠວໂຕ ອຕ຺ຖນ຺ຕຣສ຺ສ ອໂພຘນໂຕຯ ອຣຫນ຺ຕິ ອາທໂຍ ສທ຺ທາ ວິຕ຺ຖາຣິຕາຕິ ໂຍຊນາຯ ອຕ຺ຖໂຕ ວິຕ຺ຖາຣຓໍ ສທ຺ທມຸເຂເນວ ໂຫຕີຕິ ສທ຺ທຄ຺ຄຫຓໍຯ ຍສ຺ມາຯ “ອປເຣຫິປິ ອຏ຺ຐຫິ ກາຣເຓຫິ ຠຄວາ ຕຖາຄໂຕ”ຕິອາທິນາ ອຸທານຏ຺ຐກຖາທີສຸ, (ອຸທາຯ ອຏ຺ຐຯ ໑໘; ອິຕິວຸຯ ອຏ຺ຐຯ ໓໘) ອຣຫນ຺ຕິ ອາທໂຍ ວິສຸທ຺ຘິມຄ຺ຄນິກາຍໍ ອເນເກຫິ ປກາເຣຫິ ວິຕ຺ຖາຣິຕາ , ຕສ຺ມາ ເຕສຸ ວຸຕ຺ຕນເຍນປິ ເນສໍ (ວິສຸທ຺ຘິຯ ຏີຯ ໑ຯ໑໘໕, ໑໓໐) ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ຕຖາຄຕສ຺ສ ສຕ຺ຕນິກາຍນ຺ໂຕຄຕຕາຍ “ອິຘ ປນ ສຕ຺ຕໂລໂກ ອຘິປ຺ເປໂຕ”ຕິ ວຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖາປິ ຍສ຺ມິໍ ສຕ຺ຕນິກາເຍ ຍສ຺ມິໍ ຈ ໂອກາເສ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ສຕ຺ຕໂລເກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມາໂນປິ ຈາ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ “ຕຖາຄໂຕ ນ ເທວໂລເກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ”ຕິ ອາທີສຸ ຍໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ຕໍ ປຣໂຕ ອາຄມິສ຺ສຕິຯ ສາຣປ຺ປຕ຺ຕາຕິ ກຸລໂຠຄິສ຺ສຣິຍາທິວເສນ ສາຣຠູຕາຯ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິກາຕິ ພ຺ຣຫ຺ມາຍຸໂປກ຺ຂຣສາຕິອາທິພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເຈວ ອນາຖປິຓ຺ຑິກາທິຄຫປຕິກາ ຈຯ

“ສຸຊາຕາຍາ”ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ເຕສຸ ຈຕູສຸ ວິກປ຺ເປສຸ ປຖໂມ ວິກປ຺ໂປ ພຸທ຺ຘຠາວາຍ ອາສນ຺ນຕຣປຏິປຕ຺ຕິທສ຺ສນວເສນ ວຸຕ຺ໂຕຯ ອາສນ຺ນຕຣາຍ ຫິ ປຏິປຕ຺ຕິຍາ ຐິໂຕ “ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ”ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ ອຸປ຺ປາທສ຺ສ ເອການ຺ຕິກຕ຺ຕາ, ປເຄວ ປຏິປຕ຺ຕິຍາ ມຕ຺ຖເກ ຐິໂຕຯ ທຸຕິໂຍ ພຸທ຺ຘຠາວາວຫປ຺ພຊ຺ຊໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ອາສນ຺ນປຏິປຕ຺ຕິທສ຺ສນວເສນ, ຕຕິໂຍ ພຸທ຺ຘກຣຘມ຺ມ ປາຣິປູຣິໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ພຸທ຺ຘຠາວາຍ ປຏິປຕ຺ຕິທສ຺ສນວເສນຯ ນ ຫິ ມຫາສຕ຺ຕານໍ ອຸປ຺ປຕິກວູປ຺ປຕ຺ຕິໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ໂພຘິສມ຺ຠາຣສມ຺ຠຣຓໍ ນາມ ອຕ຺ຖິຯ ຈຕຸຕ຺ໂຖ ພຸທ຺ຘກຣຘມ຺ມສມາຣມ຺ຠໂຕ ປຏ຺ຐາຍຯ ໂພຘິຍາ ນິຍຕກາວປ຺ປຕ຺ຕິໂຕ ປກຸຕິ ຫິ ວິຎ຺ຎູຫິ “ພຸທ຺ໂຘ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ”ຕິ ວຕ຺ຕຸໍ ສກ຺ກາ ອຸປ຺ປາທສ຺ສ ເອການ຺ຕິກຕ຺ຕາຯ ຍຖາ ປນ ສນ຺ທນ຺ຕິ ນທີໂຍຕິ ສນ຺ທນກິຣິຍາຍ ອວິຈ຺ເຉທມຸປາທາຍ ວຕ຺ຕມານປ຺ປໂຍໂຄ, ເອວໍ ອຸປ຺ປາທຕ຺ຖາຍ ປຏິປຊ຺ຊນກິຣິຍາຍ ອວິຈ຺ເຉທມຸປາທາຍ ຈຕູສຸ ວິກປ຺ເປສຸ “ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ນາມາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສພ຺ພປຖມໍ ອຸປ຺ປນ຺ນກາວນ຺ຕິ ຈຕູສຸ ວິກປ຺ເປສຸ ສພ຺ພປຖມໍ ວຸຕ຺ຕໍ ຕຖາຄຕສ຺ສ ອຸປ຺ປນ຺ນຕາສງ຺ຂາຕໍ ອຕ຺ຖິກາວໍຯ ເຕນາຫ “ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຕີຕິ ອຍ຺ເຫຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ”ຕິຯ

ໂສ ຠຄວາຕິ ໂຍ “ຕຖາຄໂຕ ອຣຫ”ນ຺ຕິອາທິນາ ກິຕ຺ຕິຕຄຸໂຓ, ໂສ ຠຄວາຯ “ອິມໍ ໂລກ”ນ຺ຕິ ນຍິທໍ ມຫາຊນສ຺ສ ສມ຺ມຸຂມຕ຺ຕໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ອຖ ໂຂ ອນວເສສໍ ປຣິຍາທາຍາຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ “ສເທວກ”ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ, ເຕນາຫ “ອິທານິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ນິທສ຺ເສຕີ”ຕິຯ ປຊາຕຕ຺ຕາຕິ ຍຖາສກໍ ກມ຺ມກິເລເສຫິ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕຕ຺ຕາຯ ປຎ຺ຈກາມາວຈຣເທວຄ຺ຄຫຓໍ ປາຣິເສສຎາເຍນ ອິຕເຣສໍ ປທນ຺ຕເຣຫິ ສງ຺ຄຫິຕຕ຺ຕາຯ ສເທວກນ຺ຕິ ຈ ອວຍເວນ ວິຄ຺ຄໂຫ ສມຸທາໂຍ ສມາສຕ຺ໂຖຯ ຉຏ຺ຐກາມາວຈຣເທວຄ຺ຄຫຓໍ ປຈ຺ຈາສຕ຺ຕິຎາເຍນຯ ຕຕ຺ຖ ຫິ ໂສ ຊາໂຕ, ຕໍນິວາສີ ຈຯ ພ຺ຣຫ຺ມກາຍິກາທິພ຺ຣຫ຺ມຄ຺ຄຫຓນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ປຈ຺ຈຕ຺ຖິກ…ເປ… ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓຄ຺ຄຫຓນ຺ຕິ ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕເມຕໍ ອປ຺ປຈ຺ຈຕ຺ຖິການໍ, ອສມິຕາພາຫິຕປາປານຎ຺ຈ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ສສ຺ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓີວຈເນນ ຄຫິຕຕ຺ຕາຯ ກາມໍ “ສເທວກ”ນ຺ຕິອາທິ ວິເສສນານໍ ວເສນ ສຕ຺ຕວິສໂຍ ໂລກສທ຺ໂທຕິ ວິຎ຺ຎາຍຕິ ຕຸລ຺ຍໂຍຄວິສຍຕ຺ຕາ ເຕສໍ, “ສໂລມໂກ ສປກ຺ຂໂກ”ຕິອາທີສຸ ປນ ອຕຸລ຺ຍໂຍເຄປິ ອຍໍ ສມາໂສ ລພ຺ຠຕີຕິ ພ຺ຍຠິຈາຣທສ຺ສນໂຕ ປຊາຄ຺ຄຫຓນ຺ຕິ ອາຫ “ປຊາວຈເນນ ສຕ຺ຕໂລກຄ຺ຄຫຓ”ນ຺ຕິຯ

ອຣູປີໂນ ສຕ຺ຕາ ອຕ຺ຕໂນ ອາເນຎ຺ຊວິຫາເຣນ ວິຫຣນ຺ຕາ ທິພ຺ພນ຺ຕີຕິ ເທວາຕິ ອິມໍ ນິພ຺ພຈນໍ ລຠນ຺ຕີຕິ ອາຫ “ສ

ເທວກຸຄຫເຕນ ອຣູປາວຈຣໂລໂກ ຄຫິໂຕ''ຕິ។ ເຕນາຫ ''ອາກາສານຸຈາຍຕນູປຄານໍ ເທວານໍ ສຫພຸຍຕ''ນຸຕິ (ອ។ ນິ។ ຌ។໑໑໗)។ ສມາຣກຄຸຄຫເຕນ ຉການາວຈຣເທວໂລໂກ ຄຫິໂຕ ຕສຸສ ສວິເສສໍ ມາຣສຸສ ວເສ ວຕຸຕນໂຕ។ ຣູປີ ພຸຣຫຸມໂລໂກ ຄຫິໂຕ ອຣູປີພຸຣຫຸມໂລກສຸສ ວິສຸໍ ຄຫິຕຕຸຕາ។ ຈຕຸປຣິສວເສນາຕິ ຂຕຸຕິຍາທິຈຕຸປຣິສວເສນ, ອິຕຣາ ປນ ຈຕສຸໂສ ປຣິສາ ສ ມາຣກາທິຄຸຄຫເຕນ ຄຫິຕາ ເອວາຕິ។ ອວເສສສພຸພສຕຸຕໂລໂກ ນາຄຄຣຸລອາທິເກໂທ។

ເອຕຸຕາວຕາ ຈ ກາຄໂສ ໂລກໍ ຄເຫຕຸວາ ໂຍຊນໍ ທສຸເສຕຸວາ ອິທານິ ເຕນ ເຕນ ວິເສເສນ ອກາຄໂສ ໂລກໍ ຄເຫຕຸວາ ໂຍຊນໍ ທສຸເສຕຸໍ ''ອປີ ເຈຕຸຖາ''ຕິອາທິ ວຸຕຸຕໍ។ ຕຕຸຖ ອຸກຸກຜຸຖປຣິຈຸເຉທໂຕຕິ ອຸກຸກໍສຄຕິວິຊານເຜນ។ ປຸ່ຈສຸ ຫິ ຄຕີສຸ ເທວຄຕິປຣິ ຍາປນຸນາວ ເສຜຸຖາ, ຕຕຸຖາປີ ອຣູປີໂນ ທູຣສມຸສຸສາຣິຕກິເລສທຸກຸຂຕາຍ, ສນຸຕປຕີຕອາເນຸຊວິຫາຣສມງຄິຕາຍ, ອຕີທີຈາ ຍຸກຕາຍາຕີ ເອວມາທີທີ ວິເສເສທີ ອຕີວິຍ ອຸກຸກຜຸຖາ។ ''ພຸຣຫຸມາ ມຫານຸກາໂວ''ຕິອາທິ ທສສຫສຸສິຍໍ ມຫາພຸຣຫຸມຸໂນ ວເສນ ວທຕີ។ ''ອຸກຸກຜຸຖປຣິຈຸເຉທໂຕ''ຕິ ຫິ ວຸຕຸຕໍ។ ອນຸຕຸຕຣນຸຕີ ເສຜຸຖໍ ນວ ໂລກຸຕຸຕຣໍ។ ກາວານຸກຸກໂມຕິ ກາວວເສນ ປເຣສໍ ອຊຸຊາສຍວເສນ ''ສເທວກ''ນຸຕິອາທີນໍ ປທານໍ ອນຸກຸກໂມ។

ຕີຫາກາເຣຫີຕິ ເທວມາຣພຸຣຫຸມສຫິຕຕາສງຂາເຕຫີ ຕີຫີ ປກາເຣຫີ។ ຕີສຸ ປເທສູຕິ ''ສເທວກ''ນຸຕິອາທີສຸ ຕີສຸ ປເທສຸ។ ເຕນ ເຕນາກາເຣນາຕິ ສເທວກຕຸຕາທີນາ ເຕນ ເຕນ ປກາເຣນ។ ເຕຊາຕຸກເມວ ປຣິຍາທີນຸນນຸຕິ ໂປຣາຓາ ປນາຫູຕິ ໂຍຊນາ។

ອກິລຸລາຕິ ຍ-ການໂລເປນາຍໍ ນິທຸເທໂສ, ອກີຊານິຕຸວາຕີ ອຍເມຕຸຖ ອຕຸໂຖຕິ ອາຫ ''ອກິລຸລາຍ ອຊີເກນ ລາເຕນ ລຕຸວາ''ຕິ។ ອນຸມານາທິປຜິກຸເຂໂປຕິ ອນຸມາເນົາປມານອຕຸຖາປຕຸຕິອາທິປຜິກຸເຂໂປ ເອກປຸປມາຕຸຕາ។ ສພຸພຕຸຖ ອປຸປຜິຫຕລາຕຈາຣຕາຍ ຫິ ສພຸພປຈຸຈກຸຂາ ພຸທຸຊາ ກຄວນຸໂຕ។

ອນຸຕຸຕຣໍວິເວກສຸຂນຸຕິ ຜລສມາປຕຸຕິສຸຂໍ, ເຕນ ກິຕິມິສຸສາປີ [ວິຖິມິສຸສາປີ (ສາຣຕຸຖ។ ຝີ។ ໑។ເວຣຸຊກາຕຸຫວຕຸຕນາຍໍ) ຊີຕິ ມິສຸສາປີ (ກ)] ກທາຈິ ກຄວໂຕ ຊມຸມເທສນາ ໂຫຕີຕິ ທີຕຸວາປີຕິ ປີ-ສທຸທຄຸຄຫຕໍ។ ກຄວາ ຫິ ຊມຸມໍ ເທເສນຸໂຕ ຍສຸມີ ຂເຓ ປຣິສາ ສາຊຸການໍ ວາ ເທຕິ, ຍຖາສຸຕໍ ວາ ຊມຸມໍ ປຈຸຈເວກຸຂຕິ, ຕໍ ຂຕໍ ປຸພຸພການຄນ ປຣິຈຸອິນຸທິຕຸວາ ຜລສມາປຕຸຕິ ສ ມາປຊຸຊຕິ, ຍຖາປຣິຈຸເຉທລຸຈ ສມາປຕຸຕິໂຕ ວຸຜຸຖາຍ ກິຕຜຸຖານໂຕ ປຜຸຖາຍ ຊມຸມໍ ເທເສຕິ។ ອຸຄຸຈຜິຕລຸລຸສຸສ ວເສນ ອປຸປີ ວາ ວິປລຸຈິຕລຸລຸສຸສ, ເນຍຸຍສຸສ ວາ ວເສນ ພທຸໍ ວາ ເທເສນຸໂຕ។ ຊມຸມສຸສ ກລຸຍາຕຕາ ນິຍຸຍານິກຕາຍ, ນິຍຸຍານິກຕາ ຈ ສພຸພໂສ ອນວຊຸຊກາເວເນວາຕິ ອາຫ ''ອນວຊຸຊເມວ ກຕຸວາ''ຕິ។ ເທສກາຍຕຸເຕນ ອາຕາທີວິຊີນາ ອກີສຊຸຊນໍ ປໂພຊນໍ ເທສນາຕິ ສາ ປຣິຍຕຸຕິຊມຸມວເສນ ເວທິຕພຸພາຕີ ອາຫ ''ເທສນາຍ ຕາວ ຈຕຸປຸປທິກາຍປີ ຄາຖາຍາ''ຕິອາທີ។ ນິທານນິຄມ ນານິປີ ສຕຸຖຸໂນ ເທສນາຍ ອນຸວິຊານໂຕ ຕທນຸໂຕຄຊານິ ເອວາຕີ ອາຫ ''ນິທານມາທີ, ອິທໍ ເອໂວຈາຕີ ປຣິໂຍສານ''ນຸຕິ។

ສາສິຕພຸພປຸຄຸຄລຄເຕນ ຍຖາປຣາຊາທີສາສິຕພຸພກາເວນ ອນຸສາສນໍ ຕທງຄວິນຍາທິວເສນ ວິນຍນໍ ສາສນນຸຕີ ຕໍ ປຜິປຕຸຕິຊມຸມວເສນ ເວທິຕພຸພນຸຕີ ອາຫ ''ສີລສມາຊີວິປສຸສນາ''ຕິອາທີ។ ກຸສລານໍ ຊມຸມານນຸຕີ ອນວຊຸຊຊມຸມານໍ ສີລສຸສ, ສມຖວິປສຸສນານລຸຈ ສີລທິຜຸກີນໍ ອາທິກາໂວ ຕໍ ມູລກຕຸຕາ ອຸຕຸຕຣິມນຸສຸສຊມຸມານໍ។ ອຣິຍມຄຸຄສຸສ ອນຸຕທຸວຍວິຄເມນ ມຊຸອິມປຜິປທາກາໂວ ວິຍ, ສມຸມາປຜິປຕຸຕິຍາ ອາຣພຸກນິປຸຜຕຸຕີນໍ ເວມຊຸຊຕຸຕາປີ ມຊຸຊກາໂວຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ''ອຕຸຖີ ກີກຸຂເວ… ເປ… ມຊຸຊໍ ນາມາ''ຕິ។ ຜລໍ ປຣິໂຍສານໍ ນາມ ເສົາປາທີເສສຕາວເສນ, ນິພຸພານໍ ປຣິໂຍສານໍ ນາມ ອນຸປາທີເສສຕາວເສນ។ ອິທານີ ເຕສໍ ທຸວິນຸນມຸປີ ສາສນສຸສ ປຣິໂຍສານຕໍ ອາຄເມນ ທສຸເສຕຸໍ ''ເອຕທຕຸຖມິທ''ນຸຕິອາທີ ອາຫ។ ອິຊ ເທສນາຍ ອາ ທິມຊຸຊປຣິໂຍສານໍ ອຊີປຸເປຕໍ ''ສພຸຍລຸຊນ''ນຸຕິອາທີ ວຈນໂຕ។ ຕສຸມີ ຕສຸມີ ອຕຸເຖ ກຕາວຊີສທຸທປຸປພນຸໂຊ ຄາຖາວເສນ, ສຸຕຸຕວເສນ ຈ ວວຕຸຖິໂຕ ປຣິຍຕຸຕິຊມຸໂມ, ໂຍ ອິຊ ''ເທສນາ''ຕິ ວຸຕຸໂຕ, ຕສຸສ ປນ ອຕຸໂຖ ວິເສສໂຕ ສີລາທີ ເອວາຕີ ອາຫ ''ກຄວາ ຫິ ຊມຸມໍ ເທເສນຸໂຕ…ເປ… ທສຸເສຕີ''ຕິ។ ຕຕຸຖ ສີລໍ ທສຸເສຕຸວາຕີ ສີລຄຸຄຫເຕນ ສສມຸການໍ ສີລໍ ຄຫິຕໍ, ຕຖາ ມຄຸຄຄຸຄຫເຕນ ສສມຸກາໂຣ ມຄຸໂຄຕິ ຕທຸກຍວເສນ ອນວເສສໂຕ ປຣິຍຕຸຕິ ອຕຸຖໍ ປຣິຍາທິຍຕີ។ ເຕນາຕີ ສີລາທີທສຸສເນນ។ ອຕຸຖວເສນ ຫິ ອິຊ ເທສນາຍ ອາທິກລຸຍາຕາທີກາໂວ ອຊີປຸເປໂຕ។ ກຖິກສຕຸກິຕີຕິ ກຖິກສຸສ ສຕຸຖານໍ ກຖນວເສນ ສມວຜຸຖານໍ។

ນ ໂສ ສາຕຸຖໍ ເທເສຕີ ນິຍຸຍານຕຸຖວິຣທໂຕ ຕສຸສາ ເທສນາຍ។ ເອກພຸຍລຸຊນາທີຍຸຕຸຕາ ວາຕີ ສີຖິລາທີເກເທສຸ ພຸຍລຸຊເນສຸ ເອກປຸປກາເຣເນວ, ທຸວິປກາເຣເນວ ວາ ພຸຍລຸຊເນນ ຍຸຕຸຕາ ວາ ທມິລອກາສາ ວິຍ ។ ວິວຜກຣຕາຕາຍ ໂອຜຸເຖ ອຜຸສາເປຕຸ

ວາ ອຸຈ຺ຈາເຣຕພ຺ພໂຕ ສພ຺ພນິໂຣຍ຺ຄພ຺ຍລ຺ຊນາ ວາ ກິຣາຕກາສາ ວິຍຯ ສພ຺ພສ຺ເສວ [ສພ຺ພຕ຺ເຖວ (ສາຣຕ຺ຖຯ ຝີຯ
໑ຯເວຣຍ຺ຊກຕ຺ຫວຕ຺ຕນາຍໍ ໑)] ວິສ຺ສຊ຺ຊນີຍຍຸຕ຺ຕຕາຍ ສພ຺ພວິສ຺ສຍ຺ຄພ຺ຍລ຺ຊນາ ວາ ສວຣກາສາ [ຍວນກາສາ (ສາຣຕ຺ຖຯ
ຝີຯ ໑ຯເວຣຍ຺ຊກຕ຺ຫວຕ຺ຕນາຍໍ)] ວິຍຯ ສພ຺ພສ຺ເສວ [ສພ຺ພຕ຺ເຖວ (ສາຣຕ຺ຖຯ ຝີຯ ໑ຯເວຣຍ຺ຊກຕ຺ຫວຕ຺ຕນາຍໍ)] ສານ຺ສາຣ
ຕາຍ ສພ຺ພນິຄ຺ຄຫິຕພ຺ຍລ຺ຊນາ ວາ ປາຣສິກາທິມິລກ຺ຂຸກາສາ ວິຍຯ ສພ຺ພາເປ຺ສາ ພ຺ຍລ຺ຊເນກເທສວເສນ ປວຕ຺ຕິຍາ
ອປ຺ຣິປ຺ຸຕ຺ຕພ຺ຍລ຺ຊນາຕິ ກຕ຺ວາ ''ອພ຺ຍລ຺ຊນາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕາຯ

ຄານກຣຕານິ ສິຖິລານິ ກຕ຺ວາ ອຸຈ຺ຈາເຣຕພ຺ພໍ ອກ຺ຂຣໍ ປຍ຺ຈສ຺ ວຄ຺ເຄສ຺ ປຄມຕິຍນ຺ຕິ ເອວມາທິ ສິຖິລໍຯ ຕານິ ອສິຖິລານິ
ກຕ຺ວາ ອຸຈ຺ຈາເຣຕພ຺ພໍ ອກ຺ຂຣໍ ວຄ຺ເຄສ຺ ທຸຕິຍຈຕ຺ຕຸຖນ຺ຕິ ເອວມາທິ ຮນິຕໍຯ ທ຺ວິມຕ຺ຕກາລໍ ທີຜໍຯ ເອກມຕ຺ຕກາລໍ ຣສ຺ສໍ ຕ
ເທວ ລຫຸກໍຯ ລຫຸກເມວ ສໍໂຍຄປ຺ຣໍ, ທີຜຍ຺ຈ ຄຣຸກໍຯ ຄານກຣຕານິ ນິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອຸຈ຺ຈາເຣຕພ຺ພໍ ນິຄ຺ຄຫິຕໍຯ ປເຣນ ສມ຺ພນ຺ຮໍ
ກຕ຺ວາ ອຸຈ຺ຈາເຣຕພ຺ພໍ ສມ຺ພນ຺ຮໍຯ ຕຖາ ນສມ຺ພນ຺ຮໍ ວວຕ຺ຖິຕໍຯ ຄານກຣຕານິ ນິສ຺ສຍ຺ຄານິ ກຕ຺ວາ ອຸຈ຺ຈາເຣຕພ຺ພໍ ວິມຸຕ຺ຕໍຯ
ທສຮາຕິ ເອວໍ ສິຖິລາທິວເສນ ພ຺ຍລ຺ຊນພຸທ຺ຮິຍາ ອກ຺ຂຣປ຺ປາທກຈິຕ຺ຕສ຺ສ ສພ຺ພາກາເຣນ ປເກໂທຯ ສພ຺ພານິ ຫິ ອກ຺ຂຣານິ
ຈິຕ຺ຕສມ຺ຍ຺ຄານານິ ຍຖາທິປ຺ເປຕຕ຺ຖໍ ພ຺ຍລ຺ຊນໂຕ ພ຺ຍລ຺ຊນານິ ຈາຕິຯ

ອມກ຺ເຂຕ຺ວາຕິ ອມິເລຈ຺ເຂຕ຺ວາ, ອວິນາເສຕ຺ວາ, ອຫາເປຕ຺ວາຕິ ວາ ອຕ຺ໂຖຯ ກຄວາ ຍມຕ຺ຖໍ ຍາເປຕຸໍ ເອກໍ ຄາຖໍ, ເອກໍ ວາກ຺ຍໍ
ວາ ເທເສຕິ, ຕມຕ຺ຖໍ ຕາຍ ເທສນາຍ ປຣິມຕ຺ຫລປທພ຺ຍລ຺ຊນາຍ ເອວ ເທເສຕີຕິ ອາຫ ''ປຣິປ຺ຸຕ຺ຕພ຺ຍລ຺ຊນເມວ ກຕ຺ວາ ຮມ຺
ມໍ ເທເສຕິ''ຕິຯ ອິຮ ເກວລສທ຺ໂທ ອນວເສສວາຈໂກ, ນ ອໂວມິສ຺ສກາທິວາຈໂກຕິ ອາຫ ''ສກລາຮິວຈນ''ນ຺ຕິຯ ປຣິປ຺ຸຕ຺ຕນ຺ຕິ
ສພ຺ພໂສ ປ຺ຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ປນ ເກນຈິ ອູນໍ, ອຮິກໍ ວາ ນ ໂຫຕີຕິ ''ອນູນາຮິກວຈນ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ຍທຕ຺ຖໍ ເທສິໂຕ, ຕສ຺ສ
ສາຮກຕ຺ຕາ ອນູນຕາ ເວທິຕພ຺ພາ, ຕພ຺ພິສ຺ຣສ຺ສ ປນ ອສາຮກຕ຺ຕາ ອນຮິກຕາຯ ສກລນ຺ຕິ ສພ຺ພກາຄວນ຺ຕໍຯ ປຣິປ຺ຸຕ຺ຕນ຺ຕິ
ສພ຺ພໂສ ປຣິປ຺ຸຕ຺ຕເມວ, ເຕນາຫ ''ເອກເທສນາປີ ອປຣິປ຺ຸຕ຺ຕາ ນຕ຺ຖີ''ຕິຯ ອປຣິສຸທ຺ຮາ ເທສນາ ໂຫຕິ ຕຕ຺ຫາຍ ສໍກິລິຍ຺ຄຕ຺
ຕາຯ ໂລກາມິສໍ ຈີວຣາທໂຍ ປຈ຺ຈຍາ ຕຕ຺ຖ ອຄຮິຕຈິຕ຺ຕຕາຍ ໂລກາມິສນິຣເປກ຺ໂຂຯ ຫິຕຜຣເຕນາຕິ ຫິຕູປສໍຫາເຣນຯ ເມຕ຺
ຕາກາວນາຍ ກຣຕກູຕາຍ ມຸທຸຫທໂຍຯ ອຸລ຺ລຸມ຺ປນສກາວສຕ຺ຖິເຕນາຕິ ສກລສໍກິເລສໂຕ, ວຍ຺ຍທຸກ຺ຂໂຕ ຈ ອຸທ຺ຮຣຕາກາ
ຣາວຍ຺ຄິເຕນ ຈິຕ຺ເຕນ, ກາຣຸຕານິປ຺ປາເຍນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

''ອິໂຕ ປຍ຺ຄາຍ ທສ຺ສາເມວ, ເອວຍ຺ຈ ທສ຺ສາມີ''ຕິ ສມາທາຕພ຺ພຍ຺ເຄນ ວຕໍຯ ປຕ຺ຫິຕປຍ຺ຍຕ຺ຕຕາຍ ເສຍ຺ຄຍ຺ເຄນ ພ຺ຣຫ຺ມໍ
ພ຺ຣຫ຺ມານໍ ວາ ຈຣິຍນ຺ຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ທານໍຯ ມຈ຺ຉຣິຍໂລກາທິນິຄ຺ຄຕ຺ຫເນນ ສຸຈິຕ຺ຕສ຺ສຯ ອິທ຺ຮິຕິ ເທວິທ຺ຮິຯ ຊຸຕິຕິ ປກາ,
ອານຸກາໂວ ວາຯ ພລວີຣິຍູປປ຺ຕິຕິ ເອວໍ ມຫຕາ ພເລນ ຈ ວີຣິເຍນ ຈ ສມນ຺ນາຄໂມຯ ປ຺ຸຍ຺ຍນ຺ຕິ ປ຺ຸຍ຺ຍຜລໍຯ ເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈໍ
ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ເສຍ຺ຄາ ຈຣິຍາຕິ ກຕ຺ວາຯ ເອສ ນໂຍ ເສເສປີຯ

ຕສ຺ມາຕິ ຍສ຺ມາ ສິກ຺ຂຕ຺ຕຍສງ຺ຄຫໍ ສກລໍ ສາສນໍ ອິຮ ''ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍ''ນ຺ຕິ ອຮິປ຺ເປຕໍ ຕສ຺ມາຯ ''ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍ''ນ຺ຕິ ອິມິນາ ສ
ມານາຮິກຣຕານິ ສພ຺ພປທານິ ໂຍເຊຕ຺ວາ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ໂສ ຮມ຺ມໍ ເທເສຕິ…ເປ… ປກາເສຕີຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ
ທຍ຺ຄພ຺ໂພ''ຕິ ອາຫຯ

໑໘໑ຯວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣສມ຺ປທນ຺ຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ອາທິກລ຺ຍາຕາທິຄ຺ຕສມ຺ປທໍ, ທູຣສມ຺ສ຺ສາຣິຕມານສ຺ເສວ ສາສເນ ສມ຺
ມາປຜິປ຺ຕິ ສມ຺ກາວຕິ, ນ ມານຊາຕິກສ຺ສາຕິ ອາຫ ''ນິຫຕມານຕ຺ຕາ''ຕິຯ ອຸສ຺ສນ຺ນຕ຺ຕາຕິ ພຫຸລກາວໂຕຯ ໂກຄາໂຣຄ຺ຍາທິວ
ຕ຺ຖຸກາ ມທາ ສຸປ຺ປເທຍ຺ຍາ ໂຫນ຺ຕິ ນິມິຕ຺ຕສ຺ສ ອນວຕ຺ຖານໂຕ, ນ ຕຖາ ກຸລວິຊ຺ຊາມທາ, ຕສ຺ມາ ຂຕ຺ຕິຍພ຺ຣາຫ຺ມຕກຸລານໍ
ປພ຺ພຊິຕານມ຺ປີ ຊາຕິວິຊ຺ຊາ ນິສ຺ສາຍ ມານຊປ຺ປນໍ ທຸປ຺ປຊຫນ຺ຕິ ອາຫ ''ເຍກຸຍ຺ເຍນ ຫິ…ເປ… ມານໍ ກໂຣນ຺ຕິ''ຕິຯ ວິຊາຕິຕາ
ຍາຕິ ນິຫີນຊາຕິຕາຍຯ ປຕິຍ຺ຄາຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກນ຺ຕີຕິ ສຸວິສຸທ຺ຮໍ ກຕ຺ວາ ສີລໍ ຣກ຺ຂິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກນ຺ຕິຯ ສີລວເສນ ຫິ ສາສເນ ປ
ຕິຍ຺ຄາ, ປຕິຍ຺ຄາຕຸນ຺ຕິ ວາ ສຈ຺ຈປຜິເວເຮນ ໂລກຸຕ຺ຕຣາຍ ປຕິຍ຺ຄາຍ ປຕິຍ຺ຄາຕຸໍຯ ສາ ຫິ ນິປ຺ປຣິຍາຍໂຕ ສາສເນ ປຕິຍ຺ຄາ
ນາມ, ເຍກຸຍ຺ເຍນ ຈ ອຸປນິສ຺ສຍສມ຺ປນ຺ນາ ສຸຊາຕາ ເອວ ໂຫນ຺ຕິ, ນ ທຸຊ຺ຊາຕາຯ

ປຣິສຸທ຺ຮນ຺ຕິ ຣາຄາທີນໍ ອຈ຺ຈນ຺ຕເມວ ປຫານທີປນໂຕ ນິຣຸປກ຺ກິເລສຕາຍ ສພ຺ພໂສ ປຣິສຸທ຺ຮໍຯ ສທ຺ຮໍ ປຜິລກາຕີຕິ ໂປຖ຺ຊຊນິກ
ສທ຺ຮາວເສນ ສທ຺ທຫຕິຯ ວິຍ຺ຍູຊາຕິການຍ຺ຫິ ຮມ຺ມສມ຺ປຕ຺ຕິຄ຺ຄຫຕປ຺ພ຺ພິກາ ສທ຺ຮາ ສິທ຺ຮີ ຮມ຺ມປ຺ປ
ມາຕຮມ຺ມປ຺ປສນ຺ນກາວໂຕຯ ''ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຮ ວຕ ໂສ ກຄວາ, ໂຍ ເອວໍ ສ຺ວາກ຺ຂາຕຮມ຺ໂມ''ຕິ ສທ຺ຮໍ ປຜິລກາຕິຯ ຊາຍມ຺ປ

ຕີກາຕີ ພຣຕີປ໌ຕີກາ໚ ການໍ ‘‘ຊາຍມຸປ໌ຕີກາ’’ຕິ ວຸຕຸເຕ ພຣສາມີກພຣສາມີນິວເສນ ທຸວີນຸນໍເຍວ ຄຫຕໍ ວິຍຸລາຍຕີ໚ ຍສຸສ ປນ ປຸຣິສສຸສ ອເນກາ ປຊາປຕີໂຍ, ຕຕຸຖ ກີ ວຕຸຕພຸພໍ, ເອກາຍາປີ ສໍວາໂສ ສມຸພາໂສຕິ ທສຸສນຕຸຖໍ ‘‘ທຸເວ’’ຕິ ວຸຕຸຕໍ໚ ຣາຄາ ທີນາ ສກິຍຸຈນຍຸເຖນ, ເຂຕຸຕວຕຸຖຸ ອາທີນາ ສປ໌ລິໂພຂຍຸເຖນ ຣາຄຣຊາທີນໍ ອາຄມນປຖຕາປີ ຂຸຍຸຖານຍຸຖານຕາ ເອວາຕິ ທຸເວປີ ວຕຸຕນາ ເອກຕຸຖາ, ພຸຍຸຊນເນວ ນານໍ໚ ອລຄຸຄນຍຸເຖນາຕິ ອສຸສຊຊນຍຸເຖນ ອປຸປ໌ຜິພທຸສກາເວນ໚ ເອວໍ ອກຸສ ລກຸສລປຸປວຕຸຕີນໍ ຖານກາເວນ ພຣາວາສປ໌ພຸພຊຊານໍ ສມຸພາສພຸໂກກາສຕໍ ທສຸເສຕຸວາ ອິທານີ ກຸສລປຸປວຕຸຕີຍາ ເອວ ອຍຸຖານຍຸຖານກາເວນ ເຕສໍ ຕໍ ທສຸເສຕຸໍ ‘‘ອປີຈາ’’ຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍ໚

ສງເຂປກາຖາຕີ ວິສໍ ວິສໍ ປ໌ທຸທຸສາຣໍ ອກຕຸວາ ສມາສໂຕ ອຕຸຖວຕຸຕນາ໚ ເອກມຸປີ ທີວສນຸຕີ ເອກທີວສມຕຸຕມຸປີ໚ ອຂຕຸທໍ ກຕຸວາຕິ ທຸກຸກຍມຕຸຕສຸສປີ ອນາປ໌ຊຊເນນ ອຂຕຸທີຕໍ ກຕຸວາ໚ ກິເລສມເລນ ອມລີນນຸຕີ ຕຕຸຫາສໍກິເລສາທີນາ ອສໍກິລິຍຸຖໍ ກຕຸວາ໚ ປ໌ຣິໂຍທາຕຍຸເຖນ ນິມຸມລກາເວນ ສງຂໍ ວິຍ ລິຂິຕໍ ໂສຕນຸຕີ ສງຂລິຂິຕນຸຕີ ອາຫ ‘‘ໂສຕສງຂສປຸປ໌ຜິກາຄ’’ນຸຕີ໚ ‘‘ອຊຊາວສຕາ’’ຕິ ປ໌ທປຸປ໌ໂຍເຄນ ‘‘ອຄາຣ’’ນຸຕີ ກຸມຸມຕຸເຖ ອຸປ໌ໂຍຄວຈນນຸຕີ ອາຫ ‘‘ອຄາຣມຊເຊ’’ຕິ໚ ກສາເຍນ ຣຕຸຕານີ ວຕຸຖານີ ກາສາຍານີຕີ ອາຫ ‘‘ກສາຍຣສປີຕຕາຍາ’’ຕິ໚ ປ໌ຣິທຫິຕຸວາຕິ ນິວາເສຕຸວາ ເຈວ ປາຣຸປີຕຸວາ ຈ໚ ອຄາຣວາໂສ ອຄາຣໍ ອຸຕຸຕຣປ໌ທໂລເປນ, ຕສຸສ ວຫຸຍິອາວທໍ ອຄາຣສຸສ ຫິຕໍ໚

໑໙໔໚ໂກຄກຸຂນຸໂສຕີ ໂກຄສມຸທາໂຍ໚ ອາພນຸຂນຍຸເຖນາຕິ ‘‘ປຸຕຸໂຕ ນຕຸຕາ’’ຕິອາທີນາ ເປມວເສນ ສປ໌ຣິຈຸເວທໍ ພນຸຂນຍຸເຖນ໚ ‘‘ອມຸຫາກເມເຕ’’ຕິ ລາຍນຸຕີຕິ ລາຕີ໚ ປີຕາມຫປີຕຸປຸຕຸຕາທີວເສນ ປ໌ຣິວຕຸຕນຍຸເຖນ ປ໌ຣິວຍຸໂຜ໚

໑໙໓໚ປາຕິໂມກຸຂສໍວຣສໍວຸໂຕຕີ ປາຕິໂມກຸຂສໍວເຣນ ປີຫິຕກາຍວຈີທຸວາໂຣ, ຕຖາກູໂຕ ຈ ຍສຸມາ ເຕນ ສໍວເຣນ ອຸເປໂຕ ນາມ ໂຫຕີ , ຕສຸມາ ວຸຕຸຕໍ ‘‘ປາຕິໂມກຸຂສໍວເຣນ ສມນຸນາຄໂຕ’’ຕິ໚ ‘‘ອາຈາຣໂຄຈຣສມຸປນຸໂນ’’ຕິອາທີ ຕສຸເສວ ປາຕິໂມກຸຂ ສໍວຣສມນຸນາຄມສຸສ ປຈຸຈຍທສຸສນໍ໚ ອປຸປມຕຸຕເກສູຕີ ອສຍຸຈິຈຸຈ ອາປນຸນອນຸຊຸທຸທເກສຸ ເຈວ ສຫສາ ອຸປຸປນຸນອກຸ ສລຈິຕຸຕຸປຸປາເທສຸ ຈ໚ ກຍທສຸສາວີຕີ ກຍທສຸສນສີໂລ໚ ສມຸມາ ອາທີຍິຕຸວາຕີ ສກຸກຈຸຈໍ ຍາວຊີວໍ ອວີຕີກຸກມວເສນ ອາທີຍິຕຸ ວາ໚ ຕໍ ຕໍ ສີກຸຂາປ໌ທນຸຕີ ຕໍ ຕໍ ສີກຸຂາໂກຍຸຖາສໍ໚ ເອຕຸຖາຕີ ເອຕສຸມີ ‘‘ປາຕິໂມກຸຂສໍວຣສໍວຸໂຕ’’ຕິ ປາເຖ໚ ສງເຂໂປຕີ ສງເຂປວຕຸຕນາ໚ ວິຕຸຖາໂຣ ວິສຸທຸຂິມຄຸເຄ (ວິສຸທຸຂີ໚ ໑໚໑໔) ວຸຕຸໂຕ, ຕສຸມາ ໂສ ຕຕຸຖ, ຕໍສໍວຕຸຕນາຍ (ວິສຸທຸຂີ໚ ຜີ໚ ໑໚໑໔) ຈ ວຸຕຸຕນເຍນ ເວທີຕພຸໂພ໚

ອາຈາຣໂຄຈຣຄຸຄຫເຕເນວາຕີ ‘‘ອາຈາຣໂຄຈຣສມຸປນຸໂນ’’ຕິ ວຈເນເນວ໚ ເຕນາຫ ‘‘ກຸສເລ ກາຍກມຸມວຈີກມຸເມ ຄຫີເຕປີ’’ຕິ໚ ອສີກວຈນໍ ອຍຸຍມຕຸຖໍ ໂພເສຕີຕີ ກຕຸວາ ຕສຸສ ອາຊີວປາຣິສຸທຸຂິສີລສຸສ ອຸປຸປັຕຕິທຸວາຣທສຸສນຕຸຖໍ...ເປ... ກຸສເລນາຕີ ວຸຕຸຕໍ, ສພຸພໂສ ອເນສນປຸປ໌ຫາເນນ ອນວຊເຊນາຕີ ອຕຸໂຖ໚ ຍສຸມາ ‘‘ກຕເມ ຈ ຖປ໌ຕີ ກຸສລາ ສີລາ ກຸສລໍ ກາຍກມຸມໍ ກຸສລໍ ວ ຈີກມຸມ’’ນຸຕີ (ມ໚ ນີ໚ ໒໚໒໖໕) ສີລສຸສ ກຸສລກາຍວຈີກາວໍ ທສຸເສຕຸວາ ‘‘ອາຊີວປ໌ຣິສຸທຸຂມຸປີ ໂຂ ອຫໍ ຖປ໌ຕີ ສີລສຸມີ ວທາ ມີ’’ຕິ (ມ໚ ນີ໚ ໒໚໒໖໕) ເອວໍ ປວຕຸຕາຍ ມຸຕຸທິກສຸຕຸຕເທສນາຍ ‘‘ກາຍກມຸມວຈີກມຸເມນ ສມນຸນາຄໂຕ ກຸສເລນ, ປ໌ຣິສຸທຸຂາ ຊີໂວ’’ຕິ ອຍໍ ເທສນາ ເອກສງຄຫາ ອຍຸຍທຕຸຖຸ ສໍສນຸທຕີ ສເມຕີຕີ ທສຸເສນຸໂຕ ອາຫ ‘‘ມຸຕຸທິກສຸຕຸຕວເສນ ວາ ເອວໍ ວຸຕຸຕ’’ນຸຕີ໚ ສີລສຸມີ ວທາມີຕີ ‘‘ສີລ’’ນຸຕີ ວທາມີ, ‘‘ສີລສຸມີ ອນຸໂຕຄຂໍ ປ໌ຣິຍາປນຸນ’’ນຸຕີ ວທາມີຕີ ວາ ອຕຸໂຖ໚ ປ໌ຣິຍາທານ ຕຸຖນຸຕີ ປ໌ຣິຄຸຄຫຕຸຖໍ໚

ຕິວິເສນ ສີເລນາຕີ ຈູລອສີລໍ ມຊຊິມສີລໍ ມຫາສີລນຸຕີ ເອວໍ ຕິວິເສນ ສີເລນ໚ ມນຈຸຂຍຸເຖສຸ ອິນຸທຸຣິເຍສຸ, ນ ກາຍປ໌ຍຸຈເມສຸ໚ ຍຖາລາກາຍຖາພລຍຖາສາຣຸປຸປ໌ປຸປກາຣວເສນ ຕິວິເສນ ສນຸໂຕເສນ໚

ຈູລອມຊຊິມມຫາສີລວຕຸຕນາ

໑໙໔-໔໑໑໚ ‘‘ສີລສຸມີ’’ນຸຕີ ອີທໍ ນິທຸສາຣເຕ ກຸມຸມນຸຕີ ອາຫ ‘‘ເອກໍ ສີລໍ ໂທຕີຕີ ອຕຸໂຖ’’ຕິ໚ ອຍເມວ ອຕຸໂຖຕີ ປຈຸຈຕຸຕວຈນຕຸໂຖ ເອວ໚ ພຸຣຫຸມຊາເລຕີ ພຸຣຫຸມຊາລວຕຸຕນາຍໍ (ທີ໚ ນີ໚ ອຍຸຖ໚ ໑໚ກ)໚

໔໑໔໚ ອຕຸຕານຸວາທປຣານຸວາທທຕຸຫກາຍາທີນີ ອສໍວຣມູລການີ໚ ສີລສຸສາສໍວຣໂຕຕີ ສີລສຸສ ອສໍວຣຕໂຕ, ສີລສໍວຣາກາວ

ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກເວຍ຺ຍາຕິ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍຯ ຍຖາວິຫານວິຫິເຕນາຕິ ຍຖາວິຫານສມ຺ປາທິເຕນຯ ອວິປ຺ປຏິສາຣາທິນິມິຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປນ຺ນເຈຕສິກສຸຂສມຸຏ຺ຐາເນຫິ ປຏີຕຣູເປຫິ ຜຸຏ຺ຐສຣີຣສ຺ສ ອຸລຸອາຣໍ ກາຍິກໍ ສຸຂໍ ກວຕີຕິ ອາຫ "ອວິປ຺ປຏິສາຣ…ເປ… ປຏິສໍເວເທຕີ"ຕິຯ

ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວຣກຖາວຕ຺ຕນາ

໘໑໓ຯ ວິເສໂສ ກມ຺ມຕ຺ຖາເປກ຺ຂຕາຍ ສາມຎ຺ຎສ຺ສ ນ ເຕຫີ ປຣິຈຕ຺ໂຕຕິ ອາຫ "ຈກ຺ຂຸ-ສທ຺ໂທ ກຕ຺ຖຈິ ພຸທ຺ຊຈກ຺ຂຸມ຺ຫິ ວຕ຺ຕ ຕິ"ຕິຯ ວິຊ຺ຊມານເມວ ຫິ ອກີເຊຍ຺ເຍ ວິເສສຕ຺ຖໍ ວິເສສນ຺ຕຣນິວຕ຺ຕນວເສນ ວິເສສສທ຺ໂທ ວິກາເວຕີ, ນ ອວິຊ຺ຊມານໍຯ ເສສປ ເທສຸປີ ເອເສວ ນເຍຯ ອຎ຺ເຎຫິ ອສາຊາຣຕ຺ຕໍ ພຸທ຺ຊານໍເຍວ ຈກ຺ຂຸທສ຺ສນນ຺ຕິ ພຸທ຺ຊຈກ຺ຂຸ, ອາສຍານຸສຍຎາຕ຺ຕໍ, ອິນ຺ ທ຺ຣິຍປໂຣປຣິຍຕ຺ຕຎາຕຎ຺ຈຯ ສມນ຺ຕໂຕ ສພ຺ພໂສ ທສ຺ສນຏ຺ເຐນ ສມນ຺ຕຈກ຺ຂຸ, ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຎາຕ຺ຕໍຯ ອຣິຍມຄ຺ຄຕ຺ຕຍປຎ຺ຎາຕິ ເຫຏ຺ຐິເມ ອຣິຍມຄ຺ຄຕ຺ຕເຍ ປຎ຺ຎາຯ ອິຊາຕິ "ຈກ຺ຂຸນາ ຣູປ"ນ຺ຕິ ອິມສ຺ມີ ປາເຐຯ ອຍໍ ຈກ຺ຂຸ-ສທ຺ໂທ ປສາທ…ເປ… ວຕ຺ຕຕີ ນິສ຺ສຍໂວຫາເຣ ນິສ຺ສິຕສ຺ສ ວຕ຺ຕພ຺ພໂຕ ຍຖາຯ "ມຎ຺ຈາ ອຸກ຺ກຸຏ຺ຐີ ກໂຣນ຺ຕີ"ຕິຯ ອສມ຺ມິສ຺ສນ຺ຕິ ກິ ເລສທຸກ຺ເຂນ ອໂວມິສ຺ສໍຯ ເຕນາຫ "ປຣິສຸທ຺ຊ"ນ຺ຕິ ຯ ສຕິ ຫິ ສຸວິສຸທ຺ເຊ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວເຣ, ປຊານກູຕປາປຊມ຺ມວິຄເມນ ອຊິຈິຕ຺ ຕານຸໂຍໂຄ ຫຕ຺ຖຄໂຕ ເອວ ໂຫຕີຕິ ອາຫ "ອຊິຈິຕ຺ຕສຸຂໍ ປຏິສໍເວເທຕີ"ຕິຯ

ສຕິສມ຺ປຊຎ຺ຎກຖາວຕ຺ຕນາ

໘໑໔ຯ ສມນ຺ຕໂຕ, ປກາຏ຺ຐໍ ວາ ສວິເສສໍ ຊານາຕີຕິ ສມ຺ປຊາໂນ, ສມ຺ປຊານສ຺ສ ກາໂວ ສມ຺ປຊຎ຺ຎໍ, ຕຖາປວຕ຺ຕຎາຕ຺ຕໍຯ ຕສ຺ສ ວິກຊນໍ ສມ຺ປຊຎ຺ຎກາຊນິຍໍ, ຕສ຺ມີ ສມ຺ປຊຎ຺ຎກາຊນິຍມ຺ຫິຯ ອກິກ຺ກມນໍ ອກິກ຺ກນ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ "ອກິກ຺ກນ຺ຕໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ຄມນ"ນ຺ຕິຯ ຕຖາ ປຏິກ຺ກມນໍ ປຏິກ຺ກນ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ "ປຏິກ຺ກນ຺ຕໍ ນິວຕ຺ຕນ"ນ຺ຕິຯ ນິວຕ຺ຕນນ຺ຕິ ຈ ນິວຕ຺ຕິມຕ຺ຕໍຯ ນິວຕ຺ຕິຕ຺ ວາ ປນ ຄມນໍ ຄມນເມວຯ ອກິຫຣນ຺ໂຕຕິ ຄມນວເສນ ກາຍໍ ອຸປເນນ຺ໂຕຯ ຐານນິສຊ຺ຊາສຍເນສຸ ໂຍ ຄມນວິຊຸໂຣ ກາຍສ຺ສ ປຸຣ ໂຕ ອກິຫາໂຣ, ໂສ ອກິກ຺ກໂມ, ປຈ຺ຉໂຕ ອປຫຣຕ຺ຕໍ ປຏິກ຺ກໂມຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ຐາເນປີ"ຕິອາທິມາຫຯ ອາສນສ຺ສາຕິ ປີຐກາທິ ອາສນສ຺ສຯ ປຸຣິມອງຄາກິມຸໂຂຕິ ອຜນິກາທິປຸຣິມາວຍວາກິມຸໂຂຯ ສໍສຣນ຺ໂຕຕິ ສໍສປ຺ປນ຺ໂຕຯ ປຈ຺ຈາສໍສຣນ຺ໂຕຕິ ປຏິອາສປ຺ປນ຺ ໂຕຯ "ເອເສວ ນໂຍ"ຕິ ອິມິນາ ນິປນ຺ນສ຺ເສວ ອກິມຸຂສໍສປ຺ປນປຏິອາສປ຺ປນານິ ນິທສ຺ເສຕິຯ

ສມ຺ມາ ປຊານນໍ ສມ຺ປຊານໍ, ເຕນ ອຕ຺ຕນາ ກາຕພ຺ພກິຈ຺ຈສ຺ສ ກຣຕາສີໂລ ສມ຺ປຊານກາຣີຕິ ອາຫ "ສມ຺ປຊຎ຺ເຎນ ສພ຺ພກິຈ຺ຈ ກາຣີ"ຕິຯ ສມ຺ປຊານສທ຺ທສ຺ສ ສມ຺ປຊຎ຺ຎປຣິຍາຍຕາ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕາ ເອວຯ ສມ຺ປຊຎ຺ຎໍ ກໂຣເຕວາຕິ ອກິກ຺ກນ຺ຕາທີສຸ ອສມ຺ ໂມຫໍ ອຸປ຺ປາເທຕີ ເອວຯ ສມ຺ປຊຎ຺ຎສ຺ສ ວາ ກາໂຣ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ສມ຺ປຊານກາຣີຯ ຊມ຺ມໂຕ ວຑ຺ຒິສງຂາເຕນ ສຫ ອຕ຺ ເຖນ ວຕ຺ຕຕີຕິ ສາຕ຺ຖກໍ, ອກິກ຺ກນ຺ຕາທິຯ ສາຕ຺ຖກສ຺ສ ສມ຺ປຊານນໍ ສາຕ຺ຖກສມ຺ປຊຎ຺ຎໍຯ ສປ຺ປາຍສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ຫິຕສ຺ສ ສມ຺ປຊານນໍ ສປ຺ປາຍສມ຺ປຊຎ຺ຎໍຯ ອກິກ຺ກມາທີສຸ ກິກ຺ຂາຈາຣໂຄຈເຣ, ອຎ຺ຎຕ຺ຖາປີ ຈ ປວຕ຺ເຕສຸ ອວິຊຫິເຕ ກມ຺ມຏ຺ຐານສງ ຂາເຕ ໂຄຈເຣ ສມ຺ປຊຎ຺ຎໍ ໂຄຈຣສມ຺ປຊຎ຺ຎໍຯ ອກິກ຺ກມາທີສຸ ອສມ຺ມຸຍ຺ຫນເມວ ສມ຺ປຊຎ຺ຎໍ ອສມ຺ໂມຫສມ຺ປຊຎ຺ຎໍຯ ປຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາຕິ ຕູເລຕ຺ວາ ຕີເຣຕ຺ວາ ປຏິສງຂາຍາຕິ, ອຕ຺ໂຖຯ ສງຆທສ຺ສເນເນວ ອຸໂປສຖປວາຣຕາທິອຕ຺ຖໍ ຄມນໍ ສາຄຫິ ຕໍຯ ອສຸກທສ຺ສນາທີຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ກສິຕປຣິກມ຺ມາທີນໍ ສງຄໂຫ ທຏ຺ຐພ຺ໂພ ຯ ສງເຂປໂຕ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ວິວຣິຕຸໍ "ເຈຕິຍໍ ວາ ໂພຊິ ວາ ທິສ຺ວາປີ ຫີ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປາປຸຕາຕີຕິ ອຸກ຺ກຏ຺ຐນິທ຺ເທໂສ ເອໂສຯ ສມຖວິປສ຺ສນຸປ຺ປາທນມ຺ປີ ຫີ ກິກ຺ຂຸໂນ ວຑ຺ຒິເຍວຯ ເກຈິຕິ ອກຍຄິຣິວາສີໂນຯ

ຕສ຺ມີ ປນາຕິ ສາຕ຺ຖກສມ຺ປຊຎ຺ຎວເສນ ປຣິຄ຺ຄຫິຕອຕ຺ເຖຯ "ອຕ຺ໂຖຕິ ຊມ຺ມໂຕ ວຑ຺ຒີ"ຕິ ຍໍ ສາຕ຺ຖກນ຺ຕິ ອຊິປ຺ເປຕໍ, ຕໍ ສປ຺ ປາຍໍ ເອວາຕິ ສີຍາ ກສ຺ສຈິ ອາສງກາຕິ ຕນ຺ນິວຕ຺ຕນຕ຺ຖໍ "ເຈຕິຍທສ຺ສນໍ ຕາວາ"ຕິອາທິ ອາຣທ຺ຊໍຯ ຈິຕ຺ຕກມ຺ມຣູປການີ ວິຍາ ຕີ ຈິຕ຺ຕກມ຺ມກຕາ ປຏິມາໂຍ ວິຍ, ຍນ຺ຕປໂຍເຄນ ວາ ວິຈິຕ຺ຕກມ຺ມາ ປຏິມາໂຍ ວິຍຯ ອສມເປກ຺ຂນໍ ເຄຫສ຺ສິຕ ອຎ຺ຎາຕ຺ເປກ຺ ຂາວເສນ ອາຣມ຺ມຕສ຺ສ ອໂຍນິໂສ ຄຫຕ຺ຕໍຯ ຍໍ ສນ຺ຊາຍ ວຸຕ຺ຕໍຯ "ຈກ຺ຂຸນາ ຣູປໍ ທິສ຺ວາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ອຸເປກ຺ຂາ ພາລສ຺ສ ມູ ລ຺ຫສ຺ສ ປຸຖຸຊ຺ຊນສ຺ສາ"ຕິອາທິ (ມຯ ນິຯ ໓ຯ໓໐໗)ຯ ຫຕ຺ຖິອາທິສມ຺ມທ຺ເທນ ຊີວິຕນ຺ຕຣາໂຍຯ ວິສກາຄຣູປທສ຺ສນາທິນາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍນ຺ຕຣາໂຍຯ

ປຸພຸພຊີຕທີວສໂຕປຸຜຸດາຍ ກີກຸຂູນໍ ອນຸວຕຸຕນກຖາ ອາຈິຕຸຕາ, ອນນຸວຕຸຕນກຖາ ປນ ຕສຸສາ ທຸຕິຍາ ນາມ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ''ທຸເວ ກຖາ ນາມ ນ ກຖິຕປຸພຸພາ''ຕິ. ເອວນຸຕິ ''ສເຈ ປນາ''ຕິອາທີກໍ ສພຸພມຸປີ ວຸຕຸຕາກາຣໍ ປຈຸຈາມສຕິ, ນ ''ປຸຣິສສຸສ ມາຕຸຄາມາສຸກ''ນຸຕິອາທີກໍ ວຸຈຸຈມານໍ.

ໂຍຄກມຸມສຸສ ປວຕຸຕິຜຸດານຕາຍ ກາວນາຍ ອາຣມຸມຕໍ ''ກມຸມຜຸດານ''ນຸຕິ ວຸຈຸຈຕີຕິ ອາຫ ''ກມຸມຜຸດານສງຂາຕໍ ໂຄຈຣ''ນຸຕິ. ອຸຄຸຄເຫຕຸວາຕິ ຍຖາ ອຸຄຸຄຫນິມິຕຸຕໍ ອຸປຸປຊຸຊຕິ, ເອວໍ ອຸຄຸຄຫໂກສລຸລສຸສ ສມຸປາທນວເສນ ອຸຄຸຄເຫຕຸວາ .

ຫຣຕີຕິ ກມຸມຜຸດານໍ ປວຕຸເຕຕິ, ຍາວ ປີຕຸຫປາຕປຜິກຸກມາ ອນຸຍຸຍຸຊຕີຕິ ອຕຸໂຖ. ນ ປຈຸຈາຫຣຕີຕິ ອາຫາຣູປໂຍຄໂຕ ຍາວ ທີວາຖານຸປສງກມນາ ກມຸມຜຸດານໍ ນ ປຜິເນຕິ. ສຣີຣປຣິກມຸມນຸຕິ ມຸຂໂຜວນາທີສຣີຣປຜິຊຄຸຄນໍ. ທຸເວ ຕໂຍ ປລຸລງເກຕີ ທຸເວ ຕໂຍ ນິສຊຸຊາວາເຣ ທຸເວ ຕີຕີ ອຸຕຸຫາສນານີ. ເຕນາຫ ''ອຸສຸມໍ ຄາຫາເປນຸໂຕ''ຕິ. ກມຸມຜຸດານສີເສເນວາຕີ ກມຸມຜຸດານມຸເຂເນວ ກມຸມຜຸດານໍ ອວິຊຫນຸໂຕ ເອວ, ເຕນ ''ປຕຸໂຕປີ ອເຈຕໂນ''ຕິອາທີນາ (ທີ. ນີ. ອຜຸດ. ໑.໔໑໔) ວກຸຂ ມານໍ ກມຸມຜຸດານໍ, ຍຖາປຣິຫຣິຍມານໍ ວາ ອວິຊຫິຕຸວາຕີ ທສຸເສຕິ. ຕເຖວາຕີ ຕິກຸຂຕຸຕຸເມວ. ປຣິໂກຄເຈຕິຍໂຕ ສາຣີຣິກເຈ ຕິຍໍ ຄຣຸຕຣນຸຕິ ກຕຸວາ ''ເຈຕິຍໍ ວນຸທິຕຸວາ''ຕິ ປຸພຸພກາລກີຣິຍາຍ ວເສນ ວຸຕຸຕໍ. ຕຖາ ທີ ອຜຸດກຖາຍໍ ''ເຈຕິຍໍ ພາຣຍມານາ ໂພທິສາຂາ ຫຣິຕພຸພາ''ຕິ ວຸຕຸຕາ. ພຸທຸຣຄຸຕານຸສຸສຣຕາວເສເນວ ໂພທິຍໍ ປຕິປາຕກຣຕນຸຕິ ອາຫ ''ພຸທຸຣສຸສ ກຄວໂຕ ສມຸມຸຂາ ວິຍ ນິປຈຸຈກາຣໍ ທສຸເສຕຸວາ''ຕິ. ຄາມສມີເປຕີ ຄາມສຸສ ອຸປຈາຣຜຸດາເນ. ຊນສງຄຫຕຸຖນຸຕິ ''ມຍີ ອກເຖນຸເຕ ເອເຕສໍ ໂກ ກເຖສຸສຕີ''ຕິ ຂມຸມານຸຄຸຄເຫນ ຊນສງຄຫຕຸຖໍ. ຕສຸມາຕີ ຍສຸມາ ''ຂມຸມກຖາ ນາມ ກເຖຕພຸພາ ເອວາ''ຕິ ອຜຸດກຖາຈຣິຍາ ວທນຸຕິ, ຍສຸມາ ຈ ຂມຸມກຖາ ກມຸມຜຸດານວິນິມຸຕຸຕາ ນາມ ນຕຸຖິ, ຕສຸມາ. ກມຸມຜຸດານສີເສເນວາຕີ ອຕຸຕນາ ປຣິຫຣິຍ ມານໍ ກມຸມຜຸດານໍ ອວິຊຫນຸໂຕ ຕທນຸຄຸຄຕໍເຍວ ຂມຸມກຖໍ ກເຖຕຸວາ. ອນຸໂມທນໍ ວຕຸວາຕີ ເອຕຸຖາປີ ''ກມຸມຜຸດານສີເສເນ ວາ''ຕິ ອາເນຕຸວາ ສມຸພນຸຂິຕພຸພໍ.

ສມຸປຕຸຕປຣິຈຸເຂເທເນວາຕີ ''ປຣິຈິໂຕ ອປຣິຈິໂຕ''ຕິອາທີ ວິກາຄໍ ອກຕຸວາ ສມຸປຕຸຕໂກຍິຍາ ເອວ, ສມາຄມມຕຸເຕເນວາຕີ ອຕຸໂຖ. ກເຍຕີ ປຣຈກຸກາທີກເຍ.

''ກມຸມຊເຕໂຊ''ຕິ ຄຫຕີ ສນຸຂາຍາຫ. ກມຸມຜຸດານໍ ວີຖີ ນາໂຣຫຕີ ຂຸທາປຣິສຸສເມນ ກີລນຸຕກາຍຕຸຕາ ສມາຂານາກາວໂຕ. ອວເສສຜຸດາເນຕີ ຍາຄຸຍາ ອຄຄຫິຕຜຸດາເນ. ໂປງຂານຸໂປງຂນຸຕິ ກມຸມຜຸດານປຜຸດານສຸສ ອວິຈຸເຂທທສຸສນເມຕໍ, ຍຖາ ໂປງ ຂານຸໂປງຂໍ ປວຕຸຕາຍ ສຣປຜິປາຕິຍາ ອນວິຈຸເຂໂທ, ເອວເມຕສຸສປີຕິ.

ນິກຸຂິຕຸຕຂຸໂຣ ກາວນານຸໂຍເຄ. ວຕຸຕປຜິປຕຸຕິຍາ ອປູຣເຕນ ສພຸພວຕຸຕານີ ກີນຸທິຕຸວາ. ''ກາເມສຸ ອວີຕຣາໂຄ ໂຫຕີ, ກາເຍ ອວີຕຣາໂຄ, ຣູເປ ອວີຕຣາໂຄ, ຍາວທຕຸຖໍ ອຸທຣາວເທຫກໍ ກຸຄຸຊິຕຸວາ ເສຍຸຍສຸຂໍ ປສຸສສຸຂໍ ມິທຸຂສຸຂໍ ອນຸຍຸຕຸໂຕ ວິຫຣຕີ, ອຄຸຄຕຣໍ ເທວນິກາຍໍ ປຕີສາຍ ພຸຣທຸມຈຣິຍໍ ຈຣຕີ''ຕິ (ທີ. ນີ. ໓.໓໒໐; ມ. ນີ. ໑.໑໘໖) ເອວໍ ວຸຕຸຕປຍຸຈວິຂເຈໂຕຂິລວິນິ ພນຸຂຈິຕຸໂຕ. ຈຣິຕຸວາຕີ ປວຕຸຕິຕຸວາ.

ຄຕປຈຸຈາຄຕິກວຕຸຕວເສນາຕີ ກາວນາສຫິຕໍເຍວ ກີກຸຂາຍ ຄຕປຈຸຈາຄຕໍ ຄມນປຈຸຈາຄມນໍ ເອຕສຸສ ອຕຸຖີຕີ ຄຕປຈຸຈາຄຕີ ກໍ, ຕເທວ ວຕຸຕໍ, ຕສຸສ ວເສນ. ອຕຸຕກາມາຕີ ອຕຸຕໂນ ຫິຕສຸຂໍ ອິຈຸຂນຸຕາ, ຂມຸມຈຸຂນຸທວນຸໂຕຕີ ອຕຸໂຖ. ຂມຸໂມ ທີ ຫິຕໍ ຕນຸນິມິຕຸຕກຸຈ ສຸຂນຸຕິ. ອຖ ວາ ວິຍຸຍູນໍ ນິພຸພິເສສຕຸຕາ, ອຕຸຕກາວປຣິຍາປນຸນຕຸຕາ ຈ ອຕຸຕາ ນາມ ຂມຸໂມ, ຕໍ ກາເມນຸ ຕິ ອິຈຸຂນຸຕີຕີ ອຕຸຕກາມາ.

ອຸສກໍ ນາມ ວີສຕີ ຍຜຸດີໂຍ. ຕາຍ ສລຸຄາຍາຕີ ຕາຍ ປາສາດສລຸຄາຍ, ເອຕຸຕກໍ ຖານໍ ອາຄຕາຕີ ຊານນຸຕາຕີ ອຂິປຸປາໂຍ. ໂສເຍວ ນໂຍຕີ ''ອຍໍ ກີກຸຂູ''ຕິອາທີໂກ ໂຍ ຖາເນ ວຸຕຸໂຕ, ໂສ ເອວ ນິສຊຸຊາຍປີ ນໂຍ. ປຈຸຂໂຕ ອາຄຈຸຂນຸຕານໍ ລີນຸນກຕຸຕກາວກເຍນປີ ໂຍນິໂສມນສີກາຣໍ ປຣິພຸຣູເຫຕີ. ມທຸທນຸຕາຕີ ຂລຸຄກຣຕຜຸດາເນ ສາລີສີສານິ ມທຸທນຸຕາ.

ມຫາປຂານໍ ປູເຊສຸສາມີຕີ ອມຸຫາກໍ ອຕຸຖາຍ ໂລກນາເຖນ ຂວສຸສານິ ກຕໍ ທຸກຸກຣຈຣິຍເມວາຫໍ ຍຖາສຕຸຕິ ປູເຊສຸສາມີຕີ. ປຜິປຕຸຕິປູຊາ ທີ ສຕຸຖຸປູຊາ, ນ ອາມິສປູຊາຕີ. ''ຖານຈງກມເມວາ''ຕິ ອຂິຜຸດາຕພຸພໂພຣິຍາປຖວເສນ ວຸຕຸຕໍ, ນ ໂກຊນາທີກາ

ເລສຸ ອວສຸສໍ ກຕຸຕພຸພນິສຊຸຊາຍ ປຝິກຸເຂປວເສນ຺ฯ

ວິຖີ ໂອຕຣິຕຸວາ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ອໂນໂລເກຕຸວາ ປຖມເມວ ວິຖິໂຍ ສລຸລກຸເຂຕພຸພາຕິ ອາຫ "ວິຖິໂຍ ສລຸລກຸເຂຕຸວາ"ຕິฯ ຍໍ ສນຸຊາຍ ວຸຈຸຈຕິ "ປາສາທິເກນ ອກິກຸກນຸເຕນາ"ຕິ, ຕໍ ທສຸເສຕຸໍ "ຕຕຸຖ ຈາ"ຕິອາທິ ວຸຕຸຕໍฯ "ອາຫາເຣ ປຝິກຸກູລສຍຸຍໍ ອຸປຝຸຖເປຕຸວາ"ຕິອາທີສຸ ຍໍ ວຕຸຕພຸພໍ, ຕໍ ປຣໂຕ ອາຄມິສຸສຕິฯ ອຝຸຖງຄສມນຸນາຄຕນຸຕິ "ຍາວເທວ ອິມສຸສ ກາຍສຸສ ຖິຕິຍາ"ຕິອາທິນາ (ມฯ ນິฯ ໑໔໖; ອฯ ນິฯ ໖໔໕໗; ມຫານິฯ ໒໐໖) ວຸຕຸເຕຫິ ອຝຸຖຫິ ອງເຄຫິ ສມນຸນາຄຕໍ ກຕຸວາฯ "ເນວ ທວາຍາ"ຕິອາທິ ປຝິກຸເຂປທສຸສນໍฯ

ປຈຸເຈກໂພຂີ ສຈຸຈິກໂຣຕີ, ຍທິ ອຸປນິສຸສຍສມຸປນຸໂນ ໂຫຕີຕິ ສມຸພນຸໂຂฯ ເອວໍ ສພຸພຕຸຖ ອິໂຕ ປເຣສຸປີฯ ຕຕຸຖ ປຈຸເຈກໂພຂີຍາ ອຸປນິສຸສຍສມຸປທາ ກປຸປານໍ ທຸເວ ອສງຸຂເຍຍຸຍານິ, ສຕສຫສຸສຍຸຈ ຕຊຸຊາປຸຍຸຍລາຕສມຸກາຣຕໍฯ ສາວກໂພຂິຍາ ອຄຸຄສາວການໍ ອສງຸຂເຍຍຸຍໍ, ກປຸປສຕສຫສຸສຍຸຈ, ມຫາສາວການໍ (ເຖຣຄາฯ ອຝຸຖฯ ໔໑໒໗໗) ສຕສຫສຸສເມວ ຕຊຸຊາປຸຍຸຍລາຕສມຸກາຣຕໍฯ ອິຕເຣສໍ ອຕີຕາສຸ ຊາຕີສຸ ວິວຝຸຝສນຸນິສຸສຍວເສນ ນິພຸພຕຸຕິຕໍ ນິພຸເພຂກາຄິຍໍ ກຸສລໍฯ ພາຫິໂຍ ທາຣຸຈີຣິໂຍຕິ ພາຫິຍວິສເຍ ສຍຸຊາຕສໍວທຸຍຕາຍ ພາຫິໂຍ, ທາຣຸຈີຣປຣິຫຣເຕນ ທາຣຸຈີຣິໂຍຕິ ຈ ສມຍຸຍາໂຕฯ ໂສ ຫິ ອາຍສຸມາ "ຕສຸມາຕິຫ ເຕ, ພາຫິຍ, ເອວໍ ສິກຸຂິຕພຸພໍ 'ທິຝຸເຖ ທິຝຸຖມຕຸຕໍ ກວິສຸສຕິ, ສຸເຕ, ມຸເຕ, ວິຍຸຍາເຕ ວິຍຸຍາຕມຕຸຕໍ ກວິສຸສຕີ'ຕິ, ເອວຍຸຫິ ເຕ ພາຫິຍ ສິກຸຂິຕພຸພໍฯ ຍໂຕ ໂຂ ເຕ ພາຫິຍ ທິຝຸເຖ ທິຝຸຖມຕຸຕໍ ກວິສຸສຕິ, ສຸເຕ, ມຸເຕ, ວິຍຸຍາເຕ ວິຍຸຍາຕມຕຸຕໍ ກວິສຸສຕິ, ຕໂຕ ຕຸວໍ, ພາຫິຍ, ນ ເຕນฯ ຍໂຕ ຕຸວໍ, ພາຫິຍ, ນ ເຕນ, ຕໂຕ ຕຸວໍ, ພາຫິຍ, ນ ຕຕຸຖฯ ຍໂຕ ຕຸວໍ, ພາຫິຍ, ນ ຕຕຸຖ, ຕໂຕ ຕຸວໍ, ພາຫິຍ, ເນວິຂ ນ ຫຸຣໍ ນ ອຸກຍມນຸຕເຣນฯ ເອເສວນຸໂຕ ທຸກຸຂສຸສາ"ຕິ (ອຸທາฯ ໑໐) ເອຕຸຕກາຍ ເທສນາຍ ອຣຫຕຸຕໍ ສຈຸຉາກາສິฯ ເອວໍ ສາຣິປຸຕຸຕຕຸເຖຣາທີນໍ ມຫາປຍຸຍາທິທີປນານິ ສຸຕຸຕປທານິ ວິຕຸຖາຣໂຕ ເວທິຕພຸພານິฯ

ຕນຸຕິ ອສມຸມຸຍຸຫນໍ ເອວນຸຕິ ອິທານິ ວຸຈຸຈມານມາກາເຣເນວ ເວທິຕພຸພໍฯ "ອຕຸຕາ ອກິກຸກມຕີ"ຕິ ອິມິນາ ອນຸຂປຸຖຊຸຊນສຸສ ທິຝຸຖິຄາຫວເສນ ອກິກຸກເມ ສມຸມຸຍຸຫນໍ ທສຸເສຕິ, "ອຫໍ ອກິກຸກມາມີ"ຕິ ປນ ອິມິນາ ມານຄາຫວເສນฯ ຕທຸກຍໍ ປນ ຕຕຸຫາຍ ວິນາ ນ ໂຫຕີຕິ ຕຕຸຫາຄາຫວເສນປີ ສມຸມຸຍຸຫນໍ ທສຸສິຕເມວ ໂຫຕິฯ "ຕຖາ ອສມຸມຸຍຸຫນຸໂຕ"ຕິ ວຕຸວາ ຕໍ ອສມຸມຸຍຸຫນໍ ເຍນ ຆນວິນິພຸໂກເຄນ ໂຫຕິ, ຕໍ ທສຸເສນຸໂຕ "ອກິກຸກມາມີ"ຕິອາທິມາຫฯ ຕຕຸຖ ຍສຸມາ ວາໂຍຂາຕຸຍາ ອນຸຄຕາ ເຕໂຊຂາຕຸ ອຸທຸຂຣຕສຸສ ປຈຸຈໂຍฯ ອຸທຸຂຣຕຄຕີກາ ຫິ ເຕໂຊຂາຕູຕິฯ ອຸທຸຂຣເຕ ວາໂຍຂາຕຸຍາ ຕສຸສາ ອນຸຄຕກາໂວ, ຕສຸມາ ອິມາສໍ ທຸວິນຸນເມຕຸຖ ສາມຕຸຖິຍໂຕ ອຂິມຕຸຕຕາ, ອິຕຣາສຍຸຈ ໂອມຕຸຕຕາຕິ ທສຸເສນຸໂຕ "ເອເກກປາທຸທຸຂຣເຕ...ເປ... ພລວຕີໂຍຕິ ອາຫฯ ຍສຸມາ ປນ ເຕໂຊຂາຕຸຍາ ອນຸຄຕາ ວາໂຍຂາຕຸ ອຕິຫຣຕວິຕິຫຣຕານໍ ປຈຸຈໂຍฯ ຕິຣິຍຄຕີກາຍ ຫິ ວາໂຍຂາຕຸຍາ ອຕິຫຣຕວິຕິຫຣເຕສຸ ສາຕິສໂຍ ພຸຍາປາໂຣຕິฯ ເຕໂຊຂາຕຸຍາ ຕສຸສາ ອນຸຄຕກາໂວ, ຕສຸມາ ອິມາສໍ ທຸວິນຸນເມຕຸຖ ສາມຕຸຖິຍໂຕ ອຂິມຕຸຕຕາ, ອິຕຣາສຍຸຈ ໂອມຕຸຕຕາຕິ ທສຸເສນຸໂຕ "ຕຖາ ອຕິຫຣຕວິຕິຫຣເຕສູ"ຕິ ອາຫฯ ສຕິປິ ອນຸຄມກອນຸຄນຸຕພຸພຕາວິເສເສ ເຕໂຊຂາຕຸວາໂຍຂາຕຸກາວມຕຸຕໍ ສນຸຂາຍ ຕຖາ-ສທຸທຄຸຄຫຕໍ,ฯ ຕຕຸຖ ອກຸກນຸຕຝຸຖານໂຕ ປາທສຸສ ອຸກຸຂິປນໍ ອຸທຸຂຣຕໍฯ ຖິຕຝຸຖານໍ ອຕິກຸກມິຕຸວາ ປຸຣໂຕ ຫຣຕໍ ອຕິຫຣຕໍ, ຂາຕຸອາທິປຣິຫຣຕຕຸຖໍ, ປຕິຝຸຖິຕປາທຆຝຸຝນປຣິຫຣຕຕຸຖໍ ວາ ປສຸເສນ ຫຣຕໍ ວິຕິຫຣຕໍฯ ຍາວ ປຕິຝຸຖິຕປາໂທ, ຕາວ ອາຫຣຕໍ ອຕິຫຣຕໍ, ຕໂຕ ປຣໍ ຫຣຕໍ ວິຕິຫຣຕນຸຕິ ອຍໍ ວາ ເອເຕສໍ ວິເສໂສฯ

ຍສຸມາ ປຖວີຂາຕຸຍາ ອນຸຄຕາ ອາໂປຂາຕຸ ໂວສຸສຊຸຊນສຸສ ປຈຸຈໂຍฯ ຄຣຸຕຣສກາວາ ຫິ ອາໂປຂາຕູຕິฯ ໂວສຸສຊຸຊເນ ປຖວີຂາຕຸຍາ ຕສຸສາ ອນຸຄຕກາໂວ, ຕສຸມາ ຕາສໍ ທຸວິນຸນເມຕຸຖ ສາມຕຸຖິຍໂຕ ອຂິມຕຸຕຕາ, ອິຕຣາສຍຸຈ ໂອມຕຸຕຕາຕິ ທສຸເສນຸໂຕ ອາຫ 'ໂວສຸສຊຸຊເນ...ເປ... ພລວຕີໂຍ"ຕິฯ ຍສຸມາ ປນ ອາໂປຂາຕຸຍາ ອນຸຄຕາ ປຖວີຂາຕຸ ສນຸນິກຸເຂປນສຸສ ປຈຸຈໂຍ, ປຕິຝຸຖາກາເວ ວິຍ ປຕິຝຸຖາປເນປີ ຕສຸສາ ສາຕິສຍກິຈຸຈຕຸຕາ ອາໂປຂາຕຸຍາ ຕສຸສາ ອນຸຄຕກາໂວ, ຕຖາ ຆຝຸຝນກິຣິຍາຍ ປຖວີຂາຕຸຍາ ວເສນ ສນຸນິຣຸຊຸຊນສຸສ ສິຊຸຊນໂຕ ຕຕຸຖາປິ ປຖວີຂາຕຸຍາ ອາໂປຂາຕຸອນຸຄຕກາໂວ, ຕສຸມາ ວຸຕຸຕໍ "ຕຖາ ສນຸນິກຸເຂປນສນຸນິຣຸຊຸຊເນສູ"ຕິฯ

ຕຕຸຖາຕິ ຕສຸມິ ອກິກຸກມເນ, ເຕສຸ ວາ ວຸຕຸເຕສຸ ອຸທຸທຣຕາທີສຸ ໂກຝຸຖາເສສຸฯ ອຸທຸຂຣເຕຕິ ອຸທຸຂຣຕກຸຂເຕฯ ຣູປາຣູປຂມຸມາຕິ ອຸທຸຂຣຕາກາເຣນ ປວຕຸຕາ ຣູປຂມຸມາ, ຕໍສມຸຝຸຖາປກາ ອຣູປຂມຸມາ ຈฯ ອຕິຫຣຕໍນ ປາປຸຕນຸຕິ ຂຕມຕຸຕາວຝຸຖານ

ໂຕ຺ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ເຖວາຕິ ຍຕ຺ຖ ຍຕ຺ຖ ອຸປ຺ປ຺ນ຺ນາ, ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ເຖວ຺ ນ ທິ ຂນ຺ທານໍ ເທສນ຺ຕຣສ຺ງາມນໍ ອຕ຺ຖິ຺ ‘‘ປ຺ພ຺ພໍ ປ຺ພ຺ພ’’ຕິ ອາທິ ອຸທ຺ທຣຕາທິໂກຍ຺ຖາເສ ສນ຺ຂາຍ ສກາຄສນ຺ຕຕິວເສນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ຺ ອຕິອິຕ຺ຕໂຣ ທິ ຮູປຂນ຺ທານມ຺ປີ ປວຕ຺ຕິກ຺ຂໂຕ, ຄມນສ຺ສາທີນໍ, ເທວປ຺ຕ຺ຕານໍ ເທຍ຺ຖປຣິເຍນ ປຜິມ຺ຂໍ ຂາວນ຺ຕານໍ ສີຣສິ ປາເທ ຈ ພນ຺ຂຂຸຣຂາຣາ ສມາຄມໂຕປີ ສີພຕໂຣ຺ ຍຖາ ຕິລານໍ ກຊ຺ຊິຍມານານໍ ປຜປຜາຍເນນ ເກໂທ ລກ຺ຂີຍຕິ, ເອວໍ ສ຺ງຂຕຂນ຺ທານໍ ອຸປ຺ປາເທນາຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ‘‘ປຜປຜາຍນ຺ຕາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ອຸປ຺ປ຺ນ຺ນາ ທິ ເອກນ຺ຕໂຕ ກິຊ຺ຊນ຺ຕິຕິ຺ ‘‘ສທ຺ສີ ຮູເປນາ’’ຕິ ອິທໍ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ນິໂຣເຂນ ສທ຺ສີ ນິຣຸຊ຺ຊນກຮູປຂນ຺ທານໍ ວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ, ຍໍ ຕໂຕ ສຕ຺ຕຣສມຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປ຺ປາທກ຺ຂເຕ ອຸປ຺ປ຺ນ຺ນໍ຺ ອຍ຺ລຖາ ຍທິ ຮູປາ ຮູປຂນ຺ທາ ສມານກ຺ຂຕາ ສີຍຸໍ, ‘‘ຮູປີ ຄຣຸປຣິຕານໍ ທນ຺ຂນິໂຣຂ’’ນ຺ຕິອາທີວຈເນທິ ວິໂຣໂຂ ສີຍາ, ຕຖາ ‘‘ນາທໍ ກິກ຺ຂເວ ອຍ຺ຍໍ ເອກຂມ຺ມມ຺ປີ ສມນ຺ປສ຺ສາມິ, ຍໍ ເອວໍ ລທ຺ປຣິວຕ຺ຕໍ, ຍຖຍິທໍ ຈິຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ (ອ຺ ນິ຺ ໑໔໗) ເອວໍ ອາທິປາລິອິຍາ຺ ຈິຕ຺ຕເຈຕສິກາ ທິ ສາຣມ຺ມຕສກາວາ ຍຖາພລໍ ອຕ຺ຕໂນ ອາຣມ຺ມຕປ຺ຈຈຍກູຕມຕ຺ຖໍ ວິກາເວນ຺ໂຕ ເອວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິຕິ ເຕສໍ ຕໍສກາວນິປ຺ຜຕ຺ຕິອນນ຺ຕຣໍ ນິໂຣໂຂ຺ ຮູປຂນ຺ທາ ປນ ອນາຣມ຺ມຕາ ປກາເສຕພ຺ພາ, ເອວໍ ເຕສໍ ປກາເສຕພ຺ພກາວນິປ຺ຜຕ຺ຕິ ໂສລຸອສທິ ຈິຕ຺ເຕທິ ໂທຕິຕິ ຕງ຺ຂຕາຍຸກຕາ ເຕສໍ ອິຈ຺ຂິຕາ, ລທ຺ວິລຸລາຕວິສຍສ຺ງຄຕິມຕ຺ຕປ຺ປ຺ຈຈຍຕາຍ ຕິຕ຺ຕໍ ຂນ຺ຂານໍ, ວິສຍສ຺ງຄຕິມຕ຺ຕຕາຍ ຈ ວິລຸລາຕສ຺ສ ລທ຺ປຣິວຕ຺ຕິຕາ, ທນ຺ຂມທາກູຕປ຺ປ຺ຈຈຍຕາຍ ຮູປຂນ຺ທານໍ ທນ຺ຂປຣິວຕ຺ຕິຕາ຺ ນານາຂາຕຸຍາ ຍຖາກູຕລາຕໍ ໂຂ ປນ ຕຖາຄຕສ຺ເສວ, ເຕນ ຈ ປຸເຣຊາຕປ຺ຈຈໂຍ ຮູປຂນ຺ໂຂວ ວຸຕ຺ໂຕ, ປ຺ຈຊາຊາຕປ຺ຈຈໂຍ ຈ ຕ ເຖວາຕິ ຮູປາຮູປຂນ຺ທານໍ ສມານກ຺ຂຕຕາ ນ ຍຸຊ຺ຊເຕວ຺ ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕນເຍເນເວຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ຺

ອຍ຺ຍໍອຸປ຺ປຊ຺ຊເຕ ຈິຕ຺ຕໍ, ອຍ຺ຍໍ ຈິຕ຺ຕໍ ນິຣຸຊ຺ຊຕິຕິ ຍໍ ປຸຣິມຸປ຺ປ຺ນ຺ນໍ ຈິຕ຺ຕໍ, ຕໍ ອຍ຺ຍໍ, ຕໍ ປນ ນິຣຸຊ຺ຊນ຺ຕໍ ອປຣສ຺ສ ອນນ຺ຕຣາທິປ຺ຈຈຍກາເວເນວ ນິຣຸຊ຺ຊຕິຕິ ຕຖາລທ຺ຂປ຺ຈຈຍໍ ອຍ຺ຍໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊເຕ ຈິຕ຺ຕໍ຺ ຍທິ ເອວໍ ເຕສໍ ອນ຺ຕໂຣ ລພ຺ເກຍ຺ຍາຕິ? ໂນຕິ ອາທ ‘‘ອວີຈິ ມນ຺ປ຺ປພນ຺ໂຂ’’ຕິ, ຍຖາ ວີຈີ ອນ຺ຕໂຣ ນ ລພ຺ກາຕິ, ‘‘ຕເທເວຕ’’ນ຺ຕິ ອວິເສສວິທູ ມລຸລນ຺ຕິ, ເອວໍ ອນຸ ອນຸ ປພນ຺ໂຂ ຈິຕ຺ຕສນ຺ຕາໂນ ຮູປສນ຺ຕາໂນ ຈ ນທີໂສໂຕວ ນທີຍໍ ອຸທກປ຺ປວາໂທ ວິຍ ວຕ຺ຕຕິ຺

ອກິມຸຂໍ ໂລກິຕໍ ອາໂລກິຕນ຺ຕິ ອາທ ‘‘ປຸຣໂຕ ເປກ຺ຂນ’’ນ຺ຕິ຺ ຍສ຺ມາ ຍໍທິສາກິມຸໂຂ ຄຈ຺ຊຕິ, ຕິຍ຺ຖຕິ, ນິສີທຕິ ວາ ຕທກິມຸຂໍ ເປກ຺ຂນໍ ອາໂລກິຕໍ, ຕສ຺ມາ ຕທນ຺ຕຄຕວິທິສາໂລກນໍ ວິໂລກິຕນ຺ຕິ ອາທ ‘‘ວິໂລກິຕໍ ນາມ ອນຸທິສາເປກ຺ຂນ’’ນ຺ຕິ຺ ສມ຺ມຊ຺ຊນປຣິກຕ຺ທາທິກຣເຕ ໂອໂລກິຕສ຺ສ, ອຸລ຺ໂລກທຣຕາທີສຸ ອຸລ຺ໂລກິຕສ຺ສ, ປ຺ຈຊໂຕ ອາຄຈ຺ຊນ຺ຕປຣິສ຺ສຍສ຺ສ ປຣິວຊ຺ຊນາທີສຸ ອປໂລກິຕສ຺ສ ສີຍາ ສມ຺ກໂວຕິ ອາທ ‘‘ອິມິນາ ວາ ນຍເຍນ ສພ຺ພານິປີ ຕານິ ຄທິຕາເນວາ’’ຕິ຺

ກາຍສກ຺ຂິນ຺ຕິ ກາເຍນ ສຈ຺ຂິກຕວນ຺ຕໍ, ປ຺ຈຈກ຺ຂການິນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ໂສ ທິ ອາຍສ຺ມາ ວິປສ຺ສນາກາເລ ‘‘ຍເມວາທໍ ອິນ຺ທຣິເຍສຸ ອຄຸຕ຺ຕທ຺ວາຣຕໍ ນິສ຺ສາຍ ສາສເນ ອນກິຣຕິອາທີວິປ຺ປກາຣໍ ປຕ຺ໂຕ, ຕເມວ ສຸຍ຺ຸຖຸ ນິຄ຺ຄເທສ຺ສາມິ’’ຕິ ອຸສ຺ສາທຊາໂຕ ພລວທິໂຣຕ຺ຕປ຺ໂປ, ຕຕ຺ຖ ຈ ກຕານິກາຣຕ຺ຕາ ອິນ຺ທຣິຍສໍວເຣ ອຸກ຺ກໍສປາຣມິປ຺ປຕ຺ໂຕ, ເຕເນວ ນໍ ສຕ຺ຖາ ‘‘ເອຕທຄ຺ຄໍ ກິກ຺ຂເວ ມມ ສາວການໍ ກິກ຺ຂູນໍ ອິນ຺ທຣິເຍສຸ ຄຸຕ຺ຕທ຺ວາຣານໍ, ຍທິທໍ ນນ຺ໂທ’’ຕິ (ອ຺ ນິ຺ ໑໔໑໘) ເອຕທຄ຺ເຄ ຖເປສິ຺

ສາຕ຺ຖກຕາ ຈ ສປ຺ປາຍຕາ ຈ ເວທິຕພ຺ພາ ອາໂລກິຕວິໂລກິຕສ຺ສາຕິ ອາເນຕ຺ວາ ສມ຺ພນ຺ໂຂ຺ ຕສ຺ມາຕິ ກມ຺ມຍ຺ຸຖານາວິຊທນສ຺ເສວ ໂຄຈຣສມ຺ປຊລຸລກາວໂຕຕິ ວຸຕ຺ຕເມວຕ຺ຖໍ ເທຕຸກາເວນ ປ຺ຈຈາມສຕິ຺ ອຕ຺ຕໂນກມ຺ມຍ຺ຸຖານວເສເນວ ອາໂລກນວິໂລກນໍ ກາຕພ຺ພໍ, ຂນ຺ຂາທິກມ຺ມຍ຺ຸຖານາ ອລຸໂລ ອຸປາໂຍ ນ ຄເວສິຕພ຺ໂພຕິ ອຂິປ຺ປາໂຍ຺ ອາໂລກິຕາທິສມລຸລາປີ ຍສ຺ມາ ຂມ຺ມມຕ຺ຕສ຺ເສວ ປວຕ຺ຕິວິເສໂສ, ຕສ຺ມາ ຕສ຺ສ ຍາຖາວໂຕ ປຊານນໍ ອສມ຺ໂມທສມ຺ປຊລຸລນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ອພ຺ກນ຺ຕເຣ’’ຕິ ອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ຈິຕ຺ຕກິຣິຍວາໂຍຂາຕຸວິປ຺ຜາຣວເສນາຕິ ກິຣິຍມຍຈິຕ຺ຕສມຸຍ຺ຸຖານາຍ ວາໂຍຂາຕຸຍາ ຈລນາກາຣປ຺ປວຕ຺ຕິວເສນ຺ ອໂຂ ສີທຕິຕິ ອໂຂ ຄຈ຺ຊຕິ຺ ອຸທ຺ຂໍ ລງ຺ເຜຕິຕິ ລງ຺ພໍ ວິຍ ອຸປຣິ ຄຈ຺ຊຕິ຺

ອງ຺ຄກິຈ຺ຈໍ ສາຂຍມານນ຺ຕິ ປຂານກູຕອງ຺ຄກິຈ຺ຈໍ ນິປ຺ຜາເທນ຺ຕໍ ທຸຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ‘‘ປຖມຊວເນປີ…ເປ… ນ ໂທຕິ’’ຕິ ອິທໍ ປລ຺ຈທ຺ວາຣວີຖິຍໍ ‘‘ອິຕ຺ຖີ ປຸຣິໂສ’’ຕິ ຣຊ຺ຊນາທີນໍ ອກາວໍ ສນ຺ຂາຍ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ຕຕ຺ຖ ທິ ອາວຊ຺ຊນ ໂວຍ຺ຖພ຺ພປນານໍ ອໂຍນິໂສ ອາວຊ຺ຊນໂວຍ຺ຖພ຺ພນວເສນ ອິຍ຺ເຖ ອິຕ຺ຖີຮູປາທີມ຺ທິ ໂລການຕ຺ຕໍ, ອນິຍ຺ເຖ ຈ ປຜິຂມຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ມໂນທ຺ວາເຣ ປນ ‘‘ອິຕ຺ຖີ ປຸຣິໂສ’’ຕິ ຣຊ຺ຊນາທີ ໂທຕິ຺ ຕສ຺ສ ປລ຺ຈທ຺ວາຣຊວນໍ ມູລໍ, ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ວາ ສພ຺ພໍ ກວງ຺ຄາທີ຺ ເອວໍ ມໂນທ຺ວາຣຊວນສ຺ສ ມູລວເສນ ມູລປຣິລຸລາ ວຸຕ຺ຕາ຺ ອາຄນ຺ຕຸກຕາວກາລິກຕາ ປນ ປລ຺ຈທ຺ວາຣຊວນສ຺ເສວ ອປ຺ພ຺ພກາວວເສນ, ອິຕ຺ຕຣກາວວເສນ ຈ ວຸຕ຺ຕາ຺ ‘‘ເທຍ຺ຖປຣິຍວເສນ ກິຊ຺ຊິຕ຺ວາ ປຕິເຕສ຺ສູ’’ຕິ ເທຍ຺ຖິມສ຺ສ ອຸປຣິມສ຺ສ ຈ ອປຣາປຣໍ ກງ຺ຄປ຺ປຕ຺ຕິ

ມາຫຯ

ຕນ຺ຕິ ຊວນໍ, ຕສ຺ສ ອຍຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ອາຄນ຺ຕຸໂກ ອພ຺ຠາຄໂຕຯ

ອຸທຍພ຺ພຍປ຺ຣິຈ຺ຉິນ຺ໂນ ຕາວຕໂກ ກາໂລ ເອເຕສນ຺ຕິ ຕາວກາລິການິຯ

ເອຕໍ ອສມ຺ໂມຫສມ຺ປຊ຺ຎ຺ຎໍຯ ສມວາເຍຕິ ສາມຄ຺ຄິຍໍ ຯ ຕຕ຺ຖາຕິ ປຎ຺ຎຈກ຺ຂຸນ຺ຫວເສນ ອາໂລກນວິໂລກເນ ປຎ຺ຎາຍມາເນ ຕພ຺ພິ ນິມ຺ມຸຕ຺ໂຕ ໂກ ເອໂກ ອາໂລເກຕິ, ໂກ ວິໂລເກຕິຯ

‘‘ອຸປ຺ນິສ຺ສຍປ຺ຈ຺ຈໂຍ’’ຕິ ອິທໍ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕນເຍນ ປ຺ຣິຍາຍໂຕ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສຫຊາຕປ຺ຈ຺ຈໂຍຕິ ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕເມຕໍ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎສມ຺ປຍຸຕ຺ຕອຕ຺ຖິອວິຄຕາທິປ຺ຈ຺ຈຍານມ຺ປິ ລພ຺ຠນໂຕຯ

ກາເລ ສມ຺ຎິຕ຺ໍ ຍຸຕ຺ຕກາເລ ສມ຺ຎວນ຺ຕສ຺ສຯ ຕຖາ ປ຺ສາເຣນ຺ຕສ຺ສາຕິ ເອຕ຺ຖາປິຯ ມຕິສປ຺ໂປ ນາມ ເອກາ ສປ຺ປ຺ຊາຕີຕິ ວທນ຺ຕິຯ ລລຸອນນ຺ຕິ ກມ຺ປນໍ, ລິລຸອາກຣຕ຺ໍ ວາຯ

ອຸຕ຺ຫປ຺ກຕິໂກ ປ຺ຣິລຸອາຫພຫຸລກາໂຍຯ ສີລວິທູສເນນ ອທິຕາວຫຕ຺ຕາ ມິຈ຺ຉາຊີວວເສນ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອສປ຺ປາຍໍຯ ‘‘ຈີວຣມ຺ປິ ອເຈຕນ’’ນ຺ຕິອາທິນາ ຈີວຣສ຺ສ ວິຍ ກາໂຍປິ ອເຈຕໂນຕິ ກາຍສ຺ສ ອຕ຺ຕສ຺ຎຕາວິກາວເນນ ‘‘ອພ຺ຠນ຺ຕເຣ’’ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ຕ ເມວຕ຺ຖໍ ປ຺ຣິທີເປນ຺ໂຕ ອິຕຣີຕຣສນ຺ໂຕສສ຺ສ ກາຣຕ຺ໍ ທສ຺ເສຕິ, ເຕນາຫ ‘‘ຕສ຺ມາ’’ຕິອາທິຯ

ຈຕຸປ຺ຎ຺ຈຄຕ຺ຖິກາຫໂຕຕິ ອາຫຕຈຕຸປ຺ຎ຺ຈຄຕ຺ຖິໂກ, ຈຕຸປ຺ຎ຺ຈຄຕ຺ຖິກາທິ ວາ ອາຫໂຕ ຕຖາຯ

ອຎ຺ຎວິໂຮປີອຕ຺ໂຖຕິ ອຎ຺ຎວິໂຮປີ ປໂຍຊນວິເສໂສ ມຫາສີວຕ຺ເຖຣວາທວເສນ ‘‘ອິມສ຺ສ ກາຍສ຺ສ ກິຕິຍາ’’ຕິອາທິນາ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໔໖, ໔໔໔; ມຯ ນິຯ ໔ຯ໖໓ກ; ອຯ ນິຯ ໔ຯ໖໔໑; ໓ຯລ; ສຯ ສຯ ໑໖໔໔; ວິກຯ ໔໑໓; ມຫານິຯ ໔໐໖) ນເຍນ ວຸຕ຺ໂຕ ທຎ຺ຎພ຺ໂພຯ ອິມສ຺ມິ ປກ຺ເຂ ‘‘ເນວ ທວາຍາຕິອາທິນາ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໔໖, ໔໔໔; ມຯ ນິຯ ໔ຯ໖໓ກ; ອຯ ນິຯ ໓ຯລ; ສຯ ສຯ ໑໖໔໔; ວິກຯ ໔໑໓; ມຫານິຯ ໔໐໖) ນເຍນາ’’ຕິ ປນ ປຌິກ຺ເຂປ຺ປຄທສ຺ສນມ຺ເຂນ ເທສນາຍ ອາຄຕຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທຎ຺ຎພ຺ພໍຯ

ປຖວິສນ຺ຘາຣກຊລສ຺ສ ຕ຺ໍສນ຺ຘາຣກວາຍຸນາ ວິຍ ປ຺ຣິພຸຕ຺ຕສ຺ສ ອາຫາຣສ຺ສ ວາໂຍຘາຕຸຍາວ ອາສເຍ ອວຎ຺ຎານນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ວາ ໂຍຘາຕຸວເສເນວ ຕິຎ຺ຎຕີ’’ຕິຯ ອຕິຫຣຕີຕິ ຍາວ ມຸຂາ ອພິຫຣຕິຯ ວີຕິຫຣຕີຕິ ຕໂຕ ກຸຈ຺ຉິຍໍ ວິມິສ຺ສໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ຫຣຕິຯ ອຕິຫຣ ຕີຕິ ວາ ມຸຂທ຺ວາຣໍ ອຕິກ຺ກາເມນ຺ໂຕ ຫຣຕິຯ ວີຕິຫຣຕີຕິ ກຸຈ຺ຉິຄຕ຺ໍ ປ຺ສ຺ສໂຕ ຫຣຕິ, ປ຺ຣິວຕ຺ເຕຕີຕິ ອປ຺ຣາປ຺ຣໍ ຈາເຣຕິຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ອາຫາຣສ຺ສ ຘາຣຕາປ຺ຣິວຕ຺ຕນສຎ຺ຈຸຕ຺ຕນວິໂສສນານິ ປຖວິຘາຕຸສຫິຕາ ເອວ ວາໂຍຘາຕຸ ກໂຣຕີ, ນ ເກວລາຕິ ຕານິ ປຖ ວີຘາຕຸຍາປິ ກິຈ຺ຈກາເວນ ວຸຕ຺ຕານິຯ ອລ຺ລຕ຺ຕຎ຺ຈ ອນຸປ຺ປາເລຕີຕິ ຍຖາ ວາໂຍຘາຕຸ ອາທີທີ ອຎ຺ເຎທີ ວິໂສສນໍ ນ ໂທຕິ, ຕຖາ ອລ຺ລຕ຺ຕຎ຺ຈ ອນຸປ຺ປາເລຕິຯ ເຕໂຊຘາຕູຕິ ຄຫຕິສຽຂາຕາ ເຕໂຊຘາຕຸຯ ສາ ຫິ ອນ຺ໂຕປ຺ວິຎ຺ຎໍ ອາຫາຣໍ ປ຺ຣິປາເຈຕິຯ ອຎ຺ຊໂສ ໂຫ ຕີຕິ ອາຫາຣສ຺ສ ປເວສນາທີນໍ ມຄ຺ໂຄ ໂຫຕິຯ ອາກຸຊຕີຕິ ປ຺ຣິເຍສນວເສນ, ອຊ຺ໂຊຫຣຕາຊິຕ຺ຕາຊິຕ຺ຕຕາທິປຌິສໍເວທນວເສນ ຈ ອາວຊ຺ເຊຕິ, ວິຊານາຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕ຺ໍຕ຺ໍວິຊານນສ຺ສ ປ຺ຈ຺ຈຍກູໂຕເຍວ ຫິ ປໂຍໂຄ ‘‘ສມ຺ມາປ຺ໂຍໂຄ’’ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ ເຍນ ຫິ ປໂຍ ເຄນ ປ຺ຣິເຍສນາທີ ນິປ຺ຜຊ຺ຊຕິ, ໂສ ຕພ຺ພິສຍວິຊານນມ຺ປິ ນິປ຺ຜາເທຕິ ນາມ ຕທວິນາກາວໂຕຯ ອຖ ວາ ສມ຺ມາປ຺ໂຍຄໍ ສມ຺ມາປ຺ຌິປ຺ຕິ ມນ຺ວາຍ ອາຄມ຺ມ ອາກຸຊຕີ ສມ຺ນ຺ນາຫຣຕິຯ ອາໂກຄປ຺ພ຺ພໂກ ຫິ ສພ຺ໂພປີ ວິຎ຺ຎາຕພ຺ພຍາປ຺າໂຣຕີ ຕຖາ ວຸຕ຺ຕໍຯ

ຄມນໂຕຕິ ກິກ຺ຂາຈາຣວເສນ ໂຄຈຣຄາມໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ຄມນໂຕຯ ປ຺ຣິເຍສນໂຕຕິ ໂຄຈຣຄາເມ ກິກ຺ຂຕ຺ຖໍ ອາຫີຕ຺ຫນໂຕຯ ປ຺ຣິໂກຄໂຕຕິ ອາຫາຣສ຺ສ ປ຺ຣິກຸຎ຺ຊນໂຕຯ ອາສຍໂຕຕິ ປິຕ຺ຕາທິອາສຍໂຕຯ ອາສຍຕິ ເອຕ຺ຖ ເອກຊ຺ຊໍ ປວຕ຺ຕມາໂນປິ ກມ຺ມຜລວວຕ຺ຖິໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ມຣິຍາທວເສນ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ອສຽກຣໂຕ ສຍຕິ ຕິຎ຺ຎຕິ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ອາສໂຍ, ອາມາສຍສ຺ສ ອຸປ຺ຣິ ຕິຎ຺ຎນໂກ ປິຕ຺ຕາທິໂກຯ ມຣິຍາທຕ຺ໂຖ ຫິ ອຍມາກາໂຣຯ ນິຘານນ຺ຕິ ຍຖາກຸຕ຺ໂຕ ອາຫາໂຣ ນິຈິໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ຕິຎ຺ຎຕີ ເອຕ຺ຖາຕິ ນິຘານໍ, ອາມາສໂຍຯ ຕໂຕ ນິຘານໂຕຯ ອປ຺ຣິປກ຺ກໂຕຕິ ຄຫຕິສຽຂາເຕນ ກມ຺ມຊເຕເຊນ ອວິປກ຺ກໂຕຯ ປ຺ຣິປກ຺ກໂຕຕິ ຍຖາກຸຕ຺ຕສ຺ສ ອາຫາຣສ ວິປກ຺ກກາວໂຕຯ ຜລໂຕຕິ ນິປ຺ຜຕ຺ຕິໂຕຯ ນິສ຺ສນ຺ທໂຕຕິ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ນິສ຺ສນ຺ທນໂຕຯ ສມ຺ມກ຺ຂນ

ໂຕຕີ ສພ຺ພໂສ ມກ຺ຂນໂຕ. ອຍເມຕ຺ຖ ສງເຂໂປ, ວິຕ຺ຖາໂຣ ປນ ວິສຸທ຺ທິມຄ຺ຄສໍວຕ຺ຕນາຍ (ວິສຸທ຺ທິ. ຝີ. ໑໔໘໔) ຄເຫຕພ຺ໂພ.

ສຣີຣໂຕ ເສທາ ມຸຈ຺ຈນ຺ຕີຕິ ເວຄສໍຂາຣເຕນ ອຸປ຺ປນ຺ນປຣີລ຺ອາຫໂຕ ສຣີຣໂຕ ເສທາ ມຸຈ຺ຈນ຺ຕິ. ອລ຺ເລ ຈ ໂຣຄາ ກຕ຺ຕ ສູລກາຄນ຺ທຣາຫໂຍ. ອພ຺ຖາເນຕິ ມນຸສ຺ສາມນຸສ຺ສປຣິຄ຺ຄຫີເຕ ອຍຸຕ຺ຕພ຺ຖາເນ ເຂຕ຺ຕເທວາຍຕນາທີເກ. ກ຺ທ຺ສາ ທີ ອມນຸສ຺ສາ, ມນຸສ຺ສາປີ ວາ ຊີວິຕກ຺ຂຍໍ ປາເປນ຺ຕິ. ນິສ຺ສພ຺ຖຕ຺ຕາ ເນວ ອຕ຺ຕໂນ, ກສ຺ສຈິ ອນິສ຺ສຊ຺ຊິຕຕ຺ຕາ, ຊີຄ຺ຈຊນີຍຕ຺ຕາ ຈ ນ ປຣສ຺ສ. ອຸທກຕ຺ມ຺ພໂຕຕີ ເວລຸອຸນາລຸອີອາທີອຸທກກາຊນໂຕ. ຕນ຺ຕີ ລທ຺ທີເຕົາທກໍ.

ອທ຺ສາໄນຣິຍາປຖາ ຈິຣຕຣປ຺ປວຕ຺ຕີກາ ທີພກາລີກາ ອີຣິຍາປຖາ. ມຊ຺ຊີມາ ກີກ຺ຂາຈຣຕາທີວເສນ ປວຕ຺ຕາ. ຈຸຕ຺ຕີໄຍຣີຍາປຖາ ວິຫາເຣ, ອລ຺ລຕ຺ຖາປີ ອີໂຕ ຈິໂຕ ຈ ປຣິວຕ຺ຕນາທີວເສນ ປວຕ຺ຕາຕີ ວທນ຺ຕິ. ''ຄເຕຕິ ຄມເນ''ຕີ ປ຺ພ຺ເພ ອກິກ຺ກມປຝິກ຺ກມຄ຺ຄທເຕນ ຄມເນນປີ ປຸຣໂຕ ປຈ຺ຈໂຕ ຈ ກາຍສ຺ສ ອກິທຣຕໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕີ ອີຘ ຄມນເມວ ຄທີຕນ຺ຕີ ເກຈີ.

ຍສ຺ມາ ມຫາສີວຕ຺ເຖຣວາເທ ອນ຺ນ຺ຕເຣ ອນ຺ນ຺ຕເຣ ອີຣິຍາປເຖ ປວຕ຺ຕຣູປາຣູປຊມ຺ມານໍ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ເຖວ ນິໂຣຂທສ຺ສນວເສນ ສມ຺ປຊານກາຣີຕາ ຄທີຕາຕີ ຕໍ ສມ຺ປຊ຺ລຸລວິປສ຺ສນາຈາຣວເສນ ເວທີຕພ຺ພໍ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ''ຕຍີທໍ ມຫາສີວຕ຺ເຖເຣນ ວຸຕ຺ຕໍ ອສມ຺ໂມຫສຸຣໍ ມຫາສຕິປຊ຺ຖານສຸຕ຺ເຕ ອຂິປ຺ເປຕ''ນ຺ຕິ. ອີມສ຺ມີ ປນ ສາມລ຺ລພເລ ສພ຺ພມ຺ປີ ຈຕ຺ພ຺ພິຂໍ ສມ຺ປຊ຺ລຸລໍ ລພ຺ກາຕິ ຍາວເທວ ສາມລ຺ລພລວິເສສທສ຺ສນປຣຕ຺ຕາ ອີມິສ຺ສາ ເທສນາຍ. ''ສຕິສມ຺ປຍຸຕ຺ຕສ຺ເສວາ''ຕີ ອີທໍ ຍຖາ ສມ຺ປຊ຺ລຸລສ຺ສ ກີຈ຺ຈໂຕ ປຊານຕາ ຄທີຕາ, ເອວໍ ສຕິຍາ ປີຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ສຕິຍາ ສພ຺ກາວມຕ຺ຕທສ຺ສນຕ຺ຖໍ. ນ ທີ ກທາຈິ ສຕິຣທີຕາ ລາຕປ຺ປວຕ຺ຕີ ອຕ຺ຖິ. ''ເອຕສ຺ສ ທີ ປທສ຺ສ ອຍໍ ວິຕ຺ຖາໂຣ''ຕີ ອີມິນາ ສຕິຍາ ລາເຕນ ສມຂຣຕໍເຍວ ວິກາເວຕິ. ເອຕານິ ປທານີຕິ ''ອກິກ຺ກນ຺ເຕ ປຝິກ຺ກນ຺ເຕ ສມ຺ປຊານກາຣີ ໂທຕີ''ຕິອາທີນີ ປທານີ. ວິກຕ຺ຕາເນວາຕິ ວິສຸໍ ກຕ຺ວາ ວິກຕ຺ຕານິເຍວ, ອີມິນາປີ ສມ຺ປຊ຺ລຸລສ຺ສ ວິຍ ສຕິຍາເປຕ຺ຖ ປຊານຕເມວ ວິກາເວຕິ.

ມຊ຺ຊີມກາຕກາ ປນ ກຕນ຺ຕີ – ເອໂກ ກີກ຺ຂຸ ຄຈ຺ຊນ຺ໂຕ ອລ຺ລໍ ຈິນ຺ເຕນ຺ໂຕ ອລ຺ລໍ ວິຕກ຺ເກນ຺ໂຕ ຄຈ຺ຊຕີ, ເອໂກ ກມ຺ມຊ຺ຖານໍ ອວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາວ ຄຈ຺ຊຕີ. ຕຖາ ເອໂກ ຕີຊ຺ຖນ຺ໂຕ...ເປ... ນິສີທນ຺ໂຕ...ເປ... ສຍນ຺ໂຕ ອລ຺ລໍ ຈິນ຺ເຕນ຺ໂຕ ອລ຺ລໍ ວິຕກ຺ເກນ຺ໂຕ ສຍຕີ, ເອໂກ ກມ຺ມຊ຺ຖານໍ ອວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາວ ສຍຕີ, ເອຕ຺ຕເກນ ປນ ນ ປາກຊໍ ໂທຕີຕີ ຈງກມເນນ ທີເປນ຺ຕິ. ໂຍ ທີ ກີກ຺ຂຸ ຈງກມໍ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ຈ ຈງກມນໂກຝິຍໍ ຄິໂຕ ປຣິຄ຺ຄຕ຺ຫາຕີ ''ປາຈີນຈງກມນໂກຝີຍໍ ປວຕ຺ຕາ ຣູປາຣູປຊມ຺ມາ ປຈ຺ຈິມຈງກມນໂກຝິ ອປ຺ປຕ຺ວາ ເອຕ຺ເຖວ ນິຣຸທ຺ຫາ, ປຈ຺ຈິມຈງກມນໂກຝິຍໍ ປວຕ຺ຕາປີ ປາຈີນຈງກມນໂກຝິ ອປ຺ປຕ຺ວາ ເອຕ຺ເຖວ ນິຣຸທ຺ຫາ, ຈງກມນມຊ຺ເຊ ປວຕ຺ຕາ ອຸໂກ ໂກຝີໂຍ ອປ຺ປຕ຺ວາ ເອຕ຺ເຖວ ນິຣຸທ຺ຫາ, ຈງກມເນ ປວຕ຺ຕາ ຣູປາຣູປຊມ຺ມາ ຖານໍ ອປ຺ປຕ຺ວາ ເອຕ຺ເຖວ ນິຣຸທ຺ຫາ, ຖາເນ ປວຕ຺ຕາ ນິສຊ຺ຊໍ ອປ຺ປຕ຺ວາ ເອຕ຺ເຖວ ນິຣຸທ຺ຫາ, ນິສຊ຺ຊາຍ ປວຕ຺ຕາ ສຍນໍ ອປ຺ປຕ຺ວາ ເອຕ຺ເຖວ ນິຣຸທ຺ຫາ''ຕີ ເອວໍ ປຣິຄ຺ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ ປຣິຄ຺ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕເຍວ ກວງຄໍ ໂອຕຣຕີ. ອຸພ຺ຖຫນ຺ໂຕ ກມ຺ມຊ຺ຖານໍ ຄເຫຕ຺ວາວ ອຸພ຺ຖຫຕີ, ອຍໍ ກີກ຺ຂຸ ຄຕາທີສຸ ສມ຺ປຊານກາຣີ ນາມ ໂທຕີຕີ . ເອວມ຺ປີ ນ ໂສຕ຺ເຕ ກມ຺ມຊ຺ຖານໍ ອວິກູຕໍ ໂທຕີ, ຕສ຺ມາ ກີກ຺ຂຸ ຍາວ ສກ຺ໂກຕີ, ຕາວ ຈງກມິຕ຺ວາ ຖຕ຺ວາ ນິສີທິຕ຺ວາ ສຍມາໂນ ເອວໍ ປຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ສຍຕີ ''ກາໂຍ ອເຈຕໂນ, ມລ຺ໂຈ ອເຈຕໂນ, ກາໂຍ ນ ຊານາຕີ 'ອຫໍ ມລ຺ເຈ ສຍິໂຕ'ຕີ, ມລ຺ໂຈ ນ ຊານາຕີ 'ມຍິ ກາໂຍ ສຍິໂຕ'ຕີ, ອເຈຕໂນ ກາໂຍ ອເຈຕເນ ມລ຺ເຈ ສຍິໂຕ''ຕີ ເອວໍ ປຣິຄ຺ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ ເອວ ຈິຕ຺ຕໍ ກວງເຄ ໂອຕາເຣຕີ. ປພ຺ຊຊ຺ນ຺ໂຕ ກມ຺ມຊ຺ຖານໍ ຄເຫຕ຺ວາວ ປພ຺ຊຊຕີ, ອຍໍ ໂສຕ຺ເຕ ສມ຺ປຊານກາຣີ ນາມ ໂທຕີ. ກາຍາທີກີຣິຍານິພ຺ພຕ຺ຕເນນ ຕນ຺ມຍຕ຺ຕາ, ອາວຊ຺ຊນກີຣິຍາ ສມຸຊ຺ຖິຕຕ຺ຕາ ຈ ຊວນໍ ສພ຺ພມ຺ປີ ວາ ລທ຺ວາຣປ຺ປວຕ຺ຕໍ ກີຣິຍມຍປວຕ຺ຕໍ ນາມ. ຕສ຺ມີ ສຕິ ຊາຄຣິຕໍ ນາມ ໂທຕີຕີ ປຣິຄ຺ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ ຊາຄຣິເຕ ສມ຺ປຊານກາຣີ ນາມ. ອປີ ຈ ຣຕ຺ຕິນ຺ທິວໍ ລ ໂກຍ຺ຖາເສ ກຕ຺ວາ ປລ຺ຈ ໂກຍ຺ຖາເສ ຊຄ຺ຄນ຺ໂຕປີ ຊາຄຣິເຕ ສມ຺ປຊານກາຣີ ນາມ ໂທຕີ. ວິມຸຕ຺ຕາຍຕນສີເສນ ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ໂຕປີ ພຕ຺ຕີສຕິຣຈ຺ຊານກຖໍ ປທາຍ ທສກຖາວຕ຺ຖຸນິສ຺ສິຕສປ຺ປາຍກຖໍ ກເຖນ຺ໂຕປີ ກາສິເຕ ສມ຺ປຊານກາຣີ ນາມ. ອພ຺ຖຕີສາຍ ອາຣມ຺ມເຕສຸ ຈິຕ຺ຕຣຸຈິຍໍ ມນສີການໍ ປວຕ຺ເຕນ຺ໂຕປີ ທຸຕິຍໍ ຊານໍ ສມາປນ຺ໂນປີ ຕຸຕ຺ຫີກາເວ ສມ຺ປຊານກາຣີ ນາມ. ທຸຕິຍລ຺ທີ ຊານໍ ວຈີສງຂາຣວິຣຫໂຕ ວິເສສໂຕ ຕຸຕ຺ຫີກາໂວ ນາມາຕິ. ເອວນ຺ຕີ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາເຣນ, ສຕ຺ຕສຸປີ ຖາເນສຸ ຈຕຸຂາຕີ ອຕ຺ໂຖ.

ສນ຺ໂຕສກຖາວຕ຺ຕນາ

໔໑໕໔. ຍສ຺ສ ສມ຺ໂຕສສ຺ສ ອຕ຺ຕນີ ອຕ຺ຖິຕາຍ ກິກ຺ຂຸ ‘‘ສມ຺ຕຸຍ຺ໂດ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ອິຕຣີຕຣປ຺ຈ຺ຈຍສນ຺ໂຕເສນ ສມນ຺ນາຄໂຕ’’ຕິ ອາຫ. ຈີວຣາທີ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ປ຺ຈ຺ຈເຍ ສນ຺ຕຸສ຺ສເນນ ສມງ຺ຄີກູໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອຖ ວາ ອິຕຣໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ຫີນໍ ປ໌ຕິຕໂຕ ອລ຺ລຕ຺ຕາ, ຕຖາ ປ໌ຕິຕໍ ອິຕຣໍ ຫີນໂຕ ອລ຺ລຕ຺ຕາ. ອເປກ຺ຂາສິທ຺ຮາ ຫິ ອິຕຣຕາຕີ. ອິຕີ ເຍນ ຮມ຺ເມນ ຫີເນນ ວາ ປ໌ຕິເຕນ ວາ ຈີວຣາທີປ຺ຈ຺ຈເຍນ ສນ຺ຕຸສ຺ສຕີ, ໂສ ຕຖາ ປ໌ວຕ຺ໂຕ ອໂລໂກ ອິຕຣີຕຣປ຺ຈ຺ຈຍສນ຺ໂຕໂສ, ເຕນ ສມນ຺ນາຄໂຕ. ຍຖາ ລາກໍ ອຕ຺ຕໂນ ລາການຸຣູປ໌ ສນ຺ໂຕໂສ ຍຖາລາກສນ຺ໂຕໂສ. ເສສທ຺ວເຍປິ ເອເສວ ນໂຍ. ລທ຺ກຕີຕິ ວາ ລາໂກ, ໂຍ ໂຍ ລາໂກ ຍຖາລາກໍ, ເຕນ ສນ຺ໂຕໂສ ຍຖາລາກສນ຺ໂຕໂສ.ພລນ຺ຕິ ກາຍພລໍ. ສາຣຸປ຺ປນ຺ຕິ ປກຕິທຸພ຺ພລາທີນໍ ອນຸຈ຺ຈວິກຕາ.

ຍຖາລທ຺ຮໂຕ ອລ຺ລສ຺ສ ອປ຺ຕຸຖນາ ນາມ ສິຍາ ອປ຺ປິຈ຺ຈຕາຍປີ ປ໌ວຕ຺ຕິອາກາໂຣຕິ ຕໂຕ ວິນິວຕ຺ຕິຕເມວ ສນ຺ໂຕສສ຺ສ ສຣູປ໌ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ລການ຺ໂຕປີ ນ ຄຕ຺ຫາຕີ’’ຕິ ອາຫ. ຕໍ ປຣິວຕ຺ເຕຕ຺ວາຕີ ປກຕິທຸພ຺ພລາທີນໍ ຄຣຸຈີວຣໍ ນ ຜາສຸກາວາວຫໍ, ສຣີຣເຂ ທາວຫລ຺ຈ ໂຫຕີຕີ ປໂຍຊນວເສນ, ນ ອຕ຺ຣິຈ຺ຈຕາທິວເສນ ຕໍ ປຣິວຕ຺ເຕຕ຺ວາ. ລທ຺ກຈີວຣປ຺ຣິໂກໂຄ ນ ສນ຺ໂຕສວິໂຣຮີຕີ ອາຫ ‘‘ລທ຺ເກນ ຍາເປນ຺ໂຕປີ ສນ຺ຕຸຍ຺ໂດວ ໂຫຕີ’’ຕີ. ມຫຄ຺ຝໍ ຈີວຣໍ ພຫູນີ ວາ ຈີວຣານີ ລກິຕ຺ວາປີ ຕານີ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ຕຫລ຺ລສ຺ສ ຄຫຕໍ ຍຖາສາຣຸປ຺ປນເຍ ຄິຕຕ຺ຕາ ນ ສນ຺ໂຕສວິໂຣຮີຕີ ອາຫ ‘‘ເຕສໍ...ເປ... ຮາເຣນ຺ໂຕປີ ສນ຺ຕຸຍ຺ໂດວ ໂຫຕີ’’ຕີ. ເອວໍ ເສສປ຺ຈ຺ຈເຍປີ ຍຖາພລຍຖາສາຣຸປ຺ປນິທ຺ເທເສສຸ ອປີ-ສທ຺ທຄຄຫເຕ ອຣີປ຺ປາໂຍ ເວທິຕພ຺ໂພ.

ມຸຕ຺ຕຫຣີຕກນ຺ຕິ ໂຄມຸຕ຺ຕປຣິກາວິຕໍ, ປູຕິກາເວນ ວາ ລທ຺ທິຕໍ ຫຣີຕກໍ. ພຸທ຺ຮາທີຫິ ວຕ຺ຕິຕນ຺ຕິ ‘‘ປູຕິມຸຕ຺ຕເກສຊ຺ຊໍ ນິສ຺ສາຍ ປພ຺ພຊ຺ຊາ’’ຕິອາທິນາ (ມຫາວ. ໑໒໘, ໑໘໗) ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຮາທີຫິ ປສຕ຺ຖໍ. ອປ຺ປິຈ຺ຈຕາສນ຺ຕຸຍ຺ຄິສຸ ກິກ຺ຂູ ນິໂຍເຊນ຺ໂຕ ປຣມສນ຺ຕຸຍ຺ໂດວ ໂຫຕີ ປຣເມນ ອຸກ຺ກໍສຄເຕນ ສນ຺ໂຕເສນ ສມນ຺ນາຄຕຕ຺ຕາ.

ກາຍໍ ປຣິຫຣນ຺ຕີ ໂປເສນ຺ຕີຕິ ກາຍປຣິຫາຣິກາ. ຕຖາ ກຸຈ຺ຈິປຣິຫາຣິກາ ເວທິຕພ຺ພາ. ກຸຈ຺ຈິປຣິຫາຣິກຕາ ຈ ອຊ຺ໂຊຫຣເຕນ ສຣີຣສ຺ສ ຄິຕິຍາ ອຸປກາຣກຕາວເສນ ອິຈ຺ຈິຕາຕີ ພຫິທ຺ຮາວ ກາຍສ຺ສ ອຸປກາຣກຕາວເສນ ກາຍປຣິຫາຣິກຕາ ທຍ຺ຄພ຺ພາ.

ປຣິກ຺ຂາຣມຕ຺ຕາຕີ ປຣິກ຺ຂາຣຄຄຫຕໍ. ຕຕຣຍ຺ຄກປ຺ຈ຺ຈຕ຺ຖຣຕນ຺ຕິ ອຕ຺ຕນາ ອນຮີຍ຺ຄທີຕ຺ວາ ຕຕ຺ເຖວ ຕີຍ຺ຄນກປ຺ຈ຺ຈຕ຺ຖຣຕໍ . ປ຺ຈ຺ຈຕ຺ຖຣຕາທີນຍ຺ເຈຕ຺ຖ ນວມາທີກາໂວ ຍຖາວຸຕ຺ຕປຍິປ໌າຍິຍາ ທຍ຺ຄພ຺ໂພ, ນ ເຕສໍ ຕຖາ ປ໌ຕິ ນິຍຕກາວໂຕ. ກສ຺ມາ? ຕຖາ ນຮາຣຕາໂຕ. ທຸປ຺ໂປສກາເວນ ມຫາຄຊ຺ຊາ ວິຍາຕີ ມຫາຄຊ຺ຊາ. ຍທີ ອິຕເຣປີ ອປ຺ປິຈ຺ຈຕາທິສກາວາ, ກີ ເຕສມ຺ປີ ວເສນ ອຍໍ ເທສນາ ອິຈ຺ຈິຕາຕີ? ໂນຕີ ອາຫ ‘‘ກຄວາ ປນາ’’ຕິອາທີ. ກາຍປຣິຫາໂຣ ປໂຍຊນໍ ເອເຕນາຕີ ກາຍປຣິຫາຣິກໍ. ເຕນາຫ ‘‘ກາຍໍ ປຣິຫຣຕາມຕ຺ຕເກນາ’’ຕີ.

ຈຕູສຸ ທິສາສຸ ສຸຂວິຫາຣຕາຍ ສຸຂວິຫາຣຍ຺ຄານກູຕາ ຈຕສ຺ໂສ ທິສາ ເອຕສ຺ສາຕີ ຈຕຸທ຺ທິໂສ ຈຕຸທ຺ທິໂສ ເອວ ຈາຕຸທ຺ທິໂສ. ຕາສຸ ເອວ ກຕ຺ຖຈິ ສຕ຺ເຕ ວາ ສງ຺ຂາເຣ ວາ ກເຍນ ນ ປຍິຫນຕີ, ສຍໍ ວາ ເຕນ ນ ປຍິຫລ຺ລຕີຕິ ອປ຺ປຍິໂຜ. ສນ຺ຕຸສ຺ສມາໂນ ອິຕຣີຕເຣນາຕີ ອຸຈ຺ຈາວເຈນ ປ຺ຈ຺ຈເຍນ ສເກນ, ສນ຺ເຕນ, ສມເມວ ຈ ຕຸສ຺ສນ຺ໂກ. ປຣິຈ຺ຈ ສຍນ຺ຕີ, ກາຍຈິຕ຺ຕານີ ປຣິສຍນ຺ຕີ ອກິກວນ຺ຕີຕີ ປຣິສ຺ສຍາ, ສີຫພ຺ຍຄຸຜາທໂຍ, ກາມຈ຺ຈນ຺ທາທໂຍ ຈ, ເຕ ປຣິສ຺ສເຍ ອຣີວາສນຂນ຺ຕີຍາ ວິນຍາທີຫິ ຈ ສທິຕາ ຂນ຺ຕາ, ອກິກວິຕາ ຈ. ຖທ຺ຮກາວກຣາຍາກາເວນ ອຈຼມ຺ກີ. ເອໂກ ຈເຣຕີ ເອກາກີ ຫຸຕ຺ວາ ຈຣິຕຸໍ ສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍ. ຂຄ຺ຄວິສາຕກປ຺ໂປຕີ ຕາຍ ເອວ ເອກວິຫາຣິຕາຍ ຂຄ຺ຄມີຄສີງ຺ຄສໂມ.

ອສລ຺ຊາຕວາຕາກີພາເຕຫີ ສິຍາ ສກ຺ໂຕ ອປກ຺ຂໂກຕີ ‘‘ປກ຺ຂີ ສກ຺ໂຕ’’ຕີ ວິເສເສຕ຺ວາ ວຸຕ຺ໂຕ.

ນີວຣຕປ຺ປຫານກຖາວຕ຺ຕນາ

໔໑໖. ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ອາປ໌ຊ຺ຊຕີຕີ ‘‘ອສຸກສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ ອຣລ຺ເລ ຕິຣຈ຺ຈານຄຕານໍ ວິຍ, ວນຈຣການໍ ວິຍ ຈ ນິວາສມຕ຺ຕເມວ, ນ ປນ ອຣລ຺ລວາສານຸຈ຺ຈວິກາ ກາຈິ ສມ຺ມາປຍິປຕ຺ຕີ’’ຕີ ອປວາທວເສນ ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ອາປ໌ຊ຺ຊຕີ. ອາຣລ຺ລເກຫີ ວາ ຕິຣຈ຺ຈານຄເຕຫີ, ວນຈຣວີສກາຄຊ຺ເນຫີ ວາ ສທ຺ຮີ ວິປ຺ປຍິປຕ຺ຕິວເສນ ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ອາປ໌ຊ຺ຊຕີ. ກາລຸອກສທິສຕ຺ຕາ ກາລຸອກໍ, ຖຸລ຺ລວຊ຺ຊໍ. ຕິລກສທິສຕ຺ຕາ ຕິລກໍ, ອຕ຺ນຕ຺ຕວຊ຺ຊໍ.

ວິວິຕ຺ຕນ຺ຕິ ຊນວິວິຕ຺ຕໍຯ ເຕນາຫ ‘‘ສຸຎ຺ຎ’’ນ຺ຕິຯ ຕໍ ປນ ຊນສທ຺ທໂຆສາຠາເວເນວ ເວທິຕພ຺ພໍ ສທ຺ທກຓ຺ຏກຕ຺ຕາ ຌານສ຺ສາຕິ ອາຫ ‘‘ອປ຺ປສທ຺ທໍ ອປ຺ປນິຄ຺ໂຆສນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ’’ຕິຯ ເອຕເທວາຕິ ນິສ຺ສທ຺ທຕໍເຍວຯ ວິຫາໂຣ ປາກາຣປຣິຈ຺ຉິນ຺ໂນ ສກໂລ ອາວາໂສຯ ອຑ຺ຒໂຍໂຄຕິ ທີຆປາສາໂທ, ‘‘ຄຣຸຬສຓ຺ຐານປາສາໂທ’’ຕິປິ ວທນ຺ຕິຯ ປາສາໂທຕິ ຈຕຸຣສ຺ສປາສາໂທຯ ຫມ຺ມິຍໍ ມຸຓ຺ຑຈ຺ຉທນປາສາໂທ ຯ ອຏ຺ໂຏ ປຏິຣາຊູນໍ ປຏິພາຫນໂຍຄ຺ໂຄ ຈຕຸປຎ຺ຈຠູມໂກ ປຏິສ຺ສຍວິເສໂສຯ ມາໂຬ ເອກກູຏສງ຺ຄຫິໂຕ ອເນກໂກຓວນ຺ໂຕ ປຏິສ຺ສຍວິເສໂສຯ ອປເຣ ປນ ວິຫາໂຣ ນາມ ທີຆມຸຂປາສາໂທຯ ອຑ຺ຒໂຍໂຄ ເອກປສ຺ສຈ຺ຉທນກເສນາສນໍຯ ຕສ຺ສ ກິຣ ເອກປສ຺ເສ ຠິຕ຺ຕິ ອຸຈ຺ຈຕຣາ ໂຫຕິ, ອິຕຣປສ຺ເສ ນີຈາ, ເຕນ ຕໍ ເອກປສ຺ສຈ຺ຉທນກໍ ໂຫຕີຯ ປາສາໂທ ນາມ ອາຍຕຈຕຸຣສ຺ສປາສາໂທຯ ຫມ຺ມິຍໍ ມຸຓ຺ຑຈ຺ຉທນກໍ ຈນ຺ທິກງ຺ຄຓຍຸຕ຺ຕໍຯ ຄຸຫາ ນາມ ເກວລາ ປພ຺ພຕຄຸຫາຯ ເລຓໍ ທ຺ວາຣພທ຺ຘໍ ປພ຺ຠາຣໍຯ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວຯ ມຓ຺ຑໂປຕິ ສາຂາມຓ຺ຑໂປຯ

ວິຫາຣເສນາສນນ຺ຕິ ປຏິສ຺ສຍຠູຕໍ ເສນາສນໍຯ ມຎ຺ຈປີຐເສນາສນນ຺ຕິ ມຎ຺ຈປີຐຎ຺ເຈວ ມຎ຺ຈປີຐສມ຺ພນ຺ຘເສນາສນຎ຺ຈຯ ຈິມິລິກາທິ ສນ຺ຖຣິຕພ຺ພໂຕ ສນ຺ຖຕເສນາສນໍຯ ອຠິສງ຺ຂຣຓາຠາວໂຕ ສຍນສ຺ສ ນິສຊ຺ຊາຍ ຈ ເກວລໍ ໂອກາສຠູຕໍ ເສນາສນໍຯ ‘‘ວິວິຕ຺ຕໍ ເສນາສນ’’ນ຺ຕິ ອິມິນາ ເສນາສນຄ຺ຄຫເຓນ ສງ຺ຄຫິຕເມວ ສາມຎ຺ຎໂຊຕນາຠາວໂຕຯ

ຍທິ ເອວໍ ກສ຺ມາ ‘‘ອຣຎ຺ຎ’’ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ອິມ ປນາ’’ຕິອາທິຯ ‘‘ຠິກ຺ຂຸນີນໍ ວເສນ ອາຄຕ’’ນ຺ຕິ ອິທໍ ວິນເຍ ຕຖາ ອາຄຕຕໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ອຠິທມ຺ເມປິ ປນ ‘‘ອຣຎ຺ຎນ຺ຕິ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ພຫິ ອິນ຺ທຂີລາ, ສພ຺ພເມຕໍ ອຣຎ຺ຎ’’ນ຺ຕິ (ວິຠຯ ໕໒໙) ອາຄຕເມວຯ ຕຕ຺ຖ ຫິ ຍໍ ນ ຄາມປ຺ປເທສນ຺ໂຕຄ຺ຘໍ, ຕໍ ‘‘ອຣຎ຺ຎ’’ນ຺ຕິ ນິປ຺ປຣິຍາຍວເສນ ຕຖາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຘຸຕງ຺ຄນິທ຺ເທເສ (ວິສຸທ຺ຘິຯ ໑ຯ໓໑) ຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ຍຸຕ຺ຕໍ,ຕສ຺ມາ ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ຄເຫຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ຣຸກ຺ຂມູລນ຺ຕິ ຣຸກ຺ຂສມີປໍຯ ວຸຕ຺ຕຎ຺ເຫຕໍ ‘‘ຍາວຕາ ມຊ຺ຌນ຺ຫິເກ ກາເລ ສມນ຺ຕາ ຉາຍາ ຜຣຕິ, ນິວາເຕ ປຓ຺ຓານິ ນິປຕນ຺ຕິ, ເອຕ຺ຕາວຕາ ຣຸກ຺ຂມູລ’’ນ຺ຕິຯ ເສລ-ສທ຺ໂທ ອວິເສສໂຕ ປພ຺ພຕປຣິຍາໂຍຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ປພ຺ພຕນ຺ຕິ ເສລ’’ນ຺ຕິ, ນ ສິລາມຍເມວ, ປໍສຸມຍາທິໂກ ຕິວິໂທປິ ປພ຺ພໂຕ ເອວາຕິຯ ວິວຣນ຺ຕິ ທ຺ວິນ຺ນໍ ປພ຺ພຕານໍ ມິໂຖ ອາສນ຺ນຕເຣ ຐິຕານໍ ໂອວຣກາທິສທິສໍ ວິວຣໍ, ເອກສ຺ມິໍເຍວ ວາ ປພ຺ພເຕຯ ອຸມ຺ມງ຺ຄສທິສນ຺ຕິ ສຸຣງ຺ຄາສທິສໍຯ ມນຸສ຺ສານໍ ອນຸປຈາຣຏ຺ຐານນ຺ຕິ ປກຕິສຎ຺ຈາຣວເສນ ມນຸສ຺ເສຫິ ນ ສຎ຺ຈຣິຕພ຺ພຏ຺ຐານໍຯ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ‘‘ວນປຕ຺ຖນ຺ຕິ ວນສຓ຺ຑານເມຕໍ ເສນາສນານໍ ອຘິວຈນໍ, ວນປຕ຺ຖນ຺ຕິ ຠີສນການເມຕໍ, ວນປຕ຺ຖນ຺ຕິ ສໂລມຫໍສານເມຕໍ, ວນປຕ຺ຖນ຺ຕິ ປຣິຍນ຺ຕານເມຕໍ, ວນປຕ຺ຖນ຺ຕິ ນ ມນຸສ຺ສູປຈາຣານເມຕໍ, ວນປຕ຺ຖນ຺ຕິ ທຸຣຠິສມ຺ຠວານເມຕໍ ເສນາສນານໍ ອຘິວຈນ’’ນ຺ຕິ (ວິຠຯ ໕໓໑) ອິມໍ ປາຬິວິເສສໍ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕິຯ ອຈ຺ຉນ຺ນນ຺ຕິ ເກນຈິ ຉທເນນ ອນ຺ຕມໂສ ຣຸກ຺ຂສາຂາຍປິ ນ ຉາທິຕໍຯ ນິກ຺ກຑ຺ຒິຕ຺ວາຕິ ນີຫຣິຕ຺ວາຯ ປພ຺ຠາຣເລຓສທິເສຕິ ປພ຺ຠາຣສທິເສ ເລຓສທິເສ ຈຯ

ປິຓ຺ຑປາຕປຣິເຍສນໍ ປິຓ຺ຑປາໂຕ ອຸຕ຺ຕຣປທໂລເປນາຕິ ອາຫ ‘‘ປິຓ຺ຑປາຕປຣິເຍສນໂຕ ປຏິກ຺ກນ຺ໂຕ’’ຕິ ຯ ປລ຺ລງ຺ກນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ປຣິສທ຺ໂທ ‘‘ສມນ຺ຕໂຕ’’ຕິ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ເຖ, ຕສ຺ມາ ວາໂມຣຸຎ຺ຈ ທກ຺ຂິໂຓຣຸຎ຺ຈ ສມໍ ຐເປຕ຺ວາ ອຸໂຠ ປາເທ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ສມ຺ພນ຺ຘິຕ຺ວາ ນິສຊ຺ຊາ ປລ຺ລງ຺ກນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ສມນ຺ຕໂຕ ອູຣຸພທ຺ຘາສນ’’ນ຺ຕິຯ ອູຣູນໍ ພນ຺ຘນວເສນ ນິສຊ຺ຊາ ປລ຺ລງ຺ກໍຯ ອາຠຸຊິຕ຺ວາຕິ ຈ ຍຖາ ປລ຺ລງ຺ກວເສນ ນິສຊ຺ຊາ ໂຫຕິ, ເອວໍ ອຸໂຠ ປາເທ ອາຠຸຄ຺ເຄ ກຸຎ຺ຈິເຕ ກຕ຺ວາ, ຕໍ ປນ ອຸຠິນ຺ນໍ ປາທານໍ ຕຖາ ສມ຺ພນ຺ຘຕາກຣຓນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ພນ຺ຘິຕ຺ວາ’’ຕິຯ

ເຫຏ຺ຐິມກາຍສ຺ສ ຈ ອນຸຊຸກໍ ຐປນໍ ນິສຊ຺ຊາວຈເນເນວ ໂພຘິຕນ຺ຕິ ‘‘ອຸຊຸໍ ກາຍ’’ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ກາຍ-ສທ຺ໂທ ອຸປຣິມກາຍວິສໂຍຕິ ອາຫ ‘‘ອຸປຣິມໍ ສຣີຣໍ ອຸຊຸໍ ຐເປຕ຺ວາ’’ຕິຯ ຕໍ ປນ ອຸຊຸກຐປນໍ ສຣູປໂຕ, ປໂຍຊນໂຕ ຈ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ອຏ຺ຐາຣສາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ນ ປຓມນ຺ຕີຕິ ນ ໂອນມນ຺ຕີຯ ນ ປຣິປຕນ຺ຕີຕິ ນ ວິຄຈ຺ຉຕີ ວີຖີ ນ ລງ຺ເຆຕີຯ ຕໂຕ ເອວ ປຸພ຺ເພນາປຣໍ ວິເສສປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ວຸຑ຺ຒີ ຜາຕີ ເວປຸລ຺ລໍ ອຸປຄຈ຺ຉຕີຯ ປຣິມຸຂນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ປຣິສທ຺ໂທ ອຠິ-ສທ຺ເທນ ສມານຕ຺ໂຖຕິ ອາຫ ‘‘ກມ຺ມຏ຺ຐານາຠິມຸຂ’’ນ຺ຕິ, ພຫິທ຺ຘາ ປຸຖຸຕ຺ຕາຣມ຺ມຓໂຕ ນິວາເຣຕ຺ວາ ກມ຺ມຏ຺ຐານໍເຍວ ປຸຣກ຺ຂຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສມີປຕ຺ໂຖ ວາ ປຣິສທ຺ໂທຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ມຸຂສມີເປ ວາ ກຕ຺ວາ’’ຕິ ອາຫຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ຍຖາ ‘‘ວິວິຕ຺ຕໍ ເສນາສນໍ ຠຊຕີ’’ຕິອາທິນາ ຠາວນານຸຣູປໍ ເສນາສນໍ ທສ຺ສິຕໍ, ເອວໍ ‘‘ນິສີທຕີ’’ຕິ ອິມິນາ ອລີນານຸທ຺ຘຈ຺ຈປກ຺ຂິໂຍ ສນ຺ໂຕ ອິຣິຍາປໂຖ ທສ຺ສິໂຕຯ ‘‘ປລ຺ລງ຺ກໍ ອາຠຸຊິຕ຺ວາ’’ຕິ ອິມິນາ ນິສຊ຺ຊາຍ ທຬ຺ຫຠາໂວ, ‘‘ປຣິມຸຂໍ ສຕິໍ ອຸປຏ຺ຐເປຕ຺ວາ’’ຕິ ອິມິນາ ອາຣມ຺ມຓປຣິຄ຺ຄຫູປາໂຍຯ ປຣີຕິ ປຣິຄ຺ຄຫຏ຺ໂຐ ‘‘ປຣິຓາຍິກາ’’ຕິອາທີສຸ ວິຍຯ ມຸຂນ຺ຕິ ນິຍ຺ຍານຏ຺ໂຐ ‘‘ສຸຎ຺ຎຕວິໂມກ຺ຂມຸຂ’’ນ຺ຕິອາທີສຸ ວິຍຯ ປຏິປກ຺ຂໂຕ ນິຄ຺ຄມນຏ຺ໂຐ ຫິ ນິຍ຺ຍານຏ຺ໂຐ, ຕສ຺ມາ ປຣິຄ຺ຄຫິຕນິຍ຺ຍານນ຺ຕິ ສພ຺ພຖາ ຄຫິຕາສມ຺ໂມສໍ ປຣິຈ຺ຈຕ຺ຕສມ຺ໂມສໍ ສຕີ ກຕ຺ວາ, ປຣມໍ ສຕິເນປກ຺ກໍ ອຸປຏ຺ຐເປຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໘໗໗. ອຠິຊ຺ຌາຍຕີ ຄິຊ຺ຌຕີ ອຠິກ຺ງ຺ຂຕີ ເອຕາຍາຕີ ອຠິຊ຺ຌາ, ໂລໂຠ. ລຸຊ຺ຌນຏ຺ເຐນາຕີ ຄິຊ຺ຌນຏ຺ເຐນ, ຂເຓ ຂເຓ ຄິຊ຺ຌນຏ຺ເຐນາຕີ ອຕ຺ໂຖ. ວິກ຺ຂມ຺ຠນວເສນາຕີ ເອຕ຺ຖ ວິກ຺ຂມ຺ຠານໍ ອນຸປ຺ປາທນໍ ອປ຺ປວຕ຺ຕນໍ, ນ ປຝິປກ຺ຂານໍ ສຸປ຺ປຫີນຕາ. "ປຫີນຕ຺ຕາ"ຕີ ຈ ປຫີນສທິສຕໍ ສນ຺ຌາຍ ວຸຕ຺ຕໍ ຌານສ຺ສ ອນຣິຄຕ຺ຕາ. ຕຖາປີ ນຍິທໍ ຈກ຺ຂຸວິຌ຺ຌາຓໍ ວິຍ ສຠາວໂຕ ວິຄ ຕາຠິຊ຺ຌໍ, ອຖ ໂຂ ຠາວນາວເສນ, ເຕນາຫ "ນ ຈກ຺ຂຸວິຌ຺ຌາຓສທິເສນາ"ຕີ. ເອເສວ ນໂຍຕີ ຍຖາ ອິມສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ຠາວ ນາຍ ປຣິຠາວິຕຕ຺ຕາ ວິຄຕາຠິຊ຺ຌຕາ, ເອວໍ ອພ຺ຍາປນ຺ນໍ ວິຄຕຖີນມິທ຺ຆໍ ອນຸທ຺ຆຕໍ ນິພ຺ພິຈິກິຈ຺ຉລ຺ຈາຕີ ອຕ຺ໂຖ. ປຸຣິມປກຕິນ຺ ຕີ ປຣິສຸທ຺ຆປຕ຺ຫຣສຠາວໍ. "ຍາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອກລ຺ຍຕາຕີ"ອາທິນາ (ຆ. ສ. ໑໑໖໘; ວິຠ. ໕໘໖) ຖີນສ຺ສ, "ຍາ ກາຍສ຺ສ ອກລ຺ຍຕາ"ຕິອາທິນາ (ຆ. ສ. ໑໑໖໙; ວິຠ. ໕໘໖) ຈ ມິທ຺ຆສ຺ສ ອຠິຆມ຺ເມ ນິທ຺ທິຝ຺ຐຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ "ຖີນໍ ຈິຕ຺ຕເຄລຌ຺ຌໍ, ມິທ຺ຆໍ ເຈຕສິກເຄລຌ຺ຌ"ນ຺ຕີ. ສຕິປີ ອຌ຺ຌມຌ຺ຌໍ ອວິປ຺ປໂຍເຄ ຈິຕ຺ຕກາຍລຫຸຕາທີນໍ ວິຍ ຈິຕ຺ຕເຈຕສິການໍ ຍຖາກມ຺ມໍ ຕໍ ຕໍ ວິເສສສ຺ສ ຍາ ເຕສໍ ອກລ຺ຍຕາທີນໍ ວິເສສປ຺ປຈ຺ຈຍຕາ, ອຍເມເຕສໍ ສຠາໂວຕີ ທຝ຺ຐພ຺ພໍ. ອາໂລກສຌ຺ຌີຕີ ເອຕ຺ຖ ອ ຕິສຍຕ຺ຖວິສິຝ຺ຐອຕ຺ຖີ ອຕ຺ຖາວໂພຆໂກ ອຍມີກາໂຣຕີ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ "ຣຕ຺ຕິມ຺ປີ…ເປ… ສມນ຺ນາຄໂຕ"ຕີ. ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ຫຍນ຺ຕີ ສຕິສມ຺ປຊ຺ຌມາຫ. ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ວິກ຺ຂມ຺ຠນວເສນ ປຊຫິຕ຺ວາ. "ກຖມິທ"ນ຺ຕີ ປວຕ຺ຕິຍາ ກຖງ຺ກຖາ, ວິຈິກິຈ຺ຉາ. ສາ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕີ ກຖງ຺ກຖີ, ນ ກຖງ຺ກຖີຕີ ອກຖໍກຖີ, ນິພ຺ພິຈິກິຈ຺ໂຉ. ລກ຺ຂຓາທິເຠທໂຕຕີ ເອຕ຺ຖ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ປຈ຺ຈຍປ ຫານປຫາຍກາທີນມ຺ປີ ສງ຺ຄໂຫ ທຝ຺ຐພ຺ໂພ. ເຕປີ ທີ ເຠທໂຕ ວຕ຺ຕພ຺ພາຕີ.

໘໗໘. ເຕສນ຺ຕີ ອິຕາວເສນ ຄຫິຕສພ຺ພານໍ. ປຣິຍນ຺ໂຕຕີ ທາຕພ຺ພເສໂສ. ໂສ ພລວປາໂມຊ຺ຊໍ ລຠຕີ "ອິຕາປ໌ລີໂພຆໂຕ ມຸຕ຺ ໂຕມ຺ທີ"ຕີ. ໂສມນສ຺ສໍ ອຆິຄຈ຺ຉຕີ "ຊີວິການິມິຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຖີ"ຕີ.

໘໗໙. ວິສຠາຄເວທນຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາຕີ ທຸກ຺ຂເວທນຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ. ທຸກ຺ຂເວທນາ ທີ ສຸຂເວທນາຍ ກຸສລວິປາກສນ຺ຕານສ຺ສ ວິໂຣຆີ ຕາຍ ວິສຠາຄາ. ຈຕຸອິຣິຍາປຖໍ ຌິນ຺ທນ຺ໂຕຕີ ຈຕຸພ຺ພິຆມ຺ປີ ອິຣິຍາປຖປ຺ປວຕ຺ຕິ ປຈ຺ຉິນ຺ທນ຺ໂຕ. ພ຺ຍາຆິໂກ ທີ ຍຖາ ຖານຄມເນ ສຸ ອສມຕ຺ໂຖ, ເອວໍ ນິສຊ຺ຊາທີສຸປີ ອສມຕ຺ໂຖ ໂຫຕີ. ອາພາເຆຕີຕີ ປີລ຺ເອຕີ. ວາຕາທີນໍ ວິກາໂຣ ວິສມາວຕ຺ຖາ ພ຺ຍາຆີຕີ ອາຫ "ຕໍສມຸຝ຺ຐາເນນ ທຸກ຺ເຂນ ທຸກ຺ຂິໂຕ"ຕີ. ທຸກ຺ຂເວທນາຍ ປນ ພ຺ຍາຆິກາເວ ມູລພ຺ຍາຆິນາ ອາພາຆິໂກ ອາທິໂຕ ພາຆຕີຕີ ກຕ຺ ວາ. ອນຸພນ຺ຆພ຺ຍາຆິນາ ທຸກ຺ຂິໂຕ ອປຣາປຣໍ ສຌ຺ຊາຕທຸກ຺ໂຂຕີ ກຕ຺ວາ. ຄິລາໂນຕີ ຆາຕຸສງ຺ຂເຍນ ປຣິກ຺ຂີຓສຣີໂຣ. ອປ຺ປມຕ຺ຕກໍ ວາ ພລໍ ພລມຕ຺ຕາ. ຕທຸກຍນ຺ຕີ ປາໂມຊ຺ຊໍ, ໂສມນສ຺ສຌ຺ຈ. ຕຕ຺ຖ ລເຠຖ ປາໂມຊ຺ຊໍ "ໂຣຄໂຕ ມຸຕ຺ໂຕມ຺ທີ"ຕີ. ອຆິຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ໂສມນສ຺ສໍ "ອຕ຺ຖີ ເມ ກາເຍ ພລ"ນ຺ຕີ.

໘໘໐. ເສສນ຺ຕີ "ຕສ຺ສ ທີ 'ພນ຺ຆນາ ມຸຕ຺ໂຕມ຺ທີ'ຕີ ອາວຊ຺ຊຍໂຕ ຕທຸກຍໍ ໂຫຕີ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕ"ນ຺ຕີ ເອວມາທີ. ວຸຕ຺ຕນເຍເນວາ ຕີ ປຖມທຸຕິຍປເທສຸ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ. ສພ຺ພປເທສູຕີ ອວສິຝ຺ຐປເທສຸ ຕຕິຍາທີສຸ ໂກຝ຺ຐາເສສຸ.

໘໘໑-໘໘໔. ນ ອຕ຺ຕນີ ອຆີໂນຕີ ນ ອຕ຺ຕາຍຕ຺ໂຕ. ປຣາຆີໂນຕີ ປຣາຍຕ຺ໂຕ. ອປຣາຆີນຕາຍ ກຸໂຊ ວິຍ ອຕ຺ຕໂນ ກິຈ຺ເຈ ເອ ສິຕພ຺ໂພຕີ ກຸຊິສ຺ໂສ. ສວໂສຕີ ອາຫ "ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕໂກ"ຕີ. ອນຸທກຕາຍ ກໍ ປານີຍໍ ຕາເຣນ຺ຕີ ເອຕ຺ຖາຕີ ກນ຺ຕາໂຣຕີ ອາຫ "ນິຣຸທກໍ ທີຆມຄ຺ຄ"ນ຺ຕີ.

໘໘໕. ຕຕ຺ຣາຕີ ຕສ຺ມີ ທສ຺ສເນ. ອຍນ຺ຕີ ອິທານີ ວຸຈ຺ຈມານາ ສທິສຕາ. ເຍນ ອິຕາທີນໍ ອຸປມາຠາໂວ, ການຈ຺ຉນ຺ທາທີນຌ຺ຈ ອຸປເມຍ຺ຍຠາໂວ ໂຫຕີ, ໂສ ເນສໍ ອຸປໂມປເມຍ຺ຍສມ຺ພນ຺ໂຆ ສທິສຕາຕີ ທຝ຺ຐພ຺ໂພ. ໂຍ ຍມ຺ທີ ການຈ຺ຉນ຺ເທນ ຣຊ຺ຊຕີຕີ ໂຍ ປຸຄ຺ຄໂລ ຍມ຺ທີ ການຣາຄສ຺ສ ວຕ຺ຖຸຠູເຕ ປຸຄ຺ຄເລ ການຈ຺ຉນ຺ທວເສນ ຣຕ຺ໂຕ ໂຫຕີ. ຕໍ ວຕ຺ຖຸໍ ຄຕ຺ຫາຕີຕີ ຕໍ ຕຕ຺ຫາວຕ຺ຖຸໍ "ມ ເມຕ"ນ຺ຕີ ຄຕ຺ຫາຕີ.

ອຸປທ຺ທເວຖາຕີ ອຸປທ຺ທວໍ ກໂຣຖ.

ນກ຺ຂຕ຺ຕສ຺ສາຕີ ມຫສ຺ສ. ມຸຕ຺ໂຕຕີ ພນ຺ຆນໂຕ ມຸຕ຺ໂຕ.

ວິນເຍ ອປກຕຌ຺ຌຸນາຕີ ວິນຍກ຺ກເມ ອກຸສເລນ. ໂສ ທີ ກປ຺ປິຍາກປ຺ປິຍໍ ຍາຖາວໂຕ ນ ຌານາຕີ. ເຕນາຫ "ກິສ຺ມິຌ຺ຈິເທວາ"ຕີ

ອາທີຯ

ຄຈ຺ຉຕີປີຕິ ໂຖກໍ ໂຖກໍ ຄຈ຺ຉຕີປີຯ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ປນ ຕາຍ ເອວ ອຸສ຺ສງ຺ກິຕປ຺ຣິສງ຺ກິຕຕາຍ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ຕິຏ຺ຐຕີປີຯ ອີທິເສ ກນ຺ຕາເຣ ຄໂຕ “ໂກ ຊານາຕິ ກີ ຠວິສ຺ສຕີ”ຕິ ນິວຕ຺ຕຕີປີ, ຕສ຺ມາ ຄຕຏ຺ຐານໂຕ ອຄຕຏ຺ຐານເມວ ພຫຸຕຣໍ ໂຫຕີຯ ສທ຺ຘາຍ ຄຓ຺ຫິຕຸໍ ສທ຺ເຘຍ຺ຍໍ ວຕ຺ຖຸໍ “ອີທເມວ”ນ຺ຕິ ສທ຺ທຫິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕີຯ ອຕ຺ຖິ ນຕ຺ຖີຕິ “ອຕ຺ຖິ ນຸ ໂຂ, ນຕ຺ຖິ ນຸ ໂຂ”ຕີຯ ອຣຎ຺ຎໍ ປວິຏ຺ຐສ຺ສ ອາທິມ຺ຫີ ເອວ ສປ຺ປນໍ ອາສປ຺ປນໍຯ ປຣີ ປຣິໂຕ, ອຸປຣູປຣີ ວາ ສປ຺ປນໍ ປຣິສປ຺ປນໍຯ ອຸຠເຍນປີ ຕຕ຺ເຖວ ປຣິພ຺ຠມນໍ ວທຕີຯ ເຕນາຫ “ອປ຺ປຣິໂຍຄາຫນ”ນ຺ຕີຯ ຉມ຺ຠິຕຕ຺ຕນ຺ຕີ ອຣຎ຺ຎສຎ຺ຎາຍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ຉມ຺ຠິຕກາວໍ, ອຸຕ຺ຣາສນ຺ຕີ ອຕ຺ໂຖຯ

໒໒໔ຯຕຕ຺ຣາຍໍ ສທິສຕາຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ວຸຕ຺ຕນຍານຸສາເຣນ ສທິສຕາ ເວທິຕພ຺ພາຯ ຍທຄ຺ເຄນ ຫີ ກາມຈ຺ຉນ຺ທາທໂຍ ອິຓາທິສທິສາ, ຕທຄ຺ເຄນ ເຕສໍ ປຫານໍ ອາຓຓ຺ຍາທິສທິສໍ ອຠາໂວຕິ ກຕ຺ວາຯ ຉ ຘມ຺ເມຕີ ອສຸຠນິມິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸຄ຺ຄໂຫ, ອສຸຠຠາວນານຸໂຍໂຄ, ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ ຄຸຕ຺ຕທ຺ວາຣຕາ, ໂຠຊເນ ມຕ຺ຕຎ຺ຎຸຕາ, ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕຕາ, ສປ຺ປາຍກຖາຕິ ອີເມ ຉ ຘມ຺ເມຯ ຠາເວຕ຺ວາຕີ ພ຺ຣູເຫຕ຺ວາຯ ມຫາສຕິປຏ຺ຐາເນ (ທີຯ ນິຯ ໒ຯ໓໗໒-໓໗໔) ວຓ຺ຓຍິສ຺ສາມ ຕຕ຺ຖສ຺ສ ອນຸປ຺ປນ຺ນານຸປ຺ປາທ ເນາປ຺ປນ຺ນປຫານາທິວິຠາວນວເສນ ສວິເສສໍ ປາລຸອິຍາ ອາຄຕຕ຺ຕາຯ ເອສ ນໂຍ ພ຺ຍາປາທາທິປ຺ປຫານຠາເວປີຯ ປຣວຕ຺ຖຸມ຺ຫີຕິ ອາຣມ຺ມຓຠູເຕ ປຣສ຺ມິ ວຕ຺ຖຸສ຺ມິຯ

ອນຕ຺ຖກໂຣຕິ ອຕ຺ຕໂນ ປຣສ຺ສ ຈ ອນຕ຺ຖາວໂຫຯ ຉ ຘມ຺ເມຕີ ເມຕ຺ຕານິມິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸຄ຺ຄໂຫ, ເມຕ຺ຕາຠາວນານຸໂຍໂຄ , ກມ຺ມສ຺ສກຕາ, ປຏິສງ຺ຂານພຫຸລຕາ, ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕຕາ, ສປ຺ປາຍກຖາຕິ ອີເມ ຉ ຘມ຺ເມຯ ຕຕ຺ເຖວາຕິ ມຫາສຕິປຏ຺ຐາເນເຍວ (ທີຯ ນິຯ ໒ຯ໓໗໒-໓໗໔)ຯ ຈາຣິຕ຺ຕສີລໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ປຎ຺ຎຕ຺ຕສິກ຺ຂາປທໍ ອາຈາຣປຓ຺ຓຕ຺ຕີຯ

ພນ຺ຘນາຄາຣໍ ປເວສິຕຕ຺ຕາ ອລທ຺ຘນກ຺ຂຕ຺ຕານຸຠໂວ ປຸຣິໂສ “ນກ຺ຂຕ຺ຕທິວເສ ພນ຺ຘນາຄາຣໍ ປເວສິໂຕ ປຸຣິໂສ”ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ, ນກ຺ຂຕ຺ຕທິວເສ ເອວ ວາ ຕທນຸຠວນຕ຺ຖໍ ຕຖາ ກໂຕຯ ມຫາອນຕ຺ຖກຣນ຺ຕິ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິກາທິອຕ຺ຖຫາປນມຸເຂນ ມຫໂຕ ອນຕ຺ຖສ຺ສ ກາຣກໍຯ ຉ ຘມ຺ເມຕີ ອຕິໂຠຊເນ ນິມິຕ຺ຕຄ຺ຄາໂຫ, ອິຣິຍາປຖສມ຺ປຣິວຕ຺ຕນຕາ, ອາໂລກສຎ຺ຎາມນສິກາໂຣ, ອພ຺ໂຠກາສວາໂສ, ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕຕາ, ສປ຺ປາຍກຖາຕິ ອີເມ ຉ ຘມ຺ເມຯ

ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ເຈ ມຫາອນຕ຺ຖກຣນ຺ຕິ ປຣາຍຕ຺ຕຕາປາທນໂຕ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ມຫໂຕ ອນຕ຺ຖສ຺ສ ກາຣກນ຺ຕີຯ ອຕ຺ໂຖ ຉ ຘມ຺ເມຕີ ພຫຸສ຺ສຸຕຕາ, ປຣິປຸຈ຺ຉກຕາ, ວິນເຍ ປກຕຎ຺ຎຸຕາ, ວຸທ຺ຘເສວິຕາ, ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕຕາ, ສປ຺ປາຍກຖາຕິ ອີເມ ຉ ຘມ຺ເມຯ

ພລວາຕິ ປຈ຺ຈຕ຺ຖິກວິຘມນສມຕ຺ເຖນ ພເລນ ພລວາຯ ສຊ຺ຊາວຸໂຘຕິ ສນ຺ນທ຺ຘນຸອາທິອາວຸໂຘຯ ສູຣວີຣເສວກຊນວເສນ ສປ຺ຣິວາໂຣຯ ຕນ຺ຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ປຸຣິສໍຯ ພລວນ຺ຕຕາຍ, ສຊ຺ຊາວຸຘຕາຍ, ສປ຺ຣິວາຣຕາຍ ຈ ໂຈຣາ ທູຣໂຕວ ທິສ຺ວາ ປລາເຍຍ຺ຍຸໍຯ ອນຕ຺ຖກາຣິກາຕິ ສມ຺ມາປຏິປຕ຺ຕິຍາ ວິພນ຺ຘກຣຓໂຕ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ອນຕ຺ຖກາຣິກາຯ ຉ ຘມ຺ເມຕີ ພຫຸສ຺ສຸຕຕາ, ປຣິປຸຈ຺ຉກຕາ, ວິນເຍ ປກຕຎ຺ຎຸຕາ, ອຘິໂມກ຺ຂພຫຸລຕາ, ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕຕາ, ສປ຺ປາຍກຖາຕິ ອີເມ ຉ ຘມ຺ເມຯ ຍຖາ ພາຫຸສຈ຺ຈາທີນິ ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈສ຺ສ ປຫານາຍ ສໍວຕ຺ຕນ຺ຕີ, ເອວໍ ວິຈິກິຈ຺ຉາຍ ປີຕິ ອິຘາປິ ພຫຸສ຺ສຸຕຕາທໂຍ ຄຫິຕາຯ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕຕາ ສປ຺ປາຍກຖາ ວິຍ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ, ຕສ຺ມາ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ອນຸຈ຺ຉວິກເສວນຕາ ເວທິຕພ຺ພາຯ ສມ຺ມາປຏິປຕ຺ຕິຍາ ອປ຺ປຏິປຕ຺ຕິນິມິຕ຺ຕຕາມຸເຂນ ວິຈິກິຈ຺ຉາ ມິຈ຺ຉາປຏິປຕ຺ຕິເມວ ປຣິພ຺ຣູເຫຕີຕິ ຕສ຺ສາ ປຫານໍ ທຸຈ຺ຈຣິຕວິສ຺ສຣຓູປາໂຍຕີ ອາຫ “ທຸຈ຺ຈຣິຕກນ຺ຕາຣໍ ນິຕ຺ຖຣິຕ຺ວາ”ຕິອາທີຯ

໒໒໕ຯປາໂມຊ຺ຊໍ ນາມ ຕຣຸຓປີຕີ, ສາ ກຖຎ຺ຈິປີ ຕຸຏ຺ຐາວຕ຺ຖາຕີ ອາຫ “ປາໂມຊ຺ຊໍ ຊາຍຕີຕີ ຕຸຏ຺ຐາກາໂຣ ຊາຍຕີ”ຕີຯ ຕຸຏ຺ຐສ຺ສາຕີ ໂອກ຺ກນ຺ຕິກຠາວປ຺ປຕ຺ຕາຍ ປີຕິຍາ ວເສນ ຕຸຏ຺ຐສ຺ສຯ ອຕ຺ຕໂນ ສວິປ຺ຜາຣິກຕາຍ, ອຕ຺ຕສມ຺ຏ຺ຐານປຓີຕຣູປປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຈ ສກລສຣີຣໍ ໂຂຠຍມານາ ຜຣຓລກ຺ຂຓາ ປີຕິ ຊາຍຕີຯ ປີຕິສຫິຕໍ ປີຕິ ອຸຕ຺ຕຣປທໂລໂປນ, ກີ ປນ ຕໍ ? ມໂນຯ ປີຕິ ມໂນ ເອຕສ຺ສາຕີ ປີຕິມໂນ, ຕສ຺ສ ປີຕິມນສ຺ສຯ ຕຍິທໍ ອຕ຺ຖມຕ຺ຕເມວ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ປີຕິສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຈິຕ຺ຕສ຺ສາ”ຕິ ອາຫຯ ກາໂຍຕີ ອິຘ ອຣູປກລາໂປ ອຘິປ຺ເປໂຕ, ນ ເວທນາທິກ຺ຂນ຺ຘຕ຺ຕຍເມວາຕີ ອາຫ “ນາມກາໂຍ ປສ຺ສມ຺ຠຕີ”ຕີ, ປສ຺ສທ຺ຘິທ຺ວຍສ຺ສ ປີຕີວ ເສເນຕ຺ຖ ປສ຺ສມ຺ຠນໍ ອຘິປ຺ເປຕໍຯ ວິຄຕທຣໂຖຕີ ປຫີເນາທ຺ຘຈ຺ຈາທີກິເລສທຣໂຖຯ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣາຍ ປຸພ຺ພຠາຄຠາວນາຍ ວເສນ ເຈຕສິກສຸຂໍ ປຏິສໍເວເທນ຺ໂຕເຍວ ຕໍສມ຺ຏ຺ຐານປຓີຕຣູປຜຸຏ຺ຐສຣີຣຕາຍ ກາຍິກມ຺ປີ ສຸຂໍ ເວເທຕີຕີ ອາຫ “ກາຍິກມ຺ປີ

ເຈຕສິກມ຺ປີ ສຸຂໍ ເວທຍຕີ''ຕິຯ ອິມິນາຕິ ''ສຸຂໍ ປຜິສໍເວເທຕີ''ຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕນຯ ສໍກິເລສປກ຺ຂໂຕ ນິກ຺ຂນ຺ຕຕ຺ຕາ, ປຖມຊ຺ຊານປກ຺ຂິກຕ຺ຕາ ຈ ເນກ຺ຂມ຺ມສຸເຂນຯ ສຸຂິຕສ຺ສາຕິ ສຸຂິໂນຯ

ປຖມຊ຺ຊານກຖາວຕ຺ຕນາ

໔໔໖ຯ ''ຈິຕ຺ຕໍ ສມາຮິຍຕີ''ຕິ ເອເຕນ ອຸປຈາຣວເສນປີ ອປ຺ປນາວເສນປີ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ສມາຮານໍ ກຖິຕໍຯ ເອວໍ ສນ຺ເຕ ''ໂສ ວິວິຈ຺ເຈວ ກາເມຫິ''ຕິອາທິກາ ເທສນາ ກິມຕ຺ຖິຍາຕິ ອາຫ ''ໂສ ວິວິຈ຺ເຈວ ກາເມຫິ...ເປ... ວຸຕ຺ຕ''ນ຺ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ອຸປຣິວິເສສທສ຺ສນຕ຺ຖນ຺ຕິ ປຖມຊ຺ຊານາທິອຸປຣິວຕ຺ຕພ຺ພວິເສສທສ຺ສນຕ຺ຖໍຯ ນ ຫິ ອຸປຈາຣສມາຮິສມຮິຄເມນ ວິນາ ປຖມຊ຺ຊານາທິວິເສໂສ ສມຮິຄນ຺ຕຸໍ ສກ຺ກາຯ ປາໂມຊ຺ຊຸປ຺ປາທາທິຫິ ກາຣຕາປຣມ຺ປຣາ ທຸຕິຍຊ຺ຊານາທິສມຮິຄເມປີ ອິຈ຺ຊິຕພ຺ພາວ ປຜິປທາຍາຕາທສ຺ສນວິສຸທ຺ຮີ ວິຍ ທຸຕິຍມຄ຺ຄາທິສມຮິຄເມຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍຯ ຕສ຺ສ ສມາຮິໂນຕິ ''ສຸຂິໂນ ຈິຕ຺ຕໍ ສມາຮິຍຕີ''ຕິ ເອວໍ ສາຮາຣຕາວເສນ ວຸຕ຺ໂຕ ໂຍ ອປ຺ປນາລກ຺ຂໂຕ, ຕສ຺ສ ສມາຮິໂນຯ ປເກາທທສ຺ສນຕ຺ຖນ຺ຕິ ທຸຕິຍຊ຺ຊານາທິວິກາຄສ຺ສ ເຈວ ອຄິຄ຺ຄາທິວິກາຄສ຺ສ ຈ ປເກາທທສ຺ສນຕ຺ຖໍຯ ກໂຣ ວຸຈ຺ຈຕີ ປຸປ຺ຜສມ຺ກວໍ ຄພ຺ກາສເຍ ກຣີຍຕີຕິ ກຕ຺ວາ, ກຣໂຕ ຊາໂຕ ກາໂຍ ກຣຊກາໂຍ, ຕທຸປສນິສ຺ສໂຍ ຈຕຸສນ຺ຕຕິຣູປສມຸທາໂຍຯ ກາມໍ ນາມກາໂຍປີ ວິເວກເຊນ ປີຕິສຸເຂນ ຕຖາລທ຺ຮຸປກາໂຣ, ''ອກິສນ຺ເທຕີ''ຕິອາທິວຈນໂຕ ປນ ຣູປກາໂຍ ອິຮາຮິປ຺ເປໂຕຕິ ອາຫ ''ອິມໍ ກຣຊກາຍ''ນ຺ຕິຯ ອກິສນ຺ເທຕີຕິ ອກິສນ຺ທນໍ ກໂຣ ຕິຯ ຕໍ ປນ ຊານມເຍນ ປີຕິສຸເຂນ ກຣຊກາຍສ຺ສ ຕິນ຺ຕກາວາປາທນໍ, ສພ຺ພຕ຺ຖກເມວ ລູຂກາວາປນຍນນ຺ຕິ ອາຫ ''ເຕເມຕີ''ຕິອາທິ, ຕມິທໍ ອກິສນ຺ທນໍ ອຕ຺ຖໂຕ ຍຖາວຸຕ຺ຕປີຕິສຸຂສມຸຍ຺ຖາເນຫິ ປຕີຕຣູເປຫິ ກາຍສ຺ສ ປຣິປ຺ຜຣຕໍ ທຍ຺ຖພ຺ພໍຯ ''ປຣິສນ຺ເທຕີ''ຕິອາທີສຸປີ ເອເສວ ນໂຍຯ ສພ຺ພໍ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ສພ຺ພວາ, ຕສ຺ສ ສພ຺ພາວໂຕຯ ອວຍວາວຍວິສມ຺ພນ຺ເຮ ອວຍວິນີ ສາມິວຈນນ຺ຕິ ອວຍວິວິສໂຍ ສພ຺ພ-ສທ຺ໂທ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ ''ສພ຺ພໂກຍ຺ຖາສວໂຕ''ຕິຯ ອຜຸຜໍນາມ ນ ໂຫຕີ ຍຕ຺ຖ ຍຕ຺ຖ ກມ຺ມຊຣູປໍ, ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ຈິຕ຺ຕຊຣູປສ຺ສ ອກິພ຺ຍາປນໂຕຯ ເຕນາຫ ''ອຸປາທິນ຺ນກສນ຺ຕຕີ''ຕິອາທິຯ

໔໔໗ຯເຂໂກຕິ ກຸສໂລຯ ຕໍ ປນສ຺ສ ໂກສລ຺ລໍ ນ຺ຫານີຍຈຸຕ຺ຕານໍ ສນ຺ນເນ ປີຕ຺ຫີກຣເຕ ຈ ສມຕ຺ຖຕາວເສນ ເວທິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອາຫ ''ປຜິພໂລ''ຕິອາທິຯ ກໍສ-ສທ຺ໂທ ''ມຫຕິຍາ ກໍສປາຕິຍາ''ຕິອາທີສຸ ສຸວຕ຺ເຕ ອາຄໂຕຯ

''ກໍໂສ ອຸປຫໂຕ ຍຖາ''ຕິອາທີສຸ (ຮຯ ປຯ ໑໓໔) ກິຕ຺ຕິມໂລເຫ, ກຕ຺ຖຈິ ປຕ຺ຕຕ຺ຕິມຕ຺ເຕ ''ອຸປກໍໂສ ນາມ ຣາຊາປີ ມຫາກໍສສ຺ສ ອຕ຺ຣໂຊ''ຕິອາທີ, [ຊາຯ ອຍ຺ຖຯ ໔ຯ໑໐ ພຍປຕ຺ຫິຕຊາຕກວຕ຺ຕນາຍໍ (ອຕ຺ຖໂຕ ສມານໍ)] ອິຮ ປນ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ໂລເຫຕີ ອາຫ ''ເຍນ ເກນຈິ ໂລເຫນ ກຕກາຊເນ''ຕິຯ ສ຺ເນຫານຸຄຕາຕິ ອຸທກສິເນເຫນ ອນຸປວິສນວເສນ ຄຕາ ອຸປຄຕາຯ ສ຺ເນຫປເຣຕາຕິ ອຸທກສິເນເຫນ ປຣິໂຕ ຄຕາ ສມນ຺ຕໂຕ ຜຸຍ຺ຖາ, ຕໂຕ ເອວ ສນ຺ຕຣພາຫິຣາ ຜຸຍ຺ຖາ ສິເນເຫນ, ເອເຕນ ສພ຺ພໂສ ອຸທເກນ ເຕມິຕກາວມາຫຯ ''ນ ຈ ປຄ຺ຆຣຕີ''ຕິ ເອເຕນ ຕິນ຺ຕສ຺ສປີ ຕສ຺ສ ຆນຖທ຺ຮກາວໍ ວທຕິຯ ເຕນາຫ ''ນ ຈ ພິນ຺ທຸໍ ພິນ຺ທຸ''ນ຺ຕິອາທີຯ

ທຸຕິຍຊ຺ຊານກຖາວຕ຺ຕນາ

໔໔໘ຯ ຕາຫີ ຕາຫີ ອຸທກສິຣາຫີ ອຸພ຺ກິຊ຺ຊຕີຕິ ອຸພ຺ກິທໍ, ອຸພ຺ກິທໍ ອຸທກໍ ເອຕສ຺ສາຕິ ອຸພ຺ກິໂທທໂກຯ ອຸພ຺ກິນ຺ເນົາທໂກຕິ ນທີຕີເຣ ຂຕກູປໂກ ວິຍ ອຸພ຺ກິຊ຺ຊນເກົາທໂກຯ ອຸຄ຺ຄຈ຺ຊນເກົາທໂກຕິ ຮາຣາວເສນ ອຸຍ຺ຖຫເນົາທໂກຯ ກສ຺ມາ ປເນຕ຺ຖ ອຸພ຺ກິໂທທໂກວ ຣຫໂທ ຄຫິໂຕ, ນ ອິຕໂຣຕິ ອາຫ ''ເຫຍ຺ຖາ ອຸຄ຺ຄຈ຺ຊເນົາທກລ຺ຫີ''ຕິອາທີຯ ຮາຣານິປາຕປຸພ຺ພຸລຸອເກຫີຕິ ຮາຣານິປາເຕຫິ ອຸທກປຸພ຺ພຸລຸອເກຫີ ຈ, ''ເຜຕປຍເລຫີ ຈາ''ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍຯ ສນ຺ນິສິນ຺ນເມວາຕິ ອປຣິກ຺ໂຂກຕາຍ ນິຈ຺ຈລເມວ, ສຸປ຺ປສນ຺ນເມວາຕິ ອຮິປ຺ປາໂຍຯ ເສສນ຺ຕິ ''ອກິສນ຺ເທຕີ''ຕິອາທິກໍຯ

ຕຕິຍຊ຺ຊານກຖາວຕ຺ຕນາ

໔໕໑ຯອຸປ຺ປລານີຕິ ອຸປ຺ປລຄຈ຺ຊານີຯ ເສຕຣຕ຺ຕນີເລສູຕິ ອຸປ຺ປເລສຸ, ເສຕຸປ຺ປລຣຕ຺ຕຸປ຺ປລນີລຸປ຺ປເລສູຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຍໍ ກິຍ຺ຈິ ອຸປ຺ປລໍ ອຸປ຺ປລເມວ ສາມຍ຺ຍຄຫຕາໂຕ ຯ ສຕປຕ຺ຕນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ສຕ-ສທ຺ໂທ ພຫຸປຣິຍາໂຍ ''ສຕຄ຺ຆີ''ຕິອາທີສຸ ວິຍ, ເຕນ ອເນກສຕປຕ຺ຕສ຺ສປີ ສງ຺ຄໂຫ ສິທ຺ໂຮ ໂຫຕິຯ ໂລເກ ປນ ''ຣຕ຺ຕໍ ປທຸມໍ, ເສຕໍ ປຸຕ຺ຑຣີກ''ນ຺ຕິປີ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ຍາວ ອຄ຺ຄາ, ຍາວ ຈ ມູ

ລາ ອຸທເກນ ອກິສນ຺ທນາທິສມ຺າວທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ອຸທການ຺ຄ຺ຄຕຄ຺ຄຫຕໍ໌ຯ ອິສ ອຸປ຺ປລາທີນີ ວິຍ ກຣຊກາໂຍ, ອຸທກໍ ວິຍ ຕ ຕິຍຊ຺ຊານສຸຂໍຯ

ຈຕ຺ຕ຺ຖຊ຺ຊານກຖາວຕ຺ຕນາ

໔໖໓ຯ ຍສ຺ມາ ''ປຣິສຸທ຺ເຘນ ເຈຕສາ''ຕິ ຈຕ຺ຕ຺ຖຊ຺ຊານຈິຕ຺ຕມາຫ, ຕລ຺ຈ ຣາຄາທິອຸປກ຺ກິເລສາປຄມນໂຕ ນິຣຸປກ຺ກິເລສໍ ນິມ຺ມ ລໍ, ຕສ຺ມາ ອາຫ ''ນິຣຸປກ຺ກິເລສຄ຺ເຖນ ປຣິສຸທ຺ທ''ນ຺ຕິຯ ຍສ຺ມາ ປນ ປາຣິສຸທ຺ທີຍາ ເອວ ປຈ຺ຈຍວິເສເສນ ປວຕ຺ຕິວິເສໂສ ປຣິ ໂຍທາຕຕາ ສຸວຕ຺ຕາສ຺ສ ນິຫັສເນນ ປກາສ຺ສຣຕາ ວິຍ, ຕສ຺ມາ ອາຫ ''ປກາສ຺ສຣຄ຺ເຖນ ປຣິໂຍທາຕນ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພ''ນ຺ຕິຯ ອິທນ຺ ຕິ ໂອທາຕວຈນໍຯ ອຸຕ຺ຜຣຕາຕ຺ຖນ຺ຕິ ອຸຕ຺ເທາຕ຺ໂນ ຜຣຕາທສ຺ສນຕ຺ຖໍຯ ອຸຕ຺ຜຣຕໍ ນ ໂຫຕິ ສວິເສສນ຺ຕິ ອຊີປ຺ປາໂຍ, ເຕນາຫ ''ຕຸຂຕ...ເປ... ພລວໍ ໂຫຕີ''ຕິຯ ວຕ຺ຖໍ ວິຍ ກຣຊກາໂຍຕິ ໂຍຄີໂນ ກຣຊກາໂຍ ວຕ຺ຖໍ ວິຍ ທຄ຺ຄພ຺ໂພ ອຸຕ຺ຜຣຕາສທິເສນ ຈຕ຺ຕ຺ຖຊ຺ຊານສຸເຂນ ຜຣິຕພ຺ພຕ຺ຕາຯ ປຸຣິສສ຺ສ ສຣີຣໍ ວິຍ ຈຕ຺ຕ຺ຖຊ຺ຊານໍ ທຄ຺ຄພ຺ພໍ ອຸຕ຺ຜຣຕຄ຺ຖານີຍສ຺ສ ສຸຂສ຺ສ ນິສ຺ສຍກາວໂຕ, ເຕນາຫ ''ຕສ຺ມາ''ຕິອາທິຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ''ປຣິສຸທ຺ເຘນ ເຈຕສາ''ຕິ ເຈໂຕ ຄຫເຕນ ຊານສຸຂໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທຄ຺ຄພ຺ ພໍ, ເຕນາຫ ''ອຸຕ຺ຜຣຕໍ ວິຍ ຈຕ຺ຕ຺ຖຊ຺ຊານສຸຂ''ນ຺ຕິຯ ນນຸ ຈ ຈຕ຺ຕ຺ຖຊ຺ຊາເນ ສຸຂເມວ ນຕ຺ຖີຕີ? ສຈ຺ຈໍ ນຕ຺ຖິ ສາຕ ລກ຺ຂຕສນ຺ຕສການຕ຺ຕາ ປເນຕ຺ຖ ອຸເປກ຺ຂາ ''ສຸຂ''ນ຺ຕິ ອຊີປ຺ເປຕາຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ສມ຺ໂມຫວິໂນທນິຍໍ ''ອຸເປກ຺ຂາ ປນ ສນ຺ຕຕ຺ ຕາ, ສຸຂມິຈ຺ເຈວ ກາສິຕາ''ຕິຯ (ວິກຯ ອຄ຺ຖຯ ໒໓໒; ວິສຸທ຺ທີຯ ໒ຯ໖໔໔; ປຜິຯ ມຯ ໑໐໔, ມຫານິຯ ອຄ຺ຖຯ ໒໗)

ນ ອຣູປຊ຺ຊານລາກີຕິ ນ ເວທິຕພ຺ໂພ ອວິນາກາວໂຕ, ເຕນາຫ ''ນ ຫີ''ຕິອາທີຯ ຕຕ຺ຖ ຈຸທ຺ທສຫາກາເຣຫີຕິ ກສິຕານຸໂລມໂຕ, ກສິຕປຜິໂລມໂຕ, ກສິຕານຸໂລມປຜິໂລມໂຕ, ຊານານຸໂລມໂຕ, ຊານປຜິໂລມໂຕ, ຊານານຸໂລມປຜິໂລມໂຕ, ຊານຸກ຺ກນ຺ຕິກໂຕ, ກສິຕຸກ຺ກນ຺ຕິກໂຕ, ຊານກສິຕຸກ຺ກນ຺ຕິກໂຕ, ອງຄສງກນ຺ຕິໂຕ, ອາຣມ຺ມຕາສງກນ຺ຕິໂຕ, ອງຄາຣມ຺ມຕາສງກນ຺ຕິໂຕ, ອງຄວວຕ຺ຖານໂຕ , ອາຣມ຺ມຕາວວຕ຺ຖານໂຕຕິ ອິເມຫິ ຈຸທ຺ທສຫາກາເຣຫີຯ ສຕິປີ ຊາເນສຸ ອາວຊ຺ຊນາທິວສີກາເວ ອຍໍ ວ ສີກາໂວ ອກິຄ຺ຍາມິພ຺ພຕ຺ຕເນ ເອກນ຺ເຕນ ອິຈ຺ຊິຕພ຺ໂພຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ''ນ ຫີ...ເປ... ໂຫຕີ''ຕິຯ ສຸວາຍໍ ນໂຍ ອຣູປສ ມາປຕ຺ຕິຫີ ວິນາ ນ ອິຊ຺ຊຕີຕິ ຕາຍເປຕ຺ຖ ອວິນາກາໂວ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ຍທິ ເອວໍ ກສ຺ມາ ປາລຸອິຍໍ ນ ອາຣຸປ຺ປຊ຺ຊານານີ ອາຄ ຕານີຕີ? ວິເສສໂຕ ຈ ຣູປາວຈຣຈຕ຺ຕ຺ຖຊ຺ຊານປາທກຕ຺ຕາ ສພ຺ພາກີຄ຺ຍານໍ ຕທນ຺ໂຕຄສາ ກຕ຺ວາ ຕາຍ ເທສິຕາ, ນ ອຣູ ປາວຈຣຊ຺ຊານານໍ ອິສ ອນຸປໂຍຄໂຕ, ເຕນາຫ ''ອຣູປຊ຺ຊານານີ ອາຫຣິຕ຺ວາ ກເຖຕພ຺ພານີ''ຕິຯ

ວິປສ຺ສນາຄ຺ຍາຕກຖາວຕ຺ຕນາ

໔໖໔ຯເສສນ຺ຕິ ''ເອວໍ ສມາຫິເຕ ຈິຕ຺ເຕ''ຕິອາທີສຸ ວຕ຺ຕພ຺ພໍຯ ເລຍ຺ຍໍ ຊານາຕີຕິ ຄາຕໍ, ຕໍ ປນ ເລຍ຺ຍໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂໍ ກຕ຺ວາ ປສ຺ສ ຕີຕິ ທສ຺ສນໍ, ຄາຕເມວ ທສ຺ສນນ຺ຕິ ຄາຕທສ຺ສນໍຯ ຕຍິທໍ ຄາຕທສ຺ສນປທໍ ສາສເນ ອຄ຺ເຕຕ຺ຖ ຄາຕວິເສເສ ນິຣູລ຺ຫໍ, ຕໍ ສພ຺ພໍ ອຕ຺ຖຸທ຺ທາຣວເສນ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ຄາຕທສ຺ສນນ຺ຕິ ມຄ຺ຄຄາຕມ຺ປີ ວຸຈ຺ຈຕີ''ຕິອາທີມາຫຯ ຍສ຺ມາ ວິປສ຺ສນາຄາຕໍ ເຕກູມກສງຂາເຣ ອນິຈ຺ຈາທິໂຕ ຊານາຕີ, ກງຄານຸປສ຺ສນໂຕ ປຄ຺ຖາຍ ປຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ຈ ເຕ ປສ຺ສຕິ ຕສ຺ມາ ອາຫ ''ອິສ ປນ... ເປ... ຄາຕທສ຺ສນນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕ''ນ຺ຕິຯ

ອກິນິຫຣຕີຕິ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ອຄ຺ຄງຄສມນ຺ນາຄເຕ ຕສ຺ມິ ຈິຕ຺ເຕ ວິປສ຺ສນາກ຺ກເມນ ຊາເຕ ວິປສ຺ສນາກິມຸຂໍ ເປເສຕີ, ເຕນາຫ ''ວິປສ຺ສນາ...ເປ... ກໂຣຕີ''ຕິຯ ຕທກິມຸຂກາໂວ ເອວ ຫິສ຺ສ ຕນ຺ນິນ຺ນຕາທີກຣຕາຯ ວຸຕ຺ໂຕເຍວ ພຣຫ຺ມຊາເລຯ ໂອທນກຸມ຺ມາ ເສຫີ ອຸປຈີຍຕີຕິ ໂອທນກຸມ຺ມາສູປຈໂຍຯ ອນິຈ຺ຈຄມ຺ໂມຕິ ປກງຄຕາຍ ອທ຺ຊຸວສກາໂວຯ ທຸຄ຺ຄນ຺ຮວິຫາຕຕ຺ຖາຍາຕິ ສຣີເຣ ທຸຄ຺ຄນ຺ຮສ຺ສ ວິຄມາຍຯ ອຸຈ຺ຊາທນຄມ຺ໂມຕິ ອຸຈ຺ຊາເທຕພ຺ພຕາສກາໂວຯ ອຸຈ຺ຊາທເນນ ທີ ສຣີເຣ ເສທຄ຺ຖປີຕ຺ຕເສມ຺ຫາ ທີຣາຕ຺ກ຺ໂຂກຄຣຸກາວທຸຄ຺ຄນ຺ຮານໍ ອປຄໂມ ໂຫຕີຯ ມຫາສມ຺ພາຫນໍ ມລຸລາທີນໍ ພາຫຸວທ຺ທນາທິອຕ຺ຖໍ ໂຫຕີຕີ ''ຂຸທ຺ທກສມ຺ ພາຫເນນາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປຣິມທ຺ທນຄມ຺ໂມຕິ ປຣິມທ຺ທິຕພ຺ພຕາສກາໂວຯ ກິຊ຺ຊຕິ ເຈວ ວິກິຣຕິ ຈາຕິ ອນິຈ຺ຈຕາວເສນ ກິຊ຺ຊຕີ ຈ ກິນ຺ນລ຺ຈ ກິຄ຺ຈິ ປໂຍຊນໍ ອສາເຣນ຺ຕໍ ວິປ຺ປກິຕ຺ຕລ຺ຈ ໂຫຕີຯ ຣູປີຕິ ອຕ຺ຕໂນ ປຈ຺ຈຍກູເຕນ ອຸຕ຺ອາຫາຣລກ຺ຂເຕນ ຣູປວາຕີ ອຍເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ອິຈ຺ຊິໂຕຕິ ອາຫ ''ລທີ ປເທທີ ສມ຺ທໂຍ ກຖິໂຕ''ຕິຯ ສໍສຄ຺ເຄ ທີ ອຍມິກາໂຣຯ ສຕ຺ຄານສມ຺ປາທນມ຺ປີ ຕຖາຣູປຣູປຸປ຺ປາທເນເນວ ໂຫຕີຕີ ອຸຈ຺ຊາທນປຣິມທ຺ທນປເທທີປີ ສມ຺ທໂຍ ກຖິໂຕຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເອວໍ ນວທີ ຍຖາຣຫໍ ກາເຍ ສມ຺ທຍວຍຄມ຺ມານຸປສ຺ສິຕາ ທສ຺ສິຕາຯ ນິສ຺ສິຕລ຺ຈ ລຄ຺ຄວຕ຺ຖນິສ຺ສິຕຕ຺ຕາ ວິປສ຺ສນາຄາຕສ຺ສຯ ປຜິພທ຺ທລ຺ຈ ເຕນ ວິນາ

ອປ຺ປ໌ວຕ຺ຕນໂຕ, ກາຍສລ຺ລິຕານໍ ຣູປ໌ສມ຺ມານໍ ອາຣມ຺ມຕາກຣຕາໂຕ ຈ໚

໘໓໕໚ ສຸຜ຺ຖຸ ກາຕິ ໂອກາສຕິຕິ ສຸໂກ, ປ໌ກາສມ຺ປ໌ຕ຺ຕິຍາປິ ມຕີໂນ ກຫ຺ທຕາຕິ ອາຫ "ສຸໂກຕິ ສຸນ຺ທໂຣ"ຕິ໚ ກຸຣຸວິນ຺ທຊາຕິ ອາທິຊາຕິວິເສໂສປິ ມຕີໂນ ອາກຣປ໌ຣິສຸທ຺ສ຺ມູລໂກ ເອວາຕິ ອາຫ "ປ໌ຣິສຸທ຺ສາກຣສມຸຜ຺ຖິໂຕ"ຕິ ໂທສນິຫຣຕາວເສນ ປ໌ຣິກມ຺ມນິປ໌ຜຕ຺ຕິຕິ ອາຫ "ສຸຜ຺ຖຸ ກຕປ໌ຣິກມ຺ໂມ ອປ໌ນີຕປາສາຕສກ຺ຂໂຣ"ຕິ໚ ລວິຍາ ສຕ຺ຫກາເວນສ຺ສ ອຈ຺ລຕາ, ນ ສງ຺ຄາຕສ຺ສາຕິ ອາຫ "ອຈ຺ໂລຕິ ຕນຸຈ຺ລວີ"ຕິ, ເຕນາຫ "ວິປ໌ປ໌ສນ຺ໂນ"ຕິ໚ ໂສວນເວສນາທີຫີຕິ ຈຕູສຸ ປາສາເຕສຸ ໂສວເນນ ເຈວ ກາລຸອກາທິອປ໌ຫຣຕ຺ຖາຍ ສຸຕ຺ເຕນ ອາວຸນນ຺ຖາຍ ຈ ວິຊ຺ຊເນນ໚ ຕາປ໌ສຕ຺ຫກຣຕາທີນໍ ສງ຺ຄໂຫ ອາທີ-ສທ຺ເທນ໚ ວຕ຺ຕສມ຺ປ໌ຕ຺ຕິນ຺ຕິ ສຸຕ຺ຕສ຺ສ ວຕ຺ຕສມ຺ປ໌ຕ຺ຕີ໚ ມຕີ ວິຍ ກຣຊກາໂຍ ປ໌ຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕພ຺ພໂຕ໚ ອາວຸຕສຸຕ຺ຕໍ ວິຍ ວິປ໌ສ຺ສນາຌາຕໍ ອນຸປ໌ວິສິຕ຺ວາ ຖິຕຕ຺ຕາ໚ ຈກ຺ຂຸມາ ປຸ໌ຣິໂສ ວິຍ ວິປ໌ສ຺ສນາລາກີ ກິກ຺ຂຸ ສມ຺ມເທວ ທສ຺ສນໂຕ໚ ຕທາຣມ຺ມຕານນ຺ຕິ ຣູປ໌ສມ຺ມາຣມ຺ມຕານໍ໚ ຜສ຺ສປ໌ລ຺ຈມກຈິຕ຺ຕເຈຕສິກຄ຺ຄຫເຕນ ຄຫິຕສມ຺ມາປິ ວິປ໌ສ຺ສນາຈິຕ຺ຕຸປ໌ປາທປ໌ຣິຍາປ໌ນ຺ນາ ເອວາຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ໚ ເອວລ຺ຫິ ເຕສໍ ວິປ໌ສ຺ສນາຌາຕຄຕິກຕ຺ຕາ "ອາວຸຕສຸຕ຺ຕໍ ວິຍ ວິປ໌ສ຺ສນາຌາຕ"ນ຺ຕິ ວຈນໍ ອວິໂຣທິຕໍ ໂຫຕິ໚ ກີ ປ໌ເນເຕ ຌາຕສ຺ສ ອາວິ ກວນ຺ຕິ, ອຸທາຫຸ ປຸ໌ຄ຺ຄລສ຺ສາຕິ? ຌາຕສ຺ສ໚ ຕສ຺ສ ປ໌ນ ອາວິກາວຕ຺ຕາ ປຸ໌ຄ຺ຄລສ຺ສ ອາວິກູຕາ ນາມ ໂຫນ຺ຕິ໚ ຌາຕສ຺ສາຕິ ຈ ປ໌ຈ຺ຈເວກ຺ຂຕາຌາຕສ຺ສ໚

ມຄ຺ຄຌາຕສ຺ສ ອນນ຺ຕຣໍ, ຕສ຺ມາ ໂລກິຍາກິລ຺ຌານໍ ປ໌ຣໂຕ ລຜ຺ຖາກິລ຺ຌາຍ ປຸ໌ຣໂຕ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ວິປ໌ສ຺ສນາຌາຕໍ໚ ເອວໍ ສນ຺ເຕປີ ຕິ ຍທິປາຍໍ ຌາຕານຸປຸ໌ພ຺ພີ, ເອວໍ ສນ຺ເຕປີ໚ ເອຕສ຺ສ ອນ຺ຕຣາວາໂຣ ນຕ຺ຖິຕິ ປ໌ລ຺ຈສຸ ໂລກິຍາກິລ຺ຌາສຸ ກຖິຕາສຸ ອາກງ຺ເຂຍ຺ຍສຸຕ຺ຕາທີສຸ (ມ໚ ນິ໚ ໑໚໖໘) ວິຍ ລຜ຺ຖາກິລ຺ຌາ ກເຖຕພ຺ພາຕິ ເອຕສ຺ສ ອນກິລ຺ຌາລກ຺ຂຕສ຺ສ ວິປ໌ສ຺ສນາຌາຕສ຺ສ ຕາສໍ ອນ຺ຕຣາວາໂຣ ນ ໂຫຕິ໚ ຕສ຺ມາ ຕຕ຺ຖ ອວສຣາກາວໂຕ ອິເລວ ຣູປາວຈຣຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຊານານນ຺ຕຣເມວ ທສ຺ສິຕໍ ວິປ໌ສ຺ສນາຌາຕໍ໚ ຍສ຺ມາ ຈາຕິ ຈ-ສທ຺ໂທ ສມຸຈ຺ຈຍຕ຺ໂຖ, ເຕນ ນ ເກວລໍ ຕເທວ, ອຖ ໂຂ ອິທມ຺ປີ ກາຣຕໍ ວິປ໌ສ຺ສນາຌາຕສ຺ສ ອິເລວ ທສ຺ສເນຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ທີເປ໌ຕິ໚ ທິພ຺ເພນ ຈກ຺ຂຸນາ ເກຣວມ຺ປີ ຣູປໍ ປ໌ສ຺ສໂຕຕິ ເອຕ຺ຖ "ອິທ຺ສິວິລຌາເຕນ ເກຣວໍ ຣູປໍ ນິມ຺ມິນິຕ຺ວາ ຈກ຺ຂຸນາ ປ໌ສ຺ສໂຕ"ຕິປີ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ເອວມ຺ປີ ອກິລ຺ຌາລາກີໂນ ອປ໌ຣິລ຺ຌາຕວຕ຺ຖຸກສ຺ສ ກຍໍ ສນ຺ຕາໂສ ອຸປ໌ປ໌ຊ຺ຊຕິ໚ ອຸຈ຺ຈາວາລິກວາສີ ມຫານາຄຕ຺ເຖຣສ຺ສ ວິຍ໚ ປາຜິເຍກ຺ກໍ ສນ຺ທິຜ຺ຖິກໍ ສາມລ຺ລຜລໍ໚ ເຕນາຫ ກຄວາ –

"ຍໂຕ ຍໂຕ ສມ຺ມສຕິ, ຂນ຺ລານໍ ອຸທຍພ຺ພຍໍ;

ລກຕິ ປີຕິປາໂມຊ຺ຊໍ, ອມຕໍ ຕໍ ວິຊານຕ"ນ຺ຕິອາທີ໚ (ລ໚ ປ໌໚ ໓໗໔);

ມໂນມຍິທ຺ສິຌາຕກຖາວຕ຺ຕນາ

໘໓໖-໗໚ມເຍນ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕນ຺ຕິ ອກິລ຺ຌາມເຍນ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕໍ໚ ຫຕ຺ຖປາທາທີ ອງ຺ເຄຫີ ຈ ກປ໌ປ໌ຣຊຕ຺ຕຸອາທີ ປ໌ຈ຺ຈງ຺ເຄຫີ ຈ໚ ສຕ຺ຖານວເສນາຕິ ກມລທລາທີສທິສສຕ຺ຖານມຕ຺ຕວເສນ, ນ ຣູປາກີຄາຕາຣຫກູຕປ໌ປ໌ສາທິອິນ຺ທ຺ຣິຍວເສນ໚ ສພ຺ພາກາເຣຫີຕິ ວຕ຺ຕສຕ຺ຖານອວຍວວິເສສາທີສພ຺ພາກາເຣຫີ໚ ເຕນ ອິທ຺ສິມຕາ໚ ສທິສກາວທສ຺ສນຕ຺ຖເມວາຕິ ສຕ຺ຖານໂຕປີ ວຕ຺ຕ ໂຕປີ ອວຍວວິເສສໂຕປີ ສທິສກາວທສ຺ສນຕ຺ຖເມວ໚ ສຊາຕິຍໍ ຖິໂຕ, ນ ນາຄິທ຺ສິຍາ ອລ຺ລຊາຕິຣູໂປ໌໚

ອິທ຺ສິວິລຌາຕາທີກຖາວຕ຺ຕນາ

໘໓໙໚ສຸປ໌ຣິກມ຺ມກຕມຕ຺ຕິກາທໂຍວິຍ ອິທ຺ສິວິລຌາຕໍ ວິກຸພ຺ພນກິຣິຍາຍ ນິສ຺ສຍກາວໂຕ໚

໘໔໑໚ສຸຂນ຺ຕິ ອກິຈ຺ເລນ, ອກສິເຣນາຕິ ອຕ຺ໂຖ໚

໘໔໓໚ ມນ຺ໂທ ອຸຕ຺ຕານເສຍ຺ຍກທາຣໂກປິ "ທຫໂຣ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ຕໂຕ ວິເສສນຕ຺ຖໍ "ຍຸວາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ໚ ຍຸວາປິ ໂກຈິ ອນິຈ຺ລນໂກ ອມຕ຺ຫນຊາຕິໂກ ໂຫຕິຕິ ຕໂຕ ວິເສສນຕ຺ຖໍ "ມຕ຺ຫນກຊາຕິໂກ"ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ, ເຕນາຫ "ຍຸວາປີຕີ"ອາທີ໚ ກາລຸອຕິລປ໌ປ໌ມາຕາ ພິນ຺ທໂວ ກາລຸອຕິລການິ ກາລຸອາ ວາ ກມ຺ມາສາ, ຕິລປ໌ປ໌ມາຕາ ພິນ຺ທໂວ ຕິລການິ໚ ວງ຺ຄໍ ນາມ ວິຍງ຺ຄໍ໚ ໂຍພ຺ພນປີ

ລຸອກາຫໂຍ ມຸຂທູສີປີລຸອກາ฿ ມຸຂຄໂຕ ໂທໂສ ມຸຂໂທໂສ, ລກຸຂຓາວຈນຄຸເຈຕໍ ມຸເຂ ອໂທສສຸສາປີ ປາກຜກາວສຸສ ອຣິປຸເປຕຕຸ ຕາ฿ ຍຖາ ວາ ມຸເຂ ໂທໂສ, ເອວໍ ມຸເຂ ອໂທໂສປີ ມຸຂໂທໂສ ສຣໂລເປນ฿ ມຸຂໂທໂສ ຈ ມຸຂໂທໂສ ຈ ມຸຂໂທໂສຕິ ເອກເສສນເຍນ ເປຕຸຖ ອຕຸໂຖ ທຜຸຖພຸໂພ฿ ເອວຄຸຫີ "ປເຣສໍ ໂສລຸອສວິຂໍ ຈິຕຸຕໍ ປາກຜໍ ໂຫຕີ"ຕິ ວຈນໍ ສມຕຸຖິຕໍ ໂຫຕິ฿

໘໔໕฿ປຸພຸເພນິວາສຄາຓູປມາຍນຸຕິ ປຸພຸເພນິວາສຄາຓສຸສ ທສຸສິເຕົາປມາຍໍ฿ ຕໍ ທິວສໍ ກຕກິຣິຍາ ນາມ ປາກຕິກສຕຸຕສຸສປີ ເຍກຸຍຸເຍນ ປາກຜາ ໂຫຕີຕິ ທສຸສນຕຸຖໍ ຕໍທິວສ-ຄຸຄຫຓໍ ກຕໍ฿ ຕໍທິວສຄຕຄາມຕຸຕຍ-ຄຸຄຫເຓເນວ ມຫາກິນິຫາເຣຫີ ອຄຸເຄສມຸປີ ປຸພຸເພນິວາສຄາຓລາກີນໍ ຕີສຸ ກເວສຸ ກຕກິຣິຍາ ເຍກຸຍຸເຍນ ປາກຜາ ໂຫຕີຕິ ທີປີຕນຸຕິ ທຜຸຖພຸພໍ฿

໘໔໖฿ອປຣາປຣໍ ສຄຸຈຣນຸເຕຕິ ຕໍຕໍກິຈຸຈວເສນ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ສຄຸຈຣນຸເຕ฿ ຍຖາວຸຕຸຕປາສາໂທວິຍ ກິກຸຂຸໂນ ກຣຊກາໂຍ ທຜຸຖພຸໂພ ຕຕຸຖ ປຕິຜຸຖິຕສຸສ ທຜຸຖພຸພທສຸສນສິທຸຂິໂຕ฿ ຈກຸຂຸມໂຕ ຫີ ທິພຸພຈກຸຂຸສມຂິຄໂມ฿ ຍຖາຫ "ມໍສຈກຸຂຸສຸສ ອຸປຸປາໂທ, ມຄຸໂຄ ທິພຸພສຸສ ຈກຸຂຸໂນ"ຕິ (ອິຕິວຸ฿ ໖໑)฿ ຈກຸຂຸມາ ປຸຣິໂສ ວິຍ ອຍເມວ ທິພຸພຈກຸຂຸໍ ປຕຸວາ ຖິໂຕ ກິກຸຂຸ ທຜຸຖພຸພສຸສ ທສຸສນໂຕ฿ ເຄຫໍ ປວິສນຸຕາ ວິຍ ເອຕໍ ອຕຸຕກາວເຄຫໍ ໂອກຸກມນຸຕາ, ອຸປປຊຸຊນຸຕາຕິ ອຕຸໂຖ฿ ເຄຫາ ນິກຸຂມນຸຕາ ວິຍ ເອຕສຸມາ ອຕຸຕກາວເຄຫໂຕ ປກຸກນຸຕາ, ຈວນຸຕາຕິ ອຕຸໂຖ฿ ເອວໍ ວາ ເອຕຸຖ ອຕຸໂຖ ທຜຸຖພຸໂພ฿ ອປຣາປຣໍ ສຄຸຈຣຕາກສຕຸ ຕາຕິ ປນ ປຸນປຸປຸນໍ ສໍສາເຣ ປຣິພຸກມນຸຕາ ສຕຸຕາ฿ "ຕຕຸຖ ຕຕຸຖ ນິພຸພຕຸຕສຕຸຕາ"ຕິ ປນ ອິມິນາ ຕສຸມີ ກເວ ຊາຕສໍວທຸເຂ ສຕຸເຕ ວທຕິ฿ ນນຸ ຈາຍໍ ທິພຸພຈກຸຂຸລາຕກຖາ, ເອຕຸຖ ກສຸມາ "ຕີສຸ ກເວສູ"ຕິ ຈຕຸໂວກາຣກວສຸສາປີ ສງຄໂຫ ກໂຕຕິ ອາຫ "ອິທຄຸຈາ"ຕິອາທິ฿ ຕຕຸຖ ອິທນຸຕິ "ຕີສຸ ກເວສຸ ນິພຸພຕຸຕສຕຸຕານ"ນຸຕິ ອິທໍ ວຈນໍ฿ ເທສນາສຸຂຕຸຖເມວາຕິ ເກວລໍ ເທສນາ ສຸຂຕຸຖໍ, ນ ຈຕຸໂວກາຣກເວ ນິພຸພຕຸຕສຕຸຕານໍ ທິພຸພຈກຸຂຸໂນ ອາວິກາວສພຸກາວໂຕ฿ ນ ຫີ "ຖເປຕຸວາ ອຣູປກວ"ນຸຕິ ວາ "ທຸວີສຸ ກເວສູ"ຕິ ວາ ວຸຈຸຈມາເນ ເທສນາ ສຸຂາວໂພຂາ ຈ ໂຫຕີຕິ฿

ອາສວກຸຂຍຄາຕກຖາວຕຸຕນາ

໘໔໗฿ວິປສຸສນາປາທກນຸຕິ ວິປສຸສນາຍ ປທຜຸຖານກູຕໍ฿ ວິປສຸສນາ ຈ ຕິວິຂາ ວິປສຸສກປຸຄຸຄລເກເທນ฿ ມຫາໂພຂິສຕຸຕານຄຸ ຫີ ປຈຸເຈກໂພຂິສຕຸຕານຄຸຈ ວິປສຸສນາ ຈິນຸຕາມຍຄາຕສໍວທຸຂິຕາ ສຍມຸກຸຄາຕກູຕາ, ອິຕເຣສໍ ສຸຕມຍຄາຕສໍວທຸຂິຕາ ປໂຣປເທສສມຸກູຕາ ນາມ฿ ສາ "ຖເປຕຸວາ ເນວສຄຸຄານາສຄຸຄາຍຕນໍ ອວເສສຣູປາຣູປຊຸຊານານໍ ອຄຸຄຕຣໂຕ ວຸຜຸຖາຍາ"ຕິ ອາທິນາ ອເນກຂາ, ອຣູປມຸຂວເສນ ຈຕຸຂາຕຸວວຕຸຖາເນ ວຸຕຸຕານໍ ເຕສໍ ເຕສໍ ຂາຕຸປຣິຄຸຄຫມຸຂານຄຸຈ ອຄຸຄຕຣມຸຂວເສນ ອເນກຂາ ຈ ວິສຸທຸຂິມຄຸເຄ ນານານຍໂຕ ວິກາວິຕາ฿ ມຫາໂພຂິສຕຸຕານໍ ປນ ຈຕຸວີສຕິໂກຜິສຕສຫສຸສມຸເຂນ ປເກທຄມນໂຕ ນານານຍໍ ສພຸພຄຸຄຸຕຄາຕສນຸນິສຸສຍສຸສ ອຣິຍມຄຸຄຄາຕສຸສ ອຂິຜຸຖານກູຕໍ ປຸພຸພກາຄຄາຕຄພຸກໍ ຄຕຸຫາເປນຸຕໍ ປຣິຕາຕໍ ຄຈຸຉນຸຕໍ ປຣມຄມຸກີຣໍ ສຕຸຫສຸຂຸມຕຣໍ ອນຄຸຄສາຂາຣຕໍ ວິປສຸສນາຄາຕໍ ໂຫຕິ, ຍໍ ອຜຸຖກຖາສຸ "ມຫາວຊິຣຄາຕ"ນຸຕິ ວຸຈຸຈຕິ฿ ຍສຸສ ຈ ປວຕຸຕິວິກາເຄນ ຈຕຸວີສຕິໂກຜິສຕສຫສຸສປຸປເກທສຸສ ປາທກກາເວນ ສມາປຊຸຊິຍມານາ ຈຕຸວີສຕິໂກຜິສຕສຫສຸສສງຂຍາ ເທວສິກໍ ສຕຸຖຸ ວລຸອຄຸຊນກສມາປຕຸຕິໂຍ ວຸຈຸຈນຸຕິ, ສຸວາຍໍ ພຸທຸຂານໍ ວິປສຸສນາຈາໂຣ ປຣມຕຸຖມຄຸຊູສາຍໍ ວິສຸທຸຂິມຄຸຄສໍວຕຸຕນາຍໍ (ວິສຸທຸຂິ฿ ຜີ฿ ໑฿໘໑໖) ອຸທຸເທສໂຕ ທສຸສິໂຕ฿ ອຕຸຖິເກຫີ ຕໂຕ ຄເຫຕພຸໂພ, ອິຂ ປນ ສາວການໍ ວິປສຸສນາ ອຂິປຸເປຕາ฿

ອາສວານໍ ຂຍຄາຕາຍາຕິ ອາສວານໍ ເຂປນໂຕ ສມຸຈຸຊິນຸທນໂຕ ອາສວກຸຂໂຍ, ອຣິຍມຄຸໂຄ, ຕຕຸຖ ຄາຕໍ ອາສວານໍ ຂຍຄາຕໍ, ຕທຕຸຖໍ ເຕນາຫ "ອາສວານໍ ຂຍຄາຕນິພຸພຕຸຕນຕຸຖາຍາ"ຕິ฿ ອາສວາ ເອຕຸຖ ຂີຍນຸຕີຕິ ອາສວານໍ ຂໂຍ ນິພຸພານໍ฿ ເຂເປຕິ ປາປຂມຸເມຕິ ຂໂຍ, ມຄຸໂຄ฿ ໂສ ປນ ປາປກຸຂໂຍ ອາສວກຸຂເຍນ ວິນາ ນຕຸຖີຕິ "ຂເຍ ຄາຕ"ນຸຕິ ເອຕຸຖ ຂຍຄຸຄຫເຓນ ອາສວກຸຂໂຍ ວຸຕຸໂຕຕິ ອາຫ "ຂເຍ ຄາຕ"ນຸຕິອາທິ฿ ສມິຕປາໂປ ສມໂຓຕິ ກຕຸວາ ອາສວານໍ ຂີຕຸຕາ ສມໂຓ ນາມ ໂຫຕີຕິ ອາຫ "ອາສວານໍ ຂຍາ ສມໂຓ ໂຫຕີຕິ ເອຕຸຖ ຜລ"ນຸຕິ฿ ອາສວວຫຸໝິຍາ ສງຂາເຣ ວຫຸເຓນຸໂຕ ວິສງຂາຣໂຕ ສຸວິທູຣວິທູໂຣຕິ "ອາຣາ ໂສ ອາສວກຸຂຍາ"ຕິ ເອຕຸຖ ອາສວກຸຂຍປທໍ ວິສງຂາຣາຂິວຈນນຸຕິ ອາຫ "ອາສວກຸຂຍາຕິ ເອຕຸຖ ນິພຸພານໍ ວຸຕຸຕ"ນຸຕິ฿ ກງໂຄຕິ ອາສວານໍ ຂຕນິໂຣໂຂ "ອາສວານໍ ຂໂຍ"ຕິ ວຸຕຸໂຕຕິ ໂຍຊນາ฿

"ອິທໍ ທຸກຸຂ"ນຸຕິ ທຸກຸຂສຸສ ອຣິຍສຈຸຈສຸສ ຕທາ ກິກຸຂຸໂນ ປຈຸຈກຸຂໂຕ ຄຫິຕກາວທສຸສນໍ฿ "ເອຕຸຕກໍ ທຸກຸຂ"ນຸຕິ ຕສຸສ ປຣິຈຸຊິຊຊຄຸຄຫິຕກາວທສຸສນໍ฿ "ນ ອິໂຕ ກິຍຸໂຍ"ຕິ ຕສຸສ ອນວເສເສຕຸວາ ຄຫິຕກາວທສຸສນໍ฿ ເຕນາຫ "ສພຸພມຸປີ ທຸກຸ

ຂສຈ຺ຈ''ນ຺ຕິອາທີຯ ສຣສລກ຺ຂຓປຏິເວເຘນາຕິ ສຠາວສງ຺ຂາຕສ຺ສ ລກ຺ຂຓສ຺ສ ອສມ຺ໂມຫໂຕ ປຏິວິຊ຺ຌເນນ, ອສມ຺ໂມຫປຏິເວໂຘຕິ ຈຯ ຍຖາ ຕສ຺ມິໍ ຎາເຓ ປວຕ຺ເຕ ປຈ຺ຉາ ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈສ຺ສ ສຣູປາທິປຣິຈ຺ເຉເທ ສມ຺ໂມໂຫ ນ ໂຫຕິ, ຕຖາ ປວຕ຺ຕິ, ເຕນາຫ ''ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕີ''ຕິຯ ທຸກ຺ຂໍ ສມຸເທຕິ ເອຕສ຺ມາຕິ ທຸກ຺ຂສມຸທໂຍ, ຕຓ຺ຫາຕິ ອາຫ ''ຕສ຺ສ ຈາ''ຕິອາທີຯ ຍໍ ຐານໍ ປຕ຺ວາຕິ ຍໍ ນິພ຺ພານໍ ມຄ຺ຄສ຺ສ ອາຣມ຺ມຓປຈ຺ຈຍຠາເວນ ກາຣຓຠູຕໍ ອາຄມ຺ມ, ''ປຕ຺ວາ''ຕິ ຈ ຕທຸຠຍວໂຕ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ປວຕ຺ຕິ ຕທຸຠຍສ຺ສ ປວຕ຺ຕິ ວິຍາຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປຕ຺ວາຕິ ວາ ປາປຸຓນເຫຕຸຯ ອປ຺ປວຕ຺ຕິນ຺ຕິ ອປ຺ປວຕ຺ຕິນິມິຕ຺ຕໍ, ເຕ ວາ ນປ຺ປວຕ຺ຕນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ອປ຺ປວຕ຺ຕິ, ນິພ຺ພານໍຯ ຕສ຺ສາຕິ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘສ຺ສຯ ສມ຺ປາປກນ຺ຕິ ສຈ຺ຉິກຣຓວເສນ ສມ຺ມເທວ ປາປກໍຯ

ກິເລສວເສນາຕິ ອາສວສງ຺ຂາຕກິເລສວເສນຯ ຍສ຺ມາ ອາສວານໍ ທຸກ຺ຂສຈ຺ຈປຣິຍາໂຍ ຕປ຺ປຣິຍາປນ຺ນຕ຺ຕາ, ເສສສຈ຺ຈານຎ຺ຈ ຕໍສມຸທຍາທິປຣິຍາໂຍ ອຕ຺ຖິ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ ''ປຣິຍາຍໂຕ''ຕິຯ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ສຈ຺ຈານີຕິ ໂຍຊນາຯ ອາສວານໍເຍວ ເຈຕ຺ຖ ຄຫຓໍ ''ອາສວານໍ ຂຍຎາຓາຍາ''ຕິ ອາຣທ຺ຘຕ຺ຕາຯ ຕຖາ ຫິ ''ກາມາສວາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈຕີ''ຕິອາທິນາ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໒໔໘; ມຯ ນິຯ ໑ຯ໔໓໓; ມຯ ນິຯ ໓ຯ໑໐) ອາສວວິມຸຕ຺ຕິສີເສເນວ ສພ຺ພກິເລສວິມຸຕ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕາຯ ''ອິທໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ຍຖາຠູຕໍ ປຊານາຕີ''ຕິອາທິນາ ມິສ຺ສກມຄ຺ໂຄ ອິຘ ກຖິໂຕຕິ ''ສຫ ວິປ຺ສ຺ສນາຍ ໂກຏິປ຺ປຕ຺ຕໍ ມຄ຺ຄໍ ກເຖສີ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ''ຊານໂຕ ປສ຺ສໂຕ''ຕິ ອິມິນາ ປຣິຎ຺ຎາສຈ຺ຉິກິຣິຍາຠາວນາຠິສມຍາ ວຸຕ຺ຕາຯ ''ວິມຸຈ຺ຈຕີ''ຕິ ອິມິນາ ປຫານາຠິສມໂຍ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ອາຫ ''ອິມິນາ ມຄ຺ຄກ຺ຂຓໍ ທສ຺ເສຕີ''ຕິຯ ''ຊານໂຕ ປສ຺ສໂຕ''ຕິ ວາ ເຫຕຸນິທ຺ເທໂສຍໍຯ ຊານນເຫຕຸ ທສ຺ສນເຫຕຸ ກາມາສວາປິ ຈິຕ຺ຕໍ ວິມຸຈ຺ຈຕີຕິ ໂຍຊນາຯ ຆມ຺ມານຎ຺ຫິ ສມານກາລິການມ຺ປິ ປຈ຺ຈຍປ຺ປຈ຺ຈຍຸປ຺ປນ຺ນຕາ ສຫຊາຕໂກຏິຍາ ລພ຺ຠຕີຕິຯ ຠວາສວຄ຺ຄຫເຓນ ເຈຕ຺ຖ ຠວຣາຄສ຺ສ ວິຍ ຠວທິຏ຺ຐິຍາປິ ສມວໂຣໂຘຕິ ທິຏ຺ຐາສວສ຺ສາປິ ສງ຺ຄໂຫ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ຂີຓາ ຊາຕີຕິອາທີຫິ ປເທຫິຯ ຕສ຺ສາຕິ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາຎາຓສ຺ສຯ ຠູມິນ຺ຕິ ປວຕ຺ຕິຏ຺ຐານໍຯ

ເຍນາຘິປ຺ປາເຍນ ''ກຕມາ ປນສ຺ສາ''ຕິອາທິນາ ໂຈທນາ ກຕາ, ຕໍ ວິວຣນ຺ໂຕ ''ນ ຕາວສ຺ສາ''ຕິອາທິມາຫ ຯ ຕຕ຺ຖ ນ ຕາວສ຺ສ ອຕີຕາ ຊາຕິ ຂີຓາ ມຄ຺ຄຠາວນາຍາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ຕຕ຺ຖ ກາຣຓມາຫ ''ປຸພ຺ເພວ ຂີຓຕ຺ຕາ''ຕິຯ ນ ອນາຄຕາ ອສ຺ສ ຊາຕິ ຂີຓາຕິ ໂຍຊນາຯ ນ ອນາຄຕາຕິ ຈ ອນາຄຕຠາວສາມຎ຺ຎໍ ຄເຫຕ຺ວາ ເລເສນ ໂຈເທຕິ, ເຕນາຫ ''ອນາຄເຕ ວາຍາມາຠາວໂຕ''ຕິຯ ອນາຄຕວິເສໂສ ປເນຕ຺ຖ ອຘິປ຺ເປໂຕ, ຕສ຺ສ ຈ ເຂປເນ ວາຍາໂມປິ ລພ຺ຠເຕວ, ເຕນາຫ ''ຍາ ປນ ມຄ຺ຄສ຺ສາ''ຕິອາທີຯ ເອກຈຕຸປຎ຺ຈໂວກາຣເຠທູຕິ ຠວຕ຺ຕຍຄ຺ຄຫຓໍ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ອນວເສສໂຕ ຊາຕິຍາ ຂີຓຠາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍຯ ຕນ຺ຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ຊາຕິໍຯ ໂສຕິ ຂີຓາສໂວ ຠິກ຺ຂຸຯ

ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາໂສ ນາມ ອຸກ຺ກຏ຺ຐນິທ຺ເທເສນ ມຄ຺ຄພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍສ຺ສ ນິພ຺ພຕ຺ຕນໍ ເອວາຕິ ອາຫ ''ປຣິວຸຕ຺ຖ''ນ຺ຕິຯ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິຍາ ຈຕູສຸ ສຈ຺ເຈສຸ ປຣິຎ຺ຎາທິກິຈ຺ຈສາຘນວເສນ ປວຕ຺ຕມານາຍ ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ປາທີນມ຺ປິ ທຸກ຺ຂສຈ຺ເຈ ປຣິຎ຺ຎາຠິສມຍານຸຄຸຓາ ປວຕ຺ຕິ, ອິຕຣສຈ຺ເຈສຸ ຈ ເນສໍ ປຫານາຠິສມຍາທິປວຕ຺ຕິ ປາກຏາ ເອວ, ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ''ຈຕູສຸ ສຈ຺ເຈສຸ ຈຕູຫິ ມຄ຺ເຄຫິ ປຣິຎ຺ຎາປຫານສຈ຺ຉິກິຣິຍາຠາວນາວເສນາ''ຕິຯ ທຸກ຺ຂນິໂຣຘມຄ຺ເຄສຸ ປຣິຎ຺ຎາສຈ຺ຉິກິຣິຍາຠາວນາ ຍາວເທວ ສມຸທຍປ຺ປຫານຕ຺ຖາຍາຕິ ອາຫ ''ເຕນ ເຕນ ມຄ຺ເຄນ ປຫາຕພ຺ພກິເລສາ ປຫີນາ''ຕິຯ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາຕິ ອິເມ ປກາຣາ ອິຕ຺ຖໍ, ຕພ຺ຠາໂວ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕໍ, ຕທຕ຺ຖນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີຕິຯ ເຕ ປນ ປກາຣາ ອຣິຍມຄ຺ຄພ຺ຍາປາຣຠູຕາ ປຣິຎ຺ຎາທໂຍ ອິຘາຘິປ຺ເປຕາຕິ ອາຫ ''ເອວໍ ໂສລສກິຈ຺ຈຠາວາຍາ''ຕິຯ ເຕ ຫິ ມຄ຺ຄໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂໂຕ ມຄ຺ຄານຸຠາເວນ ປາກຏາ ຫຸຕ຺ວາ ອຸປຏ຺ຐຫນ຺ຕິ, ປຣິຎ຺ຎາທີສຸ ຈ ປຫານເມວ ປທານໍ ຕທຕ຺ຖຕ຺ຕາ ອິຕເຣສນ຺ຕິ ອາຫ ''ກິເລສກ຺ຂຍຠາວາຍ ວາ''ຕິຯ ປຫີນກິເລສປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓວເສນ ວາ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ທຸຕິຍວິກປ຺ເປ ອິຕ຺ຖຕ຺ຕາຍາຕິ ນິສ຺ສກ຺ເກ ສມ຺ປທານວຈນນ຺ຕິ ອາຫ ''ອິຕ຺ຖຠາວໂຕ''ຕິຯ ອປຣນ຺ຕິ ອນາຄຕໍຯ ອິເມ ປນ ຈຣິມກຕ຺ຕຠາວສງ຺ຂາຕາ ປຎ຺ຈກ຺ຂນ຺ຘາ ປຣິຎ຺ຎາຕາ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕິ, ເອເຕນ ເຕສໍ ອປ຺ປຕິຏ຺ຐໍ ທສ຺ເສຕິຯ ອປຣິຎ຺ຎາມູລິກາ ຫິ ປຕິຏ຺ຐາຯ ຍຖາຫ ''ກພຬີກາເຣ ເຈ ຠິກ຺ຂເວ ອາຫາເຣ ອຕ຺ຖິ ຣາໂຄ ອຕ຺ຖິ ນນ຺ທີ ອຕ຺ຖິ ຕຓ຺ຫາ, ປຕິຏ຺ຐິຕໍ ຕຕ຺ຖ ວິຎ຺ຎາຓໍ ວິຣູຬ຺ຫ''ນ຺ຕິອາທີຯ (ສໍຯ ນິຯ ໒ຯ໖໔; ກຖາຯ ໒໐໖; ມຫານິຯ ໗) ເຕເນວາຫ ''ຉິນ຺ນມູລກາ ຣຸກ຺ຂາ ວິຍາ''ຕິອາທີຯ

໒໔໐ຯ ປພ຺ພຕມຕ຺ຖເກຕິ ປພ຺ພຕສິຂເຣຯ ຕຎ຺ຫິ ເຍພຸຍ຺ເຍນ ສງ຺ຂິຕ຺ຕໍ ສງ຺ກຸຈິຕໍ ໂຫຕີຕິ ປາຬິຍໍ ''ປພ຺ພຕສງ຺ເຂເປ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປພ຺ພຕປຣິຍາປນ຺ໂນ ວາ ປເທໂສ ປພ຺ພຕສງ຺ເຂໂປຯ ອນາວິໂລຕິ ອກາລຸສິໂຍ, ສາ ຈສ຺ສ ອນາວິລຕາ ກທ຺ທມາຠາເວນ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ''ນິກ຺ກທ຺ທໂມ''ຕິຯ ສິປ຺ປີໂຍຕິ ສຸຕ຺ຕິໂຍຯ ສມ຺ພຸກາຕິ ສງ຺ຂລິກາຯ ຐິຕາສຸປິ ນິສິນ຺ນາສຸປິ ຄາວີສຸຯ ວິຊ຺ຊມານາສູຕິ ລພ຺ຠມານາສຸ, ອິຕຣາ ຐິຕາປິ ນິສິນ຺ນາປິ ''ຈຣນ຺ຕີ''ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ສຫຈຣຓນ຺ເຍນຯ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕເມວ, ນ ປນ ກທາຈິປິ ຈຣນ຺ຕໍຯ ທ຺ວຍນ຺ຕິ ສິປ຺ປີສມ຺ພຸກໍ, ມຈ຺ຉຄຸມ຺ພນ຺ຕິ ອິທໍ ອຸຠຍໍຯ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕມ຺ປິ ວຸຕ຺ຕໍ ຈຣນ຺ຕໍ ປີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ''ອິຕຣຎ຺ຈ ທ຺ວຍ''ນ຺ຕິ ຈ

ຍຖາວຸຕ຺ຕເມວ ສິປ຺ປີສມ຺ພຸກາທີທ຺ວຍໍ ວທຕິຯ ຕລຸທີ ຈຣຕີຕິຯ ກິໍ ວາ ອິມາຍ ສຫຈຣິຍາຍ, ຍຖາລາຠຄ຺ຄຫໍ ປເນຕ຺ຖ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ສກ຺ຂຣກຖລສ຺ສ ທີ ວເສນ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕນ຺ຕິຯ ສິປ຺ປີສມ຺ພຸກສ຺ສ ມຈ຺ຉຄຸມ຺ພສ຺ສ ຈ ວເສນ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕມ຺ປີ ຈຣນ຺ຕໍ ປີຕິ ໂຍຊນາ ກາຕພ຺ພາຯ

ເຕສໍ ທສນ຺ນໍ ຎາຓານໍຯ ຕຕ຺ຖາຕິ ຕສ຺ມິ ອາຣມ຺ມຓວິຠາເຄ, ເຕສຸ ວາ ຎາເຓສຸຯ ຠູມິເຠທໂຕ, ກາລເຠທໂຕ, ສນ຺ຕານເຠທໂຕ ຈາຕິ ສຕ຺ຕວິຘາຣມ຺ມຓໍ ວິປສ຺ສນາຎາຓໍຯ "ຣູປາຍຕນມຕ຺ຕເມວາ"ຕິ ອິທໍ ຕສ຺ສ ຎາຓສ຺ສ ອຠິນິມ຺ມິຍມາເນ ມໂນມເຍ ກາເຍ ຣູປາຍຕນເມວາຣພ຺ຠ ປວຕ຺ຕນໂຕ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຘາຍຕນໍ ອາທີນໍ ອຠາວໂຕຯ ນ ຫິ ຣູປກລາໂປ ຄນ຺ຘາຍຕນໍ ອາທິຣ ຫິໂຕ ອຕ຺ຖິຯ ປຣິນິປ຺ຜນ຺ນເມວ ນິມ຺ມິຕຣູປໍ, ເຕນາຫ "ປຣິຕ຺ຕປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນພຫິທ຺ຘາຣມ຺ມຓ"ນ຺ຕິຯ ອາສວກ຺ຂຍຎາຓໍ ນິພ຺ພານາຣມ຺ມຓເມວ ສມານໍ ປຣິຕ຺ຕຕ຺ຕິກວເສນ ອປ຺ປມາຓາຣມ຺ມຓໍ, ອຊ຺ຊຕ຺ຕຕ຺ຕິກວເສນ ພຫິທ຺ຘາຣມ຺ມຓໍ, ອຕີຕຕ຺ຕິກວເສນ ນວຕ຺ຕພ຺ພາຣມ຺ມຓຎ຺ຈ ໂຫຕີຕິ ອາຫ "ອປ຺ປມາຓພຫິທ຺ຘານວຕ຺ຕພ຺ພາຣມ຺ມຓ"ນ຺ຕິຯ ກູໂຏ ວິຍ ກູຏາຄາຣສ຺ສ ຠຄວໂຕ ເທສນາຍ ອຣຫຕ຺ຕໍ ອຸຕ຺ຕມງ຺ຄຠູຕນ຺ຕິ ອາຫ "ອຣຫຕ຺ຕນິກູເຏນາ"ຕິຯ ເທສນໍ ນິຏ຺ຐາເປສີຕິ ຕິຕ຺ຖກຣມຕຫຣວິຠາວິນີ ນານາວິຘກຸຫນລປນາທິມິຈ຺ຉາຊີວວິທ຺ຘໍສິນີ ຕິວິຘສີລາລງ຺ກຕໍ ປຣມສລ຺ເລຂປຏິປຕ຺ຕິທີປນີ ຌານາຠິຎ຺ຎາທິອຸຕ຺ຕຣິມນຸສ຺ສຘມ຺ມວິຠູສິຕໍ ຈຸທ຺ທສວິຘມຫາສາມຎ຺ຎຜລປຏິມຓ຺ຑິຕໍ ອນຎ຺ຎສາຘາຣຓໍ ເທສນໍ ນິຏ຺ຐາເປສີຯ

ອຊາຕສຕ຺ຕຸອຸປາສກຕ຺ຕປຏິເວທນາກຖາວຓ຺ຓນາ

໒໕໐ຯອາທິມຊ຺ຊປຣິໂຍສານນ຺ຕິ ອາທິຎ຺ຈ ມຊ຺ຊຎ຺ຈ ປຣິໂຍສານຎ຺ຈຯ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ສຄາຣວໍຯ ອາຣທ຺ຘໍ ສມ຺ມສງ຺ຄາຫເກຫີຯ

ອຠິກ຺ກນ຺ຕາ ວິຄຕາຕິ ອຕ຺ໂຖຕິ ອາຫ "ຂເຍ ທິສ຺ສຕີ"ຕິຯ ຕຖາ ຫິ "ນິກ຺ຂນ຺ໂຕ ປຖໂມ ຍາໂມ"ຕິ ອຸປຣິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຠິກ຺ກນ຺ຕຕໂຣຕິ ອຕິວິຍ ກນ຺ຕຕໂຣ ມໂນຣໂມ, ຕາທິໂສ ຈ ສຸນ຺ທໂຣ ຠທ຺ທໂກ ນາມ ໂຫຕີຕິ ອາຫ "ສຸນ຺ທເຣ ທິສ຺ສຕີ"ຕິຯ ໂກຕິ ເທວ ນາຄຍກ຺ຂຄນ຺ຘພ຺ພາທີສຸ ໂກ ກຕໂມຯ ເມຕິ ມມຯ ປາທານີຕິ ປາເທຯ ອິທ຺ຘິຍາຕິ ອິມາຍ ເອວຣູປາຍ ເທວິທ຺ຘິຍາຯ ຍສສາຕິ ອິມິນາ ເອທິເສນ ປຣິວາເຣນ, ປຣິຊເນນ ຈຯ ຊລນ຺ຕິ ວິຊ຺ໂຊຕມາໂນຯ ອຠິກ຺ກນ຺ເຕນາຕິ ອຕິວິຍ ກນ຺ເຕນ ກມນິເຍນ ອຠິຣູເປນຯ ວຓ຺ເຓນາຕິ ຉວິວຓ຺ເຓນ ສຣີຣວຓ຺ຓນິກາຍ ຯ ສພ຺ພາ ໂອຠາສຍໍ ທິສາຕິ ທສປິ ທິສາ ປຠາເສນ຺ໂຕ ຈນ຺ໂທ ວິຍ, ສູຣິໂຍ ວິຍ ຈ ເອໂກຠາສໍ ເອກາໂລກໍ ກໂຣນ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຠິຣູເປຕິ ອຸຬາຣຣູເປ ສມ຺ປນ຺ນຣູເປຯ

"ໂຈໂຣ ໂຈໂຣ, ສປ຺ໂປ ສປ຺ໂປ"ຕິອາທີສຸ ຠເຍ ອາເມຫິຕໍ, "ວິຊ຺ຊ ວິຊ຺ຊ, ປຫຣ ປຫຣາ"ຕິອາທີສຸ ໂກເຘ, "ສາທຸ ສາທູ"ຕິອາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໓໒໗; ສໍຯ ນິຯ ໒ຯ໑໒໗; ໓ຯ໓໕; ໕ຯ໑໐໐໕) ປສໍສາຍໍ, "ຄຈ຺ຉ ຄຈ຺ຉ, ລຸນາຫິ ລຸນາຫີ"ຕິອາທີສຸ ຕຸຣິເຕ, "ອາຄຈ຺ຉ ອາຄຈ຺ຉາ"ຕິອາທີສຸ ໂກຕູຫເລ, "ພຸທ຺ໂຘ ພຸທ຺ໂຘຕິ ຈິນ຺ເຕນ຺ໂຕ"ຕິອາທີສຸ (ພຸຯ ວໍຯ ໒໒) ອຈ຺ຉເຣ, "ອຠິກ຺ກມຖາຍສ຺ມນ຺ໂຕ ອຠິກ຺ກມຖາຍສ຺ມນ຺ໂຕ"ຕິອາທີສຸ (ທີຯ ນິຯ ໓ຯ໒໐; ອຯ ນິຯ ໖ຯ໑໑) ຫາເສ, "ກຫໍ ເອກປຸຕ຺ຕກ ກຫໍ ເອກປຸຕ຺ຕກາ"ຕິອາທີສຸ (ສໍຯ ນິຯ ໒ຯ໙໓) ໂສເກ, "ອໂຫ ສຸຂໍ ອໂຫ ສຸຂ"ນ຺ຕິອາທີສຸ (ອຸທາຯ ໒໐; ທີຯ ນິຯ ໓ຯ໓໐໘; ຈູລ຺ລວຯ ໓໓໘) ປສາເທຯ ຈ-ສທ຺ໂທ ອວຸຕ຺ຕສມຸຈ຺ຈຍຕ຺ໂຖ, ເຕນ ຄຣຫາອສມ຺ມານາທີນໍ ສງ຺ຄໂຫ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ຕຕ຺ຖ "ປາໂປ ປາໂປ"ຕິອາທີສຸ ຄຣຫາຍໍ, "ອຠິຣູປກ ອຠິຣູປກາ"ຕິອາທີສຸ ອສມ຺ມາເນ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ

ນຍິທໍ ອາເມຫິຕວເສນ ທ຺ວິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ອຖ ໂຂ ອຕ຺ຖທ຺ວຍວເສນາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ອຖ ວາ"ຕິອາທິມາຫ "ອຠິກ຺ກນ຺ຕ"ນ຺ຕິ ວຈນໍ ອເປກ຺ຂິຕ຺ວາ ນປຸໍສກລິງ຺ຄວເສນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕໍ ປນ ຠຄວໂຕ ວຈນໍ ຘມ຺ມສ຺ສ ເທສນາຕິ ກຕ຺ວາ ຕຖາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຕ຺ຖມຕ຺ຕທສ຺ສນໍ ວາ ເອຕໍ, ຕສ຺ມາ ອຕ຺ຖວເສເນຕ຺ຖ ລິງ຺ຄວິຠຕ຺ຕິປຣິຓາໂມ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ທຸຕິຍປເທປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ໂທສ ນາສນໂຕຕິ ຣາຄາທິກິເລສວິຘມນໂຕຯ ຄຸຓາຘິຄມນໂຕຕິ ສີລາທິຄຸຓານໍ ສມ຺ປາທນໂຕຯ ເຍ ຄຸເຓ ເທສນາ ອຘິຄເມຕິ, ເຕສຸ ປຘານຠູຕາ ທສ຺ເສຕພ຺ພາຕິ ເຕ ປຘານຠູເຕ ຕາວ ທສ຺ເສຕຸໍ "ສທ຺ຘາຊນນໂຕ ປຎ຺ຎາຊນນໂຕ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສທ຺ຘາປມຸຂາ ຫິ ໂລກິຍາ ຄຸຓາ, ປຎ຺ຎາປມຸຂາ ໂລກຸຕ຺ຕຣາຯ ສີລາທິອຕ຺ຖສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສາຕ຺ຖໂຕຯ ສຠາວນິຣຸຕ຺ຕິສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສພ຺ຍຎ຺ຊນໂຕຯ ສຸວິຎ຺ເຎຍ຺ຍສທ຺ທປໂຍຄຕາຍ ອຸຕ຺ຕານປທໂຕຯ ສຓ຺ຫສຸຂຸມຠາເວນ ທຸພ຺ພິຎ຺ເຎຍ຺ຍຕ຺ຖຕາຍ ຄມ຺ຠີຣຕ຺ຖໂຕຯ ສິນິທ຺ຘມຸທຸມຘຸຣສທ຺ທປໂຍຄຕາຍ ກຓ຺ຓສຸຂໂຕຯ ວິປຸລວິສຸທ຺ຘເປມນິຍຕ຺ຖຕາຍ ຫທຍງ຺ຄມໂຕຯ ມານາຕິມານວິຘມເນນ ອນຕ຺ຕຸກ຺ກໍສນໂຕຯ ຖມ຺ຠສາຣມ຺ຠນິມ຺ມທ຺ທເນນ ອປຣວມ຺ຠນໂຕຯ ຫິຕາຘິປ຺ປາຍປ຺ປວຕ຺ຕິຍາ, ປເຣສໍ ຣາຄປຣິລາຫາທິວູປສມເນນ ຈ ກຣຸຓາສີຕລໂຕຯ ກິເລສນ຺ຘກາຣວິຘມເນນ ປຎ຺ຎາວທາຕໂຕຯ ກຣວີກຣຸຕມຎ຺ຊຸຕາຍ ອາປາຖຣມຓີຍໂຕຯ ປຸພ຺

ພາປຣາວິຣຸທ຺ຘສຸວິສຸທ຺ຘຕາຍ ວິມທ຺ທກ຺ຂມໂຕຯ ອາປາຖຣມຓີຍຕາຍ ເອວ ສຸຍ຺ຍມານສຸຂໂຕຯ ວິມທ຺ທກ຺ຂມຕາຍ, ຫິຕຊ຺ຌາສຍປ຺ປວຕ຺ຕິຕາຍ ຈ ວີມໍສິຍມານຫິຕໂຕຯ ເອວມາທີຫີຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ສໍສາຣຈກ຺ກນິວຕ຺ຕນໂຕ ສທ຺ຘມ຺ມຈກ຺ກປ຺ປວຕ຺ຕນໂຕ, ມິຈ຺ຉາວາທວິທ຺ຘໍສນໂຕ ສມ຺ມາວາທປຕິຏ຺ຐາປນໂຕ, ອກຸສລມູລສມຸທ຺ຘຣຓໂຕ ກຸສລມູລສໍໂຣປນໂຕ, ອປາຍທ຺ວາຣປິຘານໂຕ ສຄ຺ຄມຄ຺ຄທ຺ວາຣວິວຣຓໂຕ, ປຣິຍຸຏ຺ຐານວູປສມນໂຕ ອນຸສຍສມຸຄ຺ຆາຕນໂຕຕິ ເອວມາທີນໍ ສງ຺ຄໂຫ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ

ອໂຘມຸຂຏ຺ຐປິຕນ຺ຕິ ເກນຈິ ອໂຘມຸຂໍ ຐປິຕໍຯ ເຫຏ຺ຐາມຸຂຊາຕນ຺ຕິ ສຠາເວເນວ ເຫຏ຺ຐາມຸຂໍ ຊາຕໍຯ ອຸຄ຺ຆາເຏຍ຺ຍາຕິ ວິວຏໍ ກເຣຍ຺ຍຯ ຫຕ຺ເຖ ຄເຫດ຺ວາ “ປຸຣຕ຺ຖາຠິມຸໂຂ, ອຸຕ຺ຕຣາຠິມຸໂຂ ວາ ຄຈ຺ຉາ”ຕິອາທີນິ ອວຕ຺ວາ ຫຕ຺ເຖ ຄເຫດ຺ວາ ນິສ຺ສນ຺ເທຫໍ ກຕ຺ວາຯ “ເອສ ມຄ຺ໂຄ, ເອວໍ ຄຈ຺ຉາ”ຕິ ທສ຺ເສຍ຺ຍຯ ກາລປກ຺ຂຈາຕຸທ຺ທສີຕິ ກາລປກ຺ເຂ ຈາຕຸທ຺ທສີຯ ນິກ຺ກຸຊ຺ຊິຕໍ ອາເຘຍ຺ຍສ຺ສ ອນາຘາຣຠູຕໍ ຠາຊນໍ ອາຘາຣຠາວາປາທນວເສນ ອຸກ຺ກຸຊ຺ເຊຍ຺ຍຯ ອຎ຺ຎາຓສ຺ສ ອຠິມຸຂຕ຺ຕາ ເຫຏ຺ຐາມຸຂຊາຕຕາຍ ສທ຺ຘມ຺ມວິມຸຂໍ ອໂຘມຸຂຏ຺ຐປິຕຕາຍ ອສທ຺ຘມ຺ເມ ປຕິຕນ຺ຕິ ເອວໍ ປທທ຺ວຍໍ ຍຖາຣຫໍ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ, ນ ຍຖາສງ຺ຂຍໍຯ ກາມໍ ກາມຈ຺ຉນ຺ທາທໂຍ ປຏິຈ຺ຉາທກາ ນີວຣຓກາວໂຕ, ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິ ປນ ສວິເສສໍ ປຏິຈ຺ຉາທິກາ ສຕ຺ເຕ ມິຈ຺ຉາຠິນິເວສນວເສນາຕິ ອາຫ “ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິຄຫນປຏິຈ຺ຉນ຺ນ”ນ຺ຕິຯ ເຕນາຫ ຠຄວາ “ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິປຣມາຫໍ ຠິກ຺ຂເວ ວຊ຺ຊໍ ວທາມີ”ຕິຯ ສພ຺ໂພ ອປາຍຄາມິມຄ຺ໂຄ ກຸມ຺ມຄ຺ໂຄ ກຸຈ຺ຉິໂຕ ມຄ຺ໂຄຕິ ກຕ຺ວາຯ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິອາທີນໍ ອຸຊຸປຏິປກ຺ຂຕາຍ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິອາທໂຍ ອຏ຺ຐ ມິຈ຺ຉຕ຺ຕສມ຺ມາ ມິຈ຺ຉາມຄ຺ຄາຯ ເຕເນວ ຫິ ຕທຸຠຍປຏິປກ຺ຂຕໍ ສນ຺ຘາຍ “ສຄ຺ຄໂມກ຺ຂມຄ຺ຄໍ ອາວິກໂຣນ຺ເຕນາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສປ຺ປິອາທິສນ຺ນິສ຺ສໂຍ ປທີໂປ ນ ຕຖາ ອຸຊ຺ຊໂລ, ຍຖາ ເຕລສນ຺ນິສ຺ສໂຍຕິ ເຕລປ຺ຊ຺ໂຊຕ-ຄ຺ຄຫຓໍຯ ເອເຕຫິ ປຣິຍາເຍຫີຕິ ເອເຕຫິ ນິກ຺ກຸຊ຺ຊິຕຸກ຺ກຸຊ຺ຊນປຏິຈ຺ຉນ຺ນວິວຣຓາທິອຸປເມປມິຕພ຺ພປ຺ປກາເຣຫິ, ເອເຕຫິ ວາ ຍຖາວຸຕ຺ເຕຫິ ນານາວິຘກຸຫນລປນາທີ ມິຈ຺ຉາຊີວວິວິຘມນາທິວິຠາວນປຣິຍາເຍຫີຯ ເຕນາຫ “ອເນກປຣິຍາເຍນ ຘມ຺ໂມ ປກາສິໂຕ”ຕິຯ

ປສນ຺ນກາຣນ຺ຕິ ປສນ຺ເນຫິ ກາຕພ຺ພໍ ສກ຺ກາຣໍຯ ສຣຓນ຺ຕິ ປຏິສຣຓໍ, ເຕນາຫ “ປຣາຍຓ”ນ຺ຕິຯ ປຣາຍຓກາໂວ ຈ ອນຕ຺ຖນິເສຘເນນ, ອຕ຺ຖສມ຺ປຏິປາທເນນ ຈ ໂຫຕີຕິ ອາຫ “ອຆສ຺ສ ຕາຕາ, ຫິຕສ຺ສ ຈ ວິຘາຕາ”ຕິຯ ອຆສ຺ສາຕິ ທຸກ຺ຂໂຕຕິ ວທນ຺ຕິ, ປາປໂຕຕິ ປນ ອຕ຺ໂຖ ຍຸຕ຺ໂຕ, ນິສ຺ສກ຺ເກ ເຈຕໍ ສາມິວຈນໍຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ນາຍໍ ຄມຸ-ສທ຺ໂທ ນີ-ສທ຺ທາທໂຍ ວິຍ ທ຺ວິກມ຺ມໂກ, ຕສ຺ມາ ຍຖາ “ອຊໍ ຄາມໍ ເນຕີ”ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ເອວໍ “ຠຄວນ຺ຕໍ ສຣຓໍ ຄຈ຺ຉາມີ”ຕິ ວຕ຺ຕຸໍ ນ ສກ຺ກາ, “ສຣຓນ຺ຕິ ຄຈ຺ຉາມີ”ຕິ ປນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍຯ ອິຕິ-ສທ຺ໂທ ເຈຕ຺ຖ ລຸຕ຺ຕນິທ຺ທິຏ຺ໂຐຯ ຕສ຺ສ ຈາຍມຕ຺ໂຖຯ ຄມນສ຺ສ ຕທຘິປ຺ປາເຍນ ຠຊນໍ ຊານນໍ ວາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ອິມິນາ ອຘິປ຺ປາເຍນາ”ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ “ຠຊາມີ”ຕິອາທີສຸ ປຸຣິມສ຺ສ ປຸຣິມສ຺ສ ປຈ຺ຉິມໍ ປຈ຺ຉິມໍ ອຕ຺ຖວຈນໍ, ຠຊນໍ ວາ ສຣຓາຘິປ຺ປາເຍນ ອຸປສງ຺ກມນໍ, ເສວນໍ ສນ຺ຕິກາວຈຣຕາ, ປຍິຣຸປາສນໍ ວຕ຺ຕປຏິວຕ຺ຕກຣເຓນ ອຸປຏ຺ຐານນ຺ຕິ ເອວໍ ສພ຺ພຖາປິ ອນຎ຺ຎສຣຓຕໍເຍວ ທີເປຕິຯ “ຄຈ຺ຉາມີ”ຕິ ປທສ຺ສ ພຸຊ຺ຌາມີຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ກຖໍ ລພ຺ຠຕີຕິ ອາຫ “ເຍສໍ ຫີ”ຕິອາທີຯ

“ອຘິຄຕມຄ຺ເຄ ສຈ຺ຉິກຕນິໂຣເຘ”ຕິ ປທທ຺ວເຍນາປິ ຜລຏ຺ຐາ ເອວ ທສ຺ສິຕາ, ນ ມຄ຺ຄຏ຺ຐາຕິ ເຕ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ຍຖານຸສິຏ຺ຐໍ ປຏິປຊ຺ຊມາເນ ຈາ”ຕິອາທິມາຫຯ ນນຸ ຈ ກລ຺ຍາຓປຸຖຸຊ຺ຊໂນປິ “ຍຖານຸສິຏ຺ຐໍ ປຏິປຊ຺ຊຕີ”ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ? ກິຎ຺ຈາປິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ນິປ຺ປຣິຍາເຍນ ປນ ມຄ຺ຄຏ຺ຐາ ເອວ ຕຖາ ວຕ຺ຕພ຺ພາ, ນ ອິຕເຣ ນິຍາມໂອກ຺ກມນາກາວໂຕຯ ຕຖາ ຫິ ເຕ ເອວ ວຸຕ຺ຕາ “ອປາເຍສຸ ອປຕມາເນ ຘາເຣຕີ”ຕິຯ ສມ຺ມຕ຺ຕນິຍາມໂອກ຺ກມເນນ ຫິ ອປາຍວິນິມຸຕ຺ຕສມ຺ຠໂວ ຯ ອກ຺ຂາຍຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ອິຕິ-ສທ຺ໂທ ອາທິອຕ຺ໂຖ, ປກາຣຕ຺ໂຖ ວາ, ເຕນ “ຍາວຕາ ຠິກ຺ຂເວ ຘມ຺ມາ ສງ຺ຂຕາ ວາ ອສງ຺ຂຕາ ວາ, ວິຣາໂຄ ເຕສໍ ອຄ຺ຄໍ ອກ຺ຂາຍຕີ”ຕິ (ອິຕິວຸຯ ໙໐; ອຯ ນິຯ ໔ຯ໓໔) ສຸຕ຺ຕປທໍ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕິ, “ວິຕ຺ຖາໂຣ”ຕິ ວາ ອິມິນາຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ອຣິຍມຄ຺ໂຄ ນິຍ຺ຍານິກຕາຍ, ນິພ຺ພານໍ ຕສ຺ສ ຕທຕ຺ຖສິທ຺ຘິເຫຕຸຕາຍາຕິ ອຸຠຍເມວ ນິປ຺ປຣິຍາເຍນ “ຘມ຺ໂມ”ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ ນິພ຺ພານຎ຺ຫິ ອາຣມ຺ມຓປ຺ຈ຺ຈຍຠູຕໍ ລຠິຕ຺ວາ ອຣິຍມຄ຺ຄສ຺ສ ຕທຕ຺ຖສິທ຺ຘີຯ ຕຖາປິ ຍສ຺ມາ ອຣິຍຜລານໍ “ຕາຍ ສທ຺ຘາຍ ອວູປສນ຺ຕາຍາ”ຕິອາທິ ວຈນໂຕ ມຄ຺ເຄນ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ນານໍ ກິເລສານໍ ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘິປ຺ປຫານກິຈ຺ຈຕາຍ, ນິຍ຺ຍານານຸຄຸຓຕາຍ, ນິຍ຺ຍານປຣິໂຍສານຕາຍ ຈ, ປຣິຍຕ຺ຕິຘມ຺ມສ຺ສ ປນ “ນິຍ຺ຍານຘມ຺ມສ຺ສ ສມທິຄມນເຫຕຸຕາຍາ”ຕິ ອິມິນາ ປຣິຍາເຍນ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ຘມ຺ມກາໂວ ລພ຺ຠຕິ ເອວຯ ສ຺ວາຍມຕ຺ໂຖ ປາຐາຣູຬ຺ໂຫ ເອວາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ນ ເກວລ”ນ຺ຕິອາທິມາຫຯ

“ກາມຣາໂຄ ຠວຣາໂຄ”ຕິ ເອວມາທີ ເຠເທ ສພ຺ໂພປິ ຣາໂຄ ວິຣຊ຺ຊຕິ ເອເຕນາຕິ ຣາຄວິຣາໂຄຕິ ມຄ຺ໂຄ ກຖິໂຕຯ ເອຊາສງ຺ຂາຕາຍ ຕຓ຺ຫາຍ, ອນ຺ໂຕນິຊ຺ຌານລກ຺ຂຓສ຺ສ ໂສກສ຺ສ ຈ ຕທຸປ຺ປຕ຺ຕິຍໍ ສພ຺ພໂສ ປຣິກ຺ຂີຓຕ຺ຕາ ອເນຊໍ ອໂສກນ຺ຕິ ຜລໍ ກຖິຕໍຯ

ອປ຺ປ຺ຜິກູລນ຺ຕິ ອວິໂຣຜທິປ຺ນໂຕ ເກນຈິ ອວິຣຸທ຺ຜັ, ອິຜ຺ຄັ ປ໌ກິຕນ຺ຕິ ວາ ອຕ຺ໂຖ຺ ປຄຸຕຣູເປນ ປວຕ຺ຕິຕຕ຺ຕາ, ປກຜ຺ຄ ຄຸຕວິກາວນໂຕ ວາ ປຄຸຕັ຺ ຍຖາຫ "ວິຫີສສລ຺ລິ ປຄຸຕັ ນ ກາສີ, ຜມ຺ມັ ປ໌ກິຕັ ມນຸເຊສຸ ພຸຣຫ຺ເມ"ຕິ຺ (ມ຺ ນິ຺ ໑຺໔໗໓; ມ຺ ນິ຺ ໔຺໓໓໐; ມຫາວ຺ ໐) ສພ຺ພຜມ຺ມກ຺ຂນ຺ຜາ ກຖິຕາຕິ ໂຍຊນາ຺

ທິຜ຺ຖິສີລສຽ຺ຫາເຕນາຕີ "ຍາຍັ ທິຜ຺ຖີ ອຣິຍາ ນິຍ຺ຍານິກາ ນິຍ຺ຍາຕິ ຕກ຺ກຣສ຺ສ ສມ຺ມາ ທຸກ຺ຂກ຺ຂຍາຍ, ຕຖາຣູປາຍ ທິຜ຺ຖິຍາ ທິຜ຺ຖິສາມລ຺ລຄໂຕ ວິຫຣຕີ"ຕິ (ທີ຺ ນີ຺ ໓຺໓໔໔; ມ຺ ນີ຺ ໔຺໐໔; ໓຺໕໔) ເອວັ ວຸຕ຺ຕາຍ ທິຜ຺ຖິຍາ, "ຍານີ ຕານີ ສີລານີ ອຂຕ຺ຫານີ ອຈ຺ຊິທ຺ທານີ ອສພລານີ ອກມ຺ມາສານີ ກຸຊິສ຺ສານີ ວິລ຺ລຸປ຺ປສຕ຺ຖານີ ອປຣາມຜ຺ຖານີ ສມາຜິສັວຕ຺ຕນິການີ , ຕຖາຣູເປຫີ ສີເລຫີ ສີລສາມລ຺ລຄໂຕ ວິຫຣຕີ"ຕິ (ທີ຺ ນີ຺ ໓຺໓໔໓; ມ຺ ນີ຺ ໑຺໔໐໔; ໓຺໕໔; ອ຺ ນີ຺ ໖຺໑໑; ປຣິ຺ ໔໗໔) ເອວັ ວຸຕ຺ຕານັ ສີລານລ຺ຈ ສັຫຕກາເວນ, ທິຜ຺ຖິສີລສາມລ຺ເລນາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ສັຫໂຕຕິ ຆຜິໂຕ, ສເມໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ອຣິຍປ຺ຸຄ ລາ ຫິ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ທູເຣ ຖິຕາປີ ອຕ຺ຕໂນ ຄຸຕສາມຄ຺ຄິຍາ ສັຫຕາ ເອວ ຯ ອຜ຺ຄ ຈ ປ຺ຸຄລຜມ຺ມທສາ ເຕຕິ ເຕ ປຸຣິສຍຸຄວເສນ ຈຕ຺ຕາໂຣປີ ປ຺ຸຄລວເສນ ອຜ຺ເຖວ ອຣິຍຜມ຺ມສ຺ສ ປຈ຺ຈກ຺ຂທສ຺ສາວິຕາຍ ຜມ຺ມທສາ຺ ຕິກັ ວຕ຺ຖູນິ "ສຣຕ"ນ຺ຕິ ຄມເນນ, ຕິກ຺ຂຕ຺ຕ຺ຸ ຄມເນນ ຈ ຕິກັ ສຣຕຄມນານິ຺ ປຜິເວເທສີຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຫທຍຄຕັ ວາຈາຍ ປເວເທສີ຺

ສຣຕຄມນກຖາວຕ຺ຕນາ

ສຣຕຄມນສ຺ສ ວິສຍປ຺ປເກທຜລສັກິເລສເກທານັ ວິຍ ກຕ຺ຕຸ ຈ ວິກາວນາ ຕຕ຺ຖ ໂກສລ຺ລາຍ ໂຫຕີຕິ "ສຣຕຄມເນສຸ ໂກສລ຺ລຕ຺ຖັ ສຣຕັ…ເປ… ເວທິຕພ຺ໂພ"ຕິ ວຸຕ຺ຕັ ເຕນ ວິນາ ສຣຕຄມນສ຺ເສວ ອສມ຺ກວໂຕ຺ ກສ຺ມາ ປເນຕ຺ຖ ໂວທານັ ນ ຄ ຫິຕັ, ນນຸ ໂວທານວິກາວນາປີ ຕຕ຺ຖ ໂກສລ຺ລາວຫາຕີ? ສຈ຺ຈເມຕັ, ຕັ ປນ ສັກິເລສຄ຺ຄຫເຕເນວ ອຕ຺ຖໂຕ ທີປີຕັ ໂຫຕີຕິ ນ ຄ ຫິຕັ຺ ຍານິ ຫິ ເນສັ ສັກິເລສກາຣຕານິ ອລ຺ລາຕາທີນິ, ເຕສັ ສພ຺ເພນ ສພ຺ພັ ອນຸປ຺ປນ຺ນານັ ອນຸປ຺ປາທເນນ, ອຸປ຺ປນ຺ນານລ຺ຈ ປຫາເນນ ໂວທານັ ໂຫຕີຕິ຺ ຫີສຕ຺ຖສ຺ສ ສຣ-ສທ຺ທສ຺ສ ວເສເນຕັ ປທັ ທຜ຺ຄພ຺ພນ຺ຕິ "ຫີສຕີຕິ ສຣຕ"ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ຕັ ປນ ຫີສ ນັ ເກສັ ກຄັ ກສ຺ສ ວາຕີ ໂຈທນັ ໂສເຜນ຺ໂຕ "ສຣຕຄຕານ"ນ຺ຕິອາທິມາຫ຺ ຕຕ຺ຖ ກຍນ຺ຕິ ວຜ຺ຜກຍັ຺ ສນ຺ຕາສນ຺ຕິ ຈິຕ຺ຕຸຕ຺ຣາ ສັ ເຕເນວ ເຈຕສິກທຸກ຺ຂສ຺ສ ຄຫິຕຕ຺ຕາ຺ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ກາຍິກທຸກ຺ຂັ຺ ທ຺ຸຄຕິປຣິກິເລສນ຺ຕິ ທ຺ຸຄຕິປຣິຍາປນ຺ນັ ສພ຺ພມ຺ປີ ທຸກ຺ ຂັ, ຕຍິທັ ສພ຺ພັ ປຣໂຕ ຜລກຖາຍັ ອາວິກວິສ຺ສຕີ຺ ເອຕນ຺ຕິ "ສຣຕ"ນ຺ຕິ ປທັ຺

ເອວັ ອວິເສສໂຕ ສຣຕ-ສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ຖັ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານີ ວິເສສໂຕ ທສ຺ເສຕຸ "ອຖ ວາ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕັ຺ ຫິເຕ ປວຕ຺ຕເນນາ ຕິ "ສມ຺ປນ຺ນສີລາ ກິກ຺ຂເວ ວິຫຣຖາ"ຕິອາທິນາ (ມ຺ ນີ຺ ໑຺໖໔, ໖໐) ອຕ຺ເຖ ນິໂຍຊເນນ຺ ອຫິຕາ ຈ ນິວຕ຺ຕເນນາຕິ຺ "ປາຕາຕິປາຕສ຺ສ ໂຂ ປາປໂກ ວິປາໂກ, ປາປກັ ອກິສມ຺ປຣາຍ"ນ຺ຕິອາທິນາ ອາທີນວທສ຺ສນາທິມຸເຂນ ອນຕ຺ຖໂຕ ນິວຕ຺ຕ ເນນ຺ ກຍັ ຫີສຕີຕິ ຫິຕາຫິເຕສຸ ອປ຺ປວຕ຺ຕິປວຕ຺ຕິເຫຕຸກັ ພ຺ຍສນັ ອປ຺ປວຕ຺ຕິກຣເຕນ ວິນາເສຕີ຺ ກວກນ຺ຕາຣາ ອຸຕ຺ ຕາຣເຕນ ມຄ຺ຄສຽ຺ຂາໂຕ ຜມ຺ໂມ, ອິຕໂຣ ອສ຺ສາສທາເນນ ສຕ຺ຕານັ ກຍັ ຫີສຕີຕິ ໂຍຊນາ຺ ກາຣານນ຺ຕິ ທານວເສນ ປູຊາວ ເສນ ຈ ອຸປນີຕານັ ສກ຺ກາຣານັ຺ ວິປຸລຜລປຜິລາກກຣເຕນ ສຕ຺ຕານັ ກຍັ ຫີສຕີຕິ ໂຍຊນາ, ອນຸຕ຺ຕຣທກ຺ຂິເຕຍ຺ຍກາວໂຕຕິ ອຜິປ຺ປາໂຍ຺ ອິມິນາປີ ປຣິຍາເຍນາຕິ ອິມິນາປີ ວິກຊິຕ຺ວາ ວຸຕ຺ເຕນ ກາຣເຕນ຺

"ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຜ ກຄວາ, ສ຺ວາກ຺ຂາໂຕ ຜມ຺ໂມ, ສຸປ຺ປຜິປນ຺ໂນ ສຽ຺ໂຫ"ຕິ ເອວັ ປວຕ຺ໂຕ ຕຕ຺ຖ ຣຕນຕ຺ຕເຍ ປສາໂທ ຕປ຺ປສາ ໂທ, ຕເທວ ຣຕນຕ຺ຕຍັ ຄຣຸ ເອຕສ຺ສາຕິ ຕຄ຺ຄຣຸ ຕພ຺ກາໂວ ຕຄ຺ຄຣຸຕາ, ຕປ຺ປສາໂທ ຈ ຕຄ຺ຄຣຸຕາ ຈ ຕປ຺ປສາທຕຄ຺ຄຣຸຕາ, ຕາຫິ ຕປ຺ປສາທຕຄ຺ຄຣຸຕາຫີ຺ ວິຮູຕທິຜ຺ຖິວິຈິກິຈ຺ຉາສມ຺ໂມຫອສ຺ສທ຺ຜິຍາທິຕາຍ ວິຫຕກິເລໂສ຺ ຕເທວ ຣຕນຕ຺ຕຍັ ປຣາຍຕັ ປຣາຄຕີ ຕາຄັ ເລຕນ຺ຕິ ເອວັ ປວຕ຺ຕິຍາ ຕປ຺ປຣາຍຕຕາກາຣປ຺ປວຕ຺ໂຕ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາໂທ ສຣຕຄມນັ ສຣຕັ ຄຈ຺ຉຕິ ເອເຕນາ ຕິ຺ ຕັສມຽ຺ຄີຕີ ເຕນ ຍຖາວຸຕ຺ຕຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາເທນ ສມນ຺ນາຄໂຕ຺ ເອວັ ອຸເປຕີຕິ ກຊຕີ ເສວຕີ ປຍິຣຸປາສຕີ, ເອວັ ວາ ຊານາຕີ ພຸຊ຺ຊຕີຕິ ເອວມຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ຺ ເອຕ຺ຖ ຈ ປສາທ-ຄ຺ຄຫເຕນ ໂລກິຍສຣຕຄມນມາຫ຺ ຕລ຺ຫິ ປສາທປ຺ປຜານັ຺ ຄຣຸ ຕາຄຫເຕນ ໂລກຸຕ຺ຕຣັ຺ ອຣິຍາ ຫິ ຣຕນຕ຺ຕຍັ ຄຸຕາກິລ຺ລຕາຍ ປາສາຕຈ຺ຉຕ຺ຕັ ວິຍ ຄຣຸັ ກຕ຺ວາ ປສ຺ສນ຺ຕີ຺ ຕສ຺ມາ ຕປ຺ປສາ ເທນ ວິກ຺ຂມ຺ກນວເສນ ວິຄຕກິເລໂສ, ຕຄ຺ຄຣຸຕາຍ ສມຸຈ຺ເຉທວເສນາຕິ ໂຍເຊຕພ຺ພັ ອຄາຣວກຣຕເຫຕູນັ ສມຸຈ຺ຊິນ຺ທນໂຕ຺ ຕປ຺ປຣາຍຕຕາ ປເນຕ຺ຖ ຕຄ຺ຄຕິກຕາຕິ ຕາຍ ຈຕ຺ພ຺ພິຜມ຺ປີ ວກ຺ຂມານັ ສຣຕຄມນັ ຄຫິຕນ຺ຕິ ທຜ຺ຄພ຺ພັ຺ ອວິເສເສນ ວາ ປ ສາທຄຣຸຕາ ໂຊຕິຕາຕິ ປສາທຄ຺ຄຫເຕນ ອເວຈ຺ຈປ຺ປສາທສ຺ສ ອິຕຣສ຺ສ ຈ ຄຫຄັ, ຕຖາ ຄຣຸຕາຄຫເຕນາຕິ ອຸກເຍນາປີ ອຸກ ຍັ ສຣຕຄມນັ ໂຍເຊຕພ຺ພັ຺

ມគ្គក្ខណេ ອិຊຊຸຕິຕິ ໂຍຊນາ។ ‘‘និព្ពានារម្មណំ ຫຸត្វា’’ຕិ ເອເຕນ ອត្ថោ ຈຕຸສຈ្ចានិຄມໂມ ເອວ ໂລກຸ ຕ្តរសទ្ធម្មោປុຕិ ທສ្សេតិ។ ຕត្ថ ហិ និព្ពានສម្មោ ສຈ្ឆិກិຣិຍាភិສមយវសេន, ມគ្គສម្មោ ភាវនាភិສមយវសេន ປຝិវិຊຊຸິຍມាໂນເຍវ ສទ្ធម្មົຕ្ថំ សាឆេតិ។ ພុទ្ធសុតា ປນ សាវកោ តេຈ ຣភູតា ປຣិញ្ញាភិສមយវសេន, តថា ອຣិຍសង្ឃ ຄຸណា, ເຕນាហ ‘‘ກិຈ្ចោ ສກលេປិ ຣຕនត្តយេ ອិຊຸຊຸຕិ’’ຕិ។ ອិຊຊຸນ្តຍ្ຈ ສເຫວ ອិຊុຊຸຕិ, ນ ໂລກិយំ វិយ ປຕិປាຝិຍា ອສម្ມ ໂມຫປຝិເວឆេន ປຝិវិທ្ធឆត្តាតិ ອធិប្បាໂຍ។ ເຍ ປນ វທន្ដិ ‘‘ນ ສទ្ធម្មំ និព្ពានារម្មណំ ຫຸត្វា ປວត្តតិ។ ມគ្គស្ស ອធិគតត្តា ປន ອធិគតເມវ ໂຫຕិ ເອກច្ចានំ ເຕវិຊຊາທីនំ ໂລກិຍវិຊຊាຫໂຍ វិយា’’ຕិ, ເຕສំ ໂລກិយເມវ ສទ្ធម្មំ សិយា, ນ ໂລກុຕ្តរំ, ຕញ្ច ອຍុត្តំ ທុវិធស្សាປិ ອិຈ្ឆិតព្ពត្តា។

ຕນ្ຕិ ໂລກិយំ ສទ្ធម្មំ។ ສທ្ធាປຝិລាໂភ ‘‘ສម្មាສម្ពុទ្ធោ ភគវា’’ຕិອាທិນា។ ສទ្ធាមូលិກាຕិ ຍថាវុត្តສທ្ធាປុព្ພង្គមា ສម្មាທិដ្ឋិតិ ພុទ្ធសុພុទ្ធតំ, ធម្មសុធម្មតំ, សង្ឃសុប្បຝិປត្តិញ្ច ໂລກិយាវໂພឆវសេនេវ ສម្មា ញាເຍន ທស្សនໂຕ។ ‘‘ສທ្ធាមូលិກា ສម្មាທិដ្ឋិ’’ຕិ ເອເຕນ ສទ្ធូປនិស្សយា ຍថាវុត្តលក្ខណា ປញ្ញា ໂລກិ យសទ្ធម្មោປុຕិ ທស្សេតិ, ເຕນាហ ‘‘ທិដ្ឋិຊុກម្មន្ដិ វុច្ចតិ’’ຕិ។ ທិដ្ឋិ ເອວ ອត្តໂນ ປច្ចេຍេហិ ອុຊុ ກຣិຍតិតិ ກត្វា ທិដ្ឋិ វា ອុຊុ ກຣិຍតិ ເອເຕនាតិ ທិដ្ឋិຊຸກម្មំ, តថា ປវត្តោ ຈិត្តុប្បាໂທ។ ເອវញ្ច ກត្វា ‘‘ຕប្បຣាຍតាກាຣប្បវត្ ໂຕ ຈិត្តុប្បាໂທ’’ຕិ ອិທំ វຈនំ ສមត្ថិតំ ໂຫຕិ។ ສທ្ធាປុព្ພង្គមສម្មាທិដ្ឋិគ្គហណំ ປນ ຈិត្តុប្បាທស្ស ຕប្បធានតា ຍាຕិ ທដ្ឋព្ພំ។ ‘‘ສທ្ធាປຝិລាໂភ’’ຕិ ອិមិនា មាតាທិហិ ອុស្សាហិតທាຣກាທីនំ វិយ ញាណវិប្បយុត្តំ ສទ្ធម្មំ ທស្សេតិ, ‘‘ສម្មាທិដ្ឋិ’’ຕិ ອិមិនា ញាណសម្បយុត្តំ ສទ្ធម្មំ។ ຕយិທំ ໂລກិយំ ສទ្ធម្មំ។ ອត្តា ສນ្និຍ្យាຕីຍតិ ອប្បីຍតិ ປຣិຈ្ຈ ຊិຍតិ ເອເຕនាតិ ອត្តស្សន្និយ្យាតនំ, ຍថាវុត្តំ ທិដ្ឋិຊុກម្មំ។ ຕំ ຣຕនត្តយំ ປຣាຍណំ ປຝិສຣណំ ເອតស្សាតិ ຕប្បຣាຍໂណ, ປុគ្គໂល, ຈិត្តុប្បាໂທ វា។ ຕស្ស ភាໂວ ຕប្បຣាຍណតា, ຍថាវុត្តំ ທិដ្ឋិຊុກម្មមេវ។ ‘‘ສຣណ’’ນ្ຕិ ອធិប្ប ປាເຍន សិស្សភាវំ ອនុເຕវាសិກភាວំ ອុປគច្ឆតិ ເອເຕនាតិ សិស្សភាវូປគមនំ។ ສទ្ធម្មនាធិប្បាເຍនេវ ປក់ປត្តិ ເອເຕ នាតិ ປក់ປាໂຕ។ ສព្ពត្ថ ຍថាវុត្តທិដ្ឋិຊុກម្មវសេនេវ ອត្ថោ វេທិតព្ពោ។

ອត្តປຣិຈ្ຈຊននុຕិ សំសាຣទុក្ខនិត្ថរណត្ថំ ອត្តໂນ ອត្តភាវស្ស ປຣិຈ្ຈຊនំ។ ເອເສວ ນໂຍ ເសសេសុປិ។ ພុទ្ធាທីនំ ເຍ វាតិ ອវធាຣណំ ອត្តສນ្និយ្យាតនាທីសុປិ ຕត្ថ ຕត្ថ វត្តព្ພំ។ ເອវញ្ហិ ຕທញ្ញនិវត្តនំ ກតំ ໂຫຕិ។

ເອវំ ອត្តສន្និយ្យាតនាທីនិ ເອເກន ປກាເຣន ທស្សេត្វា ອិທានិ ອបເຣហិປិ ປກាເຣហិ ທស្សេតុំ ‘‘ອປិຈា’’ຕិອាທិ ອាຣទ្ធំ, ເຕន ປຣិយាយນ្តເຣហិປិ ອត្តສន្និយ្យាតនាທិ ກតមេវ ໂຫຕិ ອត្ថស្ស ອភិន្នត្តាតិ ທស្សេតិ។ ອាលុອວກា ທីនន្ຕិ ອាທិ-ສទ្ທេន សាតាគិຣហេមវតាທីនំ សង្គហោ ທដ្ឋព្ພោ។ ននុ ເຈເຕ ອាលុອວກាທໂຍ មគ្គេនេវ ອាគតສទ្ធម្មា, ກថំ ເຕសំ ຕប្បຣាຍណតាສទ្ធម្មំ វុត្តន្ຕិ? មគ្គេនាគតສទ្ធម្មេហិປិ។ ‘‘ໂສ ອហំ វិຈຣិស្សា មិ…ເປ… ສុធម្មតំ’’ (សំ។ និ។ ១។២៤៦; សុ។ និ។ ១៨៤) ‘‘ເຕ មយំ វិຈຣិស្សាម , គាមា គាមំ នគា នគំ…ເປ… ສុធម្មត’’ន្ ຕិ, (សុ។ និ។ ១៩៤) ເຕហិ ຕប្បຣាຍណតាກាຣស្ស ປវេທិតត្តា តថា វុត្តំ។

ໂສ ປເនស ញាតិ…ເປ… វសេនាតិ ເອត្ថ ញាតិវសេន, ភយវសេន, ອាຈរិយវសេន, ທក្ខិណេយ្យវសេនាតិ ປច្ចេກំ ໂຍເຊតព្ ພំ។ ຕត្ថ ញាតិវសេនាតិ ញាតិភាវវសេន។ ເອវំ ເសសេសុປិ។ ທក្ខិណេយ្យປក់ປាເຕនាតិ ທក្ខិណេយ្យតាເຫតុເກន ປក់ປា ເຕន។ ອិតេເຣហិຕិ ញាតិភាវាທិວສប្បវត្តេហិ តីហិ ປក់ປាເຕហិ។ ‘‘ອិតេເຣហិ’’ຕិອាທិនា សង្ເខປໂຕ វុត្តមត្ថំ វិត្ថាຣໂຕ ທស្សេតុំ ‘‘តស្មា’’ຕិອាທិ វុត្តំ។ វន្ទតីតិ ປក់ປាតស្ស លក្ខណវចនំ។ ເອវຣូປន្ຕិ ທិដ្ឋធម្មិກំ សន្ធាយ វທតិ។ សម្បຣាយិກញ្ហិ និយ្យានិກំ វា ອនុសាសនឹ ປច្ចាសីសន្ໂຕ ທក្ខិណេយ្យປក់ປាតមេវ ກໂຣតីតិ ອធិប្បាໂຍ។

ສទ្ធម្មនប្បភេໂທតិ ສទ្ធម្មនវិភាໂគ។

ອຣិຍមគ្គោ ເອວ ໂລກុត្តរំ ສទ្ធម្មនន្ຕិ ‘‘ຈត្តាຣិ ສាមញ្ញផលានិ វិປាກផល’’ន្ຕិ វុត្តំ។ ສព្ພទុក្ខក្ខយោ ສກលស្ស វដ្ដទុក្ខស្ស ອនុប្បាທនិໂຣໂធ។ ເອតន្ຕិ ‘‘ຈត្តាຣិ ອຣិយសច្ចានិ, សម្មប្បញ្ញាយ ປស្សតិ’’ຕិ ເອវំ វុត្តំ ອຣិយសច្ចស្ស ທស្សនំ។

ນິຈ຺ຈາທີໂຕ ອນຸປ຺ຄມນາທິວເສນາຕິ ‘‘ນິຈ຺ຈ’’ນ຺ຕິ ອຕ຺ຄຫຕາທິວເສນຯ ອຜ຺ຖານນ຺ຕິ ເຫຕຸປ຺ຜິກ຺ເຂໂປຯ ອນວກາໂສຕິ ປ຺ຈ຺ຈຍປ຺ຜິກ຺ເຂໂປຯ ອຸກເຍນາປີ ກາຣຕເນວ ປ຺ຜິກ຺ຂິປ຺ຕິຯ ຍນ຺ຕິ ເຍນ ກາຣເຕນຯ ທິຜ຺ຖິສມ຺ປ຺ນ຺ໂນຕິ ມຄ຺ຄທິຜ຺ຖິຍາ ສມນ຺ນາຄ ໂຕ ໂສຕາປນ຺ໂນຯ ກຄ຺ຈິ ສງ຺ຂາຣນ຺ຕິ ຈຕ຺ພູມເກສຸ ສງ຺ຂຕສງ຺ຂາເຣສຸ ເອກສງ຺ຂາຣມ຺ປີຯ ນິຈ຺ຈໂຕ ອຸປ຺ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາຕິ ‘‘ນິຈ຺ໂຈ’’ຕິ ຄຕ຺ເຫຍ຺ຍຯ ‘‘ສຸຂໂຕ ອຸປ຺ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາ’’ຕິຯ ‘‘ເອກນ຺ຕສຸຂີ ອຕ຺ຕາ ໂຫຕິ ອໂຣໂຄ ປຣໍ ມຣຕາ’’ຕິ (ທີຯ ນີຯ ໑ຯກຝ) ເອວໍ ອຕ຺ຕທິຜ຺ຖິວເສນ ສຸຂໂຕ ຄາຫໍ ສນ຺ຊາເຍຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ ຯ ທິຜ຺ຖິວິປ຺ປຍຸຕ຺ຕຈິຕ຺ເຕນ ປນ ອຣິຍສາວໂກ ປຣິລຸອາຫວູປສມນຕ຺ຖໍ ມຕ຺ຕຫຕ຺ຖິປຣິຕ຺ຕາສິໂຕ ວິຍ ໂຈກ຺ຂພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ອຸກ຺ກາຣພູມີ ກຄ຺ຈິ ສງ຺ຂາຣໍ ສຸຂໂຕ ອຸປ຺ຄຈ຺ຉຕິຯ ອຕ຺ຕວາເຣ ກສິຕາທິປຄ຺ຄຕ຺ຕິສງ຺ຄຫຕ຺ຖໍ ‘‘ສງ຺ຂາຣ’’ນ຺ຕິ ອວຕ຺ວາ ‘‘ກຄ຺ຈິ ຌມ຺ມ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອິເມສຸປີ ວາເຣສຸ ຈຕ຺ພູມກວເສເນວ ປຣິຈ຺ເຉໂທ ເວທິຕພ຺ໂພ, ເຕພູມກວເສເນວ ວາຯ ຍໍ ຍຄ຺ຫິ ປຸຖຸຊ຺ຊໂນ ຄາຫວເສນ ຄຕ຺ຫາຕິ, ຕໂຕ ຕໂຕ ອຣິຍສາວໂກ ຄາຫໍ ວິນິເວເຖຕິຯ

‘‘ມາຕຣ’’ນ຺ຕິອາທີສຸ ຊນິກາ ມາຕາ, ຊນໂກ ປີຕາ, ມນຸສ຺ສພູໂຕ ຂີຕາສໂວ ອຣຫາຕິ ອຊິປ຺ເປໂຕຯ ກີ ປນ ອຣິຍສາວໂກ ອຄ຺ຄໍ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປຍ຺ຍາຕິ? ເອຕມ຺ປີ ອຜ຺ຖານໍ, ປຸຖຸຊ຺ຊນກາວສ຺ສ ປນ ມຫາສາວຊ຺ຊກາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍ, ອຣິຍສາວກສ຺ສ ຈ ຜລທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ທຸຜ຺ຖຈິຕ຺ໂຕຕິ ວຌກຈິຕ຺ເຕນ ປທຸຜ຺ຖຈິຕ຺ໂຕຯ ໂລຫິຕໍ ອຸປ຺ປາເທຍ຺ຍາຕິ ຊີວມານກສຣີເຣ ຂຸທ຺ທກມກ຺ຂິກາຍ ປີວນມຕ຺ຕມ຺ປີ ໂລຫິຕໍ ອຸປ຺ປາເທຍ຺ຍຯ ສງ຺ຄໍ ກິນ຺ເທຍ຺ຍາຕິ ສມານສໍວາສກໍ ສມານສີມາຍໍ ຖິຕໍ ສງ຺ຄໍຯ ‘‘ກມ຺ເມນ, ອຸທ຺ເທເສນ, ໂວຫຣນ຺ໂຕ, ອນຸສ຺ສາວເນນ, ສລາກຄ຺ຄາເຫນາ’’ຕິ (ປຣິຯ ໔໕໘) ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕຫິ ປຄ຺ຈຫິ ກາຣເຕຫິ ກິນ຺ເທຍ຺ຍຯ ອຄ຺ຄໍ ສຕ຺ຖາຣນ຺ຕິ ອຄ຺ຄໍ ຕິຕ຺ຖກຣໍ ‘‘ອຍໍ ເມ ສຕ຺ຖາ’’ຕິ ເອວໍ ຄຕ຺ເຫຍ຺ຍ, ເນຕໍ ຖານໍ ວິຊ຺ຊຕິຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ນ ເຕ ຄ ມິສ຺ສນ຺ຕິ ອປາຍກູມິນ຺ຕິ ເຕ ພຸທ຺ຌໍ ສຣຕ຺ ຄຕາ ຕໍນິມິຕ຺ຕໍ ອປາຍໍ ນ ຄມິສ຺ສນ຺ຕິ, ເທວກາຍໍ ປນ ປຣິປູເຣສ຺ສນ຺ຕິຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ທສຫິ ຖາເນຫິຕິ ທສຫິ ກາຣເຕຫິຯ ອຊິຄຕ຺ຫນ຺ຕິຕິ ອກິກວນ຺ຕິຯ ເວລາມສຸຕ຺ຕາທິວເສນາປີຕິ ເອຕ຺ຖ ກຣີສສ຺ສ ຈຕ຺ຕ຺ຖກາຄປ຺ປມາຕານໍ ຈຕຸຣາສີຕິສຫສ຺ສສງ຺ຂຍານໍ ສຸວຕ຺ຕປາຕິຣູປີຍປາຕິກໍສປາຕີນໍ ຍຖາກ຺ກມໍ ຣູປີຍສຸວຕ຺ຕຫິຣຄ຺ຄປູຣານໍ, ສພ຺ພາລງ຺ກາຣປ຺ຜິມຕ຺ຑິຕານໍ ຈຕຸຣາສີຕິຍາ ຫຕ຺ຖິສຫສ຺ສານໍ, ຈຕຸຣາສີຕິຍາ ອສ຺ສສຫສ຺ສານໍ, ຈຕຸຣາສີຕິຍາ ຣຖສຫສ຺ສານໍ, ຈຕຸຣາສີຕິຍາ ເຌນຸສຫສ຺ສານໍ, ຈຕຸຣາສີຕິຍາ ກຄ຺ຍາສຫສ຺ສານໍ, ຈຕຸຣາສີຕິຍາ ປລ຺ລງ຺ກສຫສ຺ສານໍ, ຈຕຸຣາສີຕິຍາ ວຕ຺ຖໂກຜິສຫສ຺ສານໍ, ອປຣິມາຕສ຺ສ ຈ ຂຊ຺ຊໂກຊ຺ຊາທິເກທສ຺ສ ອາຫາຣສ຺ສ ປຣິຈ຺ຈຊນວເສນ ສຕ຺ຕມາສາຌິການິ ສຕ຺ຕ ສໍວຈ຺ຉຣານິ ນິຣນ຺ຕຣໍ ປວຕ຺ຕເວລາມມຫາທານໂຕ ເອກສ຺ສ ໂສຕາປນ຺ນສ຺ສ ທິນ຺ນທານໍ ມຫປ຺ຜລຕຣໍ, ຕໂຕ ສຕໍ ໂສຕາປນ຺ນານໍ ທິນ຺ນທານໂຕ ເອກສ຺ສ ສກທາຄາມິໂນ, ຕໂຕ ເອກສ຺ສ ອນາຄາມິໂນ, ຕໂຕ ເອກສ຺ສ ອຣຫໂຕ, ຕໂຕ ເອກສ຺ສ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຌສ຺ສ, ຕໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຌສ຺ສ, ຕໂຕ ພຸທ຺ຌປ຺ປມຸຂສ຺ສ ສງ຺ຄສ຺ສ ທິນ຺ນທານໍ ມຫປ຺ຜລຕຣໍ, ຕໂຕ ຈາຕຸທ຺ທິສສງ຺ຄໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ວິຫາຣກຣຕໍ, ຕໂຕ ສຣຕຄມນໍ ມຫປ຺ຜລຕຣນ຺ຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ຕສ຺ສ ເວລາມສຸຕ຺ຕສ຺ສ (ອຯ ນີຯ ຓຯໞ໐) ວເສນຯ ວຸຕ຺ຕຄ຺ເຫຕໍ ‘‘ຍໍ ຄຫປ຺ຕິ ເວລາໂມ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ທານໍ ອທາສິ ມຫາທານໍ, ໂຍ ເຈກໍ ທິຜ຺ຖິສມ຺ປນ຺ນໍ ໂກເຊຍ຺ຍ, ອິທໍ ຕໂຕ ມຫປ຺ຜລຕຣ’’ນ຺ຕິອາທິ (ອຯ ນີຯ ຓຯ໔໐)ຯ ເວລາມສຸຕ຺ຕາທີຕິ ອາທິສທ຺ເທນ ອຄ຺ຄປ຺ປສາທສຸຕ຺ຕາທີນໍ (ອຯ ນີຯ ໔ຯຆ໔; ອິຕິວຸຯ ຓ໐) ສງ຺ຄໂຫ ທຜ຺ຖພ຺ໂພຯ

ອຄ຺ຍາຕໍ ວຕ຺ຖຸຕ຺ຕຍສ຺ສ ຄຸຕານໍ ອຊານນໍ, ຕຕ຺ຖ ສມ຺ໂມໂຫຯ ‘‘ພຸທ຺ໂຌ ນຸ ໂຂ, ນ ນຸ ໂຂ’’ຕິອາທິນາ ວິຈິກິຈ຺ຉາ ສໍສໂຍຯ ມິຈ຺ຉາຍາຕໍ ຕສ຺ສ ຄຸຕານໍ ອຄຸຕກາວປຣິກປ຺ປເນນ ວິປຣີຕຄ຺ຄາໂຫຯ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ອນາທຣາຄາຣວາທີນໍ ສງ຺ຄໂຫຯ ນ ມ ຫາຊຸຕິກນ຺ຕິ ນ ອຸຊ຺ຊລໍ, ອປຣິສຸທ຺ຌນ຺ຕິ ອປຣິໂຍທາຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ນ ມຫາວິປ຺ຜາຣນ຺ຕິ ອນຸລຸອາຣໍຯ ສາວຊ຺ໂຊຕິ ຕຕ຺ຫາທິຜ຺ຖາ ທິວເສນ ສໂທໂສ, ໂລກິຍສຣຕຄມນໍ ສິກ຺ຂາສມາທານໍ ວິຍ ອຄ຺ຄຫີຕກາລປຣິຈ຺ເຉທໍ ຊີວິຕປຣິຍນ຺ຕເມວ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ຕສ຺ສ ຂນ຺ຌເກເທນ ເກໂທຕິ ອາຫ ‘‘ອນວຊ຺ໂຊ ກາລກິຣິຍາຍາ’’ຕິຯ ໂສຕິ ອນວຊ຺ໂຊ ສຣຕຄມນເກໂທຯ ສຕິປີ ອນວຊ຺ຊຕ຺ເຕ ອິຜ຺ຖຜໂລປີ ນ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ອຜໂລ’’ຕິຯ ກສ຺ມາ? ອວິປາກຕ຺ຕາຯ ນ ຫິ ຕໍ ອກຸສລນ຺ຕິຯ

ໂກ ອຸປາສໂກຕິ ສຣູປປ຺ຸຈ຺ຉາ, ກີລກ຺ຂໂຕ ອຸປາສໂກຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ກສ຺ມາຕິ ເຫຕຸປ຺ຸຈ຺ຉາ, ເຕນ ເກນ ປວຕ຺ຕິນິມິຕ຺ເຕນ ອຸປາສກ-ສທ຺ໂທ ຕສ຺ມີ ປຸຄ຺ຄເລ ນິຣູລ຺ໂຫຕິ ທສ຺ເສຕິ, ເຕນາຫ ‘‘ກສ຺ມາ ອຸປາສໂກຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ’’ຕິຯ ສທ຺ທສ຺ສ ອກິເຌຍ຺ເຍ ປວຕ຺ຕິນິມິຕ຺ຕໍ ຕທຕ຺ຖສ຺ສ ຕພ຺ກາວກາຣຕໍຯ ກິມສ຺ສ ສີລນ຺ຕິ ກີທິສໍ ອສ຺ສ ອຸປາສກສ຺ສ ສີລໍ, ກິຕ຺ຕເກນ ສີເລນາຍໍ ສີລສມ຺ປນ຺ໂນ ນາມ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ໂກ ອາຊີໂວຕິ ໂກ ອສ຺ສ ສມ຺ມາອາຊີໂວ, ໂສ ປນ ມິຈ຺ຉາຊີວສ຺ສ ປຣິວຊ຺ຊເນນ ໂຫຕີຕິ ໂສປີ ວິກຊິຍຕິຯ ກາ

ວິປຕ຺ຕີຕິ ກາ ອສ຺ສ ສີລສ຺ສ, ອາຊີວສ຺ສ ວາ ວິປຕ຺ຕິຯ ອນນ຺ຕຣສ຺ສ ຫິ ວິຘີ ວາ ປຏິເສໂຘ ວາຯ ສມ຺ປຕ຺ຕີຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ເອເສວ ນໂຍຯ

ໂຍ ໂກຈີຕິ ຂຕ຺ຕິຍາທີສຸ ໂຍ ໂກຈິ, ເຕນ ສຣຓຄມນໍ ເອວໍ ກາຣຓໍ, ນ ຊາຕິ ອາທິວິເສໂສຕິ ທສ຺ເສຕິຯ

ອຸປາສນໂຕຕິ ເຕເນວ ສຣຓຄມເນນ, ຕຕ຺ຖ ຈ ສກ຺ກຈ຺ຈກິຣິຍາຍ ອາທຣ ຄາຣວພຫຸມານາທິໂຍເຄນ ປຍິຣຸປາສນໂຕຯ

ເວຣມຓີໂຍຕິ ເວຣໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ປາຓາຕິປາຕາທິທຸສ຺ສີລ຺ຍໍ, ຕສ຺ສ ມຓນໂຕ ຫນນໂຕ ວິນາສນໂຕ ເວຣມຓີໂຍ, ປຎ຺ຈ ວິຣຕິໂຍ ວິຣຕິປ຺ຜານຕ຺ຕາ ຕສ຺ສ ສີລສ຺ສ, ເຕເນວາຫ ‘‘ປຏິວິຣໂຕ ໂຫຕີ’’ຕິຯ

ມິຈ຺ຉາວຓິຊ຺ຊາຕິ ນ ສມ຺ມາວຓິຊ຺ຊາ ອຍຸຕ຺ຕວຓິຊ຺ຊາ ອສາຣຸປ຺ປວຓິຊ຺ຊາຯ ປຫາຍາຕິ ອກຣເຕເນວ ປຊຫິຕ຺ວາຯ ຘມ຺ເມນາຕິ ຘມ຺ມໂຕ ອນເປເຕນ, ເຕນ ອລ຺ລມ຺ປິ ອຘມ຺ມິກໍ ຊີວິກໍ ປຏິກ຺ຂິປຕິຯ ສເມນາຕິ ອວິສເມນ, ເຕນ ກາຍວິສໍ ອາທິທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ກາຍສມາທີນາ ສຸຈຣິເຕນ ຊີວິກໍ ທສ຺ເສຕິຯ ສຕ຺ຖວຓິຊ຺ຊາຕິ ອາວຸຘກາຕ຺ຫໍ ກຕ຺ວາ ວາ ກາເຣຕ຺ວາ ວາ ຍຖາກຕໍ ວາ ປຏິລກິຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ວິກ຺ກໂຍຯ ສຕ຺ຕວຓິຊ຺ຊາຕິ ມນຸສ຺ສວິກ຺ກໂຍຯ ມໍສວຓິຊ຺ຊາຕິ ສູກຣາທໂຍ ວິຍ ມິຄສູກຣາທິເກ ໂປເສຕ຺ວາ ມໍສໍ ສມ຺ປາເທຕ຺ວາ ວິກ຺ກໂຍຯ ມຊ຺ຊວຓິຊ຺ຊາຕິ ຍໍ ກິຎ຺ຈິ ມຊ຺ຊໍ ໂຍເຊຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ວິກ຺ກໂຍຯ ວິສວຓິຊ຺ຊາຕິ ວິສໍ ໂຍເຊຕ຺ວາ ວາ ວິສໍ ຄເຫຕ຺ວາ ວາ ຕສ຺ສ ວິກ຺ກໂຍຯ ຕຕ຺ຖ ສຕ຺ຖວຓິຊ຺ຊາ ປໂຣປໂຣຘນິມິຕ຺ຕຕາຍ ອກຣຓີຍາ ວຸຕ຺ຕາ, ສຕ຺ຕວຓິຊ຺ຊາ ອຠຸຊິສ຺ສຠາວກຣຓໂຕ, ມໍສວຓິຊ຺ຊາ ວຘເຫຕຸໂຕ, ມຊ຺ຊວຓິຊ຺ຊາ ປມາທຏ຺ຐານໂຕຯ

ຕສ຺ເສວາຕິ ປຎ຺ຈເວຣມຓີລກ຺ຂຓສ຺ສ ສີລສ຺ສ ເຈວ ປຎ຺ຈມິຈ຺ຉາວຓິຊ຺ຊາລກ຺ຂຓສ຺ສ ອາຊີວສ຺ສ ຈຯ ວິປຕ຺ຕີຕິ ເຠໂທ, ປໂກໂປ ຈຯ ຍາຍາຕິ ຍາຍ ປຏິປຕ຺ຕິຍາຯ ຈຓ຺ຑາໂລຕິ ອຸປາສກຈຓ຺ຑາໂລຯ ມລນ຺ຕິ ອຸປາສກມລໍຯ ປຏິກິຏ຺ໂຐຕິ ອຸປາສກນິຫີໂນຯ ພຸທ຺ຘາທີສຸ ກມ຺ມກມ຺ມຜເລສຸ ຈ ສທ຺ຘາວິປ຺ປຣິຍາໂຍ ອສ຺ສທ຺ຘິຍໍ ມິຈ຺ຉາທິໂມກ຺ໂຂ, ຍຖາວຸຕ຺ເຕນ ອສ຺ສທ຺ຘິເຍນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອສ຺ສທ຺ໂຘຯ ຍຖາວຸຕ຺ຕສີລວິປຕ຺ຕິອາຊີວວິປຕ຺ຕິວເສນ ທຸສ຺ສີໂລຯ ‘‘ອິມິນາ ທິຏ຺ຐາທີນາ ອິທໍ ນາມ ມງ຺ຄລໍ ໂຫຕີ’’ຕິ ເອວໍ ພາລຊນປ຺ປຣິກປ຺ປິຕໂກຕູຫລສງ຺ຂາເຕນ ທິຏ຺ຐສຸຕມຸຕມງ຺ຄເລນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂກຕູຫລມງ຺ຄລິໂກຯ ມງ຺ຄລໍ ປຈ຺ເຈຕີຕິ ທິຏ຺ຐມງ຺ຄລາທິເຠທໍ ມງ຺ຄລເມວ ປຕ຺ຕິຍາຍຕິຯ ໂນ ກມ຺ມນ຺ຕິ ກມ຺ມສ຺ສກຕໍ ໂນ ປຕ຺ຕິຍາຍຕິຯ ອິໂຕ ຈ ພຫິທ຺ຘາຕິ ອິໂຕ ສພ຺ພຎ຺ຎຸພຸທ຺ຘສາສນໂຕ ພຫິທ຺ຘາ ພາຫິຣກສມເຍຯ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ຍໍ ປຣິເຍສຕີຕິ ທຸປ຺ປຏິປນ຺ນໍ ທກ຺ຂິຓາຣຫສຎ຺ຎີ ຄເວສຕິຯ ປຸພ຺ພກາຣໍ ກໂຣຕີຕິ ທານມານນໍ ອາທິກໍ ກຸສລກິຣິຍໍ ປຖມຕຣໍ ກໂຣຕິຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ຍປຣິເຍສນປຸພ຺ພກາເຣ ເອກໍ ກຕ຺ວາ ປຎ຺ຈ ຘມ຺ມາ ເວທິຕພ຺ພາຯ

ວິປຕ຺ຕິຍໍ ວຸຕ຺ຕວິປ຺ປຣິຍາເຍນ ສມ຺ປຕ຺ຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ ອຍໍ ປນ ວິເສໂສ – ຈຕຸນ຺ນມ຺ປິ ປຣິສານໍ ຣຕິຊນນຏ຺ເຐນ ອຸປາສໂກວ ຣຕນໍ ອຸປາສກຣຕນໍຯ ຄຸຓໂສຠາກິຕ຺ຕິສທ຺ທສຸຄນ຺ຘຕາຍ ອຸປາສໂກວ ປທຸມໍ ອຸປາສກປທຸມໍຯ ຕຖາ ອຸປາສກປຸຓ຺ຑຣີກໍຯ

ອາທິມ຺ຫີຕິອາທິອຕ຺ເຖຯ ໂກຏິຍນ຺ຕິ ປຣິຍນ຺ຕໂກຏິຍໍຯ ວິຫາຣຄ຺ເຄນາຕິ ໂອວຣກໂກຏ຺ຐາເສນ, ‘‘ອິມສ຺ມິໍ ຄພ຺ເຠ ວສນ຺ຕານມິທໍ ນາມ ປນສຜລໍ ປາປຸຓາຕີ’’ຕິອາທິນາ ຕໍ ຕໍວສນຏ຺ຐານໂກຏ຺ຐາເສນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຊ຺ຊຕຄ຺ຄນ຺ຕິ ວາ ອຊ຺ຊທຄ຺ຄນ຺ຕິ ວາ ອຊ຺ຊ ອິຈ຺ເຈວ ອຕ຺ໂຖຯ

‘‘ປາເຓຫິ ອຸເປຕ’’ນ຺ຕິ ອິມິນາ ຕສ຺ສ ສຣຓຄມນສ຺ສ ອາປາຓໂກຏິກຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ຍາວ ເມ ຊີວິຕໍ ປວຕ຺ຕຕີ’’ຕິອາທິນີ ວຕ຺ວາ ປຸນ ຊີວິເຕນາປິ ຕໍ ວຕ຺ຖຸຕ຺ຕຍໍ ປຏິປູເຊນ຺ໂຕ ‘‘ສຣຓຄມນໍ ຣກ຺ຂາມີ’’ຕິ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ຕສ຺ສ ຣຎ຺ໂຎ ອຘິປ຺ປາຍໍ ວິຠາເວນ຺ໂຕ ‘‘ອຫຎ຺ຫີ’’ຕິອາທິມາຫຯ ປາເຓຫີ ອຸເປຕນ຺ຕິ ຫິ ຍາວ ເມ ປາຓາ ຘຣນ຺ຕິ, ຕາວ ສຣຓໍ ອຸເປຕໍ, ອຸເປນ຺ໂຕ ຈ ນ ວາຈາມຕ຺ເຕນ, ນ ເອກວາຣໍ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທມຕ຺ເຕນ, ອຖ ໂຂ ປາຓານໍ ປຣິຈ຺ຈຊນວເສນ ຍາວຊີວໍ ອຸເປຕນ຺ຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

ອຈ຺ຈຍນ຺ຕິ ສາຘຸມຣິຍາທໍ ມທ຺ທິຕ຺ວາ ວີຕິກ຺ກມນໍ ອຈ຺ຈໂຍຕິ ອາຫ ‘‘ອປຣາໂຘ’’ຕິຯ ອຈ຺ເຈຕິ ອຕິກ຺ກມຕິ ເອເຕນາຕິ ວາ ອຈ຺ຈໂຍ, ວີຕິກ຺ກມສ຺ສ ປວຕ຺ຕນໂກ ອກຸສລຘມ຺ໂມຯ ໂສ ເອວ ອປຣຊ຺ຊຕິ ເອເຕນາຕິ ອປຣາໂຘຯ ໂສ ຫິ ອປຣຊ຺ຊນ຺ຕໍ ປຸຣິສໍ ອຠິຠວິຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕຕິ, ເຕນາຫ ‘‘ອຕິກ຺ກມ຺ມ ອຠິຠວິຕ຺ວາ ປວຕ຺ໂຕ’’ຕິຯ ຈຣຕີຕິ ອາຈຣຕິ ກໂຣຕິຯ ຘມ຺ເມເນວາຕິ ຘມ຺ມໂຕ ອນເປເຕນ

ປໂຍເຄນ។ ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕູຕິ ອຘິວາສນວເສນ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉຕູຕິ ອຕ຺ໂຖຕິ ອາຫ ''ຂມຕູ''ຕິ។

໘໕໑។ ສເທວເກນ ໂລເກນ ''ສຣຓ''ນ຺ຕິ ອຣຓີຍໂຕ ອຣິໂຍ, ຕຖາຄໂຕຕິ ອາຫ ''ອຣິຍສ຺ສ ວິນເຍ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ຠຄວໂຕ ສາສເນ''ຕິ។ ປຸຄ຺ຄລາຘິຏ຺ຐານໍ ກໂຣນ຺ໂຕຕິ ກາມໍ ''ວຸທ຺ຘິ ເທສາ''ຕິ ຘມ຺ມາຘິຏ຺ຐານວເສນ ວາກ຺ຍໍ ອາຣທ຺ຘໍ, ຕຖາປິ ເທສນໍ ປນ ປຸຄ຺ຄລາຘິຏ຺ຐານໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ສໍວຣໍ ອາປຊ຺ຊຕີຕິ ອາຫາຕິ ໂຍຊນາ។

໘໕໒។ ອິມສ຺ມິເຍວ ອຕ຺ຕຠາເວ ນິປ຺ປຊ຺ຊນການໍ ອຕ຺ຕໂນ ກຸສລມູລານໍ ຂຓເນນ ຂໂຕ, ເຕສໍເຍວ ອຸປ຺ຫນເນນ ອຸປ຺ຫໂຕ។ ອຸຠເຍນາປິ ຕສ຺ສ ກມ຺ມາປຣາຘເມວ ວທຕິ។ ປຏິຎ຺ຎາຕິ ສມ຺ມຕ຺ຕນິຍາໂມກ຺ກມນໍ ເອຕາຍາຕິ ປຏິຎ຺ຎາ, ຕສ຺ສ ອຸປ຺ນິສ຺ສຍສມ຺ປທາ។ ສາ ກິຣິຍາປຣາເຘນ ຠິນ຺ນາ ວິນາສິຕາ ເອເຕນາຕິ ຠິນ຺ນປຏິຎ຺ໂຎ, ເຕນາຫ ''ຕຖາ''ຕິອາທິ។ ຘມ຺ເມສຸ ຈກ຺ຂຸນ຺ຕິ ຈຕຸສຈ຺ຈຘມ຺ເມສຸ ເຕສໍ ທສ຺ສນຏ຺ເຐນ ຈກ຺ຂຸ។ ອຎ຺ເຎສຸ ຐາເນສູຕິ ອຎ຺ເຎສຸ ສຸຕ຺ຕປເທສຸ។ ມຸຈ຺ຈິສ຺ສຕີຕິ ສຏ຺ຐິ ວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ປຈ຺ຈິຕ຺ວາ ໂລຫກຸມ຺ຠີ ນຣກໂຕ ມຸຈ຺ຈິສ຺ສຕີ។

ຍທິ ອນນ຺ຕເຣ ອຕ຺ຕຠາເວ ນຣເກ ປຈ຺ຈຕິ, ອິມໍ ປນ ສຸຕ຺ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຣຎ຺ໂຎ ໂກ ອານິສໍໂສ ລທ຺ໂຘຕິ ອາຫ ''ມຫານິສໍໂສ''ຕິອາທິ។ ໂສ ປນ ອານິສໍໂສ ນິທ຺ທາລາຠສີເສນ ວຸຕ຺ໂຕ ຕທາ ກາຍິກເຈຕສິກທຸກ຺ຂາປຄໂມ, ຕິຓ຺ຓໍ ຣຕນານໍ ມຫາສກ຺ກາຣກິຣິຍາ, ສາຕິສໂຍ ໂປຖຸຊ຺ຊນິກສທ຺ຘາປຏິລາໂຠຕິ ເອວໍປກາໂຣ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມິໂກ, ສມ຺ປຣາຍິໂກ ປນ ອປຣາປເຣສຸປິ ຠເວສຸ ອປຣິມາໂຓ ເຍວາຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ។

ເອຕ຺ຖາຫ – ຍທິ ຣຎ຺ໂຎ ກມ຺ມນ຺ຕຣາຍາຠາເວ ຕສ຺ມິເຍວ ອາສເນ ຘມ຺ມຈກ຺ຂຸ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິສ຺ສຕີ, ກຖໍ ອນາຄເຕ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ໂຘ ຫຸຕ຺ວາ ປຣິນິພ຺ພາຍິສ຺ສຕີ។ ອຖ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ໂຘ ຫຸຕ຺ວາ ປຣິນິພ຺ພາຍິສ຺ສຕີ, ກຖໍ ຕທາ ຘມ຺ມຈກ຺ຂຸໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິສ຺ສຕີ, ນນຸ ອິເມ ສາວກໂພຘິປຈ຺ເຈກໂພຘິອຸປ຺ນິສ຺ສຍາ ຠິນ຺ນນິສ຺ສຍາຕີ? ນາຍໍ ວິໂຣໂຘ ອິໂຕ ປໂຣ ເອວສ຺ສ ປຈ຺ເຈກໂພຘິສມ຺ຠາຣານໍ ສມ຺ຠຣຓີຍໂຕ។ ສາວກໂພຘິຍາ ພຸຊ຺ຊນກສຕ຺ຕາປິ ຫິ ອສຕິ ຕສ຺ສາ ສມວາເຍ ກາລນ຺ຕເຣ ປຈ຺ເຈກໂພຘິຍາ ພຸຊ຺ຊິສ຺ສນ຺ຕິ ກຕາຠິນີຫາຣສມ຺ຠາວໂຕ។ ອປເຣ ປນ ຠຓນ຺ຕິ ''ປຈ຺ເຈກໂພຘິຍາ ເຍວາຍໍ ກຕາຠິນີຫາໂຣ។ ກຕາຠິນີຫາຣາປິ ຫິ ຕຕ຺ຖ ນິຍຕີ ອປ຺ປຕ຺ຕາ ຕສ຺ສ ຎາຓສ຺ສ ປຣິປາກໍ ອນຸປ຺ຄຕຕ຺ຕາ ສຕ຺ຖຸ ສມ຺ມຸຂີຠາເວ ສາວກໂພຘິ ປາປຸຓິສ຺ສນ຺ຕີຕິ ຠຄວາ 'ສຈາຍໍ ຠິກ຺ຂເວ ຣາຊາ'ຕິອາທິມາຫ។ ມຫາໂພຘິສຕ຺ຕານເມວ ຈ ອານນ຺ຕຣິຍປຣິມຸຕ຺ຕິ, ນ ອິຕຣໂພຘິສຕ຺ຕານໍ។ ຕຖາ ຫິ ປຈ຺ເຈກໂພຘິຍໍ ນິຍໂຕ ສມາໂນ ເທວທຕ຺ໂຕ ຈິຣກາລສມ຺ຠູເຕນ ໂລກນາເຖ ອາຆາເຕນ ຄຣຸຕຣານິ ອານນ຺ຕຣິຍານິ ປສວິ, ຕສ຺ມາ ກມ຺ມນ຺ຕຣາເຍນາຍໍ ອິທານິ ອສມເວຕທສ຺ສນາຠິສມໂຍ ຣາຊາ ປຈ຺ເຈກໂພຘິນິຍາເມນ ອນາຄເຕ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ໂຘ ຫຸຕ຺ວາ ປຣິນິພ຺ພາຍິສ຺ສຕີ''ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ។

ສາມຎ຺ຎຜລສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໓. ອມ຺ພຏ຺ຐສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

ອທ຺ຘານຄມນວຓ຺ຓນາ

໒໕໔. ອປຸພ຺ພປທວຓ຺ຓນາຕິ ອຕ຺ຖສໍວຓ຺ຓນາວເສນ ເຫຏ຺ຐາ ອຄ຺ຄຫິຕຕາຍ ອປຸພ຺ພສ຺ສ ປທສ຺ສ ວຓ຺ຓນາ ອຕ຺ຖວິຠຊນາ. “ຫິຕ຺ວາ ປຸນປ຺ປຸນາຄຕມຕ຺ຖ”ນ຺ຕິ (ທີ. ນິ. ອຏ຺ຐ. ໑.ຄນ຺ຖາຣມ຺ພກຖາ) ຫິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຊນປທິໂນຕິ ຊນປທວນ຺ໂຕ, ຊນປທສ຺ສ ວາ ອິສ຺ສຣາ ຣາຊກຸມາຣາ ໂຄຕ຺ຕວເສນ ໂກສລາ ນາມ. ຍທິ ເອໂກ ຊນປໂທ, ກຖໍ ພຫຸວຈນນ຺ຕິ ອາຫ “ຣູຬ຺ຫີສທ຺ເທນາ”ຕິ. ອກ຺ຂຣຈິນ຺ຕກາ ຫິ ອີທິເສສຸ ຐາເນສຸ ຍຸຕ຺ເຕ ວິຍ ອີທິສລິງ຺ຄວຈນານິ ອິຈ຺ຉນ຺ຕິ, ອຍເມຕ຺ຖ ຣູຬ຺ຫີ ຍຖາ ອຎ຺ຎຕ຺ຖປິ “ກຸຣູສຸ ວິຫຣຕິ, ອງ຺ເຄສຸ ວິຫຣຕີ”ຕິ ຈ. ຕພ຺ພິເສສເນປິ ຊນປທ-ສທ຺ເທ ຊາຕິ-ສທ຺ເທ ເອກວຈນເມວ. ໂປຣາຓາ ປນາຕິ ປນ-ສທ຺ໂທ ວິເສສຕ຺ຖໂຊຕໂນ, ເຕນ ປຸຖຸອຕ຺ຖວິສຍຕາຍ ເອວຎ຺ເຈຕໍ ປຸຖຸວຈນນ຺ຕິ ວກ຺ຂມານວິເສສໍ ໂຊເຕຕິ. ພຫຸປ຺ປເຠໂທ ຫິ ໂສ ປເທໂສ ຕິໂຍຊນສຕປຣິມາຓຕາຍ. ນງ຺ຄລານິປິ ຉຑ຺ເຑຕ຺ວາຕິ ກມ຺ມປ຺ປຫານວເສນ ນງ຺ຄລານິປິ ປຫາຍ, ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕຎ຺ເຈຕໍ. ນ ເກວລໍ ກສ຺ສກາ ເອວ, ອຖ ໂຂ ອຎ຺ເຎປິ ມນຸສ຺ສາ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ກິຈ຺ຈໍ ປຫາຍ ຕຕ຺ຖ ສນ຺ນິປຕິສຸ. “ໂສ ປເທໂສ”ຕິ ປເທສ ສາມຎ຺ຎໂຕ ວຸຕ຺ຕໍ, ວຈນວິປລ຺ລາເສນ ວາ, ເຕ ປເທສາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ໂກສລາຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ ກຸສລາ ເອວ ໂກສລາຕິ ກຕ຺ວາ.

ຈາຣິກນ຺ຕິ ຈຣຓໍ, ຈຣຓໍ ວາ ຈາໂຣ, ໂສ ເອວ ຈາຣິກາ. ຕຍິທໍ ມຄ຺ຄຄມນໍ ອິຘາຘິປ຺ເປຕໍ, ນ ຈຸຓ຺ຓິກຄມນມຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ “ອທ຺ຘານຄມນໍ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ”ຕິ. ຕໍ ວິຠາເຄນ ທສ຺ເສຕຸໍ “ຈາຣິກາ ຈ ນາເມສາ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ທູເຣປີຕິ ນາຕິທູເຣປິ. ສຫສາ ຄມນນ຺ຕິ ສີຆຄມນໍ. ມຫາກສ຺ສປປຈ຺ຈຸຄ຺ຄມນາທີ ເອກເທເສນ ວຕ຺ວາ ວນວາສີຕິສ຺ສສາມເຓຣສ຺ສ ວຕ຺ຖຸໍ ວິຕ຺ຖາເຣຕ຺ວາ ຊນປທຈາຣິກໍ ກເຖຕຸໍ “ຠຄວາ ຫີ”ຕິອາທິ ອາຣທ຺ຘໍ. ອາກາສຄາມີຫິ ເອວ ສທ຺ຘິໍ ຄນ຺ຕຸກາໂມ “ຉຬ຺ອຠິຎ຺ຎານໍ ອາໂຣເຈຫີ”ຕິ ອາຫ.

ສງ຺ຆກມ຺ມວເສນ ສິຊ຺ຌມານາປິ ອຸປສມ຺ປທາ ສຕ຺ຖຸ ອາຓາວເສເນວ ສິຊ຺ຌນໂຕ “ພຸທ຺ຘທາຍຊ຺ຊໍ ເຕ ທສ຺ສາມີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິ. ອປເຣ ປນ ອປຣິປຸຓ຺ຓວີສຕິວສ຺ສສ຺ເສວ ຕສ຺ສ ອຸປສມ຺ປທໍ ອນຸຊານນ຺ໂຕ “ທສ຺ສາມີ”ຕິ ອໂວຈາຕິ ວທນ຺ຕິ. ອຸປສມ຺ປາເທຕ຺ວາຕິ ສມ຺ມເສນາປຕິນາ ອຸປຊ຺ຌາເຍນ ອຸປສມ຺ປາເທຕ຺ວາ.

ນວໂຍຊນສຕິກມ຺ປິ ຐານໍ ມຊ຺ຌິມເທສປຣິຍາປນ຺ນເມວ, ຕໂຕ ປຣໍ ນາຘິປ຺ເປຕໍ ຕຸຣິຕຈາຣິກາວເສນ ອຄມນໂຕ. ສມນ຺ຕາຕິ ຄຕຄຕຏ຺ຐານສ຺ສ ຈຕູສຸ ປສ຺ເສສຸ ສມນ຺ຕໂຕ. ອຎ຺ເຎນປິ ກາຣເຓນາຕິ ຠິກ຺ຂູນໍ ສມຖວິປສ຺ສນາຕຣຸຓຠາວໂຕ ອຎ຺ເຎນປິ ມຊ຺ຌິມມຓ຺ຑເລ ເວເນຍ຺ຍານໍ ຎາຓປຣິປາກາທິກາຣເຓນ ມຊ຺ຌິມມຓ຺ຑລໍ ໂອສຣຕິ. “ສຕ຺ຕຫິ ວາ”ຕິອາທີ “ເອກມາສໍ ວາ”ຕິ ອາທິນາ ວຸຕ຺ຕານຸກ຺ກເມນ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ.

ສຣີຣຜາສຸກຕ຺ຖາຍາຕິ ເອກສ຺ມິໍເຍວ ຐາເນ ນິພທ຺ຘວາສວເສນ ອຸສ຺ສນ຺ນຘາຕຸກສ຺ສ ສຣີຣສ຺ສ ວິຈຣເຓນ ຜາສຸກຕ຺ຖາຍ. ອຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕິກາລາຠິກງ຺ຂນຕ຺ຖາຍາຕິ ອຄ຺ຄິກ຺ຂນ຺ໂຘປມສຸຕ຺ຕ (ອ. ນິ. ໗.໗໒) ມຆເທວຊາຕກາທິ (ຊາ. ໑.໑.໙) ເທສນານໍ ວິຍ ຘມ຺ມເທສນາຍ ອຏ຺ຐຸປ຺ປຕ຺ຕິກາລໍ ອາກງ຺ຂມາເນນ. ສຸຣາປານສິກ຺ຂາປທປຎ຺ຎາປເນ (ປາຈິ. ໓໒໘) ວິຍ ສິກ຺ຂາປທປຎ຺ຎາປນຕ຺ຖາຍ. ໂພຘເນຍ຺ຍສຕ຺ເຕ ອງ຺ຄຸລິມາລາທິເກ (ມ. ນິ. ໒.໓໔໗) ໂພຘນຕ຺ຖາຍ. ກິຎ຺ຈິ, ກຕິປເຍ ວາ ປຸຄ຺ຄເລ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ຈາຣິກາ ນິພທ຺ຘຈາຣິກາ. ຕທຎ຺ຎາ ອນິພທ຺ຘຈາຣິກາ.

ທສສຫສ຺ສີ ໂລກຘາຕຸຍາຕິ ຊາຕິເຂຕ຺ຕຠູເຕ ທສສຫສ຺ສຈກ຺ກວາຬ຺ເອ. ຕຕ຺ຖ ຫິ ສຕ຺ເຕ ປຣິປກ຺ກິນ຺ທ຺ຣິເຍ ປສ຺ສິຕຸໍ ພຸທ຺ຘຎາຓໍ ອຠິນີຫຣິຕ຺ວາ ຐິໂຕ ຠຄວາ ຎາຓຊາລໍ ປຕ຺ຖເຣຕີຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຎາຓຊາລສ຺ສ ອນ຺ໂຕ ປວິຏ຺ໂຐຕິ ຕສ຺ສ ຎາຓສ຺ສ ໂຄຈຣຠາວໍ ອຸປຄໂຕ. ຠຄວາ ກິຣ ມຫາກຣຸຓາສມາປຕ຺ຕິໍ ສມາປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ຕໂຕ ວຸຏ຺ຐາຍ “ເຍ ສຕ຺ຕາ ຠພ຺ພາ ປຣິປາກຎາຓາ ອຊ຺ຊ ມຍາ ວິເນຕພ຺ພາ, ເຕ ມຍ຺ຫໍ ຎາຓສ຺ສ ອຸປຏ຺ຐຫນ຺ຕູ”ຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ອຘິຏ຺ຐາຍ ສມນ຺ນາຫຣຕິ. ຕສ຺ສ ສຫ ສມນ຺ນາຫາຣາ ເອໂກ ວາ ທ຺ເວ ວາ ພຫູ ວາ ຕທາ ວິນຍູປຄາ ເວເນຍ຺ຍາ ຎາຓສ຺ສ ອາປາຖມາຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ອຍເມຕ຺ຖ ພຸທ຺ຘານຸຠາໂວ. ເອວມ຺ປິ ອາປາຖມາຄຕານໍ ປນ ເນສໍ ອຸປນິສ຺ສຍໍ ປຸພ຺ພຈຣິຍໍ ປຸພ຺ພເຫຕຸໍ ສມ຺ປຕິ ວຕ຺ຕມານຎ຺ຈ ປຏິປຕ຺ຕິໍ ໂອໂລເກຕິ, ເຕນາຫ “ອຖ ຠ

ຄວາ''ຕິອາທີຯ ວາຫປ຺ຜິວາຫໍ ກຕ຺ວາຕິ ''ເອວໍ ນຸ ເຕ ອມ຺ພຏ຺ຐາ''ຕິອາທີນາ ມຍາ ວຸຕ຺ຕວຈນສ຺ສ ''ເຍ ຈ ໂຂ ເຕ ໂກ ໂຄຕມ ມຸຕ຺ໝກາ ສມຓກາ''ຕິອາທີນາ ປ຺ຜິວຈນໍ ກຕ຺ວາ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ອິພ຺ກວາຫນິປ຺າຕນວເສນ ນານປ຺ປ຺ກາຣໍ ອສມ຺ກິວາກ຺ຍໍ ສາຮຸສກາ ວາຍ ວາຈາຍ ວຕ຺ຕຸໍ ອຍຸຕ຺ຕວຈນໍ ວກ຺ຂຕິຯ ນິພ຺ພິເສວນນ຺ຕິ ວິຄຕຕ຺ຖນໍ, ມານທພ຺ພວເສນ ອປ຺ຄຕປ຺ຣິປ຺ຜນ຺ທນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ອວສຣິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຸປ຺ຄນ຺ຕພ຺ພໍຯ ອິຈ຺ຉານງຄເລຕິ ອິທໍ ຕທາ ກຄວໂຕ ໂຄຈຣຄາມນິທສ຺ສນໍ ສມີປ຺ຕ຺ເຖ ກຸມ຺ພນ຺ຕິ ກຕ຺ວາຯ ''ອິຈ຺ຉານງຄລວນສຕ຺ເທ''ຕິ ນິວາສນຍ຺ຄານທສ຺ສນໍ ອຮິກຣເຕ ກຸມ຺ພນ຺ຕິຯ ຕທ຺ກຍໍ ວິວຣນ຺ໂຕ ''ອິຈ຺ຉານງຄລໍ ອຸປ຺ນິສ຺ສາຍາ''ຕິອາທິມາຫຯ ຮມ຺ມຣາຊສ຺ສ ກຄວໂຕ ສພ຺ພໂສ ອຮມ຺ມນິຄ຺ຄຕ຺ໝນປ຺ຣາ ປ຺ຜິປ຺ຕ຺ຕິ, ສາ ຈ ສີລສມາຮິປ຺ລຸ໌ລາວເສນາຕິ ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ສີລຂນ຺ຮາວາຣ''ນ຺ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຍຖາກິຣຸຈິເຕນາຕິ ທິພ຺ພວິຫາຣາທີສຸ ເຍນ ເຍນ ອຕ຺ຕໂນ ອກິຣຸຈິເຕນ ວິຫາເຣນຯ

ໂປ຺ກ຺ຂຣສາຕິວຕ຺ຖຸວຕ຺ຓນາ

໔໕໔ຯມນ຺ເຕຕີ ອິຣຸພ຺ເພທາທີມນ຺ຕສຕ຺ເຖຯ ໂປ຺ກ຺ຂເຣ ກມເລ ສຍມາໂນ ນິສີທີຕິ ໂປ຺ກ຺ຂຣສາຕີຯ ສາຕີ ວຸຈ຺ຈຕິ ສມສຕ຺ຄານໍ, ໂປ຺ກ຺ຂເຣ ສຕ຺ຄານາວຍເວ ຊາໂຕຕິ ‘ໂປ຺ກ຺ຂຣສາຕີ’’ຕິປີ ວຸຈ຺ຈຕີຯ ເສຕໂປ຺ກ຺ຂຣສທີໂສຕິ ເສຕປ຺ທຸມວຕ຺ໂຕຯ ສຸວຍ຺ຜິຕາຕີ ວຍ຺ຍກາວສ຺ສ ຍຸຕ຺ຕຍ຺ຄາເນ ສຸຍ຺ຄຸ ວຍ຺ຍຸລາຯ ກາລຸອວງຄຕິລກາທີນໍ ອກາເວນ ສຸປ຺ຣິສຸທ຺ຮາຯ

ອິມສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ກິທີໂສ ປຸພ຺ພໂຍໂຄ, ເຍນ ນໍ ກຄວາ ອນຸຄ຺ຄຕ຺ຫີຕຸໍ ຕໍ ຄານໍ ອຸປ຺ຄໂຕຕິ ອາຫ ''ອຍໍ ປ຺ນາ''ຕິອາທີຯ ປ຺ທຸມຄພ຺ເກ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ ເຕນາຍໍ ສໍເສທໂຊ ຊາໂຕຯ ນ ປຸປ຺ຜຕິຕິ ນ ວິກສຕີຯ ຣຊຕພິມ຺ພກນ຺ຕິ ຣູປີຍມຍໍ ຣູປ຺ກໍຯ

ອຊ຺ຊາວສຕິຕິ ເອຕ຺ຖ ອຮິ-ສທ຺ໂທ ອິສ຺ສຣິຍຕ຺ຖທີປ຺ໂນ, ອາສທ຺ໂທ ມຣິຍາທຕ຺ໂຖຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ອກິກວິຕ຺ວາ''ຕິອາທິມາຫຯ ເຕທິ ຍຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ທີ ອຸກ຺ກຍ຺ຄນ຺ຕິ ອຸປ຺ໂຍຄວຈນໍ, ເຕນາຫ ''ອຸປ຺ສຄ຺ຄວເສນາ''ຕິອາທີຯ ຍາຍ ມຣິຍາທາຍາຕີ ຍາຍ ອວຕ຺ຖາຍຯນຄຣສ຺ສ ວຕ຺ຖນ຺ຕິ ''ອຍໍ ຂໂຕ, ສຸມ຺ຫຕ຺ຕໍ ມາ ອຕິກ຺ກມີ''ຕິ ຣຕ຺ຕິວິກາຍນໍ ອນຸຣກ຺ຂນ຺ຕາ ຣຕ຺ຕິຍໍ ອຸກ຺ກາ ຄເປຕ຺ວາ ອຸກ຺ກາສຸ ຊລມານາສຸ ນຄຣສ຺ສ ວຕ຺ຖໍ ອຄ຺ຄເຫສຸໍ, ຕສ຺ມາ ອຸກ຺ກາສຸ ຄິຕາຕິ ອຸກ຺ກຍ຺ຄາ, ອຸກ຺ກາສຸ ວິຊ຺ໂຊຕຍນ຺ຕີສຸ ຄິຕາ ປ຺ຕິຍ຺ຄິຕາຕິ ມູລວິກ຺ຊາທີປ຺ກ຺ເຂເປ຺ນ ສທ຺ທສິທ຺ຮິ ເວທິຕພ຺ພາ, ນິຣຸຕ຺ຕິນເຍນ ວາ ອຸກ຺ກາສຸ ຄິຕາສຸ ຄິຕາ ອາສີຕິ ອຸກ຺ກຍ຺ຄາຯ ອປ຺ເຣ ປ຺ນ ກຕນ຺ຕິ ''ກູມິກາຄສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ, ອຸປ຺ກຣຕສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ, ມນຸສ຺ສສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຈ ຕໍ ນຄຣໍ ອຸກ຺ກຍ຺ຄຄຸຕໂຍຄໂຕ ອຸກ຺ກຍ຺ຄາຕິ ນາມໍ ລກີ''ຕິ ຯ ຕສ຺ສາຕິ ''ອຸກ຺ກຍ຺ຄ''ນ຺ຕິ ອຸປ຺ໂຍຄວເສນ ວຸຕ຺ຕປ຺ທສ຺ສຯ ອນຸປ຺ໂຍຄຕ຺ຕາຕິ ວິເສສນກາເວນ ອນຸປ຺ຍຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຯ ເສສປ຺ເທສູຕິ ''ສຕ຺ຕຸສ຺ສທ''ນ຺ຕິອາທິປ຺ເທສຸຯ ຍຖາວິຮີ ທີ ອນຸປ຺ໂຍໂຄ ປ຺ຣິມສ຺ມີຯ ຕຕ຺ຖາຕິ ''ອຸປ຺ສຄ຺ຄວເສນາ''ຕິອາທີນາ ວຸຕ຺ຕວິຮາເນຯ ''ສທ຺ທສຕ຺ຖໂຕ ປ຺ຣິເຍສິຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ ເອເຕນ ສທ຺ທລກ຺ຂຕານຸຄໂຕ ວາຍໍ ສທ຺ທປ຺ປ຺ໂຍໂຄຕິ ທສ຺ເສຕີຯ ອຸປ຺ອນຸອຮິອາອິຕິເອວໍປຸພ຺ພເກ ວສນກິຣິຍາຄາເນ ອຸປ຺ໂຍຄວຈນເມວ ປ຺າປ຺ຸຕາຕິຕິ ສທ຺ທວິທູ ອິຈ຺ຉນ຺ຕີຯ

ອຸສ຺ສທຕາ ນາເມຕ຺ຖ ພທຸລຕາຕີ, ຕໍ ພທຸລຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ພທຸຊນ''ນ຺ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຄເທຕ຺ວາ ໂປ຺ເສຕພ຺ພໍ ໂປ຺ສາວນີຍໍຯ ອາວິຊ຺ຊິຕ຺ວາຕິ ປ຺ຣິກ຺ຂິປ຺ຕ຺ວາຯ

ຣຍ຺ລາ ວິຍ ກຸລ຺ຊິຕພ຺ພນ຺ຕິ ວາ ຣາຊໂກຄ຺ຄໍຯ ຣຍ຺ໂລ ທາຍກູຕນ຺ຕິ ກຸລປ຺ຣມ຺ປ຺ຣາຍ ໂຍຄ຺ຍກາເວນ ຣາຊໂຕ ລທ຺ຮທາຍກູຕໍຯ ເຕນາຫ ''ທາຍຊ຺ຊນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ''ຕິຯ ຣາຊນິຫາເຣນ ປ຺ຣິກຸລ຺ຊິຕພ຺ພໂຕ ອຸທ຺ຮໍ ປ຺ຣິໂກຄລາກສ຺ສ ເສຍ຺ຄເທຍ຺ຍຕາ ນາມ ນຕ຺ຖີຕິ ອາຫ ''ຉຕ຺ຕໍ ອຸສ຺ສາເປຕ຺ວາ ຣາຊສງ຺ເຂເປ຺ນ ກຸລ຺ຊິຕພ຺ພ''ນ຺ຕີຯ ''ສພ຺ພໍ ເຉຊ຺ຊເກຊ຺ຊ''ນ຺ຕິ ສຣີຣທຕ຺ໝຮນທຕ຺ໝາທີ ເກທໍ ສພ຺ພໍ ທຕ຺ໝມາຫຯ ນທີຕິຕ຺ຖປ຺ພ຺ພຕາທີສູຕິ ນທີຕິຕ຺ຖປ຺ພ຺ພຕປ຺າທຄາມທ຺ວາຣອຍວິມ຺ຊາທີສຸຯ ''ຣາຊທາຍ''ນ຺ຕິ ອິມິນາວ ຣຍ຺ໂລ ທີນ຺ນກາເວ ສິທ຺ເຮ ''ຣຍ຺ລາ ປ຺ເສນທີນາ ໂກສເລນ ທີນ຺ນ''ນ຺ຕິ ວຈນໍ ກິມຕ຺ຖີຍນ຺ຕິ ອາຫ ''ທາຍກຣາຊທີປ຺ນຕ຺ຖ''ນ຺ຕິ ອາທີ ຯ ນິສ຺ສຍ຺ຄປ຺ຣິຈ຺ຈຕ຺ຕນ຺ຕິ ມຸຕ຺ຕຈາຄວເສນ ປ຺ຣິຈ຺ຈຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາຯ ເອວລ຺ຫີ ຕໍ ເສຍ຺ຄເທຍ຺ຍໍ ອຸຕ຺ຕມເທຍ຺ຍໍ ຊາຕໍຯ

ອຸປ຺ລກີຕິ ສວນວເສນ ອຸປ຺ລກີຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘ໂສຕທ຺ວາຣ…ເປ… ອລ຺ລາສີ’’ຕິ ອາຫຯ ອວຮາຣຕຜລຕ຺ຕາ ສພ຺ພມ຺ປີ ວາກ຺ຍໍ ອນ຺ໂຕຄຮາວຮາຣຕນ຺ຕິ ອາຫ ''ປ຺ທປູຣຕມຕ຺ເຕ ນິປ຺າໂຕ''ຕິຯ ''ອວຮາຣຕຕ຺ເຖ''ຕິ ປ຺ນ ອິມິນາ ອິຍ຺ຄ ໂຕວຮາຣຕຕ຺ຖໍ ໂຂ-ສທ຺ທຄ຺ຄຫຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິ ຯ ''ອສ຺ໂສສີ''ຕິ ປ຺ທໍ ໂຂ-ສທ຺ເທ ຄທີເຕ ເຕນ ຟຸລ຺ລິຕມຕ຺ຫິຕໍ ວິຍ ໂຫນ຺ຕໍ ປູຣິຕໍ ນາມ ໂຫຕິ, ເຕນ ຈ ປຸຣິມປ຺ຈ຺ຉິມປ຺ທານິ ສິລິຍ຺ຄານິ ໂຫນ຺ຕິ, ນ ຕສ຺ມີ ອຄ຺ຄທີເຕຕິ ອາຫ ''ປ຺ທປູຣເຕນ ພ຺ຍລ຺ຊນສິລິຍ຺ຄ

ຕາມຕຸຕເນວາ''ຕິ។ ມຕຸຕ-ສທຸໂທ ວິເສສນິວຕຸຕິອຕຸໂຖ, ເຕນສຸສ ອນຕຸຖນຸຕຣທິປ໌ນຕາ ທສຸສິຕາ ໂຫຕິ, ເອວ-ສທຸເທນ ປ໌ນ ພຸຍຌຸຊນສິລິຜຸຖຕາຍ ເອການຸຕິກຕາ។

ສມິຕປ໌າປ໌ຕຸຕາຕິ ອຈຸຈນຸຕໍ ອນວເສສໂຕ ສວາສນໍ ສມິຕປ໌າປ໌ຕຸຕາ។ ເອວຌຸຫິ ພາຫິຣກວີຣາຄເສກຸຂາເສກຸຂປ໌າປ໌ສມນໂຕ ກຄວໂຕ ປ໌າປ໌ສມນໍ ວິເສສິຕໍ ໂຫຕິ, ເຕນາຫ ວຸຕຸຕຌຸເຫຕນຸຕິອາທິ។ ອເນກຕຸຖຕຸຕາ ນິປ໌າຕານໍ ອິຌ ອນຸສຸສວຕຸໂຖ ອຌິປ໌ເປ໌ໂຕຕິ ອາຫ ''ຂລູຕິ ອນຸສຸສວຕຸເຖ ນິປ໌າໂຕ''ຕິ។ ອາລປ໌ນມຕຸຕນຸຕິ ປິ໌ຍາລາປ໌ວຈນມຕຸຕໍ។ ປິ໌ຍສມຸທາຫາໂຣ ເຫເຕ ''ໂກ''ຕິ ວາ ''ອາວຸໂສ''ຕິ ວາ ''ເທວານໍ ປິ໌ຍາ''ຕິ ວາ។ ໂຄຕຸຕວເສນາຕິ ເອຕຸຖ ຄໍ ຕາຍຕີຕິ ໂຄຕຸຕໍ។ ໂຄຕໂມຕິ ຫີ ປ໌ວຕຸຕມານໍ ວຈນໍ, ພຸທຸຌິຌຸຈ ຕາຍຕິ ເອກໍສິກວິສຍຕາຍ ຣກຸຂຕີຕິ ໂຄຕຸຕໍ។ ຍຖາ ຫີ ພຸທຸຌີ ອາຣມຸມຕາກູເຕນ ອຕຸເຖນ ວິນາ ນ ວຕຸຕຕິ, ເອວໍ ອກິຌານໍ ອກິເຌຍຸຍກູເຕນ, ຕສຸມາ ໂສ ໂຄຕຸຕສງຂາໂຕ ອຕຸໂຖ ຕານີ ຕາຍຕິ ຣກຸຂຕີຕິ ວຸຈຸຈຕິ។ ໂກ ປ໌ນ ໂສຕິ? ອຌຸຌກຸລປ໌ຣມຸປ໌ຣາສາຌາຣຕໍ ຕສຸສ ກຸລສຸສ ອາທິປຸ໌ຣິສສມຸທາຄຕໍ ຕໍກຸລປ໌ຣິຍາປ໌ນຸນສາຌາຣຕໍ ສາມຌຸຌຣູປ໌ນຸຕິ ທຌຸຖພຸພໍ។ ເອຕຸຖ ຈ ''ສມໂຓ''ຕິ ອິມິນາ ສຣິກຸຂກຊເນຫິ ກຄວໂຕ ພຫຸມຕກາໂວ ທສຸສິໂຕ ສມິຕປ໌າປ໌ຕາກິຕຸຕນໂຕ។ ''ໂຄຕໂມ''ຕິ ອິມິນາ ໂລກິຍຊເນຫິ ອຸລຸອາຣກຸລສມຸກູຕຕາທິປ໌ນໂຕ។

ອຸຈຸຈາກຸລປ໌ຣິທີປ໌ນໍ ອຸທິໂຕທິຕວິປຸ໌ລຂຕຸຕິຍກຸລວິກາວນໂຕ។ ສພຸພຂຕຸຕິຍານຌຸຫິ ອາທິກູຕມຫາສມຸມຕມຫາຣາຊໂຕ ປ໌ຌຸຖາຍ ອສມຸກິນຸນໍ ອຸລຸອາຣຕມໍ ສກຸຍຣາຊກຸລໍ។ ເກນຈິ ປ໌າຣິຊຸຌຸເຌນາຕິ ຌາຕິປ໌າຣິຊຸຌຸຌໂກຄປ໌າຣິຊຸຌຸຌາທີນາ ເກນຈິ ປ໌າຣິຊຸຌຸເຌນ ປ໌າຣິຫານິຍາ។ ອນກິກູໂຕ ອນຊໍໂຊຕຸຖໂຕ។ ຕຖາ ຫີ ຕສຸສ ກຸລສຸສ ນ ກິຌຸຈິ ປ໌າຣິຊຸຌຸຌໍ ໂລກນາຖສຸສ ອກິຊາຕິຍໍ, ອຖ ໂຂ ວທຸຌິເຍວ។ ອກິນິກຸຂມເນ ຈ ຕໂຕປິ໌ ສມິທຸຌຕມກາໂວ ໂລເກ ປ໌າກໂຜ ປ໌ຌຸຌາໂຕ។ ອິຕິ ''ສກຸຍກຸລາ ປ໌ພຸພຊິໂຕ''ຕິ ອິທໍ ວຈນໍ ກຄວໂຕ ສທຸຌາປ໌ພຸພຊິຕກາວທີປ໌ນໍ ວຸຕຸຕໍ ມຫນຸຕໍ ຌາຕິປ໌ຣິວຜຸຜໍ, ມຫນຸຕຌຸຈ ໂກຄກຸຂນຸຌໍ ປ໌ຫາຍ ປ໌ພຸພຊິຕກາວສິທຸຌິໂຕ។ ສຸນຸທຣນຸຕິ ກທຸທກໍ។ ກທຸທກຕາ ຈ ປ໌ສຸສນຸຕສຸສ ຫິຕສຸຂາວຫກາເວນ ເວທິຕພຸພາຕິ ອາຫ ອຕຸຖາວຫໍ ສຸຂາວຫນຸຕິ។ ຕຕຸຖ ອຕຸຖາວຫນຸຕິ ທິຌຸຖຌມຸມິກສມຸປ໌ຣາຍິກປ໌ຣມຕຸຖສໍຫິຕຫິຕາວຫໍ។ ສຸຂາວຫນຸຕິ ຍຖາວຸຕຸຕຕິວິຌສຸຂາວຫໍ។ ຕຖາຣູປ໌ານນຸຕິ ຕາທິສານໍ។ ຍາທິເສຫິ ປ໌ນ ຄຸເຓຫິ ກຄວາ ສມນຸນາຄໂຕ, ເຕຫິ ຈຕຸປ໌ປ໌ມາຕິກສຸສ ໂລກສຸສ ສພຸພຖາປິ໌ ອຈຸຈນຸຕາຍ ສທຸຌາຍ ປ໌ສາທນີເຍ ເຕສໍ ຍຖາກູຕສກາວຕຸຕາຕິ ທສຸເສນຸໂຕ ຍຖາຣູໂປ໌ຕິອາທິມາຫ។ ຕຕຸຖ ຍຖາກູຕໍ...ເປ໌... ອຣຫຕນຸຕິ ອິມິນາ ຌມຸມປ໌ປ໌ມາຕານໍ, ລູຂປ໌ປ໌ມາຕານຌຸຈ ສຕຸຕານໍ ກຄວໂຕ ປ໌ສາທາວຫຕໍ ທສຸເສຕິ។ ຕໍ ທສຸສເນເນວ ຈ ອິຕເຣສມຸປິ໌ ອຕຸຖໂຕ ປ໌ສາທາວຫຕາ ທສຸສິຕາ ໂຫຕີຕິ ທຌຸຖພຸພໍ ຕທວິນາກາວໂຕ។ ທສຸສນມຕຸຕມຸປິ໌ ສາຌຸ ໂຫຕີຕິ ເອຕຸຖ ໂກສິຍສກຸຓາວຕຸຖຸ (ມ។ ນິ។ ອຌຸຖ។ ໑។໑໔໔; ຊ។ ປ໌າ។ ອຌຸຖ។ ໑໐) ກເຖຕພຸພໍ។

ອມຸພຌຸຖມາຓວກຖາວຕຸຓນາ

໔໕໖។ມນຸເຕ ປ໌ຣິວຕຸເຕຕີຕິ ເວເທ ສຊຸຊາຍຕິ, ປ໌ຣິຍາປຸ໌ຓາຕີຕິ ອຕຸໂຖ។ ມນຸເຕ ຌາເຣຕີຕິ ຍຖາອຌີເຕ ມນຸເຕ ອສມຸມຸຌຸເຖ ກຕຸວາ ຫທເຍ ຖເປ໌ຕີ ໂອຌຸຖປ໌ຫຕກຣຓວເສນ, ນ ອຕຸຖວິກາວນວເສນ។

ສນິຌຓຸຓຸເກຌຸການນຸຕິ ເອຕຸຖ ວຈນີຍວາຈກກາເວນ ອຕຸຖໍ ສທຸທຌຸຈ ນິຂຫຕິ ກິນຸທຕິ ວິກຊຸຊ ທສຸເສຕີຕິ ນິຂຕຸຌຸ, ສາ ເອວ ອິຌ ຂ-ການສຸສ ຌ-ການໍ ກຕຸວາ ''ນິຌຕຸຌູ''ຕິ ວຸຕຸໂຕ។ ກີຌຍຕິ ຄເມຕິ ຌາເປ໌ຕິ ກີຣິຍາທິວິການໍ, ຕໍ ວາ ອນວເສສປ໌ຣິຍາທານໂຕ ຄເມນຸໂຕ ປູ໌ເຣຕີຕິ ເກຌຸກໍ។ ເວວຈນປ໌ປ໌ກາສກນຸຕິ ປ໌ຣິຍາຍສທຸທທີປ໌ກໍ, ເອເກກສຸສ ອຕຸຖສຸສ ອເນກປ໌ຣິຍາຍວຈນວິກາວກນຸຕິ ອຕຸໂຖ។ ນິທສຸສນມຕຸຕຌຸເຈຕໍ ອເນເກສມຸປິ໌ ອຕຸຖານໍ ເອກສທຸທວຈນີຍຕາວິກາວນວເສນປິ໌ ຕສຸສ ຄນຸຖສຸສ ປ໌ວຕຸຕຕຸຕາ។ ວຈີເກທາທິລກຸຂຓາ ກີຣິຍາ ກປ໌ປີ໌ຍຕິ ເອເຕນາຕິ ກີຣິຍາກປຸ໌ໂປ໌, ໂສ ປ໌ນ ວຓຸຓປ໌ທສມຸພນຸຌປ໌ທຕຸຖາທິວິການໂຕ ພຫຸວິກປຸ໌ໂປ໌ຕິ ອາຫ ''ກີຣິຍາກປ໌ປ໌ວິກປຸ໌ໂປ໌''ຕິ។ ອິທຌຸຈ ມູລກີຣິຍາກປ໌ປ໌ຄນຸຖໍ ສນຸຌາຍ ວຸຕຸຕໍ។ ໂສ ຫີ ສຕສຫສຸສປ໌ຣິມາໂຓ ນຍຈຣິຍາທິປ໌ກຣຓໍ។ ຖານກຣຓາທິວິການໂຕ, ນິພຸພຈນວິການໂຕ ຈ ອກຸຂຣາ ປ໌ເກທີຍນຸຕິ ເອເຕຫີຕິ ອກຸຂຣປ໌ປ໌ເກທາ, ສິກຸຂານິຣຸຕຸຕິໂຍ។ ເອເຕສນຸຕິ ເວທານໍ។

ເຕ ເອວ ເວເທ ປ໌ທໂສ ກາຍຕີຕິ ປ໌ທໂກ។ ຕໍ ຕໍ ສທຸທໍ ຕທຕຸຖຌຸຈ ພຸຍາກໂຣຕິ ພຸຍາຈິກຸຂຕິ ເອເຕນາຕິ ພຸຍາກຣຓໍ, ສທຸທສຕຸຖໍ។ ອາຍຕີ ຫິຕໍ ເຕນ ໂລໂກ ນ ຍຕຕິ ນ ອີຫຕີຕິ ໂລກາຍຕໍ។ ຕຌຸຫິ ຄນຸຖໍ ນິສຸສາຍ ສຕຸຕາ ປຸ໌ຌຸຌກີຣິຍາຍ ຈິຕຸຕມຸປິ໌ ນ ອຸປ໌ປ໌າເທນຸຕິ។

ວຍຕີຕິ ວໂຍ, ອາທິມຊ຺ຊປຣິໂຍສາເນສຸ ກຕ຺ຖຈິ ອປ຺ຣິກິລມນ຺ໂຕ ອວິຕ຺ຖາຍນ຺ໂຕ ເຕ ຄນ຺ເຖ ສນ຺ສາເຣຕິ ປູເຣຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ທ຺ເວ ປຜິເສສາ ປກາຕີ ຄເມນ຺ຕີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ອວໂຍ ນ ໂຫຕີ"ຕິ ວຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ອວຍໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ອວໂຍ ນາມ...ເປ... ນ ສກ຺ໂກຕິ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ "ອນຸສ຺ສາໂຕ"ຕິ ປທສ຺ສ ກມ຺ມສາສນວເສນ, "ປຜິສ຺ສາໂຕ"ຕິ ປນ ປທສ຺ສ ກຕ຺ຕຸສາສນວເສນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ອາຈຣິເຍນາ"ຕິອາທິມາຫ຺ ອາຈຣິຍປຣມ຺ປຣາກຕໍ ອາຈຣິຍກໍ຺ ຄຣູຕິ ກາຣິຍໍ ອຕ຺ຕານໍ ຕໂຕ ໂມເຈຕ຺ວາ ຄມນໍ ທຸກ຺ກຣໍ ໂຫຕີ຺ ອນຕ຺ໂຖປີ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕີ ນິນ຺ທາພ຺ຍາໂຣເສ່າປາຣມ຺ກາທີ຺

໘໕໗຺ "ອພ຺ກ຺ຄ຺ຄໂຕ"ຕິ ເອຕ຺ຖ ອກິສທ຺ທໂຍເຄນ ອິຕ຺ຖມ຺ກູຕາຂ຺ຍານຕ຺ຖວເສເນວ ອຸປໂຍຄວຈນໍ຺

໘໕໘຺ລກ຺ຂຕານີຕິ ລກ຺ຂຕທີປນານີ ມນ຺ຕປທານີ຺ ອນ຺ຕຣສາຍນ຺ຕີຕິ ນ ເກວລໍ ລກ຺ຂຕມນ຺ຕານີເຍວ, ອຖ ໂຂ ອສ຺ສານີປີ ພ຺ຣາຫ຺ມຕານໍ ສາຕພລາກາເວນ ອນຸກ຺ກເມນ ອນ຺ຕຣສາຍນ຺ຕີ຺ ຕຖາ ຫິ ວທນ຺ຕິ "ເອກສຕໍ ອທ຺ສຣິຍໍ ສາຂາ ສຫສ຺ສວຕ຺ຕໂກສາມາ"ຕິອາທີ຺ ປຕິສິ...ເປ... ມຫໂຕຕິ ເອຕ຺ຖ ປຕິສິມຫໂຕ ສມາທານມຫໂຕຕິ ອາທິນາ ປຈ຺ເຈກໍ ມຫນ຺ຕ-ສທ຺ໂທ ໂຍເຊຕພ຺ໂພ຺ ປຕິສິມຫນ຺ຕຕາທີ ຈສ຺ສ ພ຺ທ຺ສວໍສຈຣິຍາປີຜກວຕ຺ຕນາທິວເສນ ເວທິຕພ຺ໂພ຺ ນິຜ຺ຖາຕິ ນິປ຺ຜຕ຺ຕິໂຍ຺ ກວເກເທຕິ ກວວິເສເສ຺ ອິໂຕ ຈ ເອຕ຺ໂຕ ຈ ພ຺ຍາເປຕ຺ວາ ກິຕຕາ ວິສຜກາໂວ຺

ຊາຕິສາມສ຺ສໂຕຕິ ລກ຺ຂຕຊາຕິຍາ ລກ຺ຂຕກາວມຕ຺ເຕນ ສມານກາວໂຕ຺ ຍຖາ ຫິ ພ຺ທ຺ສານໍ ລກ຺ຂຕານີ ສຸວິສທານີ, ສຸປຣິພ຺ຍຕ຺ຕານີ, ປຣິປ຺ຕ຺ຕານີ ຈ ໂຫນ຺ຕິ, ນ ເອວໍ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີນໍ, ເຕນາຫ "ນ ເຕເຫວ ພ຺ທ຺ໂສ ໂຫຕີ"ຕີ຺ ອກິຣູປຕາ, ທີຘາຍຸກຕາ, ອປ຺ປາຕງກຕາ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕາທີນໍ ປີຍມນາປຕາຕິ ອິເມຫິ ຈຕູຫິ ອຈ຺ຉຣິຍສກາເວທີ຺ ທານໍ, ປີຍວຈນໍ, ອຕ຺ຖຈຣິຍາ, ສມານຕ຺ຕຕາຕິ ອິເມຫິ ຈຕູຫິ ສງຄຫວຕ຺ຖູຫີ຺ ຣສ຺ຊນໂຕຕິ ປີຕິຊນນໂຕ຺ ຈກ຺ກໍ ຈກ຺ກຣຕນໍ ວຕ຺ເຕຕິ ປວຕ຺ເຕຕີຕິ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ຺ ສມ຺ປຕ຺ຕິຈກ຺ເກຫິ ສຍໍ ວຕ຺ຕຕິ, ເຕຫິ ຈ ປຣໍ ສຕ຺ຕນິກາຍໍ ວຕ຺ເຕຕິ ປວຕ຺ເຕຕີຕິ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ຺ ປຣຫິຕາວໂຫ ອິຣິຍາປຖຈກ຺ການໍ ວຕ຺ໂຕ ວຕ຺ຕນໍ ເອຕສ຺ສ, ເອຕ຺ຖາຕິ ວາ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ຺ ອປ຺ປຜິຫຕໍ ວາ ອາຕາສງຂາຕໍ ຈກ຺ກໍ ວຕ຺ເຕຕີຕິ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ຺ ຂຕ຺ຕິຍມຕ຺ຫລາທິສສ຺ສິຕໍ ຈກ຺ກໍ ສມູຫໍ ອຕ຺ຕໂນ ວເສ ວຕ຺ເຕຕີຕິ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິວຕ຺ຕສງຂາຕໍ ສມ຺ມໍ ຈຣຕິ, ຈກ຺ກວຕ຺ຕິວຕ຺ຕສງຂາໂຕ ສມ຺ໂມ ເອຕສ຺ສີ ອຕ຺ຖີຕິ ວາ ສມ຺ມິໂກ຺ ສມ຺ມໂຕ ອນເປຕຕ຺ຕາ ສມ຺ໂມ ຣສ຺ຊນຜ຺ເຄນ ຣາຊາຕິ ສມ຺ມຣາຊາ຺ "ຣາຊາ ໂຫຕິ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ "ຈາຕຸຣນ຺ໂຕ"ຕິ ປທໍ ຈຕຸທີປີສ຺ສຣຕໍ ວິກາເວຕີຕິ ອາຫ "ຈຕຸສມຸທ຺ທອນ຺ຕາຍາ"ຕິອາທີ຺ ຕຕ຺ຖ "ຈຕຸທ຺ທີປວິກູສິຕາຍາ"ຕິ ອວຕ຺ວາ "ຈຕຸພ຺ພິສາ"ຕິ ວິສຄ຺ຄຫຕໍ ຕໍຕໍປຣິຕ຺ຕທີປານມ຺ປີ ສງຄຫຕ຺ຖນ຺ຕິ ທຜ຺ຖພ຺ພໍ຺ ໂກປາທີຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ກາມໂມຫມານມທາທິເກ ສງຄຕ຺ຫາຕີ຺ ວິຊິຕາວີຕິ ວິຊິຕວາ຺ ເກນຈິ ອກມ຺ປີຍຜ຺ເຄນ ຊນປເທ ຖາວຣິຍປ຺ປຕ຺ໂຕ, ທລ຺ຫກຕ຺ຕິກາວໂຕ ວາ, ຊນປໂທ ຖາວຣິຍໍ ປຕ຺ໂຕ ເອຕ຺ຖາຕິ ຊນປທຕ຺ຖາວຣິຍປ຺ປຕ຺ໂຕ຺

ຈິຕ຺ຕີກຕກາວາທິນາປີ (ຂ຺ຸ ປາ຺ ອຜ຺ຖ຺ ໖; ທີ຺ ນີ຺ ອຜ຺ຖ຺ ໔຺໖໖; ສ຺ຸ ນີ຺ ອຜ຺ຖ຺ ໑຺໘໘໖; ມຫານີ຺ ອຜ຺ຖ຺ ໕໐) ຈກ຺ກສ຺ສ ຣຕນຜ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ຺ ເອສ ນໂຍ ເສເສສຸປີ຺ ຣຕິນິມິຕ຺ຕຕາຍ ວາ ຈິຕ຺ຕີກຕາທິກາວສ຺ສ ຣຕິຊນນຜ຺ເຄນ ເອກສງຄຫຕາຍ ວິສຸໍ ອຄ຺ຄຫຕໍ຺ ອິເມຫິ ປນ ຣຕເນຫິ ຣາຊາ ຈກ຺ກວຕ຺ຕີ ຍໍ ຍມຕ຺ຖໍ ປຈ຺ຈນຸໂກຕິ, ຕໍ ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ອິເມສຸ ປນາ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ອຊິຕໍ ຊິນາຕິ ມເຫສກ຺ຂຕາສໍວຕ຺ຕນິຍກມ຺ມນິສ຺ສນ຺ທກາວໂຕ຺ ວິຊິເຕ ຍຖາສຸຂໍ ອນຸວິຈຣຕິ ຫຕ຺ຖິຣຕນໍ ອສ຺ສຣຕນສ຺ຈ ອກິຣຸຫິຕ຺ວາ ເຕສໍ ອານຸກາເວນ ອນ຺ໂຕປາຕຣາເສເຍວ ສມຸທ຺ທປຣິຍນ຺ຕໍ ປຖວິ ອນຸສໍຍາຍິຕ຺ວາ ຣາຊສານິເມວ ປຈ຺ຈາຄມນໂຕ຺ ປຣິຕາຍກຣຕເນນ ວິຊິຕມນຸຣກ຺ຂຕິ ເຕນ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ກາຕພ຺ພກິຈ຺ຈສ຺ສ ສໍວິສານໂຕ຺ ອວເສເສຫີຕິ ມກິຣຕ ໄນຕ຺ຖິຣຕນຄຫປຕິຣຕເນຫີ຺ ຕຕ຺ຖ ມກິຣຕເນນ ໂຍຊນປ຺ປມາເຕ ປເທເສ ອນ຺ສກາຣໍ ວິສມິຕ຺ວາ ອາໂລກທສ຺ສນາທິນາ ສຸຂມນຸກວຕິ, ອິຕ຺ຖິຣຕເນນ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມານຸສກຣູປສມ຺ປຕ຺ຕິທສ຺ສນາທິວເສນ, ຄຫປຕິຣຕເນນ ອິຈ຺ອິຕິຈ຺ອິຕມຕິກນກຣຊຕາທິສນປຜິລາກວເສນ຺

ອຸສ຺ສາຫສຕ຺ຕິໂຍໂຄ ເຕນ ເກນຈິ ອປ຺ປຜິຫຕາຕາຈກ຺ກກາວສິທ຺ສິໂຕ ປຈ຺ອິເມນາຕິ ປຣິຕາຍກຣຕເນນ຺ ຕສ຺ຫິ ສພ຺ພຣາຊກິຈ຺ເຈສຸ ກຸສລໍ ອວິຣຊ຺ຊນໂຍຄໍ, ເຕນາຫ "ມນ຺ຕສຕ຺ຕິໂຍໂຄ"ຕິ ຺ ຫຕ຺ຖິອສ຺ສຣຕນານໍ ມຫານຸກາວຕາຍ ໂກສສມ຺ປຕ຺ຕິຍາປີ ປກາວສມ຺ປຕ຺ຕິສິທ຺ສິໂຕ "ຫຕ຺ຖິ...ເປ... ໂຍໂຄ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ (ໂກໂສ ຫິ ນາມ ສຕິ ອຸສ຺ສາຫສມ຺ປຕ຺ຕິຍໍ ທຸຄ຺ຄໍ ເຕຊໍ ກຸສຸໂມຣໍ ປຣກ຺ກມໍ ປພ຺ພໂຕມຸຂໍ ອໂມສປຫຣຕໍ) ຕິວິສສຕ຺ຕິໂຍຄຜລໍ ປຣິປ຺ຕ຺ຕໍ ໂຫຕີຕິ ສມ຺ພນ຺ໂສ຺ ເສເສຫີຕິ ເສເສຫິ ປສ຺ຈຫິ ຣຕເນຫີ຺

ອໂທສກຸສລມູລຊນິຕກມ຺ມານຸຠາເວນາຕິ ອໂທສສງ຺ຂາເຕນ ກຸສລມູເລນ ສຫຊາຕາທິປຈ຺ຈຍວເສນ ອຸປ຺ປາທິຕກມ຺ມສ຺ສ ອານຸຠາເວນ ສມ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ໂສມ຺ມຕຣຣຕນຊາຕິກຕ຺ຕາຯ ມຊ຺ຊິມານິ ມຕິອິຕ຺ຖິຄຫປ຺ຕິຣຕນານິຯ ອໂລຠ…ເປ… ກມ຺ມານຸຠາເວນ ສມ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ອຸລຸອາຣສ຺ສ ຘນສ຺ສ, ອຸລຸອາຣຘນປ຺ຜິລາຠກາຣຕສ຺ສ ຈ ປຣິຈ຺ຈາຄສມ຺ປທາເຫຕຸກຕ຺ຕາຯ ປຈ຺ຈິມນ຺ຕິ ປຣິຕາຍກຣຕນ຺ຯ ຕຄ຺ຫິ ອໂມຫ…ເປ… ກມ຺ມານຸຠາເວນ ສມ຺ປຊ຺ຊຕິ ມຫາປຄ຺ເຄເນວ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິຣາຊກິຈ຺ຈສ຺ສ ປຣິເຕຕພ຺ພຕ຺ຕາຯ ອຸປເທໂສ ນາມ ສວິເສສ຺ ສຕ຺ຕນ຺ນ຺ ຣຕນານ຺ ວິຈາຣຕາວເສນ ປວຕ຺ໂຕ ກຖາພນ຺ໂຘຯ

ສຣຕໂຕ ປຜິປກ຺ຂວິຘມນໂຕ ສູຣາ, ເຕນາຫ "ອກິຣຸກຊາຕິກາ"ຕິຯ ອສ຺ເຣ ວິຊິນິຕ຺ວາ ກິຕ຺ຕ຺ຕາ ວີໂຣ, ສກ຺ໂກ ເທວານ຺ ອິນ຺ໂທຯ ຕສ຺ສ ອງ຺ຄ຺ ເທວປຸຕ຺ໂຕ ເສນງ຺ຄກາວໂຕຕິ ວຸຕ຺ຕ຺ "ວິຣງ຺ຄຣູປາຕິ ເທວປຸຕ຺ຕສທິສກາຍາ"ຕິຯ "ເອເກ"ຕິ ສາຣສມາສາຈຣິຍ ມາຫຯ ສກາໂວຕິ ສກາວກູໂຕ ອຕ຺ໂຖຯ ວີຣກາຣຕນ຺ຕິ ວີຣກາວກາຣຕ຺ຯ ວີຣິຍມຍສຣີຣາ ວິຍາຕິ ສວິຄ຺ຄຫວີຣິຍສທິສາ, ສວິຄ຺ຄຫ຺ ເຈ ວີຣິຍ຺ ສິຍາ ຕ຺ສທິສາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ນນຸ ຣຄ຺ໂຍ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິສ຺ສ ປຜິເສນາ ນາມ ນຕ຺ຖິ, ຍ'ມສ຺ສ ປຸຕ຺ຕາ ປມທ຺ເທຍ຺ຍ຺ຸ, ອຖ ກສ຺ມາ ປຣເສນປ຺ປມທ຺ທນາຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ໂຈທນ຺ ສນ຺ຘາຍາຫ ສເຈຕິອາທິ, ເຕນ ປຣເສນາ ໂຫຕຸ ວາ ມາ ວາ ເຕ ປນ ເອວ຺ ມຫານຸຠາວາຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ຘມ຺ເມນາຕິ ກຕຸປ຺ຈິເຕນ ອຕ຺ຕໂນ ປຸຄ຺ຄລຘມ຺ເມນຯ ເຕນ ຫິ ສຄ຺ໂຈທິຕາ ປຖວິຍ຺ ສພ຺ພ ຣາຊາໂນ ປຈ຺ຈຸຄ຺ຄນ຺ຕ຺ວາ "ສ຺ວາຄຕ຺ ເຕ ມຫາຣາຊາ"ຕິ ອາທີ ວຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ຣຊ຺ຊ຺ ຣຄ຺ໂຍ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິສ຺ສ ນິຍ຺ຍາເຕນ຺ຕິ, ເຕນ ວຸຕ຺ຕ຺ "ໂສ ອິມ຺…ເປ… ອຊ຺ຊາວສຕີ"ຕິຯ ອຜ຺ຄກຖາຍ຺ ປນ ຕສ຺ສ ຍຖາວຸຕ຺ຕສ຺ສ ຘມ຺ມສ຺ສ ຈິຣຕຣ຺ ວິປ຺ຈຈິຕ຺ ປຈ຺ຈຍກູຕ຺ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິວຕ຺ຕສມຸທາຄຕ຺ ປໂຍຄສມ຺ປຕ຺ຕິສງ຺ຂາຕ຺ ຘມ຺ມ຺ ທສ຺ເສຕ຺ຸ "ປາໂຕ ນ ຫນ຺ຕພ຺ໂພຕິອາທິນາ ປຄ຺ຈສີລຘມ຺ເມນາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕ຺ຯ ເອວຄ຺ຫິ "ອທຕ຺ເທນ ອສຕ຺ເຖນາ"ຕິ ອິທ຺ ວຈນ຺ ສຸຜ຺ຄຕຣ຺ ສມຕ຺ຖິຕ຺ ໂຫຕີຕິຯ ຍສ຺ມາ ຣາຄາທໂຍ ປາປຘມ຺ມາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານາ ສຕ຺ຕສນ຺ຕານ຺ ຉາເທຕ຺ວາ ປຣິໂຍນນ຺ທິຕ຺ວາ ຕິຜ຺ຄນ຺ຕິ ກຸສລປ຺ປວຕ຺ຕີ ນິວາເຣນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ເຕ "ຉທນາ, ຉທາ"ຕິ ຈ ວຸຕ຺ຕາຯ ວິວເຜຕ຺ວາຕິ ວິຄເມຕ຺ວາຯ ປູຊາຣຫຕາ ວຸຕ຺ຕາ "ອຣຫຕີຕິ ອຣຫ"ນ຺ຕິຯ ຕສ຺ສາ ປູຊາຣຫຕາຍຯ ຍສ຺ມາ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ, ຕສ຺ມາ ອຣຫນ຺ຕິຯ ພຸທ຺ຘຕ຺ຕເຫຕຸກູຕາ ວິວຜ຺ຜຈ຺ຉທຕາ ວຸຕ຺ຕາ ສວາສນສພ຺ພກິເລສປ຺ປຫານປຸພ຺ພກຕ຺ຕາ ພຸທ຺ຘກາວສ຺ສຯ

ອຣຫ຺ວຜ຺ຜາກາເວນາຕິ ຜເລນ ເຫຕຸອນຸມານທສ຺ສນ຺ຯ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ຉທນາກາເວນາຕິ ເຫຕຸນາ ຜລານຸມານທສ຺ສນ຺ຯ ເຫຕຸທ຺ວຍ຺ ວຸຕ຺ຕ຺ "ວິວຜ຺ໂຜ ວິຈ຺ຉໂທ ຈາ"ຕິຯ ທຸຕິເຍນ ເວສາຣຊ຺ເຊນາຕິ "ອີຕາສວສ຺ສ ເຕ ປຜິຊານໂຕ"ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ເຕນ ເວສາຣຊ຺ເຊນຯ ປຸຣິມສິທ຺ຘີຕິ ປຸຣິມສ຺ສ ປທສ຺ສ ອຕ຺ຖສິທ຺ຘີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຖເມນາຕິ "ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ເຕ ປຜິຊານໂຕ"ຕິ ອາທິນາ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໑໕໐; ອຯ ນິຯ ໔ຯ໗) ວຸຕ຺ເຕນ ເວສາຣຊ຺ເຊນຯ ທຸຕິຍສິທ຺ຘີຕິ ທຸຕິຍສ຺ສ ປທສ຺ສ ອຕ຺ຖສິທ຺ຘິ, ພຸທ຺ຘຕ຺ຖສິທ຺ຘີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕຕິຍຈຕຸຕ຺ເຖຫີຕິ "ເຍ ໂຂ ປນ ເຕ ອນ຺ຕຣາຍິກາ ຘມ຺ມາ"ຕິອາທິນາ, (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໑໕໐; ອຯ ນິຯ ໔ຯ໗) "ຍສ຺ສ ໂຂ ປນ ເຕ ອຕ຺ຖາຍາ"ຕິອາທິນາ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໑໕໐; ອຯ ນິຯ ໔ຯ໗) ຈ ວຸຕ຺ເຕຫິ ຕຕິຍຈຕຸຕ຺ເຖຫິ ເວສາຣຊ຺ເຊຫິຯ ຕຕິຍສິທ຺ຘີຕິ ວິວຜ຺ຜຈ຺ຉທນຕາສິທ຺ຘິ ຍາຖາວໂຕ ອນ຺ຕຣາຍິກນິຍ຺ຍານິກຘມ຺ມາປເທເສນ ຫິ ສຕ຺ຖຸ ວິວຜ຺ຜຈ຺ຉທນກາໂວ ໂລເກ ປາກໂຜ ອໂຫສິຯ ປຸຣິມ຺ ຘມ຺ມຈກ຺ຂຸນ຺ຕິ ປຸຣິມປທ຺ ກຄວໂຕ ຘມ຺ມຈກ຺ຂ຺ຸ ສາເຘຕິ ກິເລສາຣີນ຺, ສ຺ສາຣຈກ຺ກສ຺ສ ຈ ອຣານ຺ ຫຕກາວທີປນໂຕຯ ທຸຕິຍ຺ ປທ຺ ພຸທ຺ຘຈກ຺ຂ຺ຸ ສາເຘຕິ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ເສວ ຕ຺ສພ຺ພກາວໂຕຯ ຕຕິຍ຺ ປທ຺ ສມນ຺ຕຈກ຺ຂ຺ຸ ສາເຘຕິ ສວາສນສພ຺ພກິເລສປ຺ປຫານທີປນໂຕຯ "ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ"ຕິ ຫິ ວຕ຺ວາ "ວິວຜ຺ຜຈ຺ຉໂທ"ຕິ ວຈນ຺ ພຸທ຺ຘກາວາວຫເມວ ສພ຺ພກິເລສປ຺ປຫານ຺ ວິກາເວຕິຯ "ສູຣກາວ"ນ຺ຕິ ລກ຺ຂຕວິກາວເນ ວິສທຸລາຕຕ຺ຯ

໔໕໙ຯ ເອວ຺ໂກຕິ ເອຕ຺ຖ ເອວນ຺ຕິ ວຈນສມ຺ປຜິຈ຺ຉເນ ນິປາໂຕຯ ວຈນສມ຺ປຜິຈ຺ຉນຄ຺ເຈຕ຺ຖ "ຕຖາ ມຍ຺ ຕ຺ ກວນ຺ຕ຺ ໂຄຕມ຺ ເວທິສ຺ສາມ, ຕ຺ວ຺ ມນ຺ຕານ຺ ປຜິຄ຺ຄເຫຕາ"ຕິ ຈ ເອວ຺ ປວຕ຺ຕສ຺ສ ໂປກ຺ຂຣສາຕິໂນ ວຈນສ຺ສ ສມ຺ປຜິຄ຺ຄໂຫຕິ ອາຫຯ "ໂສປີ ຕາ ຍາ"ຕິອາທີຯ ຕຕ຺ຖ ຕາຍາຕິ ຕາຍ ຍຖາວຸຕ຺ຕາຍ ສມຸຕ຺ເຕຊນາຍຯ ອຍານກູມິນ຺ຕິ ຍານສ຺ສ ອກູມີຯ ທີວາປຘານິກາຕິ ທີວ ໆປຘານານຸຍຸຄ຺ຊນກາຯ

໔໖໐ຯ ຍທິປີ ປຸພ຺ເພ ອມ຺ພຜ຺ຄກຸລ຺ ອປ຺ປຄ຺ຄາຕ຺, ຕທາ ປນ ປຄ຺ຄາຍຕີຕິ ອາຫ "ຕທາ ກິຣາ"ຕິອາທີຯ ອຕຸຣິໂຕຕິ ອເວຄາຍນ຺ໂຕຯ

໔໖໑ຯ ຍຖາ ຂມນີຍາທີນິ ປຸຈ຺ຉນ຺ໂຕຕິ ຍຖາ ກຄວາ "ກຈ຺ຈິ ໂວ ມາຕວາ ຂມນີຍ຺, ກຈ຺ຈິ ຍາປນີຍ"ນ຺ຕິອາທິນາ ຂມນີຍາທີນິ

ປຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ ເຕຫິ ມາຕເວຫິ ສທ຺ຘິ ປຖມໍ ປວຕ຺ຕໂມໂຫ ອໂຫສິ ປຸພ຺ພກາສິຕາຍ ຕທນຸກຣເຕນ ເອວໍ ເຕປິ ມາຕວາ ກຄວຕາ ສທ຺ຘິ ສມປ຺ປວຕ຺ຕໂມຫາ ອເຫສຸນ຺ຕິ ໂຢຊນາ។ ຕໍ ປນ ສມປ຺ປວຕ຺ຕໂມຫຕໍ ອຸປມາຍ ທສ຺ເສຕ຺ໍ "ສີໂຕທກໍ ວິຍາ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ໂມທິຕນ຺ຕິ ສໍສນ຺ທິຕໍ។ ເອກີກາວນ຺ຕິ ສມ຺ໂມທນກິຣິຍາຍ ສມານຕໍ ។ ຂມນີຍນ຺ຕິ "ອິທໍ ຈຕ຺ຈກ຺ກໍ ນວທ຺ວາຣໍ ສຣີຣຍນ຺ຕໍ ທຸກ຺ຂພຫຸລຕາຍ ສກາວໂຕ ທຸສ຺ສຫໍ ກຈ຺ຈິ ຂມີຕ຺ໍ ສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍ"ນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຉນ຺ຕິ, ຍາປນີຍນ຺ຕິ ອາຫາ ຣາທິປຈ຺ຈຍປຜິພທ຺ຘວຸຕ຺ຕິກໍ ຈິຣປ຺ປພນ຺ຘສງ຺ຂາຕາຍ ຍາປນາຍ ກຈ຺ຈິ ຍາເປຕ຺ໍ ສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍໍ។ ສີສໂຣຄາທິອາພາຘາກາເວນ ກຈ຺ຈິ ອປ຺ປາພາຘໍ, ທຸກ຺ຂຊີວິກາກາເວນ ກຈ຺ຈິ ອປ຺ປາຕງ຺ກໍ, ຕໍຕໍກິຈ຺ຈກຣເຕ ອຸຜ຺ຖານສຸຂຕາຍ ກຈ຺ຈິ ລຫຸຜ຺ຖານໍ, ຕທນຸຣູປພລໂຍຄໂຕ ກຈ຺ຈິ ພລໍ, ສຸຂວິຫາຣສພ຺ກາເວນ ກຈ຺ຈິ ຜາສຸວິຫາໂຣ ອຕ຺ຖີຕິ ສພ຺ພຕ຺ຖ ກຈ຺ຈິ-ສທ຺ທໍ ໂຢເຊຕ຺ວາ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ។ ພລປ຺ປຕ຺ຕາ ປີຕິ ປີຕິເຍວ។ ຕຣຸຕປີຕິ ປາໂມຊ຺ຊໍ។ ສມ຺ໂມທນໍ ຊເນຕິ ກໂຣຕີຕິ ສມ຺ໂມທນີກໍ ຕເທວ ສມ຺ໂມທນີ ຍໍ។ ສມ຺ໂມທິຕພ຺ພໂຕ ສມ຺ໂມທນີຍນ຺ຕິ ອິທໍ ປນ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕ຺ໍ ວຸຕ຺ຕໍ "ສມ຺ໂມທິຕ຺ໍ ຍຸຕ຺ຕກາວໂຕ"ຕິ។ ສຣິຕພ຺ພກາວໂຕ ອນຸສ຺ສຣິຕພ຺ພກາວໂຕ "ສຣຕີຍ"ນ຺ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ເພ "ສາຣຕີຍ"ນ຺ຕິ ທີຆໍ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ។ "ສຸຍ຺ຍມານສຸຂໂຕ"ຕິ ອາປາຖມຘຸຣຕ ມາຫ, "ອນຸສ຺ສຣິຍມານສຸຂໂຕ"ຕິ ວິມທ຺ທຣມຕີຍຕໍ។ "ພ຺ຍຜ຺ຊນປຣິສຸທ຺ຘຕາຍາ"ຕິ ສກາວນິຣຸຕ຺ຕິກາເວນ ຕສ຺ສາ ກຖາຍ ວຈນຈາຕຸຣິຍມາຫ, "ອຕ຺ຖປຣິສຸທ຺ຘຕາຍາ"ຕິ ອຕ຺ຖສ຺ສ ນິຣຸປກ຺ກິເລສຕໍ។ ອເນເກຫິ ປຣິຍາເຍຫີຕິ ອເນເກຫິ ກາຣເຕຫິ។

ອປ຺ສາເທສ຺ສາມີຕິ ມງ຺ກຸ ກຣິສ຺ສາມິ។ ກຕ຺ເຖ ໂອລມ຺ເພຕ຺ວາຕິ ອຸໂກສຸ ຂນ຺ເຘສຸ ສາຜກໍ ອາສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ກຕ຺ເຖ ໂອລມ຺ພິຕ຺ວາ។ ທຸສ຺ສກຕ຺ຕໍ ຄເທຕ຺ວາຕິ ນິວຕ຺ຖສາຜກສ຺ສ ທສາໂກຜີ ເອເກນ ຫຕ຺ເຖນ ຄເທຕ຺ວາ។ ຈງ຺ກມໍ ອກິຣຸຫິຕ຺ວາຕິ ຈງ຺ກມີຕ຺ໍ ອາຣກິຕ຺ ວາ។ ຘາຕຸສມຕາຕິ ຣສາທິຘາຕູນໍ ສມາວຕ຺ຖຕາ, ອໂຣຄຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ອນາຈາຣກາວສາຣຕີຍນ຺ຕິ ອນາຈາຣກາເວນ ສຣຕີ ຍໍ។ "ອນາຈາໂຣ ວຕາຍ"ນ຺ຕິ ສຣິຕພ຺ພກໍ។

໔໖໔។"ກວຄ຺ຄໍ ຄເທຕຸກາໂມ ວິຍາ"ຕິອາທິ ອສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍຕ຺ຕາ ທຸກ຺ກຣໍ ກິຈ຺ຈໍ ອາຣກຕີຕິ ທສ຺ເສຕ຺ໍ ວຸຕ຺ຕໍ។ ອສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍຍ຺ເຫ ຕໍ ສເທວເກນາປິ ໂລເກນ, ຍທິທໍ ກຄວໂຕ ອປ຺ສາທນໍ, ເຕນາຫ "ອຜ຺ຖາເນ ວາຍມຕີ"ຕິ។ ອຍໍ ພາໂລ "ມຍິ ກິຍ຺ຈິ ອກເຖນ຺ເຕ ມຍາ ສທ຺ຘິ ກເຖຕຸມ຺ປິ ນ ວິສຫຕີ"ຕິ ມານເມວ ປຄ຺ຄຕ຺ຫິສ຺ສຕິ, ກເຖນ຺ເຕ ປນ ກຖາປສງ຺ເຄນສ຺ສ ຊາຕິໂຄຕ຺ເຕ ວິກາວິເຕ ມານນິຄ຺ຄໂຫ ກວິສ຺ສຕີຕິ ກຄວາ "ເອວໍ ນຸ ເຕ"ຕິອາທິມາຫ។ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ "ອຖ ໂຂ ກຄວາ"ຕິອາທິ។ ອາຈາຣສມາຈາຣສິກ຺ ຂາປເນນ ອາຈຣິຍາ, ເຕສໍ ປນ ອາຈຣິຍານໍ ປກຜ຺ຖາ ອາຈຣິຍາຕິ ປາຈຣິຍາ ຍຖາ ປປິຕາມໂຫຕິ, ເຕນາຫ "ອາຈຣິເຍຫິ ຈ ເຕສໍ ປາຈຣິເຍຫິ ຈາ"ຕິ។

ປຖໂມພ຺ກວາທວຕ຺ຕນາ

໔໖໕។ຕີສຸ ອິຣິຍາປເຖສູຕິ ຖານຄມນນິສຊ຺ຊາສຸ។ ກຖາປລ຺ລອາສນ຺ຕິ ກຖາວເສນ ຍຸຄຄ຺ຄາຫໍ។ ສຍາເນນ ອາຈຣິເຍນ ສທ຺ຘິ ສ ຍານສ຺ສ ກຖາ ນາມ ອາຈາໂຣ ນ ໂຫຕິ, ຕໍ ອິຕເຣຫິ ສທິສໍ ກຕ຺ວາ ກຖນໍ ອິຘ ກຖາປລ຺ລອາໂສ។

ຕສ຺ສ ປນ ຍໍ ອນາຈາຣກາວວິກາວນໍ ສຕ຺ຖາຣາ ອມ຺ພຜ຺ເຖນ ສທ຺ຘິ ກເຖນ຺ເຕນ ກຕໍ, ຕໍ ສງ຺ຄີຕິອນາຣຸລ຺ຫໍ ປຣມ຺ປຣາກຕນ຺ຕິ ອຸປຣິ ປາລຸອິຍາ ສມ຺ພນ຺ຘກາເວນ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ຕໂຕ ກິຣາ"ຕິອາທິມາຫ។ ມຸຕ຺ຫກາ ສມຕກາຕິ ຈ ຄຣຫາຍໍ ກ-ສທ຺ໂທ, ເຕ ນາຫ "ທີລຸເອນ຺ໂຕ"ຕິ។ ອິກສ຺ສ ປໂຍໂຄ ອິໂກ ອຸຕ຺ຕຣປທໂລເປນ, ຕໍ ອິກໍ ອຣຫນ຺ຕີຕິ ອິພ຺ກາ។ ກີ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ? ຍຖາ ອິໂກ ຫຕ຺ຖີວາຫນກູໂຕ ປຣສ຺ສ ວເສນ ວຕ຺ຕຕິ, ນ ອຕ຺ຕໂນ, ເອວໍ ເອເຕປິ ພ຺ຣາຫ຺ມຕານໍ ສຸສ຺ສຸສກາ ສຸທ຺ທາ ປຣສ຺ສ ວເສນ ວຕ຺ຕນ຺ ຕິ, ນ ອຕ຺ຕໂນ, ຕສ຺ມາ ອິກສທິສປໂຍຄຕາຍ ອິພ຺ກາຕິ។ ເຕ ປນ ກຸຜ຺ມ຺ພິກຕາຍ ຆຣວາສິໂນ ຆຣສ຺ສາມິກາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອາຫ "ຄຫປຕິກາ"ຕິ។ ກຕ຺ຫາຕິ ກຕ຺ຫຊາຕິກາ។ ທີຊາ ເອວ ຫີ ສຸທ຺ຘຊາຕິກາ, ນ ອິຕເຣຕິ ຕສ຺ສ ອຘິປ຺ປາໂຍ, ເຕນາຫ "ກາລຸອ ກາ"ຕິ។ ມຸຂໂຕ ນິກ຺ຂນ຺ຕາຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຕານໍ ປຸພ຺ພປຸຣິສາ ພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ມຸຂໂຕ ນິກ຺ຂນ຺ຕາ, ອຍໍ ເຕສໍ ປຖມຸປ຺ປຕ຺ຕີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ។ ເສສປເທສຸປິ ເອເສວ ນໂຍ។ "ສມຕາ ປີຜ຺ຖິປາທໂຕ"ຕິ ອິທໍ ປນສ຺ສ "ມຸຂໂຕ ນິກ຺ຂນ຺ຕາ"ຕິອາທິວຈນໂຕປິ ອຕິວິຍ ອສມເວກ຺ຂິຕວຈນໍ ຈຕຸວຕ຺ຕປຣິຍາປນ຺ນສ຺ເສວ ສມຕກາວສມ຺ກວໂຕ។ ອນີຍເມຕ຺ວາຕິ ອວິເສເສຕ຺ວາ, ອນຸທ຺ເທສິກກາເວນາ ຕິ ອຕ຺ໂຖ។

ມານຸສ຺ສຍວເສນ ກເຖຕີຕິ ມານຸສ຺ສຍໍ ອວສ຺ສາຍ ອຕ຺ຕານໍ ອຸກ຺ກໍເສນ຺ໂຕ, ປເຣ ຈ ວມ຺ເກນ຺ໂຕ "ມຸຕ຺ຫກາ"ຕິ ອາທີ ກເຖຕິ។ ຊານາເປມີຕິ ຊາຕິໂຄຕ຺ຕສ຺ສ ປມາຕໍ ຍາຖາວໂຕ ວິກາວເນນ ປມາຕໍ ຊານາເປມີຕິ។ ອຕ຺ໂຖ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ອຕ຺ຖິກໍ

ທຕ຺ຑີກລາເຍນຯ

‘‘ຍາເຍວ ໂຂ ປນຕ຺ຖາຍາ’’ຕິ ອິຕ຺ຖີລິງ຺ຄວເສນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິ, ຕໍ ປຣໂຕ ‘‘ປຸຣິສລິງ຺ຄວເສເນວາ’’ຕິ ວກ຺ຂມານຕ຺ຕາ ຍຸຕ຺ຕໍຯ ຍາຍ ອຕ຺ຖາຍາຕິ ວາ ປຸລ຺ລິງ຺ຄວເສເນວ ຕທຕ຺ເຖ ສມ຺ປທານວຈນໍ, ຍສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ອຕ຺ຖາຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອສ຺ສາຕິ ອມ຺ພຎ຺ຖສ຺ສ ທສ຺ເສຕ຺ວາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘຯ ອຓ຺ເຓສນ຺ຕິ ອຓ຺ເຓສໍ ສາຘຸຣູປານໍຯ ສນ຺ຕິກໍ ອາຄຕານນ຺ຕິ ຬຸຣຸຎ຺ຖານິຍານໍ ສນ຺ຕິກໍ ອຸປຄຕານໍຯ ວຕ຺ຕນ຺ຕິ ເຕສໍ ຈຣິຕພ຺ພອາຈາຣໍຯ ອສິກ຺ຂິໂຕຕິ ອາຈາຣໍ ອສິກ຺ຂິໂຕຯ ຕໂຕ ເອວ ອປ຺ປສ຺ສຸໂຕຯ ພາຫຸສຈ຺ຈຓ຺ຫິ ນາມ ຍາວເທວ ອຸປສມຕ຺ຖໍ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພໍ, ຕທກາວໂຕ ອມ຺ພຎ຺ໂຖ ອປ຺ປສ຺ສຸໂຕ ອສິກ຺ຂິໂຕ ‘‘ອວຸສິໂຕ’’ຕິ ວິຓ຺ຓາຍຕິ, ເຕນາຫ ‘‘ເອຕສ຺ສ ຫິ’’ຕິອາທິຯ

໔໖໔ຯ ໂກຘວສຈິຕ຺ຕຕາຍ ອສການໂນຯ ມານນິມ຺ມທນຕ຺ຖນ຺ຕິ ມານສ຺ສ ນິມ຺ມທນຕ຺ຖໍຯ ອຸຕ຺ຬເລຕ຺ວາຕິ ສິເນຫປາເນນ ກິລິນ຺ນໍ ອຸພ຺ພມນໍ ກຕ຺ວາຯ ໂຄຕ຺ເຕນ ໂຄຕ຺ຕນ຺ຕິ ເຕນ ວຸຕ຺ເຕນ ປຸຣາຕນໂຄຕ຺ເຕນ ອິທານິ ຕໍ ຕໍ ອນວຊ຺ຊສຓ຺ຌິຕໍ ໂຄຕ຺ຕໍ ສາວຊ຺ຊໂຕ ອຸຎ຺ຖາເປຕ຺ວາ ອຸທ຺ຘຣິຕ຺ວາຯ ເສສປເທສຸປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ຕຕ຺ຖ ໂຄຕ຺ຕໍ ອາທິປຸຣິສວເສນ, ກຸລາປໂທໂສ, ຕທນ຺ວເຍ ອຸປ຺ປນ຺ນອກິຓ຺ຓາຕປຸຣິສວເສນ ເວທິຕພ຺ໂພ ຍຖາ ‘‘ອາທິຈ຺ໂຈ, ມຆເທໂວ’’ຕິຯ ໂຄຕ຺ຕມູລສ຺ສ ຄາຣຍ຺ຫຕາຍ ອມານວຕ຺ຖຸກາວປເວທນໂຕ ‘‘ມານທ຺ຘຊໍ ມູເລ ເຉຕ຺ວາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຆຎ຺ເຎນ຺ໂຕຕິ ໂອມສນ຺ໂຕຯ

ຍສ຺ມິ ມານຸສ຺ສຍໂກຘສ຺ສຍາ ອຓ຺ຓມຓ຺ຓູປຕ຺ຖທ຺ຘາ, ໂສ ‘‘ຈຕ຺ໂຫ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຕິ ອາຫ ‘‘ຈຕ຺ຫາຕິ ມານນິສ຺ສິຕໂກຘຍຸຕ຺ຕາ’’ຕິຯ ຂຣາຕິ ຈິຕ຺ເຕນ, ວາຈາຍ ຈ ກກ຺ຂລຸອາຯ ລຫຸກາຕິ ຕຣຸຕາຯ ກສ຺ສາຕິ ‘‘ສາຫສິກາ’’ຕິ ເກຈິ ວທນ຺ຕິ, ‘‘ສາຣມ຺ກກາ’’ຕິ ອປເຣຯ ສມານາຕິ ໂຫນ຺ຕາ, ກວມານາຕິ ອຕ຺ໂຖຕິ ອາຫ ‘‘ສນ຺ຕາຕິ ປຸຣິມປທສ຺ເສວ ເວວຈນ’’ນ຺ຕິຯ ນ ສກ຺ກໂຣນ຺ຕິຕິ ສກ຺ການໍ ນ ກໂຣນ຺ຕິຯ ອປຈິຕິກມ຺ມນ຺ຕິ ປຕິປາຕກມ຺ມ ນານຸໂລມນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຊາຕິຍາ ນ ອນຸຈ຺ຉວິກນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ທຸຕິໄຍພ຺ກວາທວຕ຺ຕນາ

໔໖໕ຯ ການໍ ສກ຺ຍຣາຊກຸເລ ໂຍ ສພ຺ເພສໍ ພຸທ຺ຘຕໂຣ ສມຕ຺ໂຖ ຈ, ໂສ ເອວ ອກິເສກໍ ລກຕິ, ເອກຈ຺ໂຈ ປນ ອກິສິຕ຺ໂຕ ສມາໂນ ‘‘ອິທໍ ຣຊ຺ຊໍ ນາມ ພຫຸກິຈ຺ຈໍ ພຫຸພ຺ຍາປາຣ’’ນ຺ຕິ ຕໂຕ ນິພ຺ພິຊ຺ຊ ຣຊ຺ຊໍ ວຍສາ ອນນ຺ຕຣສ຺ສ ນິຍ຺ຍາເຕຕິ, ກທາຈິ ໂສປິ ອຓ຺ຓສ຺ສາຕິ ຕາທິເສ ສນ຺ຘາຍາຫ ‘‘ສກ຺ຍາຕິ ອກິສິຕ຺ຕຣາຊາໂນ’’ຕິຯ ກຸລວໍສໍ ຊານນ຺ຕິຕິ ກຕ຺ຫາຍນໂຕ ປຎ຺ຖາຍ ປຣມ຺ປຣາຄຕໍ ອນຸສ຺ສວວເສນ ຊານນ຺ຕິຯ ກຸລາກິມານິໂນ ຫິ ເຍກຸຍ຺ເຍນ ປເຣສໍ ອຸຈ຺ຈາວຈໍ ກຸລໍ ຕຖາ ຕຖາ ອຸທາຫຣນ຺ຕິ, ອຕ຺ຕໂນ ຈ ກຸລວໍສໍ ຊານນ຺ຕິ, ເອວໍ ອມ຺ພຎ຺ໂຖປີຯ ຕຖາ ຫິ ໂສ ປຣໂຕ ກຄວຕາ ປຸຈ຺ຉິໂຕ ວຊິຣປາຕິກເຍນ ຍາຖາວໂຕ ກເຖສິຯ

ຕຕິໄຍພ຺ກວາທວຕ຺ຕນາ

໔໖໖ຯເຂຕ຺ຕເລຑ຺ຑູນນ຺ຕິ ເຂຕ຺ເຕ ກສນວເສນ ນງ຺ຄເລນ ອຸຎ຺ຖາປິຕເລຑ຺ຑູນໍຯ ‘‘ລຎ຺ກິກາ’’ ອິຈ຺ເຈວ ປຓ຺ຓາຕາ ຊຸທ຺ທກສກ຺ຕິກາ ລຎ຺ກິໂກປມວຕ຺ຕນາຍໍ ‘‘ຈາຕກສກ຺ຕິກາ’’ຕິ (ມຯ ນິຯ ອຎ຺ຖຯ ໒ຯ໑໔໐) ວຸຕ຺ຕາຯ ໂກຘວເສນ ລຕ຺ຬິຕຸນ຺ຕິ ອຸປ຺ນຍ຺ຫິຕຸໍ, ອາຆາຕໍ ພນ຺ຘິຕຸນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ‘‘ອມ຺ເຫ ຫໍສໂກຓ຺ຈໂມຣສເມ ກໂຣຕີ’’ຕິ ອິມິນາ ‘‘ນ ຕໍ ໂກຈິ ຫໍໂສ ວາ’’ຕິອາທິວຈນໍ ສງ຺ຄັຕີ ອ ນາຣຸລ຺ຫໍ ຕທາ ກຄວຕາ ວຸຕ຺ຕເມວາຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ‘‘ເອວໍ ນຸ ເຕ’’ຕິອາທິວຈນໍ, ‘‘ອວຸສິຕວາເຍວາ’’ຕິອາທິວຈນຓ຺ຈ ມານວເສນ ສມເຕນ ໂຄຕເມນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ມຓ຺ຓຕີຕິ ອຘິປ຺ປາເຍນາຫ ‘‘ນິມ຺ມາໂນ ທານິ ຊາໂຕຕິ ມຓ຺ຓມາໂນ’’ຕິຯ

ທາສິປຸຕ຺ຕວາທວຕ຺ຕນາ

໔໖໗ຯນິມ຺ມາເທຕີຕິ ອ-ກາຣສ຺ສ ອາ-ກາຣໍ ກຕ຺ວາ ນິທ຺ເທໂສຕິ ອາຫ ‘‘ນິມ຺ມເທຕີ’’ຕິຯ ການໍ ໂຄຕ຺ຕໍ ນາເມຕໍ ປີຕິໂຕ ລທ຺ຘພ຺ພໍ, ນ ມາຕິໂຕ ນ ຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມຕານໍ ສໂຄຕ຺ຕາຍ ອາວາຫວິວາໂຫ ອິຈ຺ຉິໂຕ, ໂຄຕ຺ຕນາມໍ ປນ ຍສ຺ມາ ຊາຕິສິທ຺ຘໍ, ນ ກິຕ຺ຕິມໍ, ຊາຕິ ຈ ອຸກຍສມ຺ພນ຺ຘິນີ, ຕສ຺ມາ ‘‘ມາຕາເປຕ຺ຕິກນ຺ຕິ ມາຕາປິຕູນໍ ສນ຺ຕກ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ນາມໂຄຕ຺ຕນ຺ຕິ ໂຄຕ຺ຕນາມໍ, ນ ກິຕ຺ຕິມນາມໍ, ນ ຄຸຓນາມໍ ວາຯ ຕຕ຺ຖ ‘‘ກຕ຺ຫາຍໂນ’’ຕິ ນິຣຸລ຺ຫາ ຍາ ນາມປຓ຺ຓຕ຺ຕິ, ຕໍ ສນ຺ຘາຍາຫ ‘‘ປຓ຺ຓຕ຺ຕິວເສນ ນາມນ຺ຕິຯ ຕໍ ປນ ກຕ຺ໄຫສິໂຕ ປຎ຺ຖາຍ ຕສ຺ມີ ກຸລປຣມ຺ປຣາວເສນ ອາຄຕໍ, ນ ເອຕສ຺ມີເຍວ ນິຣຸລ຺ຫໍ, ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ

‘‘ປເວທິວເສນ ໂຄຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິຯ ໂຄຕ຺ຕ-ປທສ຺ສ ປນ ອຕ຺ໂຖ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ໂຕເຍວຯ ອນຸສ຺ສຣໂຕຕິ ເອຕ຺ຖ ນ ເກວລໍ ອນຸສ຺ສຣຕໍ ອສີປ຺ເປຕໍ, ອຖ ໂຂ ກຸລສຸທ຺ທິວີມໍສນວເສນາປິ ອາຫ ‘‘ກຸລໂກຍີ ໂສເຘນ຺ຕສ຺ສາ’’ຕິຯ ອຍ຺ຍປຸຕ຺ຕາຕິ ອຍ຺ຍິກປຸຕ຺ຕາຕິ ອາຫ ‘‘ສາມິໂນ ປຸຕ຺ຕາ’’ຕິຯ ທິສາ ໂອກ຺ກາກຣຎ຺ໂຎ ອນ຺ໂຕຊາຕາ ທາສີຕິ ອາຫ ‘‘ຆຣທາສິຍາ ປຸຕ຺ໂຕ’’ຕິຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ຍສ຺ມາ ອມ຺ພຏ຺ໂຐ ຊາຕິໍ ນິສ຺ສາຍ ມານຕ຺ຖທ຺ໂຘ, ນ ຈສ຺ສ ຍາຖາວໂຕ ຊາຕິຍາ ອວິຠາວິຕາຍ ມານນິຄ຺ຄໂຫ ໂຫຕິ, ມານນິຄ຺ຄເຫ ຈ ກເຕ ອປຣຠາເຄ ຣຕນຕ຺ຕເຍ ປສີທິສ຺ສຕິ , ນ ‘‘ທາສີ’’ຕິ ວາຈາ ຜຣຸສວາຈາ ນາມ ໂຫຕິ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ສຓ຺ຫຠາວໂຕຯ ອຠາຍ ສຸຕ຺ຕຎ຺ເຈຕ຺ຖ (ມຯ ນິຯ ໒ຯ໙໓; ອຯ ນິຯ ໔ຯ໑໙໘) ນິທສ຺ສນໍຯ ເກຈິ ຈ ສຕ຺ຕາ ອຄ຺ຄິນາ ວິຍ ໂລຫາທໂຍ ຠຄ຺ຂລຸອາຍ ວາຈາຍ ມຸທຸຠາວໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ຠຄວາ ອມ຺ພຏ຺ຐໍ ນິພ຺ພິເສວນໍ ກາຕຸກາໂມ ‘‘ອຍ຺ຍປຸຕ຺ຕາ ສກ຺ຍາ ຠວນ຺ຕິ, ທາສິປຸຕ຺ໂຕ ຕ຺ວມສິ ສກ຺ຍານ’’ນ຺ຕິ ອໂວຈຯ

ຄເປນ຺ຕີຕິ ປລ຺ລເປນ຺ຕິ, ເຕນາຫ ‘‘ໂອກ຺ກາໂກ’’ຕິອາທິຯ ປຠາ ນິຈ຺ຉຣຕິ ທນ຺ຕານໍ ອຕິວິຍ ປຠສ຺ສຣຠາວໂຕຯ

ປຐມກປ຺ປິການນ຺ຕິ ປຐມກປ຺ປສ຺ສ ອາທິກາເລ ນິພ຺ພຕ຺ຕານໍຯ ກິຣ-ສທ຺ໂທ ອນຸສ຺ສວຕ຺ເຖ, ເຕນ ໂຍ ວຸຈ຺ຈມານາຍ ຣາຊປຣມ຺ປຣາຍ ເກສຎ຺ຈິ ມຕິເຠໂທ, ຕໍ ອຸລ຺ລິງ຺ເຄຕິຯ ມຫາສມ຺ມຕສ຺ສາຕິ ‘‘ອຍໍ ໂນ ຣາຊາ’’ຕິ ມຫາຊເນນ ສມ຺ມນ຺ນິຕ຺ວາ ຐປິຕຕ຺ຕາ ‘‘ມຫາສມ຺ມໂຕ’’ຕິ ເອວໍ ສມ຺ມຕສ຺ສຯ ຍໍ ສນ຺ຘາຍ ວທນ຺ຕິ –

‘‘ອາທິຈ຺ຈກຸລສມ຺ຠູໂຕ , ສຸວິສຸທ຺ຘຄຸຓາກໂຣ;

ມຫານຸຠາໂວ ຣາຊາສິ, ມຫາສມ຺ມຕນາມໂກຯ

ໂຍ ຈກ຺ຂຸຠູໂຕ ໂລກສ຺ສ, ຄຸຓຣໍສີສມຸຊ຺ຊໂລ;

ຕໂມນຸໂທ ວິໂຣຈິຕ຺ຖ, ທຸຕິໂຍ ວິຍ ຠານຸມາຯ

ຐປິຕາ ເຍນ ມຣິຍາທາ, ໂລເກ ໂລກຫິເຕສິນາ;

ວວຕ຺ຖິຕາ ສກ຺ກຸຓນ຺ຕິ, ນ ວິລງ຺ຆຍິຕຸໍ ຊນາຯ

ຍສສ຺ສິນໍ ເຕຊສ຺ສິນໍ, ໂລກສີມານຸຣກ຺ຂກໍ;

ອາທິຠູຕໍ ມຫາວີຣໍ, ກຖຍນ຺ຕິ ‘ມນູ’ຕິ ຍ’’ນ຺ຕິຯ

ຕສ຺ສ ຈ ປຸຕ຺ຕປ຺ປຸຕ຺ຕປຣມ຺ປຣໍ ສນ຺ຘາຍ –

‘‘ຕສ຺ສ ປຸຕ຺ໂຕ ມຫາເຕໂຊ, ໂຣໂຊ ນາມ ມຫີປຕິ;

ຕສ຺ສ ປຸຕ຺ໂຕ ວຣໂຣໂຊ, ປວໂຣ ຣາຊມຓ຺ຑເລຯ

ຕສ຺ສາສິ ກລ຺ຍາຓຄຸໂຓ, ກລ຺ຍາໂຓ ນາມ ອຕ຺ຣໂຊ;

ຣາຊາ ຕສ຺ສາສິ ຕນໂຍ, ວຣກລ຺ຍາຓນາມໂກຯ

ຕສ຺ສ ປຸຕ຺ໂຕ ມຫາວີໂຣ, ມນ຺ຘາຕາ ກາມໂຠຄິນໍ;

ອຄ຺ຄຠູໂຕ ມຫິນ຺ເທນ, ອຑ຺ຒຣຊ຺ເຊນ ປູຊິໂຕ.

ຕສ຺ສ ສູນຸ ມຫາເຕໂຊ, ວຣມນ຺ຘາຕຸນາມໂກ;

'ອຸໂປສໂຖ'ຕິ ນາເມນ, ຕສ຺ສ ປຸຕ຺ໂຕ ມຫາຍໂສ.

ວໂຣ ນາມ ມຫາເຕໂຊ, ຕສ຺ສ ປຸຕ຺ໂຕ ມຫາວໂຣ;

ຕສ຺ສາສິ ອຸປວໂຣຕິ, ປຸຕ຺ໂຕ ຣາຊາ ມຫາພໂລ.

ຕສ຺ສ ປຸຕ຺ໂຕ ມຆເທໂວ, ເທວຕຸລ຺ໂຍ ມຫີປຕິ;

ຈຕຸຣາສີຕິສຫສ຺ສານິ, ຕສ຺ສ ປຸຕ຺ຕປຣມ຺ປຣາ.

ເຕສໍ ປຈ຺ຉິມໂກ ຣາຊາ, 'ໂອກ຺ກາໂກ' ອິຕິ ວິສ຺ສຸໂຕ;

ມຫາຍໂສ ມຫາເຕໂຊ, ອຂຸທ຺ໂທ ຣາຊມຓ຺ຑເລ''ຕິ.

ອາທິ ເຕສໍ ປຈ຺ຉໂຕຕິ ເຕສໍ ມຆເທວ ປຣມ຺ປຣາຠູຕານໍ ກຬາຣຊນກປຣິໂຍສານານໍ ອເນກສຕສຫສ຺ສານໍ ຣາຊູນໍ ອປຣຠາເຄ ໂອກ຺ກາໂກ ນາມ ຣາຊາ ອໂຫສິ, ຕສ຺ສ ປຣມ຺ປຣາຠູຕານໍ ອເນກສຕສຫສ຺ສານໍ ຣາຊູນໍ ອປຣຠາເຄ ອປໂຣ ໂອກ຺ກາໂກ ນາມ ຣາຊາ ອໂຫສິ, ຕສ຺ສ ປຣມ຺ປຣຠູຕານໍ ອເນກສຕສຫສ຺ສານໍ ຣາຊູນໍ ອປຣຠາເຄ ປຸນາປໂຣ ໂອກ຺ກາໂກ ນາມ ຣາຊາ ອໂຫສິ, ຕໍ ສນ຺ຘາຍາຫ ''ຕໂຍ ໂອກ຺ກາກວໍສາ ອເຫສຸໍ. ເຕສຸ ຕຕິຍໂອກ຺ກາກສ຺ສາ''ຕິອາທິ.

ສຫສາ ວຣໍ ອທາສີນ຺ຕິ ປຸຕ຺ຕທສ຺ສເນນ ໂສມນສ຺ສປ຺ປຕ຺ໂຕ ສຫສາ ອວິມໍສິຕ຺ວາ ຕຸຏ຺ຐິຍາ ວເສນ ວຣໍ ອທາສີ, ''ຍໍ ອິຈ຺ຉສິ, ຕໍ ຄຓ຺ຫາ''ຕິ. ຣຊ຺ຊໍ ປຣິຓາເມຕຸໍ ອິຈ຺ຉຕີຕິ ສາ ຊນ຺ຕຸກຸມາຣສ຺ສ ມາຕາ ມມ ຕໍ ວຣທານໍ ອນ຺ຕຣໍ ກຕ຺ວາ ອິມໍ ຣຊ຺ຊໍ ປຣິຓາເມຕຸໍ ອິຈ຺ຉຕີຕິ.

ນປ຺ປສເຫຍ຺ຍາຕິ ນ ປຣິຍຕ຺ໂຕ ຠເວຍ຺ຍ.

ນິກ຺ຂມ຺ມາຕິ ຆຣາວາສໂຕ, ກາເມຫິ ຈ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ. ເທຍ຺ຖາ ຈາຕິ ຈ-ສທ຺ເທນ ''ອສີຕິຫຕ຺ເຖ''ຕິ ອິທໍ ອນຸກຑ຺ຒຕິ. ເຕຫີຕິ ມິຄສູກເຣຫິ, ມຓ຺ຑູກມູສິເກຫິ ຈ. ເຕຕິ ສີຫພ຺ຍຄ຺ຆາທໂຍ, ສປ຺ປພິຬາຣາ ຈ.

ອວເສສາຫີ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ກນິຏ຺ຐາຫີ.

ວຑ຺ຒມານານນ຺ຕິ ອນາທເຣ ສາມິວຈນໍ. ກຸຏ຺ຐໂຣໂຄ ນາມ ສາສມສູຣິໂຣຄາ ວິຍ ເຍຠຸຍ຺ເຍນ ສງ຺ກມນສຠາໂວຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ''ອຍໍ ໂຣໂຄ ສງ຺ກມຕີຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ''ຕິ.

ມິຄສູກຣາທີນນ຺ຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ວນຈຣໂສຓາທິເກ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕິ.

ຕສ຺ມີ ນິສິນ຺ເນຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ຂຕ຺ຕິຍມາຍາໂຣຈເນນ ອຕ຺ຕໂນ ຂຕ຺ຕິຍຠາວໍ ຊານາເປຕ຺ວາ.

ນຄຣໍມາເປຫີຕິ ສາຫາຣໍ ນຄຣໍ ມາເປຫີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ.

ເກສຄ຺ຄຫຓນ຺ຕິ ເກສເວຕິພນ຺ຘນໍຯ ຫຸສ຺ສຄ຺ຄຫຓນ຺ຕິ ວຕ຺ຖສ຺ສ ນິວາສນາກາໂຣຯ

໔ຟ຺ຯອຕ຺ຕໂນ ອຸປາຣມ຺ກໂມຈນຕ຺ຖາຍາຕິ ອາຈຣິເຍນ ອມ຺ພຍ຺ເຖນ ຈ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ອຸປຣິ ປາເປຕພ຺ເພາປວາທສ຺ສ ອປນຍນຕ຺ຖໍຯ ອສ຺ມື ວຈເນຕິ ''ຈຕ຺ຕາໂຣເມ ໂກ ໂຄຕມ ວຓ຺ຓາ''ຕິອາທິນາ ອຕ຺ຕນາ ວຸຕ຺ເຕ, ໂກຕາ ຈ ໂຄຕເມນ ວຸຕ຺ເຕ ''ຊາຕິວາເທ''ຕິ ອິມສ຺ມື ຍຖານິກເຕ ວຈເນຯ ຕຕ຺ຖ ປນ ຍສ຺ມາ ເວເທ ວຸຕ຺ຕວິນິນາວ ເຕນ ປຟິມນ຺ເຕຕພ຺ພໍ ໂຫຕິ , ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ ''ເວທຕ຺ຕຍວຈເນ''ຕິ, ''ເອຕສ຺ມື ວາ ທາສິປຸຕ຺ຕວຈເນ''ຕິ ຈຯ

໔໗໐ຯຆມ຺ໂມ ນາມ ກາຣຓໍ ''ຆມ຺ມປຟິສມ຺ກິທາ''ຕິອາທີສຸ (ວິກຯ ໗໑໙) ວິຍ, ສຫ ຆມ຺ເມນາຕິ ສຫຆມ຺ໂມ, ສຫຆມ຺ໂມ ເອວ ສຫຆມ຺ມິໂກຕິ ອາຫ ''ສເຫຕຸໂກ''ຕິຯ

໔໗໑ຯຕສ຺ມາ ຕທາ ປຟິລ຺ຓາຕຕ຺ຕາຯ ຕາເສຕ຺ວາ ປລ຺ຫໍ ວິສ຺ສຊ຺ຊາເປສ຺ສາມີຕິ ອາຄໂຕ ຍຖາ ຕໍ ສຈ຺ຈກສມາຄເມຯ ''ກຄວາ ເຈວ ປສ຺ສຕິ ອມ຺ພຍ຺ໂຖ ຈາ''ຕິ ເອຕ຺ຖ ອິຕເຣສໍ ອທສ຺ສເນ ກາຣຓໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ຍທິ ທີ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອາວາເຫຕ຺ວາຕິ ມນ຺ຕພ ເລນ ອາເນຕ຺ວາຯ ຕສ຺ສາຕິ ອມ຺ພຍ຺ຖສ຺ສຯ ວາທສງ຺ພຍ຺ເຍຕິ ວາຈາສງ຺ພຍ຺ເຍຯ

໔໗໔ຯຕາຓນ຺ຕິ ຄເວສມາໂນຕິ, ''ອຍເມວ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ອິໂຕ ກຍໂຕ ມມ ຕາຍໂກ''ຕິ ກຄວນ຺ຕໍເຍວ ''ຕາຓ''ນ຺ຕິ ປຣິເຍສນ຺ ໂຕ ອຸປຄຈ຺ຉນ຺ໂຕຯ ເສສປທທ຺ວເຍປີ ເອເສວ ນໂຍຯ ຕາຍຕິຕິ ຍຖາອຸປຍ຺ກິຕກຍໂຕ ປາເລຕິ, ເຕນາຫ ''ຣກ຺ຂຕີ''ຕິ, ເອເຕນ ຕາຓ-ສທ຺ທສ຺ສ ກຕ຺ຕຸສາຆນຕມາຫຯ ຍຖ຺ປຍ຺ກິເຕນ ກເຍນ ອຸປທ຺ທຸໂຕ ນິລີຍຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ເລຓໍ, ອຸປລຍນໍ, ເອເຕນ ເລຓ-ສທ຺ທສ຺ສ ອຆິກຣຓສາຆນຕມາຫຯ ''ສຣຕິ''ຕິ ເອເຕນ ສຣຓ-ສທ຺ທສ຺ສ ກຕ຺ຕຸສາຆນຕມາຫຯ

ອມ຺ພຍ຺ຖວໍສກຖາວຓ຺ຓນາ

໔໗໕ຯຄງ຺ຄາຍ ທກ຺ຂິຓໂຕຕິ ຄງ຺ຄາຍ ນທິຍາ ທກ຺ຂິຓທິສາຍຯ ອາວຸສໍ ນ ປຣິວຕ຺ຕຕີຕິ ສຣໍ ວາສຕ຺ຕິອາທີ ວາ ປຣສ຺ສ ອຸປຣິ ຂິປີຕ຺ກາມສ຺ສ ຫຕ຺ຖໍ ນ ປຣິວຕ຺ຕຕິ, ຫຕ຺ເຖ ປນ ອປຣິວຕ຺ເຕນ຺ເຕ ກຸໂຕ ອາວຸສປຣິວຕ຺ຕນນ຺ຕິ ອາຫ ''ອາວຸສໍ ນ ປຣິວຕ຺ຕ ຕີ''ຕິຯ ໂສ ກິຣ ''ກຖໍ ນາມາຫໍ ທິສາຍ ທາສິຍາ ກຸຈ຺ຉິມ຺ຫິ ນິພ຺ພຕ຺ໂຕ''ຕິ ຕໍ ຫີນໍ ຊາຕື ຊິຄຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ ''ຫນ຺ທາຫໍ ຍຖາ ຕຖາ ອິມໍ ຊາຕື ໂສເຆສ຺ສາມີ''ຕິ ນິຄ຺ຄໂຕ, ເຕນາຫ ''ອິທານິ ເມ ມໂນຣຖໍ ປູເຣສ຺ສາມີ''ຕິອາທີຯ ວິຊ຺ຊາພເລນ ຣາຊານໍ ຕາເສຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ຆີຕ຺ຍາ ລທ຺ຆກາລໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ມ຺ຍາຍໍ ຊາຕິໂສຆິຕາ ກວິສ຺ສຕີຕິ ຕສ຺ສ ອຆິປ຺ປາໂຍຯ ອມ຺ພຍ຺ຖໍ ນາມ ວິຊ຺ຊນ຺ຕິ ສຕ຺ຕານໍ ສຣີເຣ ອພ຺ກງ຺ຄໍ ຖເປຕີຕິ ອມ຺ພຍ຺ຖາຕິ ເອວໍ ລທ຺ຆນາມໍ ວິຊ຺ຊໍ, ມນ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຍໂຕ ອມ຺ພຍ຺ຖາ ເອຕສ຺ມື ອຕ຺ຖີຕິ ອມ຺ພຍ຺ໂຖຕິ ກຕ຺ໂຫ ອິສີ ປລ຺ລາຍິຕ຺ຖ, ຕໍພໍສຊາຕຕາຍ ອຍໍ ມາຓໂວ ''ອມ຺ພຍ຺ໂຖ''ຕິ ໂວຫຣີຍຕີຯ

ເສຍ຺ຖມນ຺ເຕ ເວທມນ຺ເຕຕິ ອຆິປ຺ປາໂຍຯ ມນ຺ຕານຸກາເວນ ຣລ຺ໂລ ພາຫຸກ຺ຂມ຺ກມຕ຺ຕໍ ຊາຕໍ ເຕນ ປນສ຺ສ ພາຫຸກ຺ຂມ຺ເກນ ຣາຊາ, 'ໂກ ຊານາຕິ, ກື ກວິສ຺ສຕີ''ຕິ ກີໂຕ ອຸສ຺ສງ຺ກີ ອຸຕ຺ຣາໂສ ອໂຫສິ, ເຕນາຫ ''ກເຍນ ເວຆມາໂນ ອຍ຺ຖາສີ''ຕິຯ ໂສຕ຺ຖິ ກທ຺ທນ຺ເຕຕິ ອາທິວຈນໍ ອໂວຈຸ໌ຯ ''ອຍໍ ມຫານຸກາໂວ ອິສີ''ຕິ ມລ຺ລມານາຯ

ອຸນ຺ທຣິຍິສ຺ສຕີຕິ ວິປ຺ປກິຣິຍິສ຺ສຕິ, ເຕນາຫ ''ກິຊ຺ຊິສ຺ສຕີ''ຕິຯ ມນ຺ເຕ ປຣິວຕ຺ຕິເຕຕິ ພາຫຸກ຺ຂມ຺ກກມນ຺ຕສ຺ສ ປຟິປ຺ປສ຺ສມ຺ກກວິຊ຺ຊາສງ຺ຂາເຕ ມນ຺ເຕ ''ສໂຣ ໂອຕຣຕູ''ຕິ ປຣິວຕ຺ຕິເຕຯ ເອວຣູປານລ຺ຫິ ມນ຺ຕານໍ ເອກໍເສເນວ ປຟິປ຺ປສ຺ສມ຺ກກວິຊ຺ຊາ ໂຫນ຺ຕິເຍວ ຍຖາ ຕໍ ກຸສ຺ມາຣກວິຊ຺ຊານໍຯ ອຕ຺ຕໂນ ສີຕຸ ອປວາທໂມຈນຕ຺ຖໍ ຕສ຺ສ ກຸຊິສ຺ສກຣຓໍຯ ຕສ຺ ສານຸຣູເປ ອິສ຺ສຣິເຍ ຖປນຕ຺ຖໍ ອຸລຸອາເຣ ຈ ນໍ ຖາເນ ຖເປສີຯ

ຂຕ຺ຕິຍເສຍ຺ຖກາວວຓ຺ຓນາ

໔໗໕ຯ ສມສ຺ສາສນຕ຺ຖມາຫ ກຣຸຕາຍນ຺ໂຕ, ນ ກຸລີນກາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍ, ເຕນາຫ ''ອຖ ໂຂ ກຄວາ''ຕິອາທີຯ ພ຺ຣາຫ຺ມເຕສູຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ສມີເປ, ຕໂຕ ພ຺ຣາຫ຺ມເຕຫິ ລທ຺ຆພ຺ພໍ ອາສນາທີ ສນ຺ຆາຍ ''ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ອນ຺ຕເຣ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເກວລໍ ສທ຺ຆາຍ ກາຕພ຺ພໍ ສທ຺ຆໍ, ປຣໂລກຄເຕ ສນ຺ຆາຍ ນ ຕໂຕ ກິລ຺ຈິ ອປຕ຺ເຖນ຺ເຕນ ກາຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ, ເຕນາຫ ''ມຕເກ

ອຸທ຺ທິສ຺ສ ກຕາກ຺ເຕ’’ຕິ. ມງ຺ຄລາທິກ຺ເຕຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ອຸສ຺ສວເທວຕາຣາຜນາທີ ສງ຺ຄຫ຺ຫາຕິ. ຍສ຺ສກ຺ເຕຕິ ປາປສ຺ສມາທິວເສນ ກຕາກ຺ເຕ. ປາຫຸນການນ຺ຕິ ອຕິຖີນំ. ຊຕ຺ຕິຍກາວំ ອປ຺ປ຺ຕ຺ໂຕ ອຸກ຺ໂຕ ສຸຊາຕຕາກາວ໌ໂຕ, ເຕນາຫ ‘‘ອປ຺ປິສຸທ຺ໂຜຕິ ອຕ຺ໂຖ’’ຕິ.

໔໑໒.ອິຕ຺ຖີ ກຣິຕ຺ວາຕິ ເອຕ຺ຖ ກຣຕំ ກິຣິຍາສາມຸສ຺ສວິສຍນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ອິຕ຺ຖີ ປຣິເຍສິຕ຺ວາ’’ຕິ. ພ຺ຣາຫ຺ມຕາກ຺ສំ ອິຕ຺ຖີ ຊຕ຺ຕິຍກຸມາຣສ຺ສ ກຣິຍາກູຕំ ຄເຫຕ຺ວາປີ ຊຕ຺ຕິຍາວ ເສຍ຺ຖາ, ທີນາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາຕິ ໂຍຊນາ. ປຸຣິເສນ ວາ ປຸຣິສំ ກຣິຕ຺ວາຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ເອເສວ ນໂຍ. ປກຣເຕຕິ ຣາຄາທິວເສນ ປທຸຍ຺ເຖ ປກ຺ຂລິເຕ ກາຣເຕ, ເຕນາຫ ‘‘ໂທເສ’’ຕິ. ກສ຺ສຕິ ນິຣຕ຺ຖກາເວນ ຂີປີຍຕິຕິ ກສ຺ສំ, ຊາຣິກາ.

໔໑໑.ຊນິຕສ຺ມິນ຺ຕິ ກມ຺ມກິເລເສຫີ ນິພ຺ພຕ຺ເຕ. ຊເນ ເອຕສ຺ມິນ຺ຕິ ວາ ຊເນຕສ຺ມີ, ມນຸສ຺ເສສູຕິ ອຕ຺ໂຖ, ເຕນາຫ ‘‘ໂຄຕ຺ຕປຍິສາຣິໂນ’’ຕິ. ສំສນ຺ທິຕ຺ວາຕິ ໝເຜຕ຺ວາ, ອວິຣຸທ຺ຜំ ກຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ປຖມກາຕວາຣວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

ວິຊ຺ຊາຈຣຕກຖາວຕ຺ຕນາ

໔໑໓.ອິທំ ວຍ຺ຍຕິຕິ ອິທំ ອຊ຺ເຊນາທິ ກຕ຺ຕຸំ ລພ຺ການ. ຊາຕິວາທວິນິພທ຺ຜາຕິ ຊາຕິສນ຺ນິສ຺ສິຕວາເທ ວິນິພທ຺ຜາ. ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ເສວ ອຊ຺ເຊນຊ຺ຊາປນຍຊນຍາຊນາທໂຍຕິ ເອວំ ເຍ ອຕ຺ຕຸກ຺ກំສນປຣວມ຺ການວເສນ ປວຕ຺ຕາ, ຕໂຕ ເອວ ເຕ ມານວາທປຍິພທ຺ຜາ ຈ ໂຫນ຺ຕີ. ເຍ ປນ ອາວາຫວິວາຫວິນິພທ຺ຜາ, ເຕ ເອວ ສມ຺ພນ຺ຜຕ຺ຕຍວເສນ ‘‘ອຣຫສິ ວາ ມំ ຕ຺ວំ, ນ ວາ ມំ ຕ຺ວំ ອຣຫສີ’’ຕິ ເອວំ ປວຕ຺ຕນກາ.

ຍຕ຺ຖາຕິ ຍສ຺ສំ ວິຊ຺ຊາຈຣຕສມ຺ປຕ຺ຕິຍំ. ລຄ຺ຄິສ຺ສາມາຕິ ໂອລຄ຺ຄາ ອນ຺ໂຕຄຜາ ກວິສ຺ສາມາຕິ ຈິນ຺ຕຍິມ຺ຫ. ປຣມຕ຺ຖໂຕ ອວິຊ຺ຊາຈຣຕານິເຍວ ‘‘ວິຊ຺ຊາຈຣຕານີ’’ຕິ ຄເຫຕ຺ວາ ກິໂຕ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ວິຊ຺ຊາຈຣເຕສຸ ວິກຊິຍມາເນສຸ ໂສ ຕໂຕ ທູຣໂຕ ອປນີໂຕ ນາມ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ທູຣເມວ ອວກ຺ຊີປີ’’ຕິ. ສມຸທາຄມໂຕ ປກ຺ຕິຕິອາທິສມຸຍ຺ຖານໂຕ ປຍ຺ຖາຍ.

໔໑໔. ຕິວິຜំ ສີລນ຺ຕິ ຊຸທ຺ທກາທິເກທំ ຕິວິຜំ ສີລំ. ສີລວເສເນວາຕິ ສີລປຣິຍາເຍເນວ. ກິສ຺ຈິ ກິສ຺ຈິຕິ ອທີສນາທິຍມນິຍມລກ຺ຂຕំ ກິສ຺ຈິ ກິສ຺ຈິ ສີລំ ອຕ຺ຖີ. ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ເຖວ ລຄ຺ເຄຍ຺ຍາຕິ ຕສ຺ມີ ຕສ຺ມີເຍວ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສມຍສິທ຺ເຜ ສີລມຕ຺ເຕ ‘‘ຈຣຕ’’ນ຺ຕິ ລຄ຺ເຄຍ຺ຍ. ອຍ຺ຖປີ ສມາປຕ຺ຕິໂຍ ຈຣຕນ຺ຕິ ນິຍ຺ຍາຕິຕາ ໂຫນ຺ຕີ ຣູປາວຈຣຈຕ຺ຕຸຖຊ຺ຊານນິທ຺ເທເສເນວ ອຣູປຊ຺ຊານານມ຺ປີ ນິທ຺ທິຍ຺ຖກາວາປຕ຺ຕິໂຕ ນິຍ຺ຍາຕິຕາ ນິທສ຺ສິຕາ.

ຈຕຸອປາຍມຸຂກຖາວຕ຺ຕນາ

໔໑໐.ອສມ຺ປາປຸຕນ຺ໂຕຕິ ອາຣກິຕ຺ວາ ສມ຺ປຕ຺ຕຸំ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ. ອວິສຫມາໂນຕິ ອາຣກິຕຸເມວ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ. ຂາຣິນ຺ຕິ ປຣິກ຺ຂາຣំ. ຕំ ປນ ວິກຊິຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕຸំ ‘‘ອຣຕີ’’ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕំ. ຕຕ຺ຖ ອຣຕີຕິ ອຄ຺ຄິຜມນກំ ອຣຕີທ຺ວຍំ. ສຸຊາຕີ ທພ຺ພີ. ອາທິ-ສທ຺ເທນ ຕິທຕ຺ຫຕິໝຍິກາທີ ສງ຺ຄຫ຺ຫາຕິ ຂາຣິກຣິຕນ຺ຕິ ຂາຣີທີ ປຸຕ຺ຕំ. ນນຸ ອຸປສມ຺ປນ຺ນສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ ສາສນີໂກປີ ໂຍ ໂກຈິ ອນຸປສມ຺ປນ຺ໂນ ອຕ຺ຖໂຕ ປຣິຈາຣໂກວ, ກີ ອງ຺ຄំ ປນ ພາຫິຣາປພ຺ພຊິເຕຕິ ຕຕ຺ຖ ວິເສສំ ທສ຺ເສຕຸំ ‘‘ການມ຺ຸຈາ’’ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕំ. ວຸຕ຺ຕນເຍນາຕິ ‘‘ກປ຺ປີຍກຣຕ...ເປ... ວຕ຺ຕກຣຕວເສນາ’’ຕິ ເອວំ ວຸຕ຺ເຕນ ນເຍນ. ປຣິຈາຣໂກ ໂຫຕິ ອຸປສມ຺ປນ຺ນກາວສ຺ສ ວິສິຍ຺ຖກາວໂຕ. ‘‘ນວໂກຍິສທສ຺ສານີ’’ຕິອາທິນາ (ວິສຸທ຺ຜີ. ໑໔໐; ປຍິ. ມ. ອຍ຺ຖ. ໝັກ) ວຸຕ຺ຕປ຺ປເກທານំ ອເນກສຫສ຺ສານំ ສំວຣວິນຍານំ ສມາທິຍິຕ຺ວາ ວຕ຺ຕເນນ ອຸປຣິກູຕາ ອຄ຺ຄກູຕາ ສມ຺ປທາຕິ ທີ ‘‘ອຸປສມ຺ປທາ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ. ຄຸຕານິໂກປີຕິ ຄຸເຕຫີ ອຸກ຺ກຍ຺ໂຖປີ. ອຍំ ປນາຕິ ວຸຕ຺ຕລກ຺ຂໂຕ ຕາປໂສ.

ຕາປສາ ນາມ ກມ຺ມວາທີກິຣິຍາວາທິໂນ, ນ ສາສນສ຺ສ ປຍາຕີກູຕາ, ຍໂຕ ເນສំ ປພ຺ພຊິຕຸំ ອາຄຕານំ ຕິຕ຺ຖິຍປຣິວາເສນ ວິນາວ ປພ຺ພຊ຺ຊາ ອນຸສ຺ສາຕາຕິ ກຕ຺ວາ ‘‘ກສ຺ມາ ປນາ’’ຕິ ໂຈທນំ ສມຸຍ຺ຖເປຕິ ໂຈທໂກ. ອາຈຣິໂຍ ‘‘ຍສ຺ມາ’’ຕິອາທິນາ ໂຈທນំ

ປ໌ຣິຫາຣຕິ຺ ‘‘ໂອສກ຺ກິສ຺ສຕິ’’ຕິ ສ຺ເຂປ໌ໂຕ ວຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ວິວຣິຕຸ ‘‘ອິມສ຺ມິຍ຺ຫິ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ຊຸຣຊາຣູປ໌ມນ຺ຕິ ຊຸຣຊາຣານໍ ມຕ຺ຖເກເບວ ອກ຺ກມິຕ຺ວາ ຄມນູປ໌ມໍ຺ ອຍ຺ເຍຕິ ອຍ຺ເຍ ກິກ຺ຂ຺ູ ອຄ຺ຄິສາລນ຺ຕິ ອຄ຺ຄິຫຸຕ຺ຕສາລໍ຺ ນານາທາຣູທີຕິ ປ໌ ລາສຫຕ຺ຫາທີນານາວິຊສມິຊາທາຣູທີ຺

ອິທນ຺ຕິ ‘‘ຈຕຸທ຺ວາຣໍ ອາຄາຣໍ ກຕ຺ວາ’’ຕິອາທີນາ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ອສ຺ສາຕິ ອສ຺ສ ຈຕ຺ຕຸຖສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ຺ ປ໌ຜິປ໌ຕ຺ຕິມຸຂນ຺ຕິ ໂກຫລຍ຺ຍປ໌ຜິປ໌ຕ຺ຕິຍາ ມຸຂມຕ຺ຕໍ຺ ໂສ ຫິ ນານາວິເຊນ ໂກຫລຍ຺ເຍນ ໂລກໍ ວິມ຺ຫາເປນ຺ໂຕ ຕຕ຺ຖ ອຈ຺ຊຕິ, ເຕນາຫ ‘‘ອິມິນາ ຫິ ມຸ ເຂນ ໂສ ເອວໍ ປ໌ຜິປ໌ຊ຺ຊຕິ’’ຕິ຺

ຂລາທີສຸ ມນຸສ຺ສານໍ ສນ຺ຕິເກ ອຸປ໌ຕິຍ຺ຄິຕ຺ວາ ວິທີມຸຄ຺ຄຕິລມາສາທີນິ ກິກ຺ຂາຈຣິຍານິຍາເມນ ສ຺ກຫ຺ຜິຕ຺ວາ ອຸຍ຺ຊນໍ ອຸຍ຺ຊາ, ສາ ເອວ ຈຣິຍາ ວຸຕ຺ຕິ ເອເຕສນ຺ຕິ ອຸຍ຺ຊາຈຣິຍາ຺ ອຄ຺ຄິປ໌ກ຺ເກນ ຊີວນ຺ຕີຕິ ອຄ຺ຄິປ໌ກ຺ກິກາ, ນ ອຄ຺ຄິປ໌ກ຺ກິກາ ອນຄ຺ຄິປ໌ກ຺ກິກາ຺ ອຸຍ຺ຊາຈຣິຍາ ຫິ ຂເລສຸ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຂລຄ຺ຄໍ ນາມ ມນຸສ຺ເສຫິ ທີຍ຺ຍມານໍ ຊຍ຺ຍໍ ຄຕ຺ຫນ຺ຕິ, ຕໍ ອິເມ ນ ຄຕ຺ຫນ຺ຕີຕິ ອນຄ຺ຄິປ໌ກ຺ ກິກາ ນາມ ຊາຕາ຺ ອສາມປ໌າກາຕິ ອສຍໍປ໌າຈກາ຺ ອສ຺ມມຸຍ຺ຄິນາ ມຸຍ຺ຄິປ໌າສາເຕນ ວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ອສ຺ມມຸຍ຺ຄິກາ຺ ທນ຺ເຕນ ອຸປ໌ ປ໌າຜິຕໍ ວກ຺ກລໍ ຣຸກ຺ຂຕ຺ຕໂຈ ທນ຺ຕວກ຺ກລໍ, ເຕນ ວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ທນ຺ຕວກ຺ກລິກາ຺ ປ໌ວຕ຺ຕໍ ຣຸກ຺ຂາທີໂຕ ປ໌າຕິຕໍ ຜລໍ ກຸຍ຺ຊນ຺ຕີຕິ ປ໌ວຕ຺ຕຜລໂກຊີໂນ຺ ຊິຕ຺ຕປ໌ກ຺ກຕາຍ ປ໌ຕ຺ຫຸກູຕໍ ປ໌ລາສໍ, ຕໍສທີສຍ຺ຈ ປ໌ຕ຺ຫຸປ໌ລາສໍ, ເຕນ ວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ປ໌ຕ຺ຫຸປ໌ລາສິກາ, ສຍໍປ໌ ຕິຕປຸປ໌ຜຜລປ໌ຕ຺ຕໂກຊີໂນ຺

ອິທານິ ເຕ ອຍ຺ຄວິເຊປີ ສຣູປ໌ໂຕ ທສ຺ເສຕຸ ‘‘ຕຕ຺ຖາ’’ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ສ຺ກຫ຺ຜິຕ຺ວາຕິ ກິກ຺ຂາຈຣິຍາວເສນ ລທ຺ຊຊຍ຺ຍໍ ເອກ ຊ຺ຊໍ ກຕ຺ວາ຺

ປ໌ຣິເຍຍ຺ຄິ ນາມ ທຸກ຺ຂາຕິ ປ໌ເຣສໍ ເຄຫໂຕ ເຄຫໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປ໌ຣິເຍຍ຺ຄິ ນາມ ທີນວຸຕ຺ຕິກາເວນ ທຸກ຺ຂາ຺ ປ໌າສາຕສ຺ສ ປ໌ຣິຄ຺ຄໂຫ ທຸກ຺ໂຂ ປ໌ພ຺ພຊິຕສ຺ສາຕິ ວາ ທນ຺ເຕເຫວ ອຸປ໌ປ໌າເຜຕ຺ວາ ຂາທນ຺ຕິ຺

ອິມາທີ ຈຕູທີເຍວາຕິ ‘‘ຂາຣິວິທໍ ອາທາຍາ’’ຕິອາທີນາ ວຸຕ຺ຕາທີ ຈຕູທີ ເອວ ຕາປ໌ສປ໌ພ຺ພຊ຺ຊາທີຕິ຺

໔໗໔຺ ອປ໌າເຍ ວິນາເສ ນິຍຸຕ຺ໂຕ ອາປ໌າຍິໂກ຺ ຕພ຺ກາວໍ ປ໌ຣິປູ໌ເຣຕຸ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ເຕນ ອປ໌ຣິປຸ໌ຕ຺ໂຕ ອປ໌ຣິປູ໌ຣມາໂນ, ກຣເຕ ເຈ ຕໍ ປ໌ຈ຺ຈຕ຺ຕວຈນໍ, ເຕນາຫ ‘‘ອາປ໌າຍິເກນາປີ ອປ໌ຣິປູ໌ຣມາເນນາ’’ຕິ຺

ປຸພ຺ພໂກສິກາວານຸໂຍຄວຕ຺ຕນາ

໔໗໕຺ ທີຍຕີຕິ ທຕ຺ຕິ, ທຕ຺ຕິເຍວ ທຕ຺ຕິກນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ທີນ຺ນກ’’ນ຺ຕິ຺ ຍທິ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ສມ຺ມຸຊີກາໂວ ຣຍ຺ໂຍ ນ ທາຕພ຺ໂພ, ກສ຺ມາສ຺ສ ອຸປ໌ສ຺ກມນໍ ນ ປ໌ຜິກ຺ຂິຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ຍສ຺ມາ ປ໌ນາ’’ຕິອາທີ຺ ເຂຕ຺ຕວິຊ຺ຊາຍາຕິ ນີຕິສຕ຺ເຖ຺ ປ໌ຍາຕນ຺ຕິ ສທ຺ຊໍ, ສສ຺ສຕິກໍ ວາ, ເຕນາຫ ‘‘ອກິຫຣິຕ຺ວາ ທີນ຺ນ’’ນ຺ຕິ຺ ກສ຺ມາ ກຄວາ ‘‘ຣຍ຺ໂຍ ປ໌ເສນທິສ຺ສ ໂກສລສ຺ສ ທຕ຺ຕິກໍ ກຸຍ຺ຊຕີ’’ຕິອາທີ ນາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ມມ຺ມວຈນໍ ອໂວຈາຕິ ຕຕ຺ຖ ກາຣຕໍ ທສ຺ເສຕຸ ‘‘ອິທໍ ປ໌ນ ກາຣຕ’’ນ຺ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ຺

໔໗໖຺ຣຖູປ໌ຕ຺ຖເຣຕິ ຣຖສ຺ສ ອຸປ໌ຣິ ອຕ຺ຖຣິຕປ໌ເທເສ຺ ປ໌າກຜມນ຺ຕນນ຺ຕິ ປ໌ກາສກູຕໍ ມນ຺ຕນໍ຺ ຕຍ຺ຫິ ສຸທ຺ທາທີຫິ ຌາຍຕີຕິ ນ ຣຫສ຺ສມນ຺ຕນໍ຺ ກຕຕີຕິ ອປີ ນຸ ກຕຕິ຺

໔໗໗຺ປ໌ວຕ຺ຕາໂຣຕິ ປ໌າວຈນກາເວນ ວຕ຺ຕາໂຣ, ຍສ຺ມາ ເຕ ເຕສໍ ມນ຺ຕານໍ ປ໌ວຕ຺ຕກາ, ຕສ຺ມາ ອາຫ ‘‘ປ໌ວຕ຺ຕຍິຕາໂຣ’’ຕິ຺ ສຸທ຺ເທ ພຫິ ກຕ຺ວາ ຣໂຫ ກາສິຕພ຺ພຍ຺ເຄນ ມນ຺ຕາ ເອວ, ຕໍຕໍອຕ຺ຖປ໌ຜິປ໌ຕ຺ຕິເຫຕຸຕາຍ ປ໌ທນ຺ຕິ ມນ຺ຕປ໌ທໍ, ອນຸປ໌ນີຕາ ສາຊາຣຕາຕາຍ ວາ ຣຫສ຺ສກາເວນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ທີຕກິຣິຍາຍ ອຊິຄມຸປ໌າຍໍ຺ ສຊ຺ຊາຍິຕນ຺ຕິ ຄາຍນວເສນ ສຊ຺ຊາຍິຕໍ, ຕໍ ປ໌ນ ອຸທຕ຺ຕານຸທຕ຺ຕາທີນໍ ສຣານໍ ສມ຺ປ໌າທນວເສເນວ ອິຈ຺ຊິຕນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ສຣສມ຺ປ໌ຕ຺ຕິວເສນາ’’ຕິ຺ ອຍ຺ເຍສໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ປ໌າວຈນກາເວນ ອຍ຺ເຍສໍ ວຸຕ຺ຕໍ຺ ສມຸປ໌ພ຺ຍູລ຺ຫນ຺ຕິ ສ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອຸປ໌ຣູປ໌ຣິ ສຍ຺ຍູລ຺ຫໍ຺ ຣາສີກຕນ຺ຕິ ອິຣຸເວທຍຊຸເວທສາມເວ ທາທີວເສນ , ຕຕ຺ຖາປີ ປ໌ຈ຺ເຈກໍ ມນ຺ຕພ຺ຣຫ຺ມາທີວເສນ, ອຊ຺ຊາຍານຸວາກາທີວເສນ ຈ ຣາສີກຕໍ຺

ເຕສນ຺ຕິ ມນ຺ຕານໍ ກຕ຺ຕູນໍ໌ ທິພ຺ເພນ ຈກ຺ຂຸນາ ໂອໂລເກຕ຺ວາຕິ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸປ໌ຣິກຕ຺ເທນ ຍຖາກມ຺ມູປ໌ຄລາເຕນ ສຕ຺ຕານໍ ກມ຺ມສ຺ສກຕາທີ ປ໌ຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ທສ຺ສນຍ຺ເຖນ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸສທິເສນ ປຸ໌ພ຺ເພນິວາສຍາເຕນ ອຕີຕກປ຺ເປ ພ຺ຣາຫ຺ມຕານໍ ມນ຺ຕຊ຺ເຊນວິສິລ຺ຈ ໂອໂລເກຕ຺ວາ໚ ປາວຈເນນ ສທ ສໍສນ຺ທິຕ຺ວາຕິ ກສ຺ສປສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຣສ຺ສ ຍໍ ວຈນໍ ວຍ຺ຍສນ຺ນິສ຺ສິຕໍ, ເຕນ ສທ ອວິຣຸທ຺ຮໍ ກຕ຺ວາ໚ ນ ຫີ ເຕສໍ ວິວຍ຺ຍສນ຺ນິສ຺ສິໂຕ ອຕ຺ໂຖ ປ໌ຈ຺ຈກ຺ໂຂ ໂຫຕິ໚ ອປ໌ຣາປ໌ເຣ ປ໌ນາຕິ ອຍ຺ຖກາທີຫີ ອປ໌ຣາປ໌ເຣ ປ໌ຈ຺ຊິມາ ໂອກ຺ກາກຣາຊກາລາທິສຸ ອຸປ຺ປ໌ນ຺ນາ໚ ປ໌ກ຺ຂິປີຕ຺ວາຕິ ອຍ຺ຖກາທີຫີ ຄນ຺ຖິຕມນ຺ຕປ໌ເທສຸ ກິເລສສນ຺ນິສ຺ສິຕປ໌ທານໍ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ປ໌ເທ ປ໌ກ຺ຂິປ໌ນໍ ກຕ຺ວາ໚ ວິຣຸທ຺ເຣ ອກໍສູຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຕຣມ຺ມິກສຸຕ຺ຕາທີສຸ ອາຄຕນເຍນ ສໍກິເລສິກຕ຺ຖທີປ໌ນໂຕ ປ໌ຈ຺ຈນີກພູເຕ ອກໍສຸ໚ ອິຣາຕິ ‘‘ຕ຺ຍາຫໍ ມນ຺ເຕ ອຣີຍາມີ’’ຕິ ເອຕສ຺ມີ ຖາເນ໚ ປ໌ຜິລ຺ລໍ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາຕິ ‘‘ຕໍ ກີ ມລ຺ລສີ’’ຕິ ເອວໍ ປ໌ຜິລ຺ລໍ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາວ໚

໔໘໖໚ນິຣາມຄນ຺ຣາຕິ ກິເລສາສຸຈິວເສນ ວິສ຺ສຄນ຺ຣຣທິຕາ໚ ອນິຕ຺ຖິຄນ຺ຣາຕິ ອິຕ຺ຖີນໍ ຄນ຺ຣມຕ຺ຕສ຺ສປີ ອວິສທເນນ ອິຕ຺ຖິຄນ຺ຣຣທິຕາ໚ ເອຕ຺ຖ ຈ ‘‘ນິຣາມຄນ຺ຣາ’’ຕິ ເອເຕນ ເຕສໍ ໂປ໌ຣາຕານໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕານໍ ວິກ຺ຂມ຺ພິຕກິເລສຕໍ ທສ຺ເສຕິ, ‘‘ອນິຕ຺ຖິຄນ຺ຣາ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິໂນ’’ຕິ ເອເຕນ ເອກວິຫາຣິຕໍ, ‘‘ຣໂຊຊລ຺ລຣຣາ’’ຕິ ເອເຕນ ມຕ຺ທນວິກູສນານ຺ໂຍຄາກາວໍ, ‘‘ອຣລ຺ລາຍຕເນ ປ໌ພ຺ພຕປ໌າເທສຸ ວສີສູ’’ຕິ ເອເຕນ ມນຸສ຺ສູປ໌ຈາຣໍ ປ໌ທາຍ ວິວິຕ຺ຕວາສໍ, ‘‘ວນມູລຜລາຫາຣາ ວສີສູ’’ຕິ ເອເຕນ ສາລິມໍໂສທນາທິປ໌ຄີຕາຫາຣປ໌ຜິກ຺ເຂປໍ, ‘‘ຍທາ’’ຕິອາທິນາ ຍານວາທນປ໌ຜິກ຺ເຂປໍ, ‘‘ສພ຺ພທິສາສູ’’ຕິອາທິນາ ຣກ຺ຂາວ ຣຕປ໌ຜິກ຺ເຂປໍ, ເອວລ຺ຈ ວທນ຺ໂຕ ມິຈ຺ຊາປ໌ຜິປ໌ທາປ໌ກ຺ຂິກໍ ສາຈຣິຍສ຺ສ ອມ຺ພຍ຺ຖສ຺ສ ວຸຕ຺ຕີ ອຸປ໌າທາຍ ສມ຺ມາປ໌ຜິປ໌ທາປ໌ກ຺ຂິ ກາປີ ເຕສໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕານໍ ວຸຕ຺ຕິ ອຣິຍວິນເຍ ສມ຺ມາປ໌ຜິປ໌ຕ຺ຕີ ອຸປ໌າທາຍ ມິຈ຺ຊາປ໌ຜິປ໌ທາເຍວ໚ ກຸຕສ຺ສ ສລ຺ເລຂປ໌ຜິປ໌ຕ຺ຕິຍຸຕ຺ຕາຕິ໚ ‘‘ເອວໍ ສຸເຕ’’ຕິອາທິນາ ກຄວາ ອມ຺ພຍ຺ຖໍ ສນ຺ຕຊ຺ເຊນ຺ໂຕ ນິຄ຺ຄຕ຺ຫາຕີຕິ ທສ຺ເສຕິ໚

ເວຖເກທີຕິ ເວຖກປ໌ຍ຺ຍກາທີ໚ ສມນ຺ຕານຄຣນ຺ຕິ ນຄຣສ຺ສ ສມນ຺ຕໂຕ໚ ກຕສ຺ຣາກມ຺ມໍ ປາກາຣສ຺ສ ອໂຣກາເຄ ຖານໍ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ອຣີປ຺ປາໂຍ໚

ທ຺ເວລກ຺ຂຕທສ຺ສນວຕ຺ຕນາ

໔໘໗໚ນ ສກ຺ໂກຕິສ຺ກຸຈິເຕ ອິຣິຍາປ໌ເຖ ອນວເສສໂຕ ເຕສໍ ທຸພ຺ພິກາວນໂຕ໚ ຄເວສີຕິ ຍາເຕນ ປ໌ຣິເຍສນມກາສິ໚ ສມານຍີຕິ ຍາເຕນ ສ຺ກເລນ຺ໂຕ ສມ຺ມາ ອານຍິ ສມາທຣິ໚ ‘‘ກ຺ຂຕີ’’ຕິ ປ໌ທສ຺ສ ອາກ຺ຂຕີຕິ ອຍມຕ຺ໂຖຕິ ອາທ ‘‘ອໂທ ວຕ ປ໌ສ຺ເສຍ຺ຍນ຺ຕິ ປ໌ຕ຺ຖນໍ ອຸປ຺ປ໌າເທຕີ’’ຕິ໚ ກິຈ຺ຊຕີຕິ ກິລມຕິ໚ ‘‘ກ຺ຂຕີ’’ຕິ ປ໌ທສ຺ສ ປຸ໌ພ຺ເພ ອາສີສນຕ຺ຖຕໍ ວຕ຺ວາ ອິທານິສ຺ສ ສໍສຍຕ຺ຖຕເມວ ວິກປ຺ປ໌ນ຺ຕຣວເສນ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ກ຺ຂາຍ ວາ ທຸພ຺ພລາ ວິມຕິ ວຸຕ຺ຕາ’’ຕິ ອາທ໚ ຕີທີ ຣມ຺ເມທີຕິ ຕິປ຺ປ໌ກາເຣທີ ສໍສຍຣມ຺ເມທີ໚ ກາລຸສິຍກາໂວຕິ ອປ຺ປ໌ສນ຺ນຕາຍ ເທຕ຺ກູໂຕ ອາວິລກາໂວ໚

ຍສ຺ມາ ກຄວໂຕ ໂກໂສທິຕໍ ສພ຺ພພຸທ຺ຣານໍ ອາເວຕິກໍ ອລ຺ເລທີ ອສາຣາຣຕໍ ວຕ຺ຖຄ຺ຍ຺ຫໍ ສຸວິສຸທ຺ຣກລ຺ຈນມຕ຺ຫລສນ຺ນິກາສໍ, ອຕ຺ຕໂນ ສຕ຺ຖານສນ຺ນິເວສສຸນ຺ທຣຕາຍ ອາຊາເນຍ຺ຍຄນ຺ຣຫຕ຺ຖິໂນ ວຣງຄປ໌ຣມຈາຣຸກາວໍ, ວິກສມານຕປ໌ນິຍາຣວິນ຺ ທສມ຺ຊຊລເກສຣາວຕ຺ຕວິລາສໍ, ສລ຺ຊາປ໌ການຸຣລ຺ຊິຕຊລວນ຺ຕຣາກິລກ຺ຂິຕສມ຺ປຸ໌ຕ຺ຕຈນ຺ທມຕ຺ຫລໂສກລ຺ຈ ອຕ຺ຕໂນ ສິຣີຍາ ອກິກຸຍ຺ຍ ວິຣາຊຕິ, ຍໍ ພາທີຣພ຺ກນ຺ຕຣມເລທີ ອນຸປ໌ກ຺ກິລິຍ຺ຖຕາຍ, ຈິຣກາລໍ ສຸປ໌ຣິຈິຕພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍາຣິກາຣຕາຍ, ສຸສຕ຺ກິຕສຕ຺ຖານສມ຺ປ໌ຕ຺ຕີຍາ ຈ , ໂກປີນມ຺ປີ ສນ຺ຕໍ ອໂກປີນເມວ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ກຄວໂຕ ທີ’’ຕິອາທີ໚ ປ໌ຫູຕກາວນ຺ຕິ ປຸ໌ ຖຸລກາວໍ໚ ເອຕ຺ເຖວ ທີ ຕສ຺ສ ສໍສໂຍ, ຕນຸມຸທຸສຸກຸມາຣຕາທີສຸ ປ໌ນສ຺ສ ຄຸເຕສຸ ວິຈາຣຕາ ເອວ ນາໂທສິ໚

໔໘໘໚ທີຣິກຣໂຕກາສນ຺ຕິ ທີຣິຍິຕພ຺ພຍ຺ຖານໍ໚ ຊາຍນ຺ຕິ ປ໌ຜິພິມ຺ພໍ໚ ກາຖໍ ກີທີສນ຺ຕິ ອາທ ‘‘ອິທ຺ຣິຍາ’’ຕິອາທີ໚ ຊາຍາ ຣູປ໌ກມຕ຺ຕນ຺ຕິ ກຄວໂຕ ປ໌ຜິພິມ຺ພຣູປ໌ໍ໚ ຕລ຺ຈ ໂຂ ພຸທ຺ຣສນ຺ຕານໂຕ ວິນິມຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຣູປ໌ກມຕ຺ຕໍ ກຄວໂຕ ສຣີຣວຕ຺ຕສຕ຺ຖາ ນາວຍວໍ ອິທ຺ຣິມຍໍ ພິມ຺ພກມຕ຺ຕໍ໚ ຕໍ ປ໌ນ ຣູປ໌ກມຕ຺ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ກຄວາ ຍຖາ ອຕ຺ຕໂນ ພຸທ຺ຣຣູປ໌ໍ ນ ທີສ຺ສຕິ, ຕຖາ ກຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕິ໚ ນິນ຺ເນຕ຺ວາຕີ ນີທຣິຕ຺ວາ໚ ກລ຺ໂລສີຕິ ປຸ໌ຈ຺ຊາວິສ຺ສຊ຺ຊເນ ກຸສໂລ ເຊໂກ ອສີ໚ ຕຖາກຣເຕນາຕີ ກຖິນສູຈີ ວິຍ ກຣເຕນ໚ ເອຕ຺ຖາຕີ ປ໌ຫູຕຊີວ຺ຫາຍ໚ ມຸທຸກາໂວ ປ໌ກາສິໂຕ ອມ຺ທຸໂນ ໝນສ຺ຊມກາວາປ໌າທນຕ຺ຖໍ ອສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍຕ຺ຕາ ທີໝກາໂວ, ຕນຸກາໂວ ຈາຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ໚

໘໙໑ຯ‘‘ອຕ຺ຖຈຣເກນາ’’ຕິ ອິມິນາ ພຸຍຕິເຣກມຸເຂນ ອນຕ຺ຖຈຣກຕ຺ເຍວ ວິກາເວຕິຯ ນ ອລ຺ຸລຕ຺ຣາຕິ ນ ອລ຺ຸລສຸມີ ສຸຄຕິຍນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຸປເນຕ຺ວາອຸປເນຕ຺ວາຕິ ຕໍ ຕໍ ໂຫສໍ ອຸປເນຕ຺ວາ ອຸປເນຕ຺ວາ, ເຕນາຫ ‘‘ສຸຜ຺ຄຸທາສາທິກາວໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ’’ຕິຯ ປາເຕ ສີຕິ ປວຜ຺ຜນວເສນ ປາເຕສີຯ

ໂປກ຺ຂຣສາຕິພຸທ຺ຮູປສ຺ງກມນວຕ຺ຕນາ

໘໙໕-໖ຯອາຄມາ ນູຕິ ອາຄໂຕ ນຸຯ ໂຂຕິ ນິປາຕມຕ຺ຕໍຯ ອິຬາຕິ ເອຕ຺ຖ, ຕຸມ຺ຫາກໍ ສນ຺ຕິກນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຬິວາເສຕູຕິ ສາ ທິຍຕຸ, ຕໍ ປນ ສາທິຍນໍ ມນສາ ສມ຺ປຜິຄ຺ຄໂຫ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ສມ຺ປຜິຈ຺ຉຕູ’’ຕິຯ

໘໙໗ຯຍາວທຕ຺ຖນ຺ຕິ ຍາວ ອຕ຺ໂຖ, ຕາວ ໂກຊເນນ ຕທາ ກຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ໂອຕິຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາມິສາປນຍເນນ ສຸຈິກຕໍ, ເຕນາຫ ‘‘ຫຕ຺ເຖ ຈ ປຕ຺ຕລ຺ຈ ໂຂວິຕ຺ວາ’’ຕິຯ

໘໙໘ຯອນຸປຸພ຺ພີ ກຖນ຺ຕິ ອນຸປຸພ຺ພໍ ກເຖຕພ຺ພກຖໍ, ເຕນາຫ ‘‘ອນຸປຜິປາຜິກຖ’’ນ຺ຕິຯ ກາ ປນ ສາ? ທານາທິກຖາຕິ ອາຫ ‘‘ທານນ຺ຕຣໍ ສີລ’’ນ຺ຕິອາທີຯ ເຕນ ທານກຖາ ຕາວ ປຈຸຣຊເນສຸປີ ປວຕ຺ຕິຍາ ສພ຺ພສາຬາຣຕາຕ຺ຕາ, ສຸກຣຕ຺ຕາ, ສີເລ ປ ຕິຜ຺ຄານສ຺ສ ອຸປາຍກາວໂຕ ຈ ອາທິໂຕ ກເຖຕພ຺ພາຯ ປຣິຈ຺ຈາຄສີໂລ ທິ ປຸຄ຺ຄໂລ ປຣິຄ຺ຄຫິຕວຕ຺ຖູສຸ ນິສ຺ສງຄກາວໂຕ ສຸເຂ ເນວ ສີລານິ ສມາທິຍຕິ, ຕຕ຺ຖ ຈ ສຸປ຺ປຕິຜ຺ຖິໂຕ ໂຫຕີຯ ສີເລນ ທາຍກປຜິຄ຺ຄາຫກສຸທ຺ຮິໂຕ ປຣານຸຄ຺ຄຫໍ ວຕ຺ວາ ປຣປີລຸອານິ ວຕ຺ຕິວຈນໂຕ, ກີຣິຍຬມ຺ມໍ ວຕ຺ວາ ອກີຣິຍຬມ຺ມວຈນໂຕ, ໂກຄສມ຺ປຕ຺ຕິເຫຕຸໍ ວຕ຺ວາ ກວສມ຺ປຕ຺ຕິເຫຕຸວຈນໂຕ ຈ ທານກ ຖານນ຺ຕຣໍ ສີລກຖາ ກເຖຕພ຺ພາ, ຕລ຺ເຈ ທານສີລໍ ວຜ຺ຜນິສ຺ສິຕໍ, ອຍໍ ກວສມ຺ປຕ຺ຕິ ຕສ຺ສ ຜລນ຺ຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ອິເມຫີ ຈ ທານສີລມເຍຫີ ປຕີຕປຕີຕຕຣາທິເກທກີນ຺ເນຫີ ປຸລ຺ລກີຣິຍວຕ຺ຖູຫີ ເອຕາ ຈາຕຸມຫາຣາຊິກາທິສຸ ປຕີຕປຕີຕຕຣາທິເກທກີນ຺ນາ ອປ຺ປຣິເມຍ຺ຍາ ທິພ຺ພໂກຄສມ຺ປຕ຺ຕິໂຍ ລທ຺ຬພ຺ພາຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ຕທນນ຺ຕຣໍ ສຄ຺ຄກຖາຯ ສ຺ວາ ຍໍ ສຄ຺ໂຄ ຣາຄາທິຫິ ອຸປກ຺ກິລິຜ຺ໂຖ, ສພ຺ພຖານຸປກ຺ກິລິຜ຺ໂຖ ອຣິຍມຄ຺ໂຄຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ສຄ຺ຄານນ຺ຕຣໍ ມຄ຺ໂຄ ກເຖຕພ຺ໂພຯ ມຄ຺ຄລ຺ຈ ກເຖນ຺ເຕນ ຕທຬິຄມຸປາຍສນ຺ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ສຄ຺ຄປຣິຍາປນ຺ນາປີ, ປເຄວ ອິຕເຣ ສພ຺ເພປີ ກາມາ ນາມ ພຫ຺ວາທີນວາ ອນິຈ຺ຈາ ອທ຺ຬຸວາ ວິປ຺ປຣິຕາມຬມ຺ມາຕິ ກາມານໍ ອາທີນໂວ, ຫີນາ ຄມ຺ມາ ໂປຖ຺ຊຊນິກາ ອນຣິຍາ ອນຕ຺ຖສລ຺ຫິຕາຕິ ເຕສໍ ໂອ ກາໂຣ ລາມກກາໂວ, ສພ຺ເພປີ ກວາ ກິເລສານໍ ວຕ຺ຖຸກູຕາຕິ ຕຕ຺ຖ ສໍກິເລໂສ, ສພ຺ພສໍກິເລສວິປ຺ປມຸຕ຺ຕໍ ນິພ຺ພານນ຺ຕິ ເນກ຺ຂມ຺ເມ ອານິສໍໂສ ຈ ກເຖຕພ຺ໂພຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ໂພຬິໂຕຕິ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ມຄ຺ໂຄຕິ ເຈຕ຺ຖ ອິຕິ-ສທ຺ເທນ ອາທິອຕ຺ຖທີປນໂຕ ‘‘ກາມາ ນໍ ອາທີນໂວ’’ຕິ ເອວມາທີນໍ ສງຄໂຫຕິ ເອວມຍໍ ອຕ຺ຖວຕ຺ຕນາ ກຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ ‘‘ຕສ຺ສ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິອາກາຣທສ຺ສນຕ຺ຖ’’ນ຺ ຕິ ກສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ, ນນຸ ມຄ຺ຄລາຄໍ ອສງ຺ຂຕຬມ຺ມາຣມ຺ມຄໍ, ນ ສງ຺ຂຕຬມ຺ມາຣມ຺ມຕນ຺ຕິ ໂຈທນໍ ສນ຺ຬາຍາຫ ‘‘ຕລ຺ຫີ’’ຕິອາ ທີຯ ຕຕ຺ຖ ປຜິວິຊ຺ຊນ຺ຕນ຺ຕິ ອສມ຺ໂມຫປຜິເວຬວເສນ ປຜິວິຊ຺ຊນ຺ຕໍ, ເຕນາຫ ‘‘ກີຈ຺ຈວເສນາ’’ຕິຯ

ໂປກ຺ຂຣສາຕິອຸປາສກຕ຺ຕປຜິເວທນາກຖາວຕ຺ຕນາ

໘໙໙ຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ‘‘ທິຜ຺ຖຬມ຺ໂມ’’ຕິອາທີ ປາລຸອິຍໍ ທສ຺ສນໍ ນາມ ລາຕທສ຺ສນໂຕ ອລ຺ລມ຺ປີ ອຕ຺ຖີ, ຕນ຺ນິວຕ຺ຕນຕ຺ຖໍ ‘‘ປຕ຺ຕຬມ຺ໂມ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ປຕ຺ຕິ ຈ ລາຕສມ຺ປຕ຺ຕິໂຕ ອລ຺ລມ຺ປີ ວິຊ຺ຊຕີຕິ ຕໂຕ ວິເສສທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ‘‘ວິທິຕຬມ຺ໂມ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສາ ປເນສາ ວິທິຕຬມ຺ມຕາ ເອກເທສໂຕປີ ໂຫຕີຕິ ນິປ຺ປເທສໂຕ ວິທິຕກາວໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ປຣິໂຍຄາລ຺ຫຬມ຺ໂມ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຕນສ຺ສ ສຈ຺ຈາກິສມ຺ໂພຬໍເຍວ ທີເປຕິຯ ມຄ຺ຄລາຕລ຺ຫີ ເອກາກິສມຍວເສນ ປຣິລ຺ລາທິກີຈ຺ຈໍ ສາເຬນ຺ຕໍ ນິປ຺ປເທເສນ ຈຕຸສຈ຺ຈຬມ຺ມໍ ສມນ຺ຕໂຕ ໂອຄາລ຺ຫໍ ນາມ ໂຫຕິ, ເຕນາຫ ‘‘ທິຜ຺ໂຖ ອຣິຍສຈ຺ຈຬມ຺ໂມ ເອເຕນາຕິ ທິຜ຺ຖຬມ຺ໂມ’’ຕິຯ ຕິຕ຺ຕາ ວິ ຈິກິຈ຺ຉາຕິ ສປ຺ປຜິກຍກນ຺ຕາຣສທິສາ ໂສລ຺ອສວຕ຺ຖ຺ກາ, ອຜ຺ຖວຕ຺ຖ຺ກາ ຈ ຕິຕ຺ຕາ ວິຕິຕ຺ຕາ ວິຈິກິຈ຺ຉາຯ ວິຄຕາ ກຖງ຺ກຖາຕິ ປວຕ຺ຕິອາທີສຸຯ ‘‘ເອວໍ ນຸ ໂຂ, ນ ນຸ ໂຂ’’ຕິ ເອວໍ ປວຕ຺ຕິກາ ວິຄຕາ ສມຸຈ຺ຉິນ຺ນາ ກຖງ຺ກຖາຯ ເວສາຣຊ຺ຊປ຺ປຕ຺ໂຕຕິ ສາຣຊ຺ຊກຣານໍ ປາປຬມ຺ມານໍ ປຫີນຕ຺ຕາ, ຕປ຺ປຜິປກ຺ເຂສຸ ຈ ສີລາທິຄຸເຕສຸ ສຸປ຺ປຕິຜ຺ຖິຕຕ຺ຕາ ເວສາຣຊ຺ຊໍ ວິສາຣທກາວໍ ເວຍ຺ຍຕ຺ຕິຍໍ ປຕ຺ໂຕ ອຬິຄໂຕຯ ສາຍໍ ເວສາຣຊ຺ຊປ຺ປຕ຺ຕິ ສຸປ຺ປຕິຜ຺ຖິຕກາໂວຕິ ກຕ຺ວາ ອາຫ ‘‘ສຕ຺ຖຸສາສເນ’’ຕິຯ ອຕ຺ຕນາ ປຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ທິຜ຺ຖຕ຺ຕາ ອຬິຄຕຕ຺ຕາ ນ ປຣໍ ປຈ຺ເຈຕິ, ນ ຕສ຺ສ ປໂຣ ປຈ຺ເຈຕພ຺ໂພ ອຕ຺ຖີຕິ ອປຣປ຺ປຈ຺ຈໂຍຯ ຍໍ ປເນຕ຺ຖ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ອວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ປຣໂຕ ອາຄມິສ຺ສຕິຯ ເສສໍ ສຸວິລ຺ເລຍ຺ຍເມວຯ

ອມ຺ພຏ຺ຐສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາຯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໔។ ໂສຓທຓ຺ຑສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໓໐໐។ ສຸນ຺ຫຣກາເວນ ສາຕິສຍານີ ອງຄານີ ເອເຕສໍ ອຕ຺ຖິຕິ ອງຄາ, ຣາຊກຸມາຣາຕິ ອາຫ “ອງຄາ ນາມ ອງຄປາສາທິກຕາ ຍາ”ຕິອາທີ។ ອິສາປີ ອຊີປຸເປຕາ, ນ ອມ຺ພຍ຺ຖສຸຕ຺ເຕ ເອວ។ ອາຄນ຺ຕຸ ນ ທສ຺ສນ຺ຕິຕິ ອາຄມເນ ອາທີນວໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ປຜິກ຺ຂິປນວເສນ ອາຄນ຺ຕຸ ນ ທສ຺ສນ຺ຕິ, ນານຸຊານິສ຺ສນ຺ຕິຕິ ອຊີປຸປາໂຍ។ ນິລາໂສກາຕີກາຣໂກວິລຸອາຣກຸນ຺ຫຣາຊຣຸກ຺ເຂຫີ ສມ຺ມິສ຺ສຕາຍ ຕໍ ຈມ຺ປກວນໍ “ນີລາທີປຜຸຈວຕ຺ຕາກຸສຸມປຜິມຕ຺ທີຕ”ນ຺ຕິ ຫຍ຺ຖພ຺ພໍ។ ນ ຈມ຺ປກຣຸກ຺ຂານໍເຍວ ນິລາທີປຜຸຈກຸ ສຸມຕາຍາຕິ ວທນ຺ຕິ។ “ກຄວາ ກຸສຸມຄນ຺ສຸຄນ຺ເສ ຈມ຺ປກວເນ ວິຫຣຕີ”ຕິ ອິມິນາ ນ ມາປນກາເລ ເອວ ຕສ຺ມີ ນຄເຣ ຈມ຺ປກ ຣຸກ຺ຂາ ອຸສ຺ສນ຺ນາ, ອຖ ໂຂ ອປຣກາເຄ ປີຕີ ທສ຺ເສຕີ។ ມາປນກາເລ ຫີ ຈມ຺ປການໍ ອຸສ຺ສນ຺ນຕາຍ ສາ ນຄຣີ “ຈມ຺ປາ”ຕິ ນາມໍ ລກີ។ ອິສ຺ສຣຕ຺ຕາຕິ ອຊີປຕິກາວໂຕ។ ເສນາ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖິຕິ ເສນິໂກ, ເສນິໂກ ເອວ ເສນິໂຍ, ອຕ຺ຖິຕາ ເຈຕ຺ຖ ພຫຸກາວວິສິຍ຺ຖາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ “ມຫຕິຍາ ເສນາຍ ສມນ຺ນາຄຕຕ຺ຕາ”ຕິ។

໓໐໑-໔។ສໍຫຕາຕິ ສນ຺ນິປຕິຕາ, “ສງຜິໂນ”ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ເພ “ສງຜີ”ຕິ ປຸຖຸຕ຺ເຖ ເອກວຈນໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິການໍ ອຊີປຸເປຕຕ຺ ຕາ, ເຕນາຫ “ເອເຕສ”ນ຺ຕິ។ ຣາຊຣາຊລ຺ລາທີນໍ ກຕ຺ຫສຣາ ປຸຣິສາ ຂຕາ, ເນສໍ ຕາຍນໂຕ ຂຕ຺ຕາ។ ໂສ ຫີ ເຍຫີ ຍຕ຺ຖ ເປສິ ໂຕ, ຕຕ຺ຖ ເຕສໍ ໂທສໍ ປຣິຫຣນ຺ໂຕ ຍຸຕ຺ຕປຕ຺ຕວເສນ ປຸຈ຺ຊິຕມຕ຺ຖໍ ກເຖຕິ, ເຕນາຫ “ປຸຈ຺ຊິຕປຜຸເຫ ພ຺ຍາກຣຕສມຕ຺ໂຖ”ຕິ។ ກຸລາປເທສາທີນາ ມຫຕີ ມຕ຺ຕາ ເອຕສ຺ສາຕິ ມຫາມຕ຺ໂຕ។

ໂສຓທຓ຺ຑຄຸຓກຖາວຓ຺ຓນາ

໓໐໓។ ວິສິຍ຺ຖໍ ຣຊ຺ຊໍ ວິຣຊ຺ຊໍ, ວິຣຊ຺ຊເມວ ເວຣຊ຺ຊໍ ຍຖາ “ເວກຕໍ ເວສຍ”ນ຺ຕິ, ນານາວິສໍ ເວຣຊ຺ຊໍ ນານາເວຣຊ຺ຊໍ, ຕຕ຺ຖ ຊາຕາຕິອາທີນາ ສພ຺ພໍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພໍ។ ອຸຕ຺ຕມພ຺ຣາຫ຺ມໂຓຕິ ອກິຊນສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ວິຕ຺ຕສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ວິຊ ຊາສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອຸຄ຺ຄຕຕໂຣ, ອຸລຸອາໂຣ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ។ ອສນ຺ນິປາໂຕຕິ ລາກມຈ຺ຉເຣນ ນິປ຺ປີລຸອິຕຕາຍ ອສນ຺ນິປາໂຕ ວິຍ ກວິສ຺ສຕີ។

“ອງເຄຕິ ຄເມຕິ ຓາເປຕີຕິ ອງຄໍ, ເຫຕູຕິ ອາຫ “ອິມິນາປີ ກາຣເຓນາ”ຕິ។ “ອຸກໂຕ ສຸຊາໂຕ”ຕິ ເອຕ຺ຕເກ ວຸຕ຺ເຕ ເຍຫິ ເກຫິຈິ ທ຺ວິຫີ ກາເຄຫີ ສຸຊາຕຕາ ວິລ຺ຍາເຍຍ຺ຍ។ ສຸຊາຕ-ສທ຺ໂທ ຈ “ສຸຊາໂຕ ຈາຣຸທສ຺ສໂນ”ຕິອາທີສຸ (ເຖຣຄາ។ ໘໑໘) ອາ ໂຣຫສມ຺ປຕ຺ຕິປຣິຍາໂຍຕິ ຊາຕິວເສເນວ ສຸຊາຕຕໍ ວິກາເວຕຸ “ມາຕິໂຕ ຈ ປີຕິໂຕ ຈາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ອໂນຣສປຸຕ຺ຕວເສນາປີ ໂລເກ ມາຕຸປີຕຸສມລ຺ຓາ ທິສ຺ສຕີ, ອິຊ ປນສ຺ສ ໂອຣສປຸຕ຺ຕວເສເນວ ອິຈ຺ຊິຕາຕີ ທສ຺ເສຕຸ “ສໍສຸທ຺ຊຄຫຕີໂກ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຄພ຺ກໍ ຄຕ຺ ຫາຕິ ສາເຣຕີຕິ ຄຫຕີ, ຄພ຺ກາສຍສລ຺ລິໂຕ ມາຕຸກຸຈ຺ຊິປ຺ປເທໂສ។ ຍຖາກຸຕ຺ຕສ຺ສ ອາຫາຣສ຺ສ ວິປາຈນວເສນ ຄຕ຺ຫນໂຕ ອຊຫ຺ຫນໂຕ ຄຫຕີ, ກມ຺ມຊເຕໂຊສາຕຸ។

ປີຕາ ຈ ມາຕາ ຈ ປີຕໂຣ, ປີຕູນໍ ປີຕໂຣ ປີຕາມຫາ, ເຕສໍ ຍຸໂຄ ທ຺ວນ຺ໂທ ປີຕາມຫຍຸໂຄ, ຕສ຺ມາ, ຍາວ ສຕ຺ຕມາ ປີຕາມຫຍຸຄາ ປີຕາມຫທ຺ວນ຺ທາຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ។ ເອວລ຺ຫີ ປີຕາມຫຄ຺ຄຫເຓເນວ ມາຕາມໂຫປີ ຄຫິໂຕຕິ។ ໂສ ອຍ຺ຖກາຖາຍໍ ວິສໍ ນ ອຸທ຺ສໂຜ។ ຍຸຄ-ສທ຺ໂທ ເຈຕ຺ຖ ເອກເສສນເຍນ ທຍ຺ຖພ຺ໂພ “ຍຸໂຄ ຈ ຍຸໂຄ ຈ ຍຸຄາ”ຕິ។ ເອວລ຺ຫີ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ທ຺ວນ຺ທໍ ຄ ຫິຕເມວ ໂຫຕິ, ເຕນາຫ “ຕໂຕ ອຸທ຺ສໍ ສພ຺ເພປີ ປຸພ຺ພປຸຣິສາ ປີຕາມຫຄ຺ຄຫເຓເນວ ຄຫິຕາ”ຕິ។ ປຸຣິສຄ຺ຄຫຓລ຺ເຈຕ຺ຖ ອຸກ຺ ກຍ຺ຖນິທ຺ເທສວເສນ ກຕນ຺ຕິ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ។ ເອວລ຺ຫີ “ມາຕິໂຕ”ຕິ ປາລຸອິວຈນໍ ສມຕ຺ຖິຕໍ ໂຫຕິ។ ອກ຺ຂິຕ຺ໂຕຕິ ອປ຺ປຕ຺ຕເຂໂປ។ ອນວກ຺ຂິຕ຺ໂຕຕິ ສທ຺ສຖາລິປາກາທີສຸ ນ ອວກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ນ ຉຑ຺ຑິໂຕ។ ຊາຕິວາເທນາຕິ ເຫຕຸມ຺ຫີ ກຣຓວຈນນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕຸ “ເກນ ກາຣເຓນາ”ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ។ ເອຕ຺ຖ ຈ “ອຸກໂຕ…ເປ… ປີຕາມຫຍຸຄາ”ຕິ ເອເຕນ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ໂຍນິໂທສາກາໂວ ທສ຺ສິໂຕ ສໍ ສຸທ຺ຊຄຫຕີກກາວກິຕ຺ຕນໂຕ, “ອກ຺ຂິຕ຺ໂຕ”ຕິ ອິມິນາ ກິຣິຍາປຣາສາກາໂວ។ ກິຣິຍາປຣາເຊນ ຫີ ສຕ຺ຕາ ເຂປໍ ປາປຸຓນ຺ຕິ។ “ອນຸປກ຺ກຸຍ຺ໂຖ”ຕິ ອິມິນາ ອຍຸຕ຺ຕສໍສຄ຺ຄາກາໂວ។ ອຍຸຕ຺ຕສໍສຄ຺ຄມ຺ປີ ຫີ ປຜິຈ຺ຈ ສຕ຺ຕາ ອກ຺ໂກສໍ ລກນ຺ຕິ។

ອິສ຺ສໂຣຕິ ອາຊິປເຕຍ຺ຍສໍວຕ຺ຕນິຍກມ຺ມພເລນ ອິສນສີໂລ, ສາ ປນສ຺ສ ອິສ຺ສຣຕາ ວິກວສມ຺ປຕ຺ຕິປຈ຺ຈຍາ ປາກຍາ ຊາຕາຕິ

ອຫຸໝຕາປຣິຍາຍກາເວເນວ ວທນ຺ໂຕ ''ອຫຸໂໝຕິ ອິສ຺ສໂຣ''ຕິ ອາຫ. ມຫນ຺ຕໍ ສນໍ ອສ຺ສ ກູມິຄຕຍ຺ເຈວ ເວຫາສຍ຺ຄຍ຺ຈາຕິ ມຫທ຺ຂໂນ. ຕສ຺ສາຕິ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ฯ ວທນ຺ຕິ ''ອນ຺ວຍໂຕ, ພ຺ຍຕິເຣກໂຕ ຈ ອນ຺ປສງ຺ກມນກາຣຕໍ ກິຕ຺ເຕມາ''ຕິ.

ອຂີກຣູໂປຕິ ວິສິຍ຺ຄຣູໂປ ອຸຕ຺ຕມສຣີໂຣ. ທສ຺ສນໍ ອຣຫຕີຕິ ທສ຺ສນີໂຍ, ເຕນາຫ ''ທສ຺ສນໂຍຄ຺ໂຄ''ຕິ. ປສາທໍ ອາວຫຕີຕິ ປາ ສາທິໂກ, ເຕນາຫ ''ຈິຕ຺ຕປ຺ປສາທຊນນໂຕ''ຕິ. ວຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ວຕ຺ຕສາຕ຺ຍາ. ສຣີຣນ຺ຕິ ສນ຺ນິເວສວິສິຍ຺ຄໍ ກຣຈຣຕຄີວາສີ ສາທິອວຍວສມຸທາຍໍ, ໂສ ຈ ສຕ຺ຖານມຸເຂນ ຄຍ຺ຫຕີຕິ ''ປຣມາຍ ວຕ຺ຕໂປກ຺ຂຣຕາຍາຕິ...ເປ... ສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຈາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ສພ຺ພວຕ຺ເຕສຸ ສຸວຕ຺ຕວຕ຺ໂຕວ ອຸຕ຺ຕໂມຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ''ເສຍ຺ເຖນ ສຸວຕ຺ຕວຕ຺ເຕນ ສມນ຺ນາຄໂຕ''ຕິ. ຕຖາ ຫິ ພຸທ຺ຂາ, ຈກ຺ກວຕ຺ຕິໂນ ຈ ສຸວຕ຺ຕວຕ຺ຕາວ ໂຫນ຺ຕິ. ພ຺ຣຫ຺ມວຈ຺ຈສີຕິ ອຸຕ຺ຕມສຣີຣາໂກ, ສຸວຕ຺ຕາໂກ ອິຈ຺ເຈວ ອຕ຺ໂຖ. ອິມເມວ ຫິ ອຕ຺ຖໍ ສນ຺ຂາຍ ''ມຫາພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ສຣີຣສທິເສເນວ ສຣີເຣນ ສມນ຺ນາຄໂຕ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ພ຺ຣຫ຺ມຸຊຄຕ຺ຕຕໍ. ອຂຸທ຺ທາວກາໂສ ທສ຺ສນາຍາຕິ ອາໂຣຫປຣິຕາຫສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ, ອວຍວປາຣິປູຣິຍາ ຈ ທສ຺ສນາຍ ໂອກາໂສ ນ ຂຸທ຺ທໂກ, ເຕນາຫ ''ສພ຺ພາເນ ວາ''ຕິອາທິ.

ຍມນິຍມລກ຺ຂຕໍ ສີລມສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ສີລວາ. ຕໍ ປນສ຺ສ ຣຕ຺ຕຍ຺ຍຸຕາຍ ວຸທ຺ຂໍ ວຫ຺ຜິຕໍ ອຕ຺ຖີຕິ ວຸທ຺ຂສີລີ. ເຕນ ຈ ສພ຺ພທາ ສມ຺ມາໂຍຄໂຕ ວຸທ຺ຂສີເລນ ສມນ຺ນາຄໂຕ. ສພ຺ພເມຕໍ ປຍ຺ຈສີລມຕ຺ຕເມວ ສນ຺ຂາຍ ວທນ຺ຕິ ຕໂຕ ປຣໍ ສີລສ຺ສ ຕຕ຺ຖ ອການ ໂຕ, ເຕສຍ຺ຈ ອຊານນໂຕ.

ຖານກຣຕສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ, ສິກ຺ຂາສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຈ ກຕ຺ຖຈິປີ ອນູນຕາຍ ປຣິມຕ຺ຫລປທານິ ພ຺ຍຍ຺ຊນານິ ອກ຺ຂຣານິ ເອຕິສ຺ສາຕິ ປຣິມຕ຺ຫລປທພ຺ຍຍ຺ຊນາ. ອຖ ວາ ປຊ຺ຊຕິ ອຕ຺ໂຖ ເອເຕນາຕິ ປທໍ, ນາມາທິ. ຍຖາທິປ຺ເປຕມຕ຺ຖໍ ພ຺ຍຍ຺ເຊຕີຕິ ພ຺ຍຍ຺ຊນໍ, ວາກ຺ຍໍ. ເຕສໍ ປຣິປຸຕ຺ຕຕາຍ ປຣິມຕ຺ຫລປທພ຺ຍຍ຺ຊນາ. ອຕ຺ຖຍາປເນ ສາຂນຕາຍ ວາຈາວ ກຣຕນ຺ຕິ ວາກ຺ກຣຕໍ, ອຸທາ ຫາຣໂຜໂສ. ຄຸຕປຣິປຸຕ຺ຕາກາເວນ ຕສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ, ເຕນ ວາ ກາສິຕພ຺ພອຕ຺ຖສ຺ສ. ປູເຣ ປຸຕ຺ຕາກາເວ. ປູເຣຕິ ຈ ປຸຣິມສ຺ມີ ອຕ຺ເຖ ອາສາເຣ ກຸມ຺ມໍ, ທຸຕິຍສ຺ມີ ວິສເຍ. ''ສຸຂຸມາລຕ຺ຕເນນາ''ຕິ ອິມິນາ ຕສ຺ສາ ວາຈາຍ ມຸທຸສຕ຺ຫກາວມາຫ. ອປລິພຸທ຺ຂາຍ ປີຕ຺ຕເສມ຺ຫາທິທີ. ສນ຺ທິຍ຺ຄໍ ສພ຺ພໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ວິຍ ເອກເທສໍ ກຖນໍ. ວິລມ຺ພິຕໍ ສຕີກໍ ຈິຣາຍິຕ຺ວາ ກຖນໍ. ''ສນ຺ທິທ຺ຂວິລມ຺ພິຕາທີ''ຕິ ວາ ປາໂຖ. ຕຕ຺ຖ ສນ຺ທິທ຺ຂໍ ສນ຺ເທຫຊນກໍ. ອາທິ-ສທ຺ເທນ ທຸກ຺ຂລິຕານຸກາຫ຺ຜິຕາທີ ສງ຺ຄຕ຺ຫາ ຕິ. ''ອາທິມຊ຺ຊປຣິໂຍສານໍ ປາກຍໍ ກຕ຺ວາ''ຕິ ອິມິນາ ຕສ຺ສາ ວາຈາຍ ອຕ຺ຖປາຣິປູຣີ ວທນ຺ຕິ.

''ຊິຕ຺ໂຕ''ຕິອາທີນິ ປທານິ ສຸວິຍ຺ເຍຍ຺ຍານິ, ເຫຍ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຖານິ ຈ. ທຸຕິຍນເຍ ປນ ຊິຕ຺ໂຕຕິ ນາຍໍ ຊິຕ຺ຕາຕາ ວໂຍມຕ຺ ເຕນ, ອຖ ໂຂ ກຸລປຣິວຍ຺ເຍນ ປຸຣາຕາຕາຕິ ອາຫ ''ຊິຕ຺ໂຕຕິ ໂປຣາໂຕ''ຕິອາທິ, ເຕນ ຕສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ກຸລວເສນ ອຸທິໂຕ ທິຕກາວມາຫ. ຊາຕິວຸທ຺ຂິຍາ ''ວໂຍອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ''ຕິ ວກ຺ຂມານຕ຺ຕາ, ຄຸຕວຸທ຺ຂິຍາ ຕໂຕ ສາຕິສຍຕ຺ຕາ ຈ ''ວຸທ຺ໂຂຕິ ສີລາຈາ ຣາທິຄຸຕວຸທ຺ຂິຍາ ຍຸຕ຺ໂຕ''ຕິ ອາຫ. ຕຖາ ຊາຕິມຫລຸລກາຍ ວກ຺ຂມານຕ຺ຕາ ''ມຫລຸລໂກ''ຕິ ປເທນ ວິກວມຫຕ຺ຕຕາ ໂຍຊິ ຕາ. ມຄ຺ຄປຜິປນ຺ໂນຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຕານໍ ປຜິປຕ຺ຕິວິຖີ ອຸປ຺ຄໂຕ ຕໍ ອໂວກ຺ກມ຺ມ ຈຣຕໂຕ. ອນ຺ຕິມວຍນ຺ຕິ ປຈ຺ຊິມວຍໍ.

ພຸທ຺ຂຄຸຕກຖາວຕ຺ຕນາ

໑໐໔. ຕາທິເສທີ ມຫານຸກາເວທີ ສທ຺ຂີ ຍຸຄຄ຺ຄາຫວເສນປີ ທຫນໍ ນ ມາທິສານໍ ອນຸຈ຺ຈວິກໍ, ກຸໂຕ ປນ ອຸກ຺ກໍສນນ຺ຕິ ອິທໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ນ ຍຸຕ຺ຕຣູປນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ ''ນ ໂຂ ປນ ເມຕໍ ຍຸຕ຺ຕ''ນ຺ຕິອາທິ. ສທິສາຕິ ເອກເທເສນ ສທິສາ. ນ ຫິ ພຸທ຺ຂານໍ ຄຸເຕທິ ສພ຺ພຖາ ສທິສາ ເກຈິປີ ຄຸຕາ ອຍ຺ເຍສຸ ລພ຺ກນ຺ຕິ. ອິຕເຣຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຄຸເຕທີ ອສທິສຄຸເຕ. ອິທນ຺ຕິ ອິທໍ ອຕ຺ຖຊາຕໍ. ໂຄປທກນ຺ຕິ ຄາວິຍາ ປເທ ກິເຕາທກໍ.

ສຍ຺ຄີກຸລສຕສຫສ຺ສນ຺ຕິ ສຍ຺ຄີສຫສ຺ສານິກໍ ກຸລສຕສຫສ຺ສໍ ກຸລປຣິຍາເຍນາຕິ ສຸທ຺ໂຂທນມຫາຣາຊສ຺ສ ກຸລານຸກ຺ກເມນ ອາຄ ຕໍ. ເຕສຸປີຕິ ເຕສຸປີ ຈຕູສຸ ນິຂີສຸ. ຄທິຕຄທິຕນ຺ຕິ ຄທິຕໍ ຄທິຕໍ ຖານໍ ປູຣຕິເຍວ ຂເນນ ປຜິປາກຕິກເມວ ໂຫຕິ. ອປຣິ ມາໂຕເຍວາຕິ ''ເອຕ຺ຕໂກ ເອໂສ''ຕິ ເກນຈິ ປຣິຈ຺ຊິນ຺ທິຕຸ໌ ອສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍຕາຍ ອປຣິຈ຺ຊິນ຺ໂນ ເອວ.

ຕຕ຺ຖາຕິ ມຍ຺ຈເກ. ສີຫເສຍ຺ຍໍ ກປ຺ເປສີຕິ ຍຖາ ຣາຫຸ ອສຸຣິນ຺ໂທ ອາຍາມໂຕ, ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ອຸພ຺ເພຂໂຕ ຈ ກຄວໂຕ ຣູປກາຍສ຺ສ

ປຣິຈ຺ເຉທໍ ຄເຫຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕິ, ຕຖາ ຣູປໍ ອິທ຺ຘາຠິສງ຺ຂາຣໍ ອຠິສງ຺ຂໂຣນ຺ໂຕ ສີຫເສຍ຺ຍໍ ກປ຺ເປສີ.

ກິເລເສຫິ ອາຣກຕ຺ຕາ ປຣິສຸທ຺ຘຏ຺ເຐນ ອຣິຍນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ອຣິຍໍ ອຸຕ຺ຕມໍ ປຣິສຸທ຺ຘ’’ນ຺ຕິ. ອນວຊ຺ຊຏ຺ເຐນ ກຸສລໍ, ນ ສຸຂວິປາກຏ຺ເຐນ. ກຕ຺ຖຈິ ຈຕຸຣາສີຕິປາຓສຫສ຺ສານິ, ກຕ຺ຖຈິ ອປຣິມາຓາປິ ເທວມນຸສ຺ສາ ຍສ຺ມາ ຈຕຸວີສຕິຍາ ຐາເນສຸ ອສງ຺ເຂຍ຺ຍາ ອປຣິເມຍ຺ຍາ ເທວມນຸສ຺ສາ ມຄ຺ຄຜລາມຕໍ ປິວິໍສຸ, ໂກຏິສຕສຫສ຺ສາທິປຣິມາເຓນປິ ພຫູ ເອວ, ຕສ຺ມາ ອນຸຕ຺ຕຣາຈາຣສິກ຺ຂາປນວເສນ ຠຄວາ ພຫູນໍ ອາຈຣິໂຍ. ເຕຕິ ກາມຣາຄໂຕ ອຎ຺ເຎ ຠຄວໂຕ ປຫີນກິເລສາ. ເກລຸອນາຕິ ເກລຸອາຍນາ ຌນາຍນາ.

ອປາປປຸເຣກ຺ຂາໂຣຕິ ອປາເປ ປຸເຣ ກໂຣຕິ, ນ ວາ ປາປໍ ປຸຣໂຕ ກໂຣຕີຕິປິ ອປາປປຸເຣກ຺ຂາໂຣຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ອປາເປ ນວໂລກຸຕ຺ຕຣທມ຺ເມ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕຕ຺ຖ ອປາເປຕິ ປາປປຏິປກ຺ເຂ, ປາປຣຫິເຕ ຈ. ພ຺ຣຫ຺ມນີ ເສຏ຺ເຐ ພຸທ຺ເຘ ຠຄວຕີ ຠວາ ຕສ຺ສ ຘມ຺ມເທສນາວເສນ ອຣິຍາຍ ຊາຕິຍາ ຊາຕຕ຺ຕາ, ພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ວາ ຠຄວໂຕ ຫິຕາ ຄຣຸກຣຓາທິນາ, ຍຖານຸສິຏ຺ຐປຏິປຕ຺ຕິຍາ ຈ, ພ຺ຣຫ຺ມໍ ວາ ເສຏ຺ຐໍ ອຣິຍມຄ຺ຄໍ ຊານາຕີຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຎ຺ຎາ, ອຣິຍສາວກສງ຺ຂາຕາ ປຊາ, ເຕນາຫ ‘‘ສາຣິປຸຕ຺ຕາ’’ຕິອາທິ. ປກຕິພ຺ຣາຫ຺ມຓຊາຕິວເສນາປິ ‘‘ພ຺ຣຫ຺ມຎ຺ຎາຍ ປຊາຍາ’’ຕິ ປທສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ອປິຈາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ.

ຕິໂຣຣຏ຺ຐາ ຕິໂຣຊນປທາຕິ ເອຕ຺ຖ ຣຊ຺ຊໍ ຣຏ຺ຐໍ, ຣາຊນ຺ຕິ ຣາຊາໂນ ເອເຕນາຕິ, ຕເທກເທສຠູຕາ ປເທສາ ປນ ຊນປໂທ,ຊນາ ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ສຸຂຊີວິກໍ ປາປຸຓນ຺ຕີຕິ. ປຸຈ຺ຉາຍ ວາ ໂທສໍ ສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ອສມ຺ຕ຺ຖຕນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ອສມຕ຺ຖໍ. ຠຄວາ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕິ ເຕສໍ ອຸປ຺ນິສ຺ສຍສມ຺ປຕ຺ຕິໍ, ຎາຓປຣິປາກໍ, ຈິຕ຺ຕາຈາຣຎ຺ຈ ຎຕ຺ວາຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍ.

‘‘ເອຫິສ຺ວາຄຕວາທີ’’ຕິ ອິມິນາ ສຸຂສມ຺ຠາສປຸພ຺ພກໍ ປິຍວາທິຕໍ ທສ຺ເສຕິ, ‘‘ສຂິໂລ’’ຕິ ອິມິນາ ສຕ຺ຫວາຈຕໍ, ‘‘ສມ຺ໂມທໂກ’’ຕິ ອິມິນາ ປຏິສນ຺ຘາຣກຸສລຕໍ, ‘‘ອຠາກຸຏິໂກ’’ຕິ ອິມິນາ ສພ຺ພຕ຺ເຖວ ວິປ຺ປສນ຺ນມຸຂຕໍ, ‘‘ອຸຕ຺ຕານມຸໂຂ’’ຕິ ອິມິນາ ສຸຂາລາປຕໍ, ‘‘ປຸພ຺ພຠາສີ’’ຕິ ອິມິນາ ຘມ຺ມານຸຄ຺ຄຫສ຺ສ ໂອກາສກຣຓໂຕ ຫິຕຊ຺ຊາສຍຕໍ ຠຄວໂຕ ວິຠາເວຕິ.

ຍຕ຺ຖ ກິຣາຕິ ກິຣ-ສທ຺ໂທ ອຣຸຈິສູຈນຕ຺ໂຖ, ເຕນ ຠຄວຕາ ອຘິວຸຕ຺ຖປເທເສ ນ ເທວຕານຸຠາເວນ ມນຸສ຺ສານໍ ອນຸປທ຺ທວຕາ, ອຖ ໂຂ ພຸທ຺ຘານຸຠາເວນາຕິ ທສ຺ເສຕິ. ເຕນາຫ ‘‘ອປິຈາ’’ຕິອາທິ.

ອນຸສາສິຕພ຺ໂພຕິ ວິເນຍ຺ຍຊນສມູໂຫ ຄຍ຺ຫຕີຕິ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕໍ ອຣິຍສງ຺ຆເມວ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ສຍໍ ວາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ, ອນນ຺ຕຣສ຺ສ ວິຘິ ປຏິເສໂຘ ວາຕິ ກຕ຺ວາ. ‘‘ຕາທິໂສວາ’’ຕິ ອິມິນາ ‘‘ສຍໍ ວາ’’ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ຕວິກປ຺ໂປ ເອວ ປຈ຺ຈາມຏ຺ໂຐຕິ. ‘‘ປຸຣິມປທສ຺ເສວ ວາ’’ຕິ ວິກປ຺ປນ຺ຕຣຄ຺ຄຫຓໍ. ພຫູນໍ ຕິຕ຺ຖກຣານນ຺ຕິ ປູຣຓາທີນໍ ອເນເກສໍ ຕິຕ຺ຖກຣານໍ, ນິທ຺ຘາຣເຓ ເຈຕໍ ສາມິວຈນໍ. ກາຣເຓນາຕິ ອປ຺ປິຈ຺ຉສນ຺ຕຸຏ຺ຐຕາທິສມາໂຣປນລກ຺ຂເຓນ ກາຣເຓນ. ອາຄນ຺ຕຸກາ ນວກາຕິ ອຠິນວາ ອາຄນ຺ຕຸກາ ອພ຺ຠາຄຕາ. ປຣິຍາປຸຓາມີຕິ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ທິຕຸໍ ຊານາມິ ສກ຺ໂກມິ, ເຕນາຫ ‘‘ຊານາມີ’’ຕິ. ‘‘ກປ຺ປມ຺ປີ ເຈ ອຎ຺ຎມຠາສມາໂນ’’ຕິ ອຠູຕປຣິກປ຺ປນວຈນເມຕໍ ຕຖາ ຠາສມານສ຺ສ ອຠາວໂຕ.

໒໐໔. ອລໍ-ສທ຺ໂທ ອຣຫຕ຺ໂຕປິ ໂຫຕີ ‘‘ອລເມວ ນິພ຺ພິນ຺ທິຕຸ’’ນ຺ຕິອາທີສຸ (ສໍ. ນິ. ໑.໑໒໔) ວິຍາຕິ ອາຫ ‘‘ອລເມວາຕິ ຍຸຕ຺ຕເມວາ’’ຕິ. ປຸເຜນ ເນຕ຺ວາ ອສິຕພ຺ພໂຕ ປຣິກຸຎ຺ຊິຕພ຺ພໂຕ ປຸໂຜສໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ປາເຖຍ຺ຍໍ. ປຸຜໍເສນ ປຸຣິເສນ.

ໂສຓທຕ຺ຆປຣິວິຕກ຺ກວຓ຺ຓນາ

໒໐໗. ອຸກ຺ໂກຕປກ຺ຂິກາຕິ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິສມ຺ມາທິຏ຺ຐີນໍ ວເສນ ອຸຠຍປກ຺ຂິກາ. ເກຣາຏິກາຕິ ສຐາ.

ພ຺ຣາຫ຺ມຓປຎ຺ຎຕ຺ຕິວຓ຺ຓນາ

໒໐໘. ວິພາຕນ຺ຕິ ຈິຕ຺ຕທ຺ກຂໍ.

໓໑໑-໓ຯສຸຂນ຺ຕິ ໂທມທພ຺ພີ ປ຺ຄຄຖ຺ຫນ຺ເຕສູຕິ ຊຸຫນຖ຺ຖໍ ຄຖ຺ຫນເກສຸ, ອິຣຸພ຺ພິຊເຊສູຕິ ອຖ຺ໂຖຯ ປ຺ຖໂມ ວາຕິ ຕຖ຺ຖ ສນ຺ນິປ຺ຕິເຕສຸ ຍຊນກິຣິຍາຍໍ ສພ຺ພປ຺ຌາໂນ ວາຯ ທຸຕິໂຍ ວາຕິ ຕທນນ຺ຕໂຣ ວາຯ ''ສຸຊ''ນ຺ຕິ ກຣເຕ ເອຕໍ ອຸປ຺ໂຍຄວຈນນ຺ຕິ ອາຫ ''ສຸຊາຍາ''ຕິຯ ອຄ຺ຄິຫຸຖ຺ຕປ຺ມຸຂຕາຍ ຍຌ຺ຌສ຺ສ ຍຌ຺ເຌ ຫິຍ຺ຍມານໍ ສຸຊາມ຺ເຂນ ຫິຍຕິຕິ ອາຫ ''ສຸຊາຍ ຫິຍ຺ຍມານ''ນ຺ຕິຯ ໂປ຺ຣາຕາຕິ ອຌ຺ຖກາຖາຈຣິຍາຯ ວິເສສໂຕຕິ ວິຊ຺ຊາຈຣຕວິເສສໂຕ, ນ ພ຺ຣາຫ຺ມເຕາຫີ ອິຈ຺ຈິຕວິຊ຺ຊາຈຣຕມຖ຺ຕໂຕຯ ອຸຖ຺ຕມພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສາຕິ ອນ຺ຖ຺ຕຣທກ຺ຂິເຕຍ຺ຍຕາຍ ອຸກ຺ກຌ຺ຖພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສຯ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສມຍນ຺ຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສິທ຺ຌນ຺ຕໍຯ ມາ ກິນ຺ທິ ມາ ວິນາເສສີຯ

໓໑໖ຯສມສໂມຕິ ສໂມເຍວ ທຸຖ຺ວາ ສໂມຯ ທີໂນປ຺ມວເສນປີ ສມຕາ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ຕໍ ນິວຖ຺ເຕນ຺ໂຕ ''ຖເປຖ຺ວາ ເອກເທສສມຖ຺ຕ''ນ຺ຕິອາທິມາຫຯ ກຸລໂກຜິປ຺ຣິທີປ຺ນນ຺ຕິ ກຸລອາທິປ຺ຣິທີປ຺ນໍ ອຖາປີສິຍາຕິ ອຖາປີ ຕຸມ຺ຫາກໍ ເອວໍ ປ຺ຣິວິຕກ຺ໂກ ສິຍາຯ ພ຺ຣາຫ຺ມຕກາວໍ ສາເຌຕິ ວຖ຺ໂຕຯ ມນ຺ຕຊາຕີສຸປີ ເອເສວ ນໂຍຯ ສີລເມວ ສາເຌສ຺ສຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຕກາວໍຯ ກສ຺ມາຕິ ເຈ? ອາຫ ''ຕສ຺ມິຌ຺ຫິສ຺ສາ''ຕິອາທິຯ ສມ຺ໂມຫມຖ຺ຕໍ ວຖ຺ຕາທໂຍຕິ ວຖ຺ຕມນ຺ຕຊາຕີໂຍ ຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມຕກາວສ຺ສ ອງຄນ຺ຕິ ສມ຺ໂມຫມຖ຺ຕ ເມຕໍ ອສມເວກ຺ຂິຕາກິມານກາວໂຕຯ

ສີລປ຺ຌ຺ຌາກຖາວຖ຺ຕນາ

໓໑໗ຯກຖິໂຕ ພ຺ຣາຫ຺ມເຕນ ປ຺ຌ຺ໂຫຕິ ''ສີລວາ ຈ ໂຫຕີ''ຕິອາທິນາ ທ຺ວິນ຺ນເມວ ອງຄານໍ ວເສນ ຍຖາປ຺ຸຈ຺ຈິໂຕ ປ຺ຌ຺ໂຫ ຍາຖາວໂຕ ວິສ຺ສຊ຺ຊິໂຕ ເອຖ຺ຖາຕິ ເອຕສ຺ມີ ຍຖາວິສ຺ສຊ຺ຊິເຕ ອຖ຺ເຖຯ ຕສ຺ສາຕິ ໂສຕາທຖ຺ຫສ຺ສຯ ສີລປ຺ຣິສຸທ຺ຌາຕິ ສີລສມ຺ປຖ຺ຕິຍາ ສພ຺ພໂສ ສຸທ຺ຌາ ອນຸປກ຺ກິລິຌ຺ຖາຯ ກຸໂຕ ທຸສ຺ສີເລ ປ຺ຌ຺ຌາ ອສມາຫິຕຖ຺ຕາ ຕສ຺ສຯ ຊລ຺ເອ ເອລຸອມູເຄ ກຸໂຕ ສີລນ຺ຕິ ຊລ຺ເອ ເອລຸອມູເຄ ທຸປ຺ປ຺ຌ຺ເຌ ກຸໂຕ ສີລໍ ສີລວິກາຄສ຺ສ, ສີລປ຺ຣິໂສຌນູປາຍສ຺ສ ຈ ອຊານນໂຕຯ ປກຌ຺ຖໍ ອຸກ຺ກຌ຺ຖໍ ຌາຕໍ ປ຺ຌ຺ຌາຕນ຺ຕິ, ປາກຕິກໍ ຌາຕໍ ນິວຖ຺ເຕຕຸໍ ''ປ຺ຌ຺ຌາຕ''ນ຺ຕິ ວຸຖ຺ຕນ຺ຕິ ຕຍິທໍ ປກາເຣທີ ຊານນໂຕ ປ຺ຌ຺ຌາວາຕິ ອາຫ ''ປ຺ຌ຺ຌາຕນ຺ຕິ ປ຺ຌ຺ຌາເຍວາ''ຕິຯ

ສີເລນໂຌຕາຕິ ສມາຌິປທຌ຺ຖາເນນ ສີເລນ ສກລສໍກິເລສມລວິສຸທ຺ຌິຍາ ໂຌຕາ ວິສຸທ຺ຌາ, ເຕນາຫ ''ກາຖໍ ປນາ''ຕິອາທິຯ ຕຖ຺ຖ ໂຌວຕີຕິ ສຸຊ຺ຊຕິຯ ມຫາສຌ຺ຖິວສ຺ສຖ຺ເຖໂຣ ວິຍາຕິ ສຌ຺ຖິວສ຺ສມຫາເຖໂຣ ວິຍຯ ເວທນາປ຺ຣິຄ຺ຄຫມຖ຺ຕມ຺ປີຕິ ເອຖ຺ຖ ເວທນາປ຺ຣິຄ຺ຄໂຫ ນາມ ຍຖາອຸປ຺ປ຺ນ຺ນໍ ເວທນໍ ສກາວຣສໂຕ ອຸປ຺ຌາເຣຖ຺ວາ ''ອຍໍ ເວທນາ ຜສ຺ສໍ ປ຺ຜິຈ຺ຈ, ໂສ ຜສ຺ໂສ ອນິຈ຺ໂຈ ທຸກ຺ໂຂ ວິປ຺ຣິຕາມຌມ຺ໂມ''ຕິ ລກ຺ຂຕຖ຺ຕຍໍ ອາໂຣເປຖ຺ວາ ປວຖ຺ຕິຕວິປ຺ສ຺ສນາຯ ເອວໍ ວິປ຺ສ຺ສນ຺ເຕນ ''ສຸເຂນ ສກ຺ກາ ສາ ເວທນາ ອຌິວາເສຕຸໍ ''ເວທນາ ເອວ ເວທິຍຕີ''ຕິຯ ເວທນໍ ວິກ຺ຂມ຺ເກຖ຺ວາຕິ ຍຖາອຸປ຺ປ຺ນ຺ນໍ ທຸກ຺ຂໍ ເວທນໍ ອນນຸວຖ຺ຕິຖ຺ວາ ວິປ຺ສ຺ສນໍ ອາຣກິຖ຺ວາ ວີຖີ ປ຺ຜິປ຺ນ຺ນາຍ ວິປ຺ສ຺ສນາຍ ຕໍ ວິໂນເທຖ຺ວາຯ ສໍສຸມາຣປ຺ຕິເຕນາຕິ ກຸມ຺ກີເລນ ວິຍ ກູມິຍໍ ອຸເຣນ ນິປ຺ຊ຺ຊເນນຯ ປ຺ຌ຺ຌາຍ ສີລໍ ໂຌວິຖ຺ວາຕິ ອຂຖ຺ຫາທິກາວາປາທເນນ ສີລໍ ອາທິມຊ຺ຊປ຺ຣິໂຍສາເນສຸ ປ຺ຌ຺ຌາຍ ສຸວິໂສຌິຕໍ ກຖ຺ວາຯ

໓໑໘ຯ''ກສ຺ມາ ອາຫາ''ຕິ ອຸປ຺ຣິເທສນາຍ ກາຣຕໍ ປ຺ຸຈ຺ຉຕິຯ ລຊ຺ຊາ ນາມ ''ສີລສ຺ສ ຊາຕິຍາ ຈ ຄຸຕໂທສປ຺ກາສເນນ ສມເຕນ ໂຄຕເມນ ປ຺ຸຈ຺ຉິຕປ຺ຌ຺ຫໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊສີ''ຕິ ປ຺ຣິສາຍ ປ຺ຌ຺ຌາຕຕາຯ ເອຖ຺ຕກປ຺ຣມາຕິ ເອຖ຺ຕເກາ຺ກຸກໍສໂກຜິກາ ປ຺ຌ຺ຈ ສີລານິ, ເວທຖ຺ຕຍວິກາວນໍ ປ຺ຌ຺ຌຌ຺ຈ ລກ຺ຂຕາທິໂຕ ນິທ຺ຌາເຣຖ຺ວາ ຊານນໍ ນຖ຺ຖິ, ເກວລໍ ຕຖ຺ຖ ວຈີປ຺ຣມາ ມຍນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕີຕິ ອາຫ ''ສີລປ຺ຌ຺ຌາຕນ຺ຕິ ວຈນເມວ ປ຺ຣມໍ ອມ຺ຫາກ''ນ຺ຕິຯ ''ອຍໍ ປນ ວິເສໂສ''ຕິ ອິທໍ ນິຍ຺ຍາຕນາເປກ຺ຂໍ ສີລນິທ຺ເທເສ, ເຕນາຫ ''ສີລ ມິຈ຺ເຈວ ນິຍ຺ຍາຕິຕ''ນ຺ຕິຯ ສາມຌ຺ຌຜເລ ປນ ''ສາມຌ຺ຌຜລ'' ມິຈ຺ເຈວ ນິຍ຺ຍາຕິຕໍ, ປ຺ຌ຺ຌານິທ຺ເທເສ ປນ ຊານປ຺ຌ຺ຌໍ ອຌິຌ຺ຖານໍ ກຖ຺ວາ ວິປ຺ສ຺ສນາປ຺ຌ຺ຌາວເສເນວ ປ຺ຌ຺ຌານິຍ຺ຍາຕນໍ ກຕໍ, ເຕນາຫ ''ປ຺ຖມຊ຺ຊານາທີນີ''ຕິຯ

ໂສຕາທຖ຺ເຫົາປາສກຖ຺ຕປ຺ຜິເວທນາກຖາວຖ຺ຕນາ

໓໒໑-໒ຯນຖ຺ຕາຕິ ປຸຖ຺ຕປຸຖ຺ໂຕຯ ອຄາຣວໍ ນາມ ນຖ຺ຖິ, ນ ຈາຍໍ ກຄວຕິ ອຄາຣເວນ ''ອຫຌ຺ເຈວ ໂຂ ປນາ''ຕິອາທິມາຫ, ອຖ ໂຂ ອຖ຺ຕລາກປ຺ຣິຫານິກເຍນຯ ອຍຌ຺ຫິ ຍຖາ ຕຖາ ອຖ຺ຕໂນ ມຫາຊນສ຺ສ ສມ຺ກາວນໍ ອຸປ຺ປາເທຖ຺ວາ ໂກຫຌ຺ເຌນ ປເຣ ວິມ຺ຫາເປຖ຺ວາ ລາກຸປ຺ປາທໍ ນິຊິຄີສນ຺ໂຕ ວິຈຣຕິ, ຕສ຺ມາ ຕຖາ ອໂວຈ, ເຕນາຫ ''ອິມິນາ ກີຣາ''ຕິອາທິຯ

ຕງ຺ຂຕານຸຣູປາຍາຕິ ຍາທິສີ ຕທາ ຕສ຺ສ ອຊ຺ຊາສຍປ຺ປວຕ຺ຕິ, ຕທນຸຣູປາຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺. ຕສ຺ສ ຕທາ ຕາທິສສ຺ສ ວິວຏ຺ຏສນ຺ນິສ຺ສິຕສ຺ສ ຌາຕສ຺ສ ປ຺ຮິປາກສ຺ສ ອກາວໂຕ ເກວລໍ ອພ຺ກຸທຍນິສ຺ສິໂຕ ເອວ ອຕ຺ໂຖ ທສ຺ສິໂຕຕິ ອາຫ ''ທິຏ຺ຖຘມ຺ມິກສມ຺ປຣາຍິກມຕ຺ຖໍ ສນ຺ທສ຺ເສຕ຺ວາ''ຕິ, ປ຺ຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ວິກາເວຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺. ກຸສເລ ຘມ຺ເມຕິ ເຕກູມເກ ກຸສເລ ຘມ຺ເມ, ''ຈຕ຺ກູມເກ''ຕິປິ ວຕ຺ຕໍ ວຏ຺ຏຕິເຍວ, ເຕເນວາຫ ''ອາຍຕິ ນິພ຺ພານຕ຺ຖາຍ ວາສນາກາຄິຍາ ວາ''ຕິ຺. ຕຕ຺ຖາຕິ ກຸສລຘມ຺ເມ ຍຖາ ສມາທປີເຕ຺. ນນ຺ຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຕໍ ສມຸຕ຺ເຕເຊຕ຺ວາຕິ ສມ຺ມເທວ ອຸປ຺ຮູປ຺ຮີ ນິສາເນຕ຺ວາ ປ຺ຸລ຺ຌກິຣິຍາຍ ຕິກ຺ຂວິສທກາວໍ ອາປາເທຕ຺ວາ຺. ຕໍ ປນ ອຕ຺ຖໂຕ ຕຕ຺ຖ ອຸສ຺ສາຫຊນນໍ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ''ເສົາສ຺ສາຫໍ ກຕ຺ວາ''ຕິ ຺. ເອວໍ ປ຺ຸລ຺ຌກິຣິຍາຍ ເສົາສ຺ສາຫຕາ, ເອວຣູປີ ຄຸຕສມ຺ງຄິຕາ ຈ ນິຍມໂຕ ທິຏ຺ຖຘມ຺ມິກາ ອຕ຺ຖສມ຺ປາທນີຕິ ເອວໍ ເສົາສ຺ສາຫຕາຍ, ອລ຺ເລຫີ ຈ ຕສ຺ມີ ວິຊ຺ຊມານຄຸເຕຫີ ສມ຺ປຫໍເສຕ຺ວາ ສມ຺ມເທວ ຫຏ຺ຖຕຸຏ຺ຖກາວໍ ອາປາເທຕ຺ວາ຺.

ຍທິ ກຄວາ ຘມ຺ມຣຕນວສ຺ສໍ ວສ຺ສິ, ອຖ ກສ຺ມາ ໂສ ວິເສສໍ ນາຘິຄຈ຺ຉຕີຕິ ອາຫ ''ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ປນາ''ຕິອາທິ຺. ຍທິ ເອວໍ ກສ຺ມາ ກຄວາ ຕສ຺ສ ຕຖາ ຘມ຺ມຣຕນວສ຺ສໍ ວສ຺ສີຕິ ອາຫ ''ເກວລມສ຺ສາ''ຕິອາທິ຺. ນ ຫິ ກຄວໂຕ ນິຣຕ຺ຖກາ ເທສນາ ໂຫຕີຕິ຺.

ໂສຕາທຕ຺ຫສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ຺.

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໕ຯ ກູຏທນ຺ຕສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໓໒໓ຯປຸຣິມສຸຕ຺ຕທ຺ວເຍຕິ ອມ຺ພຏ຺ຐໂສຓທຓ຺ຑສຸຕ຺ຕທ຺ວເຍຯ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວາຕິ ຍໍ ຕຕ຺ຖ ອາຄຕສທິສໍ ອິຘາຄຕໍ ຕໍ ອຕ຺ຖວຓ຺ຓນໂຕ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ, ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ‘‘ຕຣຸໂຓ ອມ຺ພຣຸກ຺ເຂ ອມ຺ພລຏ຺ຐິກາ’’ຕິ (ທີຯ ນິຯ ອຏ຺ຐຯ ໑ຯ໒) ພ຺ຣຫ຺ມຊາລສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍໍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ອມ຺ພລຏ຺ຐິກາ ພ຺ຣຫ຺ມຊາເລ ວຸຕ຺ຕສທິສາວາ’’ຕິຯ

ຍຎ຺ຎາວາຏໍ ສມ຺ປາເທຕ຺ວາ ມຫາຍຎ຺ຎໍ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ສຊ຺ຊິຕານິ, ອສຊ຺ຊິຕານິ ຈ ຍຎ຺ຎູປກຣຓານິ ອຸປຏ຺ຐປິຕານີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ປາລິຍໍ ‘‘ມຫາຍຎ຺ໂຎ ອຸປກ຺ຂໂຏ’’ຕິ, ຕໍ ອຸປກ຺ຂຣຓໍ ເຕສໍ ຕຖາສຊ຺ຊນນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ອຸປກ຺ຂໂຏຕິ ສຊ຺ຊິໂຕ’’ຕິຯ ວຈ຺ຉຕຣສຕານີຕິ ຍຸວຠາວປ຺ປຕ຺ຕານິ ພລວວຈ຺ຉສຕານິ, ເຕ ປນ ວຈ຺ຉາ ເອວ ໂຫນ຺ຕິ, ນ ທມ຺ມາ ພລິພທ຺ທາ ຈາຕິ ອາຫ ‘‘ວຈ຺ຉສຕານີ’’ຕິຯ ເອເຕຕິ ອຸສ຺ສາທໂຍ ອຸຣພ຺ຠປຣິໂຍສານາຯ ອເນເກສນ຺ຕິ ອເນກຊາຕິການໍຯ ສງ຺ຂ຺ຍາວເສນ ອເນກຕາ ສຕ຺ຕສຕຄ຺ຄຫເຓເນວ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ນາຯ ມິຄປກ຺ຂີນນ຺ຕິ ມຫິໍສຣຸຣຸປສທກຸຣຸງ຺ຄໂຄກຓ຺ຓມິຄານຎ຺ເຈວ ໂມຣກປິຎ຺ຊຣຕິຕ຺ຕິຣກໂປຕາທິປກ຺ຂີນຎ຺ຈຯ

໓໒໘ຯ ຍຎ຺ຎສ຺ສ ຂາຕສ຺ສ ປຸຎ຺ຎສ຺ສ ໂຍ ສໍກິເລໂສ, ຕສ຺ສ ນິວາຣຓໂຕ ນິເສຘນໂຕ ວິຘາ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ວິປ຺ປຏິສາຣວິໂນທນາຯ ຕໂຕ ເອວ ຕາ ຕໍ ປຸຎ຺ຎາຠິສນ຺ທໍ ອວິຈ຺ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ຐເປ຺ນ຺ຕີຕິ ‘‘ຐປ຺ນາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕາຯ ຕາສໍ ປນ ຍຎ຺ຎສ຺ສ ອາທິມຊ຺ຊປຣິໂຍສານວເສນ ຕີສຸ ກາເລສຸ ປວຕ຺ຕິຍາ ຍຎ຺ໂຎ ຕິຏ຺ຐປໂນຕິ ອາຫ ‘‘ຕິຏ຺ຐປນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ’’ຕິຯ ປຣິກ຺ຂໂຣນ຺ຕິ ອຠິສງ຺ຂໂຣນ຺ຕີຕິ ປຣິກ຺ຂາຣາ, ປຣິວາຣາຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ‘‘ໂສລສປຣິກ຺ຂາຣນ຺ຕິ ໂສລສປຣິວາຣ’’ນ຺ຕິຯ

ມຫາວິຊິຕຣາຊຍຎ຺ຎກຖາວຓ຺ຓນາ

໓໓໖ຯປຸພ຺ພຈຣິຕນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ປຸຣິມຊາຕິສມ຺ຠູຕໍ ໂພທິສມ຺ຠາຣຠູຕໍ ປຸຎ຺ຎຈຣິຍໍຯ ຕຖາ ຫິສ຺ສ ອນຸຄາມິໂນວ ນິຘິສ຺ສ ຖາວໂຣ ນິຘີ ນິທສ຺ສິໂຕຯ ອຑ຺ຒຕາ ນາມ ວິຠວສມ຺ປນ຺ນຕາ, ສາ ຕໍ ຕໍ ອຸປາທາຍຸປາທາຍ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ອາຫ ‘ໂຍ ໂກຈິ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕເກນ ວິຠເວນ ອຑ຺ໂຒ ໂຫຕີ’’ຕິ ຯ ຕຖາ ມຫທ຺ຘນຕາປີຕິ ຕໍ ອຸກ຺ກໍສຄຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ມຫຕາ ອປ຺ປຣິມາຓສງ຺ຂ຺ເຍນ ຘເນນ ສມນ຺ນາຄໂຕ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຠຸຎ຺ຊິຕພ຺ພໂຕ ປຣິຠຸຎ຺ຊິຕພ຺ພໂຕ ວິເສສໂຕ ກາມາ ໂຠໂຄ ນາມາຕິ ອາຫ ‘‘ປຎ຺ຈກາມຄຸຓວເສນາ’’ຕິຯ ປິຓ຺ຑປິຓ຺ຑວເສນາຕິ ຠາຊນາລງ຺ກາຣາທິວິຠາຄໍ ອຫຸຕ຺ວາ ເກວລໍ ຂຓ຺ຑຂຓ຺ຑວເສນຯ

ມາສກາທີຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ຖາລກາທີ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕິຯ ຠາຊນາທີຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ວຕ຺ຖເສຍ຺ຍາວສຖາທີ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕິຯ ສຸວຓ຺ຓຣຊຕມຓິມຸຕ຺ຕາເວລຸຣິຍວຊິຣປວາລາທີນິ ‘‘ສຕ຺ຕຣຕນານີ’’ຕິ ວທນ຺ຕິຯ ສາລິວີຫີອາທີ ປຸພ຺ພຓ຺ຓໍ ປຸຣກ຺ຂ ຕໍສສ຺ສຟລນ຺ຕິ ກຕ຺ວາຯ ຕພ຺ພິປຣິຍາຍໂຕ ມຸຄ຺ຄມາສາທີ ອປຣຓ຺ຓໍຯ ເທວສິກໍ…ເປ… ວເສນາຕິ ທິວເສ ທິວເສ ປຣິຠຸຎ຺ຊິຕພ຺ພທາຕພ຺ພວຑ຺ເຒຕພ຺ພາທິວິຘິນາ ປຣິວຕ຺ຕນກຘນຘຎ຺ຎວເສນຯ

ໂກຏ຺ຐໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ຘຎ຺ຎສ຺ສ ອາຄປ຺ນຏ຺ຐານໍ, ໂກຏ຺ຐຠູຕໍ ອຄາຣໍ ໂກຏ຺ຐາຄາຣໍ ເຕນາຫ ‘‘ຘຎ຺ເຎນ…ເປ… ຄາໂຣ ຈາ’’ຕິຯ ເອວໍ ສາຣຄພ຺ພໍ ‘‘ໂກໂສ’’ຕິ, ຘຎ຺ຎສ຺ສ ອາຄປ຺ນຏ຺ຐານຎ຺ຈ ‘‘ໂກຏ຺ຐາຄາຣ’’ນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ຕໂຕ ອຎ຺ຎຖາ ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ອຖ ວາ’’ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ຍຖາ ອສິໂນ ຕິກ຺ຂຠາວປຣິຫາຣໂຕ ປຣິຈ຺ຉໂທ ‘‘ໂກໂສ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ເອວໍ ຣຎ຺ໂຎ ຕິກ຺ຂຠາວປຣິຫຣຓຕ຺ຕາ ຈຕຸຣງ຺ຄິນີ ເສນາ ‘‘ໂກໂສ’’ຕິ ອາຫ ‘‘ຈຕຸພ຺ພິໂຘ ໂກໂສ ຫຕ຺ຖີ ອສ຺ສາ ຣຖາ ປຕ຺ຕີ’’ຕິຯ ‘‘ວຕ຺ຖໂກຏ຺ຐາຄາຣ ຄ຺ຄຫເຓເນວ ສພ຺ພສ຺ສາປີ ຠຓ຺ຑຏ຺ຐປນຏ຺ຐານສ຺ສ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ຕິວິຘໍ ໂກຏ຺ຐາຄາຣນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ‘‘ອິທໍ ເອວໍ ພຫຸ’’ນ຺ຕິອາທີ ຣາຊາ ຕມຕ຺ຖໍ ຊານນ຺ໂຕວ ຠຓ຺ຑາຄາຣິເກນ ກຖາເປຕ຺ວາ ປຣິສາຍ ນິສ຺ສທ຺ທຠາວາປາທນຕ຺ຖຎ຺ຈ ອາຫ ເອວໍ ເມ ປກາຕິກ຺ໂຂໂຠ ນ ຠວິສ຺ສຕີຕິຯ

໓໓໗-໘ຯພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຈິນ຺ເຕສິ ຊນປທສ຺ສ ອນຸປທ຺ທວຕ຺ຖຎ຺ເຈວ ຍຎ຺ຎສ຺ສ ຈ ຈິຣານຸປ຺ປວຕ຺ຕນຕ຺ຖຎ຺ຈ, ເຕນາຫ ‘‘ອຍໍ ຣາຊາ’’ຕິອາທີຯ

ສຕ຺ຕານໍ ທິຕສ຺ສ ສຸຂສ຺ສ ຈ ວິທູສນໂຕ ອຫິຕສ຺ສ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ຈ ອາວຫນໂຕ ໂຈຣາ ເອວ ກຕ຺ຜກາ, ເຕຫິ ໂຈຣກຕ຺ຜເກຫີ។ ຍຖາ ຄາມວາສີນໍ ຆາຕາ ຄາມຆາຕາ, ເອວໍ ປນ຺ຖິການໍ ທຸຫນາ ວິພາຂນາ ປນ຺ຖທຸຫນາ។ ອຂມ຺ມກາຣີຕິ ຂມ຺ມໂຕ ອເປຕສ຺ສ ອຍຸຕ຺ຕສ຺ສ ກຣຕາສີໂລ, ອຕ຺ຕໂນ ວິຊິເຕ ຊນປທາທີນໍ ຕໂຕ ອນຕ຺ຖໂຕ ຕາຍເນນ ຂຕ຺ຕີໂຍ ໂຍ ຂຕ຺ຕຂມ຺ໂມ, ຕສ຺ສ ວາ ອກຣຕາສີໂລຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ຫສ຺ສໂວ ເອວ ຂີລສຫິສຕ຺ຕາ ຫສ຺ສຸຂີລໍ។ ຍຖາ ຫີ ເຂຕ຺ເຕ ຂີລໍ ກສນາທີນໍ ສຸຂປ຺ປວຕ຺ຕີ , ມູລສນ຺ຕາເນນ ສສ຺ສສ຺ສ ພຸທ຺ຂີຍ຺ຈ ວິພນ຺ຂຕິ, ເອວໍ ຫສ຺ສໂວ ຣຊ຺ເຊ ຣາຊາຕາຍ ສຸຂປ຺ປວຕ຺ຕີ, ມູລວິຣຸລ຺ຫີຍາ ຊນປທານໍ ປຣິພຸທ຺ຂີຍ຺ຈ ວິພນ຺ຂນ຺ຕີ។ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ "ຫສ຺ສໂວ ເອວ ຂີລສຫິສຕ຺ຕາ ຫສ຺ສຸຂີລ"ນ຺ຕີ។ ວຂ-ສທ຺ໂທ ຫີສນຕ຺ໂຖປີ ໂຫຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ "ມາຣເຕນ ວາ ໂກຍ຺ຍເນນ ວາ"ຕິ។ ອທ຺ທຸພນ຺ຂນາທີນາຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ຣຊ຺ຊຸພນ຺ຂນສງ຺ຂລິກພນ຺ຂນາທີ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕີ។ ຊານີຍາຕິ ຂນຊານີຍາ, ເຕນາຫ "ສຕໍ ຄຕ຺ຫຖາ"ຕິອາທີ។ ປຍ຺ຈສິຂມຸຕ຺ຫກຣຕນ຺ຕີ ກາກປກ຺ຂກຣຕໍ។ ໂຄມຍສີຍ຺ຈນນ຺ຕີ ສີເສ ຂກໂຕທກາວເສຈນໍ។ ກຸທຕ຺ຫກພນ຺ຂນນ຺ຕີ ຄທ຺ທຸລພນ຺ຂນໍ។ ເອວມາທີນີຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ຊຸຣມຸຕ຺ຫໍ ກຣິຕ຺ວາ ກສ຺ມປຸຍໂປໂຖນາທີ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕີ។ ອູຫນີສ຺ສາມີຕິ ອຸທ຺ຂຣີສ຺ສາມີ, ອປເນສ຺ສາມີຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ອຸສ຺ສຫນ຺ຕີຕິ ປຸພ຺ເພ ຕຕ຺ຖ ກຕປຣິຈຍຕາຍ ອຸສ຺ສາຫໍ ກາຕຸໍ ສກ຺ໂກນ຺ຕີ។ ອນຸປ຺ປເທຕູຕິ ອນຸ ອນຸ ປເທຕຸ, ເຕນາຫ "ທີນ຺ເນ ອປ຺ປໂຫນ຺ເຕ"ຕິອາທີ។ ສກ຺ຂິກຣຕປຕ຺ຕາໂຣປນານີ ວຫ຺ຒີຍາ ສຫ ວາ ວີນາ ວາ ປຸນ ຄເຫຕຸກາມສ຺ສ, ອິຂ ປນ ຕໍ ນຕ຺ຖີຕິ ອາຫ "ສກ຺ຂີ ອກຕ຺ວາ"ຕິອາທິ, ເຕນາຫ "ມູລຈ຺ເຂຊ຺ຊວເສນາ"ຕິ។ ປກາຣໂຕ ກຕ຺ຫານີ ອາກຣຕີ ສມ຺ກຣຕີ ປຣິຈຍຕີ ເອເຕນາຕີ ປາກຕໍ, ກຕ຺ຫມູລໍ។

ທີວເສ ທີວເສ ທາຕພ຺ພກຕ຺ຕໍ ເທວສິກກຕ຺ຕໍ។ "ອນຸມາສໍ, ອນຸໂປ໌ສຖ"ນ຺ຕິອາທີນາ ທາຕພ຺ພໍ ເວຕນໍ ມາສິກາທີປຣິພ຺ພຍໍ។ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ກຸລານຸຣູເປນ ກມ຺ມານຸຣູເປນ ສູຣກາວານຸຣູເປນາຕິ ປຈ຺ເຈກໍ ອນຸຣູປ-ສທ຺ໂທ ໂຍເຊຕພ຺ໂພ។ ເສນາປຈ຺ຈາທີ ຖານນ຺ຕຣໍ។ ສກກມ຺ມປສຸຕຕ຺ຕາ , ອນຸປທ຺ທວຕ຺ຕາ ຈ ຂນຂຍ຺ຍານໍ ຣາສີໂກ ຣາສີກາຣພູໂຕ។ ເຂເມນ ຖິຕາຕິ ອນຸປທ຺ທເວນ ປວຕ຺ຕາ, ເຕນາຫ "ອກຍາ"ຕິ, ກຸໂຕຈິປີ ກຍຣຫິຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ។

ຈຕຸປຣິກ຺ຂາຣວຕ຺ຕນາ

໓໓໙។ ຕສ຺ມີ ຕສ຺ມີ ກິຈ຺ເຈ ອນຸຍນ຺ຕີ ອນຸວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ອນຸຍນ຺ຕາ, ອນຸຍນ຺ຕາ ເອວ ອານຸຍນ຺ຕາ ຍຖາ "ອນຸກາໂວ ເອວ ອານຸກາໂວ"ຕິ។ ອສ຺ສາຕິ ຣຍ຺ໂຍ។ ເຕຕີ ອານຸຍນ຺ຕຂຕ຺ຕີຍາທໂຍ។ ອຕ຺ຕມນາ ນ ກວິສ຺ສນ຺ຕີ "ອມ຺ເທ ເອຕ຺ຖ ພຫີ ກໂຣຕີ"ຕິ។ ນິພນ຺ຂວິປຸລາຄໂມ ຄາໂມ ນີຄໂມ, ວິວຫ຺ຒິຕມຫາອາໂຍ ມຫາຄາໂມຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ຊນປທ-ສທ຺ໂທ ເທຍ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕຕ຺ໂຖ ເອວ។ ຂນ຺ນໍ ປກຕີນໍ ວເສນ ຣຍ຺ໂຍ ຫິຕສຸຂາກິພຸທ຺ຂີ, ຕເທກເທສາ ຈ ອານຸຍນ຺ຕາທໂຍຕິ ວຸຕ຺ຕໍ "ຍໍ ຕຸມ຺ຫາກໍ ອນຸຊານນໍ ມມ ກເວຍ຺ຍ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ຫີຕາຍ ສຸຂາຍາ"ຕິ។

ອມາ ສຫ ກວນ຺ຕີ ກິຈ຺ເຈສູຕີ ອມຈ຺ຈາ, ຣຊ຺ຊກິຈ຺ຈໂວສາສນກາ។ ເຕ ປນ ຣຍ຺ໂຍ ປີຍາ, ສຫປວຕ຺ຕນກາ ຈ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອາຫ "ປີຍສຫາຍກາ"ຕິ។ ຣຍ຺ໂຍ ປຣິສຕິ ກວາຕິ ປາຣິສຊ຺ຊາ, ເຕ ປນ ເກຕິ ອາຫ "ເສສາ ອາຕຕ຺ຕິກຣາ"ຕິ, ຍຖາວຸຕ຺ຕອານຸຍນ຺ຕຂຕ຺ຕີຍາທີ ຫີ ອວເສສາ ຣຍ຺ໂຍ ອາຕາກຣາຕີ ອຕ຺ໂຖ។ ສຕີປີ ເທຍ຺ຍຂມ຺ເມ ອານຸກາວສມ຺ປຕ຺ຕີຍາ, ປຣິວາຣສມ຺ປຕ຺ຕີຍາ ຈ ອກາເວ ຕາທີສໍ ທາຕຸໍ ນ ສກ຺ກາ, ວຸຫ຺ຒກາເລ ຈ ຕາທີສານມ຺ປີ ຣາຊູນໍ ຕທຸກຍໍ ຫາຍເຕວາຕີ ອາຫ "ມຫລຸລກກາເລ… ເປ… ນ ສກ຺ກາ"ຕິ។ ອນຸມຕີຍາຕິ ອນຸຊານເນນ, ປກ຺ຂາຕີ ສປກ຺ຂາ ຍຍ຺ຍສ຺ສ ອງ຺ຄກູຕາ។ ປຣິກ຺ຂໂຣນ຺ຕີຕິ ປຣິກ຺ຂາຣາ, ສມ຺ກາຣາ។ ອິເມ ຕສ຺ສ ຍຍ຺ຍສ຺ສ ອງ຺ຄກູຕາ ປຣິວາຣາ ວິຍ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອາຫ "ປຣິວາຣາ ກວນ຺ຕີ"ຕິ។

ອຍ຺ຖປຣິກ຺ຂາຣວຕ຺ຕນາ

໓໔໐។ຍສສາຕິ ອານຸກາເວນ, ເຕນາຫ "ອາຕາຖປນສມຕ຺ຖຕາຍາ"ຕິ។ ສທ຺ທຫຫີຕິ "ທາຕາ ທານສ຺ສ ຜລໍ ປຈ຺ຈນຸໂກຕີ"ຕິ ປຕ຺ຕີຍາຍຕີ។ ທາເນ ສູໂຣຕິ ທານສູໂຣ ເທຍ຺ຍຂມ຺ເມ ອິສກມ຺ປີ ສງ຺ຄໍ ອກຕ຺ວາ ມຸຕ຺ຕຈາໂຄ។ ສ຺ວາຍມຕ຺ໂຖ ກມ຺ມສ຺ສກຕຍ຺ຍາຕສ຺ສ ຕິກ຺ຂວິສທກາເວນ ເວທິຕພ຺ໂພ, ເຕນາຫ "ນ ສທ຺ຂາມຕ຺ຕເກເນວາ"ຕິອາທີ។ ຍສ຺ສ ຫີ ກມ຺ມສ຺ສກຕາ ປຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ວິຍ ອຸປຍ຺ຖາຕີ, ໂສ ເອວໍ ວຸຕ຺ໂຕ។ ຍໍ ທານໍ ເທຕີຕິ ຍໍ ເທຍ຺ຍຂມ຺ມໍ ປຣສ຺ສ ເທຕີ។ ຕສ຺ສ ປຕີ ທຸຕ຺ວາຕີ ຕພ຺ພິສຍໍ ໂລກໍ ສຸຍ຺ຖຸ ອກິກວນ຺ໂຕ ຕສ຺ສ ອຂີປຕີ ຫຸຕ຺ວາ ເທຕີ ອນຂີກວນີຍຕ຺ຕາ។ "ນ ທາໂສ, ນ ສຫາໂຍ"ຕິ ວຕ຺ວາ ຕທຸກຍໍ ອນ຺ວຍໂຕ, ພ຺ຍຕິເຣກໂຕ ຈ ທສ຺ເສຕຸໍ 'ໂຍ ຫີ'ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ។ ທາໂສ ຫຸຕ຺ວາ ເທຕີ ຕຕ຺ຫາຍ ທານສ຺ສ ທາສພ຺ຍຕໍ ອຸປຄຕ຺

ຕາຯ ສຫາໂຍ ຫຸຕ຺ວາ ເທຕິ ຕສ຺ສ ປິຍກາວາວິສ຺ສຊ຺ຊນໂຕຯ ສາມິ ຫຸຕ຺ວາ ເທຕິ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ທາທາສພ຺ຍໂຕ ອຕ຺ຕານໍ ໂມເຈຕ຺ວາ ອກິກຸຍ຺ຍ ປວຕ຺ຕນໂຕຯ ສາມິປ຺ຣິໂພຄສທິສາ ເທຕສ຺ສາຍໍ ປວຕ຺ຕຕີຕິຯ

ສມິຕປ຺ປາປ຺ປາສມຕາ, ພາຫິຕປ຺ປາປ຺ປາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ອຸກ຺ກຍ຺ຄນິທ຺ເທເສນ, ປ຺ພ຺ພຊ຺ຊາມຕ຺ຕສມຕາ ຊາຕິມຕ຺ຕພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ປນ ກປ຺ຕາທິຄ຺ຄຫເຕເນເວຕ຺ຖ ຄຫິຕາຕິ ອຣິປ຺ປ຺ປາໂຍຯ ທຸຄ຺ຄຕາຕິ ທຸກ຺ກຣຊີວິກາ ອຸປ຺ຄຕາ ກສິຣວຸຕ຺ຕິກາ, ເຕນາຫ "ທລິທ຺ທມນຸສ຺ສາ"ຕິຯ ອທ຺ຣິກາຕີ ອທ຺ຮານມຄ຺ຄຄາມິໂນຯ ວຕິພ຺ພກາຕິ ທາຍການໍ ຄຸຕກິຕ຺ຕນວເສນ, ກມ຺ມຜລກິຕ຺ຕນມ຺ເຂນ ຈ ຍາຈນກາ ເສຍ຺ຍຖາປີ ນຄ຺ຄຈຣິຍາທໂຍ, ເຕນາຫ "ອິຜ຺ຄໍ ທິນ຺ນ"ນ຺ຕິອາທິຯ "ປ຺ສຕມຕ຺ຕ"ນ຺ຕິ ວີຫິຕຕ຺ຑຸລາທິວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ, "ສຣາວມຕ຺ຕ"ນ຺ຕິ ຍາຄຸກຕ຺ຕາທິວເສນຯ ໂອປານໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ໂອຄາເຫຕ຺ວາ ປາຕພ຺ພໂຕ ນທີຕລຸອາກາທີນໍ ສພ຺ພສາຑາຣຕາຕິຕ຺ຖໍ ໂອປານໍ ວິຍ ກູໂຕຕິ ໂອປານກູໂຕ, ເຕນາຫ "ອຸທປານກູໂຕ"ຕິອາທິຯ ສຸຕເມວ ສຸຕຊາຕນ຺ຕິ ຊາຕ-ສທ຺ທສ຺ສ ອນຕ຺ຖນ຺ຕຣ ວາຈກຕມາຫ ຍຖາ "ໂກສຊາຕ"ນ຺ຕິຯ

ອຕີຕາທິອຕ຺ຖຈິນ຺ຕນສມຕ຺ຖຕາ ນາມສ຺ສ ຣຄ຺ໂຄ ອນຸມານວເສນ, ອິຕິກຕ຺ຕພ຺ພຕາວເສນ ຈ ເວທິຕພ຺ພາ , ນ ພຸທ຺ຑານໍ ວິຍ ຕຕ຺ຖ ປຈ຺ຈກ຺ຂທສ຺ສິຕາຍາຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ "ອຕີເຕ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຑ຺ຌຕາທໂຍ ຕາວ ຍຄ຺ຄສ຺ສ ປ຺ຣິກ຺ຂາຣາ ໂຫນ຺ຕຸ ເຕທີ ວິນາ ຕສ຺ສ ອສິຊ຺ຊນໂຕ, ສຸຊາຕຕາ ສຸຣູປ຺ຕາ ປນ ກຖນ຺ຕິ ອາຫ "ເອເຕທີ ກິຣາ"ຕິອາທິຯ ເອຕ຺ຖ ຈ ເກຈິ "ຍຖາ ອຑ຺ຌຕາທໂຍ ຍຄ຺ຄສ຺ສ ເອກັສໂຕ ອງຄານິ, ນ ເອວມກິຊາຕຕາ, ອກິຣູປ຺ຕາ ຈາຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ກິຣສທ຺ທຄ຺ຄຫຕ"ນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິ "ອຍໍ ທຸຊ຺ຊາໂຕ"ຕິອາທິ ວຈນສ຺ສ ອເນກນ຺ຕິກຕໍ ມຄ຺ຄມານາ, ຕຍິທໍ ອສາຣໍ, ສພ຺ພສາຑາຣຕາວເສນ ເທສ ຍຄ຺ຄາຣມ຺ໂກ ຕຕ຺ຖ ສິຍາ ເກສຄ຺ຈິ ຕຖາປ຺ຣິວິຕກ຺ໂກຕິ ຕສ຺ສາປີ ອວກາສາກາວາທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ຕຖາ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຯ ກິຣ-ສທ຺ໂທ ປນ ຕທາ ພ຺ຣາຫ຺ມເຕນ ຈິນ຺ຕິຕາກາຣສູຈນຕ຺ໂຖ ທຍ຺ຄພ຺ໂພຯ ເອວມາທີນີຕິ ອາທີ-ສທ຺ເທນ "ອຍໍ ວິຣູໂປ ທລິທ຺ໂທ ອປ຺ເປສກ຺ໂຂ ອສ຺ສທ຺ໂຘ ອປ຺ປສ຺ສຸໂຕ ອນຕ຺ຖຄ຺ຄູ ນ ເມຘາວີ"ຕິ ເອເຕສໍ ສງຄໂຫ ທຍ຺ຄພ຺ໂພຯ

ຈຕຸປ຺ຣິກ຺ຂາຣາທິວຕ຺ຕນາ

໓໔໑ຯ"ສຸຊໍ ປຄ຺ຄຕ຺ຫນ຺ຕານ"ນ຺ຕິ ປຸໂຣຫິຕສ຺ສ ສຍເມວ ກຜຈ຺ຊຄ຺ຄຫຕໂຊຕເນນ ເອວໍ ສຫຕ຺ຖາ, ສກ຺ກຈ຺ຈຄ຺ຈ ທາເນ ຍຸຕ຺ຕຕາ ອິຈ຺ຊິຕພ຺ພາຕິ ທສ຺ເສຕິ ຯ ເອວໍ ທຸຊ຺ຊາຕສ຺ສາຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ເທຍ຺ຄາ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພຯ

໓໔໘ຯຕິຕ຺ຕໍ ຄານານ຺ຕິ ທານສ຺ສ ອາທິມຊ຺ຊປ຺ຣິໂຍສານກູຕາສຸ ຕີສຸ ກູມີສຸ, ອວຕ຺ຖາສູຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຈລນ຺ຕິຕິ ກມ຺ປນ຺ຕິ ປຸຣິມາກາເຣນ ນ ຕິຍ຺ຄນ຺ຕິຯ ກຣຕ຺ເຖຕິ ຕຕິຍາວິກຕ຺ຕິອຕ຺ເຖຯ ກຕ຺ຕຣີ ເທຕໍ ສາມິວຈນໍ ກຣຕີຍສທ຺ທາເປກ຺ຂາຍຯ "ປຈ຺ຈານຸຕາໂປ ນ ກຕ຺ຕພ຺ໂພ"ຕິ ວຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ອກຣຕູປ຺ປາຍໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ປຸພ຺ພເຈຕນາ ປນ ອຈລາ ປຕິຍ຺ຄເປຕພ຺ພາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ອຈລາຕິ ທລ຺ຫາ ເກນຈິ ອສໍຫີຣາຯ ປຕິຍ຺ຄເປຕພ຺ພາຕິ ສຸປ຺ຕິຍ຺ຄິຕາ ກາຕພ຺ພາຯ ເອວໍ ກຣເຕາ ຫີ ຍຖາ ຕໍ ທານໍ ສມ຺ປຕິ ຍຖາຣິປ຺ປາຍໍ ນິປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ເອວໍ ອາຍຕິມ຺ປີ ວິປຸລຜລຕາຍາຕິ ອາຫ "ເອວຄ຺ຫິ ທານໍ ມຫປ຺ຜລໍ ໂຫຕີຕິ ທສ຺ເສຕິ"ຕິ, ວິປ຺ປຍິສາເຣນ ອນຸປກ຺ກິລິຍ຺ຄກາວໂຕຯ ມຸຄ຺ຈເຈຕນາຕິ ປ຺ຣິຈ຺ຈາຄເຈຕນາຯ ຕສ຺ສາ ນິຈ຺ຈລກາໂວ ນາມ ມຸຕ຺ຕຈາຄຕາ ປຸພ຺ພາກິສງ຺ຂາຣວເສນ ອຸລຸອາຣກາໂວ, ສມນຸສ຺ສຣຕເຈຕນາຍ ປນ ນິຈ຺ຈລກາໂວ "ອໂຫ ມຍາ ທານໍ ທິນ຺ນໍ ສາຘຸ ສຸຍ຺ຄູ"ຕິ ຕສ຺ສ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕາວເສນ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ຕຖາ ອກໂຣນ຺ຕສ຺ສາຕິ ມຸຄ຺ຈເຈຕນໍ, ຕຕ຺ຖ ປຈ຺ຈາສມນຸສ຺ສຣຕເຈຕນຄ຺ຈ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ນິຈ຺ຈລໍ ອກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ວິປ຺ປຍິສາຣໍ ອຸປ຺ປາເທນ຺ຕສ຺ສຯ ເຂຕ຺ຕວິເສເສ ປ຺ຣິຈ຺ຈາຄສ຺ສ ກຕຕ຺ຕາ ລທ຺ເຑສ຺ປີ ອຸລຸອາເຣສ຺ໂກເຄສຸ ຈິຕ຺ຕໍ ນາປີ ນມຕີຯ ຍຖາ ກຖນ຺ຕິ ອາຫ "ມຫາໂຣຣຸວໍ ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ເສຍ຺ຄິຄຫປ຺ຕິໂນ ວິຍາ"ຕິຯ

ໂສ ກິຣ ຕຄຣສິຂີ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຑໍ ອຕ຺ຕໂນ ເຄຫທ຺ວາເຣ ປິຕ຺ຑາຍ ຖິຕໍ ທິສ຺ວາ "ອິມສ຺ສ ສມຕສ຺ສ ປິຕ຺ຑປາຕໍ ເທຫີ"ຕິ ກຣິຍໍ ອາຕາເປຕ຺ວາ ຣາຊປ຺ຍ຺ຄານຕ຺ຖໍ ປກ຺ກາມິຯ ເສຍ຺ຄິກຣິຍາ ສປ຺ປຄ຺ຄຊາຕິກາ, ສາ ຈິນ຺ເຕສິ "ມຍາ ເອຕ຺ຕເກນ ກາເລນ 'ອິມສ຺ສ ເທຖາ'ຕິ ວຈນມຕ຺ຕໍ ປີສ຺ສ ນ ສຸຕປຸພ຺ພໍ, ອຍຄ຺ຈ ມຄ຺ເຄ ອໂຫສິ ປຈ຺ເຈກສມ຺ພຸທ຺ໂຑ, ຍຖາ ຕຖາ ອທຕ຺ວາ ປຕີຕໍ ປິຕ຺ຑປາຕໍ ທສ຺ສາມີ"ຕິ ອຸປ຺ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຈ຺ເຈກສມ຺ພຸທ຺ຑໍ ປຄ຺ຈປ຺ຕິຍ຺ຄິເຕນ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ປຕ຺ຕໍ ອາທາຍ ອນ຺ໂຕນິເວສເນ ປຄ຺ຄຕ຺ຕາສເນ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ປ຺ຣິສຸທ຺ເຑຫິ ສາລິຕຕ຺ຑຸເລຫິ ກຕ຺ຕໍ ສມ຺ປາເທຕ຺ວາ ຕທນຸຣູປໍ ຂາທນີຍໍ, ພ຺ຍຄ຺ຊນໍ, ສູເປຍ຺ຍຄ຺ຈ ອກິສງ຺ຂຣິຕ຺ວາ ພຫີ ຄນ຺ເຑຫິ ອລງ຺ກຣິຕ຺ວາ ປຈ຺ເຈກສມ຺ພຸທ຺ຑສ຺ສ ຫຕ຺ເຖສຸ ປຕິຍ຺ຄເປຕ຺ວາ ວນ຺ທິຯ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ໂຑ "ອຄ຺ເຄສມ຺ປີ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຑານໍ ສງຄຫໍ ກຣິສ຺ສາມີ"ຕິ ອປ຺ຣິກຸຄ຺ຊິຕ຺ວາວ ອນຸໂມທນໍ ກຕ຺ວາ ປກ຺ກາມິຯ ໂສປີ ໂຂ ເສຍ຺ຄິ ຣາຊປ຺ຍ຺ຄານໍ ກຕ຺ວາ

ອາຄຈຸລນຸໂຕ ປຈຸເຈກພຸທຸສໍ ທິສຸວາ ອຫໍ ‘‘ຕຸມຸຫາກໍ ປິຕຸຫປາຕໍ ເຫຖາ’’ຕິ ວຕຸວາ ປກຸກນຸໂຕ, ອປີ ໂວ ລທຸໂສ ປິຕຸຫປາໂຕຕິ។ ອາມ ເສຍຸຖິ ລທຸໂສຕິ។ ‘‘ປສຸສາມາ’’ຕິ ຄີວໍ ອຸກຸຂິປີຕຸວາ ໂອໂລເກສີ។ ອຖສຸສ ປິຕຸຫປາຕຄນຸໂສ ອຸຜຸຖຫີຕຸວາ ນາສປຸຜໍ ປູເຣສີ។ ໂສ ‘‘ມຫາ ວຕ ເມ ສມພຸຍໂຍ ຊາໂຕ’’ຕິ ຈິຕຸຕໍ ສນຸສາເຣຕຸໍ ອສກຸໂກນຸໂຕ ປຈຸລາ ວິປຸປໍຜິສາຣີ ອໂຫສີ។ ວິປຸປໍຜິສາຣສຸສ ປນ ອຸປຸປັນຸນາການໂຣ ‘‘ວຣເມຕ’’ນຸຕິອາທິນາ (ສໍ។ ນິ។ ໑໗໑໓໑) ປາລຸອິຍໍ ອາຄໂຕເຍວ។ ກາຕຸ ປນາຍໍ ເອກໍ ປຸຕຸຕກໍ ສາປເຕຍຸຍ ກາຣຕາ ຊີວີຕາ ໂວໂຣເປສີ, ເຕນ ມຫາໂຣຣຸວໍ ອຸປປນຸໂນ។ ປິຕຸຫປາຕທາເນນ ປເນສ ສຕຸຕກຸຂຕຸຕຸ ສຸຄຸຄຕີ ສຄຸຄໍ ໂລກໍ ອຸປປນຸໂນ, ສຕຸຕກຸຂຕຸຕຸເມວ ຈ ເສຍຸຖິກຸເລ ນິພຸພຕຸໂຕ, ນ ຈາສຸສ ອຸລຸອາເຣສຸ ໂກເຄສຸ ຈິຕຸຕໍ ນມິ, ເຕນ ວຸຕຸຕໍ ‘‘ນາປີ ອຸລຸອາເຣສຸ ໂກເຄສຸ ຈິຕຸຕໍ ນມຕີ’’ຕິ។

໓໔໓។ ອາກໂຣຕິ ອຕຸຕໂນ ອນຸຣູປຕາຍ ສມຣິຍາທໍ ສປຣິຈຸເຂທໍ ຜລໍ ນິພຸພຕຸເຕຕີຕິ ອາກາໂຣ, ກາຣຕານຸຕິ ອາຫ ‘‘ທສຫີ ອາກາເຣຫີຕິ ທສຫີ ກາຣເຕຫີ’’ຕິ។ ປຜິຄຸຄາຫກໂຕ ວາຕິ ພລວຕໂຣ ຫຸຕຸວາ ອຸປຸປຊຊມາໂນ ປຜິຄຸຄາຫກໂຕວ ອຸປຸປຊຊຕິ, ອິຕໂຣ ປນ ເທຍຸຍສມຸມໂຕ, ປຣິວາຣຊນໂຕປີ ອຸປຸປຊຸເຊຍຸເຍວ។ ອຸປຸປຊຊີຕຸໍ ຍຸຕຸຕນຸຕິ ອຸປຸປຊຊນາຣຫໍ។ ເຕສໍເຍວ ປາຕາຕິປາຕີນໍ។ ຍຊນໍ ນາເມຕຸຖ ທານໍ ອຜິປຸເປຕໍ, ນ ອຄຸຄິຊຸຫນນຸຕິ ອາຫ ‘‘ຍຊຕໍ ກວນຸຕິ ເທຕຸ ກວ’’ນຸຕິ។ ວິສຸສຊຊຕູຕິ ມຸຕຸຕຈາຄວເສນ ວິສຸສຊຊຕຸ។ ອພຸກນຸຕຣນຸຕິ ອຊຸຊຕຸຕໍ, ສກສນຸຕາເນຕິ ອຕຸໂຖ។

໓໔໔។ ເຫຍຸຖາ ໂສລຸອສ ປຣິກຸຂາຣາ ວຸຕຸຕາ ຍລຸຄສຸສ ເຕ ວຕຸຖຸ ກຕຸວາ, ອິຣ ປນ ສນຸທສຸສນາທິວເສນ ອນຸໂມທນາຍ ອາຣທຸຮຕຸຕາ ວຸຕຸຕໍ ‘‘ໂສລຸອສຫີ ອາກາເຣຫີ’’ຕິ។ ທສຸເສຕຸວາ ອຕຸຕໂນ ເທສນານຸກາເວນ ປຈຸຈກຸຂໂຕ ວິຍ ຜລໍ ທສຸເສຕຸວາ, ອເນກວາຣໍ ປນ ກຖນໂຕ ຈ ອາເມຫິຕວຈນໍ។ ຕມຕຸຖນຸຕິ ຍຖາວຸຕຸຕໍ ທານຜລວເສນ ກມຸມຜລສມຸພນຸທໍ។ ສມາທເປຕຸວາຕິ ສຸຕມຕຸຕເມວ ອກຕຸວາ ຍຖາ ຣາຊາ ຕມຕຸຖໍ ສມຸມເທວ ອາທິຍຕິ ຈິຕຸເຕ ກໂຣນຸໂຕ ສຸຄຸຄທີຕໍ ກຕຸວາ, ຄຕຸຫາຕິ, ຕຖາ ສກຸກຈຸຈໍ ອາທາເປຕຸວາ។ ອາເມຫິຕກາຣຕໍ ເຫຍຸຖາ ວຸຕຸຕເມວ។

‘‘ວິປຸປໍຜິສາຣວິໂນທເນນາ’’ຕິ ອິທໍ ນິທສຸສນມຕຸຕໍ ໂລກໂຫສໂມໂຫສຸສາມຈຸຉຣິຍມານາທໂຍປີ ທີ ທານຈິຕຸຕສຸສ ອຸປກຸກິເລສາ, ເຕສໍ ວິໂນທເນນປີ ຕໍ ສມຸຕຸເຕຊິຕໍ ນາມ ໂຫຕິ ຕິກຸຂວິສທກາວປຸປຕຸຕິໂຕ។ ອາສນຸນຕຣກາວໂຕ ວາ ວິປຸປໍຜິສາຣສຸສ ຕພຸພິໂນທນເມວ ຄທີຕໍ, ປວຕຸຕິເຕປີ ທີ ທາເນ ຕສຸສ ສມຸກວໂຕ។ ຍາຖາວໂຕ ວິຊຊມາເນທິ ຄຸເຕຫິ ຕຸຍຸຖປຫຍຸຖກາວາປາທນໍ ສມຸປຫໍສນນຸຕິ ອາຫ ‘‘ສຸນຸທຣໍ ເຕ...ເປ... ຖຸຕື ກຕຸວາ ກເຖສີ’’ຕິ។ ສມຸມໂຕຕິ ສຈຸຈໂຕ។ ສຈຸຈຄຸທີ ສມຸມໂຕ ອນເປຕຕຸຕາ ສມຸມໍ, ອຸປສມຈຣິຍາກາວໂຕ ສມໍ, ຍຸຕຸຕກາເວນ ກາຣຕານຸຕິ ຈ ວຸຈຈຕີຕິ។

໓໔໕។ ຕສຸມີ ຍລຸເລ ຣຸກຸຂຕີຕາຈຸເວໂທປີ ນາມ ນາໂຫສີ, ກຸໂຕ ປາຕາວໂສຕິ ປາຕາວສາກາວສຸເສວ ທລຸທີກຣຕາຕຸຖໍ ສພຸພໂສ ວິປຣີຕຄາຫາວິທູສິຕລຸຈສຸສ ທສຸເສຕຸໍ ປາລຸອິຍໍ ‘‘ເນວ ຄາໂວ ຫລຸລີສູ’’ຕິ ອາທີ ວຕຸວາປີ ‘‘ນ ຣຸກຸຂາ ລິຊຊີສູ’’ຕິອາທີ ວຸຕຸຕໍ, ເຕນາຫ ‘‘ກີ ປນ ຄາໂວ’’ຕິອາທີ។ ພຣິທີສຕຸຖາຍາຕິ ປຣິຈຸເຂທນຕຸຖາຍ។ ວນມາລາສງເຂເປນາຕິ ວນປຸປຸເຜທີ ຄນຸຖິຕມາລານິ ຍາເມນ។ ກູມິຍໍ ວາ ປຕຸຖຣນຸຕີຕິ ເວທີກູມີ ປຣິກຸຂິປນຸຕາ ຕຕຸຖ ປນຸຖຣນຸຕີ។ ອນຸໂຕເຄຫາສາທໂຍຕິ ອນຸໂຕ ຊາຕສນກຸກີຕກຣມຣານີຕສຍໍທາສາ។ ປຸພຸພເມວາຕິ ກຕີກຣຕາໂຕ ປເຄວ។ ຄເຫຕຸວາ ກໂຣນຸຕີຕິ ທີວເສ ທີວເສ ຄເຫຕຸວາ ກໂຣນຸຕີ។ ຕຊຊີຕາຕິ ຄຊຊີຕາ។ ປີຍສມຸທາຈາເຣເນວາຕິ ອິຍຸຖວຈເນເນວ។ ຜາຕີເຕນ ເຈວາຕິ ເອຕຸຖ ຈ-ສທໂທ ອວຸຕຸຕສມຸຈຈຍຕຸໂຖ, ເຕນ ປຕີຕປຕີຕານໍ ນານປຸປກາຣານໍ ຂາທນີຍໂກຊນີຍາທີນລຸເຈ ວຕຸຖມາລາຄນຸສວິເລປນຍານເສຍຸຍາທີນລຸຈ ສງຄໂຫ ທຍຸຖພຸໂພ, ເຕນາຫ ‘‘ປຕີເຕຫີ ສປຸປີເຕລາທີສມຸມິສຸເສເຫວາ’’ຕິອາທີ។

໓໔໖។ ສໍ ນາມ ສນໍ, ຕສຸສ ປຕີຕິ ສປຕີ, ສນວາ។ ທິຍຸຖສມຸມິກສມຸປຣາຍິກທິຕາວຫຕຸຕາ ຕສຸສ ທີຕນຸຕິ ສາປເຕຍຸຍໍ, ຕເທວ ສນໍ។ ເຕນາຫ ‘‘ປຫູຕໍ ສາປເຕຍຸຍໍ ອາທາຍາຕິ ພຫຸໍ ສນໍ ຄເຫຕຸວາ’’ຕິ។ ຄາມກາເຄນາຕິ ສງກິຕຸຕນວເສນ ຄາເມ ວາ ຄເຫຕພຸພກາເຄນ។

໓໔໗។‘‘ຍາຄຸໍ ປີວິຕຸວາ’’ຕິ ຍາຄຸສີເສນ ປາຕຣາສໂກຊນມາຫ។ ປຸຣຕຸຖິເມນ ຍລຸລວາຜສຸສາຕິ ຣລຸໂລ ທານສາລາຍ ນາຕິທູເຣ ປຸຣຕຸຖິມທີສາກາເຄຕິ ອຕຸໂຖ, ຍໂຕ ຕຕຸຖ ປາຕຣາສໍ ກຸລຸຊີຕຸວາ ອກິລນຸຕຣູປາເຍວ ສາຍນຸເທ ສາລໍ ປາປຸຕນຸຕິ ‘‘ທກຸຂິເຕນ ຍລຸລວາຜສຸສາ’’ຕິ ອາທີສຸປີ ເອເສວ ນໂຍ។

໒໔໗ຯປຣິຫາເຣນາຕິ ຠຄວນ຺ຕໍ ຄຣຸໍ ກຕ຺ວາ ອຄາຣວປຣິຫາເຣນຯ

ນິຈ຺ຈທານອນຸກຸລຍຎ຺ຎວຓ຺ຓນາ

໒໔໙ຯອຸຏ຺ຐາຍ ສມຸຏ຺ຐາຍາຕິ ທາເນ ອຸຏ຺ຐານວີຣິຍໍ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ກຕ຺ວາຯ ອປ຺ປສມ຺ຠາຣຕໂຣຕິ ອຕິວິຍ ປຣິຕ຺ຕສມ຺ຠາໂຣຯ ສມາຣຠິຍຕິ ຍຎ຺ໂຎ ເອເຕຫີຕິ ສມາຣມ຺ຠາ, ສມ຺ຠາຣສມ຺ຠຣຓວເສນ ປວຕ຺ຕສຕ຺ຕປີຬາຯ ອປ຺ປຏ຺ຐຕໂຣຕິ ປນ ອຕິວິຍ ອປ຺ປກິຈ຺ໂຈຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວິປາກສຎ຺ຎິຕໍ ອຕິສເຍນ ມຫນ຺ຕໍ ສທິສຜລໍ ເອຕສ຺ສາຕິ ມຫປ຺ຜລຕໂຣຯ ອຸທຍສຎ຺ຎິຕໍ ອຕິສເຍນ ມຫນ຺ຕໍ ນິສ຺ສນ຺ທາທິຜລໍ ເອຕສ຺ສາຕິ ມຫານິສໍສຕໂຣຯ ຘຸວທານານີຕິ ຘຸວານີ ຖິຣານີ ອຈ຺ຉິນ຺ນານີ ກຕ຺ວາ ທາຕພ຺ພທານານີຯ ອນຸກຸລຍຎ຺ຎານີຕິ ອນຸກຸລໍ ກຸລານຸກ຺ກມໍ ອຸປາທາຍ ທາຕພ຺ພທານານີ, ເຕນາຫ ‘‘ອມ຺ຫາກ’’ນ຺ຕິອາທິຯ ນິພທ຺ຘທານານີຕິ ນິພນ຺ເຘຕ຺ວາ ນິຍເມຕ຺ວາ ປເວຓີວເສນ ປວຕ຺ຕິຕທານານີຯ

ຫຕ຺ຖິທນ຺ເຕນ ປວຕ຺ຕິຕາ ທນ຺ຕມຍສລາກາ, ຍຕ຺ຖ ທາຍການໍ ນາມໍ ອງ຺ກນ຺ຕິຯ ຣຎ຺ໂຎຕິ ເສຕວາຫນຣຎ຺ໂຎຯ

ອາທີນີຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ‘‘ເສໂນ ວິຍ ມໍສເປສີ ກສ຺ມາ ໂອກ຺ຂນ຺ທິຕ຺ວາ ຄຓ຺ຫາສີ’’ຕິ ເອວມາທີນໍ ສງ຺ຄໂຫຯ ປຸພ຺ພເຈຕນາມຸຎ຺ຈເຈຕນາອປຣເຈຕນາສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ທາຍກສ຺ສ ວເສນ ຕີຓີ ອງ຺ຄານິ, ວີຕຣາຄຕາວີຕໂທສຕາວີຕໂມຫຕາປຏິປຕ຺ຕິຍາ ທກ຺ຂິເຓຍ຺ຍສ຺ສ ວເສນ ຕີຓີຕິ ເອວໍ ຉຬງ຺ຄສມນ຺ນາຄຕາຍ ທກ຺ຂິຓາຍຯ ອປຣາປຣໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນກເຈຕນາວເສນ ມຫານທີ ວິຍ, ມໂຫໂຆ ວິຍ ຈ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ອຠິສນ຺ທິຕ຺ວາ ໂອກ຺ຂນ຺ທິຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕິຍາ ປຸຎ຺ຎເມວ ປຸຎ຺ຎາຠິສນ຺ໂທຯ

໒໕໐ຯກິຈ຺ຈປຣິໂຍສານໍ ນຕ຺ຖິ ທິວເສ ທິວເສ ທາຍກສ຺ສ ພ຺ຍາປາຣາປຊ຺ຊນໂຕ, ເຕນາຫ ‘‘ເອເກນາ’’ຕິອາທິຯ ກິຈ຺ຈປຣິໂຍສານໍ ອຕ຺ຖິ ຍຖາຣທ຺ຘສ຺ສ ອາວາສສ຺ສ ກຕິປເຍນາປິ ກາເລນ ປຣິສມາເປຕພ຺ພໂຕ, ເຕນາຫ ‘‘ປຓ຺ຓສາລ’’ນ຺ຕິອາທິຯ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕປຣິຍາເຍນາຕິ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕປາຬິນເຍນຯ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໑໘, ໑໒; ອຯ ນິຯ ໘ຯ໕໗) ນວ ອານິສໍສາຕິ ສີຕປຏິຆາຕາທໂຍ ປຏິສລ຺ລານາຣາມປຣິໂຍສານາ ນວ ອຸທຍາຯ ອປ຺ປມຕ຺ຕຕາຍ ເຈເຕ ວຸຕ຺ຕາຯ

ຍສ຺ມາ ອາວາສໍ ເທນ຺ເຕນ ນາມ ສພ຺ພມ຺ປິ ປຈ຺ຈຍຊາຕໍ ທິນ຺ນເມວ ໂຫຕິຯ ທ຺ເວ ຕໂຍ ຄາເມ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣິຕ຺ວາ ກິຎ຺ຈິ ອລທ຺ຘາ ອາຄຕສ຺ສາປິ ຉາຍູທກສມ຺ປນ຺ນໍ ອາຣາມໍ ປວິສິຕ຺ວາ ນ຺ຫາຍິຕ຺ວາ ປຏິສ຺ສເຍ ມຸຫຸຕ຺ຕໍ ນິປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ວຸຏ຺ຐາຍ ນິສິນ຺ນສ຺ສ ກາເຍ ພລໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ປກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ວິຍ ໂຫຕິ ຯ ພຫິ ວິຈຣນ຺ຕສ຺ສ ຈ ກາເຍ ວຓ຺ຓຘາຕຸ ວາຕາຕເປຫິ ກິລມຕິ, ປຏິສ຺ສຍໍ ປວິສິຕ຺ວາ ທ຺ວາຣໍ ປິຘາຍ ມຸຫຸຕ຺ຕໍ ນິປນ຺ນສ຺ສ ວິສຠາຄສນ຺ຕຕິ ວູປສມ຺ມຕິ, ສຠາຄສນ຺ຕຕິ ປຕິຏ຺ຐາຕິ, ວຓ຺ຓຘາຕຸ ອາຫຣິຕ຺ວາ ປກ຺ຂິຕ຺ຕາ ວິຍ ໂຫຕິຯ ພຫິ ວິຈຣນ຺ຕສ຺ສ ຈ ປາເທ ກຓ຺ຏໂກ ວິຊ຺ຌຕິ, ຂາຓຸ ປຫຣຕິ, ສຣີສປາທິປຣິສ຺ສຍາ ເຈວ ໂຈຣຠຍຎ຺ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ປຏິສ຺ສຍໍ ປວິສິຕ຺ວາ ທ຺ວາຣໍ ປິຘາຍ ນິປນ຺ນສ຺ສ ສພ຺ເພ ເຕ ປຣິສ຺ສຍາ ນ ໂຫນ຺ຕິ, ສຊ຺ຌາຍນ຺ຕສ຺ສ ຘມ຺ມປີຕິສຸຂໍ, ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ມນສິ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ອຸປສມສຸຂຎ຺ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ພຫິທ຺ຘາ ວິກ຺ເຂປາຠາວໂຕຯ ພຫິ ວິຈຣນ຺ຕສ຺ສ ຈ ກາເຍ ເສທາ ມຸຈ຺ຈນ຺ຕິ, ອກ຺ຂີນິ ຜນ຺ທນ຺ຕິ, ເສນາສນໍ ປວິສນກ຺ຂເຓ ມຎ຺ຈປີຐາທີນິ ນ ປຎ຺ຎາຍນ຺ຕິ, ມຸຫຸຕ຺ຕໍ ນິສິນ຺ນສ຺ສ ປນ ອກ຺ຂີນໍ ປສາໂທ ອາຫຣິຕ຺ວາ ປກ຺ຂິຕ຺ໂຕ ວິຍ ໂຫຕິ, ທ຺ວາຣວາຕປານມຎ຺ຈປີຐາທີນິ ປຎ຺ຎາຍນ຺ຕິຯ ເອຕສ຺ມິຎ຺ຈ ອາວາເສ ວສນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ມນຸສ຺ສາ ຈຕູຫິ ປຈ຺ຈເຍຫິ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ອຸປຏ຺ຐຫນ຺ຕິຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ອາວາສໍ ເທນ຺ເຕນ ນາມ ສພ຺ພມ຺ປິ ປຈ຺ຈຍຊາຕໍ ທິນ຺ນເມວ ໂຫຕີ’’ຕິ, ຕສ຺ມາ ເອເຕ ຍຖາວຸຕ຺ຕາ ສພ຺ເພປິ ອານິສໍສາ ເວທິຕພ຺ພາຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ອປ຺ປມຕ຺ຕຕາຍ ເຈເຕ ວຸຕ຺ຕາ’’ຕິຯ

ສີຕນ຺ຕິ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ຘາຕຸກ຺ໂຂຠວເສນ ວາ ພຫິທ຺ຘາ ອຕຸວິປຣິຓາມວເສນ ວາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນກສີຕໍຯ ອຸຓ຺ຫນ຺ຕິ ອຄ຺ຄິສນ຺ຕາປໍ, ຕສ຺ສ ວນຫາຫາທີສຸ (ວນທາຫາທີສຸ ວາ ສາຣຕ຺ຖຯ ຏີຯ ຈູຬວຄ຺ຄ ໒ຯ໘໙໕) ສມ຺ຠໂວ ເວທິຕພ຺ໂພຯ ປຏິຫນ຺ຕີຕິ ປຏິພາຫຕິ, ຍຖາ ຕທຸຠຍວເສນ ກາຍຈິຕ຺ຕານໍ ພາຘນໍ ນ ໂຫຕິ, ເອວໍ ກໂຣຕິຯ ສີຕຸຓ຺ຫພ຺ພາຫເຕ ຫິ ສຣີເຣ ວິກ຺ຂິຕ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ໂຍນິໂສ ປທຫິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕິຯ ວາຬມິຄານີຕິ ສີຫພ຺ຍຄ຺ຆາທິຈຓ຺ຑມິເຄຯ ຄຸຕ຺ຕເສນາສນຎ຺ຫິ ອາຣຎ຺ຎກມ຺ປິ ປວິສິຕ຺ວາ ທ຺ວາຣໍ ປິຘາຍ ນິສິນ຺ນສ຺ສ ເຕ ປຣິສ຺ສຍາ ນ ໂຫນ຺ຕີຕິຯ ສຣີສເປຕິ ເຍ ເກຈິ ສຣນ຺ເຕ ຄຈ຺ຉນ຺ເຕ ທີຆຊາຕິເກ ສປ຺ປາທິເກຯ ມກເສຕິ ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕເມຕໍ, ທໍສາທີນມ຺ປິ ເອເຕສ຺ເວວ (ເອຕເມວ ສາຣຕ຺ຖຯ ຏີຯ ຈູຬວຄ຺ຄ ໒ຯ໘໙໕) ສງ຺ຄໂຫ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ສິສິເຣຕິ ສິສິຣກາລວເສນ, ສຕ຺ຕາຫວທ຺ທລິກາທິວເສນ ຈ ອຸປ຺ປນ຺ເນ ສິສິຣສມ຺ຜສ຺ເສຯ ວຸຏ຺ຐິໂຍຕິ ຍທາ ຕທາ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ວສ຺ສວຸຏ຺ຐິໂຍ

ປຏິຫຎ຺ຎຕີຕິ ໂຍຊນາ.

ວາຕາຕໂປ ໂຆໂຣຕິ ຣຸກ຺ຂຄຈ຺ຉາທີນໍ ອຸມ຺ມູລຠຎ຺ຊນາທິວເສນ ປວຕ຺ຕິຍາ ໂຆໂຣ ສຣຊອຣຊາທິເຠໂທ ວາໂຕ ເຈວ ຄິມ຺ຫປຣິຬາຫສມເຍສຸ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ໂຆໂຣ ສູຣິຍາຕໂປ ຈ. ປຏິຫຎ຺ຎຕີຕິ ປຏິພາຫີຍຕີ. ເລຓຕ຺ຖນ຺ຕິ ນານາຣມ຺ມຓໂຕ ຈິຕ຺ຕໍ ນິວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ປຏິສລ຺ລານາຣາມຕ຺ຖໍ. ສຸຂຕ຺ຖນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕປຣິສ຺ສຍາຠາເວນ ຜາສຸວິຫາຣຕ຺ຖໍ. ຌາຍິຕຸນ຺ຕິ ອຏ຺ຐຕິໍສາຍ ອາຣມ຺ມເຓສຸ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປນິພນ຺ຘິຕ຺ວາ ອຸປນິຌ຺ຌາຍິຕຸໍ. ວິປສ຺ສິຕຸນ຺ຕິ ອນິຈ຺ຈາທິໂຕ ສງ຺ຂາເຣ ສມ຺ມສິຕຸໍ.

ວິຫາເຣຕິ ປຕິສ຺ສເຍ. ກາຣເຍຕິ ກາຣາເປຍ຺ຍ. ຣມ຺ເມຕິ ມໂນຣເມ ນິວາສສຸເຂ. ວາສເຍຕ຺ຖ ພຫຸສ຺ສຸເຕຕິ ກາເຣຕ຺ວາ ປນ ເອຕ຺ຖ ວິຫາເຣສຸ ພຫຸສ຺ສຸເຕ ສີລວນ຺ເຕ ກລ຺ຍາຓຘມ຺ເມ ນິວາເສຍ຺ຍ, ເຕ ນິວາເສນ຺ໂຕ ປນ ເຕສໍ ພຫຸສ຺ສຸຕານໍ ຍຖາ ປຈ຺ຈເຍຫິ ກິລມໂຖ ນ ໂຫຕິ, ເອວໍ ອນ຺ນຎ຺ຈ ປານຎ຺ຈ ວຕ຺ຖເສນາສນານິ ຈ ທເທຍ຺ຍ ອຸຊຸຠູເຕສຸ ອຊ຺ຌາສຍສມ຺ປນ຺ເນສຸ ກມ຺ມກມ຺ມຜລານໍ, ຣຕນຕ຺ຕຍຄຸຓານຎ຺ຈ ສທ຺ທຫເນນ ວິປ຺ປສນ຺ເນນ ເຈຕສາ.

ອິທານິ ຄຫຏ຺ຐປ຺ພຸພຊິຕານໍ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎູປກາຣິຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ເຕ ຕສ຺ສາ"ຕິ ຄາຖມາຫ. ຕຕ຺ຖ ເຕຕິ ພຫຸສ຺ສຸຕາ. ຕສ຺ສາຕິ ອຸປາສກສ຺ສ. ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ຕີຕິ ສກລວຏ຺ຏທຸກ຺ຂປ຺ປນູທນໍ ສທ຺ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ຕິ. ຍໍ ໂສ ຘມ຺ມໍ ອິຘຎ຺ຎາຍາຕິ ໂສ ອຸປາສໂກ ຍໍ ສທ຺ຘມ຺ມໍ ອິມສ຺ມິໍ ສາສເນ ສມ຺ມາປຏິປຊ຺ຊເນນ ຊານິຕ຺ວາ ອຄ຺ຄມຄ຺ຄາຘິຄເມນ ອນາສໂວ ຫຸຕ຺ວາ ປຣິນິພ຺ພາຕິ ເອກາທສຄ຺ຄິວູປສເມນ ສີຕິ ຠວຕີ.

ສີຕປຏິຆາຕາທໂຍ ວິປສ຺ສນາວສານາ ເຕຣສ, ອນ຺ນາທິລາໂຠ, ຘມ຺ມສ຺ສວນໍ, ຘມ຺ມາວໂພໂຘ, ປຣິນິພ຺ພານນ຺ຕິ ເອວໍ ສຕ຺ຕຣສ.

໖໔໑. ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕກາຕິ ອຕ຺ຕນິຍາ. ທຸປ຺ປຣິຈ຺ຈຊນໍ ໂລກໍ ນິຄ຺ຄຕ຺ຫີຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ຕສ຺ສ. ສງ຺ຆສ຺ສ ວາ ຄຓສ຺ສ ວາ ສນ຺ຕິ ເກຕິ ໂຍຊນາ. ຕຕ຺ຖາຕິ ຍຖາຄຫີເຕ ສຣເຓ. ນຕ຺ຖິ ປຸນປ຺ປຸນໍ ກຕ຺ຕພ຺ພຕາ ວິຎ຺ຎູຊາຕິກສ຺ສາຕິ ອທິປ຺ປາໂຍ. "ຊີວິຕປຣິຈ຺ຈາຄມຍໍ ປຸຎ຺ຎ"ນ຺ຕິ "ສເຈ ຕ຺ວໍ ນ ຍຖາຄຫີຕໍ ສຣຓໍ ຠິນ຺ທິສ຺ສຕິ, ເອວາຫໍ ຕໍ ມາເຣມີ"ຕິ ຍທິປິ ໂກຈິ ຕິຓ຺ເຫນ ສຕ຺ເຖນ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປຍ຺ຍ, ຕຖາປິ "ເນວາຫໍ ພຸທ຺ຘໍ ນ ພຸທ຺ໂຘຕິ, ຘມ຺ມໍ ນ ຘມ຺ໂມຕິ, ສງ຺ຆໍ ນ ສງ຺ໂຆຕິ ວທາມີ"ຕິ ທຬ຺ຫຕຣໍ ກຕ຺ວາ ຄຫິຕສຣຓສ຺ສ ວເສນ ວຸຕ຺ຕໍ.

໖໔໔. ສຣຓໍ ອຸປຄເຕນ ກາຍວາຈາຈິຕ຺ເຕຫິ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ວຕ຺ຖຸຕ຺ຕຍປູຊາ ກາຕພ຺ພາ, ຕຕ຺ຖ ຈ ສໍກິເລໂສ ປຣິຫາຕພ຺ໂພ, ສິກ຺ຂາປທານິ ປນ ສມາທານມຕ຺ຕໍ, ສມ຺ປຕ຺ຕວຕ຺ຖຸໂຕ ວິຣມຓມຕ຺ຕຎ຺ຈາຕິ ສຣຓຄມນໂຕ ສີລສ຺ສ ອປ຺ປຏ຺ຐຕຣຕາ, ອປ຺ປສມາຣມ຺ພຕຣຕາ ຈ ເວທິຕພ຺ພາ. ສພ຺ເພສໍ ສຕ຺ຕານໍ ຊີວິຕທານາທີນາ ທຕ຺ຫນິສານໂຕ, ສກລໂລກິຍໂລກຸຕ຺ຕຣຄຸຓາຘິຏ຺ຐານໂຕ ຈສ຺ສ ມຫປ຺ຜລມຫານິສໍສຕຣຕາ ທຏ຺ຐພ຺ພາ.

ວກ຺ຂມານນເຍນ ຈ ເວຣເຫຕຸຕາຍ ເວຣໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ປາຓາຕິປາຕາທິປາປຘມ຺ໂມ, ຕໍ ມຓາຕີ "ມຍິ ອິທ ກິຕາຍ ກໍ ອາຄຈ຺ຉສີ"ຕິ ຕຊ຺ເຊນ຺ຕີ ວິຍ ນີຫຣຕີຕິ ເວຣມຓີ, ຕໂຕ ວາ ປາປຘມ຺ມໂຕ ວິຣມຕີ ເອຕາຍາຕິ "ວິຣມຓີ"ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ເພ ນິຣຸຕ຺ຕິນເຍນ ອິກາຣສ຺ສ ເອກາຣໍ ກຕ຺ວາ "ເວຣມຓີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕາ. ອສມາທິນ຺ນສີລສ຺ສ ສມ຺ປຕ຺ຕໂຕ ຍຖາອຸປຏ຺ຐິຕວີຕິກ຺ກມິຕພ຺ພວຕ຺ຖຸໂຕ ວິຣຕິ ສມ຺ປຕ຺ຕວິຣຕິ. ສມາທານວເສນ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ວິຣຕິ ສມາທານວິຣຕິ. ເສຕຸ ວຸຈ຺ຈຕິ ອຣິຍມຄ຺ໂຄ, ຕປ຺ປຣິຍາປນ຺ນາ ຫຸຕ຺ວາ ປາປຘມ຺ມານໍ ສມຸຈ຺ເຉທວເສນ ຆາຕນວິຣຕິ ເສຕຸຆາຕວິຣຕີ. ອິທານິ ຕິສ຺ໂສ ວິຣຕິໂຍ ສຣູປໂຕ ທສ຺ເສຕຸໍ "ຕຕ຺ຖາ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ປຣິຫຣຕີຕິ ອວີຕິກ຺ກມວເສນ ປຣິວຊ຺ເຊຕີ. ນ ຫນາມີຕິ ເອຕ຺ຖ ອິຕິ-ສທ຺ໂທ ອາທິອຕ຺ໂຖ, ເຕນ "ອທິນ຺ນໍ ນາທິຍາມີ"ຕິ ເອວໍ ອາທີນໍ ສງ຺ຄໂຫ, ວາ-ສທ຺ເທນ ວາ, ເຕນາຫ "ສິກ຺ຂາປທານິ ຄຓ຺ຫນ຺ຕສ຺ສາ"ຕິ.

ມຄ຺ຄສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາຕິ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິອາທີຫິ ມຄ຺ຄສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ. ອິທານິ ຕາສໍ ວິຣຕີນໍ ອາຣມ຺ມຓໂຕ ວິຠາຄໍ ທສ຺ເສຕຸໍ "ຕຕ຺ຖາ"ຕິ ອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ປຸຣິມາ ທ຺ເວຕິ ສມ຺ປຕ຺ຕສມາທານວິຣຕິໂຍ. ປຈ຺ຉິມາຕິ ເສຕຸຆາຕວິຣຕີ. ສພ຺ພານິປີ ຠິນ຺ນານິ ໂຫນ຺ຕິ ເອກຊ຺ຌໍ ສມາທິນ຺ນຕ຺ຕາ. ຕເທວ ຠິຊ຺ຊຕິ ວິສໍ ວິສໍ ສມາທິນ຺ນຕ຺ຕາ . ຄຫຏ຺ຐວເສນ ເຈຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ເຠໂທ ນາມ ນຕ຺ຖິ ປຏິປກ຺ຂສມຸຈ຺ເຉທເນນ ອກຸປ຺ປສຠາວຕ຺ຕາ, ເຕນາຫ "ຠວນ຺ຕເຣປີ"ຕິ. ໂຍນິສິທ຺ຘນ຺ຕິ ມນຸສ຺ສຕິຣຈ຺ຉານານໍ ອຸທ຺ຘໍ ຕິຣິຍ

ເມວ ທິໜຕາ ວິຍ ຊາຕິສິທຸສນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ໂພຂິສຕ຺ເຕ ກຸຈ຺ຉິຄເຕ ໂພຂິສຕ຺ຕມາຕຸສິລໍ ວິຍ ສມ຺ມຕາຍ ສກາເວເນວ ສິທຸສໍ ສມ຺ມຕາສິທຸສໍ, ມຄ຺ຄສມ຺ມຕາຍ ວາ ອຣິຍມຄ຺ຄານຸກາເວນ ສິທຸສໍ ສມ຺ມຕາສິທຸສໍ. ທິຍ຺ຖິອຸຊຸກຣຕໍນາມ ກາຣິຍໍ ທຸກ຺ຂໍ, ຕສ຺ມາ ສຣຕຄມນໍ ສິກ຺ຂາປທສມາທານໂຕ ມຫຍ຺ຖຕຣເມວ, ນ ອປ຺ປຍ຺ຖຕຣນ຺ຕິ ອຂິປ຺ປາໂຍ. ຍຖາ ຕຖາ ວາ ຄຕ຺ໜນ຺ຕສ຺ສາປີຕິ ອາທຣຄາຣວໍ ອກຕ຺ວາ ສມາທິຍນ຺ຕສ຺ສາປີ. ສາສຸກໍ ຄຕ຺ໜນ຺ຕສ຺ສາປີຕິ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ສິລານິ ສມາທິຍນ຺ຕສ຺ສາປີ, ນ ທິຄ຺ຕໍ, ຕິ ຄ຺ຕໍ ວາ ອຸສ຺ສາໂທ ກຣຕິໂຍ.

ອກາຍທານຕາຍ ສີລສ຺ສ ທານກາໂວ, ອນວເສສໍ ວາ ສຕ຺ຕນິກາຍໍ ທຍຕິ ເຕນ ຣກ຺ຂຕີຕິ ທານໍ, ສີລໍ. "ອຄ຺ຄານີ"ຕິ ຌາຕຕ຺ຕາ ອຄ຺ຄຌ຺ຌານິ. ຈິຣຣຕ຺ຕຕາຍ ຌາຕຕ຺ຕາ ຣຕ຺ຕຌ຺ຌານິ. "ອຣິຍານໍ ສາຊູນໍ ວໍສານີ"ຕິ ຌາຕຕ຺ຕາ ວໍສຌ຺ຌານິ.'ໂປຣາຕານີ"ຕິ ອາທິສຸ ປຸຣິມານໍ ເອຕານີ ໂປຣາຕານີ. ສພ຺ພໂສ ເກນຈິປີ ປກາເຣນ ສາຊູທີ ນ ກິຕ຺ຕານີ ນ ຂິຕ຺ຕານີ ນ ຉຑ຺ທິຕານີຕິ ອສງກິຕ຺ຕານີ. ອຍຌ຺ຈ ນໂຍ ເນສໍ ຍຖາ ອຕີເຕ, ເອວໍ ເອຕຣະທີ, ອນາຄເຕ ຈາຕິ ອາຫ "ອສງກິຕ຺ຕປຸພ຺ພານີ ນ ສງກິຍນ຺ຕິ ນ ສງກິຍິສ຺ສນ຺ຕີ"ຕິ. ຕໂຕ ເອວ ອປ຺ປຕິກຸຍ຺ຖານີ ນ ປຜິກ຺ຂິຕ຺ຕານີ. ນ ທິ ກທາຈິປີ ວິຌ຺ຌູ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ທີ່ສາທິປາປສມ຺ມໍ ອນຸຊານນ຺ຕີ. ອປ຺ຣິມາຕານໍ ສຕ຺ຕານໍ ອກຍໍ ເທຕີຕິ ສພ຺ເພສຸ ກູເຕສຸ ນິທິຕທຕ຺ທຕ຺ຕາ ສກລສ຺ສປີ ສຕ຺ຕນິກາຍສ຺ສ ກ ຍາກາວໍ ເທຕີ. ນ ທິ ອຣິຍສາວກໂຕ ກສ຺ສຈິ ກຍໍ ໂທຕີ. ອເວຣນ຺ຕີ ເວຣາກາວໍ. ອພ຺ຍາປຊ຺ຊນ຺ຕີ ນິທ຺ທຸກ຺ຂຕໍ.

ນນຸ ຈ ປຌ຺ຈສີລໍ ສພ຺ພກາລິກໍ, ນ ຈ ເອກນ຺ຕໂຕ ວິມຸຕ຺ຕາຍຕນໍ, ສຣຕຄມນໍ ປນ ພຸທ຺ຊຸປ຺ປາທເຫຕຸກໍ, ເອກນ຺ຕວິມຸຕ຺ຕາຍ ຕນຌ຺ຈ, ຕຕ຺ຖ ກຖໍ ສຣຕາຄມນໂຕ ປຌ຺ຈສີລສ຺ສ ມຫປ຺ຜລຕາຕິ ອາຫ "ກິຌ຺ຈາປີ"ຕິອາທິ. ເຊຍ຺ຖກນ຺ຕິ ອຸຕ຺ຕມໍ. "ສຣຕຄມ ເນເຍວ ປຕິຍ຺ຖາຍາ"ຕິ ອິມິນາ ຕສ຺ສ ສີລສ຺ສ ສຣຕຄມເນນ ອກິສງຂຕຕມາຫ.

໓໔໓.ອິທີສເມວາຕິ ເອວໍ ສໍກິເລສໍ ປຜິປກ຺ຂເມວ ທຸຕ຺ວາ. ເທຍ຺ຖາ ວຸຕ຺ເຕທີ ຄຸເຕທີຕິ ເອຕ຺ຖ ເທຍ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕຄຸຕາ ນາມ ສຣຕຄມນໍ, ສີລສມ຺ປທາ, ອິນ຺ທ຺ຣິເຍສຸ ຄຸຕ຺ຕທ຺ວາຣຕາຕິ ເອວໍ ອາທໂຍ. ປຖມຊ຺ຊານໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕນ຺ໂຕ ນ ກິລມຕີຕິ ໂຍຊນາ. ຕານີຕິ ປຖມຊ຺ຊານາທີນິ. "ປຖມຊ຺ຊານ"ນ຺ຕິ ອຸກ຺ກຍ຺ຖນິທ຺ເທໂສ ອຍນ຺ຕິ ອາຫ "ເອກໍ ກປ຺ປ"ນ຺ຕີ, ເອກໍ ມຫາກປ຺ປນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ທີ່ນໍ ປນ ປຖມຊ຺ຊານໍ, ມຊ຺ຊິມຌ຺ຈ ອສງຂ຺ເຍຍ຺ຍກປ຺ປສ຺ສ ຕຕິຍໍ ກາຄໍ, ອຸປ຺ຫ຺ຌກປ຺ປຌ຺ຈ ອາຍຸໍ ເທຕີ. "ທຸຕິຍໍ ອຍ຺ຖກປ຺ ເປ"ຕິ ອາທີສຸປີ ອິມິນາ ນເຍນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ, ມຫາກປ຺ປວເສເນວ ຈ ຄເຫຕພ຺ພໍ. ຍສ຺ມາ ວາ ປຕີຕານິເຍເວຕ຺ຖ ຊານານິ ອຂິປ຺ເປຕານີ ມຫປ຺ຜລຕຣກາວທສ຺ສນປຣຕ຺ຕາ ເທສນາຍ, ຕສ຺ມາ "ປຖມຊ຺ຊານໍ ເອກໍ ກປ຺ປ"ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕເທວາຕີ ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຊານເມວ. ຍທີ ເອວໍ ກຖໍ ອາຣຸປ຺ປຕາຕິ ອາຫ "ອາກາສານຌ຺ຈາຍຕນາທີ"ຕິອາທີ.

ສມ຺ມເທວ ນິຈ຺ຈສຌ຺ຌາທິປຜິປກ຺ຂວິສມນວເສນ ປວຕ຺ຕມານາ ປຸພ຺ພກາຄີເຍ ເອວ ໂພຂິປກ຺ຂິຍສມ຺ເມ ສມ຺ມາເນນ຺ຕິ ວິປສ຺ສ ນາ ວິປສ຺ສກສ຺ສ ອນປ຺ປກໍ ປີຕິໂສມນສ຺ສໍ ສມາວຫຕີຕິ ອາຫ "ວິປສ຺ສນາ...ເປ... ອກາວາ"ຕິ. ເຕນາຫ ກຄວາ –

"ຍໂຕ ຍໂຕ ສມ຺ມສຕິ, ຂນ຺ຂານໍ ອຸທຍພ຺ພຍໍ;

ລກຕີ ປີຕິປາໂມຊ຺ຊໍ, ອມຕໍ ຕໍ ວິຊານຕ"ນ຺ຕິ. (ຂ. ປ. ໓໗໔);

ຍສ຺ມາ ອຍໍ ເທສນາ ອິມິນາ ອນຸກ຺ກເມນ ອິມານິ ຌາຕານິ ນິພ຺ພຕ຺ເຕນ຺ຕສ຺ສ ວເສນ ປວຕ຺ຕິຕາ, ຕສ຺ມາ "ວິປສ຺ສນາຌາເຕ ປ ຕິຍ຺ຖາຍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕນ຺ໂຕ"ຕິ ເທຍ຺ຖິມໍ ເທຍ຺ຖິມໍ ອຸປ຺ຣິມສ຺ສ ອຸປ຺ຣິມສ຺ສ ປຕິຍ຺ຖາກູຕໍ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ. ສມານຣູປນິມ຺ມານໍ ນາມ ມໂນມຍິທ຺ຂິຍາ ອຌ຺ເຌທີ ອສາຂາຣຕກິຈ຺ຈນ຺ຕິ ອາຫ "ອຕ຺ຕໂນ...ເປ... ມຫປ຺ຜລາ"ຕິ. ວິກຸພ຺ພນທສ຺ສນສມຕ຺ຖຕາຍາຕິ ຫຕ຺ຖິອສ຺ສາທິວິວິຂຣູປກຣຕໍ ວິກຸພ຺ພນໍ, ຕສ຺ສ ທສ຺ສນສມຕ຺ຖກາເວນ. ອິຈ຺ຉິຕິຈ຺ຉິຕຍ຺ຖານໍ ນາມ ປຸຣິມຊາຕີສຸ ອິຈ຺ຉິຕິຈ຺ຉິໂຕ ຂນ຺ຂປ຺ປເທໂສ. ສນາເປນ຺ໂຕຕິ ປຣິໂຍສາເປນ຺ໂຕ.

ກູຍທນ຺ເຕົາປາສກຕ຺ຕປຜິເວທນາກຖາວຕ຺ຕນາ

໓໔໔-໗.ສພ຺ເພເຕ ປາຕໂຍຕິ "ສຕ຺ຕ ຈ ອຸສກສຕານີ"ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ເຕ ສພ຺ເພ ປາຕິໂນ. ອາກຸລກາໂວຕິ ກຄວໂຕ ສນ຺ຕິເກ ສມ຺ມສ຺ສ ສຸຕຕ຺ຕາ ປາຕີສຸ ອນຸທ຺ທຍໍ ອຸປຍ຺ຖເປຕ຺ວາ ກິຕສ຺ສ "ກຖຌ຺ທີ ນາມ ມຍາ ຕາວ ພທູ ປາຕິໂນ ມາຣຕຕ຺ຖາຍ

ພນ຺ຘາປີຕາ’’ຕິ ຈິຕ຺ເຕ ປຣິພ຺ຍາກຸລກາໂວ ອຸທປາທີ. ສຸຕ຺ວາຕິ ‘‘ພນ຺ຘນໂຕ ໂມຈິຕາ’’ຕິ ສຸຕ຺ວາ. ກາມຈ຺ຉນ຺ທວິຄເມນ ກລ຺ລຈິຕ຺ຕຕາ ອໂຣຄຈິຕ຺ຕຕາ, ພ຺ຍາປາທວິຄເມນ ເມຕ຺ຕາວເສນ ມຸທຸຈິຕ຺ຕຕາ ອກຖິນຈິຕ຺ຕຕາ, ອຸທ຺ຘຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈປ຺ປຫາເນນ ວິກ຺ເຂປວິຄມນໂຕ ວິນີວຣຓຈິຕ຺ຕຕາ ເຕຫິ ນ ປີຫິຕຈິຕ຺ຕຕາ, ຖີນມິທ຺ຘວິຄເມນ ອຸທຄ຺ຄຈິຕ຺ຕຕາ ສໍປຄ຺ຄຓ຺ຫນວເສນ ອລີນຈິຕ຺ຕຕາ, ວິຈິກິຈ຺ຉາວິຄເມນ ສມ຺ມາປຏິປຕ຺ຕິຍາ ອຘິມຸຕ຺ຕຕາຍ ປສນ຺ນຈິຕ຺ຕຕາ ຈ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ກລ຺ລຈິຕ຺ຕນ຺ຕິອາທິ ອນຸປຸພ຺ພິກຖານຸກາເວນ ວິກ຺ຂມ຺ກິຕນີວຣຓຕໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ. ຍໍ ປເນຕ຺ຖ ອຕ຺ຖໂຕ ອວິກຕ຺ຕໍ, ຕໍ ສຸວິຎ຺ເຎຍ຺ຍເມວ.

ກູຍຫນ຺ຕສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ.

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໖. ມຫາລິສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

ພ຺ຣາຫ຺ມຓທູຕວຕ຺ຖຸວຓ຺ຓນາ

໓໕໙. ປຸນປ຺ປຸນໍວິສາລີຠາວູປຄມນໂຕຕິ ປຸພ຺ເພ ກິຣ ປຸຕ຺ຕຘີຕຸວເສນ ທ຺ເວ ທ຺ເວ ຫຸຕ຺ວາ ໂສຬສກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ຊາຕານໍ ລິຈ຺ຉວິຣາຊກຸມາຣານໍ ສປຣິວາຣານໍ ອນຸກ຺ກເມນ ວຑ຺ຒນ຺ຕານໍ ນິວາສນຏ຺ຐານາຣາມຸຍ຺ຍານໂປກ຺ຂຣຓີອາທີນໍ ປຕິຏ຺ຐານສ຺ສ ອປ຺ປໂຫນກຕາຍ ນຄຣໍ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ຄາວຸຕນ຺ຕເຣນ ຄາວຸຕນ຺ຕເຣນ ປຣິກ຺ຂິປິໍສຸ, ເຕນສ຺ສ ປຸນປ຺ປຸນໍ ວິສາລີຠາວໍ ຄຕຕ຺ຕາ ‘‘ເວສາລີ’’ຕ຺ເວວ ນາມໍ ຊາຕໍ, ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ປຸນປ຺ປຸນໍ ວິສາລີຠາວູປຄມນໂຕ ເວສາລີຕິ ລທ຺ຘນາມເກ ນຄເຣ’’ຕິຯ ສຍໍຊາຕນ຺ຕິ ສຍເມວ ຊາຕໍ ອໂຣປິມໍຯ ມຫນ຺ຕຠາເວເນວາຕິ ຣຸກ຺ຂຄຈ຺ຉານໍ, ກໂຕກາສສ຺ສ ຈ ມຫນ຺ຕຠາເວນ, ເຕນາຫ ‘‘ຫິມວນ຺ເຕນ ສທ຺ຘິໍ ເອກາພທ຺ຘໍ ຫຸຕ຺ວາ’’ຕິຯ ກູຏາຄາຣສາລາສງ຺ເຂເປນາຕິ ຫໍສວຏ຺ຏກຈ຺ຉນ຺ເນນ ກູຏາຄາຣສາລານິຍາເມນຯ ໂກສເລສຸ ຊາຕາ, ຠວາ ວາ, ຕໍ ວາ ຣຏ຺ຐໍ ນິວາໂສ ເອເຕສນ຺ຕິ ໂກສລກາຯ ເອວໍ ມາຄຘກາ ເວທິຕພ຺ພາຯ ຍສ຺ສ ອກຣເຓ ປຸຄ຺ຄໂລ ມຫາຊານິໂຍ ໂຫຕິ, ຕໍ ກຣຓໍ ອຣຫຕີຕິ ກຣຓີຍໍ ເຕນ ກຣຓີເຍນ, ເຕນາຫ ‘‘ອວສ຺ສໍ ກຕ຺ຕພ຺ພກມ຺ເມນາ’’ຕິຯ ຕໍ ກິຈ຺ຈນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ ສຕິ ສມວາເຍ ກາຕພ຺ພໂຕຯ

໓໖໐. ຍາ ພຸທ຺ຘານໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນາຣຫາ ນານຕ຺ຕສຎ຺ຎາ, ຕາສໍ ວເສນ ນານາຣມ຺ມຓາຈາຣໂຕຯ ສມ຺ຠວນ຺ຕສ຺ເສວ ປຏິເສໂຘຯ ປຏິກ຺ກມາຕິ ນິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ຕຖາ ຈິຕ຺ຕໍ ອນຸປ຺ປາເທຕ຺ວາຯ ສລ຺ລີໂນຕິ ຌານສມາປຕ຺ຕິຍາ ເອກຕ຺ຕາຣມ຺ມເຓ ອລ຺ລີໂນຯ

ໂອຏ຺ຐທ຺ຘລິຈ຺ຉວິວຕ຺ຖຸວຓ຺ຓນາ

໓໖໑. ອທ຺ໂຘຏ຺ຐຕາຍາຕິ ຕສ຺ສ ກິຣ ອຸຕ຺ຕໂຣຏ຺ຐໍ ອປ຺ປກຕາຍ ຕິຣິຍໍ ຜາເລຕ຺ວາ ອປນີຕທ຺ຘໍ ວິຍ ຂາຍຕິ ຈຕ຺ຕາໂຣ ທນ຺ເຕ, ທ຺ເວ ຈ ທາຐາ ນ ຉາເທຕິ, ເຕນ ນໍ ‘‘ໂອຏ຺ຐທ຺ໂຘ’’ຕິ ໂວຫຣນ຺ຕິຯ ອຍໍ ກິຣ ອຸປາສໂກ ສທ຺ໂຘ ປສນ຺ໂນ ທາຍໂກ ທານປຕິ ພຸທ຺ຘມາມໂກ ຘມ຺ມມາມໂກ ສງ຺ຆມາມໂກ, ເຕນາຫ ປຸເຣຠຕ຺ຕນ຺ຕິອາທິຯ

໓໖໒. ສາສເນ ຍຸຕ຺ຕປ຺ປຍຸຕ຺ໂຕຕິ ຠາວໍ ອນຸຍຸຕ຺ໂຕຯ ສພ຺ພຕ຺ຖ ສີຫສມານວຸຕ຺ຕິໂນປິ ຠຄວໂຕ ປຣິສາຍ ມຫນ຺ເຕ ສຕິ ຕທຊ຺ຌາສຍານຸຣູປໍ ປວຕ຺ຕິຍມານາຍ ຘມ຺ມເທສນາຍ ວິເສໂສ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ມຫນ຺ເຕນ ອຸສ຺ສາເຫນ ຘມ຺ມໍ ເທເສສ຺ສຕີ’’ຕິຯ

‘‘ວິສ຺ສາສິໂກ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຕມສ຺ສ ວິສ຺ສາສິກຠາວໍ ວິຠາເວຕຸໍ ‘‘ອຍຎ຺ຫິ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຖຣສ຺ສ ຂີຓາ ສວສ຺ສສໂຕ ອາລສິຍຠາໂວ ‘‘ອປ຺ປຫີໂນ’’ຕິ ນ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ, ວາສນາເລສໍ ປນ ອຸປາທາຍາຫ ‘‘ອີສກໍ ອປ຺ປຫີໂນ ວິຍ ໂຫຕີ’’ຕິຯ ນ ຫິ ສາວການໍ ສວາສນາ ກິເລສາ ປຫີຍນ຺ຕີຯ

໓໖໓. ວິເນຍ຺ຍຊນານຸໂຣເຘນ ພຸທ຺ຘານໍ ປາຏິຫາຣິຍວິຊມ຺ຠນໍ ໂຫຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ອຖ ໂຂ ຠຄວາ’’ຕິອາທິ, ເຕເນວາຫ ‘‘ສໍສູຈິຕນິກ຺ຂມໂນ’’ຕິຯ ຄນ຺ຘກຸຏິໂຕ ນິກ຺ຂມນເວລາຍຎ຺ຫິ ຉພ຺ພຓ຺ຓາ ພຸທ຺ຘຣສ຺ມິໂຍ ອາເວຬາເວຬາຍມລາຍມລາ ຫຸຕ຺ວາ ສວິເສສາ ປຠສ຺ສຣາ ວິນິຈ຺ຉຣິໍສຸຯ

໓໖໔. ຕໂຕ ປຣນ຺ຕິ ‘‘ຫິຍ຺ໂຍ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕທິວສໂຕ ອນນ຺ຕຣໍ ປຣໍ ປຸຣິມຕຣໍ ອຕິສເຍນ ປຸຣິມຕ຺ຕາຯ ອິຕິ ອິເມສຸ ທ຺ວີສຸ ວວຕ຺ຖິໂຕ ຍຖາກ຺ກມໍ ປຸຣິມປຸຣິມຕຣຠາໂວຯ ເອວໍ ສນ຺ເຕປີ ຍເທຕ຺ຖ ‘‘ປຸຣິມຕຣ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໂຕ ປຠຸຕິ ຍໍ ຍໍ ໂອຣໍ, ຕໍ ຕໍ ປຸຣິມໍ, ຍໍ ຍໍ ປຣໍ, ຕໍ ຕໍ ປຸຣິມຕຣໍ, ໂອຣປາຣຠາວສ຺ສ ວິຍ ປຸຣິມປຸຣິມຕຣຠາວສ຺ສ ຈ ອເປກ຺ຂາສິທ຺ຘິໂຕ, ເຕນາຫ ‘‘ຕໂຕ ປຏ຺ຐາຍາ’’ຕິອາທິຯ ມູລທິວສໂຕ ປຏ຺ຐາຍາຕິອາທິທິວສໂຕ ປຏ຺ຐາຍຯ ອຄ຺ຄນ຺ຕິ ປຐມໍຯ ຕໍ ປເນຕ຺ຖ ປຣາ ອຕີຕາ ໂກຏິ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ‘‘ປຣໂກຏິ ກຕ຺ວາ’’ຕິຯ ຍໍ-ສທ຺ທໂຍເຄນ ຈາຍໍ ‘‘ວິຫຣາມີ’’ຕິ ວຕ຺ຕມານປ຺ປໂຍໂຄ, ອຕ຺ໂຖ ປນ ອຕີຕກາລວເສເນວ ເວທິຕພ຺ໂພ, ເຕນາຫ ‘‘ວິຫາສິນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີ’’ຕິຯ ປຐມວິກປ຺ເປ ‘‘ວິຫຣາມີ’’ຕິ ປທສ຺ສ ‘‘ຍທຄ຺ເຄ’’ຕິ ອິມິນາ ອຊ຺ຌກໍ ສມ຺ພນ຺ໂຘ ທສ຺ສິໂຕ, ທຸຕິຍວິກປ຺ເປ ປນ ‘‘ຕີຓິ ວສ຺ສານີ’’ຕິ ອິມິນາປີຯ

ປິຍຊາຕິການີຕິ ອິຏ຺ຐສຠາວານິຯ ສາຕຊາຕິການີຕິ ມຘຸຣສຠາວານິຯ ມຘຸຣໍ ວິຍາຕິ ຫິ ‘‘ມຘຸຣ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ ມໂນຣມໍ ຍໍ ກິຎ຺ຈິຯ ກາມູປສໍຫິຕານີຕິ ອາຣມ຺ມຓໍ ກໂຣນ຺ເຕນ ກາເມນ ອຸປສໍຫິຕານິ, ກາມນິຍານີຕິ ອຕ຺ໂຖ, ເຕນາຫ ‘‘ກາມສ຺ສາທຍຸຕ຺ຕານີ’’ຕິ, ກາມສ຺ສາທສ຺ສ ຍຸຕ຺ຕານິ ໂຍຄ຺ຍານີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສຣີຣສຏ຺ຐາເນຕິ ສຣີຣພິມ຺ເພ, ອາສາເຣ ເຈຕໍ ກຸມ຺ມໍຯ ຕສ຺ມາ ສທ຺ເທນາຕິ ຕໍ ນິສ຺ສາຍ ຕໂຕ ອຸປ຺ປນ຺ເນນ ສທ຺ເທນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ມຘຸເຣນາຕິ ອິຏ຺ເຐນຯ ເອຕ຺ຕາວຕາຕິ ທິພ຺ພໂສຕຎາຓສ຺ສ ປຣິກມ຺ມາກາ ຖນມຕ຺ເຕນຯ ‘‘ອຕ຺ຕນາ ຎາຕມ຺ປິ ນ ກເຣຕິ, ກິມສ຺ສ ສາສເນ ອຘິຏ຺ຐາເນນາ’’ຕິ ກຸຊ຺ຌນ຺ໂຕ ອາຆາຕໍ ພນ຺ຘິຕ຺ວາ ສຫ ກຸຊ຺ຌເນເນວ ຌານາຠິຎ຺ຎາຫິ ປຣິຫາຍິຯ ຈິນ຺ເຕສີຕິ ‘‘ກສ຺ມາ ນຸ ໂຂ ມຍ຺ຫໍ ຕໍ ປຣິກມ຺ມໍ ນ ກເຣສີ’’ຕິ ປຣິວິຕກ຺ເກນ຺ໂຕ ອໂຍນິໂສ ອຸມ຺ມຸຊ຺ຊນວເສນ ຈິນ຺ເຕສິຯ ອນຸກ຺ກເມນາຕິ ປາຖິກສຸຕ຺ເຕ ອາຄຕນເຍນ ຕໍ ຕໍ ອຍຸຕ຺ຕເມວ ຈິນ຺ເຕນ຺ໂຕ, ຠາສນ຺ໂຕ, ກໂຣນ຺ໂຕ ຈ ອນຸກ຺ກເມນຯ ຠຄວຕິ ພຫຸສາຆາຕຕາຍ ສາສເນ ປຕິຏ຺ຐໍ ອລຠນ຺ໂຕ ຄິຫິຠາວໍ ປຕ຺ວາຯ

ເອກໍສຠາວິຕສມາຘິວຕ຺ຓນາ

໓໓໓-໓໗໑ຯເອກໍສາຍາຕິ ຕທຕ຺ເຖເຍວ ຈຕຸຕ຺ຖີ, ຕສ຺ມາ ເອກໍສຕ຺ຖນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອໍສ-ສທ຺ໂທ ເຈຕ຺ຖ ໂກຏ຺ຐາສປຣິຍາໂຍ, ໂສ ຈ ອນິກາຣໂຕ ທິພ຺ພຣູປທສ຺ສນທິພ຺ພສທ຺ທສ຺ສວນວເສນ ເວທິຕພ຺ໂພຕິ ອາຫ ‘‘ເອກໂກຏ຺ຐາສາຍາ’’ຕິອາທິຯ ອນຸທິສາຍາຕິ ປຸຣຕ຺ຖິມທກ຺ຂິຓາທິເຠທາຍ ຈຕຸພ຺ພິຘາຍ ອນຸທິສາຍຯ ອຸຠຍໂກຏ຺ຐາສາຍາຕິ ທິພ຺ພຣູປທສ຺ສນຕ຺ຖາຍ, ທິພ຺ພສທ຺ທສ຺ສວນຕ຺ຖາຍ ຈຯ ຠາວິໂຕຕິ ຍຖາ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸຎາຓໍ, ທິພ຺ພໂສຕຎາຓຎ຺ຈ ສມຘິຄໍ ໂຫຕິ, ເອວໍ ຠາວິໂຕຯ ຕຍິທໍ ວິສຸໍ ວິສຸໍ ປຣິກມ຺ມກຣເຓນ ອິຊ຺ຌນ຺ຕີສຸ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ນຕ຺ຖິ, ເອກຊ຺ຌໍ ອິຊ຺ຌນ຺ຕີສຸປິ ກເມເນວ ກິຈ຺ຈສິທ຺ທິ ເອກຊ຺ຌໍ ກິຈ຺ຈສິທ຺ທິຍາ ອສມ຺ຠວໂຕຯ ປາຬິຍມ຺ປິ ເອກສ຺ສ ອຸຠຍສມຕ຺ຖຕາສນ຺ທສ຺ສນຕ຺ຖເມວ ‘‘ທິພ຺ພານຎ຺ຈ ຣູປານໍ ທສ຺ສນາຍ, ທິພ຺ພານຎ຺ຈ ສທ຺ທານໍ ສວນາຍາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ເອກຊ຺ຌໍ ກິຈ຺ຈສິທ຺ທິສມ຺ຠວໂຕຯ ‘‘ເອກໍສຠາວິໂຕ ສມາຘິເຫຕູ’’ຕິ ອິມິນາ ສຸນກ຺ຂຕ຺ໂຕ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸຎາຓາຍ ເອວ ປຣິກມ຺ມສ຺ສ ກຕຕ຺ຕາ ວິຊ຺ຊມານມ຺ປິ ທິພ຺ພສທ຺ທໍ ນາສ຺ໂສສ຺ສີຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ອປຕ຺ຕາກນ຺ຕິ ອວິຣຊ຺ຌນກໍ, ອນວຊ຺ຊນ຺ຕິ ວາ ອຕ຺ໂຖຯ

໓໗໔ຯ ‘‘ສມາຘິ ເອວ’’ ຠາເວຕພ຺ພຏ຺ເຐນ ສມາຘິຠາວນາຯ ‘‘ທິພ຺ພໂສຕຎາຓໍ ເສຏ຺ຐ’’ນ຺ຕິ ມຎ຺ຎມາເນນາປິ ມຫາລິນາ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸຎາຓມ຺ປິ ເຕນ ສຫ ຄເຫຕ຺ວາ ‘‘ເອຕາສໍ ນູນ ຠນ຺ເຕ’’ຕິອາທິນາ ປຸຈ຺ຉິຕນ຺ຕິ ‘‘ອຸຠຍໍສຠາວິຕານໍ ສມາຘີນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ພາຫິຣາເອຕາ ສມາຘິຠາວນາ ອນິຍ຺ຍານິກຕ຺ຕາຯ ຕາ ຫິ ອິໂຕ ພາຫິຣການມ຺ປິ ອິຊ຺ຌນ຺ຕິຯ ນ ອຊ຺ຌຕ຺ຕິກາ ຠຄວໂຕ ສາມຸກ຺ກໍສິກຠາເວນ ອປ຺ປເວທິຕຕ຺ຕາຯ ຍທຕ຺ຖນ຺ຕິ ເຍສໍ ອຕ຺ຖາຍຯ ເຕຕິ ເຕ ອຣິຍຜລທມ຺ເມຯ ເຕ ຫິ ສຈ຺ຉິກາຕພ຺ພາຕິຯ

ຈຕຸອຣິຍຜລວຕ຺ຓນາ

໓໗໓ຯຕສ຺ມາຕິ ວຏ຺ຏທຸກ຺ເຂ ສໍໂຍຊນໂຕຯ ‘‘ມຄ຺ຄໂສຕໍ ອາປນ຺ໂນ’’ຕິ ຜລຏ຺ຐສ຺ສ ວເສນ ວຸຕ຺ຕໍຯ ມຄ຺ຄຏ຺ໂຐ ຫິ ມຄ຺ຄໂສຕໍ ອາປຊ຺ຊຕິຯ ເຕເນວາຫ ‘‘ໂສຕາປນ຺ເນ’’ຕິ, ‘‘ໂສຕາປຕ຺ຕິຜລສຈ຺ຉິກິຣິຍາຍ ປຏິປນ຺ເນ’’ຕິ (ມ. ນິ. ໓.໓໗໙) ຈ. ອປຕນຘມ຺ໂມຕິ ອນຸປ຺ປຊ຺ຊນ- (ມ. ນິ. ໓.໓໗໙) ສຠາໂວຯ ຘມ຺ມນິຍາເມນາຕິ ມຄ຺ຄຘມ຺ມນິຍາເມນຯ ເຫຏ຺ຐິມນ຺ຕໂຕ ສຕ຺ຕມຠວໂຕ ອຸປຣິ ອນຸປ຺ປຊ຺ຊນຘມ຺ມຕາຍ ວາ ນິຍໂຕຯ ປຣໍ ອຍນໍ ປຣາຄຕີຯ

ຕນຸຕ຺ຕໍ ນາມ ປວຕ຺ຕິຍາ ມນ຺ທຕາ, ວິຣຬຕາ ຈາຕິ ອາຫ ‘‘ຕນຸຕ຺ຕາ’’ຕິອາທິຯ ເຫຏ຺ຐາຠາຄິຍານນ຺ຕິ ເຫຏ຺ຐາຠາຄສ຺ສ ກາມ ຠວສ຺ສປຈ຺ຈຍຠາເວນ ຫິຕານໍຯ ໂອປປາຕິໂກຕິ ອຸປປາຕິໂກ ອຸປປຕເນ ສາຘຸກາຣີຕິ ກຕ຺ວາຯ ວິມຸຈ຺ຈຕີຕິ ວິມຸຕ຺ຕິ, ຈິຕ຺ຕເມວ ວິມຸຕ຺ຕິ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕີຕິ ອາຫ ‘‘ສພ຺ພກິເລສ...ເປ... ອຘິວຈນ’’ນ຺ຕິຯ ຈິຕ຺ຕສີເສນ ເຈຕ຺ຖ ສມາຘິ ຄຫິໂຕ ‘‘ຈິຕ຺ຕໍ ປຎ຺ຎຎ຺ຈ ຠາວຍ’’ນ຺ຕິຯ ອາທີສຸ (ສໍ. ນິ. ໑.໔໓; ເປຕໂກ. ໔໔; ມິ. ປ. ໔.໙) ວິຍຯ ປຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕີຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ເອເສວ ນໂຍ, ເຕນາຫ ‘‘ປຎ຺ຎາວ ປຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕີ’’ຕິຯ ສາມນ຺ຕິ ອຕ຺ຕນາວ, ອປຣປ຺ປຈ຺ຈເຍນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຠິຎ຺ຎາຕິ ຍ-ກາຣໂລໂປ ນິທ຺ເທໂສຕິ ອາຫ ‘‘ອຠິຊານິຕ຺ວາ’’ຕິຯ

ອຣິຍອຏ຺ຐງ຺ຄິກມຄ຺ຄວຕ຺ຓນາ

ຝິກ຺໔-໕ຯ ອຣິຍສາວໂກ ນິພ຺ພານໍ, ອຣິຍຜລຎ຺ຈ ປຏິປ຺ຊ຺ຊຕິ ເອຕາຍາຕິ ປຏິປທາ, ສາ ຈ ຕສ຺ສ ປຸພ຺ພຠາໂຄ ເອວາຕິ ອິຘ “ປຸພ຺ພຠາຄປຏິປທາຍາ”ຕິ ອຣິຍມຄ຺ຄມາຫຯ “ອຏ຺ຐ ອງ຺ຄານິ ອສ຺ສາ”ຕິ ອຎ຺ຎປທຕ຺ຖສມາສໍ ອກຕ຺ວາ ອຏ຺ຐງ຺ຄານິ ອສ຺ສ ສນ຺ຕີຕິ ອຏ຺ຐງ຺ຄິໂກຕິ ປທສິທ຺ຘິ ທຏ຺ຐພ຺ພາຯ

ສມ຺ມາ ອວິປຣີຕໍ ຍາຖາວໂຕ ຈຕຸນ຺ນໍ ອຣິຍສຈ຺ຈານໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ທສ຺ສນສຠາວາ ສມ຺ມາ ທສ຺ສນລກ຺ຂຓາຯ ສມ຺ມເທວ ນິພ຺ພານາຣມ຺ມເຓ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຠິນິໂຣປນສຠາໂວ ສມ຺ມາ ອຠິນິໂຣປນລກ຺ຂໂຓຯ ຈຕຸຣງ຺ຄສມນ຺ນາຄຕາ ວາຈາ ຊນໍ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕີຕິ ຕພ຺ພິປກ຺ຂວິຣຕິສຠາວາ ສມ຺ມາວາຈາ ເຠທກຣມິຈ຺ຉາວາຈາປຫາເນນ ຊເນ ສມ຺ປຍຸຕ຺ເຕ ຈ ປຣິຄ຺ຄຓ຺ຫນກິຈ຺ຈວຕີ ໂຫຕີຕິ ສມ຺ມາ ປຣິຄ຺ຄຫຓລກ຺ຂຓາຯ ຍຖາ ຈີວຣກມ຺ມາທິໂກ ກມ຺ມນ຺ໂຕ ເອກໍ ກາຕພ຺ພໍ ສມຸຏ຺ຐາເປຕິ, ຕໍ ຕໍ ກິຣິຍານິປ຺ຜາທໂກ ວາ ເຈຕນາສງ຺ຂາໂຕ ກມ຺ມນ຺ໂຕ ຫຕ຺ຖປາທຈລນາທິກໍ ກິຣິຍໍ ສມຸຏ຺ຐາເປຕິ, ເອວໍ ສາວຊ຺ຊກຕ຺ຕພ຺ພກິຣິຍາສມຸຏ຺ຐາປກມິຈ຺ຉາກມ຺ມນ຺ຕປ຺ປຫາເນນ ສມ຺ມາກມ຺ມນ຺ໂຕ ນິຣວຊ຺ຊສມຸຏ຺ຐາປນກິຈ຺ຈວາ ໂຫຕິ, ສມ຺ປຍຸຕ຺ເຕ ຈ ສມຸຏ຺ຐາເປນ຺ໂຕ ເອວ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ສມ຺ມາ ສມຸຏ຺ຐາປນລກ຺ຂໂຓ ສມ຺ມາກມ຺ມນ຺ໂຕຯ ກາຍວາຈານໍ, ຂນ຺ຘສນ຺ຕານສ຺ສ ຈ ສໍກິເລສຠູຕມິຈ຺ຉາຊີວປ຺ປຫາເນນ ສມ຺ມາ ໂວທາປນລກ຺ຂໂຓ ສມ຺ມາອາຊີໂວຯ ໂກສຊ຺ຊປກ຺ຂໂຕ ປຕິຕຸໍ ອທຕ຺ວາ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ມານໍ ປຄ຺ຄຓ຺ຫນສຠາໂວຕິ ສມ຺ມາ ປຄ຺ຄາຫລກ຺ຂໂຓ ສມ຺ມາວາຍາໂມຯ ສມ຺ມເທວ ອຸປຏ຺ຐານສຠາວາຕິ ສມ຺ມາ ອຸປຏ຺ຐານລກ຺ຂຓາ ສມ຺ມາສຕິຯ ວິກ຺ເຂປວິທ຺ຘໍສເນນ ສມ຺ມເທວ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ສມາທຫນສຠາໂວຕິ ສມ຺ມາ ສມາຘານລກ຺ຂໂຓ ສມ຺ມາສມາຘິຯ

ອຕ຺ຕໂນ ປຈ຺ຈນີກກິເລສາ ທິຏ຺ເຐກຏ຺ຐາ ອວິຊ຺ຊາທໂຍຯ ປສ຺ສຕີຕິ ປກາເສຕິ ກິຈ຺ຈປຏິເວເຘນ ປຏິວິຊ຺ຊຕິ, ເຕນາຫ “ຕປ຺ປຏິຈ຺ຉາທກ…ເປ… ອສມ຺ໂມຫໂຕ”ຕິຯ ເຕເນວ ຫິ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິສງ຺ຂາເຕນ ອງ຺ເຄນ ຕຕ຺ຖ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂຓາ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ຕ ເຖວາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ປຈ຺ຈນີກກິເລເສຫິ ສທ຺ຘິນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ກິຈ຺ຈໂຕຕິ ປຸພ຺ພຠາເຄຫິ ທຸກ຺ຂາທິຎາເຓຫິ ກາຕພ຺ພສ຺ສ ກິຈ຺ຈສ຺ສ ອິຘ ສາຕິສຍໍ ນິປ຺ຜຕ຺ຕິໂຕ ອິມສ຺ເສວ ວາ ຎາຓສ຺ສ ທຸກ຺ຂາທີປ຺ປກາສນກິຈ຺ຈໂຕຯ ຈຕ຺ຕາຣີ ນາມານິ ລຠຕິ ຈຕູສຸ ສຈ຺ເຈສຸ ກາຕພ຺ພກິຈ຺ຈນິປ຺ຜຕ຺ຕິໂຕຯ ຕີຓີ ນາມານິ ລຠຕິ ກາມສງ຺ກປ຺ປາທີປ຺ປຫານກິຈ຺ຈນິປ຺ຜຕ຺ຕິໂຕຯ ສິກ຺ຂາປທວິຠງ຺ເຄ (ວິຠຯ ໗໐໖) “ວິຣຕິເຈຕນາ, ສພ຺ເພ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ມາ ຈ ສິກ຺ຂາປທານີ”ຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີຕິ ຕຕ຺ຖ ປຘານານໍ ວິຣຕິເຈຕນານໍ ວເສນ “ວິຣຕິໂຍປິ ໂຫນ຺ຕິ ເຈຕນາໂຍປີ”ຕິ ອາຫຯ ມຸສາວາທາທີຫິ ວິຣມຓກາເລ ວາ ວິຣຕິໂຍ, ສຸຠາສິຕາທິວາຈາຠາສນາທິກາເລ ຈ ເຈຕນາໂຍ ໂຍເຊຕພ຺ພາຯ ມຄ຺ຄກ຺ຂເຓ ວິຣຕິໂຍວ ເຈຕນານໍ ອມຄ຺ຄງ຺ຄຕ຺ຕາ ເອກສ຺ສ ຎາຓສ຺ສ ທຸກ຺ຂາທິຎາຓຕ຺ຕາ ວິຍ, ເອກາຍ ວິຣຕິຍາ ມຸສາວາທາທິວິຣຕິຠາໂວ ວິຍ ຈ ເອກາຍ ເຈຕນາຍ ສມ຺ມາວາຈາທິກິຈ຺ຈຕ຺ຕຍສາຘນສຠາວາຠາວາ ສມ຺ມາວາຈາທິຠາວາສິທ຺ຘິໂຕ, ຕໍສິທ຺ຘິຍຎ຺ຈ ອງ຺ຄຕ຺ຕຍຕ຺ຕາສິທ຺ຘິໂຕ ຈຯ ສມ຺ມປ຺ປຘານສຕິປຏ຺ຐານວເສນາຕິ ຈຕຸສມ຺ມປ຺ປຘານຈຕຸສຕິປຏ຺ຐານຠາວວເສນຯ

ປຸພ຺ພຠາເຄປິ ມຄ຺ຄກ຺ຂເຓປິ ສມ຺ມາສມາຘິເຍວາຕິຯ ຍທິປິ ສມາຘິອຸປກາຣການໍ ອຠິນິໂຣປນານຸມຊ຺ຊນສມ຺ປີຍາຍນພ຺ຣູຫນສນ຺ຕສຸຂານໍ ວິຕກ຺ກາທີນໍ ວເສນ ຈຕູຫິ ຌາເນຫິ ສມ຺ມາສມາຘິ ວິຠຕ຺ໂຕ, ຕຖາປິ ວາຍາໂມ ວິຍ ອນຸປ຺ປນ຺ນາກຸສລານຸປ຺ປາທນາທິຈຕຸວາຍາມກິຈ຺ຈໍ, ສຕິ ວິຍ ຈ ອສຸຠາສຸຂານິຈ຺ຈານຕ຺ເຕສຸ ກາຍາທີສຸ ສຸຠາທິສຎ຺ຎາປຫານຈຕຸສຕິກິຈ຺ຈໍ ເອໂກ ສມາຘິ ຈຕຸກ຺ກຊ຺ຌານສມາຘິກິຈ຺ຈໍ ນ ສາເຘຕີຕິ ປຸພ຺ພຠາເຄປິ ປຖມຊ຺ຌານສມາຘິ ປຖມຊ຺ຌານສມາຘິ ເອວ ມຄ຺ຄກ຺ຂເຓປິ, ຕຖາ ປຸພ຺ພຠາເຄປິ ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຌານສມາຘິ ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຌານສມາຘິ ເອວ ມຄ຺ຄກ຺ຂເຓປີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ຕສ຺ມາຕິ ປຎ຺ຎາປຊ຺ໂຊຕຕ຺ຕາ ອວິຊ຺ຊນ຺ຘກາຣໍ ວິຘມິຕ຺ວາ ປຎ຺ຎາສຕ຺ຖຕ຺ຕາ ກິເລສໂຈເຣ ຆາເຕນ຺ໂຕຯ ພຫຸກາຣຕ຺ຕາຕີ ຍ຺ວາຍໍ ອນາທິມຕິ ສໍສາເຣ ອິມິນາ ກທາຈິປິ ອສມຸຄ຺ຆາຏິຕປຸພ຺ໂພ ກິເລສຄໂຓ ຕສ຺ສ ສມຸຄ຺ຆາຕໂກ ອຣິຍມຄ຺ໂຄ ຯ ຕຕ຺ຖ ຈາຍໍ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ ປຣິຎ຺ຎາທິສມຍາທິວເສນ ປວຕ຺ຕິຍາ ປຸພ຺ພງ຺ຄມາ ໂຫຕີຕິ ພຫຸກາຣາ, ຕສ຺ມາ ພຫຸກາຣຕ຺ຕາຯ

ຕສ຺ສາຕິ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິຍາຯ “ພຫຸກາໂຣ”ຕິ ວຕ຺ວາ ຕໍ ພຫຸກາຣຕໍ ອຸປມາຍ ວິຠາເວຕຸໍ “ຍຖາ ຫີ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ “ອຍໍ” ຕມ຺ພກໍ ສາທິມຍຕ຺ຕາ ກູໂຏຯ ອຍໍ ສມສາຣຕາຍ ມຫາສາຣຕາຍ ເຉໂກຯ ເອວນ຺ຕິ ຍຖາ ເຫຣຎ຺ຎິກສ຺ສ ຈກ຺ຂຸນາ ທິສ຺ວາ ກຫາປຓວິຠາຄຊານເນ ກຣຓນ຺ຕຣໍ ພຫຸກາຣໍ ຍທິທໍ ຫຕ຺ໂຖ, ເອວໍ ໂຍຄາວຈຣສ຺ສ ປຎ຺ຎາຍ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ຘມ຺ມວິຠາຄຊານເນ ຘມ຺ມນ຺ຕຣໍ ພຫຸກາຣໍ ຍທິທໍ ວິຕກ຺ໂກ ວິຕກ຺ເກຕ຺ວາ ຕທວໂພຘໂຕ, ຕສ຺ມາ ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ໂປ ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິຍາ ພຫຸກາໂຣຕິ

ອສິປ຺ປາໂຍ។ ທຸຕິເຍົາປ຺ມາຍໍ ເອວນ຺ຕິ ຍຖາ ຕຈ຺ຉໂກ ປ໌ເຣນ ປ໌ຣິວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ປ໌ຣິວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ທີນ຺ນໍ ທພ຺ພສມ຺ກາຣໍ ວາສິຍາ ຕຈ຺ເຉຕ຺ວາ ເຄຫກາຣຕາກມ຺ເມ ອຸປ໌ເນຕິ, ເອວໍ ໂຍຄາວຈໂຣ ວິຕກ຺ເກນ ລກ຺ຂຕາທີໂຕ ວິຕກ຺ເກຕ຺ວາ ທີນ຺ນສມ຺ເມ ຍາຖາວໂຕ ປ໌ຣິຈ຺ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ປ໌ຣິຍ຺ຍາກິສມຍາທີກມ຺ເມ ອຸປ໌ເນຕີຕິ ໂຍຊນາ។ ວຈີເກາທສ຺ສ ອຸປ໌ກາຣໂກ ວິຕກ຺ໂກ ສາວຊ຺ຊານ ວຊ຺ຊວຈີເກາທນິວຕ຺ຕນປ໌ວຕ຺ຕນກຣາຍ ສມ຺ມາວາຈາຍປີ ອຸປ໌ກາຣໂກ ເອວາຕິ ''ສ຺ວາຍ''ນ຺ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ។

ວຈີເກາທສ຺ສ ນິຍາມິກາ ວາຈາ ກາຍິກກິຣິຍານິຍາມກສ຺ສ ກມ຺ມນ຺ຕສ຺ສ ອຸປ໌ກາຣິກາ។ ຕທຸກຍານນ຺ຕຣນ຺ຕິ ທຸຈ຺ຈຣິຕທ຺ວຍປ໌ ຫາຍກສ຺ສ ສຸຈຣິຕທ຺ວຍປາຣິປູຣິເຫຕຸກູຕສ຺ສ ສມ຺ມາວາຈາສມ຺ມາກມ຺ມນ຺ຕທ຺ວຍສ຺ສ ອນນ຺ຕຣໍ។ ອິທໍ ວີຣິຍນ຺ຕິ ຈຕ຺ພຸພິສໍ ສມ຺ມປ຺ປ໌ສານວີຣິຍໍ។ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສມຕາທໂຍ ສມາຣິສ຺ສ ອຸປ໌ກາຣສມ຺ມາ។ ຕພ຺ພິປ໌ຣິຍາຍໂຕ ອປ໌ກາຣສມ຺ມາ ເວທິຕພ຺ພາ។ ຄຕີໂຍ ຕີ ນິປ຺ຜຕ຺ຕິໂຍ, ກິຈ຺ຈາທິສກາເວ ວາ។ ສມນ຺ເນສິຕ຺ວາຕິ ອຸປ໌ສາເຣຕ຺ວາ។

ທ຺ເວປ໌ພ຺ພຊິຕວຕ຺ຖຸວຕ຺ຕນາ

໒໑໖-໑។''ກສ຺ມາ ອາຣທ຺ສ''ນ຺ຕິ ອນຸສນ຺ສິກາຣຕໍ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ຕໍ ວິກາເວຕຸ໌ ''ອຍໍ ກິຣາ''ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍ, ເຕນ ອຊ຺ຊາສຍານຸ ສນ຺ສິວເສນ ອຸປ໌ຣິ ເທສນາ ປ໌ວຕ຺ຕາຕິ ທສ຺ເສຕິ។ ເຕນາຕິ ຕຖາລທ຺ສິກຕ຺ຕາ។ ອສ຺ສາຕິ ລິຈ຺ຉວິຣຍ຺ໂລ។ ເທສນາຍາຕິ ສຕ຺ຫສຸ ຊຸມາຍໍ ສຸຍ຺ລຕປ໌ຜິສໍຍຸຕ຺ຕາຍໍ ຍຖາເທສິຕເທສນາຍໍ។ ນາສິມຸຈ຺ຈຕີຕິ ນ ສທ຺ທຫາຕິ ນ ປ໌ສີທຕິ។ ຕນ຺ຕິສມ຺ມໍ ນາມ ກເຖນ຺ໂຕຕິ ເຍສໍ ອຕ຺ຖາຍ ສມ຺ໂມ ກຖິຍຕິ, ຕສ຺ມີ ເຕສໍ ອສຕິປີ ມຄ຺ຄປ໌ຜິເວເສ ເກວລໍ ສາສເນ ຕນ຺ຕິສມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ກເຖນ຺ໂຕ។ ເອວຣູປ໌ສ຺ ສາຕິ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ສຕ຺ຕາ ອວິປ໌ຣິຕສມ຺ມເທສນຕາຍ ເອວໍປາກຜສມ຺ມກາຍສ຺ສ ສຕ຺ຖຸ។ ຍຸຕ຺ຕໍນ຺ ໂຂ ເອຕໍ ອສ຺ສາຕິ ອສ຺ສ ປ໌ກມຊ຺ຊານາທີສມສິຄເມນ ສມາຫິຕຈິຕ຺ຕສ຺ສ ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສ ເອຕໍ ''ຕໍ ຊີວ''ນ຺ຕິອາທີນາ ອຸຈ຺ເຉທາທີຄາຫຄຫໍ ອປີ ນຸ ຍຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຉຕິ។ ລທ຺ສິຍາ ປ໌ນ ຊານາສິຄມມຕ຺ເຕນ ນ ຕາວ ວິເວຈິຕຕ຺ຕາ ''ເຕທິ ຍຸຕ຺ຕ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ຕໍ ວາທໍ ປ໌ຜິກ຺ຂິປີຕ຺ວາ ຕິ ຊານລາກິໂນປີ ຕໍ ຄຫໍ ''ອຍຸຕ຺ຕເມວາ''ຕິ ຕໍ ອຸຈ຺ເຉທວາທໍ ສສ຺ສຕວາທໍ ວາ ປ໌ຜິກ຺ຂິປີຕ຺ວາ។ ອຕ຺ຕມນາ ອເຫສຸນ຺ຕິ ຍສ຺ ມາ ຊີຕາສໂວ ວິຄຕສມ຺ໂມໂທ ຕິຕ຺ຕວິຈິກິຈ຺ໂຉ, ''ຕສ຺ມາ ຕສ຺ສ ຕຖາ ວຕ຺ຕຸໍ ນ ຍຸຕ຺ຕ''ນ຺ຕິ ອຸປ຺ປ໌ນ຺ນນິຈ຺ຉຍຕາຍ ຕໍ ມມ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ອຕ຺ຕມນາ ອເຫສຸນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ໂສປີ ລິຈ຺ຉວິ ຣາຊາ ເຕ ວິຍ ສຍ຺ຊາຕນິຈ຺ຉຍຕ຺ຕາ ອຕ຺ຕມໂນ ອໂຫສິ។ ຍໍ ປ໌ເນຕ຺ຖ ອຕ຺ຖໂຕ ອວິກຕ຺ຕໍ, ຕໍ ສຸວິຍ຺ເຍຍ຺ຍເມວ។

ມຫາລິສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປ໌ກາສນາ។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໗. ຊາລິຍສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

ທ຺ເວປພ຺ພຊິຕວຕ຺ຖຸວຓ຺ຓນາ

໓໗໘. ‘‘ໂຆສິເຕນ ເສຏ຺ຐິນາ ກເຕ ອາຣາເມ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ໂກຍໍ ໂຆສິຕເສຏ຺ຐິ ນາມ, ກຖຎ຺ຈາເນນ ອາຣາໂມ ກາຣິໂຕ, ກຖໍ ວາ ຕຕ຺ຖ ຠຄວາ ວິຫາສີຕິ ຕໍ ສພ຺ພໍ ສມຸທາຄມໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ສງ຺ເຂປໂຕວ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ປຸພ຺ເພ ກິຣ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕໂຕຕິ ອລ຺ລກປ຺ປຣຏ຺ຐໂຕ. ຕທາຕິ ເຕສໍ ຕໍ ຄາມໍ ປວິຏ຺ຐທິວເສ. ພລວປາຍາສນ຺ຕິ ຄຣຸຕຣໍ ພຫຸປາຍາສໍ. ອສນ຺ນິຫິເຕຕິ ເຄຫໂຕ ພຫີ ຄເຕ. ກຸສ຺ສຕິຕິ ຣວຕິ. ໂຆສກເທວປຸຕ຺ໂຕຕ຺ເວວ ນາມໍ ອໂຫສິ ສຣໂຆສສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ. ເວຍ຺ຍຕ຺ຕິເຍນາຕິ ປຎ຺ຎາເວຍ຺ຍຕ຺ຕິເຍນ. ໂຆສິຕເສຏ຺ຐິ ນາມ ຊາໂຕ ຕາຍ ເອວ ຈສ຺ສ ສຣສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ໂຆສິຕນາມຕາ.

ສຣີຣສນ຺ຕປ຺ປນຕ຺ຖນ຺ຕິ ຫິມວນ຺ເຕ ຜລມູລາຫາຣຕາຍ ກິລນ຺ຕສຣີຣາ ໂລຓມ຺ພິລເສວເນນ ຕສ຺ສ ສນ຺ຕປ຺ປນຕ຺ຖໍ ປີນນຕ຺ຖໍ. ຕສິຕາຕິ ປິປາສິຕາ. ກິລນ຺ຕາຕິ ປຣິສ຺ສນ຺ຕກາຍາ. ເຕ ກິຣ ຕໍ ວຏຣຸກ຺ຂໍ ປຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ໂສຠາສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ທິສ຺ວາ ມຫານຸຠາວາ ມຎ຺ເຎ ເອຕ຺ຖ ອຘິວຕ຺ຖາ ເທວຕາ, ‘‘ສາທຸ ວຕາຍໍ ເທວຕາ ອມ຺ຫາກໍ ອທ຺ຘານປຣິສ຺ສມໍ ວິໂນເທຍ຺ຍາ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕສຸໍ, ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ຕຕ຺ຖ ອຘິວຕ຺ຖາ...ເປ... ນິສີທິໍສູ’’ຕິ. ໂສຕິ ອນາຖປິຓ຺ຑິໂກ ຄຫປຕິ. ກຕການນ຺ຕິ ກຕິຍາ ເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈໍ ກໂຣນ຺ຕານໍ ທາສເປສກມ຺ມກຣານໍ. ປກຕິກຕ຺ຕເວຕນນ຺ຕິ ປກຕິຍາ ທາຕພ຺ພກຕ຺ຕເວຕນໍ, ຕທາ ອຸໂປສຖິກຕ຺ຕາ ກມ຺ມໍ ອກໂຣນ຺ຕານມ຺ປິ ກມ຺ມກຣຓທິວເສນ ທາຕພ຺ພກຕ຺ຕເວຕນເມວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ກຎ຺ຈີຕິ ກຎ຺ຈິປິ ກຕໍ.

ອຸເປຈ຺ຈ ປຣສ຺ສ ວາຈາຍ ອາຣມ຺ຠນໍ ພາຘນໍ ອຸປາຣມ຺ໂຠ, ໂທສທສ຺ສນວເສນ ຆຏ຺ຏນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ, ເຕນາຫ ‘‘ອຸປາຣມ຺ຠາຘິປ຺ປາເຍນ ວາທໍ ອາໂຣເປຕຸກາມາ ຫຸຕ຺ວາ’’ຕິ. ວທນ຺ຕິ ນິນ຺ທນວເສນ ກເຖນ຺ຕິ ເອເຕນາຕິ ຫິ ວາໂທ, ໂທໂສ. ຕໍ ອາໂຣເປຕຸກາມາ, ປຕິຏ຺ຐາເປຕຸກາມາ ຫຸຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ‘‘ຕໍ ຊີວໍ ຕໍ ສຣີຣ’’ນ຺ຕິ, ອິຘ ຍໍ ວຕ຺ຖຸໍ ຊີວສຎ຺ຎິຕໍ, ຕເທວ ສຣີຣສຎ຺ຎິຕນ຺ຕິ ‘‘ຣູປໍ ອຕ຺ຕໂຕ ສມນຸປສ຺ສຕີ’’ຕິ ວາທໍ ຄເຫຕ຺ວາ ວທນ຺ຕິ. ຣູປຎ຺ຈ ອຕ຺ຕານຎ຺ຈ ອທ຺ວຍໍ ກຕ຺ວາ ສມນຸປສ຺ສນວເສນ ‘‘ສຕ຺ໂຕ’’ຕິ ວາ ພາຫິຣກປຣິກປ຺ປິຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ສນ຺ທາຍ ວທນ຺ຕິ. ຠິຊ຺ຊຕີຕິ ນິຣຸທຍວິນາສວເສນ ວິນສ຺ສຕິ. ເຕນ ຊີວສຣີຣານໍ ອນຎ຺ຎຕານຸຊານນໂຕ, ສຣີຣສ຺ສ ຈ ເຠທທສ຺ສນໂຕ. ນ ເຫຕ຺ຖ ຍຖາ ເຠທວຕາ ສຣີຣໂຕ ອນຎ຺ຎຕ຺ຕາ ອທິຏ຺ໂຐປິ ຊີວສ຺ສ ເຠໂທ ວຸຕ຺ໂຕ, ເອວໍ ອທິຏ຺ຐເຠທໂຕ ອນຎ຺ຎຕ຺ຕາ ສຣີຣສ຺ສາປິ ອເຠໂທຕິ ສກ຺ກາ ວິຎ຺ຎາຕຸໍ ຕສ຺ສ ເຠທສ຺ສ ປຈ຺ຈກ຺ຂສິທ຺ຘຕ຺ຕາ, ຠູຕຸປາທາຍຣູປວິນິມຸຕ຺ຕສ຺ສ ຈ ສຣີຣສ຺ສ ອຠາວໂຕຕິ ອາຫ ‘‘ອຸຈ຺ເຆທວາໂທ ໂຫຕີ’’ຕິ.

‘‘ອຎ຺ຎໍ ຊີວໍ ອຎ຺ຎໍ ສຣີຣ’’ນ຺ຕິ ອຎ຺ຎເທວ ວຕ຺ຖຸໍ ຊີວສຎ຺ຎິຕໍ, ອຎ຺ຎໍ ວຕ຺ຖຸໍ ສຣີຣສຎ຺ຎິຕນ຺ຕິ ‘‘ຣູປວນ຺ຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ສມນຸປສ຺ສຕີ’’ຕິອາທິນຍປ຺ປວຕ຺ຕໍ ວາທໍ ຄເຫຕ຺ວາ ວທນ຺ຕິ. ຣູເປ ເຠທສ຺ສ ທິຏ຺ຐຕ຺ຕາ, ອຕ຺ຕນິ ຈ ຕທຠາວໂຕ ອຕ຺ຕາ ນິຈ຺ໂຈຕິ ອາປນ຺ນເມວາຕິ ອາຫ ‘‘ຕຸມ຺ຫາກໍ...ເປ... ອາປຊ຺ຊຕີ’’ຕິ.

໓໗໙-໓໘໐. ຕຍິທໍ ເນສໍ ວຎ຺ຊາສຸຕສ຺ສ ທີຆຣສ຺ສຕາປຣິກປ຺ປນສທິສນ຺ຕິ ກຕ຺ວາ ຄປ຺ນິໂຍຍໍ ປຎ຺ໂຫຕິ ຕຕ຺ຖ ຣາຊນິມີລນໍ ກຕ຺ວາ ສຕ຺ຖາ ອຸປຣິ ເນສໍ ‘‘ເຕນ ຫາວຸໂສ ສຸຓາຖາ’’ຕິອາທິນາ ຘມ຺ມເທສນໍ ອາຣຠີຕິ ອາຫ ‘‘ອຖ ຠຄວາ’’ຕິອາທິ. ຕສ຺ສາ ເຍວາຕິ ມຊ຺ຌິມາຍ ປຏິປທາຍ.

ສທ຺ຘາປພ຺ພຊິຕສ຺ສາຕິ ສທ຺ຘາຍ ປພ຺ພຊິຕສ຺ສ ‘‘ເອວມຫໍ ອິໂຕ ວຏ຺ຏທຸກ຺ຂໂຕ ນິສ຺ສຣິສ຺ສາມີ’’ຕິ ເອວໍ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ ອຸປຄຕສ຺ສ ຕທນຸຣູປຎ຺ຈ ສີລໍ ປູເຣຕ຺ວາ ປຖມຊ຺ຌາເນນ ສມາທິຕຈິຕ຺ຕສ຺ສ. ເອຕໍ ວຕ຺ຕຸນ຺ຕິ ເອຕໍ ກິເລສວຏ຺ຏປຣິພ຺ພຸທ຺ຘິທີປນໍ ‘‘ຕໍ ຊີວໍ ຕໍ ສຣີຣ’’ນ຺ຕິອາທິກໍ ທິຏ຺ຐິສໍກິເລສນິສ຺ສິຕໍ ວຈນໍ ວຕ຺ຕຸນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ນິພ຺ພິຈິກິຈ຺ໂຉ ນ ໂຫຕີຕິ ຘມ຺ເມສຸ ຕິຓ຺ຓວິຈິກິຈ຺ໂຉ ນ ໂຫຕິ, ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ອາສປ຺ປນປຣິສປ຺ປນວເສນ ປວຕ຺ຕຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ເອຕເມວໍ ຊານາມີຕິ ເຍນ ໂສ ຠິກ຺ຂຸ ປຖມໍ ຊານໍ ອຸປສມ຺ປຊ຺ຊ ວິຫຣຕິ, ເອຕໍ ສສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຘມ຺ມໍ ຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ເອວໍ ຊານາມິ. ໂນ ຈ ເອວໍ ວທາມີຕິ ຍຖາ ທິຏ຺ຐິຄຕິກາ ຕໍ ຘມ຺ມຊາຕໍ ສນິສ຺ສຍໍ ອເຠທໂຕ ຄຕ຺ຫນ຺ຕາ ‘‘ຕໍ ຊີວໍ ຕໍ ສຣີຣ’’ນ຺ຕິ ວາ ຕທຸຠຍໍ ເຠທ

ໂຕ ຄຓ຺ຫນ຺ຕາ ''ອລ຺ລໍ ຊີວໍ ອລ຺ລໍ ສຣີຣ''ນ຺ຕິ ວາ ອຕ຺ຕໂນ ມິຈ຺ຉາຄາຫໍ ປເວເທນ຺ຕິ, ອຫໍ ປນ ນ ເອວໍ ວທາມິ ຕສ຺ສ ຆມ຺ມສ຺ສ ສຸປ຺ຣິລ຺ລາຕຕ຺ຕາ, ເຕນາຫ ''ອຖ ໂຂ''ຕິອາທິ ຯ ພາຫິຣກາ ເຍກຸຍ຺ເຍນ ກສິຕຊ຺ຊານານິ ເອວ ນິພ຺ພຕ຺ເຕນ຺ຕີຕິ ອາຫ ''ກສິຕປ຺ຣິກມ຺ມໍ ກາວນ຺ເຕສ຺ສາ''ຕິຯ ຍສ຺ມາ ກາວນານຸກາເວນ ຊານາຌິຄໂມ, ກາວນາ ຈ ປຖວີກສິຕາທີສລ຺ຊານນມ຺ເຂນ ໂຫຕີຕິ ສລ຺ລາສີເສນ ນິທ຺ທິສີຍຕິ, ຕສ຺ມາ ອາຫ ''ສລ຺ລາພເລນ ອຸປ຺ປນ຺ນ''ນ຺ຕິຯ ເຕນາຫ – ''ປຖວີກສິຕເມໂກ ສລ຺ຊານາຕີ''ຕິ ອາທິຯ ''ນ ກລ຺ລໍ ຕສ຺ເສຕ''ນ຺ຕິ ອິທໍ ຍສ຺ມາ ກຄວຕາ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ''ອຖ ຈ ປນາຫໍ ນ ວທາມິ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມາ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ກິເຣຕໍ ເກວລີນາ ອຸຕ຺ຕມປ຺ຸຣິເສນາຕິ ອຌິປ຺ປາເຍນາຫ, ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ''ນລ຺ລມານາ ວທນ຺ຕີ''ຕິຯ ເສສໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ສຸວິລ຺ເລຍ຺ຍເມວຯ

ຊາລິຍສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາຯ

໘ຯ ມຫາສີຫນາທສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

ອເຈລກສ຺ສປວຕ຺ຖຸວຓ຺ຓນາ

໓໘໑ຯ ຍສ຺ມິໍ ຣຏ຺ເຐ ຕໍ ນຄຣໍ, ຕສ຺ສ ຣຏ຺ຐສ຺ສປິ ຍສ຺ມິໍ ນຄເຣ ຕທາ ຠຄວາ ວິຫາສິ, ຕສ຺ສ ນຄຣສ຺ສປິ ເອຕເທວ ນາມໍ, ຕສ຺ມາ ອຸຣຸຎ຺ຎາຍນ຺ຕິ ອຸຣຸຎ຺ຎາຊນປເທ ອຸຣຸຎ຺ຎາສງຂາເຕ ນຄເຣຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຣມຓີໂຍຕິ ມໂນຫຣຠູມິຠາຄຕາຍ ຉາຍູທກສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ, ຊນວິວິຕ຺ຕຕາຍ ຈ ມໂນຣໂມຯ ນາມນ຺ຕິ ໂຄຕ຺ຕນາມໍຯ ຕປນໍ ສນ຺ຕປນໍ ກາຍສ຺ສ ເຂທນໍ ຕໂປ, ໂສ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ຕປສ຺ສີ, ຕໍ ຕປສ຺ສິໍຯ ຍສ຺ມາ ຕຖາຠູໂຕ ຕປໍ ນິສ຺ສິໂຕ, ຕໂປ ວາ ຕໍ ນິສ຺ສິໂຕ, ຕສ຺ມາ ອາຫ ‘‘ຕປນິສ຺ສິຕກ’’ນ຺ຕິຯ ລູຂໍ ວາ ຜຣຸສໍ ສາທຸສມ຺ມຕາຈາຣວິຣຫິໂຕ ນປ຺ປສາທນີຍໍ ອາຊີວຕີຕິ ລູຂາຊີວີ, ຕໍ ລູຂາຊີວິໍຯ ມຸຕ຺ຕາຈາຣາທີຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ປຣໂຕ ປາຬິຍໍ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໓໙໗) ອາຄຕາ ຫຕ຺ຖາປເລຂນາທໂຍ ສງຄຫີຕາຯ ອຸປ຺ປຓ຺ເຑຕີຕິ ອຸຫສນວເສນ ປຣິຠາສຕິຯ ອຸປວທຕີຕິ ອວຎ຺ຎາປຸພ຺ພກໍ ອປວທຕິ, ເຕນາຫ ‘‘ຫີເຬຕິ ວມ຺ເຠຕີ’’ຕິຯ ຘມ຺ມສ຺ສ ຈ ອນຸຘມ຺ມນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ຘມ຺ໂມ ນາມ ເຫຕຸ ‘‘ເຫຕຸມ຺ຫິ ຎາຓໍ ຘມ຺ມປຏິສມ຺ຠິທາ’’ຕິອາທີສຸ (ວິຠຯ ໗໒໐) ວິຍາຕິ ອາຫ ‘‘ກາຣຓສ຺ສ ອນຸກາຣຓ’’ນ຺ຕິຯ ກາຣຓນ຺ຕິ ເຈຕ຺ຖ ຕຖາປວຕ຺ຕສ຺ສ ສທ຺ທສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ ອທິປ຺ເປໂຕ ຕສ຺ສ ປວຕ຺ຕິເຫຕຸຠາວໂຕຯ ອຕ຺ຖປ຺ປຍຸຕ຺ໂຕ ຫິ ສທ຺ທປ຺ປໂຍໂຄຯ ອນຸກາຣຓນ຺ຕິ ຈ ໂສ ເອວ ປເຣຫິ ຕຖາ ວຸຈ຺ຈມາໂນຯ ປເຣຫີຕິ ‘‘ເຍ ເຕ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕສຕ຺ເຕຫິ ປເຣຫິຯ ວຸຕ຺ຕກາຣເຓນາຕິ ຍຖາ ເຕຫິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕຖາ ເຈ ຕຸມ຺ເຫຫິ ນ ວຸຕ຺ຕໍ, ເອວໍ ສຕິ ເຕຫິ ວຸຕ຺ຕກາຣເຓນ ສກາຣໂຓ ຫຸຕ຺ວາ ຕຸມ຺ຫາກໍ ວາໂທ ວາ ຕໂຕ ປຣໍ ຕສ຺ສ ອນຸວາໂທ ໂກຈິ ອປ຺ປມຕ຺ຕໂກປິ ວິຎ຺ຎູຫິ ຄຣຫິຕພ຺ພໍ ຐານໍ ກາຣຓໍ ນາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ກິມ຺ເວໍ ນາຄຈ຺ເຉຕີຕິ ໂຍຊນາຯ ‘‘ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີ’’ຕິອາທິນາ ຕເມວຕ຺ຖໍ ສງເຂປໂຕ ທສ຺ເສຕິຯ

໓໘໔ຯ ອິທານິ ຍໍ ວິຠຊ຺ຊວາທໍ ສນ຺ຘາຍ ຠຄວຕາ ‘‘ນ ເມ ເຕ ວຸຕ຺ຕວາທິໂນ’’ຕິ ສງເຂປໂຕ ວຕ຺ວາ ຕໍ ວິຠຊິຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ອິຘາຫໍ ກສ຺ສປາ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ວິຠາເຄນ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ອິເຘກຈ຺ໂຈ’’ຕິອາທິມາຫ ຯ ຠຄວາ ຫິ ນິຣຕ຺ຖກໍ ອນຸປສມສໍວຕ຺ຕນິກໍ ກາຍກິລມຖໍ ‘‘ອຕ຺ຕກິລມຖານຸໂຍໂຄ ທຸກ຺ໂຂ ອນຣິໂຍ ອນຕ຺ຖສໍຫິໂຕ’’ຕິອາທິນາ (ສໍຯ ນິຯ ໓ຯ໑໐໘໑; ມຫາວຯ ໑໓; ປຏິຯ ມຯ ໒ຯ໓໐) ຄຣຫຕິຯ ສາຕ຺ຖກໍ ປນ ອຸປສມສໍວຕ຺ຕນິກໍ ‘‘ອາຣຎ຺ຎິໂກ ໂຫຕິ, ປໍສຸກູລິໂກ ໂຫຕີ’’ຕິອາທິນາ ວຓ຺ເຓຕິຯ ອປ຺ປປຸຎ຺ຎຕາຍາຕິ ອປຸຎ຺ຎຕາຍຯ ຕີຓິ ທຸຈ຺ຈຣິຕານິ ປູເຣຕ຺ວາຕິ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິກາວໂຕ ກມ຺ມຟລໍ ປຏິກ຺ຂິປນ຺ໂຕ ‘‘ນຕ຺ຖິ ທິນ຺ນ’’ນ຺ຕິອາທິນາ (ທີຯ ນິຯ ໑ຯ໑໗໑; ມຯ ນິຯ ໑ຯ໔໔໕; ໒ຯ໙໔, ໙໕, ໒໒໕; ໓ຯ໙໑, ໑໑໖; ສໍຯ ນິຯ ໓ຯ໒໑໐; ຘຯ ສຯ ໑໒໒໑; ວິຠຯ ໙໓໘) ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິໍ ປຸຣກ຺ຂຕ຺ວາ ຕຖາ ຕຖາ ຕີຓິ ທຸຈ຺ຈຣິຕານິ ປູເຣຕ຺ວາຯ ອເນສນວເສນາຕິ ໂກຫຎ຺ເຎ ຐຕ຺ວາ ອສນ຺ຕຸຏ຺ຐສມ຺ຠາວນິຈ຺ຉາຍ ມິຈ຺ຉາຊີວວເສນຯ ອິເມ ທ຺ເວຕິ ‘‘ອປ຺ປປຸຎ຺ໂຎ ປຸຎ຺ຎວາ’’ຕິ ຈ ວຸຕ຺ເຕ ທຸຈ຺ຈຣິຕກາຣິໂນ ທ຺ເວ ປຸຄ຺ຄເລ ສນ຺ຘາຍຯ

‘‘ອິເມທ຺ເວ ສນ຺ຘາຍາ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ປນ ທຸຕິຍນເຍ ‘‘ອປ຺ປປຸຎ຺ໂຎ, ປຸຎ຺ຎວາ’’ຕິ ຈ ວຸຕ຺ເຕ ສຸຈຣິຕກາຣິໂນຕິ ອາທິນາ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ກມ຺ມກິຣິຍວາທິໂນ ຫິ ອິເມ ທ຺ເວ ປຸຄ຺ຄລາຯ ອິຕິ ປຐມທຸຕິຍນເຍສຸ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ຕຕິຍຈຕຸຕ຺ຖນເຍສຸ ໂຍຊນາ ເວທິຕພ຺ພາຯ

ພາຫິຣກາຈາຣຍຸຕ຺ໂຕ ຕິຕ຺ຖິຍາຈາຣຍຸຕ຺ໂຕ, ນ ວິມຸຕ຺ຕາຈາໂຣຯ ອຕ຺ຕານໍ ສຸເຂຕ຺ວາຕິ ອຘມ຺ມິເກນ ສຸເຂນ ອຕ຺ຕານໍ ສຸເຂຕ຺ວາ, ເຕນາຫ ‘‘ທຸຈ຺ຈຣິຕານິ ປູເຣຕ຺ວາ’’ຕິຯ ‘‘ນ ທານິ ມຍາ ສທິໂສ ອຕ຺ຖີ’’ຕິອາທິນາ ຕິສ຺ສນ຺ນໍ ມຎ຺ຎນານໍ ວເສນ ທຸຈ຺ຈຣິຕປູຣຓມາຫຯ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິວເສນາຕິ ‘‘ນຕ຺ຖິ ກາເມສຸ ໂທໂສ’’ຕິ ເອວໍ ປວຕ຺ຕມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິວເສນຯ ປຣິພ຺ພາຊິກາຍາຕິ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ ອຸປຄຕາຍ ຕາປສທາຣິກາຍຯ ທຫຣາຍາຕິ ຕຣຸຓາຍຯ ມຸທຸກາຍາຕິ ສຸຂຸມາລາຍຯ ໂລມສາຍາຕິ ຕນຸຕມ຺ພໂລມຕາຍ ອປ຺ປໂລມາຍຯ ກາເມສູຕິ ວຕ຺ຖຸກາເມສຸຯ ປາຕພ຺ຍຕນ຺ຕິ ປຣິຠຸຎ຺ຊິຕພ຺ພໍ, ປາຕພ຺ຍຕນ຺ຕິ ວາ ປຣິຠຸຎ຺ຊນກຕໍຯ ອາປຊ຺ຊນ຺ໂຕຕິ ອຸປຄຈ຺ຉນ຺ໂຕຯ ປຣິໂຠຄຕ຺ໂຖ ຫິ ອຍໍ ປາ-ສທ຺ໂທ, ກຕ຺ຕຸສາຘໂນ ຈ ຕພ຺ພ-ສທ຺ໂທ, ຍຖາຣຸຈິ ປຣິຠຸຎ຺ຊນ຺ເຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກິເລສກາໂມປີ ຫິ ອສ຺ສາທິຍມາໂນ ວຕ຺ຖຸກາມນ຺ໂຕຄໂຘເຍວຯ

ອິທນ຺ຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຖປ຺ປເຠທໍ ວິຠຊ຺ຊນໍຯ ຕິຕ຺ຖິຍວເສນ ອາຄຕໍ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ຕຖາ ວິຠຕ຺ຕຕ຺ຕາຯ ສາສເນປີຕິ ອິມສ຺ມິໍ ສາສເນປິຯ

ອຣຫຕຸຕໍວາ ອຕຸຕນີ ອສນຸຕໍ ''ອຕຸຖີ''ຕິ ວິປຸປົຜິຊານິຕຸວາ។ ສາມນຸຕຊຸປຸປນໍ, ປຈຸຈຍປົຜິເສວນໍ, ອິຣິຍາປຖປົສຸສີຕນຸຕິ ອິມານີ ຕີຕີ ວາ ກຸໜນວຕຸຖູນີ។ ຕາທີໂສວາຕີ ສຸຕຸງຄ- (ມິ។ ປ។ ៨។៨; ວິສຸທຸຂິ។ ១។៨៨) ສມາທານວເສນ ລູຂາຊີວີ ເອວ។ ທຸລຸລກາສຸໂຂ ກວີສຸສາມີ ທຸຄຸຄຕີສຸ ອຸປປຸຕຸຕິຍາຕີ ອຂີປຸປໍາໂຍ។

៦ຼ៦។ອສຸກຍຸຖານໂຕຕິ ອສຸກກາວໂຕ។ ອາຄຕາຕີ ນິພຸພຕຸຕນວເສນ ອິຂາຄຕາ។ ອິທານີ ຄນຸຕພຸພຍຸຖານນຸຕີ ອາຍຕີ ນິພຸພຕຸຕນຍຸຖານໍ។ ປຸນ ອຸປປຸຕຸຕິນຸຕິ ອາຍຕີ ອນນຸຕຣກາວໂຕ ຕຕິຍໍ ອຸປປຸຕຸຕີ, ປຸນ ອຸປປຸຕຸຕິຕີ ປຸນປຸປຸນໍ ນິພຸພຕຸຕີ។ ເກນ ກາຣເຕນາຕີ ຍຖາກູຕໍ ອຊານນຸໂຕ ທີ ອິຈຸລາໂທສວເສນ ຍໍ ກິຄຸຈີ ຄຣເຫຍຸຍ, ອທໍ ປນ ຍຖາກູຕໍ ຊານນຸໂຕ ສພຸພໍ ຕໍ ເກນ ກາຣເຕນ ຄຣຫີສຸສາມີ, ຕໍ ກາຣຕໍ ນຕຸຖີຕີ ອຂີປຸປໍາໂຍ, ເຕນາທ ''ຄຣທີຕພຸພເມວາ''ຕິອາທີ។ ຕມຕຸຖນຸຕີ ຄຣທີຕພຸພສຸເສວ ຄຣຫຕໍ, ປສໍສິຕພຸພສຸສ ຈ ປສໍສນໍ។

ນ ໂກຈີ ''ນ ສາຂູ''ຕິ ວທຕີ ທິຍຸຖສມຸມິກສຸສ, ສມຸປຣາຍິກສຸສ ຈ ອຕຸຖສຸສ ສາຂນວເສເນວ ປວຕຸຕິຍາ ກທຸທກຕຸຕາ។ ປສຸຈວີສໍ ເວຣນຸຕີ ປາຕາຕິປາຕາທີປສຸຈວີສໍ ເວຣໍ។ ຕສຸທີ ປສຸຈວີສສຸສ ສີລສຸສ ປົຜິສຕຸຕຸກາວໂຕ, ສຕຸຕານໍ ເວຣເທຕຸຕາຍ ຈ ''ເວຣ''ນຸຕີ ວຸຈຸຈຕີ។ ຕໂຕ ເອວ ຕໍ ນ ໂກຈີ ''ສາຂູ''ຕິ ວທຕີ, ຕຖາ ທິຍຸຖສມຸມິກາທີອຕຸຖານໍ ອສາຂນໂຕ, ສຕຸຕານໍ ສາຂຸກາວສຸສ ຈ ທູສນໂຕ។ ນ ນິຣຸນຸຂິຕພຸພນຸຕີ ຣູປຄຸຄຫເຕ ນ ນິວາເຣຕພຸພໍ។ ທສຸສນີຍທສຸສນຕຸໂຖ ທີ ຈກຸຂຸປົຜິລາໂກຕີ ເຕ ສໍ ອຂີປຸປໍາໂຍ។ ຍທຄຸເຄນ ເຕສໍ ປສຸຈທຸວາເຣ ອສໍວໂຣ ສາຂຸ , ຕທຄຸເຄນ ຕຕຸຖ ສໍວໂຣ ນ ສາຂູຕິ ອາທ ''ປຸນ ຍໍ ເຕ ເອກ ຈຸຈນຸຕີ ປສຸຈທຸວາເຣ ສໍວຣ''ນຸຕີ។

ອຖ ວາ ຍໍ ເຕ ເອກຈຸຈໍ ວທນຸຕີ ''ສາຂູ''ຕິ ເຕ ''ເອເກ ສມຕພຸຣາຫຸມຕາ''ຕິ ວຸຕຸຕາ ຕີຕຸຖີຍາ ຍໍ ອຕຸຕກິລມຖານຸໂຍຄາທີ ''ສາຂູ''ຕິ ວທນຸຕີ, ມຍໍ ຕໍ ນ ''ສາຂູ''ຕິ ວທາມ។ ຍໍ ເຕ ເອກຈຸຈໍ ວທນຸຕີ ''ນ ສາຂູ''ຕິ ຍໍ ປນ ເຕ ອນວຊຸຊປຈຸຈຍປົຣິໂກຄໍ, ສຸນິວຕຸຖສຸປາຣຸປນາທີສມຸມາປົຜິປຕຸຕິສຸຈ ''ນ ສາຂູ''ຕິ ວທນຸຕີ, ຕໍ ມຍໍ ''ສາຂູ''ຕິ ວທາມາຕີ ເອວໍ ເປຕຸຖ ອຕຸໂຖ ເວທີຕພຸໂພ។

ເອວໍ ຍໍ ປຣວາທມູລກໍ ຈຕຸກຸກໍ ທສຸສິຕໍ, ຕເທວ ປຸນ ສກວາທມູລກໍ ກຕຸວາ ທສຸສິຕນຸຕີ ປກາເສນຸໂຕ ''ເອວ''ນຸຕີອາທີມາຫ។ ຍສຸທີ ກິຄຸຈີ ເກນຈີ ສມານໍ, ເຕນປີ ຕໍ ສມານເມວ, ຕຖາ ອສມານໍ ປີຕີ។ ສມານາສມານຕນຸຕີ ສມານາສມານຕາມຕຸຕໍ។ ອນວເສສໂຕ ທີ ປຫາຕພຸພານໍ ສມຸມານໍ ປຫານໍ ສກວາເທ ທີສຸສຕີ, ນ ປຣວາເທ។ ຕຖາ ປຣີປຸຕຸຕເມວ ຈ ອຸປສມຸປາ ເທຕພຸພສມຸມານໍ ອຸປສມຸປາທນໍ ສກວາເທ, ນ ປຣວາເທ។ ເຕນ ວຸຕຸຕໍ ''ຕຸຍາຫ''ນຸຕີອາທີ។

ສມນຸຍຸສຸຊາປນກຖາວຕຸຕນາ

៦ຼ៨។ລທຸຂີປຸຈຸຈນຸໂຕຕິ ''ກີ ສມໂຕ ໂຄຕໂມ ສໍກິເລສສມຸເມ ອນວເສສໍ ປຫາຍ ວຕຸຕຕີ, ອຸທາຫຸ ປເຣ ຄຕາຈຣິຍາ។ ເອຕຸຖ ຕາວ ອຕຸຕໂນ ລທຸຂີ ວທາ''ຕິ ລທຸຂີ ປຸຈຸຈນຸໂຕ។ ກາຣຕໍ ປຸຈຸຈນຸໂຕຕິ ''ສມໂຕ ໂຄຕໂມ ສໍກິເລສສມຸເມ ອນວເສສໍ ປຫາຍ ວຕຸຕຕີ''ຕິ ວຸຕຸເຕ ''ເກນ ກາຣເຕນ ເອວມຕຸຖໍ ຄາຫຍາ''ຕິ ກາຣຕໍ ປຸຈຸຈນຸໂຕ។ ອຸກຍໍ ປຸຈຸຈນຸໂຕຕິ ''ອິທໍ ນາເມຕຸຖ ກາຣຕ''ນຸຕີ ກາຣຕໍ ວຕຸວາ ປົຜິສຸລາເຕ ອຕຸເຖ ສາຂິຍມາເນ ອນຸວຍໂຕ, ພຸຍຕິເຣກໂຕ ຈ ກາຣຕໍ ສມຕຸເຖຕຸໍ ສທີສາສທີສເກ ທໍ ອຸປໂມທາຫຣຕາທຸວຍໍ ປຸຈຸຈນຸໂຕ, ອຸກຍໍ ປຸຈຸຈນຸໂຕ ກາຣຕສຸສ ຈ ຕິລກຸຂຕສມຸປຕຸຕິຍາ ຍຖາປົຜິສຸລາເຕ ອຕຸເຖ ສາຂິເຕ ສມຸມເທວ ອນຸປຈຸລາ ກາສນຸໂຕ ນິຄເມນຸໂຕ ສມນຸກາສຕີ ນາມ។ ອຸປສໍຫຣິຕຸວາຕີ ອຸປເນຕຸວາ។ ''ກີ ເຕ''ຕິອາທີ ອຸປສໍຫຣຕາ ກາຣທສຸສນໍ។ ທຸຕິຍປເທຕີ ''ສງເຜນ ວາ ສງຜ''ນຸຕີ ອິມສຸມີ ປເທ។

ຕມຕຸຖນຸຕີ ຕໍ ປຫາຕພຸພສມຸມານໍ ອນວເສສໍ ປຫາຍ ວຕຸຕນສງຂາຕສຸຈ ສມາທາຕພຸພສມຸມານໍ ອນວເສສໍ ສມາທາຍ ວຕຸຕນສງຂາຕສຸຈ ອຕຸຖໍ។ ໂຍເຊຕຸວາຕີ ອກຸສລາທີປເທທີ ໂຍເຊຕຸວາ។ ອໂກສລຸລສມຸກູຕຍຸເຖນ ອກຸສລາ ເຈວ ຕໂຕເຍວ ອກຸສລາຕີ ຈ ສງຂໍ ຄຕາຕີ ສງຂາຕາ ຕຕຸຖ ປຸຣິມປເທນ ເອກນຸຕາກຸສເລ ວທຕີ, ທຸຕິຍປເທນ ຕໍສຫຄເຕ, ຕໍປກຸຂິເຍ ຈ, ເຕ ນາທ ''ໂກຍຸຖາສໍ ວາ ກຕຸວາ ຄປີຕາ''ຕິ, ອກຸສລປກຸຂິຍກາເວນ ວວຕຸຖາປີຕາຕີ ອຕຸໂຖ។ ອວຊຸຊຍຸໂຖ ໂທສຍຸໂຖ ຄາຣຍຸຫປຣີ ຍາຍຕຸຕາຕີ ອາທ ''ສາວຊຸຊາຕີ ສໂທສາ''ຕີ។ ອຣິຍາ ນາມ ນິທຸໂທສາ, ອິເມ ປນ ກຕຸຖຈິປີ ນິທຸໂທສາ ນ ໂທນຸຕີຕິ ນິທຸ

ໂທສຝຸເຖນ ອຣິຍາ ກວິຕຸ໌ ນາລໍ ອສມຕຸຖາ໚

໙໗໖-໙໙໘໚ຍນ຺ຕິ ກາຣເຓ ເອຕໍ ປຈ຺ຈຕ຺ຕວຈນນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ເຍນ ວິຌ຺ຌູ’’ຕິ໚ ຍໍ ວາ ປນາຕິ ‘‘ຍໍ ປນ ກິຌ຺ຈິ’’ຕິ
ອສມ຺ກາວນວຈນເມຕນ຺ຕິ ອາຫ ‘‘ຍໍ ວາ ຕໍ ວາ ອປ຺ປມຕ຺ຕກ’’ນ຺ຕິ໚ ຄຓາຈຣິຍາ ປູຣຓາຫໂຍ໚ ສຕ຺ຖຸປ຺ປກວຕ຺ຕາ ສງຆສຸສ
ສງຆສມ຺ປຕ຺ຕິຍາປິ ສຕ຺ຖຸສມ຺ປຕ຺ຕິ ວິກາວິຍຕິຕິ ອາຫ ‘‘ສງຆປສໍສາຍປິ ສຕ຺ຖຸເຍວ ປສໍສາສິທ຺ຆິໂຕ’’ຕິ໚ ສາ ປນ ປສໍສາ ປ
ສາຫເຫຕຸກາຕິ ປສາຫມ຺ເຂນ ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ປສີທມານາປິ ທີ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ໚ ຕຕ຺ຖ ປີ-ສທ຺ເທນ ຍຖາ ອນ຺ວຍໂຕ ປສໍສາ
ສມຸຈ຺ຈິຍຕິ, ເອວໍ ສຕ຺ຖຸວິປ຺ປຝິປຕ຺ຕິຍາ ສາວເກສຸ, ສາວກວິປ຺ປຝິປຕ຺ຕິຍາ ຈ ສຕ຺ຖຣິ ອປ຺ປສາໂທ ສມຸຈ຺ຈິຍຕິຕິ ທຝ຺ຊພ຺ພໍ໚
ສຣີຣສມ຺ປຕ຺ຕິນ຺ຕິ ຮູປສມ຺ປຕ຺ຕີ, ຮູປກາຍປາຣິປູຣິນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ກວນ຺ຕິ ວຕ຺ຕາໂຣ ຮູປປ຺ປມາຓາ , ໂຆສຌມ຺ມປ຺ປມາຓາ ຈ໚
ປຸນ ກວນ຺ຕິ ວຕ຺ຕາໂຣຕິ ຌມ຺ມປ຺ປມາຓວເສເນວ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ໚ ຍາ ສງຆສຸສ ປສໍສາຕິ ອາເນຕ຺ວາ ສມ຺ພນ຺ໂຌ໚

ຕຕ຺ຖ ຍາ ພຸທ຺ຌານໍ, ພຸທ຺ຌສາວການໍເຍວ ຈ ປາສໍສຕາ, ອຌ຺ເຌສຌ຺ຈ ຕທກາໂວ ໂຊຕິໂຕ, ຕໍ ວິຣຕິປ຺ປຫານສໍວຣຸທ຺ເທສວເສນ
ນິຫຣິຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ອຍມຌິປ຺ປາໂຍ’’ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ໚ ຕຕ຺ຖ ເສຕຸຆາຕວິຣຕິ ນາມ ອຣິຍມຄ຺ຄວິຣຕິ໚ ວິປສ຺ສນາມຕ຺ຕວເສນາ
ຕິ ‘‘ອນິຈ຺ຈ’’ນ຺ຕິ ວາ ‘‘ທຸກ຺ຂ’’ນ຺ຕິ ວາ ວິວິຌໍ ທສ຺ສນມຕ຺ຕວເສນ, ນ ປນ ນາມຮູປວວຕ຺ຖານປຈ຺ຈຍປຣິຄ຺ຄຕ຺ຫນປ຺ຸພພກໍ
ລກ຺ຂຓຕ຺ຕຍໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ສງຂາຣານໍ ສມ຺ມສນວເສນ໚ ອິຕຣານິຕິ ສມຸຈ຺ເຉທປຝິປ຺ປສ຺ສທ຺ຌິນິສ຺ສຣຓປ຺ປຫານານິ໚
‘‘ເສສ’’ນ຺ຕິ ປຌ຺ຈສີລໂຕ ອຌ຺ໂຌ ສພ຺ໂພ ສີລສໍວໂຣ, ‘‘ຂໂມ ໂຫຕິ’’ຕິອາທິນາ (ມ໚ ນິ໚ ໑໚໒໘; ໙໚໑໘໙; ອ໚ ນິ໚ ໔໚໑໑໔) ວຸຕ຺
ໂຕ ສຸປຣິສຸທ຺ໂຌ ຂນ຺ຕິສໍວໂຣ, ‘‘ປຌ຺ຌາເຍເຕ ປິຌີຍ຺ຍເຣ’’ຕິ (ສຸ໚ ນິ໚ ໑໐໔໑; ຈູລຸອນິ໚ ໖໐) ເອວໍ ວຸຕ຺ໂຕ ກິເລສານໍ ສມຸຈ຺ເຉທ
ໂກ ມຄ຺ຄຌາຓສງຂາໂຕ ຌາຓສໍວໂຣ, ມນຈ຺ຉຝ຺ຊານໍ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານໍ ປິທຫນວເສນ ປວຕ຺ໂຕ ປຣິສຸທ຺ໂຌ ອິນ຺ທ຺ຣິຍສໍວໂຣ,
‘‘ອນຸປ຺ປນ຺ນານໍ ປາປການໍ ອກຸສລານໍ ຌມ຺ມານໍ ອນຸປ຺ປາທາຍາ’’ຕິອາທິນາ (ທີ໚ ນິ໚ ໒໚໔໐໒; ມ໚ ນິ໚ ໑໚໑໙໔; ສໍ໚ ນິ໚ ໕໚໗;
ວິກ໚ ໔໐໔) ວຸຕ຺ໂຕ ສມ຺ມປ຺ປຌານສງຂາໂຕ ວີຣິຍສໍວໂຣຕິ ອິມໍ ສໍວຣປຌ຺ຈກໍ ສນ຺ຌາຍາຫ໚ ປຌ຺ຈ ໂຂ ປນິເມ ປາຕິໂມກ຺ຂຸທ຺ເທ
ສາຕິອາທິ ສາສເນ ສີລສຸສ ພຫຸກາວໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ຕເທກເທເສ ເອວ ປເຣສໍ ອວຝ຺ຊານທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕສີລສໍວຣສ຺ເສວ
ປຸນ ຄຫຓໍ໚

ອຣິຍອຝ຺ຖງຄິກມຄ຺ຄວຕ຺ຓນາ

໙໙໙໚ສີຫນາທນ຺ຕິ ເສຝ຺ຖນາທໍ, ອກີຕນາທໍ ເກນຈິ ອປ຺ປຝິວຕ຺ຕິຍນາທນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ‘‘ອຍໍ ຍຖາວຸຕ຺ໂຕ ມມ ວາໂທ ອວິປຣີ
ໂຕ, ຕສ຺ສ ອວິປຣີຕກາໂວ ອິມໍ ມຄ຺ຄໍ ປຝິປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ອປຣປ຺ປຈ຺ຈຍໂຕ ຊານິຕພ຺ໂພ’’ຕິ ເອວໍ ອວິປຣີຕກາວາວໂພຌນຕ຺ຖໍ໚
‘‘ອຕ຺ຖິ ກສ຺ສປາ’’ຕິອາທິສຸ ຍໍ ມຄ຺ຄໍ ປຝິປນ຺ໂນ ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ວທນ຺ໂຕ ຍຸຕ຺ຕປຕ຺ຕກາເລ, ຕຖາກາວໂຕ ກູຕໍ, ເອກໍສໂຕ ທີຕາ
ວິຫາເວນ ອຕ຺ຖໍ, ຌມ຺ມໂຕ ອນເປຕຕ຺ຕາ ຌມ຺ມໍ, ວິນຍໂຍຄໂຕ ປເຣສໍ ວິນຍນໂຕ ຈ ວິນຍໍ ວທຕີຕິ ສາມໍເຍວ ອຕ຺ຕປຈ຺ຈກ຺ຂ
ໂຕວ ຊານິສ຺ສຕິ, ໂສ ມຍາ ສຍໍ ອກິຌ຺ຌາ ສຈ຺ຉິກຕ຺ວາ ປເວທິໂຕ ສກລວຝ຺ຝທຸກ຺ຂນິສ຺ສຣຓກູໂຕ ອຕ຺ຖິ ກສ຺ສປ ມຄ຺ໂຄ, ຕສ຺ສ
ຈ ອຌິຄມູປາຍກູຕາ ປ຺ຸພພກາຄປຝິປທາຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ໂຍຊນາ໚ ເຕນ ‘‘ສມໂຓ ໂຄຕໂມ ອິເມ ຌມ຺ເມ’’ຕິອາທິນຍປ຺ປວຕ຺ໂຕ ວາ
ໂທ ເກນຈິ ອສໍກມ຺ປິໂຍ ຍຖາກູຕສີຫນາໂທຕິ ທສ຺ເສຕິ໚

‘‘ເອວເມຕໍ ຍຖາກູຕໍ ສມ຺ມປ຺ປຌ຺ຌາຍ ປສ຺ສຕິ’’ຕິອາທີສຸ (ອ໚ ນິ໚ ໙໚໑໙໘) ວິຍ ມຄ຺ຄຌ຺ຈ ປຝິປທຌ຺ຈ ເອກໂຕ ກຕ຺ວາ
ທສ຺ເສນ຺ໂຕ໚ ‘‘ອຍເມວາ’’ຕິ ວຈນໍ ມຄ຺ຄສ຺ສ ປຸຖຸກາວປຝິກ຺ເຂປນຕ຺ຖໍ, ສພ຺ພອຣິຍສາຌາຣຓກາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍ, ສາສເນ ປາກ
ຝກາວທສ຺ສນຕ຺ຖຌ຺ຈ໚ ເຕນາຫ ‘‘ເອກາຍໂນ ອຍໍ ກິກ຺ຂເວ ມຄ຺ໂຄ’’ຕິ, (ທີ໚ ນິ໚ ໒໚໙໗໙; ມ໚ ນິ໚ ໑໚໑໐໖; ສໍ໚ ນິ໚ ໕໚໙໖໗,
໙໘໘, ໔໐໙)‘‘ເອເສວ ມຄ຺ໂຄ ນຕ຺ຖຌ຺ໂຌ ທສ຺ສນສ຺ສ ວິສຸທ຺ຌິຍາ’’ຕິ (ຌ໚ ປ໚ ໒໗໔),

‘‘ເອກາຍນໍ ຊາຕິຂຍນ຺ຕທສ຺ສີ,

ມຄ຺ຄໍ ປຊານາຕິ ທິຕານຸກມ຺ປີ;

ເອເຕນ ມຄ຺ເຄນ ຕຣິສຸ ປ຺ຸພເພ,

ຕຣິສ຺ສນ຺ຕິ ເຍ ຈ ຕຣນ຺ຕິ ໂອຆ’’ນ຺ຕິຯ (ສໍຯ ນິຯ ໕ຯ໙໒໔, ໔໐໘; ມຫານິຯ ໑໘໑; ຈູລ຺ຂນິຯ ໑໐໗, ໑໔໑; ເນຕ຺ຕິຯ ໑໗໐);

ສພ຺ເພສຸ ສຸຕ຺ຕປ຺ເທເສສຸ ອຠິຘມ຺ມປ຺ເທເສສຸ ຈ ເອໂກວາຍໍ ມຄ຺ໂຄ ປາກໂຏ ປຎ຺ຎາໂຕ ອາຄໂຕ ຈາຕິຯ

ຕໂປປ຺ປກ຺ກມກຖາວຓ຺ຓນາ

໙໘໔ຯ ຕໂປເຍວ ອຸປ຺ກ຺ກມິຕພ຺ພໂຕ ອາຣຠິຕພ຺ພໂຕ ຕໂປປ຺ກ຺ກໂມຕິ ອາຫ ‘‘ຕປາຣມ຺ຠາ’’ຕິຯ ອາຣມ຺ຠນຎ຺ເຈຕ຺ຖ ກຣຓເມວາຕິ ອາຫ ‘‘ຕໂປກມ຺ມານີຕິອຕ຺ໂຖ’’ຕິຯ ສມຓກມ຺ມສງ຺ຂາຕາຕິ ສມເຓຫິ ກຕ຺ຕພ຺ພກມ຺ມສຎ຺ຎິຕາຯ ນິຈ຺ໂຈໂລຕິ ນິສ຺ສຏ຺ຐເຈໂລ ສພ຺ເພນ ສພ຺ພໍ ປຏິກ຺ຂິຕ຺ຕເຈໂລຯ ນຄ຺ຄິຍວຕສມາທາເນນ ນຄ຺ໂຄຯ ‘‘ຐິຕໂກວ ອຸຈ຺ຈາຣໍ ກໂຣຕີ’’ຕິອາທິ ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕໍ, ວມິຕ຺ວາ ມຸຂວິກ຺ຂາລນາທິອາຈາຣສ຺ສປິ ເຕນ ວິສ຺ສຏ຺ຐຕ຺ຕາຯ ຊີວ຺ຫາຍ ຫຕ຺ຖໍ ອປລິຂຕິ ອປລິຫຕິ ອຸທເກນ ອໂຘວນ຺ໂຕຯ ທຸຕິຍວິກປ຺ເປປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ‘‘ເອຫິ ຠທ຺ທນ຺ເຕ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ອຸປຄມນສງ຺ຂາໂຕ ວິຘິ ເອຫິຠທ຺ທນ຺ໂຕ, ຕໍ ຈຣຕີຕິ ເອຫິຠທ຺ທນ຺ຕິໂກ, ຕປ຺ປຏິກ຺ເຂເປນ ນ ເອຫິຠທ຺ທນ຺ຕິໂກຯ ນ ກໂຣຕີ ສມເຓນ ນາມ ປຣສ຺ສ ວຈນກເຣນ ນ ຠວິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຘິປ຺ປາເຍນຯ ປຸເຣຕຣນ຺ຕິ ຕໍ ຐານໍ ອຕ຺ຕໂນ ອຸປຄມນໂຕ ປຸເຣຕຣໍຯ ຕໍ ກິຣ ໂສ ‘‘ຠິກ຺ຂຸນາ ນາມ ຍາທິຈ຺ຉກີ ເອວ ຠິກ຺ຂາ ຄເຫຕພ຺ພາ’’ຕິ ອຘິປ຺ປາເຍນ ນ ຄຓ຺ຫາຕິຯ ອຸທ຺ທິສ຺ສກຕໍ ‘‘ມມ ນິມິຕ຺ຕຠາເວນ ພຫູ ຂຸທ຺ທກາ ປາຓາ ສງ຺ຆາຕໍ ອາປາທິຕາ’’ຕິ ນ ຄຓ຺ຫາຕິຯ ນິມນ຺ຕນໍ ນ ສາທິຍຕິ ‘‘ເອວໍ ເຕສໍ ວຈນໍ ກຕໍ ຠວິສ຺ສຕີ’’ຕິຯ ກຸມ຺ຠີອາທີສຸປິ ໂສ ສຕ຺ຕສຎ຺ຎີຕິ ອາຫ ‘‘ກຸມ຺ຠີກໂຬປີໂຍ’’ຕິອາທີຯ

ກພຬນ຺ຕຣາໂຍຕິ ກພຬສ຺ສ ອນ຺ຕຣາໂຍ ໂຫຕີຕິຯ ຄາມສຠາຄາທີວເສນ ສງ຺ຄມ຺ມ ກິຕ຺ເຕນ຺ຕິ ເອຕິສ຺ສາຕິ ສງ຺ກິຕ຺ຕິ, ຕຖາ ສໍຫຏຕຓ຺ຑຸລາທີສຎ຺ຈໂຍຯ ມນຸສ຺ສາຕິ ເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈກຣມນຸສ຺ສາຯ

ສຸຣາປານເມວາຕິ ມຊ຺ຊລກ຺ຂຓປ຺ປຕ຺ຕາຍ ສຸຣາຍ ປານເມວ ສຸຣາຄ຺ຄຫເຓນ ເຈຕ຺ຖ ເມຣຍມ຺ປິ ສງ຺ຄຫີຕໍຯ ເອກາຄາຣເມວ ອຸຎ຺ຉຕີຕິ ເອກາຄາຣິໂກຯ ເອກາໂລເປເນວ ວຕ຺ຕຕີຕິ ເອກາໂລປິໂກຯ ທີຍຕີ ເອຕາຍາຕິ ທຕ຺ຕິ, ທ຺ວຕ຺ຕິອາໂລປມຕ຺ຕຄາຫີ ຂຸທ຺ທກໍ ຠິກ຺ຂາທານຠາຊນໍ, ເຕນາຫ ‘‘ຂຸທ຺ທກປາຕີ’’ຕິຯ ອຠຸຎ຺ຊນວເສນ ເອໂກ ອໂຫ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ເອກາຫິໂກ, ອາຫາໂຣຯ ຕໍ ເອກາຫິກໍ, ໂສ ປນ ອຕ຺ຖໂຕ ເອກທິວສລງ຺ຆໂກຕິ ອາຫ ‘‘ເອກທິວສນ຺ຕຣິກ’’ນ຺ຕິຯ ‘‘ທ຺ວີຫິກ’’ນ຺ຕິອາທີສຸປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ເອກາຫໍ ອຠຸຎ຺ຊິຕ຺ວາ ເອກາຫໍ ຠຸຎ຺ຊນໍ ເອກາຫວາໂຣ, ຕໍ ເອກາຫິກເມວ ອຕ຺ຖໂຕຯ ທ຺ວີຫໍ ອຠຸຎ຺ຊິຕ຺ວາ ທ຺ວີຫໍ ຠຸຎ຺ຊນໍ ທ຺ວີຫວາໂຣຯ ເສສທ຺ວເຍປິ ເອເສວ ນໂຍຯ ອຸກ຺ກຏ຺ໂຐ ປນ ປຣິຍາຍຠຕ຺ຕໂຠຊນີໂກ ທ຺ວີຫໍ ອຠຸຎ຺ຊິຕ຺ວາ ເອກາຫເມວ ຠຸຎ຺ຊຕີຯ ເສສທ຺ວເຍປິ ເອເສວ ນໂຍຯ

໙໘໔ຯກຸຓ຺ຑກນ຺ຕິ ຕນ຺ຕຣໍ ຕຓ຺ຑຸລສກາລໍຯ

໙໘໕ຯ ສເຓຫິ ສຓວາເກຫິ ນິພ຺ພຕ຺ຕວຕ຺ຖານິ ສາຓານິຯ ມິສ຺ສສາຓານິ ມສາຓານິ, ນ ຠງ຺ຄານີຯ ເອຣກຕິຓາທີນີຕິ ອາທີ-ສທ຺ເທນ ອກ຺ກມກຈິກທລິວາກາທີນໍ ສງ຺ຄໂຫຯ ເອຣກາທີຫີ ກຕານີ ຫີ ຉວານີ ລາມການີ ທຸສ຺ສານີຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພຕໍ ລຠນ຺ຕິຯ

ມິຈ຺ຉາວາຍາມວເສເນວ ອຸກ຺ກຸຏິກວຕານຸໂຍໂຄຕິ ອາຫ ‘‘ອຸກ຺ກຸຏິກວີຣິຍໍ ອນຸຍຸຕ຺ໂຕ’’ຕິຯ ຖຓ຺ຑິລນ຺ຕິ ວາ ສມາ ປກຕິຠູມິ ວຸຈ຺ຈຕິ ‘‘ປຕ຺ຖຓ຺ຑິເລ ປາຕຸຣໂຫສີ’’ຕິອາທີສຸ (ມຯ ນິຯ ໔ຯ໑໐) ວິຍ, ຕສ຺ມາ ຖຓ຺ຑິລເສຍ຺ຍນ຺ຕິ ອນ຺ຕຣຫິຕາຍ ປກຕິຠູມິຍໍ ເສຍ຺ຍນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ລທ຺ຒໍ ອາສນນ຺ຕິ ນິສີທິຕຸໍ ຍຖາລທ຺ຒໍ ອາສນໍຯ ອໂກເປຕ຺ວາຕິ ອຈລຕ຺ຖ ອນຸປຄນ຺ຕ຺ວາ, ເຕນາຫ ‘‘ຕຕ຺ເຖວ ນິສີທນສີໂລ’’ຕິຯ ໂສ ຫີ ຕໍ ອຉຑ຺ເຑນ຺ໂຕ ອປ຺ຣິຈ຺ຈຊນ຺ໂຕ ອໂກເປນ຺ໂຕ ນາມ ໂຫຕິຯ ວິກຏນ຺ຕິ ຄູຖໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ອາສຍວເສນ ວິຣູປ຺ຊາຕນ຺ຕິ ກຕ຺ວາຯ

ເອຕ຺ຖ ຈ ‘‘ອເຈລໂກ ໂຫຕີ’’ຕິອາທີນິ ວຕປທານິ ຍາວ ‘‘ນ ຖຸໂສທກໍ ປີວຕີ’’ຕິ ເອຕານິ ເອກວາຣານິຯ ‘‘ເອກາຄາຣິໂກ ວາ’’ຕິອາທີນິ ນານາວາຣານິ, ນານາກາລິການິ ວາຯ ຕຖາ ‘‘ສາກຠກ຺ໂຂ ວາ’’ຕິອາທີນິ, ‘‘ສາຓານິປິ ຘາເຣຕີ’’ຕິອາທີນິ ຈຯ ຕຖາ ເຫຏ຺ຐ ວາ-ສທ຺ທຄ຺ຄຫຓໍ, ປິ-ສທ຺ທຄ຺ຄຫຓຎ຺ຈ ກຕໍຯ ປິ-ສທ຺ໂທປິ ວິກປ຺ປຕ຺ໂຖ ເອວ ທຏ຺ຐພ຺ໂພຯ ປຸຣິເມສຸ ປນ ນ ກຕໍຯ ເອວຎ຺ຈ ກຕ຺ວາ ‘‘ອເຈລໂກ ໂຫຕີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ‘‘ສາຓານິປິ ຘາເຣຕີ’’ຕິອາທີ ວຈນສ຺ສ, ‘‘ຣໂຊຊລ຺ລຘໂຣ ໂຫຕີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ‘‘ອຸທໂກໂຣຫນານຸໂຍ

ຄໍ ອນຸຍຸຕ຺ໂຕ''ຕິ ວຈນສ຺ສ ຈ ອວິໂຣໂຘ ສິທ຺ໂຘ ໂຫຕິຯ ອຖ ວາ ກິເມຕ຺ຖ ອວິໂຣຘຈິນ຺ຕາຍຯ ອຸມ຺ມຕ຺ຕກປ຺ຈ຺ຉິສທິໂສ ຫິ ຕິຕ຺ຖິຍວາໂທຯ ອຖ ວາ ''ອເຈລໂກ ໂຫຕິ''ຕິ ອາຣກິຕ຺ວາ ຕປ຺ປສງ຺ເຄນ ສພ຺ພມ຺ປິ ອຕ຺ຕກິລມຖານຸໂຍຄໍ ທສ຺ເສນ຺ເຕນ ''ສາຓານິປິ ຘາເຣຕິ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ

ຕໂປປກ຺ກມນິຣຕ຺ຖກຖາວຓ຺ຓນາ

໓໙໗ຯສີລສມ຺ປທາທີຫີ ວິນາຕິ ສີລສມ຺ປທາ, ສມາຘິສມ຺ປທາ, ປຎ຺ຎາສມ຺ປທາຕິ ອິມາຫິ ໂລກຸຕ຺ຕຣາຫິ ສມ຺ປທາຫິ ວິນາ ນ ກທາຈິ ສາມຎ຺ຎໍ ວາ ພ຺ຣຫ຺ມຎ຺ຎໍ ວາ ສມ຺ຠວຕິ, ຍສ຺ມາ ຈ ຕເທວໍ, ຕສ຺ມາ ເຕສໍ ຕໂປປກ຺ກມານໍ ນິຣຕ຺ຖກຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕຕິ ໂຍຊນາຯ ''ໂທສເວຣວິຣຫິຕ''ນ຺ຕິ ອິທໍ ໂທສສ຺ສ ເມຕ຺ຕາຍ ອຸຊຸປ຺ປຏິປກ຺ຂຕາຍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ໂທສ-ຄ຺ຄຫເຓນ ວາ ສພ຺ເພປິ ຊານປຏິປກ຺ຂາ ສໍກິເລສຘມ຺ມາ ຄຫິຕາ, ເວຣ-ຄ຺ຄຫເຓນ ປຈ຺ຈຕ຺ຖິກກູຕາ ສຕ຺ຕາຯ ຍທ຺ເຄນ ຫິ ໂທສຣຫິຕໍ, ຕທ຺ເຄນ ເວຣຣຫິຕນ຺ຕິຯ

໓໙໘ຯ ປາກຏຠາເວນ ກາຍຕິ ຄເມຕີຕິ ປກຕິ, ໂລກສິທ຺ຘວາໂທ, ເຕນາຫ ''ປກຕິ ໂຂ ເອສາຕິ ປກຕິກຖາ ເອສາ''ຕິຯ ມຕ຺ຕາ ຍາຕິ ມຕ຺ຕາ-ສທ຺ໂທ ''ມຕ຺ຕາ ສຸຂປຣິຈ຺ຈາຄາ''ຕິອາທີສຸ (ຘຯ ປຯ ໒໙໐) ວິຍ ອປ຺ປຕ຺ຖໍ ອນ຺ໂຕນິຕໍ ກຕ຺ວາ ປມາຓວາຈໂກຕິ ອາຫ ''ອິມິນາ ປມາເຓນ ເອວໍ ປຣິຕ຺ຕເກນາ''ຕິຯ ເຕນ ປນ ປມາເຓນ ປຫາຕພ຺ໂພ ປກຣຓປ຺ປຕ຺ໂຕ ປຏິປຕ຺ຕິກ຺ກໂມຕິ ອາຫ ''ປຏິປຕ຺ຕິກ຺ກເມນາ''ຕິຯ ສພ຺ພຕ຺ຖາຕິ ສພ຺ພວາເຣສຸຯ

໓໙໙ຯອຎ຺ຎຖາ ວທຖາຕິ ຍທິ ອເຈລກຠາວາທີນາ ສາມຎ຺ຎໍ ວາ ພ຺ຣຫ຺ມຎ຺ຎໍ ວາ ອຠວິສ຺ສ, ສຸວິຊາໂນວ ສມໂຓ ສຸວິຊາໂນ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓຯ ຍສ຺ມາ ປນ ຕຸມ຺ເຫ ອິໂຕ ອຎ຺ຎຖາວ ສາມຎ຺ຎໍ ພ຺ຣຫ຺ມຎ຺ຎຎ຺ຈ ວທຖ, ຕສ຺ມາ ທຸຊ຺ຊາໂນວ ສມໂຓ ທຸຊ຺ຊາໂນ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ, ເຕນາຫ ''ອິທໍ ສນ຺ຘາຍາຫາ''ຕິຯ ຕໍ ປກຕິວາທໍ ປຏິກ຺ຂິປິຕ຺ວາຕິ ປຸພ຺ເພ ຍໍ ປາກຕິກໍ ສາມຎ຺ຎໍ ພ຺ຣຫ຺ມຎ຺ຎຎ຺ຈ ຫາເຍ ຐເປຕ຺ວາ ເຕນ ''ທຸກ຺ກຣ''ນ຺ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕເມວ ສນ຺ຘາຍ ຠຄວຕາປິ ''ປກຕິ ໂຂ ເອສາ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອິຘ ປນ ຕໍ ປກຕິວາທໍ ປາກຕິກສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓວິສຍໍ ກຖໍ ປຏິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ປຏິສໍຫຣິຕ຺ວາ ສຠາວໂຕວ ປຣມຕ຺ຖໂຕວ ສມຓສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ຈ ທຸຊ຺ຊານຠາວໍ ອາວິກໂຣນ຺ໂຕ ປກາເສນ຺ໂຕຯ ຕຕ຺ຣາປີຕິ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓຠາເວປິ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວຯ

ສີລສມາຘິປຎ຺ຎາສມ຺ປທາວຓ຺ຓນາ

໔໐໐-໑ຯປຕ຺ຫິໂຕຕິ ເຫຕຸສມ຺ປຕ຺ຕິສິທ຺ເຘນ ປຕ຺ຫິຈ຺ເຈນ ສມນ຺ນາຄໂຕ, ກຖໍ ອຸຄ຺ຄເຫສິ ປຣິປກ຺ກຓາຄຕ຺ຕາ ຆເຍ ປທີເປນ ວິຍ ອພ຺ຠນ຺ຕເຣ ສມຸຊ຺ຊລນ຺ເຕນ ປຎ຺ຎາເວຍ຺ຍຕ຺ຕິເຍນ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ຠຄວຕາ ເທສິຕມຕ຺ຖໍ ປຣິຄ຺ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ ຕມ຺ປິ ເທສນໍ ອຸປ຺ຘາເຣສິຯ ຕສ຺ສ ຈາຕິ ໂຍ ອເຈລໂກ ໂຫຕິ ຍາວ ອຸທໂກໂຣຫນານຸໂຍຄໍ ອນຸຍຸຕ຺ໂຕ ວິຫຣຕິ, ຕສ຺ສ ຈຯ ຕາ ສມ຺ປຕ຺ຕິໂຍ ປຸຈ຺ຉາມິ, ຍາຫິ ສມໂຓ ຈ ໂຫຕີຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ສີລສມ຺ປທາຍາຕິ ອິຕິ-ສທ຺ໂທ ອາທິອຕ຺ໂຖ, ເຕນ ''ຈິຕ຺ຕສມ຺ປທາຍ ປຎ຺ຎາສມ຺ປທາ ຍາ''ຕິ ປທທ຺ວຍໍ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຕິ ອເສກ຺ຂສີລາທິຂນ຺ຘຕ຺ຕຍສງ຺ຄຫິຕຎ຺ຫິ ອຣຫຕ຺ຕໍ, ເຕນາຫ ''ອຣຫຕ຺ຕຜລເມວ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕ''ນ຺ຕິອາທິຯ ຕຕ຺ຖ ອິທນ຺ຕິ ອິທໍ ວຈນໍຯ

ສີຫນາທກຖາວຓ຺ຓນາ

໔໐໒ຯ ອນຎ຺ຎສາຘາຣຓຕາຍ , ອນຎ຺ຎສາຘາຣຓຕ຺ຖວິສຍຕາຍ ຈ ອນຸຕ຺ຕຣໍ ພຸທ຺ຘສີຫນາທໍ ນທນ຺ໂຕຯ ອຕິວິຍ ອຈ຺ຈນ຺ຕວິສຸທ຺ຘຕາຍ ປຣມວິສຸທ຺ຘໍຯ ປຣມນ຺ຕິ ອຸກ຺ກຏ຺ຐໍ, ເຕນາຫ ''ອຸຕ຺ຕມ''ນ຺ຕິຯ ສີລເມວ ໂລກິຍສີລຕ຺ຕາຯ ຍຖາ ອນຎ຺ຎສາຘາຣຓໍ ຠຄວໂຕ ໂລກຸຕ຺ຕຣສີລໍ ສວາສນໍ ປຏິປກ຺ຂວິທ຺ຘໍສນໂຕ, ເອວໍ ໂລກິຍສີລມ຺ປິ ຕສ຺ສ ອນຸຈ຺ຉວິກາເວນ ສມ຺ຠູຕຕ຺ຕາ, ສເມນ ສມນ຺ຕິ ສມສມນ຺ຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖຕິ ອາຫ ''ມມ ສີລສເມນ ສີເລນ ມຍາ ສມ''ນ຺ຕິຯ ''ຍທິທໍ ອຘິສີລ''ນ຺ຕິ ໂລກິຍໍ, ໂລກຸຕ຺ຕຣຎ຺ຈາຕິ ທຸວິຘມ຺ປິ ພຸທ຺ຘສີລໍ ເອກຊ຺ຊໍ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເຕນາຫ ''ສີເລປີ''ຕິຯ ອິຕິ ອິມນ຺ຕິ ເອວໍ ອິມໍ ສີລວິສຍໍຯ ປຖມໍ ປວຕ຺ຕຕ຺ຕາ ປຖມໍຯ

ຕປຕີຕິ ສນ຺ຕປ຺ປຕິ, ວິຘມຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຊິຄຸຈ຺ຉຕີຕິ ຫີລຸເອຕິ ລາມກໂຕ ຐເປຕິຯ ນິທ຺ໂທສຕ຺ຕາ ອຣິຍາ ອາຣກາ ກິເລເສຫີຕິຯ

ມຄ຺ຄຜລສມ຺ປ຺ຍຸຕ຺ຕາ ວິຣິຍສງ຺ຂາຕາ ຕໂປ຺ຊີຄຸຈ຺ຉາຕິ ອາເນຕ຺ວາ ສມ຺ພນ຺ໂຘ຺ ປຣມາ ນາມ ສພ຺ພຸກ຺ກຏ຺ຖກາວໂຕ຺ ຍຖາ ຍຸວິ
ໂນ ກາໂວ ໂຍພ຺ພນໍ, ເອວໍ ຊີຄຸຈ຺ຊິໂນ ກາໂວ ເຊຄຸຈ຺ຊໍ຺ ກິເລສານໍ ສມຸຈ຺ຊິນ຺ທນປ຺ຜິປ຺ປ຺ສ຺ສມ຺ກນານິ ສມຸຈ຺ເຉທປ຺ຜິປ຺ສ຺ສທ຺ຘິວິມຸຕ຺
ຕິໂຍ຺ ນິສ຺ສຣຓວິມຸຕ຺ຕິ ນິພ຺ພານໍ຺ ອຖ ວາ ສມ຺ມາວາຈາທີນໍ ອຘິສີລຄ຺ຄຫເຓນ, ສມ຺ມາວາຍາມສ຺ສ ອຘິເຊຄຸຈ຺ຉຄ຺ຄຫເຓນ,
ສມ຺ມາທິຏ຺ຖິຍາ ອຘິປ຺ຍ຺ຍາຄ຺ຄຫເຓນ ຄທິຕ຺ຕາ ອຄ຺ຄທິຕຄ຺ຄຫເຓນ ສມ຺ມາສງ຺ກປ຺ປ຺ສຕິສມາຘໂຍ ມຄ຺ຄຜລປ຺ຣິຍາປນ຺ນາ
ສມຸຈ຺ເຉທປ຺ຜິປ຺ສ຺ສທ຺ຘິວິມຸຕ຺ຕິໂຍ ທຏ຺ຖພ຺ພາ຺ ນິສ຺ສຣຓວິມຸຕ຺ຕິ ປນ ນິພ຺ພານເມວ຺

໔໐໙຺ ຍໍ ກິຍ຺ຈິ ຊນວິວິຕ຺ຕໍ ຖານໍ ອິຘ "ສຸຍ຺ຍາຄາຣ"ນ຺ຕິ ອຘິປ຺ເປຕໍ຺ ຕຕ຺ຖ ນທນ຺ເຓນ ວິນາ ນາໂທ ນຕ຺ຖີຕິ ອາຫ "ເອກໂຕວ
ນິສີທິຕ຺ວາ"ຕິ຺ ອຏ຺ຖສຸ ປ຺ຣິສາສູຕິ ຂຕ຺ຕິຍປ຺ຣິສາ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓປ຺ຣິສາ, ຄຫປ຺ຕິປ຺ຣິສາ, ສມຓປ຺ຣິສາ, ຈາຕຸມຫາຣາຊິກປ຺ຣິສາ,
ຕາວຕິສປ຺ຣິສາ, ມາຣປ຺ຣິສາ, ພ຺ຣຫ຺ມປ຺ຣິສາຕິ ອິມາສຸ ອຏ຺ຖສຸ ປ຺ຣິສາສ຺ຸ

ເວສາຣຊ຺ຊານີຕິ ວິສາຣທກາວາ ຍາຓປ຺ປ຺ຫານສມ຺ປ຺ທານິມິຕ຺ຕໍ ກຸໂຕຈິ ອສນ຺ຕສ຺ສນກາວາ ນິພ຺ກຍກາວາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ອາສກໍ
ຖານນ຺ຕິ ເສຏ຺ຖໍ ຖານໍ, ອຸຕ຺ຕມໍ ຖານນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ອາສກາ ວາ ປຸພ຺ພພຸທ຺ຘາ, ເຕສໍ ຖານນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺

ອປິຈ ອຸສກສ຺ສ ອິທນ຺ຕິ ອາສກໍ, ອາສກໍ ວິຍາຕິ ອາສກໍ຺ ຍຖາ ຫິ ນິສກສງ຺ຂາໂຕ ອຸສໂກ ອຕ຺ຕໂນ ອຸສກພເລນ ຈຕູຫິ ປາເທຫິ
ປຖວີ ອຸປ຺ປີລຸເອຕ຺ວາ ອຈລຏ຺ຖາເນນ ຕິຏ຺ຖຕິ, ເອວໍ ຕຖາຄໂຕປິ ທສຫິ ຕຖາຄຕພເລຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຈຕູຫິ ເວສາຣຊ຺ຊປາເທ
ຫິ ອຏ຺ຖປ຺ຣິສາປຖວີ ອຸປ຺ປີລຸເອຕ຺ວາ ສເທວເກ ໂລເກ ເກນຈິ ປ຺ຈ຺ຈຕ຺ຖິເກນ ອກມ຺ປິໂຍ ອຈເລນ ຖາເນນ ຕິຏ຺ຖຕິ຺ ເອວໍ ຕິຏ຺ຖມາ
ໂນວ ຕໍ ອາສກໍ ຖານໍ ປ຺ຜິຊານາຕິ ອຸປ຺ຄຈ຺ຉຕິ ນ ປ຺ຈ຺ຈກ຺ຂາຕິ ອຕ຺ຕນີ ອາໂຣເປຕິ຺ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ "ອາສກໍ ຖານໍ ປ຺ຜິຊານາຕີ"ຕິ຺

ສີຫນາທໍ ນທຕີຕິ ຍຖາ ມິຄຣາຊາ ປ຺ຣິສ຺ສຍານໍ ສຫນໂຕ, ວນມຫີສມຕ຺ຕວາຣຓາທີນໍ ຫນນໂຕ ຈ "ສີໂຫ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ເອວໍ
ຕຖາຄໂຕ ໂລກຘມ຺ມານໍ ສຫນໂຕ, ປ຺ຣປ຺ປວາທານໍ ຫນນໂຕ ຈ "ສີໂຫ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ຺ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕສ຺ສ ສີຫສ຺ສ ນາທໍ ສີຫນາທໍ຺
ຕຕ຺ຖ ຍຖາ ສີໂຫ ສີຫພເລນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ສພ຺ພຕ຺ຖ ວິສາຣໂທ ວິຄຕໂລມຫໍໂສ ສີຫນາທໍ ນທຕິ, ເອວໍ ຕຖາຄຕສີໂຫປິ ທສຫິ
ຕຖາຄຕພເລຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອຏ຺ຖສຸ ປ຺ຣິສາສຸ ວິສາຣໂທ ວິຄຕໂລມຫໍໂສ "ອິຕິ ຣູປ຺"ນ຺ຕິອາທິນາ (ສໍ຺ ນິ຺ ໒຺໑໒; ອ຺ ນິ຺
໑໒໘) ນເຍນ ນານາວິລາສສມ຺ປນ຺ນໍ ສີຫນາທໍ ນທຕິ຺

ປ຺ຍ຺ຫໍ ອກິສງ຺ຂຣິຕ຺ວາຕິ ຍາຕຸ ອິຈ຺ຉິຕມຕ຺ຖໍ ອຕ຺ຕໂນ ຍາຓພລານຸຣູປ຺ ອກິຣຈິຕ຺ວາ ຕງ຺ຂຓ຺ເຍວາຕິ ປຸຈ຺ຉິຕກ຺ຂເຓເຍວ
ຖານຸປ຺ປຕ຺ຕິກປ຺ຜິກາເນນ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕິ຺ ຈິຕ຺ຕໍ ປ຺ຣິໂຕເສຕິເຍວ ອຊ຺ຊາສຍານຸຣູປ຺ ວິສ຺ສຊ຺ຊນໂຕ຺ ໂສຕພ຺ພຍ຺ຈສ຺ສ ມຍ຺ຍນ຺ຕິ
ອຏ຺ຖກ຺ຂຓວຊ຺ຊິເຕນ ນວເມນ ຂເຓນ ລພ຺ກມານຕ຺ຕາ຺ "ຍໍ ໂນ ສຕ຺ຖາ ກາສຕິ, ຕໍ ໂນ ໂສສ຺ສາມາ"ຕິ ອາທຣຄາຣວຊາຕາ
ມຫນ຺ເຕນ ອຸສ຺ສາເຫນ ໂສຕພ຺ພໍ ສມ຺ປ຺ຜິຈ຺ຉິຕພ຺ພໍ ມຍ຺ຍນ຺ຕິ຺ ສຸປ຺ປສນ຺ນາ ປ຺ສາທາກິພ຺ທ຺ຘິຍາ ວິຄຕຸປ຺ກ຺ກິເລສຕາຍ ກລ຺ລຈິຕ຺
ຕາ ມຸທຸຈິຕ຺ຕາ ໂຫນ຺ຕິ຺ ປ຺ສນ຺ນກາຣນ຺ຕິ ປ຺ສນ຺ເນຫິ ກາຕພ຺ພສກ຺ກາຣໍ, ຘມ຺ມາມິສປູຊນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ຕຕ຺ຖ ອາມິສປູຊໍ ທສ຺ເສນ຺
ໂຕ "ປ຺ຕີຕານີ"ຕິອາທິມາຫ຺ ຘມ຺ມປູຊາ ປນ "ຕຖຕ຺ຕາຍາ"ຕິ ອິມິນາ ທສ຺ສິຕາ຺ ຕຖາກາວາຍາຕິ ຍຖຕ຺ຕາຍ ຍສ຺ສ ວຏ຺ຜທຸກ຺
ຂນິສ຺ສຣຓຕ຺ຖາຍ ຘມ຺ໂມ ເທສິໂຕ, ຕຖາກາວາຍ, ເຕນາຫ "ຘມ຺ມານຸຘມ຺ມປ຺ຜິປຕ຺ຕິປູຣຓຕ຺ຖາຍາ"ຕິ຺ ສາ ຈ ຘມ຺ມານຸ
ຘມ຺ມປ຺ຜິປຕ຺ຕິ ຍາຍ ອນຸປຸພ຺ພິຍາ ປ຺ຜິປ຺ຊຊິຕພ຺ພາ, ປ຺ຜິປ຺ຊຊນ຺ຕານຍ຺ຈ ສຕິ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກງ຺ຄສມວາເຍ ເອກໍສິກາ ຕສ຺ສາ ປາຣິປູ
ຣິຕິ ຕໍ ອນຸປຸພ຺ພີ ທສ຺ເສຕຸໍ "ເກຈິ ສຣເຓສູ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ຺

ອິມສ຺ມິໍປ຺ໂນກາເສ ຄຕ຺ວາຕິ "ປ຺ຜິປນ຺ນາ ຈ ອາຣາເຘນ຺ຕີ"ຕິ ເອຕສ຺ມິໍ ສີຫນາທກິຈ຺ຈປາຣິປູຣິທີປເນ ປາລຸອິປເທເສ ຄຕ຺ວາ຺ ສ
ໂມຘາເນຕພ຺ພາຕິ ສງ຺ກລິຕພ຺ພາ຺ ເອໂກ ສີຫນາໂທ ອສາຘາຣໂຓ ອຍ຺ເຍຫິ ອປ຺ປ຺ຜິວຕ຺ຕິໂຍ ເສຏ຺ຖນາໂທ ອກີຕນາໂທຕິ ກຕ຺
ວາ຺ ເອສ ນໂຍ ເສເສສຸປີ຺ ປຸຣິມານໍ ທສນ຺ນນ຺ຕິອາທີໂຕ ປຏ຺ຖາຍ ຍາວ "ວິມຸຕ຺ຕິຍາ ມຍ຺ຫໍ ສທີໂສ ນຕ຺ຖີ"ຕິ ເອເຕສໍ ປຸຣິມານໍ
ທສນ຺ນໍ ສີຫນາທານໍ, ນິທ຺ຘາຣເຓ ເຈຕ຺ຖ ສາມິວຈນໍ, ເຕນາຫ "ເອເກກສ຺ສາ"ຕິ຺ "ປ຺ຣິສາສຸ ຈ ນທຕີ"ຕິ ອາທໂຍ ປ຺ຣິວາຣາ
"ເອກຈ຺ຈໍ ຕປ຺ສ຺ສີ ນິຣເຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕໍ ປ຺ສ຺ສາມີ"ຕິ ສີຫນາທໍ ນທນ຺ໂຕ ກຄວາ ປ຺ຣິສາຍໍ ນທຕິ ວິສາຣໂທ ນທຕິ ຍາວ "ປ຺ຜິປນ຺
ນາ ອາຣາເຘນ຺ຕີ"ຕິ ອຕ຺ໂຖໂຍຊນາຍ ສມ຺ກວໂຕ ຺ ຕຖາ ເສເສສຸປີ ນວສ຺ຸ

"ເອວ"ນ຺ຕິອາທີ ຍຖາວຸຕ຺ຕານໍ ເຕສໍ ສງ຺ກເລຕ຺ວາ ທສ຺ສນໍ຺ ເຕ ທສາຕິ ເຕ "ປ຺ຣິສາສຸ ຈ ນທຕີ"ຕິ ອາທໂຍ ສີຫນາທາ຺ ປຸຣິ
ມານໍ ທສນ຺ນນ຺ຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕານໍ ປຸຣິມານໍ ທສນ຺ນໍ຺ ປ຺ຣິວາຣວເສນາຕິ ປ຺ຈ຺ເຈກໍ ປ຺ຣິວາຣວເສນ ໂຍຊິຍມານາ ສຕໍ ສີຫນາທາ຺

ປຸຣິມາ ຈ ທສາຕິ ຕຖາ ອໂຍຊິຍມານາ ປຸຣິມາ ຈ ທສາຕິ ເອວໍ ທສາຘິກໍ ສີຫນາທສຕໍ ໂຫຕິ។ ເອວໍ ວາທີນໍ ວາທນ຺ຕິ ເອວໍ ປວຕ຺ຕວາທານໍ ຕິຕ຺ຖິຍານໍ ວາທໍ។ ປຏິເສເຘຕ຺ວາຕິ ຕຖາຠາວາຠາວທສ຺ສເນນ ປຏິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ។ ຍໍ ຠຄວາ ອຸທຸມ຺ພຣິກສຸຕ຺ເຕ “ອິຘ ນິຄ຺ໂຣຘ ຕປສ຺ສີ”ຕິອາທິນາ (ທີ។ ນິ។ ໓។໓໓) ອຸປກ຺ກິເລສວິຠາຄໍ, ປາຣິສຸທ຺ຘິວິຠາຄຎ຺ຈ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ສປຣິສສ຺ສ ນິຄ຺ໂຣຘສ຺ສ ປຣິພ຺ພາຊກສ຺ສ ປຸຣໂຕ ສີຫນາທໍ ນທິ, ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ອິທານິ ປຣິສຕິ ນທິຕປຸພ຺ພໍ ສີຫນາທໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ”ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ។

ຕິຕ຺ຖິຍປຣິວາສກຖາວຓ຺ຓນາ

໔໐໔។ອິທນ຺ຕິ “ຣາຊຄເຫ ຄິຊ຺ຌກູເຏ ປພ຺ພເຕ ວິຫຣນ຺ຕໍ ມໍ...ເປ... ປຎ຺ຫໍ ປຸຈ຺ຉິ”ຕິ ອິທໍ ວຈນໍ។ ກາມໍ ຍທາ ນິຄ຺ໂຣໂຘ ປຎ຺ຫໍ ປຸຈ຺ຉິ, ຠຄວາ ຈສ຺ສ ວິສ຺ສຊ຺ເຊສິ, ນ ຕທາ ຄິຊ຺ຌກູເຏ ປພ຺ພເຕ ວິຫຣຕິ, ຣາຊຄຫສມີເປ ປນ ວິຫຣຕີຕິ ກຕ຺ວາ “ຣາຊຄເຫ ຄິຊ຺ຌກູເຏ ປພ຺ພເຕ ວິຫຣນ຺ຕໍ ມ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ຄິຊ຺ຌກູເຏ ວິຫຣຕາຎ຺ຈສ຺ສ ຕທາ ອວິຈ຺ຉິນ຺ນນ຺ຕິ, ເຕນາຫ “ຍໍ ຕໍ ຠຄວາ”ຕິອາທິ។ ໂຍເຄຕິ ນເຍ, ທຸກ຺ຂນິສ຺ສຣຓູປາເຍຕິ ອຕ຺ໂຖ។

໔໐໕។ ຍໍ ປຣິວາສໍ ສາມເຓຣຠູມິຍໍ ຐິໂຕ ປຣິວສຕີຕິ ໂຍຊນາ។ ຍສ຺ມາ ສາມເຓຣຠູມິຍໍ ຐິເຕນ ປຣິວສິຕພ຺ພໍ, ນ ຄິຫິຠູເຕນ, ຕສ຺ມາ ອປຣິວສິຕ຺ວາເຍວ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ ລຠຕິ។ ອາກງ຺ຂຕິ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ, ອາກງ຺ຂຕິ ອຸປສມ຺ປທນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ປນ ປພ຺ພຊ຺ຊາ-ຄ຺ຄຫຓໍ ວຈນສິລິຏ຺ຐຕາວເສເນວ “ທິຣຕ຺ຕຕິຣຕ຺ຕໍ ສຫເສຍ຺ຍ”ນ຺ຕິ (ປາຈິ។ ໔໐) ເອຕ຺ຖ ທິຣຕ຺ຕຄ຺ຄຫຓໍ ວິຍ។ ຄາມປ຺ປເວສນາທີນີຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ເວສິຍາວິຘວາຖຸລ຺ລກຸມາຣິປຓ຺ຑກຠິກ຺ຂຸນີໂຄຈຣຕາ, ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີນໍ ອຸຈ຺ຈາວເຈສຸ ກິໍກຣຓີເຍສຸ ທກ຺ຂານລສາ ທິຕາ, ອຸທ຺ເທສປຣິປຸຈ຺ຉາທີສຸ ຕິພ຺ພຉນ຺ທຕາ, ຍສ຺ສ ຕິຕ຺ຖາຍຕນໂຕ ອິຘາຄໂຕ, ຕສ຺ສ ອວຓ຺ເຓ, ຣຕນຕ຺ຕຍສ຺ສ ຈ ວຓ຺ເຓ ອນຕ຺ຕມນຕາ, ຕທຸຠຍໍ ຍຖາກ຺ກມໍ ວຓ຺ເຓ ຈ ອວຓ຺ເຓ ຈ ອຕ຺ຕມນຕາຕິ ອິເມສໍ ສງ຺ຄໂຫ ເວທິຕພ຺ໂພ, ເຕນາຫ “ອຏ຺ຐ ວຕ຺ຕານິ ປູເຣນ຺ເຕນາ”ຕິ។ ຆໍສິຕ຺ວາ ໂກຏ຺ເຏຕ຺ວາຕິ ອຊ຺ຌາສຍສ຺ສ ວິມໍສນວເສນ ສຸວຓ຺ຓໍ ວິຍ ຆໍສິຕ຺ວາ ໂກຏ຺ເຏຕ຺ວາ។

ຄຓມຊ຺ເຌ ນິສີທິຕ຺ວາຕິ ອຸປສມ຺ປທາກມ຺ມສ຺ສ ຄຓປ຺ປໂຫນການໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ມຊ຺ເຌ ສງ຺ຆຕ຺ເຖໂຣ ວິຍ ຕສ຺ສ ອນຸຄ຺ຄຫຕ຺ຖໍ ນິສີທິຕ຺ວາ។ ວູປກຏ຺ໂຐຕິ ວິວິຕ຺ໂຕ។ ຕາທິສສ຺ສ ສີລວິໂສຘເນ ອປ຺ປມາໂທ ອວຸຕ຺ຕສິທ຺ໂຘຕິ ອາຫ “ກມ຺ມຏ຺ຐາເນ ສຕິ ອວິຊ຺ຫນ຺ໂຕ”ຕິ។ ເປສິຕຈິຕ຺ໂຕຕິ ນິພ຺ພານໍ ປຕິ ເປສິຕຈິຕ຺ໂຕ ຕໍນິນ຺ໂນ ຕປ຺ໂປໂຓ ຕປ຺ປພ຺ຠາໂຣ។ ຊາຕິກຸລປຸຕ຺ຕາປິ ອາຈາຣສມ຺ປນ຺ນາ ເອວ ອຣຫຕ຺ຕາຘິຄມາຍ ປພ຺ພຊ຺ຊາເປກ຺ຂາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ເຕປິ ເຕທິ ເອກສງ຺ຄເຫ ກໂຣນ຺ໂຕ ອາຫ “ກຸລປຸຕ຺ຕາຕິ ອາຈາຣກຸລປຸຕ຺ຕາ”ຕິ, ເຕນາຫ “ສມ຺ມເທວາຕິ ເຫຕຸນາວ ກາຣເຓເນວາ”ຕິ។ “ໂອຕິຓ຺ໂຓມ຺ຫິ ຊາຕິຍາ”ຕິອາທິນາ ນເຍນ ຫິ ສໍເວຄປຸພ຺ພິກໍ ຍຖານຸສິຏ຺ຐໍ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ ສນ຺ຘາຍ ອິຘ “ສມ຺ມເທວາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។ ເຫຕຸນາຕິ ຎາເຍນ។ ປາປຸຓິຕ຺ວາຕິ ປຕ຺ວາ ອຘິຄນ຺ຕ຺ວາ។ ສມ຺ປາເທຕ຺ວາຕິ ອເສກ຺ຂາ ສີລສມາຘິປຎ຺ຎາ ນິປ຺ຜາເທຕ຺ວາ, ປຣິປູເຣຕ຺ວາ ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ។

ນິຏ຺ຐາເປຕຸນ຺ຕິ ນິຄມນວເສນ ປຣິໂຍສາເປຕຸໍ។ “ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍປຣິໂຍສານໍ...ເປ... ວິຫາສີ”ຕິ ອິມິນາ ເອວ ຫິ ອຣຫຕ຺ຕນິກູເຏນ ເທສນາ ປຣິໂຍສາປິຕາ។ ຕໍ ປນ ນິຄເມນ຺ໂຕ “ອຎ຺ຎຕໂຣ ໂຂ ປນາ...ເປ... ອໂຫສີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ຘມ຺ມສງ຺ຄາຫເກຫີ។ ຍໍ ປເນຕ຺ຖ ອຕ຺ຖໂຕ ນ ວິຠຕ຺ຕໍ, ຕໍ ສຸວິຎ຺ເຎຍ຺ຍເມວ។

ມຫາສີຫນາທສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ។

໙ຯ ໂປຏ຺ຐປາທສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

ໂປຏ຺ຐປາທປຣິພ຺ພາຊກວຕ຺ຖຸວຓ຺ຓນາ

໔໐໖ຯສາວຕ຺ຖິຍນ຺ຕິ ສມີປຕ຺ເຖ ຠຸມ຺ມນ຺ຕິ ອາຫ ''ສາວຕ຺ຖິໍ ອຸປນິສ຺ສາຍາ''ຕິຯ ເຊຕສ຺ສ ກຸມາຣສ຺ສ ວເນຕິ ເຊເຕນ ນາມ ຣາຊກຸມາເຣນ ໂຣປິເຕ ອຸປວເນຯ ນິວາສຜາສຸຕາທີນາ ປພ຺ພຊິຕາ ອາຣມນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ອາຣາໂມ, ວິຫາໂຣຯ ໂຜໂຍ ປາເທສຸ ຊາໂຕຕິ ໂປຏ຺ຐປາໂທຯ ວຕ຺ຖຈ຺ຉາຍາຉາທນປພ຺ພຊູປຄຕຕ຺ຕາ ຉນ຺ນປຣິພ຺ພາຊໂກຯ ພ຺ຣາຫ຺ມຓມຫາສາໂລຕິ ມຫາວິຠວຕາຍ ມຫາສາຣຕາປຕ຺ໂຕ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓຯ ສມຍນ຺ຕິ ສາມຎ຺ຎນິທ຺ເທໂສ, ຕໍ ຕໍ ສມຍນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປວທນ຺ຕີຕິ ປກາຣໂຕ ວທນ຺ຕິ, ອຕ຺ຕນາ ອຕ຺ຕນາ ອຸຄ຺ຄຫິຕນິຍາເມນ ຍຖາ ຕຖາ ສມຍໍ ວທນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ''ປຠຸຕໂຍ''ຕິ ອິມິນາ ໂຕເທຍ຺ຍຊາຓຸໂສຓີໂສຓທຓ຺ຑາທີເກ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕິ, ປຣິພ຺ພາຊກາທໂຍຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ຉນ຺ນປຣິພ຺ພາຊກາທີເກຯ ຕິນ຺ທຸກາຈີຣເມຕ຺ຖ ອຕ຺ຖີຕິ ຕິນ຺ທຸກາຈີໂຣ, ອາຣາໂມຯ ຕຖາ ເອກາ ສາລາ ເອຕ຺ຖາຕິ ເອກສາລໂກ, ຕສ຺ມິໍ ຕິນ຺ທຸກາຈີເຣ ເອກສາລເກຯ

ອເນກາກາຣານວເສສເລຍ຺ຍຕ຺ຖວິຠາວນໂຕ, ອປຣາປຣຸປ຺ປຕ຺ຕິໂຕ ຈ ຠຄວໂຕ ຎາຓໍ ຕຕ຺ຖ ປຕ຺ຖຍໍ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ''ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຎາຓໍ ປຕ຺ຖຣິຕ຺ວາ''ຕິ, ຍໂຕ ຕສ຺ສ ຎາຓຊາລຕາ ວຸຈ຺ຈຕິ, ເວເນຍ຺ຍານໍ ຕທນ຺ໂຕຄຘຕາ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ຕາເຍວຯ ເວເນຍ຺ຍສຕ຺ຕປຣິຄ຺ຄຫຓຕ຺ຖໍ ສມນ຺ນາຫາເຣ ກເຕ ປຐມໍ ເນສໍ ເວເນຍ຺ຍຠາເວເນວ ອຸປຏ຺ຐານໍ ໂຫຕິ, ອຖ ສຣຓຄມນາທິວເສນ ກິຈ຺ຈນິປ຺ຜຕ຺ຕິ ວີມໍສີຍຕີຕິ ອາຫ ''ກິໍ ນຸ ໂຂ ຠວິສ຺ສຕີຕິ ອຸປປຣິກ຺ຂນ຺ໂຕ''ຕິ ຯ ນິໂຣຘນ຺ຕິ ສຎ຺ຎານິໂຣຘໍຯ ນິໂຣຘາ ວຸຏ຺ຐານນ຺ຕິ ຕໂຕ ນິໂຣຘໂຕ ວຸຏ຺ຐານໍ ສຎ຺ຎຸປ຺ປຕ຺ຕີຯ ສພ຺ພພຸທ຺ຘານໍ ຎາເຓນ ສໍສນ຺ທິຕ຺ວາຕິ ຍຖາ ເຕ ນິໂຣຘໍ, ນິໂຣຘໂຕ ວຸຏ຺ຐານຎ຺ຈ ພ຺ຍາກຣິໍສຸ, ພ຺ຍາກຣິສ຺ສນ຺ຕິ ຈ, ຕຖາ ພ຺ຍາກຣຓວເສນ ສໍສນ຺ທິຕ຺ວາຯ ຫຕ຺ຖິສາຣິປຸຕ຺ໂຕຕິ ຫຕ຺ຖິສາຣິໂນ ປຸຕ຺ໂຕຯ ''ຍຸຄນ຺ຘຣປພ຺ພຕໍ ປຣິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ''ຕິ ອິທໍ ປຣິກປ຺ປວຈນໍ ''ຕາທິສໍ ອຕ຺ຖິ ເຈ, ຕໍ ວິຍາ''ຕິຯ ເມຆວຓ຺ຓນ຺ຕິ ຣຕ຺ຕເມຆວຓ຺ຓໍ, ສຎ຺ຌາປ຺ປຠານຸຣຎ຺ຊິຕເມຆສງ຺ກາສນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຈ຺ຈຄ຺ຆນ຺ຕິ ອຠິນວໍ ອາທິໂຕ ຕຖາລທ຺ຘໂວຫາເຣນ , ອນຎ຺ຎປຣິໂຠຄຕາຍ , ຕຖາ ວາ ສຕ຺ຖຸ ອຘິຏ຺ຐາເນນ ໂສ ປຕ຺ໂຕ ສພ຺ພກາລໍ ''ປຈ຺ຈຄ຺ຆໍ'' ຕ຺ເວວ ວຸຈ຺ຈຕິ, ສິລາທິວຸຕ຺ຕຣຕນລກ຺ຂຓູປປຕ຺ຕິຍາ ວາ ໂສ ປຕ຺ໂຕ ''ປຈ຺ຈຄ຺ຆ''ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ

໔໐໗ຯອຕ຺ຕໂນ ຣຸຈິວເສນ ສທ຺ຘມ຺ມຏ຺ຐິຕິຊ຺ຌາສຍວເສນ, ນ ປເຣນ ອຸສ຺ສາຫິໂຕຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ''ອຕິປ຺ປຄກາວເມວ ທິສ຺ວາ''ຕິ ອິທໍ ຠູຕກຖນໍ ນ ຕາວ ຠິກ຺ຂາຈາຣເວລາ ສມ຺ປຕ຺ຕາຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍຯ ຠຄວາ ຫິ ຕທາ ກາລສ຺ເສວ ວິຫາຣໂຕ ນິກ຺ຂນ຺ໂຕ ''ວາສນາຠາຄິຍາຍ ຘມ຺ມເທສນາຍ ໂປຏ຺ຐປາທໍ ອນຸຄ຺ຄຓ຺ຫິສ຺ສາມີ''ຕິຯ ຍນ຺ນູນາຫນ຺ຕິ ອຎ຺ຎຕ຺ຖ ສໍສຍປຣິທີປໂນ, ອິຘ ປນ ສໍສຍປຣິທີປໂນ ວິຍຯ ກສ຺ມາຕິ ອາຫ ''ພຸທ຺ຘານ''ນ຺ຕິອາທິຯ ສໍສໂຍ ນາມ ນຕ຺ຖິ ໂພທິມູເລ ເອວ ສມຸຄ຺ຆາຕິຕຕ຺ຕາຯ ປຣິວິຕກ຺ກປຸພ຺ພຠາໂຄຕິ ອຘິປ຺ເປຕກິຈ຺ຈສ຺ສ ປຸພ຺ພຠາຄປຣິວິຕກ຺ໂກ ເອວຯ ພຸທ຺ຘານໍ ລພ຺ຠຕີຕິ ''ກຣິສ຺ສາມ, ນ ກຣິສ຺ສາມາ''ຕິ ອາທິໂກ ເອສ ຈິຕ຺ຕຈາໂຣ ພຸທ຺ຘານໍ ລພ຺ຠຕິ ສມ຺ຠວຕິ ວິຈາຣຓວເສນ ປວຕ຺ຕນໂຕ, ນ ປນ ສໍສຍວເສນຯ ເຕນາຫາຕິ ເຍນ ພຸທ຺ຘານມ຺ປິ ລພ຺ຠຕິ, ເຕເນວາຫ ຠຄວາ ''ຍນ຺ນູນາຫ''ນ຺ຕິຯ ປຣິກປ຺ປເນ ວາຍໍ ນິປາໂຕຯ ''ອຸປສງ຺ກເມຍ຺ຍ''ນ຺ຕິ ກິຣິຍາປເທນ ວຸຈ຺ຈມາໂນ ເອວ ຫິ ອຕ຺ໂຖ ''ຍນ຺ນູນາ''ຕິ ນິປາຕປເທນ ໂຊຕີຍຕີຯ ອຫໍ ຍນ຺ນູນ ອຸປສງ຺ກເມຍ຺ຍນ຺ຕິ ໂຍຊນາຯ ຍທິ ປນາຕິ ອິທມ຺ປິ ເຕນ ສມານຕ຺ຖນ຺ຕິ ອາຫ ''ຍທິ ປນາຫນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ''ຕິຯ

໔໐໘ຯ ຍຖາ ອຸນ຺ນຕປ຺ປາໂຍ ສທ຺ໂທ ອຸນ຺ນາໂທ, ເອວໍ ວິປຸລຠາເວນ ອຸປຣູປຣິ ປວຕ຺ໂຕປິ ອຸນ຺ນາໂທຕິ ຕທຸຠຍໍ ເອກຊ຺ຌໍ ກຕ຺ວາ ປາຬິຍໍ ''ອຸນ຺ນາທິນິຍາ''ຕິ ວຕ຺ວາ ປຸນ ວິຠາເຄນ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ອຸຈ຺ຈາສທ຺ທມຫາສທ຺ທາຍາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ຕມຕ຺ຖໍ ວິວຣນ຺ໂຕ ''ອຸຈ຺ຈໍ ນທມານາຍາ''ຕິອາທິມາຫຯ ອສ຺ສາຕິ ປຣິສາຍຯ ອຸທ຺ຘໍຄມນວເສນາຕິ ອຸນ຺ນຕພຫຸລຕາຍ ອຸທ຺ຘນ຺ຕ຺ວາ ອຸທ຺ຘນ຺ຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕນວເສນຯ ທິສາສຸ ປຕ຺ຖຍວເສນາຕິ ວິປຸລຠາເວນ ຠູຕປຣມ຺ປຣາຍ ສພ຺ພທິສາສຸ ປຕ຺ຖຣຓວເສນຯ ອິທານິ ປຣິພ຺ພາຊກປຣິສາຍ ອຸຈ຺ຈາສທ຺ທມຫາສທ຺ທຕາຍ ກາຣຓໍ, ຕສ຺ສ ຈ ປວຕ຺ຕິອາກາຣໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ເຕສຎ຺ຫິ''ຕິອາທິມາຫຯ ກາມສ຺ສາໂທ ນາມ ກາມຄຸຓສ຺ສາໂທຯ ກາມຠວາທິຄໂຕ ອສ຺ສາໂທ ຠວສ຺ສາໂທຯ

໔໐໙ຯສຓ຺ຐເປສີຕິ ສໍຍມນວເສນ ສມ຺ມເທວ ຐເປສິ, ສຓ຺ຐປນຎ຺ເຈຕ຺ຖ ຕີຣຈ຺ຉານກຖາຍ ອຍຎ຺ຎມຎ຺ຎສ຺ມິໍ ອຄາຣວສ຺ສ ຊ

ຫາປນວເສນ ອາຈາຣສ຺ສ ສິກ຺ຂາປທໍ, ຍຖາວຸຕ຺ຕໂທສສ຺ສ ນິຄູຫນຍ຺ຈ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ''ສິກ຺ຂາເປສີ''ຕິອາທິຯ ອປ຺ປສທ຺ທນ຺ຕິ ນິສ຺ສທ຺ທໍ, ອຸຈ຺ຈາສທ຺ທມຫາສທ຺ທາກາວນ຺ຕິ ອຊີປ຺ປາໂຍຯ ນປ຺ປມຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ນ ອຄາຣວໍ ກໂຣນ຺ຕີຯ

໔໑໐ຯໂນອາຄເຕ ອານນ຺ໂທຕິ ກຄວຕິ ອາຄເຕ ໂນ ອມ຺ຫາກໍ ອານນ຺ໂທ ປີຕິ ໂຫຕີຯ ປີຍສມ຺ທາຈາຣາຕິ ປີຍາລາປາຯ ''ປຈ຺ຈຸຄ຺ຄມນໍ ອກາສີ''ຕິ ວຕ຺ວາ ນ ເກວລມຍເມວ, ອຖ ໂຂ ອຍ຺ເຍປີ ປພ຺ພຊິຕາ ເຍກຸຍ຺ເຍນ ກຄວໂຕ ອປຈິຕີ ກໂຣນ຺ເຕວາຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ກຄວນ຺ຕຍ຺ຫີ''ຕິອາທີ ວຕ຺ວາ, ຕຕ຺ຖ ກາຣຕມາຫ ''ອຸຈ຺ຈາກຸລີນຕາຍາ''ຕິ, ເຕນ ສາສເນ ອປ຺ປສນ຺ນາປີ ກຸລຄາຣເວນ ກຄວຕິ ອປຈິຕີ ກໂຣນ຺ເຕ ວາຕິ ທສ຺ເສຕີຯ ເອຕສ຺ມິອນ຺ຕເຣ ກາ ນາມ ກຖາຕິ ເອຕສ຺ມິ ຍຖາວຸຕ຺ຕປຣິຈ຺ເຂທພ຺ກນ຺ຕເຣ ກຖາ ກາ ນາມຯ ວິປ຺ປກຕາ ອາຣທ຺ສາ ຫຸຕ຺ວາ ອປຣິໂຍສິຕາຯ ''ກາ ກຖາ ວິປ຺ປກຕາ''ຕິ ວທນ຺ໂຕ ອຕ຺ຖໂຕ ຕສ຺ສາ ປຣິໂຍສາປນໍ ປຝິຊານາຕິ ນາມຯ ''ກາ ກຖາ''ຕິ ຈ ອວິເສສໂຈທນາຕິ ຍສ຺ສາ ຕສ຺ສາ ສພ຺ພສ຺ສາປີ ກຖາຍ ປຣິໂຍສາປນໍ ປຝິຍ຺ຍາຕຍ຺ຈ ໂຫຕີ, ຕຍ຺ຈ ປເຣສໍ ອສພ຺ພຍ຺ຍູນໍ ອວິສຍນ຺ຕິ ອາຫ ''ປຣິຍນ຺ຕໍ ເນຕ຺ວາ ເທມີຕິ ສພ຺ພຍ຺ຍຸປວາຣຕໍ ປວາເຣສີ''ຕີຯ

ອກິສຍ຺ຍານິໂຣຘກຖາວຕ຺ຕນາ

໔໑໑ຯສຸກາຣຕນ຺ຕີ ສຸນ຺ທຣໍ ອຕ຺ຖາວຫໍ ຫິຕາວຫໍ ກາຣຕໍຯ ນານາຕິຕ຺ເຖສຸ ນານາລທ຺ຘີສຸ ນິຍຸຕ຺ຕາຕິ ນານາຕິຕ຺ຖິກາ, ເຕ ເອວ ນານາຕິຕ຺ຖິຍາ ກ-ກາຣສ຺ສ ຍ-ກາຣໍ ກຕ຺ວາຯ ກຸຕູຫລເມຕ຺ຖ ອຕ຺ຖີຕິ ໂກຕູຫລາ, ສາ ເອວ ສາລາຕິ ໂກຕູຫລສາລາ, ເຕນາຫ ''ໂກຕູຫລຸປ຺ປຕ຺ຕິຝ຺ຖານໂຕ''ຕີຯ ສຍ຺ຍານິໂຣເຘຕິ ສຍ຺ຍາສີເສນາຍໍ ເທສນາ, ຕສ຺ມາ ສຍ຺ຍາສຫຄຕາ ສພ຺ເພປີ ຘມ຺ມາ ສງ຺ຄຍ຺ຫນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຖ ປນ ຈິຕ຺ຕໍ ປຘານນ຺ຕິ ອາຫ ''ຈິຕ຺ຕນິໂຣເຘ''ຕີຯ ອຈ຺ຈນ຺ຕນິໂຣຘສ຺ສ ປນ ເຕຫິ ອນຘິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ, ອວິສຍຕ຺ຕາ ຈ ''ຂຕິກນິໂຣເຘ''ຕິ ອາຫຯ ກາມໍ ໂສປີ ເຕສໍ ອວິສໂຍວ, ອຕ຺ຖໂຕ ປນ ນິໂຣຘກຖາ ວຸຈ຺ຈມານາ ຕຕ຺ເຖວ ຕິຝ຺ຖຕີຕິ ຕຖາ ວຸຕ຺ຕໍຯ ກິຕ຺ຕິໂຝໂສຕິ ''ອໂຫ ພຸທ຺ຘານຸກາໂວ ກວນ຺ຕຣປຝິຈ຺ຉນ຺ນໍ ກາຣຕໍ ເອວໍ ຫຕ຺ຖາມລກໍ ວິຍ ປຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ທສ຺ເສຕິ, ສາວເກ ຈ ເອທິເສ ສໍວຣສມາທາເນ ປຕິຝ຺ຖາເປຕີ''ຕິ ຖຸຕິໂຝໂສ ຍາວ ກວຄ຺ຄາ ປຕ຺ຖຣຕີຯ ປຝິກາຄກິຣິຍນ຺ຕິ ປລຸອາສວເສນ ປຝິກາຄກູຕໍ ປໂຍຄໍ ກໂຣນ຺ໂຕຯ ກວນ຺ຕຣສມຍນ຺ຕິ ຕຕ຺ຣ ຕຕ຺ຣ ວຸຝ຺ຖານສມຍໍ ອກູຕປຣິກປ຺ປິຕໍ ກິຍ຺ຈິ ອຸປ຺ປາທິຍໍ ວຕ຺ຖຸໍ ອຕ຺ຕໂນ ສມຍໍ ກຕ຺ວາຯ ກິຍ຺ຈິເທວ ສິກ຺ຂາປທນ຺ຕິ ''ເອລມູເຄນ ກວິຕພ຺ພໍ , ເອຕ຺ຕກໍ, ເວລໍ ເອກາສ຺ມີເຍວ ຖາເນ ນິສີທິຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ ເອວມາທີກໍ ກິຍ຺ຈິເທວ ກາຣຕໍ ສິກ຺ຂາໂກຝ຺ຖາສໍ ກຕ຺ວາ ປຍ຺ຍເປນ຺ຕີຯ ນິໂຣຘກຖນ຺ຕິ ນິໂຣຘສມາປຕ຺ຕິກຖໍຯ

ເຕສູຕິ ໂກຕູຫລສາລາຍໍ ສນ຺ນິປຕິເຕສຸ ຕິຕ຺ຖິຍສມຕພ຺ຣາຫ຺ມເຕສຸຯ ເອກຈ຺ເຈຕິ ເອເກຯ ປຸຣິໂມຕິ ''ອເຫຕູ ອປ຺ປຈ຺ຈຍາ''ຕິ ເອວໍວາທີຯ ຍຸວາຍໍ ອິຘ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ ໂຍຊນາຯ ສມາປຕ຺ຕີນ຺ຕິ ອສຍ຺ຍກາວາວຫໍ ສມາປຕ຺ຕີຯ ນິໂຣເຘຕິ ສຍ຺ຍານິໂຣເຘຯ ເຫຕຸໍ ອປສ຺ສນ຺ໂຕຕິ ເຍນ ເຫຕຸນາ ອສຍ຺ຍກເວ ສຍ຺ຍາຍ ນິໂຣໂຘ ສພ຺ພໂສ ອນຸປ຺ປາໂທ, ເຍນ ຈ ຕໂຕ ຈຸຕສ຺ສ ອິຘ ປຍ຺ຈໂວກາຣກເວ ຕສ຺ສາ ອຸປ຺ປາໂທ, ຕໍ ອວິສຍຕາຍ ອປສ຺ສນ຺ໂຕຯ

ນນ຺ຕິ ປຖມວາທີຯ ນິເສເຘຕ຺ວາຕິ ''ນ ໂຂ ນາເມຕໍ ໂກ ເອວໍ ກວິສ຺ສຕີ''ຕິ ເອວໍ ປຝິກ຺ຂິປິຕ຺ວາຯ ອສຍ຺ຍິກາກວນ຺ຕິ ມຸຍ຺ຉາປຕ຺ຕິຍາ ກິຣິຍມຍສຍ຺ຍາວເສນ ວິຄຕສຍ຺ຍິກາວໍຯ ວກ຺ຂຕີ ຫີ ''ວິສຍ຺ຍີ ຫຸຕ຺ວາ''ຕີຯ ວິກ຺ຂມ຺ກນວເສນ ກິເລສານໍ ສນ຺ຕາປເນນ ອຕ຺ຕນ຺ຕໂປຯ ໂຝຣຕໂປຕິ ທຸກ຺ກຣຕາຍ ກີມຕໂປຯ ປຣິມາຣິຕິນ຺ທ຺ຣິໂຍຕິ ນິພ຺ພິເສວນກາວາປາທເນນ ສພ຺ພໂສ ມິລາປິຕຈກ຺ຂາທິນ຺ທ຺ຣິໂຍຯ ກຄ຺ໂຄຕິ ກຍ຺ຊິຕກຸສລຊ຺ຊາສໂຍຯ ເອວມາຫາຕິ ''ເອວໍ ສຍ຺ຍາ ຫີ ໂກ ປຸຣິສສ຺ສ ອຕ຺ຕາ''ຕິອາທິອາກາເຣນ ສຍ຺ຍານິໂຣຘມາຫຯ ອິມິນາ ນເຍນ ອິໂຕ ປເຣສຸ ທ຺ວີສຸ ຖາເນສຸ ຍຖາຣຫໍ ໂຍຊນາ ເວທິຕພ຺ພາຯ

ອາຖພ຺ພຕປໂຍຄນ຺ຕິ ອາຖພ຺ພຕເວທວິຫິຕໍ ອາຖພ຺ພຕິການໍ ວິສຍ຺ຍີກາວາປາທນປໂຍຄໍຯ ອາຖພ຺ພຕໍ ປໂຍເຊຕ຺ວາຕິ ອາຖພ຺ພຕເວເທ ອາຄຕອຄ຺ຄິຊຫນປຸພ຺ພກໍ ມນ຺ຕຊປ຺ປນໍ ປໂຍເຊຕ຺ວາ ສີສຈ຺ຉິນ຺ນຕາທິທສ຺ສເນນ ສຍ຺ຍານິໂຣຘມາຫຯ ຕສ຺ສາຕິ ຍສ຺ສ ສີສຈ຺ຉິນ຺ນຕາທີ ທສ຺ສິຕໍ, ຕສ຺ສຯ

ຍກ຺ຂທາສີນນ຺ຕິ ເທວທາສີນໍ, ຍາ ''ເທວຕາກຕິໂຍຕິປີ'' ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີຯ ມທນິທ຺ທນ຺ຕິ ສຸຣາມທນິມິຕ຺ຕກໍ ສຸປນໍ ເທວຕູປຫາຣນ຺ຕິ ນຈ຺ຈນຄາຍນາທີນາ ເທວຕານໍ ປູຊໍຯ ສຸຣາປາຕິນ຺ຕິ ປາຕິປຸຕ຺ຕໍ ສຸຣໍຯ ທິວາຕິ ອຕິທິວາ ອຸສ຺ສູເຣຯ

ເອລມູຄກຖາ ວິຍາຕິ ອິເມສໍ ປຕ຺ຫີຕມານີນໍ ກຖາ ອນ຺ຘພາລກຖາສທິສີຯ ຈຕ຺ຕາໂຣ ນິໂຣເຘຕິ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍວິຘຸເຣ ຈຕ຺ຕາໂຣ

ນິໂຣເຂ ເຂເຕ ປລຸລເປັນຸຕິ។ ນ ຈ ອລຸລມລຸລວິຣຸທຸສນານາສກາເວນ ເຕນ ກວິຕພຸພໍ, ອຖ ໂຂ ເອກສກາເວນ, ເຕນາຫ “ອີມີ ນາ ຈາ”ຕິອາທີ។ ອລຸເລເນວາຕິ ອີເມຫີ ວຸຕຸຕາການໂຕ ອລຸລາກາເຣເນວ ກວິຕພຸພໍ។ “ອຍໍ ນິໂຣໂຂ, ອຍໍ ນິໂຣໂຂ”ຕິ ອາ ເມທິຕວຈນໍ ສຕຸຖາ ອຕຸຕໂນ ເທສນາວິລາເສນ ອເນກາການໂວກາສໍ ນິໂຣຂໍ ວິກາເວສຸສຕິຕິ ທສຸສນຕຸຖໍ ກຕໍ ອໂທ ນູນາຕິ ເອຕຸຖ ອໂທຕິ ອຈຸລຣິເຍ, ນູນາຕິ ອນຸສຸສຣເຕ ນິປາໂຕ។ ຕສຸມາ ອໂທ ນູນ ກຄວາ ອນລຸລສາສາຣຕາເທສນຕຸຕາ ນິໂຣຂມຸປີ ອໂທ ອຈຸລຣິຍໍ ກຕຸວາ ກເຖຍຸຍ ມລຸເລຕິ ອຂິປຸປາໂຍ។ “ອໂທ ນູນ ສຸຄໂຕ”ຕິ ເອຕຸຖາປີ ເອເສວ ນໂຍ។ ອຈຸລຣິຍວິກາວນໂຕ ເອວ ເຈຕຸຖ ທຸວິກຸຂຕຸຕຸໍ ວຈນໍ, ອຈຸລຣິຍຕຸໂຖປີ ເຈຕຸຖ ອໂທ-ສທຸໂທ។ ໂສ ຍສຸມາ ອນຸສຸສຣຕມຸເຂເນວ ເຕນ ຄທິໂຕ, ຕສຸມາ ວຸຕຸຕໍ “ອໂທ ນູນາຕິ ອນຸສຸສຣຕາຕຸເຖ”ຕິ។ ກາລປຸຄຸຄລາທິວິກາເຄນ ພຫຸເກທຕຸຕາ ອີເມສໍ ນິໂຣຂສມຸມານນຸຕິ ພຫຸວຈນໍ, ກຸສລ-ສທຸທໂຍເຄນ ສາມິວຈນໍ ກຸມຸມຕຸເຖ ທພຸພຸພໍ។ ຈິຕຸຕາວສີຕາຍາຕິ ນິໂຣຂສມາປຕຸຕິຍໍ ວສີກາວສຸສ ຈິຕຸຕຕຸຕາ។ ສກາວໍ ຊານາຕີຕິ ນິໂຣຂສຸສ ສກາວໍ ຍາຖາວໂຕ ຊານາຕີ។

ອເຫຕຸກສລຸລຸປຸປາທນິໂຣຂກຖາວຕຸຕນາ

໔໑໔។ພຣມຊເຊເນວປກຸຂລີຕາຕິ ພຣໂຕ ພທີ ຄນຸຕຸການາ ປຸຣິສາ ມຄຸຄໍ ອໂນຕຣິຕຸວາ ພຣາຊີເຣນ ສມຕເລ ວິວຍຸຄເຕ ເອວ ປກຸຂລນໍ ປຕຸຕາ, ເອວໍ ສມຸປທມີທນຸຕິ ອຕຸໂຖ។ ອສາສາຣໂຕ ເຫຕຸ, ສາສາຣໂຕ ປຈຸຈໂຍຕິ ເອວມາທີ ວິກາເຄນ ອີສ ປໂຍຊນໍ ນຕຸຖິ ສລຸລາຍ ອກາຣຕາກາວປພິກຸເຂປຕຸຕາ ໂຈທນາຍາຕິ ວຸຕຸຕໍ “ກາຣຕາສຸເສວ ນາມ”ນຸຕິ។

ປາລຸອີຍໍ “ອຸປຸປຊຸຊນຸຕິປີ ນິຣຸຊຸຊນຸຕິປີ”ຕິ ວຸຕຸຕໍ, ຕຕຸຖ “ສເຫຕູ ສປຸປຈຸຈຍາ ສລຸລາ ອຸປຸປຊຸຊນຸຕິ, ອຸປຸປນຸນາ ປນ ນິຣຸຊຸຊນຸ ຕິເຍວ, ນ ຕິພຸຄນຸຕິ”ຕິ ທສຸສນຕຸຖໍ “ນິຣຸຊຸຊນຸຕິ”ຕິ ວຈນໍ, ນ ນິໂຣຂສຸສ ສເຫຕຸສປຸປຈຸຈຍກາວທສຸສນຕຸຖໍ។ ອຸປຸປາໂທ ຫີ ສເຫຕຸໂກ , ນ ນິໂຣໂຂ។ ຍທິ ຫີ ນິໂຣໂຂປີ ສເຫຕຸໂກ ສີຍາ, ຕສຸສ ນິໂຣເຂນາປີ ກວິຕພຸພໍ ອຽກຸຣາທີນໍ ວິຍ, ນ ຈ ຕສຸສ ນິໂຣໂຂ ອຕຸຖິ។ ຕສຸມາ ວຸຕຸຕນເຍເນວ ປາລຸອີຍາ ອຕຸໂຖ ເວທິຕພຸໂພ។ ອຍລຸຈ ນໂຍ ຂຕນິໂຣຂວເສນ ວຸຕຸໂຕ។ ໂຍ ປນ ຍຖາປຣິຈຸຈິນຸນ ກາລວເສນ ສພຸພໂສວ ອນຸປຸປາທນິໂຣໂຂ, ໂສ “ສເຫຕຸໂກ”ຕິ ເວທິຕພຸໂພ ຕຖາຣູປາຍ ປຜິປຕຸຕິຍາ ວິນາ ອກາວໂຕ។ ເຕນາຫ ກຄວາ “ສີກຸຂາ ເອກາ ສລຸລາ ນິຣຸຊຸຊຕີ”ຕິ។ (ທີ។ ນີ។ ໑໔໑໘) ຕາໂຕ ເອວ ຈ ອີສາປີ ວຸຕຸຕໍ “ສລຸລາຍ ສເຫຕຸກໍ ອຸປຸປາທນິໂຣຂໍ ທີເປຕຸ”ນຸຕິ។

ສີກຸຂາ ເອກາຕິ ເອຕຸຖ ສີກຸຂາຕິ ກຣເຕ ປຈຸຈຕຸຕວຈນໍ, ເອກ-ສທຸໂທ ອລຸລປຣິຍາໂຍ “ອີຕຸເຖເກ ອກິວທນຸຕິ ສໂຕ ວາ ປນ ສຕຸຕສຸສາ”ຕິອາທີສຸ (ທີ។ ນີ។ ໑໗໘ ອາທໂຍ; ມ។ ນີ។ ໓໔໑) ວິຍ, ນ ສງຂຍາວາຈີຕິ ອາຫ “ສີກຸຂາ ເອກາ ສລຸລາ ອຸປຸປຊຸຊນຸຕີຕິ ສີກຸຂາຍ ເອກຈຸຈາ ສລຸລາ ຊາຍນຸຕິ”ຕິ។ ເສສປເທສຸປີ ເອເສວ ນໂຍ។

໔໑໓។ຕຕຸຖາຕິ ຕສຸສໍ ອຸປຣິເທສນາຍໍ។ ສມຸມາທິພຸຖິສມຸມາສງກປຸປວເສນ ປຣິຍາປນຸນຕຸຕາ ອາຄຕາຕິ ສກາວໂຕ ອຸປກາຣໂຕ ຈ ປລຸລາກຸຂນຸເຂ ປຣິຍາປນຸນຕຸຕາ ສງຄທິຕຕຸຕາ ຕຕິຍາ ອຂິປລຸລາສີກຸຂາ ສມຸມາທິພຸຖິສມຸມາສງກປຸປວເສນ ອາຄຕາ។ ຕຖາ ຫີ ວຸຕຸຕໍ “ຍາ ຈາວຸໂສ ວິສາຂ ສມຸມາທິພຸຖິ, ໂຍ ຈ ສມຸມາສງກປຸໂປ, ອີເມ ຂມຸມາ ປລຸລາກຸຂນຸເຂ ສງຄທິຕາ”ຕິ (ມ។ ນີ។ ໑໔໖໒) ກາມລຸເຈຕຸຖ ວຸຕຸຕນເຍນ ຕີສຸໂສປີ ສີກຸຂາ ອາຄຕາ ເອວ, ຕຖາປີ ອຂິຈິຕຸຕສີກຸຂາຍ ເອວ ອກິສລຸລານິໂຣໂຂ ທສຸສິໂຕ, ອີຕຣາ ຕສຸສ ສມຸກາຣກາເວນ ອານີຕາ។

ປລຸຈກາມຄຸຕິກຣາໂຄຕິ ປລຸຈກາມໂກຍຸຄາເສ ອາຣພຸກ ອຸປຸປຊຸຊນກຣາໂຄ។ ອສມຸປຸປນຸນກາມຈາໂຣຕິ ວຕຸຕມານຸປຸປນຸນ ຕາວເສນ ອສມຸປຸປນຸໂນ ໂຍ ໂກຈິ ກາມຈາໂຣ ຍາ ກາຈິ ໂລກຸປຸປຕຸຕິ។ ປຸຣິໂມ ວິສຍວເສນ ນິຍມີຕຕຸຕາ ກາມຄຸຕາຣມຸມໂຕວ ໂລໂກ ທພຸຖພຸໂພ, ອີຕໂຣ ປນ ຊານນິກນຸຕິກວຣາຄາທີປຸປເກໂທ ສພຸໂພປີ ໂລກຈາໂຣ ການນພຸເຄນ ກາເມສຸ ປວຕຸຕນໂຕ។ ສພຸເພປີ ຫີ ເຕກູມກາ ຂມຸມາ ການນີຍພຸເຄນ ການາຕິ។ ອຸກເຍສມຸປີ ການສລຸລາຕີນາມຕາ ສທາຈຣຕາລາເຍນາຕິ “ການ ສລຸລາ”ຕິ ປທຸທຸຂາຣໍ ກຕຸວາ ຕທຸກາຍໍ ນິທຸທິພຸຖໍ។

“ຕຕຸຖາ”ຕິອາທີ ອສມຸປຸປນຸນການຈາຣໂຕ ປລຸຈກາມຄຸຕິກຣາຄສຸສ ວິເສສທສຸສນໍ។ ການໍ ປລຸຈກາມຄຸຕິກຣາໂຄປີ ອສມຸປຸປນຸໂນ ເອວ ມຄຸເຄນ ສມຸຄຸພາພຶຍຕິ, ຕສຸມີ ປນ ສມຸຄຸພາພິເຕປີ ນ ສພຸໂພ ຣາໂຄ ສມຸຄຸພາຍໍ ຄຈຸລຕິ, ຕສຸມາ ປລຸຈ ການຄຸຕິກຣາຄຄຸຄຫເຕນ ນ ອີຕຣສຸສ ສພຸພສຸສ ຣາຄສຸສ ຄຫຕໍ ໂທຕີຕິ ອຸກາຍສາສາຣເຕນ ປຣິຍາເຍນ ອຸກາຍໍ ສງຄເທຕຸວາ

ທສ຺ເສຕຸໍ ປາລຸອິຍໍ ການສລ຺ລາຄຄຫຳ ກຕນ຺ຕິ ຕທຸກຍໍ ສຣູປໂຕ ວິເສສໂຕ ຈ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ສພ຺ພສງຄາຫິກກາວໂຕ "ອສມຸປ຺ປນ຺ນການຈາໂຣປນ ອິມສ຺ມີ ຄາເບ ວຍ຺ຍຕີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ຺

ສທິສຕ຺ຕາຕິ ການສລ຺ລາທິການເວນ ສມານຕ຺ຕາ, ເອເຕນ ປາລຸອິຍໍ "ປ຺ຣິມາ"ຕິ ສທິສກປ຺ປນາວເສນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິ຺ ອ ນາຄຕາ ທີ ອິເສ "ນິຣຸຊ຺ຊຕີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕາ ອນຸປ຺ປາທສ຺ສ ອສິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ, ເຕນາຫ "ອນຸປ຺ປນ຺ນາວ ນຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ"ຕິ຺

ນິວຣຕາວິເວກໂຕ ຊາຕຕ຺ຕາ ວິເວກເຊທີ ປຖມຊ຺ຊານປີຕິສຸເຂທີ ສຫ ອກ຺ຂາຕພ຺ພາ, ຕໍໂກຍ຺ຄາສິກາ ວາຕິ ວິເວກຊໍ ປີຕິສຸຂສງ ຂາຕາ຺ ນານຕ຺ຕສລ຺ລາປຝິພສລ຺ລາທີ ນິປ຺ຕາຕາຍ ສຸຂຸມກູຕຕາຍ ສຸຂຸມສລ຺ລາ ກູຕາ ສຸຂຸມກາເວນ, ປຣມຕ຺ຖກາເວນ ອວິປ຺ຣິຕສກາວາ຺ ຊານໍ ຕໍສມ຺ປຍຸຕ຺ຕຜມ຺ມານໍ ກາວນາສິທ຺ຜາ ສຕ຺ຫສຸຂຸມຕາ ນິວຣຕາວິກ຺ຂມ຺ກນວເສນ ວິລ຺ລາຍຕີຕິ ອາຫ "ການຈ຺ຉນ຺ທາທີໂອລຸອາຣິກງຄປ຺ປຫານວເສນ ສຸຂຸມາ"ຕິ຺ ກູຕຕາຍາຕິ ວິຊ຺ຊມານຕາຍ຺ ສພ຺ພຕ຺ຖາຕິ ສພ຺ພວາເຣສ຺ຸ

ສມາປຊ຺ຊນານິຍ຺ຄານານີ ວິຍ ວຸຍ຺ຄານໍ ຊາເນ ປຣິຍາປນ຺ນມ຺ປີ ໂຫຕິ ຍຖາ ຕໍ ຜມ຺ມານໍ ກງຄກ຺ຂໂຕ ຜມ຺ເມສຸ, ນ ອາວ ຊ຺ຊນປຈ຺ຈເວກ຺ຂຕານີຕິ "ປຖມຊ຺ຊານໍ ສມາປຊ຺ຊນ຺ໂຕ ອສິຍ຺ຄຫນ຺ໂຕ ວຸຍ຺ຄຫນ຺ໂຕ ຈ ສິກ຺ຂຕີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ "ອາວຊ຺ຊນ຺ໂຕ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂນ຺ໂຕ"ຕິ຺ ຕນ຺ຕິ ປຖມຊ຺ຊານໍ຺ ເຕນາຕິ ເຫຕຸມ຺ທີ ກຣຕາວຈນໍ, ຕສ຺ມາ ປຖມຊ຺ຊາເນນ ເຫຕຸກູເຕນາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ເຫຕຸກາໂວ ເຈຕ຺ຖ ຊານສ຺ສ ຍຖາວຸຕ຺ຕສລ຺ລາຍ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສຫຊາຕາທິປຈ຺ຈຍກາໂວ ການສລ຺ລາຍ ນິໂຣຜສ຺ສ ອຸປນິສ຺ສຍ ຕາວ, ຕລ຺ຈ ໂຂ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕປຣິຍາເຍນ຺ ຕຖາ ເຈວ ສໍວຕ຺ຕິຕໍ "ຕຖາຣູປາຍ ປຝິປຕ຺ຕິຍາ ວິນາ ອກາວໂຕ"ຕິ຺ ເອເຕນຸປາເຍນາ ຕິ ຍ຺ວາຍໍ ປຖມຊ຺ຊານຕປ຺ປຝິປກ຺ຂສລ຺ລາວເສນ "ສິກ຺ຂາ ເອກາ ສລ຺ລາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ສິກ຺ຂາ ເອກາ ສລ຺ລາ ນິຣຸຊ຺ຊຕີ"ຕິ ເອຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ວຸຕ຺ໂຕ, ເອເຕນ ນເຍນ຺ ສພ຺ພຕ຺ຖາຕິ ສພ຺ພວາເຣສ຺ຸ

໔໑໔຺ ຍສ຺ມາ ປເນຕ຺ຖ ສມາປຕ຺ຕິວເສນ ຕໍຕໍສລ຺ລານໍ ອຸປ຺ປາທນິໂຣຜ ວຸຈ຺ຈມາເນ ອງຄວເສນ ໂສ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ອາຫ "ຍສ຺ມາ ປນາ"ຕິອາທີ຺ "ອງຄໂຕ ສມ຺ມສນ"ນ຺ຕິ ອນຸປທຜມ຺ມວິປ຺ສ຺ສນາຍ ລກ຺ຂຕາວຈນໍ຺ ອນຸປທຜມ຺ມວິປ຺ສ຺ສນລ຺ທີ ກໂຣນ຺ໂຕ ສ ມາປຕ຺ຕີ ປຕ຺ວາ ອງຄໂຕ ສມ຺ມສນໍ ກໂຣຕິ, ນ ຈ ສລ຺ລາ ສມາປຕ຺ຕິຍາ ກິລ຺ຈິ ອງຄໍ ໂຫຕິ຺ ວຸຕ຺ຕລ຺ຈ "ອິທລ຺ຈ ສລ຺ລາ ສລ຺ລາຕິ ເອວໍ ອງຄໂຕ ສມ຺ມສນໍ ອຸທ຺ຜຍ"ນ຺ຕິ຺ ອງຄໂຕຕິ ວາ ອວຍວໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ, ອນຸປທຜມ຺ມໂຕຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ຺ ຕເທວາ ຕິ ອາກິລ຺ຈລ຺ລາຍຕນເມວ຺

ຍໂຕ ໂຂຕິ ປຈ຺ຈຕ຺ເຕ ນິສ຺ສກ຺ກວຈນນ຺ຕິ ອາຫ "ໂຍ ນາມາ"ຕິ ຍຖາ "ອາທິມ຺ທີ"ຕິ ເອຕສ຺ມີ ອຕ຺ເຖ "ອາທິໂຕ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ ອິຕຣວິກຕ຺ຕິໂຕປີ ໂຕ-ສທ຺ທສ຺ສ ລພ຺ກນໂຕ຺ ສກສ຺ມີ ອຕ຺ຕນາ ອສິຄເຕ ສລ຺ລາ ສກສລ຺ລາ, ສາ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ສກສລ຺ລີ, ເຕນາຫ "ອຕ຺ຕໂນ ປຖມຊ຺ຊານສລ຺ລາຍ ສລ຺ລວາ"ຕິ຺ ສກສລ຺ລີຕິ ເຈຕ຺ຖ ອຸປຣິ ວຸຈ຺ຈມານນິໂຣຜປາທກຕາຍ ສາຕິສຍາຍ ຊານສລ຺ລາຍ ອຕ຺ຖິກາວໂຊຕໂກ ອີ-ກາໂຣ ທຍ຺ຄພ຺ໂພ, ເຕເນວາຫ "ອນຸປຸພ຺ເພນ ສລ຺ລຄ຺ຄໍ ຟຸສຕີ"ຕິອາທີ຺ ຕສ຺ມາ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ສກສລ຺ລີຕາຄຄຫເຕນ ຕສ຺ມີ ຕສ຺ມີ ຊາເນ ສພ຺ພໂສ ສຸຈິຕ຺ຕາວສີກາໂວ ທີປີໂຕຕິ ເວທິຕພ຺ພໍ຺

ໂລກິຍານນ຺ຕິ ນິທ຺ຜາຣເຕ ສາມິວຈນໍ, ສາມິອຕ຺ເຖ ເອວ ວາ຺ ຍທຄ຺ເຄນ ທີ ຕໍ ເຕສຸ ເສຍ຺ຄໍ, ຕທຄ຺ເຄນ ເຕສມ຺ປີ ເສຍ຺ຄນ຺ຕິ຺ "ໂລກິຍານ"ນ຺ຕິ ວິເສສນໍ ໂລກຸຕ຺ຕຣສມາປຕ຺ຕີທີ ຕສ຺ສ ອເສຍ຺ຄກາວໂຕ຺ "ກິຈ຺ຈກາຣກສມາປຕ຺ຕີນ"ນ຺ຕິ ວິເສສນໍ ອກິຈ຺ຈ ກາຣກສມາປຕ຺ຕີໂຕ ຕສ຺ສ ອເສຍ຺ຄກາວໂຕ຺ ອກິຈ຺ຈກາຣກຕາ ຈສ຺ສາ ປຍຸສລ຺ລາກິຈ຺ຈາກາວວຈນໂຕ ວິລ຺ລາຍຕີ຺ ຍເຖວ ທີ ຕຕ຺ຖ ສລ຺ລາ, ເອວໍ ຝສ຺ສາທໂຍ ປີຕິ຺ ຍທຄ຺ເຄນ ທີ ຕຕ຺ຖ ສງຂາຣາວເສສສຸຂຸມກາວປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ປກຕິວິປ຺ສ຺ສການໍ ສມ຺ມສິຕຸໍ ອສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍຣູເປນ ຖິຕາ, ຕທຄ຺ເຄນ ເຫຍ຺ຄິມສມາປຕ຺ຕິຜມ຺ມາ ວິຍ ປຍຸກິຈ຺ຈກຣຕາສມຕ຺ຖາປີ ນ ໂຫນ຺ຕີຕິ຺ ສ຺ວາຍມຕ຺ໂຖ ປຣມຕ຺ຖມລ຺ຊສາຍໍ ວິສຸທ຺ຜິມຄ຺ຄສໍວຕ຺ຕນາຍໍ ອາຣຸປ຺ປກຖາຍໍ (ວິສຸທ຺ຜິ຺ ຝີ຺ ໑໔໘໗ຝ) ສວິເສສໍ ວຸຕ຺ໂຕ, ຕສ຺ມາ ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ເວທິຕພ຺ໂພ຺ ເກຈິ ປນ "ຍຖາ ເຫຍ຺ຄິມາ ເຫຍ຺ຄິມາ ສມາປຕ຺ຕິໂຍ ອຸປ຺ຣິມານໍ ອຸປ຺ຣິມານໍ ອສິຍ຺ຄານກິຈ຺ຈໍ ສາເຜນ຺ ຕິ, ນ ເອວໍ ເນວສລ຺ລານາສລ຺ລາຍຕນສມາປຕ຺ຕິ ກສ຺ສຈິປີ ອສິຍ຺ຄານກິຈ຺ຈໍ ສາເຜຕິ, ຕສ຺ມາ ສາ ອກິຈ຺ຈກາຣິກາ, ອິຕຣາ ກິຈ຺ຈກາຣິກາ ວຸຕ຺ຕາ"ຕິ ວທນ຺ຕິ, ຕທຍຸຕ຺ຕໍ ຕສ຺ສາປີ ວິປ຺ສ຺ສນາຈິຕ຺ຕປຣິທມນາທີນໍ ອສິຍ຺ຄານກິຈ຺ຈສາຜນໂຕ຺ ຕສ຺ມາ ປ຺ຣິໂມເຍວ ອຕ຺ໂຖ ຍຸຕ຺ໂຕ຺

ປກປ຺ເປຕິຕິ ສໍວິທຫຕິ຺ ຊານໍ ສມາປຊ຺ຊນ຺ໂຕ ທີ ຊານສ຺ຂໍ ອຕ຺ຕນີ ສໍວິທຫຕີ ນາມ຺ ອກິສງຂໂຣຕີຕິ ອາຍູຫຕິ, ສມ຺ປີຕ຺ເຫຕີຕິ

ອຕ຺ໂຖຯ ສມ຺ປີຕ຺ໜນຕ຺ໂຖ ຫິ ສມຸຫຍຏ຺ໂຖຯ ຍສ຺ມາ ນິກນ຺ຕິວເສນ ເຈຕນາກິຈ຺ຈສ຺ສ ມຕ຺ຖກປ຺ປຕ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ຜລູປ຺ຈາເຣນ ກາຣຓໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ນິກນ຺ຕີ ກຸຣຸມາໂນ ອຠິສງ຺ຂໂຣຕິ ນາມາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອິມາ ອິທານິ ເມ ລພ຺ຠມານາ ອາກິ ຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນສຎ຺ຎາ ນິຣຸຊ຺ເຊຍ຺ຍຸໍ ຕໍສມຕິກ຺ກເມເນວ ອຸປ຺ຣິຌານຕ຺ຖາຍ ເຈຕນາຠິສງ຺ຂຣຕາສມ຺ຠວໂຕຯ ອຎ຺ຎາຕິ ອາກິ ຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນສຎ຺ຎາຫິ ອຎ຺ຎາຯ ຕໂຕ ຖູລຕຣຠາວໂຕ ໂອຬາຣິກາຯ ກາ ປນ ຕາຕິ ອາຫ "ຠວງ຺ຄສຎ຺ຎາ"ຕິຯ ອາກິ ຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນໂຕ ວຸຏ຺ຐາຍ ເອວ ຫິ ອຸປ຺ຣິຌານຕ຺ຖາຍ ເຈຕນາຠິສງ຺ຂຣຓານິ ກເຣຍ຺ຍໍ, ວຸຏ຺ຐານຎ຺ຈ ຠວງ຺ຄວເສນ ໂຫຕິຯ ຍາວ ຈ ອຸປ຺ຣິ ຌານສມາປ຺ຊ຺ຊນໍ, ຕາວ ອນ຺ຕຣນ຺ຕຣາ ຠວງ຺ຄປ຺ປວຕ຺ຕີຕິ ອາຫ "ຠວງ຺ຄສຎ຺ຎາ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ເຊຍ຺ຍຸ"ນ຺ຕິຯ

ເຈເຕນ຺ໂຕວາຕິ ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນຌານໍ ເອກໍ ທ຺ເວ ຈິຕ຺ຕວາເຣ ສມາປ຺ຊ຺ຊນ຺ໂຕ ເອວຯ ນ ເຈເຕຕິ ຕຖາ ເຫຏ຺ຐິມຌ຺ຌາເນສຸ ວິຍ ວາ ປຸພ຺ພາໂຠຄາຠາວໂຕ ປຸພ຺ພາໂຠຄວເສນ ຫິ ຌານໍ ປກປ຺ເປນ຺ໂຕ ອິຘ "ເຈເຕຕີ"ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຯ ຍສ຺ມາ "ອຫເມຕໍ ຌານໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕມິ ອຸປສມ຺ປາເທມິ ສມາປ຺ຊ຺ຊາມີ"ຕິ ເອວໍ ອຠິສງ຺ຂຣຓໍ ຕຕ຺ຖ ສາລຍສ຺ເສວ ໂຫຕິ, ນ ອນາລຍສ຺ສ, ຕສ຺ມາ ເອກໍ ຈິຕ຺ຕກ຺ຂຓິກມ຺ປິ ຌານໍ ປວຕ຺ເຕນ຺ໂຕ ຕຕ຺ຖ ອປ຺ປຫີນນິກນ຺ຕິກຕາຍ ອຠິສງ຺ຂໂຣນ຺ໂຕ ເອວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຍສ຺ມາ ປນສ຺ສ ຕຖາ ເຫຏ຺ຐິມຌ຺ຌາເນສຸ ວິຍ ວາ ຕຕ຺ຖ ປຸພ຺ພາໂຠໂຄ ນຕ຺ຖິ, ຕສ຺ມາ "ນ ອຠິສງ຺ຂໂຣຕີ"ຕິ ວຸຕ຺ຕໍຯ "ອິມສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ"ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕສ຺ເສວຕ຺ຖສ຺ສ ວິວຣຓໍຯ "ສຸວາຍມຕ຺ໂຖ"ຕິອາທິນາ ຕເມວຕ຺ຖໍ ອຸປມາຍ ປຏິປາເທຕິຯ

ປຈ຺ຈາຄເຕຕິ ປີຕ຺ຐຣສ຺ສ ປຈ຺ຈາຄເຕຯ ຕໂຕ ປຸຕ຺ຕຐຣໂຕຯ ລຫຸສຐຣເມວາຕິ ຍໂຕ ອເນນ ຠິກ຺ຂາ ລທ຺ຘາ, ຕເມວ ຐຣໍ ປຸຕ຺ຕເຄຫເມວຯ ອາສນສາລາ ວິຍ ອາກິຎ຺ຈຎ຺ຎາຍຕນສມາປຕ຺ຕິ ຕໂຕ ປີຕ຺ຐຣປຸຕ຺ຕຐຣຜ຺ຖານິຍານໍ ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນນິໂຣຘສມາປຕ຺ຕີນໍ ອຸປລຄ຺ຄພ຺ພໂຕຯ ປີຕ຺ຐຣໍ ອມນສິກຣິຕ຺ວາຕິ ປວິສິຕ຺ວາ ສມຕິກ຺ກນ຺ຕມ຺ປິ ປີຕ຺ຐຣໍ ນ ມນສິ ກຕ຺ວາຯ ປຸຕ຺ຕຐຣສ຺ເສວ ອາຈິກ຺ຂນໍ ວິຍ ເອກໍ ທ຺ເວ ຈິຕ຺ຕວາເຣ ສມາປ຺ຊ຺ຊິຕ຺ພມ຺ປິ ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນໍ ນ ມນສິ ກຕ຺ວາ ປໂຣ ນິໂຣຘສມາປຕ຺ຕິອຕ຺ຖາຍ ເອວ ມນສິກາໂຣຯ ເອວໍ ອມນສິກາຣສາມຎ຺ເຎນ, ມນສິກາຣສາມຎ຺ເຎນ ຈ ອຸປມຸປເມຍ຺ຍຕາ ເວທິຕພ຺ພາ ອາຈິກ຺ຂເນນປິ ມນສິກາຣສ຺ເສວ ໂຊຕິຕຕ຺ຕາຯ ນ ຫິ ມນສິກາເຣນ ວິນາ ອາຈິກ຺ຂນໍ ສມ຺ຠວຕິຯ

ຕາ ຌານສຎ຺ຎາຕິ ຕາ ເອກໍ ທ຺ເວ ຈິຕ຺ຕວາເຣ ປວຕ຺ຕາ ເນວສຎ຺ຎານາສຎ຺ຎາຍຕນສຎ຺ຎາຯ ນິຣຸຊ຺ຌນ຺ຕີຕິ ປເທເສເນວ ນິຣຸຊ຺ຌນ຺ຕິ, ປຸພ຺ພາຠິສງ຺ຂາຣວເສນ ປນ ອຸປ຺ຣິ ອນຸປ຺ປາໂທຯ ຍຖາ ຈ ຌານສຎ຺ຎານໍ, ເອວໍ ອິຕຣສຎ຺ຎານໍ ປີຕິ ອາຫ "ອຎ຺ຎາ ຈ ໂອຬາຣິກາ ຠວງ຺ຄສຎ຺ຎາ ນຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນ຺ຕີ"ຕິ, ຍຖາປຣິຈ຺ເຊທຸນກາລນ຺ຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ ໂສ ເອວໍ ປຏິປນ຺ໂນ ຠິກ຺ຂູຕິ ໂສ ເອວໍ ຍຖາວຸຕ຺ເຕ ສຎ຺ຎາຄ຺ເຄ ຠິໂຕ ອຣຫຕ຺ເຕ, ອນາຄາມິຜເລ ວາ ປຕິຏ຺ຐິໂຕ ຠິກ຺ຂຸ ທ຺ວີຫິ ຜເລຫິ ສມນ຺ນາຄໂຕ, ຕີຕ຺ຕໍ ສງ຺ຂາຣານໍ ປຏິປ຺ປສ຺ສທ຺ຘີ, ໂສລຸອສວິຘາ ຎາຓຈຣິຍາ, ນວວິຘາ ສມາຘິຈຣິຍາຕິ ອິເມສໍ ວເສນ ນິໂຣຘປຏິປາທນປຏິປຕ຺ຕີ ປຏິປນ຺ໂນຯ ຜຸສຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ຜຸສນໍ ນາມ ວິນ຺ທນໍ ປຏິລທ຺ຘີຕິ ອາຫ "ວິນ຺ທຕິ ປຏິລຠຕີ"ຕິຯ ອຕ຺ຖໂຕ ປນ ຍຖາປຣິຈ຺ເຊທຸນກາລໍ ຈິຕ຺ຕເຈຕສິການໍ ສພ຺ພໂສ ອປ຺ປວຕ຺ຕິ ເອວຯ

ອກິຕິ ອຸປສຄ຺ຄມຕ຺ຕໍ ນິຣຕ຺ຖກໍ, ຕສ຺ມາ "ສຎ຺ຎາ" ອິຈ຺ເຈວ ອຕ຺ໂຖຯ ນິໂຣຘປເທນ ອນນ຺ຕຣິກໍ ກຕ຺ວາ ສມາປຕ຺ຕິປເທ ວຕ຺ຕພ຺ເພ ເຕສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ອນ຺ຕເຣ ສມ຺ປ຺ຊານປທໍ ຄປີຕນ຺ຕິ ອາຫ "ນິໂຣຘປເທນ ອນນ຺ຕຣິກໍ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕ"ນ຺ຕິ, ເຕນາຫ "ອນຸປຸພ຺ພ...ເປ... ອຕ຺ໂຖ"ຕິຯ ຕຕ຺ຣາປີຕິ ຕສ຺ມິມ຺ປິ ຕຖາ ປທານຸປຸພ຺ພິຄປ຺ເນປີ ອຍໍ ວິເສສຕ຺ໂຖຕິ ໂຍຊນາຯ ສມ຺ປ຺ຊານນ຺ຕສ຺ສາຕິ ຕໍ ຕໍ ສມາປຕ຺ຕີ ສມາປ຺ຊິຕ຺ວາ ວຸຏ຺ຐາຍ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ສງ຺ຂາຣານໍ ສມ຺ມສນວເສນ ປ຺ຊານນ຺ຕສ຺ສຯ ອນ຺ເຕຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕາຍ ນິໂຣຘປຏິປຕ຺ຕິຍາ ປຣິໂຍສາເນຯ ທຸຕິຍວິກປ຺ເປ ສມ຺ປ຺ຊານນ຺ຕສ຺ສາຕິ ສມ຺ປ຺ຊານກາຣິໂນຕິ ອຕ຺ໂຖ, ເຕນ ນິໂຣຘສ ມາປ຺ຊ຺ຊນກສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ ອາທິໂຕ ປຜ຺ຖາຍ ສພ຺ພປາຏິຫາຣິກປຎ຺ຎາຍ ສຫ຺ຘີ ອຕ຺ຖສາຘິກາ ປຎ຺ຎາ ກິຈ຺ຈໂຕ ທສ຺ສິຕາ ໂຫຕິ, ເຕນາຫ "ປຕ຺ຖິຕສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ"ຕິຯ

ສພ຺ພາກາເຣນາຕິ "ສມາປຕ຺ຕິຍາ ສຣູປວິເສໂສ, ສມາປ຺ຊ຺ຊນໂກ, ສມາປ຺ຊ຺ຊນສ຺ສ ຄານໍ, ກາຣຓໍ, ສມາປ຺ຊ຺ຊນາກາໂຣ"ຕິ ເອວ ມາທິ ສພ຺ພປ຺ປກາເຣນຯ ຕຕ຺ຖາຕິ ວິສຸທ຺ຘິມຄ຺ເຄຯ (ວິສຸທ຺ຘີຯ ໒ຯ໘໖໗) ກຖິຕໂຕວາຕິ ກຖິຕຜ຺ຖານໂຕ ເອວ ຄເຫຕພ຺ພາ, ນ ອິຘ ຕໍ ວທາມ ປຸນຣຸຕ຺ຕິກາວໂຕຕິ ອຘິປ຺ປາໂຍຯ

ເອວໍ ໂຂ ອຫນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ອາກາຣຕ຺ໂຖ ເອວໍ-ສທ຺ໂທ ອຸຄ຺ຄຫິຕາກາຣທສ຺ສນນ຺ຕິ ກຕ຺ວາຯ ເອວໍ ໂປຜ຺ຖປາທາຕິ ເອຕ຺ຖ ປນ ສມ຺ໂປຘນຕ຺ໂຖ, ເຕນາຫ "ສຸອຸຄ຺ຄຫິຕໍ ຕຍາຕິ ອນຸຊານນ຺ໂຕ"ຕິຯ

໔໑໕ຯ ສຍຸລາ ອຄຸຄາ ເອຕຸຖາຕິ ສຍຸລາຄຸຄໍ, ອາກິລຸຈລຸລາຍຕນໍຯ ອພຸຖສຸ ສມາປຕຸຕິສຸປີ ສຍຸລາຄຸຄໍ ອຕຸຖິ ອຸປລພຸກຕິຕິ ຈິນຸເຕຕຸວາຯ ''ປຸຖຸ''ຕິ ປາລຸອິຍໍ ລິງຄວິປລຸລາສໍ ທສຸເສນຸໂຕ ອາຫ ''ພຫູນິປີ''ຕິຯ ''ຍຖາ''ຕິ ອິມິນາ ປກາຣວິເສໂສ ກຣຕາປຸປ ກາໂຣ ຄຫິໂຕ, ນ ປກາຣສາມຍຸລນຸຕິ ອາຫ ''ເຍນ ເຍນ ກສິເຕນາ''ຕິ, ປຖວີກສິເຕນ ກຣຕາກູເຕນາ''ຕິ ຈຯ ຊານໍ ຕາວ ຍຸຕຸ ໂຕ ກຣຕາກາໂວ ສຍຸລານິໂຣຂຜຸສນສຸສ ສາສກຕພກາວໂຕ, ກຖໍ ກສິຕານນຸຕິ? ເຕສມຸປີ ໂສ ຍຸຕຸໂຕ ເອວຯ ຍຫຄຸເຄນ ທິ ຊາ ນານໍ ນິໂຣຂຜຸສນສຸສ ສາສກຕໍ ອກາໂວ, ຕທຄຸເຄນ ກສິຕານມຸປີ ຕທວິນາກາວໂຕຯ ອເນກກຣຕາປີ ກິຣິຍາ ໂຫຕີເຍວ ຍຖາ ''ອສຸເສນ ຍາເນນ ທີປີກາຍ ຄຈຸຉຕິ''ຕິຯ

ເອກວາຣນຸຕິ ສກີຯ ປຸຣິມສຍຸລານິໂຣຂນຸຕິ ກາມສຍຸລາທິປຸຣິມສຍຸລາຍ ນິໂຣຂໍ, ນ ນິໂຣຂສມາປຕຸຕິສຍຸລິຕໍ ສຍຸລານິໂຣຂໍຯ ເອກໍ ສຍຸລາຄຸຄນຸຕິ ເອກໍ ສຍຸລາກູຕໍ ອຄຸຄໍ ເສຍຸຖນຸຕິ ອຕຸໂຖ ເທຍຸຖິມສຍຸລາຍ ອຸກຸກຍຸຖາກາວໂຕຯ ສຍຸລາ ຈ ສາ ອຄຸຄຍຸ ຈາຕິ ສຍຸລາຄຸຄໍ, ນ ສຍຸລາສຸ ອຄຸຄນຸຕິຯ ທຸເວ ວາເຣຕິ ທຸວິກຸຂຕຸຕຸໍຯ ເສສກສິເຕສູຕິ ກສິຕານໍເຍວ ຄຫຕໍ ນິໂຣຂກຖາຍ ອຣິກຕຕຸຕາຯ ຕໂຕ ເອວ ເຈຕຸຖ ຊານຄຸຄຫເຕນ ກສິຕຊຸຊານານີ ເອວ ຄຫິຕານີຕິ ເວທິຕພຸພໍຯ ''ປຖມຊຸຊາເນນ ກຣຕາກູເຕ ນາ''ຕິ ອາຣມຸມຕໍ ອນາມສິຕຸວາ ວທຕິ ຍຖາ ''ເຍນ ເຍນ ກສິເຕນາ''ຕິ ເອຕຸຖ ຊານໍ ອນາມສິຕຸວາ ວຸຕຸຕໍຯ ''ອິຕິ''ຕິອາທີນາ ວຸຕຸຕເມວຕຸຖໍ ສງຄເຫຕຸວາ ນິຄມນວເສນ ວທຕີຯ ສພຸພມຸປີຕີ ສພຸພໍ ເອກວາຣໍ ສມາປນຸນຊານໍຯ ສງຄເຫຕຸວາຕິ ສຍຸຊານນ ລກຸຂເຕນ ຕໍສກາວາວິເສສໂຕ ເອກຊຸຊໍ ສງຄເຫຕຸວາຯ ອປຣາປຣນຸຕິ ປຸນປຸປຸນໍຯ

໔໑໖ຯ ຊານປທຍຸຖານໍ ວິປສຸສນໍ ວທຸເຍນຸຕສຸສ ປຸຄຸຄລສຸສ ວເສນ ສຍຸລາລາຕານີ ທສຸສິຕານິ ປຖມນເຍ ຯ ທຸຕິຍນເຍ ປນ ຍສຸມາ ວິປສຸສນໍ ອຸສຸສຸກຸກາເປຕຸວາ ມຄຸເຄນ ພເຍນຸຕສຸສ ມຄຸຄລາຕໍ ອຸປຸປຊຸຊຕິ, ຕສຸມາ ວິປສຸສນາມຄຸຄວເສນ ສຍຸລາລາຕານິ ທສຸສິຕານີຯ ຍສຸມາ ປນ ປຖມນໂຍ ໂລກິຍຕຸຕາ ໂອລຸອາຣິໂກ, ທຸຕິຍນໂຍ ມິສຸສໂກ ຕສຸມາ ຕທຸກຍໍ ອສມຸກາເວຕຸວາ ອຈຸຈນຸຕສຸຂຸມໍ ສຸກໍ ຖິຣໍ ນິພຸພຕຸຕິຕໂລກຸຕຸຕຣເມວ ທສຸເສຕຸໍ ມຄຸຄຜລວເສນ ສຍຸລາລາຕານີ ທສຸສິຕານິ ຕ ຕິຍນເຍຯ ຕໂຍເປເຕ ນຍາ ມຄຸຄໂສຂນວເສນ ທສຸສິຕາຯ

''ອຍໍ ປເນຕຸຖ ສາໂຣ''ຕິ ວິກາເວຕຸໍ ຕິປີຜກມຫາສິວຕຸເຖຣວາໂທ ອາກໂຕຯ ນິໂຣຂໍ ປຸຈຸຉິຕຸວາ ຕສຸມີ ກຖິເຕ ຕທນນຸຕຣໍ ສຍຸລາລາຕຸປຸປຕຸຕີ ປຸຈຸຉນຸໂຕ ອຕຸຖໂຕ ນິໂຣຂໂຕ ວຸຍຸຖານໍ ປຸຈຸຉຕິ ນາມ, ນິໂຣຂໂຕ ຈ ວຸຍຸຖານໍ ອຣຫຕຸຕຜລຸປຸປຕຸຕິຍາ ວາ ສິຍາ ອນາຄາມິຜລຸປຸປຕຸຕິຍາ ວາ, ຕຕຸຖ ສຍຸລາ ປສານາ, ຕທນນຸຕຣຍຸຈ ປຈຸຈເວກຸຂຕລາຕນຸຕິ ຕທຸກຍໍ ນິທຸສາເຣນຸໂຕ ເຖໂຣ ''ກີ ອິເມ ກິກຸຂູ ກຕນຸຕີ''ຕິອາທິມາຫ ຯ ຕຕຸຖ ''ກີ ອິເມ ກິກຸຂູ ກຕນຸຕີ''ຕິ ຕທາ ທິຍນິກາຍຕນຸຕີ ປຣິວຕຸຕນຸເຕ ອິມໍ ຖານໍ ປຕຸວາ ຍຖາວຸຕຸເຕນ ປຜິປາຜິຍາ ຕໂຍ ນເຍ ກເຖນຸເຕ ກິກຸຂູ ສນຸສາຍ ວທຕີຯ

ຍສຸສ ຍຖາ ມຄຸຄວີຖິຍໍ ມຄຸຄຜລລາເຕສຸ ອຸປຸປນຸເນສຸ ນິຍມໂຕ ມຄຸຄຜລປຈຸຈເວກຸຂຕລາຕານິ ໂຫນຸຕີ, ເອວໍ ຜລສມາປຕຸຕິ ຍໍ ຜລປຈຸຈເວກຸຂຕລາຕນຸຕິ ອາຫ ''ປຈຸຉາ ປຈຸຈເວກຸຂຕລາຕ''ນຸຕິຯ ''ອິທໍ ອຣຫຕຸຕຜລ''ນຸຕິ ອິທໍ ປຈຸຈເວກຸຂຕລາຕສຸສ ປວຕຸຕິອາກາຣທສຸສນໍຯ ຜລສມາຂິສຍຸລາປຈຸຈຍາຕິ ຜລສມາຂິສຫຄຕສຍຸລາປຈຸຈຍາຯ ກິຣ-ສທຸໂທ ອນຸສຸສຣຕາຕຸໂຖຯ ຍຖາຂິຄຕສມຸມານຸສຸສຣຕາປກຸຂິຍາ ທີ ປຈຸຈເວກຸຂຕາຯ ສມາຂິສີເສນ ເຈຕຸຖ ສພຸພໍ ອຣຫຕຸຕຜລໍ ຄຫິຕໍ ສຫາຈຣຕລາເຍນ, ຕສຸມີ ອສຕິ ປຈຸຈເວກຸຂຕາຍ ອສມຸກໂວ ເອວາຕິ ອາຫ ''ອິທປຸປຈຸຈຍາ''ຕິຯ

ສຍຸລາອຕຸຕກຖາວຕຸຕນາ

໔໑໗ຯ ເທສນາຍ ສຕຸຫາກາເວນ ສາຣມຸກມກຸຂິສຸສາທິມລວິໂສຂນໂຕ ສຸຕມຍລາຕໍ ນຸທາປີຕໍ ວິຍ, ສຸຂຸມກາເວນ ຕນຸເລປນວິ ລິຕຸຕໍ ວິຍ, ຕິລກຸຂຕພຸກາຫຕຕາຍ ກຸຕຸທລາທິອລງກາຣວິກູສິຕໍ ວິຍ ຈ ໂຫຕິ, ຕທນຸປເສວໂຕ ລາຕສຸສ ຈ ຕຖາກາໂວ ຕໍສມງຄິໂນ ປຸຄຸຄລສຸສ ຕຖາກາວາປຕຸຕິ, ນິໂຣຂກຖາຍ ນິເວສນຍຸຈສຸສ ສິຣິສຍນປຸປເວສນສທິສນຸຕິ ອາຫ ''ສຕຸຫສຸຂຸມ... ເປ... ອາໂຣປີໂຕປີ''ຕິຯ ຕຕຸຖາຕິ ຕສຸສໍ ນິໂຣຂກຖາຍໍຯ ສຸຂໍ ອວິນຸທນຸໂຕ ມນຸທພຸທຸສິຕາຍ ອລກນຸໂຕຯ ມລວິທູສິຕຕາຍ ຄູຖຍຸຖານສທິສໍຯ ອຕຸຕໂນ ລທຸສີ ອຕຸຕທິຍຸຖີຯ ອນຸມຕີ ຄເທຕຸວາຕິ ອນຸຍຸຍໍ ຄເທຕຸວາ ''ເອທີໂສ ເມ ອຕຸຕາ''ຕິ ອນຸຊານາ ເປຕຸວາ, ອຕຸຕໂນ ລທຸສິຍໍ ປຕິຍຸຖເປຕຸວາຕິ ອຕຸໂຖຯ ກໍ ປນາຕິ ໂອລຸອາຣິໂກ, ມໂນມໂຍ, ອຣູປີຕິ ຕິຕຸຕໍ ອຕຸຕວາທານໍ ວເສນ ຕິວິເຂສຸ ກຕມນຸຕິ ອຕຸໂຖຯ ປຣິຫຣນຸໂຕຕິ ວິທຸສໍສນໂຕ ປຣິຫຣນຸໂຕ, ນິຄູຫນຸໂຕຕິ ອສິປຸປາໂຍຯ ຍສຸມາ ຈຕຸສນຸຕຕິ

ຣູປປ຺ປພນ຺ຘໍ ເອກຕ຺ຕວເສນ ຄເຫຕ຺ວາ ຣູປີຠາວໂຕ ‘‘ໂອຬາຣິໂກ ອຕ຺ຕາ’’ຕິ ປຈ຺ເຈຕິ ອຕ຺ຕວາທີ, ອນ຺ນປາໂນປຘານຕຎ຺ຈສ຺ສ ປຣິກປ຺ເປຕ຺ວາ ‘‘ສສ຺ສໂຕ’’ຕິ ມຎ຺ຎຕິ, ຣູປີຠາວໂຕ ເອວ ຈ ສຎ຺ຎາຍ ອຎ຺ຎຕ຺ຕໍ ຎາຍາຄຕເມວ, ຍໍ ເວທວາທີໂນ ‘‘ອນ຺ນມໂຍ, ປານມໂຍ’’ຕິ ຈ ທ຺ວິຘາ ໂວຫຣນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ຕໍ ສນ຺ຘາຍາ ‘‘ໂອຬາຣິກໍ ໂຂ’’ຕິ ອາຫຯ

ຕຕ຺ຖ ຍທິ ອຕ຺ຕາ ຣູປີ, ນ ສຎ຺ຎີ, ສຎ຺ຎາຍ ອຣູປຠາວຕ຺ຕາ, ຣູປຘມ຺ມານຎ຺ຈ ອສຎ຺ຊານນສຠາວຕ຺ຕາ, ຣູປີ ຈ ສມາໂນ ຍທິ ຕວ ມເຕນ ນິຈ຺ໂຈ, ສຎ຺ຎາ ອປຣາປຣໍ ປວຕ຺ຕນໂຕ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ຠິຊ຺ຊຕີຕິ ເຠທສພ຺ຠາວໂຕ ອນິຈ຺ຈາ, ເອວມ຺ປີ ‘‘ອຎ຺ຎາ ສຎ຺ຎາ, ອຎ຺ໂຎ ອຕ຺ຕາ’’ຕິ ສຎ຺ຎາຍ ອຠາວໂຕ ອເຈຕໂນຕິ ນ ກມ຺ມສ຺ສ ກາຣໂກ, ຜລສ຺ສ ຈ ນ ອຸປຠຸຎ຺ຊໂກຕິ ອາປນ຺ນເມວ, ເຕນາຫ ‘‘ໂອຬາຣິໂກ ຈ ຫິ ເຕ’’ຕິອາທີຯ ປຈ຺ຈາຄຈ຺ຉໂຕຕິ ປຈ຺ຈາຄຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສ , ຊານໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ‘‘ອຎ຺ຎາ ຈ ສຎ຺ຎາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ອຎ຺ຎາ ຈ ສຎ຺ຎາ ນິຣຸຊ຺ຊນ຺ຕິ’’ຕິ ກສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ, ນນຸ ອຸປ຺ປາທປຸພ຺ພໂກ ນິໂຣໂຘ, ນ ຈ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ອນິຣຸຊ຺ຊກໍ ນາມ ອຕ຺ຖີຕິ ໂຈທນໍ ສນ຺ຘາຍາຫ ‘‘ຈຕຸນ຺ນຎ຺ຈ ຂນ຺ຘານ’’ນ຺ຕິອາທີຯ

໔໑໗-໔໘໐ຯມໂນມຍນ຺ຕິ ຊານມນໂສ ວເສນ ມໂນມຍໍຯ ໂຍ ຫິ ພາຫິຣປຈ຺ຈຍນິຣເປກ຺ໂຂ, ໂສ ມນສາວ ນິພ຺ພຕ຺ໂຕຕິ ມໂນມໂຍຯ ຣູປໂລເກ ນິພ຺ພຕ຺ຕສຣີຣໍ ສນ຺ຘາຍ ວທຕິ, ຍໍ ເວທວາທີໂນ ອານນ຺ທມໂຍ, ວິຎ຺ຎາຓມໂຍຕິ ຈ ທ຺ວິຘາ ໂວຫຣນ຺ຕິຯ ຕຕ຺ຣາປີຕິ ‘‘ມໂນມໂຍ ອຕ຺ຕາ’’ຕິ ອິມສ຺ມິມ຺ປີ ປກ຺ເຂຯ ໂທເສ ທິນ຺ເນຕິ ‘‘ອຎ຺ຎາວ ສຎ຺ຎາ ຠວິສ຺ສຕີ’’ຕິອາທິນາ ໂທເສ ທິນ຺ເນຯ ອິຘາປີ ປຸຣິມວາເທ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ໂທສທສ຺ສນໍ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ອຍໍ ປນ ວິເສໂສ – ຍທິ ອຕ຺ຕາ ມໂນມໂຍ, ສພ຺ພງ຺ຄປຈ຺ຈງ຺ຄີ, ອຫີນິນ຺ທ຺ຣິໂຍ ຈ ຠເວຍ຺ຍ, ເອວໍ ສຕິ ‘‘ຣູປີ ອຕ຺ຕາ ສິຍາ, ນ ຈ ສຎ຺ຎີ’’ຕິ ປຸພ຺ເພ ວິຍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍຯ ເຕນາຫ – ‘‘ມໂນມໂຍ ຈ ຫິ ເຕ’’ຕິອາທີຯ ກສ຺ມາ ປນາຍໍ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ປຖມໍ ໂອຬາຣິກໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຏິຊານິຕ຺ວາ ຕໍ ລທ຺ຘີ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ປຸນ ມໂນມຍໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຏິຊານາຕິ, ຕຎ຺ຈ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ອຣູປີ ອຕ຺ຕານໍ ປຏິຊານາຕີຕິ? ກາມຎ຺ເຈຕ຺ຖ ກາຣຓໍ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ຕເມວ, ຕຖາປີ ອິເມ ຕິຕ຺ຖິຍາ ນາມ ອນວຏ຺ຐິຕຈິຕ຺ຕາ ຖຸສຣາສິມ຺ຫິ ນິຂາຕຂາຓຸໂກ ວິຍ ຈຎ຺ຈລາຕີ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ຍຖາ ນາມ ອຸມ຺ມຕ຺ຕໂກ’’ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕຕ຺ຖ ສຎ຺ຎາຍາຕິ ປກາຕິສຎ຺ຎາຍຯ ອຸປ຺ປາທນິໂຣໂຘ ອິຈ຺ຉຕິ ອປຣາປຣໍ ປວຕ຺ຕາຍ ສຎ຺ຎາຍ ອຸທຍວຍທສ຺ສນໂຕຯ ຕຖາປີ ‘‘ສຎ຺ຎາ ສຎ຺ຎາ’’ຕິ ປວຕ຺ຕສມຎ຺ຎໍ ‘‘ອຕ຺ຕາ’’ຕິ ຄເຫຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ຈ ອວິຈ຺ເຉທໍ ປຣິກປ຺ເປນ຺ໂຕ ສສ຺ສຕໍ ມຎ຺ຎຕິ, ເຕນາຫ ‘‘ອຕ຺ຕານໍ ປນ ສສ຺ສຕໍ ມຎ຺ຎຕີ’’ຕິຯ

ຕເຖວາຕິ ຍຖາ ‘‘ຣູປີ ອຕ຺ຕາ’’ຕິ, ‘‘ມໂນມໂຍ ອຕ຺ຕາ’’ຕິ ຈ ວາທທ຺ວເຍ ສຎ຺ຎາຍ ອຕ຺ຕໂຕ ອຎ຺ຎຕາ, ຕຖາ ຈສ຺ສ ອເຈຕນຕາທິໂທສປ຺ປສງ຺ໂຄ ທຸນ຺ນິວາໂຣ , ຕເຖວ ອິມສ຺ມິໍ ວາເທ ໂທໂສຯ ເຕນາຫ ‘‘ຕເຖວສ຺ສ ໂທສໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ’’ຕິຯ ມິຈ຺ຉາທສ຺ສເນນາຕິ ອຕ຺ຕທິຏ຺ຐິສງ຺ຂາເຕນ ມິຈ຺ຉາຠິນິເວເສນຯ ອຠິພູຕຕ຺ຕາຕິ ອນາທິກາລຠາວິຕຠາເວນ ອຊ຺ໂຊຕ຺ຖຏຕ຺ຕາ ນິວາຣິຕຎາຓຈາຣຕ຺ຕາຯ ຕໍ ນານຕ຺ຕໍ ອຊານນ຺ໂຕຕິ ເຍນ ສນ຺ຕຕິຆເນນ, ສມູຫຆເນນ ຈ ວຎ຺ຈິໂຕ ພາໂລ ປພນ຺ຘວເສນ ປວຕ຺ຕມານໍ ຘມ຺ມສມູຫໍ ມິຈ຺ຉາຄາຫວເສນ ‘‘ອຕ຺ຕາ’’ຕິ, ‘‘ນິຈ຺ໂຈ’’ຕິ ຈ ອຠິນິວິສ຺ສ ໂວຫຣຕິ, ຕໍ ເອກຕ຺ຕສຎ຺ຎິຕໍ ຆນຄ຺ຄາຫໍ ວິນິຠຸຊ຺ຊ ຍາຖາວໂຕ ຊານນໍ ຆນວິນິພ຺ໂຠໂຄ, ສພ຺ເພນ ສພ຺ພໍ ຕິຕ຺ຖິຍານໍ ໂສ ນຕ຺ຖີຕິ ອຍມ຺ປີ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ຕາທິສສ຺ສ ຎາຓສ຺ສ ປຣິປາກສ຺ສ ອຠາວໂຕ ວຸຈ຺ຈມານມ຺ປີ ນາຎ຺ຎາສິຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ຠຄວຕາ ວຸຈ຺ຈມານມ຺ປີ ຕໍ ນານຕ຺ຕໍ ອຊານນ຺ໂຕ’’ຕິຯ ສຎ຺ຎາ ນານາຍໍ ນານາຣມ຺ມຓາ ນານາກ຺ຂເຓ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ເວຕິ ຈາຕິ ສຎ຺ຎາເຍາປ຺ປາທນິໂຣໂຘ ປສ຺ສນ຺ໂຕປີ ສຎ຺ຎາມຍໍ ສຎ຺ຎາຠູຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຣິກປ຺ເປຕ຺ວາ ຍຖາວຸຕ຺ຕຆນວິນິພ຺ໂຠຄາຠາວໂຕ ນິຈ຺ຈເມວ ກຕ຺ວາ ມຎ຺ຎຕິ ທິຏ຺ຐິມຎ຺ຎນາຍຯ ຕຖາຠູຕສ຺ສ ຈ ຕສ຺ສ ສຕ຺ຫ ສຸຂຸມປຣມຄມ຺ຠີຣຘມ຺ມຕາ ນ ຎາຍເຕວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ທຸຊ຺ຊານໍ ໂຂ’’ຕິອາທີຯ

ທິຏ຺ຐິອາທີສຸ ‘‘ເອວເມຕ’’ນ຺ຕິ ທສ຺ສນໍ ອຠິນິວິສນໍ ທິຏ຺ຐິຯ ຕສ຺ສາ ເອວ ປຸພ຺ພຠາຄຠູຕໍ ‘‘ເອວເມຕ’’ນ຺ຕິ ນິຊ຺ຊານວເສນ ຂມນໍ ຂນ຺ຕີຯ ຕຖາ ໂຣຈນໍ ຣຸຈິຯ ‘‘ອຎ຺ຎຖາ’’ຕິອາທີ ເຕສໍ ທິຏ຺ຐິອາທີນໍ ວິຠຊິຕ຺ວາ ທສ຺ສນໍຯ ຕຕ຺ຖ ອຎ຺ຎຖາຕິ ຍຖາ ອຣິຍວິນເຍ ອນ຺ຕທ຺ວຍໍ ອນຸປຄມ຺ມ ມຊ຺ຊິມາ ປຏິປທາວເສນ ທສ຺ສນໍ ໂຫຕິ, ຕໂຕ ອຎ຺ຎຖາເຍວຯ ອຎ຺ຎເທວາຕິ ຍໍ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ວິຊ຺ຊຕິ ຂນ຺ຘາຍຕນາທິ, ຕສ຺ສ ຈ ອນິຈ຺ຈຕາທິ, ຕໂຕ ອຎ຺ຎເທວ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ອວິຊ຺ຊມານໍ ອຕ຺ຕານໍ ສສ຺ສຕາທີ ເຕ ຂມຕິ ເຈວ ຣຸຈ຺ຈຕິ ຈຯ ອາຍຸຎ຺ຊນໍ ອນຸຍຸຎ຺ຊນໍ ອາໂຍໂຄ, ເຕນາຫ ‘‘ຍຸຕ຺ຕປຍຸຕ຺ຕຕາ’’ຕິຯ ປຏິປຕ຺ຕິຍາຕິ ປຣມຕ຺ຖຈິນ຺ຕນາທິປຣິພ຺ພາຊກປຏິປຕ຺ຕິຍາ ຯ ທຸຊ຺ຊານເມຕໍ ຘມ຺ມຕໍ ຕ຺ວໍ ‘‘ອຍໍ ປຣມຕ຺ໂຖ, ອຍໍ ສມ຺ມຸຕີ’’ຕິ ອິມສ຺ສ ວິຠາຄສ຺ສ ທຸພ຺ພິຠາຄຕ຺ຕາຯ ‘‘ຍທິ ເອຕໍ ທຸຊ຺ຊານໍ, ຕໍ ຕາວ ຕິຏ຺ຐຕຸ, ອິມໍ ປນຕ຺ຖໍ ຠຄວນ຺ຕໍ ປຸຈ຺ຉິສ຺ສາມີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຍຖາ ປຏິປຊ຺ຊິ, ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ‘‘ອຖ ປຣິພ຺ພາຊໂກ’’ຕິອາທີ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອຎ຺ໂຎ ວາ ສຎ຺ຎໂຕຕິ ສຎ຺ຎາສຠາວໂຕ ອຎ຺ໂຎ ສຠາໂວ ວາ ອຕ຺ຕາ ໂຫຕູຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອສ຺ສາຕິ ອຕ຺ຕໂນຯ

ໂລກີຍຕິ ທິສຸສຕີ ເອຕຸຖ ປຸລຸລປາປ໌, ຕພຸພິປາໂກ ຈາຕິ ໂລໂກ, ອຕຸຕາ។ ໂສ ທິສຸສ ກາຣໂກ, ເວທໂກ ຈາຕິ ອິຈຸລິໂຕ។ ທິຍຸກິຄຕນຸຕິ "ສສຸສໂຕ ອຕຸຕາ ຈ ໂລໂກ ຈາ"ຕິອາທິ (ທີ។ ນີ។ ໑។໓໑; ອຸທາ។ ໕໔) ນຍປຸປວຕຸຕໍ ທິຍຸກິຄຕໍ។ ນ ເຫສ ທິຍຸຖາກິນິເວໂສ ທິຍຸຖສມຸມິກາທິອຕຸຖນິສຸສິໂຕ ຕທສໍວຕຸຕນໂຕ។ ໂຍ ທິ ຕທາວໂທ, ໂສ ຕໍນິສຸສິໂຕຕິ ວຕຸຕພຸພຕໍ ລເກຍຸຍ ຍຖາ ຕໍ ປຸລຸລລາຕສມຸກາໂຣ។ ເອເຕເນວ ຕສຸສ ນ ສມຸມນິສຸສິຕຕາປິ ສໍວຕຸຕິຕາ ທຍຸຖພຸພາ។ ອາທິພຸຣຫຸມຈຣິຍສຸສາຕິ ອາທິພຸຣຫຸມຈຣິຍໍ, ຕເທວ ອາທິພຸຣຫຸມຈຣິຍກໍ ຍຖາ "ວິນໂຍ ເອວ ເວນຍິໂກ"ຕິ, (ປາຣາ។ ອຍຸຖ។ ໒໑) ເຕນາຫ "ສິກຸຂຕຸຕຍສງຂາຕສຸສາ"ຕິອາທິ។ ທິຍຸຖາກິນິເວສສຸສ ສໍສາຣວຍຸເຍ ນິພຸພິທາວິຣາຄນິໂຣຮຸປສມາສໍວຕຸຕນໍ ວຍຸຍນຸໂຕຄຣຕຸຕາ, ຕສຸສ ວຍຸຍສມຸພນຸຣນໂຕ ຈ។ ຕຖາ ອກິລຸລາສມຸໂພຣນິພຸພານາສໍວຕຸຕນລຸຈ ທຍຸຖພຸພໍ។ ອກິຊານນາຍາຕິ ລາຕປຣິລຸລາວເສນ ອກິຊານນຕຸຖາຍ។ ສມຸພຸຊຸຊນຕຸຖາຍາຕິ ຕິຣຕາປຫານປຣິລຸລາວເສນ ສມຸໂພຣນຕຸຖາຍາຕິ ວທນຸຕິ។ ອກິຊານນາຍາຕິ ອກິລຸລາປລຸລາວເສນ ຊານນາຍ, ຕໍ ປນ ວຍຸຍສຸສ ປຈຸຈກຸຂກຣຕເມວ ໂຫຕີຕີ ອາຫ "ປຈຸຈກຸຂກິຣິຍາຍາ"ຕິ។ ສມຸພຸຊຸຊນຕຸຖາຍາຕິ ປຣິລຸລາກິສມຍວເສນ ປຕິເວຣາຍ។

ກາມໍ ຕຕຸຫາປີ ທຸກຸຂສກາວາ, ຕສຸສາ ປນ ສມຸທຍກາເວນ ວິສຸໍ ຄຫິຕຕຸຕາ "ຕຕຸຫໍ ຖເປຕຸວາ"ຕິ ວຸຕຸຕໍ។ ປກາວນໂຕ ອຸປຸປາທນໂຕ។ ທຸກຸຂໍ ປກາເວນຸຕີປີ ຕຕຸຫາ ອວິຊຸຊາທິປຈຸຈຍນຸຕຣສຫິຕາ ເອວ ປກາເວຕິ, ນ ເກວລາຕິ ອາຫ "ສປຸປຈຸຈຍາ"ຕິ។ ອຸກິນຸນໍ ອປຸປວຕຸຕີຕິ ອຸກິນຸນໍ ອປຸປວຕຸຕິນິມິຕຸຕໍ, ນປຸປວຕຸຕນຸຕີ ເອຕຸຖ ທຸກຸຂສມຸທຍາ ເອຕສຸມີ ວາ ອຣິຄເຕຕີ ອປຸປວຕຸຕີ។ ທຸກຸຂນິໂຣຮໍ ນິພຸພານໍ ຄຈຸລຕີ ອຣິຄຈຸລຕີ, ຕທຕຸຖໍ ປຕິປທາ ຈາຕິ ທຸກຸຂນິໂຣຣຄາມິນີປຕິປທາ។ ມຄຸຄປາຕຸກາໂວຕິ ອຄຸຄມຄຸຄສມຸປຸປາໂທ។ ຜລສຈຸລິກິຣິຍາຕິ ອເສກຸຂຜລານິຄໂມ។ ອາກາຣນຸຕິ ຕໍ ຄມນລິງຄໍ។

໔໘໑។ ສມນຸຕໂຕ ນິຄຸຄຕຸຫນວເສນ ໂຕທນໍ ວິຊຸຊນໍ ສນຸນິໂຕທກໍ, ວາຈາຍາຕິ ຈ ປຈຸຈຕຸເຕ ກຣຕາວຈນນຸຕີ ອາຫ "ວຈນປໂຕເທນາ"ຕິ។ ສຊຸຊພຸກຣິຕນຸຕີ ສມນຸຕໂຕ ກຸສໍ ອຣິຕໍ ອກໍສູຕີ ສຕມຕຸເຕທີ ຕຸຕຸຕເກທີ ວິຍ ຕີສສຕມຕຸຕາ ປຣິພຸພາຊກາ ວາ ຈາປໂຕທເນທີ ຕຸທີສຸ ສກາວໂຕ ວິຊຸຊມານນຸຕີ ປຣມຕຸຖສກາວໂຕ ອຸປລພຸກມານໍ, ນປກຕິອາທີ ວິຍ ອນຸປລພຸກມານໍ។ ຕຈຸລນຸຕີ ສຈຸຈໍ។ ຕຖນຸຕີ ອວິປຣີຕໍ ໂລກຸຕຸຕຣສມຸເມສູຕີ ວິສເຍ ກຸມຸນໍ ເຕ ສມຸເມ ວິສຍໍ ກຕຸວາ។ ກິຕສກາວນຸຕີ ອວຍຸກິຕສກາວໍ, ຕທຸປຸປາຫກນຸຕີ ອຕໂຖ។ ໂລກຸຕຸຕຣສມຸມນິຍາມຕນຸຕີ ໂລກຸຕຸຕຣສມຸມສມຸປາປນນິຍາເມນ ນິຍຕໍ, ເຕນາຫ "ພຸທຸສານລຸທີ"ຕິອາທິ។ ເອທິສາຕິ "ສມຸມຍຸກິຕຕ"ນຸຕິອາທິນາ ວຸຕຸຕປຸປກາຣາ។

ຈິຕຸຕຫຕຸຖິສາຣີປຸຕຸຕໂປຍຸຖປາທວຕຸຖຸວຕຸຕນາ

໔໘໒។ສຸຂຸເມສຸ ອຕຸຖນຸຕເຣສູຕີ ຂນຸຣາຍຕນາທີສຸ ສຸຂຸມລາຕໂຄຈເຣສຸ ສມຸເມສຸ។ ກຸສໂລຕີ ປຸພຸເພ ພຸທຸຣສາສເນ ກຕປຣິຈຍ ຕາຍ ເລໂກ ອໂທສິ។ ຄິຫີກາເວ ອານິສໍສກຖາຍກຖິຕຕຸຕາ ສີລວນຸຕສຸສ ກິກຸຂຸໂນ ຕຖາ ກຖເນນ ວິພຸກມເນ ນິໂຍຊິຕຕຸຕາ ອິທານີ ສຍມຸປີ ສີລວາ ເອວ ຫຸຕຸວາ ລ ວາເຣ (ສ។ ປ។ ອຍຸຖ។ ໓ຖ; ຊາ។ ອຍຸຖ។ ໑។໑។໓ຝ) ວິພຸກມີ។ ກມຸມສຣິກຸຂເກນ ທີ ຍ ເລນ ກວິຕພຸພໍ។ ມຫາສາວກສຸສ ກກິເຕຕີ ມຫາສາວກສຸສ ມຫາໂກຍຸກິກຕຸເຖຣສຸສ ອປສາທນກຖິຕນິມິຕຸຕໍ។ ປຕິຍຸຖາຕຸໍ ອສກຸໂກນຸໂຕຕີ ສາສເນ ປຕິຍຸຖໍ ລທຸຣຸໍ ອສກຸໂກນຸໂຕ។

໔໘໓។ປລຸລາຈກຸຂຸໂນ ນຕຸຖິຕາຍາຕິ ສຸວຸຕຸຕທຸຣຸຕຸຕສມວິສມທສຸສນສມຕຸຖປລຸລາຈກຸຂຸໂນ ອກາເວນ ។ ຈກຸຂຸມາຕິ ເອຕຸຖ ຍາທິເສນ ຈກຸຂຸນາ ປຸຣິໂສ "ຈກຸຂຸມາ"ຕິ ວຸຕຸໂຕ, ຕໍ ທສຸເສຕຸໍ "ສຸກາສິຕາ"ຕິອາທິ ວຸຕຸຕໍ។ ເອກໂກຍຸຖາສາຕິ ເອກນຸຕິກາ, ນິພຸພານາວຫາເວນ ນິຈຸລິຕາຕິ ອຣິປຸປາໂຍ។ ຖປີຕາຕິ ວວຕຸຖາປິຕາ។ ນ ເອກໂກຍຸຖາສາ ນ ເອກນຸຕິກາ, ນ ນິພຸພານາວຫາເວນ ນິຈຸລິຕາ ວຍຸຍນຸໂຕຄຣກາວໂຕຕີ ອຣິປຸປາໂຍ។

ເອກໍສິກຣມຸມວຕຸຕນາ

໔໘໔។ "ກສຸມາ ອາຣກີ"ຕິ ກາຣຕໍ ປຸຈຸລິຕຸວາ "ອນິຍຸຍານິກກາວທສຸສນຕຸຖ"ນຸຕີ ປໂຍຊນໍ ວິສຸສຊຸຊິຕໍ។ ສຕິ ທີ ຜລສິທຸຣິຍໍ ເຫຕຸສິທຸໂຣເຍວ ໂຫຕີຕີ។ ປລຸລາປີຕນິຍຸຖາຍາຕິ ປເວທິຕວິມຸຕຸຕິມຄຸຄສຸສ, ວຍຸຍທຸກຸຂປຣິໂຍສານໍ ຄຈຸລຕີ ເອຕາຍາຕິ "ນິຍຸຖາ"ຕິ ວິມຸຕຸຕີ ວຸຕຸຕາ។ ນິຍຸຖາມຄຸໂຄ ທີ ອິຣ ອຸຕຸຕຣປທໂລເປນ "ນິຍຸຖາ"ຕິ ວຸຕຸໂຕ។ ຕສຸສ ທີ ອນິຍຸຍານິກຕາ, ນິຍຸຍາ

ນິກາຕາ ຈ ວຸຈຸຈຕິ, ນ ນິຜຸຖາຍ ນິຍຸຍານໍ ວາ ນິຖຸຄມນໍ ນິສຸສຣຄໍ, ວຝຸຜທຸກຸຂສຸສ ວຸປສໂມຕິ ອຕຸໂຖ ນິຍຸຍານເມວ ນິຍຸຍາ
ນິກໍ, ນ ນິຍຸຍານິກໍ ອນິຍຸຍານິກໍ, ໂສ ເອວ ກາໂວ ອນິຍຸຍານິກກາໂວ, ຕສຸສ ທສຸສນຕຸຖນຸຕິ ໂຍເຊຕພຸພໍ ''ເອວ''ນຸຕິ ''ນິພຸພາ
ນໍ ນິພຸພານ''ນຸຕິ ວຈນມຕຸຕສາມຄຸຄໍ ຄເຫຕຸວາ ວທຕິ, ນ ປນ ປຣມຕຸຖໂຕ ເຕສໍ ສມເຍ ນິພຸພານປຄຸຄາປນສຸສ ລພຸການໂຕ,
ເຕນ ວຸຕຸຕໍ ''ສາ ຈ ນ ນິຍຸຍານິກາ''ຕິອາທິ ໂລກຖູປິກາທິວເສນາຕິ ເອຕຸຖ ອາທິ-ສທຸເທນ ''ອຄຸໂຄ ປຸຣິໂສ, ອຄຸຄາ ປກຕິ''ຕິ
ປກຕິປຸຣິສນຸຕຣາວໂພໂຊ ໂມກຸໂຂ, ພຸທຸຊິອາທິຄຸຕວິນິມຸຕຸຕສຸສ ອຕຸຕໂນ ສກຕຸຕນິ ອວຝຸຖານໍ ໂມກຸໂຂ, ກາຍປວຕຸຕິຄຕິຊາ
ຕິພນຸຊານໍ ອປຸປມຊຊນວເສນ ອປຸປວຕຸໂຕ ໂມກຸໂຂ, ຍຄຸເຄຫີ ຊເຕນ ປເຣນ ປຸຣິເສນ ສໂລກຕາ ໂມກຸໂຂ, ສມີປຕາ ໂມກຸໂຂ,
ສທໂຍໂຄ ໂມກຸໂຂຕິ ເອວມາທີນໍ ສງຄໂຫ ທຝຸຖພຸໂພ ຍຖາປຄຸຄຕຸຕາຕິ ປຄຸຄຕຸຕປຸປກາຣາ ຫຸຕຸວາ ນ ນິຍຸຍາຕິ, ເຍນາກາ
ເຣນ ''ນິຜຸຖາ ປາປຸຕິຍຕີ''ຕິ ເຕຫິ ປເວທິຕາ, ເຕນາກາເຣນ ຕສຸສາ ອປຸປຕຸຕພຸພໂຕ ນ ນິຍຸຍາຕິ ປຕຸຫີເຕຫີ ປຝິກຸຂິຕຸຕາຕິ
''ນາຍໍ ນິຜຸຖາ ປຝິປທາ ວຝຸຜສຸສ ອນຕິກຸກມນໂຕ''ຕິ ພຸທຸຊາທີຫີ ປຕຸຫີເຕຫີ ປຝິກຸຂິຕຸຕາ ນິວຕຸຕຕີຕິ ປຝິກຸເຂປສຸສ
ກາຣຕາວຈນໍ, ຕສຸມາ ເຕຫີ ປຄຸຄຕຸຕາ ນິຜຸຖາ ປຝິປທາ ນ ນິຍຸຍາຕິ, ອຄຸຄທຕຸຖຸ ຕໍສມງຄິນໍ ປຸຄຸຄລໍ ສໍສາເຣ ເອວ ປຣິພຸກ
ມາເປນຸຕີ ນິວຕຸຕຕີ

ປຊານໍ ຊານນໍ ນາມ ປຈຸຈກຸຂໂຕ ຊານນໍ ຕສຸສ ປມາຕເຊຜຸຖກາວໂຕ, ອິຕຣສຸສ ສໍສຍານຸພທຸຊຕຸຕາຕິ ວຸຕຸຕໍ ''ຊານໍ ປສຸສ''ນຸ
ຕີ ເຕເນຕຸຖ ທສຸສເນນ ຊານນໍ ວິເສເສຕີ ອິທໍ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ – ຕຸມຸຫາກໍ ເອກນຸຕສຸເຂ ໂລເກ ປຈຸຈກຸຂໂຕ ຄາຕທສຸສນໍ ອຕຸຖິ
ຕີ ຊານນຸຕີ ວາ ຕສຸສ ໂລກສຸສ ອນຸມານວິສຍຕໍ ປຸຈຸຊຕີ, ປສຸສນຸຕີ ປຈຸຈກຸຂໂຕ ໂຄຈຣຕໍ ອຍຄຸເຫຕຸຖ ອຕຸໂຖ – ອປີ ຕຸມຸຫາ
ກໍ ໂລໂກ ປຈຸຈກຸຂໂຕ ຄາໂຕ, ອຸທາຫຸ ອນຸມານໂຕຕີ

ຍສຸມາ ໂລເກ ປຈຸຈກຸຂກູໂຕ ອຕຸໂຖ ອິນຸທຸຣິຍໂຄຈຣກາເວນ ປາກໂຜ, ຕສຸມາ ວຸຕຸຕໍ ''ທິຜຸຖປຸພຸພານີ''ຕິອາທິ ທິຜຸຖປຸພຸພານີ
ຕີ ທິຜຸຖວາ, ທສຸສນກູເຕນ, ຕທນຸຄເຕນ ຈ ຄາເຕນ ຄຫິຕປຸພຸພານີຕິ ອຕຸໂຖ ເອວຄຸຈ ກຕຸວາ ''ສຣີຣສຕຸຖານາທີນີ''ຕິ ວຈ
ນໍ ສມຕຸຖິຕໍ ໂຫຕີ ''ອປຸປາຝິຫີຣກ ຕ''ນຸຕິ ອນຸນາສິກໂລປໍ ກຕຸວາ ນິທຸເທໂສຕິ ອາຫ ''ອປຸປາຝິຫີຣກໍ ຕ''ນຸຕິ ''ອປຸປາຝິຫີຣໍ
ກຕ''ນຸຕິ ເອວເມຕຸຖ ວຕຸເຕນຸຕີ ປຝິປກຸຂຫຣຕໂຕ ປຝິຫາຣິຍໍ, ຕເທວ ປາຝິຫາຣິຍໍ, ອຸຕຸຕຣວິຣຫິຕໍ ວຈນໍ ປາຝິຫາຣິຍເມ
ເວຕຸຖ ''ປາຝິຫີຣກ''ນຸຕີ ວາ ວຸຕຸຕໍ ນ ປາຝິຫີຣກໍ ອປຸປາຝິຫີຣກໍ ປເຣຫີ ວຸຈຸຈມາເນາຕຸຕເຣຫີ ເສາຕຸຕຣຕຸຕາ, ເຕນາຫ
''ປຝິຫຣຕວິຣຫິຕ''ນຸຕີ ເສາຕຸຕຣຄຸຫີ ວຈນໍ ເຕນ ອຸຕຸຕເຣນ ປຝິຫາຣິຍຕິ ອຕິວິປຣິວຕຸຕີຍຕີ ຕໂຕ ເອວ ນິຍຸຍານສຸສ
ປຝິຫຣຕມຄຸຄສຸສ ອກາວໂຕ ''ອນິຍຸຍານິກ''ນຸຕີ ວຕຸຕພຸພຕໍ ລກຕີ

໔໔໓ ວິລາໂສ ລີລຸອາ ອາກປຸໂປ ເກສພນຸຊວຕຸຖຄຸຄຫຕໍ ອາທິອາກາຣວິເສໂສ, ເວສສໍວິຊານໍ ວາ ອາທິ-ສທຸເທນ ກາວາທີນໍ
ສງຄໂຫ ທຝຸຖພຸໂພ ''ກາໂວ''ຕິ ຈ ຈາຕຸຣິຍໍ ເວທິຕພຸພໍ

ຕໂຍອຕຸຕປຝິລາກວຕຸຕນາ

໔໔໒ ອາທີໂຕ ອທໍ ມາໂນ ເອຕຸຖາຕິ ອຕຸຕາ, ອຕຸຕກາໂວຕິ ອາຫ ''ອຕຸຕປຝິລາໂກຕິ ອຕຸຕກາວປຝິລາໂກ''ຕີ ການກວໍ
ທສຸເສຕິ ຕສຸສ ອິຕຣທຸວຍຕຸຕກາວໂຕ ໂອລຸອາຣິກຕຸຕາ ຣູປກວໍ ທສຸເສຕິ ຊານມເນນ ນິພຸພຕຸຕໍ ຫຸຕຸວາ ຣູປີກາເວນ
ອຸປລພຸການໂຕ ສໍກິເລສິກາ ຊມຸມາ ນາມ ທຸວາທສ ອກຸສລຈິຕຸຕຸປຸປາທາ ຕທກາເວ ກສຸສຈິ ສໍກິເລສສຸສາປີ ອສມຸກວໂຕ
ໂວທານິຍາ ຊມຸມາ ນາມ ສມຖວິປສຸສນາ ຕາສໍ ວເສນ ສພຸພໂສ ຈິຕຸຕໂວທານສຸສ ສິຊຊນໂຕ

໔໔໔ ປຝິປກຸຂຊມຸມານໍ ອສມຸຈຸເຊເທ ປນ ນ ກທາຈິປີ ອນວຊຊຊມຸມານໍ ປາຣິປູຣີ, ເວປຸລຸລໍ ວາ ສມຸກວຕີ, ສມຸຈຸເຊເທ ປນ
ສຕິ ເອວ ສມຸກວຕີຕິ ມຄຸຄປຄຸຄາຜລປຄຸຄາ-ຄຸຄຫຕໍ ຕາ ຫິ ສກີ ປຣິປຸຕຸຕາ ປຣິປຸຕຸຕາ ເອວ ອປຣິຫານຊມຸມຕຸຕາ
ຕຣຸຕປີຕີຕິ ອຸປຸປນຸນມຕຸຕາ ອລທຸຊາເສວນາ ທຸພຸພລາ ປີຕີ ພລວຕຸຜຸຖີຕິ ປຸນປຸປຸນໍ ອຸປຸປຕຸຕິຍາ ລທຸຊາເສວນາ ອຸປຣິວິເສ
ສາຊິຄມສຸສ ປຈຸຈຍກູຕາ ຖິຣຕຣາ ປີຕີ ''ຍໍ ອໂວຈຸມຸຫາ''ຕິອາທີສຸ ອຍໍ ສງເຂປຕຸໂຖ – ຍໍ ໂວຫາຣໍ ''ສໍກິເລສິກໂວທານິຍຊມຸ
ມານໍ ປຫານາກິວຸທຸຊີນິຜຸຖໍ ປຄຸຄາຍ ປາຣິປູຣີເວປຸລຸລກູຕໍ ອິມສຸມີເຍວ ອຕຸຕກາເວ ອປຣປຸປຈຸຈເຍນ ຄາເຕນ ປຈຸຈກຸຂໂຕ
ສມຸປາເທຕຸວາ ວິຫຣິສຸສຕີ''ຕິ ກຖຍິມຸຫາ ຕຕຸຖ ຕສຸມີ ວິຫາເຣ ຕສຸສ ມມ ໂອວາທກຣສຸສ ກິກຸຊຸໂນ ເອວໍ ວຸຕຸຕປຸປກາເຣນ
ວິຫຣຕນິມິຕຸຕໍ ປໂມທປຸປກາວິຕາ ປີຕີ ຈ ກວິສຸສຕີ, ຕສຸສາ ຈ ປຈຸຈຍກູຕໍ ປສຸສທຸຊິທຸວຍໍ ສມຸມເທວ ອຸປຜຸຖິຕາ ສຕິ ຈ ອຸກ
ກໍສຄຕໍ ຄາຕຄຸຈ ຕຖາກູໂຕ ຈ ໂສ ວິຫາໂຣ ສນຸຕປຕີຕຕາຍ ອຕປຸປໂກ ອນຄຸຄສາຊາຣໂຕ ສຸຂວິຫາໂຣຕິ ວຕຸຕພຸພຕໍ ອຣຫ

ຕິຕິ។

ປຐມຊ຺ຌາເນ ປຏິລທ຺ຘມຕ຺ເຕ ຫີນຠາວໂຕ ປີຕິ ທຸພ຺ພລາ ປາໂມຊ຺ຊປກ຺ຂິກາ, ສຸວິຠາວິເຕ ປນ ຕສ຺ມິ ປຄຸເຓ ສາ ປຓີຕາ ພລວຠາວໂຕ ປຣິປຸຓ຺ຓກິຈ຺ຈາ ປີຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ “ປຐມຊ຺ຌາເນ ປາໂມຊ຺ຊາທໂຍ ຉປີ ຘມ຺ມາ ລພ຺ຠນ຺ຕີ”ຕິ។ “ສຸໂຂ ວິຫາໂຣ”ຕິ ອິມິນາ ສມາຘິ ຄຫິໂຕ។ ສຸຂໍ ຄຫິຕນ຺ຕິ ອປເຣ, ເຕສໍ ມເຕນ ສນ຺ຕສຸຂຕາຍ ອຸເປກ຺ຂາ ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຌາເນ “ສຸຂ”ນ຺ຕິ ອິຈ຺ຉິຕາ, ເຕນາຫ “ຕຖາ ຈຕຸຕ຺ເຖ”ຕິອາທິ។ ປາໂມຊ຺ຊໍ ນິວຕ຺ຕຕີຕິ ທຸພ຺ພລປີຕິສງ຺ຂາຕໍ ປາໂມຊ຺ຊໍ ຉສຸ ຘມ຺ເມສຸ ນິວຕ຺ຕຕີ ຫາຍຕີ។ ວິຕກ຺ກວິຈາຣກ຺ໂຂຠວິຣເຫນ ທຸຕິຍຊ຺ຌາເນ ສພ຺ພທາ ປີຕິ ພລວຕີ ເອວ ໂຫຕິ, ນ ປຐມຊ຺ຌາເນ ວິຍ ກທາຈິ ທຸພ຺ພລາ។ ສຸທ຺ຘວິປ຺ສ຺ສນາປາທກຊ຺ຌານເມວາຕິ ອຸປຣິ ມຄ຺ຄໍ ອກເຖຕ຺ວາ ເກວລໍ ວິປ຺ສ຺ສນາປາທກຊ຺ຌານໍ ກຖິຕໍ។ ຈຕູຫິ ມຄ຺ເຄຫິ ສທ຺ຘິ ວິປ຺ສ຺ສນາ ກຖິຕາຕິ ວິປ຺ສ຺ສນາຍ ປາທກຠາເວນ ຊ຺ຌານານິ ກເຖຕ຺ວາ ຕໂຕ ປຣໍ ວິປ຺ສ຺ສນາປຸພ຺ພກາ ຈຕ຺ຕາໂຣປິ ມຄ຺ຄາ ກຖິຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຌານິກຜລສມາປຕ຺ຕິ ກຖິຕາຕິ ປຐມຊ຺ຌານິກາທິກາ ຜລສມາປຕ຺ຕິໂຍ ອກເຖຕ຺ວາ ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຌານິກາ ເອວ ຜລສມາປຕ຺ຕິ ກຖິຕາ។ ປີຕິເວວຈນເມວ ກຕ຺ວາຕິ ທ຺ວິນ຺ນໍ ປີຕີນໍ ເອກສ຺ມິ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາເທ ອນຸປ຺ປຊ຺ຊນໂຕ ປາໂມຊ຺ຊໍ ປີຕິເວວຈນເມວ ກຕ຺ວາ។ ປີຕິສຸຂານໍ ອປຣິຈ຺ຈຕ຺ຕຕ຺ຕາ, “ສຸໂຂ ຈ ວິຫາໂຣ”ຕິ ສາຕິສຍສ຺ສ ສຸຂວິຫາຣສ຺ສ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ຈ ທຸຕິຍຊ຺ຌານິກຜລສມາປຕ຺ຕິ ນາມ ກຖິຕາ។ ກາມໍ ປຐມຊ຺ຌາເນປິ ປີຕິສຸຂານິ ລພ຺ຠນ຺ຕິ, ຕານິ ປນ ວິຕກ຺ກວິຈາຣກ຺ໂຂເຠນ ນ ສນ຺ຕປຓີຕານິ, ສນ຺ຕປຓີຕານິ ຈ ອິຘາຘິປ຺ເປຕານິ។

໔໓໒-໔໓໖។ວິຠາວນຕ຺ໂຖຕິ ປກາສນຕ຺ໂຖ ສຣູປໂຕ ນິຣູປນຕ຺ໂຖ, ເຕນາຫ “ອຍໍ ໂສ”ຕິອາທິ។ ນນ຺ຕິ ໂອຬາຣິກໍ ອຕ຺ຕປຏິລາຠໍ។ ສປ຺ປຏິຫຣຓນ຺ຕິ ປເຣນ ໂຈທິຕວຈເນນ ສປຣິຫາຣໍ ເສາຕ຺ຕຣໍ។ ຕຸຈ຺ໂຉຕິ ມຸສາ ອຠູໂຕ។ ສ຺ເວວາຕິ ໂສ ເອວ ອຕ຺ຕປຏິລາໂຠ។ ຕສ຺ມິ ສມເຍ ໂຫຕີຕິ ຕສ຺ມິ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນສມເຍ ວິຊ຺ຊມາໂນ ໂຫຕິ។ ອຕ຺ຕປຏິລາໂຠຕ຺ເວວ ນິຍ຺ຍາເຕສິ, ນ ນໍ ສຣູປໂຕ ນິຫຣິຕ຺ວາ ທສ຺ເສສິ។ ຣູປາທໂຍ ເຈຕ຺ຖ ຘມ຺ມາຕິ ຣູປເວທນາທໂຍ ເອວ ເອຕ຺ຖ ໂລເກ ສຠາວຘມ຺ມາ។ ອຕ຺ຕປຏິລາໂຠຕິ ປນ ເຕ ຣູປາທິເກ ປຎ຺ຈກ຺ຂນ຺ເຘ ອຸປາທາຍ ປຎ຺ຎຕ຺ຕິ, ເຕນາຫ “ນາມມຕ຺ຕເມຕ”ນ຺ຕິ។ ນາມປຓ຺ຓຕ຺ຕິວເສນາຕິ ນາມ ຠູຕປຎ຺ຎຕ຺ຕິມຕ຺ຕວເສນ។

໔໓໗។ເອວຎ຺ຈ ປນ ວຕ຺ວາຕິ “ອຕ຺ຕປຏິລາໂຠຕິ ຣູປາທິເກ ອຸປາທາຍ ປຎ຺ຎຕ຺ຕິມຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ “ຍສ຺ມິ ຈິຕ຺ຕ ສມເຍ”ຕິ ອາທິນາ ວຕ຺ວາ។ ປຏິປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ວິນຍນຕ຺ຖນ຺ຕິ ຍຖາ ປເຣ ປຸຈ຺ເຉຍ຺ຍຸໍ, ເຕນາກາເຣນ ກາລວິຠາຄໂຕ ປຏິປທານິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ຎາປນວເສນ ວິນຍນຕ຺ຖໍ។ ຕສ຺ມິ ສມເຍ ສຈ຺ໂຈ ອໂຫສີຕິ ຕສ຺ມິ ອຕີຕສມເຍ ອຸປາທານສ຺ສ ວິຊ຺ຊມານຕາຍ ສຈ຺ຈຠູໂຕ ວິຊ຺ຊມາໂນ ວິຍ ວຕ຺ຕພ຺ໂພ ອໂຫສິ, ນ ປນ ອນາຄໂຕ ອິທານິ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ໂນ ວາ ອຕ຺ຕປຏິລາໂຠ ຕທຸປາທານສ຺ສ ຕທາ ອວິຊ຺ຊມານຕ຺ຕາ។ ເຍ ເຕ ອຕີຕາ ຘມ຺ມາ ອຕີຕສມເຍ ອຕີຕຕ຺ຕປຏິລາຠສ຺ສ ອຸປາທານຠູຕາ ຣູປາທໂຍ។ ເຕ ເອຕຣຫິ ນຕ຺ຖິ ນິຣຸທ຺ຘຕ຺ຕາ។ ຕໂຕ ເອວ ອເຫສຸນ຺ຕິ ສງ຺ຂຍໍ ຄຕາ។ ຕສ຺ມາຕິ ຕສ຺ມິໍເຍວ ສມເຍ ລພ຺ຠນໂຕ។ ໂສປິ ຕທຸປາທາໂນ ເມ ອຕ຺ຕປຏິລາໂຠ ຕສ຺ມິໍເຍວ ອຕີຕສມເຍ ສຈ຺ໂຈ ຠູໂຕ ວິຊ຺ຊມາໂນ ວິຍ ອໂຫສິ។ ອນາຄຕປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນານນ຺ຕິ ອນາຄຕານຎ຺ເຈວ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນານຎ຺ຈ ຣູປຘມ຺ມານໍ ອຸປາທານຠູຕານໍ ຕທາ ຕສ຺ມິ ອຕີຕສມເຍ ອຠາວາ ຕທຸປາທາໂນ ອນາຄໂຕ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ໂນ ຈ ອຕ຺ຕປຏິລາໂຠ ຕສ຺ມິ ອຕີຕສມເຍ ໂມໂຆ ຕຸຈ຺ໂຉ ມຸສາ ນຕ຺ຖີຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ນາມມຕ຺ຕເມວາຕິ ສມຎ຺ຎາມຕ຺ຕເມວ។ ອຕ຺ຕປຏິລາຠໍ ປຏິຊານາຕິ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ອນຸປລພ຺ຠມານຕ຺ຕາ។

“ເອເສວ ນໂຍ”ຕິ ອິມິນາ ເຍ ເຕ ອນາຄຕາ ຘມ຺ມາ, ເຕ ເອຕຣຫິ ນຕ຺ຖິ, “ຠວິສ຺ສນ຺ຕີ”ຕິ ປນ ສງ຺ຂຍໍ ຄມິສ຺ສນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ໂສປິ ເມ ອຕ຺ຕປຏິລາໂຠ ຕສ຺ມິໍເຍວ ສມເຍ ສຈ຺ໂຈ ຠວິສ຺ສຕີ។ ອຕີຕປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນານໍ ປນ ຘມ຺ມານໍ ຕທາ ອຠາວາ ຕສ຺ມິ ສມເຍ ໂມໂຆ ອຕີໂຕ ໂມໂຆ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ໂນ។ ເຍ ອິເມ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນາ ຘມ຺ມາ, ເຕ ເອຕຣຫິ ອຕ຺ຖິ, ຕສ຺ມາ ໂຍຍໍ ເມ ອຕ຺ຕປຏິລາໂຠ, ໂສ ອິທານິ ສຈ຺ໂຈ។ ອຕີຕານາຄຕານໍ ປນ ຘມ຺ມານໍ ອິທານິ ອຠາວາ ຕສ຺ມິ ສມເຍ ໂມໂຆ ອຕີໂຕ ໂມໂຆ ອນາຄໂຕຕິ ເອວໍ ອຕ຺ຖໂຕ ນາມມຕ຺ຕເມວ ອຕ຺ຕປຏິລາຠໍ ປຏິຊານາຕີຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ອຕິທິສຕິ។

໔໓໘-໔໔໓។ສໍສນ຺ທິຕຸນ຺ຕິ ສມາເນຕຸໍ។ ຍສ຺ມິ ສມເຍ ຂີຣໍ ໂຫຕີຕິ ຍສ຺ມິ ກາເລ ຠູຕຸປາທາຍສຎ຺ຎິຕໍ ອຸປາທານວິເສສໍ ອຸປາທາຍ ຂີຣປຎ຺ຎຕ຺ຕິ ໂຫຕິ។ ນ ຕສ຺ມິໍ...ເປ... ຄຈ຺ຉຕີ ຂີຣປຎ຺ຎຕ຺ຕິອຸປາທານສ຺ສ ທຘິອາທິປຎ຺ຎຕ຺ຕິຍາ ອນຸປາທານໂຕ។ ປຏິນິຍຕວຕ຺ຖຸກາ ຫິ ເອກາ ໂລກສມຎ຺ຎາ, ເຕນາຫ “ເຍ ຘມ຺ເມ ອຸປາທາຍາ”ຕິອາທິ។ ຕຕ຺ຖ ສງ຺ຂາຍຕີ ເອຕາຍາຕິ ສງ຺ຂາ, ປຎ຺ຎຕ຺ຕິ។ ນິທ຺ຘາເຣຕ຺ວາ ວຈນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິ ເອຕາຍາຕິ ນິຣຸຕ຺ຕິ។ ນມນ຺ຕິ ເອເຕນາຕິ ນາມໍ។ ໂວຫຣນ຺ຕິ ເອເຕນາຕິ ໂວຫາໂຣ,

ປຌ຺ຌຉ຺ຉິເຍວ຺. ເອສ ນໂຍ ສພ຺ພຕ຺ຖາຕິ ''ຍສ຺ມິ ສມເຍ''ຕິອາທິນາ ຊິເຣ ວຸຕ຺ຕນຍໍ ທຊ຺ອາທີສຸ ອຕິທິສຕິ.

ສມນຸຊານນມຕ຺ຕການິຕິ ''ອິທໍ ຊິຣໍ, ອິທໍ ທຊ຺''ຕິອາທິນາ ຕາທິເສ ກູຕ຺ປາທາຍຣູປ຺ວິເສເສ ໂລເກ ປຣມ຺ປຣາກຕໍ ປຌ຺ຌຕ຺ຕິ ອປ຺ປຜິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ສມນຸຊານນໍ ວິຍ ປຈ຺ຈຍວິເສສວິສິຎ຺ຖໍ ຣູປາທິຂນ຺ຘສມູຫໍ ອຸປາທາຍ ''ໂອລຸອາຣິໂກ ອຕ຺ຕປ຺ຜິລາໂກ''ຕິ ຈ ''ມໂນມໂຍ ອຕ຺ຕປ຺ຜິລາໂກ''ຕິ ຈ ''ອຣູໂປ ອຕ຺ຕປ຺ຜິລາໂກ''ຕິ ຈ ຕຖາ ຕຖາ ສມນຸຊານນມຕ຺ຕການິ, ນ ຈ ຕພ຺ພິນິມຸຕ຺ໂຕ ອຸປາທານໂຕ ອຌ຺ໂຌ ໂກຈິ ອຕ຺ໂຖ ອຕ຺ຖີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ນິຣຸຕ຺ຕິມຕ຺ຕການິຕິ ສທ຺ທນິຣຸຕ຺ຕິຍາ ຄຫຕູປາຍມຕ຺ຕການິ. ''ສຕ຺ໂຕ ຜສ຺ໂສ'' ຕິ ຫີ ສທ຺ທຄ຺ຄຫຕ຺ຕຕຣກາລໍ ຕທນຸວິທ຺ຘປຕ຺ຕາຕ຺ຕິຄ຺ຄຫຕມຸເຂເນວ ຕທຕ຺ຖາວໂພໂຘ. ວຈນປຖມຕ຺ຕການິຕິ ຕສ຺ເສວ ເວວຈນໍ. ໂວຫາຣມຕ຺ຕການິຕິ ຕຖາ ຕຖາ ໂວຫາຣມຕ຺ຕການິ. ນາມປຕ຺ຕາຕ຺ຕິມຕ຺ຕການິຕິ ຕສ຺ເສວ ເວວຈນໍ, ຕໍຕໍນາມປຌ຺ຌາປນມຕ຺ຕການິ. ສພ຺ພເມຕນ຺ຕິ ''ອຕ຺ຕປ຺ຜິລາໂກ''ຕິ ວາ ''ສຕ຺ໂຕ''ຕິ ວາ ''ໂປ໌ໂສ''ຕິ ວາ ສພ຺ພເມຕໍ ໂວຫາຣມຕ຺ຕກໍ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ອນຸປລພ຺ການໂຕ, ເຕນາຫ ''ຍສ຺ມາ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ສຕ຺ໂຕ ນາມ ນຕ຺ຖີ''ຕິອາທີ.

ຍທິ ເອວໍ ກສ຺ມາ ຕໍ ພຸທ຺ເຘຫິປິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ ອາຫ ''ພຸທ຺ຘານໍ ປນ ທ຺ເວ ກຖາ''ຕິອາທີ. ສມ຺ມຸຕິຍາ ໂວຫາຣສ຺ສ ກຖນໍ ສມ຺ມຸຕິກຖາ. ປຣມຕ຺ຖສ຺ສ ສກາວຘມ຺ມສ຺ສ ກຖນໍ ປຣມຕ຺ຖກຖາ. ອນິຈ຺ຈາທິກຖາປິ ປຣມຕ຺ຖສນ຺ນິສ຺ສິຕກຖາ ປຣມຕ຺ຖກຖາຕິ ກຕ຺ວາ ປຣມຕ຺ຖກຖາ. ປຣມຕ຺ຖຘມ຺ໂມ ຫີ ''ອນິຈ຺ໂຈ, ທຸກ຺ໂຂ, ອນຕ຺ຕາ''ຕິ ຈ ວຸຈ຺ຈຕິ , ນ ສມ຺ມຸຕິຘມ຺ໂມ. ກສ຺ມາ ປເນວໍ ທຸວິຘາ ພຸທ຺ຘານໍ ກຖາປວຕ຺ຕີຕິ ຕຕ຺ຖ ການຣຳມາຫ ''ຕຕ຺ຖ ໂຍ''ຕິອາທິນາ. ຍສ຺ມາ ປຣມຕ຺ຖກຖາຍ ສຈ຺ຈສມ຺ປ຺ຜິເວໂຘ, ອຣິຍສຈ຺ຈກຖາ ຈ ສິຂາປ຺ປຕ຺ຕາ ເທສນາ, ຕສ຺ມາ ວິເນຍ຺ຍປຸຄ຺ຄລວເສນ ສມ຺ມຸຕິກຖໍ ກເຖນ຺ໂຕປິ ກຄວາ ປຣມຕ຺ຖກຖໍເຍວ ກເຖຕີຕິ ອາຫ ''ຕສ຺ສ ກຄວາ ອາທິໂຕວ...ເປ... ກເຖຕີ''ຕິ, ເຕນາຫ ''ຕຖາ''ຕິອາທີ, ເຕນສ຺ສ ກຕ຺ຖຈິ ສມ຺ມຸຕິກຖາປຸພ຺ພິກາ ປຣມຕ຺ຖກຖາ ໂຫຕິ ປຸຄ຺ຄລຊ຺ຊາສຍວເສນ, ກຕ຺ຖຈິ ປຣມຕ຺ຖກຖາປຸພ຺ພິກາ ສມ຺ມຸຕິກຖາ. ອິຕິ ວິເນຍ຺ຍທມນກຸສລສ຺ສ ສຕ຺ຖຸ ວິເນຍ຺ຍຊ຺ຊາສຍວເສນ ຕຖາ ຕຖາ ເທສນາປວຕ຺ຕີຕິ ທສ຺ເສຕິ. ສພ຺ພຕ຺ຖ ປນ ກຄວາ ຘມ຺ມຕໍ ອວິຊຫນ຺ໂຕ ເອວ ສມ຺ມຸຕິ ອນຸວຕ຺ຕຕິ, ສມ຺ມຸຕິ ອປ຺ປຣິຈ຺ຈຊນ຺ໂຕເຍວ ຘມ຺ມຕໍ ວິການເວຕິ, ນ ຕຕ຺ຖ ອກິນິເວສາຕິຘາວນາ. ວຸຕ຺ຕຌ຺ເຫຕໍ ''ຊນປທນິຣຸຕ຺ຕິ ນາກິນິວິເສຍ຺ຍ, ສມຌ຺ຌໍ ນາຕິຘາເວຍ຺ຍາ''ຕີ.

ປຖມໍ ສມ຺ມຸຕິ ກຕ຺ວາ ກຖນໍ ປນ ເວເນຍ຺ຍວເສນ ເຍກຸຍ຺ເຍນ ພຸທ຺ຘານໍ ອາຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ຕໍ ການຣເຕນ ສທ຺ຘິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ປກຕິຍາ ປນາ''ຕິອາທິມາຫ. ນນຸ ຈ ສມ຺ມຸຕິ ນາມ ປຣມຕ຺ຖໂຕ ອວິຊ຺ຊມານຕ຺ຕາ ອກູຕາ, ຕໍ ກຖໍ ພຸທ຺ຘາ ກເຖນ຺ຕີຕິ ອາຫ ''ສມ຺ມຸຕິກຖໍ ກເຖນ຺ຕາປີ''ຕິອາທີ. ສຈ຺ຈເມວາຕິ ຕຖເມວ. ສກາວເມວາຕິ ສມ຺ມຸຕິກາເວນ ຕໍສກາວເມວ, ເຕນາຫ ''ອມຸສາວາ''ຕີ. ປຣມຕ຺ຖສ຺ສ ປນ ສຈ຺ຈາທິກາເວ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ຖີ.

ອິເມສໍ ປນ ສມ຺ມຸຕິປຣມຕ຺ຖານໍ ໂກ ວິເສໂສ? ຍສ຺ມິ ກິນ຺ເນ, ພຸທ຺ຘິຍາ ວາ ອວຍວວິນິພ຺ໂກເຄ ກເຕ ນ ຕໍສຌ຺ຌາ, ໂສ ຆຜປ຺ຜາທິປ຺ປເກໂທ ສມ຺ມຸຕິ, ຕພ຺ພິປ຺ຣີຍາຍໂຕ ປຣມຕ຺ໂຖ. ນ ຫີ ກກ຺ຂລຸອຟຸສນາທິສກາເວ ອຍໍ ນໂຍ ລພ຺ກຕີ. ເອວໍ ສນ຺ເຕປີ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ສມ຺ມຸຕິປີ ສຈ຺ຈສກາວາ ເອວາຕິ ອາຫ ''ທ຺ເວ ສຈ຺ຈານິ ອກ຺ຂາສີ''ຕິອາທີ.

ອິທານິ ເນສໍ ສຈ຺ຈສກາວໍ ການຣເຕນ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ສງ຺ເກຕວຈນໍ ສຈ຺ຈນ຺ຕິ ຄາຖມາຫ. ຕຕ຺ຖ ສງ຺ເກຕວຈນໍ ສຈ຺ຈໍ ວິສໍວາທນາກາວໂຕ. ຕຕ຺ຖ ເຫຕຸມາຫ ''ໂລກສມ຺ມຸຕິການຣໍ''ນ຺ຕິ. ໂລກສິທ຺ຘາ ຫີ ສມ຺ມຸຕິ ສງ຺ເກຕວຈນສ຺ສ ອວິສໍວາທນຕາຍ ການຣໍ. ປຣໂມ ອຸຕ຺ຕໂມ ອຕ຺ໂຖ ປຣມຕ຺ໂຖ, ຘມ຺ມານໍ ຍຖາກູຕສກາໂວ. ຕສ຺ສ ວຈນໍ ສຈ຺ຈໍ ຍາຖາວໂຕ ອວິສໍວາທນວເສນ ຈ ປວຕ຺ຕນໂຕ. ຕຕ຺ຖ ການຣມາຫ ''ຘມ຺ມານໍ ກູຕລກ຺ຂຌ''ນ຺ຕິ, ສກາວຘມ຺ມານໍ ໂຍ ກູໂຕ ອວິປ຺ຣີໂຕ ສກາໂວ, ຕສ຺ສ ລກ຺ຂຌໍ ອງ຺ຄນໍ ຌາປນນ຺ຕິ ກຕ຺ວາ.

ຍທິ ຕຖາຄໂຕ ປຣມຕ຺ຖສຈ຺ຈໍ ສມ຺ມເທວ ອກິສມ຺ພຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ຄິໂຕປິ ໂລກສມຌ຺ຌໍ ຄເຫຕ຺ວາວ ວທຕິ, ໂກ ເອຕ຺ຖ ໂລກິຍມຫາຊເນຫິ ວິເສໂສຕິ ອາຫ. ''ຍາຫິ ຕຖາຄໂຕ ໂວຫຣຕິ ອປຣາມາສ''ນ຺ຕິອາທີ. ໂລກິຍມຫາຊໂນ ອປ຺ປຫີນປຣາມາສຕ຺ຕາ ''ເອຕໍ ມມາ''ຕິອາທິນາ ປຣາມສນ຺ໂຕ ໂວຫຣຕິ, ຕຖາຄໂຕ ປນ ສພ຺ພໂສ ປຫີນປຣາມາສຕ຺ຕາ ອປຣາມສນ຺ໂຕ ຍສ຺ມາ ໂລກສມຌ຺ຌາ ຫີ ວິນາ ໂລກິໂຍ ອຕ຺ໂຖ ໂລເກ ເກນຈິ ທຸວິຌ຺ເຌຍ຺ໂຍ, ຕສ຺ມາ ຕາຫິ ຕໍ ໂວຫຣຕິ. ຕຖາ ໂວຫຣນ຺ໂຕ ເອວ ຈ ອຕ຺ຕໂນ ເທສນາວິລາເສນ ເວເນຍ຺ຍສຕ຺ເຕ ປຣມຕ຺ຖສຈ຺ເຈ ປຕິຎ຺ຖເປຕິ. ເທສນໍ ວິນິວຎ຺ເຎຕ຺ວາຕິ ເຫຎ຺ຖາ ປວຕ຺ຕິຕກຖາຍ ວິນິວຎ຺ເຎຕ຺ວາ ວິເວເຈຕ຺ວາ ເທສນໍ ''ອປຣາມາສ''ນ຺ຕິ ຕຕ຺ຫາມານປຣາມາສປ຺ປຫານກິຕ຺ຕເນນ ອຣຫຕ຺ຕນິກູເຜນ ນິຎ຺ຖາເປສີ. ຍໍ ຍໍ ປເນຕ຺ຖ

ອຕ຺ຖໂຕ ນ ວິກຕ຺ຕໍ, ຕໍ ສຸວິຄ຺ເລຍ຺ຍເມວຯ

ໂປັຜ຺ຖປ່າທສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປຸປັກາສນາຯ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໑໐။ ສຸກສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາ

ສຸກມາຕວກວຕ຺ຖວຕ຺ຕນາ

໘໘໔။''ອຈິຣປຣິນິພ຺ພຸເຕ''ຕິ ສຕ຺ຖຸ ປຣິນິພ຺ພຸຕກາວສ຺ສ ຈິຣກາລຕາປຜິກ຺ເຂເປນ ອາສນ຺ນຕາ ທສ຺ສິຕາ, ກາລປຣິຈ຺ເຈໂທ ນ ທສ຺ສິໂຕຕິ ຕໍ ປຣິຈ຺ເຈທໂຕ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ປຣິນິພ຺ພານໂຕ ອຸທ຺ທໍ ມາສມຕ຺ເຕ ກາເລ''ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ။ ຕຕ຺ຖ ມຕ຺ຕ-ສ຺ຄຫເຕນ ກາລສ຺ສ ອສມ຺ປຸຕ຺ຕາຕໍ ໂຊເຕຕິ။ ຕຸທິສລ຺ລິໂຕ ຄາໂມ ນິວາໂສ ເອຕສ຺ສາຕິ ໂຕເທຍ຺ໂຍ။ ຕໍ ປເນສ ຍສ຺ມາ ໂສຕາທຕ຺ໂທ ວິຍ ຈມ຺ປີ, ກູຍທນ຺ໂຕ ວິຍ ຈ ຂາຕຸມຕໍ ອຊ຺ຊາວສຕິ, ຕສ຺ມາ ວຸຕ຺ຕໍ ''ຕສ຺ສ ອສິປຕິຕ຺ຕາ''ຕິ ອິສ຺ສຣກາວໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ။ ສມາຫາຣນ຺ຕິ ສນ຺ນິຈຍໍ။ ປຕ຺ທິໂຕ ພຣມາວເສຕິ ຍສ຺ມາ ອປ຺ປຕຣປ຺ປຕເຣປີ ວຍມາເນ ໂກຄາ ຂີຍນ຺ຕິ, ອປ຺ປຕຣປ຺ປຕເຣປີ ສລ຺ຈີຍມາເນ ວທ຺ທນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ວິລ຺ລຸຊາຕິໂກ ກິລ຺ຈິ ວຍໍ ອກຕ຺ວາ ອາຍເມວ ອຸປ຺ປາເທນ຺ໂຕ ພຣາວາສໍ ອນຸຕິຍ຺ເຖຍ຺ຍາຕິ ໂລກາເທສິຕໍ ປຜິປຕ຺ຕິ ອຸປທິສຕິ။

ອທານເມວ ສິກ຺ຂາເປຕ຺ວາ ໂລກາກິກູຕຕາຍ ຕສ຺ມີເຍວ ພເຣ ສຸນໂຂ ທຸຕ຺ວາ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ။ ໂລກວສິກສ຺ສ ຫິ ທຸຄ຺ຄຕິ ປາຜິກງ຺ຂາ။ ອຕິວິຍ ປີຍາຍຕິ ປຸພ຺ພປຣິຈເຍນ။ ປີຕ຺ທາຍ ປາວິສິ ສຸກໍ ມາຕວໍ ອນຸຄ຺ຄຕ຺ທິຕຸກາໂມ။ ນິຣເຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕິສ຺ສສີ ກໂຕ ກາສສ຺ສ ກມ຺ມສ຺ສ ປຜິພາທິຕຸໍ ອສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍກາວໂຕ။

ພ຺ຣາຫ຺ມຕາຈາຣິຕ຺ຕສ຺ສ ກາວິຕຕໍ ສນ຺ທາຍ, ຕຖາ ປີຕຣໍ ອຸກ຺ກໍເສນ຺ໂຕ ຈ ''ພ຺ຣຫ຺ມໂລເກ ນິພ຺ພຕ຺ໂຕ''ຕິ ອາຫ။ ຕໍ ປວຕ຺ຕິ ປຸຈ຺ຊິຕິ ສຸຕເມຕໍ ມຍາ ''ມຍ຺ຫໍ ປີຕາ ສຸນໂຂ ທຸຕ຺ວາ ນິພ຺ພຕ຺ໂຕ''ຕິ ຕຸມ຺ເຫຫິ ວຸຕ຺ຕໍ, ກິມິທໍ ສຈ຺ຈນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຊິ။ ຕເຖວວຕ຺ວາຕິ ຍຖາ ປຸພ຺ເພ ສຸນຂສ຺ສ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕເຖວ ວຕ຺ວາ။ ອວິສໍວາທນຕ຺ຖນ຺ຕິ ສຈ຺ຈາປນຕ຺ຖໍ ''ໂຕເທຍ຺ຍພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ສຸນໂຂ ທຸຕ຺ວາ ນິພ຺ພຕ຺ໂຕ''ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ວຈນສ຺ສ ອວິສໍວາທນຕ຺ຖໍ ອວິສໍວາທກາວສ຺ສ ທສ຺ສນຕ຺ຖນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ။ ສພ຺ພໍ ທສ຺ເສສີຕິ ພຸທ຺ຮານຸກາເວນ ໂສ ສຸນໂຂ ຕໍ ສພ຺ພໍ ເນຕ຺ວາ ທສ຺ເສສີ, ນ ຊາຕິສ຺ສຣຕາຍ။ ກຄວນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ກຸກ຺ກຣຕໍ ປນ ປຸຣິມຊາຕິສິທ຺ຮວາສນາວເສນ။ ຈຸທ຺ທສ ປລ຺ເຫ ປຸຈ຺ຊິຕ຺ວາຕິ ''ທິສ຺ສນ຺ຕິ ຫິ ໂກ ໂຄຕມ ມນຸສ຺ສາ ອປ຺ປາຍຸກາ, ທິສ຺ສນ຺ຕິ ທີພາຍຸກາ။ ທິສ຺ສນ຺ຕິ ພວ຺ຫາພາຮາ, ທິສ຺ສນ຺ຕິ ອປ຺ປາພາຮາ။ ທິສ຺ສນ຺ຕິ ທຸພ຺ພຕ຺ຕາ, ທິສ຺ສນ຺ຕິ ວຕ຺ຕວນ຺ໂຕ။ ທິສ຺ສນ຺ຕິ ອປ຺ເປສກ຺ຂາ, ທິສ຺ສນ຺ຕິ ມເຫສກ຺ຂາ။ ທິສ຺ສນ຺ຕິ ອປ຺ປໂກຄາ, ທິສ຺ສນ຺ຕິ ມຫາໂກຄາ။ ທິສ຺ສນ຺ຕິ ນີຈກຸລີນາ, ທິສ຺ສນ຺ຕິ ອຸຈ຺ຈາກຸລີນາ။ ທິສ຺ສນ຺ຕິ ທຸປ຺ປລ຺ລາ, ທິສ຺ສນ຺ຕິ ປລ຺ລາວນ຺ໂຕ''ຕິ (ມ။ ນິ။ ໓။໘໙ລ)။ ອິເມ ຈຸທ຺ທສ ປລ຺ເຫ ປຸຈ຺ຊິຕ຺ວາ, ອຽຄສຸກຕາຍ ກິເຣສ ''ສຸໂກ''ຕິ ນາມໍ ລກິ။

໘໘໕။''ເອກາ ຈ ເມ ກງ຺ຂາ ອຕ຺ຖິ''ຕິ ອິມີນາ ອຸປຣິ ປຸຈ຺ຊິຍມານສ຺ສ ປລ຺ຫສ຺ສ ປເຄວ ເຕນ ອກິສງ຺ຂຕກາວໍ ທສ຺ເສຕິ။ ວິສກາຄເວທນາຕິ ທຸກ຺ຂເວທນາ။ ສາ ຫິ ກຸສລກມ຺ມນິພ຺ພຕ຺ເຕ ອຕ຺ຕກາເວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນກສຸຂເວທນາປຜິປກ຺ຂກາວໂຕ ''ວິສກາຄເວທນາ''ຕິ။ ກາຍໍ ຄາລຸຫາ ທຸຕ຺ວາ ພາຮຕິ ປີລຸເອຕິຕິ ''ອາພາໂຮ''ຕິ ຈ ວຸຈ຺ຈຕິ။ ເອກເທເສ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາຕິ ສຣີຣສ຺ສ ເອກເທເສ ອຸຜ຺ກິຕາປີ ອຍປຜ຺ເຜນ ອາພນ຺ຮິຕ຺ວາ ວິຍ ຄຕ຺ຫາຕິ ອປຣິວຕ຺ຕກາວກຣຕໂຕ, ເອເຕນ ພລວໂຣໂຄ ອາ ພາໂຮ ນາມາຕິ ທສ຺ເສຕິ။ ກິຈ຺ຊຊີວິຕກໂຣຕິ ອສຸຂຊີວິຕາວໂທ, ເອເຕນ ທຸພ຺ພໂລ ອປ຺ປມຕ຺ຕໂກ ໂຣໂຄ ອາຕງ຺ໂກຕິ ທສ຺ເສຕິ။ ອຸຜ຺ຖານນ຺ຕິ ສຍນນິສຊ຺ຊາທິໂຕ ອຸຜ຺ຖຫນໍ, ເຕນ ຍຖາ ຕຖາ ອປຣາປຣໍ ສຣີຣສ຺ສ ປຣິວຕ຺ຕນໍ ວທຕິ။ ຄຣຸກນ຺ຕິ ກາຣິຍໍ ກິຈ຺ຊສິທ຺ຮິກໍ ။ ກາເຍ ພລໍ ນ ໂທຕີຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ''ຄິລານສ຺ເສວາ''ຕິ ປທໍ ອາເນຕ຺ວາ ສມ຺ພນ຺ຮິຕພ຺ພໍ။ ເທຜ຺ຖາ ຈຕູຫີ ປເທຫິ ອ ຜາສຸວິຫາຣາກາວໍ ປຸຈ຺ຊິຕ຺ວາ ອິທານິ ຜາສຸວິຫາຣສພ຺ກາວໍ ປຸຈ຺ຊຕິ, ເຕນ ສວິເສໂສ ຜາສຸວິຫາໂຣ ປຸຈ຺ຊິໂຕຕິ ທຜ຺ຖພ຺ໂພ, ອສ ຕິປີ ອຕິສຍຕ຺ຖໂຊຕເນ ສທ຺ເທ ອຕິສຍຕ຺ຖສ຺ສ ລພ຺ກນໂຕ ຍຖາ ''ອກິຣູປາຍ ເທຍ຺ຍໍ ທາຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ။

໘໘໖။ກາລລ຺ຈ ສມຍລ຺ຈ ອຸປາທາຍາຕິ။ ເອຕ຺ຖ ກາໂລ ນາມ ອຸປສງ຺ກມນສ຺ສ ຍຸຕ຺ຕປຕ຺ຕກາໂລ။ ສມໂຍ ນາມ ຕສ຺ເສວ ປຈ຺ຈຍສາມຄ຺ຄີ, ອຕ຺ຖໂຕ ຕຊ຺ຊໍ ສຣີຣພລລ຺ເຈວ ຕປ຺ປຈ຺ຈຍປຣິສ຺ສຍາກາໂວ ຈ။ ອຸປາທານໍ ນາມ ລາເຕນ ເຕສໍ ຄຫຕໍ ສລ຺ລກ຺ຂຕນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ກາລລ຺ຈາ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ။ ຜຣິສ຺ສຕີຕິ ວທ຺ທິສ຺ສຕິ။

໘໘໗။ເຈຕິຍຣຜ຺ເຖຕິ ເຈຕິຣຜ຺ເຖ။ ຍ-ກາເຣນ ຫິ ປທໍ ວທ຺ເທຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ။ ເຈຕິຣຜ຺ຖໂຕ ອລ຺ລໍ ວິສໍເຍເວກໍ ຣຜ຺ຖນ຺ຕິ ຈ ວທນ຺

ຕິ໚ ມຣຕາປຜິສໍຍຸຕຸຕນຸຕິ ມຣຕໍ ນາມ ຕາທິສານໍ ໂຣຄ ວເສເນວ ໂຫຕີຕິ ເຍນ ໂຣເຄນ ຕໍ ຊາຕໍ, ຕສຸສ ສຣູປປຸຈຸຉາ, ກາຣຕປຸຈຸຉາ, ມຣຕເຫຕຸກຈິຕຸຕສນຸຕາປປຸຈຸຉາ, ຕສຸສ ຈ ສນຸຕາປສຸສ ສພຸພໂລກສາຆາຣຕຕາ, ຕຖາ ມຣຕສຸສ ຈ ອປຸປຕິກາຣຕາຕິ ເອວໍ ອາທິນາ ມຣຕປຜິສໍຍຸຕຸຕໍ ສມຸໂມທນີຍໍ ກຖໍ ກເຖສີຕິ ທສຸເສຕຸ໌ ‘‘ໂກ ອານນຸທາ’’ຕິອາທິ ວຸຕຸຕໍ໚ ນ ຣນຸຌຄເວສີ ມາໂຣ ວິຍ, ນ ວິມໍສນາຣີປຸປາໂຍ ອຸຕຸຕຣມາຕໂວ ວິຍາຕິ ອຆິປຸປາໂຍ໚ ເຍສຸ ຌມຸເມສູຕິ ວິໂມກຸຂຸປາເຍສຸ ນິຍຸຍານຌມຸເມສຸ໚ ຌຣນຸຕີຕິ ຕິຍຸຖນຸຕິ, ປວຕຸຕນຸຕີຕິ ອຕຸໂຖ໚

໘໘໙໚ ອຕຸຖປຸປຍຸຕຸຕຕາຍ ສທຸທປໂຍຄສຸສ ສທຸທປຸປພນຸຌລກຸຂຕານິ ຕີຕິ ປີຜການິ ຕທຕຸຖກູເຕທິ ສີລາທີທິ ຌມຸມກຸຂນຸເຌທິ ສງຄຍຸໜນຸຕີຕິ ວຸຕຸຕໍ ‘‘ຕີຕິ ປີຜການິ ຕີທິ ຂນຸເຌທິ ສງຄເຫຕຸວາ’’ຕິ໚ ສງຂິຕຸເຕນ ກຖິຕນຸຕິ ‘‘ຕິຕຸຕໍ ຂນຸຌານ’’ນຸຕິ ເອວໍ ຄຫຕໂຕ ສາມຍຸລໂຕ ຈາຕິ ສງເຂເປເນວ ກຖິຕໍ໚ ‘‘ກຕເມສໍ ຕິຕຸຕ’’ນຸຕິ ອຍໍ ອທິຍຸຖໂຊຕນາ ປຸຈຸຉາ, ນ ກເຖຕຸກມຸຍຕາປຸຈຸຉາຕິ ວຸຕຸຕໍ ‘‘ວິຕຸຖາຣໂຕ ປຸຈຸຌິສຸສາມິ ‘ຕິ ຈິນຸເຕຕຸວາ ‘ກຕເມສໍ ຕິຕຸຕ’ນຸຕິ ອາຫາ’’ຕິ໚ ກເຖຕຸກມຸຍຕາກາເວ ປນສຸສ ເຖຣສຸສ ວຈນຕາ ສິຍາ໚

ສີລກຸຂນຸຌວຕຸຕນາ

໘໙໐-໘໙໓໚ສີລກຸຂນຸຌສຸສາຕິ ເອຕຸຖ ອິຕິ-ສທຸໂທ ອາທິອຕຸໂຖ, ປກາຣຕຸໂຖ ວາ, ເຕນ ‘‘ອຣິຍສຸສ ສມາຌິກຸຂນຸຌສຸສ…ເປ… ປຕິຍຸຖາເປສີ’’ຕິ ອຍໍ ເອຕຸຕໂກ ປາໂຖ ທສຸສິໂຕຕີ ທຍຸຖພຸພໍ ເຕນາຫ ‘‘ເຕສຸ ທສຸສິເຕສູ’’ຕິ, ອຸທຸເທສວເສນາຕິ ອຆິປຸປາໂຍ໚ ກຄວຕາ ວຸຕຸຕນເຍເນວາຕິ ສາມຍຸລຍລເທສນາທີສຸ ກຄວຕາ ເທສິຕນເຍເນວ, ເຕນສຸສ ສຸຕຸຕສຸສ ສຕຸຖຸກາສິຕກາວໍ ຊິນວຈນກາວໍ ທສຸເສຕິ໚ ສາສເນ ນ ສີລເມວ ສາໂຣຕີ ອຣິຍມຄຸຄສາເຣ ກຄວໂຕ ສາສເນ ຍຖາ ທສຸສິຕໍ ສີລໍ ສາໂຣ ເອວ ນ ໂຫຕີ ສາຣວໂຕ ມຫໂຕ ຣຸກຸຂສຸສ ປປຜິກຍຸຖານິຍຕຸຕາ໚ ຍທິ ເອວໍ ກສຸມາ ອິຌ ຄຫິຕນຸຕີ ອາຫ ‘‘ເກວລຍຸເຫຕໍ ປຕິຍຸຖາມຕຸຕກເມວາ’’ຕິ໚ ຊານາທິອຸຕຸຕຣິມນຸສຸສຌມຸເມ ອຆິຄນຸຕຸກາມສຸສ ອຆິຍຸຖານມຕຸຕໍ ຕຕຸຖ ອປຸປຕິຍຸຖິຕສຸສ ເຕສໍ ອສມຸກວໂຕ໚ ອຖ ວາ ນ ສີລເມວ ສາໂຣຕີ ການຍຸເຈຕຸຖ ສາສເນ ‘‘ມຄຸຄສີລໍ, ຍລສີລ’’ນຸຕິ ອິທໍ ໂລກຸຕຸຕຣສີລມຸປີ ສາຣເມວ, ຕຖາປີ ນ ສີລກຸຂນຸໂຌ ເອວ ສາໂຣ ອຖ ໂຂ ສມາຌິກຸຂນຸໂຌປີ ປຍຸລາກຸຂນຸໂຌປີ ສາໂຣ ເອວາຕິ ເອວເມຕຸຖ ອຕຸໂຖ ທຍຸຖພຸໂພ໚ ປຸຣິໂມ ເອວ ສາໂຣ, ເຕນາຫ ‘‘ອິໂຕ ອຸຕຸຕຣິ’’ຕິອາທິ໚

ສມາຌິກຸຂນຸຌວຕຸຕນາ

໘໘໘໚ ກສຸມາ ປເນຕຸຖ ເຖໂຣ ສມາຌິກຸຂນຸຌໍ ປຸຍຸໂຖ ອິນຸທຸຣິຍສໍວຣາທີເກ ວິສຸສຊຸເຊສີ, ນນຸ ເອວໍ ສນຸເຕ ອຍຸລໍ ປຸຍຸໂຖ ອຍຸລໍ ພຸຍາກໂຣນຸໂຕ ອມຸພໍ ປຸຍຸໂຖ ລພຸຊໍ ພຸຍາກໂຣນຸໂຕ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ອີທີສີ ໂຈທນາ ອິຌ ອໂນກາສາຕິ ທສຸເສນຸໂຕ ‘‘ກຖຍຸຈ ມາຕວ ກິກຸຂຸ…ເປ… ສມາຌິກຸຂນຸຌໍ ທສຸເສຕຸກາໂມອາຣກີ’’ຕິ ອາຫ, ເຕເນຕຸຖ ອິນຸທຸຣິຍສໍວຣາທໂຍປີ ສມາຌິອຸປກາຣຕໍ ອຸປາທາຍ ສມາຌິກຸຂນຸຌປກຸຂິການິ ອຸທຸທິຍຸຖານີຕິ ທສຸເສຕິ ຣູປຊຸຊານາເນວ ອາຄຕານິ, ນ ອຣູປຊຸຊານານິ ຣູປາວຈຣຈຕຸຕຸຖຊຸຊານເທສນານນຸຕຣໍ ອກິຍຸຍາເທສນາຍ ອວສໂຣຕີ ກຕຸວາ໚ ຣູປາວຈຣຈຕຸຕຸຖຊຸຊານປາທິກາ ທິ ສປຣິກຕຸຫາ ຉປີ ອກິຍຸຍາໂຍ໚ ໂລກິຍາ ອກິຍຸຍາ ປນ ສີຊຸຊມານາ ຍສຸມາ ອຍຸຖສຸ ສມາປຕຸຕີສຸ ຈຸທຸທສວິເຌນ ຈິຕຸຕປຣິທມເນນ ວິນາ ນ ອິຊຸຊນຸຕິ, ຕສຸມາ ອກິຍຸຍາສຸ ເທສິຍມານາສຸ ອຣູປຊຸຊານານິປີ ເທສິຕາເນວ ໂຫນຸຕິ ນານນຸຕຣີຍກາວໂຕ, ເຕນາຫ ‘‘ອາເນຕຸວາ ປນ ທີເປຕພຸພານີ’’ຕິ໚ ວຸຕຸຕນເຍນ ເທສິຕາເນວ ກຕຸວາ ສໍວຕຸຕເກທີ ປກາເສຕພຸພານີຕິ ອຕຸໂຖ໚ ອຍຸຖກຖາຍໍ ປນ ‘‘ຈຕຸຕຸຖຊຸຊານໍ ອຸປສມຸປຊຸຊ ວິຫຣຕີ’’ຕິ ອິມິນາວ ອຣູປຊຸຊານມຸປີ ສງຄຫິຕນຸຕິ ທສຸເສຕຸ໌ ‘‘ຈຕຸຕຸຖຊຸຊາເນນ ຫີ’’ຕິອາທິ ວຸຕຸຕໍ໚ ຈຕຸຕຸຖຊຸຊານຍຸຫີ ຣູປວິຣາຄກາວນາວເສນ ປວຕຸຕໍ ‘‘ອຣູປຊຸຊານ’’ນຸຕິ ວຸຈຸຈຕີຕິ໚

໘໖໑-໘໗໐໚ນ ຈິຕຸເຕາກຄຸຄຕາມຕຸຕເກເນວາຕິ ເອຕຸຖ ເຫຍຸຖາ ວຸຕຸຕນຍານຸສາເຣນ ອຕຸໂຖ ເວທິຕພຸໂພ໚ ໂລກິຍສຸສ ສມາຌິກຸຂນຸຌສຸສ ອຆິປຸເປຕຕຸຕາ ‘‘ນ ຈິຕຸເຕ…ເປ… ອຕຸຖີ’’ຕິ ວຸຕຸຕໍ໚ ອຣິຍ-ສທຸໂທ ເຈຕຸຖ ສຸທຸຌປຣິຍາໂຍ, ນ ໂລກຸຕຸຕຣປຣິຍາໂຍ໚ ຕຖາ ເຫຍຸຖາປີ ໂລກິຍາກິຍຸຍາປຜິສມຸກິທາທີ ວິນາວ ອຣຫຕຸເຕ ອຌິຄເຕ ນຕຸເຖວ ອຸຕຸຕຣີກຣຕີຍນຸຕິ ສກຸກາ ວຕຸຕຸໍ ຍທຕຸຖໍ ກຄວຕີ ພຸຣຫຸມຈຣິຍໍ ວຸສຸສຕິ, ຕສຸສ ສີທຸຌຕຸຕາ໚ ອິຌ ປນ ໂລກິຍາກິຍຸຍາປີ ອາຄຕາ ເອວ໚ ເສສໍ ສຸວິຍຸເຍຍຸຍເມວ໚

ສຸກສຸຕຸຕວຕຸຕນາຍ ລີນຕຸຖປຸປກາສນາ໚

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໑໑ຯ ເກວຍ຺ຍສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

ເກວຍ຺ຍຄຫປ຺ຕິປ຺ຸຕ຺ຕວຕ຺ຖຸວຓ຺ຓນາ

໔໘໑ຯປາວາຣິກມ຺ພວເນຕິ ປາວາຣິກເສຍ຺ຖິໂນ ອມ຺ພພຫຸເລ ອຸປ຺ວເນຯ ຕໍ ກິຣ ໂສ ເສຍ຺ຖີ ກຄວໂຕ ອນຸຈ຺ຉວິກໍ ຄນ຺ຮກຸຍື, ກິກ຺ຂຸສງ຺ຆສ຺ສ ຈ ຣຕ຺ຕິຍ຺ຖານທິວາຍ຺ຖານກຸຍິມຕ຺ຫປາທີນີ ສມ຺ປາເທຕ຺ວາ ປາກາຣປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ທ຺ວາຣໂກຍ຺ຖກສມ຺ປນ຺ນໍ ກຕ຺ວາ ພຸທ຺ຮປ຺ປມຸຂສ຺ສ ສງ຺ຆສ຺ສ ນິຍ຺ຍາເຕສີ, ປຸຣິມໂວຫາເຣນ ປນ ''ປາວາຣິກມ຺ພວນ''ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕສ຺ມີ ປາວາຣິກມ຺ພວເນຯ ເກວຍ຺ໂຍຕິ ອິທໍ ຕສ຺ສ ນາມໍ ເກວຍ຺ເຍຫິ ສໍຣກ຺ຂິຕຕ຺ຕາ, ເຕສໍ ວາ ສນ຺ຕິເກ ສໍວຫ຺ຌິຕຕ຺ຕາຕິ ເກຈິຯ ''ຄຫປ຺ຕິປ຺ຸຕ຺ຕສ຺ສາ''ຕິ ເອຕ຺ຖ ກາມໍ ຕທາ ໂສ ຄຫປ຺ຕິຍ຺ຖາເນ ຖິໂຕ, ປີຕຸ ປນສ຺ສ ອຈິຣກາລໍກຕຕາຍ ປຸຣິມສມຍ຺ຍາຍ ''ຄຫປ຺ຕິປ຺ຸຕ຺ໂຕ'' ຕ຺ເວວ ໂວຫຣີຍຕິ, ເຕນາຫ ''ຄຫປ຺ຕິ ມຫາສາໂລ''ຕີຯ ມຫາວິກວຕາຍ ມຫາສາໂຣ, ຄຫປ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ ຣ-ກາຣສ຺ສ ລ-ກາຣໍ ກຕ຺ວາ ''ມຫາສາໂລ ສຸຂຸມາໂລ ອຫ''ນ຺ຕິອາທີສຸ (ອຯ ນິຯ ໓ຯ໓໙) ວິຍຯ ສທ຺ຮາສມ຺ປນ຺ໂນຕິ ໂປ຺ຖຊ຺ຊນິກາຍ ສທ຺ຮາຍ ວເສນ ສທ຺ຮາ ສມນ຺ນາຄໂຕຯ

ສມິທ຺ຮາຕິ ສມ຺ມເທວ ອິທ຺ຮາ, ອິທ຺ຮິຍາ ວິກວສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ເວປຸລ຺ລປ຺ປຕ຺ຕາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ''ເອຫິ ຕ຺ວໍ ກິກ຺ຂຸ ອນ຺ວທ຺ຮມາສໍ, ອນຸມາສໍ, ອນຸສໍວຈ຺ຉຣໍ ວາ ມນຸສ຺ສານໍ ປສາທາຍ ອິທ຺ຮິປາຍິຫາຣິຍໍ ກໂຣຫີ''ຕິ ເອກສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ ອາຕາປນໍ ຕສ຺ມີ ຖາເນ ຕສ຺ສ ຖປນໍ ນາມ ໂຫຕີຕິ ອາຫ ''ຖານນ຺ຕເຣ ຖເປຕູ''ຕີຯ ອຸຕ຺ຕຣິມນຸສ຺ສານໍຮມ຺ມໂຕຕິ ອຸຕ຺ຕຣິມນຸສ຺ສານໍ ພຸທ຺ຮາທີນໍ ອຮິຄມຮມ຺ມໂຕຯ ນິທ຺ຮາຣເຕ ເຈຕໍ ນິສ຺ສກ຺ກໍຯ ອິທ຺ຮິປາຍິຫາຣິຍລ຺ທິ ຕໂຕ ນິທ຺ຮາເຣຕີຯ ມນຸສ຺ສຮມ຺ມໂຕ ອຸຕ຺ຕຣີຕິ ປກຕິມນຸສ຺ສຮມ຺ມໂຕ ອຸປ຺ຣີຯ ປຊ຺ຊລິຕປ຺ທີໂປຕິ ປຊ຺ຊລນ຺ໂຕ ປທີໂປຯ

໔໘໒ຯນ ຣໍເສມີຕິ ຄຸຕສມ຺ປຕ຺ຕິໂຕ ນ ຈາເວມິ, ເຕນາຫ ''ສີລເກທ''ນ຺ຕິອາທີຯ ວິສ຺ສາສໍ ວຫ຺ເຌຕ຺ວາ ກຄວຕິ ອຕ຺ຕໂນ ວິສ຺ສຕ຺ຖກາວໍ ພ຺ຣູເຫຕ຺ວາ ວິກູຕໍ ປາກຍໍ ກຕ຺ວາຯ

ອິທ຺ຮິປາຍິຫາຣິຍວຓ຺ຓນາ

໔໘໓-໔ຯອາທີນວນ຺ຕິ ໂທສໍຯ ຄນ຺ຮາຣີຕິ ຈູລ຺ອຄນ຺ຮາຣີ, ມຫາຄນ຺ຮາຣີຕິ ທ຺ເວ ຄນ຺ຮາຣີວິຊ຺ຊາຯ ຕຕ຺ຖ ຈູລ຺ອຄນ຺ຮາຣີ ນາມ ຕິວສ຺ສໂຕ ໂອຣໍ ມຕານໍ ສຕ຺ຕານໍ ອຸປ຺ປນ຺ນຍ຺ຖານຊານນວິຊ຺ຊາຯ ມຫາຄນ຺ຮາຣີ ຕມ຺ປີ ຊານາຕິ ຕໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິປີ ອິທ຺ຮິວິຮລາຕາກປ຺ປີ ເຍກຸຍ຺ເຍນ ອິທ຺ຮິວິຮກິຈ຺ຈໍ ສາເຮຕີຯ ຕສ຺ສາ ກິຣ ວິຊ຺ຊາຍ ສາຮໂກ ປຸຄ຺ຄໂລ ຕາທິເສ ເທສກາເລ ມນ຺ຕໍ ປຣິຊປ຺ປິຕ຺ວາ ພຫຸຮາປີ ອຕ຺ຕານໍ ທສ຺ເສຕິ, ຫຕ຺ຖິອາທີນິປີ ທສ຺ເສຕິ, ທສ຺ສນີໂຍປີ ໂຫຕິ, ອຄ຺ຄິຖມ຺ກມ຺ປີ ກໂຣຕິ, ຊລຖມ຺ກມ຺ປີ ກໂຣຕິ, ອາກາເສປີ ອຕ຺ຕານໍ ທສ຺ເສຕິຯ ສພ຺ພໍ ອິນ຺ທຊາລສທິສໍ ທຍ຺ຖພ຺ພໍຯ ອຍ຺ໂຍຕີ ທຸກ຺ຂິໂຕ ພາຮິໂຕ, ເຕນາຫ ''ປີລ຺ອິໂຕ''ຕີຯ

ອາເທສນາປາຍິຫາຣິຍວຓ຺ຓນາ

໔໘໕ຯ ກາມໍ ''ເຈຕສິກ''ນ຺ຕິ ປທໍ ເຍ ເຈຕສີ ນິຍຸຕ຺ຕາ ຈິຕ຺ເຕນ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ, ເຕສໍ ສາຮາຣຕາວຈນໍ, ສາຮາຣເຕາ ປນ ຄຫິເຕ ຈິຕ຺ຕວິເສໂສ ຄຫິໂຕວ ໂຫຕິ, ສາມຍ຺ຍໂຊຕນາ ຈ ວິເສເສ ອວຕິຍ຺ຖຕີຕິ ເຈຕສິກຄ຺ຄຫຕສ຺ສ ອຮິປ຺ປາຍໍ ວິວຣນ຺ໂຕ ''ໂສມນສ຺ສໂທມນສ຺ສໍ ອຮິປ຺ເປໂຕ''ນ຺ຕິ ອາຫຯ ໂສມນສ຺ສຄ຺ຄຫເຕນ ເຈຕ຺ຖ ຕເທກຍ຺ຖາ ຣາຄາທໂຍ, ສທ຺ຮາທໂຍ ຈ ທສ຺ສິຕາ ໂຫນ຺ຕິ, ໂທມນສ຺ສຄ຺ຄຫເຕນ ໂທສາທໂຍຯ ວິຕກ຺ກວິຈາຣາ ປນ ສຣູເປເນວ ທສ຺ສິຕາຯ ເອວໍ ຕວ ມໂນຕິ ອິມິນາ ອາກາເຣນ ຕວ ມໂນ ປວຕ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ ຯ ເກນ ປກາເຣນ ປວຕ຺ໂຕຕິ ອາຫ ''ໂສມນສ຺ສິໂຕ ວາ''ຕິອາທີຯ ''ເອວໍ ຕວ ມໂນ''ຕິ ອິທໍ ປນ ໂສມນສ຺ສິຕຕາທິມຕ຺ຕທສ຺ສນໍ, ນ ປນ ເຍນ ເຍນ ໂສມນສ຺ສິໂຕ ວາ ໂທມນສ຺ສິໂຕ ວາ, ຕໍ ຕໍ ທສ຺ສນໍຯ ທຸຕິຍນ຺ຕິ ''ອິຕ຺ຖມ຺ປີ ເຕ ມໂນ''ຕິ ອິທໍຯ ອິຕິປີຕິ ເອຕ຺ຖ ອິຕິ-ສທ຺ໂທ ນິທສ຺ສນຕ຺ໂຖ ''ອຕ຺ຖີຕິ ໂຂ, ກຈ຺ຈານ, ອຍເມໂກ ອນ຺ໂຕ''ຕິອາທີສຸ (ສໍຯ ນິຯ ໒ຯ໑໕; ໓ຯ໙໐) ວິຍ, ເຕນາຫ ''ອິມຍ຺ຈ ອິມຍ຺ຈ ອຕ຺ຖໍ ຈິນ຺ຕຍມານ''ນ຺ຕິ ປີ-ສທ຺ໂທ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຖສມ຺ປິຕ຺ຫນຕ຺ໂຖຯ ປຣສ຺ສ ຈິນ຺ຕໍ ມນຕິ ຊານາຕິ

ເອເຕນາຕິ ຈິນ຺ຕາມຕໍ? ຕສ຺ສາ ກິຣ ວິຊ຺ຊາຍ ສາຒໂກ ປຸຄ຺ຄໂລ ຕາທິເສ ເທສກາເລ ມນ຺ຕໍ ປຣິຊປ຺ປິຕ຺ວາ ຍສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໍ ຊານິຕຸ ກາໂມ, ຕສ຺ສ ທິຍ຺ຖສຸຕາທິວິເສສສທ຺ຊານນມຸເຂນ ຈິຕ຺ຕາຈາຣໍ ອນຸມິນນ຺ໂຕ ກເຖຕີຕິ ເກຈິ? ອປເຣ "ວາຈໍ ນິຈ຺ຉຣາເປຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ອກ຺ຂຣສລ຺ລກ຺ຂຓາວເສນາ"ຕິ ວທນ຺ຕິ?

ອນຸສາສນີປາຝິຫາຣິຍວຕ຺ຕນາ

໔໑໓?ປວຕ຺ເຕນ຺ຕາຕີ ປວຕ຺ຕນກາ ຫຸຕ຺ວາ, ປວຕ຺ຕນວເສນາຕິ ອຕ຺ໂຖ? "ເອວ"ນ຺ຕີ ທິ ປທໍ ຍຖານຸສິຍ຺ຖາຍ ອນຸສາສນິຍາ ວິຊີວເສນ, ປຝິເສຘວເສນ ຈ ປວຕ຺ຕິອາກາຣປຣາມສນໍ, ສາ ຈ ສມ຺ມາວິຕກ຺ການໍ ມິຈ຺ຉາວິຕກ຺ການຄ຺ຈ ປວຕ຺ຕິອາ ກາຣທສ຺ສນວເສນ ປວຕ຺ຕຕີ ຕຕ຺ຖ ອານິສໍສສ຺ສ ອາທີນວສ຺ສ ຈ ວິກາວນຕ຺ຖໍ? ອນິຈ຺ຈສຄ຺ຄເມວ ນ ນິຈ຺ຈສຄ຺ຄນ຺ຕີ ອຕ຺ໂຖ? ປຝິໂຍຄີນິວຕ຺ຕນຕ຺ຖຄ຺ທີ ເອວ-ກາຣຄ຺ຄຫຕໍ? ອີຘາປີ ເອວໍ ສທ຺ທຄ຺ຄຫຕສ຺ສ ອຕ຺ໂຖ, ປໂຍຊນຄ຺ຈ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພໍ? ອິທໍຄຫເຕປີ ເອເສວ ນໂຍ? ປຄ຺ຈກາມຄຸຕ໌ກຣາຄນ຺ຕີ ນິທສ຺ສນມຕ຺ຕໍ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ, ຕທຄ຺ຄຣາຄສ຺ສ, ໂທສາທີນຄ຺ຈ ປຫານສ຺ສ ອິຈ຺ຉິຕຕ຺ຕາ, ຕປ຺ປຫານສ຺ສ ຈ ຕທຄ຺ຄຣາຄາທິເຂປນສ຺ສ ອຸປາຍກາວໂຕ ຕຖາ ວຸຕ຺ຕໍ ທຸຍ຺ຖໂລທິຕວິໂມຈນສ຺ສ ປຸພ຺ພທຸຍ຺ຖ ມໍສເຂປນູປາຍຕາ ວິຍ? ໂລກຸຕ຺ຕຣຘມ຺ມເມວາຕິ ອວຘາຣຕໍ ປຝິປກ຺ຂກາວໂຕ ສາວຊ຺ຊຘມ຺ມນິວຕ຺ຕນປຣໍ ທຍ຺ຖພ຺ພໍ ຕສ຺ ສາຘິຄມູປາຍານິສໍສກູຕານໍ ຕທຄ຺ເຄສໍ ອນວຊ຺ຊຘມ຺ມານໍ ນານ຺ຕຣິຍກາວໂຕ? ອິທ຺ຘິວິຘໍ ອິທ຺ຘິປາຝິຫາຣິຍນ຺ຕີ ທສ຺ເສຕີ ອິທ຺ຘິທສ຺ສເນນ ປຣສນ຺ຕາເນ ປສາທາທີນໍ ປຝິປກ຺ຂສ຺ສ ຫຣຕໂຕ? ອິມິນາ ນເຍນ ເສສປທທ຺ວເຍປີ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ? ສຕ ຕໍ ຘມ຺ມເທສນາຕິ ສພ຺ພກາລໍ ເທເສຕພ຺ພຘມ຺ມເທສນາ?

ອິທ຺ຘິປາຝິຫາຣິເຍນາຕິ ສຫໂຍເຄ ກຣຕາວຈນໍ, ອິທ຺ຘິປາຝິຫາຣິເຍນ ສທ຺ຘິນ຺ຕີ ອຕ຺ໂຖ? ອາເທສນາປາຝິຫາຣິເຍນາຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ເອເສວ ນໂຍ? ຘມ຺ມເສນາປຕິສ຺ສ ອາຈິຕ຺ຕນ຺ຕີ ໂຍຊນາ? "ຈິຕ຺ຕາຈາຣໍ ຄຕ຺ວາ"ຕິ ອິມິນາ ອາເທສນາປາຝິຫາຣິຍໍ ທສ຺ເສຕິ? "ຘມ຺ມໍ ເທເສສີ"ຕິ ອິມິນາ ອນຸສາສນີປາຝິຫາຣິຍໍ "ພຸທ຺ຘານໍ ສຕຕໍ ຘມ຺ມເທສນາ"ຕິ ອນຸສາສນີປາຝິຫາຣິຍສ຺ສ ຕຕ຺ຖ ສາ ຕິສຍຕາຍ ວຸຕ຺ຕໍ? ເສົາປາຣມ຺ການີ ປຕິຣູເປນ ອຸປາຣມ຺ກິຕພ຺ພໂຕ? ສໂທສານີ ໂທສສມຸຈ຺ຉິນ຺ທນສ຺ສ ອນຸປາຍກາວໂຕ? ສ ໂທສຕ຺ຕາ ເອວ ອທ຺ຘານໍ ນ ຕິຍ຺ຖນ຺ຕີ ຈິຣກາລຍ຺ຖາຍີນີ ນ ໂຫນ຺ຕີ? ອທ຺ຘານໍ ອຕິຍ຺ຖນໂຕ ນ ນິຍ຺ຍນ຺ຕີຕິ ຜເລນ ເຫຕຸໂນ ອ ນຸມານໍ? ອນິຍ຺ຍານິກຕາຍ ທີ ຕານີ ອນທ຺ຘນິຍານີ? ອນຸສາສນີປາຝິຫາຣິຍໍ ອນຸປາຣມ຺ກໍ ວິສຸທ຺ຘິປ຺ປກາວໂຕ, ວິສຸທ຺ຘິນິສ຺ສຍໂຕ ຈ? ຕໂຕ ເອວ ນິທ຺ໂທສໍ? ນ ທີ ຕຕ຺ຖ ປຸພ຺ພາປຣວິໂຣຘາທິໂທສສມ຺ກໂວ? ນິທ຺ໂທສຕ຺ຕາ ເອວ ອທ຺ຘານໍ ຕິຍ຺ຖຕີ ປຣວາທວາ ເຕຫິ, ກິເລສວາເຕຫິ ຈ ອນຸປຫນ຺ຕພ຺ພໂຕ? ຕສ຺ມາຕິ ຍຖາວຸຕ຺ຕກາຣຕໂຕ, ເຕນ ເສົາປາຣມ຺ກາທີ, ອນຸປາຣມ຺ກາທີ ຈາຕິ ອຸກ ຍໍ ອຸກຍຕ຺ຖ ຍຖາກ຺ກມໍ ຄາຣຍ຺ຫປາສໍສກາວານໍ ເຫຕຸກາເວນ ປຈ຺ຈາມສຕິ?

ກູຕນິໂຣເຘສກາວຕ຺ຖວຕ຺ຕນາ

໔໑໑?ອນິຍ຺ຍານິກກາວທສ຺ສນຕ຺ຖນ຺ຕີ ຍສ຺ມາ ມຫາກູຕປຣິເຍສໂກ ກິກ຺ຂຸ ປຸຣິເມສຸ ທ຺ວິສຸ ປາຝິຫາຣິເຍສຸ ວສີປ຺ປຕ຺ໂຕ ກຸສໂລປີ ສມາໂນ ມຫາກູຕານໍ ອປຣິເສສນິໂຣຘສງ຺ຂາຕໍ ນິພ຺ພານໍ ນາວພຸຊ຺ຊິ , ຕສ຺ມາ ຕານີ ນິຍ຺ຍານາວຫຕາກາວໂຕ ອນິຍ຺ຍານິການີ ຕີ ເຕສໍ ອນິຍ຺ຍານິກກາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍ? ຕຕິຍໍ ປນ ຕກ຺ກຣສ຺ສ ເອກນ຺ຕໂຕ ນິຍ຺ຍານາວຫນ຺ຕີ ຕສ຺ເສວ ນິຍ຺ຍານິກ ກາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍ?

ເອວເມຕິສ຺ສາ ເທສນາຍ ມຸຂ຺ຍປໂຍຊນໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ອນຸສງ຺ຄິກມ຺ປີ ທສ຺ເສຕຸໍ "ອປິຈາ"ຕິອາທິ ອາຣທ຺ຘໍ? ມຫາກູເຕ ປຣິເຍສນ຺ໂຕຕີ ອປຣິເສສໍ ນິຣຸຊ຺ຊນວເສນ ມຫາກູເຕ ຄເວສນ຺ໂຕ, ເຕສໍ ອນວເສສນິໂຣຘໍ ວິມໍສນ຺ໂຕຕີ ອຕ຺ໂຖ? ວິຈຣິຕ຺ວາຕີ ຘມ຺ມຕາຍ ໂຈທິຍມາໂນ ວິຈຣິຕ຺ວາ? ຘມ຺ມຕາສິທ຺ຘໍ ກິເຣຕໍ, ຍທິທໍ ຕສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ ຕຖາ ວິຈຣຕໍ, ຍຖາ ອກິຊາຕິຍໍ ມ ຫາປຖວິກມ຺ປາທີ? ມຫນ຺ຕກາວປ຺ປກາສນຕ຺ຖນ຺ຕີ ສເທວເກ ໂລເກ ອນຄ຺ຄສາຘາຣຕສ຺ສ ພຸທ຺ຘານໍ ມຫນ຺ຕກາວສ຺ສ ມຫານຸ ກາວຕາຍ ທີປນຕ຺ຖໍ? ອິທຄ຺ຈ ກາຣຕນ຺ຕີ ສພ຺ເພສມ຺ປີ ພຸທ຺ຘານໍ ສາສເນ ອີທິໂສ ເອໂກ ກິກ຺ຂຸ ຕທານຸກາວປ຺ປກາສໂນ ໂຫຕີຕິ ອິທມ຺ປີ ກາຣຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ?

ກຕ຺ຖາຕີ ນິມິຕ຺ເຕ ກຸມ຺ມໍ, ຕສ຺ມາ ກຕ຺ຖາຕີ ກິສ຺ມີ ຖາເນ ກາຣຕກູເຕ? ກີ ອາຄມ຺ມາຕີ ກີ ອາຣມ຺ມຕໍ ປຈ຺ຈຍກູຕໍ ອຘິຄນ຺ຕ຺ວາ, ເຕນາຫ "ກີ ປຕ຺ຕສ຺ສາ"ຕິ? ເຕຕີ ມຫາກູຕາ? ອປ຺ປວຕ຺ຕິວເສນາຕິ ອນຸປ຺ປຊ຺ຊນວເສນ? ສພ຺ພາກາເຣນາຕີ ວຈນຕ຺ຖ

ລກ຺ຂຓາທິສມ຺ຎ຺ຖານກລາປ຺ຈ຺ຕ຺ຓານາມຕ຺ເຕາກ຺ຕວິນິພ຺ໂກຄາວິນິພ຺ໂກຄ- ສກາຄວິສກາຄອຊ຺ຊຕ຺ຕິກພາ
ທິຣສງ຺ຄຫປ຺ຈ຺ຈຍສມນ຺ນາຫາຣປ຺ຈ຺ຈຍວິກາຄາກາຣໂຕ, ສສມ຺ກາຣສງ຺ເຂປສສມ຺ກາຣວິກ຺ຕິສລກ຺ຂຓສງ຺ເຂປສລກ຺ຂຓວິກ຺ຕິ
ອາກາຣໂຕ ຈາຕິ ສພ຺ເພນ ອາກາເຣນຯ

໔໗໗ຯ ທິພ຺ພນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ປລ຺ຈຫິ ກາມຄຸເຓຫິ ສມງ຺ຄີກູຕາ ຫຸຕ຺ວາ ວິຈຣນ຺ຕິ, ກີລຸອນ຺ຕິ, ໂຊຕນ຺ຕິ ຈາຕິ ເທໂວ, ເທວໂລໂກຯ
ຕໍ ຍນ຺ຕິ ອຸປຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ເອເຕນາຕິ ເທວຍານິໂຍຯ ວສໍ ວຕ຺ເຕນ຺ໂຕຕິ ເອຕ຺ຖ ວສວຕ຺ຕນໍ ນາມ ຍຖິຈ຺ຉິຕຎ຺ຖານຄມນໍຯ ຈຕ຺ຕາໂຣ
ມຫາຣາຊາໂນ ເອເຕສໍ ອິສ຺ສຣາຕິ ຈາຕຸມຫາຣາຊິກາ ຍາ ເທວຕາ ມຄ຺ຄຜລລາກີໂນ ຕາ ຕມຕ຺ຖໍ ເອກເທເສນ ຊາເນຍ຺ຍຸໍ
ພຸທ຺ຘວິສໂຍ ປນາຍໍ ປລ຺ໂຫຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ “ນ ຊານາມາ”ຕິ ອາຫໍສຸ, ເຕນາຫ “ພຸທ຺ຘວິສເຍ”ຕິອາທິຯ ອຊ຺ໂຊຕ຺ຖຣຕໍ ນາເມຕ຺ຖ
ນິປ຺ປີລຸອນນ຺ຕິ ອາຫ “ປຸນປ຺ປຸນໍ ປຸຈ຺ຉຕີ”ຕິຯ ອກິກ຺ກນ຺ຕຕຣາຕິ ຣູປສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ເຈວ ປລ຺ຍາປຜິການາທິຄຸເຓຫິ ຈ ອມ຺ເຫ
ອກິກຸຍ຺ຍ ປເຣສໍ ກາມນິຍຕຣາຯ ປຕີຕຕຣາຕິ ອຸລຸອາຣຕຣາ, ເຕນາຫ “ອຸຕ຺ຕມຕຣາ”ຕິຯ

໔໘໑-໓ຯເທວຍານິຍສທິໂສ ອິທ຺ຘິວິຘຍາຓສ຺ເສວ ອຘິປ຺ເປຕຕ຺ຕາຯ “ເທວຍານິຍມຄ຺ໂຄຕິ ວາ ...ເປ... ສພ຺ພເມຕໍ
ອິທ຺ຘິວິຘຍາຓສ຺ເສວ ນາມ”ນ຺ຕິ ອິທໍ ປາລຸອິຍໍ ອຎ຺ຖກຖາສຸ ຈ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ອາຄຕຣຸລຸທິວເສນ ວຸຕ຺ຕໍຯ

໔໘໔ຯອາຄມນປ຺ຸພ຺ພກາເຄ ນິມິຕ຺ຕນ຺ຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ອາຄມນສ຺ສ ປ຺ຸພ຺ພກາເຄ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນນິມິຕ຺ຕໍຯ ປາຕຸຣໂຫສີຕິ ອາວິ ກວິຯ
ປາກໂຜ ອໂຫສີຕິ ປກາໂສ ອໂຫສີຯ

໔໘໗ຯປເທເສນາຕິ ເອກເທເສນ, ອຸປາທິນ຺ນກວເສນ, ສຕ຺ຕສນ຺ຕານປຣິຍາປນ຺ເນນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອນຸປາທິນ຺ນເກປີຕິ
ອນິນ຺ທ຺ຣິຍພທ຺ເຘປີຯ ນິປ຺ປເທສໂຕ ອນວເສສໂຕຯ ປ຺ຸຈ຺ຉາມູລຸຫສ຺ສາຕິ ປ຺ຸຈ຺ຉິຕຸໍ ອຊານນ຺ຕສ຺ສຯ ປ຺ຸຈ຺ຉາຍ ໂທສໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາຕິ
ເຕນ ກຕປ຺ຸຈ຺ຉາຍ ປ຺ຸຈ຺ຉິຕາກາເຣ ໂທສໍ ວິກາເວຕ຺ວາຯ ຍສ຺ມາ ວິສ຺ສຊ຺ຊນໍ ນາມ ປ຺ຸຈ຺ຉານຸຣູປໍ ປ຺ຸຈ຺ຉາສກາເຄນ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕພ຺ພ
ໂຕ, ນ ຈ ຕຖາຄຕາ ວິຣຊ຺ຊິຕ຺ວາ ກຕປ຺ຸຈ຺ຉານຸຣູປໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊນ຺ຕິ, ອຕ຺ຖສກາຄຕາຍ ຈ ວິສ຺ສຊ຺ຊນສ຺ສ ປ຺ຸຈ຺ຉກາ ຕທຕ຺ຖໍ ອນວ
ພຸຊ຺ຊນ຺ຕາ ສມ຺ມຸຍ຺ຫນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ປ຺ຸຈ຺ຉາຍ ສິກ຺ຂາປນໍ ພຸທ຺ຘາຈິຕ຺ຕໍ, ເຕນາຫ “ປ຺ຸຈ຺ຉໍ ສິກ຺ຂາເປຕ຺ວາ”ຕິອາທິຯ

໔໘໗ຯອປ຺ປຕິຎ຺ຖາຕິ ອປ຺ປຈ຺ຈຍາ, ສພ຺ພໂສ ສມ຺ຈ຺ຉິນ຺ນກາຣຓາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຸປາທິນ຺ນໍ ເຍວາຕິ ອິນ຺ທ຺ຣິຍພທ຺ຘເມວຯ ຍສ຺ມາ
ເອກທິສາກິມຸຂໍ ສນ຺ຕານວເສນ ສຕ຺ກິເຕ ຣູປປ຺ປພນ຺ເຘ ທີຄສມ຺ລາ ຕໍ ອຸປາທາຍ ຕໂຕ ອປ຺ປເກ ຣສ຺ສສມ຺ລາ ຕທຸກຍລ຺ຈ
ວິເສສໂຕ ຣູປຄ຺ຄຫຓມຸເຂນ ຄຍ຺ຫຕິ, ຕສ຺ມາ ອາຫ “ທີຄລ຺ຈ ຣສ຺ສລ຺ຈາຕິ ສຕ຺ຖານວເສນ ອຸປາທາຣູປໍ ວຸຕ຺ຕ”ນ຺ຕິຯ ອປ຺ປປຣິ
ມາເຓ ຣູປສງ຺ຆາເຕ ອຕຸສມ຺ລາ, ຕໍ ອຸປາທາຍ ຕໂຕ ມຫຕິ ຖູລສມ຺ລາຯ ອິທມ຺ປີ ທ຺ວຍໍ ວິເສສໂຕ ຣູປຄ຺ຄຫຓມຸເຂນ
ຄຍ຺ຫຕິ, ເຕນາຫ “ອິມິນາປີ”ຕິອາທິຯ ປີ-ສທ຺ເທນ ເຈຕ຺ຖ “ສຕ຺ຖານວເສນ ອຸປາທາຣູປໍ ວຸຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາປີ ວຕ຺ຕມຕ຺ຕ
ເມວ ກຖິຕນ຺ຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ສມ຺ຈ຺ຉິນຕິຕິ ວທນ຺ຕິຯ ສຸກນ຺ຕິ ສຸນ຺ທຣໍ, ອິຎ຺ຖນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອສຸກນ຺ຕິ ອສຸນ຺ທຣໍ, ອນິຎ຺ຖນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ
ໂຫຕິຯ ເຕເນວາຫ “ອິຎ຺ຖານິຎ຺ຖາຣມ຺ມຓໍ ປເນວໍ ກຖິຕ”ນ຺ຕິຯ ທີຆໍ ຣສ຺ສໍ, ອຕຸໍ ຖູລໍ, ສຸກາສຸກນ຺ຕິ ຕີສຸ ຖາເນສຸ ອຸປາທາ
ຣູປສ຺ເສວ ຄຫຓໍ, ກູຕຣູປານໍ ວິສຸໍ ຄຫິຕຕ຺ຕາຯ ນາມນ຺ຕິ ເວທນາທິກ຺ຂນ຺ຘຈຕຸກ຺ກໍ ຕລ຺ຫີ ອາຣມ຺ມຓາກິມຸຂໍ ນມນໂຕ, ນາມ
ກຣຓໂຕ ຈ “ນາມ”ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຯ ເຫຎ຺ຖາ “ທີຆໍ ຣສ຺ສ”ນ຺ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ຕເມວ ອິຘ ຣຸປ຺ປນຎ຺ເຖນ “ຣູປ”ນ຺ຕິ ຄຫິຕນ຺ຕິ ອາຫ
“ທີຆາທິເກທໍ ຣູປລ຺ຈາ”ຕິຯ ທີຆາທີຕິ ຈ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ອາປາທີນລ຺ຈ ສງ຺ຄໂຫ ທຎ຺ຖພ຺ໂພຯ ຍສ຺ມາ ວາ ທີຆາທິສມ຺ລາ ນ
ຣູປາຍຕນວຕ຺ຖຸກາວ, ອຖ ໂຂ ກູຕຣູປວຕ຺ຖຸກາປີຯ ຕຖາ ຫິ ສຕ຺ຖານໍ ຜຸສນມຸເຂນປີ ຄຍ຺ຫຕິ, ຕສ຺ມາ ທີຆຣສ຺ສາທິຄ຺ຄຫເຓນ
ກູຕຣູປມ຺ປີ ຄຍ຺ຫເຕວາຕິ “ທີຆາທິເກທໍ ຣູປ”ມິຈ຺ເຈວ ວຸຕ຺ຕໍຯ ກີ ອາຄມ຺ມາຕິ ກີ ອຘິຄນ຺ຕ຺ວາ ກິສ຺ສ ອຘິຄມເຫຕຸຯ “ອຸປຣຸຊ຺ຊ
ຕີ”ຕິ ອິທໍ ອນຸປ຺ປາທນິໂຣຘໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ຂຓນິໂຣຘນ຺ຕິ ອາຫ “ອເສສເມຕໍ ນປ຺ປວຕ຺ຕຕີ”ຕິຯ

໔໘໘ຯວິລ຺ລາຓພ຺ພນ຺ຕິ ວິສິຎ຺ເຖນ ລາຕພ຺ພໍ, ລາຕຸຕ຺ຕເມນ ອຣິຍມຄ຺ຄລາເຓນ ປຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ຊານິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ, ເຕນາຫ
“ນິພ຺ພານສ຺ເສຕໍ ນາມ”ນ຺ຕິຯ ນິທີສ຺ສຕີຕິ ນິທສ຺ສນໍ, ຈກ຺ຂຸວິລ຺ເລຍ຺ຍໍຯ ນ ນິທສ຺ສນໍ ອນິທສ຺ສນໍ, ອຈກ຺ຂຸວິລ຺ເລຍ຺ຍນ຺ຕິ
ເອຕມຕ຺ຖໍ ວທນ຺ຕິຯ ນິທສ຺ສນໍ ວາ ອຸປມາ, ຕໍ ເອຕສ຺ສ ນຕ຺ຖີຕິ ອນິທສ຺ສນໍຯ ນ ຫິ ນິພ຺ພານສ຺ສ ນິຈ຺ຈສ຺ສ ເອກສ຺ສ
ອຈ຺ຈນ຺ຕສນ຺ຕປຕີຕສກາວສ຺ສ ສທິສໍ ນິທສ຺ສນໍ ກ຺ໂຕຈິ ລພ຺ກາຕີຕິຯ ຍໍ ອຫຸຕ຺ວາ ສມ຺ໂກຕິ, ຫຸຕ຺ວາ ປຜິເວຕິ ຕໍ ສງ຺ຂຕໍ
ອຸທຍວຍນ຺ເຕຫິ ສອນ຺ຕໍ, ອສງ຺ຂຕສ຺ສ ປນ ນິພ຺ພານສ຺ສ ນິຈ຺ຈສ຺ສ ເຕ ອຸໂກປີ ອນ຺ຕາ ນ ສນ຺ຕິ, ຕໂຕ ເອວ ນວກາວາປຄມສງ຺
ຂາໂຕ ຊຣນ຺ໂຕປີ ຕສ຺ສ ນຕ຺ຖີຕິ ອາຫ “ອຸປ຺ປາທນ຺ໂຕ...ເປ... ອນນ຺ຕ”ນ຺ຕິຯ “ຕິຕ຺ຖສ຺ສ ນາມ”ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ນິພ຺ພຈນໍ

ທສ຺ເສຕຸ ''ປປ຺ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖາຕິ ປປ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ။ ເອຕ຺ຖ ຫິ ປປ຺ນ຺ຕິ ປານຕິຕ຺ຖໍ။ ກ-ກາໂຣ ກໂຕ ນິຣຸຕ຺ຕິນເຍນ။ ວິສຸທ຺ຜຍ຺ເຄນ ວາ ສພ຺ພໂຕປກໍ, ເກນຈິ ອນຸປກ຺ກິລິຍ຺ຄຕາຍ ສມນ຺ຕໂຕ ປກາສ຺ສຣນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ ။ ເຍນ ນິພ຺ພານໍ ອຊິຄຕໍ, ຕໍ ສນ຺ຕຕິປຣິຍາປນ຺ນານໍເຍວ ອິຜ ອນຸປ຺ປາທນິໂຣໂຜ ອຊິປ຺ເປໂຕຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ''ອຸປາທິນ຺ນກາຜມ຺ມຊາຕໍ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ ອປ຺ປວຕ຺ຕໍ ໂຫຕີ''ຕິ။

ຕຕ຺ຖາຕິ ''ວິຍ຺ຍາຕສ຺ສ ນິໂຣເຜນາ''ຕິ ຍໍ ປທໍ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມິ໌။ ''ວິຍ຺ຍາຕ''ນ຺ຕິ ວິຍ຺ຍາຕໍ ອຸທ຺ຜຣຕິ ວິກຕ຺ຕພ຺ພຕ຺ຕາ ເອຕ຺ເຖ ຕໍ ອຸປຣຸຊ຺ຊຕີຕິ ເອຕສ຺ມິ໌ ນິພ຺ພາເນ ເອຕໍ ນາມຣູປໍ ຈຣິມກວິຍ຺ຍາຕນິໂຣເຜນ ອນຸປ຺ປາທວເສນ ນິຣຸຊ຺ຊຕິ ອນຸປາທິເສສາຍ ນິພ຺ພານຜາຕຸຍາ, ເຕນາຫ ''ວິຊ຺ຊາຕທິປ໌ສິຂາ ວິຍ ອປຕ຺ຕຕຕິກການໍ ຍາຕີ''ຕິ။ ''ຈຣິມກວິຍ຺ຍາຕ''ນ຺ຕິ ຫິ ອຣຫໂຕ ຈຸຕິຈິຕ຺ຕໍ ອຊິປ຺ເປຕໍ။ ''ອກິສງຂາຣວິຍ຺ຍາຕສ຺ສາປີ''ຕິອາທິນາປີ ເສົາປາທິເສສນິພ຺ພານມຸເຂນ ອນຸປາທິເສສນິພ຺ພານເມວ ວທຕິ ນາມຣູປສ຺ສ ອນວເສສໂຕ ອຸປຣຸຊ຺ຊນສ຺ສ ອຊິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ, ເຕນາຫ ''ອນຸປ຺ປາທວເສນ ອຸປຣຸຊ຺ຊຕີ''ຕິ။ ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ຄຍາເຕ ນາຕິ ກຕ຺ຕຣິ, ກຣເຕ ວາ ກຣຕາວຈນໍ။ ນິໂຣເຜນາຕິ ປນ ເຫຕຸມ຺ຫິ။ ເອຕ຺ຖາຕິ ເອຕສ຺ມິ໌ ນິພ຺ພາເນ။ ເສສເມຕ຺ຖ ຍໍ ອຕ຺ຖໂຕ ນ ວິກຕ຺ຕໍ, ຕໍ ສຸວິຍ຺ເຍຍ຺ຍເມວ။

ເກວຍ຺ຍສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ။

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໑໔. ໂລຫິຈຸຈສຸຕຸຕວຕຸຕນາ

ໂລຫິຈຸຈພຸຣາຫຸມຕວຕຸຖຸວຕຸຕນາ

໔໐໑.ສາລວຕິກາຕິ ອິຕຸຖິລິງຄວເສນ ຕສຸສ ຄາມສຸສ ນາມໍ. ຄາມຕີກາກາເວນາຕິ ເກຈິ. ໂລຫິໂຕ ນາມ ຕສຸສ ກຸເລ ປຸພຸພປຸຣິໂສ, ຕສຸສ ວເສນ ໂລຫິຈຸໂຈຕິ ຕສຸສ ພຸຣາຫຸມຕສຸສ ໂຄຕຸຕໂຕ ອາຄຕໍ ນາມໍ.

໔໐໔. ''ທິຝຸກິຄຕ''ນຸຕິ ລທຸຣິມຕຸຕໍ ອຣິປຸເປຕນຸຕິ ອາຫ ''ນ ປນ ອຸຈຸເຉທສສຸສຕານໍ ອຄຸຄຕຣ''ນຸຕິ. ນ ທິ ອຸຈຸເຉທສສຸສຕຄາຫວິນິມຸຕຸໂຕ ໂກຈິ ທິຝຸກິຄາໂຫ ອຕຸຖິ. ''ການສຕິ ເຍວາ''ຕິ ຕສຸສາ ລທຸຣິຍາ ໂລເກ ປາກຍການໍ ທສຸເສຕິ. ອຕຸຕໂຕ ອຄຸໂຄ ປໂຣຕິ ຍຖາ ອນຸສາສກໂຕ ອນຸສາສິຕພຸໂພ ປໂຣ, ເອວໍ ອນຸສາສິຕພຸພໂຕປິ ອນຸສາສໂກ ປໂຣຕິ ວຸຕຸຕໍ ''ປໂຣ ປຣສຸສາຕິ ປໂຣ ໂຍ''ຕິອາທີ. ກີ-ສທຸທາເປກຸຂາຍ ເຈຕຸຖ ''ກຣິສຸສຕີ''ຕິ ອນາຄຕກາລວຈນໍ, ອນາຄເຕປິ ວາ ເຕນ ຕສຸສ ການພຸພໍ ນຕຸຖິຕິ ທສຸສນຕຸຖໍ. ກຸສລໍ ຜມຸມນຸຕິ ອນວຊຸຊຜມຸມໍ ນິກຸກິເລສຜມຸມໍ ວິໂມກຸຂຜມຸມນຸຕິ ອຕຸໂຖ. ''ປເຣສໍ ຜມຸມໍ ກເຖສຸສາມີ''ຕິ ເຕຫິ ອຕຸຕານໍ ປຣິວາຣາເປຕຸວາ ວິຈຣຕໍ ກີ ອຕຸຖິຍໍ ອາສຍພຸທຸຜສຸສາປິ ອນຸໂຣເຜນ ວິນາ ຕໍ ນ ໂຫຕິຕິ ຕສຸມາ ອຕຸຕນາ ປຝິລທຸຜໍ...ເປ... ວິຫາຕພຸພນຸຕິ ວທຕີ. ເຕນາຫ ''ເອວໍ ສມຸປທມິທໍ ປາປກໍ ໂລກຜມຸມໍ ວທາມີ''ຕີ.

໔໐໔.ໂສຕີ ໂລຫິຈຸໂຈ ພຸຣາຫຸມໂຕ.

໔໐໕.ກຖາຍາສຸກຕຸຖນຸຕິ ກຖາສຸຂຕຸຖໍ, ສຸເຂນ ກຖໍ ກເຖຕຸຄຸເຈວ ໂສຕຸຄຸຈາຕີ ອຕຸໂຖ. ອປຸເປວ ນາມ ສິຍາຕິ ເອຕຸຖ ປີ ຕິວເສນ ອາເມທິຕໍ ທຝຸຖພຸພໍ. ຕຖາ ທິ ຕໍ ''ພຸທຸຜຄຊິຕ''ນຸຕິ ວຸຈຸຈຕິ . ກຄວາ ທິ ອິທິເສສຸ ຖາເນສຸ ວິເສສໂຕ ປີຕິໂສມນສຸສ ຊາໂຕ ໂຫຕີ. ເຕນາຫ ''ອຍໍ ກິເຣຕຸຖ ອຣິປຸປາໂຍ''ຕິອາທີ.

ໂລຫິຈຸຈພຸຣາຫຸມຕານຸໂຍຄວຕຸຕນາ

໔໐໙.ສມຸທຍສຄຸຊາຕີຕິ ອາຍຸປຸປາໂທ. ອນຸປຸພຸໂພ ກມຸປີ-ສທຸໂທ ອາກງຂນຕຸໂຖ ໂຫຕີຕີ ''ອິຈຸຉຕີຕິ ອຕຸໂຖ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ. ສາຕິສເຍນ ວາ ທີເຕນ ອນຸກມຸປໂກ ອນຸຄຸຄຕຸຫນໂກ ທິຕານຸກມຸປີ. ສມຸປຊຸຊຕີຕິ ອາເສວນລາເກນ ນິປຸປຊຸຊຕີ ພລວຕີ ໂຫຕີ, ອວຄຸຄຫາຕີ ອຕຸໂຖ, ເຕນາຫ ''ນິຍຕາ ໂຫຕີ''ຕີ. ນິຣເຍ ນິພຸພຕຸຕຕີ ມິຈຸຉາທິຝຸກິໂກ.

໔໑໐-໑໑.ທຸຕິຍໍ ອຸປປຕຸຕິນຸຕິ ''ນນຸ ຣາຊາ ປເສນທີ ໂກສໂລ''ຕິອາທິນາ ທຸຕິຍໍ ອຸປປຕຸຕີ ສາຜນຍຸຕຸຕີ. ກາຣຕຄຸທີ ກຄວາ ອຸປມາມຸເຂນ ທສຸເສຕີ. ເຍ ຈິເມຕີ ເຍ ຈ ອິເມ ກຸລປຸຕຸຕາ ທິພຸພາ ຄພຸກາ ປຣິປາເຈນຸຕີຕິ ໂຍຊນາ. ອສກຸກຸຕນຸຕາ ອຸປນິສຸສຍສມຸປຕຸຕິຍາ, ຒາຕປຣິປາກສຸສ ວາ ອການເວນ. ເຍ ປນ ''ປຣິປຈຸຈນຸຕີ''ຕິ ປຖນຸຕິ, ເຕສໍ ''ທິພຸເພ ຄພຸເກ''ຕິ ວຈນວິປລຸລາເສນ ປໂຍຊນໍ ນຕຸຖິ. ອຕຸໂຖ ຈ ທຸຕິຍວິກປຸເປ ວຸຕຸຕນເຍນ ເວທິຕພຸໂພ. ອທິຕານຸກມຸປີຕາ ຈ ຕໍສມງຄີສຕຸຕວເສນ. ທິວິ ກວາຕິ ທິພຸພາ. ຄພຸເກນຸຕິ ປຣິປຈຸຈນວເສນ ສນຸຕານໍ ປພນຸເຜນຸຕີຕິ ຄພຸກາ. ''ຉນຸນໍ ເທວໂລການ''ນຸຕິ ນິທສຸສນວຈນເມຕໍ. ພຸຣຫຸມໂລກສຸສາປີ ທິ ທິພຸພຄພຸກການໍ ລພຸກເຕວ ທິພຸພວິຫາຣເຫຕຸກຕຸຕາ. ເອວຄຸຈ ກຕຸວາ ''ການນໍ ການຍມານາ''ຕີ ອິທມຸປີ ວຈນໍ ສມຕຸຖິຕໍ ໂຫຕີ. ກວນຸຕີ ເອຕຸຖ ຍຖາຣຸຈີ ສຸຂສມຸປປີຕາຕີ ກວາ, ວິມານານີ. ເທວການາວຫຕຸຕາ ທິພຸພາ. ວຸຕຸຕນເຍເນວ ຄພຸກາ. ທານາທໂຍ ເທວໂລກສໍວຕຸຕນິຍປຸຄຸຄວິເສສາ.ທິພຸພາ ກວາຕີ ເທວໂລກປຣິຍາປນຸນາ ອຸປປຕຸຕິກວາ. ຕທາວໂຫ ທີ ກມຸມກໂວ ປຸພຸເພ ຄທີໂຕ.

ຕໂຍໂຈທນາຣຫວຕຸຕນາ

໔໑໓.ອນິຍມິເຕເນວາຕິ ອນິຍເມເນວ ''ຕຸວໍ ເອວໍທິຝຸກິໂກ ເອວໍ ສຕຸຕານໍ ອນຕຸຖສຸສ ກາຣໂກ''ຕິ ເອວໍ ອນຸທຸເທສິເກເນວ . ມານນຸຕິ ''ອຫເມຕໍ ຊານາມິ, ອຫເມຕໍ ປສຸສາມີ''ຕີ ເອວໍ ປຕຸຫິຕມານໍ. ກິນຸທິຕຸວາຕິ ວິຜເມຕຸວາ, ຊຫາເປຕຸວາຕິ ອຕຸໂຖ.

ຕໂຍ ສຕ຺ຖາເຣຕິ ອສມ຺ປາທິຕອຕ຺ຕທີໂຕ ອໂນວາທກຣສາວໂກ, ອສມ຺ປາທິຕອຕ຺ຕທີໂຕ ໂອວາທກຣສາວໂກ, ສມ຺ປາທິຕອຕ຺ຕທີໂຕ ອໂນວາທກຣສາວໂກຕິ ອິເມ ຕໂຍ ສຕ຺ຖາເຣ។ ຈຕຸຕ຺ໂຖ ປນ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຜ ນ ໂຈທນາຣໂຫ ໂຫຕິຕິ “ເຕນ ປຸຈ຺ຊິເຕ ເອວ ກເຖສ຺ສາມິ”ຕິ ໂຈທນາຣເຫ ຕໂຍ ສຕ຺ຖາເຣ ປຄມໍ ທສ຺ເສສີ , ປຈ຺ຉາ ຈຕຸຕ຺ຖໍສຕ຺ຖາຣໍ។ ການມ຺ເຈຕ຺ຖ ຈຕຸຕ຺ໂຖ ສຕ຺ຖາ ເອໂກ ອທຸຕິໂຍ ອນຍ຺ຍສາຊາຣໂຕ, ຕຖາປີ ໂສ ເຍສໍ ອຸຕ຺ຕຣິມນຸສ຺ສຊມ຺ມານໍ ວເສນ “ຊມ຺ມມໂຍ ກາໂຍ”ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ເຕສໍ ສມ຺ທາຍກູໂຕປິ ເຕ ຄຸຕາວຍເວ ສຕ຺ຖຸຍ຺ຖານິເຍ ກຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ກຄວາ “ອຍມ຺ປິ ໂຂ, ໂລຫິຈ຺ຈ, ສຕ຺ຖາ”ຕິ ອກາສີ។

ອຍ຺ຍາຕິ ຍ-ກາຣໂລເປນ ນິທ຺ເທໂສ “ສຍໍ ອກິຍ຺ຍາ”ຕິ ອາທີສຸ (ທີ។ ນິ។ ໑໗໔໗, ໓໗, ໔໔; ມ។ ນິ។ ໑໗໔໗໔; ໔។໓໔໑; ອ។ ນິ។ ໔។໕; ໑໐។໑໑; ມຫາວ។ ໑໑; ຊ។ ປ។ ໓໕໓; ກຖາ។ ໔໐໕) ວິຍ។ ອຍ຺ຍາຍາຕິ ຈ ຕທຕ຺ຖິເຍ ສມ຺ປທານວຈນນ຺ຕິ ອາຫ “ອາຊານນຕ຺ຖາຍາ”ຕິ។ ສາວກຕ຺ຕໍ ປຜິຊານິຕ຺ວາ ກິຕ຺ຕາ ເອກເທເສນສ຺ສ ສາສນໍ ກໂຣນ຺ຕີຕິ ອາຫ “ນິຣນ຺ຕຣໍ ຕສ຺ສ ສາສນໍ ອກຕ຺ວາ”ຕິ។ ອຸກ຺ກມິຕ຺ວາ ວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ຍຖິຈ຺ຊິຕໍ ກໂຣນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ປຜິກ຺ກມນ຺ຕີຍາຕິ ອນກິຣຕິຍາ ອຄາຣເວນ ອປຄຈ຺ຉນ຺ຕິຍາ, ເຕນາຫ “ອນິຈ຺ຉນ຺ຕິຍາ”ຕິອາທີ។ ເອກາຍາຕິ ເອກາຍ ອິຕ຺ຖິຍາ។ ເອໂກ ອິຈ຺ເຉຍ຺ຍາຕິ ເອໂກ ປຸຣິໂສ ຕາຍ ອນິຈ຺ຉນ຺ຕິຍາ ສມ຺ປໂຍຄໍ ກາເມຍ຺ຍ។ ໂອສກ຺ການາທີມຸເຂນ ອິຕ຺ຖິປຸຣິສສມ຺ພນ຺ຊນິທສ຺ສນໍ ເຄຫສິຕອເປກ຺ຂາວເສນ ຕສ຺ສ ສຕ຺ຖຸໂນ ສາວເກສຸ ປຜິປຕ຺ຕີຕິ ທສ຺ເສຕິ។ ອຕິວິຍ ວິຣຕ຺ຕກາວໂຕ ທຍ຺ຖມ຺ປິ ອນິຈ຺ຉມານໍ។ ໂລເກນາຕິ ປຣິວາຣວເສນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນກລາກສ຺ກາຣໂລເກນ។ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ປາເທຫີຕິ ຕສ຺ມີ ປຜິປຕ຺ຕິຊມ຺ເມ ປຕິຍ຺ຖິຕໍ ກຕ຺ວາ ສມ຺ປາເທຫີ។ ອຸຊໍ ກໂຣຫີ ກາຍວ຺ງກາທິວິຄເມນ។

໔໑໔។ເອວໍ ໂຈທນໍ ອຣຫຕີຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ສາວເກສຸ ອປ຺ໂປສ຺ສຸກ຺ກກາວາປາທເນ ນິໂຍຊນວເສນ ໂຈທນໍ ອຣຫຕິ, ນ ປຄໂມ ວິຍ “ເອວຣູໂປ ຕວ ໂລກຊມ຺ໂມ”ຕິອາທີນາ, ນ ຈ ທຸຕິໂຍ ວິຍ “ອຕ຺ຕານເມວ ຕາວ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ປາເທຫີ”ຕິອາທີນາ។ ກສ຺ມາ? ສມ຺ປາທິຕອຕ຺ຕທີຕຕາຍ ຕຕິຍສ຺ສ។

ນໂຈທນາຣຫສຕ຺ຖຸວຕ຺ຕນາ

໔໑໖។ “ນ ໂຈທນາຣໂຫ”ຕິ ເອຕ຺ຖ ຍສ຺ມາ ໂຈທນາຣຫຕາ ນາມ ສຕ຺ຖຸວິປ຺ປຜິປຕ຺ຕິຍາ ວາ ສາວກວິປ຺ປຜິປຕ຺ຕິຍາ ວາ ອຸກາຍວິປ຺ປຜິປຕ຺ຕິຍາ ວາ, ຕຍິທໍ ສພ຺ພມ຺ປິ ອິມສ຺ມີ ສຕ຺ຖຣິ ນຕ຺ຖິ, ຕສ຺ມາ ນ ໂຈທນາຣໂຫຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕຸໍ “ອຍຍ຺ທີ”ຕິ ອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ។

໔໑໗។ມຍາຄທີຕາຍ ທິຍ຺ຖິຍາຕິ ສພ຺ພໂສ ອນວຊ຺ເຊ ສມ຺ມາປຜິປນ຺ເນ ປເຣສໍ ສມ຺ມເທວ ສມ຺ມາປຜິປຕ຺ຕີ ເທສ຺ເສນ຺ເຕ ສຕ຺ຖຣິ ອກູຕໂທສາໂຣປນວເສນ ມິຈ຺ຉາຄທີຕາຍ ນິຣຍຄາມິນິຍາ ປາປທິຍ຺ຖິຍາ ។ ນຣກປປາຕນ຺ຕິ ນຣກສງຂາຕໍ ມຫາປປາຕໍ។ ປປຕນ຺ຕິ ຕຕ຺ຖາຕິ ທີ ປປາໂຕ។ ສຄ຺ຄມຄ຺ຄຖເລຕິ ສຄ຺ຄຄາມິມຄ຺ຄກູເຕ ປຸຍ຺ຍຊມ຺ມຖເລ។ ເສສໍ ສຸວິຍ຺ເຍຍ຺ຍເມວ។

ໂລຫິຈ຺ຈສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາ។

໑໓။ ເຕວິຊ຺ຊສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໔໑໗။ອຸຕ຺ຕເຣນາຕິ ເອຕ຺ຖ ເອນ-ສທ຺ໂທ ທິສາວາຈີສທ຺ທໂຕ ປຎ຺ຈມີອນ຺ຕໂຕ ອທູຣຕ຺ໂຖ ອິຈ຺ຉິໂຕ, ຕສ຺ມາ ອຸຕ຺ຕເຣນ-ສທ຺ເທນ ອທູຣຕ຺ຖໂຊຕນໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ອທູເຣ ອຸຕ຺ຕຣປ຺ສ຺ເສ"ຕິ ອາຫ။ ອກ຺ຂຣຈິນ຺ຕກາ ປນ ເອນ-ສທ຺ທໂຍເຄ ອວຘິວາຈິນີ ປເທ ອຸປໂຍຄວຈນໍ ອິຈ຺ຉນ຺ຕິ။ ອຕ຺ໂຖ ປນ ສາມິວເສເນວ ອິຈ຺ຉິໂຕຕິ ອິຘ ສາມິວຈນວເສເນວ ວຸຕ຺ຕໍ။

໔໑໘။ກຸລຈາຣິຕ຺ຕາທີຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ມນ຺ຕຊ຺ເຌນາກິຣູປ຺ຕາທີສມ຺ປຕ຺ຕີ ສງ຺ຄຓ຺ຫາຕິ။ ມນ຺ຕສຊ຺ຌາຍກຣຓຕ຺ຖນ຺ຕິ ອາຖພ຺ພຓມນ຺ຕານໍ ສຊ຺ຌາຍກຣຓຕ຺ຖໍ, ເຕນາຫ "ອຎ຺ເຎສໍ ພຫູນໍ ປເວສນໍ ນິວາເຣຕ຺ວາ"ຕິ။

ມຄ຺ຄາມຄ຺ຄກຖາວຓ຺ຓນາ

໔໒໐။"ຊງ຺ຆຈາຣ"ນ຺ຕິ ຈງ຺ກມໂຕ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ຈຣຓມາຫ။ ໂສ ຫິ ຊງ຺ຆາສຸ ກິລມຖວິໂນທນຕ຺ໂຖ ຈາໂຣຕິ ຕຖາ ວຸຕ຺ໂຕ။ ເຕນາຫ "ອນຸຈງ຺ກມນ຺ຕານໍ ອນຸວິຈຣນ຺ຕານ"ນ຺ຕິ။ ເຕນາຕິ ອຸໂຠສຸປິ ອນຸຈງ຺ກມນານຸວິຈາຣຓານໍ ລພ຺ຠນ຺ໂຕ။ ສຫາຍາ ຫິ ເຕ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎ ສຠາຄວຸຕ຺ຕິກາ။ "ມຄ຺ໂຄ"ຕິ ອິຈ຺ຉິຕຏ຺ຐານໍ ອຸຊຸກໍ ມຄ຺ຄຕິ ອຸປຄຈ຺ຉຕິ ເອເຕນາຕິ ມຄ຺ໂຄ, ອຸຊຸມຄ຺ໂຄ။ ຕທລ຺ໂລ ອມຄ຺ໂຄ, ຕສ຺ມິ ມຄ຺ເຄ ຈ ອມຄ຺ເຄ ຈ။ ປຏິປທນ຺ຕິ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກຄາມິມຄ຺ຄສ຺ສ ປຸພ຺ພຠາຄປຏິປທໍ။

ນິຍ຺ຍາຕີຕິ ນິຍ຺ຍານີໂຍ, ໂສ ເອວ "ນິຍ຺ຍານິໂກ"ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ອາຫ "ນິຍ຺ຍາຍນ຺ໂຕ"ຕິ။ ຍສ຺ມາ ນິຍ຺ຍາຕປຸຄ຺ຄລວເສນສ຺ສ ນິຍ຺ຍານິກຠາໂວ , ຕສ຺ມາ "ນິຍ຺ຍາຍນ຺ໂຕ"ຕິ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ໂຍນິໂສ ປຏິປຊ຺ຊນວເສນ ນິຍ຺ຍາຍນ຺ໂຕ ມຄ຺ໂຄ "ນິຍ຺ຍາຕີ"ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ။ ກໂຣຕີຕິ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕາເນ ອຸປ຺ປາເທຕິ။ ອຸປ຺ປາເທນ຺ໂຕເຍວ ຫິ ຕຕ຺ຖ ປຏິປຊ຺ຊຕິ ນາມ။ ສຫ ພ຺ເຍຕິ ວຕ຺ຕຕີຕິ ສຫພ຺ໂຍ, ສຫວຕ຺ຕນໂກ ။ ຕສ຺ສ ຠາໂວ ສຫພ຺ຍຕາຕິ ອາຫ "ສຫຠາວາຍາ"ຕິອາທິ။ ສຫຠາໂວຕິ ຈ ສໂລກຕາ, ສມີປຕາ ວາ ເວທິຕພ຺ພາ, ເຕນາຫ "ເອກຏ຺ຐາເນ ປາຕຸຠາວາຍາ"ຕິ။ ສກເມວ ອາຈຣິຍວາທນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ອາຈຣິເຍນ ໂປກ຺ຂຣສາຕິນາ ກຖິຕເມວ ອາຈຣິຍວາທໍ။ ໂຖເມຕ຺ວາ ປຄ຺ຄຓ຺ຫິຕ຺ວາ "ອຍເມວ ອຸຊຸມຄ຺ໂຄ ອຍມຎ຺ຊສາຍໂນ"ຕິ ປສໍສິຕ຺ວາ ອຸກ຺ກໍສິຕ຺ວາ။ ກາຣທ຺ວາໄຊປີສກເມວາຕິ ກາຣທ຺ວາໄຊປີ ມາຓໂວ ອຕ຺ຕໂນ ອາຈຣິເຍນ ຕາຣຸກ຺ເຂນ ກຖິຕເມວ ອາຈຣິຍວາທໍ ໂຖເມຕ຺ວາ ປຄ຺ຄຓ຺ຫິຕ຺ວາ ວິຈຣຕີຕິ ໂຍຊນາ။ ເຕນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເຕນ ຍຖາ ຕຖາ ວາ ອຠິນິວິຏ຺ຐຠາເວນ ວຸຕ຺ຕໍ ປາລຸອິຍໍ။

໔໒໑-໒။ອນິຍ຺ຍານິກາ ວາຕິ ອປ຺ປາຏິຫາຣິຍາວ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎສ຺ສ ວາເທ ໂທສໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອວິປ຺ຣີຕຕ຺ຖທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ອຸຕ຺ຕຣຣຫິຕາ ເອວ။ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎສ຺ສ ວາທສ຺ສ ອາຫິໂຕ ວິຣຸທ຺ຘຄ຺ຄຫຓໍ ວິຄ຺ຄໂຫ, ສ຺ເວວ ວິວທນວເສນ ອປ຺ຣາປຣໍ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ວິວາໂທຕິ ອາຫ "ປຸພ຺ພຸປ຺ປຕ຺ຕິໂກ ວິຄ຺ຄໂຫ ອປ຺ຣກາເລ ວິວາໂທ"ຕິ။ ທຸວິໂຘປິ ເອໂສ ວິຄ຺ຄໂຫ, ວິວາໂທຕິ ທຸວິຘາ ວຸຕ຺ໂຕປິ ວິໂຣໂຘ။ ນານາອາຈຣິຍານໍ ວາທໂຕຕິ ນານາຣຸຈິການໍ ອາຈຣິຍານໍ ວາທຠາວໂຕ။ ນານາວາໂທ ນານາວິໂຘ ວາໂທຕິ ກຕ຺ວາ။

໔໒໓။ເອກສ຺ສາປີຕິ ຕຸມ຺ເຫສຸ ທ຺ວີສຸ ເອກສ຺ສາປີ။ ເອກສ຺ມິນ຺ຕິ ສກວາທປ຺ຣວາເທສຸ ເອກສ຺ມິມ຺ປີ။ ສໍສໂຍ ນຕ຺ຖີຕິ "ມຄ຺ໂຄ ນຸ ໂຂ, ນ ມຄ຺ໂຄ ນຸ ໂຂ"ຕິ ສໍສໂຍ ວິຈິກິຈ຺ຉາ ນຕ຺ຖິ။ ອຎ຺ຊສາຍນຠາເວ ປນ ສໍສໂຍ။ ເຕນາຫ "ເອສ ກິຣາ"ຕິອາທິ။ ຠຄວາ ປນ ຍທິ ສພ຺ພຕ຺ຖ ມຄ຺ຄສຎ຺ຎີໂນ, ເອວໍ ສຕິ "ກິສ຺ມີ ໂວ ວິຄ຺ຄໂຫ"ຕິ ປຸຈ຺ຉຕິ။

໔໒໔။ "ອິຈ຺ຉິຕຏ຺ຐານໍ ອຸຊຸກໍ ມຄ຺ຄຕິ ອຸປຄຈ຺ຉຕິ ເອເຕນາຕິ ມຄ຺ໂຄ, ອຸຊຸມຄ຺ໂຄ။ ຕທລ຺ໂລ ອມຄ຺ໂຄ"ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ ວາຍມຕ຺ໂຖ။ ສພ຺ເພ ເຕຕິ ສພ຺ເພປິ ເຕ ນານາອາຈຣິເຍຫິ ວຸຕ຺ຕມຄ຺ຄາ။

ເຍ ປາລຸອິຍໍ "ອທ຺ຘຣິຍາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ"ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ຕາ။ ອທ຺ຘໂຣ ນາມ ຍຎ຺ຎວິເສໂສ, ຕທຸປໂຍຄິຠາວໂຕ "ອທ຺ຘຣິຍາ" ຕ຺ເວວ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ຍຊູນິ, ຕານິ ສຊ຺ຌາຍນ຺ຕີຕິ ອທ຺ຘຣິຍາ, ຍຊຸພ຺ເພທິໂນ။ ເຍ ຈ ຕິຕ຺ຕິຣິອິສິນາ ກເຕ ມນ຺ເຕ ສຊ຺ຌາຍນ຺ຕິ, ເຕ ຕິຕ຺ຕິຣິຍາ, ຍຊຸພ຺ເພທິໂນ ເອວ။ ຍຊຸພ຺ເພທສາຂາ ເຫສາ, ຍທິທໍ ຕິຕ຺ຕິຣໍ။ ຉນ຺ໂທ ວຸຈ຺ຈຕິ ວິເສສໂຕ ສາມເວໂທ, ຕໍ ສເຣນ ກາຍນ຺ຕີຕິ ຉນ຺ໂທກາ, ສາມເວທິໂນ။ "ຉນ຺ໂທຄາ"ຕິປິ ປຐນ຺ຕິ, ໂສ ເອວຕ຺ໂຖ။ ພຫ຺ໂວ ອິຣໂຍ ເອຕ຺ຖາຕິ ພວ຺ຫາຣີ, ອິຣຸພ຺ເພ

ໂທ។ ຕံ ອຣິຍນ຺ຕິຕິ ພວ຺ຫາຣິຊຊາ។

''ພຫູນີ''ຕິ ເອຕ຺ຖາຍໍ ອຸປ຺ມາສໍສນ຺ທນາ – ຍຖາ ເຕ ນານາມຄ຺ຄາ ເອກໍສໂຕ ຕສ຺ສ ຄາມສ຺ສ ວາ ນິຄມສ຺ສ ວາ ປເວສາຍ ໂຫນ຺ຕິ, ເອວໍ ພ຺ຣາຫ຺ມເຕຫິ ປລ຺ລາປີຍມານານິ ນານາມຄ຺ຄາ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກູປຄມນາຍ ພ຺ຣຫ຺ມຸນາ ສຫພ຺ຍຕາຍ ເອກໍເສເນວ ໂຫນ຺ຕິ ຕິ។

໔໘໗-໔໘໙។ວ-ກາໂຣ ອາຄມສນ຺ທິມຕ຺ຕນ຺ຕິ ອນຕ຺ຖໂກ ວ-ກາໂຣ, ເຕນ ວຕ຺ຕາຄເມນ ປທນ຺ຕຣສນ຺ທິມຕ຺ຕໍ ກຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ອນ຺ສປເວຕິຕິ ອນ຺ສປນ຺ຕິ។ ''ປລ຺ລາສສລ຺ຖິ ອນ຺ສາ''ຕິ ອິທໍ ຕສ຺ສາ ອນ຺ສປເວຕິຍາ ມຫໂຕ ຄຈ຺ວຄຸມ຺ພສ຺ສ ອນ຺ປຣິຄມນໂຍຄຸຍ ຕາຫສ຺ສນໍ។ ເອວລ຺ຫິ ເຕ ''ສ຺ຈິຣໍ ເວລໍ ມຄ຺ຄໍ ຄຈ຺ວາມາ''ຕິ ເອວໍ ສລ຺ລິໂນ ໂຫນ຺ຕິ។ ນາມກໍເຍວາຕິ ອຕ຺ຖາກາວໂຕ ນາມມຕ຺ຕໍເຍວ, ຕໍ ປນ ກາສິຕໍ ເຕຫິ ສາຣສລ຺ລິຕມ຺ປິ ນາມມຕ຺ຕຕາຍ ອສາຣກາວໂຕ ນິຫີນເມວາຕິ ອາຫ ''ລາມກໍເຍວາ''ຕິ។

໔໙໐។ຍໂຕຕິ ກຸມ຺ມຕ຺ເຖ ນິສ຺ສກ຺ກວຈນໍ, ສາມລ຺ລໂຊຕນາ ຈ ວິເສເສ ອວຕິຍ຺ຖຕິຕິ ອາຫ ''ຍສ຺ມິ ກາເລ''ຕິ។ ອາຍາຈນ຺ຕິຕິ ປຕ຺ເຖນ຺ຕິ។ ອຸຄ຺ຄມນໍ ໂລກສ຺ສ ພຫ຺ກາຣກາວໂຕ ຕຖາ ໂຖມນາຕິ។ ອຍໍ ກິຣ ພ຺ຣາຫ຺ມຕານໍ ລທ຺ທິ ''ພ຺ຣາຫ຺ມຕານໍ ອາຍາຈນາຍ ຈນ຺ທິມສູຣິຍາ ຄນ຺ຕ຺ວາ ໂລເກ ໂອກາສໍ ກໂຣນ຺ຕິ''ຕິ។

໔໙໔។ອິຣ ປນ ກີ ວຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ ອິມສ຺ມີ ປນ ອປ຺ປັຈ຺ຈກ຺ຂກູຕສ຺ສ ພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ສຫພ຺ຍຕາຍ ມຄ຺ຄເທສເນ ເຕວິຊຊານໍ ກີ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ ອຕ຺ຖິ, ເຍ ປຈ຺ຈກ຺ຂກູຕານມ຺ປິ ຈນ຺ທິມສູຣິຍານໍ ສຫພ຺ຍຕາຍ ມຄ຺ຄໍ ເທເສຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກນ຺ຕິຕິ ອຣິປ຺ປາໂຍ។ ''ຍຕ຺ຖາ''ຕິ ''ອິຣ ປນາ''ຕິ ວຸຕ຺ຕເມວຕ຺ຖໍ ປຈ຺ຈາມສຕິ។

ອຈິຣວຕິນທີອຸປ຺ມາກຖາວຕ຺ຕນາ

໔໙໔។ສມກາຣິຕາຕິ ສມ຺ປ຺ຸຕ຺ຕາ។ ຕໂຕ ເອວ ກາກເປຍ຺ຍາ។ ປາຣາຕິ ປຣຕີຣໍ។ ອປາຣນ຺ຕິ ໂອຣິມຕີຣໍ។ ເອຫີຕິ ອາຄຈ຺ວ។

໔໙໔។ປລ຺ຈສີລ...ເປ... ເວທີຕພ຺ພາ ຍມນິຍມາທີພ຺ຣາຫ຺ມຕຣມ຺ມານໍ ຕທນ຺ໂຕຄຣກາວໂຕ។ ຕພ຺ພິປຣີຕາຕິ ປລ຺ຈສີລາທີວິປຣີຕາ ປລ຺ຈ ເວຣາທໂຍ។ ''ປຸ່ນປີ''ຕິ ວຕ຺ວາ ''ອປຣມ຺ປີ''ຕິ ວຈນໍ ອິຕຣາຍປີ ນທີ ອຸປ຺ມາຍ ສງຄຕ຺ຫນຕ຺ຖໍ។

໔໙໖។ກາມຍິຕພ຺ພຍ຺ເຖນາຕິ ກາມນີຍກາເວນ។ ພນ຺ຣນຍ຺ເຖນາຕິ ເຕເນວ ກາເມຕພ຺ພກາເວນ ສຕ຺ຕານໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອາພນ຺ຣນກາເວນ។ ການລ຺ຈາຍໍ ຄຸຕ-ສທ຺ໂທ ອຕ຺ຖນ຺ຕເຣສ຺ປີ ທິຍ຺ຖປ຺ປໂຍໂຄ, ເຕສໍ ປເນຕ຺ຖ ອສມ຺ກວໂຕ ປາຣິເສສລາເຍນ ພນ຺ຣນຍ຺ເຖເຍວ ຍຸຕ຺ໂຕຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ''ອນ຺ຊານາມີ''ຕິອາທີນາ ອຕ຺ຖຸທ຺ຫາໂຣ ອາຣທ຺ໂທ, ເອເສວາຕິ ພນ຺ຣນຍ຺ໂຖ ເອວ។ ນ ທີ ຣູປາທີນໍ ກາເມຕພ຺ພກາເວ ວຸຈ຺ຈມາເນ ປຍລຍ຺ໂຖ ຍຸຊຊຕິ ຕຖາ ກາເມຕພ຺ພຕາຍ ອນຣິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ។ ຣາສຍ຺ຖອານິສໍສຍ຺ເຖສ຺ປີ ເອເສວ ນໂຍ ຕຖາປີ ກາເມຕພ຺ພຕາຍ ອນຣິປ຺ເປຕຕ຺ຕາ។ ປາຣິເສສໂຕ ປນ ພນ຺ຣນຍ຺ໂຖ ຄຫີໂຕ។ ຍທຄ຺ເຄນ ຫິ ເນສໍ ກາເມຕພ຺ພຕາ, ຕທຄ຺ເຄນ ພນ຺ຣນກາໂວ ຈາຕີ។

ໂກຍ຺ຖາສຍ຺ໂຖປີ ເຕສ຺ ຍຸຊຊເຕວ ຈກ຺ຂຸວິລ຺ເລຍ຺ຍາທີໂກຍ຺ຖາສກາເວນ ເນສໍ ກາເມຕພ຺ພໂຕ។ ໂກຍ຺ຖາເສ ຈ ຄຸຕ-ສທ຺ໂທ ທິສ຺ສຕິ ''ທິຄຄໍ ວທ຺ເຍຕພ຺ພ''ນ຺ຕິອາທີສ຺, ສມ຺ປທາຍ຺ໂຖປີ –

''ອສງ຺ຂເຍຍ຺ຍານິ ນາມານິ, ສຄ຺ເຕນ ມເຫສິໂນ;

ຄຸເຕນ ນາມມຸທ຺ເຣຍ຺ຍໍ, ອປີ ນາມສຫສ຺ສໂຕ''ຕິ។ (ຣ។ ສ។ ອຍ຺ຖ។ ໑໓໑໓; ອຸທາ។ ອຍ຺ຖ។ ໔໓; ປຝິ។ ມ។ ອຍ຺ຖ។ ໗໖);

ອາທີສຸ ໂສປີ ອິຣ ນ ຍຸຊຊຕິຕິ ອນຸທ຺ຣໂຍ។

ຈກ຺ຂຸວິລ຺ເລຍ຺ຍາຕິ ຈກ຺ຂຸວິລ຺ລາເຕນ ວິຊານິຕພ຺ພາ, ເຕນ ປນ ວິຊານນໍ ທສ຺ສນເມວາຕິ ອາຫ ''ປສ຺ສິຕພ຺ພາ''ຕິ។

"ໂສຕວິຍ຺ຍາເຕນ ໂສຕພ຺ພາ"ຕິ ເອວມາທິ ເອເຕນຸປາເຍນາຕິ ອຕິທິສຕິ។ ຄເວສິຕພ຺ປິ "ອິຜ຺ຖ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕໍ ອິຮ ນາສິປ຺ເປຕນ຺ຕິ ອາຫ "ປຣິຍິຜ຺ຖາ ວາ ໂຫນ຺ຕຸ ມາ ວາ"ຕິ។ ອິຜ຺ຖາຣມ຺ມຕກູຕາຕິ ສຸຂາຣມ຺ມຕກູຕາ។ ກາມນີຍາຕິ ກາເມຕພ຺ພາ។ ອິຜ຺ຖກາເວນ ມນໍ ອປ຺ປາຍນ຺ຕີຕິ ມນາປາ។ ປີຍຊາຕິກາຕິ ປີຍສກາວາ។

ເຄເຮນາຕິ ໂລເກນ ອກິກູຕາ ຫຸຕ຺ວາ ປຍ຺ຈກາມຄຸເຕ ປຣິກຸຍ຺ຊນ຺ຕີຕິ ໂຍຊນາ។ ມຸຈ຺ຉາກາຣນ຺ຕິ ໂມຫນາກາຣໍ។ ອນີໂອສນ຺ນາຕິ ອນີຄ຺ຄຍ຺ຫ ອຊໂຊສາຍ ອວສນ຺ນາ, ເຕນາຫ "ໂອຄາລ຺ຫາ"ຕິ។ ປຣິນິຜ຺ຖານປ຺ປຕ຺ຕາຕິ ຄິລິຕ຺ວາ ປຣິນິຜ຺ຖາປນວເສນ ປຣິນິຜ຺ຖານໍ ອຸປຄຕາ។ ອາທີນວນ຺ຕິ ກາມປຣິໂກເຄ ສມ຺ປຕິ, ອາຍຕິຍ຺ຈ ໂທສໍ ອປສ຺ສນ຺ຕາ។ ຑາສຈ຺ຉາທນາທິສມ຺ໂກຄນິມິຕ຺ຕສໍກິເລສໂຕ ນິສ຺ສຣນ຺ຕິ ອປຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ເອເຕນາຕິ ນິສ຺ສຣຕໍ, ໂຍນິໂສ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ເຕສໍ ປຣິໂກຄປຍ຺ຍາ។ ຕທກາວໂຕ ອນິສ຺ສຣຕປຍ຺ຍາຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ "ອິທເມຕ຺ຖາ"ຕິອາທິມາຫ។

໔໔໘-໙។ອາວຣນ຺ຕີຕິ ກຸສລປ຺ປວຕ຺ຕິ ອາທິໂຕວ ນິວາເຣນ຺ຕິ។ ນິວາເຣນ຺ຕີຕິ ນິຣວເສສໂຕ ວາຣຍນ຺ຕິ។ ໂອນນ຺ຮນ຺ຕີຕິ ໂອຄາຫນ຺ຕາ ວິຍ ຉາເທນ຺ຕິ។ ປຣິໂຍນນ຺ຮນ຺ຕີຕິ ສພ຺ພໂສ ຉາເທນ຺ຕິ។ ອາວຣຕາທີນໍ ວເສນາຕິ ອາວຣຕາທິອຕ຺ຖານໍ ວເສນ។ ເຕທິ ອາເສວນພລວຕາຍ ປຸຣິມປຸຣິເມຫິ ປຈ຺ຉິມປຈ຺ຉິມາ ທລ຺ຫຕຣຕມາທິກາວປ຺ປຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕາ។

ສໍສນ຺ທນກຖາວຕ຺ຕນາ

໔໕໐។ ອິຕ຺ຖິປຣິຄ຺ຄເຫ ສຕິ ປຸຣິສ຺ສ ປຍ຺ຈກາມຄຸຕປຣິຄ຺ຄໂຫ ປຣິປຸຕ຺ໂຕ ເອວ ໂຫຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ "ສປຣິຄ຺ຄໂຫຕິ ອິຕ຺ຖິປຣິຄ຺ຄເຫນ ສປຣິຄ຺ຄໂຫ"ຕິ។ "ອິຕ຺ຖິປຣິຄ຺ຄເຫນ ອປຣິຄ຺ຄໂຫ"ຕິ ຈ ອິທໍ ເຕວິຊ຺ຊພ຺ຣາຫ຺ມເຕສຸ ທິສ຺ສມານປຣິຄ຺ຄຫານໍ ທຸຜ຺ກຸລຕມປຣິຄ຺ຄຫາກາວທສ຺ສນໍ។ ເອວໍກູຕານໍ ເຕວິຊ຺ຊານໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕານໍ ກາ ພ຺ຣຫ຺ມຸນາ ສໍສນ຺ທນາ, ພ຺ຣຫ຺ມາ ປນ ສພ຺ເພນ ສພ຺ພໍ ອປຣິຄ຺ຄໂຫຕິ។ ເວຣຈິຕ຺ເຕນ ອເວໂຣ, ກຸໂຕ ເອຕສ຺ສ ເວຣປ຺ປໂຍໂຄຕິ ອຮິປ຺ປາໂຍ។ ຈິຕ຺ຕເຄລຍ຺ຍສງ຺ຂາເຕນາຕິ ຈິຕ຺ຕຸປ຺ປາທເຄລຍ຺ຍສຍ຺ຍິເຕນ, ເຕນສ຺ສ ສພ຺ພຣູປກາຍເຄລຍ຺ຍກາໂວ ວຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕີຕິ។ ພ຺ຍາປຊ຺ເຊນາຕິ ທຸກ຺ເຂນ។ ອຸທ຺ຮຈ຺ຈກຸກ຺ກຸຈ຺ຈາທີຫີຕິ ອາທິ-ສທ຺ເທນ ຕເທກຜ຺ຖາ ສໍກິເລສຮມ຺ມາ ສງ຺ຄຍ຺ຫນ຺ຕິ។ ອປ຺ປຜິປຕ຺ຕິເຫຕຸກູຕາຍ ວິຈິກິຈ຺ຉາຍ ສຕິ ນ ກທາຈິ ຈິຕ຺ຕໍ ປຸຣິສ຺ສ ວເສ ວຕ຺ຕຕິ, ປຕິນາຍ ປນ ສິຍາ ວສວຕ຺ຕນນ຺ຕິ ອາຫ "ວິຈິກິຈ຺ຉາຍ ອກາວໂຕ ຈິຕ຺ຕໍ ວເສ ວຕ຺ເຕຕີ"ຕິ។ ຈິຕ຺ຕຄຕິກາຕິ ຈິຕ຺ຕວສິກາ, ເຕນາຫ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ວເສ ວຕ຺ຕນ຺ຕີ"ຕິ។ ນ ຕາທິໂສຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ວິຍ ຈິຕ຺ຕວສິໂກ ນ ໂຫຕິ, ອຖ ໂຂ ວສີກູຕຊ຺ຌານາກິຍ຺ຍຕາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ວເສ ວຕ຺ເຕຕີຕິ ວສວຕ຺ຕີ។

໔໕໑។ພ຺ຣຫ຺ມໂລກມຄ຺ເຄຕິ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກຄາມິມຄ຺ເຄ ປຜິປຊ຺ຊິຕພ຺ເພ, ປຍ຺ຍເປຕພ຺ເພ ວາ, ຕໍ ປຍ຺ຍເປນ຺ຕາຕິ ອຮິປ຺ປາໂຍ។ ອຸປຄນ຺ຕ຺ວາຕິ ອມຄ຺ຄເມວ "ມຄ຺ໂຄ"ຕິ ມິຈ຺ຉາປຜິປຊ຺ຊເນນ ອຸປຄນ຺ຕ຺ວາ, ປຜິຊານິຕ຺ວາ ວາ។ ປງ຺ກໍ ໂອຕິຕ຺ຕາ ວິຍາຕິ ມຕ຺ຖເກ ເອກງ຺ຄຸລໍ ວາ ອຸປຑ຺ຍງ຺ຄຸລໍ ວາ ສຸກ຺ຂຕາຍ "ສມຕລ"ນ຺ຕິ ສຍ຺ຍາຍ ອເນກໂປຣິສໍ ມຫາປງ຺ກໍ ໂອຕິຕ຺ຕາ ວິຍ។ ອນຸປ຺ປວິສນ຺ຕີຕິ ອປາຍມຄ຺ຄໍ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກມຄ຺ຄສຍ຺ຍາຍ ໂອຄາຫຍນ຺ຕິ។ ຕໂຕ ເອວ ສໍສີທິຕ຺ວາ ວິສາທໍ ປາປຸຕນ຺ຕິ។ ເອວນ຺ຕິ "ສມຕລ"ນ຺ຕິອາທິນາ ວຸຕ຺ຕນເຍນ។ ສໍສີທິຕ຺ວາຕິ ນິມ຺ມຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ។ ສຸກ຺ຂຕຣຕໍ ມຍ຺ເຍ ຕຣນ຺ຕີຕິ ສຸກ຺ຂນທີຕຣຕໍ ຕຣນ຺ຕີ ມຍ຺ເຍ។ ຕສ຺ມາຕິ ຍສ຺ມາ ເຕວິຊ຺ຊາ ອມຄ຺ຄເມວ "ມຄ຺ໂຄ"ຕິ ອຸປຄນ຺ຕ຺ວາ ສໍສີທນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ។ ຍຖາເຕຕິ ຍຖາ ເຕ "ສມຕລ"ນ຺ຕິ ສຍ຺ຍາຍ ປງ຺ກໍ ໂອຕິຕ຺ຕາ។ ອິເຮວ ຈາຕິ ອິມສ຺ມິຍ຺ຈ ອຕ຺ຕກາເວ។ ສຸຂໍ ວາ ສາຕໍ ວາ ນ ລກນ຺ຕີຕິ ຌານສຸຂໍ ວາ ວິປ຺ສ຺ສນາສາຕໍ ວາ ນ ລກນ຺ຕິ, ກຸໂຕ ມຄ຺ຄສຸຂໍ ວາ ນິພ຺ພານສາຕໍ ວາຕິ ອຮິປ຺ປາໂຍ។ ມຄ຺ຄທີປກນ຺ຕິ ມຄ຺ຄທີປກາກິມຕໍ។ "ອິຣິຕ"ນ຺ຕິ ອຣຍ຺ຍານີຍາ ອິທໍ ອຮິວຈນນ຺ຕິ ອາຫ "ອຄາມກໍ ມຫາຣຍ຺ຍ"ນ຺ຕິ ។ ມິຄຣຸຣຸອາທີນມ຺ປິ ອນຸປໂຄຄຣຸກ຺ເຂຫີ។ ປຣິວຕ຺ຕິຕຸມ຺ປິ ນ ສກ຺ກາ ໂຫນ຺ຕິ ມຫາກຕ຺ຜກຕາຍ។ ຍາຕີນໍ ພ຺ຍສນໍ ວິນາໂສ ຍາຕິພ຺ຍສນໍ។ ເອວໍ ໂຄຄສີລພ຺ຍສນານິ ເວທິຕພ຺ພານິ។ ໂຣໂຄ ເອວ ພ຺ຍສຕິ ວິພາຮຕີຕິ ໂຣຄພ຺ຍສນໍ។ ເອວໍ ທິຜ຺ຖິພ຺ຍສນມ຺ປິ ທຜ຺ຖພ຺ພໍ។

໔໕໒។ຊາຕສໍວທ຺ໂຕຕິ ຊາໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ສໍວທ຺ຕິໂຕ។ ນ ສພ຺ພໂສ ປຈ຺ຈກ຺ຂາ ໂຫນ຺ຕິ ປຣິຈຍາກາວໂຕ។ ຈິຣນິກ຺ຂນ຺ໂຕຕິ ນິກ຺ຂນ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ຈິຣກາໂລ។ ທນ຺ຮາຍິຕຕ຺ຕນ຺ຕິ ວິສ຺ສຊ຺ຊເນ ມນ຺ທຕ຺ຕໍ ສຕິກວຸຕ຺ຕິ, ຕໍ ປນ ສໍສຍວເສນ ຈິຣາຍນໍ ນາມ ໂຫຕີຕິ ອາຫ "ກງ຺ຂາວເສນ ຈິຣາຍິຕຕ຺ຕ"ນ຺ຕິ។ ວິຕ຺ຖາຍິຕຕ຺ຕນ຺ຕິ ສາຣຊ຺ຊິຕຕ຺ຕໍ។ ອຜ຺ຖກຖາຍໍ ປນ ວິຕ຺ຖາຍິຕຕ຺ຕໍ ນາມ ຉມ຺ກິຕຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຮິປ຺ປາເຍນ "ຖທ຺ຮກາວຄ຺ຄຫຕ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ។

໘໘໔ຯອຸ-ອິຕິ ອຸປ຺ສຄ຺ຄໂຍເຄ ລຸມ຺ປ-ສທ຺ໂທ ອຸທ຺ຘຣຓຕ຺ໂຖ ໂຫຕີຕິ “ອຸລ຺ລຸມ຺ປຕູ”ຕິ ປທສ຺ສ ອຸທ຺ຘຣຕູຕິ ອຕ຺ຖມາຫຯ ອຸປ຺ສຄ຺ຄວເສນ ຫິ ຘາຕຸ-ສທ຺ທາ ອຕ຺ຖວິເສສວຸຕ຺ຕິໂນ ໂຫນ຺ຕິ ຍຖາ “ອຸທ຺ຘຣຕູ”ຕິຯ

ພ຺ຣຫ຺ມໂລກມຄ຺ຄເທສນາວຓ຺ຓນາ

໘໘໕ຯ ຍສ຺ສ ອຕິສເຍນ ພລໍ ອຕ຺ຖິ, ໂສ “ພລວາ”ຕິ ວຸຕ຺ໂຕຕິ ອາຫ “ພລສມ຺ປນ຺ໂນ”ຕິຯ ສງ຺ຂໍ ຘມຍຕີຕິ ສງ຺ຂຘມໂກ, ຕໍ ຘມຍິຕ຺ວາ ຕໂຕ ສທ຺ທປວຕ຺ຕໂກຯ ອປ຺ປນາວ ວຑ຺ຒຕິ ປຏິປກ຺ຂໂຕ ສມ຺ມເທວ ເຈຕໂສ ວິມຸຕ຺ຕິຠາວໂຕຯ

ປ຺ມາຓກຕໍ ກມ຺ມໍ ນາມ ກາມາວຈຣໍ ປ຺ມາຓກຣານໍ ສໍກິເລສຘມ຺ມານໍ ອວິກ຺ຂມ຺ຠນໂຕຯ ຕຖາ ຫິ ຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາຣປຸພ຺ພຠາຄຠູຕໍ ປ຺ມາຓໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ໂອທິສ຺ສກອໂນທິສ຺ສກທິສາຜຣຓວເສນ ວຑ຺ເຒຕຸ ນ ສກ຺ກາຯ ວຸຕ຺ຕວິປ຺ຣິຍາຍໂຕ ປນ ອປ຺ປ຺ມາຓກຕໍ ກມ຺ມໍ ນາມ ຣູປາຣູປາວຈຣໍ, ເຕນາຫ “ຕຎ຺ຫີ”ຕິອາທິຯ ຕຕ຺ຖ ອຣູປາວຈເຣ ໂອທິສ຺ສກາໂນທິສ຺ສກວເສນ ຜຣຓໍ ນ ລພ຺ຠຕິ, ຕຖາ ທິສາຜຣຓໍຯ

ເກຈິ ປນ ຕໍ ອາຄມນວເສນ ລພ຺ຠຕີຕິ ວທນ຺ຕິ, ຕທຍຸຕ຺ຕໍຯ ນ ຫິ ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາຣນິສ຺ສນ຺ໂທ ອາຣຸປ຺ປໍ, ອຖ ໂຂ ກສິຓນິສ຺ສນ຺ໂທ, ຕສ຺ມາ ຍໍ ສຸວິຠາວິຕໍ ວສີຠາວໍ ປາປິຕໍ ອາຣຸປ຺ປໍ, ຕໍ “ອປ຺ປ຺ມາຓກຕ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍຯ ຍໍ ວາ ສາຕິສຍໍ ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາຣຠາວນາຍ ອຠິສງ຺ຂເຕນ ສນ຺ຕາເນນ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕໍ, ຍຎ຺ຈ ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາຣສມາປຕ຺ຕິໂຕ ວຸຏ຺ຐາຍ ສມາປນ຺ນໍ ອຣູປາວຈຣຊ຺ຌານໍ, ຕໍ ອິມິນາ ປ຺ຣິຍາເຍນ ຜຣຓປ຺ປ຺ມາຓວເສນ ອປ຺ປ຺ມາຓກຕນ຺ຕິ ວຕ຺ຕຸໍ ວຏ຺ຏຕີຕິ ອປເຣຯ ວີມໍສິຕ຺ວາ ຄເຫຕພ຺ພໍຯ

ຣູປາວຈຣາຣູປາວຈຣກມ຺ເມຕິ ຣູປາວຈຣກມ຺ເມ, ອຣູປາວຈຣກມ຺ເມ ຈ ສຕີຯ ນ ໂອຫີຍຕີ ນ ຕິຏ຺ຐຕີຕິ ກຕູປຈິຕມ຺ປິ ກາມາວຈຣກມ຺ມໍ ຍຖາຘິຄເຕ ມຫຄ຺ຄຕຊ຺ຌາເນ ອປ຺ຣິຫີເນ ຕໍ ອຠິຠວິຕ຺ວາ ປຏິພາຫິຕ຺ວາ ສຍໍ ໂອຫີຍກໍ ຫຸຕ຺ວາ ປຏິສນ຺ຘິ ທາຕຸໍ ສມຕ຺ຖຠາເວ ນ ຕິຏ຺ຐຕິຯ ລຄ຺ຄິຕຸນ຺ຕິ ອາວຣິຕຸໍ ນິເສເຘຕຸໍຯ ຄາຕຸນ຺ຕິ ປຏິພໂລ ຫຸຕ຺ວາ ຄາຕຸໍຯ ຜຣິຕ຺ວາຕິ ປຏິປ຺ຜຣິຕ຺ວາຯ ປ຺ຣິຍາທິຍິຕ຺ວາຕິ ຕສ຺ສ ສາມຕ຺ຖິຍໍ ເຂເປຕ຺ວາຯ ກມ຺ມສ຺ສ ປ຺ຣິຍາທິຍນໍ ນາມ ຕສ຺ສ ວິປາກຸປ຺ປາທນໍ ນິເສເຘຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ວິປາກຸປ຺ປາທນນ຺ຕິ ອາຫ “ຕສ຺ສ ວິປາກໍ ປຏິພາຫິຕ຺ວາ”ຕິອາທິຯ ເອວໍ ເມຕ຺ຕາທິວິຫາຣີຕິ ເອວໍ ວຸຕ຺ຕານໍ ເມຕ຺ຕາທີນໍ ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາຣານໍ ວເສນ ເມຕ຺ຕາທິວິຫາຣີຯ

໘໘໖ຯອຄ຺ຄລ຺ລສຸຕ຺ເຕ...ເປ... ອລຕ຺ຖນ຺ຕິ ອຄ຺ຄລ຺ລສຸຕ຺ເຕ ອາຄຕນເຍນ ອຸປສມ຺ປທຎ຺ເຈວ ອຣຫຕ຺ຕຎ຺ຈ ອລຕ຺ຖຸໍ ປຏິລຠິໍສຸຯ ເສສໍ ສຸວິຎ຺ເຍຍ຺ຍເມວຯ

ເຕວິຊ຺ຊສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາຍ ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາຯ

ນິຏ຺ຐິຕາ ຈ ເຕຣສສຸຕ຺ຕປຏິມຓ຺ຑິຕສ຺ສ ສີລກ຺ຂນ຺ຘວຄ຺ຄສ຺ສ ອຕ຺ຖວຓ຺ຓນາຍ

ລີນຕ຺ຖປ຺ປກາສນາຕິຯ

ສີລກ຺ຂນ຺ຘວຄ຺ຄຏີກາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ